



ننگهار طب پوهنځی

# انگلیسی - پښتو طبی قاموس (دوهم توک)



رئوئورمل دوكتور عجب ګل مومند

۱۳۹۹

پلورل منع دی



انگلیسی - پښتو طبی قاموس  
(دوهم توک)

Medical Dictionary II  
English to Pashto

رئوئورمل دوكتور عجب ګل مومند



Nangarhar Medical Faculty

Prof Dr Ajab Gul Momand MD, Ms

# Medical Dictionary II

## English to Pashto



Funded by  
Kinderhilfe-Afghanistan



9 789936 620971

Not For Sale

2020

Afghanic

اقرأ باسم ربك الذي خلق

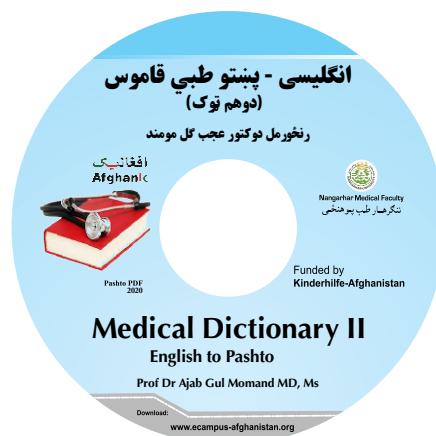
# انگلیسی - پښتو طبی قاموس

(دوهم ټوک)

رنهورمل دوکتور عجب ګل مومند

لومړۍ چاپ

دغه کتاب په پې ډي ایف فارمېت کې په مله سی ډي کې هم لوستلی شي:





انگلیسي - پښتو طبی قاموس (دوهم ټوک)	د کتاب نوم
رنخورمل دوکتور عجب ګل مومند	ليکوال
ننګهار پوهنتون، طب پوهنځی	څېرنډوی
www.nu.edu.af	وب پاڼه
۱۳۹۹، لومړی چاپ	د چاپ کال
۱۰۰۰	چاپ شمېر
۳۱۱	مسلسل نمبر
www.ecampus-afghanistan.org	ډاونلود
سهر مطبعه، کابل، افغانستان	چاپ ځای

دا کتاب د افغان ماشومانو لپاره د جرمني کمپټي، په جرمني کې د Eroes کورني یوې خيريه تولني لخوا تمولیل شوي دي.  
اداري او تخنيکي چاري یې په آلمان کې د افغانیک لخوا ترسره شوي دي.  
د کتاب د محتوا او ليکني مسئولیت د کتاب په ليکوال او اړونده پوهنځي پوري اړه  
لري. مرسته کوونکي او تطبیق کوونکي تولني په دې اړه مسئولیت نه لري.

د تدریسي کتابونو د چاپولو لپاره له مور سره اړیکه ونیسي:  
ډاکټر یحيی وردک، د لورو زده کړو وزارت، کارته ۴، کابل  
تېلیفون ۰۷۶۰۱۴۶۰، ۰۷۶۳۲۰۸۴۴  
textbooks@afghanic.de ايمېل

د چاپ ټول حقوق له مؤلف سره خوندي دي.

ای اس بی ان ۱-۹۷-۶۲۰-۹۹۳۶-۹۷۸

## د لوړو زده کړو وزارت پیغام



د بشر—د تاریخ په مختلفو دورو کې کتاب د علم او پوهې په لاسته راولو، ساتلو او خپرولو کې ډیر مهم رول لوړولی دی. درسي کتاب د نصاب اساسی برخه جوړوي چې د زده کړي د کیفیت په لوړولو کې مهم ارزښت لري. له همدي امله د نړیوالو پیژنډل شویو معيارونو، د وخت د غوبښتنو او د ټولنې د اړتیاوو په نظر کې نیولو سره باید نوي درسي مواد او کتابونه د محصلینو لپاره برابر او چاپ شي.

له بناغلو استادانو او لیکوالانو څخه د زړه له کومي مننه کوم چې دوامداره زیار یې ایستلی او د کلونو په اوږدو کې یې په خپلوا اړوندو خانګو کې درسي کتابونه تأليف او ژبارلي دي، خپل ملي پور یې اداء کړي دي او د پوهې موتور یې په حرکت راوستي دي. له نورو بناغلو استادانو او پوهانو څخه هم په درنښت غوبښتنه کوم تر خو په خپلوا اړوندو برخو کې نوي درسي کتابونه او درسي مواد برابر او چاپ کړي، چې له چاپ وروسته د گرانو محصلینو په واک کې ورکړل شي او د زده کړو د کیفیت په لوړولو او د علمي پروسې په پرمختګ کې یې نېک ګام اخیستي وي.

د لوړو زده کړو وزارت دا خپله دنده بولی چې د گرانو محصلینو د علمي سطحي د لوړولو لپاره د علومو په مختلفو رشتو کې معياري او نوي درسي مواد برابر او چاپ کړي. به پای کې د افغان ماشومانو لپاره د جرمني کميتي او زمور همکار داکتر يحيى وردک څخه مننه کوم چې د دی کتاب د خپرولو لپاره یې زمينه برابره کړپده.

هیله مندہ یم چې نوموري گټوره پروسه دوام وکړي او پراختیا ومومي تر خو په نېردي راتلونکې کې د هر درسي مضمون لپاره لږ تر لړه یو معياري درسي کتاب ولرو.

په درنښت

پوهنډل دیپلوم انځنیر عبدالتواب بالاکرزي

د لوړو زده کړو سرپرست وزير

کابل، ۱۳۹۸

## د درسي کتابونوچاپول

قدرمنو استادانو او گرانو محصلينو!

د افغانستان په پوهنتونونو کې د درسي کتابونو کموالی او نشتوالي له لويو ستوزو خخه ګنل کېږي. یو زيات شمير استادان او محصلين نويو معلوماتو ته لاس رسی نه لري، په زاړه ميتسود تدریس کوي او له هغو کتابونو او چپترونو خخه ګته اخلي چې زاړه دي او په بازار کې په تیت کیفیت فوتوكاپی کېږي.

تر او سه پوري مورډ ننګرهار، خوست، کندھار، هرات، بلخ، الپرولي، کابل، کابل طبی پوهنتون او کابل پولي تخنيک پوهنتون لپاره ۳۱۱ عنوانه مختلف درسي کتابونه د طب، ساینس، انجینيري، اقتصاد، ژورناليزم او زراعت پوهنخيو (۹۶ طبی د آلمان د علمي همکاريو ټولني DAAD، ۱۹۰، Kinderhilfe-Afghanistan، ۷ کتابونه د طبی او غير طبی د افغان ماشومانو لپاره د جرمني کمپېټي، ۲ کتابونه د آلمان فدرال جمهوري آلماني او افغاني پوهنتونونو ټولني DAUG، ۲ کتابونه په مزار شريف کې د آلمان فدرال جمهوري جنرال کنسولګري، ۳ کتابونه د Afghanistan-Schulen، ۱ کتاب د صافی بنست، ۲ کتابونه د سلواک اېډ، ۸ کتابونه د کانراد ادناور بنست KAS، ۱ کتاب په آلمان کې د اناسيس کمپني) په مالي مرسته چاپ کړي دي.

د يادونې وړد، چې نوموري چاپ شوي کتابونه د هېواد تولو اړونده پوهنتونونو او یو زيات شمير ادارو او مؤسساتو ته په وریا توګه وېشل شوي دي. ټول چاپ شوي کتابونه له www.afghanistan-ecampus.org وېب پانې خخه ډاونلوډ کولای شي.

دا کېنې په داسي حال کې تر سره کېږي چې د افغانستان د لوړو زده کړو وزارت د ۲۰۱۰ - ۲۰۱۴ کلونو په ملي ستراتېژيک پلان کې راغلي دي چې:

"د لوړو زده کړو او د نښونې د نېټه کیفیت او زده کوونکو ته د نوبو، کره او علمي معلوماتو د برابرولو لپاره اړینه ده چې په درې او پښتو ژبود درسي کتابونو د لیکلوا فرصت برابر شسي د تعليمي نصاب د رiform لپاره له انګریزې ژبني خخه درې او پښتو ژبوده د کتابونو او درسي موادو ژبارل اړین دي، له دي امکاناتو خخه پرته د پوهنتونونو محصلين او استادان نشي کولاي عصرې، نوبو، تازه او کره معلوماتو ته لاس رسی پیدا کړي."

موږ غواړو چې د درسي کتابونو په برابرولو سره د هېواد له پوهنتونونو سره مرسته وکړو او د چپټر او لکچر نوټ دوران ته د پای تکی کېږدو. د دي لپاره دا اړینه ده چې د لوړو زده کړو د موسساتو لپاره هر کال خه ناخه ۱۰۰ عنوانه درسي کتابونه چاپ شي.

له ټولو محترمو استادانو څخه هيله کوو، چې په خپلو مسلکي برخو کې نوي کتابونه ولیکي، وزاري او یا هم خپل پخوانی لیکل شوي کتابونه، لکچر نوچونه او چپېرونه ایدېښت او د چاپ لپاره تiar کري، زموږ په واک کې یې راکړي چې په بشه کيفيت چاپ او وروسته یې د اړوند پوهنځيو، استادانو او محصلينو په واک کې ورکړو. همدارنګه د یاد شويو ټکو په اړوند خپل وړاندېزونه او نظریات له مونږ سره شريک کري، تر خو په ګډه پدي برخه کې اغیزمن ګامونه پورته کړو.

د مؤلفينو او خپروونکو له خوا پوره زيار ايستل شوي دي، ترڅو د کتابونو محتويات د نړیوالو علمي معیارونو په اساس برابر شي، خو بیا هم کيدای شي د کتاب په محتوى کې ځینې تېروتنې او ستونزې ولیدل شي، نو له درنو لوستونکو څخه هيله مند یو تر خو خپل نظریات او نیوکې مؤلف او یا مونږ ته په لیکلې بنه راولیوی، تر خو په راتلونکي چاپ کې اصلاح شي.

له افغان ماشومانو لپاره د جرمي کميتي او د هغې له مشر داکتر ابروس څخه ډېره منه کوو چې د دغه کتاب د چاپ لګښت يې ورکړي دي، دوی تر دي مهاله د ننګرهار پوهنتون ۱۹۰ عنوانه طبی او غیرطبی کتابونو د چاپ لګښت پر غاړه اخيستي دي.

د جي آي زېست (GIZ) له دفتر او CIM (Center for International Migration & Development) له څخه، چې زما لپاره يې له ۲۰۱۰ نه تر ۲۰۱۶ پوري په افغانستان کې د کار امکانات برابر کړي وو، هم د زړه له کومې منه کوم.

د لوړو زده کړو له سپرست وزیر پوهنمل دیپلوم انجنير عبدالتواب بالاكزى، مالي او اداري معین داکتر احمد سير مهجور، مالي رئيس احمد طارق صديقي، په لوړو زده کړو وزارت کې سلاکار داکتر ګل رحيم صافي، د پوهنتونونو رئisanو، د پوهنځيو رئisanو او استادانو څخه منه کوم چې د کتابونو د چاپ لړي يې هڅولي او مرسته يې ورسه کړي ۵۵. د دغه کتاب له مؤلف څخه ډېر منندوي یم او ستاینه يې کوم، چې خپل د کلونو-کلونو زيار يې په وریا توګه ګرانو محصلينو ته وړاندې کړ.

همدارنګه د دفتر له همکارانو هر یو حکمت الله عزيز او فهيم حببي څخه هم منه کوم چې د کتابونو د چاپ په برخه کې یې نه ستړې کيدونکي هلي څلې کړي دي.

داکتر یحيی وردک، د لوړو زده کړو وزارت سلاکار  
کابل، فبروری ۲۰۲۰

د دفتر تيليفون: ۰۷۰۶۳۲۰۸۴۴، ۰۷۵۶۰۱۴۶۴۰

ایمیل: [textbooks@afghanic.de](mailto:textbooks@afghanic.de)

وراند وينه :

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَكَفَىْ

دا طبی قاموس د اساسی او بنسته پزو طبی قاموسونو پر بنسته تیاره او جوړه شوېده چې د روغتیائی حالتونو اړوند ناروغتیا وو د (بنه پېژندني) ، ناروغانو د ساتني او مراقبت بنه والي ، د جراحی ، پیالوزی ، عمومی پرکتیس او اجرآتو ، فارمسی ، غابسونو طب ، اختصاصی طبی عملیاتونو او پرکتیسونو ، اناتومیک ، فزیولوژیک او ګن شمبر اړوند ، اصطلاحاتو شرحه پکې د نېړوال قاموسونو ، لابسونو ، سرليکونو ، راپوروونو ، آنلاین ډیکشنری ګانو خخه په ډېر دقت سره کار اخیستل شوېدی تر خود لوستونکو د اړتیا وړ اصطلاحاتو ژبارې اړوند ستونزې لېږدله حل کړل شي .

دا قاموس خوکاله پخوا لېکل شوي وټ خود بدہ مرغه خه شته ستونزو له کبله نشوکر لای چې چاپ او خپور کړل شي او بیا وروسته د تى عصری قاموسونو خخه د پکار اخیستلو پواسطه بیا کتنه او نوی لغاتونه او اصطلاحات وردنه او ورزیات کړل شوېدی او هڅه شوېدی تر خو هغه په روانه او پښتو ژبې آسانه ډول سره ژباره شي .

همدارنګه پدې قاموس لیکنه او ژبارې آسانولو ګن شمېر طې کارکونکو او طب برخې استاذانو ماسره په ورین تندې برخه اخیستې ده چې ورڅخه ډېره مننه کوم او د دې قاموس (ډکشنری) ، په لوستلو سره هیله لرم چې د ګن شمېر پښتو ژبې زده کونکوا و داکټرانو (طبیبان) ستونزې حل شي ټولو مینه والو ته د دې قاموس لوستنې سپارښتنه کوم .

په ډېر درنښت  
الحاج رنټو عمل ډاکټر عجب ګل مومند  
د طب ماستر او جراحی علومو متخصص

د ادا کولو (تلفظ) لارښود :

دا لاندي نښې (symbols) معمولاً لغوتونو اساسی تلفظ په قاموس کې را په ګوته کوي د فشار راتلله په هجا کولو کې په لاندي تو ګه باید په پام کې ولرل شی.

واول <i>Vowels</i>	پیلگه	کاتسونانت <i>Consonants</i>	پیلگه
æ	back	b	buck
ɑ:	harm	d	dead
ɒ	stop	ð	other
ai	type	dʒ	jump
au	how	f	fare
aɪ	hire	g	gold
əʊ	hour	h	head
ɔ:	course	j	yellow
ɒɪ	annoy	k	cab
e	head	l	leave
eə	fair	m	mix
eɪ	make	n	nil
eu	go	ŋ	sing
ɜ:	word	p	print
i:	keep	r	rest
ɪ	happy	s	save
ə	about	ʃ	shop
ɪ	fit	t	take
ɪə	near	tʃ	change
ʊ	annual	θ	theft
u:	pool	v	value
ʊ	book	w	work
ʊə	tour	x	loch
ʌ	shut	ʒ	measure
		z	zone

## مننليک

د لوی او بخښونکی الله ذات پنامه زه د ټولو هغه دوستانو خخه چې زه یې د دې قاموس ليکني  
ته هڅولي يم ځکه چې ماته يې ددي قاموس د ليکلوا او د هغه بېرته تصحیح کولو لپاره دا قوت او جرئت  
را بخښلي دئ چې خپله حوصله وساتم او ورته زړه په تنګ نکوم د زړه له کومي منه کوم او خپل ځان د  
هغوي احسانمند بولم په ځانګړې توګه د بناګلې هر یو ډاکټرانو د بېلګې پتوګه (ډاکټر محمد اکبر (اکبر)،  
ډاکټر خوشحال روھي، ډاکټر یحيى وردګ، ډاکټر امير محمد جلالی، ډاکټر عبدالودود باجوري، او نورو دوستانو لکه ايميل  
شمسي] خخه ډېره منه کوم د لوی خداي درباره هر یو ته د زيات اجر هيله مند يم.

و من الله توفيق

په ډېر درنښت

الحاج رنځومل ډاکټر عجب ګل مومند  
د طب ماسټير او جراحۍ علومو متخصص

# L, I

د انگریزی ژبی دوولسم توری دئ چې په طب کې د ګن شمېر لغتونو لنډه نښه جوړوي.

**L** د کین ( Left ) لپاره لنډه نښه ده.

**L** د اوردوالي ( طول Length ) لپاره لنډه نښه ده.

**L** د [ Limes ] Limes Stone لپاره لنډه نښه ده چې د آهک معنی بشپړو.

**L** د قطنی فقراتو ( Lumber Vertebra ) لپاره لنډه نښه ده.

**L** د سربی ( Lung ) لپاره لنډه نښه ده.

**L** د لیبرا ( Libra ) لپاره لنډه نښه د په لاتین کې د انگلیسی پول اصلی واحد یعنی ( Libra ، پونی ) معنی ورکوی چې پونی ( 12 اونس ) سره برابر ده چې مخفف یې په ( lb. ) او ( L ) سره نیوول کېږي. د نجوم علم له مخني هر هغه خوک چې د تلي ( میزان ) په میانت کې زبې پدلي ورته د ( Libran ) نوم ورکول شو.

**L, I** د لیتر ( Litre ) لپاره لنډه نښه بلل شی د مایعاتو د کچې تاکنې کچه بلل شی.

**L** - دا یو کېمیاوی مختارې چې د یوه اینا نتیومیتر نسبی ساختمان بندی مشخصه کوي، کاربو هایدریتونه دا ( L-Glyceraldehyde ) او ( Aminoacides ) د ( L-Serine ) په پرتله تر نوم اینسودنې لاندې نیوول کېږي.

**L** - دا د ( Levo ) کین لپاره کېمیاوی لنډیز دئ.

**I. {L. }** د لیگامنت ( وتر Ligamentum ) لپاره لنډه نښه ده.

**λ** د لاتین تورو ( ایخی ) یوولسم توری دئ د خپی اوردوالي، د ایمیونو گلوبولینونو د سپکودوه ډوله ځنڅیرونو خخه یو.

**La** د لنتنوم ( Lanthanum ) عنصر لپاره کېمیاوی نښه ده.

## Lab

د لبراتوار ( Laboratory ) لپاره لنډه نښه ده

- **Lab Examination** لبراتواری کتنه آزمایښت.

- **Lab Instruments** لبراتواری آزمایښت لپاره اپوند وسائل.

- **Lab Test** لبراتواری کتنه، لبراتواری آزمایښت.

- **Lab Technician** لبراتواری کتنه آزمایښت ترسره کونوکې ماہر کس.

## Lab -

دا یو مختارې دئ او د [ Labio ] شوندې ( شفتان ) معنی بشپړو.

## Label

لیبل، د پانۍ / کاره یوه برخه چې پر یو شی باندې د پېژندنې په موخه لپول شی.

## Labeled

لیبل وهل شوې.

- **Bottle Labelled** لیبل وهل شوې بوتل، لیبل لرونکې بوتل.

## Labeling

د لیبل وهنې پروسه، لیبل شپلول.

## Labia

د [ Labium ] کلیمی لپاره ګنډه شمېره.

- **Labia Majora** غتې شوندې، د بنځینه بهرنې تناسلی غرې د فرج غتو شوندوه تو ويل شی، شفتان کبیرتان.

- **Labia Minora** کوچنې شوندې. د بنځینه بهرنې تناسلی غرې د فرج کوچنې شوندوه تو ويل شی چې ورته ( Nymphae ) هم ويل شی، شفتان صغیرتان.

## Labial

د شوندې ( Labia ) اپوند صفت.

## Labilly

د شوندې په لوري.

## Labile

نپايدار، غير ثابت، متغير، هغه درمل چې غېر ثابت وي او د تودو خې او سپښت پرمھال بدلون مومنی.

## Liability

بې ثباتي، نا پايداري.

**- Liability of Mood**

نا بیره د طبیعت یا مزاج د بدلون نوري ته لبوالتیا لرل.

**Labio -**

دا یو مختاری دی او د **Labio** (شوندی<sup>۱</sup> شفتان) معنی بشپړوی.

**Labioalviolar**

د شوندو او غابنوند الیول اړوند.

**Labiocervical**

د یو ه مخکې غابن د غاړي په شوندیز مخ پوري اړوند.  
**Labiogengioval** (په انډول).

**Labiochorea**

د ژبی له بندبنت سره یوځای خبرو کولو پرمھال د شوندیو کوريه ډوله حرکتونه.

**Labioinclination**

په عمودی پایه کې د شوندو په لوري د مخکنیو غابنونو انحراف.

**Labiogengioval**

د غابن د ژوري شوندیز او اورئیز د ډوالونو پوري اړوند.

**Labiograph**

د خبرو کولو په بهیر کې د شوندو د حرکتونو د ثبت لپاره وسیله.

**Labiomental**

د شوندو په لوري د یو ه غابن خای پر خای کېدنه.

**Labioplacement**

د شوندو په لوري د یو ه غابن خای پر خای کېدنه.

**Labioplasty**

د جراحی کرنلاري پذربعه د شوندو د تخرب شوی برخی بیا رغونه او بی شکله حالت اصلاح او ترمیم دی ګنہ شمپره بنه یې **Labioplasties** (بلل شی).

**Labioversion**

د شوندو لوري له اکلوزال لیکې خخه د یو ه غابن خای په خای بدلون.

**Labium**

د بنخینه بهرنی تناسلی غری د فرج غنو او کوچنیو شوندو ته ویل شی، شفتان کبیرتان او صغيرتان، هر هغه جوربنت چې د شوندو په ورته جوربنت لری.

**- Labium Majus Pudendi**

د بنخینه بهرنی تناسلی غری د فرج غنو شوندو ته ویل شی، شفتان کبیرتان.

**- Labium Minus Pudendi**

د بنخینه بهرنی تناسلی غری د فرج کوچنیو شوندو ته ویل

شی، شفتان صغیرتان.

**- Labium Oris**

شوندی، د خولی پورته او بنکته برخه کې پرتی شوندی.

**Labor**

زېړون، د زېړدنې پرمھال رحمی تقلصونه چې د مھبل د کاثال له لازې د جنین بهرته راوتلود بهېر لامل شی. د **Labour** (په انډول).

**- Artificial Labor**

مصنوعی زېړون، د **Induced Labor** (په انډول).

**- Dry Labor**

وچ ډول زېړون، پدې حالت کې د امنیوتیک مایع د زېړون پرمھال د رحم د انقباضاتو خخه دمخه بهرته راوتلی وي.

**- False Labor**

هغه دردونه چې د زېړون په خبر ورته دی خو د زېړون لامل نکرخی او بی وخته په ناروغه بېښه کې منځ نه راخی.

**- Induced Labor**

يو ډول زېړون چې د مېخانیکی مصنوعی طریقو یا د اکسی توسيين ورپدی ورکړي وروسته منځ ته راخی. مصنوعی زېړون.

**- Missed Labor**

هغه حالت چې په هغه کې رحمی انقباضونه پیل کېږي خو چې په خپله له منځه خې او جنین به رحم کې د اونیو خخه تر میاشو پوری د زیاتی مودی لپاره پاتې کېږي.

**- Postmature Labor**

هغه زېړون چې د تاکل شوی مودی خخه دو یا زیاتی اونی وروسته تر سره شی. د **Postponed Labor** (په انډول).

**- Precipitate Labor**

هغه زېړون چې په دېږي چتېکي سره تر سره شی.

**- Premature Labor**

بې مودی زېړون، هغه زېړون چې د تاکل شوی مودی خخه دمخه روندی و زېړول شی دغه موده معمولاً <sup>28-37 Weeks</sup> تر منځ تاکل شوبده.

**Laboratory**

لېراتوار، هغه خای چې هلتهد ناروغانو اړوند ناروغیو پېړندونکی (کمیاوی، کلچر، عادی، پیوشیمیک ... او نور) آزمایښتونه تر سره کېږي، آزمونیشنون، د تجربی او خپېن د آزمایښتونه تر سره کولو خای ګنہ شمپره یې (**Laboratories**) بلل شی.

**- Clinical Laboratory**

کلینیکی آزمونیشنون، په روغشنون او کلینیکونو کې هغه خای چې هلتهد ناروغانو اړوند ناروغیو پېړندونکی (کمیاوی، کلچر، عادی، پیوشیمیک ... او نور) د مخنیوی یا درملنی لپاره خانګړې آزمایښتونه تر سره کېږي.

**- Laboratory Officer**

دلبراتوار خانگی اپوند د بنه طرفیت او مهارت در لودون کی مسئول کس

**- Laboratory Technician**

دلبراتوار خانگی اپوند د بنه مهارت در لودون کی چې د عملی کار تکړه کار کوونکی چې د سامانوون خارنه هم کوي تخنیکی کس

**- Laboratory Techniques**

دلبراتواری تخنیکونه، هغه میتدونه او تخنیکونه چې په لابراتوارونو کې په تجربوی ډول پکار وړل شی.

**- Laboratory Test**

دلبراتواری آزمابنست، لابراتواری ټست.

**Labour**

زېرون، د بلاربینت پایله، د زېرپدنې پرمھال رحمی تقلصونه چې د مھبل د کانال له لاری د جنین بهره ته راولد بدېر لامل شی زېرون معمولاً د نه میاشتو (Nine Months) یا (266 days) ورخو د بشپړدو وروسته منځ ته رائی د Childbirth په انډول.

**- Labored Breathing**

هغه ستوزمن تنفس چې کبدای شی د ویروسونو یا سالندۍ له امله پېښ شی.

**- Labour Pains**

هغه درد چې د بلاربی شئی ته د زېرون پر مھال په هر منظمه وقهه کې د رحم د عضلي تقلص له امله احساس مومي.

**- Labour Stages**

د زېرون پر مھال پړاونه / مرحلې.

**Labrum**

( rim ) ژړی، زېرمه، حاشیه، شوندې، د بندونو په چارپېر کې غضروف، پورتنې، شوندې، شوندې کې، ګڼه شمېرې یې (Labra) بلل شی.

**Labyrinth**

د دنته غوبه نښلوونکې تیوب لپی چې درې (Deltoid، حلزوون، او مجراکانو) برخې لري.

**- Bony Labyrinth**

د دنته غوبه هلوکیزه لابرینت، عظمی لابرینت برخه. د (Labyrinth Osseous) په انډول.

**- Cochlear Labyrinth**

د داخلی غوبه هغه برخه چې پری لمناتیک فضا او حلزوونی مجرأ لري.

**- Endolymphatic Labyrinth**

د غشائی لابرینت په انډول.

**- Ethmoidal Labyrinth**

په اتموئید هلوکی کې د دود وحشی کتلو خخه هره یو چې د اتموئید حجره په نامه کوچنې، حجره چولهه زوری لري.

**- Labyrinth of the Inner Ear**

د دنته غوبه لابرینت.

**- Membranous Labyrinth**

غضائی لابرینت، د هلوکیزه لابرینت په داخل کې د اپتیلائی مجريا کانو او او کڅوړ او پکیزه سیستم چې اندولف مایع بکې ونډه لري.

**- Osseous Labyrinth**

د دنته غوبه هلوکیزه لابرینت چې د پری لیفت په مایع خخه ډکه وی، عظمی لابرینت برخه.

**- Perilymphatic Labyrinth**

د (Perilymphatic Space) په انډول.

**- Vestibular Labyrinth**

د غشائی لابرینت یوه برخه چې او تریکول او ساکول او نیم دایروی مجراکانی لري.

**Labyrinthien**

د لابرینت (Labyrinth) اپوند صفت.

**Labyrinthectomy**

د جراحی کېنلاری پذربعه د لابرینت د راویستلو جراحی کېنے بلل شی چې ګنه شمېرې یې (Labyrinthectomies) بلل کېږي.

**Labyrinthitis**

د دنته غوبه لابرینت برخې التهاب. د (Internal Otitis) په انډول.

**- Circumscribed Labyrinthitis**

د نیم دایروی مجراء د هلوکیزه جدار په خورل شوې حالت پوری اپوند لابرینتیت.

**Labyrinthus**

د (Labyrinth) په انډول.

**Lac**

شیدې، هرډول شیدې چې د درملنې په موخه جو پېږي.

**Lacerated**

شلبدلې، خيرلې، د زېږي ژړی، خاوندې خيرل شوې برخه.

**- Lacerated Wound**

خيرلې جرحه، خيرل شوې تې.

**Laceration**

خيري کېدل، شلبدل، تې منځ ته راتګ، زخمی کېدل، د خيرې کېډو پروسه.

**Lacertus**

هغه نوم چې د عضلاتو د خانګې فېبری اتصالاتو لپاره

کېنلاره.

کارول کېږي.

**Lachrymal**

د اوښکو (Lacrimal) اړوند صفت په انډول.

**Lacrimal**

د اوښکو، د اوښکو قنات او اوښکو غدي، اړوند صفت. د (Nasolacrimal) په انډول.

**- Lacrimal Apparatus**

د اوښکو جهاز (ستګاه)، اشکې سیستم. د (System Lacrimal) په انډول.

**- Lacrimal Bone**

یوه له هغه کوچنيو هډوکو خخه چې له بل سره یو کېږي او حجاج (Orbits) منځ ته راوړي.

**- Lacrimal Canalculus**

د اوښکو کوچني قنیوات، اشکې کوچني کانالیکولونه چې اوښکي د اوښکو کڅورې ته رسوي.

**- Lacrimal Caruncle**

هغه کوچني سور تکي د هري ستړګي په دنه کنج کې واقع دئ.

**- Lacrimal Duct**

د اوښکو قنات چې اوښکي کڅورې ته تخلیه کوي. د (Duct) په انډول.

**- Lacrimal Gland**

هغه غدده چې د ستړګي پورتني سترغلې (جن) ترڅنګه پرته ده او اوښکي افرازوی. د (Tear Gland) په انډول.

**- Lacrimal Puncta**

د اوښکو کانالیکولونو کوچني سورې چې د ستړګي په کنج کې واقع دئ او اوښکي د پوزي لوري ته تخلیه کوي.

**- Lacrimal Sac**

اشکې کيسه، د اوښکو کڅوره چې پکي اوښکي راتولېږي او د (Nasolacrimal Duct) په پورتې برخه کې واقع ده اود اوښکو د کانالیکولونو سره اړیکه لري.

**- Lacrimal System**

د اوښکو منځ ته راتګ او اطراحیه ټول پال سیستم. د (Apparatus) په انډول.

**Lacrimation**

د اوښکو تولید او منځ ته راتګ پروسه، د اوښکو افراز، د اوښکو بهير بلل شی.

**Lacrimator**

هغه محرك عامل چې د اوښکو بهدلوا بهير منځ ته راتګ لامل ګرځي.

**Lacrimotomy**

د اوښکو دغدي او مجرأ یا کڅورې غوڅلو جراحی

**Lachrymal**

د اوښکو (Lachrymal) اړوند صفت په انډول.

**Lact -**

دا یومختاري دئ او د شيدو (Lacto-) معنى بشپړو.

**Lactagogue**

د (Galactogogue) په انډول.

**Lactam**

لکتیم، یو ډول کریزامايد چې د امینوکاربوبکسیلیک

اسیلیونو خخه د (ایبوتر ویستو وروسته) منځ ته راخي؛

لکتیمونه د لکتیمونو ایزومیرونه دی چې وروستنی

مواد د لکتیمونو انولي بېه شمېرل کېږي.

**Lactamase**

لکتیمیز انزایم چې د تقریباً د تولو ګرام منفي باکتریا ګانو پواسطه تولید ہږي.

**- β- Lactamase**

بېتا لکتیمیز، انزایمونو هغه ډلي خخه هر یو چې د تقریباً د

تولو ګرام منفي باکتریا ګانو پواسطه تولید ہږي؛ د پنسلین

بېتا لکتیم کړي له منځه وری او د هغوي مکروب ضد فعالیت

مختل کوي د نوعیت له معنۍ دغه انزایم نیاپي د پنسلینیز یا

سفالوسپورینیز په نومونو یاد شی.

**Lactase**

لکتیز، یو بیتا ګلکتوزیدایز انزایم چې د کولمو

دمخاط په برش باردر کې پروت دئ او شیدي، خواره او

لکتیزون په (لکتیز او ګلکوز) اړوی. دغه انزایم د بیتا

ګلکتوزیدایزی انزایمی ډلي مجموعی غړي دئ.

**- Lactase Deficiency**

د لکتیز انزایم فقدان او نشتولالي په اړشي دول لیدل شی چې د

شیدو خواراک سره سم د (معدی درد، باد، کانګي او نس ناستي) په

څير ناروغۍ نېښې منځ ته راوړي.

**Lactate**

دلکتیک اسید مالګه یا ایستیر، د شیدو افراز.

**- L- Lactate Dehydrogenase**

د ال- لکتیت دیهایدروجنیز انزایم چې یو په بل باندې د

لکتیت او پایرویت او وښتون کتلايز کوي چې په (پیترکو، اسکلیتی عضلاتو، کبد او مایوکارد) کې زیاته پیمانه شتون لري چې

د دی انساچو په ناروغیو کې کچه لوړوالی مومي.

**- Ringer- Lactate Solutions**

د رینګر لکتیت اړوند محلول او سپروم.

**Lactation**

د شیدو افراز، د شیدو د تولید پروسه، هغه موده چې

پکی یوه بنخه خپل ماشوم ته د شیدو تغذیه ورکوی دا  
پروسه د (Prolactin) هورمون پذر بعده غدی له لاری تبهه او د زیبون خخه تر دربیمی ورخی  
پوری تولید پری.

**Lacteal**

د شیدو پوری اپوند صفت ، هغه لمفاوی کوچنی او عیی چی د کولمو په ویلی (Villus) کی لمفاوی مایع لېردوی او د هضم پروسه کې گایون کوی او شحمد د خذب لامل کېری.

**Lactescence**

د شیدو په خپر.

**Lactic**

د شیدو اپوند صفت.

**Lactic Acid**

لکتیک اسید ، یو کیمیاوی مرکب فورمول یې (CH<sub>3</sub>-CHOH-COOH) دئ چې په بدن د کاربواهایدریتونو غیرهوازی میتابولیزم له امله تولید پری او همدغه راز چینی باکتری گانې یې د شیدو اغذیې په متنه تولیدوی او همدا راز په (شیدو، پنیر، ماستو) کې شتون لری دا ماده د عضلى کرمپونو تولید لامل گرخی.

**Lacticacidemia**

په وينه کې د لکتیک اسیدونو دکچی غیرنارمل لوروالي بلل شی.

**Lacticemia**

په وينه کې د لکتیک اسیدونو دکچی غیرنارمل لوروالي بلل شی.

**Lactiferous**

د شیدو لېردنکی، تولیدونکی، افزارونکی، شیدوائیز ، د شیدو اپوند صفت بلل شی.

**- Lactiferous Duct**

هغه نلکی او قناتونه چې په تیبیونو کې شیدی لېردوی

**- Lactiferous Sinus**

د شیدو سینوسونه، د تیبیونو د خوکی (Nipple) په قاعده برخه کې د هغه نلکی او قناتونو توسع او غتپدل چې په تیبیونو کې شیدی لېردوی.

**Lactifuge**

د شیدو د افراز نهی کوونکی ، هغه عامل چې د شیدو افراز بھیر په تپه و دروی.

**Lactigenous**

د شیدو تولید .

**Lactigenerous**

د شیدو لېردنکی، تولیدونکی ، افزارونکی ، شیدوائیز ، د شیدو اپوند صفت بلل شی.

**Lactim**

د (Lactam) په انپول.

**Lactivorous**

په شیدو سره تغذیه.

**Lacto-**

دا یومختارې دی او د شیدو معنی بشپړوی.

**Lactobacillaceae**

د باکتریانو یوه کورنی.

**Lactobacilleae**

د باکتری ګانو خانګه.

**Lactobacillus**

دا یو گرام مثبت باسیلی باکتری ده چې د گلوكوز خخه د تixer له لاری لکتیک اسید جوروی څینی ډولونه یې د غانیونو په وروسته والی کې روکلری په هضمه جهاز او مهبل کې موندل شی.

**Lactocele**

د لکتوپاسیلوس د جنس ارگانیزمونو خخه هر یو .

**Lactogen**

د شیدود تولید پاروونکې ماده.

**- Human Placental Lactogen**

هغه هورمون چې د پلاستنا خخه افزاره بېری دا هورمون (Lactogen)، لیوتونتروپیک ، دودی پاروونکې او مور د انسولین د فعالیت نهی کوونکی اغذیې لری.

**Lactogenic**

د اپوند صفت.

**- Lactogenic Hormone**

د (Prolactin) هورمون په انپول.

**Lactoglobuline**

په شیدو کې موجود ګلوبولین.

**Lactone**

د لکتیک اسید خخه یوه اروماتیکه مایع، دا یو ګریزه عضوی ماده چې په هغه کې مولیکولی خنځیر د کاربوکسیلی او هایدروکسیلی ګروپونو تر منځ د ایستری پیوندونو د جورپدنی له لاری نزدی شوی دی

**Lactorrhea**

لاكتوریا ، د شیدو بهبدنې بهیر ، د (Lactorrhoea) او

ژباهه او لیکنه : **Lactose Intolerance** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Lactose**

لکتوز، یو دای سکرايد چې د تی لرونکو په شیدوکې موندل کېږي چې تجزیه یې د ګلوکوز او ګلکتوز د آزادېدو لامل ګرځی. د شیدو قند.

### **Lactose Intolerance**

د لکتوز د هضم نه زغول، د لکتیز انزایم د فقدان له امله د لکتوز عدم تحمل په ماشومانو کې لیدل شی او د هغه په وړاندې د نس ناستی په خبر راپرسیره کېږي.

### **Lactose Free Milk**

(Lactose Intolerance) د لکتوز خڅه پرته شیدي چې خینو ناروغيو کې ماشوم نهور کوله شي.

### **Lactiside**

یو ډول ګلایکوزید چې قند یې لکتوز دی.

### **Lactosuria**

په متیازو کې د لکتوز اطراح کېدل.

### **Lactocylceramidosis**

یوسفیننکولپیدوز چې په هغه کې په عصبي او حشوی نسجونو کې لکتوزیل سرامیدونه راغوندېږي چې دغه چاره د بیتا-ګلاکتوزید د کمبنت لپاره منځ ته رائځي.

### **Lactotrophe**

د **Lactotroph** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Lactotrophin**

دادینوها پوفیز د حجروله ډلو خڅه یو چې پرولاکتین افرازوی.

### **Lactovegetarian**

هغه خوک خپل غذائي رژیم یې شیدي او اوبلن محصولاتو پوري محدود کړووی.

### **Lactulose**

دا یو ډول دای سکرايد مصنوعی ترکیب او جوړښت دی چې د قند خڅه د مسهل (Laxative) (Resorption Lacuna) په توګه جوړېږي دا د امونيا د اطراح بهير چټک کوونکې په توګه او د کبدی انسفالوپتی په درملنې کې کارول شی.

### **Lacuna**

یو ډول کوچنۍ ژوره، یو کوچنې تشنخنې جوف، په باصرۍ د ګر کې د نیمګرتیا په خبر یونیمګرتیا یا درز بلل شی ګنې شمېرہ بنه یې (Lacuna) (Resorption Lacuna) د.

### **Absorption Lacuna**

د **Absorption Lacuna** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Bone Lacuna**

د هډوکې په زمینوی ماده کې یو ډول کوچنۍ ژوره چې د اوستیوسيت پکې خای لري لدې ژوري خڅه د ګاونډيو ژورو ته کوچنۍ کاتالونه غهډلی دی پدې ډول سره چې هډوکېز پېچلې او جال ډوله سیستم منځ ته راپوري.

### **Cartilage Lacuna**

د غضروف په زمینوی ماده کې هر یو ډول کوچنۍ ژوره چې کاندروسیتونه پکې خای لري او پراتنه دی.

### **Howship's Lacuna**

د **Howship's Lacuna** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Intervillous Lacuna**

د پلاستنا د وینې فضا ګانو خڅه هر یو ډول کوچنۍ ډوندل کېږي.

### **Lateral Lacuna**

جنبي لکونې، د پورتني سجيتال سینوس په هري لوري کې د ډورامېر دنه وریدي شبکه بلل شی.

### **Lacuna Magna**

د **Navecular Fossa** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Osseous Lacuna**

د **Bone Lacuna** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Pharyngis Lacuna**

دا اوستاشین تیوب په حلقوی نهایت کې یو ډول نتوټنیا.

### **Resorption Lacuna**

په هډوکې کې هغه ژوره یا مېزا به چې د هډوکې د جذب بهير تېرولو په جريان کې وي دغه سيمه معمولأ په زيات شمېر کې اوستیوکلاستونه لري.

### **Trophoblastic Lacuna**

د **Intervillous Lacuna** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Lacunar**

د **Lacuna** (Resorption Lacuna) په انډول.

### **Lacunule**

یو ډول کوچنۍ ژوره.

### **Lacus**

کوچنۍ سیندوکې، کوچنۍ دریاب، جھیل، په سینند پوري تېلې.

### **Lae-**

دا یو مختارې دی او د (Le) ورته معنی بشپړوی.

### **Laënnec's Cirrhosis**

دا یو ډول ناروغۍ ده چې د ګهړولو له کبله د کبدی سیروزس (Alcoholic Cirrhosis) منځ ته رانګ بلل شی چې لوړۍ خل په کال (1819-1826) کې د فرانسوی طب عالم **René Théophile Hyacinthe Laennec** پېډر ډله شرخه شو.

**Laetrite**

دا د (L-man-deloni trile - $\beta$ -Glucoronic acid) لپاره سوداگریز نوم دئ کوم چې د (Amygdalin) د هایدرولیز او د حاصله (L-man-delonitrile - $\beta$ -Glucoside) د اکسیدیشن خخه په لاس رائی چې د خباثت ضد اغذیه لري.

**Leave**

له ذغاپې پرته.

**Laevocardia**

هغه حالت چې پکې د یوچا زړه په غبر نارامل ډول سره د زړه ذروه (Apex) په بنی لوري صدر ته متوجه ووي.

**Lag**

د یوه تحريك د راتلو او د غبر ګون د پېښبدو تر منع زمانی واتېن، په کرهنیز چاپیریال کې د یوی باکتریا د تلقیح خخه وروسته دوره کومه چې وده یا حجری و بش پکې په ورو ورو توګه منځ ته رائی.

**Lagena**

د غور د حلزونی مجرأ د پورتنې برخې یوه ټوته، په غبر تي لرونکو شمزیو (فقاریه) حیواناتو کې سامعوی غږي.

**Lageniform**

فلاسک ته ورته.

**Lagophthalmos**

په بشپړ ډول سره د سترګو په بندولو کې ناتوانی.

**Lake**

د سرو کربوato خخه د هیموجلوبین د ببلپدو بهير، په یوه محفظه یا ژوره او جوف کې د مابع راتولپدنه، جهیل، لوی ډنې چې د چې په ذیعه محاط ووي.

**- Lacrimal Lake**

د اوښکو جهیل، د سترګکې په منځ کې زاویه کې مثلثی ډوله سیمه چې د اوښکو د راغونې بدو خای شمپر کېږي.

**- Marginal Lake**

غبر تراو لرونکې وریدی فضائکاني چې تقریباً پلاستنائی ذغاپې نلري چې د پلاستناد خندي-مورګکې په خنګ کې واقع وي.

**- Subchorial Lake**

د پلاستناء هغه برخه چې ذغاپې نلري او د کوریونی پانې لاندې پرته ده.

**Lal-**

دا یو مختارې دئ گونگوالی یا خبرې کولو ستونتري

معنی بشپړوی.

**Lalation**

د نوی زېږيدلو ماشومانو د خبرو ډول.

**-lalia**

دا یو روستارې دئ او خبرو یا خبرو کولو اختلال معنی بشپړوی.

**Lalo-**

دا یو مختارې دئ گونگوالی یا خبرې کولو ستونتري معنی بشپړوی.

**Laloplegia**

د (Logoplegia) په انډول.

**Lalorrhcea**

چتيکه غږيدا، د خبرو کولو پرمهاں د خبرو چتيک بهير، تبزې خبرې کول.

**Lambda**

د سرد کورپې د لامبڊوئید (Lambdoid Suture) او سجيتاں (Sagittal) درزونو د پیوستون خاں همدارنګه د یونانی الفباء یوولسم توري.

**Lambdoid**

د یونانی الفباء یوولسم توري او داسي بنه لري لکه چې (V or Y) توري چې (Λ) بنه لري.

**- Lambdoid Suture**

د کورپې هغه افقی درز او پیوستون چې د (Occipital Bones) هليوکو تر منځ بېښ وی. د (Suture) په انډول.

**Lambdoidal**

د (Lambdoid) په انډول.

**- Lambdoidal Suture**

د (Lambdoid Suture) په انډول.

**Lamblia**

د جیارډیا (Giardia) نوم دئ.

**Lambliasis**

د جیارډیا کله پېښه ناروغۍ (Giardiasis) بلل شې، د (Giardiasis) په انډول.

**Lame**

په لازه د نارامل تګ کولو کې ناتوانی، نگونېدل، د تګ د نارامل طرحې له درلودلو خخه د (درد، شخې یا د پېښو او قدم تخریب)، له کبله د انحراف شتون بلل شې، ګوډ ګوډ تګ.

**Lamella**

دانسا جو یوه نزی، او ناز که پانه، یوه در ملیزه پانه چی تر د ستر گو لبمو لاندی د در ملو تطبیق په موخه بخوله کېږي ګنه بنه یې ( Lamellae ) ۵۵.

**- Circumfrencial Lamella**

یوه هدوکیزه طبقه چې د پریوست او اندوسيت لاندی پرته ۵۵.

**- Concentric Lamella**

د ( Haversian Lamella ) په اندول.

**- Endosteal Lamella**

د هدوکی یوه طبقه چې د اندوسيت لاندی پرته ۵۵.

**- Ground Lamella**

د ( Interstitial Lamella ) په اندول.

**- Haversian Lamella**

یوه هدوکیزه پانه چې د متعدد المارکه دایروی بنه لري چې د هاروس مجرأ یې احاطه کړد.

**- Intermediate Lamella**

د هدوکیزه پانو خخه هره یوه چې د هاورسی سیستمونو بلونکې پولې ډکوی د ( Interstitial Lamella ) په اندول.

**- Vitreous Lamella**

د قاعده دی طبقي ( Lamina Basalis ) په اندول.

**Lamellar**

د ( Lamella ) اړوند صفت.

**Lamellipodia**

د ګه اصطلاح د سایتوپلازم هغه پانه ائیزی پراخی بنیسي چې د حجر و لپاره لېرد ډونکې پیوستونه منځ ته راړوی او یا هم حجری ته د حرکت توان ورڅښی.

**Lameness**

دا دنورمال حرکت کولو او تک اړوند ناتوانی او اختلال دئ چې د ( درد ، عضلى شخې او پنسا او قدم تخبیب ) له املله منځ ته راڅخه.

**Lamina**

یوه نزی او ناز که پلنہ پانه، تیغه، لايك ( طبقي )، فلس، فلسچه، نزی غشائي صفحه، پانيز شکله جورښت، د فقراتو اړخونو ته دخلفی قوس یوه برخه جورښت ګنه شمره بنه یې ( Laminae ) بلل شی.

**- Basal Lamina**

د قاعده دی غشا هغه طبقي چې د ګاوندی حجری طبقي قاعده دی سطحي ته نېړدي پرته ده او دوه طبقي لري چې د ( Lamina Densa او Lamina Lucida ) خخه عبارت دی ، توپال قاعده دی غشا ، د ( Lamina Basalis ) په اندول.

**- Lamina Basalis**

د رشیمی عصبی تیوب د طولانی دو د سیمو خخه هر یوه چې د

نخاعی طناب بطني ستون او د ماغزو حركی مرکزونه ورڅه منځ ته راڅي.

**- Lamina Basilaris**

د حلزونی مجرأ دخلفی د بواسل چې دغه برخه له صماخ پوری خخه ببلوی.

**- Bowman's Lamina**

د پنستور ګو د بومن غشائ ( Bowman's Membrane ) په اندول.

**- Lamina Chroidocapillaris**

د کوچنیو شعريوی رګونو ساده شبکي په ګوند کروئیدی داخلی طبقي.

**- Lamina Cribrosa**

د ( Fascia Cribrosa ) په اندول ، د ایتموئید ( غربالي ) هدوکی عرضاني پانه چې د پوزي بام جوروی پرمانه سوری لري چې شاموی اعصاب برڅه تبرېږي ، د صلبې سوری سوری برخه چې د شبکي د ګانګلکيوني حجر او اکسونونه ورڅه تبرېږي.

**- Lamina Densa**

د ( Basal Lamina ) یوه برخه جوروی.

**- Elastic Lamina**

د ( Bowman's Membrane ) په اندول.

**- Ethmoidial Lamina**

غربالي پانه ، د اپاندیمي حجر و خخه جوره یوه طبقي چې کروئیدی طبقي پونېږي.

**- Lamina Lucida**

د ( Basal Lamina ) یوه برخه جوروی.

**- Nuclear Lamina**

یوه بشپړ او کاملآ پېچلې شبکه چې د هستي د داخلی غشا په هستوی ایخ کې پرته ده معلومېږي چې همدا طبقي د هستي بنه ساتی.

**Lamina Propria**

د مخاطي غشائ منضم سنج طبقي هچې رګونه او لفواي چېنل لري ، د صماخ پردي منځنې فيبرې طبقي ، د ( Lucida ) په اندول.

**- Lamina Rara**

د ( Lamina Lucida ) په اندول.

**- Reticular Lamina**

شبکوي طبقي ، د سرو الوبولونو یا کلیوی ګلومبرولونو کې دغه طبقي د ( Lamina Densa ) په دواړو اړخونو کې پرته ده.

**- Reticularis Lamina**

د هيالين د سوری سوری غشا چې کورتی جسم غږي پونېږي.

**- Rexed's Laminae**

د نخاعی طناب د جورښت د پلېندې په موخه یوه طراحی شوی شيما چې په مغزو کې د تورېخني مادي د مختلفو برخو د هستولوژيکي تابلو ګانو په اساس جوړېږي.

**- Lamina Spiralis**

یوہ هدو کیزہ غبر گہ پائیہ طبقہ چی مارپیچہ بنه لری او سامعوی حلزونی تاوراتاو کانال په دوہ برخو صماخی پوری او دھلیزی پوری، باندی ویشی۔

**- Terminal Lamina**

یوہ نازکہ پائیہ چبلہ تالنسفالون خخه مشتق کبیری او د مغز د دربیم بطیم قدامی جدار منع ته راپری، د (Hypothalau) په انیول۔

**- Lamina of Vertebra**

د فقری خلف ته دواړه لورو ته نزی، پائیزه برخی چی د قوس جوړوی او د پیوستون خخه یې د فقراتو اغزی دوله بازی لپاره بنسته جو پوی، د (Lamina of Vertebral Arch) په انیول۔

**Lammergyer**

یو دوں پیره لرونکی لابن خورونکی خناور دی، کرگس، لا شخور، د (Lammergeier) په انیول۔

**Laminagraphy**

د (Tomography) په انیول

**Laminoplasty**

د فقری قوس د لمینا برخو بشپړ دوں غوڅول او په نخاع باندی د منع ته راغلی فشار له منع دېل او د دروازې ورته فضأً منع ته راپرل۔

**Laminar**

د (Lamina) اړوند صفت۔

**Laminectiony**

د فقراتو د (Vertebra) (Lamina) برخی بشپړ غوڅولو جراحی کرنلاره چې ورته د (Rachotomy) نوم هم ورکول شی ګنه شمېره یې (Laminectomies) بلل شی۔

**Lamotrigine**

هغه درمل چې د (Petit Mal Epilepsy) حملاتو د کنترول په موخه ورکول شی۔

**Lamp**

د (تودخی حرارت یانور) د پینپلدو لپاره وسیله، لامپه (Light) هم ورته ویل شی، خراغ (بلته لرونکی تفی) یا الکھولی خراغ، خراغ (بریپستانی، برپی یا گازی)، خراغ د پایی سره، فانوس، په پخوا کې (لمر، سپوږمه او ستوری) ته ویل کبدہ۔

**- Annealing Lamp**

د غابن د کولو په موخه د سره زرو (طلا) د پانو گرمولو لپاره یو دوں الکھولی خراغ

**- Mercury Arc Lamp**

هغه خراغ چې نوری قوس یې د سیماپو بخار جوړوی او په نور درمیز و طریقو کې ور خخه ګته اخیستله کبیری، د

(Mercury Vapor Lamp) په انیول۔

**- Merury Vapor Lamp**

د (Mercury Arc Lamp) په انیول۔

**- Quartz Lamp**

د (Mercury Vapor Lamp) په انیول۔

**- Xenon Arc Lamp**

هغه خراغ چې د یو دوں طولی شپی لرونکی نور تولیدوی۔

**Lamziekte**

په سویلی (جنوبی) افریقا کې د غوایانو مخصوصه نارو غلی چې د حرکتی فلنج له امله پیشندل کبیری او په کولستربدیوم بو تولیزم د ککر هدوکو د استفاده او مصرف له امله منع ته راخی۔

**Lanatoside**

د کارډیوپوتینیک ګلایکوزید چې د (Digitalis Lanata) پانو خخه لاسته رائجی او د دیجیتال درملو په خبر کاروله کبیری۔

**Lance**

د (Lancet) په انیول د یوی دانی یا خراج (Boil) یا (Abscess) پیاسه د زو یوقيق د راویستلو په موخه د غوڅي (پریکون ترسره کولوکونه)۔

**Lancet**

لانتست، د دوه اړخه او لورو درلودونکی تبره چاره چې په جراحی کې تری کار اخیستله شی، کوچنۍ او تبره خوکه لرونکی چاقو / پتري چې دوینې د نمونې اخیستله لکه د شکرې تاکنې لپاره کارول شی۔

**Lancinate**

د یوشی یا یو خه د پرې کولو کېنلاره۔

**Lancinated**

څیل شوې، پرې شوې۔

**Lancinating**

د هغه درد اړوند صفت چې د پرې تبز او د غوڅولو په خبر وصف ولري۔

**Landry's paralysis**

گولیان باری سندروم (Guillain-Barré Syndrome) چې په (1826-1865) کالونو کې د فرانسوی عالم (Jean-Baptiste Octave Landry) پدر په لومړي خل شرحة شو۔

**Landsteiner's Classification**

دا یو دوں طبی ډلبندی او تصنیف دی چې د (ABO system) په سیستم کې کارول شی۔

**Langerhans' Cells**

د پوستکی د بھرنی طبقي حجري دی.

**Langer's Lines**

لنگر کرنسی ، د کولاجن پروتئین رشتہ داسپی ترتیب او تنظیم جبی د پوستکی د کریزون (Creases) بربخی جوڑی پدغه برخے باندی جراحی شقونه تر سره کبیری او د نورو برخود قطعی په پرتله چتیکه او بنہ توکه رغون مومی ورته (Cleavage Lines) هم ویل شی.

**Lange Test**

لانج آزمائینت ، هغه لبراتواری میتود چې په دماغی نخاعی مایع کی د گلوبولین لئيون په موخته تر سره کبیری دلومپری خل لپاره د جرمی طبی عالم (Carl Friedrich August Lange) پذربعه په (1912) شرحه شو.

**Lanolin**

لاتولین یوه واژدي ته ورته ماده چې د پسے له وړیو خڅه په لاس راخی او په اوپوکی (30-35%) په کچه ګلوبولی د غډه مادده (اوپوا غډوړ د ملحم) په توکه د وچ پوستکی غډوړلو لپاره پکار ورله شی.

**- Anhydrous Lanolin**

یو ډول لاتولین چې له (25%) خڅه زیاتي او به نلري.

**Lanoxin**

د دیجوکسین محصولو لپاره سوداګرپز نوم.

**Lanthanum**

لنتانوم ، یو کیمیاوى عنصر دی چې اټومی شمېره یې (La) او کیمیاوى لنده نښه یې (La).

**Lanugo**

د جنین یا نوزاد (Newborn) یا Fetus پرمخ نزی او نازک وینستان ، هغه نرم او نزی وینستان چې د کاھل کس د بدنه لپاسه براته وی پرته د (اس ورغوی، پښی تلی او هغه برخچی چې اورده وینستان لری) بلل شی.

**Lapar-**

دا یو مختاری دی او د (اخ، کبیدی، کبیدی د بکتنه برخی- Laparo-) معنی بشپړو.

**Lapara-**

دا یو مختاری دی او د (اخ، کبیدی، کبیدی د بکتنه برخی- Laparo-) معنی بشپړو.

**Laparoscope**

د ګبیدی دپریتوانی جوف د کتنی لپاره یو ډول

انډوسکوپیک وسیله بلل شی.

**Laparascopy**

د ګبیدی د پریتوانی جوف کمره درلودونکی وسیلې انډوسکوپ پذربعه د لپراسکوپ په مرسته د پریتوانی جوف دننه محوطې د کتنی کپنلاړه .

**Laparatomy**

د ګبیدی لپاسه د ګبیدی واژولوډ جراحی عملیات تر سره کول

**Laparo-**

دا یو مختاری دی او د (اخ، کبیدی، کبیدی د بکتنه برخی- Lapara-) معنی بشپړو.

**Laparosalpingostomy**

د بطني شق له لارې د رحمی تیوب دننه ته د یوه منفذ منځ ته راولر او جوړولو جراحی کپنلاړه .

**Laparoschisis**

لپروسکپزیس ، دا یو ډول له موره زېږبدلې انومالی او نیمگرې وده ده چې د ګبیدی قدامی جدار د نامه غوتی بښی اړخ ته د سُروی کړي بهر ته منځ ته راخې چې د دا نیمگرتیا (Size ( $\leq 5$  cm) اندازه لری او جلدی پوښ بېړنې پېښه ۵۵۵ په (Abdominoschisis و Paraomphalocele) په اندول.

**Laparoscope**

د لپراسکوپ په مرسته د پریتوانی جوف دننه محوطې د کتنی لپاره انډوسکوپیک وسیله چې ورته (Peritoneoscope) هم ویل شی.

**Laparoscopic**

د لپراسکوپ (Peritoneoscope) یا (Laparoscope) اړوند صفت .

**- Laparoscopic Surgery**

د لپراسکوپ پذربعه د جراحی عملیات تر سره کولو کپنلاړه چې ورته (Keyhole Surgery) هم وايې.

**Laparoscopy**

د ګبیدی د پریتوانی جوف کمره درلودونکی وسیلې انډوسکوپ پذربعه د لپراسکوپ په مرسته د پریتوانی جوف دننه محوطې د کتنی کپنلاړه ده همدا رنګه (Peritoneoscopy) هم بلل شی او ګنه شمېره یې (Laparoscopies) .

**Laparotomy**

لپروتومی ، د گبیدی لپاسه ڈگبیدی واژولو د جراحی عملیات ترسه کول گئے شمپرہ یې (Laparotomies) بلل شی.

**Lapinization**

د سوچبدلی بدن د پرلیسی دول د اتنانه لامل تاکتی تلقیح کول تر خوا پوند رنخ بینبندنی او خانگرنو بدلون او اکسین جور کپل شی.

**Lard**

د خوگ (سرکوزی) د گبیدی دنته راقوله شوی واژده ، د خوگ غوره ، دخوک خربی ، په غوره غورپول ، گریس کاریکول ، پستولو او غورپولو کرنہ .

**Large**

لوی ، غت ، ستر ، پره اندازه .

**- Large Intestine**

غتپی کولمی ، د هضمی کاثال یوه برخه چې (سیکوم) صاعده کولون ، مستعرض کولون ، سکونید کولون او ریکوم) پکی شامل دی.

**Lariam**

د اموکسی سیلین د محصولاتو سوداگریز نوم دی (Mefloquine Hydrochloride).

**Lariotid**

د اموکسی سیلین د محصولاتو سوداگریز نوم دی.

**Larva**

لراوا ، د یوه ژوی د ژوندانه په کړی کې یوه تکاملی مرحله چې د خپلواکی او تحریک خانگرنی لري لکه و فیتولی چیتیجیو کله چې د حیوان پذرېعه و خورل شی په لراوا پاندی اوښته کوي گئے شمپرہ یې (Larvae) بلل شی.

**- Larva Currens**

د کیوالی (مهاجر) لراوا ناروغی ، چې د Stercoralis پواسطه منځ ته راخی او خطی ضایعات یې په چتکی سره پرمختګ کوي.

**- Larva Migrans**

د کیوالی (مهاجر) لراوا ناروغی چې یو دول گئن شمپر (رشنوی دوله ، خاربته لرونکی ، سورنگه ویزیکولاریا پپولر دانی) چې د پوستکی پرمخ لیدل کېږي او د کپیز (فیتولی) چینجیانو د لراوا پواسطه د تونلکیندونکو له امله منځ ته راخی .

**- Larva Migrans Ocular**

د Toxocara Canis / Toxocara Cat (Toxocara Canis) د لراوا په ذرېعه د سترګی منتن کبدنه چې بنايی د (کروندشکه ، شبکه او زجاجیه جسم) کې ولیدل شی ، د لراوا مرگ چې د یو دول گرانولوماتوز غبرګون

درامنځ ته کبدو لامل گرخی چې وروسته تر هغه د شبکیي له رنې او شفافه راوتلیا خخه د شبکیي تر پراخه جلا کبدو پوری پېښې منځ ته راخی .

**- Larva Migrans Viscera**

د هغه حالت شتون چې د انسان د بدن په نسبجونو کې برته له پوستکی) د فیتوی چینجیانو د لراوا او بدنه مهالی مهاجرت له امله (Toxocara Canis / Toxocara Cat) منځ ته راخی او غوره لامل یې دی .

**Larval**

لراوانی ، د لراوا پوری تړلی .

**Larvate**

پت شوی ، مخفی ، دغه اصطلاح د یوې پتې ناروغی د نښو لپاره پکارو وړل شی ، په لراوا پاندی اوښتې حالت .

**Laryng-**

دا یو مختاری دی او د [جنجری] (Laryngo) معنی بشپړوی .

**Laryngeal**

د حنجری پوند صفت دی .

**- Laryngeal Cartilage**

د حنجری غضروفونه .

**- Laryngeal Cords**

د حنجری جبولونه ، حنجری تارونه .

**- Laryngeal Inlet**

د حنجری د نښو لاری یا خولی برخی ته وېل چې د صوتی حبولو له لارې فرینګس لارینګو شخه نوتکی (Trachea) لاره مومنی .

**- Laryngeal Prominence**

د حنجری برجسته او وتلي برخه چې (Adam's Apple) هم بلل شی .

**- Laryngeal Reflex**

د حنجری عکسه چې په یو چا کې توخې منځ ته راپوري .

**- Laryngeal Spasm**

د حنجری عکسوی دول سېزم چې د خینو اجنټیونو په وړاندې د غبرګون په بنه منځ ته راخی .

**Laryngectomy**

د جراحی پذرېعه د حنجری برخی قطع کول او راویستلو کړنلاره بلل شی چې د ستونی په ناسور (Throat Cancer) درملنه کې تر سره کېږي گئے شمپرہ یې (Laryngectomies) بلل شی .

**Larynges**

د حنجری (Larynx) گئن شمپر بنه ده .

**Laryngismal**

د حنجری د سپزم (شخی **Laryngismus**) اړوند صفت.

**Laryngismus**

د حنجری د سپزم او شخی حالت.

**- Laryngismus Paralyticus**

فلجی حنجری سپزم ، د **(Roaring)** په انډول غربدونکې غلغلهئی حنجره ، شورماشور غږلورونکي حنجره.

**- Laryngismus Stridulus**

د سخت تنفس او سیانوز سره مل د حنجری تخریش او ناخابه سپزم حالت لکه په ماشومانو کې د **(Croup)** ناروغۍ.

**Laryngitis**

لرینجیت ، د حنجری التهابی ناروغۍ.

**- Acute Laryngitis**

حاد ډول د حنجری التهاب.

**- Atrophic Laryngitis**

ضموري لرینجیت ، یو ډول لرینجیت چې د مخاطی غشاد غدواتو ضمور سره مل وی.

**- Chronic Catarrhal Laryngitis**

مزمن کتارال لرینجیت چې بره شدیده بنه لري.

**- Chronic Laryngitis**

د مزمن التهابی ناروغیلورونکې لرینجیت.

**- Subglottic Laryngitis**

د غږتارونو (صوتی جبولونو) د لاندې سیموم التهاب.

**Laryngitic**

د لرینجیت (**Laryngitis**) اړوند صفت.

**Laryngo-**

دا یو مختارې دی او د حنجری (غږدېلی ، د غږصداق) معنی بشپړو.

**Larygocele**

بوه غږ نارمل هوائي کڅوره چې په ولادي ډول شته والې لري او د حنجری له محفظی سره تراو لري خینې وختونه دغه کڅوره د غارې په جدار کې په راوړلي بنې لیدل کېږي.

**Laryngofissure**

هغه جراحی شق چې د حنجری د واژولو په موخه د **(Thyroid)** له لازې ترسره کېږي. د **(Median Laryngotomy)** په آنډول.

**Laryngography**

د حنجری راډیوګرافی ترسره کول.

**Laryngologist**

هغه ډاکټر چې د حنجری اړوند ناروغیو متخصص وی.

**Laryngology**

هغه علم چې د (ستونی ، حنجری او صوتی جبولو) اړوند ناروغیو (پېژندنې ، درملنې ، لاملونو) په هکله د خپرو خخه بحث و کړي.

**Laryngomalacia**

لرینګوملاسیا ، د حنجری د فلچ او پوستوالی حالت شتون چې د ساکنبلو پرمهال ستونزې پېښوی او د دوه کالو عمر خخه بنکته ماشومانو کې منځ ته رائحي.

**Laryngopathy**

د حنجری هر ډول ناروغی چې وی.

**Laryngopharyngeal**

د بلعوم او حنجری دواړو اړوند صفت.

**Laryngopharyngectomy**

د بلعوم او حنجری دواړو په ګډه ډول غوڅولو او راویستنلو جراحی عملیه بلل شی.

**Laryngopharynx**

د بلعوم هغه برخه چې د اې ګلوت د پورتنې ژۍ او د **(Hyoid Bone)** ته ھلودوکې بنکته واقع ده او د حنجری او مری داخل ته پرائیستله کېږي.

**Laryngophony**

د غږیز تارونو د حرکت خخه زېږنده غږ چې د حنجری په اصغاکې اور بدل کېږي.

**Laryngoplasty**

د حنجری د بیلابلو پلاستیک جراحی عملیاتونو ترسره کول.

**Laryngoplegia**

د حنجری فلچ ، د حنجری گوزن.

**Laryngoptosis**

د حنجری سقوط ، د حنجری لوپېدل چې خینې وختونه په زړو عمر لرونکو کې لیدل شی.

**Laryngorrhinology**

هغه علم چې د (بوزی ، حنجری ، ستونی) ناروغیو (پېژندنې ، مخیوی ، درملنې) اړوند خپرو خخه ترسره کوي.

**Laryngoscope**

هغه وسیله چې د هغه پذربعه د حنجری کتنه ترسره کېږي.

**Laryngoscopic**

د **(Laryngoscopy)** اړوند صفت.

**Laryngoscopy**

د **(Laryngoscopy)** پذربعه د حنجری دننه فضاؤ د کتنې

کپنلاره بلل شی گئنه بنه بی ) Laryngoscopies ( د .

### Laryngospasm

حنجری سپزم ، د حنجری د عضلاتو ناخایه شخ او سپزم چې حنجره سمدلاسه تپی .

### Laryngostenosis

د حنجری د لومن تنگوالی ، د حنجری تضیق .

### Laryngostomy

لرینگوستیومی ، د غارپی په برخه کېي حنجری غوشولو کپنلاره تر خو یوه خوله پکي جوره کړل شی گئنه شمپره بی د ) Laryngostomies ( پنامه یاد پېږي .

### Laryngotomy

لرینگوتویومی ، د حنجری خیرل ، په بېرنی توګه د غارپی په برخه کېي حنجری غوشولو کپنلاره تر خو یوه خوله پکي جوره کړل شی او منځ ته راغلې بندښت له منځه یووړل شی همدارنګه گئنه شمپره بی د ) Laryngotomies ( پنامه یاد پېږي .

#### - Inferior Laryngotomy

بنکته (سفل) لرینگوتویومی چې د کریکوتایروئید غشائله لاری تر سره کېږي .

#### - Median Laryngotomy

منځنۍ (متوسط) لرینگوتویومی چې د کریکوتایروئید غضروف له لاری تر سره کېږي .

#### - Superior Laryngotomy

پورته (علی) لرینگوتویومی چې د کریکوتایروئید غشا له لازی تر سره کېږي .

### Laryngotracheal

د حنجری او شزن اړوند صفت .

#### - Laryngotracheal Stenosis

د حنجری او شزن تضیق/تنگوالی .

### Laryngotracheitis

د حنجری او شزن ګډه دول التهاب .

#### - Avian Laryngotracheitis

د چرگانو یو دول خانګړې ناروغۍ چې د تنفسی دیسترس او وینه لرونکې خراشکې (دموی خاط په مرسته پېړنډل شی) .

#### - Subhyoid Laryngotracheitis

د ) Avian Laryngotracheitis ( په انډول .

### Laryngotracheobronchitis

د حنجری ، شزن او سپو قصباتو ګډه دول التهاب .

### Laryngotracheotomy

د حنجری او شزن د غوشولو جراحی کپنلاره .

### Laryngoxerosis

د حنجری وچوالی ، وچه بنه لرونکې حنجره .

### Larynx

حنجره ، د غرتولیدوونکې غړي ، چې ورته ( Voice Box ) هم ویل شی دا برخه غړي د بالعلوم او شزن تر منځ پروټ دی او پکې صوتی جبول او نه عدده غضروفونه لري په ګډه ډول د غړ په جوړ پدو کې مهم رول لري گئنه بنه بی ( Larynxes یا Larynges ) بلل شی .

### Laser

لایزر ، هغه ماشین چې د مونوکروماتیک وړانګو د غړ متبعادو او کوچنیو ګډې په بنه مختلف فریکانس او زیات شدت لرونکې نور منځ ته راوړی چې ډېر زیات خواک یا تودو خه لرلای شی لدی خڅه په جراحی تشخیصی او تجربوی خېړنو طریقو کې گئنه پورته کېږي .

#### - Argon Laser

هغه لایزر چې فعاله ماده بی آیونايزی اړګون دی او شین آې رنګ لري .

#### - Carbon – dioxide Laser

هغه لایزر چې فعاله ماده بی کارن دای اکساید دی چې (10600) نانومتر خپه ائز طول لرونکې تحت فرمز وړانګو تولیدوی دغه لایزر د جراحی په مهال د نسجونو د غوشولو لپاره پکاره پېږي .

#### - Dye Laser

هغه لایزر چې فعاله ماده بی یو عضوی رنګ دی د باصری طیف په محدوده کې شاملې دی .

#### - Excimer Laser

هغه لایزر چې فعاله ماده بی هلوجنی ګازونه دی او وړانګو بی د ماؤرا بنفش طیف کې ونډه لري دغه لایزر په ناخیزه ژوروالی سره نسجونه سوری کوي لدی امله د ستړګو په جراحی او انځیو پلاستی ګانو کې پکاره پېږي .

#### - Helium- neon Laser

هغه لایزر چې فعاله ماده بی آیونايزی نیون او هلیوم دی او سور رنګه وړانګو بی د لیدلو ور دی .

#### - Krypton Laser

هغه لایزر چې کریتونی فعاله ماده لري چې د بربنائی بهير پواسطه آیونايز کېږي او وړانګو بی د زېر . سور رنګ لري .

#### - KTP Laser

هغه لایزر چې وړانګه بی د نیوبیومیوم پواسطه منځ ته رائی د (YAG) لایزر د پوتاسیوم تیتانیل فاسفیت له بلور خڅه تېر بربر او شین رنګه وړانګو ایجادوی .

**- Laser Laparoscopy**

د لایزر پذربعه د لپراسکوپیک جراحی کپنلاره ترسه کول.

**- Neodymium :yttrium –alumnum – garet (Nd:YAG ) Laser**

هغه لایزر چې د **Aluminium - Yttrium** او **Garet** د بلوخ خخه جوره د چې وړانګه یې ماتحت قرمزه په نېږدي طیف کې پرته ده.

**- Potassium Titanyl Phosphate Laser**

د **KTP Laser** په انډول

**- Laser Probe**

د لایزر فلوی پرووب **Metal Probe** خخه کاراخیستل چې بدن ته داخلیږي او د تړی شریان بندبنت پري وازېږي.

**- Laser Surgery**

د لایزر د پکارولو خخه د جراحی کپنلاره ترسه کول دی چې توموروونه پري رایستل کېږي او رګونه وازېږي او د لنډه والي اصلاح ترسه کېږي.

**- Laser Therapy**

د لایزر د پکارولو پواسطه درملنیزه کپنلاره ترسه کول دی.

**Lasix**

د **Frusemide** ، لپاره سوداګریز نوم دئی مدرر درمل دی.

**Lassa Fever**

دا ډېره شدبده اتناني او ۋۇنکىي ویروسى ناروغى ده چې په سویلى افريقا کې ليدل شى (شديد درد ، د خولي قرحات ، تبه) منځ ته راپوري لوډري خل په نايجریا کې راپور شوه.

**Lassar's Paste**

هغه ملحم چې د زينک خخه جو پري او د اکریما په درملنے کې پکارېږي د جرمنی درماتولوژست **Oskar Lassar** پذربعه په (1849-1907) کې جور او استعمال کول شو.

**Lassitude**

ستپيا ، کمزورتیا ، انحطاطی حالت.

**Lata**

داد اناتومی له پلوه د **Fascia Lata** (Lپاره کاروله شى).

**Latency**

غېر فعالوالی دوره ، اخفائی دوره ، د تحریک د پښبدنې او خواب د پیل تر منځ زمانی واتېن.

**Latent**

مخفي ، پتی ، هغه ناروغى چې په بدن کې شتون لري خوښې نښاني نه خرگندوو.

**-Latent Diseases**

مخفي او پتې ناروغى.

**-Latent Period**

مخفي دوره ، مخبره دوره چې د خينوارو غيو ترا خركند پدو پوري بلله شي.

**-Latent Viral Infection**

مخفي ويروسى انتسانات.

**Latentiation**

مخفي کبدا ، د پېيدلو بهير ، په فارمکولوژي کې د یوه فعال مرکب / درملو د کمیاوی خواصو بدلون او په بدن کې د هغه د خبرې دلويه ډول او د جذب په چې اغېزښدل او بنا فعاله کبدو حالت ته د دغه اصطلاح نوم وربخنيل کېږي.

**Lateral**

جنبي ، اړخیز ، وحشى ، هر هغه خه چې له متوسط کرنې خخه لېږي واقع شوي ، د بدن د یوې لوري پوري اړوند.

**-Lateral Aspect**

جنبي منظره ، هغه ډول بشکاره کېدونکې منظر چې له یوه اړخه بشکاري ، د **Lateral view** (په انډول

**-Lateral Epicondyle**

وحشى اپیکاندیل ، د لېچې بند د مت (عند **Humerus**) هیوکى اړوند وحشى وتلي گردې برخه د (اپیکاندیل) پنامه یادېږي.

**-Lateral Eepicondyle of the Humerus**

د عند وحشى اپیکاندیل.

**-Lateral Epicondylitis**

وحشى اپیکاندیل التهاب ، د **Tennis Elbow** (په انډول

**-Lateral Fissure noun a**

جنبي درز ، وحشى فيسور ، هغه ژوره برخه چې هر يو دماغي نيمکري په اوړدو پرته ده.

**-Lateral Malleolus**

جنبي مالیول ، د شظبی **Fibula** (هیوکى د پا یالی برخه چې د پنسو د خنگري (قدم **Ankle**) بند برخی خخه بهر ته راوتلي بنه لري.

**-Lateral View**

جنبي يا وحشى منظره ، د **Lateral Aspect** (په انډول

**Lateralis**

د وحشى يا جنبي (Lateral) په انډول.

**Laterality**

لپوالتیا بندونه ، جنبیت ، وحشیتوب ، د هغه غرو د کارونې خخه په ګټه اخیستلو لوري لپوالتیا لرل چې له

حرکی پلوه د شخص ترزیاتی اندازی د شخص ترازی  
لاندی وی.

### -Crossed Laterality

د بدن په هغه بل لوري غپي خخه گتنه اخيستنه کي ارجحیت  
چې له حرکی پلوه د شخص ترزیات کترول لاندی وی.

### -Dominant Laterality

د (Lateral Dominance) په آندوول.

### Laterally

جنبي ، وحشی ، اړخیز.

### Latero-

دا یو مختارې دئ او د (لبوالیا ، باخ ، وحشی ، جنبي) معنی  
 بشپړو.

### Lateroduction

هر لوري ته د یوې سترګي حرکت کول.

### Lateroflexion

یوې لوري ته کړبدل ، جنبي قبض حالت.

### Laterotorsion

هر لوري ته د یوې سترګي د عمودی محور خربدل او تدور  
کول.

### Lateroversion

یوې لوري ته کړبدل ، جنبي قبض حالت ، غږ نارمل  
تاوبډنه.

### Latex

یوې غلېظه او نېټلبدونکي عصاره چې د خینې نباتاتو  
پذرېعه افرازېږي لکه د (کانچوونه او د خاشخاش یوتي) ،  
د نباتاتو او مه سپن رنګه شیره ، او بلنه الاستیک او مه  
خامه ماده.

### Lathyrism

یوې وزونکي ناروغی ده چې د (شخ دول پاراپلېجی ، درد ،  
هایپرستزیا او پاراستزیا) په مته پېژندل شی او د (Lathyrus)  
، په کورنی پوري اړوند بوټو د دانو د بېدرېغه کارولو  
له امله منځ ته راخی.

### Lathyritic

د (Lathyrism) اړوند صفت.

### Latissimus

تریولوپلن ، په اناټومی کې یو پلن او پانیز جو پښت ته ویل  
شی

### -Latissimus Muscle

د بدن درې کنجه (مثلثی) دوله پلنه عضله.

### -Latissimus Dorsi Muscle

د بدن درې کنجه (مثلثی) دوله پلنه عضله چې د گبدي د قطني  
Lumbar او د صدر بېكته برخه پوښوی.

### Latrodectism

د جنس د غنو په زهرو پوري اړوند  
سمومیت

### Latrodectus

د (Latrodectus. Mactans) په ګلوبون د زهرجنو غنو یو  
جنس چې چیچل یې ډېرسد بدې نښې خططرناکې پاپلې  
او حتی مرگ منځ ته را پوري

### LATS

د درقی غدې او بد مهالی پارونکي اغبز لرونکي  
درمل (Long -Acting Thyroid Stimulators) لنډه نښه ۵۵.

### Latus<sup>1</sup>

پراخ ، پلن ، سورور جو پښت.

### Latus<sup>2</sup>

يو اړخ يا یولوري.

### Laudanum

د الکھولو او اپین (Alcohol + opium) ګلوبون د جو پښت چې د  
معمولآ درد له منځه وړلوا په موخه پراخه پیمانه کارول  
شي.

### Laughing Gas

خندونکي ګاز ، خندا راوستونکي ګاز ، نایترس  
اوکساید ګاز ، د (Nitrous Oxide) په آندوول.

### Laurate

د لوريک اسييد (ایستر ، انیونی ، مالگیزه) پنه.

### Lauric Acid

لوريک اسييد ، دولس کاربونی مشبوع شحمی اسييد  
چې ګن شمېر نباتي وازو د کي موندل کېږي.

### Lavage

مینځل ، پربول ، شستشو ، وینځل ، د او بول په مرسته د  
یوه غپي مینځل لکه د (معدی ، سترګي ، ګېډي جوف برخو  
په خبر).

### Law

قانون ، یو ثابت او نه بدلبدونکي اصل ، لارښود اصل.

### -Allen's Law

هر خومره چې د نارمل کس بواسطه د قندی مادي د کارونی  
کچه زیاته شی د قندی موادو خخه د بدن د گتنه اخيستني کچه  
به هم ډېره شی خو په خواره دیابت کې دا ډول حالت شتته دی.



**- Contact Laxatives**

بو ڈول استعمالپدونکی مسہل مادہ دھی د کولموحرکت فعالیتونو ته زیاتوالی وریخنی.

**- Lubricant Laxatives**

بو ڈول استعمالپدونکی غورین مسہل مادہ دھی د غابطی مواد نرمی او ورتہ د تبرپدو لو آساتیوی برابرو.

**- Saline Laxatives**

مالکین مسہل ، یو ڈول استعمالپدونکی مسہل مادہ دھی دا محلول د (آزمیسیں فشار باندی اغہز کوی) او د کولمو دتنہ ته د مایع نتوتلوا زمینیہ مساعدوی کولمو اشتدادی حرکتونو ته زیاتوالی وریخنی.

**- Stimulant Laxatives**

منبه مسہل چی یو ڈول استعمالپدونکی مسہل مادہ دھی د کولموحرکت فعالیتونو ته زیاتوالی وریخنی.

**Laxator**

ملین ، مسہل ، نری کوونکی عامل ( ملین دار) چی نرمومونکی او سستکوونکی استرخائی او سہل کبدنی لامل گرخی.

**Laxity**

نیمه نتوتلیتا ، د یوہ بند / مفصل د عنصر ونو شل کبدنہ ملینت ، آسانی کبدنہ ، سست کوونہ ، تسامح ، بی بند و باری ، بی قیدی ، سستی.

**Layer**

پانہ ، پوبن ، طبقہ ، رج ، لایہ، کپنبدونکی (قرار نیونکی) ، رده ، چینہ ، ورقہ ، قشر نسجی پانہ ڈولہ کتلہ چی یو شان پند والی او احباباً خو حجری طبقي لری چی یوہ دبل لپاسه خای لری لکھ اپیدرم.

**- Bacillary Layer**

د سترگو (Layer of Cones & Rods) په انیوں.

**- Basal Layer**

قاعدوی طبقة ، د اپیدرم تر یولو ژورہ طبقة. درحم د مخاط تر یولو ژورہ طبقة.

**- Blastodermic Layer**

د (Germ Layer) په انیوں.

**- Layer of Cerebral Cortex**

د ماغزو په قشر (نیوکوریکس) کی مجرزاً حجری شپ طبقي چی په هرہ طبقة کی د حجر و د ڈول او عصبی رشتو بنسٹ د پہنچنی ور دی.

**- Clear Layer of Epidermis**

د اپیدرم رنہ او شفافہ طبقة چی د تقرنی طبقي لندی پرته ده.

**- Columnar Layer**

د (Mantle Layer) په انیوں.

**- Compact Layer**

په اندو مرکز کی سطحی تر یولو نبدي طبقة چی د رحمی غدو غارپی پکی ونده لری.

**- Enamel Layer**

د مینا د جسم د دوه جدارونو خخه هر یو ؛ داخلی محدب د بوا او بھرنی مقعر دیوال (جدار).

**- Functional Layer**

د اندو مرکز د تخته او اسنجی دوہ طبقو مجموعه چی حجری بی د حیض په بھیر کی رابیلیری او توئیری.

**- Ganglionic Layer of Cerebellum**

د (Purkinge Layer) په انیوں.

**- Germ Layer**

په رشیم کی د اولیہ حجر حجری دریو طبقو (اکتودرم ، اندو درم او میزودرم) خخه هر یو چی د بدن نسجونو او غری ور خخه جو پری.

**- Germinative Layer**

د (Malpighian Layer) په انیوں.

**- Granular Layer**

حیبیوی طبقي ، داپی درم د طبقو خخه یوہ د شفافیه حجر او شوکی حجر و د طبقو په منخ کی پرته ده ، د فولیکولی حجر و طبقة چی د تخدان د وزیکولی فولیکولونو په سر خای لری ، د مخیخ په قشر کی تر یولو ژورہ طبقي ، د مغزو د قشر له دوہ طبقو خخه هر یوہ چی پخوا بھرنی یا دنی طبقي په نوم یاد پدله ، د شاموی پیاز د دوہ طبقو خخه هر یوہ.

**- Henle's Layer**

د وینسته فولیکول د داخلی پوش بھرنی طبقي.

**- Horny Layer**

تقرنی طبقي ، د اپی درم تر یولو بھرنی طبقي چی مروی او د توئیدو په حال حال کی حجری پکی ونده لری.

**- Malpighian Layer**

د اپیدرم د قاعدي طبقي حجر او شوکی حجر و د دوہ طبقو مجموعه.

**- Mantle Layer**

د اولیہ عصبی تیوب د جدار منخنی طبقي چی اولیہ عصبی حجری پکی ونده لری وروسته له مرکزی عصبی سیستم توریخنے مادہ منخ ته را اوری.

**- Odontoblastic Layer**

د غابن د عاج سره په تماس کی د او د اتسو بلاستیون او اپسلوئیدی طبقي.

**- Purkinje Layer**

د پُرکنج طبقي ، د پُرکنج د نیورو نو طبقي چی د ماغزو د قشر د داخلی گرانول طبقي او د بھرنی مولیکولی طبقي په منخ کی واقع ده ، د (Purkinje Cell Layer) په انیوں.

**- Purkinje Cell Layer**

، د (Purkinje Layer) پہ انیول.

**- Prickle Cell Layer**

د اغپز لرونکو حجو طبقه، د اپیدرم یوه طبقه چې د گرانولر او قاعدوی هفو په منځ کي خای لري او د اغپز لرونکو حجو په شته والي سره پېژندله کېږي.

**- Ruber's Layer**

په اولیه رشیم کي د بلاست د پانې د جوړونکو دریو طبقو خڅه تر تولو بهرنې طبقة.

**- Layer of Rods & Cone**

د سترګو د شبکي یوه طبقه چې متصلاً د صباغي اپیتلیوم لاندې خای لري او اوستوانهئي یا مخروطی حجري پکي ونډه لري.

**- Sponge Layer**

اسفنجي طبقة، د اندوستروم منځنۍ طبقة چې د رحمي غدو تاو راتاو برخې پکي خای لري.

**- Subendocardial Layer**

د سست فبروزي نسج یوه طبقة چې د اندوکارڈيوم او مایوکارڈيوم سره نښلوا او ذرې او رګونه او هدایتی سیستم اعصاب پکي ونډه لري.

**- Lb. Layer**

د (Pound / Libia) پہ انیول.

**LBBB**

( Left Bundle Branch Block) د کین پنډل خانګي بلک د (Left bundle branch block) لندې نښه ده.

**LD**

مرګ راړونکي کچه/ اندازه ، مهلك دوز ، مرګبار دوز، وزونکي دوز (Lethal Dose) لندې نښه ده.

**LD<sub>50</sub>**

متوسط کچه وزونکي دوز (Median Lethal Dose) لندې نښه ده.

**LDL**

د تیټی کچې کثافت لرونکي لایپوپروتین (Low-Density Lipoprotein) لندې نښه ده.

**L-dopa**

د (Levodopa) لپاره سوداګریز نوم او لندې نښه ده.

**LE**

د لو یوس ایریتیماتوز ناروغۍ (Lupus Erythematosus) لندې نښه ده.

**Lead<sup>1</sup>**

سرب ، دې دروند ډول فلزی عنصر چې ایومی شمېره

یې (82)، او لنډه کېمیاوی نښه یې (Pb)، بلل شی د جلدی جذب او خوراک له امله یې مسمومیت منځ ته راخی او د (Maganzo)، هضمی جهاز او وینې، باندې اغپزه کوي.

**Lead<sup>2</sup>**

د الکترکارڈیوگرام ماشین هر یو اشتراق چې دوه یا هغه الکترودونه پکي ونډه لري چې د بدنه له خانګو سیمو سره نښلېدلې وي او هغه برېښنائی فعالیت ثباتوی چې ددې سیمو تر منځ د برېښنائی پوتانسیال له اختلاف سره انیول دي.

**L. I**

دوه قطبی اشتراق چې په نښی لاس او نښی پښې پوری اړوند دي.

**L. II**

دوه قطبی اشتراق چې په نښی لاس او کېنې پښې پوری اړوند دي.

**L. III**

دوه قطبی اشتراق چې په نښی لاس او کېنې پښې پوری اړوند دي.

**- Augmented Unipolar Limb Lead**

تعديل شوي یو قطبی اشتراقونه چې درې معیاري اشتراقونه پکي ونډه لري : د (aVF) کېنې پښه، (aVR) کېنې لاس، (aVL) پکي ونډه لري.

**- aVF Lead**

پیاوړې شوي یو قطبی اشتراق چې مثبت الکترود یې له کېنې پښې سره نښلې.

**- aVL Lead**

پیاوړې شوي یو قطبی اشتراق چې مثبت الکترود یې له نښی لاس سره نښلې.

**- aVR Lead**

پیاوړې شوي یو قطبی اشتراق چې مثبت الکترود یې له نښی لاس سره نښلې.

**- Bipolar Lead**

دوه قطبی اشتراق ، هغه اشتراق چې الکترودونه یې د بدنه له دوه ټکو سره نښلول شوي دي.

**- Lead -Free**

هغه چې هیڅ راز لید (Lead) خانګي دتنه نلاري.

**- Lead Line**

هغه آې رنکه لاین اکرېډ چې د خولې په اوريو کې د سرب په مسمومیت کې لیدل شی.

**- Lead Poisoning**

د سرب (Serp) مسمومیت چې د سربود فائز دې خوراک او جذب له امله پښېږي او ورته د (Saturnism) ، (Plumbism) نومونه هم ورکړل شوبدي

**- Limb Lead**

هغه اشتراق چې الکترودونه یې له غړو / هډونو د بدنه سره

## نبسلول شوی دی

**- Pacemaker Lead**

د مصنوعی ضربان پېښونکي یو ماشین د خواب سرجیني او د زړه ترمنځ تراو.

**- Pericardial Lead**

هغه اشتاقاونه چې مثبت الکترودونه یې صدری قفس د جدار په منځ او نورو الکترودونه یې له ډیونو سره نبلول شوی د **V Lead's**.

**- Standard Lead**

معياری اشتاقاونه؛ هغه (12) اشتاقاونه چې په معياری دول په الکتروکاردیوگرافی تري کار اخیستل شی دغه اشتاقاونه عبارت دی له [ د ډیونو (اطرافی دو قطبی معیاري دری اشتاقاونه، پیاوړی شوی یو قطبی دری اشتاقاونه او قلبی - جلدی (6)، اشتاقاونه] خڅه.

**- Unipolar Lead**

يو قطبی اشتاقاونه، د دوه الکترودونه په ګډون یو اشتاقاونه چې یوازې یو هغه یې پوتابنسیالی بدلونو هله ډوی.

**- V. Lead's**

يو قطبی معیاري شپږ اشتاقاونه چې اصلی الکترود یې د صدری قفس له جدار سره نبلول کېږي.

**- XYZ . Lead's**

هغه اشتاقاونه چې په معیاري ډول د الکتروکاردیوگرافی په وکټور کې تري کار اخیستل شی.

**Learning**

زده کړه، د تحصیل بشپړولو دوره، د علم حاصلولو د زده کړي پروسه.

**- Learning Disability**

د زده کړو ناتوانی، د مهارتونو پېړۍږیا او زده کولو په پروسه کې د ډوچا اړوند یې وسی چې نشی کولای خپل پوهاوی لوړ کړي، د **Learning Difficulty** په انډول.

**- Learning Difficulty**

د **Learning Disability** په انډول.

**- Latent Learning**

مخفي زده کړه، هغه ډول چې د زور د بندلول پرته تر سره کېږي خویوازې د اجبار له لارې یې را برسيږد کولای شو.

**LE Cells**

د لوپوس - ایریتیماتوزیس حجري، د وینې او هستوتولوژیک کتنو په ترڅ کې د داسې **Lupus** سپینوکریواتو شتون تشیت چې د یو چا په (Erythematosus) ناروغۍ باندي دلات وکړي.

**Lecithal**

د هګۍ ژیرو (Yolk) درلودل.

**Lecithin****d. Phosphatidyl Choline** په انډول.

هغه انزایم چې د زیات وزن لرونکي لایپو پروتینونه (HDL) کې د کولستروولی ایسترونون جوښت کتلايز کوی. د دی انزایم د فعالیت کمنېت چې (پوارشی ستوټه ده) په پلازما او انساجو کې د فسفاتیدیل کولین او کولستروول د راغوندې دو لامل ګرځی چې دغه چاره د (فرنیې د کدورتونو، وینه لېږي، پروتین یوریا) لامل ګرځی.

**Lecith-**

دا یو مختارې دی او د هګۍ، دیېضي د ژیرو معنی بشپړو.

**Lecitho-**

دا یو مختارې دی او د هګۍ، دیېضي د ژیرو معنی بشپړو.

**Lecithoblast**

د دوه طبقه یې بلاستي پانې اولیه انتو درم.

**Lecitin**

د هیماګلوتین کوونکو پروتینونو خڅه هر یو چې په اساسی ډول د بوټو په دانو کې موندل کېږي او په اختصاصی ډول د حجري د سطحی د ګلایکوپروتینونو او ګلایکو لپیدونو د خانګه لرونکو قندی مولیکولونو سره نبلی.

**Leech**

ژوره (جوره)، جوک، د **Hirunidea** د کلاس یو حلقوی چینجې پرازیت چې خینې ډولونه یې وینه خپښني (زېښن Blood-sucking) او پخوا د وینې ویستنې لپاره ورڅه ګټه اخیستله کېډله په اوږو کې ژوند کوي.

**Left -handed**

کین لاسې، هغه خوک چې په کین لاس د بنې په پرتله ډېر کار ترسه کوي.

**Left -handedness**

کین لاسې توب.

**Leg**

لاندینې هله، پښه، د ورانه او لینګۍ او قدم په ګډون تو له پښه.

**- Bandy Leg**

د **Bow Leg** په انډول.

**- Beyonet Leg**

د ټېبیا او فیبولاد هډوکو د شا پلو ترڅای پرڅای کېډنې

وروسته د ګوندي، د بند انکيلوزس.

### - Bow Leg

کېږي پښي، هغه ډول د تول هله کوبړوالي (مقعریت) منځ ته راتک بلل شی چې پښي د کمان ورته قوسی بهه مومني لکه د کلسیوم کمبنت په نارو غیو کې.

### - Milk Leg

د (Phlegma Alba Dolens) په انډول.

### - Restless Leg

د پښي د پۇنىي، يو څورونکي احساس چې یوازې په تګ یا لاندېني هله په خوڅول سره نښه کېږي.

### - Scissore Leg

بیاتي ډوله پښي، هغه ډول چې د تګ پرمھال د پښو بیاتي (قچۍ) ډوله حرکت سره يو خای د لاندېني هله د شکل بدلون شتون لري.

### Legal Abortion

قانوني سقط، هغه زيان / سقط چې د قانون جواز له مخي د ډاکټر پذرېعه تر سره کېږي.

### Legg-Calvé Disease

په کوچینيانو کې په هله (پښي) فخذ هډوکي پورتنى نهايىت کې استحاله (Degeneration) چې د هډوکي د نورمالي ودي مخنيوي کوي چې لومړي خل د امریکائی ارتوبیدی عالم (Legg Thornton) پذرېعه په (1910-1939) كالونو کې او فرانسوی ارتوبیدی عالم (Jacques Calvé په 1875-1954)، كالونو او جرمني عالم (Georg Clemens Perthes) په 1869-1927) کلونو کې شرحه کړل. د Legg-Calvé-Perthes Disease په انډول.

### Legionella

د ګرام منفی، هوازی او استوانه نې) باکتری ګانو یو جنس چې په (جهه زارونو، دریابونو او نجنو) خاورو کې او سېږي. دغه اړګانیزم د او ډو د زبرمو او ناولو اضافي او ډو د مجرما ګانو خخه بېل شوېدی.

### - Legionella Micdadei

هغه جنس چې د (Pittsburgh) پنومونيا پېښدلو لامل ګرځی.

### - Legionella Pneumophila

هغه جنس چې د (Legionella) پنوموفیلا پېښدلو لامل ګرځی.

### Legionellosis

په (Legionella Pneumophila) نارو غني، باندې اخته او کړټيا خخه زېښدنه نارو غني.

### Legionnaires' Disease

پنومونيا ته ورته باکتریائی نارو غني ده چې د رطوبت

قطراتو پذرېعه لهېردوشی چې په سپین بېرو او شدیدو نارو غانو کې وژونکي سېر مومني.

### Legume

د کورخو (لوبيا، باقلبو) په خبر (Leguminosae) د کورني، د بوټو/پونس پستوکي يا میوه.

### Leio-

دا یو مختارې دئ او بنویه (شم، ملسا Smooth) معنی بشپړوي.

### Leiodermia

د پوستکي ناجوره صافوالی او خلا.

### Leiomyofibroma

د (Epitheloid Leiomyoma) په انډول.

### Leiomyoma

لایومایوما، د ملساً يا بنویه عضلاتي پوش منشي لرونکي دوں سليم تومور دئ چې په خانګړي دوں عضلاتو کې ليدل شی لکه د رحم په عضلاتي طبقه کې او ګڼه بهه يې (Leiomyomata، Leiomyomas) پنامه یادېږي.

### - Leiomyoma Cutis

يوه یا خو (صفاني، سختي، دردناکابو اغلب غږون بندونکي کتلې) چې د پوستکي د صافو عضلاتو، غایرونو یا تاخت الجلدی سبجون خخه سرچينه اخلي.

### - Epitheloid Leiomyoma

بې دوں لایومایوما چې په خانګړي دوں په معده کې چې په هغې کې حجري خو مخیزه مخروطی بهه لري.

### Leiomyomatosis

په بدنه کې د خو لایومایوما ګانو را بر سېره کېدل.

### Leiomyosarcoma

لایومایو سارکوما، هغه خبیث دوں سرطانی تومور دئ چې په بنویه عضلى (Smooth Muscle) نسخ کې موندل شي او ګڼه بهه يې د (Leiomyosarcomas) پنامه یادېږي.

### Leishmania

لشمانيا، کالدانه، سالدانه، د تودي (حاره) سيمې نارو غني ده چې د Sandflies (Sandflies) پنامه د ډوول میاشی چې چلول پذرېعه پرازیت انسان ته لهېردوشی بلل شی. دا دارګانیزم خلور ډولونه لري (احشوی لشمانياز لامل)، Leishmania Donovanii، د نوی نزې جلدی لشمانيازس لامل، Leishmania Tropica، د نوی نزې جلدی لشمانيازس لامل

لیشمانیا مکسیکن : Leishmania Mexican  
لیشمانیا ویانیا : Leishmania Viannia

### Leishmaniasis

لشمانیا Leishmania پرازیت په بیلابلو ڈولونو  
باندی ککپتیا.

#### - American Leishmaniasis

په امریکائی قارہ کی موجو لشمانیا زس.

#### - Cutaneus Leishmaniasis

جلدی لشمانیا زس، یوه اندیمیکہ گرانولومائی ناروغی چی  
په دود ڈولونو (L. Major) اور (L. Tropica) رابرسبرہ کپری.

#### - Lupoid Leishmaniasis

د (L. Recidivans) په اندول.

#### - Mucocutaneus Leishmaniasis

جلدی مخاطی لشمانیا زی، د نوی نری لشمانیا زس د  
اندفاعاتو (میتاستاتیکی) پرمختلونکو او مزمونہ پراختیا چی د  
L. Viannia، په واسطے د جلدی اولیه اندفاعاتو تر اربرسبرہ  
کبدو وروستہ د (بوزی، بلعلوم، خولی) مخاط کی د نسجی  
تخریب او بنی د بدلونون لامل گرخی.

#### - Post – Kalazar Dermal Leishmaniasis

ھغه وضعیت چی د احتشائی لشمانیا زس او په مخ او خینی  
وختونه په ھدونو او تنی باندی د سور رنگہ یا کم رنگہ  
ماکولونو او په مخ کی د لپروماتوز خواری (جدام) ته ورته  
نودولونو او پاپولونو باندی ددی اندفاعاتو د پرمختگ کله  
مخی پیژنڈل شی.

#### - Recidivans Leishmaniasis

د جلدی لشمانیا زس (کالداری) یو مزن شوی او را گرچدلي  
دول چی د پوستکی نری رنخ ته ورتہ دی.

#### - Visceral Leishmaniasis

حسوی لشمانیا زس، یوه مزمونہ انتانی ناروغی چی د درمنی  
په صورت کی وژونکی د چی د (L. Donovani) پذرتعه منخ ته  
رائی او د (کبد ضخامہ، توری ضخامہ، کانگی، وینہ لپی، دسپینو  
کریوتو په کبست، هاپرگلوبولینیما او پوستکی په خاورین رنگ)  
کبدوسرو پیژنڈل شی.

#### - Veceriformis Leishmaniasis

د حسوی لمانیا زس خفیفہ بنه چی د (تبی، لبزی، کمزوری او د توری  
خفیفہ لوتیدنہ) سره د پیژنڈل و پ گرخی.

#### Lembert's Suture

لمبرٹ گنڈنہ، ھغه دول جراحی د گنڈلو میتود چی په  
کولمو پیبوند گنڈلو کی تری کار اخیستل شی چی  
لومړی خل فرانسوسی عمومی جراحی خانگی عالم  
(Antoine Lembert) په (1826–1851) کالونو کی شرحه او  
کارولی دی.

### -Lemma

دا یو روستارپی دی چی د پوشن معنی بشپروی.

### Lemmoblastic

په نیورولیما نسج کی منخ ته راتلل با بشپریتا موندل.

### Lemniscus

پتی، باند، په مرکزی عصبی سیستم کی د عصبی  
فایبرونو یوہ پتی، (باند یا گپدی) ته ویل شی.

### Length

اوږدوايی، طول، د دوهشیانو (جوپیشتو) ترمهنج تر تولو اوږد  
واتن.

#### - Crown – Heel Length

له سرخخه تر پوندو یو پوري اوږدوايی، په (ریشم، جنین او نوروزکو  
شیو ماشوم) کی د سرد څوکی څخه تر پوندي پوري واتن لنده  
بنیں یې (CHL) ۵۵.

#### - Focal Length

محراقی واتن، د یوی عدسی او هغه تکی تر منخ واتن چې په  
یوه شی پوری او وند نوری وړانګی پکی راغونه پړی.

### Lens

د سترګو عدسیه، هغه پسپنې دوله شفافه او رینه دوه  
اړخیزه محدبه تویه چې پداسی دول جوړه شوې ده چې  
نوری وړانګې سره نردي یا لبری کوي د سترګي خلفی  
کورګوټی او زجاجیه مابع سره ببلوی او په سترګه کی  
دریا د انکساری ماشین یوه برخه جوړوی.

#### - Achromatic Lens

يو دول عدسیه چې د کرویت د سمون لپاره تری کار اخیستل  
کپږي.

#### - Aplastic Lens

يو دول نرمہ تماسی عدسیه چې د ناجوړی قرنیې پرمخ ایښو دل  
کپږي تر خود قرنیې څخه ساتنه وکړي.

#### - Bendage Lens

يوو دول سطحه لرونکی عدسیه سطحه لرونکی عدسیه.  
کپږي تر خود قرنیې څخه ساتنه وکړي.

#### - Biconcave Lens

دواړه لورو ته محدبه سطحه لرونکی عدسیه.  
د دوه فوکس لرونکی عدسیه.

#### - Bifocal Lens

د دوه فوکس لرونکی عدسیه.  
د دوه فوکس لرونکی عدسیه.

#### - Concavocanvex Lens

ھغه عدسیه یوه لوري ته محدبه او بلی لوري ته مقعر سطحه  
لرونکی عدسیه.

**- Contact Lens**

تماسی عدسیه، یوه نازکه بنیشه ئی یا ایلاستیکی Elastic کپه پانه چې نبغ په نبغه د سترگې د گاتنی یا قرنیبی پرمخ کېنسول کېږي تر خود نور انکسار ستوزې سمي کړي او تر بیلابلو شرابطو لاندې خپلې بنې ته بدلون ورکوي.

**- Convexoconcav Lens**

هغه عدسیه یوه لوري ته مقعر او بلی لوري ته محدب سطحه لرونکی عدسیه.

**- Crystalline Lens**

شفاګړ کرستالی عدسیه چې په دواړه لورکې تحذب لري چې نوری وړانګي سره نږدي یا لېږي کوي د سترگې خلفي کورګوټي او زجاجېه مایع سره بیلوي او په سترگه کې د ریا د انکساری ماشین یوه برخه جوړوي.

**- Decentred Lens**

یو ډول عدسیه چې نوری محور یې د عدسیې له مرکز خڅه نه تېږېږي.

**- Honey Bee Lens**

یو ډول عدسیه چې د شاتوموجۍ د سترگو په بنې خومخښه وي دغه عدسیه د عینکو په پورتني. برخه کې درې یا شپږ تلسکوپي ټوقنې لري چې د مرکز او کېن او بنې باصرۍ د ګړې لوري جهت ورکول کېږي.

**- Lens Implant**

په مصنوعی بنې عدسیه چې د طبیعی عدسیې پرځای کېنسول کېږي لکه د کترکت (ستركو ګل پرمھا).

**- Omnidocal Lens**

یو ډول عدسیه چې توان یې په پرلپسې او منظم ډول مخښکته لوري زیادښت مومې او پدې ترتیب سره د هغه ناهمنځې خڅه مخښیوی کوي چې په دوه او درې محراقة عدسیو کې شتون لري.

**- Planoconvex Lens**

هغه عدسیه چې یوه لوري ته ساده اصافه او بلی لوري ته محدبه سطحه لرونکی عدسیه بلل شی.

**- Spherical Lens**

استوانه ئی عدسیه، هغه ډول عدسیه چې د یوی استوانه ئی برخې بنې لري.

**- Trail Lens**

هغه عدسیه چې د یوه باصرۍ قدرت د کچپې تاکنې کې ورڅخه کېډه اخیستل کېږي.

**- Trifocal Lens**

درې محراقة عدسې.

**- Lenticonus Lens**

په ولادي ډول د سترگې د عدسیې قدامی یا خلفي راوتلتیا.

**- Lenticular**

عدسیې ته ورته، په عدسیې پورې اپوندہ او ورته بنې

لرونکی، د عدسیې اپوند صفت، په مرکزی عصبی سیستم کې د عدسیې د هستې پورې اپوند.

**Lentiform**

د عدسیې بنې ته ورته جوړښت، عدسیې دله بنې.

**Lentigenes**

د (Lentigo) د کلیمې ګنه شمېره بنې.

**Lentiginosis**

لینتیجینوزیس، هغه وضعیت چې د پوستکی پرمخ د ګن شمېر ټوهه رنګه داغونو په رابرسبره کېدو سره پېرندل کېږي.

**-Progressive Cardiomyopathy****Lentiginosis**

ګن شمیر (قرنیوی لنتیگو، انسدادی هایپرتروفیک کاره یومابو پتی، وده ائیز ستونز او خینې وختونه ڏهنه روسته پاتی والی شتون.

**Lentiglobus**

د قرنیوی له حد خڅه زیات انحنا چې د عدسیې منځنی راوتلتیا پیاوړی کوي. د عدسیې غېر نور مال غونه اړی بنې راوتلتیا.

**Lentigo**

لنتیگو، د پوستکی پرمخ تورېخن (نصواری)، داغونه چې د ملانوسایتونو د شمېزیادښت او د ملائین په بې درېغه رسوب پورې تراو لري او د لمړ وړانګو سره مخامنځ کېدو له امله منځ ته رائۍ چې همدارنګه د (Freckle) نوم هم ورکول شوېدی.

**-Lentigo . Maligna**

خبيث ډول لنتیگو، فرط صباغی ګردی مکولاډ پلاکونه چې د تورېخن -نصواری رنګه داغونو سره مل وي چې په تدریجی ډول پراخېږي او د لنتیگو مالیکنائی لپاره پریکارسور بلل شي.

**Lentivirinae**

د (HIV) ته ورته ویروسونه، د (Retroviridae) ویروسونو یوه کورنې، چې د Lentivirus (په نوم ګوشې جنس په کې شامل دي).

**Lentivirus <sup>1</sup>**

د کورنې، د ویروسونو یوه پله چې یو جنس ئې یوه دول تلپاتې منتن کېډه پېښوی کوم چې (زمنه، پرمختلونکي او وژونکي، ناروغۍ ده پدې جنس کې (HIV) قرار لري.

**Lentivirus <sup>2</sup>**

د کورنې، د ویروسونو خڅه هر یو چې وي.

**Leontiasis**

د مخ د بني بدلون په خواراري (پرماتوز جدام) کي ليدل کبوري چي دغه چاره په تحت الجلد نسج کي د غوته ائيزو اندفاعاتو له امله منځ ته راخې.<sup>②</sup> د کوري د هدوکوشوش او اختلال دئ چې پکي دا هدوکي داسې چول ضخame مومني چي ناروغه ته د زمرى د سر (Lion's Head منظره وربختني او د (Pager's Disease) ناروغى کي چي پرته له درمنلي پاتي شى ليدل کبوري.

**-Leontiasis Ossea**

د کوري او د مخ د هدوکوشوش او اختلال دئ چې پکي دا هدوکي داسې دول ضخame مومني چي ناروغه ته د زمرى د سر (Lion's Head) منظره او زره بدکونکي حالت وربختني ، د (Leontiasis Ossium) په انډول.

**Leper**

لېپر، په خواراري (جدام) اخته کس.

**Lepidic**

د تفلس پوري اړوند.

**Lepidosis**

داسې حالت چې د پوستکي سرمهخه چې په هغه کي پوستکي د پتری پتری (تفلس) په بنې توبیدنه کوي.

**Lepra**

جدام، خواراه.

**Leprechaunism**

يوه ارش فاميلى او ورونکي ناروغى چې په هغه کي نوي زيربدلي ماشوم کوچني او بد قواره وي او د کلیتوریس او تیبانو د غتیوالی په ګډون په ګن شمبر اندوکرینی ناجوريو اخته وي.

**Leprid**

د توپرکلوئیدي جدام اندفاع، د جدام د باسیل نلرونکي کم رنگه يا سورنگه جلدی پلاکونه یا غوتي.

**Leproma**

ليپروما، د پوستکي هسي گرانولوماتوز ناروغ تپونه او زخونه چې پکي ګن شمبر د لپروزی (جدامي) باسیلونه شتون لري ګنه شمبر يې (Lepromata يا Lepromas) پنامه ياد پوري.

**Lepromatous**

جدامي، خوارايز، د جدام پوري اړوند صفت.

**Lepromin**

د لپروماتوز نسج او د جدام د باسیلونو سوسپنشنسي

محصول چې د جدام په تشخيصي جلدی آزمونو کي پکاربوري.

**Leprostatic**

د جدام د عامل مايكوبكتريوم لپاره د ودي مخنيوي کوونکي درمل ، د جدام ضد کيمياوي - فارمکولوژيک مستحضر.

**Leprosy**

د جدام ناروغى، د خواراري ناروغى، هغه دول ناروغى چې د *Mycobacterium Leprae*، اتسان له کبله په (پوستکي، مخاطي غشا او محيطي عصب) کي د ناروغى حالت منځ ته راپوري دې ناروغى، ته (Hansen's Disease) نوم هم ورکړل کبوري.

**- Lepromatous Leprosy**

ليپرومائي جدام ، پدي حالت کي د ناروغى په پيل کي په اندفاعاتو کي د جدام باسیلون شمبر د هر کم شتون لري له پيل خخه عصبي تپونه اضایعات منځ ته راخې او ليپرومائي جلدی غبرګون منفي وي.

**- Tuberculoid Leprosy**

توپرکلوئيد جدام ، پدي حالت کي د ناروغى په پيل کي په اندفاعاتو کي د جدام باسیلون شمبر د هر کم شتون لري له پيل خخه عصبي رشتني تلري به همدي ډول خڅل ضایعات له پيل خخه عصبي رشتني تلري به همدي ډول خڅل حس له لاسه ورکوي. جلدی آزمونه مشتبه ده.

**Lept -**

دا یومختاري دې او د (نزی، نازک، طريف) معنی بشپړو وي.

**Leptin**

هغه هورمون چې د شحمي نسجي حجراتو پدرې ده تولیدپوري او د دې بنسکارندوي دې بدن د لوپري سره مخامنځ دې او اعصابو د هايپوتalamus غدي ته زنګ (Signals) ورکوي.

**Lepto -**

دا یومختاري دې او د (نزی، نازک، طريف) معنی بشپړو وي.

**Leptocephalus**

هغه خوک چې نزی - لوړ سر او کوري لري د کرانيوسينوستوس یو ډول بلل شمې.

**Leptocyte**

د ویني (نزی، نازک، طريف) سره کرپوه چې په وینه لږي (Anaemia) کي ليدل شمې.

**Leptomeningeal**

د (Leptomeninges) اړوند صفت.

**- Leptomeninges Cyst**

د سر کوپې برخې هغه سیستیک کتله چې محتوى بې (Leptomeninges) وې.

**Leptomeninges**

د سحایادوه دته طبقي چې (Arachnoid او Pia Mater) او نومبرۍ.

**Leptomeningitis**

د ماغزو د (Leptomeninges) برخې التهابات.

**Leptomeningopathy**

د ماغزو د (Leptomeninges) برخې هر ډول التهابی او غیر التهابی او توموری ناروغیو توپیل شی.

**Leptomonad**

په (Leptomonas) پوري اپوند، دغه اصطلاح د ځینو پروتوزواګانو لیپوتوموناډي بېني ته اطلاق کېږي، هغه پروتوزواګانی چې لیپوتوموناډي بېني لري.

**Leptomonas**

د (Tripanosomatidae) کورنۍ پروتوزوا یو جنس چې د حشراتو د هضمی جهاز پرازیت دئ.

**Leptopelvic**

دنسائی مسلک تصنیف له مخی د نړی حوصلې ډول توپیل شی

**Leptospira**

د هوازی باکتریاګانو یو جنس د (Leptospiraceae) له کورنۍ خخه؛ په (Leptospiraceae Interrogans) ډول کې درې ناروغی پښوونکې ډولونه قرار لري په متداوم ډول په موږ کانو متیازو او کورنۍ حیواناتو متیازو اطراح کې موندل شی او بنسائی انسانانو ته ولې ډول شی او هلتله د (Weil's Disease) او (Leptospirosis) ناروغی منځ ته راوري.

**Leptospiraceae**

د انعطاف وړ مارپېچې او هوازی حجراتو په ګډون باکتریاګانو یو کورنۍ د دغه کورنۍ د (Leptospira) په نوم یو جنس لري.

**Leptospirosis**

د (Leptotrichosis) په انډول. د هغه اتناناتو او ناجورتیا خخه هره یوه چې د سپاپروکیتوно خخه د (Leptospira) اتنانی ناروغی پښوونکې جنس پوري تپاو لري چې موږ کانو متیازو له لارې انسانانو ته ولې ډول شی

او د (لمفوسایتیک ممنجیت، ڈیبری او هیپاتیت او پنستورګو تخرب نفریت) په واسطه پېژندل شی او ورته د (Well's Disease) نوم هم ورکول شوېدئ.

**Leptotene**

د حجرۍ ویشنې میبیوزس یوه مرحله چې کروموزومونه پکې رشتوي بهنې خپله کېږي.

**Leptotricosis**

د (Leptotrichosis) په انډول.

**Leptotrix**

د شیزومایستیونو د (Chlamydobacteriaceae) کورنۍ خخه یو جنس چې نړوال خپرېدنه (تیوالی) لري او په تازه او بوكې موندل شی.

**Leptotrichosis**

د (Leptotrix) پذرېعه منتن کېدنه.

**- Leptotrichosis Conjunctivae**

منضمی لپتوڑایکوزس، د (Prinaud's Oculoglandular) سندروم چې د (Leptotrix) پواسطه منځ ته راخي.

**Leresis**

پرته له همغې خبرې کول چې د دماغي تخرب (Dementia) یوه علامه بلل شی.

**Lesbian**

هغه پسخينه او نارينه وو کې د خپل منځ جنسی اړیکې تجريه لرونکې کس ته ویل شی.

**Lesbianism**

همجنس بازی، هغه ډول غېر عادی حالت چې یوه پسخه د بل پسخې سره جنسی اړیکې لري او یونارينه د بل نارينه سره جنسی اړیکې لري.

**Lesch-Nyhan Disease**

هغه سندروم چې د ارشی تشووش له امله په هلکانو کې د (Enzyme Hprt) اترايم د نشتوالي له کبله منځ ته راخي او د افضلاتو غېر کنټرول حرکاتو، دزده کړو ناتوانی، او عمر توقع (25) ۲۰٪ پذرېعه د پېژندلو په ګړئي. د (Lesch-Nyhan Syndrome) په انډول.

**Lesion**

ضابعه، رنځ، تېپ، بدنه آسیب، زخم، نسجی صدمه، نسجی ګزند، نسجی تباھي، هر هغه آسیب یا زخم چې د یوه غړي (اندام) بدکاري یا ناکاري موجب شی، اندامی ضابعه د بدن د یوې برخې پټولوژیک یا تراوماتیک انفصال یا د یوې برخې د فعلیت نشتوالي.

### - Angiocentric Immunoproliferative Lesion

لمفوما ته ورته مولتی سیستمی یوه ناروغی چې اتیپیک پلاسماسیوتید او لمفوسایتید، حجري د بدن دنسجونو د تحریب اهل ګرځی دغه ناروغی غالباً د لمفوم په لوري پرمختګ کوي.

### - Armanni- Ebstain Lesion

په شکري ناروغی (دیابت) کي د پښتورو ګو د ټیوبی اپتلیوم واکیولاپریشن.

### - Benign Lymphoepithelial Lesion

سلیم لمفاوی اپتلیاتی ضابعه، د لپو غدواتو د پاراشیم له انفلتریشن سره مل د مغوى روئیدنه. د پولی کلونال (B او T) حجره په واسطه د اسینی گانو اپروفي او د لمفو اپتلیالی اجزاءو چورپدنه.

### - Blumenthal Lesion

له شکري ناروغی، خخه زبرنده د کوچنیو رکونو پرولفراتیف ضابعه.

### - Central Lesion

د مرکزی سیستم هر ډول ضابعه.

### - Ghon's Primary Lesion

د (Ghon's Focus)، اړوند لومړنې آفت.

### - Janeway Lesion

یوه کوچنی اریتماتوز یا هیموراژیک ضابعه چې معمولاً د لاس په ورغوی یا د پنسپی په تالی کي موندل شی او د باکتریال اندوکارڈیت په ناروغی کې شتون لري.

### - Primary Lesion

هغه لومړنې (اولیه) ضابعه چې د یوی ناروغی، نښه تظاهر ګنل شي لکه د شانکر منځ نه راتنګ په سفلیس کي.

### - Lesser

کوچنی، وړوکۍ، کم اهمیته، د لپارزینت لرونکی، ناخیزه.

### - Lesser Circulation

لواندازه دورانی بهیر، ریوی دوران (Pulmonary Circulation) په انډول.

### - Lesser Trochanter

د ورون (فخذ) هلوکۍ کوچنی، تروکاتسټور چې د پسواں لویه عضله (Major Muscle Psoas)، پېږی ارتکاز مومي.

### - Lesser Vestibular Gland

د مهبل د ویستیبیول برخی قدامی غدي.

### - Lethal

وزونکي، د وزلورپتیا او توان درلودونکي.

### - Lethal Dose

وزونکي ډوز (کچه)، هغه اندازه درمل یا مواد چې د

وزلورپتیا او توان درلودونکي وي لندېښه یې (LD<sub>50</sub>) ۵۰.

### - Lethal Gene

معمولًا هغه مخفی (Recessive) جین چې په اخته کسانو کې د وخت خخه د مخه مرینه منځ ته راپری لکه د (Sickle-Cell Anaemia) په خېر، د (Lethal Mutation) په انډول.

### - Lethal Mutation

وزونکي میوتیشن.

### - Lethargic

د کسالت او ستریا اړوند صفت.

### - Lethargic Encephalitis

هغه ډول معمول ویروسی اپیدیمیک انسفالیت چې په (1920s) کالونو کې معرفی شو او خوبراوونکي او ستریا (Sickness Sleepy Encephalitis Lethargic) حالت پښنۍ د په انډول.

### - Lethargy

خوبجن، خوبراوونکي، رخاوت، افسردگي، غړند والي، بې حالې، کُندي، بې علاقګي او بې توجهي - پُرکالي حالت سره مل د هوش د سوېي تیتوالي، هسي يو حالت چې پکې د یوچا شعوري حالت غړند وي او بیدار نه بشکاري او په غېر فعل او کراره ډول خپل حرکات ترسره کوي، بې احساسټوب.

### - Letterer-Siwe Disease

په نوي زېړډلو ماشونانو کې معمولًا وزونکي ناروغی ده چې د یوھ خاص دول معافیتي حجري ډبر توپیری تولید له امله پښنېږي.

### - Leucine

يو ډول اساسی امینواسید دئ چې د نایتروجن تعادل د خوندیتوب لپاره ضروری ګنل شي.

### - Leuc-

دا یو مختارا پې دئ او د (Leuko-) او سپین معنی بشپړو.

### - Leuco-

دا یو مختارا پې دئ او د (Leuko-) او سپین معنی بشپړو.

### - Leucocyte

د وینې سپینه حجره، سپینه کربو چې هسته لري خو هیموګلوبین نلري لاندې ډولونه لري د (Leukocyte) په انډول.

### - Basophile Leucocyte

بازو菲ل د وینې سپینه حجره چې قلوي ته لبواله او قلوي رنګ

منی حبیبی سایتوپلازم لری

### - Eosinophils Leucocyte

ائیوزینوفیل د وینی سپینه حجره چی ائیوزین ته لہواله او ائیوزین رنگ منی حبیبی سایتوپلازم لری

### - Granular Leucocyte

د وینی سپینه حجره چی سایتوپلازم ئی حبیبی خاصیت لری او د مخ عظم ھدو کوماغری پذر بعه تولید بپری او د وینی دورانم خخه اپوند اجنبی جسمونه راوباسی او د اتنان په وړندې د اتنی یادی پذر بعه جګړه کوی.

### - Lymphocyte Leucocyte

لمفوسيت د وینی سپینه حجره چی لمفاوی نسج دی او غبر حبیبی دی

### - Monocytes Leucocyte

مونوسایت د وینی سپینه حجره چی سایتوپلازم ئی غبر حبیبی بنده دی

### - Neutrophils Leucocyte

نیوتروفیل د وینی سپینه حجره چی خشی ھول وی حبیبی سایتوپلازم لری

### - Nongranular Leukocyte

د وینی سپینه حجره چی سایتوپلازم ئی غبر حبیبی خاصیت لری

### Leucocytosis

د لوکوسیستونو تخریب او له منځه ورلو پروسه ، د (Leukocytosis) په انډول .

### Leucocytosis

د وینی په دوران - بهیر کي د سپینو کریواتو شمېر د نورمال کچي (Normal 4000-11000) خخه زیاتوالی بلل شی چې د اتنانو سره د جګړي په موځه منځ ته راخي ، د (Leukocytosis) په انډول .

### Leucodeplete

د وینی خخه د سپینو کریواتو راویستلو کړنلاري ته ویل شی ، د (Leukodeplete) په انډول .

### Leucodepleting

د وینی خخه د سپینو کریواتو راویستلو کړنلاره .

### Leucodepleted

د وینی خخه د سپینو کریواتو راویستل شوی حالت .

### Leucoderma

د پوستکی پیس ، پیسی شوی کس ، هغه خوک چې د پوستکی رنگ یې د صباغونو نشتوالی له امله سپین اوښتی وي ، د (Vitiligo) یا (Leukoderma) په انډول .

### Leucolysis

هغه پروتین چې سپینه کربوه تخریب کوي ، د (Leukolysis) په انډول .

### Leucoma

د سترګو د قرنې لپاسه د سپین تندبی داغ شتون دی گنه شمېر بې (Leucomata یا Leucomas) بلل شی ، د (Leukoma) په انډول .

### Leuconostoc

بیو ډول سپرو فایتیک باکتری چې په شیدو او د مبوی په اوبو کې موندل شی او د (L. Dextranicum, L. Cetvororum) څخه عبارت دی (L. Mesentroides) او

### Leuconychia

هغه حالت چې پکې د ګوټو په نوکانو کې سپینه نښه (علامه) منځ تهراشی ، د نوک سپینه نښه ، د (Leuconychia) په انډول .

### Leucopenia

د وینی په دوران - بهیر کي د سپینو کریواتو شمېر د نورمال کچي (Normal 4000-11000) خخه تیتوالی او کمنبت بلل شی چې د ناروغیو په شتون په دلیل منځ ته راخي ، د (Leukopenia) په انډول .

### Leucoplakia

هغه حالت چې پکې د مخاطی غشا برخه کې سپینه نښه (علامه) منځ تهراشی ، لکه د رثی او خولی د نښه سپینه نښه ، د (Leukoplakia) په انډول .

### Leucopoiesis

د سپینو کریواتو تولید (Leukopoiesis) بلل شی .

### Leucorrhoea

د مهبل خخه په پرمانه کجه د سپین مخاطی افرازاتو راتګ بلل شی ورته (Whites) هم ویل شی ، (Leucorrhoea) د (Leukorrhoea) په انډول .

### Leucovorin

فولینیک اسید ، دغه درمل د فولیک اسید ضد درملو د اتنی دوت او همدغه راز د فولیک اسید له کمنبت خخه د زبرنده میگالوبلاستیک وینی لږی په درملنه کې پکار بې .

### Leuk-

دا یو مختارې دی او د سپینو کریواتو (سبین حجو) او (Leuko-) معنی بشپړوی .

**Leukaemia**

د وینی سرطان ، د وینی ناسور ، دا د وینی د سیستم خبیثه ناروغی ده چې پکی (په وینه او هدوکو ماغزوکی د سپینو کربوتو او دغهه پریکارسورو نو نامهغیری او له کترول خخه و تلی و دی او پرمیانه لوکوسیتو نو جوړیدنی ، د طحال او لمفاوی غوتوبرسوب په مرسته پېژندل کېږي ، د (Leukemia) په انډول.

**Leukapheresis**

له وینی خخه د سپینو کربو اتو بېلول او لېږي کول او بیا بېرته د پاتې شوې وینی شخص ته تزیریک کول بلل شی.

**Leukemia**

لوکیمیا ، لوسيمیا ، د وینی سرطان ، د وینی ناسور ، دا د وینی د سیستم خبیثه ناروغی ده چې پکی (په وینه او د هدوکو ماغزوکی د سپینو کربوتو او دغهه پریکارسورو نو نامهغیری او له کترول خخه و تلی و دی او پرمیانه لوکوسیتو نو جوړیدنی ، د طحال او لمفاوی غوتوبرسوب ) په مرسته پېژندل کېږي ، د (Leukaemia) په انډول.

**- Acute Leukemia**

حاد ډول لوکیمیا پدې ډول کي د حجره توپیر ګران دی خو په سرطانی حجره کي معمولاً بلاستی (خام او مو) حجره خای نیولی وی چې دوه دوله (لمفوسایتی او میلوکیمیک) لري.

**- Acute Undifferentiated Leukemia**

د (Stem Cell Leukemia) په انډول.

**- Acute Granulocytic Leukemia**

د (Acute Myelogenic Leukemia) په انډول ، حاد ډول ګرانولوسایتیک لوکیمیا.

**- Acute Lymphoblastic Leukemia**

حاد ډول لمفوبلاستیک لوکیمیا میلوکنیک حاده لوکیمیا چې د وینی لړی ، وزن کمیست ، سیانوز ترومبوسايتیونی ، ګرانولوسایتیونی ، باکتریاتی اتان ، د هدوکو درد ، لمفادینوئی ، هیپاتو سپلینومیگالی ، عصبی مرکزی سیستم ناروغی) سره مل وی او د حجره د سطحی د اتنی جیسو نوله مخی په (B او T دولنو) دلبلندی کېږي.

**- Acute Lymphocytic Leukemia**

د (Acute Lymphoblastic Leukemia) په انډول.

**- Acute Megakaryocytic Leukemia**

حاد میگا کاریوسایتیک لوکیمیا ، دا میلوکنیک حاده لوکیمیا ده چې د میگا کاریوسایتیونو شمېر پکی د پام و پر دی او په وینه لړی (کمخونی) کي د دمویه صفحیاتو کچه هم زیادبنت موندلی وی ، د (Acute Megakaryoblastic Leukemia) په انډول.

**- Acute Monocytic Leukemia**

حاد منوسایتیک لوکیمیا میلوکنیک حاده لوکیمیا یو غبر شایع ډول دی چې منوسایتیونو شمېر کچه پکی زیادبنت مومی.

**- Acute Myeloblastic Leukemia**

د (Acute Myelogenous Leukemia) په انډول . د حاد میلو بلاستیک لوکیمیا . داد میلوکنیک حاده لوکیمیا یو شایع ډول دی چې میلو بلاستیونو شمېر کچه پکی زیادبنت موندلی وی او د حجره توپیر له مخی په دوه ډولو نو بشل کېږي.

**- Acute Myelocytic Leukemia**

د (Acute Myelogenous Leukemia) په انډول

**- Acute Myelogenous Leukemia**

د حادی لوکیمیا له دوه ډولو خخه یو چې په نښو کي یې (وینی لړی ، وزن کمیست ، ستریا ، د پوستکی چتک سیانوز ، ترومبوسايتیونی ، ګرانولوسایتیونی ، هیپاتو سپلینومیگالی ، د هدوکو دردونه) شامل دی لنده نښه یې (AML) ده.

**- Acute Myeloid Leukemia**

حاده میلوئید لوکیمیا ، د (Acute Myeloblastic Leukemia) په انډول ، د (Acute Myelogenous Leukemia) په انډول .

**- Acute Myelomonocytic Leukemia**

د حاد میلو منوسایتیک لوکیمیا . داد میلوکنیک حاده لوکیمیا یو پراخ او شایع ډول دی چې دوینی په بهیر کي دواړه ډوله خبیث (مونوبلاستیک او منوسایتیک) حجری موندل کېږي.

**- Acute Nonlymphocytic Leukemia**

د حاد غېر لمفوسایتیک لوکیمیا . د حادی لوکیمیا له دوه ډولو خخه یو چې په نښو کي یې (وینی لړی ، وزن کمیست ، ستریا ، د پوستکی چتک سیانوز ، ترومبوسايتیونی ، ګرانولوسایتیونی ، هیپاتو سپلینومیگالی ، د هدوکو دردونه) شامل دی د (AML) په انډول.

**- Acute Undifferentiated Leukemia**

داد میلوکنیک حاده لوکیمیا یو پراخ او شایع ډول دی چې دوینی په بهیر کي د نیماتی خخه زیاتی حجری خبیث (برومیلوسايتیک) حجری موندل کېږي لنده نښه یې (AUL) ده.

**- Adult T-Cell Leukemia /Lymphoma**

داد میلوکنیک حاده لوکیمیا یو پراخ او شایع ډول دی چې دوینی په بهیر کي اکثره حجری یې تر داسې یو هده نابالغی دی چې په دلبلندی کي یې نشور او ستلای لنده نښه یې (ATL) ده.

**- Aleukemic Leukemia**

یو ډول حاده لوکیمیا چې د وینې ټولو سپینو کربو اتو شمېر پکی نه وی زیات شوې چې بنائي (میالوسایتیک ، منوسایتیک ، لمفوسایتیک) وی.

**- Basophilic Leukemia**

یو ډول لوکیمیا چې د بازو فیل حجری پکی زیادبنت مومی.

**- Chronic Leukemia**

مزمنه لوکیمیا ، پدې لوکیمیا کي د اخته حجراتو لیکي

دو مرہ پہ بنه دول توپیر نکپڑی او معمولاً د (B)، لمفوسایتونو نوعیت لری خود ایمیونولوژیک له پلوه کفایت نه کوی.

#### - Chronic Granulocytic Leukemia

د میلو جنیک نوعیت لرونکی یو دول مزمنه لوکیمیا چی معمولاً په یوه خانکپری کروموزوم کی د ناجورپی سره مل وی او په سپین بیرو (عمر) کسانو کی لیدل شی.

#### - Chronic Lymphocytic Leukemia

د لمفوبلاستیک نوعیت لرونکی یو دول مزمنه لوکیمیا چی معمولاً د (مفادرنوتی، ستریا، لوکیمیک حجر، دسرو ارتراح، پنتورگو آفت، له امله پیشندل کپری نئه نئه بیو (CLL) د).

#### - Chronic Myelocytic Leukemia

د ( Chronic Granulocytic Leukemia ) په اندول. د میلو جنیک نوعیت لرونکی یو دول مزمنه لوکیمیا چی معمولاً په یوه خانکپری کروموزوم کی د ناجورپی سره مل وی او په سپین بیرو (عمر) کسانو کی لیدل شی، د ( Chronic Lymphoid Leukemia ) په اندول.

#### - Chronic Myelomonocytic Leukemia

د په کراہ او سوکه وصف بهیر لرونکی یو دول مزمنه لوکیمیا چی معمولاً د ( خیشو میلوبلاستیون، مونوسایتونو، توری لویالی، ترموبوسایتونا په مته پیشندل کپری.

#### - Leukemia Cutis

د حاد ڈول وصف لرونکی جلدی لوکیمیا چی د خیشو حجر پواسطہ د پوستکی له ارتراح (افتارشن)، په مته پیشندل شی.

#### - Eosinophilic Leukemia

یو ڈول حاده لوکیمیا چی پکی د ایوزینو فیلونو شمبر په بی دریغه زیاته پیمانه زیادبنت مومی.

#### - Granulocytic Leukemia

د (Myelogenous Leukemia) په اندول.

#### - Hairy Cell Leukemia

یو ڈول مزمنه لوکیمیا چی د توری په لویوالی او دھنے غبر نارمل پو هستوی لویو حجر و شمپر په زیادبنت سره پیشندل کپری چی نامنظم سایتوپلازم او بینسته دوله زایدی لری دغه حجری د (ھیوکپه ماغزو، توری، ینه او محیطی وینه) کی شتون لری.

#### - Histocytic Leukemia

د (Acute Monocytic Leukemia) په اندول.

#### - Lymphatic Leukemia

د ( Lymphoid Leukemia ) یا (Lymogenous Leukemia) په اندول، دا یو ڈول لوکیمیا چی د لمفو نسج حجراتو ہایپر بلازیا او فرط فعالیت سره یو خای وی چی په وینه کی د لمفوسایتونو یا لمفوبلاستیون د شمپر زیادبنت پکی منځ ته راخی، د ( Lymphocytic Leukemia ) یا (Lymphoblastic Leukemia) په اندول.

#### - Lympho-Sarcoma Cell Leukemia

د (Acutelymphoblastic Leukemia) په اندول.

#### - Mast Cell Leukemia

دا یو نادر ڈول لوکیمیا چی د په محیطی وینه کی د ماست سلونو حجری زیادبنت مومی.

#### - Megakaryoblastic Leukemia

د (Acute Megakaryocytic Leukemia) په اندول.

#### - Megakaryocytic Leukemia

د (Acute Megakaryocytic Leukemia) او ( Hemrragic Acute Megakaryocytic Leukemia ) د (Thrombocytopenia) په اندول.

#### - Monocytic Leukemia

د (Acute Monocytic Leukemia) په اندول.

#### - Myeloblastic Leukemia

د (Acute Myeloblastic Leukemia) او د (Myelogenous Leukemia) په اندول.

#### - Myelocytic Leukemia

دا یو ڈول لوکیمیا د چی د میلوئید نسج خنخ سرچینه او منشه اخلي او پکی بریکارسور خو هستوى لوکوسیتنه په کاثریت کی شتون لری، د ( Myeloid Granulocytic Leukemia ) په اندول.

#### - Myelogenous Leukemia

د (Myeloblastic Leukemia) په اندول.

#### - Myeloid Granulocytic Leukemia

د (Myelogenous Leukemia) په اندول.

#### - Myelomonocytic Leukemia

د (Acute Myelomonocytic Leukemia) په اندول.

#### - Plasma Cell Leukemia

دا یو ڈول لوکیمیا چی د په محیطی وینه کی د پلازما سلونو حجری په اکثریت ڈول زیادبنت مومی، د (Plasmacytic Leukemia) په اندول.

#### - Plasmacytic Leukemia

دا یو ڈول لوکیمیا چی د په اندول.

#### - Promyelocytic Leukemia

د (Acute Promyelocytic Leukemia) په اندول.

#### - Rieder's Cell Leukemia

دا یو ڈول حاده میلوجنیک لوکیمیا چی د ھغی په وینه کی داسی حجری لیدل کپری چی ودی له منځ همزمانی نلری ددی حجرو سایتوپلازم نا بالغه دی پداسی حالت کی چی نسبت بالغتره لویوی هستی لری.

#### - Stem Cell Leukemia

دا یو ڈول اندیول.

<b>- Undifferentiated Leukemia Acute</b>	<b>Leukocyte</b>
د ( Stem Cell Leukemia ) په انډول .	لوکوسایت ، سپینه کربوہ ، رنگی دمویه حجره چې آمیبی حرکت لرونکی ده او د ناروغی پښوونکي ارګانیزمونو په وړاندې د بدن د نسجونو ساتنه یې اصلی دنده ده دوه ډوله ګرانولر (دانه لرونکی ) او غیر ګرانولر (ې داني) لري .
<b>Leukemic</b>	<b>- Agranular Leukocyte</b>
د لوکیمیا اړوند صفت .	غبر ګرانولر (ې داني) سپینه حجره .
<b>Leukemid</b>	<b>- Basophilic Leukocyte</b>
هر ډول جلدی داني چې د لوکیمیا سره مل ولیدل شی او د کلینیکی له پلوه خانګرۍ ظاهر نشی درولډانی لکه پاپول، مکول او داسې نور، خود هستولوژیک پلوه کېدای شی د لوکیمیک حجره دارتشاځ له امله منځ ته راشی .	د ( Basophil ) په انډول .
<b>Leukemogen</b>	<b>- Endothelial Leukocyte</b>
د لوکیمیا منځ ته راډونکی عامل .	دوینې اونسجونو د لویو سرګردانه حجره لپاره نوم چې د پام وړ فاګوسایتی خانګرېنی ولري . د ( Endotheliocyte ) برخه وګوري .
<b>Leukemogenic</b>	<b>- Eosinophilic Leukocyte</b>
د ( Leukemogen ) اړوند صفت .	د ( Eosinophil ) په انډول .
<b>Leukemoid</b>	<b>- Granular Leukocyte</b>
هر هغه حالت چې په هغه کې د ډینې وضعیت او حتی کلینیکی نښې نښاني لوکیمیا ته ورته وي پداسي حالت کې چې لامل یې بل شی وي .	ګرانولر سپینه کربوہ . هغه سپینه کربوہ چې په خپل سايتپلازم کې حبیبونه (ګرانولونه) لري لکه د ایوزنوفیل، نوتروفیل او بازوپیل حجري .
<b>Leukin</b>	<b>- Hyaline Leukocyte</b>
هغه باکتری وژونکی ماده چې د سپینوکربواتو خخه پلاس راغلي وي .	د مونوسایت حجره ، د ( Monocyte ) په انډول .
<b>Leuko-</b>	<b>- Lymphoid Leukocyte</b>
دا یو مختارې دئ او د سپینو کربواتو (سپین حجری معنی بشپړوی	لمفاوي سپینه حجره ، د ( Agranulocyte ) په انډول .
<b>Leukoagglutinin</b>	<b>- Neutrophilic Leukocyte</b>
يو ډول اکلوتینین چې په سپینو کربواتو باندي اغږي کوي .	د ( Neutrophil ) په انډول ، نیتروفیل حجره .
<b>Leukoblast</b>	<b>- Nongranular Leukocyte</b>
دانه لرونکی نابالغه سپیه کربوہ .	هغه سپینه کربوہ چې په خپل سايتپلازم کې ګرانولونه نلري چې پکي (لمفوسیتونه او مونوسایتونه) شامل دي .
<b>- Granular Leukoblast</b>	<b>LeukocytHEMA</b>
حبیبی لوکوبلاست حجره ، د ( Promyelocyte ) په انډول .	د ( Leukemia ) په انډول .
<b>Leukoblastosis</b>	<b>Leukocytoblast</b>
دانه لرونکی نابالغه سپیه کربواتو د تکش نبودونکي اصطلاح ده .	د ( Leukoblast ) په انډول .
<b>Leukocidin</b>	<b>Leukocytogenesis</b>
هغه ماده چې د ناروغیو پښوونکي باکتری ګانو پو اسطه تولېدېږي او د خوهستوی سپینو کربواتو لپاره زهړجنه ده .	د سپینو کربواتو د تولید او جوړ بدنه بهير .
<b>Leukocrit</b>	<b>Leukocytolysis</b>
په تول قال وينه کې د سپینو خجراتو حجمی سلنده .	د سپینو کربواتو له منځه تللو پروسه .
	<b>Leukocytolytic</b>
	د ( Leukocytolysis ) اړوند صفت .
	<b>Leukocytoma</b>
	د سپینو کربواتو خخه جوړه شوې تومور ډوله کتله .

**Leukocytopenia**

د وینی په بھیر کي دسپینوکریواتو د کچھی کمبنت ، د (Leukopenia) په انیول.

**Leukocytoplania**

له یوی غشا خخه د سپینوکریواتو تک اوراتگ پروسه ، د سپینوکریواتو سرگردانی

**Leukocytopoiesis**

د سپینوکریواتو جو پدنہ ، د (Leukopoiesis) په انیول.

**Lekocytosis**

د بیلاپبلو عواملو له کبله د وینی د سپینوکریواتو د کچھی زیادبنت په وینی بھیر کي

**- Basophilic Lekocytosis**

د وینی د سپینوکریواتو د بازو فیل حجرود کچھی زیادبنت په وینی بھیر کي

**- Mononuclear Lekocytosis**

د وینی د سپینوکریواتو مونو نونکلیر حجرود کچھی زیادبنت په وینی بھیر کي. د (Mononecrosis) په انیول.

**- Pathologic Lekocytosis**

د دانتاناتو او ضرباتو او بیلاپبلو مرضی عواملو له کبله د وینی د سپینوکریواتو د کچھی زیادبنت په وینی بھیر کي

**Leukocytotaxis**

د (Leukotaxis) په انیول.

**Leukocytotoxicity**

د (Lymphocytotoxicity) په انیول.

**Leukoderma**

په پوستکی کي د رنگه دانو لرونکی موضعی سیمی چي اکتسابی وی.

**- Leukoderma Aquisitum Centrifigum**

د (Halo Nevus) په انیول.

**- Syphilitic Leukoderma**

هغه کمرنگه او نامشخصو -ناخرگندہ پولو لرونکو لکھی چي معمولاً د غایپر په دواړه طرفونو کي موندل کېږي دغه ضایعه د سفلیس په مؤخر دویمه مرحله کي لیدل شی.

**Leukodystrophy**

د ماغزو په سپینه ماده (White Mattar) کي ناجوريتا او اختلال. د (Leukoencephalopathy) په انیول.

**- Globoid Cell Leukodystrophy**

د (Krabbe's Disease) په انیول.

**- Hereditary Adult Onset Leukodystrophy**

ارشی دوله لوکوانسفالوپتی چي د سپینی مادی پرمختلونکی

استحالی په متهه چې د (موتوری ناروغی، متهیازو او غابطه سی واکنی، او د وضعیتی دموی فشار د راتیپندو سره مل پېژندل کېږي.

**- Metachromatic Leukodystrophy**

په نسججونو کي د سلفاتیدونو په راغونیده بدرو پوري اپوندارشی ناروغی چې په عصبی مرکزی سیستم کي د میالین پراخ نشتووالی سره یوځای وي ، دغه ناروغی په خوبینو سره لیدل شي.

**Leukoedema**

د اپیتلیوم د پیروالی (ضخامت) د زیاتوالی او مالپیگی طبقو داخل الحجری پرسوب په بنه د خولې په مخاط کي یو ډول غبر نارملتیا.

**Leukoencephalitis**

د ماغزو د سپینی مادی التهاب ، په آسنونو کي پوه پراخه ډول معمول ناروغی چې ځینې بوټو سره له مسمومیت له امله پېښېږي.

**Leukoencephalopathy**

د ناروغیو یو ډول دئ چې د ماغزو سپینه ماده اخته کوي د لوکوهیستیروفی ورتہ اصطلاح د هغه ناروغیو د خرکندونې لپاره کاروله کېږي چې په نویو زوکرو ماشومانو کي د میالین جو پدنې او بیا پاتې کېډنې له نیمګرتیا سره مخامنځ وي.

**- Progressive Multifocal****Leukoencephalopathy**

دا د مرکزی عصبی سیستم کي د فرصل طلبو انتناناتو خخه سرجینه اخلي ۱ د (JC) دیروس په واسطه د چې میلينا یېشن سره مل وي د ماغزو په نیماتی کروي او په نادر ډول د ماغزو په ساقه او مخیخ کي منځ ته راخچي پېژندل کېږي.

**Leukoerythroblastosis**

د هېوکی په مغز کي د پراخو ضایعاتو د شته والي له امله وینه لپي چې په وینه کي د نابالغه میلوئید او ایریتروئید حجرود متغیر شمېر په شته والي سره پېژندل کېږي.

**Leukokeratosis**

د (Leukoplakia) په انیول.

**Leukokoria**

هر هغه وضعیت چې د سپین رفلکس د پېښېدو یا د عدسيبي ترشاد کسى په برخه کي د سپین رنگه کتلي د لیدنې لاهل ګرځی

**Leukokrarosis**

د (Krarosis Vulvae) په انیول.

**Leukolymphosarcoma**

د (Leukosarcoma) په انډول.

**Leukoma**

سپین او پنډي د قرنیې اړوند کدورت، د خولي د مخاط لوکوپلاکیا.

**- Adherent Leukoma**

د قرنیې سپین تومور چې د پرولاپس شوی عنیسي یوه برخه په برکې نیسي.

**Leukomatous**

د (Leukoma) اړوند صفت.

**Leukomyelitis**

د نخاع د سپینې مادې التهاب.

**Leukonecrosis**

د سپینورسبونو او ګانګرین پېښونه.

**Leukonychia**

په تول تال يا قسمی دول د نوک ناجوړه سپین رنګه کبدنه

**Leukopathia**

د (Leukodema) په انډول، د سپینوکریاتو اړوند هره ناروغۍ

**- Leukopathia Ungulum**

د (Leukonychia) په انډول.

**Lekopedesis**

د رګونو له جدار خڅه د وينې د بهير له منځه د سپینو کریاتو تېښته او وتل (دیاپیدیزنس).

**Leukopenia**د وينې د بهير د سپینو کریاتو د شمېر کمبنت، په هر ملي متر مکعب وينه کې د سپینو کریاتو د شمېر کچه  $4000 / \text{mm}^3$  يا کم وي.**- Basophilic Leukopenia**

دوينې د سپینو کریاتو د بازو فیل حجره د شمېر ګچي غږ نارمل کموالی بلل شی.

**- Malignant Leukopenia**

د (Agranulocytosis) په انډول.

**- Pernicious Leukopenia**

د (Agranulocytosis) په انډول.

**Leukopenic**

د اوند صفت.

**Leukoplakia**

د مخاطی غشا په مخ باندي د سپین رنګه پلاکونو شته

والې د (Oral Leukoplakia) په انډول.

**- Atrophic Leukoplakia**

په مېرمنو کې د (Lichensclerosis) په انډول.

**- Oral Leukoplakia**

د اپتلیوم د هایپرکراتوزس له امله د خولي د مخاط په منځ سپین رنګه پنډ او مسطح ضایعات چې د اې درموئید کارسینوما د پیداښت لپاره وړ شرایط چستو کوي او خايې معمول او (غموبورو، اوريوا او ژبي) مخاط ده.

**- Leukoplakia Vulvae**

په مېرمنو کې د (Lichensclerosis) په انډول په فرج کې د سپین رنګه هر دوں ضابعه.

**Leukopoietin**

یوه ماده چې معلومېږي د سپینو کریاتو تولید د بهير تنظیموونکې هورمون ده.

**Leucorrhea**

د مهبل او رحمي جوف سپین رنګه لزوجي افرازاتو راوقل ده.

**Lekosarcoma**

په بنه ډول توپیر شوی نوعیت لرونکې په لمفوسایتیک خیث لمفوما اخته ناروغانو کې د لوکیمیا پېښونه.

**Leukosis**

د سپینو کریاتو د جوړونکې نسج پرولیفیرشن ارشاح.

**- Avian Leukosis**

په الوتونکو چرګانو کې یو ډول لېړډونکې ماده چې د بالغو (مفونیډ، میالوئید او ابریزونید) حجره په تکش سره پېژندل شی، د (Fowl Leukosis) په انډول.

**- Fowl Leukosis**

د (Avian Leukosis) په انډول.

**Leukotactic**

د اړوند صفت.

**Leukotaxis**

د سپینو کریاتو سایتوتکسی، یوې سیمې ته د سپینو کریاتو راغوښتل.

**Leukotic**

په لوکیمیا اخته کس.

**Leukotome**

هغه کونه او بنه چې له لاري بې لوبوتومي او یا لوکوتومي د ترسره کولو په موڅه سیمې کړي، تبروله کړي.

**Leukotoxin**

هغه سایتوتوكسین چې سپین کریات له منځه وړي.

خای نیولی وی.

## Leukotrichia

د وینستانو سپینپدل ، د وینسته سپین رنگه کېدل.

## Leukotriene

له اړاکبدانوئیک اسید خڅه زېړنده مرکبونو یوه ډله چې د بیولوژیک پلوه (فعاله اوالزیک او التهابی) غبرګوننو تنظیموونکي ده دغه مواد د (A,B,C,D او E) د توروپه مت پېژندل کېږي چې هر یو یې نور ډېر ډولونه لري.

## Lev-

دا یو مختارې دئ او د کین (چې) معنی بشپړوی.

## Levallophan

لورفانی انالوگ چې د دنبشه ئی درد ضد درملو پر ضد اغېړه کوي د دی درملو تارتاریتی مالګه د نبشه ئی درد ضد درملو زېړنده تنفسی ډپریشن په درملنه کې پکارېږي.

## Levarterenol

د (نار اپینفرین) په انډول.

## Levator

پورته کونونکي، هغه عضله چې د یوه غږي با اندام يا یوې برخې د بدنه جوړښت پورته کوي ، د جراحې هغه وسیله يا اسیاب چې بری باندې د یوه هدوکې کسری او ماته توته (قطعات) را پورته کول شی اوپر خپل خای کې کېښودل شی.

### - Levator Ani Muscle

د مقعد پورته کونونکي عضله (ماهیچې).

## Level

سوېه ، سطحه ، اندازه ، کچه.

### - Blood Elements Level

په وینه کې د عناصره سوېه.

### - Level of Care

د خارنې (مراقبت) کولو سوېه لکه د ناروغانو.

### - Level of Conscious

د شعور (هوش) سوېه.

## Levigation

نرمول ، سُلول ، پستول لکه د خمیرې.

## Levo-

دا یو مختارې دئ او د کین (چې) معنی بشپړوی.

## Levocardia

کین زړه ، دا اصطلاح د هغه کسانو لپاره استعمالېږي چې زړه نورمال (پیارخ) کې وی او نورغې یې سر چې

## Levcarnitine

د (Carnitine) د (L) ډول ایزو میر ته ډول شی چې د بیولوژیک له پلوه فعال دئ او د کاربینتین اولېه کمنبت او نیمگړتیا په درملنه کې پکارېږي.

## Levoclination

کین لوري ته دسترګو د عمودی محور پورتني قطب جوړېډنه.

## Levodopa

دا یو طبیعی کېمیاوی د ډیامین تولید تبه کونونکي او د ډوپا کین چورلیدنې ډول دئ چې د (Parkinson's Disease) پارکینسون د ناروغانې په درملنه کې کارېږي.

## Levonorgestrel

د بنځینه جنسی هورمون مصنوعی ډول د نورجیسترون (Norgestrel) کین اړخ چورلیدونکي ډول چې هورمون چې د استروجن سره یوځای د خولي له لاري خوراکي (Pills) په Capsules د بلاربښت ضد درملو په توګه پکارېږي.

## Levoproxyphene

د پروپوكسی فین کین چورلیدونکي ډول چې دنپسیلاتې مالګه یې د توځي ضد درملو په توګه پکارېږي.

## Levorotatory

کین لوري ته د پولرايز شوې رینا د پولرايز یشنې پانې جوړېډنه.

## Levorphanol

يو نبشه یې ضد درمل چې مورفين ته ورته کار او دنده لري چې باریتوريتی مالګه یې کاروله شی.

## Levothyroxine

د تایروکسین کین اړخ چورلیدونکي ایزو میر چې د سودېمي مالګه یې د تایروئيد هورمون خای نیوونکي په توګه پکارېږي.

## Levotorsion

د (Levoclination) په انډول.

## Levoversion

کین لوري ته خرڅېډنه (چورلیدن).

## Levulose

د فرکتوز پخوانې نوم.

## Lewisite

لویسیت یو کېمیاوی آرسنیکي ژیړ رنگه جوړښت دئ

چی فورمول یې (CHASCL<sub>2</sub>) = CLCH په ڈول دئے.

### Lewy Body

دماغ په نیوروونو کې د پروتینونو خیره کېدنه.

### Lewy Body Dementia

( Lewy Bodies ) دماغ دنته د شتون چې په روانی پرسه اغبزې کوي داد ( Alzheimer's Disease ) ناروغۍ ته ورته دئ خود دی ناروغۍ خلک د ( Delusions ) او ( Hallucinations ) سره مل وی .

### Leydig Cells

د تستوستیرون ( Testosterone ) تولیدونکي حجرې چې د مرغېپیو په تیوبولونو کې شتون لري او ورته هم ویل شی په ( 1850-1908 ) کاللونو کې د جرمني هستولوژي عالم پذربعه لومړي خل شرحده شو.

### Leydig Tumour

هغه تومور چې د مرغېپیو ( Leydig Cells ) حجراتو خڅه چې تستوستیرون هورمون آزادوی او خوانی لومړنی علايم بلل شی.

### LFA

د جنین پوزیشن کین جبهی - قدامی وضعیت ( Left Frontoanterior ) لپاره لنډه نښه ده .

### LFP

د جنین پوزیشن کین جبهی - خلفی وضعیت ( Left Frontoposterior ) لپاره لنډه نښه ده .

### LFT

د جنین پوزیشن کین جبهی - مستعرض وضعیت ( Left Frontotransvers ) لپاره لنډه نښه ده .

### L.G.V

لمفوگرانولوم - وینیروم ( Lymphogranuloma Venereum ) لپاره لنډه نښه ده .

### LH

لوتینایزنگ هورمون ( Luteinising Hormone ) لپاره لنډه نښه ده .

### LH-RH

لوتینایزنگ هورمون آزادونکي هورمون ( Luteinising Hormone-Releasing Hormone ) لپاره لنډه نښه ده .

### Li

لیتیم، دا یوه کېمیاوی پسته او فلزی سیمینی ماده چې چې پره سپکه فلزی ماده بلل شی چې د ( Lithium )

کېمیاوی نښه ده او اټومی وزن یې ( 941.5 ) ، اټومی شمېره یې ( 3 ) ، د دیلې کېدنه تکي یې ( 5.180 C° ) او جوش تکي یې ( 1336C° ) دئ .

### Libido

جنسي لبوالتيا ، د اولیه پاروونو خڅه زېړنده انژۍ ، د روانځېرنې له مخې دغه اصطلاح د جنسی ژوند د محرك په معنى ده .

### Libidinal

د ( Libido ) اړوند صفت .

### Libra

د ( Pound ) په انډیول . پونډ چې انګرېزی د وزن واحد دئ .

### Librium

د ( Chlordiazepoxide ) لپاره سوداګریز نوم دئ .

### Lice

د ( Louse ) لپاره ګن شمیر بلل شی .

### Licence

اجازه لیک ، مجوز نامه ، جواز لیک ، د شغل جواز ، اجازه ورکول ، رخصت ورکول ، لاینسنس ( License ) یوه د ترسره کولو لپاره د یوه رسمي دفتر خڅه د پرکتس کولو اجازه لیک تر لاسه کول لکه ( داکټرانو ، ننسانو ، فارمسټانو ، موټرجلونکو ) ته رسمي اجازه ورکول .

### Licensure

د مجوز ورکړي عملیه .

### Licentiate

هغه خوک چې له اړوند دفتر خڅه اجازه لیک ورکول شوې وي چې تر خو پرکتس ترسره کړي . رسمي مجاز ، لاینس ترلاسه کړي ، لیسانسه .

### Lichen

د هغۇخانګو پوتو خڅه هربو چې د الجیانو او چنیاسو ( فنگسونو ) له یوځای کېدنه خڅه لاس ته راخې ، د پوستکي پاپولر ضایعاتو یوه ډله چې کوچنۍ سختې او سور بخې دانې او پېړ جلد پکي لیدل کېږي .

### - Lichen Amyloidosis

هغه حالت چې خانګنه یې د پوستکي وضعی امايلوئيدوز وي .

### - Lichen Fibromucinoidosus

میگزو دیم ته ورته حالت چې له هایبرتايرایډیزم خڅه پرته منځ ته راخې چې پکي ( فیروسایتیک پرولغریشن ، د پوستکي موكو پولی سکرايد اسید زیادېست ، د وینې د پاراپروتین دشته والی له مخې پېړندل )

شی چې د لیکنوئید پپولونو یا سیانوتیک نوجولونو یا بلکونو په بینه بشکاره کوي، د **Lichen Myxedematosus** ( په انډول.

### - Lichen Myxedematosus

د **Lichen Fibromucinoidosus**، ( په انډول.

### - Lichen Nitidus

يو ډول مزمن التهابي جلدی داني دئ چې هغه اوصاف او گوبنې گوبنې بریښنده پپولونه پکي وندېه لري چې خرکندي - همواره دانه داري سطحی لرونکي بي رنګه ژی لري نادرأ د پوستکي له سطحی خڅه لوري وي.

### - Lichen Planpilaris

يو ډول لیکن پلان چې د ویښته د فولیکولونو په شاو خوا کې د تقرنۍ پپولونو په راغوند ډوسره پېړنډل شی هدغه راز د لیکن پلانوس وصفی ضایعات هم وجود لري.

### - Lichen Planus

لیکن پلانوس ، د پوستکي التهابي ناروغۍ ده چې (بي رنګه، بلن او خلانده، پپولونه د (ویښته، نوك، او خلوی مخاطي غشا،) کې ليدل شی او خارښت لرونکي بنفس داغونه د مت او ورون په برخه کې ظاهر کوي.

### - Lichen Ruber Multiformis

يو ډول مزمن لیکن سیمپلکس چې په خطی ډول بي پپولونه خاچ پر خاچ شوبدی.

### - Lichen Ruber Planus

د **Lichen Planus**، ( په انډول.

### - Lichen Sclerosis

د پوستکي مزمن اتروفیک ناروغۍ چې د سپینو پپولونو اريتیماتوز ژی لرونکي او کراتوتیکي سطحی په مرسته پېړنډل شی خینې وختونه دېښینه فرج او نارینه قضیب باندي را منځ ته کېږي.

### - Lichen Scrotulosorum

به نړۍ رنځ اخته ناروغانو کې د روښانه سره رنګ لرونکي لیکینوئید فولیکولی پپولونه ، د **Lichen Scrotulosus** ( په انډول.

### - Lichen Scrotulosus

د **Lichen Scrotulosorum**، ( په انډول.

### - Lichen Simplex Chronicus

خارښت لرونکي پپولر داني چې په مجرد یا مرتبه ډول سره شتون لري خوروانې سټونزه ګټل شی دا داني تو دوځه لري او معمولأتر خانګړو سیمپوری محدود وي.

### - Lichen Spinulosus

هغه حالت چې د هر ویښته په فولیکولی مرکز کې یو اغري یا بناخ شته والي لري.

### - Lichen Striatus

په بنفسهی (پخله) ډول محدود ډدونکي خطی لیکنوئید داني چې معمولاً په ماشومانو کې را برسره کېږي.

### Lichenification

د پوستکي پنډوالې او کلکېدل چې د جلدی لیکو را برسره کېدنې سره مل وي.

### Lichenoid

د لیکن **Lichen**، ( په خبر او ورته بینه لرل .

### Lid

هغه پورتنۍ **Top**، برخه چې یو **Container**، پوشوی، سرپوښ.

### - Child – Proof Lid

د درملود ډوتل ساتندو یه سرپوښ چې د ماشومانو خڅه ډوتل ژغوری.

### Lidex

د فلبوسینوئید د محصول تو لپاره سودا ګریز نوم .

### Lidocaine

لیدوکائين سیمه ائېز بي حسه کوونکي د درد ضد درمل چې په موضعی ډول زرق کېږي او محيطی بلکونو (تھاعی، اېي ډورال، رجیونال، موضعی) بي حسى په موځه تري کار اخیستل شی همدا رنګه ورته د **Lignocaine** ( نوم هم ورکړل شوبدی.

### Lie

قرار، قرار نیوں و ملاسته، پروتوالې، وضعیت نیوں، موقعیت اخیستل ، دغه اصلاح د جنین وضعیت ته د مور په رحم کې ویل شی .

### - Lie of Fetus

د جنین پروت وضعیت د مور او جنین د اوپدو محورو نو پر بنسټ.

### - Oblique Lie

مايل (کور) وضعیت ، د بلا ریښت په بهير کې د جنین موقعیت په داسې ډول چې د مور او جنین د اوپدو محورو نو تر منځ زاویه (45°) درجي ته نېډي وي.

### - Transvers Lie

مستعرض (سورور) وضعیت ، د بلا ریښت په بهير کې د جنین موقعیت په داسې ډول چې د مور او جنین د اوپدو محورو نو یو پرېل عمود وي.

### Lieberkühn's Glands

لیبرکوهن غدي، د **Crypts of Lieberkühn** ( لپاره ورته نوم دې.

### Lien

توري، طحال، د بدنه د دفاعي سیستم یو غړي دئ.

<b>- Lien Accessorius</b>	اضافی توری ، فرعی توری.	<b>Life</b>	ژوند ، حیات ، دژوندانه موده. هغه کفیت چې د هغه له مخې یو ژوندی موجود له نا ژوندی موجود خخه توپیر کېږي او قول تال میتابولیک ، وده ائیز (تکنری) ، توافقی، او نور بهیر ونه پکې ترسره شی.
<b>- Lien Mobills</b>	خوختنده او لمبوزن توری.	<b>- Life Event</b>	د ژوندانه پښنه لکه (دنده ، بیمه او تقری ګټې ... او نور) پکې شامل دي.
<b>Lien-</b>	دا یو مختاری دی او توری (طحال، Spleen) معنی بشپړوی	<b>- Life Expectancy</b>	د یو چا د ژوندانه عمر / توقع ، هغه موده چې یو شوک پکې ژوندون کوي.
<b>Lienal</b>	د توری (Lien) اړوند صفت.	<b>- Sign of Life</b>	د ژوندانه نښه.
<b>Lineal</b>	د توری (Lien) اړوند صفت.	<b>- Life -Saving Equipment</b>	د ژوندانه ساتونکې وسیلې / وسایل.
<b>- Lineal Artery</b>	د توری سور رګۍ (شريان).	<b>- Life -Support System</b>	هغه ماشین چې د ژوندانه د تداوم لپاره (حیاتی دندود سیستم) ساتنه کوي لکه د (ساکبېلو، د زړه خاره) کوي.
<b>- Lineal Nerve</b>	د توری عصبی رګ (عصب).	<b>- Life -Threatening Disease</b>	د ژوندانه تهدید کونکې (خطناک) ناروغی.
<b>- Lineal Vein</b>	د توری شین رګۍ (ورید).	<b>Lift</b>	پورته کونکې، پورته کېډنه، راپورته کول، راخیستل، هوا ته خېژول ، ترفع ورکول ، ارتقا، د یوه ناروغ / ا McGrath / بې هوښه کس را اوچتول یوه د بنکلا عملياتي کرنلاره ده چې پکې د زاپه عمر اړوند نښې او بدنه منظرې بدلون منځ ته راخې
<b>Lienculi</b>	د (Lienculus) لپاره ګنه شمېره.	<b>- Face Lift</b>	د مخ اوچتول او د بني بدلون د پلاستیک جراحی په مرسته د عمر د زړښت نښې لپري کول.
<b>Lienculus</b>	يو کوچني ثانوي طحال (توری)، چې کله ناکله په بدنه کې شتون لري.	<b>- Fourhanded Lift</b>	له لڅلور اندامو رانیوں او راپورته کول.
<b>Lieno-</b>	دا یو مختاری دی او توری (طحال، Spleen) معنی بشپړوی	<b>- Shoulder Lift</b>	د اوږي راپورته کول، پراوبه راپول
<b>Lienocele</b>	د توری چره ، د طحال فتق.	<b>Ligament</b>	لی ګامنتی ، وتر ، پېړ (ضخیم) فبروتیک تار چې هدوکې د بندونو په برخه کې سره نښلوي او کپسول منځ ته راپوري او همدارنګه د هغه دوه طبقه ئی پریتونیوم چې له یوه غړی خخه بل غړی پورې غڅېږي بدنه یو لړ غړی / اندامونه نښلوي او هغه ثابت ساتې د جنین د ټیبوولی جوړښتونو طنابی ډوله پاتې شونې چې له زړبون وروسته بې ګټې پاتې کېږي.
<b>Lienorenal</b>	د توری او پښتوري کې دواړو اړوند صفت ، طحالی کلوي.		
<b>Lienotoxin</b>	د توری توکسین ، طحالی توکسین.		
<b>Lienteric</b>	د (Lientery) اړوند صفت.		
<b>Lientery</b>	هغه نس ناستي چې محتويات یې ناهضم شوی خواړه وی. د (Lienteric Diarrhoea) په انډول.		
<b>Lienuculus</b>	فرعی توری ، اضافی طحال.		
<b>LIF</b>	د کین لورې ایلیاک جوف ، د (Left Iliac Fossa) لپاره لنډه نښه ده.		

**- Accessory Ligament**

اضافی وتر. هفه وتر چپی دبل وتر د پیاویری کبدو لامل گرخی.

**- Allar Ligament**

هفه دوده پتی، فیبروزی لبکامنت چپی دنس د بارزی له خوکی خخه تر اوکسی پیتال هدوکی د هر یوه کوندیل له داخلی من سره پیوستون لری ، د زنگون (گوندی) بند یوه جوړه ساینوبال غشائی کانی.

**- Annular Stapedial Ligament**

د فیبروزی نسج یوه کپی چې د رکابی هدوکی بینځ دنته غوربد د هلپزی سوری سره نښلوی.

**- Arquate Ligament**

لیندی، ډوله وتر ، قوسی لیگامنتونه چې د ډیافراګم له وروستنوبونستیو او د ملالومونی فقری سره نښلوی.

**- Barard's Ligament**

(Suspensory Ligament Of The Pericardium) د په انیوول.

**- Bertin's Ligament**

د (Ileofemoral Ligament) او (Bigelow's Ligament) د په انیوول.

**- Ligament of Bortallo**

عضلاتی فیبروزی طباب چې د ریوی شربان خخه ابهري قوس ته غخچپری چې د جنینی دوری د شربانی بهنځ پاتی شونی دی.

**- Bourgery's Ligament**

بوبیلیتیمال مایل وتر، هفه بلنه فیبروزی پتی، د دچی د تبیا له داخلی کوندیل خخه زنگون د بند شا او له هفه خایه خخه وحشی ته غخچپری.

**- Broad Ligament**

پلن وتر، ① هفه پراخ کوت شوی پریتوانی جوړښت چې رحم (خلانځي) ته استناد وربخښی او په هری لوري کې د حوصلی جداورونو ته غخچپری. ② هفه پریتوانی لور ډوله سهمی (سجیتال)، کوت (چین) چې له ډیافراګم سره د ینې (کبد) پیستون کې مرسته کوي او د کین او بنی کبدی دوه لوپونو د رامنځ ته کبدو لاهل گرخی، ③ د پلورا عمودی کوت چې په کښته لوري کې د نامه خخه د سړو داخلی سطحی ته غخچپری.

**- Brodie's Ligament**

د (Transvers Humeral Lig) د په انیوول.

**- Burn's Ligament**

د (Falciform Process Lig) د په انیوول.

**- Campbell's Ligament**

د (Suspensary Lig) د په انیوول.

**- Comper's Ligament**

د (Urogenital Diaphragm Lig) د په انیوول.

**- Cardinal Ligament**

د مهبل او رحم د غارې په خنگ کې د حوصلی د حشوی صفاق پنډه برخه چې د بھر په لوري حرکت کوي او د حوصلی د

ډیافراګم له پورتنی صفاق سره یوځای کېږي.

**- Colles' Ligament**

فیبروزی ډوله مثلثی پتی چې د لکونار لیگامنت او پویس هدوکی خخه سرچینه اخلي او د گېبیدی د سپینې کړښې په لوري غڅدلي ده.

**- Conoid Ligament**

د کوراکو کلاویکولا لیگامنت داخلی - خلفی برخه چې د کراکوئید بارزې خخه د کلاویکول له لاثدینې سطحی سره نښلی.

**- Conus Ligament**

هفه کولاجنی پتی چې د ریوی جدار انولوس خلفی سطحه او عضلاتی انفاندیبولوم له ابهري رینېس سره نښلوي.

**- Cooper's Ligament**

د (Pectenial Ligament) په انیوول.

**- Coracoclavicular Ligament**

هفه پتی چې د سکپولا (کنف) د هدوکی کوراکوئید بارزه د ترقوی د هدوکی له اکرومیال پاڼه سره نښلوي او دوه لیگامنتونه (کونوئید او تراپیزوئید) پکې شامل دي.

**- Cotyloid Ligament**

فیبری - غضروفی کړي چې د اسیتابولوم له ژړی سره نښتني .  
. ۵۵

**- Cruciate Ligament's of the Knee**

هفه قدامی او خلفی متقاطع لیگامنتونه چې د ورانله هدوکی خخه په په تیباها ګه پوری نښلی او پدې لازی کې بین الکوندیلی فضا خخه تبرهږي

**- Cysticoduodenal Ligament**

صفاقی غبر نارمل کوت / چین چې د صفر او کڅوړي او اثناعشر تر منځ غڅدلي ده.

**- Diaphragmatic Ligament**

د ډورو جنیتال ډیافراګم ناخنځده ژړی چې د هګۍ خالی په خورند (سوپنسنسر) لیگامنت باندی اوپړي.

**- Falciform Ligament**

صفاقی لور ډوله سجیتال چین له ډیافراګم سره د ینې له پیوستون سره مرسته کوي.

**- Glonohumeral Ligament**

د مت (عصدق) هدوکی د مفصلی کپسول په داخلی سطحه کې درې پتی چې له ګلینوئیدی ژړی خخه د مت هدوکی ته اناټومیک غارې پوری غڅدلي لیگامنت بلل شی.

**- Glanoid Ligament**

غضروفی - فیبری کړي چې د مندیبولاژوري له ژړی سره نښتني ده ، هفه کلکنی پتی چې د میتا تارس - فلانجیال بندونو په پلانتی سطحه باندی غڅدلي دي.

**- Henle's Ligament**

د بطئی بنی، عضلى بلنه شوی بهرنې ژړی چې د عانی له

<p>هلوکی سره نبنتی ۵۵.</p> <p><b>- Hey's Ligament</b></p> <p>د (Falciform Process Ligament) په انډول.</p> <p><b>- Iliofemoral Ligament</b></p> <p>مثلشی با دسرچه (Y) بنه لرونکی (۸) په بنه پتی، چې د ورانه د پنهان پورتنی او مخکینی، برخی پونسوی.</p> <p><b>- Iliotrochanteric Ligament</b></p> <p>د حرقفی-فحذی بند د کپسول مفصلی برخه.</p> <p><b>- Ingual Ligament</b></p> <p>د سیوغزی لبگامنټ، مغبنی وتر، هغه فایبری پتی، (وت) چې د پورتنی مخکی ایلیاک اغزی څخه تر پویس اغزی پوری غچبدلی ۵۵.</p> <p><b>- Lacunar Ligament</b></p> <p>لکونار لبگامنټ، هغه غشاآ چې قاعده بی د فخذی کړی، به داخلی سطحه کې پرته د او یولووی بی د مغبنی لبگامنټ او بله هغه بی د پویس له پکتینیال لیکې سره نبنتی ۵۵.</p> <p><b>- Lisfranc's Ligament</b></p> <p>هغه فایبری پتی، (وت) چې د کونیفورم د هلوکی سره نبنتی او غچبدلی ۵۵.</p> <p><b>- Lockwood' S Ligament</b></p> <p>هغه خوپند پوین چې د سترګی د ګاتنه کوي.</p> <p><b>- Medial Ligament</b></p> <p>د پنسی د خنگری (بجلک) په داخل لوری کې لوی پکه ډوله لبگامنټ.</p> <p><b>- Meniscofemoral Ligament</b></p> <p>د ګونډی (زنګون) په بند کې دوه کونچنی فایبری پتی، چې له بهرنی مینیسک سره نښبلدلي دی چې یوه بیو (قادامي) د فخذ د خنگری کې د صعودی کولون تر خلفی جدار او کین لوری کې د تزویل کولون تر خلفی جدار پوری رسپړی.</p> <p><b>- Nephrocolic Ligament</b></p> <p>کلیوی-کولونی لبگامنټ، هغه وتر چې د پنټورګی د چاپر کپسول له واژدي څخه راکښته کېږي په بنسی لوری کې د صعودی کولون تر خلفی جدار او کین لوری کې د تزویل کولون تر خلفی جدار پوری رسپړی.</p> <p><b>- Nuchal Ligament</b></p> <p>هغه پلنې مثاشی ډوله فایبری تبغه (ستیوم) چې د غاپری په خت کې سجیتال ډول پرته ده او کین اوښی لوری سره بیلوی.</p> <p><b>- Patellar Ligament</b></p> <p>د زنګون سترګی هدوکی ډیستانل برخی د خلور سری عضلي د پینډون د مرکزی برخی امتداد چې له دی هدوکی څخه تر تیبیا تر توبروزیتی پوری غچبدلی دی.</p> <p><b>- Pectineal Ligament</b></p> <p>هغه د لیندی (قوس) په خبر پوین چې د لکونار لبگامنټ د بهرنی برخی امتداد ګمل کېږي او د پویس د پکتینیال لیکې</p>	<p>په اوږدو کې غچبدلی.</p> <p><b>- Phrenicocolic Ligament</b></p> <p>حجاب حاجزی-کولونی لبگامنټ، هغه وتر چې د کین کولونی جوف څخه راکښته کېږي او د حجاب حاجز تر نېړدې خایونو پوری رسپړی.</p> <p><b>- Posterior Miniscofemoral Ligament</b></p> <p>د ګونډی (زنګون) په بند کې کونچنی خلفی فایبری پتی، چې له بهرنی مینیسک سره نبنتی چې شانتی (خلفی) یې د فخذ داخلی کونډیل سره نبنتی ۵۵.</p> <p><b>- Poupart's Ligament</b></p> <p>د (Inguinal Ligament) په انډول.</p> <p><b>- Pulmonary Ligament</b></p> <p>هغه عمودی کوت (چین) چې د سرې له نامه څخه د هغه تر پېښه پوری غچبدلی دی.</p> <p><b>- Rhomboid Ligament of Clavicle</b></p> <p>هغه وتر چې د لومړی پښتی، غضروف د ترقوی د هلوکی له لاندېنی سطحی سره نښلوی.</p> <p><b>- Robert's Ligament</b></p> <p>د (Posterior Meniscofemoral Ligament) په انډول.</p> <p><b>- Round Ligament</b></p> <p>① هغه پلن وتر چې د استابولوم د ورغوی له واژدي څخه د ورانه هدوکی تر سرپوری غچبدلی (فحذ)، ② هغه فیبروزی پرپی (رسی) چې د کبد له نامه څخه د کبد تر قدامی زې پوری غچبدلی دی (نه خیکر)، ③ هغه فایبری-عضلی بانډ چې رحمی تیوب ته نېړدې له رحم سره نښلی او د مغبنی لبگامنټ له لاری د فرج تر لوبی شونډو رسپړی (رحم).</p> <p><b>- Schlemm's Ligament</b></p> <p>د اوږدی د بند د کپسول دوه لبگامنټونه.</p> <p><b>- Subflaval Ligament</b></p> <p>د دوه سره نښبلدلو فقره د لمینا د بطئی برخو تر منځ د الاستیکی نسج د جنسیت لرونکو بانډونه.</p> <p><b>- Suspensory Ligament</b></p> <p>څورند (معلق) لبگامنټ، ① د سترګی د عدسی د Ciliary (Zoneule) په انډول، ② د تخرګ سیمی د صفاق یوه طبقة چې بورته لوری ته غچبدلی او پکتورالیس مینور عضله په برکی نیسي، ③ د هګی خالی بهرنی پورتنی برخه کې د پلن لبگامنټ یوه برخه، ④ د تی د هغه حفیبری بارزو څخه یوه چې د تی د غدري د تبی (جسم) څخه تر پوستکې په لوری خلفی، ⑤ د کلیتوریس بېخ د سپینی لیکې سیمافیزس پویس سره نښلوی، ⑥ د قضیب یو کلک فایبری بانډ چې د بېخ د سپینی لیکې او سیمافیزس پویس سره نښلوی.</p> <p><b>- Synovial Ligament</b></p> <p>یو لوی ساینیوال کوت (چین).</p>
---	---

**- Tendinotrochanteric Ligament**

د ورانه د بند د کپسول یوہ برخه.

**- Tracheal Ligament**

هغه گردی عرضانی لبگامنیه چی د شزن (Trachia) غضروفونه سره نبنسلو.

**- Transverse Ligament**

مستعرض لبگامنی، چی د یوی ضلعی (پنسی) خارجی د خلفی سطحه په هغه پنستی پوری اپوندہ فقری د عرضی زائیدی له منحنی سطحی سره نبنسلو.

**- Transverse Humeral Ligament**

مستعرض عضدی لبگامنی، هغه فایبری بانه چی د مت د ھدوکی د انتریوبرکولرمیزابی په مخ پل جوپوی او په دی جویه کی د عضلی تیندوان ژشوری.

**- Trapezoid Ligament**

د کوراکو کلاوبکولا لبگامنی بهرنی منحنی برخه چی د کوراکوکید زا بدی له پورتنی برخی خحمد کلاوبکولا ھدوکی تراپاپزوئید گربنی پوری غذبی.

**- Umbilical Ligament**

سری لبگامنی، نامه غوتی وتر، هغه فیبروزی وتر چی د تپل شوی سروی شریان پاتی شونی گنل کبیری او د مثانی به خنگ کی پورته لوری ته سپر کوی ترخو تر نامه پوری ورسپری، د Ligamentum Medialis، په اندول.

**- Uteropelvic Ligament**

رحمی حوصلی لبگامنی، هغه پلن وتر چی د عضلاتی نسج پراختیا چی د داخلی اوپتواتر عضلی به مخ د صفاق خحمد ژئی او مهبل ترزبم رسمبری.

**- Ventricular Ligament of Larynx**

د Vestibular Ligament، په اندول.

**- Vesicoumbilical Ligament**

د Medial Umbilical Ligament، په اندول.

**- Vesicouterin Ligament**

مثانی-رحمی لبگامنی، هغه وتر چی د رحم له قدام خحمد تر مثانی غذبی.

**- Vestibular Ligament**

وستیبولی لبگامنی، هغه غشائی لبگامنی چی په قدام کی د تایرا یه له غضروف خحمد په خلف کی د اریتنوئید غضروف له قدامی خارجی سطحی سره نبنسلی.

**- Vocal Ligament**

حبلی لبگامنی، صوتی لبگامنی، د الاستیک نسج جنسیت غشا چی به مخ کی د تایرا یه له غضروف خحمد په خلف کی د اریتنوئید غضروف له غربنی کارزی سره نبنسلی.

**- Weitbreche's Ligament**

هغه کوچنی لبگامنی بانی چی له توپروزیتا اولنا خحمد په

راجیوس ھدوکی پوری نبنسلی.

**- Wrisberg's Ligament**

د Posterior Meniscofemoral Ligament، په اندول.

**- Y- Ligament**

د Iliofemoral Ligament، په اندول.

**Ligamentopexy**

د لبکامنیو د کلکولو او تثبیت جراحی کنلاره.

**Ligamentum**

د Ligament، په ان يول.

**Ligand**

يو ارگانیک مولیکول چی له یوه فلزی آیوهین سره کوولانس اپیکی د جورو لو او شریکولو لپاره اپین الکترونونه چمتو کوی او تعامل ترسه کولاهی شی.

**Ligase**

د اتزایمونو هغه دله چی یوه بل سره د هغی مالیکولونو د اسپی پیوستون کتلایز کوی چی (ATP) یا نورو ترای فاسفیتیونو د پایرو فاسفیت رابطی د ماتولو سره مل وی.

**Ligate**

تپل، غوتی کول، د یوچه تپل لکه د وینی رگونو تپل د وینی بهبدنی د مخنیوی په موخه یا د نفیرونو تپل د نه زبوبونی به موخه.

**Ligating**

د تپل او غوتی کولو بهیر اپروسه.

**Ligated**

اچول شوی غوتی، تپل شوی.

**Ligation**

جراحی کنلاره (عملیات) چی پکی د تپل کونه تر سره کبیری.

**Ligature**

غوتی، هغه رشته (سپنسی او تار) چی تری د رگونو یا جوفونو تپل یا گندلو لپاره اخیستل کبیری.

**Ligaturing**

د تپل او غوتی کولو بهیر اپروسه.

**Ligatured**

اچول شوی غوتی، تپل شوی.

**Light**

ریا، روشنائی، ① هغه نور او الکترمکناظسی ورانگی چی د (3900) آبی خنخته (7700) سور انگستیروم ترمنٹ طولی چپی لری چی د وکرو د باصری حسن یارولاهی شی، ② هغه نری وینته

/پوستکی چی ہبر خائف (کمرنگ) وی، ③ سپیک هغه چی ہبر لبوزن درلو دونکی وی؛ ④ ضعیف ھغه چی ہبر لب انڑی خاوند وی لکھ د عکس اخیستتی توان نلار.

#### - Light Adaptation

د سترگو د توافق لب والی او رو بنسائی او تیاره په وراندی غیر معمول توافق کول بلل شی.

#### - Idioretinal Light

د بهرنی پاروونکی د بشپر نشتولی په شرابطو کې نور دشته والی احسان.

#### - Interinsic Light of Retina

ھغه کمزوری رنا چې تل د لبدو په دگر کې شتے والی لری.

#### - Polarized Light

قطبی پرانگکی، ھغه پرانگکی چې په پانه کې د بوی دا بیری یا مشور په چا پپر جو بېری.

#### - Light Reflex

حلبموی غبرگون د رنا په پرانگکی د (Papillary Reaction) په انډول.

#### - Light Therapy

د اختلالونو اتشوشونو او نارو گیو درملنے د پرانگکو پذرتعه لکھ د لمرو پرانگکو او یا هم د (ماورا بنش) بواسطه.

#### - Light Treatment

د (Light Therapy) په انډول.

#### - Light Wave

د پرانگکو استقال / لبید د یوہ منبع خخه په ټولو لورو ترڅو دسترگو شبکیه تنبه او د لپدنه پوکرخوی.

#### - Wood's Light

د سیمابوله بخار خخه زبرندہ ماورا بنشو پرانگکی چې د نیکلو دا کساید جنسیت لروکنکی یوہ فلتر خخه تبروله کېری کوم له یوہ ناخیز مقدار خخه پرته تول تال رناؤی جذبوی او د محدود چې ائیز طول (365 Mm) لرونکو ماورا بنشو خپو ته تبرولو اجازه ورکوی.

#### Lightening

سپکبدل، د بلا رینست وروستنی، او د پالی مرحله د گبادی د آزادوالی د کښت احساس چې د زې یوں له پیل خخه (2-3 Weeks) اونی د مخه چې پکی جنین د حوصلی برخی ته نزول کوی.

#### - Lightning Pains

د سپکبدنی دردونه، ھغه تبز او قوى دردونه چې په (Tabes Dorsalis) نارو غری کې د پیسوند لپسکی یو برخه کې منځ ته راخی.

#### Lignocaine

موضعی بې ھوبنکی (زرقی اسپیری Lidocaine) درمل دی.

#### Lignoceric Acid

یو (24) کاربئی مشبوع شحمی اسید.

#### Limb

عضو، د بدن غرې، اندام، لاس او پښه، وزر، لوی بناخ، هله، طرف.

#### - Anacrotic Limb

د شریانی نبض پوري اپوند منحنی اگراف کې پورته تلونکی برخه.

#### - Catacrotic Limb

د شریانی نبض پوري اپوند منحنی اگراف کې بنتکته تلونکی برخه.

#### - Limb Lead

کله چې الکتروکارڈیوگرام اخیستل کېری ھغه الکترود چې د مت یا پښی پوري نښتی وی.

#### - Limb Lengthening

ھغه دود / پرسو سیجر چې یککي مت یا لیننگی او بد والی مومی ھغه هدوکی په دوه نوی تقوتو باندی و پشل شی تر ھغه منځ ته راغلې نقیصه د که شی.

#### - Pectoral Limb

لاس یا ھغه ته ورته غرې.

#### - Pelvic Limb

پښه یا هغې ته ورته غرې.

#### - Phantom Limb

د داسی یو غرې د شته والی احساس چې غوڅ کړای شوی وی همدغه راز کبدای شی د غوڅ شوی هله خخه سرهینه اخیستونکی د پاراستیزیا لنډ مهالی یا تلپاتی ګونګ درد احساس شتون لري.

#### - Thoracic Limb

لاس یا ھغه ته ورته غرې.

#### Limbi

د (Limbus) ګنہ بنه.

#### Limbic

د (Limbus)، هری بلی ڑی یا زېرمی / حاشیې اپوند صفت

#### - Limbic System

د ماغزو سیستم دنته په دماغ کې په شمول د (Hippocampus) او Amygdala بېرخی چې د (پیجان، قهر، غصب او بېری) په خېر حالاتو کې ګډون کوي.

#### Limbless

پرته له (غرې، طرف، هله) کې دننه. د یوہ یا ډپرو بدنه غړو نشتولی.

#### Limbus

ڑی، شوندہ، زېرمہ، خنده، مورگه، حاشیه چې ګنہ شمېره بنه یې (Limbi) بلل شی.

**- Limbus of Cornea**

قرینیوی لیمبوس ، دسترگی د قرنیی ژی چې د صلبې سره نښلپدلي ۵۵.

**- Limbus Laminae Spiralis Osseae**

د حلزون هدوکي د مارپیچې تېغې پنه شوي پريوست.

**Lime**

د کلسیوم اکساید (Calcium Oxide) په انډول. ② د (Aurantifolia) د تودی سیمې ونی تریو خوند لرونکي مبہوه چې اویه یې اسکور بیک اسپد لري.

**Limen**

درشل ، حد ، پولي ، بریدونه.

**- Limen of Insula**

هغه تکي چې د انسولاکورتکس د فرتیال لوپ د کورتکس په امتداد کي خای نېسۍ ، د Limen Insulae، په انډول.

**- Limen Nasi**

هغه کريشه چې د پوزي د دھلېزا او د پوزي د اصلی جوف ترمنځ پوله تاکي

**Liminal**

د یوه درشل (تیبه کېډ د تیبه) سویه چې د احساس وړ وي اړوند صفت.

**Laminometer**

هغه پارونونکي څواک د اندازې کولو لپاره وسیله چې د یوه تینيون رفلکس تولیدوي.

**Limitans**

محدودونکي .

**Limitdextrinase**

د (A- Dextrinase) په انډول.

**Limp**

د (شخ) ، سوکل او دردونه د شته والي له امله یو ډول په لاره تګ یوه پښه د زور د راتللو مخنيوی کوي ، نکونښدل ، د ګوډنوب عمل ، شلیدن ، شل کېدلي عملیه.

**Limping**

ګوډ ګوډ په لاره تګ.

**Lincomycine**

د ماکروليد له کونې خخه هغه یو ډول اتنې بیوتیک چې په ګرام مثبت اتنا تا تو اغبېزه کوي او (Streptomyces)، پنوم باکتیاګانو خخه پلاس راخي.

**Linctus**

د توخي ضد خواړه ترکيبي درمل دي.

**Lindane**

د بنzin هايدروکلوريد ګاما ايزومير چې په موضوعي دول په سپرو او سکابيس باندي اغبېز کوي.

**Line**

د (Catheter) په انډول، په اناټومي کي د یوه جنس جو پښت په مخ باندي یوې نړۍ راوتلي کربني ته ويل کېږي چې دوه خرګند اناټوميک جوړښتونه سره نښلوي، پتې، کربنه، لیکه، خط، مارک، نړۍ ژي.

**- Absorption Line's**

د هغه مواد پواسطه د نوريه جذب پوري اړوند طف تياره کربني چې نور ورڅخه تبرېږي.

**- Base Line**

قادووی کربنه، ① هغه کربني چې د ستريگي د حدقي د اسپرا اوريښتال له خندي خڅد د بهرنې غوره ترسوري پوري غځبدلي او د هغه خاپه د اوکسي پیت منځي خط ته رسپري، ② یو خرګند کمېت چې یو شمېر لپېښدل شوی مواد لري او د اطلاعاتو په ارزونه کي مأخذ (اخذون په توګه ورڅخه ګټه اخیستل شي).

**- Beau's Line**

د نوک پرمخ عرضاني (سورېزې) کربني معمولاً د سیستېمیک ناروغیو خخه سرچینه اخلى خوکبدای شی بل لامل هم ولري.

**- Bismuth Line**

د اوريښو په خندو یو توريخت آبې رنګه خط چې به بیسموت سره په مسمومیت کي لیدل کېږي.

**- Cemental Line**

د خوشنلونو له منځ خخه د مستقیم ترول لیکه اکربنه.

**- Cleavage Line**

سورې لرونکي (چاک ، درزې) هغه لیکه چې د هدوکي په عرضاني (سورېزې) مقطع کي د مایکروسکوپ به متنه لیدله شنی چې د یو هدوکیز واحد د پولو (Simo) بنودونکي ۵۵.

**- Costoclavicular Line**

د (Parasternal Linea) په انډول.

**- Line Of Douglas**

دوګلاسي کربنه، هغه هلالی کريشه چې بطني ركتیوس عضلي د پوش د خلفي طبقي پاي ته رسپدنه نېسي.

**- Epiphyseal Line**

د اېي فيېز کربنه ، ① هغه پانه یا سطحه چې د اېي فيېز د پیوسټون خاڅ خرګندوی او په راډيوګرافۍ کي د یوی کربني په بنه لیدله کېږي . ② هغه لیکه چې د اوږدو هدوکو په راډيوګرافۍ کي د نورو سیمومې پرتلله د کم کثافت درلودونکي او د اېي فيېز پانې خانګړه جوړو.

**- Line Of Expression**

د مخ او غارپی جلدی میزابی او نارمل جلدی کربنی، دغه کربنیه د مخ او غارپی په جراحی کې د قطعه کولو (خیرنه پېړکون) شن لپاره تاکلې سیمی دی.

**- Gingival Line**

د اوری او د غابن د پبل مرخ د ببلونکی پولی بندونکی کربنیه، ② د اوری به سطحه باندی هره خرگد او د لیدو ور کربنیه.

**- Gluteal Line**

د ایلیوم هدوکی د وزر د گلوتیال سطحی پرمخ د هغه دربو منحنی دوله (منځنی، لندینی، شانتی) کرښو شخه هر یوه.

**- Harris Line's**

د خناینی ودی لیکي چې د او بدود هدوکو د اپې فیبز په راپيو گرافی کې لیدل کېږي.

**- Hot Line**

په روغتیائی مؤسسو کې هغه اپېکیزه کربنیه چې<sup>(۲۴)</sup> ساعته فعاله وي تر مرستي ترسه کړل شی، نیغ په نېغه د تلیفون کربنیه د قدر تمندو کسانو تر منځ، سره تلیفونی کربنیه.

**- Iliopectineal Line**

ایلیو پکتینیال لیکه، د ایلیوم او پوبیس هدوکو پرمخ کربنیه چې د پکتینی حوصلی پولی بلل شی.

**- Intertrochanteric Line**

هغه کړه او مايله کربنیه چې د ورانه هدوکو کې به منحنی سطحه باندی د لوی او کوچنی تروختاتیر تر منځ کش کېږي.

**- Lead Line**

په سریو سره په مسمومیت کې د او ربیو پرمخ باندی توریخن یا یا توره ماډله آېي کربنیه.

**- Mamillary Line**

د تیونو اپوندہ کربنیه، هغه فرضی عمودی کربنیه چې د تې د نوک د مرکز خخه تېږپې.

**- Median Line**

منحنی کربنیه، هغه فرضی عمودی کربنیه چې د بدن له مرکز خخه تېږپې او بدن به دوه نیماتی (کین او بنې)، برخو باندی ویشی.

**- Milk Line**

د تې لرونکو په جنین کې د پنډ شوی ایستلیوم فرضی کربنیه چې د اکزیلا (نخرا) خخه د ورانه ترشا پوری غڅبدلي د چې په او بدود کې یې د تې شو غدو و د کړد هر لوري کې یوازي یوه پرخای پاتې کېږي او نوری له منځه څې.

**- Mylohyoidean Line**

د لندینی، زامنی د داخلی سطحی په منځ باندی وتلي کربنیه چې سمفیزس پوبیس له د زرندي د ورستي غابن ترشا پوری پورته تلونکي بناخ ته غڅبدلي ده.

**- Nasobasilar Line**

د پوزی او بزلار برخی کربنیه.

**- Nelaton's Line**

هغه کربنیه چې د ایلیوم د پرتني مخکینې، خاصري اغزی خخه د اپسکیومی توبروزیتی تر ټولو وتلي برخی پوری غڅبدلي دی.

**- Nuchal Line**

د کوپړۍ او کسی پیت هدوکی بهرنی سطحه باندی درې کربنیه (لندینی، پورتني، او تر ټولو پورتني)، کربنیه.

**- Parasternal Line**

هغه فرضی کربنیه چې د تې د کربنیه او د قص هدوکی د خدملي تر منځ خای لري.

**- Pectinate Line**

د انال کانال د هغه سیمې چې مطبق سنکفرشی اپیتلیوم او تر هغه د پورته سیمې تر منځ چې استوانه ئی دا پیتلیوم لري ببلونکی کربنیه.

**- Pectineal Line**

هغه کربنیه چې د ورانه د هدوکی د جسم خلفي سطحی په منځ کښته لوري ته څې او د پکتینوس عضله ورسه نېبلی، د پوبیس د پورتني، شانګې منځنی ژې.

**- Semilunar Line**

هغه منځنی، کربنیه چې د ګېډي د هری رکتیوس عضلي بهرنی خنده کې خای لري چې د ګېډي د عرضانی او داخلی مایلو عضلات پیوسټون خای دی.

**- Shenton's Line**

هغه منځنی ډوله کربنیه چې د نارمل حوصلی د هدوکو په راډیو گرافی کې لیدله کېږي او د اوتوراتور سوری د خوکې په وسیله جوړېږي.

**- Sternal Line**

د ستئنوم هدوکی د بهرنی ژې په محاذاټ کې د بدن د قدامي سطحی په منځ باندی عمودی فرضی کربنیه.

**- Subcostal Line**

د لسمې پښتې د غضروف د لندینی ژې په سطحه باندی د ګېډي په سطحه باندی عرضانی کربنیه.

**- Sydney Line**

د لاس د ورغوی مېزابه چې په هلکانو کې په لوکسیما کې یا نور خباتشوونو احتمالي اخته والی خرگندوی.

**- Temporal Line**

د کوپړۍ د جداری (پاریتال) هدوکی د بهرنی سطحی په منځ باندی دوہ منځنی ډوله (لندینی - پورتني)، کربنی چې د جنه هدوکو کې د هماغه صدغې کربنی ادامه ده دغه هر کربنیه په رینټیا هغه کربنیه ده چې د پنډی د هدوکی د زیګوماتیک بازې خخه پورته او شا لوري ته غڅبدلي ده.

**- Terminal Line**

د حوصلې هدوکی په داخلی سطحه کې کربنه چې په قدام کې ساکرواپیلایک له مفصل خڅه د ایلیو پوییک تر وتلتیا پوری غېبدلې ده او په حقیقت کې حقیقی حوصله د کاذبې هغې خڅه بېلوي.

**- Trapezoid Line**

د ترقوی هدوکی د لاندینې سطحې په مخ باندي وتلې کربنه چې د تراپیزوئید بلګامنټ د اتصال خای ده.

**- Voigt's Line**

د باي سپس عضلي د بهري، ژۍ، په اوړو د کې د پوستکي په بطني خلفي سطحه کې يو صباګي کربنه چې د 20-29% سلنډه تور پوستانو او نادرأ په سپین پوستانو کې ليدل شی.

**Linea**

نړۍ کربنه چې ګنه شمېره بې (Lineae) بلل شی.

**- Absorption Linea**

د جذب او جلب توجه، مجدوبیت کربنه، په ژونډ پېژندنه کې د درملو او غذائی موادو جذب ته وبل شی په فیزیک د خذبولو د کچې سطحې کربنه او سرحد بلل شی.

**- Linea Alba**

سپینه کربنه، د بطني رکټوس د دوه عضلو تر منځ د ګېړۍ د منځنۍ جدار په مخ باندي تینندونې منځنۍ کربنه چې د عضلاتو صفاقي پوشن خڅه ته راخې او تیندون بې د (Breast Bone) خڅه تر (Public Area) پورې غځدلې ده ګډه پنه بې (Lineae Albae) بلل شی.

**- Linea Aspara Femoris**

د فخذی هدوکی په شا کې یوه اوږدده وتلي لیکه چې ده ګډه عضلات وربوري نښلې.

**- Linea Atrophica**

د (Atrophic Steriae) په انډول.

**- Linea Epiphysialis**

د (Epiphyseal Line) په انډول.

**- Linea Glutea**

د (Gluteal Line) په انډول.

**- Linea Nigra**

هغه سپینه کربنه چې د بلاپښت پرمھال وروستیو کې له نامه غوتشې برخې خڅه تر پوییس پورې صباګي کېږي، تورېخته کربنه ګډه شمېره بنه بې (Nigrae Lineae) بلل شی.

**- Linea Splendens**

د قدامي نخاع شريان لپاره پوښ چې د نخاع په قدامي منځنى درز کې خای لری کوم چې له پیامتر خڅه جوړ شوې وو.

**Linear**

اوړد او نړۍ شکل جوړښت لرونکې، کربنیز، د کربنې

اپونډ چې دوه جوړښتونه سره بېل او توپیر کړلاني شی.

**Liner**

هغه ماده چې د ساتندوي په توګه د کاتېزرونو او ژغورونکو پونښونو په داخلی سطحو باندي موبنله کېږي.

**Lingua**

ژبه، لشه، په جپوان پېژندني او اناټومۍ علم کې هر هغه جوړښت چې ژبې ته ورته غړي (ژبک، پناځي، ته ويل شی).

**- Lingua Geographica**

سلیم مهاجر (کرخنده او کډوال ګلوسيت یا د ژبې التهاب.

**- Lingua Nigra**

توره ژبه.

**- Lingua Plicate**

درز درلودونکې ژبه.

**Lingual**

د ژبې پورې اپونډ صفت.

**- Lingual Artery**

د ژبې شريان چې ژبې ته وينه رسوی.

**- Lingual Tonsil**

د ژبې لوزه، د ژبې د خوکې د شا / خلفي برخې د لمفاوی نسجونو کتله.

**- Lingual Vein**

د ژبې وربیدونه چې د ژبې وربدې وينه در ښناڙ کوو.

**Linguatula**

د چینجې ډوله ارتروپودا یو ډول چې بالغې بني بې د شمزۍ (فقارات) لرونکو تنفسی جهاز کې ژونډ کوي ددي موجود لاروا په سپو یا نورو داخلی غرو کې موندل کېږي.

**Lingula**

د هدوکې یا بل نسج اوږد نړۍ توتیه، هغه کوچنې ژبه ډوله جوړښت چې د کین سبری د پورتنې لوب د تر تولو لاندینې برخې خڅه پېل شوې دی دغه اصطلاح د سفينونید د لوی وزر او تنسې تر منځ د هدوکې ژې لپاره هم کاروله کېږي کېښه بې (Lingulae) بلل شی.

**Lingular**

د (Lingula) اپونډ صفت.

**Lingulectomy**

د ژبکې غوڅول، د ژبکې پري کولو جراحی کېنلاړه په جراحی ډول د کېښ سپې د لینګولا لېږي کول.

**Linguo-**

دا یو مختارې دئ او د ژبې (سان) معنی بشپړو.

**Linguodistal**

د غابن په لسانی او ڈیستیال سطحه یا د غابن جوف په ژبی او ڈیستیال جدار پوري تپی او اروند.

**Linguopapillitis**

د ژبی د ژی پاپیلاری برخی تپی کبنه یا التهاب.

**Linguoversion**

د اکلوڑال کرنې خخه د یوه غابن د ژبی په لوري ئای پرخای کبدنه.

**Liniment**

يو دول طبی د مرحم په خبر محصول دئ چې په (غورینو، صابونی، الکھولی مواد) کې جوړې د پوستکی ساتندوبه او (التهاباتو، درد، شخو او تخریش) ضد مادی پتوګه کارول شی، د (Embrocation) په انډول.

**Lining**

د غپو او جوړښتوند لومن دنه فرش شوی نسجی مواد دی

**- Thick Lining of the Aorta**

دابهړ سور رګی پېړ (ضخم)، فرش شوی برخه.

**Linitis**

د معدی د حجرۍ نسج التهاب.

**- Linitis Plastica**

د معدی په تحت المخاطی منضمی نسج کې منتشر فایبری تکشیر چې د معدی د (ضخمی، فیبروزی کبدنه او غونجووالی، امل گرخی او ورسی) خپل اپلاستیکی حالت له لاسه ورکوی کلکوالی مومی او لکه د خرمی کھوړې بنه غوره کوي.

**Link**

اړیکه، د شیانو یوځای کبدنه، د یوڅه پوري تپاو ورکول.

**Linkage**

اړیکه، ارتیاط، په یوه کمیاواي مرکب کې د بیلابلو اټیمونونتر منځ اړیکه / ارباطه او په پام وړ کمیاواي فورمول کې د دغه راپتی د بنودلو پاره بنودنه؛ د جنیتیک له پلوه د هغه جینونو همغې چې یوږدیله سره نزدي وی او د کروموزوم پرمخ خای لری اړیکه مومی چې د ارثیت له پلوه ورته والی، د روښو هنې له منځی د محرك او خواب تر منځ تپاو ته وېل شی.

**Linked**

سره ترلې، جوړه شوی اړیکه، اړیکه نیوالی، منځ ته راغلې اړیکه.

**- Linked to Diet**

د خوراک (غذیې)، پوري تپاو.

**Links**

اړیکه جوړول، جوړه شوی اړیکه

**- Links the Bones**

د هیوکو اړیکه او یوځای کبدنه.

**Linoleate**

د لینولیک اسید (مالګه، ایستریا انیونی) بنه.

**Linoleic Acid**

دا یو اساسی غېر مشبوع شحمی اسید دئ چې په (کورخی یا لوبيا، جبویاتو) کې شتون لري او د نباتی غورو د جوړښت مهمه برخه ګنله شی او د پروستاگلاندین او حجرۍ غشا په بیوسنتیز کې ونډه اخلي.

**Linolenate**

د لینولیک اسید (مالګه، ایستریا انیونی) بنه.

**Linolenic Acid**

يو (18) کارېنې غېر مشبوع اړین اساسی شحمی اسید دئ چې په کبانو او یولې غلو دانو په غورو کې موندل کېږي

**Lint**

د اوږو جذبونکې نځی توکر چې د جراحی پا نسمان کې کار اخیستل شی.

**Liothyronine**

ترای آیودوتایرونین کین خربدونکې ایزومیری هورمون دئ چې د درقی غدي پذربعه تولید پېږي سوډیمی مالګه یې په مصنوعی بنه جوړېږي او د ساده غور او هایپوتایرایدیزم په درملنې کې پکار وړل شی.

**Lip**

شونډه، ژی، د خولې پورتنې او بشکتنې غونښه برخه چې د خولې سورې پونشوي، شونډې ته ورته جوړښت ورته (Labium)، هم وېل شی.

**- Clift Lip**

وازه شونډه، د (Hare Lip) په انډول، چاک شونډه، چاودلې شونډه.

**- Glenoid Lip**

فایبری غضروفی کړي چې د ګلینوئید جوف له ژی سره نښتی ده.

**- Hapsburg Lip**

هغه پنډه شوی بشکتنې شونډه چې له حد خخه زیانه وده بې کړي وی او اغلب د (Hapsburg) ژامنې سره یوځای لیدله کېږي

**- Hare Lip**

چاک شوندہ، چاودلی شوندہ.

**- Lower Lip**

بنکته شوندہ.

**- Upper Lip**

پورتنی شوندہ.

**Lipaciduria**

په متیازو کې د شحمی اسیدونو شتہ والي.

**Lipaemia**

د ويني په بهير کې د بېري زياتې کچي شحم (غور) شته والي، د *Lipemia* (نوم هم ورکول شوبدي).

**Lipase**

هغه *Lipolytic Enzyme* ( اترایم چي شحمی مواد په کولمو کې تجزیه کوي او د شحمی اسیدونو انیون له تراي گلایسراید یا فاسفولیپید خخه ببلوی.

**Lipectomy**

دهغه شحمی کتلی لري کول چې تر پوستکی لاندې وی.

**- Suction Lipectomy**

دا یوه جراحی کرنلاره ده چې د سکشن لرونکی ماشین پدرېعه د شحم کتله ولیکې کېږي او بباور وسته تر هغه راوېستل کېږي.

**Lipedema**

په تحت الجلدی نسج یا تر پوستکی لاندې د شحمی کتلی (وازدي) او زباتې مابع راتولبدنه بلل شی.

**Lipemia**

د ويني د بهبر د شحمی توګو (کولسترول او تراي گلایسرابدون) زيانه کچه بلل شی.

**- Alimentary Lipemia**

هغه هایپرلیپیدیما چې د خواراکی توکود خورلو وروسته منځ ته راخی.

**- Lipemia Retinalis**

د سترګو د شبکيې د شريانونو او ريدونو شیدې ډوله رنګوالې.

**Lipemic**

د *Lipemia* (اپوند صفت.

**Lipid**

غور، شحم، په بیو کیمیستری علم کې لیپید هر هغه عضوی ترکب او جوړښت چې غورین وی او د نسجونو یوه مهمه برخه جوړوي، د (شحمی اسیدونو، خشی واژدو، واکسونو، *Wax*) اوستروئیدونو په ګډون، واژدو او د هغه ورته موادو هيتروجنی ډله چې په او بوا کې نه منحل کېږي په اسانه بنه په بدن کې زبرمه کېږي او او د سوند او انرژۍ لپاره غوره سرچینه بلل شی.

**- Lipid -Lowering Drug**

هغه درمل چې د ويني د سپروم د غورو (Low-*Triglycerides*) او د High-Density Lipoprotein Cholesterol Density

شی تر خود اکلیلی شريانونو د تصلب یا اتیروسکلابریوزس ناروغې، مخنوی وکول شی دغه ډول درمل په (Fibrate) کلمي سره ختمېږي لکه (Clofibrate، Bezafibrate) په خپر.

**- Lipid Metabolism**

د غورین موادو میتابولیزم، هغه بیوشمیک لړي چې پکي (Lipid) په شحمی اسیدونو تجربه یا اوښته کوي.

**Lipedemia**

د *Hyperlipidemia* (په انډول.

**Lipidosis**

د لیپیدیمیا په میتابولیزم کې هر اختلال چې په رتیکولو اندولیال حجره کې د واژدو راغونو بدلو اړمل ګرڅي. هغه تشووش چې د شحمی میتابولیزم اختلال له امله په خینې سیمود بدن کې شحم شتون نلري.

**Lipo-**

دا یومختاري دئ او (غورو، غورین، واژدي، شم) معنى بشپړوی.

**Lipoamids**

د لیپوئیک اسید وظيفوی بنه چې د هغه اترایمی کمپلکسونو د خنځیرد لایزینې لوري سره نښلې چې د کېټواسیدونو اکسیداتیف کاربوکسیلیشن تر سره کوي.

**Lipoarthritis**

په یوه بند کې د غورو (وازدي) نسج راتولبدنه.

**Lipoatrophy**

د بدن د تحت الجلدی شحمی نسج ضمور (اتروفې).

**Lipoblast**

د منضم نسج حجره چې د شحمی نسج دنه ته پراختیا موندلي وي.

**Lipoblastic**

د *Lipoblast* (اپوند صفت.

**Lipoblastoma**

د غورین (شحمی) نسج سلیم تومور.

**Lipoblastomatosis**

د خوداني لایپوبلاستوما ګانو شته والي چې په موضوعي ډول بي خپر بدنه لري خو میتابستازس ته لپواله ندي.

**Lipocardiac**

د زړه د واژدي پوري تړ او لرل.

**Lipochondrodystrophy**

هغه ولادي - ارشی اختلال چې د شحم میتابولیزم په (هیوکو او اساسی غرو) کي اغیزمن کوي او د زده کړي سنتونزی او فزیکی سو شکل را برسپړه کوي.

**Lipochandroma**

د (Chandrolipoma) په انډول، د غضروفی-شحمی سلیم تومور.

**Lipochrome**

په شحمی نسج / واژده کې د منحل هایدرولکابنی رنګه دانو یوه ډله لکه (کاروتین، گرانتوفیل، لوتين، کرومافان او هګنی، کي شته طبیعی رنګه مواد.

**Lipocyte**

یوه شحمی حجره، هغه کبدی حجره چې د واژدي زبرمه کوونکي ۵ه.

**Lipodystrophy**

د (Lipodystrophy) په انډول.

**- Lipodystrophy Prograssiva**

پرمختلونکي لایپودیستروفی، د (Progressive) په انډول (Lipodystrophy)

**Lipodystrophic**

د (Lipodystrophy) اړوند صفت.

**Lipodystrophy**

د غورو (شحم) د میتابولیزم هر ډول ناجوړتیا / اختلال.

**- Congenital Progressive Lipodystrophy**

د Total ، Congenital Generalized Lipodystrophy (Lipodystrophy) په انډول

**- Congenital Generalized Lipodystrophy**

د (Total Lipodystrophy) په انډول.

**- Generalized Lipodystrophy**

د (Total Lipodystrophy) په انډول.

**- Intestinal Lipodystrophy**

د (Whipple's Disease) په انډول.

**- Partial Lipodystrophy**

د حوصلې د پورتنی سیمود تحت الجلدی واژدو پرمختلونکي او متسلطه له نېټه نله چې لومړي د مخ په ډنګرتوپ پیل کېږي او په پرمختلونکي ډول کښته لورې ته ادامه مومی او په (دورون او کوناتیو) برخو کې د واژدي د خرگندی راغوند پدېنې لامل ګرځی، د (Progressive Lipodystrophy) په انډول.

**- Total Lipodystrophy**

يو دول مغلوب ارشی شحمی استقلابی اختلال حالت دی چې د تحت الجلدی واژدي په نشتوالی، ماکروزومی، حشوی ضخامة، زیاترو وینټانو، نگربکاښ اکاسنوز اود انسولین د لوره مقدارهونو په نشتوالی کې د ګلوکوز په پراندې د زغم او تحمل کښتې، په متيه پېښتلدل شي.

**Lipofibroma**

د (Fibrolipoma) په انډول.

**Lipofusin**

د شحمی جنسیت لرونکی رنګه دانه چې په واژده کې د یوې رنګه داني له حل کېدنې خخه پلاس راځي.

**Lipofusinosis**

د لایپوفوسین د غېر نارمل زبرمه کېدنې هر ډول ناجوړتیا بلل شی.

**- Neuronal Ceroid Lipofusinosis**

د ماشمانو د ارشی نیورونی استحالوی ناروغیو یوه ډله چې په نیورونونو او نورو نسجونو کې د لایپوفوسین او سریوئید په راغوندې ډو سره پېښتلله شی او د (Jansky – Bielschowsky) او (Vogt – Spielmeyer) ناروغې پکي ونډې نیسي.

**Lipogenesis**

د واژدي (شحم) جوړېدنه، په بدنه کې د په واژدي د هغه غېر شحمی مواد او بنتنه او زبرمه کېدنې چې شحمی منشه نلري.

**Lipogenetic**

د اړوند صفت. (Lipogenesis)

**Lipogenic**

د واژدي خخه منځ ته راغلي، د شحمی نسج خخه تولید او جوړېدنه.

**Lipogranuloma**

شحمی ګرانولوما، په شحمی نسج کې د بهرنیو جسمونو التهاب چې ګرانولیشن او غورین سیستمونه لري.

**Lipogranulomatosis**

هغه حالت چې پکي د واژدي د میتابولیزم ناجوړتیا په پوستکي او مخاطکي کې ژیپر رنګه نوچولونو د رسوب لامل ګرځی او ګرانولوماتوزی غبرګون منځ ته راپړي.

**Lipohypertrophy**

د شحمی نسج ضخame، د تحت الجلدی واژدي په رسوب.

**- Insulin Lipohypertrophy**

د انسولین هورمون د تزریق په سیمه کې د هغه د لایپوجنیک خاصیت له امله د تحت الجلدی واژدي ضخame او په رسوب

**Lipoic Acid**

د کېتواسیدونو د اکسپداتیف چې کاربوکسیلیشن لپاره یو اپین کو فکتیور چې د لایپو اماید په بنه پکارېږي.

**Lipoid**

وازدي ته ورته جوريښت ، د شحمي موادو د مرکب یو جزء او برخه بلل شی لکه (Cholesterol) اونور مواد.

**Lipoidosis**

یوه ډله ناروغۍ چې پکې د (Reticuloendothelial Hyperplasia) او غبرمعمول ډول شحمي حجره زبرمه کېدنه منځ ته رائې.

**Lipolysis**

هغه بیوشیمیک میتابولیک پروسه چې پکې د (Lipase) انزایم تر اغبزې لاندې شحمي مواد په کوچنيو توبو (شحمي اسیدونو) اوښته موومي او د وازدي ماھیت بدلون کوي.

**Lipolytic**

د (Lipolysis) اړوند صفت.

**- Lipolytic Enzyme**

د شحمي موادو توبه کوونکي او ماتونکي انزایم ، د (Lipase) په انډول

**Lipoma**

لایپوما ، د شحمي نسج (سلیم، بوسټ - نرم، کپسول لونکي او الاستیک قوام) خینشن تومور چې معمولاً د شحمي نسج د بالغو حجره خخه جور شوېوی ګن شمېر بنه یې (Lipomas) یا (Lipomata)، بلل شی.

**Lipomatosis**

هغه حالت چې پکې د تحت الجلدی نسج په برخه کې شحمي حجری په موضوعي او غبرنارمل ډول توموري ورته کنلي جوره او د دغه کتلو موجودیت له کبله د پېښندنی وړ ګرځی.

**- Renal Lipomatosis**

د پېښتوري نسج دننه کې د شحمي کتلو منځ ته راتګ بلل شی.

**Lipomeningocele**

هغه میننګوسل چې د لایپوما سره مل وي.

**Lipomyelomeningocele**

هغه میلو میننګوسل چې د لایپوما سره مل وي.

**Lipomyoma**

د (Myolipoma) په انډول.

**Lipomyxoma**

د (Myxolipoma) په انډول.

**Lipopenia**

په بدن کې د وازدي کمنبت / لړوالې.

**Lipophage**

هغه حجره چې شحمي حجری (خوری، جذبوي، بلع) کوي.

**Lipophagia**

د (Lipophagy) په انډول.

**- Lipophagia Granulomatosis**

د (Intestinal Lipodystrophy) په انډول.

**Lipophagic**

د اړوند صفت.

**Lipophagy**

د وازدي جذب ، لایپولایزس ، د شحمي حجره د (خورلو، جذبلو، بلع کولو) پروسه بلل کېږي.

**Lipophilia**

وازدي ته لېوالیا ، په وازده او غورو کې منحل.

**Lipophilic**

د (Lipophilia) اړوند صفت.

**Lipoplasty**

د غوربن نسج لپاسه د هر راز پلاستیک جراحی عمل ترسره کول ، د (Liposuction) په انډول.

**Lipoplysacharide**

هغه مالیکول چې په هغه کې لېبدونه او پولی سکرايدونه یو له بل نښې بنه لري ، د ګرام منفي باکتيريا ګانو د حجره جدار اصلی برخه لایپولیسکرايدونه انډوکسین اوتر ټولو مهم ډول میکروبی اتنی جن شمېرل کېږي.

**Lipoprotein**

لایپو پروتین ، د لایپوونو او اپولایپوپرteinونو خخه جور مرکب د هغه د شته والي په واسطه په وينه او لمفاوی سیستم کې وازدي لېږدېږي.

**- A-Lipoprotein**

الفالایپو پروتین چې په الکتروفورېز کې د خای پرخای کېدنه له مخې د (A<sub>1</sub>- ) الفا- یو - ګلوبولین ته ورته دی لکه د (HDL) په خبر.

**- Alpha Lipoprotein**

د (A-Lipoprotein) په انډول.

**- B-Lipoprotein**

بېتا لایپو پروتین چې په الکتروفورېز کې د خای پرخای کېدنه

له مخی د (B) بیتا - گلوبولین ته ورتہ دی لکھ د (LDL) په خبر.

### - Beta Lipoprotein

د ( ) B-Lipoprotein په انڈول.

### - Floating Beta Lipoprotein

لامبوزن بیتا لایپو پروتین، د ( ) VLDL په انڈول.

### - High -Density Lipoprotein

د لایپو پروتین یوه ڈله چې په صفر کې د اطراح لپاره یتني ته د خارج الکبدی نسجونو خخه د کولسترولونو بیلډ چتک کوي په وینه کې ددی جو پست شتون په مناسبه کچه د زړه د اکلیلی رګونود اټپرو سکلروزس خطر راتیجیوی لنډه نښه يې (HDL) ده.

### - Intermediate-Density Lipoprotein

د لایپو پروتینو هغه یوه ڈله چې د (VLDL) د تجزی خخه پلاس راخی یو اندازه يې د یتنې پذربعد په چتکه توګه سره پاکېری او یوه اندازه يې په (LDL) او بسته کوي لنډه نښه يې (IDL) ده.

### - Lipoprotein Lipase

دا یو ڈول انزايم د لایپو پروتین په پروتین او شحمی اسیدونو تجزیه کوي. هغه انزايم چې په (VLDL)، (LDL) او کاپلومایکران کې ترای گلایسرابدونو خخد شحمی اسیدونو هایدرولایتیکه اغبزه لري او متلايزس پینتووی.

### - Low -Density Lipoprotein

د لایپو پروتینو هغه یوه ڈله چې کولسترول خارج الکبدی نسجونو ته لېردو او په وینه کې له حده زباته اندازه يې د زړه د اکلیلی شریانونو د ناروغبو رابرسبړه کبدنې له کچې سره نېغه په نېغه تراو لري لنډه نښه يې (LDL) ده.

### - Lp (A) Lipoprotein

د اپولایپو پروتینو (100-B) لرونکي یوه لایپو پروتیني ذره چې د انتی جنی پلوه یوه کفایت لرونکي ماده ګنیل شی ددی مادی زیاتبدنه په وینه کې د اکلیلی شریانونو د ناروغبو رابرسبړه کبدنې له کچې سره نېغه په نېغه تراو لري.

### - Per -B-Lipoprotein

د ( ) VLDL او Pre- Beta Lipoprotein په انڈول.

### - Pre- Beta Lipoprotein

د ( ) VLDL او Pre- B- Lipoprotein په انڈول.

### - Sinking Per -B-Lipoprotein

د [ ] " Lp (A) Lipoprotein" په انڈول.

### - Very High -Density Lipoprotein

د لایپو پروتینو هغه یوه ڈله چې عمدتا له پروتینونو جورېږي او په پام وړ اندازه کې آزاد شحمی اسیدونه هم په خپل خان کې لري لنډه نښه يې (VHDL) ده.

### - Very Low -Density Lipoprotein

د لایپو پروتینو هغه یوه ڈله چې ترای گلایسرايدونه له ینې

او کولمو خخه عضلاتي او شحمی نسجونو ته لېردو او یوه اندازه ترای گلایسرايدونه او کولسترولی ایسترونه لري لنډه نښه يې (VLDL) ده.

## Liposarcoma

د شحمی نسج اړوند هغه خبیث میزانشیمال تومور چې معمولاً درانه په پورتني برخه کې د عضلاتي صفاق په منځ کې لیدل کېږي گنه شمېره بنه يې (Liposarcomas) یا (Liposarcoma) بلل شی.

## Liposis

د ( ) Lipomatosis په انڈول.

## Liposoluble

په غورو (شم) کې منحله ماده.

## Liposuction

لایپوسکشن ، د جراحی هغه کړنلاره چې په لور فشار سره د سکشن ماشین له لارې په موضعی دول د واژد د نسجی ټوټو ویلې کول او لېرې کول دی چې ددی ماشین مجراء تر پوستکی لاندې د یوې کوچنی شق له لارې چمتو کېږي.

## Lipotrophic

د اړوند صفت. (Lipotrophy)

## Lipotrophy

د بدن په انساجو کې د شحم (وازدي) زیاد بست بلل شی.

## Lipotropic

ینې ته د واژدي د تګ په بهير کې د چتکتیا له لارې د واژدي په میتابولیزم باندې اغبزه ، همدغه راز هر هغه عامل چې دغه ډول اغبزې ولري.

## B- Lipotropin

هغه پولی پیپتاید چې د ایدنو هایپوفیز جبرو په واسطه جورېږي و دغه ماده د واژدي میتابولیزم او د پوستکی تور پېډ د میلانوسایتونو په پاروونې سره چتکووی دغه ماده د میلانوسایتونو او اندروفیتیتونو په پاروونکي هورمون پړکارسور ده.

## Lipovaccine

هغه واکسین چې د نباتي واژدي په زمينوی ماده چمتو شوی وي.

## Lipoxidase

هغه واکسین چې د نباتي واژدي په زمينوی ماده کې چمتو شوی وي.

## Lipoxygenase

هغه انزايم چې د خوګونو غږ مشبوع شحمی اسیدونو

اکسیدیشن دھنے په پر اکسایدی بنه کتلایز کوی.

### Lippes Loop

یو ڈول بلاربینت ضد دنه په رحم کی خای په خای کبدونکی وسیله ہے۔

### Lipping

لبچہ، شونپکہ، ① د (Wedge -Shaped) سیوری چی د کاندروسارکوم په راویوگرافی کی د کورتکس او پورته شوی پریوست تر منع منع ته رائی، ② په اوتیوسایت کی د ہیوکی د ودی زیاد است۔

### Lip - Salve

یو ڈول ملحم دی چی معمولاً د پستی دندی (Soft Stick) په خبر وی او د شوندو د پاسه موبائل کبڑی او د شونپی د کلکوالی او زبروالی مخنیوی کوی۔

### Lipuria

په تشومتیازو کی د غورپنی او شحمی مابع شتون بلل شی۔

### Liquefaction

اوبلن کولو پروسہ، د مابع په بنه اوپنسلو پروسہ، او بو ته ورتہ جورپنست ورکولو پروسہ۔

### Liquefacient

اوبلن کول، د مابع په بنه اوپنسل، او بو ته ورتہ جورپنست ورکول، او بو ته ورتہ جورپنست۔

### Liquefaction

اوبلن کولو پروسہ، د مابع په بنه اوپنسلو پروسہ، او بو ته ورتہ جورپنست ورکولو پروسہ۔

### Liquid

مابع، هغه اوبلن برخه چی په نورمال/طبعی ڈول بھیر موندلای شی لکھ د Liquid Paraffin (په خپر، په سادہ او آسانی سرہ بھیر موندل۔

### - Liquid Diet

مابع رژیم، اوبلن/مابع غذائی خوارک ورکول چی د جراحی ناروغانو لپارہ په مؤقت ڈول ورکول شی۔

### - Liquid Paraffin

مابع بارافین مادہ چی د جولابو / مسہل پتوگہ کارول کبڑی۔

### Liquor

په فارمسمی خانگکه کی هغه ڈول خانگکپی متجل مابع / محلول ته ویل شی چی یو درمل یا طبی مادہ ولری، هغه اصطلاح چی د بدن د خانگکپو ماپعتو په اپه کارولہ شی۔

### - Liquor Amnii

د امنیوتیک مابع په انپول۔

### - Liquor Cerebrospinalis

د دماغی نخاعی - مابع په انپول۔

### - Liquor Folliculi

فولیکولار مابع، هغه مابع چی په هگی خالی (خدمانی) فولیکول کی بیبی ودہ موندلی وی او هلنه راپلہ شوبوی۔

### Lisinopril

د انالپریل درملو و مشتق دی چی د انجیوتیسین نهی کونکی دی او د د وینی فرط فشار ضد اغبری کوی۔

### Lisp

دا یوہول د هجا کولو لفظی غوبز ستورہ د چی یو خوک د (Th)، غر ته د (F) ڈول تلفظ کوی او د شونپی و په او زبی په خوکه خبری کول دی، ورتہ درثی بنددا (لکت) ویل کبڑی، ژبہ نسبتی بنه تلفظ۔

### Lissencephalic

د (Lissencephaly) اپوند صفت۔

### Lissencephaly

د (Agynia) په انپول۔

### Listerella

د (Listeria) په انپول۔

### Listeria

د باکتریا وو یو ڈول دی (د کورینوباکتریوم د کورنی) چی گرام منفی جنس یوازی (Monocytogenous) جنس بی په سفلی جیواناتو کی موندل کبڑی او په انسانانو کی د (درم) اتنانات، علوی تنفسی لزی ناروغی، سیپتیسمی او انسفالیت / منتجیت ناروغی، پیپنولائی شی۔

### Listeriosis

په (Listeria) باکتری لہ کبلہ په ناروغیو اخته کبندہ ده چی دا ناروغی د کورنی حیواناتو خخ انسانانو ته لپرڈول شی۔

### Listerism

په جراحی عملیاتونو کی د اتنانی ضد اساسی او عملی اصلونه۔

### Listless

د (بیماری، ناروغی، یا خستگی اوستپیا، غم او نورو) له امله بی زپہ توب، بی له کبندہ، عصبانیت، کمزورتیا- ضعیف والی، بی حالہ او بی حوصلہ، سست و پُرکالی، بی توجہ او بی علاقہ کبندہ، سترپی، بی مزی۔

**Listlessness**

بېحالی، سستی، بې علافگی، بې میلی، ضعیفی او سترپیا.

**Liter**

لیتر **Litre** ، د متريک سیستم کې د حجم د کچې تاکنی واحد دی چې د  $1000 \text{ cm}^3$  ،  $1000 \text{ ml}$  (1000 سانتی متر مکعب یا یو ډیسی مترا مکعب  $\text{dm}^3$  سره انډول دی لنډه نښه یې) (L) یا (L) ۵۵.

**Lith -**

دا یو مختارپی دی او د (بری-**Litho**) په انډول معنی بشپړو.

**Lithaemia**

په وینه کې د (Uric Acid) غېر معمول اندازی کچې بلل شی، د **Lithemia** یا **Uricacidaemia** په انډول.

**Lithagogue**

هغه ډول درمل چې د متیازو لاری د (بری-**Litho**) له منځه درپی.

**Lithectasy**

له هغه بولی لاری خڅه د (بری-**Litho**) چې په مېخانیکی ډول آزاد شوبوي.

**Lithiasis**

په یوه غړی کې د (بری-**Litho**) جوړ پدنه، نظرصی دیاتزی.

**Lithium**

هغه ډول سپین-سبلووی (جستی) فلزی پوست او نرم عنصر چې اتومی شمېره یې (Li) او کېمیاوی نښه یې (Li) ده د مرکباتو په جوړښت کې پکاربری او (Bipolar Disorder) دوو قطبی اختلالو په درملنې تری کار اخښتل شی.

**Litho -**

دا یو مختارپی دی او د (بری-**Litho**-**Calculus** - شکۍ) معنی بشپړو.

**Lithoclast**

د (Brachy-**Lithoclast**) په انډول.

**Lithocystotomy**

د (بری-**Litho**) د ویستلو لپاره د مثاني جوف خبری کولو جراحی کېنلاړه.

**Lithodialysis**

د (بری-**Litho**) کونکو درملو پذرېعه د (بری-**Litho**) په انډول.

**Lithogenesis**

د ډبرو / تیپو جوړ پدنه.

**Lithogenetic**

د اړوند صفت. **Lithogenesis**

**Litholapaxy**

د (بری-**Litho**) پېښتو وروسته له مثاني خڅه د (بری-**Lithotrite**) او راویستلو مداخلوی کېنلاړه د چې د (Lithotripsy) او (Lithotritry) په پذرېعه ترسره کېږي، د (Lithotripsy) په انډول.

**Litholysis**

د ډبرو ویلې کولو پروسه، د تیپو تجزېه او تحلیل تیپری ویلې کول.

**Litholytic**

تیپرہ ویلې کوونکې، د **Litholysis** اړوند صفت.

**Lithonephritis**

د (بری-**Litho**) د شتون له کبله د پښتو ګو التهاب.

**Lithonephrotomies**

د پښتو ګو خڅه د جراحی کېنلاړی په مرسته د تیپو راویستلو.

**Lithonephrotomy**

د پښتو ګو خڅه د جراحی کېنلاړی په مرسته د تیپو راویستلو.

**Lithoscope**

د مثاني د ډبرو د کتنې او پېژندنې لپاره وسیله.

**Lithotomies**

د (Brachy-**Lithotomy**) ګنډ شمېره بنه بلل شی.

**Lithotomy**

د ډبرو د راویستلو په موخه د یوه غړی / جوف خیرل او واژولو کېنلاړه. د جراحی کېنلاړی په مرسته د تیپو راویستلو.

**- Cholecystolithotomy**

د تریخی د کڅورې خیرلو جراحی د تیپو راکښلو په موخه.

**- Choledoucholithotomy**

د صفر او لاری واژولو جراحی کېنلاړه د تیپو راکښلو په موخه.

**- Cystolithotomy**

د مثاني جوف واژولو جراحی کېنلاړه د تیپو راکښلو په موخه.

**- Lithotomy Position**

هغه وضعیت چې بسخه ستونی ستانځ حملی او پښې یې په ګډه باندی راتوله بیه لری او په هغه کې (زېړون، پېغینه طبی کتنې) ترسره کېږي.

**- Pyelolithotomy**

د پنستور گو له حويضي خيرلو وروسته د تېرو د راويسنلو جراحی کرنلاره.

**- Nephrolithotomy**

د پنستور گولپاسه د شق کولواو واژولو جراحی کرنلاره د تېرو راکنبلو په موخه.

**Lithotripsy**

د بولی یا صفراوی ډبرو میده کول یا بیا د هغه د درملنې لپاره طریقه چې لکه د (ایزرباڅو) په مرسته تېبری ماتېبری پدې ډول ناروغ ډبره په کوچنبو ټوتو ماتېبری او د متیازو له لاري خارجېږي.

**- Extracorporeal Shock Wave****Lithotripsy**

د بولی لاري د پورتنۍ برخو یا صفراوی ډبرو میده کول یا د هغه د درملنې لپاره طریقه ، ناروغ د اوپو د یوه لوی لوښي کې اچول کېږي ، پدې ډول ډبره په کوچنبو ټوتو ماتېبری او د متیازو له لاري خارجېږي.

**Lithotriptic**

د **Lithotripsy** ) اړوند صفت.

**Lithotrile**

هغه جراحی وسیله چې تېبری میده کوي او بیا راويسنل کېږي.

**Lithotripsy**

د **Litholapaxy** ) په انډول.

**Lithous**

د ډبرې یا د هغې د خرنګوالی سره په تراو کې.

**Lithuresis**

د متیازو د بهير له لاري د کوچنبو ډبرو تېرېدل.

**Lithuria**

د متیازو د بهير له لاري د کوچنبو ډبرو او یا د **Uric Acid** د په مقدار تېرېدل او شتون .

**Litmus**

هغه رنګه ماده چې ( **Rocella Thinctoria** ) خخه پلاس راغلې وی او د **pH** د تاکنې په موخه کارول شی.

**- Litmus Paper**

هغه کوچنې کاغذی ټوته چې د **Litmus** ( پذرעה کړه وی او د قلويت یا تېزابیت تاکنې په موخه کارول شی.

**Litre**

لیتیر ، د ماءعاتو د حجم تاکنې لپاره واحد دئ چې د **1.76 (1000 MI Or 1000cc)** په انډول دئ او

مختصر او لنډه نښه یې ( او ۱ ) لیکل شی .

**Litter**

د ناروغ یا ټېسی لېبدونکې ، هغه بچیان چې د خو زېروونکو حیواناتو په واسطله نېټی ته رائې.

**Little**

کوچنې ، لنډه ونه ، لنډ اندام ، ماشوم ، نابالغ ، لنډ مهاله ، لنډ تعداد ، محدود ، کم شمېره ، صغیر ، حقیر ، کم رتبه ، کم زوره .

**- Little Finger**

د لاس کوچنې ګوته.

**- Little's Area**

د پوزې د حجاب په برخه کې د وینې رګونو کوچنې سیمه .

**- Little's Disease**

د **Spastic Diplegia** ( ناروغی چې په 1843-1894 ) کالونو کې د انګربزی عالم **William John Little** ( پذرעה لومړي خل شرحة شو .

**- Little Toe**

د پښې کوچنې ګوته .

**Live**

ژوند کول ، زندگی ، ژوندون ، زیستن ، ژوندي ، اغېزمن ، موثر ، عمر کول ، ژوندي پاتې کېدل ، ژوند ټېرول .

**- Live Birth**

ژوندي زېرېدلې ، ژوندي زېبون ، هغه ماشوم چې ژوندي زېرول کېږي.

**- Live Tissue**

ژوندي نسج .

**- Live Wire**

ژوندي سیم لکه د تیلفون کربنه .

**Lived**

ژوندي پاتې شوې ، ژوندي .

**Livedo**

د بوستکی پرمخ رنګ اوښتې پلاکونه ( Spots ) ته ويل شې .

**- Livedo Reacemosca Lireticularis**

د اندامونو او تې د پوستکی د پوستکی پرمخ له سور خخه د آې - شين رنګ ته اوښتې شبكه ډوله توریخن والې چې سپوځې په وړاندې لایوریخن کېږي .

**Livedoid**

په ( **Livedo** ) پوري اړوند صفت .

**Liver**

ینه ، کبد ، حیګر ، د ګېډي په پورتنې برخه کې غتې

غده چې د هضمی جهاز یو غربی اناتومیک جوړشت بلل شی چې معمولاً تر (2) وزن لرلای شی ورته د (Hepar) نوم هم ورکول شوېدې او هغه کلمې چې په (Hepat-, Hepato-) د مختارې په توګه پیل کېږي دغه معنی بشپړو.

#### - Alcoholic Liver

هغه سیروزس ناروغۍ چې د الکھولو ډېره پیمانه خښاک له امله منځ ته راغلې وی.

#### - Fatty Liver

غوره ینه، هغه ینه چې د واژدي نسج پکې خای نیسي او کبد ته لویوالې بخښي.

#### - Liver Cirrhosis

کبدی سیروزس، حبن، ینې د ناروغۍ له کبله حبن.

#### - Liver Disease

د څیګر هر از ناروغۍ چې وی.

#### - Liver Insufficiency

د ینې عدم کفایه، د څیګر نه بریالیتوب.

#### - Liver Failure

د ینې عدم کفایه، د څیګر نه بریالیتوب.

#### - Liver Fluke

هغه (Flatworm) پرازیتیک ناروغۍ چې ینه اخته کاندی.

#### - Liver Functions Test

د څیګر د دندی تاکنې لپاره آزمایښتونه لنډه نښه یې (LFT) .

#### - Liver Phosphtylase

د ګلایکوجن فسفوریلاز کبدی ایزوازایم، ددی ایزوازایم نشتوالی د (Iv)، ټیپ د ګلایکوجن د زېږمي ناروغۍ رامنځ ته کوي.

#### - Liver Phosphtylase Kinase

د فسفوریلاز کاینېز کبدی ایزوازایم، ددی ایزوازایم نشتوالی د (B)، ټیپ د فسفوریلاز کاینېزد کمبنت ناروغۍ رامنځ ته کوي.

#### - Linnic Liver

هغه سیروزس ناروغۍ چې د الکھولو ډېره پیمانه خښاک له امله منځ ته راغلې وی.

#### - Hobnail Liver

هغه ینه چې د ګوتود چاپونو په خبر خاچې (رتی، لکی، ټکی) د سیروزس له امله پکې منځ ته راغلې وی.

#### - Liver Spot

هغه د پوستکی نصواری کوچنۍ، تابی د لاسونو په برخه کې منځ ته راخی دا د لمروپرانګوپوري تراولري دا د (Liver Spots) ینې ناروغیو پوری کوم تراولنلري.

#### - Liver Transplant

د جراحی کېنلاړه ده چې پکې د ناروغې ینې پر خای روغه ینه پیوند کېږي.

#### Livid

درنګ اوښتل د (Asphyxia) له امله، درنګ تور یا شین بنې اوښتنه.

#### Living

ژوند کول، ژوندون، ژوند ته دوام ورکول.

#### - Living Materials

د ژوندانه لپاره اپین توکی.

#### - Living Room

د ژوند کولو خونه.

#### - Living Things

د ژوند کولو لپاره اپین شیان.

#### - Living Will

بنه او روغ رمت ژوندون کول، بنه ژوندون.

#### Livor

د رنګ اوښتل.

#### - Livor Mortis

له مرګ خخه وروسته به بدنه پوری د ارونده برخورنګ بدلون.

#### Lixivation

د یوه مناسب محلل په مرسته د منحله او نا منحله موادو ببلول او د یوه محلول جوړول.

#### LM

سېک او وروکې یا کوچنۍ، د (Light Minimum) لپاره لنډه نښه ۵۵.

#### LMA

د جنین لپاره په رحم کې کین د زنې قدامې (Left Mentoanterior) پوزیشن لپاره لنډه نښه ۵۵.

#### LMC

سیمه ائیزه طبی کمپټه (Local Medical Committee) لپاره لنډه نښه ۵۵.

#### LMP

د جنین لپاره په رحم کې کین د زنې خلفی پوزیشن (Left Mentoposterior) لپاره لنډه نښه ۵۵.

#### LMT

د جنین لپاره په رحم کې کین د زنې مستعرض پوزیشن (Left Mentotransverse) لپاره لنډه نښه ۵۵.

#### LNPE

د لمفاوی عقداتو د نفوذیه قابلیت اغېز لرونکې فکتور (Lymph Node Permeability Factor) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**LOA**

په رحم کې د جنین لپاره کین لوري د اکسیپیت قدامی پوزیشن (Left Occipitoanterior) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**Loa**

د فیتوی نیماتودا د جنس یو ڈول چې (Loa Loa) پکې ونده لري کوم چې د غربی آفریقا چینجیانو یو ڈول دئ چې ټول منضمی نسج کې په خانګړي ڈول د سترګی د کاسې په سیمه کې (حدقه) او حتی تر ملتتحی لاتدي آزادانه ڈول خوڅښت کوي او هغه شیمې د پرسوب لامل گرځی.

**Loading**

۱- د عمل بارول ، بارګیری کول ، ۲- د بار ولوا بارګیری وسیله ۳- اضافه خرڅ (بیدلیک) ، د راکړۍ درکړۍ سهام.

**- Loading Capacity**

د بارګیری ظرفیت.

**- Loading Coil**

د بارګیری رسی چې بار پېټ تړل شی.

**- Loading Drugs**

هغه درمل چې د اضافه کېدنې له مخې ورکول کېږي. د آزمونې لاتدي کس پواسطه د یوی مادې د جذب او میتابولیز کوونې د کچې د معلومونې په موخه د یوی مادې (درملو) د کافې اندازې تجویز او ورکول.

**- Loading Facilities**

د بارګیری وسیله ، د بارولو آساتیاوی.

**- Loading Wing**

د بارګیری وزر.

**Loa Loa<sup>1</sup>**

د تودې سیمې ناروګی ده چې د سترګو او چارپیر پوستکی برخو ناروګی (Loa Loa) فیتوی نری چینجیانو له امله پېښېږي.

**Loa Loa<sup>2</sup>**

هغه پرازیت چې د Threadworm (Loa Loa) له دلي خخه نومېږي او د سترګو او اپوند پوستکی برخو (Loiasis) ناروګی لامل بلل شی.

**Lobar**

د یوه فص (Lobe) اپوند صفت دی.

**- Lobar Bronchi**

د سبرو د یوه فص اپوند گن شمېرقصبې (براشونو) ته ویل شی چې ورته د (Secondary Bronchi) نومه ورکړل شوېږي.

**- Lobar Pneumonia**

د سبرو و یوه فص (Lob) اپوند پنومونیا ناروګی.

**Lobate**

فصیصی ، لوب باندې ویشل شوې ، په ده فصونو ویشلې شوې.

**Lobation**

د لویونو جو پریدنه ، خولویونه لرل ، فصیصی کېدل.

**-Renal Lobation**

و پنستورګو په فصونو ویشنې، د پنستورګو په اوپدو کې د خوکچنیو ننوتلو برخو رامنځ ته کېدل چې د کلیوی فصونو د ویشنې د خای بشودنه کوي او په راډیوگرافیک کتنه کې هم لیدل کېږي.

**Lobe**

فص ، لوب ، د یول پر ګرو لکه د (ماع. سبر او کبد) په خو برخو ویشل شوې سیمې . د غابن د تاج برخی د (تبزه،

Cusp) برخه بلل شی. د غور د صیوان په لاتدینې سیمې کې پسته او غونښې برخی ته ویل شی.

**- Caudate Lobe**

د ینې (خېږ) یو کوچنی لوب چې د لاتدینې اجوف ورید او د ینې د کین لوب تر منځ خای لري.

**- Ear Lobe**

د غور د صیوان په لاتدینې سیمې کې پسته او غونښې برخه.

**- Frontal Lobe**

جهې لوب ، د ماغزو د نیمکري مخکینې برخه.

**- Hepatic Lobe**

کبدی فص ، د ینې لوب

**- Insular Lobe**

د (Insula) په انډول.

**- Occipital Lobe**

اوکسیپیت لوب ، د ماغزو د نیمکري تر تولو شاتني برخه.

**- Parietal Lobe**

جداری لوب ، د ماغزو د نیمکري (اوکسیپیت ، جبهې ، صدغې) لویونو برخو تر منځ د ماغزو د نیمکرو پورتني مرکزی برخه.

**- Polyvalveolar Lobe**

دا یودول ولادي ناجوړتیا ده چې د نوزادې په پراو کې را برسره کېږي او د سې په هر لوب کې د حد خخه د زیاتر ریوې اسناخو په شته والی سره پېژندل کېږي پدې توګه توګه نورمال بنه خای نیسی او آمفیزیما رامنځ ته کوي

**- Quadrate Lobe**

د (Precuneus) په انډول د ینې خلور شوېږي (مریعې) لوب ، د ینې کوچنی فص چې په بنې لوري کې د صفرا او په کین لوري کې د ینې کین فص تر منځ پروت دی.

**- Spigelian Lobe**

د (Spigelian) په انډول Caudate Lobe.

**- Temporal Lobe**

صدغی لوپ، د ماغزو د نیمکری د تپک (لادینی برخی)، لوپ

**Lobectomy**

د یوه لوپ د غوشولو او قطع کولو جراحی کېنلاره لکه  
د (ماگزو، سری یا کبد) د لوپ غوشول گئه شمپره بی  
(**Lobectomies**) بلل شی.

**Lobopodium**

ھغه یوه یا خو کاذبی پښی چې د اکتوپلازم او انډولازم  
خخه جوړېږي.

**Lobotomy**

د یوه لوپ (فص خیرل او واژولو جراحی کېنلاره د یوه  
فص سکبنت او گئه بنه بی) (**Lobotomies**) بلل شی.

**Lobular**

د لوپول / فصیص اړوند صفت.

**-Lobular Carcinoma**

د لوپول کارسینوما.

**Lobulated**

لوپولی شوې، په فصیص ویشل شوې.

**Lobule**

د یوه لوپ تر تولو کوجنی، ویشل شوې برخه چې له  
اسینی (Acini)، گانو خخه منټه راګلی وی.

**-Lobule's Of Epididymis**

د بریخ د لوپول برخه د بریخ د رأس هغه برخی چې هر یوه بی د  
کوجنبو خصیوی موصله مجرای گانو خخه جوړه شوېد.

**-Hepatic Lobule**

د کبد (خیگر)، لوپول د ینې رگیز (دعانی) کوجنی واحدونه.

**-Lobule's Of Lung**

د سپود یوه لوپ تر تولو کوجنی، ویشل شوې برخه چې له ریوی  
سکمنتیونه اسینی (Acini)، گانو خخه منټه راګلی وی.

**-Paracentral Lobule**

د ماغزو د نیمکری د داخلی سطحی پرمخ باندی کوجنی، لوپ  
چې د مخکی او وروسته مرکزی تلفیقونو سره بو کېږي او د  
بښکته لوري خخه د سینکلوبتی میزابی پواسطه محدودهږي.

**-Parietal Lobule**

جداري لوپ د پورتى یا کښتنې برخو خخه یوه.

**-Portal Lobule**

د خیگر نسج خواړیزیه برخی چې درې نردي لوپونه پکی وندنه  
لري کوم چې په مرکز کې یو پورتال ورید او هرہ برخه کې یو  
مرکزی ورید لري.

**-Primary Lobule of Lung**

تنفسی لوپول (**Respiratory Lobule**)، تنفسی د پایلې برخی  
ویشل شوې واحد بلل شی.

**Lobulus**

د **Lobule** (په انډول د فصیص اړوند صفت.

**Lobus**

د فص (**Lobe**)، په انډول.

**Local**

سیمه ایز، موضعی، محدود، د یوی خانګرې برخی  
اړوند.

**-Local Anaesthesia**

موضعی ببهوښه کوونکی درملو لکه (لبیوکائین، بروکائین،  
پوکائین، نوکائین) پذربعثه د یوی برخی د احساس له منځه وړل

**-Local Anaesthetic**

موضعی ببهوښه کوونکی کېمیاوی موادو درملو لکه  
(لبیوکائین، بروکائین، پوکائین، نوکائین) چې د هغه پذربعثه د یوی  
برخی د احساس له منځه وړل کېږي.

**-Local Area**

موضعی سیمه، خانګرې سیمه.

**-Local Injuries**

موضعی جروحات، موضعی ترضیضات.

**-Local Trauma**

موضعی ترضیض، په یوه خانګرې سیمه کې ضربه پېښبدل.

**Localise**

موضعی، سیمه ایز، محدود کول د **Localize** (په  
انډول).

**Localised**

موضعی شوې، محدود شوې سیمه. ھغه چې عمومی  
نه وي. د **Localized** (په انډول).

**Localization**

د یوی سیمي (ناحی) پوري محدود کول، د هرې بارزې  
يا ضاپعې د خای د خرګندونې او مشخصولو اړوند  
پروسه.

**-Cerebral Localization**

د کورتکس (قشر) د ھغه خانګرې سیموتاکل چې خانګرې چارې  
پرمخ بیائی.

**-Germinal Localization**

د بلاستودرم په مخ د یوی سیمي تاکل چې په راتلونکی کې  
خانګرې غږې ورڅخه جوړېږي.

**Local Medical Committee**

سیمه ایزه طبی کمیته چې د لوړنې خارنې ارزونې  
مسئلیت لري چې لنډه نښه بی) (**LMC**) ده لکه (Gps  
او **Pharmacists** او **Dentists**) په څېر په یوه ولسوالۍ کې.

**Local Supervising Authority**

هغه د خارني صلاحیت لرونکي سازمان چې د قابلګي (Midwife) خدمتونو لپاره په سيمه کي مسویلت ولري چې لنده نښه يې (LSA) ۵۵.

**Locator**

په بدن کي د بهرنیو جسمونو د خای د تاکني لپاره وسیله.

**-Electroacoustic Locator**

هغه وسیله چې په نسج کي د یوه جامد جسم سره يې د پروت پیوستون په صورت کي د اور بدنه ور غربونه تولیدوي.

**Lochia**

د مهبل خڅه افراز چې تر زېړون سقط خڅه (1-2 Weeks) او نیو وروسته هم ادامه لري.

**-Lochia Alba**

له مهبل سپین رنګه افرازو راتګ چې د لوړي کچې سپین کریوات لرونکي وی.

**-Lochia Rubra**

له مهبل سور رنګه افرازو راتګ چې د لوړي کچې سرو کریواتو لرونکي وی چې د له زېړون خڅه فوراً په لوړي یو ورڅو کي منځ ته راخی.

**-Lochia Sanguinolenta**

د (Lochia Rubra) په انډول.

**-Lochia Serolenta**

له مهبل سپین رنګه افرازو راتګ چې د لوړي کچې سپینو کریواتو لرونکي وی چې د له زېړون خڅه (4-5) په لوړي یو ورڅو کي منځ ته راخی.

**-Lochia Serosa<sup>1</sup>**

مصلی لوشیا، له مهبل سپین رنګه افرازو راتګ چې د لوړي کچې سپینو کریواتو لرونکي وی چې د له زېړون خڅه (4-5) په لوړي یو ورڅو کي منځ ته راخی.

**Lochial**

د (Lochia) اړوند صفت.

**Lochiometra**

د احتباس شوی لوشیا په واسطه د رحم اتساع او پرسوب.

**Lochiometritis**

تر زېړون وروسته پېړکي د رحم التهاب.

**Lochiorrhagia**

د (Lochiorrhhea) په انډول.

**Lochiorrhrea**

هغه لوشیا چې په غږ نارمل دول یې مقدار زیات شوی وی.

**Lochichesis**

د لوشیا احتباس.

**Lock**

تلې، نه خوځبدونکي، کلک او قفل شوي، د یوڅه فیکس (Fix) شوي.

**Locked**

تلې، مسدود، محدود، قلف شوي، بند شوي.

**-Locked Bite**

په ترلو کي د منډیولار جنۍ حرکت کي د (Excursions) حالت محدود پاتې کېږي چې د غابنوونو د (Cusp Arrangement) پواسطه منځ ته راخی.

**- Lockerbie Bomber's Cancer Drug**

د (Anti-androgenic Agent) لپاره یو مشهور اصطلاح ده چې

په هغه کسانوکي چې (Advanced Castration)

لري د دردونو کښت (resistant Metastatic Prostate Cancer)

او د ژوندانه او بدندنه منځ ته راواړي ناوړه اغږي یې د

(Joint Swelling)

ناروماتیاډي (Muscle Di., Oedema., Hypokalaemia., Discomfort., Diarrhoea., Hot Flushing., Hypophosphataemia., scomfort.)

او توختي (Cough), او ترڅو (Urinary Tract Infection)

**- Locked In Syndrome**

هغه نادر ډول حالت چې پکي د (Facioplexus) نه فلنج (Anarthria)

چې د منځ فلنج (Facial Paralysis) سره مل وي، شتون لري دا حالت د شدیدي د ماغي (Andaphonia)

ساقې نسج تخریب (Severe Damage Brain Stem) ، د نزولي (Descending Motor Pathways)

عصبي موتور، غږ وظيفوي (Peripheral Nerves)

کبدنې یا محیطی عصب (Peripheral Nerves)، ناروغیاوو له

کبله منځ ته راخی چې د نورو برخ (Medulla Basis Pontis) یا

او (Sparing Of Tegmentum) د نسبجي تخریب چې د احتشاداً

(Central Pontine Myelinolysis) یا (Infarcts)

راخی همدا حالت پښبدلائي شی پدې ناروغې کې ناروغې

هونپیار او پیداروی خویوازی د سترګوله لارې د حرکت له مخې

(Eyelids—Blinking) او (Eyes—Voluntary Eye Movement—)

او پېښې تأمینولائي شې.

**- Locked-Jaw**

تلې ژامنه، په پرلپسي ډول سره د خولي ژونونکو عضلاتو (Masseter Muscles)

نقلس چې د (Failure of Central Inhibition)

شنېږي یې (Generalized Tetanus) یو، د (Ankylostoma)

او (Trismus، Lock-Jaw،

**- Locked Knee**

تلې د زنګون بند، هغه ډول ناروغه ترلې د ګونډي بند

(Knee Locks) چې پکي په بشپړ ډول سره بسط او قبض

حرکتونه نه تر سره کبری خکه چی (Internal Derangement) لری او معمولاً (Torn Meniscus) له کبله پیشپری.

### - Locked Lung

دا یو دول (Paradoxic Bronchospasm) دی چې (Refractory Status Asthmaticus) سره تراو لری او دا حالت د زیات مقدار (Nebulizedisoproterenol) استعمال چې د Corticosteroids . Aminophyllin, Epinephrine او Intermittent Positivepressure (په دراندی غیرگون نه ترلاسه کبدو، لامل گرئی خخه منځ ته راخی)

### - Locked Twins

تړلی غیرگونی ماشومان ، هغه دول دوه ګونی غږ (Vertex Twin او Breech Twin) ماشومان چې د زېرون پرمہال د زنې (Chin) برخو کې سره تړلی بنه نیسي او د زېرون پرمہال (Malpresentation) جوړو.

### - Locked-In State

هغه پارالایتیک / فلجنی حالت چې سطحی وي او د کوما خرگندونه کوي او پکی ناروغه کس د (Somatic Muscles) او ارادی (Voluntary) حرکتونو باندی کومهول کښتول نلری او ناروغ ویښ (Awake) بیدار او هوښبار (Alert) دا حالت معمولاً د ماغی ساقی (Brainstem) په خانګړې توګه د حدېږي (Pons) برخی افتونو کې منځ ته راخی. د (Akinetik Mutism) کې یې وګوري.

### - Locked On

د (Locked Up) په انډول.

### - Locked Up

په طب کې یو دول وسیله ده چې لکه د کلامپ (Clamp) په خبر چې د شیانو او نسخ نیولو لپاره پکارېږي.

### Locking

تړل، د تړلو پروسه، ټلف کول، ټک او بندول، له خوختښت خخه ایستل، په نه خوځدونکې او شخې نه واژبدونکې بنې اړول.

### - Locking Gate

د (Maxillary Sub-Periosteal Implant) او پند محبطي چوکاب (Peripheral Frame) چې خورنډ پاتې کېږي دا هغه نسجونه چې (Theimplant) دی دتر غوڅي (Undercut)، لاندی سیمه او خای کې ساتې ګټه (Gate) یې تړل او بندېږي او یې واير (Two Locking Buttons) برخو کې راتاولو شی.

### - Locking High Heels

دا هغه دول پونده (Attractive Sexual Qualities to Shoes) ده چې په (Psychosexualdisorder) کې کاروله شی، د (Fetishism) په انډول.

### - Locking Joint

تړلې بند، هغه بندونه لکه د (زینگون او لیچ) چې د بسط او قض حرکتونه پکی نه تر سره کېږي.

### - Locking Point

ترونکی تکی، د بدن هغه برخه چې ورباندې د دروندالی اچول شی او تول فشار انتقال هلتنه صورت نیسي اسای ترونکی تکی Basic Locking Point (Body's Center Of Gravity) برخه د بدن د جاذبی مرکزی کې د Second Sacral Vertebra (Walking Erect Standing) په حالت کې د خفیف فشار ولای (Mild Pressure) او مرستندویه برخه جوړو.

### - Locking Stifle

تړلې کېدونکې شخې، د Patellar Luxation, Patellar Dislocation په انډول، هغه حالت چې د په ولادی یا کسی دول په سپیانو کې منځ ته راخی - Locking Suture

هغه دول خغلندن بنه د خیاطه چې د کندلو پرمہال یو پرېله سره تړل کېږي، د (Lock Stitch) په انډول.

### - Locking-Loop Suture Pattern

هغه متداوم دول خیاطه ګنډل دی چې په پرلپسی خیاطه ګنډله او نه غوشچې او یو په بلې پسې تپ ګنډل کېږي. د Lock (Stitch Suture Pattern) په انډول.

### Lockiophobia

د ماشوم زېروني خخه په ناروغه دول وړه لرل.

### Lockjaw

د Trismus په انډول، هغه حالت چې پکی د ژامنې بند شدې دردونه د خوارک پرمہال ولري، د ژامنې تېتاوس، سره وړ غلې ژامنې.

### Lockwood Ligament

د سترګی د Bulbar Sheath بستکنې برخی پېروالي چې په اوریتال Orbit جوف مې سترګه حمایت کوي او د Orbital Margins په جنبې او متوسط برخو کې غفلې او توسعه مومې چې پکی (Lateral Check Ligaments) هم ونډه لرل د Suspensory Ligament of Ligamentum Suspensorium Bulbi

په انډول Eyeball

### Loco

د Oxytropis، Astragalus، Sophora او Hosackia د جنس خڅه هريو چې وي د سلینیوم لرلو له امله د اهلی خارو یو لپاره زهجن شمېرل کېږي.

### Locomotion

له یوه تکی خخه بل تکی ته د حرکت یا تحرک دول.

### - Branchial Locomotion

د Bronchiation په انډول.

**Locomotive**د اپوند صفت . **Locomotion** ) اپوند صفت .**Locomotor**د اپوند صفت . **Locomotion** ) اپوند صفت .**-Locomotor Ataxia**د ملاتیر داعصابو - ھیوکونزی رنخ له امله ناروغی یو ڈول بی انپوله حرکت بلل شی، حرکی ایا کسی، د **Tabes Dorsalis** (په انپول).**Locoregional**

په یوی سیمې پوري محدود که هغه په تولیز ڈول د نیول کبدو په بنه وی او که په میتاستاتیک بنه وی .

**Locular**

د خوجوفی (Locule) اپوند صفت .

**Loculated**

خوجوفی ، د هغه غپی او ودی اپوند چې په ڈبرو گن شمېر برخو جوفونو باندې ویشل شوبوی لکه د یوی ابسي خوجوفه بنه .

**-Loculated Renal Abscess**

د پنستورگی خوجوفی قیحی دانی .

**Locule**

د یو (Loculus) په انپول .

**Loculus**

په یوہ غپی کې یوہ کوچنی فضاً امسافه ده چې گن شمېر یې (Loculi) بلل شی .

**Locum**

د روغتیا پالنی متخصص لکه (داکټر، درمل جوړو ګونکی) چې یولنډ مهالی ڈول د لې وخت لپاره لې پر ڈول شی چې ورته (Locum Tenens) هم وايی .

**-Locum Tenens**

د (Locum Tenentes) په انپول چې گنې شمېر یې (بلل شی) .

**Locus**

خای ، مکان ، له جنیتیک پلوه د یوہ کروموزوم پرمخ باندې یو خانګوکې خای بلل شی چې هلنې جینونه (Gene) خای په خای کېږي . د ناروغی / اتنان لپاره یو خانګوکې په نښه شوی خای گنې شمېر یې (Loci) بلل شی .

**-Locus Caeruleus**

د (Locus Ceruleus) په انپول .

**-Locus Ceruleus**

د ماغزو د خلورم بطین د غولی د پورتنې زاویې صباحی راوتلتیا .

**Lodge**

د یوہ شی یو خای ته رغپدلاهی یا تېر شویوی ، دیوشی

تتوتل او بېخایه کېدنه لکه د یوہ ھلپوکی د یو تې له ستونی خخه تبرېدل یا د فیتوی چینجیانو تېر ېدنه د کولمو جدار ته .

**Lofepramine**

داد انحطاط ضد درمل دی چې (Maoi) له کورنی خخه هر یو .

**Log-**

دا یو مختاری دی چې د (خبرو اترو ، الفاظ او تکلم) معنی بشپړو .

**Logadectomy**

د ملتحی د یوې برخی لېږی کول .

**Logamnesia**

د (Respective Aphasia) په انپول د خاص موقع وړ ګونګیتوب .

**Logaphasia**

د (Empressive Aphasia) په انپول د تقرېر ګونګیتوب .

**Logo-**

دا یو مختاری دی چې د (خبرو اترو ، الفاظ او تکلم) معنی بشپړو .

**Logomania**

د (Logorrhea) په انپول ، ڈېږی زیاتې خبری کول ، پُرحرفي .

**Logopathy**

هر هغه ڈول ناروغی چې په خبرو اترو کې د مرکزی عصبی سیستم د ناروغیو له امله منځ ته راخی .

**Logopedics**

د خبرو اترو کولود نیمکړیا وود خبرنې او درملنې علم .

**Logoplegia**

د غږ رامنځ ته کوونکو غو و گوزن او فلچ حالت ته ویل شی .

**Log Roll**

هغه میتود (دود) چې پکی دیو چا تر لندی پراته پردي (روجایي) کشولو پذرپعه له په ڈې حالت خخه په سم (ستونی ستاغ) حالت ته اوښتنه ورکړل شی ، د یو چل له اړخ حال خخه په ملاتیر پراته حال بدلون ورکول .

**Logrolling**

د (Log Roll) کرنې او دود ترسره کولو په ذرپعه د یو چا د حالت بدلون ورکول .

**Logorrhea**

په غېرنورمال توګه د پربمانه او ھېروخبرو کولو حالت چتکې او شندي لوړي لرونکې له فشاره ڈکې خبرې اترې.

**Logospasm**

د خبرو اترود وقفې سره مل د الفاظو اداء کول.

**-Logy**

دا یو روستارې دی او د (علم او خبرنو، خبرو - اظهاراتو) معنی بشپړو وي.

**-Embryology**

ایمبریولوژۍ (جنین اووند شبېنون علم).

**-Psychology**

پسیکولوژۍ (درواسې - روحی اووند شبېنون علم).

**Loiasis**

په خانګرې دول د (Loa Loa) د جنس فيتسوی چینجيانو اخته توب حالت چې ستړکې او پوستکې اخته کوي.

**Loin**

ارخ، ډه ډه، د شا هغه برخه چې د سینې او حوصلې اکوناتیو تر منځ پرته ڈه.

**Lomotil**

د (Diphenoxalate) د محصولاتو لپاره سوداکریز نوم، دادرمل د کولمو حرکتونه لوکوی او کله ناکله د نس ناستی ناروغۍ کې ورکول شی.

**Lomustine**

د نایتروز یوریا د ډلي د القلى کوونکو لامنونو خخه یو چې د هوچکن ناروغۍ او د ماغزو د سرطان (ناسور) په درملنه کې د خباثت ضد درملو په توګه کارول کېږي.

**Long**

اوېد، د ډېر اوېدوالي درلودونکې، طولاني.

**-Long -Acting**

اوېد مهالی اغښکوونکې، هغه درمل چې د اوېدی مودې لپاره په وينه کې پاتې کېږي.

**-Long Bone**

اوېد هېوکې لکه (فخذ، عضد، قصبه، شظیه، اونر) چې په دواړه نهایاتو کې له نورو هليوکو سره بند جوړو وي.

**-Long -Stay**

اوېد مهاله پاتې کېډنه لکه د ناروغانو اوېدمهاله پاتې کېډنه یا په روغتونونکې د اوېدی مودې پاتې کېډني واحد.

**-Long -Stay Patient**

په روغتونونکې د ناروغانو اوېدمهاله پاتې کېډنه.

**-Long -Stay Unit**

په روغتونونکې د اوېدی مودې پاتې کېډني واحد.

**-Long Stay Ward**

په روغتونونکې د اوېدی مودې پاتې کېډني خانګرې سرويس.

**-Long Time**

اوېد موده، په څنډ وخت نیوں.

**Longissimus**

تر تولو اوېد.

**Longitudinal**

د اوېد پوزیشن / وضعیت اړوند صفت، د بدنه د اوېد محور په اوېدو پروت وضعیت

**-Longitudinal Arch**

اوېد لیندۍ، اوېد قوس، د (Plantar Arch) په انډول.

**-Longitudinal Fissure**

اوېد پروت درز یا فیسور، هغه اوېد پرته ژوره (Groove) چې دوه د ماغې کري سره بیلوی.

**-Longitudinal L Lie**

د جنین هغه په اوېدو پروت وضعیت چې د مور د اوېد محور سره موازې وي.

**-Longitudinal Study**

د یوه خانګرې ډلي خلکو (ګړو) خېړنه چې د یوه وخت او مودې په اوېدو کې د هفوی روغتیا، بیسوونه او روزنه بدلون مومې.

**Longsighted**

هغه حالت توان لرل چې پکي له لېږي خخه د شیانو لیدنه رنې (روښان)، وی خوله نبدي خخه رېنه وی، لېږي لیدونکې.

**Longsightedness**

د (Hypermetropia) په انډول، د لېږي لیدنې حالت.

**Longus**

اوېد والي، طول.

**Loo**

بیت الخلاء، هغه خونه چې بیت الخلاء ولري او تشو متیازو او غولو کولو په موخه یو حوك ورځی.

**Look After**

د یوچا خارنه او پالنه، مراقبت کول، د یوچا کنترول کول.

**Loop**

لوپ، یو طنابی ډوله جوړښت په اوېدوالي کې یو خرګند منحنۍ، کړۍ، حلقة په رحم کې خای په خای کېډونکې جوړه شوی آله چې د بلارښت مخنيوې کوي.

**- Capillary Loop**

د رگونو د کپیلاری گانو لوپ. هغه کوچنی اندوتالیالي تیوبونه چې وينه د پوستکی خخه د پوستکی پایپلائیانو ته استوی.

**- Closed Loop**

ترپلی لوپ، یو دوں فیڈ بک چې په هغه کې ورودى عامل د هغه دروستی خروجی لاهل پواسطه تر اغېزې لادې راخى.

**- Loop of Henle**

د ھینلی لوپ په گلومیرولونو کې، هغه اوپد (U) ته ورته کلیوی د گلومیرول برخې تیوب دي چې د نفرون (Nephron) یوه بنستیزې برخې جوړوی د (Henle's Loop) په انډول.

**- Open Loop**

واز لوپ، هغه سیستم چې په هغه کې ورودى عامل د خروجی هغه د سمون او بدلون لاهل گرخې خو خروجی لاهل په ورودى باندې اغېزه نه کوي.

**Lossening**

د روانپوهني طب له مخي یو ډول فکري ناجوري چې په هغه کې د عقايدو او فکرونو تراو شلېږي او په پايله کې منطقی او پېژندویه اړیکې له خنله سره مخامن کېږي.

**LOP**

د مور په ګېډه په رحم کې د جنین کین اوکسیپیت - خلفی وضعیت Left Occipitoposterior (Left Occipitotransvers) لندې نښې ته ویل کېږي.

**Loperamide**

کولمو د پریستالتیزیم ضدماده (Loperamide Hydrochloride) بلل شی او هغه درمل چې د ډېرسدید نس ناستی د کولمود حرکتونو په کراره کېدو سره منځ ته راوري.

**Lophotrichous**

په یوه نهایت کې د دوه يا خو فلاجلونو شته والې په باکتریا پو پوری اړوند).

**Lopressor**

د میتو پرولول تارتاریت د محصولاتو لپاره سوداګریز نوم دئ.

**Loratadine**

داد (Antihistamine) درملو یو ډول دئ د حساسیت اغېزې کوی.

**Lorazepam**

دا د بنزوډیازیپین یو مشتق دئ او خفیف ترانکولائزر بلل شی چې د اظطراب ضد او خوب راپونکې اغېزې

لرى.

**Lordosis**

ملاکپویې، د مخ په لورې د ملا د تیر د فقراتو کېبدل دی چې ورته (Kyphosis) هم ویل کېږي.

**Lordotic**

د (Lordosis) اړوند صفت.

**Losartan Potassium**

د فرط فشار ضد درمل دی.

**LOT**

د مور په ګېډه په رحم کې د جنین کین اوکسیپیت مستعرض وضعیت (Left Occipitotransvers) لندې نښې ته ویل کېږي.

**Lotio**

د (Lotion) په انډول.

**Lotion**

د پوستکی پرمخ د موضعی استعمال او کارولو لپاره یو طبی او بلن محلول ته ویل شی چې د غورولو/مونسلو په موخه کارول شی

**- Analgesic Lotion**

د درد ضد محلول.

**- Antibiotic Lotion**

د مېکروب ضد محلول.

**- Antiseptic Lotion**

د مکروب ضد انتی سپتیک محلول.

**- Steroid Lotion**

کورتیکوستروئندونو شخه جوړ شوی محلول.

**Lothrimin**

د کلوتریمازول د محصولاتو لپاره سوداګریز نوم دئ.

**Loupe**

لنۍ یا لوبونکې (غېټ بېکاره کونکې) عدسيه.

**Louse**

سپېرہ، دا یوه حشره د چې د Pediculus Genus (Pediculus) یو ډله د چې وينه ئېښې او په پوستکی کې ڙونډکونکې پرازیت شمېرل کېږي او د انسانانو لپاره د (تایفوس، راجعه تې) په څېر ناروغری، لېږدولائي شی گئنه شمېرہ بې (Lice) بلل شی.

**Lovastatin**

دوینې د غورو کولسترول ضد درمل دی چې د وینې د کولسترول لورپوالې په مهال ناروغانو ورکول شی.

**Low**

تیپت ، بنکته ، په لوه کچھ اسویہ ، قاعدي ته نبدي واقع شوي .

**- Low Blood Pressure**

د ويني تیپت فشار . د (Hypotension) په اندول .

**- Low -Calorie Diet**

دلپاندازي کالوری او انرژي لرونکي خوارکونه او غذائي رژيم .

**- Low-Density Lipoprotein**

د تیپتی کچھ کثافت درلودونکي لیپوپروتین لندہ نبئه بیو (LDL) د .

**- Low -Fat Diet**

د لوري کچھ غورو (شحم) لرونکي غذائي رژيم .

**- Low -Risk Patient**

Heghe کسان چي د یولپ تاکلو ناروغيو اپوند لپه اندازه دخطري سره مخامخ وي .

**- Low -Salt Diet**

د لوري کچھ مالکي (Salt) لرونکي غذائي رژيم .

**Lower**

د نورو شيانو په پرتله د تیپتی کچھ درلودونکي حالت .

**- Lower Jaw**

بنکتنی، ژامنه ، د (Mandible) په انمول .

**- Lower Limb**

پنه ، د پبني د زنگون خخه بنکته برخه .

**- Lower Motor Neurones**

بنکتنی حرکي اعصاب چي سیاله د نخاع خخه عضلاتو ته لبردوی .

**Loxapin**

د لبوتوب ضد دري کريز درمل دي چي د (زره بدواли ضد خوب راوستونکي، اتي کولينزجيك او الفا-ادربريجيك) خواص لري او د سوكسينيت او هايدرکلورايد مالکو په بنه جوز پېري .

**Lozenge**

طبی خوب مزه لرونکي تابلپتیونه /درمل چي زبپنسل کېږي ، د یوه نسج یوه مثلشی ډوله سیمه (ناجیه) چي د پلاستیک جراحی لپاره بدنه پرمخ په نبئه کېږي .

**- Cough Lozenge**

د ټوخي ضد درمل .

**Lp(A)**

د (Lipoprotein) یو ډول دئی

**LPN**

جواز درلودونکي عملی کارکوونکي نرس

**Licensed Practical Nurse**

لپاره لنده نبئه د .

**LPV**

د لمفوپیووا ویروس (Lymphotropic Papova Virus) لپاره لنده نبئه د .

**LRCP**

د سلطنتي کالج خخه فارغ ڈاکٹر (Licentiate of the Royal College of Physicians) لپاره لنده نبئه د .

**LSA**

د مور په رحم کي دجنين دکین لوري عجز هليوکي قدام برخی پوزیشن (Left Sacroanterior) لپاره لنده نبئه د .

**LSA**

سيمه ائيز خارونکي صلاحیت لرونکي کمپتیه (Local Supervising Authority) لپاره لنده نبئه د .

**Lsc A**

د مور په رحم کي دجنين دکین کتف قدام برخی پوزیشن (Left Scapoloanterior) لپاره لنده نبئه د .

**Lsc P**

د مور په رحم کي دجنين دکین کتف خلف برخی پوزیشن (Left Scapoloposterior) لپاره لنده نبئه د .

**LSD**

د لايزيرجيك اسبد داي ايتايل امايد لنده نبئه (Lysergic Acid Diethylamide) لپاره لنده نبئه د .

**LSP**

د مور په رحم کي دجنين دکین لوري عجز هليوکي خلف برخی پوزیشن (Left Sacroposterior) لپاره لنده نبئه د .

**LST**

د مور په رحم کي دجنين دکین لوري عجز هليوکي مستعرض برخی پوزیشن (Left Sacrotransvers) لپاره لنده نبئه د .

**LTF**

د لمفوسایت ترانسفورمینگ فکتور (Lymphocyte Transforming Factor) لپاره لنده نبئه د .

**Lu**

د عنصر لپاره لنده کېمیاوی نبئه (Lutetium) .

**Lubb -Dupp**

Heghe کلمي چي د زره د لومړي او دوهم غړه لپاره پکار وړل شي او د زره د کېږي (Cardiac Cycle) په لپه کېږي د ستاتسکوپ پدرېعه اور پېدل شي .

**Lubricant**

نرمونکی ماده، غورونکی مابع، هغه ماده یا مابع چې د دوه خوئنده برخو تر منځ اصطکاک د کمبنت لپاره کاروله شی

**Lubricate**

د غورینې مادې پذرېعه د یوه جو پښت غورول، د غورولو کرنه.

**Lubricating**

د غورینې مادې پذرېعه د غورولو پروسه چې تر خود دوه خوئنده برخو تر منځ اصطکاک د کمبنت منځ ته راشی.

**- Lubricating Jelly**

د غورولو لپاره هغه جیلی (Jelly) مابع ته ورته جو پښت چې د یوه خه با شی د سطحی د غورونې په موخه پکار ورل شی تر خو سطحه بنویه پنه خپله کړي.

**Lubricated**

غور کړل شوي، د غورینې مادې پذرېعه بنویه شوي.

**Lucid**

هغه حالت چې پکي ماغزه (دماغ) په رنه او روښانه بنه کار وکړي، د تفکر خرگند بهير، لکه د درد درلودلو سره هم هوښبار پاتي کېدنه.

**- Lucid Interval**

هغه مرحله (وقه) چې د دماغي ناروغيو له امله د دوه بې ھونه مهالونو په منځ کې یوه هوښياره (دماغي روښانه کار کړني) لمحه شتون ولري لکه د قحفی تر ضبطاً تو په لړ کې.

**Lucidity**

د تفکر خرگند بهير، د هوښيارتیا مرحله.

**Ludwig's Angina**

د خولی د جوف سلولیت او د ګایارې د خینې سیمو پرسوب حالت دی چې بنائي د تنفسی لازه بندبست منځ ته راشی دا په (1865-1790) کالونو کې د لومړی خل لپاره د جرمني عالم (Wilhelm Friedrich Von Ludwig) پذرېعه شرحه شو.

**Lues**

د سیفلیس Syphilis او وبا یاطاعون Plague ناروغۍ لپاره نوم دی

**Luetic**

د (Lues) اپوند صفت.

**Lumb-**

دا یو مختارې دی او د قطنی ناحیې معنی بشپړو.

**Lumbago**

د ملا درد، قطنی دردونه، د ملا تیر د بنتکته برخی دردونه.

**Lumbar**

د ملا بنتکته برخی اپوند، قطنی اپوند صفت.

**- Lumbar Artery**

د قطنی شربانونه (سورکې) چې د دې برخی اروا مسؤولیت لري

**- Lumbar Cistern**

په نخاع کې د تحت العنكبوتیه مسافه هلتنه چې دورامتیبر (Dura Mater) ختمېږي د نخاعی - دماغی مابع پذرېعه د کېږي.

**- Lumbar Enlargement**

د قطنی برخی ضخامه، د بنتکته نخاعی رسی (طناب) سوروره او عربضه برخه هلتنه چې د لادنې اطرافو ورسه په تماس دی.

**- Lumbar Plexus Noun**

قططی ضفیره، هغه برخه چې پکي د ورون او ګپلي خو عصبی ریښې یو تریله سره یو کېږي او (Upper Psoas Muscle) (پاسه پرته ۵)

**- Lumbar Puncture**

قططی بذل، هغه جراحی مداخلو کړنده چې پکي د ملا خڅه نخاعی - دماغی مابع راویستل شی چې ورته د (Spinal Tap) او (Puncture) نومونه هم ورکول شویدی.

**- Lumbar Region**

قططی سیمه، قطنی ناحیه، د ګپلي هغه برخه چې به دواړه لورو کې بې صروی سیمي (Umbilical Region) (شتون لري).

**- Lumbar Vertebra**

قططی فقره، قطنی شمزی، د پنځه ووفقاراتو خڅه هر هغه فقره چې د صدری فقاراتو او عجزی فقاراتو تر منځ پرته ۵.

**Lumbarization**

د عجزی د لومړی او دوهم سګمنټ نه نښلېدل چې یو دوی اضافې فقري بند جوروی چې پدې صورت کې عجز یوازي خلور برخې لري.

**Lumbo-**

دا یو مختارې دی او د قطنی ناحیې معنی بشپړو.

**Lumbodynbia**

د ملا د قطنی برخی درد درلودل.

**Lumboinguinal**

قططی - مغبني پوري اپوند صفت، په ایخ او ورانه کشالي یا غولنګ پوري اپوند صفت.

**Lumbosacral**

قطنه - عجزی اړوند صفت.

**- Lumbosacral Support Belt**

ملاښد ، هغه ملاښد چې د ملاهه وکو حمایت کوي.

**- Lumbosacral Joint**

قطنه - عجزی بند ، هغه بند چې د قطنی پایلې فقری او عجزی فقری تر منځ جوړ دي.

**- Lumbosacral Movement**

قطنه - عجزی حرکتونه چې د فزیوتراپی پرمہال سپارښته کېږي.

**Lumbricide**

هغه عامل او درمل چې د اسکاریس چینجې له منځه وړوي.

**Lumbricoid**

د خاورې چینجیانو ته ورته چې د (Ascaris Lumbricoides) لپاره پکار وړل شی.

**Lumbricosis**

په اسکاریس ناروغری کړټیا حالت.

**Lumbricus**

خاورین چینجې ، اسکاریس.

**Lumbus**

پوستکې ، جلد.

**Lumen**

لومن ، د یوه تیوب یا تیوب دوله غړی داخلی کانال یا جوف لکه د اندوسکوپ د آلی دنته لومن یا د هضمی کانال دنته لومن . د SI Unit ) ډپر لپه او سپکه کچه لبردونه (صادر یا دفع په یوه ثانیه کې بلل شی په (تراتیستون) کې الکترون غورخونکې (افشانونکې) .

**- Intestinal Lumen**

د کولمودننے لومن یا تشه برخه.

**- Residual Lumen**

پاتې شونی لومن ، بقایائی لومن ، د راتکی کڅورې پاتې شونی چې د هایپوفیز د غدي د منځنۍ برخی او دیستانل برخی په منځ کې پرته ده.

**Luminal**

خوب راړونکې درمليز جوړشت.

**Luminale**

د (Lumen) اړوند صفت.

**Luminalet**

د (Phenobarbital) لپاره سوداګریز نوم دی.

**Luminescence**

د زیاتې تودوخي له تولید خخه پرته د نور(روښاني) د تولید خانګړیا یا خاصیت لول.

**Luminophore**

د کېمیاوی موادو یوه ډله چې ژوندیو مرکباتو ته د لومينسانس خانګړنه ورکوي.

**Lumirhodopsin**

د واسطوی محصولاتو خخه یوه چې د نور(روښاني) په وړاندې د روډوپسین د خای نیونې له امله منځ ته راخښ.

**Lump**

کلکه کتله /تومور ، هغه جوړه نسبجي کتله چې تر پوستکې لاندې سطحه کې وي ، غېر نورمال غښته نسبجي تومور چې بنائي د بدنه په بېلاپلو برخو کې رامنځ نه شي.

**- Abdominal Lump**

د ګبدې اړوند منځ ته راغلي کتله /تومور .

**- Breast Lump**

د تیبونو اړوند کتله او تومور.

**- Inguinoscrotal Lump**

د معبني - سفن برخې کتله .

**- Neck Lump**

د غارې اړوند کتله .

**Lumpectomies**

د (Lumectomy) ګنه شمېره بلل شې.

**Lumpectomy**

د جراحی کړنلاري په مرسته د یوې کتلې د راویستنلو جراحی غوشول او راویستل دی هغسي چې نړدې پراته نسجونه متضرر نشي لکه د تیبونو خخه د کتلې راویستل.

**Lunate**

په هلالی بنې ، د مړوند برخې د اټه کوچنيو هدوکو خخه یو یې (Lunate) نومېږي

**- Lunate Bone**

لوئیت هدوکې ، د مړوند برخې د اټه کوچنيو هدوکو خخه یو یې (Lunate) نومېږي

**Lund And Browder Chart**

هغه چارت چې پري د سوځبدلو ناروغانو د جلد سطحه محاسبه کېږي.

**Lung**

سېږي ، ریه ، شُش ، د تنفسی سیستم یوځړې چې د

وینې چانو او تصفیې (کاربن دای اکساید او اکسیجن تبادلی) کې حیاتی روں لری او د حیاتی غړو یو مهم غړي بلل شی دوه عددده دي او د صدر په دنه قفس کې دواړه لورو کې پراته دي او هغه لغتونه چې د Bronch-, Broncho-, Pneum-, Pneumo-, Pneumon-, Pulmo- مختارو پیل کېږي دسرې معنی بشپړوی نښې سبې درې لوښونه او کین سبې دوه لوښونه لری

### - Black Lung

تور سبې، د پېرو د سکروپه کانونو کې د کارگرانو-مزدورانو کې پنوموکونیوز اخته سبې بلل شی.

### - Brown Lung

نصواری، توریخن-قهوه نئی سبې.

### - Farmer's Lung

د بزگرۍ سبې، یو دول تنفسی ناروځی، چې د خوسا شویو و بنو د ګردونو د تنفس له امله منځ ته راخې.

### - Humedifire Lung

مرطوب کونکې سبې، اکزوجن الریزک الوبولیت چې د مرطوب کونکو یا مصنوعی ساور کونکو ماشینو نو خڅه راونکو هېهي هوا د تنفس له امله منځ ته راخې چې په چې ځیاسو، آمېب، یا تروموفیلیک اکتینومایستونو باندي کړکتیاوی بلل شی.

### - Iron Lung

د Drinker Respirator لپاره عامه اصطلاح ده.

### - Lung Cancer

د سرو ناسور، د سرو کانسری ناروځی.

### - Lung Warm

د سبې چینجې، هر دول پرازیت چې سبې کک پکې لکه د (Pargonium Westermannii) په خېږ.

### - White Lung

د (Pneumonitis Alba) په انډول.

### Lunula

هغه کې سپینه کربنه (White Mark) چې د ګوتو د نوک په قاعده کې وي چې ګنہ شمېره يې (Lunulae) بلل شی.

### Lupoid

په لوپوس پوري اړوند، لوپوس ته ورته حالت.

### Lupus

د پوستکی معند - دوامداره ناروځی چې تېږي کبدونکې راوتلي سبې او خرگندې خو ډوله پرته له اړیکو اندفاع ګانې لري.

### - Drug-Induced Lupus

له درملو خڅه زېړنده غږګونېزی لوپوس، ډاول د خپاره

لوپوس اریتماتوز ته ډېږي ورته دی او د (هایدرلایزین، ایزوپنایز) تشنج ضد درملو او پروکائین امايد د اوږد مهالی کارونې وروسته منځ نه راځی.

### - Lupus Erythematosus

دمنضم نسج د مزمونو ناروځيو یوډه ډله چې په دوه اصلی ډولونو سره راپرسبره کېږي (جلدی-څباره اندفاعات چې په رسه شدید دول د سیستمیک، زړه، بندونو اور ګونو) ناروځی، مل وی لنډه نښه يې .  
DLE (55)

### - Chilblain Lupus Erythematosus

یو دول لوپوس اریتماتوز چې د سروځي شخه زېړنده د رګونو ضایعاتو سره تراوا لری او په سپوځي سره پیاوړ پیا موږی سر د زکام په خېر خوبیا وروسته د ډیسکوئید لوپوس اریتماتوز په خېر راپرسبره کېږي.

### - Cutaneous Lupus Erythematosus

جلدی لوپوس اریتماتوز د لوپوس اریتماتوز د اصلی دوه ډولونو خڅه یو چې په هغه کې پوستکی په یوازی ډول اخته کېږي د ناروځی (زممنه، تحت الحاد، حاده، بېنه لري).

### - Discoid Lupus Erythematosus

د جلدی لوپوس اریتماتوز مزمن ډول چې د تفلس پذرעה پونيل شویو سور رنګه مکولون پواسطه پېړنډل شی چې سکار (تدب پرڅای پرېږدی لنډه نښه يې DLE).  
DLE

### - Hypertrophic Lupus Erythematosus

یو دول جلدی ډیسکوئید لوپوس اریتماتوز چې د مېځکي او هایپر کراتوتېک اندفاعاتو په مرسسه پېړنډل کېږي.

### - Systemic Lupus Erythematosus

څپور (منتش) لوپوس اریتماتوز، د منضمی نسج عمومي او مزمنه ناروځی چې طبفې يې د خفيفي بېني خڅه تر فولمينانت پورې بدلون موږي او د (جلدی دانو مفصلی درد، لکوښیا، وینه لري، حشوی ضایعات، عصبی تظاهراتو، لمنادینې، تېي... اونرور) په مرسسه پېړنډل شی لنډه نښه يې SLE.  
SLE

### - Lupus Erythematosus Profundus

ژور ډول لوپوس اریتماتوز، پدې ډول کې ناروځه او سمې سیمې د پوستکی تحت الجلد کې نوډولونه یا ژور قهوه نئی رنګه انډورا سیفونه لیدل کېږي اخته برخه (اریتماتوز، اتروفیک او زخمی کبدونکې) کېداي شی او تندب پرڅای پرېږدی.

### - Lupus Erythematosus Tamidus

څپور (منتش) ډیسکوئید لوپوس اریتماتوز چې ضایعات يې د سور رنګه یا قهوه يې رنګه پلاکونو بېنه لري.

### - Lupus Hypertrophicus

یو ډول څپور لوپوس ولکاریس چې اوبلن و جیتا تیف ضایعات لري او غالباً په مخ يې قبیح (اکرودات) لیدل شی. دا بدنب سورو یو ته نږدي نسخونو خاییونو کې منځ ته راخې. D  
Hypertrophic  
Lupus Erythematosus

**- Lupus Miliaris Disseminatus Faciei**

بو دول لوپوس اریتیماتوز چی ضایعات بې په خانگوی دول سره د (لېمو پورتنی شوندی، زنې او بوزي) په پروباندی د سطحی خوغونو او منش نوډولونه پېښو.

**- Neonatal Lupus**

پیسکونید لوپوس اریتیماتوز ته ورته جلدی دانې چی ضایعات بې د عمومی ناجوړتیا لکه (زړه بلکونو، هیپاتو سپلیونمیکالی) سره مل وی او په نوی زېړې دلو ماشومانو کې لیدل شی.

**- Lupus Pernio**

د سارکوئیدوز د ناروغۍ جلدی نښې نښاني چې د (غورونو، تندی، بېړی او ګوتومخ په نرم مخلانده او شفافه پلاکونو په بېنه وی چې غالباً هدوکو د سیستونو سره مل وی د (Chilblain Lupus Erythematosus) په انډول.

**- Lupus Vulgaris**

لوپوس ولگاریس، دا د نری رنځ له امله پراخ ډول جلدی انفعادات دی چې د منځ برخې د پوستکی پرمخ سره داغونه منځ ته رائی بیا متن کېږي او د سورېخنه - قهقهه بې رنګه پلاکونو په مرسته د پېړندلو وړ ګرځی.

**Luteal**

د ژیر جسم (Corpus Luteum) پورې اړوند صفت.

**Lutein**

ژیر ډوله صباغ په ژیر جسم کې، په (ژیر جسم، د واژد و په حجره او هګی په ژیرو) کې شتله شحمی رنګه دانې، د لایپکروم ټول تال دولونه.

**Luteinising Hormone**

لوتینایز کوونکی هورمون، چې د (Pituitary Gland) پذرپه تویلید برې هغه چې د (Corpus Luteum) جوړدانه په بنسټو او Interstitial (په تارینه وؤ کې شتله کوي او ورته د) Testosterone Cell Stimulating Hormone (نوم هم ورکول شوبیده لنده نښه بې) (LH)، د (Luteinizing Hormone) په انډول.

**Lutinization**

هغه مرحلې چې پکې له هګی اچوونې وروسته د هګی خالی اړوند فولیکول په ژیر جسم اوږي چې (اسکولایزشن، د فولیکول حجره هایپرتروفی او د واژد راغوندې دل) منځ ته رائی.

**Luteo-**

دا یو مختارې دی او د (ژیر، ژیر جسم) معنی بشپړو.

**Luteoma**

د تکا ګرانولوزا د حجری تومور، د هګی خالی د لوتینی حجره هایپر پلازیا چې خینې وختونه د بلاربښت په درې میاشتنی کې منځ ته رائی.

**Luteotropic**

د ژیر جسم د جورې دنې د بهير پارونه تحریک.

**Lutetium**

يو کېمیاوی عنصر چې ایومی شمېره بې (71) اوښنه بې (Lu) ۵۵

**Lutizomyla**

د خاورینو میاشو یوجنس چې (Psychodidae) په کورنې پورې تراو لری او بسخینه جنس بې وينه زېښې.

**Lux**

د ایلومینیشن (Si) یوون ( واحد) چې یو متر مربع کې یو لومن دی.

**Luxation**

بېخایه توب، خلع، د بند اوښته، د (Dislocation) په انډول.

**Luxus**

زيادښت، اضافه، دېروالي، بې دربغه، پرماتوب.

**LVAD**

د زړه د کین بطین د ارزونې لپاره وسیله (Left Ventricular Assist Device) لپاره نښه بې ۵۵.

**LVN**

جواز درلودونکی مسلکی نرس (Licensed Vocational Nurse) لنډه نښه ده.

**Lw**

د کېمیاوی عنصر لپاره لنډه کېمیاوی نښه.

**Lyase s**

د ازایمونو هغه ډله چې د هاپدرولایز یا اکسیدیشن له لاری له یوی کېمیاوی مادي خنډه یو خانگوی ګروپ بېلوي دغه ازایمونه دوه ګونې رابطي ماتوی او یا داچې یو ګروپ له دوه ګونو رابطه سره نښلوي.

**Lycanthropy**

يو ډول هذیان (ې خا به غېدا، ناغونې کېدا) چې ناروغ خان لپوه بولی دا د روانی ناروغیو یوه نښه بلل شی.

**Lycopene**

په سرو بانجاخو (باتینګنو) یا نورو مېوو کې کاروټین ته ورته رنګ.

**Lycoperdonosis**

د چنیاسو د سپورونو د استنشاق خنډه زېړنده تنفسی ناروغی

**Lyingin**

نفاسی ، د نفاس دوری پوري اپوند، د نفاس دوره، د نفاس مرحله.

**Lyme Disease**

دا یوه ویروسی ناروځی ده چې د *Borrelia Burgdorferi* پذربعه دهوسی دورو د چیچولو له امله لېږدول شی چې سره مخه (Rashes)، عصبي دردونه، فاج (Paralysis) او په شدیدو پېښو کي مرگی [امنځ ته راخې]

**Lymph**

لمف، هغه رنه او شفافه کم رنګه (بیکدېزپه) مایع چې په لمفاوی رګونو کي بهېری د بدن د نسجونو خخه سرچینه اخلي او بېرته د لمفاوی سیستم له لزې ويني ته ستښېری او اصلی حجره یې لمفوسایت نومېری چې ورته (Lymph Fluid) نوم هم ورکړل شوی دا مایع د ایو، پروتئین او سینو کرباتو (Lymphocytes)، لرونکی دی او د بدن د دفاعي سیستم غوره برخه بلل شی.

**- Aplastic Lymph**

هغه لمف چې په زیات شمېر کي سپین کربات لري او نه ارکانیز کېږي.

**- Corpuscular Lymph**

کربوی لمف، د *Aplastic Lymph* (په انډول).

**- Lymph Duct**

لمفاوی قنات، د لمفاوی چینل سیستم قنات یاراګ.

**- Euplastic Lymph**

هغه لمف چې د پرن کېدو (لخته کېښې) ته لبوالټیا لري.

**- Fibrinous Lymph**

فېبرینی لمف، د *Euplastic Lymph* (په انډول).

**- Lymph Fluid**

لمفاوی مایع، لمفاوی سیستم کي شته مایع، لمفاوی مایع د *Lymph* (په انډول).

**- Lymph Gland**

لمفاوی غوته، لمفاوی عقده، هغه لمفاوی نسجی کنټه چې د بدن په بېلاپلو برخو کي شتون لري او د لمفاوی سیستم یوه برخه بلل شی (*Lymphatic Node*) هم ورته ويل شی لو لمفوسیت حجري تولیدو، د *Lymph Node* (په انډول).

**- Inflammatory Lymph**

التهابي لمف، هغه لمف چې د التهابي پروسې له امله پېښ شې.

**- Tissue Lymph**

نسجی لمف، هغه لمف چې د وينې په خای د بدن له نسجونو خخه سرچینه اخلي.

**Lymph -**

دا یو مختارې دی او د [نت] *Lympho-* [معنی بشپړو].

**Lympha**

د *Lymph* (په انډول).

**Lymphaden -**

دا یو مختارې دی او د لمفاوی غدي معنی بشپړو.

**Lymphadenectomy**

د لمفاوی غدي د غوشولو جراحی کرننلاره ده او ګنه شمېرې يې (Lymphadenectomies) بلل شې.

**Lymphadenitis**

د یو یا خو لمفاوی غدوه تهاب.

**Lymphadenocle**

په یوه یا خو لمفاوی غدو کي د سیستې شته والې.

**Lymphadenography**

د لمفاوی غدواتو دته ته د رنګه موادو تزریق وروسته راډیوگرافی اخیستنه.

**Lymphadenoid**

د لمفاوی غدواتو نسج ته ورته جوړښت.

**Lymphadenoma**

د *Lymphoma* (په انډول).

**Lymphadenopathy**

د لمفاوی غدواتو غېر معمول پتالوژیک او ناوراغی حالت ته ويل شې چې ګن شمېرې يې (Lymphadenopathies) بلل شې.

**- Angioimmunoblastic****Lymphadenopathy With****Dysproteinemia**

لمفوما ته ورته سیستمیک ناروځی ده چې د (کمزوریا)، لمفاویونی او عمومی نښو) په مرسته پېښندله شې چې د دیسپروتینیمیا سره مل د غېر نارامل غېرگون په تیجه کې پېښېرې لنډه نښه يې (AILD) ده.

**- Dermatopathic Lymphadenopathy**

د ملانو درما او نورو درماتوزونو سره مل د لمفاوی غدواتو غیتوالې او ضخامه د چې یوستکې مزمن سوروالې لري.

**- Immunoblastic Lymphadenopathy**

د *Angioimmunoblastic Lymphadenopathy* (په انډول).

**Lymphogogue**

هغه عامل چې د لمفاوی مایع تولید پاروی او پیاوړي کوي.

**Lymphangi -**

دا یو مختارې دی او لمفاوی رګونو معنی بشپړو.

**Lymphangiectasia**

لمفاوی رگونو دلومن قطر توسع یا آزاد بدنہ / پرسوب.

**Lymphangiectasis**

هغه حالت چې پکي گن شمپر کوچنی لمفاوی رگونه د لوی لفاوی رگونو دبندبنت له امله توسع او پرسوب مومنی.

**Lymphangiectatic**

د Lymphangiectasis اپوند صفت.

**Lymphangioendithelioma**

د لمفاوی رگوناندوتیلوما.

**Lymphangiography**

د کثیفه مادی Radio -Opaque د تزریق وروسته د لمفاوی رگونو رادیوگرافی اخیستنی کرنلاره گن شمپر یې Lymphangiographies بلل شی.

**Lymphangiology**

لمفاوی رگونو د اپوند خپنون او پلتینو علم.

**Lymphangioma**

لمفاوی رگوناونسج خخه جور شوی سلیم دول تومور چې گنه شمپر یې Lymphangioma یا Lymphangiomas بلل شی.

**- Cavernous Lymphangioma**

هغه ژوره لمفاتیجیوما چې د نعروطی لمفاوی نسجونو خخه منځ ته راخی او په سر او غاړه کې موندل کېږي. د Cystic Hygroma، په انډول.

**- Cystic Lymphangioma**

د Cystic Hygroma او Lymphangioma Cysticum، په انډول.

**Lymphangiomatosis**

د بلاريو مبرمنو خانګړي ناروغری چې په (سرو، لمفاوی غدواتو او صدری مجراء گانو) کې د بنويه / ملساً عضلاتو د خپاره دول او نودولر ودې په مرسته پېښتل د شی.

**Lymphangiophelitis**

لمفاوی رگونواو وریدونو گډول التهاب.

**Lymphangioplasty**

دا یو جراحی عملیه ده چې پکي په مصنوعی ډول لمفاوی چینل رامنځ ته کېږي او گن شمپر یې Lymphangioplasties بلل شی.

**Lymphangiosarcoma**

دا یو ډول خبېت تومور چې د لمفاوی رگونو دته لومن کې د فرش شوی اندولتیال حجراتو خخه رامنځ ته کېږي

گن شمپر یې Lymphangiosarcomas یا Lymphangiosarcomata بلل شی.

**Lymphangitic**

د Lymphangitis اپوند صفت.

**Lymphangitis**

د لمفاوی رگونو التهاب.

**Lymphapheresis**

د Lymphocytapheresis په انډول.

**Lymphatic**

لمفاوی، دلمف اپوند صفت، لمف پوري تړلي.

**- Lymphatic Capillary**

لمفاوی کپیلری رګ چې لمف مابع رگونو ته تخليه او لېږدو.

**- Lymphatic Duct**

لمفاوی قنات، لمفاوی اساسی چینل رګ.

**- Lymphatic Node**

لمفاوی غده، لمفاوی غوته، لمفاوی عقده، د Lymph Gland په انډول.

**- Lymphatic Nodule**

لمفاوی نودول د لمف کوچنی غده چې په Clusters Tissues کې موندل شی.

**- Lymphatic System**

لمفاوی سیستم، هغه د لمفاوی رگونو سلسله چې د انساجو خخه لمفاوی مایع لمفاوی غدواتو او له هغه خایه د وینې بهير ته لېږدو.

**- Lymphatic Vessel**

د لمفاوی چینل سیستم رگونه.

**Lymphatism**

د لمفاویک حالت Lymphaticus Status ته ویل شی.

**Lymphatitis**

د لمفاوی سیستم د یوې برخی التهاب.

**Lymphatolysis**

د لمفاوی نسج تحریک او تخریب.

**Lympholytic**

د Lymphatolysis اپوند صفت.

**Lymphectasia**

د لمف پواسطه د یوې سیمی پرسوب او پراخیندنه.

**Lymphedema**

د لمفاوی غوتو یا رگونو د التهاب او ناروغیو له امله په ثانوی دول دبندبنت له امله د بین النسجی مایع د راغوندې دو له مخې مزمن پرسوب.

**- Congenital Lymphedema**

د (B) **Milroy's Disease** په انډول. په ولادي بنې د لمفاوی سیستم د بندبنت له امله د یوی سیمی اذیما او پرسوب منځ ته راتک.

**Lymphnoditis**

د (Lymphadenitis) په انډول.

**Lympho –**

دا یو مختارا په دئ چې د (Lymph) ، لمفاوی نسج ، لمفایک لمفوسيت، **Lympho** – (معنی بشپړو).

**Lymphoblast**

غېر معمول حجري دی چې د مورفولوژۍ له مخي نابالغ دی او خان دهله فعال لمفوسيت په بینه بشکاره کوي چې د انتی جنيک تحريک په خواب کې يې بنه اړولې وي او د حاد لمفوبلاستيک لوکيميا یو ډول دئ.

**Lymphoblastic**

د (Lymphoblast) او **Lymphocytes** پوري اړوند صفت.

**Lymphoblastoma**

پرته له توپیر کېدنې لمفوسيتیک خبيث تومور. **Lymphoblastomatosis** په وينه کې د لمفوبلاستونو شمبر زیاتوالی ته ويل شي.

**Lymphocele**

هغه سیستونه چې پکي د جروحاتو او لمفاوی قناتونو او غدواتو ناروغیو له امله لمف ماڼع راټوله شوېو.

**Lymphocryptovirus**

ابستاین بار ته ورته ویروس : D (Gamma Herpes Virinae) د کورنې خخه چې په انسانانو او حیواناتو کي ناروغی پېښوی او د (ابستاین بار او's Marke's) ناروغی ویروس پکي ونډه لري.

**Lymphocytapheresis**

د یوکس له وينې خخه په انتخابی ډول د لمفوسيتونو اخیستل او هماګه کس ته د هغه پاتې وينې پرته تزريق کول.

**Lymphocyte**

لمفوسيت ، حبیب (پوناکه) نه لرونکي یوه هستو سپینه پخه حجره چې هسته يې پرمیانه کروماین او کمرنګه سایتوپلازم لري دغه حجره د لمفوئید نسج پواسطه منځ ته رائی او د معافیتی غبرګونونو په پېښو کې يې تولبد تحريک کېږي.

**- B-Lymphocyte's**

د (B) ډول لمفوسيت حجره. په بورسا پوري اړوند لمفوسيت حجره، دهله حجره پریکارسون چې د انتی بادی تولیدونکي دی او اساساً په هومورال معافیت کې اغېزمنتیا لري.

**Cytotoxic Lymphocyte**

توپیر اتفرق شوي د (T) لمفوسيتونه چې تر پېژندنې وروسته موخت ایزی حجري تخریبولي شي. د (T) لمفوسيت حجري د خپلو انتی جنى رسپتورونو له لارې د پېژندلوبهړ پرمخیانې دغه حجري د (بیوند په رد کولو ، د خپشو حجره په وړنه او په ویروس کړو حجره په له منځه ورنې) کې رول لري.

**- Reider's Lymphocyte**

يو ډول میلوبلاستیک حجري چې خینې وختونه په حاوه لوکيميا او مزمنه لمفوسيتیک لوکيميا کې لیدل کېږي او داسې هسته لري چې د خوبلنو ګرانولونو درلولو له امله فصیصی بنه خپلوی.

**- T- Lymphocyte's**

د (T) لمفوسيتونه ، د (T) حجري ، په تایموس پوري اړوند لمفوسيتونه چې د ودی-تکثر پرمهال ددي غدې خخه تپربېږ يا داچې شجونو ته تر کیده کېډو د مخه د تایموس تر اغېزی لاندې رائی.

**Lymphocytic**

د لمفوسيت (Lymphocyte) اړوند صفت.

**Lymphocytoblast**

د (Lymphoblast) په انډول.

**Lymphocytoma**

توپیر يا تفرق شوي لمفوسيتیک خبيث لمفوما تومور.

**Lymphocytopenia Cutis**

جلدی لمفوسيتونې، د جلدی لمفوئید هاپرپلازیا رابنکاره کېډنې چې د اڅخ ، غورونو، هډونو، او تیبونو په هاله آړولو] باندې د یوې یا خو اندفاع ګانو له مخي پېژندل کېږي.

**Lymphocytopenia**

لمفوسيتونې، د وينې د بهير په لړ کې د لمفوسيتونو د کچې لپېډنه. د (Lymphopenia) په انډول.

**Lymphocytosis**

وينې په سپروم کې د لمفوسيتونو شمبر زیاتوالی.

**Lymphocytotoxicity**

سمی ډول لمفو سایتوزس، د لمفوسيتونو له منځه وړلوا د هغوي د وېجارتیا د توان خرنګوالي لکه د هغه لمفوسيتونو د له منځه تلنې بهير چې خانګوکې سطحې اتنې جن لري او د سیروم او کمپلمنت په وړاندې خای لري.

**Lymphduct**

لمفاوی رگ ، لمفاوی قنات.

**Lymphoedema**

Hegه تورم او پرسوب چې د لمفاوی چېنل د انسداد له  
 امله د انساجو په منځ کې لمفاوی مابع راتولبرې او  
 پرسوب پېښوی . **Lymphedema** ( ) په انډول .

**Lymphoepitheloma**

Hegه لمفاوی نسج پورې ترپلي تومور چې د رګوند لومن  
 داپیتل نسج پورې ترپلي دئی بیو ډول پولیمورفیک  
 کارسینوما چې چندان تپیرش شوی نه وی او د  
 نازوفرینکس د لمفوئید نسج د پېښونکي اپیتليوم  
 خڅه سړچینه اخلى .

**Lymphogenous**

د لمف جو پدنه پوري اروند ، دلمفاوی نسج خڅه منځ  
 ته راغې .

**Lymphoglandula**

د لمفاوی نسج اروند کوچنی غده .

**Lymphogranuloma**

Hegه د ګرانولیشن نسبجی تومور چې د لمف خڅه رامنځ  
 ته شوی وی ، د هوجکن ناروغنی .

**- Lymphogranuloma Inguinale**

مغبني لمفوګرانولوما ، یوه مقارتی (زهرو) اتنانی ناروغنی  
 چې په ( Clamedia Trachomatis ) باندې د اخته کبدو له امله  
 منځ ته راخی او په تناسلی جهاز باندې د اولیه استقلای تپی  
 کبدونکو اندفاعاتو او حادي لمفاوی ادينيوتی پذربعه پېښدل  
 شوي ، د **Lymphogranuloma Venereum** ( ) په انډول .

**- Lymphogranuloma Venereum**

زهروي لمفوګرانولوما ، یوه مقارتی (زهرو) اتنانی ناروغنی  
 چې په ( Clamedia Trachomatis ) باندې د اخته کبدو له امله  
 منځ ته راخی او په تناسلی جهاز باندې د اولیه استقلای تپی  
 کبدونکو اندفاعاتو **Ulcer** ( ) او حادي لمفاوی  
 ادينيوتی پذربعه پېښدل شوي لنهو نښه بیو ( **LGV** ) د ( )  
 په انډول . **Lymphogranuloma Inguinale**

**Lymphogranulomatosis**

په ګوتوكې د هوجکن د ناروغنی .

**Lymphography**

د لمفاوی چینل (کونو او غرتو) ته د نته د بشکاره کېدونکي ( **Radio-Opaque** ) مادې زرق وروسته را د یوګرافی  
 اخيستل .

**Lymphoid**

لمفاوی ، د لمفاوی سیستم (نسج ، لمف ، غداوتو ، رګونو)  
 اروند صفت .

**- Lymphoid Tissue**

لمفاوی نسج لکه (لمفاوی غدي ، تانسیلونه او توری) چې د رتیکولر  
 شبکي رشتواو حعرو پذربعه حمايیه کېږي .

**Lymphokine**

د اتنى جن سره د مخامنځ کبدو له امله د حساسو  
 شویولمفوسايتونو خڅه آزاد شوی پروتیني موادو لپاره  
 عمومي اصطلاح معلومېږي چې دغه مواد د  
 ماکروفازونو په فعالیت سره او حعروی معافیت کې  
 رول لري .

**Lymphokinesis**

په نیم دایروي مجراء ګانو کې د انډول محرکت ، په بدن  
 کې د لمف جريان .

**Lympholytic**

د لمفوسايتونو حعرو د تخريب اهل ګرځي .

**Lymphoma**

لمفوما ، د لمفاوی نسج خڅه رامنځ ته شوې خبيث  
 تومور ورته نوم بې ( **Lymphadenoma** ) او ګن شمير بنه بې  
 ( **Lymphomatata** ) یا ( **Lymphomas** ) بليل شوي .

**- Adult T-Cell Lymphoma**

د ( **Adult T-Cell** ) خڅه منځ ته راغلي کاهل بنه لمفوما یاد ورته  
 نوم لوکيميا ( د ويني سرطان ) تهويل شوي ، د ( **Adult T-Cell Leukemia** )  
 په انډول .

**- B-Cell Monocytoid Lymphoma**

د لوکيميا حجري ته ورته د حجري لرونکي لمفوما چې د ډېر  
 ناڅيزه خباتت درلودونکي وی .

**- Burkitt's Lymphoma**

یو ډول لمفوما د چې د درز نه درلودونکو کوچنيو حعرو  
 لرونکي دی افريقا کي ليدل شی معمولاً د ژامني  
 اوستيولياتيك ناروغنی یا د ګېډي د کتلې په بنه رابنکاره  
 کېږي .

**- Difuse Lymphoma**

خپور ( منتشر ) ډول لمفوما ، پدې کې په ټول تال لمفاوی غده  
 کې منتشر لمفاوی نبوليستيک حجري شتون لري چې او س  
 په درې ډولونو ( یو ) حعرو منتشر لمفوما ، د کوچنيو او غتو حعرو منتشر  
 لمفوما او کوچنيو درز لرونکو منتشر لمفوما ( باندې د بشکاره ) شوي دي .

**- Follicular Lymphoma**

فوليکولي لمفوما ، یو ډول غير هوجکن لمفوما چې په هغه کې  
 حجري په ندولونو او فوليکولونو کې د ګېډيو ( بندلو ) په خبر  
 خاي لري .

**- Follicular Center Cell Lymphoma**

فولیکولی مرکزی حجری لمفوما، د **B** حجری لمفوما چې د فولیکول د مرکز د نارمل حجر و سره د هستوی خانګونو او د حجر وی اندازی د ورته والی له مخی پلبندی کېږي.

**- Giant Follicular Lymphoma**

**Follicular Lymphoma** په انډول.

**- Granulomatose Lymphoma**

گرانولومات نسج خڅه رامنځ ته کېدونکي گرانولومائی لمفوما ده، د **Hodgkin's Lymphoma** په انډول.

**- Histolytic Lymphoma**

هیستولایتیک لمفوما، یو ډول غبر هوجکن لمفوما چې نادرأ منځ ته راخی او ده ګډه لوپو توموری حجر و د شته والی له مخی د مورفوولوژیک له پلوه هیستوسایت ته ورته دی خو لمفومیدي سرجینه لري.

**- Hodgkin's Lymphoma**

د لمفوما یو ډول خبیث بنه درلودونکي د هوجکن لمفوما ده.

**- Intermediate Lymphocytic Lymphoma**

**Mantle Zone Lymphoma** په انډول.

**- Large Cell Lymphoma**

یو ډول لمفوما چې د درز لرونکو او بې درز فولیکولی مرکزی حجر و ته ورته خبیشو لوپو لمفوسایتونو د یوې یا خود لوونو یه جوړ بدنه سره د پېښندې وړ ګرځي.

**- Large Cell Immunoblastic Lymphoma**

یو ډول غبر هوجکن لمفوما چې نادرأ او په ډېر خبیث بنه منځ ته راخی او ده ګډه لمفوبلاستونو د شته والی له مخی د مورفوولوژیک له پلوه هیستوسایت ته ورته دی او منتشر بنه لري لمفومیدي سرجینه لري.

**- Lannert's Lymphoma**

یو ډول غبر هوجکن لمفوما چې په ډېر خبیث بنه منځ ته راخی هستوسایتونو په شته والی سره پداسې حال کي پېښندل کېږي چې د هدوکو ماګزه هم اخته شویو.

**- Lymphoblastic Lymphoma**

یو ډول غبر هوجکن لمفوما چې په ډېر خبیث بنه منځ ته راخی د منتشر پرولیفیریشن ارتشاش او کپیز ډوله هسته لرونکي حجری لري چې په سایتوپلازم کي لیدل شي.

**- Lymphocytic Lymphoma**

د کوچنی لمفوسایتیک لمفوما یو نادر ډول چې غالبي حجری پکې د ډالما سل حجری دی، د **Plasmacytoid Lymphoma** په انډول.

**- Malignant Lymphoma**

خبیث لمفوما پدې ډول کې (لمفوسایتونه، هستوسایتونه او د دوی پېړکارسونه او مشتقات) حجر وی پرولیفیریشن شتون لري چې په هوجکن او غبر هوجکن بنه لیدل کېږي.

**- Mantle Lymphoma**

یو ډول غبر هوجکن لمفوما چې په ډېر نادر، منتشره او خیشه به منځ ته راخی او دواوه ډوله حجری پکې ونده لري درز لرونکي کوچنی لمفوسایتونه شتون لري.

**- Mixed Lymphocytic-Histiocytic Lymphoma**

مختلط ډول غبر هوجکن لمفوما چې پکې (کوچنی حجری لمفوسایتونه ورته دی او لوپي حجری هستوسایت ورته دی)، ليدل کېږي

**- Nodular Lymphoma**

**Follicular Lymphoma** په انډول.

**- Non -Hodgkin Lymphoma**

غبر هوجکن لمفوما، د خبیث ډول لمفوما یو هتروجنی ګروپ چې یوازینې ګډه خانګرنې بې د (درېد شتربنګ) د لوپو حجر و د نشتوالي دی کوم چې د هوجکن دناروغۍ خانګرنې نه شمبرل کېږي.

**- Small B-Cell Lymphoma**

د کوچنیو لمفوسایتونه اپوند لمفوما یو ډېر پراخ او معمول ډول چې اکثر د **Small B-Cell**، لمفوسایتونه لري.

**- Small Cleaved -Cell Lymphoma**

د غبر هوجکن ډول لمفوما ګانو یو ډول چې د خبیشو تفریق درز لرونکو فولیکولی حجر و په جوړولو سره چې منتشر فولیکولی منظره لري پېښندل شي.

**- Small Lymphocytic Lymphoma**

د غبر هوجکن ډول لمفوما ګانو منتشر ډول چې د خبیشو تفریق شوی لمفوسایتونه نیوپلاستیک حجر و ارتشاش سره مل وی د ډغاو تو پرسوب شوغدوی توب او سپلېنومې ګالی په خبر منظري له مخی پېښندل شي.

**- Small Non-Cleaved-Cell Lymphoma**

د ډېر لپو خبات لرونکي یو ډول غبر هوجکن لمفوما چې د درز لرونکو کوچنبو فولیکولی مرکزی حجر و په جوړ بدنه سره د پېښندې وړ ګرځي.

**- Small T -Cell Lymphoma**

د لمفاوی نیوپلازمونو هیتروجنی دله چې په خبیشو حجر و باندې د **Small T -Cell** حجر و اوبنتون له خانګونو خڅه شمبرل کېږي.

**- T- Cell Lymphoma =**

د خانګړو تاوراتاو هستولوونکي لمفوسایتیک لمفوما، د **Convoluted Lymphoma** په انډول.

**- T-Cell Lymphoma**

د لمفوما ګانو یو ډله چې دغه خانګرنې لري : د **T-Cell** لمفوسایتونه کالونې پراختیا چې د خپل تفریق په متھولو مرحلو کې ودرېږي او په هرستندو به **T-Cell** حجر و اورې د پېښندې وړ ګرځي.

د پوستکی خبیث ارتشاخ چی ناروغی بوازینی او تر تولو مهمه  
نبه کپدای شی ، د (Cutaneous Lymphoma) په انډول .

#### - T- Cell Lymphoma

د کوچنیو حجره لرونکی لمفوسایتیک لمفوما چی اکٹرا دغه  
حجري د (T- Cell) نوبعت لری ، د (Small Lymphocytic Lymphoma) په انډول .

#### - U- Cell Lymphoma

د غبر هوجکن لمفوما گانو یو دول د بنې او شکل یا کمیاوه  
جورښت حجره مارکونو له مخی یې په یوه خانګړی دول  
پوري شنو نښه ای د (Undefined Lymphoma) په انډول .

#### - Undifferentiated Lymphoma

پرته له توپیر کبدنې لمفوما ، د درز لرونکی کوچنیو حجره  
لمفوما .

### Lymphomatosis

په بدن کې د خوللمفوما گانو جوړې دنه .

#### - Avian Lymphomatosis

په الوتونکو کې د سپینو کریواتو شته والی چې لمفوسایتونه  
پکۍ شاملېږي ، د (Lymphomatosis of Fowl) په انډول .

#### - Lymphomatosis of Fowl

د (Avian Lymphomatosis) په انډول .

### Lymphomyxoma

د ادینوئید نسج هر دول سلیمه وده / تومور .

### Lymphonodus

لمفاوی غده .

### Lymphopathia

د (Lymphopathy) په انډول .

#### - Lymphopathia Venerea

د (Lymphogranuloma) په انډول ، زھروی لمفادینویتی .

### Lymphopenia

د وینې په سېروم کې د لمفوسایت حجره د کچې  
کمبېت بلل شی ، د (Lymphocytopenia) په انډول .

### Lymphoplasmapheresis

د یوه کس د وینې خخه د پلازما او لمفوسایتونو ببلول  
او بیا پاتې وینه هغه ته بېرته زرق کول .

### Lymphopoiesis

د لمفوسایتونو یا لمفاوی نسج جوړدنه او منځ ته  
راتګ .

### Lymphoproliferative

د رتیکواندوتیلیال سیستم د حجره د تکثر سره په تړ او  
کې

### Lymphoreticular

د لمفاوی - رتیکولار سیستم اړوند صفت، لمفاوی  
شبکوی .

### Lymphoreticulosis

د لمفاوی غدي - شبکوی انډول تیلیال حجره تکثر .

#### - Benign Lymphoreticulosis

(Cat-Scratch Fever) په انډول .

### Lymphorrhagia

د (Lymphorrhoea) په انډول .

### Lymphorrhea

د شلپدلي ، غوخ شوی یا تخریبی لمفاوی رګونو خخه  
د لمفاوی مابع تېښته .

### Lymphorrhoid

د کونې (مقد) شا و خوا لمفاوی کانالونو موضعې توسع  
/ آزاد پدل چې بواسیر ته ورته وری .

### Lymphosarcoma

د لمفوی نسج د خبیث دول ناروغی لکه (هوجکن او  
غبره هوجکن) دول چې د لمفوسایت او د هغوي د غدوی  
حجره خخه سرجینه اخلى .

### Lymphosarcomas

د لمفوسارکوما لپاره کېه شمېرده ده ، د (Lymphosarcomata)  
په انډول .

### Lymphoscintigraphy

د سینتني گرافی کېنلاری له مخی په هغه لمفاوی غدو  
کې د میتاستاتیک توموروں پلتنه چې د رادیو اکتیف  
موادو کارولو سره په نښه شپوې .

### Lymphostasis

د بندېښت له امله د لمفاوی بهیر و درېدل اود لمفاوی  
مابع دنډ کبدنه .

### Lymphotaxis

د لمفوسایتونو د جذب یا اطراح خاصیت .

### Lymphotoxin

يو دول لمفوکائين چې د فایبروblastونو په خير د  
خانګړو موخه ائیزو حجره تخریب اړل ګرځی ، دغه  
ماده په لېر غلطت کې کپدای شی نوری اغزې ولري لکه  
د حجره د پرولفریشن نهی کوول یا کالونی نهی کوول .

### Lymphotropic

هغه چې د لمفاوی سیستم لپاره لیواله او اغزمنه وری

**Lymphuria**

په متیازو کي د لمف شتون.

**Lymph Vessele**

لمفوی رگونه (قناونه) چې لمفاوی مابع له انساجو راتبولوی او وریدونو ته يې لبردوی

**Lionization**

هغه مرحلې یا شرابط چې په لړ کې يې له یوه خڅه پرته تول (X) کروموزومونه په ناخاپې ډول غېر فاله کېږي.

**Lyophilic**

یوه محلل ته لبوالتیا لرل یا په هغه کي ثابتولي.

**Lyophilisation**

د خلاء یا تشیال په شرابطو کي د پلازما - سپروم د چتیک کنګل (انجاه) او بیا د کنګل شوی مادی خڅه د او بوا خیستلو له لاری د یوی بیولوژیکی مادی خڅه د یوه ثابت محصول ترلاسه کوول د (Lyophilization) په انډول.

**Lyophilise**

د (Lyophilization) لپاره فعل ، د (Lyophilization) په عملیې ترسره کوول ، د (Lyophilize) په انډول.

**Lyophilization**

د (Lyophilisation) په انډول.

**Lyophilize**

د (Lyophilise) په انډول.

**Lyophilized**

د (Lyophilization) عملیې ترسره شوی حالت.

**Lyophilizing**

د (Lyophilization) عملیې ترسره کوول پروسه بلل شی.

**Lyophobic**

یوه محلول ته لبوالتیا نه لرل یا په هغه کي ثابتولي.

**Lyotropic**

حلبدوته چمتو.

**Lyopressin**

لایزین لرونکې واژوپرسینی بنه ، هغه مصنوعی محصول چې متیازې کولو ضد او رگونه تنگونکې خاصیت خڅه يې د واژوپرسین ضد هورمون د افراز کمنیت خڅه د زېړنده يې منزی (پېخوند) شکری ناروغری درملنه کې کار اخیستل شی.

**Lyse**

له منځه تلل ، تجزیه ، تخریبیدل ، ویجاپونکې ، د یوه (مرکب ، مادی او جری) تجزیه کونکې عامل.

**Lysergic Acid Diethylamide**

يو ډول قوي (Hallucinogenic) درمل چې کولاۍ شي (Psychosis) منځ ته راپړی دا ماده د لایزرجیک اسید خڅه ترلاسه کېږي د سمپاتیک او سروتونرژیک اغښې نهی کوی او شاته غورڅوی لنډه نښه يې (LSD) ده.

**Lysergid**

د ډای ایتایل اماید لایزرجیک اسید.

**Lysine**

د وینې یو ډول توکسینې پروتین دئ چې د هیمولایزین یا باکتریولایزین په خېر یو ډول انتی باپا چې د حجراتو د حل کولو او له منځه وړل توان لري.

**Lysine**

يو اساسی امینواسید چې انسانی نوزادونه دودی لپاره او په لویانو کې د نایتروجن د تعادل د ساتني پیاره یې شتون اړین دئ.

**Lysinogen**

د (Lysogen) په انډول.

**Lysis**

د تخریب کولو پروسه ، ۱- د ځانګړو عواملو او اغښزو لاندې د یوی حجری یا کېمیاوی مادی د شکل بدلون یا تخریب. ۲- د تېي یا ناروغری د مودې به تېربدو په کراره سره د نښو راتیتې دنه.

**-lysis**

دا یو روستارې دئ او د (حل کولو ، کمولو ، آرامولو ، له منځه وړل) معنی بشپړو.

**- Haemolysis**

د وینې تخریب پروسه.

**Lysogen**

هغه اتنې جن چې د لایزین جو پدنه الفا کوی.

**Lysogenicity**

د لایزینونو یا لایزس کونکو عواملو د تولید قدرت ، په فاژ باندې د باکتری د اوښتني (بیدیل) توان.

**Lysokinase**

هغه فرینولایتیک سیستم د موادو لپاره د عمومی اصطلاح ده چې په پلازما کې موجود فعالونکې پریکارسونه فعالوی.

**Lysol**

ډیر قوي ډول ضد مکروبی چي له (Soap او Cresol) خخه جوړېږي.

**Lysosomal**

د لايزوزوم (Lysosome) اپوند صفت، لايزوزومي.

**Lysosomal A – Glucosidase**

د (Acid Maltase) په انډول.

**Lysosome**

لايزوزوم، یو کوچني جسم چي ګن شمبر حجرو کې شتون لري او ډول هاپدرولاتيکه انزایمونه لري . دغه جسمونه په نورمال ډول په داخل الحجروي هضم کي ونده لري.

**- Secondary Lysosome**

ثانوي لايزوزایم، هغه لايزوزایم چي له یوه فاگوزوم (پینوزوم) سره یوکړۍ او پدي ترتیب سره د خوبل شوی مواد سره هايدرولايزونه یوځای کوي او په پاپله کي د مواد د هضم بهير پیلوی.

**Lysozyme**

لايزوزایم، هغه انزایم چي په (اوېسکو، لارو، د هکي، په سینواو ګن شبر ځواڼي مابعاتو کې شتون لري او په ګلایکو زیدي پیوستونونو هايدرولايز په غاره لري او د یو شمبر باكتري ګانو حجروي دٻوال د حل کبدو لاهل ګرځي.

**Lyssa**

د لپونی سپی (Rabies) په انډول.

**Lyssic**

د (Rabies) لپاره اپوند صفت.

**Lyssavirus**

د (Rhabdoviridae) د کورنۍ د ویروسونو یوه ډله چي د (Rabies) دویروس او نوروآفریقائی ویروسونه پکې ونده لري او تى لرونکو او آتروپیدا پري اختنه کېږي. د (Rabies –Like Virus) په انډول ،

**Lysophobia**

د لپونی سپی (Rabies) د ناروغۍ خخه وپره او ډار لرل.

**Lytic**

د لايس اپوند صفت، لايز کول ، تجزيه کولو اپوند.

**-lytic**

دا یو روستاري دئ او د موادو یا حجرو د ویلې کولو / تجزيې اپوند معنی بشپړوی.

**Lyze**

تجزیه و تخرب، له منځه تلل ، د (Lyse) په انډول.

# M /m

دانگریزی ژی دیار لسم توری دی او په طب کې ګن شمپر لغتونو لپاره لنډه نښه بلله کبدای شی.

## M

د وسطی یا متوسط **Median** ( لپاره لنډه نښه ده .

## M

د لوی /اغت **Mega** ( لپاره لنډه نښه ده .

## M

د متر **Metre** ( لپاره لنډه نښه ده .

## M /m

د ملي **Milli / milli-** ( لپاره لنډه نښه ده .

## M

د مولاز **Molar** ( لپاره لنډه نښه ده .

## M

د مايوپيا **Myopia** ( لپاره لنډه نښه ده .

## Mr

داروند مولیکولار کتلی **(Relative Molecular Mass)** ( لپاره لنډه نښه ده .

## Mr.

د بناغلی **Mister** ( لپاره لنډه نښه ده .

## m.

د عضلي **Musculus(Muscle)** [ لپاره لنډه نښه ده .

## m.

د کوچنی یا لب **Minimum** ( لپاره لنډه نښه ده .

## m

د مولال **Molar** ( لپاره لنډه نښه ده .

## m

د کتلی **Mass** ( لپاره لنډه نښه ده .

## m-

د میتا **Meta** ( لپاره لنډه نښه ده .

## $\mu$

داد یونانی ژی دوولسم توری دی دا د **IgM** (دروند څنځیر ، مایکرون **micron** او مایکرو **[ micro** ] لپاره لنډه نښه ده .

## MA<sup>1</sup>

د (تنداري، مهارت، هن) درلودونکي ماهر او متخصص (ماستر) کارپوه کس بلل شی، د **Master of Art** ( لنډه نښه ده .

## MA<sup>2</sup>

د متر زاویه **( Meter Angle )** لپاره لنډه نښه ده .

## MA<sup>3</sup>

عقلی عمر **( Mental Age )** لپاره لنډه نښه ده .

## m A

د ملي آمپیر **( Mill Ampere )** لپاره لنډه نښه ده .

## Macerate

پوست (نرم) او خیشت بني ته د اوبنتني کړنلاره په اويو کي تر کېښودنې یا نمجنولو وروسته نرمي (پستي) بني ته د اوبنتني کړنے .

## Macerated

پوست شوي .

## Macerated Fetus

د جنین تر مړيني وروسته د مور په رحم کي د جنین نرمي (پستي) بني ته اوښتني حالت بلل شی .

## Macerating

و پوست کولو او نرمولو حالت .

## Maceration

هغه پرسه چې پکي یوه کلکه کتله ړد مابع تر کېښودنې وروسته د تحابل او تجزيې په تېجې کي په پستي کتلې بدلبېږي .

## Machine

ماشین ، وسیله د کار د ترسره کولو یا ان رې د تولبدولو لپاره مېخانیکي آلهه / وسیله د **(Macrocythaemia)** په انډول .

## Macroactaly

ديوچا د ګوتواړد والي او غتوالي اړوند حالت ، د **(Megalodactyly)** په انډول .

## Macroodontin

د نایتروفورانتوئین د محصولاتو سوداګریز نوم :

## Macroelement

لوی تغذیوي مواد چې کېمیاوی عنصرونه پکي ونډه لري .

## Macrofauna

د یوې سیمې ماکروسکوپیک حیوانی ارگانیزمونه (غږي) .

## Macroflora

د یوې سیمې ماکروسکوپیک بباتی ارگانیزمونه (غږي) .

## Macrogamete

په انیزوگامی تکثر کې هغه کم خوښته لوی پسخینه

گامیت چې د کوچنی گامیت په واسطه القاچ کېږي.

### **Macrogametocyte**

هغه حجره چې ماکرو گامیت تولیدوي، د پلازما دیم ملاریا په خبر د ځینوسپوروزاګانو نارینه گامیت چې د ماکرو گامیت په بنه بالغېږي.

### **Macrogenitosoma**

د تناسلی غرو د غېرنورمال لویوالی سره مل د بدن اضافي وده بې وخته يا **Premature** ډول سره د تناسلی غرو غېرمعمول غتيوالی او وده.

#### **- Macrogenitosomia Precox**

هغه ډول چې په ماشومتوب کې راځکندېږي.

### **Macroglia**

ماکرو ګلیا، داکټوردرمی سرجینې لرونکې عصبی حجره یعنې استروسایتونه او اولیکودندروسیتونه.

### **Macroglobulin**

د ایمیونو ګلوبولین یوډول چې لوی مولیکولی وزن شاوخوا یومیلیون ډالټون ګلوبولین لري او د انتی باډي په خبر کارول کېږي.

### **Macroglobulinemia**

په وينه کې د ماکرو ګلوبولین د ګچي زیاتوالی.

#### **- Waldenstrom's Macroglobulinemia**

لوکپمیا ته ورنه د پلازما سلونو ډیسکاربیزا چې د لمفوسایتی یا پلازموسایتی حجره یا د هغه منځنۍ حد مورفولوژۍ لري چې د **(IgM)** برخه افرازوی او په خپړه بنه د هېډوکې ماګزه اړتشاҳ کوئی.

### **Macroglossia**

هغه حالت چې پکې غتې ژبه شتون ولري.

### **Macrognathia**

هغه حالت چې پکې غېر معمول غتې ژامنه شتون لري.

### **Macrognathic**

د **Macrognathia** اړوند صفت.

### **Macrogyria**

د ماغزو د تلفیفونو غتيوالی، د ماغزو د تلفیفونو په شمبر کې منځنې کمنست چې خینې وختونه د مغزی مادی د زیادښت سره مل وی او د تلفیفونو د لویوالی لامل ګرځی.

### **Macrolide Drug**

هغه مرکب چې د هايدرو کسیل او کتیون څوګرو پونسو سره مل د لاكتون یوه لویه کېږي لري، هغه انتی بیوتیکونه چې له یو خو قندونو سره په نښلېدلې کړي کې ګډون ولري او د

ستريتومايسيس د ځینو ډپولونو په واسطه تولیدېږي او هغه کسانو کې چې د پنسلين په وړاندې حساسیت لري پکار ډول شي لکه (ایریتروماپسین، کلاریترومایپسین ... اونور).

### **Macromastia**

د تیبیانو بې درېغه غتيوالی. د تیبیوند غیرنورمال څخه ډېره کچه وده موندل.

### **Macromelia**

د یوه یا خو اندامونو (غرو) په ولادي ډول غېر نورمال غتيوالی په

### **Macromethod**

لوی کېندود، یوه کېمیاوی طریفه او لازه د چې په هغه کې د مواد د دودیز مقدارونو (نه کم مقدارونه له انالایز څخه ګته اخیستل کېږي.

### **Macromolecular**

د **Macromolecule** اړوند صفت.

### **Macromolecule**

د (پروتینونو، پولیسکرایدونو او نورو) په خير هغه لوی مالیکونه چې پولی میرې ځنځئیری جوړښتونه لري.

### **Macromonocyte**

تر تولو لویه مونوسایتی حجره.

### **Macromyeloblast**

تر تولو لویه میلوبلاست حجره.

### **Macronormoblast**

تر تولو لویه نورموبلاست حجره. هسته لرونکې لویه غېر نورمال سره کريوه، میگالوبلاست په بنه یو ځوان لوی نورموبلاست. د **Macroblast** په انډول.

### **Macronucleus**

د یوې حجري د دوه یا خوهستو په منځ کې لویه هسته.

### **Macronutrient**

هغه اړینه مغذی ماده چې نسبتاً ډپر زیات مقدار یې اړین دی لکه (کلسیوم، کلورین، سودیم، نایتروجن، کاربن او پوتاسیوم) بلل شې چې د نورمالې ودې لپاره ډېر ضرور وی.

### **Macronychia**

غتې نوکان، د لاس د ګوتو نوکان چې غېر نورمال وده یې کړي وی او غېر نورمال او بدالې ولري.

### **Macrophage**

ماکروفاژ، هغه (لوې، یو هستوی، ډلور فاګوسایتوز توګه) خبېتن او د مونوسایتونو څخه زړنده حجري چې د وینې د رګونو په ډپولونو او نرم منضمی نسج کې شتون لري او

په هره سیمه کې کې خانګړي نوم غوره کوي دا د رتیکولو اندوتیلیال سیستم يو جزو جو پوهی التهابی ضد اغزې لري.

### - Alveolar Macrophage

ستخی ماکروفاز، یو ډول (کردی گرانولی او یوهستوی)، فاګوسیت چې د سرو په اسانخوا کې کوچنی استشاق شوی شیان خوری

### - Armed Macrophage

هغه حجري چې کوالی شی په خپله سطحه د موجودی انتی باډی له لاری یا دلمفوسایتونو خونه د افرازې دونکو فکتورونو په مرسته له انتی جینتو سره ونبلي او خپل سایتوکسیک کار پرمخ بیوئی.

### **Macrophthalmia**

د سترګکی د ګاتې غبر نورماله بنه لوئیدنه. غتیکی سترګکی لرل.

### **Macropolyocyte**

هایپر سکمنتی خو هستوی سپینه کریو چې له نورماله کچې خخه لویه وی.

### **Macropsia**

په باصری ادراف پوري اړوند د سترګکی د شبکیکې (Retina) غیر معمول ودي له امله په ناجوړه ډول سره د شیانو لیدنه د خپلې ریښتنې اندازې خخه په لویه معلوم پړی.

### **Macroscopic**

ماکروسکوپیک، د لویې اندازې لرل، په سترګکو سره د لیدنې ورتیا لرونکی شی.

### **Macroshock**

د کارډیولوژۍ له مخې د برینٹنائی بهیر لوره یا منځنۍ سطحه چې د پوستکی له دوه روغو سیمو خخه تېربېږي او بطني فيبریلیشن منځ ته راولپلی شی.

### **Macrosomatia**

د بدنه اندازې زیادښت.

### **Macrosomia**

هغه حالت چې پکې بدنه غړې بې درېغه وده کوي.

### **Macrostomia**

غتیه خوله لرل. د خولې د سورې بې درېغه زیادښت او لویوالې لری او بنکتنې، ژامنه ډېره او بردہ وی او دواړه ژامنې بنه نه تړل کېږي.

### **Macrotia**

د غورد د پکې له حد خخه ډېره اندازه لویوالې. لوی غورې.

### **Macula**

مکولا، یو تکي يا داغ، په اناټومي کې هغه خاکې د رنګ د توپیر پرته له مخې له شاوخوا خاپونو خخه د پېژندنې وړوي، د سترګکی د شبکي پرمخ د زېړ داغ شتون، د سترګکو د قرنې تندې برخه چې معمولاً تورېخن وی، د پوستکی پرمخ یو رنګ اوښتې داغ چې د پوستکی خخه راوتلي نه وی. ددي ګنه شمېړه (Maculae) بلل شی.

### - Acoustic Macula

دغورد او تریکول (Utricle) او ساکول (Saccule)، د مکولاکانو ټولګه او مجموعه، د (Macula acausticae) په اندول.

### - Macula Adherence

د (Desmosome)، په اندول.

### - Macula Atrophicae

د ضموری (اتروفی شوی) سیمې د پوستکی پرمخ ندبې ته ورته پلاکونه.

### - Macula Cerulea

ایره ډوله (توريختن، آبی نتوتلي داغ چې په محیطی سیمو کې لکه (تخرګ، غولنک، خویلنک)، کې چې سپړې ولري لبدل کېږي.

### - Cerebral Macula

د (Tache Cerebrale)، په اندول.

### - Macula Cribrosae

د پیستیبولاډ جدار پرمخ درې سورې لرونکي سیمې (لاندېنې، منځنۍ او پورتنې)، چې لزې بې د ویستیبولاډونو کو کلکیار عصب خانګې تېربېږي او تریکول -ساکول او نیم داپروی مجراءګانو ته رسپږي.

### - Macula Densa

د پنستورګو په دیستانل (بعیده) تیوبونو کې لوېږ هستې لرونکو خخه جوړه سیمې بلل شی.

### - Macula Flava Laryngis

د صوتی حبولونو (طنابونو) په یوه نهایت کې زېړ رنګه نهودل.

### - Macula Folliculi

فولیکولی مکولا، د (Stigma)، په اندول.

### - Macula . Germinative

د جرمیناتیف مکولا، د (Embryonic Disk)، په اندول.

### - Macula Lutea Retinae

تربصری (اوپتیک)، ډیسک لاندې لېږ خه بهر ته د شبکي په مخ یوه کوچنی نتوتاي نامنظمه او زېړ رنګه سیمې چې (Fovea) Yellow Spot، هم ویل شی.

### - Macula Sacculi

د ساکول په جدار باندې پنډوالې چې ددې سیمې د وینستانو حجرې شتون لری چې د خطې تعجیل او جاذبې په واسطه تحریک مومي.

**- Macula Utriculi**

دا اوتريکول به جدار مخ باندي پندوالۍ چې د دې سیمې د وینستانو حجري شتون لری چې د خطى تعجیل او جاذبې په واسطه تحریک مومند.

**Macular**

د ماکول (Macula) اړوند صفت

**- Macular Degeneration**

ماکولاني استحاله مومندنه ، د اختمال په زپو کسانو کې لیدل شی چې د هغوي شبکي ته دته مابع نفوذ کوي او Cones and Rods تخریب کوي او مرکزی رویت خرابوي .

**- Macular Oedema**

د سترګو ماکولار اذیما چې پکې د (Fovea) برخی ته نفوذ کوي .

**Maculate**

په ماکول اوښتې ، د (Macule) لپاره صفت .

**Macule**

ماکول ، د پوستکی لپاسه یوه کوجنې همواره رنګه تکي - خاپه .

**Maculopapular**

ماکول او پاپول خخه رامنځ ته شوي ، ماکولو- پاپولي .

**- Maculopapular rash**

د ماکول او پاپول خخه دک رامنځ ته شوي سره مخه (Rash) بلل شی .

**Maculocerebral**

په زیر دماغ او ماغزو پوري اړوند .

**Maculopathy**

د سترګو په شبکيکه کې د زېر تکي - خاپي ناروغى او مرضي اندفاعات .

**- Bull's Eye Maculopathy**

د استحالی لرونکي د شبکيکي زېر رنګه لکي (خاپي) د یوې ګردي سیمې د رنګ زیادېت چې په خینو توکسيکو او ناروغیو حالتونو کې منځ ته راخی .

**Madarosis**

د بنويا وریخو د وینستانو له لاسه ورکول .

**Mad Cow Disease**

د غوايانو (څاريو) اسفنجي دوله انسفالو پتی چې پکې دماغ په اسفنجي دوله اوښتنه کوي . د غوايانو لپوتوب ، د (Bovine Spongiform Encephalopathy) په انډول .

**Madurella**

د چنياسو یو ډول چې (M. Grisea) او (M. Mycetum) د مادرامايكوزس د ناروغى پښونکي لاملونه دی .

**Maduromycosis**

د بېلابلو چنياسو او اكتينومايستيونو له امله یوه مزمنه ناروغى چې (پښي لاسونه ورونوه ، داخلی غږي) اخته کوي . هغه سيمه چې ډېره پري اخته کېږي پښه ده (Madura foot) چې د سینوس ، نکروز او پرسوب پواسطه را خرکند پري ، د (Maduromycetoma) په د انډول .

**Mafinide**

يو ډول موضعی اتى بیوتیک چې مونواسیتیت او هایدروکلوراید مالکې یې د سطحی اسنانو درملنې لپاره کاربرې .

**Magaldrate**

د المونیوم هایدروکساید او مگنیزیوم هایدروکساید مرکب چې د اسید ضد مادي پتوګه کارول شی .

**Magendie's Foramen**

دا هغه سورې دی چې د ماغزو خلورم بطین ته خلاصېږي او نخاعي دماغي مابع بهير ته اجازه ورکوي د لومرۍ خل لپاره د فرانسوی عالم (François Magendie) پدرې به په کال (1828-1855) شرحه شو .

**Magenta**

فوشین يا د روزانیلین نوري مالکې .

**Maggot**

هغه د نرم بدن لرونکي لراوچې به خانګوپي توګه د خسا شویو شنه سابو (سېریجانو) په سر د ډول خانګوپو حشرو له امله را منځته کېږي .

**Magma**

د اوبو په یو کم اندازي کې د ډېر کوچنيو ذرو سوسپنشن ، د عضوي موادو خخه جوړه خمیره ډوله ماده .

**Magna**

د (Cisterna Magna) په انډول .

**Magnesia**

د مگنیزیوم اکساید .

**Magnesium**

مگنیزیوم ، دا یو کمپیاوی عنصر دی چې اټومي شمېړه یې (12) او کمپیاوی نښه نې (Mg) د د د بدن د اپنو مالکو خخه شمېړل کېږي چې د زیات شمېړ اتزایمونه په خانګوپي ډول هغه چې په فوسفوریلاتیف اکسیدیشن کې ونډه اخلي د عضلانو په فعالیت کې ارزښت لري په شنه سابه کې مودل شی .

**- Magnesium carbonate**

مگنیزیوم کاربونیت یو انتی اسید دی .

**- Magnesium Citrate**

مگنیزیوم سلیکیت یو ضعیف ډول مسههل دی .

**Magnesium Hydroxide**

مکنیزیوم هایدروکساید اسٹی اسید دی او بوضعیف پول مسہل دی

**Magnesium Oxide**

مکنیزیوم اکساید په درمل جوړونه کې یو ملین او جاذب اسٹی اسید دی.

**Magnesium Salicylate**

مکنیزیوم سالیسالیت، د سالیسالیک اسید مکنیزیومی مالکه د چې د آرتريتوپوډه درملنه کې پکار وړل شی.

**Magnesium Sulphate**

مکنیزیوم سلفیت، یو الکترولیت کموونکې تشنج ضد ماده چې مسہل او التهاب ضد اغبزی هم لري ورته (Epsom Salts) هم ویل شی.

**Magnesium Trisilicate**

مکنیزیوم ترای سلیکیت، د اوپو په بیلا بلو مقدارونه کې د مکنیزیوم اکساید او سلیکان اکساید ترکیب او یو اسٹی اسیدی په (Peptic Ulcers) کې کاربری.

**Magnet**

مقناطیس، آهن ریا، هغه جسم چې د قطبیت خښن دی او اوسپنه جذبواهي شی او اوسپنېز توکی خان لوري ته راکابوی.

**Magnetic**

مقناطیسی، آهن ربائی. د Magnet (ماگنیٹ) اړوند صفت. د مقناطیس کبدور، جذاب، خان ته راکشونکی جسم.

**Magnetic Field**

مقناطیسی سیمه او ساحه چې د مقناطیس تر نفوڈ او اغپز لاندې وی.

**Magnetic Resonance Imaging**

داد راډیوگرافۍ هغه برخه ده چې په تختنیک کې یې قوی Electromagnetic Signals له په پذرې ډعه عکس اخیستل شی لندې بنې یې (MRI). ده.

**Magnetism**

د جاذبې قوه او کشش.

**Magnetization**

د مقناطیس خانګړتیا، مقناطیسیت

**Magnetize**

مقناطیسی کول، تر دم لاندی راوستل، جذب کول، مسحور کول.

**Magnetropism**

د مقناطیسی ډګر او مقناطیس تر اغبزی لاندې د یو غیر متحرک موجود وده ائیز خواب.

**Magnification**

د اندازو لویول لکه تر مايكروسکوپ لاندې، د غتې بنودنې عملیه تر سره کول. لویوالې بختل، لویول.

**Magnificence**

بنکلا، بنایست، عالی.

**Magnifier**

غتې بنودنکی لکه (عدسې).

**Magnify**

لویول، لوی بنودل لکه د ذره بین او خینې مواد پواسطه د یو ډورې غتې بنې بنکاره کول، لوی ګنيل لکه د خدای (الله) لمانځل.

**Magnifying**

د ذره بین او نورو په مرسته په غتې او لویه بنې بنودل، بزرگ نما کول، لویوالې وربختل، مبالغه کول، لاهې وهل، د اندازې له پلوه غتې جلوه ورکول، ستایل استاینه کول.

**Magnitude**

پراخواли، لوی والي، داهمیت اندازه، ونه، په نجوم کې ستوری د خلادرجه.

**Magnolia**

یودول بوټي یاونه چه لوی خوشبویه سپین یا بنفسه ګلان لري.

**Magnum**

لوی، غتې، د Foramen Magnum (په انډول).

**Foramen Magnum**

د کوپړي د اوسيپيتال هدوکی غتې سورې چې حدبه پکې خا نیسي.

**Maid**

پېغله، خدمه، مزدوره بنځه.

**Maidenhood**

د نجونو پېغلنوب، باکره توب.

**Maim**

لاس او پښی خنې پري کول، کاري زخمی کول، کلک زخمی کول

**Maim**

د غتيواو لويو جرو حاتو (صدمي په وړاندې د یو چا ناتوانې)

**Main**

اصلی، عمده، غوره، اساسی، مهم، غت، زور، لومړنې، اساسی، بیخې، سراسر، (ګر)، د جملې اصلی فقره یاخبر.

**- Main Artery**

اساسی سورگی (شریان).

**- Main Bronchi**

اصلی قصبه ، اساسی برانش چې د سپو لوړي ته له شزن (تراخیا) خخه ورځیږي چې ورته Primary Bronchi هم ویل شی.

**- Main Cause**

غوره لاهل ، اساسی سبب ، اصلی علت.

**Mainly**

اساسا ، زیاتره.

**Maintain**

ساتل ، پاملرنه کول ، لرل ، نظریه لرل ، دفاع کول ، لګښت په غاره اخیستل ، بوج منل.

**Maintenance**

خارنه ، مراقبت ، چلونه . اوېد مهال لپاره د ثابتو شرابطو چمتو کوول يا د یوه ثابت حالت رامنځ ته کوول.

**Major**

ستره ، لوی ، نیم ګام اوېد.

**- Major Surgery**

غت او لوی جراحی عملیات چې په یوه مهم اړکان باندي ترسره کېږي.

**Make**

جورول ، روغول ، ودانول تیارول پوهیدل ، لاس پرېریدل ، اړ ایستل ، زیاتول ، جورونه ، رغونه ، بنه ، شکل . دول ،عادت خوی ، کړه وړه .

**Mal**

خراب ، ناودره ، وران ، په بدہ بنه اوښتنه ، ناروغی ، ناجوړتیا ، رنځ .

**- Mal De Carderas**

په سویلی آمریکا کې په آسانو کې یو دول وروژنکي ترپانوزومیازس چې په کمزوریتا سره په ځانګړې دول د تګ پرمھاں د شاتنې پښو کې مشخص کېږي.

**- Grand Mal**

د (Epilepsy) اړوند یو دول صرעהه ده.

**- Mal De Meleda**

هغه ارشی هاپېرکراتوزس چې په مزمن دول سره د لاسونو ورغوی او پښي منتظر آنسیسي او شا پلو ته پراختیا مومني.

**- Ptit Mal**

د (Epilepsy) اړوند یو دول صرעהه ده.

**- Mal De Mer**

د (Sea Sickness) په انډول په هغه کسانو کې چې په

سمندرونو کې سفرونه کوي د رطوبت او لمده بلې له امله پښېږي .

**Mal-**

دا یو مختارې دئ او د (خراب ، بد ، ناواړه ، ناروغه) معنی بشپړوی .

**Malabsorption**

سو جذب ، د جذبندې ویجاړ او خراب حالت.

**- Malabsorption Syndrome**

هغه ډول سندروم چې پکي غذائي مواد او منزانه د هضمی جهاز له لاري نه جذبندې او Anaemia Malnutrition او Dermatitis Oedema ستياتوريا يا جراحی عمليات وروسته د کولمو غوشول له کبله پښن شي .

**Malacia**

د یوه نسج د یوې برخې نرمبدل يا ناروغه پوستوالی خینې وختونه دغه کلمه د روستارې په توګه پکار وړل شی .

**-malacia**

دا یو روستارې دئ او د یوه نسج د یوې برخې نرمبدلو معنی بشپړوی .

**- Osteomalacia**

اوستیوملاسیا د هدوکود نسج مرضی نرمښت دئ .

**Malacoma**

د بدنه یوه تکي مرضي نرموالې .

**Malacoplakia**

د تشن منځو غرو (هضمی جهان د مخاط پرمخ باندي د نرم پلاکونو جورې بدنه .

**- Malacoplakia Uterine**

درحم د مخاط پرمخ باندي د ژړې رنګه او چنياسه ډوله سیمې وده مومندنه.

**- Malacoplakia Vesicae**

د مثاني د مخاط پرمخ باندي د ژړې رنګه او چنياسه ډوله سیمې وده مومندنه.

**Malacosis**

د (Osteomalacia) يا (Malacia) په انډول .

**Malacosteon**

د (Osteomalacia) په انډول .

**Maladjusted**

دهغه چا اړوند چې په ستونزې سره دټولنې او کورنې سره تطابق وکړي .

**Maladjustment**

لکه ناپوړه تطابق نه جوړیدنه. د روانی طب پوهنې له مخی د خانه اوړه د محبوط سره به توافق او جوړ جاری کې بیمګرتیا.

**Malady**

ناروځی، مرض، رنځ، ناخوبی.

**Malaise**

بیحالی، یو ګونګ احساس، سستی او ناخوبی.

**Malalignment**

غېر نورمال خای پرخای کبدنه، د ډغه اصطلاح په خانګړې توګه د غابنوونو په اوړه پکار وړل شی.

**Malar**

غومبوري، اشکي.

**- Malar Bone**

د غومبورو هډوکۍ، د **Cheekbone** په انډول.

**Malaria**

ملاریا، سره لري یاسره لري (تبه)، زیری تبه، دا ډول ناروځی د پلازمودیم د ډیوول له کبله منځ ته راخي پکې پرازېت د وینې سره کربیات ترحمی لاندې نیسي او د انافیل په نامه غوماشی پذربعه له یو چا خڅه بل چا ته لېږدول شی.

**- Falciparum Malaria**

د پلازمودیم فالسیپارم خڅه زېږنده د ناروځی بېچې د شدید عمومی نښو نښانو او څینې وخت د مرګ سره مل وی.

**- Ovalle Malaria**

د ملاریا ناروځی یو خفیف ډول چې د پلازمودیم اووال پذربعه پېښېری او د راجعه تبه او لبرانوار سلابد له مخی پېښدل شی.

**- Plasmodium Malaria**

د ملاریا لېږډونکې پرازیت دی.

**- Quartan Malaria**

پدې ډول ملاریا کې تبه هر خلورمه ورځ یا **72<sup>h</sup>** ساعته وروسته تکرار منځ ته راخي چې عامل بې پلازمودیم ملاریا دی.

**- Quotidian Malaria**

دا یواکس ملاریا له کبله یو ډول ملاریا ناروځی ده چې هره ورڅه منځ ته راوری.

**- Tertian Malaria**

پدې ډول ملاریا کې تبه هر درېیمه ورځ یا **24-72<sup>h</sup>** ساعته وروسته تکرار منځ ته راخي چې عامل بې پلازمودیم وایواکس دی.

**- Vivax Malaria**

د وایواکس ملاریا له کبله یو ډول ملاریائی ناروځی ده چې هر دوڅه منځ ته راوری.

**Malarial**

د ملاریا اړوند صفت، د سره لري، زیرې تې.

**- Malarial Parasite**

د ملاریا پرازیت چې انسانانو ته لېږدول شی او د ملاریا ناروځی منځ ته راوری.

**- Malarial Therapy**

د ملاریا د ناروځی درمانې کړنلارې بلل شی.

**Malassezia**

د **Malassezia Furlur** (په ګډون د **Hypomycetes**) له ډلې ډچنیاسو یو ډول چې په وړو کسانو کې تینيا ورزېکولر منځ ته راوری.

**- Malassezia Furlur**

د ملاسیزیا لیوفیلیک ډول چې په پوستکې کې شتون لري او په وړو کسانو کې تینيا ورزېکولر منځ ته راوری.

**Malassimilation**

نیمګړې یا ناجوړه تطابق، د ناپوړه هضم یا جذب له امله د هضمی جهاز په واسطه د غذائی موادو په جذب کې ناتوانی.

**Malcontent**

ناخوبن، ناراضی.

**Malate**

د مالیک اسید مالکه.

**Malathion**

ملتین، یو ارگانوفوسفوری مرکب چې د حشره وژنې په توګه پکارېږي.

**Malaxation**

موبيل، مسائز، نرمول.

**Maldevelopment**

نجوړه وده او انکشاف موندنه، غېر نورمال وده، سؤ شکله وده.

**Male**

ن، مذکر، نارینه، هغه جنس چې سپرم تولیدوي نارینه ګونداد لري.

**- Male Menopause**

د منځنې عمر مرحله کله چې بنائي نارینه د غېر مصؤنيت احساس لري د خپل فريکې توګه لپاره مضطرب بنګارۍ او انحراف کوي.

**- Male Sex Hormone**

نارینه جنسی هورمون لکه تستوستربرون (Testosterone).

**- Male Sex Organs**

نارینه جنسی غری لکه (مرغبری، بrix، منوی قنات، منوی کھوړه، اختلامی قنات او قضب په خبر غری).

**Maleate**

د مالیک اسید ایستر یا مالک.

**Maleic acid**

مالیک اسید ، د فوماریک اسید د سیس ایزومیر غبر مشبوع دای بیزیک اسید.

**Maleruption**

د خپل نورمال موقعیت خخه بهر د یوه غابن وده.

**Malformation**

نیمگری وده ، سو شکل ، غبر نورمال جوړدنه، هغه اناتومیک انحراف په خانګری ډول سره اکتسابی وده چې دودی په بهیر کې نیمگری وده کړو.

**Malformed**

نیمگری او غبر نورماله وده موندلې حالت.

**Malfunction**

هغه حالت چې پکي بو غری نورماله دنده نشي ترسه کولاهی، بې دندې، بې وظیفې حالت، ناوره دنده ترسه کول، کوب کاره.

**- Heart Malfunction**

د زړه بې دندې کبدل.

**- Kidney Malfunction**

د پنستور ګو بې دندې کبدل.

**Malicious**

بد نیته، بې لوره بدخواه ، کستمن.

**Malic Acid**

مالیک اسید ، د ګن شمبر مبسو او نباتاتو په او بو کې شته کریستالین اسید او همدغه راز تراي کاربوکسیلیک اسید په ځنځیر کې منځنی حد ماده.

**Malignancy**

خباثت ، مضر، سرطان، وژونکې ناروغی.

**Malignant**

مضر، خطرناک، شوم ، خبېت ، مهلک او وژونکې ، سرطانی . هغه چې انایلاتیک سیرغلګر او میتاستازی خواص لري ، خرابېدو ته لپواليما او په مرګ ختبدونکې ناروغی.

**- Malignant Hypertension**

ډېر خطرناک او خبېت د وینې فرط فشار چې په ستونتزي سره تر کنترول لاندې رائحي.

**- Malignant Melanoma**

خبېت ډول ملانوما، هغه تور رنګه تومور چې د پوستکي لپاسه د لمروانګو مخامنځ کېدلو له امله وده کوي.

**- Malignant Pustule**

خبېت پوستول، هغه د قیح خخه ډک پېسوب متن جلدی آفت چې د تاکو یاتېک (Anthrax) ناروغی سره مل وي.

**- Malignant Tumour**

خبېت تومور د سلطانی حجو لوونکې چې چتکه وده کوي او مېتاستاز ورکوي بنائي هر چېږته منځ نه راشی.

**Malignity**

مضريت، بل چا ته زيان رسولو هيله ، د خبات توان.

**Malingerer**

هغه خوک چې خان په تېگې سره ناروغه خرګندو.

**Malingering**

خان په دروغو خې او یا لوی بشودل چې د بشپر شعور سره سره د مطلوبې پایلې د ګټلو لپاره د یوې ناروغی یا ضایعې نښه شمېرل کېږي.

**Mall**

د سیل او چکر لپاره ځای لکه چې شنه جلګه او سیوری ولري.

**Malla**

غومبوری ، انتګري ، د غومبورو هډوکې.

**Mallar** د (Malla) اړوند صفت.

**Malleability**

د پلندو د قابلیت او وړتیا لوونکې حالت.

**Malleable**

د ختیک خوپلو او په یوه نازکه پانه بدليدو وړتیا او مستعد خیز ، د پانې او پلندو یا تورق ور لکه (فلزی په راز راشکلواښتله شي). د توافق وړ.

**Malleoincudal**

د غوره د ختکی او سنداني هډوکو سره په تړاو کې.

**Malleolar**

د (Malleolus) په انډول.

**Malleoli**

د (Malleolus) ګډه شمېرې صفت دئ.

**Malleolus**

هغه ګردې راوتلтиما چې د فیبولا او تیبیا په لاندې نې.

نهابت کې په هر بنسنگری کې شتون لري ، بنسنگری ،  
قدم برخی راوتلي هدوکي برخه ۵۵.

### Mallet Finger

هغه ګوته چې د تینډون خیرپدنې له امله سمون نکوي  
اوښغلدله نشي .

### Malleus

دغوب دنه درې کوچني هدوکي (Ossicles) چې خنک ته  
ورته بهه لري .

### Mallory Bodies

هغه غنتي او لوی غبرمنظم کتلې چې د تخریب شوی  
ینې (خیک) حجرو په سایتو پلازم کې منځ ته راخې او  
معمولأدان کھول خښاک اړوند ناروغۍښه بلل شی .

### Mallory's Stain

دا یو دول (Trichrome Stain) تلوین دئ چې په  
هیستولوژیک کښو کې د (کولاجن ، سایتوپلازم او هستو) په  
موخه کارول شی .

### Mallory-Weiss Syndrome

هغه حالت چې د مخاطي غشاد خیرپدنې له امله (مری،  
او معده) یو د بل سره توصل مومي دا حالت د په زور او  
شدید کانګو له امله پېښېږي چې د لومړۍ خل لپاره د  
آمریکائی عالم (G. Kenneth Mallory ، په کال ۱۹۰۰) کې  
او د (Konrad Weiss) پذرپه په کال (۱۹۴۲) کې شرحه شو  
چې (Mallory-Weiss Tear) هم بلل شی .

### Mallow

يو بوټي چه پستي او پلنې پاني او بنفس سپين او  
شیرچابي ګلان ولري (پنېږک / پنېږک) .

### Mallow Rose

د خطمي ګل .

### Malmsey

یودول خواړه شراب .

### Malnourished

خوارخواکه ، هغه خواړه چې کافې غذائي مواد نلري تر  
څود روغتیا لپاره ګتنه ور بلل شی .

### Malnutrition

خوار خواکي ، ناوره تغذيه ، نيمګړي تغذيه ، سؤ  
تغذي .

### Malocclusion

nimګړي ترنې ، غلطه تړل ، ناوره تړل ، د خولي د ڇامنو  
په سمه توګه نه تړل کېدل .

### Malodorous

بدوبم ، بدبوی ، بوبن ، بوبنک .

### Malpighian body

دا د مالپیگین جسمونه د پېښورګو کربوی دی چې په  
(1628-1694) کالونو کې د ایتالوی اناټومي عالم  
پذرپه د لومړۍ خل لپاره شرحه شو،  
Malpighi Arcello او Malpighian Corpuscle (Renal Corpuscle) په انډول .

### Malpighian Glomerulus

په انډول (Bowman's capsule) د

### Malpighian Layer

دپوستکي د اپدرم ترتولو لاندیني طبقه .

### Malposition

غبر نورمال خاى ، بې ځایه ، هغه چې په خپل اصلې  
موقعیت کې نه وي او بې ځایه پروت وي .

### Malpractice

غبر قانوني تمرين ، نيمګړي او مضر تمرين ، غبر  
اخلاقی یو تمرين یا جراحی کړنه ترسه کول بلل شی .

### - Medical Malpractice

د ناروغانو غلطه بې مهارته طبی درملنه .

### - Surgical Malpractice

د ناروغانو غلطه بې مهارته جراحی درملنه .

### Malpresentation

د جنین معیوب موقعیت د رحم په اړوند ، دا اصطلاح  
د ناسم او غبر نورمال پرزنتیشن ته ویل شی چې د د  
ماشوم لپاره د زړون پرمھاں پکار وړل شی .

### Malrotation

غلط او بېخایه تاوبدنه ، پټولوژیک یا غبر نورمال  
چورلبدنه د ملاتير د فقراتو په اړه ، د یوه غړي په نور مال  
خرجندنه کې نيمګړتیا لکه په جنیني وده ایز دوره کې د  
کولمو غلط تدور .

### Malt

دانه ، نینکي . په تیره چې نېښووهۍ، په او بوكېښي  
خیشتي شوی . د اور بشو او به ، اوريښي چه الكولي  
څښاک ترې جو پېږي : دا اصطلاح د بېر لپاره کارول  
شي .

### Malta Fever

د (Brucellosis) په انډول .

### Maltase

د (Glucoridase) انزایم ، هغه انزایم چې ورته

گلوكورايديز فعالیت لري ، هغه انزايم چې په کولمو کي وي او مالتوز (Maltose) په گلوكوز (Glucose) اړوی.

### Maltose

دوه قيمته قند ، هغه او ډای سکرايد چې له دوه گلوكوزونو خخه جوړ شوبوي دغه ماده ګلایکوجن او نشايستي ساختمانۍ واحد شمبرل کېږي.

### Maltreat

ناوره درملنه کول، ناوره رویه کول، خراب استعمالو، سخته رویه کول.

### Maltreater

ناوره درملنه کوونکي ، دناوره اخلاقو خاوند ، ناخوالی.

### Maltreatment

غلطه او ناوره درملنه کول، (سره) ناوره رویه ، ناخوالی

### Malum

ناروغى ، مریضي ، ناروغتیا .

#### - Malum Aticulorum Senile

د زپښت له امليد مفصل دردناکه استحالوی حالت.

### Malunion

د ماتو هليوکو تر منځ ناوره جوش او رغبدنه.

### Mamilla

د تي خوکه ، د تييونو حليمه ، د Mammilla ) په انډول.

### Mamillary

د (Mammilla) اړوند صفت ، د Mammillary ) په انډول.

### Mamm -

دا يو مختارې دئ او د (تي، ثديوي غدي، تي لرونکو، ميندو مامو-) معنى بشپړوی.

### Mamma

تي، ادي، ابي، مورکه. د Breast ) په انډول ګنه شمېره يې (Mammae) بلل شی.

### Mammal

تي لرونکي روی ، د ژوو هغه ډله چه بچيانوته شیدي ورکوي .

### Mammalgia

د تييونو درد کول ، دردناکه تييونه.

### Mammalia

د تي خوکه ، حليمه ، هروتلې برخه جوړښت چې د تي خوکي ته ورته وي.

### Mammalian

د تي لرونکو ژویو په توګه .

### Mammary

د تي (Mamma) اړوند صفت.

#### - Mammary Gland

د تي غده ، په بخينه جنس کي هغه غده چې شیدي تولیدوي.

#### - Mammary Nipple

د تي خوکه ، حليمه .

### Mamectomy

د تييونو جراحى غوشولو جراحى کړنلاره .

### Mammilla

حليمه ، د تييونو په مرکزی برخه کي راوتلي برخه چې ورڅه شیدي د روډلو پرمهاں د ماشومانو خولي راتئېږي ورته (Nipple) هم وائي ، د (Mamilla) په انډول.

### Mammillary

د تي / حليمې اړوند صفت ، د (Mammillary) په انډول.

#### - Mammillary Body

يوه د هغه کوچنيو راوتلو بارزو خخه چې د هاپوتلاموس په قاعده برخه کي واقع دي.

### Mammillation

د تي خوکي ته ورته وتلي برخه ، حليموي .

### Mammoplasty

د حليمې پلاستيك جراحى کړنلاره . د (Theoplasty) په انډول.

### Mammillitis

د تييونو حليمې التهاب ، د (Thelitis) په انډول .

### Mammo -

دا يو مختارې دئ او د (تي، ثديوي غدي) معنى بشپړوی.

### Mammogram

د تييونو خخه د (X-ray) ماشین تخنيک پذرپه عکس اخیستل.

### Mammography

د تييونو خخه د (X-ray) ماشین تخنيک پذرپه عکس اخیستلکړنلاره ده چې پکي په اغېزمنه توګه د تييونو د پتې غېر قابل جس سرطاني کتلاشو پلتنه او تثبيت تر سره کېږي .

### Mammon

دحرص بلا، نفس، سرابستوب.

### Mammoplastia

د تي د نسخ وده .

**Mammoplasty**

د پلاستیک جراحی له مخی د تیبیونو د اندازې او شکل بدلون او تغیر کړنلاره تر سره کېږي او هغه ته بنسکلا وربخنسل کېږي د تي اندازې ته کوچنيوالې او غتیوالې وربخنې.

**Mammose**

هغه کسان چې لوی لوی تیان لری ، تی لرونکۍ

**Mammothermography**

د تیبیونو د تودوخي تاکنې ګراف ثبتولو کړنلاره

**Mammotomy**

د جراحی پواسطه د تي د غوشلو کړنلاره ، د (Mastectomy) په انډول

**Mammotrophic**

په تیبیونو باندي اغېزه پربیاسل او لېولتیا خرګندول

**Mammotropic**

د تیبیونو په غدو باندي پاروونکې اغېز لرل نديوی لېوال.

**Mammotropin**

پرولاکتین هورمون.

**Man**

انسان ، بنی آدم ، وګړی، بشر، سپی ورکول ، نفرورکول، په نفوړ سمبالول، ټینګول، کلکول غیږ ورکول، سپی، میړه سپی، مزدورسپی، دانه، ګوت لکه د (شترنج) په خېږ.

**Manage**

اداره کول ، سمول ، تدابیر نیوں ، برابرول په کاراچولوړاندی بیوں، تابع کول ، لاس بریدل، بريالي کيدل.

**Manageable**

داداري وړ، دسمون وړ.

**Management**

ښه تنظیم او نور به کار چوں ، اداره ، د یوه کلینیک یا روغتون وړاندی بیونه ، د یوې ناروغۍ د درملنې ښه تدابیر نیوں ، اداري لیاقت، مدیره ډله ( مدیره پلاوی یا هیئت).

**- Hospitals Management**

د روغتون اداره کول .

**Manager**

د یوې طبی ډلي وګړ او اداري اداره کوونکۍ، د یوې

طبی خانګي مدیر او مننظم ، منیجر.

**- Hospitals Manager**

د روغتون چلوونکۍ او مسئول کس.

**Manchester Operation**

د رحم د پرولایپس د درملنې جراحی عملیات دی چې پکې د عنق برخه راویستل شی.

**Mandible**

بنکته ژامنه، زامه، وښکي، مښوکه.

**Mandibula**

د بنکته ژامني هدوکې .

**Mandibular**

د بنکته ژامني هدوکې اړوند صفت.

**- Mandibular Fossae**

مندیبیولر فوساګانې هلتنه چې د بنکته ژامني هدوکې خوکې د ساکټ په خېږ فیوز کېږي.

**- Mandibular Nerve**

د بنکته ژامني اړوند عصب چې (دغاشونو، دفرش او ژې خلف، ته عصبي رینېسي ورکوي .

**Mandrake**

مره غونې، مره غونه.

**Mandrel**

هغه استوانه چې د انعطاف ورتیا لری او د کتپتر په موخه غابنې (Hand Piece) کې د غابنې وسايلو په منځ کې خای نیسي.

**Mandrin**

هغه فلزی ميله چې د انعطاف ورتیا لری او د کتپتر لپاره د لارښود پتوګه پکار ورپل شی.

**Manducate**

ژوول، د ژوولو کرنه.

**Mane**

وربر، يال ، دغه اصطلاح د سخنې لیکنې په وخت پکار ورپل شی او د (Nocte) مخالف دی.

**Maneuver**

مانوره، د ترک او چل تختنېک له مخې یو ماهرانه کار ترسره کول چې پکې زورخواک هم بنسائي وکاربېږي ، لښکری تمرين چه دیوټاکل شوی پلان له مخیوی، ماهرانه اداره کول. مانوره، مانور.

**- Bracht's Maneuver**

د جنین د سر راویستل هغه مهال چې په بربیچ وضعیت کې قرار ولري.

**- Brandt –Andrews Maneuver**

له رحم خخه د پلاستتا په بېړه د راویستلو طریقه.

**- Forward –bending Maneuver**

د تیبوونو په سرطان ناروځی کې د نوتلتیا د نېښې پېژندلو طریقه. ناروغ د ملا په برخه کې د مخ به لوري کېږي، زنه پورته نیسي لسوونه د معایني کوونکي په لوري غخوی نو که چېږي نوتلتیا شتون ولري تیبان په متناظر ډول بنسکاره کېږي.

**- Heimlich Maneuver**

د ستوونی خخه د خوبو یا نورو موادو د راویستلو لپاره طریقه، پدې طریقه کې لوړې د ناروغ چاپر خپل لسوونه تاو هغه پورتني نیمه تنه کړه اوپیا په دواړه لسوونې خېټه تخنې کړئ دغه حرکت په شدت سره تر سره کړئ او د اپتیا په صورت کې پې شوڅله تکرار کړئ.

**- Pajot's Maneuver**

د فورسپیس پذربعه د جنین د سر راویستلو لپاره طریقه.

**- Pinadr 's Maneuver**

په بریج وضعیت کې د ناروغ د پښود راویستلو لپاره طریقه.

**- Prague's Maneuver**

په بریج وضعیت کې د سر راویستلو لپاره طریقه.

**- Scanzoni Maneuver**

یه بریج وضعیت کې د سر راویستلو لپاره د فورسپیس د تبغو خخه ګړکه ګټه اخیستنه چې د جنین سره په خلفی اکسپیپت کې خای ولري.

**- Toynbee Maneuver**

د پوزی سوری نیوں اوپیا د بلع تېرولو کار تر سره کوونل نوکه چېږي د اورپدلو مجرما پرانیستی وی صماخی پرده د تنه لوري ته کش کېږي.

**- Valsalva's Maneuver**

د ترلى ګلوبت په وراندي د پیاوړی دفیر په واسطه د سینې د قفس د فشار پورته کوول. د ترلى خولی اوپزې په مقابل کې د پیاوړی ذفیر له لاري د منځنۍ غور له لاري او ستاشنین تیوب فشار لوړول.

**Manganese**

دا یو فلزی کېمیاوی عنصر دی چې اټومی شمېره بې (25)، او کېمیاوی نښه بې (Mn) دا مالګه په نسجونو کې په کې په کم مقدار شتون لري او د ینې د ارجینیز اتزایم او نورو اتزایمونو د فالالوونکي په توګه کاربېږي.

**Mange**

د کورنیو خارویو یوه جلدی ناروځی چې چینجی له امله منځ ته راخی.

**Mania**

وسواس ، وسوسه ، دا یوه دوه قطبی ناروځی، یو مرحله

د چې (د) لور خیال، اجیتیشن، هیجان، بیدرېغه فعالیت او به تفکر او باوروونو کې د چنکتیا زیادېت په مرسته پېژندل شی. شدید ډیوتوب، بې سدی لیوالتیا، کینې.

**-mania**

دا یو روستارې دی او د (یو شدید ډیوتوب، وسوس، وسوسی) معنی بشپړوی.

**- Hypermania**

په ناروغه بنه د لور خیال او تصور لرل.

**- Hypomania**

دلې کچې وسوس او خیالی وسوسی لرل.

**- Megalomania**

په ناروغه بنه خان له ټولو خلکو لور ګنډو حالت، لور خیال او تصور.

**Maniac**

د (Mania) لپاره اړوند صفت. په (Mania) اخته کس.

**Maniacal**

د (Maniac) اړوند حالت.

**Manic**

د (Mania) لپاره اړوند صفت. ډیونې ، عقلی ناروغ.

**- Manic Depression**

دمنياک - انحطاط اړوند، د وسوسی - څېګان اړوند دوه قطبی تشوش او اختلال حالت.

**- Manic -depressive**

د منيا او اضطراب د حملو تر منځ تناوب. دمنياک - انحطاط اړوند صفت.

**- Manic -depressive Illness**

دمنياک - انحطاط ناروغی اړوند صفت، د (Manic- Bipolar Disorder) په اندول.

**Manifest**

ښکاره، خړګندول، ښکاره کول. بارنامه، دسپریلو لست

**Manifestation**

تظاهرات ، ښکاره ډول، په ډانګک پیېلی، په خړګندول. خړګندونه، رابرسيرونه ښکارونه بشودنه ، په ناروغیو کې د کلینیکي نښو نښانو رابرسيبر او ښکاره کبدنه.

**Manifesto**

څرګندونه، اعلامیه ، اظهارنامه، ښکاروندو لکه د (سياسي ګونډونو د هدفو)

**Manifold**

ډیر، زیات، خوارځیزه، شوکته (قاته)، ګل، عمومی .

کاپی کول ، چېږي کاپي، را ایستل . یوئل چه خوسوري  
لري او نور نلوته ورسره وصل کېږي.

### **Manikin**

د تدریس هغه دول مودل چې اناټومی پړې بشودل کېږي  
یه جراحی تمرين او نورې مداخلي (اونهنجي) پړې ترسره  
کېږي . سخوت، لویشتکي، لویشتوكى، مانکن ( یوه  
نجلې چې د مودل په حیت جامې اغوندي خورواج ومومى).

### **Manipulate**

د بدنه د یوې برخې موبنيل يا متحرک کول ترڅو د بند د  
ډیسک بنوټدلې (Slipped Disc) او چړې (Hernia) برخه  
درملنه شی، تغیر ورکول، په مهارت اداره کول  
اوسبالول، په بنه توګه استعمالول، تنظيمول، دبل چا  
نظر د خپلې خوبني په نظر اړول.

### **Manipulation**

د لاسونو پواسطه د زور يه کارونې ماهرانه درملنه، په  
مهارت اداره کول اوسبالول، په بنه توګه استعمالونه،  
تنظيمونه.

### **Manipulative**

په مهارت اداره کول اوسمبالولو سره، په بنه توګه  
استعمالولو سره، تنظيمي پروسه چې د لاس مهارت  
څخه کار اخیستل شي.

### **Manipulator**

د لاس په مهارت درملنه کونکۍ، په مهارت اداره  
کونکۍ او سمبالونکۍ، په بنه توګه استعمالونکۍ،  
تنظيمونکۍ.

### **Mankind**

انسان، بنی آدم، وګړي، بشر، دانسان ذات، نارینه.

### **Manly**

میرنۍ، زړه ور، شريف. په میرانه، په نارینه.

### **Manner**

طریقه، روشن. دود/ دستور، عادت، رواج، کړه وړه،  
خوي.

### **Mannitol**

هغه دول درمل چې د یوریتیک اغښې لري او د دماځي  
اذیماً درملنه کې کارول شي.

### **Mannose**

مانوز، هغه (6)، کارینې قند چې د ګلوكوز سره اپي مير  
دي او د ډپروگلايكوبروتینونوا ګلايكوليپیدونو په

اوليکوسکرايدونو کې شته والي لري.

### **Mannosidosis**

لایزوزمی ذخیروي ناروغری چې په (۳۰) مانوزیدي  
فعالېت کې د نیمگړتیا له امله منځ ته رائې کوم چې د  
مانوز خخه د غنې مواد د لایزوزمی راغونډې ډلنې اړمل  
ګرځي د ګه ناروغری په ناوره دول د (علوي تنسی ستورتې ذهنی  
شاته والي، ینې لویوالی، د توری لویوالی او کترکت) حالت منځ ته  
راورې.

### **Manometer**

هغه وسیله چې د مایع یا ګاز د فشار ټاکې.

### **Manometric**

د Manometer (اړوند صفت).

### **Manometry**

د مونومتر په وسیله د مایع یا ګاز د فشار ټاکې  
کړنلاره.

### **- Anal Monometry**

د مقعد معصرې د فشار ټاکې کړنلاره چې د غابطي بې واکې  
په خپنډه کې ترسره کېږي.

### **Mansonella**

د فیلاریا یې نیماتودا یو ډول

### **- Mansonella Ozzardi**

هغه ډول چې د پانامي، پاکاتان، ګویان، سورینام او ارجنتینا (۵)  
اوسبدونکو انسانانو په احشائی واژده او کولمو کې مومند  
کېږي.

### **Mansonia**

د میاشی یو ډول، خودولو نه یې (Brugia Malaya) او  
خینې ویروسونه لکه د آسی انسفالومیالیت لیت  
زېړوونکۍ ویروس لېږدوی.

### **Mantel**

راغونډونکې او پښونکې طبقه، د ماغرو قشر یا  
کورتکس.

### **Mantoux Test**

د نړی رنځ د ناروغری پېژندنې لپاره یو آزمایښت دی  
چې د پوستکی له لاري توبرکولین (Tuberculin) تطبيق  
کېږي د Heaf Test (پنامه هم یادېږي په 1908-1947)  
کالونو کې د فرانسوس عالم (Charles Mantoux) پذربعه  
معرفې شو.

### **Manual**

لاسي، دلاس اړوند، لاسي کتاب، د لاس پذرېعه منځ

ته راغلې او کارپدونکې، وړوکې کتاب (لبن) دوسله بشودنی تمرین، دوسلې داستعمال شق.

#### - Manual Examination

لامی کتنې، وګتو پواسطه کتنه تر سره کول.

### **Manubrium**

د ستبرنوم د مانوبریوم په خبر دسته ډوله انانویمیک جورښت لکه د غور دنته برخه کې.

#### - Manubrium Mallei

غور دنته برخه کې د خېتکې هډوکې تر تبولو اورده بارزه، دغه باززه د صماخی پردي له منځنۍ طبقې نېټلي او صماخی پردي کشونکې عضله ورسه پیوسته کېږي، د **Manubrium of Malleus** په انډول.

#### - Manubrium of Malleus

د **Manubrium of Mallei** په انډول.

#### - Manubrium of Sternum

د **Manubrium of Sterni** په انډول.

#### - Manubrium Sterni

د ستبرنوم کرایال پورتني، برخه چې له ترقوی هډوکې او د لوړ پو دوه جورو پښتیسو سره مفصل کېږي، د **Manubrium of Sternum** په انډول.

### **Manus**

لاس، دلاس د ګوتولونکې برخه.

### **MAO**

مونو امین اوکسیدیز انزایم (**Monoamine Oxidase**) لپاره لنډه نښه ۵۵.

### **MAOI**

مونو امین اوکسیدیز انزایم نهی کوونکې (**Monoamine Oxidase Inhibitor**) لپاره لنډه نښه ۵۵.

### **Map**

هغه شکل چې په فضا کې دوہ بُعدونه ولري، نقشه، نخشنه نقشه کېبل.

#### - Cytogenic Map

هغه جنینې نقشه چې په کروموزومونو باندي د جنینونو لوکس خرگندوی، د **Cytologic Map** په انډول.

#### - Fate Map

د بلاستولا یا جنین د هري مرحلې ګرافیکي بشونه چې د ودي تر تبولو مهمی برخې بنېي.

#### - Gene Map

د کروموزومونو په مخ باندي د جنینونو د خطی ترتیب بشونه.

#### - Genetic Map

جنینې نقشه، د **Linkage Map** په انډول.

#### - Physical Map

هغه جنینې نقشه چې د جنینې کې مارکرونو خای او د هغه تر منځ فزیکي واتن بشکاره کوي.

#### - Restriction Map

هغه فزیکي نقشه چې د انزایم د کلیواژ د خایونو محدوده بشکاره کوي.

#### - Transduction Map

د باکتری ګانو په جنینې کې هغه نقشه چې د غبرګ انتقالی د نسبې فریکانس له مخې د لوکسونو تر منځ واتن بنېي.

### **Maple**

د ببات پېژندنې له پلوه یو ډول ونه د چې د **Acer** له جنسه او د **Maple** کورنېا پوري ترپلي چې طبی ارزښت لري.

#### - Maple Syrup Urine Disease

دا یو ډول ارشی حالت دی چې پکي د امینو اسیدونو استقلاب اووند اتزایمونو عدم کفایه شتون لري له شاتو جور خبناک شریتونو ته ورته جورښت منځ ته راوري که درملنه نشي بشایي وژونکې بنه ولري.

### **Maprotiline**

اضطراب ضد خلور کریز درمل چې د ورته درې کریز په خبر کار کوي او د هایدروکلورایدی مالکې په بنه کار بېږي.

### **Mar**

بدرنګه کول، وېجاړول، تاوانی کول، بیکاره کول، ژوبلول، زخمی کول، صدمه ورکول، ناقص کول، معیوب کول، ضایع کول، آسیب رسول.

### **Marasmic**

د **Marasmus** اړوند صفت.

### **Marasmus**

مرسموس، د خوار خواکۍ (سوټغذې) یو ډول دی چې پکي د پروتین د انرژۍ کمبېت له امله اکثرآ د کالوری د شدید شدید کمبېت منځ ته راخې او په ماشومانو کې چې له پنځه کالو کم عمر لري پېښېږي دا ناروغان تحت الجلد او عضلى شحمو د له منځه تللو په مرسته پېژندل شې، د **Failure to Thrive** په انډول.

### **Marantic**

د **Marasmus** اړوند صفت.

### **Marble Bone Disease**

د ماربل په خبر ورته هډوکو ناروغۍ، د **Osteopetrosis** په انډول.

**Marburg Disease**

شدید ډول ویروسی ناروگی ده چې پکې (لوردت، مخاطی وښه بهبدنه، کانکی او بیان مرینه) منځ ته راشی او ورته د (Monkey Disease) نوم هم ورکړل شوې دا ناروگی دشین ډوله بیزوګانو خخه انسانانو ته لېږدول شی چې په لبراتوارونو کې پري تجربې کېږي.

**Marburg Virus Disease**

د (Marburg Disease) په انډول.

**March**

د حرکتی قشر له منځه د بربینتائی فعالیت مخ په وړاندی حرکت، مارچ دعیسیوی کال دریمه میاشت. سرحد، ټاک، برید، مارش کول، مخچه وړاندی تلل.

**- Jacksonson March**

د کورتکس له یوې سیمې خخه ګاونډی هغې ته د بربینتائی فعالیت چې تک حركت چې د جکسونین میرګې (صرعی) خانګرنه شمېرل کېږي.

**- March Fracture**

د پښو په میتا تارس یوه هدوکې کې هغه کسر چې د ډر تمرین له امله پېښېږي چې بدند ورسره عادت نلري منځ ته راخی.

**Marfan's Syndrome**

مارفن سندروم، دا یوه ارشی ناروگی ده چې پکې یو خوک او پردې ګوتې لري چې د (زې، ابهه او سترګو) اختلال ورسره مل وی د لوړۍ خل لپاره د فرانسوی ماشومانوطب عالم (Bernard Jean Antonin Marfan) په (1858-1942) کالونو کې شرحه شو، د (Syndrome) په انډول.

**Marfanoid**

د مارفن سندروم ته ورته نښې نښاني او خړګندوښي.

**Margarine**

مارګون، نباتي غوري، هردوں غوري چه له تر کودیو او بوبوڅخه لاس ته راخی او د کوچورځای استعمالیېږي. خنډه، ژۍ، حاشیه

**Marge**

خنډه، ژۍ، مورګه.

**Margin**

سرحد، برید، خنډه، ژۍ، حاشیه، زړمه، تاپی، حد، سریاري، ذخیره، اضافګي پیسې داحتمالی زیان په خاطر.

**- Dentate Margin**

د (Pectinate Line) په انډول.

**- Gingival Margin**

د اوري هغه ژي چې غابونه یې احاطه کوي خوله هغوسره نده نښلپدلي، د (Gum Margin) په انډول.

**- Gum Margin**

د (Gingival Margin) په انډول.

**Marginal**

دژۍ، اړوند، دخنډي، حاشیوی، زړمه بیز.

**Margination**

د التهابونو په نومړني مرحله کي په بشپړه ضایعه کې د وینې د رګونو د ډپال له اېي تیلیال حجره سره د لوکوسایتونو راغونډېدل او نښلپدلي بلل شی، دژۍ، خنډي، د منځ ته راتک حالت او کرنې بلل شی.

**Marginoplasty**

د سترګو د لمپو په خېر د جراحی عمليې په مرسته د یوه جو پښت د خنډي (مورګې)، پلاستيک جوړلو ته ويل کېږي.

**Margo**

خنډه، مورګه، کنار، قنزעה، لبه، حاشیه، ژۍ.

**Marigold**

همېشه ګل، لېشكۍ ګل، جعفرۍ ګل، د نبات پېښدنې له پلوه هغه ګل چې (Tagetes) ګلانو له جنس خڅه دې او یوکلن پاتې کېدونکې دې او (Composite) کورنې اړوند همېشه بهار ګل ګنډل شی.

**Marijuana**

ماریجوانا، د شاهدانې د نبات (Cannabis Sativa) د پانو او ګلونو یو محصول چې د خپل ایوفوریک اغږز له مخي د سکرت په خېر د نشي لپاره کارول شی.

**Mariner**

مانو، د مانو پنامه نبات ته ويل شی.

**Marital**

دواهه اړوند، ازدواجي.

**Mark**

ښبه، هغه کوچنې سيمه چې بېلاښل رنګونه لري،ښیانه، داغ، هدف، امتیاز، درجه نومره، معیار، حد، سرحد. ښبه کول، کتل، پامله کول، جلال کول، مشخص کول. دېخوانې المان دامپراطوری دېیسو واحد. لښ (دیانک د یومو له نښه)، دانجیل دنوی عهد دوهم ټوک چه دعیسي (کيسه پکښې راغلی ده).

**- Birth Mark**

وړانګه ایز خال چې د زیپیدنې سره سه شتون لري ، نیووس فلاموس ، ماشومتوب له وخته مورزادې نښه ، ولادي خال دماشوم سره یو خای پیدا شی.

**- Port -Wine Mark**

د ) په انډول . **Strawberry Mark Hemangioma**

**- Strawberry Mark**

نوعوژي (کورنوں) هیمانجیوما.

**Marked**

دلیدووړ، دپام وړ، خرکند

**Markedly**

په خرکندوول، اوچت، برینډ، جوت.

**Marker**

يو مشخص کونکې شئ چې د خانګړي کولو لپاره کارول شي. مشخصه ، نښه کونکې ، علامت کېښودونکې هر هغه مواد او خېز چې بدن ته تنویستل کېږي تر خو هغه جو پښتونه په روښانه نښه په (X-rays) کې خرکند شي.

**- Tumor Marker**

يو بیوشیمیکه ماده ده چې د نبوپلازم خرکندوونکې ده دغه خانګړي ماده د تومور له کچې سره حساسه او متناسبه ده.

**Marrow**

د هليوکو ماغزه، هغه نزمه عضوي نسجي مواد چې د هليوکو جوفونه ډکوی. هنګي، وزمه تنکي کدو، ټينډه کدو. ماغزه.

**- Bone Marrow**

د هليوکو ماغزه، مخ عظم.

**- Red Marrow**

د هليوکو د ماغزو هغه سره نسجي ماده چې کوچ gioialي کې وينه جوري او تربلوغ وروسته په غورو اوپري او د ژړې مخ عظم پنامه یاد پېږي.

**- Spinal Marrow**

نخاع، حرام مغز.

**- Yellow Marrow**

ژړې مخ عظم.

**Marsupialia**

د هغه تى لرونکې ډله کڅوره لري چې عبارت دی له **Opossums'**، کانګروګانې، **Wallaby**، **Koala bear**، **[Wombat**.

**Marsupialisation**

هغه جراحی عملیات چې په یوه پرانیستی ژور غالی باندې د یوه تېلې جوف اړول چې د هغه در سکبنتلو او تې په یو سره بې د هغه د دبوالونو د زېرمود کېنډلو له لارې صورت نیسي .

**Marsupialization**

د ) په انډول . **(Marsupialisation)**

**Marsupium**

خوبلنګ، سکرتووم، سفن، دېچي دلپرد لپاره خارج البطنی کڅوره یا جلدی چین خوپلي چې د تې غدي هم لري دغه کڅوره په کڅوره لرونکو او هغه راز بحری آسانو کې د ماشوم د لېږدلو یا هکي ساتلو په موخه وجود لري.

**Mascot**

دبنه بسکوم نښه، دنیکمرغۍ راوبرونکې ، بخت راوبرونکې.

**Masculine**

نر، نارینه، مذکور. د نارینه جنس اړوند خانګړنې بلل شې.

**Masculinisation**

په نارینه جنس کې د نارینه جنسی خانګړنې نارامل وده، همدګه راز په بسخینه جنس کې د نارینه جنسی ثانویه خانګړنې (پښتو شنه کبدل، غړيدلون) وده چې د هورمونی تشوش له امله پېښېږي .

**Masculinization**

د ) په انډول . **(Masculinisation)**

**Masculinity**

نارینتوب، د نارینتوب نښه.

**Maser**

هغه وسیله چې په یوه مایکروویف محدوده کې (پیاوړی نزی، یورنکه او له خپرې د پرته تشعشع) تولیدوی او قول تال څېږي (موچي یېږي یو فاز لري).

**Mash**

يو ډول اوبلن پاسته خواره چې خارو بيو او چرګانو ته ورکول کېږي.

**Mask**

پوشل، پټول پوبن، مخ پټ وونې، نقاب، ماسک، داسي یوربرې او فلزې جو پښت چې د خولې او پوزې لپاسه کېښو دل شې او معمولًا د انسټیزی او ورکولو لپاره تري کار اخیستل شې. هغه توکریز پوبن چې د خولې او پوزې برخه د دورو او دودونو پرمهال

تنفسی سیستم رُغوري .

## **Masked**

پوینل شوپ ، د هげه ناروغى شرحه چې شتون لرى خو  
بنكارىدنه نلرى .

## **Maslow's Hierarchy of Human Needs**

د ماسلوود مرتبو سلسلى لپى سیستم دئ چې انسانى  
اپتیا خىرگندوی د انسانى كره برو له مخې اپتیاوى  
رابرسپەرە كوي او هغۇرى تەد لومريتوب حق ورکوي او  
منع تە راپرى كە چېرى د انسانانو لپە او ناخىزە اپتيا  
رفع نشى پە غەتكە كچە هەخۇنى او تىسىق نىشى كولاي چې  
فعالىتىونە سەم كىرى او بىنه والى منع تە راپرى .

## **Masochism**

د روان شناسىي لەپلوه آزار دوستىي ، آزار طلبى تە ويل  
شى ، هغە راز جنسى لپاالتىا او انحراف چې پە هغە كى  
شخص درد د گاللۇ خەجە جنسى خوند اخلى .

## **Masochist**

هغە خوک چې د **Masochism** ) لپاالتى .

## **Masochistic**

د **Masochism** ) اپوند صفت .

## **Mass**

د اجزاواو يو چول او ورته راغونىپىدنه ، د گولىيوجورپونى  
لپارە سەرە گۈلۈل او نېبلۈل ، هغە خانگىنە چې د يو  
مادى سكۈن ظاھروى ، لندە نېنە يىپ (M) ده ، كتلە ، دله ،  
غىتى ، د خلکو يوھ لويھ توللە ، غوندارى ، كوتە ، د  
انساجو لوی حجم ، اكتىرىت شىمبەرە شىيان ، مجموعە ،  
د بدن نىچە چې خىرگند او روپانانە شكل نلرى .

### **- Atomic Mass**

اتومى كتلە ، د اتوم د هستى خىنى بىر خە چې د اتومى وزن  
(amu) پە بىنه بىيانپىرى .

### **- Inner Cell Mass**

د يوھ جىنин پە يوھ نهایت كى د حجرۇ راغونىپىدل چې  
بلاستوسىتەتدى بىرخې د وادى پايلە شىمبەرلى كېرى .

### **- Lean Body Mass**

د خىنى سېپما (ذىخىرى) وازدى خەجە پورتە د بدن قول اجزا او  
عنصرىونە ، اصطلاحاً د بدن د وازدى خەجە پورتە .

### **- Molar Mass**

پە مول كىپى يە گرام يىا (كيلوگرام) سەرە د يوھ مولىكول وزن .

### **- Molecular Mass**

پە دالىيون سەرە د يوھ مالىكول كتلە چې د اتومى وزنۇنۇ پە جمع

كولو سەرە تە لاسە كېرى لندە نېنە يىپ (M) ده

### **- Mass Radiography**

د تىرىن پە بىنه د يوھ غەتكى كتلە خلکوراپا بىگرافىك (X-ray)  
عڪسونو اخىستەل تە خۇپە هغۇرى كى د شىرى رىنچ  
ناروغى و خېپىل شى .

### **- Relative Molecular Mass**

د هەفە اصطلاح چې د تەخىيىكى پلە پە مولىكولى وزن باندى  
ارزىتىمنە ده لندە نېنە يىپ (Mr) ده .

### **- Mass Screening**

د تىرىن پە بىنه د يوھ غەتكى كتلە خلکو آزمائىتىونە تە سەرە كول  
تە خۇپە هغۇرى كى د ناروغى لەنۇن وشى او و خېپىل شى .

### **Massa**

د **Massa** ) كتلې پە انپول .

## **Massage**

مساڭ ، د بدن سىستېماتىكە درەملەنیزە مۇشىنە ، د لاسۇنۇ  
پە واسطە مساڭ (موپىلۇ) كەرنە تە سەرە كول .

### **- Cardiac Massage**

د سترنوم لە لارې پە زېرە باندى مىتىناب فشارونە (تىلى مسان) يىا  
پە زېرە باندى پە مستقىم دول د پارانىستى قىلى مساچىزى كى د  
وينى د دوران د بىيا جورۇنى او خوندى كۈونى پە موخە تە سەرە  
كېرى .

### **- Carotid Sinus Massage**

د غاراپى د يوھ لورى پە كاروتىد (تىلى) سىنوس باندى كلك  
محكم خىرخەندە فشار چې د واگوس د تەرىيىك لەھل گەرخى او  
تاكى كاردىيا كەمىي يىپ و دروپى .

### **- Electrovibratory Massage**

هەفە مساڭ چې د بىرىپەنائى خېپانە كۈونىكىپى وسىلىپ پە واسطە  
منع تە راخى او د بېلاپلۇ خېپو لەرۈنکى وى .

### **- Vibratory Massage**

د **Vibratory Massage** ) پە انپول .

## **Masseter**

ژۇول ، د اتومى لە مخى ھەھە عضله چې ژۇول تە سەرە  
كوى (د ژۇولۇ عضله ، ماھىچە) او لە بىنكەتە خەجە ژامنە پورتە  
كشوى ، د ژامنې عضله ، د **Masseter Muscle** (Masseter Muscle) پە انپول .

## **Massetic**

د **Masseter** ) اپوند صفت .

## **Massere**

مساڭ ور كۈونىكى كىس ، د مساڭ ور كولو وسىلىپ .

## **Massouse**

د مساڭ ور كۈونىكى مېرىمن .

## **Massive**

كتلىو ، د يوھ غەتكى كتلە چې اپوند صفت دئ .

**- Massive Bleeding**

شدیده خونریزی ، کتلوي وینه بهبدنه.

**- Massive Heart Attack**

کتلوي دزره حملې.

**- Massive Injection**

کتلوي زرقیات.

**- Massive Patients**

کتلوي ناروغان.

**- Massive Therapy**

کتلوي پول سره درملنه.

**MAST**

د شاک ضد پوئي پرتوګ لنډېز، هغه پرسبدونکي پرتوګ (البس) چې د بدنه د لاندېني برخو خڅه پورتنیو هغونه د ويني لېړد لپاره پکارېږي.

**Mast -**

دا یو مختارې دی او د (بې تیبوونه- Masto- ) معنی بشپړو.

**Mastadenitis**

د (Mastitis) په انډول، د تیبوونو التهاب ته ویل شی.

**Mastadenovirus**

د تي لرونکو اريتو ویروس، د ادینوویروس هغه ډول چې تي لرونکو حیواناتو کي ناروغۍ پښتو او د (ھضمي سیستم، ملتحي، عصبی مرکزی سیستم، بولی سیستم او بعضاً د خیتو ناراغیو) لامل ګرځئي.

**Mastalgia**

د تیبوونو د غدواتو دردونه، د تیبوونو در ډول.

**Mastatropy**

د تیبوونو کوچنی کبدنه، د تي ضمور، د تي اتروفې.

**Mast Cell**

مسټ سل حجره، د منضم نسج یوه غنیه حجره د ئاخان سره ھیستامین لېړدوي او د الرزن په وړاندې غبرګون خرګندوي.

**Mastectomy**

د جراحی عملیې پواسطه د تیبوونو غوخول او راویستنې کېنلاره.

**- Modified Radical Mastectomy**

د پکتورال عضلې باندي د لاسوھنې پرته د تخرګ ټول تال لمفاوی غدواتو او تي بشپړه راویستلو کېنلاره.

**- Radical Mastectomy**

جدري مستكتومي، د پکتورال عضلې سره مل د تخرګ ټول تال لمفاوی غدواتو او تي بشپړه راویستلو کېنلاره.

**- Subcutaneous Mastectomy**

تحت الجلدی مستكتومي، د تي بشپړه راویستلو داسي کېنلاره چې (بوزتکي، د تي څوکه او اړیواله خای پرسېسول کېږي) تر خو په راتلونکي کې بیا ورغلول شی.

**Masticate**

د غذا خورل، خوراک ډول، ژوول، د خواراکي موادو مېده ډول نرمول په خوله کې او هغه له ستونې تبرو لو ته برابرول.

**Mastication**

د غذا خورل اوژوولو عمل تر سر ډولو مرحله.

**Mastigophora**

د پروتوزوا یوه کوچنې. دله چې ژوی بې د خپل ټول ژوښ په لر کې یوه یا خو فلاججیبلونه لري دا ډله په خپل مرکز کې یوه هسته لري او د انسان په ګډون ګن شمبر شمزی لرونکي او غېر شمزی اخته کوي.

**Mastigote**

د مستیگافورا د کورنې. هر یو غړې.

**Mastitis**

ثديوی التهاب، د تي التهاب، د تیبوونو د پرسوب و ګزک حالت ته ویل شی چې پکې (درد، پرسوب، تدوونه، سور والي او ېڏندې کبدنه) منځ ته راخې.

**- Mastitis Neonatarum**

د نوې زوکړې وخت د تي التهاب.

**- Periductal Mastitis**

د غدواتو د مجراګانو د شاوخوا ثديوی نسج التهاب.

**- Plasma Cell Mastitis**

د پلازماسلونو او مجرا ګانو د جلدی حجره د پرولیفريشن له امله د تي د ستروما انفلتریشن ته ویل شی.

**Masto-**

دا یو مختارې دی د (تې یا تیبوونو او ماستوئید بازې) معنی بشپړو.

**Mastocyte**

ماست سل حجره.

**Mastocytosis**

په یوه نسج کې د ماست سل حجره موضعی یا سیستمیکه راغونې پدنې، په پوسټکي کې د پراخیا په صورت کې د یورتیکاریا پکمنټوا په نوم یادېږي.

**Mastoid**

ثديوی بنې ته ورته، د تي په شان، د تي د حلپمي ته ورته بنه چې د صدقۍ (Temporal bone) هليوکې یوه برخه ګنل شی.

**- Mastoid Air Cell**

د مستوئید هیوکی د استطالی هوائی حجري بلل شی ، د (Mastoid Cell) په انډول.

**- Mastoid Antrum**

د مستوئید هیوکی هغه جوف (Antrum) چې د هوائی حجري بیو د دنه غوب سره نښلو.

**- Mastoid Bone**

مستوئیدی استطاله ، د (Mastoid Process) په انډول

**- Mastoid Cell**

مستوئیدی حجري .

**- Mastoid Process**

مستوئیدی استطاله چې د غوب په شا برخه واقع ده .

**Mastoidalgia**

د مستوئید په سیمه کې درد .

**Mastoidectomy**

د مستوئیدیت درملنې په مونځ د مستوئید د استطالی (بارزی) د جراحی کړنلاری په مرسته د راویستلو پروسه بلل شی .

**Mastoideocentesis**

د مستوئید حجرو پاراستېزنس .

**Mastoiditis**

د انتروم او مستوئید د استطالی د حجروالتهاب .

**Mastoidotomy**

د مستوئیدیت درملنې په مونځ د مستوئید د استطالی (بارزی) د جراحی کړنلاری په مرسته د سوری ایستلو پروسه بلل شی .

**Mastopathy**

د تی د غدو التهاب هر ډول نارو غی .

**Mastopexy**

د جراحی له لاری د راخوپند او غور خبدلی تی ثابتولو .

**Mastoplasty**

د تیبونو پلاستیک جراحی تر سره کوول .

**Mastoptosis**

راخوپند او غور خبدلی تیبونه . سقوطی ثدیه .

**Mastscirrhus**

د تیبونو د غدي سخت او کلکبدل .

**Matosquamous**

د مستوئید او تیپورال هیوکی د پانې سره په تراو کې .

**Masturbate**

استمنا ، موټک ، جلق ، هغه عمل چې یو خوک خپل

جنسى غری پاروی او تري خوند اخلى او احتلام منځ ته راوري .

**Masturbation**

استمنا کول ، موټک و هل ، جلق و هل . هغه عمل تر سره کول چې یو خوک خپل جنسى غری پاروی او تري خوند اخلى او احتلام منځ ته راوري او ورته (Onanism) هم وائي .

**Match**

د دوشیانو تر منځ پرتله کول . اورلګیت ، داولګیت خاشه ، ګوګر ، تیلې ، خلې انډول ، ساري ، ورته ، سیال ، جوړ ، مسابقه ، ددول ، جوړه کول .

**Matching**

پرتله کوول ، د پیوند په ایمیونولوژی کې او د اشخاصو تر منځ د بین النسجی توافق د کچې ارزوونه کې د ټاکتو پاره د هغه شیانو پرتله کوول چې ګه او پېژندل شوېوی خصوصیات لري .

**Cross Matching**

د ويني ورکونکي او وينه اخیستونکي د وینو تر منځ د توافق د پیدا کولو په مونځ دواړه ويني سره ګډېږي د ډیشاښته والي نشتوالی په صورت کي (اکلوبیشن هیمولیز او سایتوکسیستي) منځ ته راهي .

**Mate**

جوړه لکه د میره لپاره بنځه ، د مرغانو جوړه او نور دمانو ستيال ، د پېړۍ هغه افسر چې رتبه بې له کپتان نه کښته وي ، ملګرۍ ، مل ، مرستيال . جوړه کېدل ، یو خاکي کېدل ، جوتيدل .

**Mater**

د دورامتیټر (Dura Mater) په انډول

**Dura Mater**

ډورامتیټر ، هغه نړۍ طبقه چې د ماغرو پوښ جوړو او د دماغ او نخاع یوه مهمه برخه ده .

**Materia**

ماده ، د جوړېښزو موادو یوه اساسی برخه .

**Materia Alba**

سپینه ماده ، هغه سپین رنګه مادي رسوب چې د غابنونو پر منځ شتون لري او د پېتلاني حجري ، موکوس او هدغه راز باکتری ګانې او فلاجیل لرونکي اړګانیزمونه ، پکې ونډه لري .

**Materia Medica**

د فارمکولوژی په انډول .

**Material**

مواد، جنس. مادې، جسمی مواد، مهم څیزونه.

**- Light Material**

سپک مواد.

**- Material Medica**

د فارمکولوژۍ په انډول د طبی موادو (Medical Substance) په انډول.

**- Suture Material**

د جراحی د ګنډلو لپاره مواد لکه (جراحی تارونه او ستنې).

**Maternal**

مورنۍ، دمور له خوا، د مور پوري اړوند.

**- Maternal Death**

د میندو مرینه، هغه مېنې چې د زېروون او بلارښت پرمھال په میندو کې پېښېږي.

**- Maternal Deprivation**

د مورنۍ هغه روانې حالت چې د هغه ماشومانو په اړوند منځ ته راخې چې د میندو سره اړیکه او تراوا نلري.

**- Maternal Dystocia**

هغه ستونزمنه زېروونه چې میندو ته د فریکى او ماشومانو ناوره جوړښت له امله پېښېږي.

**- Maternal Instincts**

هغه غریزی او دتیو سرشتی احساس چې بنخو ته د خپلو ماشومانو ساتني له مخې منځ ته راخې.

**Maternity**

مورولې، مورنۍ، مورنۍ خوي يا صفت. هغه حقېقت چې د مور کېدنې له مخې او زېروونې لپاره پیدا کړې. په روغتون کې د نفاس دورې استراحت.

**- Maternity Case**

هغه بنخه چې لنگون (زېروون) کوي.

**- Maternity Clinic**

د مور او ماشوم ساتني روغتیائی کلینیک او مرکز چې ورته (Antenatal Clinic) هم ویل شی.

**Maternity Home**

د مور او ماشوم ساتني روغتیائی کلینیک او روغتون. هلتله چې امبدواري او لنگې شوې بنخې د روغتیائی خدمتونو لپاره راخې.

**- Maternity Hospital**

هغه روغتون يا وارد چې یوازي د زېروتون په توګه خدمت تر سره کوي، د (Maternity Ward) یا (Maternity unit) په انډول.

**- Maternity Ward**

هغه روغتون يا وارد چې یوازي د زېروتون په توګه خدمت تر سره کوي، د (Maternity unit) په انډول.

**- Maternity Unit**

هغه خانګه یا وارد (احد) چې یوازي د زېروتون په توګه خدمت ترسه کوي.

**Mating**

د تکثر لپاره د دوه مخالفو جنسونو سره یوځای کېدل. بوریا، مزري، کېړي، پوزي، د پوزي او بدل او په پوزي پوشل.

**- Assortative Mating**

د تکثر په موخه د دوه داسي موجوداتو یوځای کېدل چې یو شان بهه او خرنګوالې لري، د (Assorted Mating) یا (Assortive Mating) په انډول.

**- Random Mating**

د تکثر په موخه د دوه داسي موجوداتو یوځای کېدل چې یو له بله سره هېڅو ول ورته والي ناري.

**Matrix**

متريکس، ظاله، زيلانځه، رحم، نس، قالب یا د قالب ماده، کاري ډګر، د یوشی اصلی او اساسی ماده، د ډیوه شي د پیدا کیدو یا روزنې خاچ. له منضم نسخه جوړه حجروي بي شکله کتله کتله ده (Ground Substance) په نامه هم یاد بېږي.

**- Bone Matrix**

د هډوکو متريکس يا اساسی ماده، د کولاجنې فيبرونو زمينوی مادي او عضوي مالګو په ګډون د هډوکي بین الحجروي ماده.

**- Cartilage Matrix**

د حجر او د هغه د خارج الحجروي فاپيرونو په ګډون د غضروف بین الحجروي ماده د یوې بې بنې زمينوی مادي دنه خاچ.

**- Extracellular Matrix**

هر هغه ماده چې د حجر او د سطه جوړه او د نسخ خارج الحجروي فضا ته افراز شې، دغه ماده د نسخونو د بنې او خانګونې په ساتنه کې ونډه لري.

**- Enterteritorial Matrix**

د یوې رنګه زمينې په منځ کې یوه روښانه سيممه.

**- Nail Matrix**

د نوک د نسخ ماتريکس.

**- Territorial Matrix**

د غضروفی حجر او خانګونې په ټوله (Bazophil)، ماتريکس.

**- Matrix Unguis**

د نوک بسته، د نوک د بستر قریبه برخې چې نورک ورڅنه وده کوي.

**Matron**

هغه بنخینه نرس چې په روغتون کې د نرسانو مشره

پاتې شی سرهمشیره ، میرمن ، میروښه بېخه ، دروزتون ، روغتون یا بندیخانې د روغتیا پالتو (ترسانو) مشره.

### - Modern Matron

عصری ماترون ، عصری د ترسانو سپرستاره بېخه.

### Matter

مواد ، ماده Substance ، جوهر، اندازه، جسم، موضوع، غبر، پینه، پوسته اهمیت لرل هر هغه شئ چې فضا ونیسي.

### - Matter-of-fact

رنستینې، بې توکو، واقعي، ساده، بې خوندہ، بې ذوقه.

### - Gray Matter of Nerve System

د اعصابو (عصبي سیستم) خپ نسخ.

### - White Matter of Nerve System

د اعصابو (عصبي سیستم) سپین نسخ.

### Mattress

نیالی، د بستر لپاره توشكه ، بادی توشكه اله پلاستیک خڅه جوړه شوي پرستن چې په خان اچول کېږي ( Mattress Air ) هم ورته والیا .

### - Mattress Air

بادی بالښت یا توشكه

### - Mattress Suture

د جراحی هغه ډول ګنډل دی چې پکې په لورې د جرحی کې لوپ منځ ته رائحي.

### Maturation

د رسپدو او پوخوالی پروسه تر سره کېدل ، د ودي بشپړدل.

### Mature

رسیدلی، پوخ، پوره، تاکلی وخت، بالغ.

### - Mature Follicle

بشپړ او کامل شوي فولیکول د هګۍ اچولو خڅه د مخه ګرافین فولیکول.

### Maturing

لوئېدل ، پخېدل.

### - Maturing Egg

هغه هګۍ چې ګرافین فولیکول خڅه وروسته منځ ته رائحي ، د Maturing Ovum په انډول.

### - Maturing Ovum

په هګۍ بدلېدنه ، د هګۍ پخېدنه.

### Maturity

پوخوالی، پوره والی، رسیدلې، بلوغ.

### Matutinal

په سهار کې پېښبدل ، سهارنې پېښه منځ ته راتګ.

### Maxilla

د پورتنې ژامني هدوکې.

### - Maxilla Bone

د مګزیلا هدوکې.

### Maxillae

گن شمېر پورتنې ژامني.

### Maxillary

د مګزیلا پوري تېلي او اړوند. مګزیلاتې.

### - Maxillary Air Sinus

مګزیلاتې هوائي سینوس ، مګزیلاتې اتروم یو له هغه دود سینوسونو خڅه چې د غومبری په شا کې واقع دی ورته

( Maxillary Antrum ) هم ویل شی ، د ( Antrum of Highmore ) په انډول.

### - Maxillary Antrum

مګزیلاتې هوائي سینوس ، مګزیلاتې اتروم یو له هغه دود سینوسونو خڅه چې د غومبری په شا کې واقع دی ورته ( Maxillary Air Sinus ) او ( Antrum of Highmore ) هم ویل شی.

### Maxilla -facial

وجهي - مګزیلاتې ، د منځ او مګزیلا پوري اړوند او تېلي.

### - Maxilla -facial Nerve

وجهي - مګزیلاتې عصب.

### - Maxilla -facial Surgery

وجهي - مګزیلاتې جراحی اړوند.

### Maxilloethmoidal

د غربالي - مګزیلا اړوند صفت.

### Maxilloethmoidectomy

د جراحی بواسطه د غربالي - مګزیلا رایستلو کړنلاره.

### Maxilomandibular

مګزیلاتې - مندیبولا ، د مګزیلاتې - مندیبولا هدوکو اړوند صفت د پورتنې او بنکتني ژامني اړوند.

### Maxilotomy

د مګزیلا هدوکې واژول.

### Maximal

اړوند صفت.

### Maximum

اعظمي حد، وروستي حد، تر تولو لوړتکي يا مقدار،

تر تولوزیات.

**Maximum Dose**

لوپهوز ، اعظمی پوز .

**Maximum Rate**

لوپه سرعت ، لوپه اندازه ، لوپه کچه .

**Tubular Maximum**

Heghe تر تولو لوپه سرعت چې کلیوی تیوبولونه پکی له لومن  
 خخنه مواد بین الینې شنج با بر عکس په دقیقه کې د ملی گرام  
 له مخی لپردوی .

**Mayhem**

لام او بیښې پر پکونه .

**Mayonnaise**

چکه ، چکنی یا چاشنی چه پرسلاتې او کبانو (ماهی)  
 باندی اچول کېږي .

**Maze**

د مقاطع کربنو یو پېچلې سیستم چې په لاربراتواری  
 حیواناتو کې د زده کړي د توان د بنودلو په مخه و هوښ  
 (شون) په آزمایینت کې پکار بېړي کېږي و بدی لاری ، انجر  
 بنجړ لاری ، ګډۍ ودی لاری ، پیچومې ، ګډوډی .

**Mazindol**

هغه ادرینز جیکه مواد امفتامین ته ورته خواص لری او  
 د بې اشتها کوونکې مادې په توګه کارول کېږي .

**Mazopexy** د **Mastopexy** په انډول .**Mazoplastia**

د تیبونو د اسینې گانو استحالوی اپیتلیائی هاپر بلازیا .

**MB**

د طب داخلی خخه فارغ شوی لسانس داکتیر **Bachelor** (of Medicine )  
 لپاره لنډه نښه .

**MBBS**

د طب داخلی او جراحی خانګو خخه فارغ شوی لسانس  
 (Bachelor Of Medicine & Bachelor Of Surgery )  
 داکتیر لپاره لنډه نښه .

**MC** د میلی کیوری **Milicurie** (Millicurie) لپاره لنډه نښه .**μC** د مايكرو کیوری **Microcurie** (Microcurie) لپاره لنډه نښه .**McBurney's point**

د **McBurney's** (McBurney's) تکي چې معمولاً د اپنډکس موقعیت د  
 ګډوډی په نښی پنسکتنی کوادرانت کې خرگندوی چې د  
 او نامه غوتی (Navel) او تر منځ واقع وی او .

د پر دردناکه برخه د اپنډیسیت په حالت کې وی چې په  
 (Charles 1899-1913) کالونو کې د امریکائی جراح (McBurney)  
 پذر په شرحده شو .

**mcg = μg**

د مايكروگرام (Microgram) لپاره لنډه نښه .

**MCH**

د مور او ماشوم روغتیا اړوند خانګه (Mother Child)  
 (Health) لپاره لنډه نښه .

**MCH**

د حجروی هیموګلوبین منځنی کچه ، د یوې سري  
 کریوی د هیموګلوبین منځنی مقدار کچه  
 (Midcorpuscle Hemoglobin) لپاره لنډه نښه .

**MCHC**

د حجروی هیموګلوبین منځنی غلظت ، د یوې سري  
 کریوی د هیموګلوبین منځنی غلظت (Midcorpuscle  
 (Hemoglobin Count) لپاره لنډه نښه .

**McNaghten's Rules on Insanity****at Law**

د **McNaghten's Rules** (McNaghten's Rules) قانون ، د دی قانون له مخی  
 خلک خپله قانونی دفاع د روانی ستونزو د شتون له  
 امله کوي او د هرې کړنې په وړاندې هفوی ګرم او  
 ملامت نه ګټل کېږي دا اصول په کال (1957) کې منځ ته  
 راغلې دی او اړوند روانی - روحی ناروغانو ته قانونی  
 برآت ورکول کېږي .

**MCP Joint** د **Metacarpophalangeal Joint** (MCP Joint) په انډول .**MCU**

د مثاني او احليل هغه راډیولوژیکه کتنه چې د متیازو  
 کولوپرمھال مثاني ته د یورګرافین زرق و روسته تر سره  
 کېږي (Micturating Cysto-urethrogram) لپاره لنډه نښه .

**MCUG**

د مثاني او احليل هغه راډیولوژیکه کتنه چې د متیازو  
 کولوپرمھال مثاني ته د یورګرافین زرق و روسته تر سره  
 کېږي (Micturating Cysto-urethrogram) لپاره لنډه نښه .

**MCV**

د حجروی منځنی حجم (Midcarpuscle Volume) لپاره  
 لنډه نښه .

**MD**

<b>Md</b>	طب پوهنځی خخه فارغ شوی ډاکټر (Medical Doctor) یا (Doctor of Medicine)، لپاره لنده نښه.	د طب پوهنځی خخه فارغ شوی ډاکټر (Medical Doctor) یا (Doctor of Medicine)، لپاره لنده نښه.
<b>ME</b>	میالجیک انسفالیت (Myalgic Encephalomyelitis)، لپاره د کېمیاوی عنصر لپاره لنده نښه.	د شری یو ډپرشدید ډول چې جلدی دانې تور رنګه او پیشیا ډوله دی.
<b>Mead</b>	ورشو، چمن، مرغیانه، یو خنباک چه داوبو او شاتود تخم خخه لاس ته رائی.	- <b>Black Measles</b>
<b>Meager</b>	نری، ډنگر، خوار، لغړ، مړ ژوندي، لږ، هډوکي او پوستکي.	د شری یو ډپرشدید ډول چې جلدی دانې تور رنګه او پیشیا ډوله دی.
<b>Meal</b>	جواري (سکرک یا سوپسک)، د جوازو اوړه، اوړه، مړۍ، ډودی، خوار، خواراک، هغه خواره چې په تاکلی وخت کې خورل شی.	- <b>German Measles</b>
<b>Boyden Meal</b>	د کولیسیستوگرافی په څېرنو کې د صفراد کشورې د تخلیسي په اړه د معلوماتو ترلاسه کولو په موخه غذائي آزمونې.	د (Rubella) په انیوول.
<b>Test Meal</b>	هغه خواره چې د معدي په اړه د تشخیص او ناروغۍ پېژندني په موخه خینې مواد لري او ناروغانو ته ورکول شی.	- <b>Hemorrhagic Measles</b>
<b>Meal time</b>	د خوراک وخت.	د (Black Measles) په انیوول، وينه بهډونکي شري.
<b>Mean</b>	منځنۍ، منځلۍ، اوسط. منځنۍ تکي، د دوه نهایاتو تر منځ عددی ارزښت، معنا کول، معناور کول: معنا لرل په زړه کې لرل، قصد لرل، خاص کول، اهمیت لرل . معمولی، تیټ، بې ارزښته، سېک تیټ، موزۍ، خسیس، عادی . سباب، وسیلې، سرچینې: پانګه شته (ریاضي) اوسط حد، منځنۍ حد.	<b>Measurable</b>
<b>Arithmetic Mean</b>	د مقدار ونډې شمېر کې د مقدارونو د جمعي د حاصل وېش.	داندازه کولو وړ، و مېچ ورتیا درلو دونکي.
<b>Geometric Mean</b>	د محصول (n) ام، رینې، د n عدد.	<b>Measure</b>
<b>Measles</b>	شری، سرخکان، سره مخه، روپلا (Morbilli, Rubella) دا یو شدیده اندیمیکه ویروسی ناروغۍ ده معمولاً ماشومان نیسی او تنفسی جهاز او رتیکولو اندوتیلیال	مېچ، اندازه، متر، پیمانه، د کمیت او اندازې د مقیاس کچ کونه، اقدام، هغه وسیله چې د مقصد لاس ته راووستلود پاره وي ، قانوني لایحه، حد، تاپې، درجه، حد تاکل، اندازه کول، تلل، کچکول، پر تلل.
<b>Meat</b>		- <b>Measure of Length</b>
<b>Meatless</b>		د اوږدالي (طول) تاکنه.
<b>Measurement</b>		- <b>Measures Temperature</b>
<b>Meat</b>		د بدنه د تو د خوشی درجې تاکنه.
<b>Meatal</b>		<b>Measureless</b>
<b>Meatorrhaphy</b>		بېحده، بې پایه، بې اندازې.
<b>Meatoscopy</b>		اندازه، مېچه هغه خه چې د اندازې کولو وړوي.

**Meatotomy**

د احیلیل د تنگی فوخي آزادولو جراحی کېنلاړه . د میاتوس پرې کولو اغوشلو جراحی عملیه .

**Meatus**

هغه سوری يا واژه برخه چې د یوه ارګان غږي لوړي ته لازه لري لکه د احیلیل فوخي او یا هم د پوزې د جوف لوړي سوری ګئه شمېره يې (Meatuses) بلل شی .

**- Acoustic Meatus**

د غور د دوه سوريو خڅه هرو یو چې یو یې په صماخه پرده باندي پای ته رسپېږي . اذني فوخي ، سامعی سوری ، د (Meatus Acoustica) په انډول .

**- Auditory Meatus**

اذني فوخي ، سامعی سوری .

**- Meatus Nasi**

د شامامي سوری ، د پوزې سوری ، د (کم / مشترک ، لندېنی ، منځنۍ او پورتني) انٺي فوخي ، د (Meatus of Nose) په انډول .

**- Urethral Maetus**

د احیلیل فوخي ، د احیلیل خوله .

**- Meatus Urinaius**

د بولی یا متیازو د مجراء سوری چې میتیازی ورڅخه خارجېږي ، د (Urinary Meatus) په انډول .

**Meaty**

غونښن ، د غونښي اړوند صفت .

**Mebendazole**

د چینجيانو ضد درمل چې د (ترائي کوريابزيس ، انتيروبیازيس او اسکاریس) په درملنې کې پکارېږي .

**Mecamylamine**

د ګانګلیون بلاک کوونکي ماده چې هايدروکلوریدي مالګه یې د وینې فشار ضد اغېزې لري .

**Mechanical**

مېخانیکي، ما شيني، صنعتي، هغه شيان چه په ماشیني ډول او پخپله کار کوي .

**- Mechanical Obstruction**

مېخانیکي ډول د کولمو انسداد .

**Mechanics**

دمېخانیک هغه پوهه چه په اجسامو باندي د قوتونو عمل خېږي، تخنيکي شرحه هغه علم چې د بدن حرکتونه مطالعه کوي .

**- Body Mechanics**

په وضعیت پوري اړوند ناروغیو کې ددرملنې او مخنیوی لپاره د خوڅښت پېژندنې د علم کاروونه .

**Mechanism**

د بدن هغه سیستهم چې دندې کتنرول کې ، ماشینې دستګاه ، ماشینې پرزې ، دپزو و ترتیب او د ماشین د کار ډول د کېمیاوی یا فرنکی بدلونونو له امله دندې ترسره کول ، د یو ګپکار د ترسره کولو د (اجزاوو، مرحلو او داسې نورو) د ترکیب خرنګوالي .

**- Defence Mechanism**

دافاعي مېکانیزم ، هغه مېکانیزمونه چې په مرسته یې رواني فشارونه کښت مومي .

**- Escape Mechanism**

د تېښتی مېکانیزم ، په زړه کې د سینتوسي - د هلېزی محراق په واسطه د سیالې (ایسپالس) د تولبد د شستووالی په صورت کې د لاندې مرکزونو خڅه د سیالې د پیل کېدو مېکانیزم .

**- Mechanism of Labour**

د زېړونې مېکانیزم چې پکي د تولو مرحلو او هشو له امله یوه زېړونه منځ ته راخې .

**- Mental Mechanism**

د ډېټونې مېکانیزم ، د ډ هنې چارو برابرونه ، د یوې خپل شوې هيلې خڅه په غېر مستقيم او غېرشعوري بهه د خوند اخیستلو طریقه .

**Mechanoreceptor**

هغه رسپتور چې د مېخانیکي فشار لکه د عضلي انقباض (لمس) په واسطه تحریک مومي .

**Mechanosensory**

د مېخانیکي فشار په خواب کې د حسی فعالیت سره په تپاو کې .

**Mediastinitis**

د منصف التهاب ، د ګوګل برخې التهاب .

**Mediatinography**

د منصف راډیوګرافی کتنه ترسره کول .

**Mediastinopericarditis**

د منصف او پېړکاره طبقاتو ګډه التهاب چې د دېرزيات التصالاق تو لاهل وګرڅي .

**Mediastinoscopy**

د منصف ویدیوسکوپ / اندوسکوپ پذرېعد منصف برخې د کتنې کېنلاړه .

**Mediastinum**

منصف ، ګوګل ، د صدر هغه برخه چې (سېږي، تایموس غدده ، شزن، زړه، مرۍ، فرینک عصب او اګوس عصب) پکي خای لري .

**- Mediastinum Testes**

هغه نیمګړي د هوال چې د مرغېږي (خصي) په خلفي خنده کې

خای لری او د تونیکا الوجینا ادامه ګئل شی.	- <b>Medical Certificate</b> طبی تصدیق کوونکی سند، هغه سند چې د هغې له مخې یو خوک د طبی خدمتونه تر سره کولو اجازه تراشه کوي.
<b>Mediate</b> د منځنۍ حد د عامل پتوګه کارکوول. غږ مستقم یو منځګړي عامل پواسطه تر سره کېدل. منځګړي توب کول، روغه جوړه کول.	- <b>Medical Committee</b> طبی کمپیه، روغتیائی پلاوی.
<b>Mediator</b> منځګړي توب کوونکې، روغه جوړه کوونکې عامل، منځګړي	- <b>Medical Condition</b> د ناروغانو د ناروغې طبی حالت چې د یو مودی په لړ کښې ثبت کېږي.
<b>Medic</b> داکټر، د طب زده کوونکې.	- <b>Medical Diathermy</b> هغه تودو خوکه چې د بربستنا بدزړعه منځ ره راخې او د عضلات او بندونو لکه روماتیزم ناروغې کې کارول شی.
<b>Medicable</b> د یوه کس درملنې پداسې حال کې چې د معالجې خخه معقوله توقع شتون لری، د درملنې وړ، تداوی کبدونکې.	- <b>Medical Doctor</b> د طب پوهنځی خانګې خڅه فارغ شوې داکټر د عمومي طب معالج داکټر چې لنډه نښه یې (MD).
<b>Medical</b> طبی، له طب سره اړوند، د ناروغې څېړنې اړوند، طبی څېړنیز موضوع.	- <b>Medical Ethics</b> طبی اخلاق، هغه کړه وړه چې باپد یو داکټر، نرس او طبی کارکوونکې د ناروغانو او عامو ګړو په وړاندې وکړي.
- <b>Medical Administration</b> روغتیائی اداري لکه روغتونونه او نور روغتیائی خدماتي تأسیسات.	- <b>Medical Examination</b> طبی کتنه، د طبیب (داکټر) پواسطه د یوناروغ کتنه تر سره کول.
- <b>Medical Aid</b> طبی مرستې، روغتیائی لوړنې مرستې.	- <b>Medical History</b> طبی تاریخچه چې د ناروغې ډرملنې اړوند د ناروغانو خخه پښتل کېږي.
- <b>Medical Alert Bracelet</b> هغه تسمه یا خنثیر چې په روغتیائی خدمتونه کې د ناروغانو د مړوند برخې پوري تړل شی او د خانګړو ستونزو او ناروغې اړوند معلوماتي ګواښ خرګندو.	- <b>Medical Intervention</b> طبی مداخله، طبی منځګړیتوب، د درملو پذړعه د ناروغې درملنې.
- <b>Medical Assistance</b> طبی مرستې هغه مرستې چې (نرس، امبولانس کارکوونکې او نورو غړو) په ذړعه مجروحینو تر سره کېږي.	- <b>Medical Jurisprudence</b> د هغه قانون او اصولو استعمال چې د (طبی برکتیس او داکټرانو خبلمنځی اړیکو، ناروغانو او تولې وګوو اړوند پکار وړل شی ورته عدلی طب Forensic Medicine) هم ویل شی.
- <b>Medical Assistant</b> طبی مرستیال، هغه کس چې د داکټر سره د ناروغانو درملنې مسلکي مرسته کوي.	- <b>Medical Nurse</b> طبی نرس. هغه مسلکي خوک چې د ناروغانو خدمت کوي او اړوند خارنې او روغتیا پالنه کوي.
- <b>Medical Audit</b> طبی تفتيش، دا ټول کړنه طبی سیستماتیک تحلیلی پروسوه ده چې د هغه طبی مرستو تر سره کولو ارزونې لپاره تر سره کېږي چې د درملنې کېفیت خرنګوالي تاکې.	- <b>Medical Officer of Health</b> روغتیا ساتني اړوند خدمتونه دولتی مسئول مدیر چې لنډه نښه یې (MOH).
- <b>Medical Audit Advisory Group (MAAG)</b> طبی مرستو د تفتيش مشورتی ډله.	- <b>Medical Practitioner</b> طب خانګې فارغ داکټر.
- <b>Medical Centre</b> طبی مرکز، هلته چې طبی خدمتونه ناروغانو ته د داکټرانو متخصصیو او نورو پذړعه تر سره کېږي.	- <b>Medical Profession</b> ټول داکټران، طبی کارپوهان.
	- <b>Medical Records</b> د ناروغې او ناروغانو طبی ثبت او راجستر خانګه.
	- <b>Medical Register</b> هغه لست د داکټرانو چې داړوند صلاحیت لړونکې طبی

عمومي کمبتي له خوا منل شوبوي او ډاکټران د کار جواز تري اخلي.

ته تبارېږي،<sup>②</sup> ناروغه خلکو ته د درملو په ورکړي سره د ناروغيو درملنه.

#### - Medical Research Council

د طبي شپېروشوراً، هغه دولتي احکومتی کمبتيه او شورا چې د طبي خپرتو او تحقیقاتو اپوند تنظیمات او خرڅکولو پیسي سمبالو چې لندې نښه بې (MRC)، ده.

#### Medicinal

د طب له مخي ګټور او روغتنيا بخښونکي، شفابخښونکي، درملګر، درملنیز.

#### - Medical School

د طب پوهنځي، د طب فلليل، د طب بنوونځي، د پوهنتون هغه خانګه طبی زده کړي او نښونې ترسره کوي.

#### - Medicinal Bath

طبي ګرمابه، طبي حمام، د تودوخې او تپاخیستلو پذربعه د یوې ناروغۍ درملنه کول.

#### - Medical Secretary

طبي سکريټر، هغه کاريوه چې د طبی استادو تنظيم (روغشنون، جراحی ډاکټرانو) اپوند پوهه ولري او د ډېبرې مودي لپاره بې کار کړپوي.

#### - Medicinal Drug

طبي درمل، هغه ماده چې د ناروغيو پدرملنه کې کارول شي.

#### - Medical Social Worker

طبي تولنيز کارکونکي، هغه شوک چې د وګرو اپوند فاميلى (کورنيزي) ستونزو مومنلني او خپرلو لپاره کارکوي او د درملني اپوند اغږي غېرګونونه خرګندو.

#### - Medicinal Leech

طبي ژوره یا (ژوره، جوک)، یوه الله ده چې د سري خخه وينه اخلي او د طبی درملني په موخه تري کار اخیستل شي.

#### - Medical Ward

د داخلې طب وارد، د داخلې ناروغانو سروپس، هغه اپوند ناروغانو خانګه چې ناروغانو ته بې جراحی عملیاتونه نه ترسره کېږي.

#### - Medicinal Purposes

طبي موخي، طبي مقصدونه او هدفونه.

#### Medicalisation

هغه عمل چې د طبی ستونزو اپوند ترسره کېږي.

#### Medicinally

طبي اپوند، طبابت سره په تراو کې، د Medicinal اپوند قبد او صفت.

#### Medicalization

د (Medicalisation) په انډول.

#### Medicine

طب، طبابت، دارو درمل، علاج، روغتیاساته، د ناروغيو درملنه درملنه او تشخيص اپوند، د طب علم، داخله طب، طبی درملنه او طبابت کول.

#### Medicament

دارو درمل دوا، یو طبی عامل.

#### - Aviation Medicine

د هوانوردي د فزيولوژيكو، طبی، ورنانيديميولوژيك سره سراوکار لول.

#### Medicare

طبي خارنه، د ټولنيزو خپر بشپړکړي د تامین پروګرام چې عمر خورلو کسانو ته طبی ملاتړ برابروي.

#### - Medicine Bottle

طبی بوتل، هغه مخصوص بوتل چې دننه پکې درمل خای لري.

#### Medicated

د یوې درملنيزې مادي په متنه مشبوع (ککر) کول، طبی درمل درلودونکي مواد.

#### - Medicine Cabinet

هغه جعبه چې پکې (درمل، بنداز، ترمومیتر او نور طبی وسیله) پر تې Medicine وی او په بېړنې حالت کې کارتري اخیستل شي، د (Chest) په انډول.

#### - Medicated Shampoo

طبی شامپو چې د سر وینستانو پښي درملني لپاره کارول شي

#### - Clinical Medicine

د روندي ناروغ د کتنې له لري د ناروغيو خپرنه او شننه / ګپوېجنې. د طبی زده کړو د طب فاکولتې د دورې وروستي دوه کاله.

#### Medication

د ناروغيو درملنه خلکو ته د درملو په ورکړي سره.

#### - Emergency Medicine

بېړنې طبی مرستي، بېړنې (عاجل) طبابت، هغه چول طبی درملني چې د خطرناکو او زخميانو ناروغانو طبی درملنه کوي.

#### - Ionic Medication

د (Iontophoresis) په انډول.

#### - Empriac Medicine

د هغه تدو سیمو د طب تخصصی خانګه چې د مسافرتی ناروغيو له (درملني، پېښندني، مخنيوي) سره سروکار لري.

#### - Premedication

هغه درمل چې د جراحی عملیات تر سره کولو دمخته د بېړونې په لوړې سر کې ورکول کېږي او ناروغان انسټېزې.

**- Environmental Medicine**

چاپریالیز طبابت، د طب هغه خانگه چې په انسان د چاپریال له اغېزو سره سروکار لري لکه د (نفس چنګک وده، هو او او بوكړیا، مسافرونه، خنکلوټرها جو اونور، په خبر اووند خپړنی کوي).

**- Experimental Medicine**

تجربوی طبابت، د حیواناتو سره د تجربی له مخنی د یوی ناروغی چې پنه، هر ډول طبی خپړنې چې د تجربی له مخنی تر سره شی.

**- Family Medicine**

کورنی، طبابت، فامیلی طبابت، د کورنیو اووند ناروغیو خپړنو او درملنو طبابت ته ویل کېږي.

**- Forensic Medicine**

عدلی طب قانونی طب خانگه چې پکي د ناروغیو اووند قانونی اپخونه خپړل کېږي تر خود ناروغانو او طبیبانو خوندې توب و ساتل شی.

**- Geographic Medicine**

جغرافیائی طبابت، د تدو سیميو او سیمه انيزو ناروغیو اووند طب.

**- Group Medicine**

ګډ او دله ائیز طبابت، د یوی ډلې داکتر انوپذ بعد ناروغیو (تشخيص، درملني، مخنيوی اووند په ګډ ډول همکاري او تصميم نیولو طبابت کول بلل شی).

**- Internal Medicine**

داخله ناروغیو (تشخيص، درملني، مخنيوی اووند طب او طبابت کول).

**- Legal Medicine**

عدلی طب، قانونی طب خانگه چې پکي د ناروغیو اووند قانونی اپخونه خپړل کېږي تر خود ناروغانو او طبیبانو خوندې توب و ساتل شی.

**- Nuclear Medicine**

هستوی طب، د طب هغه خانگه چې پکي د ناروغیو (تشخيص، درملني، د هستوی راډیوکلودینو کارولو سره سرو او کار لري).

**- Occupational Medicine**

وظيفوي طب، د کاروبار تر سره کولو خای او یا وظيفوي ناروغیو کې د منځ ته راګلوا ضایعاتو (خپړنې، مخنيوی او درملني سره تراو لري).

**- Patent Medicine**

سوداګریز (تجارتی) طب، هغه د رمل چې د سوداګریز نوم لاندی له نسخې پرته تر لاسه کېډلای شی.

**- Physical Medicine**

فزيکي طب، بدنه طب، هغه خانگه چې د بدنه درملني سره تراو لري.

**- Preclinical Medicine**

مخنيوی کونکي طبابت، وقايوی طب، د طب پوهنځی د زده کړي دورې دوه لوړمنې کالوشه.

**- Preventive Medicine**

وقايوی طب، هغه طبی علم چې د ناروغیو د رابریسپر کېدو د مخنيوی کولو اووند طبی پرسوسې سره مرسته کوي.

**- Proprietary Medicine**

هغه درمل چې فورمول یې یوازې د جوړونکو په لاس کې وي او تريبو سوداګریز نوم لاندې پلورل شی.

**- Psychosomatic Medicine**

د جسمی پېښو او هیجانی ژوندون تر منځ د رابطې خپړنې.

**- Rehabilitation Medicine**

د بدنه بیارغونې او توان بخبلو طب خانگه.

**- Socialized Medicine**

د طبی خارنې ماشین چې د دولت رکترون لاندې وي.

**- Space Medicine**

د طب هغه خانگه چې د هوانوردی / فضا اووند خپړنې سره سروکار لري.

**- Sport Medicine**

ورزشي طب، د طب هغه خانگه چې د سپورت اورزش شخه زپړنده ناروغیو سره د (تشخيص، درملني او مخنيوی) چاري سمباليو.

**- Traveler's Medicine**

سفری طب، هغه طبی خانگه چې د مسافرینو د سفر اووند ناروغیو درملني او مخنيوی سره سروکار لري.

**- Tropical Medicine**

د تودي سیمې طب، هغه طبی خانگه چې د تودو او نیمه تودي سیميو اووند ناروغیو درملني او مخنيوی سره سروکار لري.

**- Veterinary Medicine**

د خاروبي اووند ناروغیو درملني او مخنيوی اووند طبابت خانگه، وترنې طب خانگه. بیطاری طب، د بیطاری طبی خانگه، دڑویو اووند طبی خانگه.

**Medic**

داکتیر، طبیب، طبی کارپوه.

**Medico -**

دا یو مختارې دئ او د طبیب او طب معنی بشپړوي.

**Medicochirurgical**

د داخلې - جراحې طب اووند صفت

**Medicolegal**

د عدلی طب سره په تراو کې.

**Medicosocial**

طبی او تولنیز اووند صفت.

**Mediolateral**

اُنسی - جنبی ، د بدن د منځنۍ کربنې او اړخ پوري ترولې

**Mediconecrosis**

د وینې د رګ د توئیکا مېډیا نکروزس.

**Medium**

يو منځګړي شیء، منځنۍ حالت، منځنۍ وجه، وسیله، واسطه، وسط، کرهنیز چا پیریال، هغه محصول چې د نسبجی نمونو سرده ګډولو لپاره کارول کېږي، د ډوند شرایط، هغه سوی چه د مروڅخه احوال اخیستلاني شی، منځنۍ (حد، اندازه، حالت، بلش شی).

**- Active Medium**

هغه لایزری جوف کې د (اتومونو، آپونونو او مالکوونو) راغو ټپدل چې په هغه کې پارول شوی وړانګې ترا عظمی پارونې لتدی راغلې وی.

**- Clearing Medium**

هغه ماده چې هستولوژیکی نمونی رنې (شفافه) وی.

**- Contrast Medium**

هغه راډیولوژیک اوپک ماده چې د بدن د داخلی غرو د بنوډني او خپرنې په مروڅه په راډیوګرافی عکسونو اخیستنې کې کاروله شی.

**- Culture Medium**

د کلپر لپاره مساعد محیط، زرعیه وسط په مایکروبیولوژیک خپرنو کې د میکروبونو د دی کولو لپاره کارول کېږي.

**- Dioptric Medium**

د نور د انکساروونکي چا پیریال.

**- Disperse Medium**

د کلونیدی سیستم پرله پسی فاز، هغه چا پیریال چې کلونید پکې خپرپې، په یوه ریښتینې محلول کې یو حلونونکي انالوگ.

**- Nutrient Medium**

تغذیوي چا پیریال، هغه زرعیه محیط چې د تغذیوي موادو سره یو خای شوېوی.

**- Refracting Medium**

انکساری محیط، د سترګې شفاف مایعات او نسجونه چې رنا ورڅخه تبرېږي، انکسار کوي او د شبکی پرمخ منعکس کېږي.

**- Transport Medium**

هغه زرعیه محیط چې د باکتریا پېژندنې په لابراتوار کې د کلبنیکی نمونو د لپېډ لپاره کارول شی.

**Medius**

وسطی، په منځ یا وسط کې خای په خای شوې.

**Medrol**

د میتاپل پریدتیزولون لپاره سوداګریز نوم دی.

**Medroxyprogesterone**

ترکیبی هورمون چې د (جیض دوری اختلال درمانی، د استروجن معاوضی او بلاربینت ضد درملو) په توګه کارول شی.

**Medulla**

میدولا، مُخ، د یوه غری دنته پسته برخه چې د قشر (کورتیکس) مقابل ته واقع وی، د هیوکو ماغزه، هغه جو پشت چې د هدوکو ماغزو ته ورته وی.

**- Adrenal Medulla**

د ادرینال غدي میدولا او دنته برخه چې سورته لپواله تورېښه رنګ لري نرمه بنه لري او کاتکول امینونه (جور، بزمه او افزاري).

**- Medulla of Bone**

د هیوکو ماغزه، مُخ عظم

**- Medulla Nephrica**

د پښتوګو میدولا.

**- Medulla Oblongata**

د ماغزو (دماغ) د ساقې هغه برخه چې پورته د حدبې (Pons) او کښته د نخاع په منځ کې خای لري او نخاع د Foramen (Magnum)، له لاري د ماغته لزاره مومني.

**- Medulla Ossium**

د هیوکو ماغزه، د هیوکو دنته حرام مغز.

**- Medulla Renis**

د پښتوګي دنته برخه چې راغوندیوونکي عتصرونې، د هنلي قوسونه او مستقیم رګونه لري چې د هرمونو په بنه ترتیب شوی دی پکې ونډه لري.

**- Spinal Medulla**

نخاع، حرام مغز، نخاعی میدولا (Medulla Spinalis)، په انډول.

**- Medulla of Thymus**

د تایموس غدي میدولا د تایموس د یوه لوپول مرکري برخه چې کم شمېر لمفوسيتونه او زیات شمېر کې رتیکولوسیتونه لري.

**Medullary**

د میدولاړوند صفت، مُخ عظمي، د هدوکو ماغزو اووند.

**- Medullary Cavity**

میدولاټۍ جوف، هغه جوف چې مُخ عظم ولري.

**- Medullary Cord**

میدولاټۍ رسی، هغه اپیتلیاپی فایر چې د جینې هګي (Hilum)، ته نړدي واقع دي.

**Medullated**

میالیني شوې، په میالین باندي اوښتې تیاره مغزی عصب.

**- Medullated Nerve**

میالیني شوې عصب چې د میالین پوښ پواسطه احاطه شوېوی.

**Medullization**

د هډوکی د ماغزو پراخېدل ، د مځع عظم لوېدل لکه په نازک کبدونکی اوستیت کې.

**Medulloblast**

د عصی نا تفريقي شوي حجره چې کبدای شی په نوروپلاست یا سپونجيوپلاست اوپری.

**Medulloblastoma**

د نیوروپلاست حجرو خڅه جوړ شوي تومور چې د ماشومتوب دوری د دماغ په **Medulla Oblongata** او خلورم بطین کې منځ ته راخی.

**Medulloepitheloma**

د نیروواپیتلیائی تومور چې په ماغزو او شکیکیه کې نادرآ منځ ته راخی او نیروواپیتلیائی حجرو خڅه چې تیوبولی فضګانی پونښوی جوري شوي دي.

**Mefenamic Acid**

د درد ، تبی ، روماتیزم ، التهاب ضد درمل دی چې د حیض دوری دردونو ، روماتوئید آرتیتیت او التهابونو په درملنې کې کارول شی.

**Mefloquine**

مفلوکین ، داد ملازیا ضد درمل دی.

**Mefloquine Hydrochloride**

داد ملازیا ضد درمل دی چې د مخنیوی په موخه ناروغانو ته ورکول شی.

**Mega -**

د لاسونو غبر نارمل لویوالی.

**Megalocyte**

ډېره لویه /غته سره کربوه چې په خیشه وينه لږی (Anaemia Pernicious) کې لیدل شی.

**Megalodactylous**

د (Megalodactyly) اړوند صفت.

**Megalodactyly**

د لاسونو او پښو ګوتولویه کچه غتوالی.

**Megaloesophagus**

د مری متوضع او غته حالت چې د **Achalasia** ، **Cardiospasm** ناروغی کې لیدل شی.

**Megalogastria**

د معدي غبر نورمال متوضع لویوالی او غته حالت چې

د **Gastric Outlet** ، **Duodenal atresia** ، **Pyloric Stenosis** ، **Obstruction** ناروغی کې لیدل شی.

**Megalokaryocyte**

د ویني مېګاکاریوسایت حجره .

**Megalomania**

دا یو دول رواني ناروغی ده چې پکې ناروغ فکر کوي چې ډېرقوی او د خپلو بنېګو او لویوالی - توان په اړه د شخص بې د لیله باور او ډاډ شتون لري.

**Megalomaniac**

د (Megalomania) اړوند په ناروغی اخته کس .

**Megalopenis**

د نارینه د تناسلی آلي (قضیب) غبر نارمل لویوالی .

**Megalophthalmus**

غته سترګه ، بوقتالموس (غواړي سترګه) .

**Megalopia**

د (Macropsia) په انډول .

**Megalopodia**

د پښو غبر نارمل لویوالی غتې پښې لرل .

**Megalopsia**

د (Macropsia) په انډول .

**Megatosyndactyly**

هغه حالت چې په هغه کې ګوتې ډېری لوې وي او کم يا زیات د یوه پرده بې ډوله پوستکې په واسطه سره نښېلډلې وي

**Megaloureter**

د حالب متوضع او غته شوي بنه ، د (Megoureter) په انډول .

**Megalouterus**

د خرکند دلیل خڅه پرته د خلانځی (ح) ولادي لویوالی بلل شی.

**-megaly**

دا یو روستاپې دی او د (متوضع ، غت ، لوی ، پېښدلي) معنۍ بشپړو وي

**Megaphone**

دېغ جګولواله، لکه لوډسپیکر

**Megaphony**

د غړ جګوالی حالت ، د غړ لوړوالی حالت .

**Megaureter**

د حالب متوضع او غته شوي بنه چې په بنسکتنې او لاندینې برخه کې بې بندېست یا تنګوالې شتون لري .

**Megavitamine**

د ویتامین هغه کچه چې د تغذیوی تعادل په موخه په پراخ دول تجویز کړې.

**Megavolt**

یو میلیون ولت.

**Megastrol**

پروجسترونی صنعتی ماده چې د اسیتیت مالکې به بنه د تیبوون او اندو متريوم سرطان او د اکتسابی معافیتی نیمکړتیا د سندروم درمانه کې کارول شی.

**Meglumine**

هغه کریستالی ماده چې د ځینې اسیدونو د مالکې چمتو کولو لپاره او په تشخیص کې د کثیفه مادې په توګه کارپړی.

**Megohm**

یو میلیون اوم.

**Megophthalmos**

غټه ستړګه، بوفتالموس، هایدروفتالموس.

**Meibomian**

سیباسی غده، د **(Sebaceous Gland)** په انډول.

**- Meibomian Cyst**

د سیباسی غدې پرسوب او سیست منځ ته راتلکل چې د سترګی په سترغلو کې پښېږي او ورته **(Chalazion)** هم ویل شي.

**- Meibomian Gland**

د سیباسی غده **(Sebaceous Gland)** چې د سترګی په سترغلو کې شتون لري چې مابع د سترګو سترغلو بنویه کېدنې (ملين کېدنې) لپاره افرازوی او ورته **(Tarsal Gland)** هم ویل شي.

**Meibomianitis**

د **(Meibomian Gland)** التهاب او پرسوب بلل شي.

**Meigs' syndrome**

هغه حالت چې پکې د حوصلې تومورو نوله کبله د پلورا او پریتوان جوفونو کې مابع راټولپړی.

**Meiosis**

هغه حجرۍ او بشنه چې د جنسی حجرو (دوده جوړه هیپلولید حجری چې بوازی یو سیت کړو موزوم لري) د بالغې دو په بهيرکې منځ ته راځي چې به نتیجه کې دوه منځ ته راغله حجرې بېرته ويشل کېږي هره نوي حجره د سوماتیک حجرې د کروموزمونو نیمايی ترلاسه کوي چې ددي ګامیتیونو ته هیپاوئید وائی شي.

**Meiotic**

د **(Meiosis)** اړوند صفت.

**Meissner's Corpuscle**

رسپټور حجره چې په پوستکې کې واقع وی او د تماں سره سم احساس منځ ته راپړي، د احساس حجره.

**Meissner's Plexus**

د میسٹر ظفیره، هغه شبکه چې د هضمی کاثال په جدار د عصبی فایبرونو له امله منځ ته راځي او په **(1853-1905)** کاللونو کې د جرمی اناټومیست **Georg Meissner** پذربعه لومړي خل شرخه شو.

**Mel**

شهد، عنګکین، عسل، خوابه خواره دی.

**Melaena**

میلانا، توربخن وينه لرونکی غابطی مواد چې په کولمو کښې د وينه بهپدنه له امله پېښېږي.

**Melagra**

په هډونو کښې عضلاتی درد.

**Melalgia**

په هډونو کې درد.

**Melan -**

دا یو مختارې دی او د عایطی موادو وينه لرونکی توربخن معنی بشپړوی د **(Melano)** په انډول.

**Melana**

د **(Melaena)** په انډول.

**Melancholia**

د بدنه او ذهنې فعالیت له غېر نارمل نهی کولو سره یوځای زړه بدکوونکي هیجانی حالت او اضطراب چې معمولاً **(and)** عمر کې منځ ته راځي هغه کلپنیکی سندرومی حالت چې پکې هز بان **(Delusion)** او **(Agitated Movements)** حرکتونه شتون لري.

**- Melancholia Agitata**

هغه حالت چې د پرلپسي تحرک او په شدید احساس تهیج له نښو سره یوځای وی، **(Agitated Melancholia)** په انډول.

**- Involuntary Melancholia**

يوډول تفكري او خوی ناجوړتیا چې د منځنې عمر په وروستیو کاللونو کې رابرسبره کېږي او د (نارامي، اضطراب، سوماتیک ذهنې مصروفیت، بې خوبی او کله ناکله بارانو شد غږګونونو) په مرسته پېړنډل شي.

**Melancholy**

میلانخولی، خېگان، وسواس، سودا وسواسي، سودا بې.

**Melanin**

میلانین (پوستکی، وینستانو، دسترگود کروئید پوش، تورجسم او ډول ډول توموروون) تورنگ، دغه ماده د تایروزین د اکسیدیشن مخصوصاً تو او د ډای هایدروکسی فینایل د مرکباتو د پولی میرابیزیشن خخه منځ ته راخی.

**Melanism**

د پوستکی یا نورو نسجونو د توروالی یا پکمنتیشن زیادبیت چې معمولاً جنتیکی سرچینه لري.

**Melano-**

دا یو مختاراً پی دی او د (میلانین، تور، پکمنت یا تیار)، معنی بشپړو.

**Melanoameloblastoma**

میلانوبلاستوما، میلانوتیک نیورواکتودرمال تومور.

**Melanoblast**

هغه حجره چې د د عصبی کرسټ (Crest) خخه سرچینه اخلي او په میلانوسیتی باندې اوري.

**Melanocarcinoma**

میلانوکارسینوما، هغه خبیث ملانوم تومور چې په پوستکی کې معمول دی.

**Melanocyte**

هره هغه حجره چې صباغ (Pigment) لبردوی. د اپی درم روښانه ډنټریتیک حجری چې تایروزین تولیدوي او ددې حجرو ملانوزومونو دننه میلانین شته والي لري چې هغه میلانوسیت خخه کراتینو سیت لري.

**- Melanocyte -Stimulating Hormone**

د میلانوسایت نښه کوونکې هورمون چې د پذرپهه تولبد پړی او پوستکی ته توربخت رنگ ورکوی لندې نښه بس (MSH) دد.

**Melanocytic**

د (Melanocyte) اړوند صفت.

**Melanocytoma**

هغه تومورونه چې میانوسایتونه لري.

**Melanoderma**

په پوستکی کې د میلانین غږ نارمل زیادبیت . د پوستکی تورنگ ته په غږ نورمال ډول اوښتنه

**Melanodermatitis**

په پوستکی کې د میلانین غږ نارمل زیادبیت سره مل درماتیت.

**Melanogen**

هغه بې رنګه کروموجن چې په میلانین اوري او په خانګرۍ ناروګیو کې په متیازو کې هم لیدل کېږي.

**Melanogenesis**

د میلانین تولید .

**Melanoglossia**

توره ژبه .

**Melanoid**

میلانین ته ورته ، د میلانین په خېږ.

**Melanoleukoderma**

د پوستکی داغ داغ بنه .

**- Melanoleukoderma Coli**

د غارې د شاوخوا برخو سیفلیسی لوکودرما.

**Melanoma**

میلانوما، د میلانین لرونکو حجره تومور خبیثه میلانوما.

**- Acral-lentiginous Melanoma**

د ناظنمی حاشیې لرونکی لوئدونکی تور رنګه مکول چې غبرتهاجمی (رېغلېز، طولانی سیر لري او اکش د لاس ورغوی، پښې په تله) کې منځ ته راخی.

**- Amelanotic Melanoma**

غبرصباغی خبیث ملانوما .

**- Juvenile Melanoma**

د اپیتلیوئید او دوکې (ماکی) دو له حجری لرونکی خال.

**- Lentigo Maligna Melanoma**

خبیث لنتیکوی ملانوما ، د پوستکی خبیث ملانوما چې په هغه سیمه کې د خبیث لنتیکوی خای خخه منځ ته راخی چې د لور د پړانکو سره په زیاته پیمانه مخامنځ وی چې په خانګرۍ دول د مخ یادونه کولای شو.

**- Nodular Melanoma**

نوهولی میلانوما ، د محسوس وړانګه ائیز خپراوی نه لرونکی خبیث میلانوما چې معمولاً چې د (غاره، بدن، سر) کې منځ ته راخی رنګارنگ رنګونه لري او په چتکې سره په ډول اورپی او تېپی کېږي.

**- Ocular Melanoma**

خبیث بصری میلانوما ، د سترګې خخه منشه اخیستونکي خبیث میلانوما چې پرلپسی میتاستازس ورکوی او زړ مرګ لامل ګرځی.

**- Subungual Melanoma**

د نوکانو په بستر یا ژور غالی کې اکرال لینتیکینوس ملانوما.

**- Superficial Spreading Melanoma**

سطحی خپور میلانوما، هغه خبیث میلانوما چې د اپیدرم د میلانوسایتونو د ایپیک وړانګیزی (شعاعی) ودی چې بشائی

**Melanuria**) اپوند صفت.

تهاجمی یا برعکس قهقارانی سپر ولری پېژندل کېږي د ورانه به لاتینی شانتی برخه کې د کوچنيو پېپولونی یا ماکولونه لیدل شو.

### - **Uveal Melanoma**

د یویا (Uvea) د بې درېغه وده موندلو میلانوسایتونو خخه جوړ عینی ملانوما.

### - **Malignant Melanoma**

خبيث ملانوما، چې د خبيث لنټيکووې خال خڅه وده کوی او په ګن شمېر تورنګه هجري لري چې میستاستار مومی.

### **Melanonychia**

د میلانین د صباح له امله د نوک توروالي.

### **Melanophagia**

هغه هبستوسایت چې د فاګوسایتی شوی میلانین خڅه ډک وی.

### **Melanophore**

میلانین لرونکی تصبغی حجره چې خانګړي دول په (کابو، چنګښو او خرمښکو) لیدل کېږي، هغه حجره چې میلانین لری.

### **Melanoplakia**

د خولي د مخاط په مخد میلانین لرونکی پلاکونو جوړ پدل

### **Melanosis**

په یوه سیمه کې د تور رنګ صباح رسوب، د صباح د میتابولیزم ناجور تیا. د (Melanism) په انډول.

### - **Melanosis Coli**

په (Lamina Propria) کې د صباح پرته (میلانین خڅه) د ډکو ماکروفاژونو د شته والی له امله د کولون د مخاط رنګ تشك تور کېدل.

### - **Neurocutaneus Melanosis**

د منتشر خبيث ملانوم سره یوځای ډېر لوی وېښته لرونکی خال.

### **Melanosome**

مانوزوم، د میلانوسیت داخلی ګرانولونه چې تایروزین لری او میلانین جوړو دغه ګرانولونه د میلانوسیتیونو خڅه کراتینوسیتیونو ته لېږدو.

### **Melanotroph**

مانوتروف، هغه هایپوفیزی حجره چې د میلانوسیت د پاروونکی هورمون د جوړولو لپاره خانګړي شوېو.

### **Melanuria**

د تور رنګه متیازو اطراح.

### **Melanuric**

### **Mellarsoprol**

هغه پروتوزوا ضد درمل چې تریپانوزوم اغږی لری.

### **Melasma**

هغه ژبر - ټهوه یې رنګه تور بخن ماکولونه چې خرکندي پولې لری او معمولاً په مناظر ډول د (زنې، قندی، بورتنی شوندی، غاړي، مخ) برخو کې د بلاربښت پرمهال لیدل کېږي.

### **Melatonin**

هغه کتکول امینی هورمونونه چې د پینیال جسم په واسطه جوړې هورمون جوړوونکي اغږی لری پداسي حال کې چې په تورو ژویو کې موسمی بدلونونه لکه (تکر، د پوستکی رنګ اوښتني طرح) تنظیم کوي او په (خوب، خوش، بلوغ او هکي خالی سیکلونو تنظیم) کې ونډه لری.

### **Melena**

د (Melana) په انډول تور بخن وينه لرونکي غایطي مواد چې په هضمی جهاز کې د وینې رنګ شته والی له امله منځ ته رائحي.

### **Melidosis**

په شخوند و هونکو کې ګلاتپر ته ورته ناروغری چې انسان ته لېږدول کېږي او عامل یو (Pseudomonas Pseudomallei) دی.

### **Meltoptyalism**

د ګلوکوز درلودونکو لارو اطراح.

### **Mellarill**

د تیوریدیزین سوداګریز نوم.

### **Mellitus**

د شکري ناروغری، د (Diabetes Mellitus) په انډول.

### **Mellow**

پوخ، رسیدلې، نرم، پسته لکه (مخکه)، رون، روښانه، خالص، بوب لکه (رنګ یارغ) پخول، پخېدل، رسېدل، رسول، خالصول.

### **Mellowness**

پوختیا، رسېدنې، نرمښت، پوستوالی، رونوالی.

### **Meloplasty**

د زنې اپوند هر ډول پلاستیکي حراحی عملیات.

### **Melorheostosis**

د هډوکې د سکلروزس یو ډول چې د خطې ډوله درزوونو په بنه د اوږدو هېکو له منځ خڅه ټېږې.

**Melphalan**

ساایتو توکسیک نایتروجنی موستاره‌ی الکلی کونکی درمل چې د سرطان په درملنه کې کارول شی.

**Membra**

د کلمی گئه شمپره. (*Membran*)

**Membrana**

غشا، پرده.

**Membrane**

هغه نری پرده ایزه خپره شوې نسجی جورپنست چې د یوه جوف داخلی مخ پوبنوی یا یوه فضا په دوه برخو ویشی لکه د (مخاطی طبقي پرمخ).

**- Alveolocapillary Membrane**

د سرو د اسناخود کپیلارونتر منځ نری نسجی غشاچې د هغې لارې د یونې او سرو ترومنځ د ګازاتو تبادله تر سره کېږي.

**- Alveoloental Membrane**

پرى او د توم، د غابونو او وریو ترمنځ غشا.

**- Arachnoid Membrane**

اراكتوئید، د دماغ د پوش یوه نری غشا.

**- Atlanto -occipital Membrane**

د منځنی لیکي دوه جورپنستونه چې یو (منځنی) د اطلس د منځنی قوس خخه د فورامین مکنوم منځنی خلدی ته غحدلی او بل (شاتې) د همدي پیوستونونو شانتې برخی سره نښلوی.

**- Basement Membrane**

قادعديو غشا، بي شکله خارج الحجروي مادي یوه طبقي چې د اپیتلیائی حجرو قاعدوي سطحه ورباندي خای نيسې، دغه ماده همدا پول د (عضله)، شوانی شحمي او شريوی حجرو سره یو خای شنډ والي لري او د حجرو او قاعدوي منضمی طبقي ترمنځ خای نيسې.

**- Basilar Membrane**

قادعديو طبقي، د (لینیا بیلاس)، په انډول.

**- Bichat's Membrane**

سوری لرونکي غشا.

**- Bowman's Membrane**

د سترګو د ټرنې نری - نازکه طبقي چې د مطبق اپیتلیوم د بهرنې طبقي او سایستاشنیا پروپریا په منځ کې خای لري.

**- Membrane Bone**

هفه هليوکي چې د انسا جو خخه وده مومني او د غضروف پوري تړ او نلري.

**- Bruch's Membrane**

د د سترګو د کروئيد داخلی طبقي چې هفه د شبکي له صباغي طبقي خخه بېلوي.

**- Brunn's Membrane**

د پوزي د بويولو (شاموی) سيمې اپیتلیوم.

**- Cloacal Membrane**

کلواکال غشا، هغه نری غشا چې نازک لندمهالي بند چې د کولمو او د هغه بهرنې برخی ترمنځ خای لري.

**- Corti's Membrane**

کورتى غشا، هغه جلاتيني کتلله چې په کورتى غري تکيې کوي او د هغه د وېښته دوله حجرو له وېښتانو سره تراو لري.

**- Croupous Membrane**

د رېښتنېي ګروب کاذبه غشا.

**- Cytoplasmic Membrane**

د حجري سایتوپلازمي غشا، پلازمائي غشا.

**- Decidual Membrane**

د خلانځي (رحم) دیسیدوائي غشا، د (Deciduous Membrane) په انډول.

**- Decement's Membrane**

هغه نازکه نری هیالیني غشا چې د سایستاشنیا پروپریا او د ګرنېي د انډوتیال طبقي تر منځ پرته ده.

**- Diphtheritic Membrane**

هغه نازکه نری غشا چې د دېفرٹري څانګړه شمېرل کېږي او تحشری نکروز له امله منځ ته راخې.

**- Drum Membrane**

صمانۍ غشا، د غوب صمانۍ پرده.

**- Elastic Membrane**

الاستيك غشا، هغه غشا چې الاستېک فایبرونه جوروي.

**- Enamel Membrane**

د غابن پوښ، د جنین د غابن زېړونکي برخی مینائي غري د داخلی حجرو داخلی طبقي.

**- Extraembryonic Membrane**

د جنین بهرنې طبقي چې د جنین ژغورنه کوي او د (تفدوی)، او اضافي مواده اطراح، په خېر دندې تر سره کوي. ژړه کڅوړه، ثروي کڅوړه، الاتئیس، امنیون، کوریون، دېسپیداو او پلاستنا.

**- Fenestrade Membrane**

د شريانو منځنۍ طبقي او داخلی تونېکا یوه سوری سوری غشا.

**- Fetal Membrane**

خارج الجنيني غشا ګانې.

**- Fibroelastic Membrane**

فيبروالاستيك طبقي چې د حنجري د مخاطي پوښ لندې پرته ده.

**- Germinal Membrane**

جرمینال غشا، د (blastoderm)، په انډول.

**- Glomerular Membrane**

هغه غشا چې د پنستورکو ګلوميرولونر ګونه پونسوی،

- <b>Hyaline Membrane</b> هیالینی غشاً، د وینته د داخلی فیبری طبقي او د رینې د بهرنې پوبن تر منځ غابن، هغه نړی غشاً چې په جينې دوره کې د سرو اسناخ پوبنېو.	- <b>Reticular Membrane</b> شبکوي غشاً، شبکه ډوله غشاً چې د غوره د مارپیچې غږي پونسي او له منځ خخه یې د اندابی حجره بهرنې آزاد سر تېړېږي.
- <b>Hyaloid Membrane</b> د <b>Vitreous Membrane</b> په انډول.	- <b>Membrane of Round Window</b> د غوره ثانوي صماخې پرده.
- <b>Jackson's Membrane</b> هغه پیوستونونه چې ځبنې وختونه سیکوم پونسي او د کولمو بندښت لامل کېږي.	- <b>Ruysch's Membrane</b> لامبنا کروئید او کېپلرۍ، د <b>Ruyschian Membrane</b> په انډول.
- <b>Keragenous Membrane</b> د نوکانو ماترپکس برخه.	- <b>Scarpa's Membrane</b> سکارپا غشاً، د غوره ثانوي صماخې پرده.
- <b>Limiting Membrane</b> هغه غشاً چې د یوه نسخ یا جور پښت خودی تاکی او مشخصي کوی	- <b>Schneiderian Membrane</b> هغه مخاطي غشاً چې د پوزي دنه داخلې فرش کړيد.
- <b>Medullary Membrane</b> د ډېوکې منځنې برخه، مُخې غشاً.	- <b>Serous Membrane</b> مصلی غشاً، د سپروزا طبقة چې به هر غږي کې وي.
- <b>Mucus Membrane</b> مخاطي طبقة، مخاطي غشاً چې و کانالونو دنه جوفونه پوبنېو او مخاطي افرازات لري.	- <b>Shrapnell's Membrane</b> د غوره ثانوي صماخې پردي نازکه پورتنې برخه.
- <b>Nysmyth's Membrane</b> غانې کوتېکول.	- <b>Steriated Membrane</b> تسمه یې غشاً، پې، ډوله غشاً، پې پکولی سیمه.
- <b>Nictitating Membrane</b> د پوستکي هغه رنه او شفافه تنوټلیا چې د لمپو په ژوره کې خای لري چې کبدای شی د سترګې د ګاتې پر مخ و غڅېږي او په (څرمښکو، الونکو او نورو، جبوانانو کې لیدل شی).	- <b>Synaptic Membrane</b> د بنورن د پلازماي غشاً هغه برخه چې د سیناپس جوړیدنې خای دئ.
- <b>Nuclear Membrane</b> هستوی غشاً، هغه دوه خارجي او داخلی غشاً کانې چې هسته پوبنې.	- <b>Synovial Membrane</b> د بندوونو د ساینوبیال غشاً چې دوه طبقي لري او د بندوونو ساینوبیال مایع پوبنې د رخوه نسجی منضم نسخ خخه جوړېږي.
- <b>Olfactory Membrane</b> د پوزي د جوف د شاموی برخې مخاطي غشاً.	- <b>Tectorial Membrane</b> کورتی غشاً.
- <b>Ovular Membrane</b> ویټیلینې غشاً.	- <b>Tympanic Membrane</b> صماخې غشاً، هغه غشاً چې بهرنې غوره له دنه غوره خخه بلوي.
- <b>Periodental Membrane</b> پریوډینتوم.	- <b>Tympanic Membrane Scndary</b> هغه غشاً چې حلزونی سوری په برکي نېسی ثانوي صماخې غشاً.
- <b>Periodontal Membrane</b> پریوډوتیال غشاً، د لیگامت په برخه کې وګوري.	- <b>Undulating Membrane</b> هغه پروتوپلازماي غشاً چې د کبانو (ماهی) وزرونو په خبره خینو پرو توزوا ګانو د بدنه اوږدو کې خوښت کوي.
- <b>Placental Membrane</b> پلاستائي غشاً. هغه غشاً چې مورنې او جنینې وینې سره بلوي.	- <b>Unit Membrane</b> د پلازماي غشاً ګانو لکه (هستو او مايوکاندرۍ غشاً کانې) درې طبقه یې جوړښت چې د الکترونېکی مایکروسکوپ په مرسته لبدل کېږي.
- <b>Plasma Membrane</b> د حجري دسايټوپلازما خخه تاو راتاو شوی وی.	- <b>Vestibular Membrane</b> د سامعوي مجرأ قدامي نازک د ډوال چې هغه له سکالا تیمپاني خخه بلوي، د <b>Membrane of Cochlear Duct</b> په انډول.
- <b>Reissner's Membrane</b> د سامعي کانال قدامي نړی (نازک) جدار چې هغه له سکالا و پستېپولی خخه بلوي.	

**- Viteline Membrane**

هغه غیر حجری سایتوپلازمی غشاً چې د ډپرو چپو اړانګه کړي هنکي چاپر احاطه کوي.

**- Vitreous Membrane**

هغه ظرفیه محدودونکي طبقه چې د وتری جسم سره  
Descentment ، Bruch's Membrane نښلېدلې ده ، د (Hyalin Membrane) او د (Membrane) په انډول.

**- Yolk Membrane**

ویټلېنى غشاً.

**- Zinn's Membrane**

پانه ائیز جسم.

**Membranous**

غشائی، غشاً دوله، دنۍ پردي او غشاً په خبر.

**- Membranous Labyrinth**

د هدوکود لابرینت په منځ کې د چېنالونو او قنیواتو خڅه منځ ته راغلي لړي.

**- Membranous Structure**

غشاً بې جوړښت.

**- Pars Membranous**

د غشاً بې برخی پوري اړوند صفت.

**Membranocartilagenous**

په غشاً او غضروفی دواړو بینو سره تکامل موندلې،  
غضروفی او غشائی برخه، غشائی-غضروفی.

**Membranoid**

غشاً دوله جوړښت.

**Membranolysis**

د حجری غشاً تخریب.

**Membranum**

غشاً، پرده، نزی، طبقه چې جوړښتونه پوښوی یا سره  
جلکوکی.

**Membrum**

د بدن غرې، هله، اندام، د اندامونو لپاره عمومي  
اصطلاح ده لکه د پورتنی هله (مت، لېچ، لاس) او بندکتنې  
هله (ورون، پنځۍ، پښه).

**- Membrum Mullibre**

کلایتورس، بذر، و بسخینه و بهرنې تناسلى غږيو یوه برخه.

**- Membrum Virile**

قضبې، غین، پیښ، د نارپنه بهرنې تناسلى غږيو برخه.

**Memory**

حافظه، د دماغ هغه برخه چې (احساسات، اغذیې، پاروونه) زړمه  
کوي او خوندی ساتې.

**- Remote Memory**

لپري حافظه، د ډپرو پخوانې پېښو لپاره حافظه پداسي حال  
کې چې د نیو مجموعه د رایادولو توان نلري.

**- Replacement Memory**

عوض ضوي حافظه، د یوې خاطري پرڅای د بلې خاطري  
راتلې.

**- Screen Memory**

هغه د زغملو او تحمل وړ شعوری خاطره چې د یوې پردي په  
بنه هغه بلې خاطري د رایادولو مخه نېښي چې د (اضطراب  
، خپکان او دردانک) احساس لامل ګړي.

**- Short term Memory**

لنډ مهالي حافظه، هغه خاطره چې د لنډي مودي لپاره له یاده  
وختي مګر داچې دا هېړول د شخص له خوا پیاوړي شي.

**Meancme**

د یوې پسخې د ژوند هغه دوره چې د تحبس فعالېت په مرسته  
پېړنډل کېږي.

**Menadiol**

د ویتامین K<sub>1</sub>، افالوگ، سودیم فاسینتی مالکه بې  
د پروترومبین زېړوونکي و یتامین په توګه کارول شي.

**Menadione**

د Vitamin K<sub>3</sub>، په وازدہ کې منحل صنعتي ویتامین دی  
چې په بدن کې د ویتامین په فعاله اوښتلاشي شي.

**Menaquinone**

د Vitamin K<sub>2</sub>، جوړښت، د مرکبون هغه پله چې د  
K<sub>2</sub> خاصېت لري او د جوړښت له پلهو فيتیوناډيون ته ورته دی  
خو جانې خنځیرونه بې توپېر لري او د کولمو فلورا په ذرעה  
جوړېږي.

**Menarche**

د نجهونو لوړمنې خل حیض، مینارج، د حبض منځ ته راتګ.

**Menarchical**

د (Menarche) اړوند صفت.

**Mend**

د یوه خه ترمیم او جوړول، لکه جراحان چې د زړه دسامونه  
(والغونه) جوړو.

**Mendel's Laws**

د مندل قانون، دا قانون د اربیت اړوند څېړنو علم اړوند  
اساساتو باندې ولټه دی چې د بنګالې  
Gregor Johann Mendel (پدریعه په 1865-1884) کالونو کېښي د Austrian عالم په  
واسطه جوړ او شرحه شو او په کال (1900) کې باکتنې او  
تنظیم شو.

**Mendelevium**

دا یو کېمیاوی عنصر دی چې اټومي شمبره بې (101)  
او کېمیاوی نښه بې (Md) ده.

**Mendelson's Syndrome**

یولو ژونکی حالات چې د معدى اسپد (تبزاب) د یوه تېبوب پذربعه راخبستل شی سرو ته تبر او اسپابریشن کېږي چې دا اساساً د په ولادي ناروغانو کې لبدل شی او د لوړۍ خل لپاره دامرېکائی عالم (Curtis L. 1913) پذربعه په کال (Mendelson) شرحده شو.

**Ménière's Disease**

مینیری سندروم، دا د منځئنی غوره (متوسط اون ناروغى) د چې پکې (سرخونه، د غوبونو کېنگهار، او پرمخ للې دول کونوالي) منځ ته راحی لډلونه بې (اتسانات، الرزی) د لابرینت برخه کې بلل شی دا لوړۍ خل د فرنسوی عالم (Prosper 1861-1862) کالونو کې شرحده شو او بیا د هغه خوی (Emile Antoine Ménière) پذربعه په Ménière's (1839-1905) کالونو کې بېا تنظیم شو، د (Syndrome) په انډول.

**Mening-**

دا یو مختارې دئ (Meningo- او سحایاوو، مغزی پردي) معنی بشپړو.

**Meningeal**

د سحایا (Meninges) اړوند صفت.

**- Meningeal Haemorrhage**

د سحایاوو وينه بهیدنه د اړوند شربانونو د شبدنې له امله.

**- Meningeal Sarcoma**

د سحایاوو سارکوما خپېت تومور.

**Meninges**

مغزی پرده، سحایا، هغه نری، پرده چې دماغ او نخاع پونې، مفرد شمېره بنه بې (Meninx) بلل شی، دا په درې طبقو ويشل کېږي بهرنې طبقة (Dura Mater) چې دماغ او نخاع پونې منځنې طبقة (Arachnoid Mater) او دنته طبقة (Pia Mater) نومېږي چې د وینې رګونو خاوندنه ده. چې په درواړه طبقو کې دماغی شوکې مابع پهپړ مومنی.

**Meningioma**

منتجیوما، د سحایاوو سلیم دول تومور چې په کراره سره وده کوي او معمولًا د یورا پرمخ منځ ته راحی بنائي چې پرهليو کو بر بد وکړي او هایپر اوستېوزس منځ ته راوضي.

**- Angioblastic Meningioma**

د سحایاوو انجیوبلاستیک دول رګونو تومور چې پلایبل

اندازې پرېمانه رګونه لري.

**- Convexity Meningioma**

د منجیوما هغه تومور چې مختلفې دلي د ماغزو د مېزا بو دته او د روټټېک فیسور په منځنې برخه کې خای لري.

**- Psammomatous Meningioma**

د منجیوما هغه دل چې په ګن شمېر سره (Psammoma) جسمونه لري.

**Meningism**

منتجیزم، په سحابا کې ددماغی نخاعی مابع دېټولوژیک بدلونونو او د اتنان له شته والي پرته د ډیها پدرېشن یا تبه لرونکې حادې ناروغى سره مل د منجیت نښې.

**Meningismus**

د (Meningism) په انډول.

**Meningitis**

د ماغزو او نخاع د سحایا یې طبقي التهاب چې اشدې د سر، تبه، د رمه، عضلى شخې، او ګله ناکله هړیاتان (Delirium) منځ ته راوضي.

**- Aseptic Meningitis**

غېراتانی منجیت.

**- Bacterial Meningitis**

باکتریا یې منجیت.

**- Basilar Meningitis**

د سر د کوپې د قاعدي برخې سحابا التهاب یا منجیت.

**- Cerebral Meningitis**

د دماغ د سحایا برخې التهاب یا منجیت.

**- Cerebrospinal Meningitis**

د دماغ او نخاع برخود سحایا التهاب یا منجیت.

**- Chronic Meningitis**

مزمن ډول د سحایاوو التهاب چې اتنانی او غېراتانی ډولونه لري لکه توږ کلوز او نور...

**- Cryptococcal Meningitis**

په کریتوکولوژیس کې د کریپتوکوکوس پواسطه د سحایاوو التهاب.

**- Epidemic Cerebrospinal Meningitis**

د (Meningococcal Meningitis) په انډول.

**- Hemorrhagic Meningitis**

وینه لرونکې سحایا یې التهاب.

**- Infective Meningitis**

اتنانی (مېکروې) منجیت.

**- Meningococcal Meningitis**

مننګو کو کال منجیت، حاده او اپیدیمیکه اتنان ناروغى چې د سری مخی ویرولات منجیت په بنه چې د نایزیریا

منجیتپیدیس له امله منځ ته راخی او د (هیموراژپک ، هیپتیک ، اریتمانوز) جلدی دانوسره مل وی.

### - Occlusive Meningitis

د ماشومانو لپسو منجیت چې معمولاً خلورم بطین د بهرنبو او منخنیو سوپریو د تپل کېدو لامل ګرځی.

### - Ossifican's Meningitis

د ماغزو د سحایاوو هډ کېږ کېدل.

### - Otitic Meningitis

دا اووتيت مېډیا له امله منجیت ، ثانوی منجیت.

### - Secondary Meningitis

ثانوی ډول منجیت چې د نورو ناروغې په اختلاطی سیر کې منځ ته رائخي.

### - Septic Meningitis

مکروبی منجیت ، انتالنی منجیت.

### - Tubercular Meningitis

د نړۍ رخن ناروغې په سیر کې د حایاوه التهاب منځ ته راتګ د توپرکلوزپک ناروغې خڅ زېړنده منجیت ، د (Tuberculous Meningitis) په انیولو.

### - Viral Meningitis

د بېلابلو ویروسی ناروغې په خڅ زېړنده منجیت.

## Meningo -

دا یو مختارې دی او د (معزی پردي ، سحایا) معنی بشپړو.

### Meningocele

میننګوسل ، هغه چوره (فتق) چې د کوپری، یا ملاتیر هډ وکو نقپصو له امله منځ ته راغلې وی او له خای خڅه د سحابا طبقه بهره ته راونلي کتلي یوه برخه جوره کړي.

### Meningococcal

د مننګوکوک (Meningococcus) باکتریا اړوند صفت دی.

### - Meningococcal Disease

د مننګوکوک باکتریا اړوند ناروغې.

### - Meningococcal Meningitis

د مننګوکوک (Neisseria Meningitidis) باکتریا له امله منځ نه راغلې د منجیت ناروغې.

### Meningococci

د (Neisseria) ګنې شمېره د چې د (Meningococcus)

(Meningococcal Meningitis) باکتری چې د (Meningitidis)

لامل ګرځی لپاره پکار وړل شی.

### Meningococcus

د (Neisseria Meningitidis) باکتری چې د (Meningococcal)

لامل ګرځی لپاره پکار وړل شی.

### Meningoencephalitis

د سحاباوه او دماغ برخې ګډ ډول التهاب بلل شی.

### Meningoencephalocele

د سحابا او دماغی نسج خڅه منځ ته راغلې چوړ (فتق) چې د کوپری په برخه کې منځ ته رائخي.

### Meningoencephalopathy

د سحاباوه او دماغی نسج غیر التهابی ناواغی.

### Meningogenic

له سحاباوه خڅه زېړنده ، له سحابا منځ ته راتلونکې.

### Meningomalacia

د سحابا غشا ګانو نرمبدل ، د سحاباوه د پوستوالی حالت.

### Meningomyelitis

د سحایاوو او نخاع ګډ ډول التهاب.

### Meningomyelocele

د ملاتیر برخې د یوې درز (فتق) برخې خڅه د نخاع او سحایاوو ګډ ډول راوتل دي. د (Myelomeningocele) په انیوله (Myelocele).

### Meningomyeloradiculitis

د سحایاوو او نخاع ګډو رینېو التهاب.

### Meningo-osteophlebitis

د هډوکې و وربدونو له التهاب سره یو خای پري اوستیت.

### Meningopathy

د سحایاوو هر ډول ناروغې.

### Meningoradicular

د کوپری او نخاعی عصبی رینېو او سحایاوو سره په تپاو کې

### Meningorrhagia

د ماغزو او نخاع غشأ ګانو خڅه وېنه بهيدل.

### Meningosis

د غشا پدرې د هډوکو پېستون.

### Meningovascular

سحایائي-وعائي ، د سحابا او رګونو اړوند .

### Meninx

معزی پرده ، د سحاباوه (Meninges) د کلمې منفرد به.

### Meniscal

د مېنیسک (Meniscus) اړوند صفت.

**Meniscectomy**

د زنگون خخه د غضروفی مینیسک د غوخلو جراحی  
کپنلاره

**Meniscocyte**

لور ته ورتہ حجره .

**Meniscocytosis**

لور ته ورتہ حجر و له امله و بنه لبرې .

**Meniscocynovial**

د مینیسک او ساینوبال غشا سره په تراو کي .

**Meniscus**

د ګونډي (زنگون) برخې د مفصل په اونسی او وحشی  
برخه کې هلال ډوله غضروف يا په بورت يا پیپست کې  
د موجوددي مابع د ستونی سطحي مقعرې يا محدبې  
هاللى شکل چې ورتہ (Semilunar Cartilage ) هم وائي او  
ګنه بنې يې (Menisci) بلل شئ .

**- Tactile Meniscus**

پیاله ډوله کوچني عصبی نهایات چې د اپدرم په ژورو برخو ،  
د ویښته په فولکول او کلک تالو کې شتون لري او د لامسي  
اخذو په توګه کارکوی .

**Menitis**

د مینیسک برخې التهاب .

**Men(o)-**

دا یو مختارې دی او د حیض (Menstruation ) معنی  
 بشپړوي .

**Menolipsis**

د حیض لندمهالي ودریدنه .

**Menometrorrhagia**

د حیض د دوه دورو ترمنځ د رحم خخه شدیده وبنه  
 بهبدنه .

**Menopausal**

د حیض ودرېدل اړوند صفت ، د حیض له منځه تلل اړوند صفت  
 ، انقطاع اطمث اړوند صفت ، د (Menopause ) اړوند صفت .

**Menopause**

د حیض ودرېدل ، د حیض له منځه تلل ، انقطاع اطمث  
 ، هغه مرحله چې معمولاً د بنخو (55-45) کالونو عمر  
 کې منځ ته راخی او همدا مهال د بنخو حیض ودرېدل  
 کوي دي ته (Climacteric, Change of life ) هم ورکول  
 شوبدی .

**Menorrhagia**

د (Flooding) (Dymenorrhea ) په انډول ، په پراخه پېمانه د

حیض پرمھال وبنه بهبدنه .

**Menorrhea**

د حیض پرمھال نورماله وبنه بهبدنه . نورمال حیض .

**Menoschesis**

د حیض د ویني احتباس . د حیض د ویني راتولبدنه په رحم او  
 مهبل کې

**Menostasia**

د حیض راتولبدنه ، د امینوربا په انډول

**Menostasis**

د حیض راتولبدنه ، د امینوربا په انډول

**Menostaxis**

اوړد مھاله تحیضی دوره .

**Menotropins**

هغه نړه شوې ګونادوتروپینونه چې د حیض خخه په خلاصي  
 عمر خوپلي بنځي له اداره خخه پلاس راخې چې د (LH) او (FSH)  
 لري او د عقامت په درملنه کې کارول کېږي .

**Menses**

د حیض ګن شمېر حالت ، حیضونه . د حیضونو  
 پېښېدنې .

**Menstrual**

د حیض پوري تولې ، د حیض اړوند صفت .

**- Menstrual Cramp**

د حیض دورې عضلى دردونه اکرمپونه .

**- Menstrual Cycle**

د حیض دوره ، د حیض کې ، د حیض سېکل چې په نورمال  
 ډول په (28) ورڅو کې په پېښېږي او غېر القائی هګۍ بهره ته  
 اچوی .

**- Menstrual Flow**

د حیض پرمھال د ویني راتلنې بهړر تحيضی بهړر .

**Menstruate**

د رحم خخه د حیض منځ ته راتک .

**Menstruation**

تحیض ، د حیض فعل ، له مهبل خخه د مخاط نسج او  
 ویني دوره یې فژپولوژیک راتلله چې هرډ میاشت په غږ  
 محمول بنخو کې د (28) ورڅو په لړ کې عادي ډول منځ  
 ته راخې تر خو غېر القائی هګۍ بهره ته اچوی .

**- Anovular Menstruation**

له هګۍ اچونې پرته د حیض دوره .

**- Vicarious Menstruation**

د حیض پرمھال د تناسلی سیستم خخه د پرته سر چینو خخه د  
 ویني افراز چې په نارامل ډول صورت نیوالی شي .

**Menstruum**

هغه مایع چې د فعال ډول عصاري اساسی برخه په درمل جوړونې کې بلل شو.

**Mensuration**

د ارزوونې او اندازه ګیری، کار یا مرحله.

**Mental**

د فکر او روان (Mind)، اړوند صفت، د زنې (Chin) اړوند صفت. روانی، روحي، عقلی.

**- Mental Aberration**

مشوش، اختلالی، سپک وزمه له یاده تک، د فکر ګډوډتوب.

**- Mental Age**

عقلی عمر، د یولبرازما پښتونو ترسره کولو پذربعه د عقل او ذکاوت تاکتني له مخني د یوچا د عمر اړکل.

**- Mental Block**

دا ډول عصبي اختلال بلل شو چې پکي د مؤقت ډول هوش او یادبنت کمزوري او لندیوالی خرکندوی.

**- Mental Deficiency**

عقلی وروسته والي، د زده کړو په لې کې د عقلی ذکاوت نشتوالي او با هم کمزونیا حالت بلل شو.

**- Mental Development**

عقلی وده، عقلی-ذکاوتی پرمختګ، عقلی انکشاف.

**- Mental Disorder**

عقلی اختلال، عقلی تشوش، عقلی توانالي چې پکي د دماغ خپلې کړنې په کړه توګه نشي ترسره کولوي.

**- Mental Faculties**

عقلی استعداد، عقله توانائي او پیاوړتیا چې پکي یوڅوک د تصمیم نیولو او فکر کولو جوګه کېږي.

**- Mental Handicap**

د زده کړوناتوانایي، عقلی معلولت.

**- Mental Health**

روانی او عقلی روغتیا، عقلی روغتیا.

**- Mental Health Acts**

هغه قانون چې پکي د پارلمان له خوا د عقلی ناروغانو حقوق خوندي کېږي.

**- Tribunal Mental Health Review****Tribunal**

هغه کمپېټه چې د عقلی ناروغې او پوند خپرې وی و تصمیم نیونې اړوند چاري سمبالېږي او د (طې غرو، حقوق پوهانو او تولینزو چارو) کارپوهان شتون لری لنډه نښه بې (MHR) ده.

**- Mental Hospital**

د عقلی-روانی ناروغانو روغشنون.

**- Mental illness**

عقلی ناروغۍ، عقلی اختلال.

**- Mental Impairment**

په تلپاتي يا مؤقتی ډول سره د عقلی ذايل کېدنې حالت.

**- Mental Nerve**

هغه عصب چې د زنې (Chin) برخې تعصیب په غاره لري.

**- Mental Patient**

عقلی ناروغۍ، د عقلی ناروغې پواسطه د یو جا اختنه کېدنه.

**- Mental Retardation**

عقلی تأخر، عقلی روسته پاتې کېدنه لنډه نښه بې (MR) ده.

**- Mental Subnormality**

د عقلی خرابوالی، عقلی تحت نورمال حالت.

**Mentalis Muscle**

د زنې برخې اړوند عضله.

**Mentality**

ذهنيت، فكري استعداد.

**Mentally**

د روان له پلوه، عقلابت، په عقل کې لول، د عقل له مخني.

**-Mentally Handicapped**

عقلی ناتوانی د زده کړو پرمهاں.

**-Mentally ill**

د عقلی له پلوه ناروغه کس.

**Menthol**

منتول (د اينيلې يا ويلنې يا دعناع) جوهړ [، کيمياوی ماده د دعا نېنلي (ويلنې) د غورو (Peppermint oil) له ډولونو خخه سرچېنه انجستونکي سپین رنګه تربخ مزه ئې تربخ بويه الکھول کرپستالي بنه لری او (C<sub>10</sub>H<sub>18</sub>O) فورمول لری چې په موضوعي ډول د بخار / خارښت په تسکبن او د سپري په بنه د توځۍ او پورتنې تنفسی جهاز د ناجورتبا په درمانه کې پکارېږي.

**Mentholated**

له منتول خخه جور، منتول لرونکي، منتولی، په منتول کړ.

**Mento-**

دا یو مختارې دئ او د زنې معنی بشپړوې.

**Mentoplasty**

د جراحی عمليات په مرسته د زنې برخې د (بیمسکوپیا او نورو ناواره بې) سمون او بنسکلا په موخه ترمیمي عمليات ترسره کول.

**Mentor**

سلامک، ناصح، پند ورکونکي، مصلح، مشاور (هونیبار او وفادار)

**Menu**

د خوراکي توکو او شیانول لست (لکه په هوتل کې).

**Mentum**

زنه ، د (Chin) په انډول.

**Mepenzolate**

د خلورو امونیمونو لرونکو مرکب درمل چې موسکاریني ضد اغېزې او د برومایدی مالګې به بنده هضمی زخمونو او د هغه ناجورتیاواو په درملنې کې کارېږي.

**Meperidine**

نارکوتیک درد ضد درمل چې هایدروکلورایدی مالګې په بنه پکارېږي.

**Mephentermine**

هغه ادرینرژیک مادې درمل چې په رګونو باندې د خپل انقباضی اغېزو له مخني په سولفیتی بنه د حینو هاپو تشنن حالتو کې کارېږي.

**Mephentoin**

د تشنج (اختلاج) ضد درمل چې د صرعی تشنجاتو په درملنې کې کارېږي.

**Mephitic**

بدوزمه ، بدبویه ، د ناوره بوي خپرېدل ، د بدبوی اړوند صفت.

**Mephobarital**

د باریستراتونو درملو یو ډول چې (اوړه مهانی ، تشنج ضد ، خوب راړونکي) اغېزې لري.

**Mepivacaine**

د لیپوکائین انالوگ درمل چې هایدروکلورایدی مالګې په بنه د موضعی بي حسى لپاره پکارېږي.

**Mepridnisone**

د خوراکي ډول ګلوکورتیکوئید درمل چې د (التهاب ضد ، الرژی ضد اوسرطان ضد ، اغېزې لري).

**Meprobamate**

د کاربامات یو مشتق دی چې د (آرامتیا بخښونکي ، عضلاتی سستوونکي او تشنج ضد ، اغېزې لري).

**m Eq**

میلی ایکوالنت.

**Mer-**

دا یومختاري دی د (برخی ، ورانه اورون) معنی بشپړوی.

**Meralgia**

د ورانه درد.

**Meralgia Paraesthesia**

په معنې لېکامنې کې د بهرنې ورانه ائیز جلدی عصب د راګېر کېدو له امله د ورانه په بهرنې سطحه کې پاراستېزا ، درد او مېربیانی او تڅيدلو د حسبت کښت حالت شتون بلل شی.

**Merbromine**

يو وضعی باکتریائی ضد درمل.

**Mercaptan**

هغه مرکب چې له کاربن سره نښبلدلي د (SH) گروپ لري.

**Mecatomerin Sulphate**

عضوی سیمابی دیوربیتیک چې د ډای سودیمی په مالګې بنه کارول شی.

**Mercaptopurine**

د پیورین انالوگ چې د اوکسیجن د اټوم پر خای یې سلفیت اټوم وی ، دغه مرکب د سرطان ضد او معافېت نهی کوونکې عامل پتوګه پکارېږي.

**Mercurial**

خوځند ، په حرکت کښې ، بدليدونکي.

**Mercurialism**

په مرکیوری عنصر باندې د مسمومېت ناروغۍ شته والی حالت د مرکیوری مسمومېت.

**Mercuric**

د دوه ولانسه عنصر په توګه له سیمابو سره په تراو کې.

**- Mercuric oxid , Yellow**

یوه انتی سپتیک ماده د چې فورمول بې (HgO) دی او د سترګې په طبابت کې پکارېږي.

**Mercurochrome**

سورنګه انتی سپتیک محلول (Merbromine) د لپاره سوداګرېز نوم دی.

**Mercurous**

د یوه ولانسی عنصر په توګه له سیمابو سره په تراو کې.

**- Mercurous Chloride**

مرکیورس کلورايد (Calomel) په انډول.

**Mercury**

پاره ، سیماب عطارد. دا یو کېمباوی فلزی عنصر دی

چې اټومی شمېره یې (80) او کېمباوی نښه یې (Hg) ده او په ترمومېتر او فشارآلې کې تری کاراخیستل کېږي.

**- Ammoniated Mercury**

امونیائی مرکیوری چې موضعی انتی سپتیک دی.

**- Mercury Oleate**

مرکیوری مالیبیت چې ژیر رنگه سیماب دی.

**- Mercury Poisoning**

د مرکیوری له امله مسمومېت ته ویل شی ، د (Mercury Killing) په انډول.

**- Mercy Killing**

د (Euthanasia) په انډول.

**Meretricious**

غولونونکی، تیرایستونکی، ظاهرآ خلاند شی.

**Merge**

ضم کېدل، ګډپدل، یو خای کېدل، ګډپول، یو خای کول ، لکه په اوبو کې ډوبپدل.

**Merethoxyline**

هغه سیمابی دیورتیک چې له پروکائین سره په ترکیبی دول د ثانوی اذیما په درمانه کې په مختلفو حالتونو کې کارول شی.

**Meridian**

په اکوینکچر او چینائی طبایت کې یوه د هغه طریقو خڅه چې فکر کېږي انړۍ پکې بهیر مومی ، لوره خوکه، سر، د نصف النهار لیکه، هغه فرضی لیکې چې شمال او جنوب تر مخکې راګرځیدلی دی.

**Meridianus**

نصف النهار.

**Meridional**

د (Meridian) اړوند صفت.

**Merino**

یو دول پسه چې نرمې سپښې وړی، لري چې اصلًا له اسپانیا خخه دی، (مارینوس) نرم وړین توکر یا سپنیسی. د مارینتو پشم یا یوه پسته توټه.

**Merkel's Cells**

اپیتلیال هجری چې د اپیدرم په ژور برخه کې واقع وی چې د تماس رسپتیور جوړوی دا د جرمنی اناټیومیست (Friedrich Siegmund Siegfried 1845-1919) کې شرحه شوی ورته د (Merkel's Discs) صفحات هم ویل شی.

**Mero-**

دا یومختاري دی د (برخی ، ورانه) اورون معنی بشپړوی.

**Meroblastic**

نسبي ويش ، هغه ويش چې په هغه کې د هګۍ یوازې یوه برخه ونده اخلي.

**Merocrine**

د یوی هجرې په واسطه د جوړو شوو محصولاتو افراز به دا سپی حال کې چې په خپله هجره روغه پاتې شی لکه (لعابی پانکراپیاسی) هجره د (Eccrine) په انډول.

**Merogenesis**

د هګۍ یا زړی درز.

**Merogenetic**

د اړوند صفت. (Merogenesis)

**Merogonic**

د یوی هګۍ د یوی برخې ودی اړوند صفت.

**Merogony**

د یوی هګۍ د یوی برخې وده.

**Meromyosin**

د میوزین د مالیکول یوه توټه چې د پروتیولایتیک اثرایمونو دا غېر محصول دی . ددې اتزایم دوه ډوله ډولونه شته والي لري دروند (H- Meromyosin) او سپک (L- Meromyosin).

**Meropia**

نسبی پوند والي.

**Merorachissis**

د نخاع د یوی برخې چاود (درن شته والي بلل شی).

**Merrotoiny**

غوشول او په مختلفو توټو اړول او خانګړۍ دول د هجرې توټه کول.

**Merrymaker**

خوشحالی راوستونکی.

**Merozoite**

هغه ارګانیزم چې د کوربه د بدن دته د یوه سپوروزویت د پرلپسی توټه کېدو خڅه منځ ته راخې.

**Merthiolate**

د (Thimerosal) لپاره سوداګریز نوم دی.

**Merycism**

شخوند وهل ، په نوی زېپدلي ماشومانو د شخوند وهلو ناجوړتیا.

**Mes -**

دا یومختاري دی او د مېزو (Meso-) معنی بشپړوی.

**Mesalamine**

دا یو امینوسالیسالیک اسید دی چې د سالازین د آیودین فعال میتابولیت دی او د (عبده قرحمی کولیت، پروکیوسگومئیدیت او پروکیت) په درملته کې پکارېږي.

**Mesalazine**

د Mesalamine (په انډول).

**Mesangiocapillary**

د میزانجیوم او په هغه کې د موجودور ګونوسره په تراو کې یا هغه شئ چې په دوی یاندې اغېزې بنسندي.

**Mesangial**

د Mesangium (اړوند صفت).

**Mesangium**

هغه نری او نازکه غشائی چې د پنتورګو په ګلومیرولونو کې رګیز لیندی (قوسونه) خوندی ساتني او پوښوی.

**Mesaortitis**

د ابهر رګ د منځ دنته برخې التهاب.

**Mesarteritis**

د شريانی رګونو د منځنۍ طبوقو التهاب.

**Mesatiplic**

د مزدوج حقیقی قطر سره د حوصلې د داخلی تضییق د عرضانی قطر تخمینی یوشان والې.

**Mesaxon**

د موازی غشائی کانو یوه جوره چې د هغه د شوان حجرو ژئ، په ژئ پیوستون ځای خرگندوی چې د رنګ او غړ د هزیان کووي پېښدنه د ده په متنه د مسمومیت پایله شمېرل کېږي.

**Mescaline**

د نوم مکزیکی کاټوس د یوه Lophoploora Williamsii (په نوم مکزیکی کاټوس د یوه کل خخه زېږنده الکالوئید چې د رنګ او غړ د هزیان پېښدنه د ده په متنه د مسمومیت پایله شمېرل کېږي.

**Mesectoderm**

د سر په سیمه کې د عصبي تبغې خخه زېږنده جنینې کووالی حجري چې د سحایا په جوړښت کې ونډه لري دغه حجري په تصبغی حجرو اوښتلاي شې.

**Mesdemoiselles**

د پېغلو نجونو ګنه شمېره، پېغلي (جمع).

**Mesencephalic**

د Mesencephalon (اړوند صفت).

**Mesencephalon**

د Midbrain (په انډول. منځنۍ مغز).

**Mesencephalotomy**

د میزانسفالون د غوڅولو جراحی، د جراحی کېنلارې تر سره کولو له مخې د منځنۍ ماغزو د یوې ضابعې برخې منځ ته راولپ چې په ځانګړۍ ډول د شدید او پرلپسي دردونو د تسکین لپاره تر سره کېږي.

**Mesenchyma**

میزانشیم، جنینې شبکوی منضمی نسج چې د بدنه د وینې د رګونو او لمفاوی رګونو منضمی نسج ورڅخه تر لاسه کېږي.

**Mesenchymal**

د Mesenchyma (اړوند صفت).

**Mesenchyme**

میزانشیم په انډول.

**Mesenchymoma**

هغه میزانشیمال مختلط تومور چې د خو ډوله داسي حجرو له احیا خخه چې یو دبل سره ملتیا نه لري (دفایبری نسج خخه پرته) جوړووی.

**Mesenteric**

د میزانتری Mesentery (اړوند صفت).

**- Mesenteric Artery**

د میزانتری اړوند شريان چې په دوه برخو (علوي، سفلی) یاندې وېشل کېږي.

**- Mesenteric Ganglion**

د میزانتری ګانګلیون، هغه سمباتیک عصبي ضفیروی رشتې او ګانګلیون حجري چې د علوي شريان په چار پېړ راګرڅېدلې دی.

**- Mesenteric Vein**

د میزانتری اړوند ورید چې په دوه برخو (علوي، سفلی) یاندې وېشل کېږي او د باب ورېد لوری ته تخلیه او توئېږي.

**Mesenterica**

د Tabes Mesenterica (په انډول).

**Mesenteriopexy**

د خېږي شوی میزانتر ثابتونه او خوندی کولو جراحی کېنلاره.

**Mesenteroplication**

د جراحی په مرسته د میزانپېړ د پانو یو پېړ بل د قات (کت) اړولو او لنډولو کېنلاره.

**Mesenterium**

د Mesentery (په انډول).

**Mesenteron**

منځنۍ کولمه.

**Mesentery**

مېزانتېرى، هغه غشائی چینونه (دوه پانیزه پریتوانی طبقه) چې د نړۍ کولمو او نورو غږي د بطني جدار سره په تماس او کلک نېبلوی.

**Mesh**

دجال اپوند سوری ، جال، هغه جالی چې د داسې مصنوعی موادو خنده جوړه ده چې د ګډې د جدار جراحی د چوړی د ترميم او بیا راغونې کړنلاری په لمپ کې پکار وړل شی . په جال کې اچول . په جال کې لوپدل، سره جار وتل .

**Mesiad**

د مرکز یا منځنۍ کربنې په لوري.

**Mesial**

منځنۍ، اوسط، د غابن طبات او جوړولو په صنعت کې د قدامې ژامنې منځنۍ یا هغې ته نېړدي واقع کېدنه، هغه کوم جوړښتونه چې د مرکزی کربنې ته نېړدي او خېږمه واقع ووي.

**Mesially**

د مرکز یا منځنۍ کربنې په لوري.

**Mesiobuccal**

د یوه غابن یا دهغه د جوف د فمي یا مزبال سطحو په واسطه جوړشوی یا هغه توه منسوب.

**Mesiocclusion**د ژامنې قدام ته تېلې بنې. د *Anteroclusion* (په انډیول).**Mesiodens**

هغه اضافه کوچنۍ غابن چې په ماغزو یا جوړه ډول د کلک تالو له لوري د مخکنیو غابنونو په منځ کې خای نیسي.

**Meson**

هغه پانې چې بدن په دوه بنې او کربنې نیمائی ويشه.

**Mesioversion**

د منځنۍ لیکې په لوري د غابنونو د قوس له منځ خڅه د یوه غابن بې خایه والي.

**Mesmeric**

د اوډي اپوند صفت، د دم اپوند صفت.

**Mesmerism**

ددم لاتدي راوستلو فن، کوډي، ميسميريزم، هيپنوټيزم

**Mesmerize**

تردم لاندي کول، او ده کول، راکنبل، هک پک کول ویده کول، په مصنوعي خوب باندي اخته کول، کوډي کول.

**Mesna**

هغه سلفورايدی مرکب چې د یورو توکسبک نیپولازم ضد درملو یوځای کارول شی څکه دغه مرکب د یورو توکسیک میتابولیتیونو یو مقدار غبر فعال ګرځوی.

**Mesquite**

د مکسیکو او اتازونی یو ډول اغزن بوټي.

**Meso -**

دا یومختارې دی او د منځنۍ معنی بشپړوی.

**Mesoappendix**

د پریتونیوم هغه دوه طبقه یې برخه چې د اپنډکس او ایلیوم کولمو برخه سره تثیتیو.

**Mesobilirubinogen**

د بلیروبین د ارجاع شوی بنه چې په کولموکې جوړېږي او د ستيرکویيلين له او کسیدېشن خڅه لاس ته راخې.

**Mesoblast**

په ځانګړۍ ډول په لومړنیو مرحلو کې مېزوډرم ته ويل شې.

**Mesoblasttema**

هغه حجري چې مېزو بلاستونه منځ ته راپوري.

**Mesobronchitis**

د سړو د برانکسونو د منځنۍ پوښن التهاب.

**Mesocardia**

د غبر نورمال ډول د زړه د خای نیونه په داسې حال کې چې د ڈروپي (اپکس) برخه یې د صدری پنجري په منځنۍ کربنې راشي.

**Mesocardium**

د جنینې مېزاتریوم هغه برخه چې زړه د بدن له منځنۍ د ډپوال سره نېبلوی.

**Mesocecum**

د سېکوم مېزاترېر چې کله ناکله شته والي لري.

**Mesocolon**

د غتيو کولمو (مستعرض او سېکمونيد کولون) مېزاترېر چې کولون د ګډې د خلفي جدار سره نېبلوی.

**Mesocolonic**

د اپوند صفت. (Mesocolon)

**Mesocolopexy**

د میزوکولون تثیتولو یا خوندی کولو جراحی کرناره.

**Mesocoloplication**

د کولوننو د میزو برخی د کوت (فاتکولو) جراحی کرناره چې پکی لنډوالې منځ ته رائی.

**Mesocord**

د کوره میزو، هغه ثروی پړی چې له پلاستا سره نښلېدلې وی.

**Mesocortex**

د جیروس سینګولیت کورتکس چې بیا البینی بهه لري او د الو کورتکس او ایزوکورتکس ترمنځ پروت دئ او پنځه یا شپر طبقي لري.

**Mesoderm**

د جینینی او لیه زبرونکو دریو طبقو خخه منځنی هغه چې د اکتودرم او انودرم ترمنځ خای لري. همدارنګه منضمی سنج، هدوکی، غضروف، عضله، وینه، رگونه، لمفاتیکونه، لمفاوی غری، نوتیکوره، پلورا، پریکاره، پریتوان، پښتوروگی، جنسی غدی لدی طبقي خخه منځ ته رائی.

**Mesodermal**

د اپوند صفت. (Mesoderm)

**Mesodermic**

د اپوند صفت. (Mesoderm)

**Mesodiastolic**

د پیاستول د منځ سره په تراو کې.

**Mesoduodenum**

میزاتیریک چین چې په لومړنیو مرحلو کې جینینی دیوډینوم (الثاعشر) په برکې نیسي.

**Mesoepididymis**

د ټونیکا و جینالیس چین (فوله / کوت) چې خینې وختونه برخ (اپیدیدیمیس) او مرغېږی (خصیبی)، سره نښلوي.

**Mesogastric**

د اپوند صفت. (Mesogastrium)

**Mesogastrium**

د لوړنی میزاتیری هغه برخه چې معده په برکې نیسي او لوی او منتوم ورڅخه جوړېږي.

**Mesogluteal**

میزوس گلوتیوس عضلي اپوند صفت.

**Mesogluteus**

میزوس گلوتیوس عضله.

**Mesoileum**

د کولمو د ایلیوم برخی میزاتیر.

**Mesojejunum**

د کولمو د صائم (جیجنوم) برخی میزاتیر.

**Mesomer**

د منځنی اندازی لرونکې بلاستومیر، د اپیمیر او هایپومیر ترمنځ د اپدرم منځنی طبقه.

**Mesometrium**

میزومتریوم، د رحم عضلى طبقه، د هګکی خالی میزو لاندی د پلن لېګامنت یوه برخه.

**Mesomorph**

هغه شخص چې د بدنه په جوړښت کې یې میزو درمى نسجونه برجسته وی یا برتری ولري، دغه شخص نسبتاً پیاوړی عضلات، هدوکی او منضم سنج، لري او په پایله کې مستطیلی بهه خپلوي، هغه کس چې د بدنه د بنې بهه تناسب ولري.

**Meson**

د (Mesion) په انډول، یوه اټومی زره چې الکترونی او پرتوونی جوړښت حجمونو تر منځ او ټول منفي، مثبت او خنشی چارجونه ولري.

**Mesonephric**

د اپوند صفت. (Mesonephros)

**Mesonephroma**

میزو نفروما، د مولرین د مجرأ د مشتقاتو خیث تومور چې د مبرمنو تناسلی غرو په خانګړې توګه هګکی خاله کې منځ ته رائی.

**Mesonephros**

میزو نفروس، د پښتوروګو نسج چې انسانی جنین کې شتون لري. جینینی افرازی یا ترشحی غړی چې د پروفنریک پاتې شونې له زنې برخی خخه سرچینه اخلي او د هغه له مجرأ او خخه ګنه کوي.

**Mesophil**

هغه اړګانیزم چې ددې لپاره یې تربولو بشه تودو خه (20-25 °C) ساتې ګراډ درجې وي.

**Mesophilic**

د (Mesophil) اپوند صفت.

**Mesophlebitis**

مېزوپلیبیت، د وربدونو د منځنی پونس التهاب.

**Mesophryon**

د سر ټنډي ګلابلا برخې راوتليا یا د هغې د مرکزی  
برخې راوتلي بنه.

**Mesopulmonum**

هغه جنینې مېراتېبر چې بهر ته پراخ شوی سپړی په بر  
کې نیسي.

**Mesorchial**

د (Mesorchium)، اړوند صفت

**Mesorchium**

دا ولې مېراتېبر هغه برخې چې د جنین بېضه انصبه په  
بر کې نیسي او په غټه انسان کې د اپې ډېبېم او  
مرغېږي تر منځ د وينې په بنه رابنکاره کېږي.

**Mesorectum**

مېزوریکتیوم، د عجز (سکروم) سره د ریکتیوم د پورتنۍ  
برخې نېبلوونکي پریتوانې چین.

**Mesoridizine**

د فینې تیازینونو له دلي یوغرې چې کېمیاوی فورمول  
یې (C<sub>11</sub>H<sub>14</sub>N<sub>2</sub>O<sub>5</sub>) دئ او آرامتیا بخښونکي درمل بلل  
شې.

**Mesosalpinx**

نفیری مېزو، د پلن لېګامنت هغه برخې چې د هګۍ  
خالې مېزو په سر خای لري او د نفیرونو مېزو بلل شې.

**Mesosigmoid**

د سیگموئید اړوند مېزو، دا مېزو د سیگموئید  
فلکسور د ګېډې د شانتنی د پوال سره نېبلوی.

**Mesosigmoidopexy**

د سیگموئید کولون د مېزورخې تشبیتلوجراхи کړنلاره.

**Mesosome**

د اړګانیل د جورېدو لپاره د باکتریائی حجروي غشاً  
انوچینشن چې فکر کېږي د سایتو کروم انزایمونو او  
همدغه راز اکسیداتیف فوسفوریلیشن د انزایمونو او د  
سیتیریک اسید د سیکل خای وی.

**Mesosternum**

د قص هډوکې مېزو.

**Mesotendinum**

د منضمی نسج د جنسیت لرونکي پونس چې ټینډون دئ  
د څېل فیبری پونس سره نېبلوی.

**Mesotendon.**

ساينویال غشاً چې ټینډون پونس فیبروزی برخې سره  
ښسته جوروی.

**Mesothelioma**

د مېزوتیلیال (مصلی) نسج (بریتوان، بلورا، پریکاره) خڅه  
زېږنده تومور چې سلیمه او خبیثه بنه جوروی.

**Mesothelial**

مېزوتیلیال، د (Mesothelium) اړوند صفت

**Mesothelium**

مېزوتلیوم، هغه طبقة چې د له مېزودرم خڅه سرچینه  
اخلى او د جنین د جوف فرش کوي په غټانو کې دغه  
طبقة ساده سنګفرشی اپیتلیوم جوړوی چې ټولي  
سرروزی واقعی غشاً کانې پونسی لکه (بریتوان، بلورا، پریکاره).

**Mesotympanum**

د منځنی غوره هغه برخې چې د صماخې پردي داخل پلو  
ته خای لري.

**Mesovarium**

د مېزومتریوم او مېزوسالپینکس ترمنځ د پلن لېګامنت  
یوه برخه که له یوی هګۍ خالې په برکې نیسي له بل  
پلهه هغه په څېل خای کې خوندی ساتې.

**Messenger**

استاخې، پیغام وړونکي، پیاده، زړۍ، روښار،  
معلومات لېږدوونکي، خبرلوڅ.

**-Messenger RNA**

د راپيونیوکلیک اسید یو ډول چې حنیتیکي کود له (DNA)  
خڅه راپیوزوم ته لېږدوی هغه چې د پروتینونو کودونه د  
(mRNA) لپاسه جوړوی لندې نښه یې (DNA) ده. حجروی  
غبرګون او خواب بېهه ورکوي.

**Messy**

ګډوډ، بې ترتیبې، خیرن، پې نظمه، ناسمه.

**Mestranol**

هغه استروجنی عامل چې له ډول ډول پروجسترونونو  
سره په ترکیب کې د بلاربښت ضد ګولیو په توګه کار  
کوي.

**Mesylate**

د میتان سولفونېت لپاره د (USAN) له خوا انتخابي  
سوداګریز نوم دئ.

**Meta-**

دا یو مختارې دئ او د (بدلون، تعویض، تبدیل، تغیر) معنی

بشپړو. هغه مختاپي چې د پولیمریک انهايدرايك اسيد بنودنه کوي .

### Meta-analysis

هغه سیستمیک طریقه چې د خانګو یو شمېر مطالعاتی خپرو خخه د سرچینه اخیستونکو اطلاعاتو د تحلیل (شارني) په موخه د ارقامی اناالیز لپاره کارول کېږي .

### Metabasis

د یوې ناروغۍ په تګ لاري په لې اعراضو کې بدلون .

### Metabiosis

د ژوندي پاتي کبدني لپاره په بل ژوندي موجود باندي د یوه ژوندي موجود ولای کډه ژوند .

### Metabolic

میتابولیزم اړوند صفت .

#### - Metabolic Acidosis

میتابولیک اسیدوزس .

#### - Metabolic Alkalosis

میتابولیک الکلوزس .

### Metabolise

میتابولیزم شوی حالت ، د میتابولیزم له کبله د یوشی په طبیعی حالت کې بدلون د (Metabolize) په انډول .

### Metabolises

د میتابولیزم منئ ته راتګ .

#### - Liver Metabolises

د ینې میتابولیزم پرسه لکه د (بروتیننو او کاربوايدرپتوونو) .

### Metabolism

میتابولیزم ، د هغه تولو کبیماوی او فزیکی مرحلو مجموعه چې د هغې پذربعه ژوندي موجودات منئ ته راغلی او ساتل شوی دی مواد ارگانیز کوي (اناالیز) او همدغه راز هغه طریقه چې د هغې له لاري د ژوندي موجود لپاره د انژری چمتو کېږي (کتابولیزم) . د غې پروسې ته بیوتروانسفورمېشن هم وايې .

#### - Basal Metabolism

قاعدوی میتابولیزم ، اساسی میتابولیزم . د انژری تر تولو اصغری کچه چې (تنفس، د یونې دوران، پریستالنیزم، عضلاتی مقویت، د بدن د تودخه، د غذاوو د فعالیت او نورو و چیتائیف فعالیتونو لپاره اړین دی .

#### - Inborn Error of Metabolism

د جنبشکی سرچینې لونکې بیوشمیکی ناجوړتیا چې به یوه ازايم کې د خانګو نیمسکټیا له امله میتابولیزم د

ودرپدو لامل ګرځی او د ز ېبون په پیلامو او یا د ژوند په ورستیو مرحلو کې د ناروغۍ د رابرسپره کبدو لامل ګرځی .

### Metabolite

هغه مواد چې د میتابولیزم په لې کې تولېدېږي ، میتابولاتې .

### Metabolize

د (Metabolise) په انډول .

### Metacarpal

د مبتاکارب اړوند صفت .

#### - Metacarpal Bone

د مبتاکارب هدوکې چې تول تال پنځه دي او د لاس په ورغوی کې واقع دي .

### Metacarpophalangeal

د مبتاکارب او ګوتوفلنکسونو اړوند صفت .

#### - Second Messenger

ثانوی آستاخې ، د داخل الحجروي سیکنالونو ډالګې، چې پلازمائی غشا دنه کارکوی او له محیط خخه داخل الحجروي برپښنائي یا کبیماوی پېغامونه اخلي او د

#### - Metacarpophalangeal Joint

د مبتاکارب او ګوتوفلنکسونو ترمنځ بند چې ورته ( MCP joint, MP Joint ) هم ویل شی .

### Metacarpus

د لاس هغه برخه چې د ګوتو او مړوند ترمنځ پرته ده او د مبتاکارب هدوکې چې تول تال پنځه دي او د لاس په ورغوی کې واقع دي .

### Metacentric

هغه کروموزوم چې د سنترومیر یې په منځنې برخه کې پروت وی په داسې ډول چې متبونه یې په دواړه خواوو کې یو شان او بدواړالې لري .

### Metacercaria

د منځنې کوربه په نسجونو کې یا د نباتي ژوند په بهير کې د تریماتودا پرازیت د استراحت یا بالغېدو په حالت کې سیست .

### Metachromasia

هغه جسم چې رنګ ورکړل شوپوی خو ریښتینې رنګ یې نه وی اخیستلې ، د مختلفو نسجونو مختلف رنګ اخیستنه، د رنګ آمېزی له امله د رنګ بدلون بلل شی .

### Metachromatic

د (Metachromasia) اړوند صفت .

**Metachromophil**

د رنگ آمپزی، عادی طریقو له امله د یو جسم رنگ بدلون بل شی.

**Metacone**

د پورتنی مولار غابن ڈیستوبوکال کاسپ.

**Metaconid**

د لاندینی مولار غابن میزوولینگوال کاسپ.

**Metagenesis**

د نسل بدلون، د جنسی له لازی د غیرجنسی تکثر د منظم بهیر بدلون لکه چې په خینو چنیاسو کې لیدل کېږي.

**Metagonimus**

د **Metagonimus Yokogawai**، په ګلدون د ترماتوداګانو یوډول په (جاپان، چین، اندونزیا، بالکان او استرالیا) کې د تی لرونکو د کولموپرازیت ګنل کېږي.

**Metalodobenzyl Guanidine**

د نوراپینفرین انالوگ درمل چې په رادیو اکتیف آیودین سمبال وی او دنورو اندوکرینی حجرو پواسطه جذبېږي او بیا هورمونی زبرمه په وزیکولونو کې زبرمه کېږي دا مواد د ادرینال غدي میدولا انځوراخیستني او د فیوکروموم سایتموما د ئای تثبیت لپاره کارول کېږي.

**Metal**

فلز، د فلزاتو اپوند ډالی خخه یو عنصر، هر هغه عنصر چې (خلاری، انعطاف منونکي، د شتک خورلو ورتیا ولری او برپینسا او تودو خه تبره کړي او د حل کبدنی بهير کې مشبت آیون آزاد کړي د ژوندانه لپاره اساسی دئ.

**- Alkali Metal**

قلوی فلز، د (لیتیوم، سُویم، پوتاسیم، رابیڈیوم او سیزیوم) په ګلدون یو ولنسه فلزاتو یو ډله عناصر.

**Metallic**

د فلزاتو اپوند صفت.

**- Metallic Element**

فلزی عناصر و خخه یو، کبیماوی فلزی عنصر.

**Metalloenzyme**

هر هغه انزایم چې له فلزی اټومونو سره ترکیب او کلکه اړیکه ولری لکه سایتوکرومما.

**Metalloporphyrin**

له پورفایرین سره فلزی ترکیب لکه خه ډول چې په رحم

کې لیدل کېږي.

**Metalloprotein**

هر هغه پروتینی مالیکول چې له فلزی اټومونو سره ترکیب او کلکه اړیکه ولری لکه هیموگلوبین.

**Metallurgy**

له فلزاتو خخه د ګتې اخیستنی پوهه او علم.

**Metamere**

د یو ډه چې د بدن د هومولوگ توټو یو ډه لړي، د جنیتیک تیوري له پلوه د هغه ګلډو تکراریدونکو وا حدونو له بیلابیلو ډولونو خخه یو چې د کروموزومونو د یو ډه برخې څونکې سیګمنتی جوړو ډی.

**Metamorphic**

د **Metamorphosis**، اپوند صفت.

**Metamorphopsia**

هغه حالت چې پکې یو خوک یو خوک په تخریب شوې بنه وينی معمولًا د **Choroid**، برخې التهاب له کبله پېښېږي.

**Metamorphosis**

د یو ډه جوړښت یا یو ډه شکل بدلون په خانګړۍ ډول د یو ډی اپیزې مرحلې خخه بلې ته اوښتل لکه بالغه بهلاروا اوښتل.

**- Fatty Metamorphosis**

د واژدي بدلون، د واژدي اوښته.

**Metamyelocyte**

د ګرانولو سایتی لړي پربکارسر چې د حجری ودی له مخې د پرمیالو او د هغې د بالغې بنه ترمنځ منځنې حد او د **(U)** دوله هسته لړي.

**Metanephric**

د **Metanephros**، اپوند صفت.

**Metanephrine**

د اپینفرین میتابولیت چې په تشمیتیازو (ادرار) کې اطراح کېږي او په خینو نسجونو کې لیدل شی.

**Metanephros**

د جنین لور ډوله پښتوري چې وروسته بیا وده مومی او د میزوتفروز به ذنبي (لک)، برخې کې ئای نېښي.

**Metaphase**

میتافیز، د (ماتیوز یا ماییوز) دوهمه مرحله چې هر کروموزوم په کې دووه کروماتیدونه لري او د دوک په منځنې کښه کې ئای نېښي چې بیا یوله بله سره بېلېږي.

**Metaphosphoric Acid**

د فوسفوربک اسید پولی میر چې په کمیاوی انالیز ونو کې دره جنت په توګه پکاربری او په متیازوکی د الومین شون او تشخیص موخي لپاره پکارول شی.

**Metaphyseal**

د **Metaphysis**، اړوند صفت.

**Metaphysis**

میتافیزیس، د یوه او بده هليوکی د انتها پلهه برخه چې د اپی فیز پانیه ګواښه کې خای لری هلتنه چې وده منځ نه راخی.

**Metaplasia**

میتاپلازیا، د یوه نسج د بالغو یو ډول حجره په ډول باندې اوښتنه چې د هغه نسج لپاره غږ نارمل وی.

**- Myeloid Metaplasia**

میالونید میتاپلازیا، د هدوکو د ماغزو (خ عظم) په بهر سیمو کې د مبلوئید نسج منځ ته راتلل، هغه سندروم دی چې (کبدی ضخامه ونه لري، د ویني دنابالغو ګرانولوسياتونو او هسته لروکو سروکربوو او په کبد او طحال کې د هليوکی مغز خڅه بهر د ویني جوړ بد و په مرسته پېړنډل شی.

**- Myeloid Metaplasia Agnogenic**

هغه شراپط چې د هدوکو د مغز خڅه بهر د ویني جوړ بد و نکو محراقونو په شته والي، کبدی ضخامه خفې ډول وینه لري، د ویني دنابالغو ګرانولوسياتونو، پواسطه پېړنډل شی.

**Metaplasma**

د **Deuteroplasm** په انډول.

**Metaplastic**

د **Metaplasia**، اړوند صفت.

**Metapneumonic**

له سړو پنومونیا خڅه وروسته منځ ته راتل.

**Metaproterenol**

بېتا ادرینرجیک درمل دی چې د سلفپتی مالګې په بنه قصباتو توسع ورکونکی پتوګه پکاربری.

**Metapsychology**

درواندرملنې پوهی علم له پلوه د هغه ذهنی بهیرونونو د اهمیت او ارزښت خپونه چې په تعبربوی ډول نشی ثبوت کډلائي.

**Metaraminol**

هغه سمپاتونومیتیک درمل چې الفا گونپست دی خو د زړه د بېتا ادرینرجیک رسپتورونه هم تحریک کوي او د رکونواز و پرسور اغښی منځ نه راوري.

**Metarubricyte**

ارتوكروماتیک نورموبلاست.

**Metastectomy**

د یوه یا خومیتاستازونو د ویستولو جراحی عملیات.

**Metastasis**

مېتاستاز، د یوه ګړی یا د بدنه یوی برخی خڅه بلې برخی ته د خبېث ډول ناروګی (خصوصاً سلطان)، لېږد پروسی **Secondary Growth** (Secondaries) هم ویل ته ویل شی ورته ثانوی وده **Metastases** (Bell شی) او ګډه بنه یې (Bell شی).

**Metastasise**

د مېتاستاز خپریدل، مېتاستاز بس منځ ته راتګ، د **Metastasize** په انډول.

**Metastatic**

د **Metastasis**، اړوند صفت.

**- Metastatic Growths**

مېتاستاتیک وده لکه د کید دتنه وده مومندنه.

**Metatarsal**

د مېتاتارس هدوکو اړوند صفت.

**- Metatarsal Arch**

د مېتاتارس لیندی (قوس) چې ورته مستعرض قوس **Transverse Arch** هم ویل شی او د پښی د پونډی په برخه کې واقع وی.

**Metatarsalgia**

د مېتاتارس هدوکو درد.

**Metatarsophalangeal joint**

د پښی د ګټوهليوکو او مېتاتارس هدوکو ترمنځ بند یا مفصل.

**Metatarsus**

د پښی د مېتاتارس هدوکو برخه چې پنځه هدوکو دی او ګډه شمپره یې (Metatarsi) (Bell شی).

**- Metatarsus Adductus**

دا یوه ډول غږ نورمال حالت دی چې په نوی زوکړو ماشومانو کې پښه د پونډی لوري ته تاوه شوېوی او یوه زاویه جوړو.

**Metathalamus**

د دیانسفلالون هغه برخه چې بهرنۍ او کورنۍ جنیکولۍ جسم پکې ونډه لري او غالباً د تلاموس د یوی برخې په توګه په پام کې نیوں شی.

**Metathesis**

① د یوی ناروګی ډوله پروسی مصنوعی لېږد، ② هغه کمپیاوی غږ ګون یا تعامل چې په هغه کې د یوه مرکب یو عنصر یا راډیکال د بل یوه له عنصر سره بادلېږي.

پکاروپل شی.

## Metatrophic

د خوراک او خورو په توګه د عضوی موادو کارول.

## Metaxolone

د ملساً عضلي نېبلونکي چې د اسکلپتی عضلاتی دردونو په درملنه کې پکاربری.

## Metazoa

د حیواناتو هغه ډله چې حجري یې په نسجونو اوږي ، له پروتوزوا پرته ټول تال حیوانات.

## Metazoal

د اړوند صفت ، د **Metazoan** په انډول.

## Metazoan

د اړوند صفت . **Metazoa**

## Metazoon

د مېټوزوا د ډلي خخه یو اړګانیزم.

## Metaencephalon

د مخیخ او حدبې په ګډون د خلفی ماغزرو قدامی برخه ، حدبه (**Pons**) ، د مغزی دوه وزبکولونو قدامی برخه چې جنینی تفیق کې د خلفی مغز د تخصصی کبدنې په واسطه منځ ته راخی.

## Meteorism

د **Tympanites** په انډول ، اصميت .

## Meteorotropic

د اړوند صفت **Meteorotropism**

د هوا پېژندنې فکتورونو پواسطه د پېښدلو تحریکونو په وړاندې خواړ چې په ځینو بیولوژیکو پېښو کې په پام کې نیوال شی.

## Meter

متر ، په متريک سيستم کې د خطی اندازي نیولو اصلی واحد چې د (39.371) اينج سره انډول دئ او لیده نښه بې (m) ده ، د بوشی د اندازه کولو لپاره ماشین (وسيله) چې د هغه خخه د تېریدلو له لاري کارکوی ، د **Metre** په انډول.

## -meter

دا یو روستاري دئ او اندازه کولو وسيلي معنی بشپړو .

## Metformin

دا یو دول د شکرۍ **Diabetes** ناروغۍ ضد درمل دی چې د هغه ناروغانو لپاره چې په انسولین درملنې ډلي کې ندي

## Methacrylate

د مېتاکربليک اسيد عضوي ايسټر يا د هغه د پوليميرايژيشن خخه جور شوي اكرييليك رزين (**Resin**) چې په پراخ ډول د غابسونو په طب کې پکاربری.

## -Methyl Methacrylate

اکرپليک رزيني موونمبر چې په آسانې سره پوليميرايژ كبدای شي.

## - Poly(methyl Methacrylate)

د ټرومپولاستيک اکرپليکي رزين (صحع ، زاوله ، کټه ، کلموري) چې د مېتاکريليت له پوليميرايژيشن خخه جوربری او لنده نښه یې (PMMH) ده.

## Methacycline

مېتساکلين ، د تېټراسكلين نيمه ترکيبي صنعتي مشتق چې هايدروکلوراپدې مرکب یې د وسیع الساحه اسټي بیوټیک په بنه کاربری.

## Methadone

مېتاډون ، د مورفين او هیروئین په خبر د فارمکالوژیک اغبزو لرونکي صنعتي نارکوتیک درمل دی هايدرو کلوراپدې بنه یې د توخي ضد او اعتیاد لپری کولوموخي لپاره پکاربری.

## Methaemoglobin

مېټھیموګلوبین ، په کار بن مونواکساید اخته د وینې هغه هیموګلوبین چې تور رنګه نسواری رنګ ته اوښتني او چې د یولر درملنو او ناروغيو له امله پېښېږي دا هیموګلوبین له خانه سره حجراتو ته ولېردوی او له کبله یې شینوالي (سیانوز منځ ته راخی ، د **Methemoglobin**) په انډول.

## Methaemoglobinaemia

د **Methemoglobin** شته والي د وینې په بهېر کې بلل شی ، د **Methemoglobinaemia** په انډول.

## Methanal

د فورمالدیهاید (**Formaldehyde**) په انډول .

## Methandrosternolone

هغه انابوليک ستيروئيد چې اندروجينک خاصیت لري او د زړښت پر مهال د اوستیوپوروزس په درملنه او هاپوفیزی دوارفیزم په درملنه کې پکاربری.

## Methane

میتان ، اور اخیستونکي او چاودبدونکي ګاز چې د عضوي موادو د حالت د بدلون خخه زېړنده د (**CH<sub>4</sub>**) په

## فورمول ګاز بلل شی

**Methanogen**

غبر هوایزی (پرته له اوکسیجن خخه ژوند کونکی) ارگانیزم چې د کارین دای اکساید په شته والی کې وده کوی او د مېتان ګاز تولیدوی د غوايانو په لري (معده)، کې ژوند کوي.

**Methanol**

میتانول، دالکھولو هغه مابع ډول جورښت دئ چې پرته له رنگه، سموم کونکی او سوځدونکي الکھول د  $\text{CH}_3\text{OH}$  (Methyl Alcohol) په فورمول سره بلل شی ورته هم ویل شی.

**Methantheline**

د خلور امونیوم لرونکی اتنی کولینرجیک درمل چې په هایپرهايدروز کې د هضمی او بولی جهاز د تحریک نهی او د نارمل خولېجن حالت د کترول په موخه پکارېږي.

**Methapyriline**

هغه اتنی هیستامین چې خوب راړونکي اغېزې لري او د ژیک ناجورتیاواو درملنه او موضعی بحسی لپاره تري کار اخیستل شی.

**Methabarbital**

د صرعې او تشنج ضد باریتورات کورنۍ خخه درمل دی.

**Methdilazine**

هغه اتنی هیستامینیک درمل چې په فمى ډول د هر راز درماتوز خخه د زېرنده خارښتونو په درملنه کې پکارېږي.

**Methemalbumin**

هغه تورېخن پګمنت چې په وينه کې له البومن سره د رحم د پیوستون له امله تولید پدل پېښېږي او د داخل الوعائی هیمولایزنسوونه کوي.

**Methemoglobin**

هغه مرکب چې په فزیکي بنه د فروه بنی خخه د هیموگلوبین د اوپسني د اکسیدیشن خخه حاصلېږي ددي مادي کم مقدار په وينه کې په نارمل ډول وجود لري خو صدمات او زهړجن (سمی) عوامل کولائي شی یو زیات مقدار هیموگلوبین په متله واورې چې وروستی ماده اکسیجن نشی لپرداړي.

**Methenamine**

هغه باکتری ضد ماده چې په بولی اتنا تو کې ورڅخه ګټه اخیستل کېږي.

**- Methenamine Mandelate**

متینامین اومندیلیک اسید مالګه چې د بولی اتنا تو ضد خواص لري.

**- Methenamine Silver**

متینامین او سپینوزرو د نایتریت محلول چې په هیستو پتلولوژک کنونکي د رنګولو لپاره پکاره بر.

**Methicillin**

دا نیمه ترکیبی پنسیلین اتنی بیوتیک درمل چې د پنسیلینیز اتزایم په وړاندی د ډېر مقاومت خخه برخمن او او په پنسیلین مقاوم اتنا تو کې ورکول شی سودیمی مالګه یې د ورید له لارې کارول شی.

**- Methicillin -resistant Staphylococcus**

د میتیسیلین مقاومت در لوډونکي ستافیلوکوک طلائي (آورئیوس باکتریا چې لنډه نښه یې MRSA) ده.

**Methimazole**

د تائیروئید غدي د فعالیت نهی کونکي درمل چې په هایپرتايروئیدیزم درملنه کې پکار ورل شی.

**Methionine**

اساسی او طبیعی آمینو اسید ونو خخه یو ډول دئ د تغذیې په موخه پکارېږي او دواړه میتاپل او سولفونیل ګروپونه لري.

**Methixene**

اتنی کولینرجیک درمل چې په ملساً عضلاتو باندې استرخا ورکونکي د هضمی جهاز سپزمو زبات تحریک کمولو په موخه پکارېږي.

**Methocarbamol**

د اسکلپتی عضلاتو سست (شل) کونکي درمل.

**Method**

مېټود، طرز، قاعده، تخنیک او نظم، ترتیب، سبک، طریقه، روشن، شیوه، اسلوب، حساب او کتاب، کپنلاړه، کېندود، دود دستور، د یوه کار یا خه د ترسره کولو اړوند لز.

**- Dye Dilution Method**

د وینې په بهیر (دوران کې د بهیر د ازوونې او معلومولو لپاره د ترقیقی (اوبلن کولو) طریقې یو ډول اندیکیتیور چې له رنګ خخه پکي د اندیکیتیور په توګه کار اخیستل شی.

**- Indicator Dilution Method**

د هغه خو طریقو خخه هر یوه چې د وینې په بهیر (دوران کې) د بهیر د ارزوونې او معلومولو لپاره د خرگند مقدار د تزريق او بیا په سیستم کې په تاکل شوی وخت او خای کې د هغه د غلطت د خارنې خخه کېته اخیستل شی.

**Methodology**

مېټود پېژندنه، هغه علم چې د خېږنې او شتنی لاري چاري خېږي. د خېږنې (مطالعې، پېژندنې او د کېنالرو طریقو) او د طرز العملونو د پوهې علمي اصول د میتودونو (روشونو) اړوند علم او پوهه

**Methodical**

د طریقې له مخي، د عملی طریقې په اساس

**Methodically**

پرنظم او طریقه برابر

**Methohexital**

یو لند مهاله اغېز لرونکې باربیتورات چې سودې می مالګه بېي د عمومي ببهونې کونکې مادې په توګه په وریدی دول کاروله کېږي

**- Na<sup>+</sup>methohexital**

داد رګ له لاري عمومي ببهونې لپاره پکارېږي.

**Methopromazine**

د **Methoxypromazine** په انډول.

**Methotrexate**

د فولیک اسید اتناګونیست درمل (سرطاننو، پسوریازس او روماتیزم) ضد درملو په توګه کارول شی. دا یو مسموم کونکې د فولیک اسید انالوگ درمل دي قهوه بېي رنګ نارنجې ته ورنې بېي لري او نیوبلازم او روماتوئید ارتريت ضد درملو په خېږ پکارېږي.

**Methotrimeprazine**

د **C<sub>19</sub>H<sub>22</sub>N<sub>2</sub>O<sub>5</sub>** د فورمول دلولدونکې د درد ضد ماده چې په عضلاتی ډول کاروله شی.

**Methoxamine**

داد سمپاتیک مادې په خېږ پېښې کونکې درمل دی او د تیټه فشار د لوروالی لپاره پکار ورل کېږي. ادرینرجیک واژو پرسور چې د هایدروکلورایدی مالګې په ډول استعمالېږي.

**Methoxasalen**

داکټریلیک اسید یو مرکب د ماوراء بنفش وړانګو په وړاندې د پوستکی د مخامنځ کېدنې له امله د میلانین

تولید الفا کوئی، د ایدیوپتیک وي. د اکریلیک اسید جو پښت دی د ماوراء بنفش (التراویولت) وړانګو سره په ګډه دول د ایدیوپتیک وټیلیکو په درملنې کې پکار ورل کېږي.

**Methoxyflurane**

دا یو ډول د عمومي ببهونې درمل دی چې د انشاق له لاري ناروغ ته ببهونې ورکول کېږي. استنساشنې عمومي ببهونې کونکې د ګازاتو په بېهه جوړه ماده.

**Methoxyphenamine**

د سمپاتیک پېښې (قلید) کونکې درمل دی او د قصباتو توسع ورکونکې درملو په منظور پکارول کېږي.

**Methoxypheneramine**

هغه ادرینرجیکه ماده چې د برانکودا یالاټور خاصیت لري او د پېزې د احتقان ضد خانګونې خخه بېي د هایدروکلورایدی مالګې په بېهه کېته اخیستل کېږي.

**Methoxypromazine**

د فینوتیازین له مشتقاتو خخه دی او د سیداتیف يا آرامه کونکې درملو په خېږ پکار ورل کېږي.

**Methscapolamine Bromide**

هغه اتنې کولینرجیکه (پاراسپاتولایتیک) ماده چې د سکاپول امین له مشتقاتو خخه ده د معدې افرازاتو او هضمی حرکتونو باندې نهه کونکې اغېزی لري او معده زخمونو درملنې کې پکارېږي.

**Methsuximide**

د تشنج اخنلاج ضد درمل چې د پتیتمال او سایکوموتوری صرعې په درملنې کې پکارېږي.

**Methylclothiazide**

د وینې د فشار ضد تیازیدی مدرر درمل.

**Methyl**

د مېتايل (**CH<sub>3</sub>**) کېمیاوی راډیکال.

**- Methyl alcohol**

د مېتايل الکھول (**Methanol**) په انډول.

**- Methyl Salicylate**

مېتايل سالیسالیت بې بويه ژېړ رنګه سور بخند د بتولنندا وونې له پوستکی خخه په مصنوعې توګه جو پېږي یوه غورې په ماده چې د **Gutheria Procumbens** له وونې له پابو یا د **Betula Lenta** د وونې له پوستکی خخه یا په مصنوعې توګه پلاس راخې چې د خوندور کولو او عضلاتو دردونو او التهاب درملنې کې پکارېږي.

**- Methyl Tert-butyl Ether**

هغه ویلې کوونکې ماده چې د صفاوی کھوپري د صفاوی د برو د حل کیدو لپاره کاروله کېږي.

**Methylamine**

هغه او راخیستونکې (سوخته) ګاز ماده د پوستکې په آش کولو او د عضوی موادو په جورو لوکې کارول کېږي دا ماده په طبیعې ډول د کولرا میکروب د کلچر، ځینو بوتو او خسا شوي کبانو (ماهیان) خخه پتومائين "Pтомaine" ګاز په څېرلاس ته رائحي چې ستړکې ورسره حساسیت لري.

**Methylate**

يو قلوی او میتايل الکھول، له یوی مادي سره د میتايل ګروب یو خای کول بلل شی. چې د یوه میتايل الکھول او یوه قلوی ګډ جوړښت دی او د موضعی ضد اتناني اغبزې منځ ته اوږدي.

**- Methylated Spirits**

هغه الکھول (میتايل الکھول) چې ورسره رنگ ګد شوی وی.

**Methylbenzethonium**

دا یوه موضعی استعمالپذونکې میکروب ضد ماده ده چې د کلورایدی مالکې په بنه په هغه پوستکې موبنل شی چې له میتابزو - غابطه موادو سره پتماس وی (کاتکت درماتیت) باندې اخته وی د درملنې په موخه کاربپري.

**Methylcellulose**

میتايل ایستر سلولوز یو ډول جوړښت دی دا دغورین مادي د درملو د تعليق لپاره په لوشن او پومادونو او محللونو کې پکار ورل کېږي. دا ماده د مسههل او درملو ساتني په موخه کاربپري او د ملتحې لپاسه د ستړکې د ځینو جراحی درملنو په بهير کې د قرنې د نرمولو او خوندی ساتلو په موخه پکاربپري. د

**Methylcobalamine**

هغه کوبالامین چې د میتابولیک بلوه فعل دی او تر خورلوا وروسته د و بتامین  $B_{12}$  (Vit.  $B_{12}$ ) په بنه اوږي.

**Methylcytosine**

دا یو ډول یا پرمیدین دی ډی اوکسی رایوزنیوکلیک اسید په لړ کې لاس ته راخی.

**Methyldopa**

دا د فینایل الاتین یو مشتق چې د فرط فشار په درملنې کې کارول شی ورته (Aldomet) هم ویل شی.

**Methyldopate.**

د میتايل ډويا د ایتايل ایستر ډول دی او د فرط فشار په درملنې کې پکار ورل کېږي.

**Methylene**

$CH_2$ ) په فورمول دووه ولتسه هايدروکاربنې راډیکال دی.

**- Methylene Blue**

میتايلین بلو، د اې رنگ لرونکې انتې سپتیک درمل چې معمولاً د بولی مکروب ضد اغبزې لري او د هغه درملو ناپوره اغبزې لري کولو په موخه ورکول کېږي او د ناروغری پېژندنې او میکروب پېژندنې آزمونو کې او د میکروب ضد درملو په څېر په کار ورل کېږي. چې د Methaemoglobinemia (حالت پېښوی).

**- Methylene Dioxyamphetamine**

D (Ecstasy) په انډیول، هغه هلوجنې مرکب چې د کېمیاوی پلوه په امفتامین او مسکالین پورې تپاول لري له دغې مادي خخه روپدې کېدلوا حالت منځ ته راخی.

**Methylergonovine**

هغه اوکسی توسيک ماده چې د مالېتی مالکې په بنه د زېرون وروسته د وینې بهپدو او اتونې په مخنيوی او درملنې کې پکاربپري. میترجین.

**Methylglucamine**

D (Meglamine) په انډیول. دا D (D) ګلوكوز او میتايل امين خخه لاس ته راخی او د درملو په سنتیز کې ورڅه کار اخیستل کېږي.

**Methylhexaneamene**

داد پوزې د احتقان لېږي کولو لپاره یو ډول استنشاقې درمل دی.

**Methylmalonic Acid**

کاربوکسیلیک اسید چې د شحمی اسیدونو د میتابولیزم منځنې حد دی.

**Methylmalonic Acidemia**

په وینه کې میتايل مالونیک اسید زیادېت، دا د امینو اسیدوپتی ناروغری ده چې په (وینه او او میتابزو کې د میتايل مالونیک اسید په زیادېت، میتابولیک کېتواسیدوزس، هاپرکلاسینوریا، هاپر اموئیمیا) سره پېژندل کېږي.

**Methylmalonic Aciduria**

په متیازو کې میتايل مالونیک اسید اطراف زیادېت، دا د امینو اسیدوپتی ناروغری ده چې په (وینه او او متیازو کې د میتايل مالونیک اسید په زیادېت، میتابولیک کېتواسیدوزس،

هایپرگلاسینوریا ، هایپرامونیمیا ) سره پېژندل کېږي .

### Methylmelubrin

داد تبی او درد ضد درمل دي

### Methylparaben

دا درمل داسی مواد دي جي محلولونه د خسا ، چتلي او میکروبی کېډنې خخه ځغوري .

### Methylparafynol

دا خوب راپونکی او مسکن درمل دي

### Methylphenidate

هغه درمل چي مرکزی عصبی سیستم بیداروی (ویښوی) او د اړام با توجه د شنسوالي تشوشاوو ، هایپر اکتیویتي ، اضطرابونو او نارکولپسی (Narcolepsy) [درملنې کې پکاره پورې] ، د سیسکو موتور تحریک کوونکی جوړښت دی او د فکری تمرکز او بنهه والي لپاره پکار وړل کېږي او د انحطاط ضد اغېزه لري .

### Methylprednisolone

میتايل پریدنیزولون ، صنعتی ګلوکوکورتیکوپ چي د پروجسترون خخه جوړېږي او د التریت ، الرژی ، استما ، ادریناں غدي په عدم کلکنی درملنې کې پکاره پورې چي د التهاب ضد او معافیت شامېونکي (نهی) [په څېر عمل کوي] .

### Methylrosaniline chlorid

داد چنجي او میکروبونو ضد اغېزه لرونکی ماده ده او د مکروبونو په رنگولو کې هم ورڅخه کار اخیستل کېږي .

### Methyltestosterone

میتايل تستوستیرون ، د یوه صنعتی ادریزجیک هورمون چي تستوستیرون ته ورته کار کوي او یو ډول اغېزې بنندی . د اغېزمن تستوستیرون خوارکي بنه ده .

### 5-methyl-tetrahydro folate

د فولیک اسید مشتق ، د فولیک اسید هغه بئه چې په بدن کې (لېږدېږي ، زېرمه کېږي او میتیونین د بیا جوړېډنې لپاره د میتايل د ګروپ سرچینه) ګرځی .

### Methyl thionine hydrochlorid

د (Methyline Blue) په انډول .

### Methyl thiouracil

دا د تایرايد د فعالیت نهی کوونکی درمل دي او د هایپر تایرايدیزم په درملنې کې اغېزمن دي .

### Methyl Transfrase

دا اترايمونو هغه دله چې د یو مرکب خخه بل مرکب ته د میتايل ګروپ لېږدېدل (ترانس میتايلشن) کتلایز کوي .

### Methyprylon

د (C<sub>10</sub>H<sub>17</sub>NO<sub>2</sub>) فورمول درلودونکی خوب راپونکی درمل .

### Methysergide

د سیروتونین یو انتاگونیست چې نبغ په نبغه د رګونو تقبض ورکونکی اغېزې لري چې د مېګرین په درملنې کې کاربېږي دغه ماده د مالیتې مالکې په توګه هم استعمالپرې .

### Meticortelon

د پریدنیزولون لپاره سوداګر / تجاری نوم دي .

### Meticorten

د پریدنیزولون تجارتی نوم دي .

### Metmyoglobin

هغه مرکب چې له فروڅخه په فیریک باندې د مايوګلوبین د اوکسیدیشن خخه لاس ته راخې . د مايوګلوبین جوړښت چې د دوه ظرفیته اوپسپنی اوکسیدیشن له کبله درې ظرفیته اوپسپنې منځ ته راخې .

### Metoclopramide

دا د زړه بدوالی او ګانګي (قې) ضد درمل دي .

### Metcurine iodide

د (C<sub>40</sub>N<sub>48</sub>I<sub>2</sub>N<sub>2</sub>O<sub>6</sub>) فورمول لرونکی عضلاتی شل (سست) او استرخا ورکونکی درمل .

### Metolazone

د سولفونامید یو مشتق چې تیازبدي د یوریتیکونو ته ورته کار کوي او د هایپرتیشن او اذیما په درملنې کې استعمالپرې .

### Metopic

د کوبېږي د ټنډې (جین، تندی) سره په تراو کې .

### Metopic Suture

د کوبېږي د ټنډې درز .

### Metopion

د ګلابلا (Glabella) په انډول . دا یو تکي دی چې د ټنډي په منځنې برخه د جبهې یا ټنډې هډوکې د راولټې برخو په منځ کې واقع ده .

### Metopon<sup>1</sup>

دا د هایدروکلورو میتايل دای هایدرومورفینون لپاره سوداګریز نوم دي چې د درد ضد اغېزه لري .

### Metopon<sup>2</sup>

دا ماغزو د جبهې برخې قدامي لوړول ته ویل کېږي .

**Metoprolol**

د زړه د بېتا ادرینرژیک (β)، رسپتیورونو خانګری بلکوونکی درمل چې د تارتاریت مالګې په بنه د وينې د فشار، مزمن آنجین او زړه احتشأ، په درملنه کې پکارېږي.

**Metoxenous**

دوه کوربه ایز، هغه پرازیت یا ژوی چې خپل سیکل پوره کولو لپاره دوه کوربه ته اړتیا لري، هغه ژوی چې ژوند کولو لپاره دوه کورنیو (کوربه) ته اړتیا لري، پرازیت، پرازیتونه پدې لړ کې راتلای شی.

**Metoxeny**

دوه کوربه ایز.

**Metr -**

دا یو مختارې دی او د متر (د یو، کیلومتر زرمه برخه او (Metro) معنی بشپړوی.

**Metra**

د (Uterus) په انډول، رحم، خلانځه.

**Metralgia**

د رحم درد، رحمی دردونه.

**Metraplectic**

د مور پواسطه لېږدولی حال دا چې مور پڅله له هغه خڅه مصوئن ده او د هغه په وړاندې معافیت لري.

**Metratonia**

د رحم اټونی، د تقلص پرمھاں درحم کمزورتیا، د رحم بې قوتی.

**Metratrophia**

د رحم ضمور، د رحم اټروفی، د رحم پتالوژیکه کوچنيوالې.

**Metrazol.**

د پنسیلین تنازوول لپاره تجارتی نوم دی چې د عصبی مرکزي سیستم لپاره محرك درمل دی.

**Metre**

د (SI) د سیستم د اوږوالي تاکنی واحد دی چې لیډه نښه بې (m) بلل شی او ورته (Meter) هم ویل شی د یوساتی مترسل برابره لوی اندازه.

**Metrectopia**

بې خایه رحم، د رحم د خای بدلون، د رحم ډیسپلاسمنت.

**Metreurynter**

دا یو وسیله چې د باد پواسطه پرسپیری او د رحم او عنق

د انساع لپاره ورڅه کار اخیستل کېږي. هغه د پراختیا موندلو او آزاد پدوور کڅوره چې د رحم د غارې د کانال د آزادولو لپاره کاروله شی.

**Metreuryysis**

د مترو رینتر پواسطه د رحم او عنق انساع ورکولو کړنلاره.

**Metric**

د اندازې نیولو اړوند صفت، د کار د بنست په توګه د مترا واحد لرل، د (Metre) اړوند صفت. متربک، د اندازه ګبری اړوند، د میتر ته منسوب، د میتر سیستم اړوند، هغه سیستم چې اعشار یه پکنې پکار بېږي، اعشاري سیستم، وزني (په شعرو او موسیقې کېږي کې).

**Metric system**

میتریک سیستم د میتر پواسطه د اندازه کولو سیستم اړوند.

**Metrical**

اعشاري، میتری.

**Metriocephalic**

هغه ماشوم چې د کوبېږي ضریب یې (72-77) وي.

**Metritis**

د (Myometritis) په انډول، د رحم التهاب، د څېلانځي التهاب.

**- Metritis Dissecans**

د رحم التهاب سره د رحم جدار د یوې برخې د نکروزس سره.

**- Endometritis**

د انډومتریوم التهاب.

**- Myometritis**

د عضلاتو د طبقي التهاب.

**- Parametritis**

د پارامتریوم التهاب.

**Metrizamide**

آیودین لرونکي، غېرآيوني او په اوږو کې منحل کشيفه ماده چې په میالوګرافۍ او سیسترنوګرافۍ کې په پراخه پیمانه استعمال لري.

**Metro -**

دا یو مختارې دی او د رحم (څلانځي) معنی بشپړوی لکه (Metrocolpocele) په خېږ.

**Metrocarceno**

د رحم خبیث دول تومور د کارسینوما په نامه دی.

**Metrocele**

د رحم اپوند چره ، رحمی فتق ، هغه چره چې محتوى یې رحم دی.

**Metrocolpocèle**

هغه حالت چې پکې رحم د مهبل لوري ته دننه جوت شوې وی ، هغه رحمی چره چې پکې رحم د مهبل دننه فتق کوي.

**Metrocyte**

مورنۍ حجره ، زبرونکې حجره.

**Metrocystosis**

د رحمی سیست جوړپدل ، په څلنانه کښې د سیستونو منځ ته راتک.

**Metrocytosis**

د وینې په دوران کې د مورنۍ حجرو زیاتوالی.

**Metrodynia**

د رحم درد.

**Metrofibroma**

د څلنانځي فيبروما.

**Metroleukorrhea**

د رحم سرجینې لرونکې یا د څلنانځي خخه د سپینې مایع راتوئدنه لوکوریا ، د رحم خخه د سپین رنګه مایع غېرنارمل بهیر او سیلان راتک بلل شی.

**Metrology**

د متريک سيسټم اپوند علم ، متريکشنده مترولوژۍ بلل شي.

**Metromalacia**

د رحم غېر نارمل نرمښت او پستپدل ، متروملاسيا.

**Metronidazole**

ژېر رنګه اتنې بیوټک درمل چې د غېر هو azi باکتری او پرازیت ضد اغبزې لری او د مهبل په اتنا تنوکې د پر استعمال لری.

**Metrogyl**

د Metronidazol Injection په انډول.

**Metroparalysis**

د رحم فلح کېدل ، د څلنانځي د تقلصاتو نورمال حالت نشتوالي.

**Methropathia**

د رحم هر راز ناروغۍ.

**- Metropathia Haemorrhagica**

وينه بهبدونکې د رحم ناروغۍ چې پکې جضی وينه بهبدنه په ډېرہ اندازه شتون لري. د رحم اصلی دول وينه بهبدنه ده.

**Metropathic**

د اپوند صفت. (Methropathia / Metropathy)

**Metropathy**

د رحم هر راز ناروغۍ.

**Metroperitoneal**

د رحم او پریتوان اپوند.

**Metroperitonitis**

د رحم د شاوخوا پریتوان برخی التهاب.

**Metrophlebitis**

د رحم د رگیزې برخی د وریدونو التهاب.

**Metropin.**

د میتايل اتروپین نایتریت لپاره تجاری نوم دي.

**Metroptosis**

د رحم پرولپس ، بنسکته لوري ته د رحم بنوئدنه بېخایه کېدنه بلل شي.

**Metrorrhagia**

د رحم خخه پې وخته غېر فزیولوژیکه بنه وینه بهبدنه ، او بد مهالې او غېر عادی جض حالت ، هغه وینه (جیض) چې د دوه عادی سیکلونو په منځ کې پېښېږي.

**Metrorrhhea**

د رحم غېر عادی او طبیعی افرازات بهیر.

**Metrosalpingography**

د هیستیپروسالپینګوگرافی (Hysterosalpingography) په انډول.

**Metrorrhesis**

د رحم خيرپدنه ، د رحم شلبدنه.

**Metrorthosis**

د رحم د بې خایه کېدنه په خای او صحیح کول.

**Metrosalpangitis**

د رحم او نفیرونو التهاب.

**Metroscope**

د رحم د لیدنې لپاره یوه وسیله ده.

**Metroscopy**

د رحم د لیدنې کېنلاره د متروسکوب پواسطه.

**Metrostaxis**

په لړه اندازه او کمه بنه پر لپسي رحمی وینه بهبدنه. له

رحم خخه لبه اندازه خو معنده چول وینه بهبدنه.

### Metrostenosis

در حرم د جوف تنگووالی، رحمی د تقباضی حالت، در حرم تضییق.

### -metry

دا یو روستاری دی او د یوی وسیلی په ذرېعه اندازې نیولو معنی بشپړوی. لکه Hysterometry د رحم اندازه کول.

### Metrapone

د کمیاوی مرکب دی چې د  $C_{14}H_{14}N_2O$  فورمول لري او د کورتیکو ستیروئیدونو د بیوسنتیزس مسؤول انترازیم نهی کوي او د هایپوفیز-ادرینال محور د اړوند ناجور تیاواو د پیژندنې پروسه کې ډېره مرستندویه بلل شی.

### MeV

د مگا الکترون ولت، *Mega Electron Volte*، لپاره لنده نښه بلل شی.

### Mexiletien

د زړه د اریتمیا ضد درمل دی چې د هایدروکلورایدی مالګی په بنه د بطینی اریتمیا په درملنه کې پکار وړل شی.

### Mezocillin

نیمه ترکیبی د وسیع الساحه طیف لرونکی پنسیلین چې د سودیمی مالګی په بنه د مختلطو اتناتانو درملنه کې پکار وړل شی.

### $\mu F$

مايكروفراډ *Microfarad*، لنده نښه.

### MFD

حد اقل وزونکی ډوز *Minimal Fatal Dose*، لپاره لنده نښه.

### Mg

مگنیزیوم، دا یو کمیاوی عنصر دی چې د *Magnesium*، لنده نښه ده.

### mg

میلی گرام *Milligram*، لپاره لنده نښه ده چې د یو گرام وزن لسمه برخه بلل شی.

### $\mu g$

مايكرو گرام *Microgram*، لپاره لنده نښه ده چې د یو گرام وزن زرمه برخه بلل شی.

### MHC

لوی نسبجی توافقی کمپلکس *Major Histo Compatibility Complex*، لپاره لنده نښه.

### MHz

مېگا ہرتز *Megahertz*، لپاره لنده نښه، د یو اهتزازی ہرتز زرچنده لوپه اندازه.

### MI<sub>1</sub>

د مایترال دسام عدم کفايې *Mitral Incompetence*، لپاره لنده نښه.

### MI<sub>2</sub>

د مایوکاردیال عضلي احتشأ *Myocardial Infarction*، لپاره لنده نښه.

### MIGB

مېتا آیدو بنزايل گوانیدین *Metha Idio Benzyl Guanidin*، لپاره لنده نښه.

### Micaceous

متورق، متفلس، ايره ډوله د سپین زر رنگ لرونکي د پوستکي تفلستاتو ته ويل کېږي.

### Mication

د سترګکي د رپ په خېر چتک حرکت. چتک خوختښت لکه د سترګو د سترګکي و هولو په مهال.

### Mice

د موږک *Mouse*، جمع يا گنهه شمېره، موږکان.

### Micelle

يوه کوچنۍ ذري منځ ته راتګ چې په کولموکې د شحم د هضم خخه بلاس رائحي.

### Michel's clips

فلزی کلیپ چې معمولاً د ټپونو پړه، ګنډلو لپاره پکار پېږي د لوړۍ خل لپاره فرانسوی جراحی پروفیسور د عالم *Gaston Michel* پذربعه په 1874- (1937) کالونو کې پکار یو پورل شوه.

### Miconazole

مايكوتازول، دا د چنياسه (فنګس)، ضد درمل دی چې په یوازې سریا د نايتريتني مالګي په بنه د *Tinea*, *Tinea cruris*, *Tinea corpora*, *Tinea Versicoloris* او پوستکي او ولوچينال کانډې یا زاس درملنه کې کارول شی.

### - Miconazole Compound

د مايكوتازول ترکیبی او ګلوډول د نورو درملو سره.

**Micrencephaly**

د ماغزود ودي کمبنت او ده ګه د کمبنت او غېر نارمل کوچنيوالی حالت.

**Micro-**<sup>۱</sup>

دا یو مختارې دی او د ډېر کوچنۍ واحد معنۍ بشپړوی

**Micro-**<sup>۲</sup>

دا یو مختارې دی او د ډېر کوچنۍ واحد  $10^6$  یو میلیونیمی برخې معنۍ بشپړوی لنده نښه یې (M).

**Micracoustic**

د یو تې آواز یا غړ اوږدنه، دا یوه وسیله چې وکړای شي یو ډېرت او قیتې غړ اوږدنه وړو ګرځوي.

**Micrangiopathy**

د کوچنيورګونو ناروغیو اړوند حالت.

**Micrencephaly**

د کوپېر، کوچنۍ والي او د ماغزونه وده چې دا د ولادي نیمګړتیا او ناروغیو په ډله کې شمېرل کېږي.

**Micro abscess**

ډېرې کوچنۍ ایسې یا کوچنۍ خراجونه داهسي ایسې ګانې چې د مایکروسکوب پواسطه د لیدنې وړو ګرځي.

**Microadenoma**

د هایپوفیز غدي ادینوما چې له  $15\text{ mm}$  خڅه کوچنۍ ووي.

**Microaerobic**

د لې اوکسیجن شته والي په صورت کې بشه وده کوونکي.

**Microaerophilic**

هغه موجود چې د ژوندی پاتې کبدنې لپاره اوکسیجن ته اړتیا لري خود اتموسفیری غلظت خڅه په لړه اندازه کې ژوند کوي لکه باکتری ګانې (Microaerobic) د ډېر اندول.

**Microaggregate**

په مایکروسکوپیکه بنه د ڈرالورا قبولده یا د مایکرو سکوپی اجزاوو راغوندې بدلو لکه (صفیحات، لوکوست او فیبرین) چې په ساتل شوی وينه کې منځ ته راخي.

**Microalbuminuria**

د میتیازو له لاري د مایکروسکوپیک بنه د الومین اطراح.

**Microanalysis**

د موادو د ډېر لېو مقدارونو کېمیاوی تجزیه او تحلیل په مایکروسکوپیکه توګه کېمیاوی تجزیه کبدنه.

**Microanatomy**

مايكرواناتیومی، نسج پېژندنه، د حجروي یا هستولوزی خانګه. د Histology په اندول د میکروسکوب پواسطه اناتیومیکه خپرنه.

**Microaneurysm**

مايكروسکوپیک انیوریزم چې دترومبوتیک پورپورا خاصیت دی. د سترګی د شبکیکي د کپیلاری جدار نزی پرسوب.

**Microangiopathic**

د وینې د کوچنيورګونو (شعریه) ناروغی (Microangiopathy) اړوند صفت.

**Microangiopathy**

د وینې د کوچنيورګونو (شعریه) هر راز ناروغی، بلل شې.

**- Thrombotic Microangiopathy**

د ارتیولونو او شعریه رګونو کې د ترومبوز جوړدل.

**Microbacterium**

د شیزو مايست له کورنې خڅه مایکرو باکتریوم.

**Microbar**

مايكروبار کوچنۍ ذره چې یو مليون خڅه یوه برخه معادل د هغه ده.

**Microbe**

د مایکروارکانیزم په خانګړی ډول پتوجن عامل چې د ناروغی لاهل ګرځي او ترمایکروسکوب لاندی لیدل شي لکه باکتریا.

**Microbial**

د مایکروبونو (Microbe) اړوند صفت.

**- Microbial Disease**

میکروبی ناروغی.

**- Microbial illness**

میکروبی ناروغی. د مېکروب له پېښدونکي ناروغه حالت.

**Microbic**

د مایکروبونو (Microbe) اړوند صفت.

**Microbicidal**

د مایکروب له منځه وړونکې عامل (Microcide) اړوند صفت

**- Microbicidal Drugs**

د مایکروب وړونکې درمل.

**- Microbicidal Medication**

د مایکروب و زونکی دارو - درمل.

**Microbicide**

د مایکروب و زونکی او له منحه و پونکی عامل، اتسی بیوتیکونه.

**Microbioassay**

د یوه خوارکی مادی د فعالیت د قدرت تاکنه يا د یوه ستانورد جو پشت پواسطه د یوه میکروب د قدرت تاکنه او مقایسه.

**Microbiochemistry**

مایکروسکوپیک بیوشیمی علم.

**Microbiological**

د **Microbiology** اپوند صفت.

**Microbiologist**

هغه عالم چي د مایکروارگانیزمونو اپوند خپرنو متخصص وي.

**Microbiology**

مایکروبیولوژی، د میکروبونو اپوند علم او پوهه هغه علم چي د مایکروارگانیزمونو اپوند خپرني او تحقیق پري کبری.

**Microbiophotometer**

د کنیت (زرعیه) محیط د (*Turbidity*) له لازی د باکتری کرني د ودي اندازی نیولو لپاره وسیله. يا هغه وسیله چي د میکروبونو د ودي او کلچر د اندازی کولو او محیط اپوند پکاربیری.

**Microbiota**

په یوه سیمه کي شته مایکروسکوپیک ژوندی ارگانیزمونه. د یوی برخی ژوندی ذره بینی موجود.

**Microbiotic**

د **Microbiota** اپوند صفت.

**Microblast**

هغه سره حجره چي قطری يه له **5 Micron** مایکرونه با ورخخه خخه لبر وي

**Microblepharia**

د سترگود لمبود عمودی قطرونو غبر نور مال لنده والي. په غیر عادي توګه د سترغلو (جنون) کوچنیوالی.

**Microbody**

غشا لرونکی او گرانولوسایتوپلازمی کوچنی جسم چي بیضوی یا گردی (کروی) بنه لری او انزایمونه او د

نورو موادو درلودونکی دی او د [بنی (خیگ)، پنتورگو او نورو حبروا د اندوپلازمیک شبکی خخه سرچینه اخلى همداغه راز دغه جسمونه په پروترووا، چنیاسو او نوروبوتیکی شته والي لری د یو دول (**Organella**) دی چي کروی (بیضوی) بنی لری او د غشا پواسطه پونسلی وي او د تاکلو حبراتو سایتوپلازم کي شته والي لری.

**Microbrachius**

د جنین په غیر عادي توګه کوچنی لاسونه او متونه درلودنه.

**Microbiuret**

هغه بیورت چي ظرفیت يه [ $0.1 \text{ ml}$ , خخه تر  $0.01 \text{ ml}$ ] پوري وی او تصنیف له مخنی د کربنو تر منځ بی فاصله  $[0.001 \text{ mm}$ , خخه تر  $0.02 \text{ mm}$ ] میلی لیتر پوري  $.55$ .

**Microcalix**

د **Microcalyx** په انډول.

**Microcalyx**

د پنتورگو ڈپر کوچنی کالیکسو ته چي متیازې له نفرون خخه هغه ته راتوئیرې.

**Microcalori**

ڈپره لبه اندازه کالوری يا ڈپره لبه اندازه درجه د تودخې چي وکړای شي یو سانتی متر مکعب اویه د صفر خخه یوه ته ورسوی.

**Microcardia**

کوچنی زره، غبر نارمل د زره کوچنیوالی.

**Microcentrum**

د **Centrosome** په انډول.

**Microcephalic**

د **Microcephaly** اپوند صفت، مایکروسفالی درلودونکی.

**Microcephalus**

د کوچنی کوپې، درلودونکی.

**Microcephaly**

هغه ناسمه حالت چي پکې یو خوک غېر معمول دول کوچنی سر لری او مورزادی نیمگړتیا بنه لری.

**Microchellia**

هغه ناسمه ولادی نیمگړتیا لرونکی حالت چي پکې یو خوک غېر معمول ڈول کوچنی شونیې لری، د شونیدو کوچنی بنه.

**Microcheiria**

دلسونوغبر نومال کوچنيوالی، هغه ناسمه ولادي نېمگړي حالت چې پکې یو شوک غبر معمول ډول کوچني لاسونه لري.

**Microchemistry**

د کمیا پوهنۍ هغه خانګه چې د کمیاوی مواد له ډپرو کوچنيو مقدارونو اړوند څېړنې پکې ترسه کېږي.

**Microcinematography**

د مايكروسکوپیک شیانو خخه متحرک عکس (انځور) اخیستلو کړنلاره بلل شي، د ډپرو کوچنيو نیولیکونو او ډراتو یا شیانو خخه د فیلم جوړولو کړنلاره.

**Microcirculation**

د کوچنيو رګونو (آرتیولونو، شعرې رګونو او وینلونو) له لاري د وينې بهير موندل بلل شي. د وينې په رګونو کې میکروسکوپیک بهير.

**Microcirculatory**

د مايكرو سرګولیشن (Microcirculation) اړوند صفت.

**Micrococcaceae**

د (Eubacteriales) آردر خخه (گرام مثبت، هوازی، اوختني وخت غبر هوازی) باكتري ګانو یوه کورنې چې د ګردیو حجرو خخه جوړه شوي ده او په لومړنې حجروی بش کې په دوه یا دریو سطحه ويشل کېږي.

**Micrococcus<sup>1</sup>**

مايكرو کوک دا کوچني باكتريا ده دا په یوازې توګه لیدل کېږي او په ټولکې دولنه لیدل کېږي، ډېر کوچني او ګردی مايكرووارکائیزم دئ د ګرام مثبتو باكتري ګانو یوه ډله چې (مايكروکراسیه کورنې) چې په خاورو، او بونو رو کې موندل کېږي او د (آرتیت، انډوکارڈیت او منجیت، لهل ګرخې او ګنې بنه یې، *Micrococc*) ګنیل شي.

**Microcoria**

د ستړکو تور (کې) کوچنيوالی.

**Microcosm**

وروکې دنیا، انسان چې د پخوانیو فيلسوفانو په عقیده د کائناتو مظہر ګنل کیده، ټولنه، بنار او مؤسسه چې دنې، د کوچني مظہر په حيث پېژندل کېږي.

**Microcolon**

د کولون کوچني حالت په غیر عادي توګه چې دباریوم کولوګرام راډیولوژیک فلم کې کولونونه ډېر کوچني، قطر لري چې د کولمو په ولادي نیوتال اترپزا کې لیدل شي.

**Microcoria**

د ستړکو د کسی (حدقي) کوچنيوالی.

**Microcornea**

د ستړکو د قربنې کوچنيوالی.

**Microcoulomb**

د کولومب یو میلیونمه برخه.

**Microcrania**

د کوبې کوچنيوالی.

**Microcrith**

د هایدروجن د یوه اتوم وزن.

**Microcrystalline**

د کوچنيوکریستالونو خخه جوړ شوي.

**Microcurie**

د کیوری یو میلیونمه (10<sup>6</sup>) برخه چې لنده نښه یې (mc).

**Microcurie hour**

مايكروکیوري ساعت. د پرانګي په پراندي د تقر نیونې واحد لنده نښه یې (Mchr) ده.

**Microcyclus**

د شیزو مايسټ له کورنې خخه یوه ډله باكتريا.

**Microcyte**

هغه سره کریوه چې په نارمل ډول کوچني ده او قطرې یې (5 Micron) مايكرونې یا یوڅه لدې هم کم د ئ، د مايكروګلیا حجره.

**Microcythaemia**

د (Microcytosis) په اندیول.

**Microcytic**

د (Microcytes) اړوند صفت.

**Microcytosis**

په وينه کې د مايكروسايتونو د کچې د شتون لوره والي په وينه کې د غیر عادي کوچنيو سرو کريواتوشته والي.

**Microcytotoxicity**

د موادو د کمو مقدارونو په کارولو سره د حجري د ويچارې دو (تخبيب) توان لرل. د کوچنيو حجراتو د ويچارې دنې او (Toxic) حالت ته ويبل کېږي.

**Microcytotoxicosis**

د کوچنيو حجراتو د ويچارې دنې او (Microcytotoxicity) د کېږي، د (Toxic) په اندیول.

**Microdactylia**

هغه حالت چې پکې یو شوک معمولاً د پښو او لاسونو

لندي او کوچني گوتې ولري ، د **Microdactyly** ) په انډول.

### **Microdetermination**

د مادي د کوچنيو مقدارونو کېمياوی معاینه.

### **Microdiscectomy**

د مايکروسکوپيك جراحى کېنلاري له لاري دراوتنلى ملاتير د ډيسک دټولو برخو کامل لبرى کول تر خو د اعصابو لپاسه فشار لبرى شى ، مايکروسکوپيك تسليخى جراحى کېنلاره .

### **Microdiskectomy**

د مايکروسکوپick جراحى کېنلاري له لاري دراوتنلى ملاتير د نوكليوس پوليوسز لبرى کول تر خو د اعصابو لپاسه فشار لبرى شى .

### **Microdissection**

د مايکروسکوب له لاري د نسجونو يا حجرو غوشونه ، تر مايکروسکوب لاندى د انساجو او حجراتو غوشول او جلاکولو کېنلاره .

### **Microdont**

هغه خوک چې د غابنونو ضریب بې تر (24) لبر وي، کوچني غابنونه .

### **Microdontia**

د **Microdontism** ) په انډول .

### **Microdontism**

هغه حالت چې پکي يو خوک غېر معمول کوچني غابنونه لرى .

### **Microdrepanocytic**

د درپانوسایتیک او مايکروسایتیک موادو / اجزاوو لرل .

### **Microecology**

د ايکولوژي هغه خانګه چې د پرازیتونو او چاپریال اړیکې یود بل سره خېږي .

### **Microecosystem**

هغه روش او کېنلاره چې په ايکالوژي کې په طبیعي يا آزمولو توګه په کوچني محیط کې ترجیبی او خېږنی لاندى نیسي .

### **Microemboli**

کوچني آمبولي گانې .

### **Microembolus**

کوچني آمبولي گانې ، ډېر کوچني آمبولي چې د ذره بین پواسطه د لیدنې وړوي .

### **Microenvironment**

په میکروسکوپيك يا حجروی سطحه باندی یو محیط .

### **Microerythrocyte**

د **Microcyte** ) په انډول .

### **Microfarad**

د فراډ یو میلیونمه برخه ( $10^{-6}$ ) لنده نښه بې (F) .

### **Microfauna**

د یوه خانګړي سیمې حیوانی مايکرو ارګانیزم ، یا په یوه خانګړي ناحیه کې زره بینې ژوندي حیوانات .

### **Microfibril**

ډېر کوچني رشته ، کوچني فایبر .

### **Microfilament**

تحت مايکروسکوپick فیلامنتونه چې اساساً د اکتین خڅه جوړې او تقریباً د ټولو حجرو په سایتوپلازلزمی ماتېریکس کې اغلبآ د مايکروبولونو سره ملي وي .

### **Microfilaremia**

په وينه کې د مايکروفیلاريا شته والي .

### **Microfilaria**

د انسان په وينه کې او لېږدې دنکو نسجونو کې د **Filarioidea** د لاروا خڅه د مځله مرحله چې ھینې وختونه په غلطه ډول د جنس نوم په توګه کارول شى دا ګردي چینجو د لاروا بنې لپاره پخوا نوم ورکړل شویدی او د فيلاروئيد يا کورنۍ اړوند دي .

### **Microfilm**

مايکرو فيلم (10 یا 35) میلی میتری فيلم .

### **Microflora**

ډېر کوچني نباتي موجودات . مايکرو فلورا .

### **Microfracture**

د هډوکې د یوې برخې کوچني ماتبدنه ، کوچني کسر .

### **Microgamete**

ډېر کوچني گامیت چې خوئنښت لرى او کولاي شى په ائزوګامې کې يو مايکرو گامیت القاح کې . مايکرو گامیت ، نر گامیت چې تر نښنښه گامیت کوچني دي .

### **Microgametocyte**

هغه حجره چې مايکرو گامیت تولبدوي ، د ملاريا د پلازمودیم په خبر د څینو سپورزواکانو نارینه گامیتسایت .

**Microgastria**

په ولادي توګه د معدي کوچني حالت.

**Microgenia**

د زنجي کوچنيوالی.

**Microgenitalism**

د بهرنې تناصل غرو کوچنيوالی.

**Microglia**

غبر عصبی کوچني حجري چې د مرکزی عصبی سیستم د ژغورنزویه جو پېښتون یوه برخه جو پوي، دغه حجري کړوالۍ دی او د عصبی سیستم نسخ اضافي محصولات تېروي او هغه له منځه وړي.

**Microglial**

د مایکروگلیال (Microglia) اړوند صفت.

**Microgliocyte**

د مایکروگلیال حجره.

**Microglobine**

ګلوبین يا د یوه ګلوبین یوه برخه چې تیټت مالیکولی وزن ولري.

**Microglossia**

هغه حالت چې پکي ڑبه کوچنيوالی موندلائي وي، غبر معمول د یوچا د ژبي کوچني کېدنه په ولادي توګه د ژبي کوچنيوالی.

**Micrognathia**

د ژامني په څانګړي دول سره د بشكتنى، يا لاندې، ژامني غبر عادي کوچنيوالی.

**Micrognathic**

د (Micrognathia) اړوند صفت.

**Microgonioscope**

هغه ګونیوسکوب چې عدسيه (Lens) پرې کتله کېږي.

**Microgram**

مايكروگرام، د لوی والی بخښني عدسيه لرونکې ګونیوسکوب، هغه واحد چې د ګرام یوه مليونه برخه اندازه خرګنده کړي لته نښه یې (μg) یا (mcg) ده.

**Micrograph**

هغه ګراف اخسيستونکې وسیله چې د یوې پردي یا یوه مليونه برخه اندازه خرګنده کړي لته نښه یې (μg) یا (mcg) ده.

**- Electron Micrograph**

الکترونی مايكرو ګراف.

**Micrographia**

ډېره کوچني لیکنه. هغه د لاس لیکنه چې کچه او اندازه یې د نارمل په پرتله کوچني شوېوی کوم چې دارنځ په پرکینسونیزم کې لیدل کېږي.

**Micrography**

د (Micrographia) عملیې تر سره کولو ته ویل شی. د مايکر ګراف د اخیستنې کېنلاره.

**Microgyria**

د (Polymicrogyria) په انډول د ماغزو د تلم (جیروس) کوچني ینه.

**Microgyrus**

کوچني تاوراتاو شوي غبر نارمل مغز، د ماغزو یو غير نور مال کوچني نیمګړي جیروس.

**Microhematocrit**

د پرن شوي وېبني د حجراتو د حجم تاکنه په چېکه توګه چې د سترفيوژ وروسته تر سره کېږي.

**Microhepatia**

کوچني ینه، کوچني خیکر، کوچني کبد.

**Microhm**

داوه (Ohm) د یو میليون یوه برخه.

**Microincineration**

د یوې مادې د ډېرو کمو مقدارونو اوكسیديشن چې د هغې د خورونکو عناصر د ایرو له لاري دهغه مادې پېژندنه. يا د ډېر لې اندازې مادې اوکسیديشن چې تر خو عضوي مواد ترې حذف شي او یوازي ایره یې پاتې شي.

**Microinfarct**

د شعریه رګونو، آرتريولونو یا کوچني شريانونو د بندېنت له امله ډېر کوچني، احتشأته ویل شی، کوچني احتشائی برخه.

**Microinjector**

د مابع يا درملود ډېر کم مقدار د تزريق لپاره وسیله. کوچني زرق کونکې آله.

**Microinvasion**

له خپل ځایه خڅه ګاوړې یو ځایونو ته د خېشو حجو مايكروسكوبیک خپریدل، کله چې ډېره کوچني برخه تر تبرې او بشکلاباک لاندې راغلي وي مايكروسكوبیک تهاجم

**Microinvasive**

د (Microinvasion) اړوند صفت.

**Microleision**

یوه کوچنی د آفت یا نارو غی ضایعه نسبجی برخه.

**Microlecithal**

د ډپر لبر اندازی ژبری (Yolk) لرونکی.

**Microliter**

د یوه لیتر خخه یو میلیونمه (10<sup>6</sup>) برخه او لنده نښه یې (ml).

**Microlith**

ډپرہ کوچنی ډپرہ ، کوچنی تیپه.

**Microlithiasis**

په یوه غړی کې د ډپر کوچنیو سختو جسمونو جو پر بدنه ، په غړو کې د ډپری کوچنی د ټېږي، بشګی جو پر بدنه بلل شی.

**- Pulmonary Alviolar Microlithiasis**

د سپرو اړوند نسخ د اسناخو برخه د ډپر کوچنیو ډپر منځ ته راتګ او رسوب بلل شی.

**- Microlithiasis Alveolaris Pulmonum**

د سپرو د نسخ یه الوبولونو کې د کوچنیو ډپر منځ ته راتګ د اسګوتورتہ جو پښونه دی.

**Micrology**

ډپر کوچنیو ذره بینی شیانو اړوند علم او پوهه.

**Micromandibular**

د کوچنی بشکننه ژامنی اړوند.

**Micromandible**

د کوچنی مندیبولا لرونکی.

**Micromanipulator**

تر مايكروسکوب لاندی د یوی کوچنی نمونې پرمخ د هر ډول خوښښت او غوڅولو ترسره کولو لپاره وسیله او یا دا یوه آله د د غوڅولو او غوڅولو لپاره چې تر مايكروسکوب لاندی نمونه پري ډپر کوچنی حرکت ورکول کېږي.

**Micromastia**

د تیینو کوچنیوالی هغه حالت چې پکي یوه بشخه غپرنورمال کوچنی تیینو هولی.

**Micromelia**

د یوه یا دواړو لاسونو یا پښو کوچنی والی.

**Micromelus**

هغه جنین چې کوچنی غیر عادي اندامونه لري.

**Micromere**

یوه کوچنی بلاستومیر چې د یوې القا شوی هګئی د نا

مساوی و پش له لاری منځ راغلي وی.

**Micrometastasis**

ډپر کوچنی مبتاستازس، چې پدې کې او لیهه تو موري ځای خخه لپری پرتو سیموته سرطانی حجري شیندل او خپریدل پښنوی او د مايكروسکوپیک ثانوی تو مورونه جو پرو .

**Micrometastatic**

د اړوند صفت. **Micrometastasis**

**Micrometeorology**

د هوا پېژندنې علم هغه برخه چې د چاپېریال اغېزې پر ژونديو موجوداتو چې خو اينچه له ځمکي قرار لري خپرنه تر سره کوي.

**Micrometer<sup>1</sup>**

دورو شیانو او مسافو داندازی کولو آله بلل شی چې پرې اړوند مايكروسکوپیک کتفني ترسره کېږي همدا رنګه امرېکائی تلفظ یې **Micrometre** (بلل شی).

**Micrometer<sup>2</sup>**

د یو متر واټن یومیلیونمه اندازی پېړوالي (ضخامت) واحد تاکنې لپاره وسیله او لنده نښه یې ( $\mu m$ ) بلل شی.

**Micromethod**

هر هغه ډول تخنیک چې د مادې له ډپر کمو مقدارونو سره سر او کارولري . د ډپر کوچنیو مواد د خپرني او آزمونې کړنلاره.

**Micromicro-**

دا یو مختارې دی او (10<sup>12</sup>) د بنودلول پکارې پکارې چې د ټریلیون یوه برخه یا "د یوه میلیون یوه میلیونه برخه را را خرکندوی" او اوس مهال د دی لپاره **Pico** (کلیمې لیکل کېږي او ځای ناستې یې بلل شی.

**Micromicrocurie**

د مايكرو کیوري یوه میلیون خخه یوه ونډه.

**Micromicrogram**

د مايكرو ګرام یوه میلیون خخه یوه ونډه او لنده نښه یې ( $\mu \mu g$ ) .

**Micromicron**

د مايكرون یوه میلیون خخه یوه ونډه . لنده نښه یې ( $\mu m$ ) .

**Micromillimeter**

د ملي متر یوه میلیون خخه یوه ونډه . لنده نښه یې ( $\mu m$ ) .

**Micromole**

هغه د اندازی تاکنی واحد چې پکي د یوی مادی یو میلیونه د مول سره برابر وی سمبول یې (μmole) ده.

**Micromolecular**

د کوچنیو مالیکولونو جو پشت.

**Micromonospora**

د شیزو ماسیت له کورنی یوه دله.

**Micromyelia**

د نخاع د غبر نورمال کوچنیتوب.

**Micromyeloblast**

نابالغه (اومه) کوچنی میلوسايت حجره.

**Micromyeloblastic**

د اپوند صفت. (Micromyeloblast)

**Micron**

د **Micrometre** ) په انمول. د یوہ میلی متر زرمه (1/1000) برخه، یا د یوہ متر یو میلیونه (1/1000000) برخه چې نښه یې (μ) ده.

**Microneedle**

مايكرونيدل، دېره کوچنی ستنه چې د دېره کوچنیو لسوهنو لپاره کاروله شي.

**Microneurosurgery**

کوچنی عصبی جراحی ، د عصبی سیستم د جوربنتونو او مايكروسكوبیک رګونو لپاسه د کوچنیو وسايلو په متیه تر دېره لوسي لوی بشوندې لاندې جراحی تر سره کولو کړنلاره.

**Micronucleus**

کوچنی هسته ، هسته چه، په پروتوزوا سیلیاتا کې په هره حجره کې د دوه ډوله هسته خخه هغه چې په جنسی تکثر کې ونده اخلى.

**Micronutrient**

هغه مواد چې یو ارگانیزم یې د خپلی نورمالی ودې لپاره ورته اپتیا لری خو په په لېډ پیمانه دغه اندازه تاکل کېږي لکه بیلابل د کېمیاوی عناصر و ( آمنیواسیدونه ، ویتامینونه ، منزالونه چې په لېډ مقدار سره د ودې - رشد لپاره اپین بللشی لې خوراک ، کمه پیمانه خوراک.

**Micro-organism**

د میکروب کوچنی ذره بینی ژوندی حیوان یا نبات وړوکې عضویت چې تر مايكروسكوب لاندې

لیدل کېږي لکه باکتریا . دېړوکې عضویت ، هغه مايكروسكوبیک ارگانیزمونه چې د طبی پلوه مهم دی په تیره (باکتریا، ریکتیسیا، ویروسونه، چیباسی، بروتوزوا).

**Micropathology**

مايكروپاتالوژۍ ، د کوچنیو پتالوژکو بدلونونو سره په تراو کې د معلوماتو غونبولو او خپنون علم ، هغه ناوغی چې مايكرو ارگانیزمونو پواسطه منځ ته راخې.

**Microperforation**

د کوچنی سوری ، کوچنی تشقب.

**Microperfusion**

د یوی مادی د دېړوکې او کم مقدار پرفیوژن . میکروسكوبیک نفوذ.

**Microphage**

کوچنی فاگوسیتی ، کوچنی ماکروفاز، هغه خوئنده نیوتوفیل چې د پردی جسم د خورنی توان خاوند وي.

**Microphakia**

د کریستالی عدسیو غیر نارمل کوچنیوالی.

**Microphallus**

د نارینه د قضیب یا (غین) کوچنیوالی.

**Microphobia**

له میکروبوونو خخه و پره درلودنه.

**Microphone**

بغ لورونکې، میکروفون، د غرد پیاوړی کېدو یا لېږد لپاره خانګړې وسیله.

**Microphonia**

د غرب په شدید دول ضعیفه کېدنه.

**Microphonic**

د **Microphone** ) اپوند صفت. سامعوی، مايكروفوني د غرد پیاوړی کېدو اپوند.

**- Microphonic Cochlear's**

هغه برپښنائی پوتانسلپونه د غریز تحريك له امله یې د کورتی، جسم غری په ویښته یې حجره کې تولید بري.

**Microphotograph**

مايكروفوتوګراف ، کوچنی عکس ، کوچنی انځور.

**Microphotography**

مايكروفوتوګرافی ، کوچنی عکس اخیستنه ، د کوچنی انځور ایستلو کړنلاره بللشی .

**Microphthalmia**

مايكروافتالمیا ، د یوی یا دواړه سترګو د تولو قطرهونو

غبر نارمل کوچنيوالی .

### **Micropthalmos**

مایکروافتالمیا حالت خاوند حالت ، د یوې یا دواړه سترګو د ټولو قطرونو غبر نارمل کوچنيوالی حالت ته بلل شی . د سترګو ګاتو غیر عادی کوچنی والی .

### **Microphysics**

د اولیه موادو اصلی جوړښت اړوند علم او پوهه .

### **Microphyte**

کوچنی ذره بینی نبات .

### **Micropinocytosis**

په حجرۍ غشأ کې د یوډ جوف رامنځ ته کبدو او بیا د هغه د ټولو له لاری د یوې حجرې دننه ته خانګړو لویو مالیکولونو جذبیدل او بیا په دې دول د سایتوپلازم دننه ویزیکول منځ ته رائځی یا داچې د حجراتو په سایتوپلازم کې د تغافل منځ ته راتګ دی چې په تیجه کې د پلازما غشاء دننه تنوزي او کوچنی ویزیکول منځ ته راوري او د فاګو سایتوز عملیه تر سره کوي .

### **Micropipette**

ډېر کوچنې پیپېت ، هغه پیپېت چې تر (بولیتر پوری) د کم مقدار ماڼې طرفیت لري . یا هم دا بول دول پیپېت دی چې لړ اندازه مایعاتو اخیستلو لپاره پکار وړل کېږي . (۰,۱-۰,۰۱۲۱) متر مکعب [۱] پوری .

### **Microplithyalismography**

هغه لړ خ بدلونه چې ثبت چې د یوې د بهير پواسطه د یوې برخې په اندازه کې منځ ته رائځی .

### **Micropodia**

د پښو په غیر عادی توګه کوچنيوالی .

### **Micropredator**

هغه ژوندي موجود چې خپل اپين مواد له خانه خڅه غټه ژوندي موجود خڅه لاس ته راوري پرته له دی چې هغه ته زیان ورسوي .

### **Microprobe**

هغه کوچنې پروب (Probe) چې په مایکروسکوپیک جراحیو کې کاربې .

### **Micropsia**

د لیدلو هغه ناجوړتیا چې یو شئ پکې د هغه د رینښتنې اندازې خڅه کوچنی لیدل کېږي دا دسترګو د شبکیې په ناروغیو کې شتون لري .

### **Micropyle**

هغه سوری چې د خینو هګبوبه غشا کې منځ ته رائځی تر خود هغه له لاری سپرماتوزوئید وردنه شی .

### **Microradiography**

داسې یو ډول رادیوګرافی کړنلاره چې د وروسته یې انځور تر مایکروسکوپ لاندې نیبول کېږي یا د خو سوه چنده لویونکی ماشین پواسطه په خطی ډول لوپړی یا داچې دېره کوچنی رادیوګرافی فیلم اخیستنه چې د مایکروسکوپیک آزمونې نیټول پکاره وړل کېږي .

### **Microfractometer**

مایکرو ریفرکتومتر، د کوچنیو جوړښتونو ترمنځ د تنوع د تفريق او خېړنې لپاسه وسیله .

### **Microspirometer**

هغه ماشین چې کولاهی شی په بیلابلو نسجونو کې د مصرف کبدونکی او کسیجن کچه وتاکی یا هغه وسیله چې په جلا شوېو انساجو کې د اکسیجن استعمال تر خېړنې لاندې نشي .

### **Microrhinia**

په غیر عادی توګه د پوزې کوچنیوالی .

### **Microscillia**

د شیزو مايسټ له کورنې خڅه یوډ ډله باکتریا دی چې په خاورو اوږو کې شتون لري .

### **Microscope**

مایکروسکوپ، د وور و شیانود لیدو آله ، ذره بین ، د یوډ کوچنی جسم خڅه د یوډ لوی انجور د لاس ته راړپول او د هغه د داسې جوړښتیزو جزئیاتو د نسولو لپاره وسیله چې په غیر عادی ډول نشي لیدل کبدای .

### - Acoustic Microscope

د اورهدنې مایکروسکوپ، هغه میکروسکوپ چې په یو شی باندې د ډېرو لوړ فریکانس لرونکی التراساونی څېږي مسټرکنې کوي او بیا بې غېړې یا منعکس شوې څېږي د برپښنائي مرحلو له لارې په انجور اړوی .

### - Binocular Microscope

د Biocular Microscope [۲] په اٺنولو .

### - Biocular Microscope

دوه سترګېز مایکروسکوپ .

### - Compound Microscope

مرکب مایکروسکوپ، هغه مایکروسکوپ چې د عدسيو له دوډه سیستمونو خڅه ګئه اخلي .

### - Corneal Microscope

قرنيه وي مایکروسکوپ، داسې مایکروسکوپ چې د ډېری درجې لوی نسولونکي عدسيي لري چې کولاهی شی په

قرنیه او عنیبه کې ډپری ډپر کوچنۍ بدلوونه وڅېږي.

### - Dark field Microscope

تیاره سیمه لرونکی مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د وړانګو د تفریق اود خندو د روښانه کولوله لازی یوه تیاره سیمه کې جزئیات روښانه کوي.

### - Electron Microscope

الکترونی مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د رنا په خای په یوه فلوروستنت پاینه باندی د الکترونی څو په مرسته تصویر جوړو.

### - Fluorescence Microscope

فلوروستنت مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د فلوروکروم په واسطه رنگ شوی نمونی څېږي.

### - Infra Red Microscope

ترسره رنگ لاتدی مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د 800 Nanometre، نانومتر څې ائیز اورد والی لرونکی وړانګو خڅه د انخور اخیستنی لپاره تربی کار اخیستل کېږي.

### - Light Microscope

رنائیز مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د عادی رنا لادی نمونی د لیدلو ور ګرځو.

### - Phase Microscope

فیز مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د یوه شی د منځ خڅه د تبریدونکی او بیا د هغه شاواخوا خڅه د تبریدونکی نور تمناخ ارتباطه توپیروکوی او په ډی دول د رنګکولو او د ځانګړو چمتو کولو خڅه پرته نمونه یا شئ د لیدلو ور ګرځو، د Phase Contrast Microscope (په انډول).

### - Scanning Microscope

سکنینګ مایکروسکوب، هغه الکترونی مایکروسکوب چې په هغه کې الکترونی وړانګی د یوی نمونی تکی په تکی سکن اخلي او د هغه خڅه د فلوروستنت د پردی پرمخ انخور جوړو.

### - Scanning Electron Microscope

د Scanning Microscope (په انډول).

### - Simple Microscope

ساده مایکروسکوب، هغه ساده مایکروسکوب چې یوازی یو منفرد لنز یا عدسیه لري.

### - Slit Lamp Microscope

هغه قرنیه مایکروسکوب چې به ځانګړی ډول داسې جور شوی او دی چې له سترګو قرنیې سره نښلبدله شی او شخص په ډی ډول د اندوتیلیوم شانتی سطحه کتالی شی.

### - Stereoscopic Microscope

د دو هسترنګیز مایکروسکوب چې د یوه جسم خڅه دری نهدی لید ته لازه هواروی.

### - Ultraviolet Microscope

التراویولت مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د ماروا

بنفس وړانګو د لېړدونکو لنزوونو یا کوارتزونو یا سترګو خڅه استفاده کوي یا داچې د التراویولت مایکروسکوب هغه عدسي چې التراویولت وړانګي منعکس او منکرس کولائي شي.

### - X-ray Microscope

اکسري مایکروسکوب، هغه مایکروسکوب چې د تور په ځای د X-ray (وړانګو خڅه کېیه اخلي او تصویر یې د فلم پرمخ جوړېږي).

## Microscopic

ذره بینې، هغه خه چې یوازې په میکروسکوب کې لیدل کېږي د Microscope (اپوند صفت).

### - Microscopic Examination

مایکروسکوپیک کتنې.

### - Microscopic Surgery

مایکروسکوپیک جراحی.

## Microscopical

مایکروسکوپی (Microscope) (اپوند صفت).

## Microscopy

د Microscope (په ذربعه اپوند کتنې ترسره کول).

### - Television Microscopy

هغه مایکروسکوپیک انخورونه چې د تلویزیون د پردې پرمخ څرګندېږي.

## Microsecond

مایکرو ثانیه، د یوی ثانیې (10<sup>6</sup>) یومیلیونه برخه وخت چې لنډه نښه یې (μs) ۵۵.

## Microseme

هغه چې د سترګو د کاسي ضربې یې (83) خڅه لړو.

## Microshock

په کاردیولوژۍ کې د برینښائی بهير تر قیلو تېټه سطحه چې نېغ په نېغه د زړه نسج ته ورکوله کېږي د (0.1 mA) په اندازه بهير کولائي شی بطینې فيبریلیشن منځ ته راوړي.

## Microsmatic

د ډېربوئېدنې د احساس درلودلو ته ويل کېږي.

## Microsomatic

د شامي حس چې کمزوره پرمختیا یا وده یې کېږي لکه د انسان د شامي حس وده مومندنه.

## Microsomal

د Microsome (اپوند صفت).

## Microsome

اندولازمیک ډوله ویزیکولی ټوتې چې د حجروله

څیلو او سنتیزیوژ کولو وروسته جوړېږي یا د ډوی  
حجري د سایتوپلازم مایکروسکوپیک یوه ذره بل  
کېږي.

### **Microsomia**

د بدن په غیر عادي توګه کوچنيوالی.

### **Microspectroscope**

په یوه وسیله کې د مایکروسکوپ او اسپکتروسکوپ  
یا هغه دستگاه چې د طیف نما او میکروسکوپ سره  
یوځای شته والي لري.

### **Microsphere**

کوچنی ګردی جسم

### **Microspherocyte**

د **Spherocyte** په انډول.

### **Microspherocytosis**

د **Spherocytosis** په انډول.

### **Microsphygma**

هغه نبض چې د ګوتې پواسطه یې درک کول او مومندل  
سختوی یا هغه نبض چې په سختی سره په ګوته جس  
کېږي.

### **Microsplenia**

د توری (طحال) کوچنيوالی حالت.

### **Microsporon**

د **Microsporum** په انډول.

### **Microsporum**

يو ډول چې د پوستکی او ویستانو بیلابل ډول  
ناروغری رامنځ نه کوي پدې چنیاسو کې (M.Audouini)  
، M.Gypseum ، M.Canis ، M.Fulvum  
ناکله د نوکانو برخه اخته کوي.

### **Micro-stix-3**

د آرجینې پتې سوداګرېز نوم دی چې د متیازو د نایتریت  
د پېړندنې لپاره د کېمیاوی آزمونې یوه سیمه له چې د  
نایتریت د شته والي په صورت کې غوبنې رنګ اخالی او د  
خینیباکتری ګانوډ کرنې لپاره دوه چاپېریالونه چې د<sup>18</sup>-  
24 ساعتونو وروسته وده کوي د ګرام منفی او ګرام مثبتو  
ارګانیزمونوډ ودې لپاره یو تقویوی زرعیه-کلچری  
محبظه بلل شی.

### **Microstomia**

په غیر عادي بنه د خولې کوچنيوالی.

### **Microsurgery**

مایکروسکوپ لاندې د کوچنیو جوړښتونو عملیات تر  
سره کولو جراحی کړنلاره چې معمولاً (غوب، سترګو،  
اعصابو او رگونو) جراحی کې پکارو پلشی.

### **Microsurgery**

مایکروسورج، د ډپرو کمو مقداروند ډپرې دقيقې  
اندازې نیولو لپاره خانګړې سورج.

### **Microtatiobiotics**

دا د نباتاتو یوه ډله ده او د دوى وده او تکثر د نورو  
ژونديو پوري اپين بلل کېږي.

### **Microthrombosis**

د کوچنیو ترومبوزو پېن شوي وينې شتون په کوچنیو  
رګونو کې دغه حالت بلل کېږي.

### **Microthrombus**

کوچنی ترومبوز په رګ کې.

### **Microtia**

مایکروتیا، د غوب د پکې غبر نورمال کوچنيوالی.

### **Microtome**

مایکروتوم، د مایکروسکوپیک خپرنه لپاره د ډپرو  
نازکو غوڅولو (منظعو) لپاره خانګړې وسیله. یا هغه آله  
یا وسیله چې په مایکروسکوپیک خپرنه کې د نمونې د  
پرې کولو او غوڅولو لپاره د چوړې په خپر پکارېږي.

### **Freezing Microtome**

د یخ و هلي (کګل) نمونې غوڅولو لپاره دې.

### **Rotary Microtome**

خرخدونکی مایکروتوم.

### **Sliding Microtome**

ښسوبدونکی مایکروتوم.

### **Microtomy**

ډېر نړۍ ډول غوڅول په نړۍ ډول د ربکلو کړنلاره.

### **Microtransfusion**

په ډېره لېدې اندازه سره د بل چا وينې نتوپستل د یو چا د  
وينې بهير ته مایکرو تراسفیوژن ویل کېږي.

### **Microtrauma**

یوه ذره بینې ضایعه یا ترضیض.

### **Microtubule**

ډېر کوچنی تیبولونه ، نړۍ تیبوي جوړښتونه چې  
اساساً د تیبولین خڅه جوړې او تقریباً د تولو حجره  
د سایتوپلازم په څمکنی ماده کې شته والي لري . دا

جورېشونه د حجره بني ساتنه او اړګانلونو په خوختت کي ونډه اخلى له بلې خوا د مایتوز دوکي فایبرونه جوروی.

### **Microvascular**

د کوچنیورګونو اړوند صفت.

### **Microvasculature**

د آرتیولونو، وینولونو او شعريورګونو په ګډون د بدنه کوچنی رګونو ټولګه.

### **Microvilli**

د **(Microvillous)** ګنې شمېره بلل شی.

### **Microvillus**

د حجره د آزادې سطحه کوچنی راونتليا په ځانګړي ډول د کولمود مخاطي غشاً د اپیتيلیوم او پروگزیمال کېلېچې تیوب حجري.

### **Microvolt**

مايكروولت، د یوه ولت یو میليونمه برخه چې لنډه نښه یېو (mV) ۵۵.

### **Microwave**

دېپشنائي مقناطيسی وړانګو خخه زېرنده څې چې د تحت فرمز / تحت الاحمر او راديونی څبو تر منځ خای لري او د څې اوږد والي یې د (1 mm) خخه تر (30 cm) پوري رسپرې، هغه څې چې د (300 تر 300000 میکاھېتر) تر منځ وي . کوچنې خې، د خوارک پخولو لپاره پخونکي وسیله (خواک پې)، مايكروويف.

### -Microwave Therapy

دمايكروويف د لورې فريکوئنسی وړانګو پذربعه درملنه.

### **Microzoon**

مايكروسکوپیک حیوانی اړګانیزم.

### **Microzym**

ناروغۍ پښونکي میکروب، مايكروزايم

### **Micrurgy**

هغه لاسی تخنيک چې په مايكروسکوپي فيليکي صورت نیسي.

### **Micrurgic**

د **(Micrurgy)** اړوند صفت.

### **Micturate**

متیازی کول، تبول، بولی کول.

### **Micturating Cystogram**

د میتیازو کولو حالت بهير کي د مثاني او احليل

راديوګرافی اخیستلو کېنلاړه-تخنیک چې (MCU,

**Micturating cysto-** (MCUG) بې لنډه نښه ده، د **(Urethrogram)** په انډول.

### **Micturating Cysto-urethrogram**

د میتیازو کولو حالت بهير کي د مثاني او احليل راديوګرافی اخیستلو کېنلاړه - تخنیک (MCU،

**MCUG**) بې لنډه نښه ده.

### **Micturition**

متیازی کولو عملیه، د **(Urination)** په انډول.

### **Mid -**

دا یو مختارې دی او د مینځ، وسط معنی بشپړوی. د **(Middle)** په انډول.

### **Midazolam**

يوډول آرامتیا بخښونکی درمل دی د بنزوډیازیپین له کورنې خخه چې د ممالیت ایستر په بېهه د پېښونې د رامنځ ته کولو لپاره پکارېږي.

### **Midbrain**

ورته مېزانسفالون (Mesencephalon) هم وائی، د ماغزو هغه برخه چې د ماغزو د لوړنې درډو ویزیکولونو خخه د منځنې ویزیکولونو خخه سرجینه اخلى، د منځنې مغز برخه چې د حدادې خخه پورته او د **Cerebrum** او **Hindbrain** تر منځ پرته ده.

### **Midcarpal**

د لاس د منځنې کارپ هډوکو اړوند صفت.

### **Middle**

منځنې، منځوی، منځ، برابر، ملا، مرکز، مرکزی، د معدي سیمه.

### - Middle -aged

منځنې عمر، نه زور او نه کوچنې، لکه د عمر دریمه او خلورمه لسیزه.

### - Middle Colic

هغه شرريانی رګ چې دعلوي میزانتریک شريان خخه بېلېږي

### - Middle Ear

منځنې غور، د غور پردي او دننه غور تر منځ برخه.

### - Middle Ear Infection

د منځنې غور انتانات. د **Otitis Media** په انډول.

### - Middle Finger

منځنې ګوته. د لاس د پنجي اوږد منځنې ګوته.

### **Middling**

براپر (ندیتې لور)، عادي، مامولي (معمولی).

**Midfoot**

د پښتو منځ

**Midge**

مچ، لویشتکی (لویشتینک سپری).

**Midget**

لویشتکی، لنډی، هغه خوک چې لنډی ونه لړی خونر بشپړ او نارمل وی.

**Midgut**

مهله ګت، د بوي ايمبريو د ګت منځنۍ برخه چې بیا وروسته کوچنۍ کولمی منځ ته راوړي، د جنینې هضمی تیوب هغه برخه چې ژپه کڅوړه ورپرا نیستل کېږي. یا دا چې د امبریولوژیک وخت د قدامی کولمی او خلفی کولمو تر منځ.

**Midicel**

د سولفا میتوکسی پیریدازین لپاره تجارتی نوم دی د اماده د باکتریا ضد او بولی سیستم لپاره انتی سپتیک دی.

**Mid-life Crisis**

د منځنۍ عمر مقدم دوره چې پکې خلک د (انتظراب احساس نه مصوئنوت او خپل خانې شک) په خپر تجربه کوي، د منځنۍ عمر ناتار (جرنات).

**Midline**

منځنۍ کربنې، هغه تصوری کربنې د بدنه چې له نامه غوتی، تیبرېږي او بدنه په دوه نیمايې برخو ویشی.

**- Midline Incision**

د منځنۍ کربنې عملیاتی شقونه.

**- Midline Procedure**

د منځنۍ کربنې اړوند پروسیجرونه.

**Midriff**

پړین، حجاب حاجز، هغه پرده چې دنس او کوګل په منځ کې پرته ۵۵ د (Diaphragm) په انډول، د ملا او سینې تر منځ سیمه. یو ډیاگرام د تیبیون او "Waistline" د نړی ملا کربنې "تر منځ برخه".

**Midst**

منځ، منځنۍ برخه، منځنۍ تاکې په منځ کې.

**Midstream Specimen**

هغه نمونه چې د متیازو د منځنۍ برخې خڅه اخیستل شی څکه چې لومړنۍ اطرافی متیازې نشائی مېکروبی وی (MSU) یې لنډه نښهده، د

**Midstream Specimen of Urine**

د پښتو تلې د تارس هډو کود منځ اړوند صفت.

**Midtarsal**

په منځ کې، نیماي، سم نیماي، په نیماي لاري پوري اړوند.

**Mid-wife**

دانۍ، قابله، هغه مسلکي تعلیم موندلې او روزل شوې بسخه چې بلازیونسخو سره په کورونو کې د لنګون پرمھال مرسته کوی تر پرته له ستونزې ماشوم وزړوو.

**Midwifery**

قابلکې مسلک، دانۍ توب، هغه زدہ کړه چې د بلازینې او لنګون دورې اړوند تر سره کېږي.

**- Midwifery Course**

د قابلکې د اړوند روزنې کورس تدریس یا زدہ کړل شی.

**Mien**

بنه، خبره: سلوک، کړه وړه، اخلاق، کرکتر.

**Migraine**

يو ډیر شدید درد چې عموماً د سپریوو خواوي، نیم سري، دروه ئې سرخورې چې معمولاً یو اړخیزې وی او په صدغې سیمه کې درد چې ورسه نشائي (تحریک منې زړه بدوالې، کانګې، قبضتې یا نس ناستې، فوتوفوبيا، سرڅخې، سره مل وی د غه نښې د قحفې رګونو د تضییق خڅه سرچینه اخلي، تبرې نشائي د (Aura) په خپر رابنکاره کېږي او بیا د ستړګو پړک رښنائي په بنه تظاهر مومي شدت په یوه لوري کې وی.

**- Abdominal Migraine**

بطنی نیم سري، پدي ډول کې بطني نښنې پیاوړي وی.

**- Basilar Artery Migraine**

د قاعدوی شريان نیم سري، داد عینې میگرین یو ډول دی چې د دواړه ستړګو په باصرۍ د ګر کې (Aura) شتون لړي او بنائي د خپرو کولو تعادل د ناجورتیا سره مل وی.

**- Migraine Headache**

نیم سري سردردی دا ډېر شدید ډول چې نښنې د (زې بدوالې، کانګې، قبضتې یا نس ناستې، فوتوفوبيا، سرڅخې، سره مل وی لاملونه بې ناخړګنده دی تبرې نشائي د (Aura) په خپر رابنکاره کېږي او بیا د ستړګو پړک رښنائي په بنه تظاهر مومي او رویت ویجاړېږي او د سر په یوه لوري کې ظاهرېږي.

**- Ophthalmic Migraine**

بصری نیم سري، داسې حالت چې پکې امیلیوپیا او تیکوپسیا په خپر لید له ناجورتیا و سره یو خای وی.

**- Ophthalmoplegic Migraine**

بصری فلجنې سری، داسی حالت چې پکې د ستړګو فلجنې (گوزنې) له ناجورتیاوه سره یوځای وی.

**- Retinal Migraine**

شبکيې نيم سری، یو ډول بصری نيم سری داسی حالت چې پکې د شبکيې برخې نښې نښاني د لید اختلال په خبر له ناجورتیاوه سره یوځای وی او احتمالاً یوه یا خوشيارونو د تضيق سره مل وی.

**Migrainous**

په نيم سری ناروغۍ، اخته والې، د **Migraine** (اړوند) صفت.

**Migrant**

کوچۍ، لیږدېدونکې، مهاجر ژوی یا بوټي، کډوال.

**Migrate**

لېږدول، لیږدېدل، مهاجرت کول، کوچبدل، کډه کبدل.

**Migration**

لېږد، کوچ، مهاجرت، په خرگندېول او پخپله د خای بدلون، د ډیاپلیزیس په انډول.

**Migratory**

لېږدېدونکې، مهاجر، کوچۍ، مهاجرتی، د مهاجرت اړوند صفت

**Mikedimide**

د پمګريډ چې تنفسی محرك دی لپاره تجارتی نوم دی دا درمل د باریتوراتونو په مسمویت کې پکارېږي.

**Mikro-**

دا یو مختارا پی دی او د ډېر کوچنې او ذره بینې خیز (بومیلوئه برخې)، او تر مايكروسکوب لاتنې د لېډلو وړ خیز معنی بشپړو. د **Micro** (په انډول

**Mil**

میلیلیتر. د لیټر زرمه برخه د **Milli-liter** (په انډول).

**Milla**

د **Millium** لپاره ګن شمېر یا د جمع حالت.

**Mild**

ملایم، حلیم، معتدل، پوست نرم، ناشدیده، هغه چې ډېر سوپ نه وی، خفیف.

**- Mild Degree**

خفیفه درجه لکه د توډوځی خفیفه درجه.

**- Mild Disease**

خفیفه او د لېږشدت لرونکې او ژر تېړدېدونکې ناروغۍ لکه والکې.

**- Mild Grade**

خفیفه درجه لکه د تېي خفیفه درجه.

**- Mild Group**

خفیفه ډله (گروپ) لکه د خفیفې اغیزې ګروپ درمل.

**- Mild Infection**

خفیف ډول میکروبونه لکه د هغه خفیف ډله میکروبونه چې سیپسیس نه پېښوی.

**Mildew**

یو ډول سطحی فنجي (چنایسي) چې پرمطریو شیانو پیداکړې او د بناټاتو یو ډول ناروغۍ ده چې پر عضوی موادو باندې ډچنیاپی په واسطه پیداکړې او وده مومنی، ډچنیاپی په دې مراض اخته کېدل.

**Mildly**

خفیفاً، په نرمه، په پسته، سپکه بنه، هغه چې ډېره درننده او شدیده بنه نلري.

**- Mildly Antiseptic Solution**

خفیف ډول اتسی سپتیک محلول.

**- Mildly Infectious Disease**

خفیف ډول اتسانی ناروغۍ.

**Mildness**

نرمی، پوستوالی، خفیفوالی.

**Milestone**

پړاو، خلی، نښه چې یو واتن د میل په حساب ویشي: مهمه پېښه.

**Milia**

د **Milium** لپاره ګنې بنه بلل شی.

**Millaria**

خارښت لرونکې سره جلدی ضایعه چې د پوستکې په بېلاپلېو برخو لکه (صدر، تخارک او دواړه ورنونو تر منځ برخه کې) د

کوتانیو د لمده بلې او خولې غدواتو افرازاتو او رګونو د راغونې پدلو له امله منځ نه رائۍ چې ورته **Prickly Heat, Heat Rash** هم ویل شی.

**- Miliaria R'ubra**

هغه حالت چې د رګونو مجرایاګانو د بندښت له امله منځ ته رائۍ او له همدي پلوه رګونه د اپیدرم دنته ته شوځۍ او سورنګه ویزیکولو پاپولر ضایعات رامنځ ته کوي چې خارښت او بخار کوي.

**Miliary**

میلییری، جاورسی، پدنیز، د پدن دانې په اندازه کوچنې، هغه ډول ضایعه یا نښه چې د پدن دانې په اندازه ورته والې لري.

**Miliary Tuberculosis**

جاورسى نري رنځ، جاورسى توبيرکلوزيس ناروغى.

**Milibis**

د ګلايکوبیروسول لپاره تجارتی نوم دي او په اميبيازس کې پکاريږي.

**Milieus**

چاپېریال، محیط، پېرامون، اړوند.

**Milieus exterieur**

بهرنۍ چاپېریال.

**Milieus interieur**

دته چاپېریال.

**Milium**

يو ډول کوچنۍ د نري خوکې خاوند (Pin Head)، اندازې تومور چې د څوانانو په مخ کې پېښېږي، په ماشومانو کې احتیاسی سیستې، اپیتیلیائی کوچنۍ کروی ډول د ېوستکی لپاسه سیستې غالباً د ډیلوسی وېښته د فولیکول سره مل وي، ګنه بنه يې (Milia)، بلل شې.

**Milk**

شیدي، هغه مایع چې د تیبیونو خخه راوزي او غذائي ارزښت لري.

**Acidophilus Milk**

دا شیدي اسيدي يا تېزابي شیدي دي چې د لكتوباسيلوس اسيدولبلوس باکترۍ پواسطه تومنه نيسې او د کولمود فلورا د بیارغونې په موخه به هضمی اختلالاتو پکار وړل کېږي.

**Bismuth Milk**

د بیسموت لرونکي شیدي، چې د اسيد ضد او قبضيت راړونکې دي.

**Certified Milk**

د خالص بني تصديق شوي شیدي دي، طبی شیدي، د طبیبانو پواسطه جوري شیدي چې د مېکروسي محتوى سره مخانځ کېډنۍ، د جورونې په د مرحلو، د خوندي ساتنې او کارونې لپاره پکاريږي.

**Condensed Milk**

د شکرې پواسطه له اندازه تبخیر شوي او خورپه شوي شیدي.

**Cow Milk**

د غوا شیدي، هغه پورې شیدي چې غوا شبدو خخه جورېږي.

**Diabetic Milk**

د شکري ناروغي لپاره پرته له خورو (شکري) شیدي.

**Homogenized Milk**

هغه شیدي چې غورې بې د تیباتې پایدار، ايمولشن په خروي.

**Milkmaid**

لوشونکي شخه.

**Shiedi خرخونکي**

د مکنیزیوم شیدي، د میگنیزیوم هايدروکسایدلرونکي خخه جور سپینشن چې د انتى اسيد او مسھل پوتوكه کارول کېږي.

**Milksop**

ښخنو کې په شیدو کې خیشته دوې.

**Modified Milk**

د غوا شیدي چې د انسان شیدو د محتوياتو له مخې جوري شوي دي او هغه تهورته دي.

**Soy Milk**

د سویا نبات خخه جوره هغه مایع چې د کلسیوم خخه بدایه زړمه لري او د شیدو خای نیسي.

**Vitamin D Milk**

د غوا له شیدو جوري شوي چې هر کوارت سره يې (400 IU) په کچه د ویتامین ډي (Vit.D) ور ګډي شوېږي.

**White -Milk**

شیدو وزمه، شیدي رنګه، لکه شیدي داسي سپین

**Witch's Milk**

هغه شیدي چې د نوي زېړبدلي ماشوم له تیبیونو ترشح کېږي.

**Milking**

لوشل، دا هغه کېنلاره ده چې د ګوتو پواسطه د تشن منځي کانالونو خخه د هغه دته محتوي بهره ته راوېستل کېږي لکه د کولمو تشنولو کېنلاره د ګوتو پواسطه د ګوتو د طولی حرکت له پواسطه دیوه تیبیونی جوړښت محتوي تر فشار لاتدي راوېستل.

**Milkpox**

میلک پاکس یو ویروس د (Variola Minor) په اندول.

**Mill**

دیوه سنت لسمه برخه. ژرنده، خرخ، مېچن، هغه ماشین چې د (ميد) کولو، تاپه کولو او نېټنلو او نورو) کارونو لپاره استعمالیږي، کارخانه، اوپه / دل کول، اوپل، ژرنده پر له ګرڅول، ترماشین لاتدي کول، چورلېدل، خرڅدل.

**Millennium**

زرکاله، په تیره هغه زرکاله چې په انجلی کې يې دخوشالي، زېږي راغلې دي، دینکمرغې دوره، هغه دوره چې خوشالي او عدالت پکښې وي، طلایي عصر.

**Miller**

ژرنده ګپې، هغه خوک چې ژرنده چلوی.

<b>Millet</b>	بردن، د بُدنو بوته.	<b>Millionth</b>	مليونمه برخه.
<b>Milli-</b>	دا یو مختارۍ دی او د ززو برخو خڅه یوه برخه واحد معنی بشپړوی لکه یومیلی ګرام چې نښه یې (m <sup>-1</sup> ) .	<b>Milliosmol</b>	د اوسمول زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه .
<b>Millampere</b>	میلی آمپیر ، د امپیر زرمه برخه واحد.	<b>Millirad</b>	د راډ (Rad) زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه چې نښه یې (mrad <sup>-1</sup> ) .
<b>- Milli Ampere Minute</b>	ملي امپیر دقیقه.	<b>Milliroentgen</b>	د روتیجن زرمه برخه چې نښه یې (mr <sup>-1</sup> ) .
<b>Millicoulomb</b>	د کولومب زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه اختصاری نښه یې (mC <sup>-1</sup> ) .	<b>Milliunit</b>	د یوه واحد زرمه برخه.
<b>Millicurie</b>	د کیوری زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه لنډه نښه یې (mCi <sup>-1</sup> ) .	<b>Millivolt</b>	دولت زرمه برخه چې نښه یې (mV <sup>-1</sup> ) .
<b>Millicurie hour</b>	ملي کیوری ساعت (کېټنه).	<b>Millisecond</b>	د ثانی زرمه برخه چې لنډه نښه یې (ms <sup>-1</sup> ) یا (msec <sup>-1</sup> ) .
<b>Milliequivalent</b>	ملي ایکوپلانٹ ، د ایکوپلانٹ زرمه برخه نښه یې (mEq <sup>-1</sup> ) .	<b>Millisievert</b>	د تشعشع اندازه کولو لپاره یو واحد بل شی (mSv/year) .
<b>Milligram</b>	میلی ګرام د ګرام زرمه (10 <sup>3</sup> ) چې نښه یې (mg <sup>-1</sup> ) .	<b>Millstone</b>	د ڈرندې پل، د تیبرې خلې.
<b>Milliliter</b>	میلی لیتر د لیتر زرمه (10 <sup>3</sup> ) چې نښه یې (ml <sup>-1</sup> ) .	<b>Milontin</b>	د Phensuccimid (پیاره سوداگریز نوم دی چې د اختلاج ضد درملو او صرعی ضد درملو په خبرې کاروبل کېږي.
<b>Millimeter</b>	ملي متر ، د متر زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه چې نښه یې (mm <sup>-1</sup> ) .	<b>Milpath</b>	د میپروباتیت او کلورو ترای ډی هنگرانیل لپاره سوداگریز نوم دی چې لومړنی آرامونکی او دوهمه یې پاراسمپاتیک بلاک کوونکی درمل دی.
<b>Millimicro-</b>	دا یو مختارۍ دی او د یوه میلیون زرمه برخه ګنډ کېږي یا "د یوبیلون یوه برخه".	<b>Milphosis</b>	د ستړکو د ستړغلو (ځنډون) او بیوښکته لوري ته سقوط او راغور ځښنه.
<b>Millimicrocurie</b>	د مايكرو کیوری زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه چې نښه یې (μCi <sup>-1</sup> ) .	<b>Milroy's disease</b>	هغه ارشی ناروغۍ چې پکي لمناوی رګونه تړلې او پښه په سوب مومنی د لومړی خل لپاره د آمریکائی پروفیسور William Forsyth Milroy (پواسطه په 1892-1942) کال کې شرحده شو.
<b>Millimicrogram</b>	د مايكرو ګرام زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه چې نښه یې (μmg <sup>-1</sup> ) .	<b>Milt</b>	د نر کبانو (ماهیانو) تناسلی غړی، یا هغه مایع چې دغه غدي د هکګي اچولو په فصل کې ډکوي او القاح کوي.
<b>Millimicron</b>	د مايكرون زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه چې نښه یې (μ <sup>-1</sup> ) .		
<b>Millimole</b>	د مول زرمه (10 <sup>3</sup> ) برخه چې نښه یې (mmole <sup>-1</sup> ) .		
<b>Million</b>	ملیون، لس لکه، (10 <sup>6</sup> ) واحده په اندازې .		

**Miltown**

د میبروبامیت لپاره سوداګریز نوم دی.

**Miltsickness**

په خارویو او غواکانو کې د توری ناروغری.

**Milwaukee brace**

د اسې کمریند چې د هغه کسانو ملاتر او حمایت چې

کړوپ شوې ملا ولري او د **Metal Pelvic Leather** یا

دول حوصلې خاوندان وی او د غاړي د حلقي سره  
قداماً نسلې.

**Mime**

پښتني کوونکي، تقليدي مسخره (کس).

**Mimesis**

د یوې ناروغری تنبه او پارول. په یو چا کې د داسې  
تظاهراتو او نښو نښانو منځ ته راول چې ناروغری  
وئلري.

**Mimic**

پښتني کوونکي، خندوونکي، مسخره، مجله.

**Mimicry**

تقلید، پښتني.

**Min**

( **Minut**, **Minimum**, **Minim** ) د ټبر لپ، ډېر کوچنۍ اندازه. د په انډول.

**Minamata disease**

د مرکيوري د مسموميت اړوند ناروغری چې په جاپان او  
ګن شمبر هيوا دونو کې د کبانو خوراک له امله منځ ته  
راخې.

**Mincard**

د امينو مترادين لپاره سوداګریز نوم دی چې متيازي  
راړونکي (مدرر) درمل دي.

**Mince**

اوړه کول، وړوپ کول، وړوکي کول، میده کول، ټوټه  
ټويته کول، په ژوپلي لهجه ويل، په نخروادا کول، په خيال  
تلل.

**Mincemeat**

کوخته شوي غونبه. کوتلي غونبه، تکېدلې غونبه، په  
تیره چې نور شيان لکه مني او مميوزرسه ګډوی.

**Mind**

ذهن، خاطر، فکر، رأي و هل، فهم، پوهه، فطر،

نیت، خیال، ماغزه. دماغ، حافظه، عقل، پام، هونې،  
اداره، میل، ذوق یادول - یا دلول، پام کول (باندي خول،

پاملنه کول، په نظر کې لول، په فکر کې سائل، پروا لول،

چورت خرابول، بوختبدل

**- Open mind**

پراخ ذهن لرونکي.

**Mindful**

متوجه، پام لرونکي.

**Mindless**

بې فکره، بې مغزه، غبي، بې پامه.

**Mineral**

معدني، منزالونه، د کان اړوند محصولات غير عضوي  
ورته کېمباوي عناسير، کاني،معدني مواد ، طبيعي  
مواد، کاني مواد. ، طبيعي مواد، معدني او به.

**- Trace Mineral**

معدني کمیابه عنصر.

**- Mineral water**

کاني او به، هغه او به چې معدني مالګي ولري.

**Mineralocorticoid**

هغه ماده چې د فوق الکلیوی غدی د قشر خڅه  
افزارېږي او پر منزالونه باندي اغږه اچوي. یا د  
کورتیکوستیروئیدونو یوه ډله په خانګرۍ دول  
الدیسترون چې د پښتورګو د ټیبوولونو په اپیتیلائی  
حجره باندي اغېږي کوي او د اوږو او الکتیولاټونو په  
تنظيم کې ونده اخلي.

**Mineralogist**

د معدني مواد او اړوند کارپوه شخص، د منزالونه  
پېژندنې متخصص، کان پېژندونکي.

**Mineralogy**

کان پوهنه، د کان او منزالونو پېژندنې علم او پوهه.

**Minerals**

ګن شمبر منزالونه.

**Minilapratomy**

د بطن لپاسه کوچنې خيرنه يا جرجه جوړول د بیویسي  
لپاره. د کبدې بیویسي، پرانیستې تراش هیپاتیک  
کولانجيوګرا فې یا د ټیبوونو د تړولو له لازې د شنډولو  
لپاره د ګېډې کوچنې خيرنه (شق) ترسره کول.

**Minim**

دا په انگلیسی سیستم کې د 0,0616 cm<sup>3</sup>، اندپول لري. د درفیت واحد دئ چې دمایع د اندازی په فارمسی کې استعمالپری او د (Drachm) شپتتمه برخه بلکې.

**Minimal**

د (Minimum) اړوند صفت.

**- Minimal Invasive Surgery**

تر تولو لې اندازه مهاجم جراحی عملیه. د ډېربی لوپی درجی نکنالوژی وساپلو کې پکار پری.

**- Mini Mental State Examination**

دا یو ډول ازموبینت چې په روانی ناروغیو پېژندنی کې لکه د ماغه تخرب (Dementia) پکار وړل شی.

**Minimum**

خوراک، بیخی ووپ، تر تولو لې، اقل، اصغری حد، اصغری، اقل، بیخی لې.

**- Minimum Lethal Dose**

هغه ډېربه لې اندازه چې د مرگ لاهل و ګرځی لنده نښه بی (MLD) ده.

**Ministroke**

ډېرب خفیف اندازه تبریدونکې د زړه حمله ، د (Transient Ischaemic Attack) په اندپول.

**Minitracheostomy**

مؤقت تراخیوستومی (Temporary Tracheostomy) کوچنی دوں تراخیوستومی.

**Miniplate**

کوچنی هدوکیزه پانه.

**Minipress**

د لپاره (Prazosin- Hcl) لپاره سوداکریز نوم دی.

**Minocin**

د (Minocycline- HCL) لپاره سوداکریز نوم دی.

**Minocycline**

د تیتراسیکلین کورنی، خخه یوه نیمه ترکیبی پراخ اغبزی لرونکې اتنۍ بیوتیک درمل.

**Minor**

جزئی کوچنی، وړوکې، ورکوټي، نابالغ، هغه چې قانوني عمرته نوي رسیدلې، په مقدار کې یا په رتبه او اهمیت کې تیټه کچه (مو) ترینیمه پرداه تیټه د تخصص د پاره انتخابول، دا ساسی مضامون (خانګي) په توګه لوستل.

**- Minor Exomphalus**

کوچنی اکرومفالوس، هغه ولادی نیمگړیا ناروغی چې ډېربی شدیدی نه او د نامه غوټې د ولادی چرې (تق) خفیف ډول ناروغی بلله شی چې د نیمگړیا او تدقیقی قطع اندازه بی تر خنډه اوږدی (5 cm).

**- Minor Illness**

هغه ناروغی چې ډېربی شدیدی نه او، خفیف ناروغی.

**- Minor Injuries Unit**

په رو عنون کې هغه خانګه چې د بېرنیواو کوچنیو تصادفی جروهاتو درملنه کوي چې لنډه نښه بې (MIU) ده.

**- Minor Omphalocele**

(Exomphalus Minor) په اندپول.

**- Minor Surgery**

کوچنی جراحی، صغیره جراحی.

**Minoxidil**

دا ترکیبی وسیع الساحه رګونو ته توسع ورکونکی درمل دی د فشار ضد اغبزه لري.

**Mint**

ویلنی، هر بوټی چې دویلنی غونډی خوند لري. سکه وهل، د پیسو جوړولو چار خای (ضریبانه)، د سکې وهل خای، کوټه، دلې، زیاته اندازه، نعنائیلې.

**Minus**

لې، منفي، بې له، پرتله له

**Minute**

شیبه، دقیقه، د جمعی په حالت کې دیوپ غونډی دا جرآټو رسمي ثبتونه، د مجلس یادداشت، پروتوكول، ووپ، وړوکې، بې ارزښته، جزئی، دقیق، خیر.

**- Double Minute**

غېر مرکزی کروموزومی ټوټي چې د جین د لوی بشوندنې او په نوی کروموزوم د هغه دیا اړوونې په واسطه منځ ته راخي.

**Mio-**

دا یو مختارې دئ او د ډېرب لې معنی بشپړو.

**Miocardia**

سیستول، د زړه انقباض

**Miopus**

غېر ګون، هغه نیمگړی زېبونه چې کوپېږي بې سره نښتې بنه لري او د یوهد مخ برخه پرته له ودې پاتې وي.

**Miosis**

د سترګو د کسی (تور، عدسيي) تنگبندنه او انقباض حالت ته ویل کېږي چې د (Meiosis) په څېر هم ليکل شی.

**Miotic**

د سترګو د کسيو منقبض کوونکی عامل، دمایوزس اړوند د **(Miosis)** اړوند صفت.

**Miracle**

خارق العاده، عجیبه پیښه، حیرانونکی پیښه.

**Miraculous**

دا یو صفت دی معجزه دوله، حیرانونکی، خارق العاده

**Miraculously**

په حیرانونکی توګه، د معجزي په ډول قبدي صفت دی.

**Miracidia**

میراسیدیومونه.

**Miracidium**

میراسیدیوم د یوه تریماتودا چینجی آزاد او لاهبو و هونکی لزاوا چې پرازیت یې له هگني راتلى وي او د حلزون بدن سوری کوي او ورتوزي.

**Mire**

دا یوه شمېره ده د اوختالمو متر لپاسه چې تصویر یې د قرنی لپاسه راخې او د فرنې د انحنا بیلا بلې بنې د هغه پواسطه تاکل کېږي او د استیگماتیزم کچه پښې او همدارنګه د ژوري پستې ختی، چکړي په ختوکې نېټل، په چکړو کې دوبدل، په ختوکې مندل معنی هم لري.

**Mirror**

هنداره، بنکاره کول، منعکسول، بنودل، آئينه، هغه بنیښه چې انځور غبرګ کوله شي.

**- Concave Mirror**

مقعره هینداره.

**- Convex Mirror**

محدب هینداره.

**- Dental Mirror**

د غابنونو یا خولی هینداره **Mouth Mirror** په انډول.

**Head Mirror**

د کوپړۍ هینداره چې د کتنونکی طبیب د تندي په برخه نصب کړې د ستونی لیدنې لپاره ور انګه منعکس کوي.

**- Frontal Mirror**

د **Head Mirror** په انډول.

**- Glatzel Mirror**

دا فلزي سره او سپنیزه پانه ده چې د پوزي سوريو مخ ته کېښو دل

کېږي

**- Mouth Mirror**

دا کوچنی هینداره ده چې په یوه زاویه کې یې لاستي وي او د غابنونو په طبات کې ورڅخه کار اخیستل کېږي.

**- Plane Mirror**

ښویه ساده هینداره.

**Mis -**

دا یو مختارې دی او د (نام، غلط) معنی بشپړووی.

**Misanthrope**

هغه خوک چې پسر او انسان یې بد ایسمی.

**Misanthropic**

د **Misanthrope** اړوند صفت.

**Misanthropist**

د **Misanthrope** په انډول.

**Misanthropy**

له انسان خخه کرکه لرل، بشتره بدین، هغه خوک چې د بشر او بشربت خخه کرکه کوي.

**Misadventure**

بدمرغی، ناوره پښنه، تصادفي ورژنه.

**Misbehave**

ناوره چلنډ کول، بدسلوک کول، بده وضع کول.

**Misbehavior**

بدسلوک، بې خایه رویه، بد چلنډ.

**Misbeliever**

خرافاتي، بې عقیدې بد عقیدې، بې دینه.

**Miscarry**

بې تیجې پاته کېدل، ناکامه زېړو نه، بې مودې سقط کېدل، نخسانول (لکه د اولاد) ت ریاکلې وخت د مخه زېړ پېدل یا منځ نه راتلل، د **Abortion** په آنډول.

**Miscellaneous**

راز راز، خېل خېل، متفرقه، اړجل، ګډوو.

**Mischance**

له بدہ مرغه، بد چانس، بدہ پښنه.

**Misconduct**

بده رویه، بد چلنډ (خلق) بدسلوک، بد اخلاق، ناوره عمل.

**Miscarriage**

موخي ته نه رسپدل، د جنین بنفسه هی سقط یا زيان مخکې لدې چې جنین ژوندي شي درجم خخه د القاحي محسولاتو وتل

**Miscegenation**

د بېلا بل شزادونو د ګړو تر منځ واده کول.

**Miscible**

د مخلوط کېدو ورتیا درلودونکي ، قابل د اختلاط او امتراج ، امتراج منونکي

**Misconception**

غلطه انګیرنه غلطه ګئنه، خطأ، غلط ادراف.

**Misconduct**

بده رویه، بد چلنډ ، بدسلوک، بد اخلاق، ناوره عمل.

**Misdemeanor**

بدسلوک، (حق) جنحه، وروکی جرم

**Misdiagnose**

غلط پېژندنه ، ناسې تشخیص .

**Misdiagnosis**

غلط پېژندنه کول، د ناروغيونا سې تشخیص کېښودنه.

**Misdirect**

غلطه لار ورتهښوډل، په غلطه لار بیول، بې لاري کول، دلاري ایستل .

**Misfit**

نابرابر (لكه کالي چې دسرې په خاچورنه وي) ، نه برابر ډل، نه جورپېډل، نه برابر ډول، نه جورپول .

**Misgiving**

اندېښنه، شکمتوټ، شکمني اشتباه، ډار.

**Misguidance**

غلطه لارښوونه

**Misguide**

بې لاري کول، دلاري ایستل: غلطه لارښوونه کول

**Misinformation**

غلطه خبر، غلط معلومات، غلط ویل

**Misjudge**

غلط قضاوت کول، غلطه پربکړه کول، بې خایه حکم کول.

**Mislay**

به غلط خای کې اینسودل، بې خایه اینسودل، ورک کول.

**Mislead**

بې لاري کول، پل غلطول، تیرایستل.

**Mislike**

کرکه کول، نه خوبیو، بدایسپېډل بدويول، بدراټل.

**Mismanage**

به ناوره توګه اداره کول، بې پرواپی کول.

**Mismanagement**

بې پرواپی، بدہ اداره، غلط مدیریت.

**Mismatch**

نابرابری ، نه سموالي ، نسجی نه سمون یو له بل سره.

**Miso-**

دا یو مختارې دی او د یو خخه نفرت او کړکې معنی خړګندوی .

**Misogamy.**

د زاره شیانو مدل او خوبیو، د نوی نظریاتو خخه کړکه درلودل، په ناروغي ډول سره له واده بیزاره او کړکه لرل

**Misogyny**

له نسخی کړکه او تنفر درلودنه.

**Misologia**

د استدلل کولو خخه په ناروغه پنه و پرہ درلودنه.

**Misopedia**

په ناروغي سره له کوچنیانو سره علاقه نه درلودنه.

**Mesoprostol**

(E)، پروسټاګلانوین صنعتی انالوگ چې د غږ ستروئیدي التهاب ضد درملو په واسطه د اوېډ مهالی مودي درملني خخه د زېړنده معدوى تحریک په درملنه کې پکارېږي

**Misplace**

په غلط خای کې اینسودل، بېخایه کېښودل .

**Mispresentation**

غلطه بښودنه، په ناوره بنه خړګندونه، د ماشوم په زړوونه کېښې غلط موقعیت او خای نیوی یا غلط راښکاره کېډنه.

**Miss**

پېغله، د نا مېړوښې نسخې لقب ، نا پوهی ، نه رسپېډل، ناکامه، له لاسه ورکول ، خطأ کېډل، یادېډل، یادېډل.

**Missed**

خطا شوې.

**- Missed Abortion**

خطا شوې سقط ، هغه جنین چې په رحم کې مړ شوې وي او هماګلطه پاتې شوېږي او سقط شوې نه وي.

**- Missed Case**

هغه ناروغي چې پته پاتې وي او د ڈاکټر پذړې به وېښډل شې.

**Misshape**

بدشکله کول، بنه ورخابول، لند او پوچ کول.

**Mistake**

سهو کول، غلطی کول، خطأ وتل خطأ، سهوه، غلطی.

**Mistreat**

بده رویه کول، تر تل، غلطه درملنه

**Misuse**

غلط استعمالول، ناوره په کاروپول، ناوره ګته اخیستله، ناوره استفاده.

**- Misuse of Drugs Act 1971**

هغه قانون چې پکې د مخدرو درملو اړوند معلومات بشپړ لیکل شوی وی لکه د (Acarina) آردر هر یو آرتیوپودا، به کال 2002 کې د (Benzodiazepines) اړوند نوی معلومات پکې ورگی شو.

**Mite**

دغنجي دکورني کوچني حشره چې طفيلي ژوند لري. د (Ticks) خخه پرته د (Acarina) آردر هر یو آرتیوپودا، سپږي، چې په انسانانو کې د پرازیت پتوګه جلدی تحريکونه منځ ته راوري، وړه سکه، لوړ بیسي، ذره.

**- Harrest Mite**

هېر کوچني دغنو له نسل خخه حیوانات دی چې بنای پرازیت بنه ولري د (Chigger) په انډول.

**- Itch Mite**

سارکوپتن اسکایبي د (Mange Mite) په انډول.

**Mithramycin**

د نیوپلازم ضد انتی بیوتیک دی چې د (Streptomyces Plicatus) پواسطه تولید بړي.

**Mithridatism**

میتریداتیزم، د یوه دول زهرو په وړاندې د معافیت او مصونیت تر لاسه کول د لې مقدار جوړلوا پواسطه تر خود بدنه مقاومت پورته لارې شي.

**Miticide**

د مایت یا خسکو (کتملو) ضد درمل دي.

**Mitochondria**

میتوکاندرياوی د حجره په سایتوپلازم کې ګردی یا استوانه یې ارګانیل یو جز دی هلتنه (ATP) منځ ته راخی.

**Mitochondrial**

د میتوکاندريا اړوند.

**Mitochondrion**

په حجره کوچني جورښونه دی د میتوکاندريا په نامه او تحمضی غبرګونو لپاره اصلې خای دی چې هلتنه

میتابولیکی بدلونونه منځ ته راخی او انژئی جوړېږي.

**Mitogen**

هغه ماده چې مایتوز او د حجره بنې بدلون القا کوي په ځانګړۍ دول د (لمفوسايتونه بنې بدلون)، یا هغه مواد چې (Mitosis) منځ ته راوري.

**Mitogenic**

د مایتوز د لامل اړوند صفت.

**Mitogenesis**

په یوه حجره کې د مایتوز د عمل منځ ته راوري.

**Mitogenetic**

د مایتوجنیس اړوند صفت.

**Mitolactol**

هغه الکلی کوونکی عامل چې د تخدمان د ناسور (سرطان) په درملنه کې پکاروپلشی.

**Mitome**

د حجرې د پروتوبلازم تار ته ورته شبکه.

**Mitomycin**

داد نیوپلازم ضد انتی بیوتیک درملو یوه ډله د چې د (Streptomyces Caesspitosus C, B, A) چې د پواسطه تولید بړي.

**Mitosis**

دا یوه دول حجروي وېشنې د چې په هغه کې مورنې یوه حجره او هسته په دوه برابرو (لوړنې حجره) برخو وېشل کېږي او نوی حجرې جوړېږي.

**Mitotic**

د مایتوز اړوند صفت.

**Mitosome**

د ماکو په خپر تار ته ورته دول لرونکې رشتې دی چې د پخوانې مایتوز خخه پاتې وي پاتې شونې ماکو ډوله رشتې.

**Mitotane**

دا د نیوپلازم ضد (DDT) او (DDD) حشره وزونکې ورته درمل دی چې د ادرینوکورتیکو کارسینوما په درملنه کې ورڅه کار اخیستل کېږي.

**Mitoxantrone**

دا د نیوپلازم ضد درمل دی د (Anthracenedione) په کورنې پوري تراو لري او هایدروکلورایدی مالکې په بنې د غیر لمفوسايتی لوکیمیا په درملنه کې پکار بېږي.

**Mitral**

مایترال، دزپه د کین اذین او بطین تر منع دسام (والف).

**- Mitral Incompetence**

د مایترال والف عدم کفايه. د **Mitral Regurgitation** په انډول.

**- Mitral Regurgitation**

هغه حالت چې په هغه کې د مایترال دسام په بشپړه بېه نشي تړل کېډلاړي نوله همدي کبله وينه بیا له سره اذین نهور توئیرې.

**- Mitral Stenosis**

د مایترال دسام تضيق او تنگوالي چې دا حالت عموماً د روماتیک اندوکارڈیت وروسته پېښېږي.

**- Mitral Valve**

د مایترال دسام چې د وینې بهير ته د کین اذبن خڅه کین بطین ته اجازه ورکوي خو بر عکس نه دي ته (**Bicuspid Valve**) هم وائي.

**- Mitral Valvotomy**

د مایترال د دسام غوحولو کړنلاره چې د مایترال تضيق درملنې په موخه ترسره کېږي.

**Mitralization**

په رادیوگرافی کې د کین زړه د سرحد مستقیم يا سموالي دي چې دغه خیال د مایترال دسام په تضيق کې لیدل کېږي.

**Mitteischmerz**

هغه درد چې د تحیض د دورو تر منع د ګرافین د فولیکول د چاودنې له کبله منع ته رائۍ او هګۍ خارجېږي.

**- Chalk Mitteischmerz**

د ګچ یا چونې مخلوط دا یو خانګړې ډول ګچ پتنوئیت د خمیرې سره دی چې د اسیدو ضد اغزېه لري.

**- Kaolin Mitteischemrz with Pectin**

د کاولین پکتین مخلوط.

**MIU**

د صغیره جروحاتو خانګه (**Minor Injuries Unit**) لندې نښه ده.

**Mix**

مخلوط شوي، اغږلې شوي، ګډ مواد.

**Mixed**

مخلوط شوي، ګډ مواد، د موادو بود بل سره ګډ کړل شوي، یوځای شوي، اغګل شوي.

**Mixture**

د کېمیاوی موادو مخلوط، د خو مختلفو درملو ګډ مواد د مایع یا پودر په بېه، د موادو ګډ ډول.

**Miyagawanella**

د مايكروتاتو بیوتها یوه ډله ده.

**MKS**

کیلو ګرام متر په ثانیه کې دا د تاکنې هغه سیستم دی چې ورباندې د (طول، وزن او زمان) اندازې کچ او میچ کېږي (**Meter Kilo Second**) (لندې نښه ده).

**ML**

په طبی علومو کې لیسانسه (**Liecentiate in Medicin**) لپاره لندې نښه ده.

**ml**

د میلي لیتر لندې نښه ده د لیتر زرمه برخه (**Millilitre**) لپاره لندې نښه ده.

**MLA**

د طبی کتابتونو تولنه (**Medical Library Association**) لپاره لندې نښه ده. **M.L.D** د ژوونکې دوز د اقل یا لې اندازه (**Minimum Lethal Dose**) لپاره لندې نښه ده.

**MSO**

طبی لابراتوار علم مسؤول کس نښه (**Medical Scientific Officer**) لپاره لندې نښه ده.

**mm**

میلي متر د متر زرمه برخه (**Millimeter**) لپاره لندې نښه ده.

**mm**

عضلات، غوبښه برخه (**Muscles**) لپاره لندې نښه ده.

**mm**

غشا، پردہ (**Membrane**) لپاره لندې نښه ده.

**mmol**

ملی مول (**Millimole**) لپاره لندې نښه ده.

**MMR**

د (Liparه لندې نښه ده، یوازې) **MMR Vaccine** واکسین چې ماشوم د شري (**Measles**), بغوت (**Mumps**) او روپيلا (**Rubella**) په وړاندې معاف کوي.

**μL**

مايكرو لیتر (**Microliter**) لپاره لندې نښه.

**M<sub>μ</sub>**

میلي مايكرون (**Milli Micron**) لپاره لندې نښه ده.

**Mn**

د منګانیز (**Manganese**) عنصر لپاره لندې نښه ده.

**MND**

د حرکي عصب ناروغي (Motor Neurone Disease) لپاره لنده نښه ۵۵.

**Mnemonics**

د ذهن يا د حافظي ودي ورکولو ته وايي او همدارنګه د خانګرو کړنلارو پواسطه د حافظي اصلاح منځ ته راخي.

**Mnemonic**

د حافظي د اصلاح اړوند صفت دي.

**MO**

طبی افسر (Medical Officer) لپاره لنده نښه ۵۵.

**Mo**

د کېمیاوی عنصر (Molybdenum) لپاره لنده نښه ۵۵.

**Mobile**

خوچنده، ګرچنده، بسورونده زربدلېدونکي.

**Mobility**

خوچنده، فعالیت.

**- Mobility Allowance**

د دولت له خوا د تعاون په موهه د معیوب کسانو لپاره د ترانسپورت اړوند لکښت ورکول.

**Mobilization**

متحرک کول په حرکت يا خوچنیت راostل، سمبالوونه، تیارونه، برابرونه.

**- Stapes Mobilization**

د کونیوالی د درمنې لپاره د جراحی کړنلاري پواسطه د غورډ کوچنیو هلووکورکابي برخو په حرکت راostل.

**Mobilize**

چمتو کول، برابرول، سمبالول (په تیره په پوخي چاروکي)

**Mobiluncus**

د ګرام منفی او غېرهوازی باکتری ګانو یو دول چې په پراخه ډول د باکتريال وجينوزس اختنه مېرمنو خڅه بېلېږي.

**Mockknee**

د آسوونو د زنګون په برخه کې پېسوب چې د ضربی (ترضیضاتو) له کبله منځ ته راخي.

**Modality**

هغه فزیکي عامل چې د ناروغي د درمنې لپاره پکاروبل کېږي هغه شرایط چې د درملو اغېزې ته بدلون وریخښي.

**Mode**

حالت، مود، بینهه

**Model**

نمونه، مودل، کاپي، سر مشق، ورته (مشابه)، جورښت، رغښت، هغه سپري يا بسخه چې نقاش يې له مخې خېره کاپي، نمونه يې.

**Moderate**

برابر، توم، متوسط ، معتدل، اعتدال خوبنوونکي سپري (په تیره په سیاسي چاروکي) معتدلول، برابرول، هغه چې ډېر شدید نه ووي ، منځنۍ.

**- Moderate Coma**

متوسط کوما ، هغه ډول کوما چې متوسطه بنه لري او د (Glasgow Coma Score 8-13) ارزوونې له مخې يې.

ترمنځ نمرې اخیستې وي

**- Moderate Disease**

متوسط ناروغي ، د منځنۍ شدت لرونکي ناروغي .

**Moderately**

متوسطه بنه ، منځنۍ حالت لرونکي ، په نزمه او معتدلله لهجه لرونکي ، د متوسطه بنه والي يا بدوالې توګه.

**Moderill**

د ازرسینامېښن لپاره سوداګریز نوم دی د وینې فرط فشار ضد اغېزې لري او آرامه کونکې هم ۵۵.

**Modern**

اوسمۍ، نتمۍ، معاصر، نوي، عصری ، د وخت سره سم او برابر

**- Modern Matron**

د نرنسنګ پوزېشن د حمایت له مخې د ناروغانو ته د اساسی خدمتونو تر سره کولو په موهه د اساتانو مخنيوی او کښرول اړوند د لانېه ستېنېردونو تر سره کول.

**Modification**

تعريف، د یوې پروسې يا کړنلاري تابیج چې د موادو یا یوشې اوصاف بیانوی، بدلون، سمون، تعدیل.

**- Behavior Modification**

د سلوک له مخې د اوصافو اصلاح راostل د درمنې په لړ کې

**Modifier**

ښودونکي ، معرف ، هغه عامل ماده چې د یوشې يا یوې مادي شکل يا خانګونکي ته اوښتنه ورکوي .

**- Biologic Response Modifier**

د تومور د کورېه تر منځ تکر چې معمولاً د معافیتی سیستم د تومور ضد میکانیزم ونو يا نورو مستقیمو میکانیزمونو په واسطه د مېزیان یا توموری حجرې خانګونکي تر اغېزې لاندې راخي.

**Modify**

بدلول، بدلون راوستل، په ګرامر برخه کې سمون راوستل، محدودول، حدتاکل.

**Modiolus**

د غوره د حلزون ستون چې مارپیچه لاره د حلزون په چاپېر تاوهه شوي ده.

**MODS**

د ګن شمېر غرو د غېروظيفوی حالت سندروم (Organ Dysfunction Syndrome) لپاره لنډه نښه ده.

**Modulate**

برابرول، عیارول، غاړه یا لهجه بدلوں، غړ او آهنګ برابرول.

**Modulation**

عيارول، برابرول، د یوی حجری د مطابقت نورماله ظرفیت د چاپېریال سره ګنل کېږي، فلز ته د اوږو ورکولو چاره، په یوه خانګړۍ سیمه کې جنینې القا.

**- Antigenic Modulation**

د انتی جن مودولیشن له انتی جن سره تر تکر وروسته د یوی ژوندی حجری د غشا په سطحه کې د تاکلو اتشی جنوښبدلوں.

**- Biochemical Modulation**

د اوليه عواملو مدنې اړخیزو عوارضو اوبښتون، د هغه د اغښو د زیاتولو او یا د لوړو ډوزونو د کارولو لپاره د شیموټراپی سره مل د یوی مادې خڅه کار اخيستل.

**Modumate**

د ارجینین لپاره او اسید ګلوتامیک لپاره سوداګریز نوم دي.

**MOF**

نارینه یا بنځینه (Male or Female) لپاره لنډه نښه ده.

**MOF**

د ګن شمېر غرو عدم کفایه (Failure Multi-organ) لپاره لنډه نښه ده.

**Mogadon**

د (Nitrazepam) لپاره سوداګریز نوم دي.

**MOH**

د روغتیا لپاره طبی آمر (Medical Officer of Health) لپاره لنډه نښه ده.

**Moietry**

ټوتهه توتهه، هر انډول (معادل قسمت)، نیمايې، هر مساوی برخه. د یوه مالیکول هره یوه برخه.

**Moist**

نمجن، لوند، مرطوب.

**- Moist Gangrene**

مرطوب ډول ګانګرن چې ډیر بد رنګه بوی په مړه غږي کې شتون لري.

**Moisture**

لندبل، رطوبت، نم، نو.

**- Moisture Content**

مرطوب ډول محتوى په اوبلنه مایع کې.

**Mol**

مالیکول ګرام، Mole مول.

**Molar**

مولال، د یو مول منحله مادې شتون په یوه کیلو ګرام محلول کې بلل کېږي چې لنډه نښه یې (m<sup>3</sup>)

**Molarity**

مولالیتې، په یوه کیلو ګرام خالص محلول کې د مالیکول ګرام شمېر ته ویل کېږي.

**Molar**

مولار، په یوه جنه (کتلې)، اپوند، د یوی حل کېدونکې مادې د غلاظت اندازه نیونه، د یوه خال اپوند، په یوه لپتر کې د یوه مول مادې شتون، د ژامنې د ژرندې غابنې د ژامنې د غابنونو اپوند.

**Molarity**

مولاریتې، په یوه لپتر مایع کې د مولونو شمېر ته ویل کېږي.

**Molasses**

ګوړه، هغه مواد چې د شکرې (ګنې) خخه تر لاسه کېږي ډېره خوړه وی او د چاۍ سره خوړل کېږي.

**Mold<sup>1</sup>**

قالب، ربخت، قالب کول، خاتته بهنیول، پسته خاوره، کل.

**Mold<sup>2</sup>**

چنياسکې، خانګړۍ (خاصیت، ډول). قالبول، په قالب کې اپول تاکلې شکل ورکول، خمیره، چنياسې د حقیقې فنګس (Eumycetes) له کبله، شکل ورکول، شومړې.

**Molder**

ټوتهه کېدل، خاورې کېدل.

**Molding**

د جنین د کوپې، عیارې دل د زېړونې د کانال سره د

زېروني په وخت کې، په قالب کښې اچول ، خاص شکل  
ورکول.

**Moldy**  
چنیاسک، چنیاسی.

**Mole<sup>1</sup>**  
مول، د مادی هغه مقدار چې په (12g) ګرامه کاربن (C)<sup>2</sup> کې د موجود کاربنی اتومونه له شمېر سره معادل وي (6.023.10<sup>23</sup>)، خانې، تکي، یو دول صحرايی موږک، سد، بند.

**Mole<sup>2</sup>**  
خال، یوه غوبښه کتله چې په رحم کې د هګۍ د استحالی له کبله منځ ته راخېي مول بلل کېږي، غوبښ خال، خپه ماتونکې.

- **Hairy Mole**  
د وښتنو مول، د وښتنو خال.

- **Hydatid Mole**  
هايدائیديفورم مول (Hydatidiform Mole) لپاره لنډه نښه ده.

- **Hydatidiforme Mole**  
په رحم کې د هګۍ د استحالی له کبله کتله.

- **Pigmented Mole**  
صباغي خال (Nevus Pigmentous) لپاره لنډه نښه ده.

**Molecular**  
مالیکولی، د مالیکول اړوند صفت.

**Molecule**  
مالیکول، کوچنی ذره، د دوه اتومو یا خخه منځ ته راګله کوچنی کتله، د یوی مادی ڈېره کوچنی ذره چې په کیمیاوی لحاظ خپل اصلی مادی خواص ولري د یوی مادی مالیکول بلل کېږي.

**Molest**  
د څورولو په غرض لاس ور اچول یا آزارول، تکلیف، تکلیف ورکول.

**Molestation**  
آزار، اذیت، ممانعت، تعرض.

**Molimen**  
د بدنه د نارامل کارتر سره کولولپاره سخته هڅه او زیار ایستل لکه هغه میاشتنی کوبښن او هڅه چې په طبیعی توګه د دھیض د منځ ته راتلو لپاره په بدنه کې ترسره کېږي.

## Molindone

دا سیداتیف او ترانکولایزر درمل دی چې هایدرولکلورادی مالګې بې د لبوتسوب (شیوفیننا) په درملنه کې پکار وړل کېږي.

## Mollities

نرمښت په غیر طبیعی توګه پوستوالی یا نرموالی - **Mollities Ossiam**  
د اوستییوملاسیا (Osteomalacia) په انډول.

## Molluscacide

د حلزمون وژونکې، هغه درمل چې حلزموننه او یا نور پاسته تنه لرونکې وژنې.

## Molluscous

د (Molluscum) پاسته تومور اړوند صفت.

## Molluscum

د جلدی ناروغیو یوه ډله د پوستکې لپاسه د یوی پستې زیاتې توموری کتلې شتون پواسطه نومول شي.

- **Molluscum Contagiosum**  
دا د پوستکې ناروغی ده چې د پوستکې پر مخ ګردی توبرکلونه یا انډفاعات منځ ته راخېي چې محتوى بې نیمه مایع او پسته ده.

## Molluscum Fibrosum

د پوستکې ګن شمېر فیبرومونه، پاسته فیبرومونه وده مومندنه (Neurofibromatosis) په انډول.

## Molluscum Sebaceum

دا د پوستکې سليم ډول تومور دی چې لېږي موډي وروسته له منځه خې.

## Molluscum Simplex

ساده ډول مولوکسوم.

## Molluske

تنپوستې، هغه ژوې چې بدنه نئي نرم وي لکه حلزمون.

## Molt

کریز کول، پې اچول، ویښته توپول، لغېبدل، ورګارې (ورک)، اچول لکه د (پس)، اویه کبدل.

## Mol Wt

مالیکولی وزن (Molecular Weight)، لنډه نښه ده.

## Molybdate

د مولیبديک اسيد هر راز مالګېزه بنه، د یوډ غږ عضوي مالګه چې د درنو فلزا تود آيونونو د شته والي تاکنې لپاره پکار وړل شي.

## Molybdenum

دا یو کېمیاوی عنصر دی کلک فلزي بنه لري سپین

نقره ئې (سینز) رنگ لري شمبر يا اټومي لمبرې<sup>(42)</sup> او اټومي وزن 95.94 ده او اختصاری نښه يا سمبول يې (Mo) ده.

### Molybdoprotein

هغه انزایم چې په ترکیب کې مولیبدوبنوم (Mo) ولري.

### Momentasone

هغه صنعتی کورتیکوسٹریوئید چې په موضعی ډول د التهاب او د هغه درماتوزونو د خارښت د تسکین لپاره کارول کېږي چې د کورتیزونونو په وړاندی ځواب ډرکوي.

### Momentum

د حرکت کمیت، د خوبخت اندازه د مادی محصول د سرعت يا چتکتیا پواسطه.

### Monad

وحید الحجروي حیوان، یو ظرفیته (بیولنسه) عنصر يا راډیکال، په میوزس کې د تقاراډ یوغړي.

### Monarthritis

د یوه واحد بند التهاب.

### Monarthicular

د یوه بند اړوند صفت، یو منفصلي (Monarticular) په انډول.

### Monaster

دا ستوري ته ورته جوړښت دی چې په مايتوزس کې د پروفیز په پایله کې لیدل کېږي.

### Monathetosis

د بدنه د یوه اړخ د هله بې موخي د چینجې په خبر لنډه حرکت د یوه هله اړیتیوزس.

### Monatomic

يو اټومي، د یوه ظرفیت لرونکي، مونویزېک.

### Monaural

د یوه غورې خخه د کاراخیستلو اړوند.

### Mönckeberg's Arteriosclerosis

دا درګونو ناروغری ده چې په سپین بېرو کسانوکي منځ ته راخې او درګونو منځنۍ طبقه د لینګیو (ساق) برخه کې کلکوالې مومى او د ګودوالې لامل ګرڅي په (1903-1925) کالونو کې د جرمني طبی پتولوژي عالم (Johann Georg Mönckeberg) پواسطه لومړي خل شرحه شو.

### Monocious

هغه پرازیت چې د خپل ودي سیکل لپاره یوازي یوه کوربه ته اړتیا لري، یوه کوربه ائیز، په یوه بنسته باندې نارینه او بنځینه خاصیتونه.

### Monesthetic

يو حسي، په یوه حس باندې اغېزه لرونکي، د یوه خانګرۍ او یوازي حس سره په تړاو کې يا د هغه ته اغېزې لاندې راتلل.

### Mongolian

مغولي، منگولیائی، مغل.

### Mongolism

منگولیزم، د ډون سندروم دا ډول ولادي نیمګړیا ده چې د کروموزوم نقصان شنه والي لري چې پلن او کوچنی کوپړۍ او پلنې پوزه لري او عقلني روسته والي (ناځ) لري، د ډون سندروم په خوانې نوم.

### Mongrel

د ګډ نسل لرونکې ژوې يا انسان، دوه رګه يا خورګه کس.

### Monilethrix

د وېښتانو خانګرۍ ناروغری ده چې وېښتان ماتېدونکي او غوټه غوټه (تسیچ د دانه) په خېر بنه لري

### Monilia

دا د فنګسونو لپاره په خوانې نوم دی چې او س د کاندیدیا په نامه یادېږي.

### Monilial

د مونیلیا اړوند صفت، د (Candidal) په اټبول.

### Moniliasis

په کاندیدیا باندې اخته کېډنه د (Candidiasis) په اټبول.

### Moniliform

د تسیچ دانو ته ورته، کاندیدیا ته ورته.

### Moniliformis

د (M.Moniliformis) چینجې یوه ډله چې (Acanthocephalan) د شخوند و هونکو حیواناتو پرازیت دی چې خینې وختونه انسانان هم اخته کوي.

### Monistate

د لپاره سوداګریز نوم دی (Miconazol Nitrate).

### Monitor

خارنه کول، خارندوی، تلپاتې خارنه، د ټولګي مشر، مبصر، حکم (ریفری)، یو ډول جنګي بېړي.

**- Ambulatory ECG Monitor**

هغه اکتروکاردیوگرافیک خوختنده ماشین چې د ریتم د ناجوریو د شمیر او وخت د تاکنی لپاره کارول کېږي (Holter Monitor) په انډول.

**- Multifunction Monitor**

د خو ډوله ګن شمیر دندو تر سره کوونکی مونیتور.

**- Patients Monitor**

د ناروغانو خارونکې.

**Monitoring**

خارنه، مونیتور کول، هغه منظم ډول د ناروغانو د کلینیکی کتنود لري ثبتول چې (وزن، د تو د خي درجه، ويني فشار او نورو معیارونو) پکي شاملېږي.

**Monkey**

بیزو، شادی، بیزو ګې، تقلید، لوسي کول، تبر ایستل.

**Monkshood**

يو ډول زه رنا که بوټې دئ.

**Mono**

دا یو مختارې دی او د یو معنی ورکوي.

**Monoacylglycerol**

مونوکلایسراید جورښت.

**Monoamid-N**

د یو آمیدی مرکب چې یوازی یو آمیدی ګروپ لرونکی.

**Monoamine**

د یو امين ګروپ لرونکی جورښت لکد (سیروتونین، دوبا امين او ناراپی نفرین، په خبر).

**Monoaminergic**

هغه نیورون پوري تپاو لرونکی چې مونوامینو نیورو ترانسفیرز (دوبا امين، نازاپی نفرین او سیروتونین) افرازوی.

**Monoamine Oxidase**

هغه انزايم چې کاتاکولاهیمینونه په غېر فعال بنه ماتوی (MAO) یې لندهه نښه ده.

**Monoamine Oxidase Inhibitor**

هغه درمل چې د MAO دنهی کولواوند اغېزی لري او د څکان په درملنه تپی کار اخیستل شی بنايی د لوړ ويني فشار لامل وګرځی (MAO inhibitor) یا (MAOI) یې لندهه نښه ده.

**Monoamniotic**

په یو امنیوتیک مایع جوف کې ودہ مومندنه چې ورته (Monozygotic Twins) ویل کېږي.

**Monobactam**

د لاکتیم په نوم د حلقوی هستی سره یو خای د مصنوعی استی بیوتیکونو یوه ډله.

**Monobasic**

هغه ماده چې یوازی یو اتوم هايدروجن د بدلون او خای په خای کېبدنې لپاره په خل جوړښت کې لري.

**Monobenzene**

دا پرته له رنګه سپین ډول دوړه ده چې د پګمنتونو د لپبدنې عامل په خبر پکاريږي.

**Monoblast**

د مونوسایتی لري کې اولیه پریکارس چې په پرومیوسیت اوپی، د مونوسایت د پېبدنې خخه د مخه حجره.

**Monoblastoma**

د مونوبلاست حجره خخه جوړ شوی تومور.

**Monoblepsia**

ديوازې یوه رنګ لیدنه او د نورو رنګنو په وړاندې رووندالې، د یوه خخه پرته د ټولو رنګنو رووندالې، داسي ناروغۍ حالت چې یوازی یورنګ پکې د لیدنې پړووی.

**Monobrachius**

هغه جنین چې یو مت لري.

**Monobulbia**

د یوې موضوع په وړاندې د علاقې تمرکز.

**Monocellular**

یوه حجره لرونکی، وحید الحجروي.

**Monocephalus**

يو عجیب الخلقة چې یو سرا او دوهه تنې لري.

**Monochlorothymol**

دا د میکروب ضد درمل دی فورمول یې (C<sub>10</sub>H<sub>13</sub>ClO) دی

**Monochoreea**

د کوریا ناروغۍ چې یوازی یو هله یې نیولې وي، یو اپخیزه کوریه، یوه اړخ ته دا لرقص.

**Monochorionic**

د یوه کوریون لرونکی.

**Monochorionic**

يو کوریونی، د Monochorial په انډول.

**Monochromatic**

یورنګي د یوه رنګ پوري اړوند.

**Monochromatism**

د تولورنگونو په اړاندې روښوالي هر خه تیاره بنسکاري

**- Cone Monochromatism**

د سترګو د کون (مخروطی جغريو) حجراتو اړوند روښوالي.

**- Rod Monochromatism**

د سترګو د راډ د حجراتو اړوند روښوالي.

**Monochromatophil**

هغه د حجراتو یا عناصر و رنګدنه چې یوازې یو دول رنګ اخلي

**Monocle**

د یوې سترګي اړوند، د یوې سترګي لرل، یوه عينکه لرل

**Monoclonal**

د یوې حجري خخه لاس ته راغلې. د یوه انفرادي کلون سره په تراو کې، د یوې حجري خخه زېړنده.

**- Monoclonal Antibody**

د یوې حجري خخه لاس ته راغلې انتئي باهې ګانې چې بنائي د کانسر ونو په درملنه کې ګټه ورو.

**Monocontaminated**

یوازې د یو دول میکروب پواسطه اخته کېنده.

**Monocular**

د یوه انفرادي کلون سره په تراو کې، د یوې حجري خخه زېړنده یوه سترګه لرونکي، د یوې سترګي اړوند.

**- Monocular Vision**

د یوې سترګي پذربعد د کتنې توان لرل.

**Monoculus**

د یوې سترګي بنداز ترل، هغه ناقص الخلقه چې یوازې یوه سترګه لري.

**Monococcus**

هغه کوکوس چې یوازې له یوې حجري خخه منځ ته راغلې وي.

**Monocyclic**

یوه حلقة يې، یو کپیز، په کېمیا کې هغه جو پښتونوته ویل کېږي چې یوازې یوه کپی (سیکل لري).

**Monocytesis**

د یوه جنین بلاربتو، یو ماشوم زېړونه.

**Monocyte**

د سپینو کریواتو خخه تر تولو غتیه حجره(15-10%) د کریواتو جو رو.

**Monocytic**

د مونو سایت (Monocyte) اړوند صفت.

**Monocytopenia**

په وينه کې د مونو سایتونو لړوالي نیمسکرتیا حالت.

**Monocytosis**

په وينه کې د مونوسیت حجراتو زیاترالی چې ورته د (Glandular Fever) هم ویل کېږي.

**Monodactylism.**

د یوه ګوتې لرونکي، یوازې یوه ګوتې په لاس یا پښه کې درلودل.

**Monodal**

يو غږي، یو غږ لرونکي.

**Monodiplopia**

د یوې سترګي دووه دو له لیدنه د یوې سترګي پواسطه مضاعف (دوه) لیدنه.

**Monodermoma**

هغه تومور چې د یوې دو له جرمینال طبقې خخه جو رو وي.

**Monodral**

د پښینات لپاره سودا ګریز نوم دی چې د پاراسمپاتیک عصب بلاک لپاره پکار وړل کېږي.

**Monoecious**

هغه حیوان د نر او بنهینه جنس دواړو خانګرتیا لري (نرېڅي، ایجرا، یو کوربه توب، د ودې پړ اوونو سترپتیا لپاره یوه کویه ته اړتیا درلودل.

**Monoethanol amine**

په متوسطه توګه لزوجي مایع (C<sub>2</sub>H<sub>5</sub>NO) فورمول لري او په فاسفولیپیدونو کې شته والې لري او د سرفکتیانت په توګه پکار بېږي.

**Monoiodothyrosine**

هغه آیودین لرونکي امینواسیده چې د تایروکسین تراي آیودوتایروینن په جو پښت کې د منځنۍ حد ماده شمېرل کېږي.

**Monogamous**

هغه سړي چې د یوې بنهڅي سره د واده کولو اراده لري.

**Monogamy**

په یوه وخت کښې د یوې بنهڅي سره واده.

**Monogenesis**

د غیر جنسی تکثر پواسطه د مثل تولید.

**Monogenic**

يو جن د یوه جن اړوند.

**Monogenous**

د غیر جنسی لاری د مثل تولید شوی حالت.

**Monogerminal**

د یوی واحدی هگئی پواسطه منع ته راغلی.

**Monoglyceride**

هغه جوربنت چي یوازی یو غور اسید (شحمی اسید)، یا گلایسراید خخه ایستالی شوی وی گلایسرایدی ایستیریفای جوربنت.

**Monoiodotyrosine**

د تایروزین مشتق دی چي یوازی یو اتوم آیود او په تایراید غده کې موندل کېږي.

**Monolayer**

د یوی طبقي "پانې" لرونکي.

**Monocular**

د یوی حفری "ژوري" درلودونکي.

**Monologue**

د یوہ سري خبرې، په درامه کښې د یوہ سري خبرو برخه.

**Monomania**

د یوی موضوع اړوند لېوتوب (شباداتوب) دی. هغه پساکوز چي موضوعګانې یې د یوی دلي اړوند وي.

**Monomastigote**

د یې متروکې لرونکي.

**Monomelic**

د یوہ اندام درلودونکي.

**Monomer**

هغه ساده مالیکول چي مالیکولی وزن یې نسبتاً اړوی او کولائي شي (داي مير، تراي مير، او با پولې مير) جور کړي، په چېله په یوہ مالیکول کې د یوہ مالیکول جوربنتیز واحدنه.

**- Fibrin Monomer**

د فيبرین مونونمير.

**Monomeric**

د مونو مير اړوند صفت، په جنتیک کې هغه جین يا جینونه چي په یوہ لوکس کې شته والي ولري.

**Monometallic**

د یوہ فلزی عنصر لرونکي، یه یوہ مالیکول کې د یوہ فلز لرونکي.

**Monomicrobial**

د یوہ مايكروب لرونکي، د (Monomicrobic) په انډول.

**Monomolecular**

د یوه مالیکول مرکب او جوربنت یو مالیکولی.

**Monokine**

دا یوه عمومي اصطلاح ده د حل و په مدیاتورونو لپاره چې د معافیت په غبرګون کې دا انتی بادی ندي او یا هم کمپلمنت هم نه ګنيل کېږي دوى د مونو نوكلیر فاګو سایتونو پواسطه منځ ته راخې.

**Monomorphic**

یوه بنه لرونکي، د یوه شکل خاوند، یوه قواره لرونکي.

**Monomphalus**

هغه عجیب الخلقه نیمگری زبروونه چې د نامه د غوتی له برخې یو پر بل پورې نښتې بنه لري

**Monomyoplegia**

د یوی واحدی عضلي فلچ.

**Monomyositis**

د یوی واحدی عضلي التهاب.

**Mononeural**

د یوه واحد عصب خخه منشه نیول، یو عصبي.

**Mononeuritis**

د یوه واحد عصب التهاب.

**- Mononeuritis Multiplex**

د خو عصبي رګونو چې یوه واحد عصب منشه لري التهاب منځ ته راتک.

**Mononeuropathy**

د یوه واحد عصب هر راز ناروغۍ.

**- Mononeuropathy Multiplex/Multiple**

د خو عصبي رګونو چې یوه واحد عصب منشه لري هر راز ناروغۍ منځ ته راتک.

**Monont**

شیزونت (Schizont)، خوان.

**Mononuclear**

یوه هسته یې، یوزړې لرونکي او خښتن.

**Mononucleosis**

په وينه کې د مونو نوكلیر حجراتو زياتولی

**- Chronic Mononucleosis**

مزمن ډول مونونوکلیوزس. د مزموني ستوريا ستدروم.

**- Cytomegalovirus Mononucleosis**

هغه اتناني ناروغۍ چې عامل یې سایتو مېگالو ویروس وي او اتناني مونو نوكلیوزس ته ورنې والي ولري

**- Infectious Mononucleosis**

اتناني مونو نوكلیوزس. د ایشتاین بار خخه سره چینه

اخیستونکي حاد عفونت چې د (تبی، کمزوري، لمفاڈیونپتی، او په محضی وینه کې غبر وصفی لمقوسایتونه د ستونی سوروالی او نور غبرګون خرګندونه کوئی د پېژندلو پور ګرځی.

### **Mononucleotide**

مونونوكلیوتید، د اسید فوسفوریک او یوه ګلوكوزید یا پنتوزید ګډ جوربنت چې د نوکلیک اسید د هایدرولایزس خخه لاس ته رائخي.

### **Mono-octanoin**

د ګلایسرول نیمه مصنوعی مشتق چې داخل الکبدی او د ګپو صفراوي مجراءکانو کولسترولی ډبri ویلی کوئی.

### **Monoparesis**

د یوه واحد لوري د بدن نیم فلچ کېدنه یا عضلاتي ضعف.

### **Monoparesthesia**

د لمس د حس اختلال په یوه واحده برخه د بدن کې.

### **Monopathy**

د یوه واحد قسمت د بدن ناروغې.

### **Monophasia**

هغه آفازی چې د یوه (واحد توري، لغت یا فقری) په ړاندي ګونګوالی پکې شتون لري.

### **Monophasic**

د مونوفازي اړوند صفت.

### **Monophenol Mono-oxygenase**

مونوفینول مونواکسیجنیز، د اکسیدرو دوکنیزونو یوه ډله چې د تایروزین خخه ملانین د جورپدلو په لار کې یوه مرحله کتلايز کوي.

### **Monophthalmus**

د یوې سترګې خاوند جنین یا شخص، یو سترګې.

### **Monophyletic**

یوه خانګه لرونکي، د یوې واحدی زېرمې خخه منشعب د یوې اساسی او بنستیزې مجرأ خخه زېرنده.

### **Monoplegia**

د بدن د یوې واحدی برخې فلچ (کوزن) لرل.

### **Monoplegic**

د مونوپلیجيا اړوند.

### **Monopolar**

يو قطبې، د یوه قطب لرونکي.

### **Monops**

د یوه سترګې خاوند جنین، یو سترګې جنین ولادي خطداه.

### **Monopus**

د یوه پښې لرونکي جنین چې ولادي نیمکړیا ده.

### **Monorchidism**

د **Monarchism** (په انډول).

### **Monorchis**

د یوه مرغېږي لرونکي ثارینه ماشوم.

### **Monorchism**

د یوه مرغېږي لرونکي هغه حالت چې خوتلنګ کې یو مرغېږي شتون لري.

### **Monosacharid**

مونوسکرايد یوه قیمهه قند دا هغه دول کاربوهايدریت دی چې د اسید پواسطه د هایدرولایز له مخې نشي کېدای چې په ساده موادو واپري.

### **Monosexual**

د یوه جنس خاوند د یوه جنسټ لرونکي.

### **Monosodium glutamate**

د ګلوتامیک اسید سودیمی مالګه چې معمولاً د غذائي موادو د خوند په موځڅکار وړل شوي. د **Chinese Restaurant Syndrome** (په انډول).

### **Monosomy**

د داسې حجرې شتون چې د یوه جوره نورمال دیپلولئید پر خاۍ یوازې یو معمولي کروموزوم لري.

### **Monospasm**

د یوه غړي یا لوري د هې سېزم درلودنه.

### **Monospecific**

په یوه خانګړي دلنجذبی په یوه خانګړي تبا لرونکي.

### **Monosporium**

داد چنیاسې (فنګسونو) یو دل دی چې مدوراما یکوز منځ ته راوري.

### **Monostratal**

د یوازې یو منفردی طبقي (**Stratum**) اړوند صفت.

### **Monostotic**

يو هډوکیز، په یوه هډوکې باندې اغېډه لرونکي.

### **Monosubstituted**

په مالیکول کې یوازې د یوه اتم جانشين شوی حالت.

### **Monosymptomatic**

د یوه نښې لرونکي، د یوه عرض لرونکي.

**Monosynaptic**

د یوه ساینپس لرونکی.

**Monoterminal**

د یوه انتها لرونکی، د یوه پایلی لرونکی.

**Monotheamin**د تیوفیلین مونو ایتانول امین لپاره سوداگریز نوم دی  
چې د عضلاتو استرخا ورکونکی او مدرر درمل دي**Monotherapy**

د یوه منفرد درمل سره د یوه ناروغی درملنه.

**Monothermia**سهاراو مازیگر د بدن د یوه دول تودوځي حالت د  
ورئخي په اوړدو کې د بدن د تودوځي ساتل.**Monotocous**د یوه اولاد زېړول، په یوه وخت او مهال کې یوازی یوه زېړونه  
کول.**Monotonous**یوه دول ورنګبدل، یو رنګ، یو خبل، د یوه مقویت  
لرونکې.**Monotrichous**د یوه متروکې (فلاجیل) لرونکی. د یوه منفرد قطبی  
فلاجیل لرونکې.**Monotropic**

یوازی په یوه دول باندي اغېزمن

**Monounsaturated**هغه کیماوی مرکب چې یوه دوه گونې یا درې گونې پیوند  
ولري**Monovalent**د یوه ظرفیت لرونکی. د یوه څانګړی اتنی جن یا اتنی  
باڼۍ سره د بوځای کبدو تو ان لرل. یو ولاښه.**Monoxenic**د یوه څانګړی دول پېژندل شوی میکروب سره مل چې  
دا اصطلاح د میکروب نه لرونکو ژوو په اړه پکارېږي.**Monoxenous**

یو کوره بې د ودې د بشپړتیا لپاره واحد کوره ته اړتیا لري

**Monoxid**هغه اکساید چې په خپل مالیکول کې یو اتون اوکسیجن  
ولري.**Monoxygenase**

موناکسیجنیز اتزایم.

**Monozygotic**

د یوه زاګوت اړوند.

**Mons**

راوتلي برخه، برجهسته، وړاندې راوتې برخه.

**- Mons Pubis**

د عانې (سپوغری) د برخې راوتلي برخه.

**- Mons Veneris**دا د عانې هغه راوتلي برخه د چې په نېټینه جنس کې په  
برجهسته توګه (جوته، بهه شتون لري).**Monster**عجیب الخلقه، غته بلا، هیولا، دیو، هغه جنین چې د بدن  
په یوه برخه یا تول بدن کې په نېټکې بتای وده اخته وي.**- Autositic Monster**هغه چې په یوازی او مستقل دول د ژوند کولو ورتیا لري او د  
وینې بهیر تر خنګ پرازیتې جورښت ورکوي.**- Compound Monster**

پدې حالت کې د بعضی برخو او غروه تضاعف شنه والي لري.

**- Double Monster**داد یوه هکي *Ovum* خخه منځ ته راخې خو مضاعف کېږي،  
نته، لاس پنسې "وده موسي".**- Emmenic Monster**

قاعده یا حیض کوونکی عجیب الخلقه ماشوم

**- Endocytic Monster**دا هغه دول ناقص الخلقه ماشوم دی چې په رحم کې پاتې کېږي  
او له رحم خخه نه راوزي او هلتنه په تومور اوښته کوي.**- Parasitic Monster**هغه دول جنین چې پر بل جنین پوری نښتې وي او یوازی توګه  
د ژوند کولو ورتیا نلري او پرازیتې بنه لري.**- Triplet Monster**درې گونې موښتر پدې حالت کې درې نېټکې وده موندلى  
جنین سره نښتې بنه لري. درې غبرګه دول سره نښتې جنین.**- Twin Monster**دوه گونې غبرګ او سره نښتې موښتر د *Double Monster* په  
اندول.**Monstriparity**

د عجیب الخلقه ماشوم زېړونکی مور ته ویل کېږي.

**Monstrosity**ناقص الخلقه یا نېټکې لنګون یا زېړونه، عجیب  
الخلقه.**Monstrosity**

د ناقص الخلقه ستروالي او غټه والي انومالي ته وايې.

**Monstrous**

د دیوپهشان، ډېر لوی بې رقمه، ظالم، شریر، د مونستر اړوند.

**Montes**

راوتلي برخې، برجسته، جوټي برخې.

**Monticuli**

د جو پښتونو کوچنۍ جوټې او راوتلي برخې.

**Monticulus**

کوچنۍ راوتلي برخې.

**- Monticulus Cerebelli**

د مخچې راوتلي کوچنۍ برخې.

**Mood**

يو انفرادي متهیج حالت، هیجانی طبیعت، حالت، حال، حوصله دماغ خلق، خوی، مشرب.

**Moodiness**

څکان، خواشینې.

**Moody**

بد خلقه، بد خویه، غوصه ناک.

**Moon-like Face**

سپودمۍ ته ورته مخ چې په کوشنک سندورم کښې لیدل کېږي.

**Moon-Struck**

لبوټوب، ګیچ.

**MOPP**

هغه د درملنې رژیم چې پکې او **Mechlorethamine** (Vincristine) او **Oncovin** (Procarbazine) په ګړ پول د سرطان په درملنې کې پکار وړل کېږي.

**Moral**

اخلاقې **Morale**، اخلاقې رویه، مورال جوئې، معنویات.

**Moraxella**

داد شیزو مايست له کورنې خخه یو ډله پاکټریاوا په چې د پرازیت او ناروغي زېړونکې په خېر په توډه وينه لرونکو حیواناتو کې موندل کېږي.

**- Moraxella Lacunata**

د مورالکس لکوناتا باکټریا د **Hemophilus Duplex** په انډول.

**Morbid**

د رنخورتیا اړوند، نا سالم، ناروځه، پرته له روغتیا، پاتولوژیک، غیر عادی، معیوب، عیبی، په ناروځی مصاب.

**- Morbid Anatomy**

د **(Pathology)** په انډول. ناروځه اناټومیک جوړښت.

**Morbidity**

مصابیت، ناروځتیاوو د خپرېدنې کچه، زړه بکړونکې رنځ، د ناروځي حالت په یوه ټولنه کې د ناروځي زیاتېدنې نسبت د روغتیا انډول سره ګنل کېږي.

**- Morbidity Rate**

د مصابیت کچه په سل زره کسانو کې.

**Morbilli**

شرې، د شري ناروځي، سرخکان.

**Morbilliform**

شرې ته ورته د پوستکي سره ډوله اندفاعات دي.

**Morbillivirus**

د شري ناروځي منځ ته راډونکې ویروس، د شري ناروځي ته ورته ویروس، د پارمیکسوویروس د کورنې د ویروسونو یو ډول چې د شري ډول هم پکې وړ شاملېږي.

**Morbitic**

ناروځي منځ ته راډونکې، د مصابیت **(Morbid)** اړوند صفت.

**Morbus**

ناروځي، رنخورتیا.

**- Morbus Caducus**

د **(Epilepsy)** په انډول، صرעה، پېرانې حالت دا هغه اختلاجي حالت دی چې سمدلasse منځ ته راخې او عام خلک بې پېرانو نیولى بولې.

**- Morbus Congenital Heart Disease**

هغه شدید سیانوز چې د زړه د ولادي ناروځي له کېبله وی.

**- Morbus Coxarius**

د ورانه د بند ناروځي.

**- Morbus Hemorrhagicum Neonatorum**

د ماشومانو ویته ورکونکې ناروځي.

**- Morbus Maculosus Werlhoffi**

پرته له کوم معلوم لامل خخه ترومبوسايتوبینیک پورپورا ته

ویل کېږي د **(Morbus Werlhoeffii)** په انډول.

**Morculation**

توبیه- توبیه اوجتول او غوشول، د یوه تومور توبیه- توبیه کول او هغه توبیه- توبیه راوېستل.

### Mordant

هغه ماده چې د رنګ ثابت کولو لپاره پکار وړل کېږي.

### Morgue

هغه خای چې د هلتہ د مری جسد د بشودني لپاره کېښوول تر خو چې هغه خاورو ته سپارل کېږي.

### Moria

عقلی زوال، دروانپهونه علم کې په ناروغری سره د شوخي او تیوکوتکالو سره لبوالتیا درلوډنه په ناروغری یا غیر عادي توګه د توکوکو ویل سره لبوالتیا او علاوه خرنکندوي، حماقت او بې شعوري.

### Moribund

مر ژوندۍ، د مرگ او زنکدن حالت، هغه حالت چې د مرینې حالت خرنکندوي، مری، مر شوې.

### Mornidine

د پیپامازین لپاره سوداګریز نوم چې د فینوتیازین مشتق دی او د کانګو ضد اغېزه لري.

### Morning

سهار، ګھېخ، د ورځی لوړۍ برخه چې د غرمی تر<sup>(12)</sup> بجو پوري ګئيل شي.

#### - Morning -after Feeling

د (Hangover) په انډول، پاتې شونې، بقايا، اثر، یادگار، د سردد او د مزاج خرابي چې د شابو خوارک سبا شپه پېښېږي خماری، الکھولی رنخورتیا، الکلی کسالت.

#### - Morning -after Pill

د پلاربیست ضد ګولیو د راتلونکو وړخی تابلیت چې نېډدي کبدو وروسته خورل شمی (Next-day Pill) په انډول.

#### - Morning Sickness

هغه زړه بدوالۍ او کانګي چې د پلاربیست پرمھال په لوړۍ کې په بنځو کې د سهار له خواشون لري،

### Moron

د لې شعور لرونکي، کم عقله، احمق، هغه چې عقلني تاخړ لري او د عقلې ضربې يې د<sup>(69-50)</sup> تر منځ وي.

### Moronyt

د کم عقلې، او د لې اندازې پوهېدنې حالت.

### Moro Reflex

هغه عکسه چې په نوي زوکړو ماشومانو کې د لور غږد او رېدنې تثبیت لپاره کارول شي نو ددې لپاره ماشوم د

کتنې پر میز اچول شي کله د میز لپاسه ضربه ووهل شي د غږ سره سم ماشوم خپل لاسونه راتولوی او غبرګون خرکندوي لوړې څل دا په (1874-1951) کالونو کې په جرمنی کې د ماشومانو متخصص داکټر (Ernst Moro) پدرېعه وکارول شوه او معرفې شوه.

### Morose

بد غونې، خواشینې، خې.

#### -morph

دا یو روستاري دی چې (دبني او شکل) معنې بشپړوي.

### Morphallactic

د تازه جوړولو اړوند، د له لاسه تللي نسج یا غړي نوی جوړول.

### Morphallaxis

نوی او تازه جوړول.

### Morphea

مورفیا، د پوستکي یو ډول ناروغری ده چې منضمی نسج د پوستکي د ژړو مېځکي اندفاعاتو سره چې به چاپېریال سري ارغونې هالي شتون لري ځینې وختونه د تحت الجلدی نسج خای نیسي (پچونه، باډونه او عاجې کلک سیېنې کړخو دلو، له مخې د پېژندلو وړ ګړئي).

### Morpheme

هغه ډېره کوچنې کلمه چې د معنې ورکولو وړتیا ولري لکه مختارۍ او روستاري.

### Morphia

د (Morphine) په انډول، دا یو ډول مخدره الکلولئید دی چې اپین "تریاکو" جوهر خخه چې مخدرا او درد ضد اغېزه لري لاس ته راخې او د مورفين سلفیت په خې مصرفېږي، داسي یوه دوا چې په سري باندي خوب راولي.

### Morphine

مورفین، د (Morphia) په انډول.

#### - Morphine Drugs

مورفین درمل.

#### - Morphine Hydrochlorid

مورفین هايدروکلورايد.

#### - Morphine Injection

مورفین پېچکارې.

#### - Morphine Tablets

د مورفین تابېتې مستحضر چې د خوارک لپاره وي.

- <b>Morphine Sulphate</b>	مورفین سلفیت.	<b>Mors</b> مرینه، مرگ، فوت، له منئه تلل، اجل.
<b>Morphinism</b>	هغه رنخورتیا چې د مورفین له کبله منځ ته راخې.	<b>Morsel</b> لپ، خوندوزخواړه، ګوله، مرۍ، کې، یوه مزه داره ګوله، وروکې سړۍ، وړه توټه
<b>Morphinomania</b>	د مورفین سره لپواليما او اعیتماد درلودنه.	<b>Morsus</b> چیچلی، د غابن یا لشکي چیچلوا خای، سوچیدنه، توټه، مرۍ.
<b>Morphium</b>	د (Morphine) په انډول.	<b>- Morsus Diaboli</b> ربنسه ئی، تاریزه انتها، لکه د رحم د تیوب فيمیریا.
<b>Morphodifferentiation</b>	د بنه ورکوونکو حجراتو ترتیب ورکول د یوه غږي د راتلونکي او اصلی اندازې او جوړښت د منځ ته راپړلو په موخته.	<b>Mortal</b> مر کبدونکي، د مرینې په حال، فاني، مهلك، وزونکي.
<b>Morphogen</b>	بنه جوړوونکي، په ایمبریونیک انسابو کې د موادو نفوذ ورکول تر خو چې راتلونکي بنه د خونې سره سم منځ ته راشې، په جنین کې یوه د خپريدو ور ماده چې ادعا کېږي په مورفوجنيزس باندي د اغښې لپاره غلطني ګراديانتې رامنځته کوي.	<b>Mortality</b> مرگ، د مرینو شمبړه، مرینه.
<b>Morphogenesis</b>	جوړدنه، بنه نیولو، دینې او شکل جوړولو کېنلاړه.	<b>- Perinatal Mortality</b> د هغه مرینې شمبړه چې د بلارښتون په اته ويشهتمه اوښي او د زړې بدنه خخه یوه اوښي، وروسته منځ ته راغلي.
<b>Morphogenetic</b>	د شکل او بنه نیولو (Morphogenesis) اړوند صفت.	<b>- Mortality Rate</b> د کال د مرینې کچې اندازه او انډول په سلنډه سل زره کسانو کې بنوول شي.
<b>Morphology</b>	د ژونديو موجوداتو د جوړښت او د بنې - شکل پېژندنې اړوند علم او پوهه.	<b>Mortally</b> په وزونکي توګه، په کاري ډول.
<b>Morphologic</b>	د مورفولوژي (Morphology) اړوند صفت.	<b>Mortalogram</b> هغه انخوریزه جدول چې پکي د مرینې شمبړه د زمانې دورې، عمر، جنس له مخې په خړګند ډول راغلي وي.
<b>Morphometry</b>	د بنې او شکل تاکنې کېنلاړه.	<b>Mortar</b> هاون، زنګوله، پرته له بنې او عيې چې پکي درمل خیل او ماتېږي.
<b>Morphosis</b>	د یوه غږي او یا برخې د جوړدنه حالت پروسوه.	<b>Mortician</b> د مرې غم خورونکي، د مرې سمبالونکي، مرې بنسخونکي.
<b>Morphotic</b>	د شکل ګيري يا بنې (Morphosis) اړوند صفت.	<b>Mortification</b> ګانګرن (Gangrene)، نکوزس ، ورسټبدنه، وزنه ، شنډونه، شرمونه، ترتنه.
<b>-morphous</b>	دا یورستاري دئ او د جوړښت (بنې) معنى بشپړو.	<b>Mortify</b> وژل، شنډول، څيل سپکول، شرمول.
<b>Morrhuate</b>	د کب (ماهي) د ځیګرد غورو شحمي اسيدونه دا مواد تصلب ورکوونکي ماده ده چې د وریدي ورکوز او هيموروئيد تصلب لپاره پکاريږي.	<b>Mortis</b> د (Rigor) په انډول ، شدت ، ، صلات ، سختي يا سختګيرۍ ، تاو تريخوالې (خشونت) ، جوړ (خورولو) ، څيل، سختي ، شدید ګرمي يا سړښت ، خير او دقت ،

نازک بینی ، د بدن د اندام د انساجو سختوالی ،  
شخی کلک والی، له تبی دمخه سربست یا لرده .

### Mortuary

په رو عنونونو کې د مړو جسدونو د کېښودنې خانګو پې سره  
خونه .

### Morula

دا یوه کلکه کتله ده چې توت ته ورته بنه لري او  
ایمربیونیک ژوند د هنگی د القاح وروسته په لومړنی  
وده کې منځ نه رائجی چې هنگی وده مومنی او و بشنه  
کوي .

### Mosaic

موزائیک هغه حالت چې د خو تقوی د یو خای کېدنی  
څخه منځ ته رائجی په جنیتیک کې د دوه یا خو حجره یو  
خای کېدنه ده چې کروموزومي جو پست ی سره تو پیر  
ولري او په یوه شخص کې شتون ولري .

### Mosaicism

د یوه زایگوټ خخه مشتق شوی حجره ترکیب چې د  
جينوتایپ او کاریوتایپ له پلوه بپلابیل کروموزومي  
ترکیب ولري .

### mOsm

میلی اوزمول (Milli Osmole) په انډول .

### Mosquito

ماشي، غومیاشي، هغه حشره چې وينه زیښی او بل  
چاته یې لېږدو .

#### - Mosquito Cidal

د میاشو وزونکی درمل .

#### - Mosquito Cide

د میاشی ضد، میاشی وزونکی .

### Moss

خره، ډېر نازکه نبات چې پانې ګلان او رینه نلری او پر  
پلنوشیانورا شنہ کېږي .

### Mother

مور، ادي، اصل، بنسټ، هغه چې زېړونه کوي .

#### - Mother -Fixation

هغه حالت چې پکي ديو چا وده (انکشاف) ودرېږي او هغه  
د ماشومتوب په بنه پاتې کېږي او د مور پوري تړلې پاتې  
کېږي .

#### - Mother Hood

موروالې، هغه نجلې، چې د زېړونې په عمر کښې وي .

### - Mother Less

بې موره، یتیم .

### Motherly

مورنې، د مور .

### Motile

خوئنده، خوچدونکي .

#### - Extremely Motile

بې نهايته خوئنده حالت .

### Motilin

دا پولې پیپتايد هورمون چې د انتروکرومافین پواسطه  
په کولمو کې ترشح کيری او د سپیسپین ترشح او کولمو  
حرکت ته تنبهې بنه ورکوي .

### Motility

د حرکت ورتیا درلودنه، تحرکیت .

### Motion

خوچدنه، تحرک .

#### - Motion Picture

خوئنده تصویر، دسینماfilm .

#### - Motion Sickness

د سفر ناروغۍ، هغه ناروغۍ چې په د سفر پرمهال کانګې زړه  
بدوالی او یا هم د نس ناستې په دول پېښېږي .

### Motionless

بې حرکته، بېدمه، ودرېدلې .

### Motive

توخه (انګیزه) سابق، محرك خوئنده، دخوئیدو .

### Motiveless

بې حرکته، بې خوئنسته، بې موخي، بې انګیزې .

### Motoneuron

حرکي نیورون .

#### - Lower Motoneuron

ښکته حرکي نیورون .

#### Peripheral Motoneuron

محیطي حرکي نیورون .

#### - Upper Motoneuron

پورتنی حرکي نیورون .

### Motor

حرکي، د حرکت اړود یوه عضله یا عصب چې د بدن  
حرکت منځ نه راوري .

#### - Motor Area

د (Motor Cortex) په انډول د دماغي قشر هغه برخه سیمه .

چې د حرکي اعصابو د حرکي سیالو لېبد له مخي د ارادى  
عضلاتو حرکات کنتیرولوی.

#### - Motor Disorder

حرکي تشوشتا چې پکي د اعصابو تخریب له امله عضلي  
تقلصاتو تولید له منځه ئې.

#### - Motor End Plate

حرکي اعصابو د پایلې برخه چې د عضلاتو فایبرونو سره  
اتصال لري.

#### - Motor Nerve

حرکي اعصاب چې سیالي له دماغ او نخاع خڅه عضلاتو ته  
لېبردوی او د خوختښت لامل کېږي چې ورته (Efferent Nerve)  
هم وايې.

#### - Motor Neurone

هغه نیورون چې د لاری (Pathway)، یوه برخه ده او سیالي له  
دماغ خڅه عضلاتو یا غدواتونه لېبردوی.

#### - Motor Neurone Disease

هغه حرکي نیورون ناروغۍ چې د لاری (Pathway)، یوه برخه ده  
او سیالي له دماغ خڅه عضلاتو یا غدواتونه لېبردوی.

#### - Motor Pathway

د حرکي نیورونونو لپې، چې حرکي قشر شخه تر عضلاتو دوام  
لري.

### Motrin

د (Ibuprofen) مستحضر سوداکریز نوم دی.

### Mottling

په غیر منظم برخو کې (پېړنګي خېږي، رنکارنګ، خال، رته  
رته) ډول خاپي منځ ته راتګ، د غیر منظم سیمو په بېه د  
رنګ بدلبنده.

### Mottle

برګول، داغل، خال و خل، خال خالکول

### Mottled

هغه پاچونه (Patches) نوته پتني (دټپ) سره روغول چې بیلاپل  
رنګونه لري.

### Moulage

د (Mold) جورول د مودل جورول د موم یا پلستر خڅه.

### Mould

قالب، بله بېه.

### Moulder

توته کبدل، خاور پکبدل. انخور ګر، قالب کونکۍ.

### Moulding

قالب اخیستنه.

### Mouldy

چنیاسک.

### Moult

د (Molt) بله بنه، بنی تویونه، پخی تویونه، ورگ اچونه،  
کریز.

### Mound

غونډی، غر، کوتہ.

### Mounding

جوت کبدنه، د عضلي کتلې جوت کبدنه او زیاتې دنه  
کله چې عضلي کتلې جوت کبدنه او زیاتې دنه کله چې  
عضلات پاسته او له منځه ولاړ شي او توګوري بنه غوره  
کړي دا پر عضلاتو د ضربی واردولو له کبله منځ ته  
راخې.

### Mount

د نموني برابرول او تیارول، د سلاید تیارول آزمونې  
او خپرني لپاره، د یوې سانندویه (پیاره کونکۍ) مادې  
پرمخ ثابتول.

### Mountains

غر، ګنې یې غرونډ (Mountains) بلل شې.

#### - Mountain Fever

د بروسیلوزس (Brucellosis) په اندول.

#### - Mountain Sickness

دلوي ارتفاع ګانوا پونډ ناروغۍ د (Altitude sickness) په اندول.

### Mouse

موږک کوچنۍ حیوان دی.

### Joint Mouse

کوچنۍ شوی بند.

#### - Peritoneal Mouse

د پریتوان موږک دا کوچنۍ جسم دی چې په آزاده او جلاتوګه په  
پریتوان کې شتون لري دا جسم کله ناکله په رادیو ګرافی کې د  
لیدنې وړو وي.

### Mouth

خوله، سورې، فم د لاری د پیل برخه، په خانګړې دول  
دهضمی کاتال هغه منځنۍ سورې، هغه جوف چې ژبه  
او غابونه لري.

#### - Fish Mouth

د کې (ماهي) خوله.

#### - Mouth-to-mouth

خوله په خوله.

#### - Mouth to - mouth Resuscitation

خوله په خوله بیا راغونه.

#### - Mouth -to-mouth Ventilation

خوله په خوله تنفس، د (Resuscitation Cardiopulmonary) په اندول.

- <b>Open Mouth</b>	وازه خوله.	<b>Mover</b>	هغه خه چي حرکت منځ ته راوري، د خوختښت توپیدونکي.
- <b>Stenotic Mouth</b>	تنګه خوله، متضيقه خوله.	<b>Moxybustion</b>	دا هغه درمانه ده چي لري ختيئڅ کي دپوستکي برخې پاسه د وج شوي وبنوسو خپدلې موادو کېښودنه خخه کار اخلي.
- <b>Trench Mouth</b>	کنده لرونکي خوله، د وریو التهاب د نکروتايزېنګ قرحي سره.	<b>MPD</b>	دا اکثر حد اندازه چي د تعویز وړ وي د وړانکو هغه اندازه چي تطبيق يې بدن ته ضرر او زیان وناري (Maximum Permissible Dose) لپاره لنډه نښه ده.
- <b>Mouth Ulcer</b>	د خولي قرحي، د خولي دته او ژبي لپاسه د تپونو شتون.	<b>MPH</b>	د عامې روغتیا د ماستري دېپلوم لرونکي (Master of Public Health) لپاره لنډه نښه ده.
- <b>Mouth wash</b>	خوله ویشنځونکي هغه محلول چي خوله پرې مینځل کېږي او د باي کاربونيت پوتاسيم، بُرات سوديم، تایمول، کالیپتوول، میتاپل سالیسلات د امارانت محلول، الکھول، ګلايسرين او او بو خخه جوړ شوي دي.	<b>MP joint</b>	د لاسونو د مبتاکارپ او ګوتوبند (Metacarpophalangeal joint) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Mouthful</b>	گوله مړي، مړي (لقمه)، کې مړي.	<b>M. Phys. A</b>	د فزيوتراپي ټولني غري (Member of the Physiotherapists' Association) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Mouthpiece</b>	ژبي، د شپېلې هغه برخه چي په خوله کښي نیول کېږي.	<b>MPS</b>	د درمل جوړونکو ټولني غري (Member of the Pharmaceutical Society) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Moustache</b>	بریت، د پورتنيو شوندو لوپاسه ویښتان.	<b>Mr.</b>	د روئټنکن زرمه برخه (Milli Roentgen) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Move</b>	بنورول و حرکت، خای بدول، پارول.	<b>M.R.A</b>	د ميديکل رېکارډ کتابتون لرونکي (Medical Record) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Movable</b>	د خوختدو وړ، متحرک.	<b>M.R.C</b>	د زپرمه کولو طبی دله (Medical Reserve Corps) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Movement</b>	تکان، خوختښت، حرکت، د مکان بدلون، تکان، یون، تشپدنه.	<b>MRC</b>	د طبی خپنو شورا (Medical Research Council) لپاره لنډه نښه ده.
- <b>Ameboid Movement</b>	آميبي حرکت چي د حجري د سايتو پلازم سره ملي.	<b>MRCGP</b>	د پرسټالزس پرمهاں د کولومد چينجي په خبر حرکت، چينجي پوله حرکت.
- <b>Bowel Movement</b>	د کولمو حرکتونه.		
- <b>Angular Movement</b>	زاویه وي حرکت.		
- <b>Associated Movement</b>	برلپسي تپلى حرکت چي یو لوړ برخو په ګړه صورت نیسي.		
- <b>Brownian Movement</b>	برونۍ حرکت. مابع ته د تودو خپه ورکولو له امله په مابع کې د مطلقوه هپرو کوچنيو ذرا تو اهتزازی حرکت.		
- <b>Passive Movement</b>	منفعله حرکت، هغه حرکت چي د بل په مرسته تر سره کېږي.		
- <b>Vermicular Movement</b>	د پرسټالزس پرمهاں د کولومد چينجي په خبر حرکت، چينجي پوله حرکت.		

**M.R.C.P**

د داخله طب د سلطنتی کالج غری (Member of Royal College of Physicians) لپاره لنده نښه ۵۵.

**M.R.C.S**

د جراحانو د سلطنتی کالج غری (Member of Royal College of Surgeons) لپاره لنده نښه ۵۵.

**M.R.D**

د ډېر لې مقدار غبرګون بسودونکي دوز (Minimum Reacting Dose) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MRI**

ایم آر آی، د (Magnetic Resonance Imaging) لپاره رادیولوژیکه کتنې نښه ۵۵.

**mRNA**

خبر رسونکي (Messenger RNA) لپاره لنده نښه ۵۵. خبر لوثې RNA.

**Mrs.**

مېرمن ، بنسخه ، هغه مختارې چې د واده شوي بسخې لپاره کارول کېږي.

**MRSA**

د میتیسلین په وړاندې مقاوم ستافیلوکوک اورئوس (Aureus Methicillin-Resistant Staphylococcus) نښه ۵۵.

**MS**

د ساینس ماستر (Master of Science) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MS**

د جراحی خانګې ماستر او متخصص (Master of Surgery) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MS**

دمایترال والف تضییق (Mitral Stenosis) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MS**

مولیتیپل سکلروزس (Multiple Sclerosis) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MSH**

د میلانو سایت تښه کوونکي هورمون (Melanocyte Stimulating Hormone) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MSU**

له متیازو بهیر خخه منځنۍ نمونه اخیستل (Midstream Specimen of Urine) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MT**

طبی تکنالوژست (Medical Technologist) لپاره لنده نښه ۵۵.

**mtDNA**

مایتوکاندریائی (Mitochondrial DNA) لپاره لنده نښه ۵۵.

**MU**

د موبک واحد (Mache Unit) لپاره لنده نښه ۵۵.

**mSv**

ملي سیورت دا یو واحد دی (Millisievert) لپاره لنده نښه ۵۵.

 **$\mu$** 

مایکرون (Micron) لپاره لنده نښه ۵۵.

 **$\mu$ C**

مایکروکیوري (Microcurie) لپاره لنده نښه ۵۵.

**Muciferous**

د موسین يا مخاط ترشح کوونکي.

**Muciform**

مخاطې ډوله يا مخاط ته ورته.

**Mucigen**

د مخاط زېړونکي، خراشکي راوړونکي مخاط افرازوونکي.

**Mucilage**

لعاد، لزوجیت، نښتونکي او بلنه مایع.

**- Acacia Mucilage**

د اکاسیا لعاد.

**- Tragacanth Mucilage**

د کتیرا، بتروئیک اسید ګلایسرین او اوبو جوړښت.

**Mucilaginous**

د اپوند صفت (Mucilage).

**Mucilloid**

لعاد ته ورته ، نښتونکي جوړښت.

**Mucin**

موکوبولی سکراید یا ګلایکوپروتین چې د مخاط اساسی جوړښت دی په بلغم (خراشکي او مخاطي افرازو اتو کې شتون لري).

**- Gastric Mucin**

د معدی مخاط ، معدوى مخاط.

**- Respiratory Mucin**

تنفسی مخاط، د تنفسی سیستم مخاط.

**Mucinase**

هغه ازایم چې بر مخاط پاندي اغېزه کوي.

<b>Mucinogen</b>	هغه ماده چې په مخاط او بنتنه او بدله کوي.	<b>Mucoid</b>	مخاطي ډوله مخاط ته ورته.
<b>Mucinoid</b>	مخاط ته ورته جوړښت.	<b>Mucolipidosis</b>	هغه ارشی لایزوزمی ذخیره ناروغي چې موکوبولي سکرايد او شحم (کلایکرامینو ګلایکانونه او لیپیدون) په انساجو کې راتولیبې خو په متیازو کې ډپرنه اطراف کېږي.
<b>Mucinosis</b>	دا هغه حالت دی چې پکې په غیر عادي بنه مخاط په پوستکي کې راتولیبې چې اغلباً هایپوتایرایدیزم او میگزودیما سره وي.	<b>Mmucolytic</b>	د مخاط تخریب کوونکی موادو اړوند.
- <b>Follicular Mucinosis</b>	فولیکول میوسینوزس.	<b>Mucomembranous</b>	د مخاطي غشا خڅه جوړ شوي.
<b>Mucinous</b>	د مخاط خڅه جوړ شوي مخاطي.	<b>Mucomembranous Colitis</b>	د مخاطي غشائي کولیت.
<b>Mucinuria</b>	په متیازو کې د مخاط شتون چې د مهلي کړتیا خرگندونه کوي.	<b>Mucoperichondrium</b>	هغه پریکاندریوم چې مخاطي سطحه ولري لکه د پوزي حجاب.
<b>Muciparous</b>	د مخاط منځ ته راړونکي، د مخاط افرازوونکي.	<b>Mucoperichondrial</b>	د میوکوپرکاندریوم اړوند.
<b>Mucocele</b>	د یوی حفری اتساع د مخاط د ترشح سره، یو بلغمي پولیپ.	<b>Mucoperiosteum</b>	هغه پریوست چې مخاطي سطحه ولري.
<b>Mucociliary</b>	مخاطي احباب، د هوائی لارو د اپیتیلیال حجره مخاط او مایکروسکوپیک سلیما ګانو جوړښت سره په تړ او کې.	<b>Mucoperiosteal</b>	د میوکو پریوستیال اړوند.
- <b>Mucociliary transport</b>	د مخاطي احبابو پذرعبه لېږدونه.	<b>Mucopolysacharide</b>	میوکوبولي سکرايد.
<b>Mucocutaneous</b>	د پوستکي او مخاطي طبقي اړوند.	<b>Mucopolysacharidosis</b>	د میوکوبولي سکرايد د میتابولیزم خطا ده چې په سکلیتی انساجو کې بدلون، عقلی تاخ، حشوی ماویفت، د قونې بندنیت د وریخې په خبر بدلون، او په انساجو کې موکوبولي سکرايد زبرمه کېدنه منځ ته راخې.
- <b>Mucocutaneous Leishmaniasis</b>	جلدي مخاطي دکالدانې ناروغي.	<b>Mucoprotein</b>	مخاطي پروتین چې په منظم نسج کې شته والي لري.
<b>Muco- enteritis</b>	د کولمود مخاطي طبقي تزله یي التهاب.	<b>Mucopurulent</b>	د مخاط او تقيق ګله جوړښت، تقيقحي بلغم
<b>Muco – epidermoid</b>	د مخاط اپیتیلیال حجره منځ ته راتلونکي.	<b>Mucopus</b>	زوی او خراشکي، تقيق او بلغم
<b>Mucofibrous</b>	مخاطي- ليفي.	<b>Mucor</b>	دا سپروفایت فنگسونو یوه ډله ده.
<b>Mucogingival</b>	دمخاط او وریو اړوند.	<b>Mucorales</b>	د فنگسونو له ډلي خڅه دی چې د ډودی (Mold) او
<b>Mucoglobulin</b>	موکوگلوبولین، هر هغه پروتئید چې پلاسین ورپورې تړلې وي.		

اپوندہ چنیاسې پکي شاملېږي اکثراً سپروفایت دی.

### **Mucormycosis**

دا یو ډول مایکوز دی چې د میوکور فنکس له ډلې خخه دی دا اکثراً د سرو ناروغی منځ ته راپوري.

### **Mucosa**

مخاطي غشاء، مخاط.

### **Mucosae**

گن شمېر مخاطي غشاګانې

### **Mucosal**

د مخاطي طبقي اپوند.

### **Mucosanguineous**

د ويني او بلغم مرکب جوړښت.

### **Mucoserous**

د بلغم او سیروم ګله جوړښت مخاطي مصلاني

### **Mucosin**

هغه میوسین چې په تینګ يا غلیظ بلغم يا مخاط کې وي.

### **Mucosocutaneous**

د پوستکي او مخاطي طبقي اپوند.

### **Mucus**

د چخرو اپوند، د ګرنګو اپوند مخاطي، د مخاط يا بلغم اپوند.

#### - **Mucus Cell**

مخاطي حجري چې میوسینوجون چې میوسین افرازوی لري.

#### - **Mucus Colic**

مخاطي فلنځ، هغه سپزم لرونکي درد چې د مخاط خخه منشه لري.

#### - **Mucus Colitis**

مخاطي کولیت د. (Irritable Bowel Syndrome) په انډول.

#### - **Mucus membrane**

د **Mucosa** په انډول، مخاطي غشا.

#### - **Mucus plug**

هغه مخاط چې د بلاړښت پرمھال درحى عنق (سرويکس) کاتال برخه بنده ابلاك کوي.

### **Mucoviscidosis**

سيستيک فيبروز (Cystic Fibrosis) چې پانکراس د پر مهال اخته کوي.

### **Mucus**

مخاط، بلغم، د مخاطي غشا خخه د نښتونکي لعاب ترشح چې د میوسین او مالګو خخه جوړ وي او همدارنګه مختارې چې د (Blenno-) په خېر راخي دا معنى لري.

### **Muddled**

د هغه چا اپوند چې پروسس کې مغشوش بنه لري . کودن، غږ واضح، ګیڅ، ګنګس.

### **Müllerian Duct**

مولرین قنات، د (Paramesonephric Duct) په انډول چې په (1825-1858) کالونو کې د لومړي خل لپاره د جومنۍ د (Johannes Peter Müller) اوفريولوژي عالم پذربعه شرحه شو.

### **μG**

مايكرو ګرام د ګرام زرمې برخې (Microgram) لپاره لنډه نښه ده.

### **μl**

مايكرو ليتر، د ليتر زرمې برخې microliter لپاره لنډه نښه ده.

### **Mulatto**

دوه رګه د سپین پوستي او تور پوستي د یوه خاي کېدلو خخه پيدا شوئ اولاد، غنم رنګي.

### **Mulberry**

توت، د توت مېوہ.

### **Mule**

کچر، سرتیمه سړۍ، سرزوري، اپول راپول، فکر پر کول

### **Muliebria**

د بېخینه نناسلي غړي.

### **Mullet**

سپین رنګ لرونکي کې.

### **Multangular**

د خوازاوي لرونکي جوړښت.

### **Multi**

دا یو مختاري دئ چې دشمېر له مخې د خوا زیاتي ګنې شمېر، معنۍ بشپړوي.

### **Multiallelic**

خواليي حالت د یو کروموزوم.

### **Multi- articular**

خو بنده، د خو مفصلونو لرونکي.

### **Multi- bacillary**

د خو ډوله باسیلونو لرونکي.

### **Multicellular**

خو حجروي خوسلوله جوړښت.

**Multiceps**

د فیتیو چینجی یوه ډله ده.

**Multiceps multiceps.**

مولتی سپس - مولتی سپس دا ګردیو (فیتیو) چینجیانو یو جنس دئ چې لویوالی مرحلې به سپیو کې په پرازیتی ډول او لزاوئی مرحله (Coenurus Cerebralis) معمولأ (وزو، پسونو انسانانو عصبي سیستم کې تبروی.

**Multiceps Coenurus Cerebralis.**

دا ډول په مرکزي عصبي سیستم کې د لاروا په څېر په وزیو (قیچ) کې وده مومني.

**Multicentric**

د خو ډوله مرکزونو درلودونکي، خو مرکزی.

**Multicentric Trial**

خومرکزی کوبنښ او تجربه کول د (Multicentric Testing) په انیوں.

**Multicentric Testing**

هغه تجربه او خپرنه چې یوه وخت او مهال په خو مرکزونو کې ترسه کړل شی.

**Multicontaminated**

په خو ډوله ناولتیا اخته کېدنه د خو ډوله میکروب شتون.

**Multicuspidate**

د خو ګن شمېر خوکو لرونکي.

**Multicuspidate**

د خو ډوله فکتورونو (عواملو لرونکي)

**Multidisciplinary**

د خو ډوله خاص او تخصصي مهارتونو لرونکي، خو ډوله ګن شمېر خانګو مضمونونو او مسلکونو اړوند.

**Multidisciplinary Team**

د خو ډوله ټیم لرونکي اړوند لکه په روغتون کې (جراحی، داخله، سترګه، ستماتولوژی خانګي).

**Multifactorial**

څوکټوری، د خو ډوله لاملو اړوند، د خو ډوله ارشی جینونو اړوند حالت پوري تړلی،

**Multifactorial Inheritance**

د فکټوری ارثیت اړوند.

**Multifarous**

راز راز، ډول ډول، خو ډوله.

**Multifid**

د خو سوريو درلودونکي، په خو ډپرو برخو کې د درزونو شتون.

**Multifocal**

خو کانونه، د خوتکو درلودونکي.

**Multifocal Lens**

د خو ډوله عدسیو (Lens) درلودونکي وسیله چې په بیلاپیلو واتنوونو کې مطابقت کوي.

**Multiform**

د خوبنو، خو ډولو لرونکي، ډېر شکلونه درلودونکي.

**Erythema Multiforme**

خوشکله سره مخه، ایریتیما مولتیفورم.

**Multiglandular**

پر خو غدو باندي اغږمن خو غدې يې.

**Multigravida**

خو حله بلاړبه بشخه هغه بشخه چې د درې څلخه ډپره وار بلاړتیا مومنلې وي.

**Grand Multigravida**

هغه بشخه چې پخوا د شپړ خله خڅه ډپره بلاړبه بشوېو.

**Multi-Infarct Dementia**

د خو ګن شمېر احتشائی (Strokes) له امله منځ ته راغلي تخریب چې د (Alzheimer's Disease) ناروګي په خبر پرمختلونکي بنه نلري خونوی حملو په ترڅ کې زیاتوالی او شدت مومني.

**Multi -infection**

د خو ډوله استان شتون.

**Multilobular**

د خو (ډپرو) فصیصونو "لوبولونو" درلودونکي.

**Multilocular**

خو جوفه لرونکي، د خو جیبونو لرونکي.

**Multinuclear**

د خو هستو لرونکي، خو زپیو لرونکي.

**Multinucleated**

د خو ډوله هستو لرونکي اړوند، خو هسته يې لکه میګاکاریوسایت.

**Multi-organ Failure**

د خو ډوله غړو (ارګانې) عدم کفایه چې حیاتی ارزښت لري لکه د (زړه، بیدوهي، کيد....) عدم کفایه لندې نښه يې (MOF) .<sup>۵۵</sup>

**Multipara**

هغه بشخه چې پخوا يې د دوه خڅه ډپړی زېړونې کړې وي.

**Grand Multipara**

هغه بشخه چې پخوا يې د اوه خڅه ډپړی زېړونې کړېوي.

**Multiparity**

خو خله زېرونه یوه بلار بهنځه چې خو ماشومان بې زېرولى  
وي.

**Multiparous**

خو خله زېرونه، خو خله لنګون

**Multiple**

خو خلیز، خو خله، متعدد، مضاعف، د (Multiply) په انډول

**Multiplication**

تضاعف، زیات په دنه، پړیدنه.

**Multipolar**

د خو قطبونو لرونکي ، خو قطبې

**Multisynaptic**

د خوساینپس درلودونکي

**Multiterminal**

د خوانتهاو درلودونکي

**Multivitamin**

د ویتامینونو خخه ګله جورېست د (شریت ، ګولیو ،  
کپسولونو، خاخکو، ملحم، محلولونو، په بنې).

**- Multivitamin Pills**

ویتامینونو تابلیتونه.

**- Multivitamin Supplement**

د ویتامینونو اضافي مستحضرات.

**- Multivitamin Minerals**

ویتامینونو او میزرانو په ګډه بنې.

**Multivitamins**

خو ډوله سره ګډه د ویتامینونو مرکب.

**Multivalent**

د خو ظرفیته درلودونکي. د دوه یا دربو ولانسه اټومونو  
سره د ترکیب او توان ، د یوه اړګانیزم د خو ډولو پر ضد  
فعالول.

**μmm**

د مايكرو ميلي متر (Micro Millimeter) لنيډ نښه ده ، د  
 ملي متر زرمه برخه بلل شی.

**Mum**

چُپ شوي، غلۍ، بې بغه، چوبه چوپتیا، سره سینه.

**Mumble**

بنګښدنه، ژولي خبرکول، زومبدنه بنګیسدل، زومبدل.

**Mummification**

د انساجو مومنیا بې کول او هغه د اوردي مودي لپاره  
ساتل. د یوه نسج چملکېدل لکه وچ ګانګرین کې یا په

رحم کې په مړه پاتې شوې جنین کې .

**Mummify**

مومنیا بې کول.

**Mummifying**

د مومنیا بې کولو کېنلاړه د مړي د جسد د ساتې په  
موخه.

**Mummy**

مومنیا بې شوې، مومنیا بې شوې مړي (لكه په لرغونې مصرا کې  
مومنیا بې کول).

**Mumps**

پنه غومبوري مرض، سرباډي، ډېبغونې، دا یو ډول د پارا  
مېګرو ویروس له کبله حاده انتلنې ناروغې ده چې  
ماشومان اخنه کوي او لعابیه غدوات پدې حالت کې اخنه  
کېږي او همدغه غدوات ضخامه او پرسوب کوي چې ورته  
عام خلک اډي (اغوټونه یا د (کله چک) ناروغې واي او یا  
پاروتایتیس (Parotitis) بې بولی د ناروغې د سحایاوو  
او مرغېرو (خسی) نیولوتوان هم لري.

**Münchhausen's syndrome**

هغه عقلی تشوش او روانی ناروغې ده چې یو خوک  
غواړۍ دروغتونه د داخلېدو او بستر کېدنې په موخه  
کوښن کوي چې خپل د ناروغې اعراض او علام شد بد  
او په لوره کچه خرګند کې چې هغوي ورته اصلأً دومره  
اړتیا نلري د لوړۍ خل لپاره د Baron او Richard Asher  
von Münchhausen پذريعه په (16<sup>th</sup> century) پېړي کې  
شرحه شو.

**Münchhausen's Syndrome by Proxy**

هغه عقلی تشوش او روانی ناروغې ده چې یو خوک غواړۍ  
دروغتونه د داخلېدو او بستر کېدنې په موخه کوښن  
کوي چې خپل ماشوم یا خپلوانو د ناروغې اعراض او  
علام شد بد او په لوره کچه د پېپاړلرنې په موخه خرګند  
کې چې هغوي ورته اصلأً دومره اړتیا نلري د لوړۍ خل  
لپاره د Baron von Münchhausen او Richard Asher پذريعه په  
(16<sup>th</sup> century) پېړي کې شرحه شو.

**Munch**

چېچل، غرنجول.

**μμG**

د مايكرو ګرام زرمه برخه (Micro Microgram) لنيډ نښه  
بلل شی.

**Mupirocin**

د باکتری ضد درمل چې د غبر معايیب ستريپتوکوک او ستافیلوكوکونو په د ايمپتیکو په درمنه کې کارپوړ.

**Mural**

میورال ، جداری، د جدار اپوند. د بدن د جوفونو په جدار کې ایجاد شوي یا له هغوي سره په تراو کې.

**- Mural thrombus**

میورال ترومبوس، هغه ترومبوس چې د شريانی یا وربدی رګ د جدار لپاسه منځ ته راخی.

**Muramidase**

لایزو زایم (Lysozym) ، انزايم

**Murder**

وژل، قتلول، وژلی

**Murderer**

وزونکې ، قاتل.

**Murel**

د برو موروالتامیت لپاره تجارتی نوم دی د پاراسمپاتیک بلاک کوونکی دی.

**Murexine**

دا یو نیورو توکسین دی چې د (Murex) د حزلون د هایپورانکیال غدواتو خخه اخیستل شی اوکه چېږي د (Purpura) جنس حلزون خخه واخیستل شی د پورپورین به نامه یاد پېږي .

**Murine**

ii. د مورک اپوند یا مورک سره په تړو کې .

**Murmur**

iii. مرمر، سوغل د غرعر په خبر خانګرۍ غړ چې د زړه په برخه یا رګونو کې په غیر عادي لندمهالی او پریوردیک ډول سره د اوربدنی وړو وي، ګونګسی کول، پس پسى کول، بنګېدل.

**Accidental Murmur**

تصادفي سوغل، اتفاقی سوغل.

**- Anemic Murmur**

د وینه لبی له کبله سوغل

**-- Aneurysmal Murmur**

هغه سوغل چې د انوریزم لپاره اوربدل کېږي.

**- Aortic Murmur**

د ابهر دسام د ناروغی د وینې بهير له کبله سوغل.

**- Apex Murmur**

د زړه د خوکې د برخې سوغل.

**- Arterial Murmur**

شريانی سوغل چې د انوریزم او تضییق له کبله وي

**- Austin flint Murmur**

اوستاین فلینت سوغل، دا پرسیستولیک سوغل دی چې د ابهر عدم کفایې کې د زړه خوکې کې اوربدل کېږي.

**- Blood Murmur**

دا غړد وینه لبی له کبله په غوره اوربدل کېږي.

**- Cardiac Murmur**

د زړه سوغل چې لبر وخت نیسي او د زړه دنته د وینې د

توربولاس خخه منځ ته راخی.

**- Cardio pulmonary Murmur**

قلبي- ریوی سوغل. د زړه سبرو سوغل

**- Cresendo Murmur**

متزايد سوغل چې د فرط فشار او د زړه د غړونو د شدت په مهال د اوربدنی وړ ګرځي

**- Carey coombs Murmur**

دا سوغل دی چې د روماتیک تبی په لوړمنیو Mid-diastolic سوغل دی چې د اوربدنی وړو وي

**- Continuous Murmur**

پرلپسی او متداوم سوغل دی چې د سیستول او دیاستول په بشپړه مرحله کې د اوربدنی وړو وي

**- Cruveilhier Baumgarten Murmur**

دا سوغل د ګېډی د جدار په برخه کې اوربدل کېږي هلهه چې د باب او اجوف ورید اپیکه شتون ولري

**- Diastolic Murmur**

د دیاستول سوغل د مایترال دسام تنګي له کله شتون لري.

**Early Diastolic Murmur**

مقدم دیاستولیک سوغل

متوسط دیاستولیک سوغل.

**Pan Diastolic Murmur**

د تول دیاستول سوغل.

**- Direct Murmur**

مستقیم سوغل نېغه په نېغه سوغل

**- Duroziez Murmur**

دا هغه سوغل دی چې په فخذی شريان باندي د فشار منځ ته راولپوله کبله چې ابهر خخه د وینې راستښبدنی زړه ته یې علت کېيل کېږي.

**- Ejection clik Murmur**

دا یو سیستولیک سوغل دی چې دا په مید دیاستول مهال کې اوږبدل کېږي کله د وینې حجم او فشار اعظمي حد ته ورسيږي او د ابهر او ریوی تضییق ناروګیو کې منځ ته راخی.

**- Extracardiac Murmur**

دا زړه خخه بهر سوغل منشه لرونکې چې د زړه لپاسه اوربدل شې.

**- Flint's Murmur**

د Austin Flint Murmur په انډول.

<b>- Friction Murmur</b>	دا یو موزیکال غبردی چې سیند د مرغه غږ په خپر ورته والي لري او د اړه په عدم کفایه کې مکراراً اوړ بدله شې د غه سوفل (Musical Murmur) هم واي.
<b>- Functional Murmur</b>	دا د زړه وظيفوي سوفل دی چې په ماشونو کې اوړ بدله شې او د کم فريکانس لرونکې اهتزازی یا نا مفهومه کيفيت درلودونکې وي.
<b>- Gibson Murmur</b>	دا یو اورډمهالي غبرلرونکې سوفل دی چې ډبرد سيسټول او ډياسټول مرحله نيسې چې په دوهمه کې یهه بین الضلعې مسافه کې اوړ بدله کېږي چې د اړه او ريوی شريان تر منځ د اړې کې له کبله منځ ته راخې.
<b>- Graham steell's Murmur</b>	داد ريوی دیکورجیتیشن او ريوی فرط فشار او مايترال تنگوالي له کبله دا دول سوفل اوړ بدله کېږي.
<b>- Innocent Murmur</b>	د مقدم سیستولیک سوفل دامعمولاً د مايترال ، تراي کسيپید، دسامونو عدم کفایي یا د اړه پا ريوی دسامونو د تنگوالي او بنديښت له کبله منځ ته راخې.
<b>- Machinary Murmur</b>	i. <b>Early systolic Murmur.</b> مقدم سیستولیک سوفل.
<b>- Mitral Murmur</b>	ii. <b>Mid systolic Murmur.</b> متوسط سیستولیک سوفل.
<b>- Musical Murmur</b>	iii. <b>Pan systolic Murmur.</b> د تول سیستول سوفل.
<b>- Organic Murmur</b>	- <b>To-and – fro Murmur</b> هغه سوفل يا مبنلي (مالشي) غبر چې په سیستول او ډياسټول کې اوړ بدله کېږي.
<b>- Pansystolic Murmur</b>	- <b>Tricuspid Murmur</b> د تراکسيپید دسام سوفل.
<b>- Pathologic Murmur</b>	- <b>Vascular Murmur</b> د رګونو لپاسه د اوړ بدنه وړ سوفل.
<b>- Pericardial Murmur</b>	- <b>Visicular Murmur</b> د سرو نورمال غبر چې غوبونو بواسطه د تنفس پرمھا د اوړ بدنه وړ وي.
<b>- Physiologic Murmur</b>	- <b>Muromonab CD3 Murmur</b> د انساني (T)، حجري د (CD3) اتنې جن په ضد د موږک مونوکوتال اتنې باپا چې د پنتورګې د پيونوند حادي نه منني په درملنه کې د معافيت پېزوانونکې درملو په توګه کارېږي.
<b>- Prediastolic Murmur</b>	<b>Murphy's Sign</b> د مورفي علامه (ښه) ، دا علامه د تريخي کڅورې برخه کې د ګېډۍ لپاسه د فشار راوستلو د جس پرمھا تثبتت کېږي چې لوړۍ خل (John Benjamin Murphy) امریکائی جراح پذرتعه په (1912-1916) کالونو کې شرحة شو.
<b>- Presystolic Murmur</b>	<b>Murrain</b> مرګو، وبا، د غواګانو وبا ناروغي هغه ناروغي چې غواګانې په کتلوي دول وژني.
<b>- Pulmonic Murmur</b>	<b>Murrina</b> دا یو ډول ترپانوزومياز دی چې د کچرو، آسونه تر منځ
<b>- Regurgitant Murmur</b>	
<b>- Seagull Murmur</b>	

شتون لري په مرکزي او جنوبي (سولي) امريكا کې ليدل  
کېږي.

## Mus

دا د **Mus.Muscularis** اوکورنى موړ کانو په ګډون دی  
چې په کورونو کې شتون لري او شخوند و هونکو یو  
جنس بلل شی.

## Masca<sup>1</sup>

دا د (**M.Doxestica**) په ګډون د مچانو یوه ډله ده چې په  
کورونو کې معمولاً شتون لري او ناروغۍ لپردوی  
کبدای شی (**Myiasis**) رامنځ ته کړي.

## Musca<sup>2</sup>

يو مج

## Muscae

گن شمېر مچان. د گن شمېر حجراتو توټي چې په  
ويتريوس د سترګو کې

### - Muscae Volitantes

د گن شمېر حجراتو اضافي توټي چې په ويتریوس د سترګو کې  
معمولًا په زړو کسانو کې چې سمدلاسه ورته د سترو د شبکي  
خونزېږي منځ ته راغلې وي شتون لري  
ورته (**Floatters**) هم ويبل شی.

## Muscarine

دا یو ډول وژونکي او خطرناک الکلولئید دي دا د اماتیا  
موسکاریا فنګس او راز راز خُسا شوی کبانو خخه لاس ته  
راغلې.

## Mucarinic

هغه چې کولینرجیک اغبزې د موسکارین د  
بعد العقدوى (**Postganglionic**) عصبی  
سیالی لپاره خرګندوی او د موسکارین ته ورته اغبزې  
لرونکې ماده.

## Muscle

عضله، غونبه، ماھيچه، غښتلوب، هغه غړي چې د  
خپل انقباض سره د بدنه د یوې برخې د حرکت اړل  
ګرځي.

### - Agonistic Muscle

هغه عضله چې بلې عضلې ته متضاد عملی کوي.

### - Antagonistic Muscle

انتاګونیست عضله چې د بلې عضلې کار خشی کوي.

### - Articular Muscle

هغه عضله چې یو لوري ی د مفصلی کپسول سره اړیکه لري.

### - Bell's Muscle

هغه عضلاتی برخه تارونه چې د متیازو د سوری او اولوژیکا

ترمنځ خای لري او د مثاني د مثلث بریدونه تاکې.

### - Brucke Muscle

د عضلاتو هغه برخه چې د حالبي مثاني فوخي او مثاني د  
جادار تر منځ واقع وي او د مثاني مثلث برخه یې نیولې ده.  
پاهه ائیزې عضلي طولی الیاف.

### - Cardiac Muscle

د زړه عضلات چې غیر ارادی مخطط نویعت لري.

### - Cervical Muscle

د غارې (ورمبې) برخې تول عضلات.

### - Extraocular Muscle

هغه شپږ د سترګو د گاتې بهرنې عضلي چې د سترګو حرکت  
تنظیمولو مسؤلیت لري.

### - Extrinsic Muscle

بهرنې عضلي، هغه عضله چې د له یو د اسي هله یا غړي خخه  
مشهه اخیستې وي چې د دی عضلي کاري موخه نهه.

### - Facial Muscle

د منځ عضلات چې د قیافي په خرګندولو کې رول لري.

### - Fixation Muscle

فرعی تشبیت کونکې عضلات چې د یوې غړي په تشبیتولو کې  
رول لري، د (**Fixator Muscle**) په انډول.

### - Gavard Muscle

د معدي د خټ جدار مایله عضلات.

### - Hamstring Muscle

د ورون د خلف عضلات.

### - Horner's Muscle

د سترګو عضلاتو اوریکولار یس او کولی د اوښکو برخې  
عضلات.

### - Houston's Muscle

بولبو کورنزووس عضلات چې د قضيب د شا برخې ورید ته  
نقبض وربختني.

### - Hypomeric Muscle

هغه عضله چې له یوہ هایپومیر خخه منشه اخلي او د نخاع د  
قادامي بنکر خخه عصب اخلي.

### - Intrinsic Muscle

داخلی عضلات چې مبدا او انتهای په هماګه غړي کې وي  
لكه هغه عضلات چې تول په سترګه کې دی.

### - Involuntary Muscle

غیر ارادی عضلات. هغه عضله چې کار یې د شخص تر  
کنټرول لاندې نهوي.

### - Landström's Muscle

دا کوچنې عضلي رشتې دی چې د سترګو د گاتې خلف ته شته  
والی لري او د سترغلود پوښن قدام ته غزېږي.

### - Langer's Muscle

لټګر عضلي د اوږي خخه د مت تردوه سري (**Biceps**) پوري وي

<b>- Lingual Muscle</b>	د زیبی اپوند دنته او بهرنی عضلات چی ژبه په حرکت راولی.	د لیچی او مروند برخی عضلات چی د راډوس (کعبی) هلووکی
<b>- Lushka's Muscle</b>	د عجز او رحم تر منځ لیگامنت چې د عضلاتو جوړ دي.	څخه د لاس د ګوتولوري ته غزبدلې دي.
<b>- Masticatory Muscle</b>	د خولی د ژولو اپوند مسؤول عضلات.	په کوچنيو برانشونو کې بنویه عضلات.
<b>- Müller Muscle</b>	د بنو ګردی دوله رشتی چې د عضلاتو جوړي دي.	د ورنونو نړدي کوونکي عضلات.
<b>- Muscle Coat</b>	عضلى طبقه لکه د کولمود جدار عضلى طبقه.	د بایند عضلي ګردی برخه.
<b>- Muscle's of Expression</b>	اظهای عضلات، د (سکالپ، غور، لېمو، پوزی، خولی او پلاستیما) د عضلاتو په ګیون د منځ جوړونکو عضلاتو یوه ډله چې د منځ د پوستکی اظهاراتو اپوند دنده لري.	د خبلانځي غور یا رحم د عنق عضلاتي جوړښت.
<b>- Muscle Fatigue</b>	عضلى سټريا، د ډېر اعظمي تمرین او کار ورسنه د عضلى ستری کېدنبی حالت، د (Muscular Fatigue) په اندول.	اسکلیتي عضلات چې د هليوکوسره اپیکه لري
<b>- Muscle Fibre</b>	عضلى رشتی، عضلى رینبه د غوبښي برخی اساسی رینښي.	Smooth Muscle
<b>- Muscle Relaxant</b>	استرخا ورکوونکي عضلات، هغه چې تقلصات له منځه وږي لکه (Baclofen) په څېر.	بنویه عضلات غیر مخطط عضلات دی
<b>- Muscle Spasm</b>	د عضلاتو تشنج او سپز، د تقلص ورکونکي عضلات.	- Smooth Muscle
<b>- Muscle Spindle</b>	یو د حسى رسپتورونو څخه چې د (Striated Muscle) عضلاتو رشتول پاسه پرائنه وئي.	مساً عضلات. غبر ارادی مخطط عضلات.
<b>- Muscle Tissue</b>	خاص عضلى نسج چې د تقلص او بسط لامل ګرځبدلاني شئ، د (Muscular Tissue) په اندول.	- Striated Muscle
<b>- Muscle Wasting</b>	عضلى ويلى کېدنه، د عضلى دکتلي د کمبنت له امله د وزن بايليل چې ډنګر کېدنه پېښږي.	مخخط عضلات چې ارادی دی د (Striped Muscle) په اندول.
<b>- Nonstriated Muscle</b>	بنویه عضلات غیر مخطط عضلات.	- Striped Muscle
<b>- Ochsner's Muscle</b>	د اوکسنر عضلات.	لیکه عضلات، پته عضلات، لاریز عضلات، موره عضلات،
<b>- Ocular Muscle's</b>	د سترګو د ګاتپو عضلات.	تغمه عضلات، هغه عضلات چې الیاف يې د عرضانۍ پېښو په واسطه په کربنو ويسل شی لکه مخطط عضلات.
<b>- Orbicular Muscle's</b>	حلقوی یا کېرز عضلات، هغه عضلات چې د بدنه یو د سوری لکه (سترګه یا خولی) په چاپير خای لري.	- Synergic Muscle
<b>- Organic Muscles</b>	عضوی یا حشوی عضلات، د (Visceral Muscle) په اندول.	همآهنګه یا هم کوښنې عضلات چې یو بل په کار کې مرسته او کوښن کوي، د (Synergistic Muscle) په اندول.
<b>- Phillips Muscle</b>		- Thenar Muscle
		د ورغوي د بتې ګوتې (تینار) برخی تبعدي او تقری دندو لرونکي عضلات.
		- Voluntary Muscle
		ارادي عضلات، هغه عضله چې کار یې د شخص ترکتورو لاندې وئي.
		- Yoked Muscle
		يو په بل پورې تړي عضلات. هغه عضلات چې کار یې همغږي او مساوی وی لکه د سترګو حرکت ورکوونکي عضلات.
		<b>Muscular</b>
		د غري، عضلي، د عضلاتو اپوند.
		- Muscular branch
		داعصابو عضلى خانګه چې سیالې لېږدو.
		- Muscular defence
		عضلى دفاع، د عضلاتو هغه شخې چې د التهاباتو پرمهاں منځ ته راڅي لکه د بطن د جدار شخې د پریتویت پر مهال.
		- Muscular disorder
		عضلى توشوش، چې عضلات متاثر کوي او د (Strain) په خبر نښي منځ ته راډري.

**- Muscular Dystrophy**

عضلی ناروغتیا چې عضلات ضعیف ناتوانه کوي او شحمی نسج په ذرې ډېلپېزی لکه د **Duchenne Muscular Dystrophy** (په اندول په خبر).

**- Muscular Fatigue**

عضلی سټرپیا د **Muscle Fatigue** (په اندول).

**- Muscular Relaxant**

عضلی استر خاور کوونکو درملو اړوند.

**- Muscular Rheumatism**

عضلی روماتیزم چې دملا او غاپې برخی دردونه د فیبروزس او عضلی التهاباتو له امله پښوی.

**- Muscular System**

عضلی سیستم، د بدن عضلات برخه چې په ټول بدنه کې شتون لري.

**- Muscular Tissue**

عضلی نسج، د **Muscle Tissue** (په اندول).

**Muscularis**

د عضلې پوري تړلې د عضلې اړوند.

**- Lamina muscularis**

عضلی پایه یا عضلی صفحه.

**- Tunica muscularis**

عضلی طقه.

**Musculature**

د بدن عضلاتي سیستم د یوی خانګړې برخی عضلات.

**Musculi**

عضلات، ماهیچه.

**Musculo-**

دا یو مختارې دې او د عضلاتو معنی بشپړوی.

**Musculoaponeurotic**

د عضلاتو او صفاق (اپنیوون) اړوند.

**Musculocutaneous**

عضلی جلدی، د عضلاتو او پوستکي اړوند.

**Musculomembranous**

عضلی غشائی.

**Musculophrenic**

عضلی حجاب حاجزی.

**Musculoskeletal**

د عضلاتو او اسکلیت اړوند، عضلی اسکلیتی.

**Musculotendinous**

د عضلاتو او تیندوون اړوند عضلی وتری.

**Musculotropic**

د عضلاتو محرك.

**Musculus**

عضله، د **Muscle** (په اندول).

**Muse**

اندېښنه کول، خیرکول، فکر کول.

**Mushroom**

مرخېږي، پوخکۍ، تېښبدل، خپرېدل، مرخېږي، پوخکۍ، د مەحکې ستوري، ګوبلکه ژرلوېدل، تېښبدل، خپرېدل، ډینګرۍ، قارچ، سمارووچ، کاپرڅولي، یو ډول زھري، نباتي بوټي دې چې په صحراء کې وده مومن او خوراک یې زهجن هم بلل کېږي.

**Music**

موسیقۍ، سازونه، موزیک.

**Musical**

موسیقۍ لرونکې، د موسیقۍ اړوند.

**Musical Murmur**

موسیقۍ لرونکې (شور ماشور لرونکې) سوغل.

**Musical Sound**

موسیقۍ لرونکې غړونه.

**Musicotherapy**

د موسیقۍ "سازونو" په اسٹه د ناروغې د رملنه.

**Musky**

مشکۍ، مشکبار، د مشکو خوشبوی، د مشکوشانته ورته والې.

**Musophobia**

له موږک خخه و پره درلودنه.

**Mustache**

بریت، بریتونه، بریتور.

**Mustard**

موستارډ، اوري، د اوري بیات دانه، دا یو سوزونکې ډول جوړښت دې چې د براسیکانیګرا یا براسیکاژونسه آله بیات خخه لاس ته راخې چې تخریشي، تېھې اغېزې لري. د **(Brassica Alba)** او **(Binigra)** پخې شوی دانې چې محرك غوری لري.

**- Nitrogen Mustard**

نایتروجن موستارډ.

**- Salfer Mustard**

مصنوعي جوړښت دې چې غبرګونیز او مسموم کوونکې دې.

**Mustargen**

د مکلورتامین لپاره تجارتی نوم دی چې د نیوپلازم ضد اغېزه لري.

### Mustacism

د پرته له غړه (کاسونات) د تورو نادرسته تلفظ ته ويل کېږي.

### Musty

وروست، خوسا، بوئین، بویناک.

### Mutable

بدلیدونکي، تغییر منونکي وسوسی.

### Mutagen

هغه عامل چې جنتيکي موتيشن القا کوي.

### Mustagenesis

د جنتيکي موتيشن د ترسره کولو کړنلاره. د بدلون او تغیر پېښونه.

### Mutagenic

هغه عامل چې موتيشن منځ ته راوړي.

### Mutagenicity

د موتيشن منځ ته راوړلو ورتیا او توان درلودنه.

### Mutant

موتيشن موندلی، تحول، بدلون، ناخاپي بدلون په وراثت کښې، اوښتني سکور شوی، هغه اړګانیزم چې تر جنتيکي میوتيشن لاتدي راغلي وی.

#### - Mutant gene

هغه جين چې تر میوتيشن لاتدي راخې.

### Mutarotase

هغه ايزوميريز چې له الفا<sup>(۱)</sup> بنې خخه بیتا<sup>(۲)</sup> هغې ته د (ېکلوكوز، ال راپیوز، ېکلاكتوز، ډی زاپیوز، لاكتوز او مالتوز) د اوښتون چاره کتلايز کوي.

### Mutate

تر جنتيک تغیراتو لاتدي راتلل لکه باکترياوي سمدلساه تغیر کوي او په متزايد ډول سره د متنن کېدو ورټیا پیدا کوي.

### Mutarotation

هغه مرکبونو په اوپتیکي خربندنه کې اوښتون چې له اوپتیکي پلهو فعال محلل کې دی، د یوه فعاله جورښت د اغېزې بدلون د وخت د تبرېدنه له کبله چې د روښنائي يا وړانګو له کبله منځ ته راخې.

### Mutase

هغه انزایم چې مجدداً مالیکولونو ترتیب منځ ته راوړي.

### Mutation

تحول، بدلون، اوښتنه، ناخاپي بدلون په وراثت کې نسکور کبدنه په خانګړي دول د یو جن اوښتنه چې به راتلونکو نسلونو کې تازه بدلونونه منځ ته راوړي.

#### - Chromosomal Mutation

کروموزومي موتيشن

دا یو دول جنتيک موتيشن دی چې د بهرنې فکتورونو بواسطه د تجربې پرمھال ناخاپه منځ ته راخې.

#### - Point Mutation

د تکيې به خبر موتيشن هغه میوتيشن چې د DNA د مولیکول په یوه رشته کې د بدلون لاهل ګرځي.

#### - Somatic Mutation

دا هغه جنتيک موتيشن دی چې به یوه سومانیک حجره کې منځ ته راخې او د موزائیک ناروغې لپاره بنسټ پددي.

#### - Suppressor Mutation

هغه میوتيشن چې په بشپړ د یوه نسبي دول د فینوتاپيې په پوشې خو په بل خاکي کې په راپسېرہ کوي چې بڼائي د جين دنه يا بهره منځ ته راشې.

### Mute

ګونګۍ، بې ژې، چوپ، غلې کول، لالي، پرته له غړه د غړ له منځه تلل، په خبرو کولونه تواندله.

### Mutilation

د یوه (غري، اندام) د له منځه وړلو عملیه او کړنلاره او همدارنګه هغه پایله چې لدې کبله منځ ته راخې.

### Mutism

د خبرو کولو ناتوانی ګونګوالۍ، خاموشۍ، چېتیا. په خبرو کولو کې ناتوانی يا له خبرو کولو ډه ډه کول چې اکثر په روانې ناروغیو کې لبدل کېږي.

#### - Akinetic Mutism

په خپله خپل غږ تولید کړي چې غالباً درېيم بطین ناروغې کې منځ ته راخې.

### Deef Mutism

د کونوالۍ له کبله ګونګۍ حالت.

#### - Elective Mutism

په ماشومانو منځ ته راتلونکې ڏهني درواني او روحې ناروغې له کبله چې په برليسي توګه خبرې کول رد کوي او نه غواړي ناروغه خبرې وکړي يا په خبرو کولو کې ناتوانی يا له خبرو کولو ډه ډه کول قصداً منځ ته راخې.

#### - Hysterical Mutism

د هستيريا له کبله ګونګوالۍ.

**Muton**

هغه جن چې وکړی شي د موتیشن له کبله بدلون و مومي

**Mutual**

دوه اړخیزه، دوه پلوايیزه، ګډه

**Mutualism**

د دوه متفاوتو دولونو لرونکو دوه شخصیتونو تر منځ  
بیولوژیکه تراو، د تعاعون همزیستی اصول د بپلا بپلو  
دولونو دوکسه په ټولنیزه او ګډه دول ژوند کول د چې  
دواړو ته سود مندوی او کله ناکله پرته یو د بله د ژوند  
کولو پوري تاری

**Mutalist**

همزیسته، ګډه ژونده غوره کوونکي

**MV**

طبي وترنر، حيواني داکتر (Medicus Veterarius) لندې  
نښه ۵۵.

**Mv**

د یو کپمیاوی عنصر مندلیویوم (Mendelevium) لپاره  
لندې نښه ۵۵.

**mV**

میلی ولت (Millivolt) لپاره لندې نښه ۵۵.

**µV**

مایکروولت (Microvolt) لپاره لندې نښه ۵۵.

**MWIA**

د بنخو طبیبانو بین المللی توله  
اتصالی خای کې د اسیتایل کولین رسپنورون پر ضد د انتی  
باپوی ګانو د شته والي له امله منځ ته راخی او د عضلاتي  
نښه ۵۵.

**MVP**

د مایتزال دسام پرولپس (Mitral Valve Prolaps) لپاره لندې  
نښه ۵۵.

**MW**

د مالیکولی وزن (Molecular Weight) لپاره لندې نښه ۵۵.

**My-**

دا یو مختارۍ دی چې د عضلي معنى ورکوي

**Myalgia**

د عضلاتو درد. د غوبنې برخې درد.

**- Epidemic Myalgia**

په اپیدیومیک بنه د عضلاتو درد.

**Myalgic**

د میالجي اړوند حالت.

**- Myalgic Encephalomyelitis**

هغه اوږد مهالي حالت چې عصبي سیستم اخته کوي  
چې ناروغان یې خپه انحطاطي، ضعف او عضلي

دردونو احساس لري چې ورته (Chronic Fatigue)

او Postviral Fatigue Syndrome هم ويل شي

لنډه نښه یې (ME) ده.

**Myanesin**

د میفنیزین لپاره تجارتی نوم دی د عضلاتو استرخاور کونکي  
دی.

**Myasthenia**

د عضلاتو ضعف، عضلاتي ناتوانی او کمزوري کبدنه.

**- Angiosclerotic Myasthenia**

د رګونو د تصلب او کلکوالی له کبله د عضلاتو ضعف چې  
پکړي رګونه بدلون مومي

**- Familial Infantile Myasthenia**

په نوي زېړيدلوا ماشومانو کي ارشي ناروغى ۵۵ جو ۵ (تغذوي)  
ستوټري، اپني اپيزودونو دستړو خفیف فلنج، سټپيا او کمزوري، په مرسته  
پېژندل شي.

**- Myasthenia gastrica**

د معدی د عضلي جدار د مقویت کمزوري او ضعيفولي

**- Myasthenia Gravis**

میاستینيا ګروویس هغه مزمن دول عضلاتي فلنج چې  
پرمختلونکي او پرته له اتروفي وي چې د عصب-عضلي په  
اتصالی خای کې د اسیتایل کولین رسپنورون پر ضد د انتی  
باپوی ګانو د شته والي له امله منځ ته راخی او د عضلاتي  
نښه ۵۵. Myasthenia په مرسته پېژندال شي، د (Gravis Pseudoporalyatica) په انیوں.

**Neonatal Myasthenia**

د اټپریدونکي میاستینيا ډول دی چې په هغه ماشومانو کي  
منځ ته راخی چې مورې په میاستینيا اخته وي

**Myasthenic**

د میاستینيا اړوند.

**Myatonia**

د عضلي اتروني د عضلاتي برخې د تونوس لبرولي

**- Myatonia Congenita**

په ولادي ډول د عضلاتي بې قوتی حالت.

**Myatrophy**

د عضلاتو اتروفي (ضمون)، د عضلاتو ویلې کبدنه او کوجنی

کبدنه.

**Myc-**

دا یو مختاری دئ چي د [Myco-] د چنیاسی او فنگس یا [Mycete] معنی بشپروی.

**Mycelium**

د یوه فنگس د رشتی برخه.

**Mycelial**

د مايسليوم ارونده.

**Mycete**

فنگس.

**Mycetismus**

د فنگسونو بواسطه مسمومیت.

**Mycetogenic**

د فنگسونو خخه منخ ته راغلی.

**Mycetoma**

مدورامايكوزس د فنگسونو خخه جوره شوي توموري کتلہ.

**Myco-**

دا یو مختاری دئ چي د چنیاسو یا فنگس معنی بشپروی.

**Mycobacteria**

مايكوباكتریاگانی د مايكوباكتریوم گن شمبر.

**Mycobacteriaceae**

د شيزومايسست له کورني خخه یوه ڈله.

**- Mycobacteriaceae Kansasii**

په انسانانو کي د نري رنخ ته ورنه ناروغی عامل.

**- Mycobacteriaceae Lepara**

د جدام خوارپي لپاره سبيي عامل دی.

**Mycobacteriaceae Tuberculosis**

د نري رنخ ناروغی لپاره سبيي عامل دی نري رنخ مايكوباكتریوم د اسيد په ورندي مقاوم گرام منفي باكتريائي باسيل دی

**Mycobacterium**

گرام مثبت او اسيد مقاوم باكتري گانو یو چول د [Mycobacteriaceae] له کورني خخه چي د جدام (خوارپي) او نري رنخ ناذوغی پينسوی.

**- Anonymous Mycobacterium**

غبر توبرکلوزی مايكوباكتریوم.

**- Atypical Mycobacterium**

غبر وصفی مايكوباكتریوم.

**- Group I-IV Mycobacterium**

غبر توبرکلوزی مايكوباكتریوم.

**- Mycobacterium Tuberculosis**

د نري رنخ ناروغی لپاره سبيي عامل دی نري رنخ مايكوباكتریوم د اسيد په ورندي مقاوم گرام منفي باكتريائي باسيل دی.

**- Nontuberculous Mycobacterium**

غبر توبرکلوزی مايكوباكتریوم.

**Mycococcus**

د شيزومايسست له کورني یوه ڈله ده.

**Mycodermatitis**

کاندیاپس د مخاطی غشاء التهاب د فنگس له کبله.

**Mycogastritis**

د معدی د مخاطی غشا التهاب د کاندیدیاپس فنگس له کبله.

**Mycolog**

په فنگسونو پوه او عالم که ، د [Mycologist] په انیولو.

**Mycology**

د فنگسونو خپرني ارونده علم او پوهه.

**Mycomyringitis**

د صماخ د پردي فنگسي التهاب.

**Myconostoc**

د شيزومايسست له کورني یوه ڈله ده.

**Mycopathology**

فنگسي ناروغی پېژندنه.

**Mycophylaxin**

د ميكروبونو ضد فيلاکسي [Phylaxin] دی.

**Mycoplana**

د شيزومايسست له کورني خخه یوه ڈله ده.

**Mycoplasma**

د شيزومايسست له پلاتیسماسیه کورني خخه یوه ڈله ده ، د لور پلیومورفیزم خبستان د وحیدالحجزوی دپوالونو نلرونکي مايكرووارگانیزم چي گرام منفي او

هوازی دئ خو غبر هوازی ژوند هم کولائی شی)

**Mycoplasma Mycoides**

په غواگانو کي د پلورو پنومونی سبيي عامل دی.

**Mycoplasmataceae**

د شيزومايسست له کورني خخه یوه ڈله ده چي د منفرد جنس خخه منخ ته راغلی ، مايكوبلازمـا.

**Mycoplasmatales**

د شيزومايسست له کورني خخه یوه ڈله ده.

**Mycosis**

د فنګسونو له کبله منځ ته راغلي ناروغي ده.

**- Mycosis Favosa**

د (Favus) په انډول.

**- Mycosis Fungoides**

دا د پوستکي وزونکي او خطراکه ناروغي ده چې فنګسي تومور، خواربدنه، ضعف او ډبر درد شنه والي ولري.

**- Mycosis interdigitalis**

د ګټو تو تر منځ برخو کې د فنګسونو انتانې ناروغي حالت دی، د (Dermatophytosis) په انډول.

**Mycosozin**

د فنګسونو ضد (Sozin) درمل دي.

**Mycostasis**

د فنګسونو دودي او تکثر خخه مخنيوي.

**Mycostat**

د فنګسونو دودي ودرونکي.

**Mycostatic**

د فنګسونو دودي او تکثر مخنيوي کوونکو اړوند.

**Mycostatin**

د (Nystatin) لپاره تجاتي نوم دي.

**Mycotoxicosis**

د فنګسونو له کبله د مسموميت حالت.

**Mycotoxin**

د فنګسونو توکسین يا زهر.

**Mydriasis**

د سترګود کسي اتساع میدريازس.

**Mydriatic**

د سترګود کسي توسع ورکونکي مواد.

**Myectomy**

د عضلاتو غوڅول او راویستلو جراحی کړنلاره.

**Myectopia**

د عضلاتو د بې خایه کېدنې حالت.

**Myel-**

دا یو مختاپي دی او د ماغزو (مُخ) او ملا نخاع معنى ورکوي.

**Myelapoplexy**

په نخاع کې وينه، د (Hematomyelia) په انډول.

**Myelatelia**

د نخاع رسی، غیر عادي وده.

**Myelatrophy**

د نخاع د رسی ضمور او کوچنيوالی.

**Myelemia**

د (Myelocytosis) په انډول.

**Myelencephalon**

د (Hindbrain) خلفي برخه چې د مدولا او بلانګاتا (Medula Oblangata) او خلورم بطین بنکتنۍ برخې خخه منځ ته راخي.

د مغزی دوه ويزيکولونو خلفي برخه چې د جنیني ودي په بهير کې د خلفي ماغزو د تخصصي کېدو خخه منځ ته راخي.

**Myelin**

هغه پسته ماده چې د عصبي رشتې د اکسيون منځ احاطه کوي.

**- Myelin sheath**

مياليني پونې طبقه چې د سیالي لپرد ته چتیکيا وریخنسی.

**Myelinic**

د ميالين اړوند، مياليني.

**Myelination**

د ميالين جورېدنه، د اکسون په چاپېریاں ميالين جورول.

**Myelinolysis**

د ميالين له منځه تک او ویجاړېدنه.

**Myelinopathy**

د ماغزو د سپیني مادي استحاله.

**Myelinoma**

د ميالين خخه جور تومور.

**Myelinosis**

د ميالين د منځ ته راتلو سره سم غورپنه (شحمي) استحاله.

**Myelinotoxic**

په ميالين باندي ویجاړونکي اغېزه لرونکي.

**Myelitic**

د نخاع التهاب پوري اړوند د حرام مغز التهاب اړوند.

**Myelitis**

د نخاعي رسی التهاب.

**- Ascending Myelitis**

د صاعدې نخاعي التهاب.

**- Cavitary Myelitis**

د حفره پي نخاع التهاب.

**- Central Myelitis**

د نخاع د خپ (مرکزی) نسخ التهاب.

**- Dissiminated Myelitis**

د منتشر نخاعی التهاب.

**- Focal Myelitis**

د تکی یه خبر د نخاع موضعی التهاب

**- Transvers Myelitis**

د نخاع منتشره مستعرض التهاب

**- Osteomyelitis**

د هدوکو د مُخ با غزو التهاب.

**Myelo-**

دا یو مختاپی دئ او ماغزو - مرکر (مُخ او ملا نخاع معنی بشپړو)

**Myeloablation**

د هدوکو د ماغزو شدید دول نهی کبدنه.

**Myeloablative**

د (Myeloablation) اپوند صفت.

**Myeloarchitecture**

په نخاع کې د عصبی برخو سازمان تړل.

**Myeloblast**

هغه د هدوکو د ماغزو او مه حجره چې وروسته په میلوسیت بدليږي.

**Myeloblastemia**

په وينه کې د میلو بلاستونو دېرشته والي.

**Myeloblastoma**

د میلو بلاست حجره تومور په میلو سایتیک لوکمیا کې وي.

**Myeloblastomatosis**

د ګن شمېر میلو بلاستوما شنه والي.

**Myeloblastosis**

په وينه کې میلو بلاست حجره شتون دی.

**Myelocele**

د نخاع فتنق دی چې دا نيمګوپ ولادي ناروغری پدې حالت کې د ملاتير د فقراتو خلفي قوسونه او توشتنه والي نلري او د هغه برخې خڅه نخاع بهراوته کوي چې د ډوپي نرۍ غشاء یا پوستکي بواسطه پونسلې وي. د (Meningomyelocele) په انډول.

**Myelocyst**

هغه سیست چې د هدوکو ماغزو د ودې نه موندلې برخې لازې کې منځ ته راغلې وي.

**Myelocystocele**

د سیست په خپر د ملا د تیر خنده نخاع د طناب فتق.

**Myelocystomeningocele**

د نخاع او سحایا طبقو فتق د ملا د تیر خنده.

**Myelocyte**

د میلوسیت اپوند حجره میلوسایت دا یو وصفی سور رنګه د هدوکو د ماغزو حجره ده چې وروسته بیاد وینې په سپینه کریوه اوږي.

**Myelocytic**

د میلوسایت حجری اپوند.

**Myelocytoma**

د میلوما (Myeloma) تومور.

**Myelocytomeningocele**

د ګرانولوسایت د کړي پریکارسور چې د پرومیلوسایت او میتا میلوسایت تر منځ حجری منځنۍ حد دی.

**Myelocytosis**

په وينه کې د میلوسایت حجره زیاترالی.

**Myelodiasnosis**

د نخاع جدا شوې برخه ، تجزیه شوې برخه.

**Myelodysplasia**

د نخاع ناکامله وده.

**Myeloencephalic**

نخاعی-دماغی ، نخاعی-مغزی د نخاع او ماغزو اپوند.

**Myeloencephalitis**

د ماغزو او نخاع التهاب.

**Myelofibrosis**

د هدوکو د ماغزو بدلبندې په پیروزی نسخ باندې.

**Myelogenesis**

د عصبی سیستم د ودې او تکامل بشپړیا حالت.

**Myelogenic**

د هدوکو په ماغزو کې منځ ته راغلې.

**Myelogenous**

د هدوکو په ماغزو کې منځ ته راغلې.

**Myelogeny**

د عصبی رشتود میالین پونښونو وده او تکامل.

**Myelogene**

د میلوئید د لړې د وینې سپینه کریوه چې د رتیکولار هسته لړي.

**Myelogenic**

د میلو ګون (Myelogen) اپوند صفت.

**Myelogram**

د نخاع اړوند ثبت شوې تصویر (انخور) چې د میالوگرافی وروسته اخیستل شی.

**Myelography**

داد نخاع د راډیو ګرافی انخوریز فیلم اخیستنے ده چې د رنګه مادی (بیکاره کېډونکي مادی) د تپرولو وروسته عکس اخیستل کیږي.

**Mylohyoid**

دا پېښکته ژامنه کې د ڈرندې غابن او هایوئید ھیوکو اړوند صفت.

**- Mylohyoid Line**

میلو ہایوئید کېښه، د هغه کېښه اړوند چې د پېښکته ژامنې بهره ته او پرده پرته ده او د ھلدوکې پورته برخی چې (خولی او پېښکته ژامنې) غاړه جوړو ويشنې لپاره پکارېږي.

**Myeloid**

ھیوکیز ماغزه، د ھیوکو د ماغزو اړوند د نخاع اړوند.

**- Myeloid Leukaemia**

میالوئید لوکیمیا چې په غیانو کې د حاد لوکیمیا له امله منځ ته راخی.

**- Myeloid Tissue**

سور رنګه د ھیوکو ماغزه (مُخ عظم).

**Myeloidosis**

د میالوئید نسج منځ ته راتګ.

**Myelolymphocyte**

غیر طبیعی کوچنی لمفوسيت حجره.

**Myelolipoma**

دا د ادریتال غدی سلیم او نادر تومور دی چې (د لمفوسایتوز، شحمی نسج او اولیه میالوئید حجره) خخه جوړ دی.

**Myeloma**

دا د ھیوکو د ماغزو (مُخ تومور دی) هغه تومور دی چې جوړوونکې حجرې بې د ھیوکې د ماغزو هماغه نارمل حجرې دی.

**- Giant cell Myeloma**

د غتو(جیانت) حجراتو میلوما.

**- Multiple Myeloma**

د (Myeloma Cell Plasma) په اندول.

**- Plasma cell Myeloma**

دا ګن شمبر میلوما یا د پلازما حجراتو میلوما تومور دی چې د ھیوکو په ماغزو کې د پلازما حجراتو په ګن شمبر سره منځ ته راخی او د اسکلیت د ھیوکو ویجا پرده، پتالوژیک کسرونه، د ھیوکو درد، د ایمیونو گلوبولین ابزارمل حالت په وينه کې او

د همدغه له رویه پېژندل کېږي.  
Bence Jones پروتین یوریا، وینه لېږي پکښې منځ ته راخی او

**- Sclerosing Myeloma**

د اوستیو سکلپروروزیس سره مل میلوما چې غالباً محیطی نیوروپتی په اوسطه را خرگندېږي.

**Myelomalacia**

د ھیوکو د ماغزو او د نخاع پتالوژیک پوستوالی او نرمښت.

**Myelomatosis**

په بنسپهه ی توګه د ڈپرو ګن شمبر میلوماګانو منځ ته راتګ، هر دول د لوکمیا حالت چې په وینه کې زیاته اندازه میلوبلاست حجري ولیدل شي.

**Myelomeningitis**

د نخاع او سحایاو د طبقانو التهاب.

**Myelomeningocele**

د نخاع او سحایا فتق، د (Meningomyelocele) په اندول.

**Myelomere**

د نخاع د رسی یا د ماغزو د ایمبریونیک مرحله هره برخه چې وی.

**Myelon**

د نخاع رسی، شوکې نخاع.

**Myeloneuritis**

د نخاعی رسی او محیطي اعصابو التهاب.

**Myelonic**

د نخاع اړوند نخاعی.

**Myeloparalysis**

د نخاع فلچ د نخاع گوزن.

**Myelopathic**

د نخاع د ناروغری اړوند.

**Myelopathy**

د نخاع یا میلوکو د ماغزو هر دول ناروغری.

**- Carcinomatous Myelopathy**

د نخاع نکوز یا چتک پرمختلونکې ډی جنزیشن چې د دی سیمې له سلطان سره یوځای منځ ته راخی.

**- Chronic Progressive Myelopathy**

د لمفوما (Type I) لوکمیا د ویروس خخه زېرنډه انتان سره مل د تدریجی پرمختلونکې لرونکې سپاستیک پاراپاریزیس.

**- HTLV-1-associated Myelopathy**

پرمختلونکې مزمنه لوکمیا.

**- Sclerosing Myelopathy**

تصلبی د نخاع ناروغری.

**- Spondylotic cervical Myelopathy**

د رقبې برخي د نخاع سپاندیلوزس د ترضیض له امله ثانوی میلوپتني چې په ولادي توګه نزی نخاعی رسی شتون لري.

**- Transvers Myelopathy**

مستعرض دول د نخاع ناروغي داغه نخاعی رسی شتون لري. ضایعه ده چې په قول قطر له نخاع خڅه تېره شوبوی.

**- Vascular Myelopathy**

د مايكروسكوبیک واکیولرايزیشن سره مل د نخاع اسفننجي پوله استحاله او د میالین نشتوالی چې د انسانی معافیتی نیمگړتیه ویروس د عفونت له امله منځ ته راخی.

**Myeloperoxidase**

هیمپروتین د پراکسیدیز فعالیت سره دا اتزایم په لومپنیو پرمیلوسایتونو، میلوسایتونو او نیوتروفیلونو کې واقع کېږي او د باکتریسید، فنگسونو ضد او ویروسونو ضد درملو اغېزه زیاتوی.

**Myelopetal**

د نخاع رسی، لوري ته حرکت کول.

**Myelophage**

د میالین خوپونکې لویه حجره، هغه ماکروفائز چې میالین خوري.

**Myelophthisis**

د نخاع ویلی کبدنه او له منځه تلل.

**Myeloplast**

د هیوکو د ماغزو هرہ سپینه کريوه چې وي.

**Myeloplax**

غته حجره، د هیوکې د مخ خڅه د جیانت خو هسته يې حجره.

**Myeloplegia**

د نخاع فلچ د نخاع ګوزن.

**Myelopoiesis**

د میلوسایتونو يا د هیوکو د ماغزو منځ ته راتگ.

**Myelopoietic**

د میلوپوایزس (Myelopoiesis) اړوند صفت.

**Myeloproliferative**

د هیوکو د ماغزو يا د نخاع د ارتشاش يا د تکثیر د میلوئید نسج او صافو درلودونکۍ.

**Myeloradiculitis**

د نخاع او د عصبی رشتوله تهاب.

**Myeloradiculodysplasia**

د نخاعی رسی د ودې نیمگړتیا چې د عصبی رشتوله

نیمگړتیا هم ورسه مل وي.

**Myeloradiculopathy**

د نخاع او د نخاعی عصبی رشتی ناروغي.

**Myelorrhagia**

د نخاع وینه بهبدنه. د هیتمومیلیا په انډول.

**Myelorrhaphy**

د نخاع د ګنډلو او بخى، وھلو جراحي کېنلاره.

**Myelosarcoma**

هغه سارکوما تومور چې د نخاعی يا هیوکو ماغزو يا میلوئید نسج خڅه منشه اخلي.

**Myeloscintogram**

داد د راتنو خطی ثبت دی چې د تحت العنکبوتیه فضا ته د راديو ایزوتوپ ماده زرق کېږي او دستگاه پواسطه هغه شمبېل او ثبت کېږي.

**Myelosclerosis**

د نخاع تصلب او کلکبدنه د هیوکو د مخ تصلب، میلوفیبروزس په انډول.

**Myelosis**

د میلو سیتیونو زیاتوالی د نخاعی تومور منځ ته راتگ، د میالوسایتونو زیاتوالی د نخاعی تومور منځ ته راتگ.

**- Erythremic Myelosis**

د ایریترولوکبیما په انډول، هغه حالت چې دېره اندازه ایریتروئید او د رتیکولو اندوتیلیال حجرې د هیوکو په ماغزو کې تثبت کېږي.

**Myelospongium**

هغه شبکه چې د هغه خڅه نیوروگلی (Neurglia) منځ ته راخی.

**Myelosuppression**

هغه حالت چې پکې مخ عظم نشی کولای کافی اندازه وینه تولبد کړي چې دا معمولاً د کېمتورابې خڅه وروسته منځ ته راخی.

**Myelosuppressive**

د نخاع انحطاط ورکونکۍ، د هیوکو د مخ انحطاط ورکونکۍ مواد چې پکې د حجراتو تولید لړوالي موسي.

**Myelotomy**

د نخاع د عصبی رشتوله جلا کول د نخاع واژول.

**Myelotoxic**

د نخاع او هیوکو د ماغزو ویجاړونکې زهريا سمی

موادو اپوند.

### **Myelotoxin.**

هغه زهر چې په نخاع او هدوکو مخ اغږد کوي.

### **Myenteric.**

د کولمود عضلاتي طبقي او یا عضلاتي پوښ اپوند.

### **Myenteron.**

د کولمو عضلاتي طبقة.

### **Myesthesia.**

د عضلي حساسیت.

### **Myiasis**

داد مچانو د لاروا د تیري او یړغل مرحله پر بدنداندي ده چې پکښي د مچانو لاروا پوستکي، معدی کولمو، پوزي، بلعوم او د میتازو لاره تر تیري (یړغل) حملې لاندې نیسي او هلتنه ناروغری منځ ته راوري.

### **Myitis**

د عضلي التهاب.

### **Myohyoid**

د غانښونود مولار او هایوئید هیوکاره اپوند.

### **Myk-**

دا یو مختارۍ دی چې د فنګس معنی بشپړو.

### **Myko-**

دا یو مختارۍ دی چې د فنګس معنی بشپړو.

### **Myleran**

د بولسلفان لپاره تجارتی نوم دی چې په مزمن لوکمیا کښې پکاريږي.

### **Myo-**

دا یو مختارۍ دی د عضلي معنی بشپړو.

### **Myoalbumin**

هغه البومين چې په عضلاتو کې وی.

### **Myoalbumose**

دا یو ډول پروتین دی چې د عضلي له شیري خڅه لاس ته رائخي.

### **Myoarchetecton**

د عضلاتي رشتود ترتیباتو او جورښت.

### **Myoarchetectonic.**

د عضلاتي رشتود ترتیباتو او جورښت پوري اپوند.

### **Myoatrophy**

د عضلاتو ضمور، د عضلاتو کوچني کېدنه او ویلی کېدنه.

### **Myoblast**

هغه جنیني حجره چې په عضله باندي بدلبنده کوي.

### **Myoblastic**

د Myoblast اپوند صفت

### **Myoblastoma**

هغه تومور چې مايوپلاست یا هغه ته ورته حجره خڅه جوړ وي.

### **- Granular Cell Myoblastoma**

دا خبیث تومور دی چې د شوندو د مخاطن یا د خولي په نورو جورښتونو کوي د دانه لرونکي حجره سره چې کوچني ګردې هستې لري او حبیبوي بنه لري دا حجري پکښي د تشیت ور دی.

### **Myocard**

د زړه د میوکار (Myocardium) د عضلي طبقة.

### **Myobradia**

د عضلي پېغه غږون د تحریک په وړاندې.

### **Myocardiac**

د زړه د میوکاره عضلي اپوند.

### **Myocardial**

د زړه د میوکاره عضلي اپوند.

### **- Myocardial Infarction (MI)**

د مايوکاره د عضلي احتشأ. د مايوکاره د عضلي ته و وینې نه رسپدنې له امله احتشأ.

### **Myocardiograph**

هغه وسیله چې د زړه د حرکاتو منځنۍ او ګراف نښوی.

### **Myocarditis**

د زړه د میوکار د طبقي التهاب.

### **- Acute Isolated Myocarditis =**

### **Fiedler's Myocarditis**

د نامعلومه علت له کبله د زړه د میوکار د طبقي حاد التهاب.

### **- Fledler's Myocarditis**

د (Acute Isolated Myocarditis) په انډول.

### **- Giant Cell Myocarditis**

دا یو ډول حا د ایزولېټید مايوکارديت دی چې د (Giant) جیانت

جداري ترومیوزونو او نکروزس د پراخو سیمې په شته والي پېښدل کېږي.

### **- Granulomatosis Myocarditis**

دا د جیانت (Giant) حجره مايوکارديت دی چې د گرانولوماتوز جورپندنې سره مل مل وي.

### **- Hypersensitivity Myocarditis**

هغه مايوکارديت چې د (سولفان امايد، پینې سیلین او میتاپل دوپا)

په خبر عواملو په وړاندې د حساسیت له امله منځ ته راخی.	- <b>Intention Myoclonus</b> هغه وخت منځ ته راخی چې یوه عضله خپل ارادی کار پیل کړي.
<b>Interstitial Myocarditis</b> دا ډول په بنستېز ډول بین الینې فیبروزی نسج نیسي.	- <b>Nocturnal Myoclonus</b> په یوه داسې کس کې غږیتالوژیک مایوکلونیک ټوپ (خپن) چې د ویده کېدو په حالت کې وی یا ویده شوپوی.
<b>Myocardium</b> میوکارڈیوم، د زړه د ترتولو پنډه طبقه یا منځنی عضله طبقه ده.	- <b>Palatal Myoclonus</b> د تالو یا کام یا دواړه لورو چېټک ریتمیک کښته او پورته کبدنه چې غالباً د هماګه لوري د (مخ، زې، بلعلوم، او دیفاراګم) یو مهال همزمانه حرکت سره مل وی ده کام برخی مایوکلونوس.
- <b>Hibernating Myocardium</b> خوبولی او ویده مایوکارڈیوم.	<b>Myocoele</b> د مایوم په منځ کې جوف، د یو مایوتوم دننه جوف.
- <b>Stunned Myocardium.</b> جزاب او په زړه پوری مایوکارڈیوم، ګیرا او دلفرب مایوکارڈیوم، بهوښه کونکی مایوکارڈیوم، عالي مایوکارڈیوم، بنه مایوکارڈیوم، محركه مایوکارڈیوم.	<b>Myocyte</b> د عضلي نسج حجره.
<b>Myocardosis</b> هر هغه استحالوی او غير التهابي اختلال چې د میوکارڈ طبقي اړوند وي چې د (فرط فشار، رکونو تصلب او یا تایروئید غدی د ډېر کار) له کبله منځ ته راخی.	- <b>Anichkove's Myocyte</b> د عضلي نسج حجری (Myocyte) اړوند صفت د Anichkove's عضلي نسج حجره.
<b>Myocele.</b> د عضلي فتق یا چُرد هغه له پونه خخه.	<b>Myocytic</b> د عضلي نسج حجری (Myocyte) اړوند صفت
<b>Myocellulitis.</b> میوزیت Myositis او سلولیت Cellulitis په ګډه توګه شتون.	<b>Myocytolysis</b> د عضلاتي رشتوي یجار پدنه.
<b>Myocerosis.</b> د عضلي د موم په خبر استحاله.	- <b>Coagulative Myocytolysis</b> د یوې انقباضي ګډلي نکروز.
<b>Myochrome.</b> هغه پګمنت چې د عضلي د پګمنتو شو اړوند وي.	- <b>Focal Myocytolysis Of The Heart.</b> د تکي په خبر د زړه د عضلي طبقي له منځ تلل او ضایعه چې لوړۍ، د بدنه د داني په خبر دغه ضایعه منځ ته راخی چې او بیا Syncytium له منځ خې او په پایله کې د التهابي غبرګونیز حالت له منځ او د نکروز پواسطه خانګړي کېږي.
<b>Myochrysine.</b> د فيوماليت سودیم سره ززو لپاره تجارتی نوم دي او د روماتوئید ارتريت او لوپوس اریتماتوزس په درملنه کې پکاري.	<b>Myocytoma</b> هغه تومور چې د عضلي حجراتو خخه منځ ته راغلې وي.
<b>Myoclonic</b> د عضلي غورینه یا شحمي استحاله.	<b>Myodemia</b> د عضلي غورینه یا شحمي استحاله.
- <b>Myoclonic Epilepsy</b> مایوکلونیک ډول صرעה (مېړګی) چې پکي اندامونه پرلپسی تکانونه مومني.	<b>Myodiastasis</b> د عضلي رشتولپري والي یو د بل خخه.
<b>Myoclonus</b> د عضلاتو د یوې یا ټولې برخې یا په ګډه ډول د یوې ډېلې عضلاتو ناخاپه انقباض اړوند حالت ته ویل کېږي.	<b>Myodynia</b> د عضلاتو درد، د Myalgia په انډول.
- <b>Essential Myoclonus</b> اساسی مایوکلونوس، هغه حالت چې د نامعلومه لامل سره وي چې د یوه هیجان او ارادی حرکت پواسطه پیل کېږي.	<b>Myodystonia</b> د عضلاتي کتلې د مقویت د له منځه تللوا اختلال.
	<b>Myodystrophy</b> د عضلاتو د تغذی اختلال، پدې حالت کې عضلات کوچنۍ والي او ضمور (اتروفې) کوي.

**Myoedema**

د عضلاتو اذیما، عضلاتو سترپیا او پرسوب له ترضیض دروسته.

**Myoelectric**

د عضلاتو د الکتریکی خواص او پوند.

**Myoendocarditis**

د مايوکاردیت او اندوکاردیت ګه هالت.

**Myoepithelial**

د عضلي اپیتیلیال حجره او پوند.

**Myoepithelioma**

د عضلي او اپیتل حجره تومور.

**Myoepithelium**

هغه نسج چې د عضلي او اپتیل حجره خخه منځ ته راغلي وي.

**Myofascital**

د عضلاتو ډ چاپېر صفاق د اخته کېدو سره په تړ او کې.

**Myofascitis**

د یوی عضلي او د هغې د پوښ التهاب.

**Myofiber**

عضلاتي رشته افایبر.

**Myofibril**

د عضلي د رشتې تربولو نزی عنصر منځ ته راورونکي تویته. د عضلي تار (رشته) چې د مايو فیلامنت خخه جوړه وي.

**Myofibrillar**

د مايو فیبریل او پوند.

**Myofibroblast**

د مايو فیبرو بلاست حجري.

**Myofibroma**

د مايووم او فیبروما خخه ګله جوړ تومور.

**Myofibrosis**

د عضلاتي نسج پر ئایا د فیبروز نسج تعویض کېدنه.

**Myofibrosis**

د عضلاتي رشتې د پوښ التهاب ، د (Perimysitis) په انډول.

**Myofilament**

د بنويه عضلي د ميو فیبریل یوه حجره.

**Myogelosis**

د عضلي د مادي کلکبدنه.

**Myogen**

هغه پروتین چې د عضلي په پلازما کې شتون لري.

**Myogenesis**

د عضلي رشتہ یا تاروونو منځ ته راتګ او ايمبریوتیک ژوند ودي په لړ کې.

**Myogenetic**

د مايو جنیزس اړوند.

**Myogenic**

د عضلاتي رشتہ منځ ته راړونکي.

**Myogenous**

د عضلاتي نسج خخه جوړ شوی.

**Myoglia**

هغه د تار په خپر ماده چې د عضلاتي حجره پواسطه جوړ وي.

**Myoglobin**

د عضلي صباح د اوکسیجن لېږدونکي فعالیت تر سره کوي.

**Myoglobinuria**

دا غبر نورمال حالت دئ چې متیازو کې د (Myoglobin) شته والي حالت خرگندوی.

**Myoglobulin**

هغه ګلوبولین چې د عضلي له سیروم خخه لاس ته راخې.

**Myogram**

مايوګرام ، د مايوګرافی پواسطه لاس ته راغلي انځور یا ګراف.

**Myograph**

هغه دستګاه چې عضلاتي انقباضونه ثبت کوي.

**Myographic**

د (Myograph) اړوند صفت.

**Myography**

د مايوګراف د ثبت کېناره د عضلاتو توصیف. د عضلاتو توصیف، د کثیفه مادي د تزریق خخه وروسته د عضلاتي نسج رادیوګرافی.

**Myohemoglobin**

د عضلاتي نسج هیمو ګلوبین.

**Myoid**

عضلي ته ورته.

**Myoidema**

د ترضیض خخه وروسته د عضلاتو له منځه تګ او

ویلې کېدنه.

### **Myoischemia**

د عضلي یوه ټکي ته د وينې نه رسپدنه. عضلي ايسکيميا.

### **Myokinase**

د عضلي هغه انزایم چې د ATP فاسفوریشن یه او Adenylate باندي کتلایزس او تر سره کوي. د AMP په انپول Kinase.

### **Myokinesimeter**

د عضلي د حرکت تاکونکي آله او اندازه کونونکي آله.

### **Myokinesis**

د عضلاتو حرکت، د عضلاتي رشتونو تغير مکان په خانګړي ډول د جراحۍ په بهير کي د عضلاتي فایبرونو خای پرخای کول.

### **Myokinetic**

د عضلي د حرکت Myokinesis) اړوند صفت.

### **Myokymia**

د عضلاتو خند پاتي کبدونکي لپزه (رېبدنه).

### **Myolemma**

د عضلاتي رشتونزی او ظريفه غشاء.

### **Myolipoma**

هغه عضلاتي تومور چې شحمي یا غورین عناصر ولري.

### **Myologia**

د عضلاتو د خبرنې اړوند علم او پوهه، د Mycology) په انپول.

### **Myology**

د عضلاتو د خبرنې اړوند علم او پوهه.

### **Myologist**

د عضلاتو په علم پوهه داکټر.

### **Myolysis**

د عضلاتي نسج استحاله.

### **Myoma**

د عضلاتي نسج تومور. هغه عضلي سليم تومور چې د عضلاتي عناصر و خخه جوړ وي.

### **Myomagenesis**

د عضلاتي تومور د منځ ته راتګ کړنلاره.

### **Myomalacia**

د عضلاتي نسج یوستوالی او نرمیت.

### **Myomatosis**

په قول بدنه کې د عضلاتي تومورونو منځ ته راتګ.

### **Myomectomy**

د عضلاتي تومور غوشول او راویستل.

### **Myomatous**

د عضلاتي تومور اړوند، مايومامائي.

### **Myomelanosis.**

په عضله کې د نورو صباګونورسوب یا ډنې کېدنه.

### **Myomere**

یوه جنیني عضلاتي توقه. د Myotome) په انپول.

### **Myometer.**

هغه دستګاه چې د عضلي تقلص اندازه پري تاکل کېږي.

### **Myometrial**

د څيلانځي (رحم) بنويه عضلي اړوند صفت. مايوມتریوم اړوند صفت.

### **Myometritis**

د میومتریوم التهاب.

### **Myometrium**

د څيلانځي يا رحم بنويه عضلي طبقه.

### **Myoneme**

دا یو ظريفه نزی د انقباض وړ عضلي رشته ده چې په بعضی حجراتو کې په سایتوپلازم کې د موندنې وړ ده.

### **Myoneuralgia**

په یوه عضله کې عصبی دردونه.

### **Myoneural**

په عضله د عصبی ربښې د اتها اړوند.

### **Myoneure**

د عضلي عصب

### **Myoneuroma**

د عضلي نسج عصبی تومور.

### **Myoneurosis**

عضلاتي نیوروزس.

### **Myopachynsis**

د عضلي هایپرتروفي "ضخامه".

### **Myopalmus**

د عضلي Muscle Twitching) په انپول. عضلاتي لپزا.

### **Myoparalysis**

د عضلي فلچ، عضلي ګوزن.

<b>Myopathic</b>	د عضلاتو ناروギي اړوند.	<b>Myoplasty</b>	د پلاستیک جراحی کېنلاره د عضلي لپاره.
<b>Myoparesis</b>	د عضلاتو لپه اندازه فلح	<b>Myopsychosis</b>	هر هغه عصبي- عضلي اختلال چې د روانني او ذهني اختلال ورسه وي
<b>Myopathy</b>	د عضلاتو ناروغي.	<b>Myoreceptor</b>	عضلاتي نيونکي هغه نيوونکي چې په عضله کې خاى لري او د عضلاتي انقباضاتو پواسطه تحریک مومي.
- <b>Myotubular Myopathy</b>	د (Centronuclear Myopathy) په انډول.	<b>Myorrhaphy</b>	د عضلي ګنډل او د بخى و هللو کېنلاره.
- <b>Nemaline Myopathy</b>	په ولادي توګه غير نورمال مایوفیبريل.	<b>Myoplasty</b>	د پلاستیک جراحی کېنلاره د عضلي لپاره.
- <b>Ocular Myopathy</b>	د سترګو د ګاتوبهرنې عضلاتو ضعيفوالی چې د جفني سقوط (پتوز) علت ګرخي.	<b>Myoplasm</b>	د عضلي حجري متقلصه برخه يا مایوفیبريل.
<b>Myope</b>	نېړدي ليدونکي دا د سترګو اختلال ناروغي ده. د (Myopia) په انډول.	<b>Myopsychosis</b>	هر هغه عصبي- عضلي اختلال چې د روانني او ذهني اختلال ورسه وي
<b>Myopericarditis</b>	د مايوکاردیوم او پریکارد ګډ التهاب.	<b>Myoreceptor</b>	عضلاتي نيونکي هغه نيوونکي چې په عضله کې خاى لري او د عضلاتي انقباضاتو پواسطه تحریک مومي.
<b>Myopia</b>	نېړدي ليدنه.	<b>Myorrhaphy</b>	د عضلي ګنډل او د بخى و هللو کېنلاره.
- <b>Curvature Myopia</b>	انحنائي نېړدي ليدنه. هغه نېړدي ليدنه چې د سترګو د انعکاس سطحې د انحنا د بدلون له امله منځ ته راخې.	<b>Myorrhesis</b>	د عضلاتو خيرې دنه.
- <b>Index Myopia</b>	داد غیر طبیعی انکسار له کبله په روښانه محیطونو کې شردي ليدنه. هغه نېړدي ليدنه چې د سترګو د محیطونو غږ نارمل انعکاس له امله وي.	<b>Myosalpinx</b>	د خبلانځي (رحم) د نفیرونو عضلاتي نسج.
- <b>Malignant Myopia</b>	خبيث نېړدي ليدنه دا ډوپر مختلونکي ډول دی چې د مشيمۍ د ناروغي سره ده او په پايله کې د شبکي انفصالي او روښانه اړۍ سبب ګرخي. د (Pernicious Myopia) په انډول.	<b>Myosarcoma</b>	د عضلاتي تومور مايویم او سارکوما ګډ ډول جوريشت.
- <b>Progressive Myopia</b>	دا پرمختلونکي ډول دی د څوانې په عمر کې وي.	<b>Myoschwannoma</b>	هغه تومور چې د شوان پوبن خخه منشه اخلي.
<b>Myopic</b>	د مايوپیا اړوند.	<b>Myosclerosis</b>	د عضلي تصلب د عضلي کلکې دنه.
<b>Myoplasm</b>	د عضلي حجري متقلصه برخه يا مایوفیبريل د سارکو پلازم (Sarcoplasm) په انډول.	<b>Myosin</b>	يود دوه پروتینونو خخه چې د عضلاتو په انقباضاتو کې د خالت لري.
<b>Myoplastic</b>	د عضلي د پلاستیک جراحی کېنلاري اړوند.	<b>Myosinose</b>	هغه الوموز چې د مايوzin له هضم خخه لاس ته راخې.
		<b>Myositis</b>	د عضلاتو التهابي ناروغي.

**- Myositis Fibrose**

په عضلاتو کې فیبروزی التهاب

**- Inclusion Body Myositis**

هغه پرمختلونکي التهابی مايوزیت چې تر ټولو دمخه د حوصلی او پندیو عضلات نیسي.

**- Multiple Myositis**

د (Dermatomyositis) په انډول.

**- Ossifrons Myositis**

هغه عضلي التهاب چې پکې د هیوکې نسج راټولپدنه کوي.

**- Proliferative Myositis**

ارتشاخی مايوزیت سلیمه او چتک وده کونکي فعاله نودولار ضایعه چې نودولی فسیاتیس ته ورنه ده خو ځانګړه بې د اسکلپتی عضلى دنه د فیبروبلاستون پرولپفریشن شنبېل کېږي.

**- Trichinous Myositis**

د (Trichinella Spiralis) د شتون له کبله د عضلي نسج التهاب ته ویل کېږي.

**Myospasm**

د عضلي سپزم.

**Myosteoma**

په عضله کې هیوکیز ډول تومور.

**Myosynizesis**

عضلي نښته.

**Myotactic**

د عضلاتو د حس یا لمس کولو اړوند.

**- Myotatic Reflex**

هغه عضلي عکسه چې نېغه شی تقلص کوي.

**Myotasis**

عضلاتي کشیدنه عضلاتي کشش.

**Myotatic**

د عضلاتي کشش اړوند صفت.

**Myotenosis**

د عضلي او تیندون په ګډ ډول التهاب

**Myotome**

د عضلاتو د غوڅولو او بېلولو لپاره وسیله ده.

**Myotomic**

د مايوتوم اړوند.

**Myotomy**

د عضلي نسج غوڅولو کېنلاره د جراحی بواسطه.

**Myotonia**

د عضلي کشش یا عضلي تونیسیستی زیاتوالی چې

د عضلاتو تحریک د زیادېست د عضلي سستوالې او دتوان د کمبېت سره یوځای د انقباض لامل ګرځی.

**- Myotonia Atrophica**

اتروفیک مايوتونیا.

**- Myotonia Congenita**

له موره زېړپدلي یا ولادي مايوتونیا دا راشی ډول عضلي سپزم دی چې په بعضی عضلاتو کې شتون لري.

**- Myotonia Dystrophica**

دا د عضلاتو پرمختلونکي ډول کلکوالی او اتروفیک ډول نادره ناروغۍ ده.

**Myotonic**

د مايوتونیا اړوند.

**Myotonometer**

د عضلي نونیستي تاکونکي آله.

**Myotonoid**

د عضلي غېړونون تقلص او استرخانسونکي د عضلي دغېړونونو راڅرګندونه چې ورو انقباض يا سست کبدنې په بنه پېښېږي.

**Myotonus**

د عضلي يا یوې ډلي عضلاتو تونیستي او سپزم حالت.

**Myotrophic**

د عضلي د هایپرتروفی اړوند.

**Myotrophy**

د عضلي تغذیه.

**Myotropic**

عضله خوبنول او عضلي ته لېواليتا بنودنه.

**Myotubule**

د عضلي په رشتہ کې د یوه جوف منځ ته راغلی حالت.

**Myotubular**

د مايوتیوبول اړوند.

**Myovascular**

د رګ او عضلاتو اړوند.

**Myria-**

دا یو مختارې، دی دا د واحدونو د نوم اښوندې او تاکنې بسوندې لپاره تر (104) پوري پکاريږي.

**Myriapoda**

د ارتروپورا له کورنې، خخه یوه ډله ده.

**Myriapodiasis**

په مايریا پودا باندي اخته کبدنې ترپښې لرونکي.

**Myring-**

دا یو مختاری دی د تیمپانیک غشا معنی ورکوي.

**Myringa**

د صماخ پرده د طبل غشا د غوب پرده.

**Myringectomy**

د صماخ د پردي خيرل او غوشول.

**Myringitis**

د صماخ د پردي التهاب.

**- Bullous Myringitis = Myringitis****Bullosa**

د صماخ د پردي بولوز التهابي حالت چې د دنه غوب ويرولي ناروغي له کبله منځ ته رائي.

**Myringo-**

دا یو مختاری دی د تیمپانیک غشا معنی ورکوي.

**Myringomycosis**

د صماخ د پردي فنگسي ناروغي.

**Myringoectomy**

د صماخ د پردي غوشول او راوېستل.

**Myringoplasty**

د صماخ د پردي پلاستيك جراحي کېنلاره. د (Tympanoplasty) په انډول.

**Myringorupture**

د صماخ د پردي خيرپدنه.

**Myringoscope**

د صماخ د پردي د ليدني لپاره وسيلي.

**Myringostapediopexy**

دا جراحي کېنلاره ده چې د صماخ د پردي لويه او بنکته برخه د رکاب د هليوکي سرسره تثبيت کيږي.

**Myringotome**

د (Myringotomy) لپاره تبره چاره.

**Myringotomy**

د صماخ د پردي غوشول او سورى کول دي.

**Myriapoda**

زړ پښي لرونکي حشره.

**Myristic Acid**

يو (14) کاربني مشتق شوي شحمي اسيد دي چې په شحم، پنیر او د [نهنګ د سرغوبو، سپین موم (Spermaceti)] وازو د کې موندل کيږي.

**Myrrh**

يو ډول خوشبویه ڙاوله چې له نباتاتو خخه لاس ته رائي.

دا ماده له کوميفورا ململ نبات خخه لاس ته راخې او د محافظي د عامل په خبر پکار ورل کيږي.

**Myrtle**

يواروپائی تل شين بوټي چې توري داني او خوشبویه ګلان لري.

**Mysoline**

د پرميدون لپاره تجاري نوم دي د اختلاج ضد درمل دي.

**Mysophillia**

يو ډول پارافيليا چې ناروغ د کثافاتو او ناولتيا سره لپوالتيا او شهورتی چلنډ پواسطه پېښتل شئ.

**Mysophobia**

د تغوط کړتیا، ناولتیا او کثافاتو خخه وړه درلودنه.

**Mytacism**

د خبرو په مهال د "M" له توري خخه ډېر کار اخیستل.

**Mytelase.**

د آمبنوئیوم لپاره تجاري نوم چې د کولین ایستراز ضد دی او د عضلاتو قدرت ته زایاتولالي وربېخښي.

**Mythomania.**

په ناروغي ډول سره د دروغ ويلو سره لپوالتیا.

**Mythophobia.**

د دروغو خخه وړه درلودنه.

**Mytilotoxin.**

دا یو ډول زهر دی چې د صدف خخه لاس ته راخې.

**Myx(O) -**

دا یو مختاری دی چې موکوس "مخاط" او لعابو معنی بشپړو وي.

**Myxadinitis.**

د یو په مخاطي غدى التهاب.

**Myxadenoma.**

دا یو اپیتيلائي تومور دی چې د یو په مخاطي غدى خخه جوړ وي.

**Myxasthenia.**

د مخاطي ترشحاتو لپوالی.

**Myxedema**

موم ډوله وچ تومور چې په غیر طبیعي توګه میوسین په پوستکي کې راټولېږي او د هاپرتایرایدیزم ورسره وي.

**- Congenital Myxedema**

د (Cretinism) په انډول.

**- Papular Myxedema**

د (Lichen Myxedematosus) په اندول.

**- Pituitary Myxedema**

د نخایمې خدی د لپارادازه ترش چې تابو و تربیین هورمون لپارادازه وي.

**- Pretibial Myxedema**

موضعی اذیما د هاپر تایرایدیزم او اگزوفتالموس ورسه مل وي چې په وصفی دول سره دلبندګو په قدام کې شتون لری او د میوسین رسوبونه پکی هم په پاپولار او پلاکی دول سره منځ ته رائی.

**Myxo -**

دا یو مختاری دئ او د مخاط معنی بشپړوي.

**Myxobacteriales.**

د شیزو مايست له کورنۍ خخه یوه ډله.

**Myxoblastoma.**

د میگزوبلاست حجره تومور.

**Myxochondroma.**

د مخاطي او غضروفې نسج تومور.

**Myxobacteriales**

د شیزو مايست له کورنۍ خخه یوه ډله.

**Myxoblastoma**

د میگزوبلاست حجره تومور.

**Myxochondroma**

د مخاطي او غضروفې نسج تومور.

**Myxococcaceae**

د شیزو مايست له کورنۍ خخه یوه ډله ده.

**Myxococcus**

د شیزو مايست له کورنۍ خخه یوه ډله ده.

**Myxocystoma**

د بلغمي يا میوسین موادو سیستیک توموری کتله.

**Myxocyte**

د مخاطي نسج یوه حجره.

**Myxoedema**

د (Myxedema) په اندول او اړوند صفت.

**Myxoedematous**

د (Myxedema) په اندول او اړوند صفت.

**Myxofibroma**

د مخاطي نسج او فیبروزي نسج تومور.

**Myxofibrosarcoma**

میگزوفایبروسارکوما تومور.

**Myxoid**

میوسین یا بلغم ته ورته جوړښت.

**- Myxoid Cyst**

هغه سیستې چې د ګوټو یا د پنسو غتې ګوتې د نوک په قاعده کې وده کوي.

**Myxolipoma**

د مخاطي او شحمي نسج تومور.

**Myxoma**

د مخاطي نسج تومور.

**- Odontogenic Myxoma**

د غابونو میگروما.

**Myxomatosis.**

د ګن شمېر مخاطي تومورونو منځ ته راتګ.

**Myxomatous**

د دا یو سليم تومور دئ د (Myxoma) اړوند صفت.

**Myxoneuroma.**

د مخاطي نسج او اعصابو د نسج تومور.

**Myxopapilloma.**

د مخاطي نسج او اپتیلیال حجره پاپیلوما تومور په ګډه دول سره.

**Myxopoiesis**

د مخاط یا بلغم جوړ پدنه.

**Myorrhhea**

د بلغم یا مخاط راتوېدنه او جاري کېدنه.

**- Myorrhhea Intestinalis**

د کولمو خخه د بلغم راتوېدنه.

**Myxosarcoma**

هغه سارکوما تومور چې مخاطي استحاله وکاندي.

**Myxosporidia**

د سپور لرونکي پرازیتونو ډله ده.

**Myxovirus**

د انفلوانتزا ناروغری پوري اړوند ویروس دی.

**Myzomyia**

د میاشو یوه ډله ده چې د ېږي یې د ملاریا پرازیت.

لېږدوی.

**Myzorhynchus**

د میاشو یوه ډله ده چې د ېږي یې د ملاریا پرازیت لېږدوی

او د ملاریا ناروغری منځ ته راوري.

**N.n**

دا انگریزی ژبی خوار لسم تورئ (حرف دی) چې به طب کې د ګن شمېر لغتونو اصطلاحاتو لندہ نښه جوړو.

**N**

د نایتروجن لپاره کیمیاوی سمبول دی.

**N**

د نیوتین لپاره لندہ نښه ده.

**- 2N**

د نورمال مضاعف (Double Normal) "دوه چنده" محلول لندہ نښه ده.

**- N/2**

د نورمال نیمایی محلول (Half of Normal) لندہ نښه ده.

**- N/10**

د نورمال لسمه محلول (Tenth of Normal) لندہ نښه ده.

**N**

نانو (Nano). رفراکتیو اندازې تاکنې لپاره اینډکس او لندہ نښه ده.

**N**

د نیوترون (Neutron) لپاره لندہ نښه ده.

**N**

د عصب (Nerve) لپاره لندہ نښه ده.

**N**

د هیپلوبید کروموزومونو شمېره ده.

**N**

د پوزی (Nasal) اپوند لپاره لندہ نښه ده.

**N**

نورمال (normal) لپاره اختصاری دول.

**Na**

اناټومیک رسی او مدل شوی نومونه (Nomina) چې په کال 1995 بین المللی کنفرانس کې د اناټومی پوهانو پواسطه کېښودل شویدی.

**Na**

د اووګدرو عدد / شمېر لپاره لندہ نښه ده.

**N.A**

ګن شمېر لارې، ګن سوری (Numeric Aperture) لپاره لندہ نښه ده.

**Na**

د سودیم (Sodium) کیمیاوی عنصر لپاره کیمیاوی سمبول دی او د (Natrium) لپاره لندہ نښه ده.

**Naboth's Follicle**

دا سیست ډوله جو پستونه دی چې د رحم د عنق د مخاطی غدواتو د قناتونو انسداد او په هغه کې د مواد او ریولپدنی له کبله منځ ته راخی.

**Nabothian Cyst**

د (Naboth's Gland) او (Naboth's Follicle) په انډول.

**Naboth's Gland**

د (Naboth's follicle) په انډول.

**Nabumetone**

غېرستروئیدی د التهاب ضد درمل چې د اوستیوآرتیت او ریماتوئید آرتیت په درملنے کې کاربې.

**Nacreous**

د صد رنګ لرونکی چې د مرغلرو په خبر بنه لري دا حالت د بعضی میکروبونو کالونی ته نومول کېږي.

**Nacton**

د پولدين میتايل سلفیت لپاره سوداګرېز نوم دی چې د پاراسپاتیک اعصابو د فلنج یا بلوكاد لپاره پکارې.

**N.A.D**

نيکوتین آماد آدینین دای نیوکلولیتاید (Nicotinamid Adine Dinucleotide) لپاره لندہ نښه ده.

**N.A.D**

نا محسوسه ناروغری (No Appreciable Disease) لندہ نښه ده.

**N.A.D.H**

د NAD ارجاع شوي بنه (Reduced Form of N.A.D.) لندہ نښه ده.

**Nadolol**

د بیتا ادرینرجیک بلاک کوونکی ماده ده چې د وینې د فرط فشار د ناروغری درملنے ورباندې ترسره کېږي.

**NADP**

نيکوتین آماد آدینین دای نیوکلولیتاید فاسفتی (Nicotinamid Adinin Dinucleotid Phosphate) لپاره لندہ نښه ده.

**N.A.D.P.H**

د (Nicotinamid Adinin Dinucleotid Phosphate Reduced)

ارجاع شوې بنې لپاره لنډه تښه ده.

### Nadolol

د بیتا ادرینرجیک رسپتورونیوو غږ اختصاصی بلاګ کوونکې چې صدری انجینا او هایپرتنسن په درملنه کې کارول شی.

### Naegle Rule

د ناجیل قاعده چې دا میتود هغه مهال کارول کېږي کله چې بلاره بشخه د زېرون لپاره خى چې نه مباشتی او اوه ورځې دهه ډروستنی مباشتني عادت وردېدنې سره جمع کېږي که چېږي بشخه (28-day) ورځې د سیکل عادت نه وی بشپړې کړي او یا یې هم (26-day) ورځې د عادت تېږي ورڅخه دوه ورځې (2 days) منفي کوو او وړاندوبني ورځ تاکل کېږي.

### Naepaine

دا درمل (2-Pentyl Aminoethyl Para Amino Benzoate) پنامه په موضعی بېهونې کې پکار وړل کېږي.

### Naevus

خدایې خال، پیداېشی نښه، خال، ګنه شمېره یې (Naevi) بلل شی.

### NaF

د فلور او سودیم (Floure + Sodium) ګډ جورښت.

### Nafarelin

د ګونادوتروپین د آزادونکې هورمون مصنوعی محصول چې د ایستر اسیتیپتی په بنه د بېړنې بلوغ په درملنه کې کارول شی.

### Nafillin

دا یوه نیمه ترکیبی جورښت دی دا د اسیدو او پنسیلینیز انزایم په وړاندې مقاوم د پنسیلین انتی بیوتیک دی چې د ستافیلولوکوک باکتریا په درملنه کې ورڅخه کار اخیستل کېږي.

### Naffziger's Operation

داد سترګوو ګاتو اپوند جراحی کېنلاړه ده چې پکې د ګاتو د علوی او جنبي جدارونه غوڅېږي دا په اکزوفتالموس درملنه کې.

### Naffziger's Syndrome

د اوږدي او وزر هیوو تر منځ درد چې د عنق یا غاړې لوری ته لېړونه کوي او غاړې فقراتو د تئو (Spin) او یا اضافه

تئو Spine په غیر طبیعی توګه د شته والي له کبله منځ ته راخې.

### Naftifiline

د چنیاسې ضد وسیع الطیف لرونکې درمل دی.

### Naga Sore

د تودو خې سیمې (کرمیسری) زخم یا پرهر د (Tropical Ulcer) په انډول.

### Nagana

دا د خارویوو آسونو او غوایانو "خانګړۍ ناروغری" ده او د تریپیانوزومیا د پرازیت له کبله منځ ته راخې چې Tsue مچانو پواسطه لېړدول کېږي.

### Nagonal

سورامین سودیم دا کېمیاوی خانګړۍ نوم دی چې تریپانوروم او فیلاریا ضد درملو په خبر پکارېږي.

### Nagel's Test

دا آزمونه د رنګونو د پېژندنی لپاره پکارېږي.

### Nagging Pain

هغه دوول درد چې نیولې متداوم تپشی او چو خبدونکې بنه ولري.

### Nagli's Maneuver

د ناروځ د سر پورته کول پداسي حوال کې یو لاس تر کوپې لاندې او بل لاس تر ژامنې لاندې راخې او دا مانوره د دماغ د وينه بهبدنې درملنې لپاره تر سره کېږي.

### Nagler Reaction

د وینې په سیروم کې د مکدریت زیاتوالی د کلوستریدیوم میکروب د توکسین د ورګډولو له مغې چې د نوموري میکروب نښه ده.

### Nadolol

د بیتا ادرینرجیک بلاګ کوونکې ماده ده چې د وینې د فرط فشار د ناروځی درملنه وړاندې تر سره کېږي.

### Naja

د کبرا مار.

### Na+, K+,-Atpase

هغه انزایم چې د پلامائی غشا دته شته والي لري او دسودیم د حجري د پمپ د کارولو لپاره د انژوی د جمتوکولو په موځه (ATP) هاپدرولايز کوي.

**Nakuruitis**

د کوبالت عنصر د لبواли یو ډول دی.

**Nalfon**

د کلسیم فینوپروفین (Fenoprofen) لپاره سوداگریز / سوداگریز نوم دی.

**Nalidexic Acid**

دا د کینولین له کورنی خخه یو ډول د بولی سیستم لپاره انتی سپتیک دی چې په ګرام منفی باکتریا و اغزې منتیا لري د خولی له لاری خوړل کېږي همدارنګه د هضمی جهاز په باکتریا و هم اغزې لري سوداگریز نوم بیس (Nemag) دی.

**Nalline**

د (Nalorphine) لپاره سوداگریز نوم دی.

**Nalorphine**

دا د مورفين نیمه ترکیبی جوړشت دی چې د مخدراتو اتناګونېست او ضد اغزې لري او د پېژندنې په موخه کاروله شی.

**Naloxone**

دا هم د نارکوتیکونو اتناګونېست دی چې د اوکسی مورفين د مشتقانو خخه دی هایدروکلورایدی مالګېزی بنې لري او د مخدراتو د اعتیاد او مسمومیت ضد اغزې لري.

**Nambi- Uvu**

په سپیانو کې یو ډول ناروګی ده. پدې ناروګی کې ژبری او د غور خخه وينه بهبدنه منځ ته راخی سببی عامل بی د انجلیا ویتالی دی او په برازیل کې معمولاً لیدل کېږي.

**Name**

نوم، نوم ورکول، نومیالی، په نامه بلل

**Named**

نومول شوی، پنامه.

**- Named Nurse**

هغه نومول شوی نرس (روغتبا پاله بنسخه) چې د یو ډول خاصې ناروګانو سره د اړپکې نیول او ساتني له مخې اړین معلومات راتپولوي.

**Nandrolone**

دا یو (انابولیک، اندروجنیک) ستروئید دی چې معمولاً په (Post menopausal او Senile) اړوند هدوکو اختلال درملنه (Osteotherapy) په موخه او په ماشومانو کې د

شدید ډول وodi تأخیر په درملنه کې پکار وړل کېږي.

**Nanism**

لندي، د وodi د هورمون د لبواли له کبله د وني د لنديوالی ناروګي تېټکي بنې درلودنه، د (Dwarfism) په انډول.

**Nano-**

دا یو مختاری دی د کوچنی معنی بشپړو چې د اندازه کولو په لړ کې د اندازو بشودنې لپاره پکارېږي.

**Nanocephalous**

د کوچنی کوپری درلودنې اړوند صفت دی، د (Mikrosفالی) په انډول، پوچ سرې کس.

**Nanocephaly**

د کوچنی کوپری حالت، د (Mikrosفالی) په انډول.

**Nanocormia**

په غیر نورماله توګه د تنې او جسم کوچنی والي.

**Nanocurie**

د راديو اكتیف معادل  $10^9$  کیوري واحد دی، د ګرام یوبیلیونمه برخه.

**Nanogram.**

د ګرام د یوه بیلیون یوه برخه.

**Nanoid**

لندي، کوچنی، تېټکي. د (Dwarfish) په انډول.

**Nanomelus**

هغه جنین چې اندامونو بی وده نه وي موندلې.

**Nanometer**

د کوچنیوالی تاکونکي وسیله د یوه بیلیون یوه برخه تاکونکي وسیله.

**Nanomole**

هغه اندازه چې د یوی مادي یوبیلیونمه ( $10^{10}$ ) برخه مول خرگندوی لنډه نښه بی (nmol).

**Nanophthalmia.**

د کوچنی ستړکي درلودنه، د (Nanophthalmus) په انډول.

**Nanophthalmos**

د (Nanophthalmus) په انډول.

**Nanophthalmus**

په غیر نورماله بنې د ستړکو د قطرنو کوچنیوالی.

**Nanoplankton**

دې کوچنی پلانکتون، دا یو کوچنی لاهبوهونکي موجود

دی چې په ټولو او بوكې ژوند کوي.	د نرسانو د تعليم لپاره اتحاديه (ټولنډ) National (Association For Practical Nurse Education) لپاره لنډه نښه .۵۵
<b>Nanosecond</b> د یوې ثانې یو بیلیون برخه.	<b>NAPNES</b> د نرسانو د رونې لپاره ملي نړیواله ټولنډ National (Society Association For Practical Nurse Education) لپاره لنډه نښه ده.
<b>Nanosomia</b> د تنې لنډوالۍ	
<b>Nanounit</b> د یوه واحد یو بیلیونمه (۱۰ <sup>-۹</sup> ) برخه.	
<b>Nanous</b> لنډۍ، د لنډۍ ونې درلودونکي.	<b>Nappy</b> پېړ او ډبل ، خوب لرونکي ، لمست ، لول ، کوچنۍ بشقاب ، نرم و پشمینه توکران او دستمالونه (رونې) چې د ماشومانو تړلو لپاره کارول شې. د (Diaper) په انډول
<b>Nanus</b> لنډتوب، کوچنیوالۍ. د (Nanous) په انډول.	- <b>Nappy Rushes</b> هغه سره مخه چې د ماشومانو (سپوغزو ، کوتاییواو خوتنګ) برخه کې د روښیو او بمپرونو تړله اړله منځ راهی چې داد متيازو (بوريا ، امونيا او لمده بل) تماں له اړله پښېږي.
<b>Nap</b> ورین استر، هغه توته چې مخ یې دورېيو پت ولري پرمیښی، سترګه پتونه، (دلېوخت د پاره بیدېدانه)، یوه سترګه خوب.	<b>Naproxen</b> د (Naproxen) لپاره چې د التهاب ضد اورد ضد ردملي دی سوداګرېز نوم.
<b>Nape</b> خته، د غارې د شا برخه ، مغزی، اورمیې.	<b>Napsylate</b> د (2-Naphthalenesul fonate) لپاره لنډ نوم دی.
<b>Nanukayami</b> لیپتوسپایروزس چې تبه، ژپه په وصفی توګه ولري	<b>Naprox</b> د (Naproxen) په انډول.
<b>Naphazoline</b> دا مقبض الوعائي درمل دي چې خاڅکي یې په د پوزي په زکام ناروغۍ کې د پوزي د احتقان د له منځه وړلو لپاره مصرفېږي	<b>Naproxen</b> دا د (NSAID) غیر ستروئيدي ضد التهاب ضد درمل درمل دي
<b>Naphtha</b> نفت ، پترول، دول ډول تیل چې له نفتو خخه لاس ته راخي، د سوند تیل، بنزين.	<b>Naqua</b> د تراي کلوروميتازيد لپاره چې مدرار او د فشار ضد او اذیما ضد اغېزه لري سوداګرېز نوم دي.
<b>Naphthaline</b> نفتالین، دا هايدروکاربن یوډول ماده چې د بروسكارو خخه لاس ته راخي او د انتی سپتیک او میکروب ضد اغېزې لري.	<b>Narcissus</b> نرګس، د نرګس ګل نبات بلل شی.
<b>Naphthol</b> دا هم د مکروب ضد اغېزه لرونکي درمل دي چې الفا او بیتا ډولونه لري.	<b>Narcissism</b> خان ستاینه، خان خوبنونه. دا یو ډول روانی د شخصیت اړوند اختلال دی چې پکې ناروغ د خان په لوري بې حده زیانه لبوالتیا لري ، په خان مینټوب حالت بلل شی.
<b>Napkin</b> دسمال، لاسپاکې ، لاس و چوونکي توته.	<b>Narcissistic.</b> د خان ستایني او خان خوبنونی اړوند ، د (Narcissism) اړوند صفت.
- <b>Medical Napkin</b> طبی دستمالونه.	
<b>NAPN</b>	

**Narco-**

دا یو مختاری، دی او د اکوما ، ستوپور ، پرمبنکی او بېھونسی، معنی بشپړوی.

**Narco- Analysis**

د نهی کوونکو څبونکو افکارو خخه د خلاصون په موهه د باریستوریتونو درملو پکارولو سره د روانی درملنه ده، پسایکو تراپی ده چې د روانی او ذهنی پتی ناروغي برینه کېدنه پري ترسه کېږي.

**Narco- Anasthesia**

د سکپولاھین او مورفين پواسطه د بې حسی منځ ته راتګ د نارکوتیک درملو په ڈربعه بېھونسی.

**Narcochypnia**

د وینبندنی پروخت د بې حسی او کرختي احساس.

**Narcoc hypnosis**

کله چې نارکوز تر سره شي ناروغه ته خوبجن حالت موندل کېږي.

**Narcolepsy**

د خوب راجعه، د خوب حمله، خوبجن حالت د صرعي پېرانی حالت او انسفالیت په وخت چې لنډ مهاله وي او په هایپوتاموس او دریم بطيین توموروون کې دا خوبجن حالت لیدل کېږي.

**Narcoleptic**

د خوب د حملې منځ ته راوړونکی درمل او مواد، د (Narcolepsy) اړوند صفت.

**Narcomania**

د مخدره موادو سره په ناروغي بنه لپواليتا درلوډنه.

**Narcose**

خوبجن حالت خه اندازه مخدره.

**Narcosine**

د (Noscapine)، په انډول.

**Narcosis**

د مرکزی عصبی سیستم راستنبدونکی د کرختي او بېحسی او خوبجن حالت چې درملو پواسطه منځ ته راخي.

**- Basal Narcosis**

د نارکوز هغه حالت چې د بېھونسی خخه دمخه د جراحی عمل لپاره تر سره کېږي، د (Basis Narcosis) په انډول.

**- Basis Narcosis**

د نارکوز هغه حالت چې د بېھونسی خخه دمخه د جراحی عمل لپاره تر سره کېږي، د (Basal Narcosis) په انډول.

**Narcosynthesis**

د نیوروزس ناروغي درملنه د خوبجن حالت د منځ ته راولو مخې چې پخوانی حالتونه ور په یادېږي او ستونزه بې له منځه ځی.

**Narcotic**

بې سده کوونکی، دوا، مخدره دوا، هغه ماده خوبجن د کرختي او بې حسی حالت منځ ته راولو.

**Narcotine**

د (Noscapine) په انډول.

**Narcotism**

په مخدره موادو اعيتاد او عادت درلوډنه.

**Narcotize**

د نارکوتیک موادو تر اغبزې لاندې راوستل او کرخت کول.

**Nard**

بېډول خوشبویه ملهم، د بنه بوي لرونکې مرحم

**Nardil**

دی هایدروجن فتلزین سلفیت لپاره سوداګرېز نوم دی چې دا درمل د روحي انحطاط او اضطراب د له منځه وړلوا په درملنه کې پکارېږي.

**Nares**

د پوزې د جوف بهرنۍ سورۍ، د پوزې منخرین سېږمې (سوريې)، تو میزې (ترمېزې).

**Naris**

د پوزې سورې.

**Narone**

د لپاره سوداګرېز نوم دی د تې او درد ضد درمل دي.

**Narrow**

نرۍ، کمسورۍ، بې پسوره، تنګ، محدود، نېډې.

**- Narrow-Minded**

تنګ نظره، متعصب، ناپیرزو یوئني، لنډفکرۍ.

**Narrowly**

په ځېر: له نېډې شخه: به محدود ډول.

**Narrowness**

تنگوالی، نری والی

**N.A.S.A**

د هوا نور دی او فضایی بېړيو د ملي فنوونو  
**National Aeronautics And Space Administration**  
 اداره (Administration) لپاره لندې نښه ۵۵.

**Nasal**

د پوزی اړوند، انفی، د پزی، پزی ته منسوب.

**- Nasal Apertures**

د پوزی دوه هغه سوری چې د یوه قېفتنه ورتنه دی چې د پوزی  
 خڅه تر بلعلوم رسپری، د (Choana) په اندیول.

**- Nasal Bone**

د پوزی هدوکۍ، پوزی یوله دوه کوچنیو هدوکو خڅه چې د  
 پوزی له پله خڅه تر پورته پراتنه دی.

**- Nasal Cartilage**

د پوزی غضروف.

**- Nasal Cavity**

د پوزی جوف چې د (Cribiform Plates) خڅه پورته او  
**Hard Palate** بېکتنه تر منځ پرتنه او د انفی حجاب پذیرعه به  
 دوه برخوویشل شی او **Nasopharynx** منځ ته اوږدی.

**- Nasal Conchae**

هغه دری هلوکیزی لمنې (Ridges) چې د Superior, Middle او  
 Inferior Conchae په نومونو بادېږي او د پوزی جوف ته له  
 دنه جدار خڅه ورنټوی او ورتنه (Turbinate Bones) هم ویل  
 شی.

**- Nasal Congestion**

د پوزی په اندازه سورولي پرسوب، انفی احتقان، چې  
 د پوزی د بندينت لامل ګرځی.

**- Nasal Discharge**

د پوزی خڅه د افرازاتوراتګ، د پوزی بهېډنه.

**- Nasal Drops**

د پوزی استعمالبدونکې خاشکې، د پوزی قطره.

**- Nasal Septum**

د پوزی حجاب، هغه غضروفی برخه چې د پوزی منځريونو تر منځ  
 پرتنه ۵۵.

**- Nasal Spray**

د پوزی استعمالبدونکې سپری، مغه مابع چې په پوزه کې د  
 سپری په توګه اچول کېږي.

**- Nasal Trauma**

د پوزی تر ضیض، د پوزی ضربې.

**Nasalis**

د پوزی اړوند، انفی، د (Nasal) په اندیول.

**Nascent**

زېړیدونکى د زېړیدنې په حال کې، تازه، نوی او ډېر  
 فعله بنه لړونکي.

**N.A.S.E**

د صرعی (په انو نیولی) ناروغری د خېړنې ملي ټولنې  
 لپاره لندې (National Association For Study Of Epilepsy)  
 نښه ۵۵.

**Naseptin**

د (Chlorhexidine) درملو ګډ ډول جوړښت  
 لپاره سوداګریز نوم دی چې د پوزی اتناڼي ناروغریو  
 درملنه کې پکارېږي.

**Nasion**

د پوزی او تندی هدوکو د درز برخې (فراتو نزال سوجوړا)  
 منځنۍ تکي.

**Nasitis**

د پوزی دانساجو التهاب.

**NAS – NRC**

د علومو ملي اکاديمی- د خېړنې ملي ټولنې (Association for Study of Epilepsy)  
 لپاره لندې نښه ۵۵.

**Naso-**

دا یو مختاري دی د پوزی معنی ورکوي.

**Nasoantral**

د پوزی او مګزیلاز انتروم یا سینوس اړوند.

**Nasoantritis**

د پوزی او مګزیلاسینوس التهاب.

**Nasoantrostomy**

د جراحی پواسطه د مګزیلاز سینوس د انسدادی او تېل  
 شوی حالت د دریناژ لپاره د (Nasoantral) برخه کې د  
 کړکې یا سورې منځ ته راوړ لوکننلاړه.

**Nasociliary**

د وريخو، ستړګو او پوزی تل (جذر، اړوند).

**- Nasociliary**

انفی احبابي.

**Nasogastric**

د پوزی او معدی اړوند.

**- Nasogastric Tub**

د پوزی او معدی تېیوب چې لندې نښه یې (NGT) ۵۵.

**Nasogastrically**

د پوزی او معدی اړوند تغذیوی میتودونو اړوند.

<b>Nasolabial</b>	د پوزي او شونېو اړوند.	<b>Natal</b>	د زېړونې اړوند، ولادي، د کونډیتیو اړوند، دلنګون موده، د زېږيدو (وخت).
<b>Nasolacrimal</b>	د پوزي او اوښکو دستګاه اړوند.	<b>Ante Natal</b>	د زېړون خڅه دمځه، مور په ګپده کې.
- <b>Nasolacrimal duct</b>	د پوزي او اوښکو غذی تر منځ قنات او لاره.	<b>Natal Date</b>	د زېړون نېټه.
<b>Nasoplatine</b>	د تالو او پوزي اړوند انفي-کامي.	<b>Natal History</b>	د زېړيدنې تاریخچه.
<b>Nasopharyngeal</b>	د پوزي او بلعوم اړوند.	<b>Natality</b>	په یوه تاکلې موده کې د زېړونې شمېره د زېړونو انډول ، د زېړون کچه.
<b>Nasopharyngitis</b>	د پوزي او بلعوم التهاب.	<b>Nates</b>	د کوناتیو اړوند، کوناتې.
- <b>Acute Nasopharyngitis</b>	حاد ډول نازوفرینجیت.	<b>Natimortality</b>	د مرینې انډول او نسبت په نوزادانو کې د زېړونې د شمېرنې په پرتله د یوه تاکلې موده کې.
- <b>Chronic Nasopharyngitis</b>	مزمن ډول نازوفرینجیت.	<b>Nation</b>	اولس، ملت.
<b>Nasopharyngolaryngoscope</b>	هغه آله چې د هغه پواسطه د پوزي بلعوم او حنجري جوف لیدل کېږي.	<b>National</b>	ملي.
<b>Nasopharyngolaryngoscopy</b>	د پوزي ابلعو برخې د جوف د لیدنې پروسه د یوې آلي پذرېعه.	<b>National Boards</b>	ملي هېئت یا پلاوی چې د نرسانو، روغتیا کارکوونکو څخه جور او تخصصی زده کرو اړوند مسویتمند لري.
<b>Nasopharynx</b>	انفي-بلعومي د پوزي او بلعوم اړوند.	<b>National Council for Vocational Qualifications</b>	د مسلکي کېفیت تاکنې لپاره ملي شورا چې لنډه نښ یې (NCVQ) .
<b>Nasoseptitis</b>	د پوزي د [Septum] یا تیغی (حجاب) برخې التهاب.	<b>National Formulary</b>	ملي طبی فورمولاري ستندرد ملي فارمکولوژیک كتاب چې په کې د درملو نومونه د سوداګرېز نومونو سره ذکوري.
<b>Nasosinusitis</b>	د پوزي د چاپېریال یا اضافه سینوسونو التهاب.	<b>National Health Service</b>	ملي روغتیائی خدمتونه چې لنډه نښه یې (NHS) .
<b>Nasospinale</b>	هغه تکي چې د پوزي او منصف د سطحی تر منځ مماس کربنه وېستل کېږي د دوى تر منځ د تقاطع تکي ته ویل کېږي.	<b>National Institute for Clinical Excellence</b>	د کلينيکي بنه والي لپاره ملي انسټیتیوت چې لنډه نښه یې (NICE) .
<b>Nasty</b>	د ناوره، بدرنګه، ناخوبه، خوند لرونکې ناولۍ، ککړ، چتل، بدغونې، بدطبعته.	<b>National Insurance</b>	ملي بیمه.
- <b>Nasty taste medicine</b>	بد خوندہ درمل.		
<b>Nasus</b>	پوزه، پزه، انف، د Nose په انډول.		

**Natolone**

د پرکنولون (Prenolone) لپاره سودا ګرېز نوم دی.

**Natremia**

په وينه کې د سودیم شتون.

**- Hypernatremia**

په وينه کې د سودیم زیاتوالی.

**- Hyponatremia**

په وينه کې د سودیم لږوالي.

**Natrium**

د سودیم (Sodium) کمیاوی عنصر نوم دی.

**Natriuresis**

په متیازو کې د سودیم اطراح، د (Natriuria) په انډول.

**Natriuretic**

په متیازو کې د سودیم د اطراح اپوند.

**Natron**

طبیعی سودیم کاربونیت.

**Natty**

سوتره، پاک، سپیڅلای، پنکلی

**Natural**

طبیعی، ذاتی، عادی، ساده.

**- Natural Childbirth**

طبیعی زړون هغه چې پکي مور هیڅ راز د دردض دارو درمل، ببهونه کونکی مواد ماشوم زېړولو پرمھال نه کارول کېږي.

**- Natural Immunity**

طبیعی معافیت هغه چې ماشوم یې د زړون خڅه وروسته له مور خڅه په اړث پوری.

**- Natural Killer cell**

طبیعی وژونکې حجري چې د سپینوکربو陶 خڅه دی او نوري اجنبی حجري او اړګانیزمونه له منځه پوری.

**- Natural Mother**

طبیعی مور، د (Birth Mother) په انډول.

**- Natural Parent**

طبیعی والدین (مور او پلار)، د (Birth Parent) په انډول.

**Naturally**

په طبیعی ډول.

**Nature**

طبیعت، فطرت، ماهیت، خوی او خاصیت. هغه خه

جنیتیک خانګړیاوی چې یو خوک یې د مور خڅه په

طبیعی ډول ترلاسه کوي.

**- Nature nurture debate**

طبیعی بحث او خبرې اترې د انسانانو د خلقت (جنیتیک) یا د طبیعت اپوند د (عقاید و یا استدلال) بیان ته ویل شي، مباحثه، عادی جو و بحث، مناظره

**Naturent**

د بندروفلومیتازید چې د یورتیک او فشار ضد درمل دی لپاره تجارت نوم دی.

**Naturopath**

په طبیعی یا غیر درملو او فیزیکی توګه د ناروغیو درملنه کونکی ډاکټر.

**Naturopathy**

په طبیعی توګه د ناروغیو درملنه یعنی د درملنې هغه کړنلاره چې پکي پرته له درملو په فزیکی او نورو کړنلارو درملنې ترسه کېږي.

**Naumannella**

د شیزووماسیت له کورنې خڅه یوه ډله.

**Nausea**

خواګرځدنه، خواګرۍ، خوابدي، زړه بدوالی، زړه بدی، قې، زړه بدېدنه.

**- Nausea Gravidarum**

د بلاړیتوب د وخت زړه بدوالی.

**- Nausea Marina = Nausea Navalis**

د سیندونو د سفر مهال زړه بدی.

**Nauseant**

زړه بدونکی، هغه درمل چې زړه بدوالی راپوري.

**Nauseate**

د زړه را هسکېدو له لاري اغېړه بندل. خواګرځیدل، خواګرزوں.

**Nauseated**

دا سې یو احساس چې کانګې پېښېږي. د (Nauseaus) په انډول.

**Nauseaus**

زړه بدونکی، کړکه راپونکی، خواګرزوونکی.

**Nautilus**

یوډول غواګۍ، (حلزون)، دلامبو یوډول سامان.

**Navel**

نوم، د نامه غوتی.

**Navicular**

کښتی ته ورته، د ناوې په خېر ذورقی، د پښود تارس

	<b>Near</b> نېډي (نېډي)، ترڅنګ (دوخت او خای په لحاظ)، خوا په خوا، صومیمي، قرب.
<b>Near-by</b> ګاوڼي، خنګ ته.	
<b>Nearsighted</b> د (Myopic) په انډول نېډي لیدونکي، لنډ فکره، ناپوه.	
<b>Nearsightedness</b> د (Myopia) په انډول وتره، پاک، سپیڅلې، وتلي ماهر.	
<b>Nearthrosis</b> کاذب مفصل، مصنوعي مفصل.	
<b>Neat</b> پاک، سوتره، مینځلې	
<b>Neath</b> لاندي، تر لاندي.	
<b>Nebula</b> د ستړګو د قربني مختصر مکدریت، د تشو متیازو خپپر (غبار آروده) او تیاره حالت.	
<b>Nebuliser</b> اتموسفیری کونکي د اتموسفیر په خبر جوړونکي، د (Nebulizer) په انډول	
<b>Nebulization</b> په ذراتو بدلېدنه په کوچنيو هوائي ذراتو بدلېدنه.	
<b>Nebulize</b> په اتموسفیری ذراتو اړونه په اوبلونه پرښې خاڅکو بانندۍ تبدیل کول، پاشهلو په خبر، د پوستکي درملنه کې د درملو پاشهلو - پرښيز بنه اوړپدنه.	
<b>Nebulizer</b> په ذراتو بدلړونکي دستګاه یا وسیله.	
<b>Necator</b> د نیماتو دا د پرازیت د چنګکي ډوله چینجیو یو ډول دی چې د چینجیانو د ناروغۍ یو عامل ګئل شي.	
<b>- Necator Americanus</b> دا امریکائی ډول چینجی دی.	
<b>Necatoriasis</b> د نیکاتور د چینجیانو په ناروغیو بانندۍ اخته کېدنه.	
<b>Neck</b> غاره، عنق، د کوبېږي او تني تر منځ برخه، اور مېږ.	
<b>Nd</b> دا د نیودايموم (Neodymium) کېمیاوي عنصر لپاره سمبول Nd دی.	
<b>NDA</b> د غابنونو طبی ملي ټولنه (National Dental Association)	
<b>NDU</b> د نرسنګ وده ائېز واحد (Nursing Development Unit)	
<b>Ne</b> دا د نیون (Neon) کېمیاوي عنصر لپاره سمبول دی.	

**- Neck of Anatomic**

د مت هپوکی د غارې برخه اندفاعات کی غاره.

**- Big Neck**

غته غاره، جاغور، د غور ناروغي، د (Goiter) اندول.

**- Bladder Neck**

د مثاني (تشومتیازو کشوې) عنق.

**- Casal's Neck**

په پلېگرا ناروغي، کي جلدی اندفاعات چې د غارې لتدی  
برخه احاطه کوي.

**- Neck Collar**

د غارې حمایوی یو تثبیت کونکی پتی، د چې د غارې يا  
اوږمه، د ترضیصاتو او رقبی سپانیلولز درملنۍ کې  
کارېږي.

**- Neck of Femur**

د فخذ هپوکی غاره، د (Neck Femoral)، په اندول.

**- Madelung's Neck**

د غارې منتشر ډول لېږي پوما شتون.

**- Surgical Neck of Humarus**

د عضد هپوکی جراحی غاره.

**- Neck of Tooth**

د غابنبونو غاره هله چې غابن شري کېږي او تاج او جذر تر منځ  
پرته ده.

**- Uterin Neck**

د خیلانځی غاره یا درحم عنق.

**- Webbed Neck**

پرده لرونکې غاره په مارفان سندروم کې لیدل کېږي.

**- Wry Neck**

یو لوری د غارې کوب او لندوالی چې د ستربونکلید و مستوئید  
عضلي د لنډوالی او فیبروز د لارې ناروغي له کبله منځ ته  
راخي، د (Torticollis) په اندول.

**Necklace**

غارې کې، امبېل هغه جورېست چې غاره (اوږمه) احاطه  
کوي

**- Casal's Necklace**

دا د غارې برخی جلدی اندفاعات دي چې د غارې کې په خبر د  
غارې په بنسکته لوري کې منځ ته راخي.

**Necrectomy**

د نکروتیک انساجو غوڅول او لېږي کول.

**Necro-**

دا یو مختارې دی چې د (وراستو، نکروز، مرینه او مړ) معنۍ  
ورکوي.

**Necrobacillosis**

د اکتینومایسیس او نکرو فوزوس له کبله په حیواناتو  
کې ناروغي ده.

**Necrobiosis**

د حجرې فزیولوژیکه مرینه، هغه بدلونونه چې په ژونې  
موجود کې په کراره او تدریجی توګه مرینه منځ ته  
راخي.

**- Necrobiosis Lipoidica Diabeticorum**

شحمي استحاله چې په ارتجاعي او پیوندي نسج کې  
چې په شکري ناروغي کې منځ ته راخي.

**Necrobiotic**

د نکروبیوزس (Necrobiosis) اړوند صفت.

**Necrocytosis**

د حجراتو مرینه.

**Necrogenic**

د نکروز منځ ته راړونکي.

**Necrogenous**

د مړه یا نکروتیک موادو خخه منځ ته راغلې.

**Necrology**

د مرینې او مرګ د شمېر تاکني علم او پوهه.

**Necrolysis**

د مړه انساجو جلا کېډنه.

**Necromania**

د مرینې یا مړه جسد و نسره په ناروغي ډول لپواليما او  
مینه.

**Necroparasit**

هغه میکروب چې په مړه جسد و نسره کې ژوند کوي.

**Necrophagous**

لابن خورونکي، هغه چې مړه جسد و نسره خوري.

**Necrophilia**

مر خوبنونکي، د مړه جسد سره جنسی نېډې کېډنه.

**Necrophilism**

د (Necrophilia) په اندول.

**Necrophilous**

مړه انساجو ته ترجیح ورکول.

**Necrophobia**

د مړه یا مړي خخه و پړه درلودنه.

**Necropneumonia**

د رویي مړه نسج یا ګانګرن له کبله پنومانيا.

**Necropsy**

د مړ جسد کتنه او آزمول.

**Necrose**

نکروز، په نکروز یا مړینې اخته کبدنه.

**Necrosin**

هغه مسموم کوونکي ماده چې په التهابي نسج کې وي

**Necrosis**

د نسج مړینه، نکروز، د حجري مړینه.

**- Aseptic Necrosis**

غیر مکروبي نکروز دا پول حالت د وينه د نه رسپندني له کبله منځ ته راخې، د (Avascular Necrosis) په انډول.

**Avascular Necrosis**

غیر مکروبي نکروز دا پول حالت د وينه د نه رسپندني له کبله منځ ته راخې، د (Aseptic Necrosis) په انډول.

**- Balser's Fatty Necrosis**

د پانکراس، توری او ترب شحمي نکروز.

**-Caseous Necrosis**

پنيري نکروز، د (Cheesy Necrosis) په انډول.

**Central Necrosis**

مرکزی نکروز، دغه پول نکروز د هپوکي حجري یا دکبدی لوپول مرکزی برخه اخته کوي.

**- Cheesy Necrosis**

پنيري نکروز چې د سيفيليس او توبيرکلوز ناروغي منځ ته راخې، د (Caseous Necrosis) په انډول.

**- Coagulation Necrosis**

انعقادي د پرن کېدنی نکروز، د (Coagulative Necrosis) په انډول.

**- Colliquative Necrosis**

تمیعي نکروز، د (Liquefactive Necrosis). په انډول.

**- Contraction Band Necrosis**

هغه د زړه عضلی ضابعه چې د مایوپیریل او بانیونو د شدید انقباض او مایتوکاندریا آفت په منته پېژندل کېږي او په تیجه کې په انقباضي ناجيhe کې د حجرود و دربدو له امله مړو حجروته کلسیوم نتوخی.

**-Dry Necrosis**

وج نکروز، د شريانونو د تصلب له امله پښېږي.

**-Fat Necrosis**

شحمي نکروز، په غورپن نسج خنثی واژدي په شحمي اسیدونو او ګلايسول اوری معمولاً پانکرياس او شاوخوا واژدي په حاد هيموراژیک پانکرياتیت کې نیسي.

**-Liquification Necrosis**

اوبلن نکروز، تمیعي نکروز.

**- Mercurial Necrosis**

د مرکیوري له کبله نکروز.

**- Moist Necrosis**

لوند نکروز.

**- Phosphorous Necrosis**

د فاسفورس له کبله نکروز. د فاسفورس په وړاندې د خای ښوېني د ڈامنې د هپوکونکروز.

**- Post Partum Pituitary Necrosis**

د زړبونې وروسته د نحامیه غدی نکروز چې غالباً د زړبون په بهړ کې د رحمى شدیدي وينه بهډنې او شاک له کبله پښېږي.

**- Septic Necrosis**

منتن يا انتاني نکروز.

**- Subcutaneous Fat Necrosis Neborn**

د تحت الجلدی شحمي نکروز. د نوي زوکریو شویو ماشومانو کې د تحت الجلدی واژدي راتولیدنه او کلکبدل.

**- Superficial Necrosis**

سطحي نکروز.

**- Ustilaginea Necrosis**

د چنیاسې او ارګوت د مسمومیت له کبله وچ نکروز.

**- Zenker's Necrosis**

دا یو پول استحالوي نکروز دی.

**Necrospermia**

هغه حالت چې پکې سپر ماتوزوئيدونه مړه دي او هیڅ راز خوښت نلري.

**Necrospermic**

د سپرم د نکروز پوري اړوند.

**Necrotic**

د نکروز اړوند.

**Necrotizing**

نکروز منځ ته راړونکي او پښونکي، د نسج وژونکي.

**- Necrotizing Enterocolitis**

نکروز منځ ته راړونکي په نړۍ او غنوکلمو التهابي ناروغي معمولاً په نوي زېړدلولو کې پریماچور (بې مودي) دی پښېږي.

**- Necrotizing Fasciitis**

نکروز منځ ته راړونکي دوں صفاقۍ التهاب چې په شدید پول اسټاني-باکتریائی ناروغي کې لیدل شي.

**Necrotomy**

د مړ جسد او توپسيي واژول او غوڅول. د یو نکروزی ټوټي لېږي کولو کې نلاره.

**Necrotoxin**

هغه توکسین چې په حجراتو وژونکی او وېجاړونکی  
اغږد لري.

**Needle**

ستنه، د پیچکاری ستنه.

**- Aneurysm Needle**

دانیوریزم ګندولو لپاره ستنه، هغه لاستی لرونکی ستنه چې د  
وینې رګونو د بندولو لپاره کاروله شی.

**- Artery Needle**

د شربانو او جوفونو له منځ خحد مایع او وینې راویستلو  
او پدده تشن منځی ستنه چې تشوونه تشوي.

**- Aspirating Needle**

د اسپیراشن لپاره ستنه، شربانی ستنه (Artery Needle) په  
انډول.

**- Cataract Needle**

د ساد د جراحی کېنلاري سره رسولو ستنه.

**- Discussion Needle**

د عدسي د سورې کولو لپاره په ساد کې پکاربدونکي د  
کترکت یوه خانګړي ستنه.

**- Exploring Needle**

د کتنو او آزمونو ستنه.

**- Hagedron Needle**

د بخې وھلو لپاره پکاربدونکي ستنه.

**- Hypodermic Needle**

تحت الجلدي ستنه.

**- Knife Needle**

چاره لرونکی ستنه.

**- Needle Myopathy**

د لوی او غتني ستني استعمال له کبله د عضلي ناروغۍ منځ  
ته راتک بلل شی لکه د عضلي پیچکاريو خڅه روسته.

**- Needle Stick**

د تصادف له منځ دخپل پوستکي پري کول لکه د نرسانو  
پدرېعه د ستنو (سورنجونو) راپورته کولو پرمهال.

**- Needlestic Injury**

د نرسانو پدرېعه د ستنو (سورنجونو) راپورته کولو پر مهال  
حقیقی او پوتنسیالی ضرر رسیدلو خطر د وینې راکسلو په وخت  
لکه د زرقیاتو، وینې نموني تیارولو په وخت د (HIV) او (C)  
او (HepatitisB) د تثیت لپاره.

**- Silver man Needle**

دا ډول ستنه د بیویسي اختستنی لپاره پکاره پېږي.

**- Stop Needle**

ودرپدونکي ستنه، هغه ستنه چې یوه او په لري چې د هغې د  
ژور تګ مخنيوکي کوي

**- Transseptal Needle**

هغه ستن چې د ترانس سپتال کټېږايزېشن کې د بین  
الدلهزې سپتوم دنه ته د تزريق لپاره کاروله کېږي.

**Needling**

د ستني پدرېعه د کترکتې بذل کېنلاره ستنه وهل.

**Needs**

اړتیاوی، ضرورتونه، اړین شیان او توکي.

**- Medical Needs**

طبی اړتیاوی.

**- Needs Assessment**

د اړتیاوو تاکنه او ارزونه. په تاکلو ګروپ کسانو کې د  
اړتیاوو تثیت ته ویل شی.

**- Training Needs Assessment**

د روزني په موځ د تربینګ (روزنې، زده کړو) اړتیاوو تاکنه  
للهه نښه یې (TNA) ده.

**- Needs Deprivation**

داسې یو حالت چې یو خوک د دي فرصل او وخت یا ظرفیت  
نه لري چې خپل اساسی اړتیاوې په ګوته کېږي او وټاکې.

**Neglect**

سرغې اوونه، په پام کې نه نیول، داسې چې د یو ه کار د  
تر سره کوولو په وړاندې بې پروائی کوول یا ماته خورل  
ولیدل شی.

**Negatan**

د پرازیت ضد او میکروب ضد د نګاتبول لپاره سوداګرېز  
نوم ده.

**Negative**

منفي نګاتیف.

**- Negative Feedback**

منفي خواب، هغه پروسه او تیجه (بایله) چې پکې  
منفي غږګون وښودل شی.

**Negativism**

منفي پالنه، منفي ګښه، منفي ګرائي، منفي  
خوبنونکي د یو خد په وړاندې تل مخالفه رأیه بښوډنه.

**Negatol**

ضد میکروب او ضد پرازیت یو ډول درمل دي.

**Negatron**

هغه الکترون چې منفي چارج لري

**Negligence**

رفتار. هغه عمل چې د (زم، ضرر، شرر) پېښه و بل چا ته  
ورسوی، قصور، کوتاهی، مسامحة، غفلت، بې

توجهي، بي دقتي، ساده ګنيل، سهل انگاري، بدلباسي  
، بدسليقه ګي يا ناوره سليقه، ناوره سلوک يا چلنډ.

### Negribody

ګردی او بیضوی جسمونه چې لپونی سپی ناروغری  
اخته کسانو د عصبی حجري په سایتوبلازم کې شتون  
لول تشیت شوي او د ایتالوی باکتریولوژی عالم د  
پواسطه په (Adelchi Negri 1903-1912) کالونو کې  
شرحه شو.

### Neighbor wise

ګاونډیتوب.

### Neil Robertson Stretcher

د اسي یو تشیتیه وازوونکي د تړل وسیله چې د هغې  
پذرېعه یو خوک کولاهي شی دولاضي او پورته لوري حالت  
غوره کړي او حرکت وکړي او د زخميانو ناروغانو لپېږد  
لپاره کارول شی

### Neisseria

د شیزو مايسیت له کورنې یو ډله د سوزاک عامل دی.

#### - Neisseria Gonorrhea

د سوزاک سببی عامل.

#### - Neisseria Meningitidis

د منجیت لپاره عامل.

### Neisseriaceae

د شیزو مايسیت له کورنې خخه یو ډله ده.

### Neisserian

د نايسيريا پواسطه منع ته راغلي، نايسيريائی.

### Neisserial

د سوزاک (نايسيريا)، اړوند صفت.

### Nema

د چينجي ضد درمل تراکلورو ايتايلين لپاره سوداګرېز نوم  
دي

### Nemathelminthes

د نيماتودا یوه ډله چينجي دي.

### Nematocide

د نيماتودا چينجي ضد درمل.

### Nematoda

نيماتودا (اوردو، ګردو، چينجو یوه ډله ده)

### Nematode

د تار په خبر چينجي ته ورته جوړښت، د نيماتودا  
چينجي خخه یو چينجي.

### Nematobiasis

د نيماتو دا په ګردي او تاريز چينجي اخته کېډنه.

### Nembutal

د پنتوبار بيتال لپاره سوداګرېز نوم دي.

### Neo-

دا یو مختاري دی چې د (نوی، تازه) معنی بشپړوي.

### Neoadjuvant Chemotherapy

د هغه ټومور ناروغانو ته کيموتراپي ورکول چې ورته  
سمدلasse جراحی عمليات نه تر سره کېږي.

### Neoantigen

نوی اتسي جن، تازه منع ته راغلي اتسي جن.

### Neoarthritis

د (Nearthrosis) په انډول.

### Neoblastic

د نوي نسج خخه منع ته راغلي.

### Neobrol Forte

د تبي او درد ضد درملو (پاراستامول او اورفيينا درين)  
ګډه جوړښت لپاره سوداګرېز نوم دي

### Neocerebella

ګنه شمېره د (Neocerebellum) لپاره بلل شئ.

### Neocerebellum

نوی سربیلوم د سربیلوم نوي او روستنۍ وده موندلې  
برخه چې د جانبي لویونو په پرتله ورته ویل کېږي.  
سرربیلوم منځنۍ برخه.

### Neocerebellums

ګنه شمېره د (Neocerebellum) لپاره بلل شئ.

### Neocinchophen

دا د تبي او درد ضد درمل دي.

### Neocinetic

د (Neokinetic) په انډول.

### Neocortex

د (Neopallium) په انډول.

### Neocyte

د نوي او او ملي سپیني کريوې یو ډول دي، نوي حجره.

### Neocytosis

په وينه کې د نيوسايت حجره منع ته راتګ.

### Neodiathermy

د لندې څې تو دو خې پواسطه درملنه.

**Neodiloderm**

د دې کلریزون درمیز جورپشت چې نیومایسین سلفیت په خپل جورپشت لري موضعی التهابي درمل دي لپاره سوداګرپنوم دی.

**Neodymium.**

دا یو کیمیاوی عنصر دی د ایومی لمبر(60) او اتومی وزن یې (144,34) دی درې ظرفیته عنصر دی او سمبل یې (Nd) دی.

**Neogenesis**

نوی جورپدنه.

**Neogenetic**

د نسج د نوی جورپدنه اړوند.

**Neoglottis**

هغه مزمار چې د حنجری د مخاطی طبقي خڅه د خیاطی او بخی و هلو پواسطه د شزن په پورتنی برخه او تراخیوستوم په پورته برخه کې جورپری او یوه دایمی Stoma یا لاره او خوله هلتنه جورپری دا کونه وروسته د Laryngectomy خڅه تر سره کېپری تر خود غږ جورپدنه لپاره لاره جوره شي. دا د جراحی کړنلاري سرته رسولو له مخې منځ ته راخي.

**Neoglottic**

د نیوګلوتیس اړوند.

**Neohetramine**

د هایدروکلورو توژیلامین لپاره چې انتی هستامین درمل دی سوداګرپنوم دی.

**Neohmbreol**

د تستوستیرون پروپیونپت لپاره سوداګرپنوم دی.

**Neohydrin**

د کلور مرودرین چې د یوریتیک دی سوداګرپنوم دی

**Neoipax**

دا یو متیامیت سودیم لپاره سوداګرپنوم دی

**Neokinetic**

د عصبی موتور میکانیزم اړوند چې د عضلاتوارادي حرکات خاری.

**Neologism**

نوی منځ ته راغلی لغت دی چې په روانی ناروغیو کې بنایی یوازې ناروغ د هغه په معنی پوهشي.

**Neomembran**

کاذبه غشاً، نوی غشاً. **Pseudomembrane** په انډول.

**Neomycin**

وسيع الساحه انتی بیوتیک دی چې زرقی او موضعی مستحضرات یې شتون لري او د خوراکي له لاري یې شربتی جورپشت او ګولی یې شته والي لري سیستمیک اغزېن تلري او د انتی سیتیک په خبر پکاره په ګرام منفي باکتریا و ډپره اغزېمنتیا لري.

**Neon**

دا کیمیاوی عنصر دی ایومی لمبر یې (10)، او سمبل یې (Ne) دی.

**Neonatal**

د نیونیت اړوند صفت.

**- Neonatal Death Rate**

دنوي زوکړو ماشومانو د مړینې کچه چې په هر زرنې کې خپړل کېږي.

**- Neonatal Maceration**

د ماشومانو نرمښت هغه حالت چې د رحم دننه د جینې ودي په لړ کې مره شوی او په امینوتیک مایع کې پاتې شوې ووي.

**- Neonatal Screening**

د نوی زوکړو ماشومانو لپاره د کتنو تر سره کول چې د زړوښ وروسته ژر پیل تر خواړوند ستونزې و موندل شی او درملنه یې وشي لکد د Phenylketonuria او Hypothyroidism ناروغیو.

**Neonate**

نوی زېړدلي، نوزاد ماشوم، د زړوښې خڅه د لومړيو او نیو (هفتو) کوچنۍ ماشوم.

**Neonatal**

د (Neonate) اړوند صفت.

**- Neonatal Abstinence Syndrome**

دا یو ډول د نوی زړوښ پر مهال اختلال (Disorder) دی چې د روپړدنه اعتماد لکه د Opioids په خبر درملو سره موواجه وي او د ګن شمېر مغلق اعراضو High-Inadequate، Tremor، Pitched Crying، Shallow Breathing، Vomiting او Sweating، Fever، Food Intake، شتون پکې وي.

**- Neonatal Adrenoleukodystrophy**

نوی زېړدلي ماشومانو اړوند اډربنولیوکو دیستروفي.

**- Neonatal Advanced Life Support**

نوی زېړدلي ماشومانو د ژوند ژغورنې برمهختللي بنه لاري چاري.

**- Neonatal Alloimmune Thrombocytopenia**

نوی زېړدلي ماشومانو د الایمیونیوم ترومبوساپیتوپینیا

ناروغۍ

نوی زېړبدلي ماشومانو په تشو متبازو کې د هېموګلوبين اطراح.

**- Neonatal Alloimmune Thrombocytopenia**

نوی زېړبدلي ماشومانو د الایمیونیوم ترومبوسایتوینیا ناروغۍ.

**- Neonatal Anomalies**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند انومالي ګڼي.

**- Neonatal Anemia**

نوی زېړبدلي ماشومانو وينه لېږي (کمخون).

**- Neonatal Apoplexy**

نوی زېړبدلي ماشومانو (Intracranial Hemorrhage In Newborn Children) حالت.

**- Neonatal Arthritis**

نوی زېړبدلي ماشومانو آرتريت / د بندونو التهاب.

**- Neonatal Asphyxia**

نوی زېړبدلي ماشومانو زتدی (اسفیکسیا)، حالت

**- Neonatal Aspiration of Meconium**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند د مېکونیوم اسپایرېشن چې د تنفسی سیستم، وړونکې ناروغۍ پېښوی.

**- Neonatal Behavioral Neurological Assessment**

نوی زېړبدلي ماشومانو د نیوروولوژیک آزمایښونو او ارزوونو ترسره کولو چلند ته ویل شی چې په یوه کتاب کې د لارښود پټوګه چاپ شوې.

**- Neonatal Cardiac Murmur**

نوی زېړبدلي ماشومانو د زړه سوټل / غبر عادی غړونه.

**- Neonatal Care**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند ناروغیو ناروغانو خارنه.

**- Neonatal Chondrodystrophy**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند کانډروډیستروفی غضروفی استحالوی ناروغۍ.

**- Neonatal Death**

نوی زېړبدلي ماشومانو مرګ یا مرینې اړوند.

**- Neonatal Developmental Profile**

نوی زېړبدلي ماشومانو د دودي او انکشاف پروفابل.

**- Neonatal Disease**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند ناروغۍ.

**- Neonatal Diagnosis**

نوی زېړبدلي ماشومانو د حالتو او ناروغتیاوو پېړندنه.

**- Neonatal Encephalitis**

نوی زېړبدلي ماشومانو د ماغزو یا دماغ التهاب منځ ته راتګ ناروغتیا.

**- Neonatal Haemoglobinuria**

نوی زېړبدلي ماشومانو په تشو متبازو کې د هېموګلوبين اطراح.

**- Neonatal Hemochromatosis**

نوی زېړبدلي ماشومانو هېموکروماتوزیز.

**- Neonatal Hepatitis**

نوی زېړبدلي ماشومانو هېپاٹیت.

**- Neonatal Herpes**

نوی زېړبدلي ماشومانو د هرپس ویروس ناروغۍ.

**- Neonatal Hyperbilirubinemia**

نوی زېړبدلي ماشومانو هاپریلیروبینیما.

**- Neonatal Hypoglycemia**

نوی زېړبدلي ماشومانو هایپوگلائیسمیا حالت.

**- Neonatal Infant Pain Scale**

نوی زېړبدلي ماشومانو د درد تاکنې نمره ورکولو درجه بندي جدول.

**- Neonatal Intensive Care**

نوی زېړبدلي ماشومانو د جدي خارنه، نوي زېړبدلي ماشومانو اړوند ناروغیو لپاره د جدي خارني خونه لنده بهې یې (ICU) .

**- Neonatal Intensive Care Unit**

نوی زېړبدلي ماشومانو د جدي خارني خانګه چې لنده بهې (NICU) .

**- Neonatal Isoerythrolysis**

نوی زېړبدلي ماشومانو ایزوایریتروزیس.

**- Neonatal Jandice**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند د زېږي ناروغۍ.

**- Neonatal Lupus**

نوی زېړبدلي ماشومانو د لوپوس اپریتیماتوزیس ناروغۍ.

**- Neonatal Lymphedoema-Exudative Enteropathy**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند لمفاوی خنکاموی تقيحی انتېروېتې.

**- Neonatal Macrosomia**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړند ماکروسوميا ناروغتیا چې په هغه ماشومانو کې چې مور یې د شکري ناروغۍ ولري پېښېږي، (Macrosomic Fetus, Macrosomic Newborn) د په انډول.

**- Neonatal Hyperbilirubinemia**

نوی زېړبدلي ماشومانو اړوند د وینې سېروم د بلېروېن کچې لوړپدنې حالت.

**- Neonatal Mortality**

نوی زېړبدلي ماشومانو د مرینې.

**- Neonatal Mortality Rate**

نوی زېړبدلي ماشومانو د مرینې کچې تاکنې اړوند اندازه.

**- Neonatal Period**

د نوی زبرپدلي ماشومتوب دوره.

**- Neonatal Pneumonia**

د نوی زبرپدلي ماشومتوب دوره د سرو سینه بغل (پنومونیا) حالت.

**- Neonatal Pustular Melanosis**

نوی زبرپدلي ماشومتوب پوستولی بنه مبلانوزس.

**- Neonatal Resuscitation**

نوی زبرپدلي ماشومتوب دوری ناروغتیا و درملنیزه ببارغونه.

**- Neonatal Septicemia**

نوی زبرپدلي ماشومتوب سپتیسیمیا یا مکروبی توکسینو اغبر اووند.

**- Neonatal Special Care**

نوی زبرپدلي ماشومتوب خانگری خارنه.

**- Neonatal Tetany**

نوی زبرپدلي ماشومتوب دوری تہتانی.

**- Neonatal Thermoregulation**

نوی زبرپدلي ماشومتوب حرارتی تنظیم.

**- Neonatal Thrombocytopenia**

نوی زبرپدلي ماشومتوب ترومبوسایتوبینیا.

**- Neonatal Tooth**

نوی زبرپدلي ماشومتوب غابنونه.

**- Neonatal Tyrosinemia**

نوی زبرپدلي ماشومتوب تایروسینیمیا.

**- Neonatal Ward**

نوی زبرپدلي ماشومانو اووند خارنی شانگه اووند.

**Neonatologist**

د نوی زوکرو ماشومانو اووند متخصص داکتر.

**Neonatology**

هغه علم چي نوی زیاپدلي ماشومانو اووند خبرنی کوي.

**Neonatorum**

د (Neonatal) نوی زوکرو ماشومانو دوری په انپول اووند صفت.

**- Asphyxia Neonatorum**

د (Birth Asphyxia) په انپول.

**- Jandice Neonatorum**

د (Neonatal Jandice) په انپول.

**Neopallium**

دا د دماغ د قشر اووند يوه برخه د، د (Neocortex) په انپول.

**Neoplasia**

سرطان، نیوپلازیا، د نوی نسج منع ته راتگ لکد توموری نسج

**- Cervical Neoplasia**

د غارپی د اپیتلیوم دیسپلازیا چي غالباً پری مالپیگینت بهه لری او دهایپر پلازیا او غیر نارامل کراتینایزشن د مختلفو در جواو کاندیلوما تا گانو شته والی سره پېژندل شی.

**- Gestational Trophoblastic Neoplasia**

د نیوپلاستیک اختلالات یوه دله چي د پلاستیا خخه سرجینه Chorioadenoma Destruens، Hydatidiform Mole، Choriocarcinoma او خلی او د، پکی شاملپری.

**- Multiple Endocrine Neoplasia(MEN)**

دهغه نادر دول ناروغیو یوه دله چي د جنتیکی نیمکتی بازو له امله منع ته راخی او د اندوکرینی سیستم د یوی یا برخو په هایپر پلازیا او فرط فعالیت باندی پای ته رسیبی.

**Neoplasm**

نوی جور شوی نسج، نوی توموری کتله.

**- Benign Neoplasm**

سلیم نیوپلازم، هغه تومور چي نورو انساجو ته مبتاستازس نه کوی او ده خطرناک وژونکی ندی.

**- Malignant Neoplasm**

خیثیا یا خنخیری نیو پلازم، هغه تومور چي نورو انساجو ته مبتاستازس کوی او ده خطرناک وژونکی دی.

**Neoplastic**

د نیو پلازیا اووند د تومورنو اووند.

**- Neoplastic Growth**

نیوپلاستیک وده یا نمو.

**- Neoplastic Metastasis**

نیوپلاستیک مبتاستازس.

**- Neoplastic Tissues**

نیوپلاستیک نسج.

**- Neoplastic Tumor**

نیوپلاستیک تومور.

**Neoplasty**

د بدن د له منخه تللو برخو د جراحی عملی بواسطه ترمیم.

**Neorickettsia**

د ریکتسیا یو دول چي لاندی دولونه لري د مایکروبیوتاتا له کورنی خخه.

**- Neoreckettsia Helminthoeca**

په سلمون لنگرونو کې موندل کېږي.

<b>Neoreckettsia Troglotrema Salmonicola</b>	د نوي شيانو خخه وپره درلوده په ناروغي بنه سره .
په بيلابلو كبانو (ماهيانو) کي په تبره بيا په Salmon او کي موندل کبري ، وينه بهبدني سره مل انتربت په هغه کسانو کي منځ ته راوري چي دغه دول منتن کبان اومه و خوري .	هغه دستگاه چي د مکدریت د درجي تاکني لپاره پکارېږي .
<b>Neostigmine</b>	<b>Nephobia</b>
دا کولينزجيك درمل دي چي د عضلاتو کار کولو ته سمون مرستيآله درمل دي او د ملسا عضلاتو حرکات ډ بروي په میاستینا ګراويس کي د درملنې لپاره درکول کبري .	د يوه محلول د مکدریت د درجي تاکني کرنلاره .
<b>- Neostigmine Bromide</b>	<b>Nephelometer</b>
نيوستيگمين بروماید .	دا يو مختارې دی او د پښتوري ګي معنى ورکوي
<b>- Neostigmine Methylsulfate</b>	<b>Nephralgia</b>
میتايل سلفيت نيوستيگمين .	د پښتوري ګي درد .
<b>Neostomy</b>	<b>Nephrectasia</b>
د جراحی کرنلاري په مرسته د يوه غړي يا دوه غړو تر منځ د نوي سورې منځ ته راړول ، نوي لاره جوړول ، نوي خوله .	د پښتوري ګو د حويضي لوئبدنه .
<b>Neostriatum</b>	<b>Nephrectomy</b>
د مخطط جسم لپاره تر تولوتازه وده موندلې برخه .	د جراحی کرنلاري پواسطه د پښتوري ګي غوشول او راکبل .
<b>Neosynephrine</b>	<b>Nephrelcosis</b>
د فيندېل افرين لپاره سوداګرېز نوم دي د سمپاتيک پېښۍ کونکي د پوزي د احتقان درملنې او ستړګومیدرياس لپاره پکارېږي .	د پښتوري ګي قرحة یا تپ .
<b>Neothalamus</b>	<b>Nephremphraxis</b>
د تلاموس غدي د قشر جانبې تربنه برخه چي د کورټکس سره تېلېدلې ده .	د پښتوري ګو د رګونو بنښت يا انسداد .
<b>Neothylline</b>	<b>Nephric</b>
د دي فيلين لپاره سوداګرېز نوم دي چي مدرار او قصباتو متسع کونک او محیطي رګونو ته توسع ورکوي .	د پښتوري ګو اړوند .
<b>Neotenic</b>	<b>- Nephric Abscea</b>
د نيوتني (Neoteny) اړوند .	د پښتوري ګو اړوند داني (خارج) .
<b>Neoteny</b>	<b>- Nephric Calcinosis</b>
د لاروا په مرحله کي پاتې کېدنه حتی تر بلوغ پوري .	د پښتوري ګو اړوند تکلسات .
<b>Neopathy</b>	<b>- Nephric Cancrition</b>
نوې او تازه ناروغي .	په پښتوري ګو کي د کلسیوم ترسباتو منځ ته راتګ .
<b>Neophilism</b>	<b>- Nephric Drainage</b>
نوې خوبنونکي په غیرعادی توګه د نوي شيانو سره لهواليا راخخي .	د پښتوري ګو اړوند دريناش (تخليه) .
<b>Nephridium</b>	<b>- Perinephric</b>
دا هغه لوړنې ترشحي نسج په ايميريونيك ژوند کي بلل کبري چي وروسته بيا ورڅه پښتوري ګي منځ ته	د پښتوري ګو اړوند چارپيریال پوري تړلې .
<b>Nephridi</b>	<b>- Perinephric Abscea</b>
نفریدیوم ګن شمېر .	د پښتوري ګو اړوند چارپيریال پوري خراجونه (ابسي) .

**Nephritis**

د پښتورو ګو د ناروغیو له کبله خوارې دنه او ویلی کېدنه.

**Nephritic**

د پښتورو ګو د التهاب اړوند ، کلیوی ، د پښتورو ګو اړوند.

**Nephritides**

د پښتورو ګو التهابونه.

**Nephritis**

د پښتورو ګو د نسخ التهاب، نفريت.

**- Albuminous Nephritis**

د پښتورو ګو الومیني التهاب.

**- Atherosclerotic Nephritis**

د پښتورو ګو تصليبي التهاب پدغه ناروغی کي د پښتورو ګو شريانو ګو تصلب کوي از مزمنه ناروغی ده.

**- Bacterial Nephritis**

باکتریاتي التهاب د پښتورو ګو.

**- Capsular Nephritis**

د پښتورو ګو د کپسول التهاب.

**- Cheesy Nephritis**

د پښتورو ګو پنيري التهاب. (Caseosa Nephritis) په انډول.

**- Catarrhal Nephritis**

د پښتورو ګو تزله بی التهاب، دا د پښتورو ګو د هرمونو التهاب د قناتونو د انسداد له کبله ده.

**- Chloro- azotemic Nephritis**

د کلوروازوټ له کبله د پښتورو ګو التهاب.

**- Chronic Nephritis**

د پښتورو ګو مزمن التهاب.

**- Clostridial Nephritis**

د کلوستردیوم میکروب له کبله د پښتورو ګو التهاب.

**- Congenital Nephritis**

د پښتورو ګو ولادي التهاب دا ډول د سیفلیس ناروغی له کبله چې مور پرې اخته وی منځ ته راخي.

**- Croupous Nephritis**

حد ډول د پښتورو ګو التهاب، د (Acute Nephritis) په انډول.

**- Degenerative Nephritis**

د پښتورو ګو استحالوي التهاب. (Nephrosis) په انډول.

**- Desquamative Nephritis**

د پښتورو ګو د سیکوامیشن التهاب (تزله بی).

**- Diffuse Nephritis**

د پښتورو ګو خپور (منتشر) التهاب.

**- Dropsical Nephritis**

استسقائي نفريت، نفريت د عمومي اذیما سره.

**- Fibrolipomatous Nephritis**

د پښتورو ګو شحمي ليفي التهاب

**- Fibrous Nephritis**

د پښتورو ګو ليفي (فیبروتیک) التهاب.

**- Glomerular Nephritis**

د پښتورو ګو د ګلومیرولونو التهاب ته ويل کېږي ، د (Glomerolonephritis) په انډول.

**- Interstitial Nephritis Chronic**

دا دوں بین النسجی یا انترستیشال اولیه یا ثانویه مزمن التهاب دی چې د پښتورو ګو انساج اخته کوي او کھول او یا د سربو د مزمن مسمومیت له کبله منځ ته راخي.

**- Lupus Nephritis**

هغه ګلومیرولو نفريت چې د سیستمیک لویوس ایریتماتوز سره مل وي.

**- Paranchymatous Nephritis**

د پښتورو ګو د پارانشیم التهاب.

**- Potassium -loosing Nephritis**

پوتاسیوم ضایع کونکې د بیاوو د التهاب لکه په میتابولیک الکلورزس کې.

**- Salt-Losing Nephritis**

مالکه له لشه ورکونکې د پښتورو ګو التهاب د پښتورو ګو نسجی التهاب کې منځ ته راخي.

**- Saturnin Nephritis.**

د سریول له کبله د پښتورو ګو التهاب.

**- Scarletinal Nephritis.**

د سکارلت تبی له کبله د پښتورو ګو حاد التهاب.

**- Suppurative Nephritis.**

د پښتورو ګو تقيحي التهاب هغه د پښتورو ګو التهاب چې د ابسی سره مل وي.

**- Transfusion Nephritis**

د پښتورو ګو التهاب د وينې د ترانسفیوژن وروسته منځ ته راځ چې د وينې د عدم تطابق حالت بي لامل بلل کېږي .

**- Tubular Nephritis**

د پښتورو ګو د تیوبولونو التهاب.

**- Tuberculous Nephritis**

د نری رنځ له کبله د پښتورو ګو التهاب.

**- Vasculr Nephritis**

درګونو تصلب له کبله التهاب ، د (Nephrosclerosis) په انډول.

**- War Nephritis**

د جنګ په مهال د پښتورو ګو ګلومیرولو نفريت چې په حاد منتشر ډول جنګي سرتیرې پرې اخته کېږي .

**Nephro-**

دا یو مختارې دی او د پښتورو ګو معنی ورکوی .

**Nephritogenic**

د نفریت منځ ته راپونکی لامل.

**Nephroblastoma**د پښتوروکو ولادي ټومور . د Wilm's Tumor او **Nephroblastomata** په انډول.**Nephroblastomata**د پښتوروکو ولادي ټومور . د Wilm's Tumor او **Nephroblastomata** په انډول.**Nephroblastomatosis**په یو شیدي خورونکي ماشوم کې د پښتوروکو لوپونو په شاوخوا کې د مایکروسكوبۍ پلاستیا حجره تیوبولونو او سترومال حجره مجموعي چې داسې اړکل کېږي چې د **Wilm's Tumor** پېړکارسوري حجري ده.**Nephrocalcinosis**

د پښتوروکو په تیوبولونو کې د کلسیوم فاسفیت رسوب ته ویل شی.

**Nephrectomy**

د جراحی پواسطه د پښتوروکو د کپسول برخی غوشولو او راکبلو کېنلاره.

**Nephrectomies**د **Nephrectomy** ګنه شمپره بلل شی.**Nephrectomy**

د جراحی پواسطه د پښتوروکو د کپسول برخی غوشولو او راکبلو کېنلاره.

**Nephrocardiac**

د پښتوروکو او زړه اړوند، قلبی-کلیوی.

**Nephrocele**

د پښتوروکي فتق یا چره.

**Nephrocolic**د پښتوروکو کولیک دردونه، د **Nephrocolique** په انډول.**Nephrocolic**

د پښتوروکو او غتيو کولمو یا کولون اړوند.

**Nephrocolophtosis**

د پښتوروکو او کولون بنسکته غور خبدنه.

**Nephrogenic**

کلیوی ، د پښتوروکو د نسج منځ ته راپونکی

**Nephrogenous**

د پښتوروکي خخه منځ ته راغلي.

**Nephrogram**

د پښتوروکو راډیولوژیک کتنې.

**Nephrography**

د پښتوروکو رادیوگرافی آزمونه.

**Nephroid**

پښتوروکي ته ورته او مشابه.

**Nephrolith**

د پښتوروکي تېړه (دبره) . پښتوروکي کافني.

**Nephrolithiasis**

د پښتوروکو کې د کانو او تیما و منځ ته راتک.

**Nephrolithotomy**

د پښتوروکو غوشول او د هغه له لاري ډبرې راوېستل.

**Nephrologist**

د پښتوروکو په علم پوهه داکټر، بدپوپو متخصص پاکټر.

**Nephrology**

د پښتوروکو اړوند د څېړنو علم او پوهه.

**Nephrolysin**د **Nephrotoxin** په انډول.**Nephrosis**

د التصاقاتو او نښتنو خخه د جراحی عمليات پواسطه د پښتوروکي د آزادولو کېنلاره ، د کلیوی مادی له منځه تلل.

**Nephrotic**د نفروالیزس (**Nephrosis**) اړوند صفت.**Nephroma**

د پښتوروکو اړوند ټومورونه.

**- Congenital Mesoblastic Nephroma**د **Wilm's Tumor** په خبر ټومور خو توپیرې دادې چې ډبرې منځ ته راخې او شاوخوا نسبجونو ته ژر میتاستاز کوي.**Nephromegaly**

د پښتوروکو غتیوالی ، د پښتوروکو ضخامه.

**Nephron**

د پښتوروکو دنده تر سره کوونکي او اناټومیک جو پښتیز واحد دی چې تريبو میلیون خخه واحدونه یې د پښتوروکو په پارنشیم کې خای لري.

**Nephronophthiasis**

هغه ناروغي چې د پښتوروکو انساج له منځه وپري او کمزوري

## کوئی

**- Familial juvenile Nephronophthiasis**

دا په پښتور ګو کې اړشي پرمختلونکي ناروغری ده چې د خوانې پر مهال منځ ته راخې او وینه لږي، پولې یوريا، په متیازو کې د سودیم اطراح او مزمن د کلیوی عدم کفایه ورسه مل وي د راډیولوژۍ له مخې داخل الکلیوی رفلوکس شتون لري.

**Nephropathy**

د پښتور ګو هر دول ناروغری.

**- IgA Nephropathy**

دا یو ډول ګلومیرولو نفریت دی.

**- Membranous Nephropathy**

غشای ګلومیرولو نفریت دی.

**- Minimal Change Nephropathy**

د په اندول **Potassium Losing Nephropathy**.

**- Potassium Losing Nephropathy**

هغه ډول نفریت چې پکې پوتاسیوم عنصر اطراح کېږي.

**- Reflux Nephropathy**

رفلوکس ګلومیرولو نفریت دی چې په ماشومتوب کې نفریت درفلوکس سره مل وي.

**Nephropexy**

د پښتور ګي تثیت د جراحی عملیاتو پواسطه.

**Nephroptosis**

د پښتور ګو بنکته غور چېدنه یا سقوط.

**Nephropyelitis**

د پښتور ګو د نسج التهاب د هویضي د التهاب سره.

**Nephropyelography**

د پښتور ګو او هویضي راډیو لوژیک انځور.

**Nephropyosis**

د پښتور ګو تقيق د پښتور ګو زوي.

**Nephorrhagia**

د پښتور ګو خخه وينه بهبدنه.

**Nephorrhaphy**

د پښتور ګو بخې وهل یا ګندول.

**Nephrosclerosis**

د پښتور ګو تصلب، د پښتور ګو د نسج کلکبدنه.

**- Arteriolar Nephrosclerosis**

د پښتور ګو ارتریولونو تصلب.

**Nephroscope**

د پښتور ګو د هویضي دننه برخو کنني وسیله یا آله.

**Nephroses**

د نفروز (**Nephrosis**) لغت لپاره ګنہ شمېړه.

**Nephrosis**

د پښتور ګو هر راز ناروغری چې استحالوی بنه ولري.

**- Amyloid Nephrosis**

د پښتور ګو امايلوئید نفروز.

**- Hydronephrosis**

د پښتور ګو هایدرونفروز چې پکې کلیوی هویضه او کالیسونه غتیبدنه کوي.

**- Lipid Nephrosis**

د پښتور ګو شحمي نفروز.

**- Lower Nephron Nephrosis**

د نفرون شخه بنکته نفروز، د پښتور ګو عدم کفایه چې په یوریمیا اوپي او د شکته نفرونو د حجروي د نکروز او لومن د ترلو له امله منځ ته راخې.

**- Pyonephrosis**

د پښتور ګو پايو نفروز چې د انتانې مداخلې له امله کلېه قېحي اوښته کوي.

**Nephrosonephritis**

هغه نفریت چې د نفروز سره مل وي.

**Nephrostoma**

هغه لومړنی ایمبریولوژیک سوری چې ورڅه پښتور ګي منځ ته راخې.

**Nephrostomy**

په پښتور ګي او هویضه کې د سوری یا لارې جوړولو کرنلاره ده.

**Nephrotic**

د پښتور ګو د نفروز اړوند.

**- Nephrotic Biopsy**

د پښتور ګو بیوپسی.

**- Nephrotic Disease**

د پښتور ګو هر دول ناروغری.

**- Nephrotic Obstruction**

د پښتور ګو انسدادي ناروغری.

**- Nephrotic Syndrome**

د پښتور ګو نفوتیک سندروم چې پکې (هاپر کولستراتیمیا، البومن یوریا، هاپیو پروتینیمیا، عمومی اذیما، فرط فشار) په خبر ننې نېښاني منځ ته راخې.

**Nephrotome**

د میزو درم سکمنتی ببلوالی چې د سومیت سره یو خاى

کېږي په جنب کې دا یو خاى کبدنه تر سره کېږي د

(**Unsegmented**) میزو درم سره د یورو جنیتال سیستم ده

برخه ورڅه منشه اخلي.

**Nephrotomographic**

د پنستور ګو ټوموگرافی اړوند.

**Nephrotomography**

دا د رادیوگرافی یو ډول دی چې د بدن د رادیولوژی فلمونه په بیالابلو مقطع ګانو اخیستل او په یوه فیلم کې ګن شمپر راډیو ګرافی عکس اخیستل کېږي او د پنستور ګو بیالابلو ناروغرافی د پېژندنې وړ ګرځی.

**Nephrotomy**

د پنستور ګو غوشول او سکبنت یا واژول د جراحی کړنلاري پواسطه.

**Nephrotoxicity**

په پنستور ګو نسج باندي د توکسین یا زهرو یجاړونکي اغېزه درلودلو ورتیا ته ویل کېږي.

**Nephrotoxin**

هغه زهرو چې پر کلیوی نسج یجاړونکي اغېزه لري.

**Nephrotropic**

پنستور ګو ته لپواله، کلیه خونښونکي.

**Nephrotuberculosis**

د پنستور ګو ناروغرافی د نري رنځ باسیل له کبله.

**Neptunium**

نیپتونیوم کېمیاوی عنصر دی چې (۹۳)، اتومی لمبر او وزن یې (۲۳۷)، دی لومنې عنصر دی چې له یورانیوم خڅه لاس ته راغلی او سمبول یې ( $\text{Np}$ ) دی.

**Nerve**

اعصاب، ماغزه، عصب، عصبي رشته، د عصبي سیستم یوه برخه او هغه مختناري چې د (Neur., Neuro) پیل کېږي.

**- Accelerator Nerve**

چتکتیا (سرعت) ورکونکي عصب.

**- Afferent Nerve**

راوړونکي عصب.

**- Anabolic Nerve**

انابولیک (رغونکي) عصب.

**- Association Nerve**

مل عصب چې د شپږم زوج خڅه منشه اخلي.

**- Autonomic Nerve**

د خود کار عصبی سیستم هر سمتیک یا غېر سمتیک عصب ته ویل شی.

**- Calorific Nerve**

تودوځي منځ ته راړونکي عصب چې د تنبه له کبله وي.

**- Centrifugal Nerve**

لېړدونکي عصب. د (Efferent Nerve) په انډول.

**- Centripetal Nerve**

موصولی عصب.

**- Central Nerve**

قحفی اعصاب. د (Cranial Nerve) په انډول.

**- Depressor Nerve**

انحطاطی عصب، نهی کوونکي عصب، هغه عصب چې د یوه هې فعالیت راکموی.

**- Efferent Nerve**

مرسله یا لېړدونکي عصب، هغه عصب چې د چاپریال یا محیط ته د مرکزی عصبي سیستم خڅه هغه پواسطه د پیغامونو لېړدو لکه حرکي عصب.

**- Exiter Nerve**

متهیج کبدونکي عصب، پارپدونکي عصب هغه عصب چې د هغه پواسطه د پیغامونو لېړد عملی فعالیت زیادښت لامل گرځي. د (Exitoreflex Nerve) په انډول.

**- Exitoreflex Nerve**

متهیج غربگونی عصب انکېزه یې. رفلکسی عصب هغه حشوی عصب چې رفلکسی کار تولیدوي.

**- Frigorific Nerve**

هغه عصب چې پارپدنه یې تودوڅه لېړ کوي.

**- Furcal Nerve**

چنګال (منګولی) ته ورته عصب قطنی خلورم عصب

**- Fusimotor Nerve**

هغه غړي چې انجامونه یې د عضلاتو دوکونو اتيرا فیوزال الیافو پواسطه تعصیب کېږي او د فقراتو خڅه منشه اخلي او عضلاتو ته ورځزېږي.

**- Gangliated Nerve**

عقده ئې عصب د سمتیک اعصابو خڅه.

**- Gustatory Nerve**

هغه حسی الباف چې ذایقوی شوکو ته اعصاب رسوی لکه په خوله کې د ژې او ګلوسوفرینجیال عصب.

**- Inhibitory Nerve**

نهی کوونکي عصب هغه عصب چې د هغه پواسطه لېړدانکي پیغامونه د هې یا کاری لامل د کمنښت لامل گرځي.

**- Jacobson Nerve**

د طبل غشا عصب، صماخی عصب، د (Tympanic Nerve) په انډول.

**- Langley Nerve**

د (Pilomotor Nerve) په انډول.

**- Medulated Nerve**

مخی عصب، د (Myelinated Nerve) په انډول.

**- Mixed Nerve**

مختلط عصب، هغه عصب چې دواړه د موتور او حسی عصب

<p><b>خانګي لري.</b></p> <p><b>- Motor Nerve</b> حرکي عصب، هغه مرسله عصب چې عضلاتي انقباض پاروی.</p> <p><b>- Myelinated Nerve</b> میالین لرونکي عصب. هغه عصب چې اکسونونه بې د میالین پذرپه ډونبلی وی.</p> <p><b>- Nerve block</b> عصبي بلاک ، عصبي بېحسه کول تر خو خپله دنده ترسه نکړي.</p> <p><b>- Nerve Centre</b> عصبي مرکزی تکي چې هلته عصبي رشتني سره راغونه هېږي.</p> <p><b>- Nerve Ending</b> د <i>Sensory receptor</i> په انډول، حسي رسپتور برخه.</p> <p><b>- Nerve Entrapment Syndrome</b> دا سندروم د یوه عصب لپاسه هلته چې عصب له یوې نړۍ برخې تېږېږي د فشار له اړله درد منځ ته راتګ ددي غوره مثال د مړوند برخې (<i>Carpal Tunnel Syndrome</i>) بلل شی.</p> <p><b>- Nerve Fibre</b> عصبي رشتہ. هغه نړۍ جورښت چې له عصبي حجري خڅه خغلېدلې او سیاله (<i>Impulse</i>) لېږدو.</p> <p><b>- Nerve Gas</b> هغه غاز (کاز) چې عصبي سیستم تر تېږي لټه راولی.</p> <p><b>- Nerve Impulse</b> عصب سیاله ، هغه الکتروکمیاوی معلومات چې د عصبي حجري بواسطه لېږدول شی.</p> <p><b>- Nerve Regeneration</b> عصبي رغبدنه ، هغه وده چې د عصب تخریب شوي برخې کې نوې پیل کېږي.</p> <p><b>- Nerve Root</b> عصبي جذر ، د عصبي حجري لموري برخه چې عقدی يا نخاعي مفصل خڅه پیل مومي چې د <i>Dorsal Nerve Root</i> او <i>Ventral Nerve Root</i> او <i>Sensory Nerve</i> د حرکي عصب پایاله ده.</p> <p><b>- Nerve Tissue</b> عصبي نسج چې اعصاب منځ ته راوري.</p> <p><b>- Pain Nerve</b> درد د احساس عصب.</p> <p><b>- Peripheral Nerve</b> محيطي یا چاپېریالي عصب.</p> <p><b>- Pressor Nerve</b> د فشار لورونکي عصب.</p> <p><b>- Secretory Nerve</b> ترشحي عصب. هغه مرسله عصب چې پارونه بې د غذوي فعالیت زیاتوی.</p>	<p><b>- Sensory Nerve</b> حسي عصب. هغه عصب چې حسي سیاله له چاپېریال خڅه مرکز ته لېږدو.</p> <p><b>- Somatic Nerve.</b> حسي او موتور عصب چې اسکلیتي عضله او سوماتيک نسج تعصیب کوي او د هغوي حرکتونه کنټرول کوي.</p> <p><b>- Spinal Nerve</b> نخاعي عصب، حرام مغز ، د ملاتير اعصاب.</p> <p><b>- Splanchnic Nerve</b> حشوی عصب هغه اعصاب چې رګونو او نورو احشاوو ته غځدلې دی</p> <p><b>- Sudomotor Nerve</b> د خولي د کنټرول کونونکي عصب.</p> <p><b>- Sympathetic Nerve</b> سمپاتيک عصبي سیستم هر یو عصب.</p> <p><b>- Thermic Nerve</b> د <i>Thermogenic Nerve</i> او <i>Calorific Nerve</i>، په انډول.</p> <p><b>- Trisplanchnic Nerve</b> د سمپاتيک اعصابو لپاره عمومي نوم دي.</p> <p><b>- Trophic Nerve</b> د تغذېي عصب.</p> <p><b>- Unmyelinated Nerve</b> پرته له میالین خڅه عصب.</p> <p><b>- Vasoconstrictor Nerve</b> د رګونو نقپض ورکونکي عصب.</p> <p><b>- Vasodilator Nerve</b> د رګونو متوضع کونونکي عصب.</p> <p><b>- Vasomotor Nerve</b> وعائي حرکي عصب.</p> <p><b>- Vasosensory Nerve</b> د رګونو حسي عصب.</p> <p><b>Nerveless</b> پرته له اعصابو ، بې عصبه ، بې پلي ، هغه غړي چې عصبي جورښت نلري.</p> <p><b>Nervi</b> د اعصابو ګن شمېر ته ویل شی.</p> <p><b>Nervimotor</b> د حرکي اعصابو اړوند.</p> <p><b>Nervone</b> د سریبروسید لرونکي اسید فورمول بې (<math>C_{48}H_{91}O_{8}N</math>) دی د عصبي نسج خڅه لاس ته راخي.</p> <p><b>Nervous</b> عصبي، عصباتي، بې وجې تحریکېدل، د اعصابو</p>
--	---

پیاوړی، ژرڅې کېدونکی، هیجانی کیدونکی، ډارن، وسوسی، د یوه عصب یا اعصابو اړوند صفت

### - Nervous Breakdown

د هغې ذهنی ناجوړتیا لپاره عمومی نوم چې د شخص په نورمال چلنډونو اغږښندی لکه (نیوروز، اضطراب، سایکون).

### - Nervous Complaint

د (Nervous Disorder) په انډول.

### - Nervous Disorder

د عصبی ناروګی او یا د هېجان اړوند شوشتات.

### - Nervous System

عصبی سیستم، د بدن د عصبی نسج تولې برخې چې پکي (محیطی، نخاع، عصبی عقدی، دماغ) وړګله په.

### Nervously

په عصبی ډول.

### Nervousness

عصبانیت، د عصبی فشار او ګډوډی حالت، غضب.

### Nervus

عصب، د (Nerve) په انډول.

### Nervy

عصبی، عصبانیت، د (Nervous) په انډول.

### Nesacaine

د کلوروپروکائین لپاره سوداګرېز نوم دی موضعی ببهونه کوونکی مواد دي.

### Nesidicomyc

د پانکراس د جزايرو تاپوګانو حجره راوېستنه.

### Nesidioblast

د پانکراس د تاپو ګانو حجره ته زیاتې وربخښونکي حجري.

### Nest

ځاله، منځوله.

### Net

جال، تور، دغښي ځاله. سوجه، خالص لکه خالص وزن خالص مفاد.

### Nether

لاندینې، لاندۍ، کښته.

### Network

جال، شبکه، شبکوي لیکي ( لکه د تليفون، بريښنا او داسي نور).

### - Gerlach's Network

رشته یې جو پښت چې د نخاعي رسې یې خپه ماده کې شتون لري.

### Neuro-

دا یو مختاري دی چې د (عصب، اعصابو، ماغرو) معنی ورکوي.

### Neurad

د محور لوري ته، د عصبی مراکزو لوري ته.

### Neural

د عصب اړوند صفت.

### - Neural Cell

عصبی حجره.

### - Neural Fold

په جنینې دوره کې عصبی فولد.

### - Neural Ganglion

عصبی عقده، عصبی غده، عصبی غوته.

### - Neural Groove

د ايمريبو په شاتني (ظهری) برخه کې یوه ژوره برخه لکه هغه چې نیورال پلیت تپل کېږي او نیورال تیوب جوړوي.

### - Neural Junction

عصبی اتصالی برخه، عصبی منصل.

### - Neural Plate

عصبی پلیت یوه پېړه (ضخمیمه) برخه د ايمريونیک ډیسک ده چې فولې یا پوښ په خبر تپل شی او نیورال تیوب منځ نه راوړوي.

### - Neural Sheet

عصبی پوښ.

### - Neural Tissue

عصبی نسج.

### - Neural Tube

عصبی تیوب چې د جنینې دوره کې ورڅه عصبی سیستم منځ ته راخي.

### - Neural Tube Defect

د عصبی تیوب نیمکټیا، د عصبی تیوب نقیصه.

### Neuralgia

د اعصابو درد، هغه حملوی درد ډیوه یا خو عصبی رشتو په تګلار کې منځ ته راخي.

### - Alveolar Neuralgia

د غابښوند حفراتو عصبی دردونه.

### - Degenerative Neuralgia

استحالوي عصب دردونه.

### - Epileptifor Neuralgia

صرعوي عصبی دردونه.

### - Facialis Vera Neuralgia

د (Geniculate Neuralgia) په انډول.

**- Fothergill's Neuralgia**

د (Trigeminal Neuralgia) په انډول.

**- Geniculate Neuralgia**

د زنګون د عصب درد.

**- Glossopharyngeal Neuralgia**

د ژبی او بلعلوم عصب درد.

**- Hunt's Neuralgia**

د (Ramsay Hunt Syndrom) په انډول.

**- Idiopathic Neuralgia**

د نامعلوم علت له کبله د عصب درد.

**- Intercostal Neuralgia**

د پښتیو تر منځ د عصب دردونه.

**- Mammary Neuralgia**

د تیيونو د عصب دردونه.

**- Migrainous Neuralgia**

د نیم سری عصبی دردونه.

**- Morton's Neuralgia**

د پښو د تلې د هدوکو عصبی دردونه چې د ډېرو فشارونو د تولید له امله منځ ته راخی.

**- Nasociliary Neuralgia**

د پوزی د احدايو عصبی دردونه.

**- Otic Neuralgia**

د (Geniculate Neuralgia) په انډول.

**- Postherpetic Neuralgia**

د پوستکي په برخه کې معدن سوځونکي درد چې د هریس زوستړو برید له امله منځ ته راخی.

**- Red Neuralgia**

د (Erythromelalgia) په انډول.

**- Trifacial Neuralgia**

د (Trigeminal Neuralgia) په انډول.

**- Vidian Neuralgia**

د رجلي لارې د عصب درد.

**Neuraminic acid**

دا یو (9) کاربونیز امینی قندی اسید دی چې د (Acyl) مشتق بې (Sialic acid) دی.

**Neuraminidase**

د (Myxovirus) سطحي په برخه کې ازایم دی چې د نیورامینیک اسید د حجرې په سطحه ویجاړونې لدی کبله هیمواګلوبینیشن مختل کېږي.

**Neuranagenesis**

د عصبی نسج د نوي جو پدنې حالت، د عصبی نسج ریجنریشن.

**Neurapophysis**

د عصبی لیندې د اړخونو جو پښتیزه بنه، هغه جو پښت چې د عصبی لیندې، لوري جو پوړي.

**Neurapraxia**

هغه عصبی زیان چې پرته له استحالی خڅه چې د لنډۍ مودې فلځ منځ ته راواړي او دندې مختلف کوي، د هېڅ دول جو پښتیز لامل له شته والي پرته په لنډ مهالې دول په یوه عصب کې د پیام د لېرد نشتولالي، ددې عیب لامل (ترضیض، فشار، ایسکیمیا، شمپرل کېږي).

**Neurarthropathy**

د مفصلی- عصبی ناروغری.

**Neurasthenia**

د عصبی برخو شدیده ستريا، ستماتيما او ضعيفي. د اعصابو ضعف او بې انتظامي.

**- Cerebral Neurasthenia**

د ماغزو نیوراستینيا.

**- Gastric Neurasthenia**

د معدې نیوراستینيا.

**- Sexual Neurasthenia**

جنسي نیوراستینيا.

**- Traumatic Neurasthenia**

ترضیضی نیوراستینيا.

**Neurasthenia**

د عضلاتو د غوښني ماھيچې د ضعف يا ستريا پوري هغه حالت چې د اعصابو د ډېري کارکړنې له امله د ستريا یاضعف خڅه سرچينه اخلي، د نیوروز یو دول چې د مزموني ستريا (درستري کبد) په مته پېژندل کېږي.

**Neurasthenic**

د (Neurasthenia) اړوند صفت.

**Neurataxia**

نيروواتاکسيا ، د عصبی بې موازنې ګې ، د (Neurasthenia) له امله هم پېښبدلاني شې.

**Neurathropia**

ناقشه او نيمګړي تغذیه د عصبی سیستم

**Neuratrophic**

د عصب ضمور يا اتروفي اړوند.

**Neuraxis**

د ماغزو او نخاع محور اکسون.

**Neuraxitis**

اسفالیت، د ماغزو التهاب، د (Encephalitis) په انډول.

<b>Neure</b>	د ګن شمېر اعصابو التهاب ته ویل کېږي نیوریتونه.
نيورون يا عصب، د <b>Neuron</b> په انډول.	نيوریت، د عصب التهاب.
<b>Neurectasia</b>	د پاره اړوند صفت دئ.
د یوه عصب راوېستل د درد د له منځه وړلو په موخته.	<b>Neuritic</b>
<b>Neurectasis</b>	د <b>Neuritis</b> په انډول ګنه بنه بېي.
د یوه عصب راوېستل د درد د له منځه وړلو په موخته.	صاعده نیوریت د <b>CNS</b> لوري ته.
<b>Neurectomy</b>	ناز له نیوریت د محیط لوري ته.
د جراحی کونلارې پواسطه د یوه عصب قطع کول او غوشول.	- <b>Ascending Neuritis</b>
<b>Neurectopia</b>	د <b>Endemic Neuritis</b> په انډول.
د یوه عصب بېي خایه کېدنه.	د مخ فلجي بنه چې د وجهی عصب د التهاباتو له کبله وی، د <b>Bell's Palsy</b> په انډول.
<b>Neurenteric</b>	- <b>Facial Neuritis</b>
د ايمبريو د نیورال او اركینتیرون اړوند.	د مخ فلجي بنه چې د وجہی عصب د التهاباتو له کبله وی، د <b>Leber</b> اړشی آپتیک نیوریت.
<b>Neurergic</b>	- <b>Hereditary Optic Neuritis</b>
د عصب د کار اړوند صفت، د اعصابو د اعمالواړوند.	د <b>Interstitial Neuritis</b> بین النسجی نیوریت.
<b>Neurexeresis</b>	- <b>Multiple Neuritis</b>
د عصب خېري کېدنه، د عصب شلبدنه.	د ګن شمېر اعصابو نیوریت د <b>Polyneuritis</b> په انډول.
<b>Neurilemma</b>	- <b>Optic Neuritis</b>
د عصبی رشتې پوښ، د عصب پوښ، د محیطي عصب توومور د <b>Neurolemma</b> په انډول.	د بصري عصب نیوریت چې د داخلی برخی عصب التهاب بېي <b>Retrobulbar</b> او د بهرنې برخی التهاب بېي د <b>Papillitis</b> په نومونو یادېږي.
<b>Neurilemmal</b>	- <b>Paranchymatous Neuritis</b>
د نیوریلیما اړوند.	د حشوی اعصابو نیوریت.
<b>Neurilemmatitis</b>	- <b>Peripheral Neuritis</b>
د نیوریلیما التهاب.	د محیطي اعصابو نیوریت.
<b>Neurilemoma</b>	- <b>Postocular Neuritis</b>
هغه غې شوی توومور چې په محیطي عصب کې منځ ته راخي <b>Neurilemmomas or</b> په انډول ګنه بنه بېي <b>Neurinoma</b> .	د <b>Retrobulbar Neuritis</b> په انډول.
<b>Neurolemmomata and Neurinomas or</b> په انډول <b>Neurinomata</b> بلل شي.	- <b>Retrobulbar Neuritis</b>
<b>Neurinoma</b>	د سترګود خلف برخی نیوریت.
هغه دانه- دانه توومور چې په محیطي عصب کې منځ ته راخي همدارنګه بل نوم بېي د نیوریلیما توومور دي.	- <b>Toxic Neuritis</b>
<b>Neurinomatosis</b>	د توکسین یا زهرو د مسمومیت له کبله نیوریت.
په یو ګن شمېر نیورینوما باندي اخته کېدنه.	- <b>Traumatic Neuritis</b>
<b>Neurite</b>	ترضیضی نیوریت.
داکسون <b>(Axon)</b> په انډول.	<b>Neuroanastomosis</b>
د عصب د التهاب اړوند.	د یوه عصب تفمم او ترمیم د بل عصب سره د جراحی کونلارې د سره رسولو پواسطه.
<b>Neuritides</b>	<b>Neuroanatomy</b>
	د عصبی سیستم اнатومي.
	<b>Neuroarthropathy</b>
	د بندونو او اعصابو ګله ناروغي.

**Neuroastrocytoma**

هغه ګلیوما ټومور چې د استروسايت حجرو څخه جوړ وي او د صدغی لویونو او دویم بطنې به غولی کې لیدل کېږي.

**Neurobehavioral**

د عصبی حالت او سلوک اړوند حالتونه ارزول.

**Neurobiology**

د عصبی سیستم بیولوژی.

**Neurobiotactic**

د نیورو بیوتاکسی اړوند حالت.

**Neurobiotaxis**

د عصبی حجرو د دندرا یتونو سره د منځ ته راتلو په وخت لبوالیا بشودنه.

**Neuroblast**

هغه ایمبریونیک حجره چې ورڅخه عصبی سیستم منځ ته رائحي.

**Neuroblastoma**

د نیورو بلاست حجراتو څخه جوړ ټومور دی چې اکثراً دا ټومور د (10)، کلونو څخه لې عمر لرونکی ماشومانو کې منځ ته رائحي.

**Neurobrocellosis**

د بروسوز هغه ناروغری چې شدید عصبی اعراض ولري.

**Neurocanal**

د عصبی رشتود تپر بدنه لاري، د نخاعي رسې مرکزي کانال.

**Neurocardiac**

د زړه او د اعصابو د سیستم اړوند صفت.

**Neuroceole**

د (Neurocoele) اړوند صفت.

**Neurocentral**

د فقری د جسم اړوند.

**Neurocentrum**

د فقراتو جسم، د جنین د فقری ستني (تیر) عنصر چې د هغه څخه فقری اغزی (د فقراتو پروسیسیونه) منځ ته رائحي.

**Neurochemistry**

د عصبی کېمیا علم خانګه، هغه علمي څېړنې د اعصابو په کېمیاوی بدلونو کې تر څېړنې لاندې نیسي.

**Neurochondrite**

عصبی غضروف ، د جنین هغه عصبی غضروف چې د فقراتو دته عصبی لیندې (قوس) کې وده مومند.

**Neurochorioretinitis**

د سترګکې د مشیمې (کورونید)، شبکې او بصری عصب التهاب.

**Neurochoroiditis**

د بصری عصب او مشیمې التهاب.

**Neurocirculatory**

د وینې د بهير او اعصاب پوری اړوند او تړلې.

**Neurocladism**

عصبی خانګه نیول ، د یوه نیورون له پاپلي استطالي برخو څخه د نوي خانګو منځ ته راتګ دی.

**Neuroclonic**

د عصبی سېزم د خانګړتیا درلودونکي.

**Neurocoele**

عصبی کانال ، عصبی لاره.

**Neurocommunication**

عصبی اړیکې، دا د نیورو لوزی یوه خانګه ده چې په عصبی سیستم کې معلومات تر څېړنې او شاربني لاندې نیسي.

**Neurocranial**

د کوپړې اعصابو اړوند صفت.

**Neurocranium**

عصبی کوپړې هغه برخه د کوپړې دماغ (ماګزو) ساتنه په غاره لري ګئه بنه يې (Neurocrania) با (Neurocranums) .

**Neurocrine**

هغه اندوکرینې ترشحات چې د اعصابو څخه وي.

**Neurocristopathy**

هر هغه ناروغری چې د ایمبریو د عصبی کرستیا (Neural crista) د نیمکړې ودې څخه منځ ته رائحي.

**Neurocutaneous**

د پوستکې اعصابو اړوند ، عصبی - جلدې.

**Neurocysticercosis**

د تینیا سولیوم د لاروا په متنه د مرکزی عصبی اخته کېډنه چې (اختلاج، هایدروسفالی او نورعصبي اختلالات) ورسه مل وی.

<b>Neurocyte</b>	هغه بربینتائیز بهیر چې په عصبی سیستم کې منځ ته راخی.
<b>Neurocytic</b>	عصبی حجره.
<b>Neurocytology</b>	د عصبی حجری اړوند.
<b>Neurocytolysis</b>	د عصبی حجری پېژندنې اړوند علم او پوهه.
<b>Neurocytoma</b>	د عصبی حجری تخرب کوونکي (Neurasthenia) اړوند صفت، هغه سری چې اعصاب یې ضعیف لکه د ځینو مارانو زهر او توکسین مواد.
<b>Neurodegenerative</b>	نيوروسايتوما، د عصبی سیستم هغه تومور چې د عصبی نامشخصه حجراتو یا د (عصبي اپیتلیوم) خخه جور شوبوی د ماغزو تومور ته ویل کېږي.
<b>Neurodendrite</b>	د داسې اختلالتواروند چې د اعصابو د تخرب او استحالې پوري تړلې وي لکه (Parkinson's Disease) یا Alzheimer's Disease ناروغری.
<b>Neurodendron</b>	د (Dendrite) په انډول.
<b>Neurodermatites</b>	د نیورو درماتیت ګنه شمېرې بنه.
<b>Neurodermatitis</b>	د پوستکي خاربنت لرونکي لیکنؤید اندفاع د عصبی او روانی اختلال له کبله.
- <b>Neurodermatitis Disseminate</b>	د (Atopic Eczema) په انډول.
<b>Neurodermatosis</b>	د پوستکي هغه ناروغری چې عصبی منشه لري.
<b>Neurodiagnosis</b>	د عصبی ناروغری پېژندنې.
<b>Neurodynamic</b>	د اعصابو د انرژي یا قوت اړوند.
<b>Neurodynia</b>	د اعصابو درد.
<b>Neuroelectricity</b>	
<b>Neuroectoderm</b>	د اكتودرم هغه برخه چې په ايمبريونيك ژوند کې ورڅه عصبی مرکزي او محظي عصبی سیستم منځ ته راخی.
<b>Neuroectodermal</b>	د نیورواكتودرم اړوند.
<b>Neuroeffector</b>	د نیبورون او اغیزمن ارگان یا غړي تعصیبي پیوستون (بند یا مفصل اړوند برخی ساحي ته ویل کېږي چې د دی عصب پواسطه تعصیب کېږي).
<b>Neuroencephalomyelopathy</b>	د (ماغزو، نخاع او عصبی رشتوي اړوند ناروغری).
<b>Neuroendocrine</b>	د اعصابو او اندوکریني ترشحاتو اړوند.
<b>Neuroendocrinology</b>	هغه علم چې د عصبی او اندوکریني ترشحاتو اړوند ځپنې ترسره کوي.
<b>Neuroepithelial</b>	د عصب او اپیتلیوم اړوند. عصبی اپیتلیائی.
<b>Neuroepithelioma</b>	د (Neurocytoma) په انډول.
<b>Neuroepithelium</b>	① هغه اپیتلیوم چې ورونکي او راډونکي عصبی سیالی لري، ② هغه اکتیودرمی اپیتلیوم چې مرکزي عصبی سیستم ورڅه منځ ته راخی.
<b>Neurofibril</b>	هغه نری رشتی چې د حجری په سایتوپلازم په عصبی حجری کې په هرې لوري ځغلبدلي وي او تراکسون او د ندرایت رسبدلي وي. د (Neurofibrilla) په انډول.
<b>Neurofibroma</b>	د منضم ليفي نسج تومور چې عصبی ریښې ولري. د محظي اعصابو تومور چې د شوان د حجره د غږ نارمل پرولیفريشن خخه سرچينه اخلي.
<b>Neurofibromatosis</b>	دا اړشي ناروغری ده چې په عصبی سیستم عضلاتو پوستکي هډوکو کې ګن شمېر د نیوروفیبروما

تومورونه منځ ته راخې او د تول بدن په لې کې د پګمتیشن برخې خانګړي کېږي چې ورته

**Molluscum Fibrosum, Von Recklinghausen's Disease**

هم ویل شی .

### Neurofibrosarcoma

نیوروفیبروسارکوما ، د عصبی اړوند خیث او مپتاستازس ورکونکې تومور دئ.

### Neurofibrosis

د عضلانی رشتواالتهاب چې عصبی حسي خانګۍ هم التهابی وي.

### Neurofilament

هغه کوچني عناصر چې د حجروي عصبی نیوروفیبریل منځ ته راوري او د نیورو تیوبول به اوړو د کې پرتې بنه لري او د حجري اسکلپت جوروی او بنائي لېږدې دونکې کار هم په غاره ولري.

### Neurogenesis

د جينيني ودي په حال کې د عصبی سیستم منځ نه راتګ او د عصبی نسج ودد.

### Neurogenic

د عصبی نسج منځ ته راتګ يا د عصبی انژي منځ ته راتګ. د *(Neurogenesis)* اړوند صفت.

### - Neurogenic Bladder

داسي یو د مثانې اړوندوظینېو اختلال ناروغۍ د چې د مثانې د تعصېب نیمګړیاناروغې پورې تپلي دی چې پکې مثانې بولی تسلسل سره مل وی.

### - Neurogenic Shock

د عصبی ناروغېو لکه (عصبی ترضیضات ، عصبی غزو آفتونو) له امله د شاک کلینیکی حالت منځ ته راتګ بلل شی.

### Neurogenous

د عصبی سیستم خڅه منشه نیولې.

### Neuroglandular Junction

د عصبی عقداتو اړوند اتصالی تکي برخه چې کنترول ترې تر سره کېږي.

### Neuroglia

نیوروګلیا ، د ماغزو او نخاع ساتونکی استنادی جوړښت چې د هغه پرده انيز نری نسج خڅه جور شوی چې نیوروګلیا حجري په برکې نیسی درې ډولونه لري انتېروسیتیونه، او لیکودنیروسیتیونه او مایکروسیتیونه .

### Neuroglial

د نیوروګلیا اړوند صفت.

### Neurogliocyte

د نیوروګلیاډ جورونکو خڅه جوره شوی یوه حجره.

### Neuroglioma

نیوروګلیال حجراتو خڅه جوره عصبی تومور.

### - Ganglionare Neuroglioma

هغه ګلیوما چې عقده یې حجري ولري ، ګانګلیوګلیوما.

### Neurogliosis

هغه حالت چې پکې ګن شمېر نیوروګلیوما شتون ولري.

### Neuroglycopenia

مزمن هغه درجه هایپوګلایسیمیا حالت چې د عصبی فعالیتونو دندہ ترسه کول مختل کولو توان ولري او په پایله کې سلوک بدلون او ذکاوت ویجاړتیا منځ ته راوري.

### Neurogram

نیوروګرام هغه اغېزې دی چې د فکري پخوانیو تجربو له کبله پر ماغزو پاتې کېږي .

### Neurohistology

د عصبی سیستم هستولوژي (نسج پېژندنه).

### Neurohormone

عصبی هورمون ، هغه هورمون چې د عصب نخاع يا عصبی سیستم د اعصابو له پایله خڅه عصبی مایع يا د بین الحجروي فضا ګان دنه ته افرازېږي او عصبی میکانیزم پاروی او هغه ته تحریکبدنه ورځښي.

### Neurohumor

هغه کېمیاوی ماده چې د یوه نیورون پواسطه ترشح کېږي .

### Neurohumoral

د نیورون خڅه د ترشح شوی مادې اړوند صفت.

### Neurohypophyseal

د هایپوفیزس غدي دخلف يا عصبی لوب اړوند.

### Neurohypophysis

عصبی هایپوفیزس ، د هایپوفیز غدي عصبی برخه چې (Vasopressin Oxytocin) هورمونونه افرازوی او ورته (Neurohypophyses) هم ویل شی.

### Neuroid

عصب ته ورته، د عصب په خېږ.

### Neuroimmunologic

د عصبی معافیت (Neuroimmunology) اړوند صفت.

**Neuroimmunology**

د اوتونومیک عصبی فعالیت اغپزو د څېرنی علم د معافیت په غبرګونیزو چارو کې د نیورو ایمیونولوژی په نوم یادېږي.

**Neuroinduction**

تلقین، د فکر هوسابینه ساتنه.

**Neurokeratin**

هغه سکلرو پروتین چې د عصبی نسج په نیورو ګلیا کې وي.

**Neurolemma**

دا یو نزی او ظریفه پانه ده چې په مارپیچه توګه د میالین لرونکو اعصابو طبقی یا د پرته له میالین اکسون اعصاب په خان کې لري. د (Neurilemma) په انډول.

**Neurolemmitis**

د نیورو لیما التهاب.

**Neurolemmoma**

هغه تومور دی چې د محیطي اعصابو له پوشه جوړې.

**Neurleptanalgesia**

د نارکوتيکونو پواسطه د انالجزي او پرته له درده بیداره حالت منځ ته رانګ دی.

**Neuroleptic**

د پسايکوز (لپوتوب) ضد درمل هغه ماده چې د عصبی اختلال په څېر ورته نېښي نېښاني منځ ته را پوري.

**Neuroleptomatosis**

هغه حالت چې ګن شمېر نیورو لپستوما د عصبی اختلال حالت سره مل ولري.

**- Neuroleptomatosis Dolorosa**

دردناكه پندوالي (چاغني).

**Neurologic**

د عصب پېژندني اړوند صفت، د (Neurological) په انډول.

**Neurological**

د عصب پېژندني اړوند صفت، د (Neurologic) په انډول.

**- Neurological Examination**

د عصب پېژندني اړوند آزمونې او کتنې.

**- Neurological Finding**

د عصب پېژندني اړوند کلبینیکي نېښو مومندنه.

**- Neurological Ttest**

د عصب پېژندني اړوند آزمایښتونه تر سره کول.

**Neurologist**

د اعصابو د نارو غيو متخصص داکټر.

**Neurology**

د طب هغه خانګه چې د اعصابو اړوند نارو غيو څېرنه او د درملنه کوي، د اعصابو علم، عصبی پوهه.

**- Clinical Neurology**

د اعصابو علم کلینيکي خانګه، دا خانګه د عصبی نارو غيو اختلالو پېژندنه او درملنه تر سره کوي.

**Neurolysin**

سايتولايزيزن هغه زهر چې په نیورون وڃجاړونکي اغپزه لري

**Neurolysis**

د التصاقونو او نښتنو خخه د جراحی پواسطه د اعصابو جلا کول.

**Neurolytic**

د نیورو لزرس اړوند صفت.

**Neuroma**

د عصبی رشتې او اعصابو حجراتو خخه جوړ تومور دی.

**- Acoustic Neuroma**

د اورپدنې په کاتال کې سليم تومور چې له عصبی سامعوی (اتم قحفې زوج) خخه منشه اخلي.

**- Amputation Neuroma**

تراوماتيکه نیوروما، د غوش (قطع شوی) انداز نیوروما تومور.

**- Amyelinic Neuroma**

پرته له میالین خخه نیوروما تومور.

**- Cutis Neuroma**

د پوستکي نیوروما تومور.

**- False Neuroma**

غیر حقیقي نیوروما تومور چې عصبی حجري ونلري.

**- Morton's Neuroma**

هغه نیوروما تومور چې د مورتون له مېزګلیال خخه منشه اخلي.

**- Plexiform Neuroma**

شبکه وي نیوروما تومور چې دانه دانه ګن شمېر کاډه واډه عصبی جسمونه او پرسوونه بې د پوستکي د اعصابو په برخه کې شتون لري.

**- Telangiectodes Neuroma**

هغه نیوروما په زیبات مقدار سره د وينې د رګونو خخه جوړ شوېږي.

**- Traumatic Neuroma**

له ترضیض خخه وروسته نیورووما چې د اعصابو له قطع کبدوله امله پښېږي.

**Neuromalacia**

د اعصابو پوستوالی یا نرمبنت.

**Neuromatosis**

د ډپرو ګن شمېر نیورووما ګانو د شتون حالت هره ھغه ناروغي چې په هغه کې راوتلتیاواي په ګن شمېر نیورووما ګانی لري.

**Neuromatous**

د نیورووما ټومور اړوند صفت.

**Neuromechanism**

د یوه غربی د کار عصب تنظیم، عصبی مېکاتنیزم.

**Neuromere**

1- د ودی په حال کې په جنین کې د ماغزو- نخاعی محور یوه توبه، 2- د جنینی ودی په پراونو د عصبی تیوب د بواسل کې لنډمهالی سګمنتال راوتلتیاواي چې دغه ډول راوتلتیاواي په بالغ رومبن اسفلالون کې هم مومند کېږي، 3- د نخاع هغه برخه چې ظهری او بطنی ریښې ورسره نښتی بنه لري.

**Neuromitter**

د یوه نیورون د انتها سروکې چې سیآلہ مجاور عصبی نیورون ته لېږدوی.

**Neuromodulation**

د درد د آرامولو لپاره د (محیطی عصب، نخاع یا ماغزو) برپښنائي پاروونه، په بل نیورون باندې د الکتiro موډولیتور اغږزي پښدل.

**Neuromodulator**

یوه نیورو توګر انمسپتری ماده چې یوه نیورون به واسطه افرازېږي او اطلاعات بل نیورون ته لېږدوی او د هغه د فعالیت د بدلون له مل ګړئ.

**Neuromuscular**

عصبي- عضلي، د اعصابو او عضلاتو اړوند صفت.

**- Neuromuscular Junction**

د حرکي عصبی ریښې د عضلي رشتې سره د وصلت برخه چې ورته **(Myoneural Junction)** هم ويل شی.

**Neuromyal**

د **(Neuromuscular)** په انډول.

**Neuromyelitis**

نیورو میالیت، د اعصابو او حرام مغز (نخاع) نسجی التهاب.

**- Neuromyelitis Optica**

ھغه حالت چې **(Multiple Sclerosis)** تهورته دی او پکې یو خوک حاد میالیت او د بصری عصب ناروگتیا شتون لري ورنه **(Devic's Disease)** هم ويل شی.

**Neuromyopathic**

په ګډه توګه د اعصابو او عضلاتو ناروگی او **(Neuromyopathy)** اوند صفت.

**Neuromyopathy**

په ګډه دول سره د اعصابو او عضلاتو ناروگی په خانګړې توګه چې عصبی منشه ولري.

**Neuromyositis**

د اعصابو او عضلاتو التهاب په ګډه دول سره، میوزیت و نیوریت سره په ګډه توګه.

**Neuromyotonia**

ھغه ډول مایو ټونی چې د یوه محیطی عصب د برپښنائي فعالیت له امله منځ ته رائۍ او د (سخنواي)، استرخا روسته پاتي والي، فاسیوکولیشن او مایوکیما) پواسطه پېښدل شی.

**Neuron**

عصبي حجره، نیورون، عصب، د عصبی سیستم لپاره (جوړښتیز، بنسټیز، او دنده ترسه کونکی) واحد دی چې د اکسون او دندرایتونو خخه جوړه شوېد.

**- Afferent Neuron**

راوړونکې عصبی حجره، هغه حجره چې عصبی سیآلہ د نیونکې خخه مرکز ته راواړي او لېږدوی.

**- Connector Neuron**

وصل کونی نیورون.

**- Efferent Neuron**

لېږدونکې عصبی حجره هغه عصبی حجره چې سیآلہ له مرکز خخه تحريک او هدایت یوه غږي یا محیط ته لېږدوی.

**- Golgin's Neuron**

① اهرمي یا پاپراميدال حجرې د اوږد اکسون سره وی د عصبی سیستم له خړي مادي خخه تبره بېږي او د سپني مادي خخه د تېړبدنې وروسته محیط ته رسپېږي، ② هغه سوری ډوله نیورونونه چې لنډي اکسونونه لري او ګن شمېر یې په (مغزی) قشر، مخیچ او شبکیه، کې شتون لري.

**- Motor Neuron**

حرکي نیورون

**- Multisensory Neuron**

ګن شمېر حسی اعصاب چې د ماغزو په قشر یا تحت قشر سیمه کې عصب چې له خو حسی ګرو خڅخه ماغزو ته پیغامونه رسولی شي.

**- Post ganglionic Neuron**

د ګانګلیون خڅخه وروسته نیرون برخه هغه نیوروونونه چې جسمونه بی په اوټونوم ګانګلیونونو کې پرانه دي او د ګانګلیون شاو خواته پیغامونه رسوی.

**- Preganglionic Neuron**

د ګانګلیون خڅخه دمهنه نیرون برخه هغه نیوروونونه چې جسمونه بی په مرکزی عصبی سیستم کې پرانه دي او موصله الیافونه بی په اوټونوم ګانګلیونونو کې پائی ته رسپری.

**- Sensory Neuron**

حسی نیورون هره هغه عصبی حجره چې حسی دندہ پرمخ بیایی او د موصله نیوروونونو سره په ګډه توګه حسی پیغامونه لېږدوي.

**Neuronal**

د نیورون (Neuron) اړوند صفت.

**Neuronevus**

د پوستکي د عصبی جوړښت له پاسه د نیوروساپتیک نیوس شتون.

**Neuronitis**

د یوه نیورون یا خو نیورونونو التهاب.

**- Vestibular Neuronitis**

د دھلېز (ویستیبول) لارې نوعیت لرونکې ناجوری چې د کانګو، زړه بدی سره مل د ګنسیت د شدیدی حملې سره وی خو سامعی اعراض نلري.

**Neuronophage**

هغه بېگانه (بردي شي) خوړونکې حجره چې عصبی حجره ويجاړه کړي.

**Neuronophagia**

د عصبی حجره فاګوسیت.

**Neuronyxis**

د اعصابو سوری کول د جراحی کونلارې سر ته رسولو پواسطه.

**Neuro-ophthalmology**

د ستړګوډ اعصابو د خېرنې خانګوې خانګه ده.

**Neuropapillitis**

د بصري عصب التهاب د (Optic Neuritis) په انډول.

**Neuroparalysis**

د اعصابو فلح د عصبی ناروغيوله کبله فلح

**Neuropathic**

د اعصابو د ناروغيو اړوند.

**- Neuropathic Bladder**

نیوروپتیک مثانه، هغه ډول د مثانی ناروځی چې عصبی تخرب او ناروغيوله امله په بنه توګه دنده نشی تر سره کولاهي.

**Neuropathogenicity**

د اعصابو د ناروغيو د مرضي وړتیا او توان حالت.

**Neuropathology**

نیوروپتالوزي، د اعصابو ناروغيو پېژنده، خپله، درملنه، اړوند علم او پوهه.

**Neuropathy**

د اعصابو هر ډول ناروځي ته ویل کېږي.

**- Angiopathic Neuropathy**

هغه نیوروپتی د اعصابو تغذیوي ویني رکونو د آرټیټ هنټه ناروغيو له امله منځ ته رائخي او معمولاً د ناروځيو سیستمیک نښه بلل شی.

**- Autonomic Neuropathy**

د اوټونوم اعصابو اړوند عصبی ناروځي.

**- Axonal Neuropathy**

د عصبی حجره د اکسون برخې نیوروپتی.

**- Diabetic Neuropathy**

د شکري نیوروپتی، د ډیابت د ناروځي له کبله د (حسی، حرکي، اوټونوم او مختلط)، اعصاب او پوند عصبی ناروځي.

**- Entrapment Neuropathy**

خنډ پېښونکې محدودتیا پېښونکې نیوروپتی، هر ډول نیوروپتالوزيک ناروځيچې د محیطی عصب باندي د فشار له امله منځ ته رائخي لکه د کاریو ټولن سندروم ناروځي.

**- Hereditary Neuropathy**

ارشي ډول لېړدېدونکې نیوروپتی یا د عصب ناروځي.

**- Hereditary Optic Neuropathy**

ارشي ډول لېړدېدونکې بصري نیوروپتی.

**- Hereditary Sensory Neuropathy**

ارشي حسی نیوروپتی، ارشي ډول لېړدېدونکې حسی راډیکولار نیوروپتی.

**- Hereditary Sensory and Autonomic Neuropathy**

ارشي ډول لېړدېدونکې نیوروپتی چې په خپل آرام او صعودي پرمختګ سره حسی اعصاب نیسي او د (درد، دیستیال، تروفیک تپونه او خود کاره، ناجورتیاواو امل ګرڅي نښه لنډه) یې (HSAN) ده.

<b>- Hereditary Sensory Radiocular Neuropathy</b>	هغه ارشی نیوروپتی چې د نهایاتو د (رادیکولار) حس نشتوالی، خجری دردونه، د پښو د خروفيک مزمنو تپونو او خینې وختونه دکونوالی عصبی ناروغیو په منه پېښندل شی.	<b>- Endorphine</b> اندروفین.
<b>- Ischemic Neuropathy</b>	د وينه لپي ايسکيميا له کبله د اعصابو ناروغې.	<b>- Enkephaline</b> انکيفالين.
<b>- Leber's Hereditary Optic Neuropathy</b>	د (ATP) د محصولاتو ارشی اختلال دئ چې نارینه وکي ليدل کېږي او عموماً د اوپتیک دوه اړخیزه پرمختلونکي اتروفې د مرکزی اسيد نشتوالی لامل ګرځی چې خینې وختونه کبدای شی د پڅله سره ورغېږي.	<b>- Vasopressine</b> وازوپرسین، دا درگونونګونکي اغږي خاونده ده.
<b>- Multiple Neuropathy</b>	مولتیپل نیوروپتی، د (Polyneuropathy)، په انډول، د ګن شمېر اعصابو نیوروپتی حالت بلل شی.	<b>- Neurophage</b> نيوروفاژ، د (Neuronophage) په انډول.
<b>- Poly Neuropathy</b>	د ګن شمېر اعصابو اړوند نیوروپتی، د (Multiple Neuropathy)، په انډول.	<b>- Neuropharmacology</b> عصبي فارمکولوژي، هغه علم چې د درملو اغږي پر عصبې سیستم باندي ترڅېرنې لادې نیسي.
<b>- Prepheral Neuropathy</b>	د محبطي اعصابو اړوند نیوروپتی، د (Polyneuropathy) به انډول.	<b>- Neurophysiology</b> د اعصابو د فزيولوژي څېړنو علمي خانګه.
<b>- Prograsive Interstitial Hypertrophic Neuropathy</b>	د بین النسجي هاپرتروفي (ضخامی) له کبله پر مختلونکي عصبی ناروغې دا فاميلى ارشی لېږدې دونکي ناروغې ده په مزمن ډول سره د اعصابو ضخامة منځ ته راخې.	<b>- Neurophysin</b> دا یوه ډله (گروپ) منحل پروتین دی چې په هایپوتلاموس کې ترشح کېږي چې د وازوپرسین لپاره د پروتین بانۍ په خبر دنده ترسره کېږي او همدارنګه د اوکسی توسين لپاره هم بانۍ جورووي دا په نیوروهاپیوفیزیال لارې ترانسپورت کې رول لري او د نخامي خلف کې زېرمه کېږي.
<b>- Sarcoid Neuropathy</b>	سارکوئیدي نیوروپتی، هغه ډول پولی نیوروپتی چې په سارکوئیدوز کې ليدل شی او دماغ یا نخاع اعصابو نیمکتریا پواسطه پېښندل شی.	<b>- Neurophysiology</b> د عصبې سیستم د فزيولوژي علم ته ویل کېږي.
<b>- Tomaculous Neuropathy</b>	هغه ډول پولی نیوروپتی چې په لاسونو کې د (درد، کمزورتیا، او فشاری نیمکړي) فلچ به مرسته چې د میالین د پوښ له پرسوب سره یو خای وي پېښندل شی.	<b>- Neuronal</b> په عصبې نسج کې تورېخنډ نیوروګلیال حجره اکسونونو ماده ده یو په بل کې شوتلي شبکه چې دتاوارتاو دندرايتونو او تیلودنبرایتونو د ننوتونځخو خخه منځ ته راغلې دا په مرکزی عصبې سیستم او خینې برخو د محیطي اعصابو کې شتون لري.
<b>- Toxic Neuropathy</b>	هغه ډول نیوروپتی چې د زهرو خوراک مسمومیت خخه وروسته منځ ته راخې.	<b>- Neuroplasm</b> د اعصابو د حجراتو د پروتوبلازم هغه ماده چې د عصبې حجره دنداریتونو تر منځ فاصله دکوي.
<b>- Vasculitis Neuropathy</b>	واسکولبتي نیوروپتی، آنجبوپتیک ډول نیوروپتی چې د رگونه دالتهابي ناروغیو له امله پېښېږي.	<b>- Neuroplasmic</b> د نیوروپلازم (Neuroplasm) اړوند.
<b>- Neuropeptide</b>	هر هغه مالیکول چې د لنډ امینوسیدونو له ځنڅير خخه منځ ته راغلي وي لکه د لادې جورېښتونو په خبر.	<b>- Neuroplasty</b> د تخریب شوی عصب د ترمیم جراحی کېنلاړه. د اعصابو لپاسه پلاستیک ترمیمي جراحی کېنلاړي سره رسول.
		<b>- Neurophthisis</b> د عصبې نسج له منځه تګ او ویلې کېدنه.

**Neuropodium**

په یوه ساینپس کې د یوه اکسون تیاکیزه جوړښت.

**Neuropore**

د عصبی تیوب (لوله، نلکه) کې د ودې په حال جنینی عصبی تیوب مخکینی یا روستنی برخو کې سوری چې دغه سوری د جنین ودی سره تول کبری.

**- Anterior Neuropore**

په (Forebrain) کې قدامي سوری.

**- Posterior Neuropore**

په (Forebrain) کې خلفي سوری.

**Neuropotential**

عصبي انژي، عصبی قوت.

**Neuropsychiatric**

د (Neuropsychiatry) اړوند صفت.

**Neuropsychiatrist**

د اعصابو او روان پوهنې اړوند ناروغیو متخصص ډاکټر.

**Neuropsychiatry**

عصبي - روانپوهنې، هغه علمي خانګه چې د روانی - عصبى ناروغیو (پېژندني، درملني)، اړوند څېړنې ترسره کوي.

**Neuropsychopathy**

عصبي - روانی هر دول ناروغی چې وي.

**Neuropsychosis**

عصبي ناروغی چې د روانی اختلال سره مل.

**Neuroradiology**

د اعصابو د راډيو ګرافۍ اړوند علم او پوهه.

**Neurorecidive**

د (Neurorelapse) په انپول.

**Neuroreceptor**

د اعصابو نیونکې د یوه دندرایت له عنده صرو دی چې د نیورومایتور (Neuromitter) څخه په مجاورت کې سیاله یا تحریکونه لاش ته راوري.

**Neurorecurrence**

د (Neurorelapse) په انپول.

**Neuroregulation**

د اعصابو تنظیم د عصبی فعالیت کنترول او تنظیم

**Neurorelapse**

عصبي حاد تظاهرات د سیلوفیس د درملني وروسته.

**Neuroretinitis**

د شبکيي او بصری عصب پتولوژیک التهاب.

**Neuroretinopathy**

د بصری عصب او شبکيي ناروغې.

**Neorrhaphy**

د عصبی څیرلي (غڅ، بېړي شوې) برخې ګنډل او بخې کولو جراحی کېنلاړه ګنې بنه يې (Neuroraphies) بلل شی.

**Neuroroentgenography**

د (Neuroradiography) په اندول.

**Neurosarcokelisis**

دا د نیورالژي لپاره د جراحی عملیات تر سره کول وي چې پکې پر عصب باندي د فشار لېږي کېږي او (Neurosarcoclesis) هم ليکل شي.

**Neurosarcoma**

هغه سارکوما ټومور چې عصبی حجري ولري.

**Neurosclerosis**

عصبي تصلب د عصبی انساجو کلکوالی.

**Neurosecretine**

د عصبی حجري ترشحي فعالیتونه.

**Neurosecretion**

د عصبی حورو افرازی فعالیت، عصبی مترشحه ماده چې فعالیتونه پېښوی.

**- Hypochondrical Neurosecretion**

د بدنه د هیپوونو (اندامونو) د ناروغې څخه دارې بنسټ د دهن پرلپسي بوختیا.

**- Hysterical Neurosecretion**

دهغه حالتو لپاره او سې نوم چې د نن د تیدیلې، ناجورتیا او تجذیبی ناجورې په نوم په دوه پوله ویشل شوی دی.

**- Obsessional Neurosecretion**

بدې حالت شخص د سوسايسی فکرونو تر اغېزې لاندې راخې.

**- Fobic Neurosecretion**

دغه حالت د تکراری (بیاخلي) افکارو د پرلپسي دخول په مته

چې انسان د مذهبی کارونو تر سره کولو ته مجبوري.

**- Traumatic Neurosecretion**

د ترضیضاشو څخه وروسته زېړنده ناجورتیا.

**- Neurosecretory**

عصبي ترشح کوونکې حجري، د عصبی ترشح اړوند.

**- Neurosensory**

د حس عصب پوري تړلې او اړوند.

**- Neurosis**

نیوروز، عصبی پریشانی، ذهنی اختلال، اضطراب  
عصبی اختلال او ناروغتیاوی.

**- Anexity Neurosis**

اضطرابی نیوروزیس.

**- Character Neurosis**

دا اوصافو یا کرکتر اپوند نیوروزیس.

**- Combat Neurosis**

د زجر او ستونزی یا وھلو او جزاکانو له کبه نیوروزیس چې دا  
په عسکري او فوجي لښکرونو کې لیدل کېږي.

**- Compansation Neurosis**

مقایسوی نیوروزیس، دا د مالی او اقتصادي مقایسه کولو  
له کبله نیوروزیس منځ ته راخی.

**- Compulsive Neurosis**

اجباری نیوروزیس، دا پول کار او شغل اپوند ناروغیو له کبله  
لیدل کېږي چې پدې کار ورته د منلووړ نه وي.

**- Occupational Neurosis**

شغلی نیوروزیس، وظفوي نیوروزیس، د کاروبار او دندی  
اپوند نیوروزیس.

**- Depersonalization Neurosis**

د شخصیت بدلون او تغیر (د پرسونالایشن) نیوروزیس.

**- Depressive Neurosis**

د پرسشن اپوند نیوروزیس، د انحطاط ناروغتیا اپوند  
نیوروزیس.

**- Hysterical Neurosis**

روانی نیوروزیس، د هستیریا له کبله نیوروزیس.

**- Obsessional Neurosis**

د خورپدنی او خورولو اپوند نیوروزیس، د کړاو او کړولو  
اپوند نیوروزیس.

**- Phobic Neurosis**

ویرجن نیوروزیس، د وبری له کبله نیوروزیس.

**- Traumatic Neurosis**

ترتضیضی نیوروزیس، د ترضیض له کبله نیوروزیس.

**- Vegetative Neurosis**

خودمختاره نیوروزیس، اریترو ماپولی پی نیوروپاتی له کبله  
نیوروز دا حالت په ماشومانو کې لیدل کېږي چې پکې د لاس  
او پښو ترسوب هضمی جهاز اختلال پولی ارتربت او عضلي  
ضعف ورسهه مل وي.

**- Vestphal's Neurosis**

د ګن شمېر سکلیروزس ته ورته حالت سره د هیستیریا  
شتون

**Neuroskeletal**

د انډول (Endoskeleton) په انډول.

**Neurosome**

د عصبی حجري جسم د نیورون پرتوپلازم کوچنی ذره.

**Neurospasm**

د یوې عضلې عصبی سېزم او شخې. هغه شخې چې د  
یوې عضلې د تعصیب کوونکې عصبی رشتې ناجوړیا  
له امله منځ ته راخی.

**Neuroplanchnic**

د عصبی سیستم د (نخاعی، دماغی او سمپاتیک اعصابو) پوري  
اپوند.

**Neurospongioma**

د انډول (Neuroglioma) په انډول.

**Neurospongium**

د عصبی حجري د رشتې یوه برخه یا جزء، د عصبی  
فیبریلونو شبکه.

**Neurospora**

دا هغه دول موجود دی چې کولای شي تریتوفان په  
نیکوتینیک اسید باندي بدل کړي.

**Neurosurgeon**

د اعصابو د سیستم اپوند جراحی متخصص.

**Neurosurgery**

عصبی جراحی برخې نارعیو خیرنو او درملنو خانګه،  
د عصبی سیستم اپوند جراحی خانګه.

**Neurosuture**

د اعصابو بخې کول او ګنډلو کېنډله، د (Neurorrhaphy) په  
انډول.

**Neurosyphilis**

د عصبی سیستم د سیفلیس ناروغی.

**- Paretic Neurosyphilis**

د فلجي نیورو سیفلیس ناروغی.

**Neurotendinous**

د عصب او تیندون اپوند.

**Neurotension**

د فشار له کبله عصبی توسع، د (Neurectasia) په انډول.

**Neurotensin**

دا یو دول تراي ډیکا پیپتاید ماده ده چې په ماغزو او  
کولمو کې شتون لری او د رګونو توسع (وازو ډالنیشن) او او  
فشل رابنکته کېدنه (هایپوتیشن منځ ته راپوړی لامل  
ګرځی او په ماغزو کې د نیورو ترانسمیتر رول لوپوی.

**Neurotheatitis**

د عصبی پوبن التهاب.

**Neurotherapy**

د عصبی اختلالونو او ناروغیو درملنه.

**Neurothipsis**

په یوه عصب باندې فشار راول دی

**Neurotic**

د نیوروز اړوند عصبی مزاجه، عصباني، هغه عصبی کس چې هيچان ېې په عقل زورور شن.

**- Neurotic Disease**

د اعصابو ناروغی.

**- Neurotic Person**

عصبی مزاجه کس.

**Neuroticism**

د عصب له حده پېر کار کرنه یا نادرسته کار.

**Neurotization**

د یوه عصب له غوشولو وروسته اصلاح او بیا ترمیم، د یوې فلچ شوې عضلي دتنه د عصب بنخول.

**Neurotmesis**

عصبی نقصان چې ټول جوړ شتونه ېې په اساسی توګه له منځه تللي وي، د اړونده منضمی عنصرونو د میالینې پوښ او اکسون له پریکون سره مل د یوه عصب بشپړ یا نیمگوړ ډول غوشولو یا پریکول.

**Neurotome**

د ستني په خبر چاړه د عصب د غوشولو لپاره. د (Neuromere) په انډول.

**Neurotomy**

د جراحی کړنلاري بواسطه د عصب غوشولو او پریکول.

**Neurotomography**

د مرکزی اعصابو د توموگرافی رادیولوژیک آزمونیه.

**Neurotony**

د یوه عصب کشش.

**Neurotoxic**

پر عصب باندې زهری اغږي اړوند.

**Neurotoxicity**

پر یوه عصب باندې د زهری اغږي پر تیا درلودن.

**Neurotoxin**

عصبی زهر، عصبی توکسین، هغه توکسین چې عصب ویجاپتیا ورتیا ولري.

**Neurotransducer**

هغه نیورون چې هورمون جوړ وي او هغه آزادوي چې د عصبی سیستم او نخاميه غدی تر منځ دنده تر سره کوي.

**Neurotransmitter**

هغه مواد چې د اکسون د پایلې پري ساینپس خخه آزادېږي او اغږه خرګندوي.

**- False Neurotransmitter**

هغه امين چې پري ساینپتیک وزیکول کې زیرمه او بیا آزادېدلاني شي خو په بعد العقدوی رسپتورونو باندې اغږه نلري.

**Neurotrauma**

د عصب ترضیض، د عصب لپاسه زخم (برهرياتپ) پیدا کېدنه، عصبی مېخانیکی صدمه او ضربه ليدل.

**Neurotripsy**

د عصب کوتيل کېدنه، د عصب تکول کېدنه، د عصب کوفنه کېدنه.

**Neurotrophic**

د عصب د تغذیي اړوند.

**Neurotropy**

د عصبی نسج تغذیه.

**Neurotropic**

(Neurotropism) د عصب خوشولو اړوند. د عصب خوشولو اړوند.

**Neurotropism**

په خانګړۍ ډول د عصب خوشولو، اعصابو ته لبوالтиبا بشودنه. د محېټ په لوري د ریجنریشن لپاره د عصبی الیافوږي د لیله لبوالтиبا.

**Neurotubule**

د نیورون او بد او موازي مايكروتیوبولون.

**Neurovaccine**

نيورو واکسین چې د سوي په ماغرو دننه کې دغه ويروس وده موندنې له لازې لاس ته راخې.

**Neurovascular**

د رګونو عصب اړوند، عصبی-وعائی. د هغه اعصابو سره په تراو کې چې د وینې رګونو د قطر تنظیم په غاړه لري.

**Neurovirulence**

د عصبی نسج د ناروغي منځ ته راواړ ونکي.

**Neurovirulent**

د عصبی نسج ناروغه کونکي.

**Neurovisceral**

عصبي- حشوی. د اعصابو او احشاوو اړوند.

**Neurula**

د جنیني دې دريمه مرحله چې په لوړ نې مظہر سره د

عصبي سیستم عناظر پکي پېژندل کړي.

**Neurulation**

د جنین په لوړنيو مرحلو کې د عصبی پانې جوړ پدنه د

نیورو لا منځ ته راتګ او د عصبی لولي جوړ پدنه چې

دنمو او ودې په بهير کې د عصبی تیوب تر تول کبدو

وروسته منځ ته راخی.

**Neuter**

ګر، مختن، نزښتی، هغه نوم یا صفت چې مذکر او

موئشونه لري، بې جنسه، نوم، خصی.

**Neutral**

خنثی، هغه چې نه اسيدي او نه قلوی بهه لري، بې طرفه

، طبیعی، په خپل حال پاتې چې لاسوهنه پکي نه وی

شوې.

**Neutralism**

بې طرفی، بې تفاوتی. د خنثی کېدنه حالت.

**Neutrality**

بې طرفی ، طبیعی ډول.

**Neutralization**

بې طرفی، خنثی توب

**Neutralize**

خنثی کول، پرته له اغږي کول.

**Neutrapen**

د پنسیلینیز لیوفیلیزیا لپاره سودا ګریز نوم دی.

**Neutropenia**

د ويني په بهير کې د سپینوکریواتو د نیوتروفیل

(Neutrophils) حجو وکښت ته ویل شی.

**Neutrophil**

د سپینوکریواتو یو ډول حجره ده چې د غیر منظم هستي

لري او باکتریاوی تخربکونکي اغیزې لري ورته د

(Polymorph) نوم هم ورکړل شوبدی.

**Neutrino**

پرته له الکترونکي بار خخه کوچنی ذره.

**Neutrocyte**

د نیوتروفیل سپینه کريو.

**Neutrocytopenia**

د (Neutropenia) په انډول.

**Neutrocytophilla**

د (Neutrophilla) په انډول.

**Neutrocytosis**

د (Nerophilia) په انډول.

**Neuroflavine**

د (Acriflavine) په انډول.

**Neutron**

نيوترون په هسته کې ډبره کوچنی پرته له چارج او پرته

له باره خخه ذره ده چې هر هسته د اټوم کې شته والي

لري لنډه نښه يې (n) ۵۵.

**Neutropenia**

په وينه کې د نیوتروفیلیون د اندازې لبوالی دی چې

نورماله اندازه يې (70-60%) په وينه کې متن شوبده که

چېږي دغه اندازه لبوالی وموسي پدغه نامه یادېږي

لانډي دول ونه او علتونه لري.

**- Chronic Neutropenia of Childhood**

د مشاموټوب مزمنه نیوتروپینيا لدی سره بنايی

ګرانولوسایتوپنی، عود کوونکي انتانات، لمفادینویتی،

هپیاتوسپیلنومیگالی او بردي مودې لپاره شته والي ولري او

دا پخڅله بهه والي موسي

**- Cyclic Neutropenia**

دوره ئي يا سکلیک نیوتروپینيا.

**- Hypersplenic Neutropenia.**

د توري ضخame د نیوتروپیني سره.

**- Idiopathic Neutropenia**

پرته له معلوم علت خخه نیوتروپیني.

**- Periodic Neutropenia**

(Cyclic Neutropenia) په انډول.

**- Prepheral Neutropenia**

محیطي شتوپینيا.

**- Primary Splenic Neutropenia**

دا یو سندروم دی چې د طحال يا توري لوېډنه، د ګرانولار

لوکوسیتونو ویجاړ پدنه او د هدوکو د ماغزو هایپر تروفی

شتون لري.

**Neutrophil**

داد سپینو کریواتو یو ډول د وینې د مرکباتو خخه جور وي چې درې یا خلور برخې هسته او د سایتولازم برخه یې حیبات لري او د سپینو کریوات (60-70%) جورو ی په آسانې سره د خشني رنگونه مني.

**- Filamented Neutrophil**

رشته لرونکي نیوتروفیلونه.

**- Nonfilamented Neutrophil**

پرته له رشتہ خخه نیوتروفیلونه.

**- Rod Neutrophil**

مبله یې نیوتروفیلونه، هغه نیوتروفیلونه چې هسته یې خو توټې نده. د *Stab Neutrophil* په انډول.

**- Stab Neutrophil**

د *Rod Neutrophil* په انډول. هغه نیوتروفیلونه چې هسته یې توټې توټې بنه نلري.

**Neutrophilia**

په وينه کې د نیوتروفیلونو زیاتبدنه نیوتروفیلې.

**Neutrophilic**

د خشني رنگونورنگ مثال. د نیوتروفیل اړوند.

**Nevi**

خالونه

**Nevoid**

خالونو ته ورته.

**Nevolipoma**

هغه خال چې یوه اندازه شحمي فیبری سنج ولري.

**Nevoxanthoendothelioma**

دا هغه حالت دی چې یو لو پاپولونه یا ندقول ونه د ژړې رنگ د ماشومانو د انسونو او پښود پوستکي پر سطحه منځ ته راځي.

**Nevskia**

د شیزومایسپېت باکټریا اوو له کورنې خخه یوه دله باکټریاواي دي.

**Nevus**

خال اړشي جلدی اندفاع ده چې سلیم ډول ټومور ګنډ شې یو ډول مسطح کوچنۍ رنگ لرونکي مکدره بر جسته او جو ته برخه د پوستکي لپاسه دې ګمنتو نو خخه ډکه برخه ده چې بشايي وښستان ولري او یا هم پرته له وښستانو وي.

**- Arachnoidcus Nevus**

د *Nevus Araneosus* په انډول.

**- Araneosus Nevus**

د غنې د تار په خبر خال دا ډول خال نزې رګونکي بنه لري چې د لمرد ور انګو په خبر له مرکر خڅه محیط ته غزپدلي او د غنې د پښو بنه غوره کوي.

**- Baloon Cell Nevus**

د پوستکي د درم دته خال چې هغه بالونې حجرې لري او رنګ الوتې سایتولازم لري او د اسي واکیلونو خخه ډک دئ چې او وښتې میلانزو مومنه لري.

**- Blue Nevus**

آې رنګه خال. شين (کبود) خال. د پوستکي د درم دته منځ برخه کې ملانوفاڻ ونو او تخنه شویو میلانوسایتونو د ډلو خخه جوره تورې خنه آې نوډولی اندفاع.

**- Blue Rubber Bleb Nevus**

دا یوه اړشي بنه لرونکي خال دی چې ګن شپږ آې رنګه جلدی هیمانجیوما چې هضمی جهاز همانجیوما هم غالباً ورسه مل وي شتنه والی لري.

**- Cellular Nevus**

د میلانوسایتونو او دوکي دوکي ده جرحو خخه جور د خرگند ډولو لرونکي مولتې لوپولی آې رنګه یا تورې خن لوی نوډولر تومور دی چې د کوناتیو اوسکرو کوکسیجال سیمو شاوخوا منځ نه راخي.

**- Compound Nevus**

د خالي یا تاپې حجرو خخه جور دی نیووسایتیک خال چې به اپیدرم کې د جالونو په بنه پروت وی او نوی دوکونه په درم کې هم شته دي.

**- Connective Tissue Nevus**

د منضم سنج خال، د همارټوما یو ډله چې د منضمی سنج خخه توپیر لرونکي اجزاوی په بر کې لري او د تولد یا یو خه موده وروسته کې لیدل کېږي.

**- Dysplastic Nevus**

د مختلط رنګ لرونکي او د ناخترګندو ژیو څښتن نا منظم اتیپیک خال چې د اپیدرم دته د میلانوسایتیک ډیسپلازیا په مرسته پېژندل کېږي او غالباً د خبیث میلانوما په لوري پرمخ خې.

**- Flammeus Nevus**

هغه پراخ ولادي وعائی مالفورمیشن چې بالغ شعرې رګونه نیسی رنګ یې د غنم داني خخه تر آې - سره رنګ پوري تغیر لري او معمولاً په مخ او اورمېر کې لیدل شې، یوه ضعیفه ګلابي آې ټیاره سره رنګه ساحه ده چې د نور پوستکي سره لبر بېلتون کوي. د *(Port Wine Stain)* په انډول.

**- Giant Congenital Pigmented Nevus**

لوی ولادي اړشي پګمنتي خال. دا خال چې د زېړون ورسه لیدل شي او د نورو خالونو سره یو خای وی د خباثت لوري ته اوږي.

**- Halo Nevus**

دا پکمنت لرونکی خال دی چې ډیگمتند سیمې په چاپریال کې یې بوده کړی پواسطه احاطه شوې.

**- Intradermal Nevus**

داخل الجلدی خال دا خال د حجرو کتلې او مجموعی چې د درم دته خای لري.

**- Nevus of Ito**

دا منکولیانی خال دی چې د فوق الترقوی خلف ته په خپاره بنه منځ ته راخي او د اورې جنبې وحشی لوړي ته خپرہ بنه لري.

**- Junction Nevus**

دا نصواری، بنویه، هموار خال دی چې د اپیدرم او درم د مفصل په برخه کې منځ ته راخي.

**- Lipomatous Nevus**

شحمی خال، د غورینې مادې لرونکی خال. د (Nevolipoma) په انډول.

**- Nevocytic Nevus**

د (Nevus Cell Nevus) په انډول. د توریخن رنګ لرونکی نیووستی حجره د یوه جال خڅه جوړ تومور چې د ماکول یا کوچنیو پا پولونو په متنه پیژندل شي.

**- Nevus of Ota**

دا د میلانوسایتونو پیکمتنیشن خڅه جوړ د مخ د برخی خال دی چې کله نا کله (مانځه، لمبه) دی سیمومه ته خپرمه پوستکی (صلیبی، دستکو عضلات، د کاتود خلف شحم او د حدې پریوست) برخه هم اختنه کوي چې معمولایو طرفوی.

**- Pigmentous Nevus**

پکمنتی خال چې میلانین لري.

**- Sebaceous Nevus of Jadassohn**

دا د سیبايسه غدی ولادي تومور دی، هغه سندورم چې د (سکالپ، مخ، غاړه) دخطی منفردو همارتومانی تومورو نو پذرעה پیژندل شي او نیورولوزیکی او بصری اعراض خرگندو.

**- Spider Nevus**

د (Nevus Arachnoideus) په انډول.

**- Spilus Nevus**

بنویه او پوست توریخن یاتور خال چې د میلانوسایتونو خڅه جوړېږي.

**- Spindle and Epitheloid Cell Nevus**

سلیم مرکب سوریخن کلک نودولی یا پاپولی خال چې په ماشونانو کې لیدل کېږي د (درمی، دوکی او اپستلونید) حجرو خڅه جوړ شوی چې هستولوزیک له پلوه خبیث میلانوم ته رته دی.

**- Spongiosus Albus Mucosae Nevus**

سپین رنګه اسفنجي خال.

**- Unius Lateralis Nevus**

هغه مېخک چې اپیدرمی خال دئ د خطی پتیو په بنه او

معمولاد دوہ نیورو مرونو د ڈیو تر منځ خای لري.

**- Vascular Nevus**

وعائی خال، د (Vascullisus) په انډول د پوستکی د رګونو د ضخامي له امله د پوستکی پر مخ سورنګه پرسوب یا پلاک.

**- Venous Nevus**

وریدي خال.

**- White Sponge Nevus**

د مخاطي غشا سپین اسفنجي خال سلیم ارشی - ولادی اختلال چې په مخاطي غشا کانو کې د سپین توریخن رنګه اسفنجي پراخو درزلونکو ضایعاتو په واسطه پېژندل شي.

**New**

نوی هغه چې زور او پخوانې نه وي.

**Newborn**

نوی زبایدلی، نوزاد، تازه زبایدلی ماشوم ، د (Neonate) او (Neonatal) په انډول.

**Newt**

یوډول سمساره (سنگساره، سوسماړ) چې په وجه او او بوبو کې ژوند کوي.

**Newton**

د قوي واحد دی دا عبارت له هغه قوي خڅه ده ډی کله پر یوه کیلوګرام وزن باندي وادرشي هغه په یوه ثانیه تر یوه متړ پوري بېخایه کوي او سمبول یې (N) دی.

**Next**

بل، نېژدي، راتلونکی، تر خنګ.

**- Next-Day Pill**

د راتلونکی ورځي تابلېت چې دا د بلاربېت خڅد د مخنیوی په ګولیو (تابلیتون) کې وي. د (Morning-after Pill) په انډول.

**- Next of Kin**

د یوچا ډ بر نېړدي خپلواں چې په روختونو کې د جسدنو د سپارلو لپاره په نښه کوي.

**Nexus**

بانې، اړیکه، رابطه. هغه تکي چې دوہ غړي (ارکانونه یا سنجونو) سره یوځای کېږي ګېټه بنه یې (Nexuses) (بلل شي).

**NF**

ملي فورمولر (National Formulary) لپاره لنډه نښه ده.

**NFLPN**

د جواز لرونکي نرسانو ملي تولنه (Licenced Practical Nurses) لپاره لنډه نښه ده.

**Ng**

نانوګرام (Nanogram) لپاره لنډه نښه ده.

**NHI**

د زړه ناروغیوملي انسټیتوت (National Heart Institute) لپاره لنډه نښه ده.

**NHMRC**

د زړه او طبی خپر نو ملي انجمن او تولنه (National Heart & Medical Research Council) لپاره لنډه نښه ده.

**NHLI**

د زړه او سپړو ملي انسټیتوت (National Heart & Lung Institute) لپاره لنډه نښه ده.

**NHS**

ملي روغتیائی خدمتونه (National Health Service) لپاره لنډه نښه ده.

**NHS Direct**

په برطانيه کې د تلیفون له لاري د نرسانو لپاره خلکو ته رسولو او د معلوماتو را تپولولو ملي آساتیسو مرکز بلل شی.

**Ni**

د نیکل (Nickel) کېمیاوی عنصر لپاره سمبول (Ni) دی.

**Niacin**

نيکوتینيك اسيد د (B) ویتامینونو له ډلې خخنه په او بوا کې منحل ویتامین (C<sub>6</sub>H<sub>8</sub>NO<sub>2</sub>) فورمول لري چې حیوانی او باتی حجرو کې موندل شی

**Niacinamid**

د نیکوتینيك اسيدد (C<sub>6</sub>H<sub>8</sub>N<sub>2</sub>O) فورمول لري د امايد ګروپ لرونکي جوړ بنت دی چې د پلاګرا (Plagra) د ناروغی د مختیوي لپاره ورکول کېږي.

**NIAID**

د الرژي او اتناني ناروغیو لپاره ملي انسټیتوت (National Institute of Allergy & Infectious Disease) لپاره لنډه نښه ده.

**Nialamide**

د مونوامینو او کسیديز نهپ کوونکي درمل دی چې د اضطراب او انحطاط ضد اغبزې لري.

**NIAMD**

د مفصلی او میتابولیک ناروغیو ملي انسټیتوت (National Institute of Arthral & Metabolic Disease) لپاره لنډه نښه ده.

**Niamid**

د نیالاماید لپاره سوداګریز نوم دی.

**Nicardipine**

دا د کلسیوم جینال نهپ کوونکي او د کلسیوم آیون دننه کول نښوی عضلی حعرو ته په کراره کوي او د زړه دردونو (Angina) کې پکار وړل شی.

**Niche**

تاخچه، تاک، شیلګي، قالب، ورتیا، نتوتلي برخه، نپش، چاود، سوری، ضایعه، د یوې تشن منځي غري په جدار کې تنوتي برخه ده لکه د معدی په قرهه یا خزم کې د باریوم میل رادیوگرافی کته کې تنوتي روښانه برخه خرگندوي.

**Barclay Niche**

د بارکلې نتوتلي برخه دا بد شکله خلوی، تهورنه علامه ده چې د اثنا عشر په قرهه کې په رادیو گرافی د باریوم کې لیدل کېږي.

**- Ecologic Niche**

ایکولوژیکه خای د هر ژوندي موجود خای په تولنه کې.

**- Enamel Niche**

د غابن د مينا هغه یوه نتوتلي برخو خخه هر یو چې د دودې په حال کې د اولیه غابن د غابن د اهینا ترمنځ پرتنې دی د دی دوا پو خخه یوه په ډیستال او بلدې په منځنۍ برخه کې پرته.

**- Haudek's Niche**

د معدی د مورګي غوټي، يا د جدار نتوتلي برخه چې رنګه یا باریوم را دیو گرافی کې خرگندېږي.

**NICHHD**

د ماشوم روغتیا او انسانی ودی اوپراختیان پوال / ملي انسټیتوت (National Institute of Child Health & Human Development) لپاره لنډه نښه ده.

**Nick**

غوشونه، پرپکونه، نیونه، غلاکونه، غوشول، پرپکول، سوری کول، چاود جورول (چول)، په مناسبه موقع کې نیول یا وهل.

**Nickle**

نیکل، دا یو کېمیاوی نقره یې فلز خنک منونکي عنصر دی چې اټومی لمبر یې (28) او اټومی زون یې (58.71) دی اوښه یا سمبول (Ni) دی.

**Nicking**

دستړګو د شبکې رګونو موضعی تضیيق ته ویل شی.

**Niclosamide**

دا د فیتوى چینجیو (Tapeworms) درملنې لپاره غوره

درمل دی

**Niconyl**

د ایزو نیازید (INH)، لپاره سودا ګریز نوم دی.

**Nicotinamide**

د (Niacinamide) په انډول.

**- Nicotinamide Adine Dinucleotid**

د نیکوتین آماید مونو نوکلیوتايد پاپرو فاسفیت خخه جور کوانزایم چې د ادینوزین مونو فوسفیت سره یوځای وی او په ډپرو انزایماتیک غبرګونوون کې ونده اخلى او پدې تعاملاتو کې اکسیدايز کبدو (NAD<sup>+</sup>) او ارجاع کبدو (NADH)، سره د الکترون په لېږد رول لوبوی لنده نښه بې (NAD). ده.

**- Nicotinamide Adine Dinucleotid Phosphate**

د پاپرو فاسفیت سره نینبلدلي نیکوتین آماید مونو نوکلیوتايد خخه جور کوانزایم چې د له (5,2)، باي فاسفیت سره یوځای کېږي او په تعاملاتو کې د خان اکسیدايز کبدو (NADP<sup>+</sup>) او ارجاع کبدو (NADPH)، سره د الکترون په لېږد رول لوبوی لنده نښه بې (NADP). ده.

**Nicotine**

نیکوتین، یوډول الکوئید دی مسموم کوونکې بنه لري او له تباکو خخه لاس ته راخي چې په مصنوعي توګه هم لاس ته راخي.

**- Nicotine Addiction**

د نیکوتین موادو سره اعتیاد او عادت کېدل.

**- Nicotine Patch**

هغه لاره چې پکې نیکوتین مواد د ويني بهير ته په کراره سره آزاد پهري د پوستکي لپاسه کېښودل شي او له هغه خايه جذبه په.

**- Nicotine Poisoning**

هغه مسمومیت چې د نیکوتین مادي خوارک، خبکولو یا خښک له امله د اتونوم عصبي سیستم کې بېښېږي ورته (Nicotinism) هم وايسي.

**- Nicotine Receptor**

د نیکوتین اپوند کولینرجیک عصبي رسپتورونه چې داسکلیتی عضلاتو (Neuromuscular Junction) او یا برخو کې واقع دي (Autonomic Ganglia).

**- Nicotin Replacement**

د نیکوتینی موادو یا هغه ته ورته مادي تعویض د اعتیاد له منځه وړلو په موخته.

**Nicotinic**

د نیکوتینو اپوند صفت.

**- Nicotinic Receptor**

د نیکوتین اپوند کولینرجیک عصبي رسپتورونه چې داسکلیتی عضلاتو (Neuromuscular Junction) او یا برخو کې واقع دي (Autonomic Ganglia).

**- Nicotinic Acid**

د (Niacin) په انډول.

**Nicotinism**

د تماکو یا نیکوتین له کبله مسمومیت او اعتیاد. دغه حالت لو مرپد مرکزی اتونوم عصبي سیستم په تحريك کېډني او بیا وروسته د انحطاط لامل کېږي چې مرگ د تنفسی سیستم د فلچ له کبله وي.

**Nicoumalone**

د اسینوکومارون (Acenocoumarol) په انډول.

**Nictation**

ستره وهل، ستړګک، د یوې ستړګې چتیکه پېټول. د (Nictitation) په انډول.

**Nictitation**

ستره وهل، ستړګک، د یوې ستړګې چتیکه پېټول. د (Nictitation) په انډول.

**Nidal**

د (Nidus) اپوند صفت.

**Nidation**

زایگوت، د هنکۍ خای په خای کېډنه او تم کېډنه په زېلانځه کې د القاح وروسته د بلارستیا په محله هغه پروسه چې پکې د رحم د اندومتریوم طبقه د دوه حیض دورو تر منځ بیا ترمیم کېږي. د (Implantation) په انډول.

**Nidi**

ناروغه خاينونه، کورکي. د (Nidus) لپاره ګنېه شمېړه.

**NIDR**

د غابښو اپوند خېږ تو لپاره ملي انسټیتیوت (National Institute of Dental Research) لپاره لنډه نښه ده.

**Nidus**

د هنکۍ اچولو خای، هسته، کورکي، خونه د ناروغې د بهير تکي.

**- Nidus Avis**

په سریلیوم یا مخچه کې انحطاطي برخه د خلفي (Velum) او د (Uvula) تر منځ موقعیت لري. د (Nidus Hirundinis) په انډول.

**- Nidus Hirundinis**

د (Nidus Avis) په انډول.

**Niemann-Pick Disease**

دا یو ډول ارثی ناروغری ده چې پکې د مېتابولېزم اختلال منځ ته اړئې پکې ماشوم (روولوستونزه، د ۳-۶)، میاشتو عمر پوري پرسپیدلې کېډه، او په لوړنې موتور مهارتونو کې پرمخ تللى ضایعه (شتون لري).

**Nifedipine**

د کلسیوم چینل بلاک کوونکې درمل دی چې د فرط فشار درملنې کې کارول شی.

**Nifuroxime**

دا انتی بیوټیک دی چې په وحیدالحجروی میکروبونو کې پکاریږي.

**Night**

شپه، تزوړمۍ، تیاره.

**- Night Duty**

د شپې نوکریوالی، هغه طبی کارکوونکې چې د شپې له خوا په روغتنونو او طبی تاسیساتو کې کارکوي.

**- Night Cap**

هغه خولی، چې د خوب په وخت کې پرسره کېږي، شوکلا، یو ډول مشروب چې د ویدیدو خڅه مخکې خپل کېږي.

**- Night Dress**

خوب کالي، دشپې کالي.

**- Night Fall**

تره غونې، لوړۍ مابنام.

**- Night Gown**

دنیخو او ماشومانو د خوب کالي.

**- Night Nurse**

هغه نرس چې د شپې له خوانوکری ورکوي.

**- Night Sweat**

هغه حالت چې د شپې له خوا پکې ناروغان دېره اندازه خوله کوي.

**- Night Terror**

هغه اخال شوي موده د خوب چې پکې ماشوم تېره خاطره په یاد نلري.

**Nightingale Ward**

بوزور مودل او بد وارد چې د بسترنونو لپری د ناروغانو بستر لپاسه پر هر دېوال د نرنسنگ لټهوندي او کارولو لپاره کاروپل شی.

**Nightmare**

وېرونکې ډول خوب لیدنه، خپسکه، خپسه، خپسی.

**Nightshade**

د سولانوم له کروني، خڅه یو ډول بوټي دی، سپنګکور، کروره، ګیدړکور.

**- Deadly Nightshade**

د بلارون پانه.

**NIGMS**

د طبی عمومي علومو لپاره ملي انسټیتیوت (National Institute of General Medical Science) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**Nigra**

تور، د تور رنګ لرونکې.

**- Linea Nigra**

توره کربنه، تورلاین، تور بخن خط.

**Nigral**

د تور رنګ اړوند. توروالي.

**Nigrities**

توروالی.

**Nigrities Linguae**

توره زبه د زېبي توروالي.

**Nigrosin**

د انیلين رنګ ( $C_{36}H_{27}N_5$ ) چې پرگانګلیون باندې خانګړې اغېزې لري.

**Nigrostriatal**

د تور موادو خڅه استطاله د کاربوس ستریاتوم لوري ته چې ورته د اعصابو فایبرونو بنیل وايې.

**NIH**

د روغتیا ملي انسټیتیوت (National Institute of Health) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**Nihilism**

له هر خه خڅه انکار، له هستې انکار، هستې یو حالت چې پکې یو خوک قولنیز آساتیساوی او عقايد د (مورا او مذهب) ردکوي او نه یې منې.

**Nihilistic**

د (Nihilism) اړوند صفت.

**Nikethamide**

نیکتیامايد، د مرکزي او تنفسی سیستم لپاره تنبه کوونکې درمل.

**Nilevar**

د نیوروتیندرولون لپاره چې پروجسترونې عامل دي سوداګریز نوم دي.

**Nim**

د روانی او روحي روغتیا لپاره ملي انسټیتیوت (National Institute of Mental Health) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**Nimety**

ډکوالی، ډیران شوی، انبار شوی، کوتہ شوی، زیاتوالی.

**Nimodipine**

د کلسیم چینل بلاک کوونکی درمل دی چې او د وازو ډایلانور په توګه پکار وړل شی.

**Nindb**

د عصبی ناروغیو او په وندوالي ملي  
انستیتیوٹ (National Institute of Neurological Disease & Blindness) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**Ninety**

نوی (۹۰)، د نوی عدد.

**Ninety-Nine**

هغه لمبر چې د ډاکټر له خوا د تاروغ څخه د خولی خلاصولو وروسته پونښنه کېږي تر خود ستونی خلف برخه را خرګنده او وکتل شی

**Ninhydrin**

د امینواسیدونو د آزمونې لپاره کېمیاوی جوړ بنت دی.

**Ninny**

بیړا، بې عقله، ناپوه.

**Ninnism**

بیړاتوب، بې عقلی، ناپوهی. هغه حالت چې پکې د یو چاعقل وده نه وی کړي او د ماشومتوب په حال پاتې وی

**Niobium**

نيوبیوم، دا یو کېمیاوی عنصر دی چې اتوومی لمبرې (Nb) دی او اتوومی وزن بیو (906.92) دی فلز دی او کېمیاوی سمبل بیو (Nb) دی.

**Nionate**

د اوپسینې ګلوکونیت (Ferrus Gluconate) لپاره سوداګریز نوم دی.

**Niperyt**

تیټرانایتریت او پنټا اریتھریتول لپاره نوم دی چې د رګونو متوع کوونکی خانګر تیاوې لري.

**Niphablepsia**

د اوږې په وړاندې د تکبدنې له کبله نه لیدنه یا پوندوالي.

**Nipple**

د تیبونو څوکه، د تیبونو حلیمه، د تی څوکې هر دول راوتلی جوړښت ته ویل کېږي.

**Nissl Body**

يو دهجه حیباتو څخه چې په عصبی حجرې سایتویلازم کې بې هسته راچارپېر کېږي د لوړۍ خل لپاره جرمنی روپوه عالم بناغلي (Franz Nissl) پواسطه په (1894-1919) کالونو کې شرحه شوه.

**Nissl Granule**

د Nissl Body په انډول.

**Nisulfazole**

د پارا نایتروسلفاتیازول لپاره سوداګریز نوم دی.

**Nisus**

کوبښن او هڅه، هڅه او هاند، جد و جهد.

**Nit**

د سپړو هګۍ، رشک، ریچې، رنجې.

**Nitavirus**

دا ویروس د (DNA) څخه جوړ دی دا دایئونوفیل سره مل وي او د حجراتومرکزی برخه اخته کوي انتانی ناروغی منځ ته راوري.

**Niter**

د پوتاسیم نایتریت جوړښت، نښوره.

**Niton**

د کېمیا په جدول رادون چې نښه بېو (Rn)، اتوومی وزن (222.00)، اتمې شمېره بېو (86)، د دذوب (ویلې کېدندې تکې بېو (71°C)، او د خوتپدندې (جوش تکې (61-80°C)، د (Radon) په انډول.

**Nitranitol**

د هګزانایتریت مانیتول لپاره سوداګریز نوم دی چې دا مواد د رګونو متوع کوونکی او د فشار ضد اغږزي خرګندوي

**Nitrate**

د نایتریک اسید مالکیزه بېنه.

**-nitrate**

دا یو روستارې دی او نایتریت لړونکو درملو اړوند معنى بشپړو

**Nitrazepam**

دا یو ډول ترانکولایزر دی او خوب راړونکی اغږزي لري.

**Nitre**

پوتاسیم ناتریت، بسوره او (Nitrate) بې ھې بولی.

**Nitremia**

په وينه کې د ازوټ (Azote) زیاتوالی ته ویل کړۍ.

**Nitretamine**

د تولیلینتیرت سوداګریز نوم دی د رګونو متوع کوونکي درمل دي.

**Nitric**

دازوټ د جوړ بنت اړوند، د بسوری اړوند.

**- Nitric Acid**

دانایتریک اسید، د بسوری تېزاد.

**Nitrification**

دانایتریتونو اکسیدیشن یا تحمض او د هغوي بدلهنه په بسوره، دا د باکټرياباو پواسطه د امونيا او کسیدیشن دی او د نایتریت جوړ بنت منځ راړي.

**Nitrify**

نایتریت جوړول، په بسوره بدلوں.

**Nitrile**

دا (CN) - یو ظرفیت لرونکی جوړ بنت دی، نایتریل.

**Nitrite**

دانایرس اسید مالګه چې په صدری خناق کې پکارېږي.

**- Sodium Nitrite**

سودیم نایتریت.

**- Potassium Nitrite**

پوتاسیوم تایتریت.

**Nitrobacter**

د شیزومایسیت له کورنې خخه یوه ډله باکټريابوی دی.

**Nitrobacteraceae**

د شیزومایسیت له کورنې خخه یوه ډله باکټريابوی دی.

**Nitrobacteria**

هغه باکټريا چې امونيا او کسیدايز کوي او نایتریت جوړوي.

**Nitrobenzene**

د پترول له توکسین خخه یو مشتق نایتروبنزین.

**Nitrobid**

دانایتروگلایسرین لپاره سوداګریز نوم دی.

**Nitrocellulose**

د (Pyroxylin) په انډول.

**Nitrocystis**

د شیزومایسیت له کورنې یوه ډله باکټريابوی دی.

**Nitrofuran**

دا یوه ډله د باکټرياباو ضد درمل دي.

**Nitrofurantion**

دا ډول اتي بیوتیک د بولي سیستم د اتاناتو پر ضد پکارېږي.

**Nitrofurazone**

دا ډول اتي بیوتیکونه د موضعی انتی باکټریال درملو په خېر پکارېږي.

**Nitrogen**

نایتروجن، دا یو (ندې بوله، بې مرې او بې رنګه) کېمیا وي عنصر دی چې اتومی لمبر بې (7) او درې ظرفیته او پنځه ظرفیته لرونکی بنه یې شتون لري د هوا (78) فيصده جوړ وي سمبول بې (N) دی.

**- Alloxuric Nitrogen**

د پیورین د قلوباتو سره د نایتروجن ګو شتون.

**- Amid Nitrogen**

د امین ګروپ لرونکی نایتروجن د بروتین هغه نایتروجن برخې چې اmino اسید لري. د (Amino Nitrogen) په انډول.

**- Authentic Nitrogen**

د (Legitimate Nitrogen) په انډول

**- Filtrate Nitrogen**

د په انډول (Nonprotein Nitrogen)

غیر منطقی نایتروجن.

**- Justifiable Nitrogen**

منطقی نایتروجن، چې په ژوندې بدن کې په مصرف رسیبې او له بدن خخه اطراح کړې.

**- Mustards Nitrogen**

موستارد نایتروجن.

**- Nitrogen Narcosis**

نایتروجنی نارکوز، هغه د بیهونې حالت چې پکې د دماغې انسابجو کې د نایتروجن راتیولبدنی له امله منځ ته راخې.

**- Nonprotein Nitrogen**

د وینې د بهير آزاد نایتروجن چې د پروتیني جوړ بنت سره کومه او یکه نه لري، لکه د یوریا نایتروجن، یوریک اسید، کرباتینین، کرباتین، امینو اسید، پولی بیپسايد جوړ بنتونه.

**Nitrogenous**

نایتروجن لرونکی، ازوټ لرونکی، نایتروجنی.

**Nitroglycerine**

داد رکون توسع ورکونکي درمل «C3H5N3O9» فورمول لري  
دا درمل د زړه د صدری خناقې دردونو د مخنيوي لپاره  
پکارېږي.

**Nitroglyn**

د ګلايسرين ترای نایتریت لپاره سوداګریز نوم دی چې  
د صدری خناق او سالندي (استما) ضد درمل دي.

**Nitrol**

د ګلايسرين ترای نایتریت (Nitroglycerin Trinitrate) په انډول.

**Nitromannite**

هګزا نایتریت مانیتول درمل چې د رکون توسع  
ورکونکي دی.

**Nitromexsol**

دا د سیمابو مرکب درمل د میکروبونو ضد موضعی  
انتی بیوتیک دی.

**Nitrosification**

د امونيا او کسیدیشن او د هغوي بدلون په نایتریت

**Nitrosify**

د امونيا او کسیدیشن او په نایتریت بدلوں.

**Nitrosobacteria**

نایتروزو باكتيريا.

**Nitrosobacterium**

هغه میکروب چې نایتروجن او کسیدايز کوي او هغه په  
نایتریت بدلوی.

**Nitrosoceccus**

د شیزومایسپتی باكتيرياوو له کورنۍ خڅه یوه ډله.

**Nitrosocystis**

د شیزومایسپتی باكتيرياوو له کورنۍ یوه ډله.

**Nitrosogloea**

د شیزومایسپتی باكتيرياوو له کورنۍ یوه ډله.

**Nitrosomonas**

د شیزومایسپتی باكتيرياوو له کورنۍ یوه ډله.

**Nitrosospira**

د شیزومایسپتی باكتيرياوو له کورنۍ یوه ډله.

**Nitrosourea**

دا په شحم کې منحله بیولوژیکه قلوي ماده ده چې پدې  
کې (کارموسین او لوموسین) شتون لري ، دا ماده د سرطاني  
ناروغیو په درملنه کې پکارېږي.

**Nitrostate**

د نایترو ګلايسرين لپاره سوداګریز نوم دی.

**Nitrous**

نایتروجن د یوه ظرفیت لرونکي.

**Nitrous Oxid**

دا N2O ګاز د تنفس له مخي بهوښي منځ ته راوري. او ورنه  
د N2O، Laughing Gas، نوم هم ورکول شوبدي.

**- Nitrous Acid**

غیر ثابت ضعيف اسييد دی HNO2، دا د امين آزاد ګروپ لري  
چې د هايدروکسیل او ګازې آزاد نایتروجن جوړ وي دا مواد د  
بوريا د تشیبت لپاره پکارېږي مالګیزه بنه یې لشيدي ډول لري.

**Nitrovas**

د ترای تایتریت ګلايسریل لپاره سوداګریز نوم دی.

**NI**

نانو لیتر (Nanoliter) لپاره لنډه نښه.

**NLN**

د نرسانو ملي اتحاديه (Tolne) (Nursing)  
لپاره لنډه نښه ده.

**Nm / Nm**

نانومتر (Nanometer) لپاره لنډه نښه.

**NMA**

د مalaria ملي تولنه (National Malaria Association) لپاره لنډه  
ښه ده.

**NMA**

طبی ملي تولنه (National Medical Association) لپاره لنډه  
ښه ده.

**NMC**

د قابلګي او نرسانو تولنه (Nursing and Midwifery Council)  
لپاره لنډه نښه ده.

**Nmol**

د نانومول (Nanomole) لپاره لنډه نښه.

**NMR**

هستوى مقناطيسي ريزونانس (Nuclear Magnetic Resonance) لپاره  
لنډه نښه.

**NMRI**

د طبي خبر نې ملي انسټیتیوت (National Research Institute)  
لپاره لنډه نښه ده.

**NMSS**

د ګن شمېر ګوند تصلب د ناروغیو د درملنې او خبر

National Multiple Sclerosis Society	نې لپاره ملي تولنه (National Multiple Sclerosis Society) په انډول .
Nn	دشپی له خوا چې معمولاً به نسخه جاتو کې لیکل شی .
عصبي رینبني، اعصاب، د (Nervi) لپاره لنډه نښه .	<b>Nocte</b> د کلور ډلهایدریت لپاره سوداګریز نوم دي .
<b>NND</b>	<b>Noctec</b> د شپی له نارو غې خخه وبره درلودنه .
نوی درمل او غیر رسمي (New & Non Official Drug) لپاره لنډه نښه .	<b>Noctiphobia</b> د شپی له نارو غې خخه وبره درلودنه .
<b>No</b>	<b>Noctuity</b> مضر، ضرر رسوونکي، زیان رسوونکي .
نوبلیوم (Nobellum) کبیاوی عنصر دی چې اتومی لمبر بې (120) او تومی وزن بې (253) دی، سمبول بې (No) دی .	<b>Nocturia</b> د شپی له خوا ډېرې متیازې کول . د (Eneuresis) په انډول .
<b>No</b>	<b>Nocturnal</b> دشپی، شپنۍ، د (Nocturia) اړوند صفت .
یه، نه، هیڅ . د (Not) په انډول .	- <b>Nocturnal Emission</b> د منی تولید او راوتل له قضب خخه کله چې یوشوک په خوب ویده وي .
<b>Nocardia</b>	- <b>Nocturnal Enuresis</b> د شپی د خوب پرمهال د بستر لپاسه متیازې تلل چې ورنه (Bedwetting) هم وايې .
د شیزرومايسپېتی باکتیریا وله کورنې یوه ډله .	<b>Nocturne</b> خوب راړونکي ساز آواز .
<b>Nocardial</b>	<b>Nodal</b> د (Nodes) اړوند صفت .
د نوکارديا اړوند .	- <b>Nodal Tachycardia</b> د نوډ اړوند تاکی کارهیا چې سمدلاسه دغه د حملې په توګه منځ ته راخې . د (Paroxysmal Tachycardia) په انډول .
<b>Nocrdiosis</b>	<b>Noddy</b> بېړا: دا بوبو توګکي .
د نوکارديا په میکروب اخته کېدنه .	<b>Node</b> غوته، پر سوب، راوتلي برخه، عقده، نود .
<b>Noci-</b>	- <b>Node Of Aschoff And Tawara</b> د آشوف او تاوارا غوته .
دا یو مختارۍ او د (زیان یا ضرر، صدمه، درد) معنې بشپړوي .	- <b>Atrioventricular Node</b> د ازینې بطینې غوته . د (Atriculoventricular Node) په انډول .
<b>Nociassocation</b>	- <b>Bouchard's Node's</b> د ګوټوډ دوهم بند په برخه کې وي چې داسي فکر کېږي چې د معده اتساع ګاسترکتازې حالت شتون لري .
د ضرر یا صدمې له کبله د عصبي انژژي ضایع کېدنه .	- <b>Durck's Node</b> د ماګز د قشر په برخه کې د ګرانولوماتوز ارتشاح حالت د تریپانوزوم په اخته کبدنې په وخت کې منځ ته راخې .
<b>Nociceptive</b>	
دھفه اعصابو اړوند چې درد سیاله او احساس دماغ ته لېږدوی .	
<b>Nociceptor</b>	
د سیاله اخیستنې هغه غړي چې د ضرر او زیان په وړاندې ډېر حساس دی او د درد دا حساس سبب ګرئي .	
<b>Noci-Influence</b>	
د ضربې یا ترضیضا نو اغږزي .	
<b>Nociperception</b>	
د ترضیضي تحریکاتو درد درک کول .	
<b>Noctalbuminuria</b>	
د شپی له خوا په متیازو کې د الومین زیاتولی .	
<b>Noct-</b>	
دا یو مختارې دئ او د شپی معنې بشپړوي .	
<b>Noctambulation</b>	

**- Flack Node**

د (Sino-atrial Node) په انډول.

**- Haygarth's Node's**

د بند پپ سوب په ارتیستس دیفورمانس کې.

**- Hensen's Node**

د (Primitive Knot) په انډول.

**- Heberden's Node**

به اوستوارتربت کې د لاس د ګوتوندو نو په برخه کې راوتلي غوته او پې سبدلې برخې شتون لري.

**- Keith's Node**

د (Sino-atrial Node) و (Keith Flack Node) په انډول.

**- Lymph Node**

لمفاوي غوته لمفاوي عقده.

**- Meynet's Node's**

دا د روماتيزم به ناروغۍ کې په مفصلې کېسول او ټليناؤن برخو کې په ځانګړې توګه ماشومانو کې لیدل کېږي.

**- Node's Of Ranvier**

متنابه انتقطاع او ضایعه په میالین پوښ کې.

**- Rotter's Node's**

دا هغه لمفاوي عقدات دي چې د تیبوونو په سرطاني ناروغۍ کې د سینې په برخه کې تثبیت کېږي.

**- Sentinel Nodes**

د اخطارغوته دا د کین لوري ترقوي هدوکې لپاسه حس کېږي او کبدائي شی د یوه غې ی د سرطان په میستاستاز دلات کوي. د (Signal Node's) په انډول.

**- Schmorl's Node**

د فقراتو په برخه کې غیر منظم ګردی د هدوکونقصده د چې د فقراتو په پورته او بنکته مورګه کې تثبیت کېږي.

**- Sentinel Node**

لویه شوی سوبراکلاویکولا ر لمفاوي غده چې غالباً د خیث بطني تومور لوډرنې شنبه ګئله شی.

**- Singer Node**

کوچني سپین نوہول ونه د صوتی حبولونو په برخه کې چې د غه حالت په سندرغار و حنجره کې تثبیت کېږي.

**- Sinoatrial Node**

د (Sinus Node) په انډول.

**- Teachers Node**

د (Singers Node) په انډول.

**- Troisier's Node**

د (Sentinel Node) و (Virchow's Node) په انډول.

**- Vital Node**

حياتي غوته، حياتي عقده.

**Nodi**

غوته- عقدات، غوبن پرسوب، مرغېږي، غده.

د (Node) ګنې شمېره بنه.

**Nod Off**

خوبجن حالت، په خوب تنوتې، خوبولې.

**Nodose**

غوطه لرونکې، عقده لرونکې، د غوته يا راوتليا لرل.

**Nodosity**

يوه غوته، د غوته لرلو څرنګوالې، د عقدې کيفيت لرونکې غوته.

**Nodosum**

د (Erythema Nodosum) په انډول.

**Erythema Nodosum**

نوہولی سوروالې، نوہولی سره مخه.

**Nodoventricular**

له بطين سره د بطنيي- د هلېزې غوته پيوستون.

**Nodular**

د غوته اړوند، غوته لرونکې.

**Nodule**

نوہول، کوچنۍ غوته، غوته کې، لړ پرسوب.

**Albinis Nodule**

ابسيني عقدات.

**Apple Jelly Nodule's**

دا په لپوس ولګاريس کې لیدل کېږي.

**Nodul's Of Arantius**

ارانتیوس اجسام.

**Aschoff's Nodule's**

د آشوف شودول ونه.

**Bianchis Nodule's**

د (Arantius body) په انډول.

**Brenner Nodule's**

د برنر په تومور اخته کسانو کې د کیست په دهوال کې نوہولاری کتلې.

**Epicardial Nodule's**

د زړه د اپي کارډ نوہولونه.

**Gamma's Nodule's**

دا نصواري يا ژېړه قهوه ئې نوہول ونه دي چې د ګمنا په ناروغې کې په توري کې لیدل کېږي. د (Gandy Gamma Nodule's) په انډول.

**Jeanselme's Nodule's**

د تریبانیما په میکروب اخته تاروغانو کې دا دول نوہول ونه په بندونو یا مفصلونو کې نېدي برخو کې منځ ته راخې.

**- Juxta- Articular Nodule's**

د (Juxta- Articular Nodule's) په انډول.

**- Leishman's Nodule's**

د لشمانیا یا کالدارنې په ناروځی سورنګه نوډول دی چې د بدن په نېکاره برخو مخ لاسونو پښو او نورو برخو کې منځ ته راخی دا کلوبیدی ډوله (Kelloid like) غیر قرحوی اندفاع ګانې دی

**- Lisch Nodule's**

د سترګي د عنبيسي هاما رتوما ګانې چې په شیور فیبروماتوزیس کې شتون لړی.

**- Lymphatic Nodule's**

لمفاوی نوډولونه، لمفاوی فولیکولیونه.

**- Milker Nodule's**

دا لاس په برخه کې ګردی کلک نوډول ونه دی په هغه کسانو کې غوا لوشی او لاسونه بې په شیدو لو لي وي او (Cow Pox) ولري لیدل کېږي د (Paravaccinia) په انډول.

**- Morgagni's Nodules**

د (Morgagni's Nodules) Arantius Body، په انډول.

**- Pearly Nodules**

د مرغلرو په خبر نوډول ونه دا د خارو یو یا غواکانو په نزی رنځ اخته نارو غانو کې لیدل کېږي.

**- Pulp Nodules**

غانښي، د پولپ نوډول. د (Denticle)، په انډول.

**- Rheumatic Nodule**

دا کوچني ګردی بیضوی دول تحت الجلدی نوډول ونه دی چې معمولاً اشوف اجسامو څخه منځ ته راخی او روماتیزم له تبی وروسته لیدل کېږي د (Aschoff's Bodies) په انډول.

**- Schmorl's Nodule's**

دا غیر منظم نیمه دایرو یو نیمکټ پیا د هیلوکو تقیصه ده او د فقراتو د جسم په نېکته یا پورتی، برخه او مورګه کې لیدل کېږي.

**- Tritceous Nodules**

دا غضروفې نوډولونه دی.

**- Typhus Nodule's**

دا د محرقې په ناروځی کوچني جلدی نوډول ونه دی چې به رکونو شاو خوا (پیری واسکولار) برخو کې مونو نوکلیر حجرات ارشتاخ مومي.

**- Nodule's Of Vermis**

د سربیلیوم یا مخچې په بطني سطحه هلته چې میدولار (Velum)، په تماس کې دی دا نوډولونه منځ ته راخی.

**- Warm Nodule**

دا د زرقې یا تایرايد په غده کې تاوده نوډولونه منځ ته راخی، دا تکي د (iod)، د نورو برخو په اندازه جنبوي او معمولًا کارسینومائي ندي.

**Noduli**

کوچني کوچني غوتې، کوچني نوډولونه.

**Nodulus**

د (Nodulus) په انډول.

**Nodus**

غوتې، عقده، د (Node) په انډول.

**Naguchia**

د شیزو مايسیت له کورنې، خخه یوه ډله باکتریا وي دي.

**Noise**

خوب، غال مغال، سور ماشوره، غربېز، غورېر (فرېدل).

**Noiseless**

بې دغه، بې سور ماشوره، بې غال مغاله.

**Noisome**

زيانمن (drogabate) کرکجن، بدبویه، خوروسکن.

**Noludar**

د متیپریلون لپاره سودا ګریز نوم دی خوب راوير ونكۍ مسکن درمل دي

**Noma**

د (Noma) (Cancrum Oris) په انډول. دا ډول ناروځي د انساجو د تخریب سره مل وي لکه د خولې ګانګرینوز ستوماتیت او تناسلی هډونو ګانګرینې درماتیت.

**- Noma Pudendii**

د فرج او مهبل برخې نوما ناروځي د (Noma Vulvae) په انډول.

**- Noma Vulvae**

د (Noma Vulvae) په انډول.

**Nomen**

نوم، اسم.

**- Anatomica Nomen**

اناتومیک نوم، د (Nomina anatomica) په انډول.

**Nomenclature**

د نومونو بنه، د اصطلاحاتونیولیک، ترمینالوژي، نوم اینښودنه، په ساینس کې د (اناتومیک جورښتونو، ارکنیزمنو) د نوم اینښودلو سیستم.

**- Anatomic Nomenclature**

اناتومیک نوم اینښودنه.

**- Binomial Nomenclature**

دوه نومي نوم اینښودنه. د لاتيني دوہ کلیمو په واسطه چې یوه بې (Genus) او بله بې (Species) ده د ژوپيو او بوټيو د نوموني سیستم.

**- Taxonomic Nomenclature**

د طبقه بندی نوم اپنودن.

**Nomina**

نومونه، اسمونه.

**- Nomina Anatomica**

بین المللی (نپووال)، مثل شوی اнатومیک نومونه.

**Nominal**

تش په نامه، خیالی، تصویری، بې ارزښته، جزئی.

**Nominally**

په خیالی توګه.

**Nominate**

فرمول کاندیدول، معرفی کول، تاکل.

**Nomination**

تاکنه، معرفی.

**Nomination**

تاکنه، معرفی.

**Nomogram**

د نوموګرافی بواسطه د انځور منځ ته راتک. د خو درجه بنديو لرونکي نخچه چې پداسې دوول چمتو شوی ده چې د نخچې په مخ پراته مستقيمه خطونه د متاحول په خو تکو کې دغه درجه بندي قطع کوي.

**Nomography**

د نوموګراف د انځور کړنلاره.

**Noman**

نه ورځي، په نه ورڅو کې، نه ورځني، نهمه.

**Non**

غیر، نه، هیڅکله، نتلر، د (Not) په انډول.

**- Non-A, Non-B Hepatitis**

هغه هپاتیت چې پرته له (A, B) خخه وي لکه (Hepatitis C) او نورو په خبر.

**- Non-Absorbable Suture**

هغه جراحی تارونه چې د عملیات وروسته په بدنه کې د جذب ورندي.

**- Non-Accidental Injury**

غیر تصادفي ترضیض یا جروحات، قصدی او عمدی زیانونه.

**- Non-Allergenic**

بې حساسیته، پرته له حساسیت خخه منشه لرونکي.

**- Non-Cancerous**

غیر سرطانی، هغه تومورونه چې خبات نلري، غیر خبيث.

**- Non-Clinical**

غیر کلینیکی، هغه چې د طبی کلینیک له پلوه نه خرکند بېړی لکه (غیر کلینیکی خدمتونه، اداری خدمتونه، غیر کلینیکی لاشنودونه او پروتوكولونه).

**- Non-Compliance**

1- پرته له اجابت، پرته له پذیرش خخه، بې اطاعتنه، پرته له رضایته، 2- هغه درمل چې ناروغانو ته پرته له اساسی پیروی (دوز، وخت و خورول یا ورکړل شی) درمانیز عدم کفایه.

**- Non Compos Mentis**

د سالم فکر مخالف، د سليم عقل خلاف. هیڅ غږ نه درک کېږي، د (Not of sound mind)، په انډول.

**- Non-Contagious**

غیر منتن، هغه چې پرته له کړټیا خخه وي.

**- Non-Drowsy**

پرته له خوبجن حالت، بیداره، فعاله حالت.

**- Nonelectrolyte**

هغه ماده چې په منحل حالت کې برپیشنا نه تېروي.

**- Non-Emergency Surgery**

غیر بېړنې جراحی، هغه جراحی چې په بېړنې توګه اړتیا نه او عاجل نه تر سره کېږي د (Non -urgent Surgery) په انډول.

**- Non-Granular Leucocyte**

غیر حیبی لوکوسایتونه لکه (Monocyte او Lymphocyte) سپینې کړېوي.

**- Non-Hodgkins Lymphoma**

غیر هوچکن لمفوما سرطانی ناروغۍ.

**- Non-Insulin-Dependent Diabetes**

په انسولین پوري غیر مربوط د شکری ناروغۍ چې ورته د (Type \_II Diabetes Mellitus) نوم هم ورکړل شوېدی.

**- Non-Invasive**

غیر مهاجم ناروغۍ یا درملنه.

**- Non-Maleficence**

د ناروغانو له اضرارو خخه ژغرونکي تخصصي مسائل اصولنامه.

**- Non-Malignant**

غیر خبيث ډول، پرته له خبات خخه ناروغۍ چې حیات نه تهدیدوي.

**- Non-Medical**

غیر طبی، هغه چې د طبابت پوري تړاو نلري.

**- Non-Nucleated**

غیر هستوی، هغه چې د حجری د هستوی پوري تړاو نلري.

**- Non-Official Drug**

غیر رسمي درمل چې په ملي فارمکووی کې درج نه وي او مجاز نه وي.

**- Non-Palpable**

غیرقابل جس، هغه کتلات چې په فزیکی معاینه کې د لاسونو پواسطه د جس ورتیا نلري.

**- Non-Paralytic Poliomyelitis**

غیر فلنجي پولیو میالیت ناروغی.

**- Non-Secretor**

غیر متراشحه، غیر ترشحی، هغه خوک چې يول مواد د خپلی ویني گروپ په مخاطی مابع لکه (منی او لارو) کې نه ترشح کوي.

**- Non-Smoker**

نه خبیونکی، هغه خوک چې سگرت او نور توکی نه شکی.

**- Non-Specific**

غیر وصفی، هغه چې د برواضح او روښانه نه وی.

**- Non-Specific Urethritis**

غیر وصفی یورتیت چې په جنسی لېږدې دونکو ناروغیوکی لیدل شی چې لنډه نښه بیو (NSU). ده.

**- Non-Sterile**

غیر معقم، هغه چې پاک نه وی.

**- Non-Steroidal**

غیر ستروئیدی مواد.

**- Non-Steroidal Drug****Anti-Inflammatory**

غیر ستروئیدی د التهاب ضد درمل چې د درد او روماتوئید ضد اغیزی لری چې لنډه نښه بیو (NSAID). ده.

**- Non-Union**

پرته له یو خای کېدونکی، هغه چې پکي دوه ټوټی یا برخی سره نه یوځای کېږي لکه د مات هدوکو خوکونه ترمیم کېدونکی. نه یوځای کېدونکی، د ماتو هدوکو جوش نه کول.

**- Non-Urgent Surgery**

پرته له بېړنې جراحی، د (Non-emergency Surgery) په انډول.

**Nonage**

قانونی وروکتوب، قانونی اقلیت.

**Nonapeptide**

هغه پیپتايد چې د نه امینو اسیدونو خخه لاس ته راغلي وي.

**Noncommittal**

خان کښونکی، چډه کونونکی، خان ژغورونکی، په غاړه نه اخیستونکی، هغه خوک چې د کوم کار د کولو د پاره یې تعهد نه وی کړي، نه موافق نه مختلف.

**Nonconductor**

ستنوونکی، عایق، هغه ماده چې (نور، تودوځه یا بریښنا) نه پرېږدې چې ولېږدول شی.

**Nondescript**

نه تشریح کېدونکی، هغه خوک یاشی چې په تاکلی ډله او طبیه کې نشي راتلاي.

**Nondisjunction**

نه لېردونکی، نښتونکی، نه جدا کېدونکی، د کروموزومونو جوړ ی نه جلا کېدونکی. د میوزس په لوړمنې وېش کې دوه ګونبيو حجروته په واردېدو کې د دوه ہومولوگ کروموزومونو ناتوانی.

**None**

هیڅ نه، هېڅ یو، هېڅکله.

**Nonelectrolyte**

غیر الکترولایت، پرته له الکترولایت خخه.

**Nonhem**

هغه چې د پورفایرین کې په سره اړ یکه نه لري پرته له هیم خخه.

**Nonneuronal**

غیر عصبی، پرته له اعصابو خخه.

**Nonphotochromogen**

هغه میکروب چې کله د روښانی په وړ اندې راشی په روښانه توګه خ انتهه رنګ نه نیسي.

**Nonresponder**

پرته له خواهه، غیر عکس العملی، خواهه نه ورکونکی لکه د هغه چا چې د ویرس ضد واکسین کولو وروسته هیڅ معافیتی غبرګون نه بشکاره کوي.

**Nosectrotory**

نه ترشح کوونکی جوړښت.

**Nonself**

تسلف، په ایمیونولوژی کې هغه شئ چې د بهرنی استي جنوښونو سره تړ او نلري.

**Nonstop**

پرله پسمی، نه درېدونکی، روان.

**- Nonstop Action**

پرته له ودرېدنې (توقف) خخه عمل کول.

**Nontaster**

هغه خوک چې ددې ورتیا نلري تر خو به خوند بوده شي، نه څکونکی.

**Nonviable**

ژوندي نه پاتي کېدونکی، د ژوند کولو توان نلرل.

**Nonvisible**

نا مرئي ، غږ قابل درويت ، د ليدلو ورټيا نلرونکي ،  
هغه چې په سترګو نه بسکاري لکه میکروب.

**Noodles**

آش، یودول خواره.

**Nook**

کونج، کوت، گونبه، دکوتې گوت.

**Noopsyche**

عقلی پښني د هوښ او عقل اړوند مرحلې په ذهن کې.

**Noothymopsychic**

ذهني- اغبزمن، عقلی- تاثيري.

**Nophn**

د عامې روغتیا نرسنګ (روغتیا پالتو) ملي ټولنه/ سازمان National Organization for Public Health Nursing (لیډه  
ښبه ۵۵).

**Nor-**

دا یو کمیاوی مختارې دی چې د نورمال (جورښت کمپوند او نههم، یه، نه) معنی ورکوي، هغه مرکب چې خنځیر یې د  
څل هومولوگ پرته د میتايلین یو ګروپ کم ولري.

**Noradrenalin**

د Levartyronol و Norepinephrin په انډول.

**Noradrenergic**

د ناراپې نفرین په واسطه او متې فعالېدونکي.

**Noramidopyrine**

د Dipryone په انډول.

**Norandrostestolone**

د Nandrolon په انډول.

**Nordefrin**

ناراپې نفرین ، دا د سمپاتیک پښني کوونکو درملو په  
څېر پکارېږي.

**Norepinephrine**

ناراپې نفرین ، دا هورمون د فوق الکلیوی غدی بواسطه  
افرازیو او د سپلنکتیک عصب د پاربدنی د خواب په  
وراندې ترشح کېږي دا درمل د وینې تیست فشار د لور ولو پاره  
پکارېږي.

**Norethindrolon**

دا مصنوعي اندروجن د تستوسترون په څېر انابولیک  
اغبزې لري.

**Norethindron**

دا یو ډول جوړ بنت دی چې بلاربټیا ضداغبزې لري او  
د بلاربټوب د مخنيوی لپاره ورکول کېږي او د  
امینوریا په درملنې کې پکارېږي.

**Norethynodrel**

پروجستین دی چې د پروجیسترون سره په ګډه بهه جوړېږي او  
د بلاربټوب د مخنيوی لپاره ورکول کېږي او د اذیما کنټرول  
منځ ته راوري او د هایپرمنیوریا درملنې پېږي تر خو  
سیکلیک وینه بههندنه نه باله سره پیل شي او یا هم امینوریا  
منځ ته راشې.

**Norgestrel**

دا پروجستین دی د استروجن سره په ګډه توګه د هغه  
تابليتونه د بلاربټوب د مخنيوی لپاره پکارېږي.

**Norisodrine**

دا ایزوپروتونول لپاره سوداګریز نوم دی او د سمپاتیک  
پښني کوونکي دی د قلبی عضلي محرك او سپزم ضد  
د قصباتو د سپزم ضد په استما کې ورکول کېږي.

**Norlutin**

د ناراپې ندرن لپاره سوداګریز نوم دی او د بلاربټوب  
څخه د مخه د بلاربټوب د مخنيوی لپاره ورکول کېږي.

**Norm**

نورم، واقعي ستندرد معیار تشییت شوي معیار.

**Norm-**

دا یو مختارې دی او د (طبیعی، نورمال، د قانون سره سم ، معمول)  
معنی بشپړوې.

**Normal**

نورمال، طبیعی، په اصلی بنه، د منظم او تشبیت شوي  
ډول سره همځې او موافق.

**Normally**

په نورماله بنه ، په عادي ډول سره.

**- Breathing Normally**

نورمال تنفس.

**Normetanephrine**

دا د ناراپې نفرین میتابولیت دی چې په متیازو کې  
اطراح کېږي.

**Normo-**

دا یو مختارې دی او د (طبیعی، نورمال، د قانون سره سم ، معمول)  
معنی بشپړوې.

**Normoblast**

نارموبلاست، هغه حجره د ودی وروستني پراو ته رسیدلى وي او سره کريوه منع ته را و وي.

**- Basophilic Normoblast**

بازو菲ليک نارموبلاست.

**- Intermediat Normoblast**

منخنی نارموبلاست.

**- Polychromatic Normoblast**

بولی کروماتیک نارموبلاست.

**- Pronormoblast**

د نارموبلاست خخه دمخه پر او کي حجره.

**- Nuorthochromatic Normoblast**

به هغه وروستني مرحله کي دمخه تر دي چې نارموبلاست حجره چې خپله هسته له لاسه ورکوي

**Normoblastic**

د نارموبلاست اړوند.

**Normoblastosis**

د هيدوكى د ماغزو پواسطه د نارموبلاست حجره د تولید زيادښت، په وينه کي د نارموبلاست حجره زياتولي ته ويل کېږي.

**Normocalcemia**

په وينه کي د کلسیوم د نورمالې یا عادي بني شتون.

**Normocalcemic**

د نارموکلسیمیا اړوند.

**Normocapnia**

په وينه کي د کاربن داى اوکساید نورماله بنه.

**Normocapnic**

د نارموکپنیا اړوند.

**Normochromia**

د سرو کريواتو نورمال رنګ درلودنه.

**Normocholesterolemia**

په وينه کي د نورمال کولستروول بنه او اندازه.

**Normocholesterolemic**

د نورموکولستروولیمیا اړوند.

**Normochromasia**

درنګ منلو عادي غبرګون په حجره یا نسج کې.

**Normochromocyte**

هغه سره کريوه چې عادي یا نورمال هیموګلوبین ولري.

**Normocyte**

د وينې سره کريوه. د (Erythrocyte) په انډیول.

**Normocyte**

د (Vit- B<sub>12</sub>) لپاره سوداګریز نوم دي.

**Normocytosis**

د وينې د سره کريواتو نورمال او طبیعی حالت.

**Normoglycemia**

د وينې د عادي او نورمال قند(کلریز) اندازه.

**Normoglycemic**

د نارموکلایسیمیا (Normoglycemia) اړوند صفت.

**Normokalemia**

د وينې د عادي او طبیعی پوتاسيوم بنې.

**Normokalemic**

د نارموکلایمیا اړوند.

**Normospermic**

د سپرم نورماله بنې اړوند.

**Normotension**

د نورمال فشار حالت.

**Normotensive**

د عادي او نورمال فشار دخ انګر تیا درلودونکي.

**Normothermia**

د نورمال یا طبیعی تودو خپ درجی حالت.

**Normothermic**

د نارموترمیا (Normothermia) اړوند صفت.

**Normotonia**

د نورمال مقویت درلودونکي حالت.

**Normotonic**

د نارموټونیا (Normotonia) اړوند صفت.

**Normovolemia**

د نورمال حجم (والیوم) درلودونکي.

**Normotopic**

طبیعی استقرار، په طبیعی محل کې خای نیول.

**Normotropic**

د عادي ودی په لوري، نورماله غتېډنه.

**Normovalemia**

د وينې طبیعی حجم.

**Norodin**

د هایدروکلورمیتا مفتامین لپاره سوداګریز نوم دي.

**Norsulfazole**

سلفاتیازول، هغه سلفامید درمل چې په رېجیونال

ائليايتپس اوکرون ناروغان درملنه کې پکار وړله شې

د ناروギ شرحه، د ناروギ بيان. <b>Nosology</b> د ناروغيو د تصنیف (طبقه بندی) د پوهې او علم اړوند.
د ناروغيو د تصنیف (طبقه بندی) د پوهې او علم اړوند. <b>Nosomania</b> د ناروغيو په شتون باندي په لپونې بنه باوري کبدنه.
د ناروغيو د تصنیف (طبقه بندی) د پوهې او علم اړوند. <b>Nosomycosis</b> د فنګسوونله کبله ناروغي.
د ناروغيو د تصنیف. <b>Nosonomy</b> د ناروغيو د تصنیف.
هغه میکروب چې په ناروغيو کې تثیت کېږي او کولاهي شي د ناروغيو بنې او حالته بدلون ورکړي خوپخپله ناروغي منځ ته نشي راولانۍ. <b>Nosoparasite</b> د ناروغي سره په روانې ناروغي بنه لپالتیا او مینه درلودل. <b>Nosophobia</b> د ناروغي خخه وپره درلودنه دا روانې ناروغي ده.
د ناروغي منځ ته راولنکۍ، د ناروغيو لاهمل. <b>Nosopoitetic</b> د ناروغي طبقة بندی د ناروغيو تصنیف.
دا درګو یو دول دی <b>Nosopsyllus</b> د موکانو ورګه چې وبا لېږدوی. <b>Nosopsyllus Faciatus</b> د ناروغيو طبقة بندی د ناروغيو تصنیف.
د پوزي سوری، مناخرين الانف. <b>Nostril</b> بنخينه درمل، هغه درمل چې جوړ ونکې بېتعريف وکړي خانګري ی درمل، انحصاری درمل د (Quack, Patent) په انډول.
د اکتيل یوريا لپاره سوداګریز نوم دی چې د ملایم. <b>Nostyn</b>

انحطاط په مرکزی سیستم علت ګرځی	<b>Noticeably</b>
<b>Not-</b> دا یو مختارې دی د شا (خلف) معنی ورکوي.	د پاملرنی په توګه.
<b>Notable</b> دیادونی وړ، په تیره محسوس.	<b>Notifiable</b> اخطار کوونکې هغه ناروځي چې مرکزتې بې خبر ورکول ضروري دی ګواښ کوونکۍ، ګواښبدونکۍ.
<b>Notal</b> د شابرځی ته وايې، د ملا برځی ته یا خلفي لوري ته وايې.	- <b>Notifiable Disease</b> د پام وړ اتناني (خطرانکې) خپرېدونکې ناروځي چې باهد مخه بې ونيول شې.
<b>Notalgia</b> د شا دردونه، خلفي دردونه.	<b>Notification</b> خبرتیا، مفکوره، تیوری، عقیده، نظریه
<b>Natancephalia</b> د کوپېرې د خلفي برځي نشتوالی.	<b>Notify</b> خبرول، خرګندول، پام کې نیول.
<b>Notation</b> یادونه، یادګیرنه، نخبنه علامه.	<b>Note-</b> دا یو مختارې دی د شا (خلف) معنی ورکوي.
<b>Notch</b> چوله کول، غائبی کول، چوله، تنگی، غائبی، ورسک، ګردنه سوری، غوشه برخه، تنوتی برخه، غائبی، کندو.	<b>Notochord</b> هغه استوانه بې طناب چې د جنین خلفي اړخ ته د جنین اوږد محور په ګوته کوي او د شمزی لرونکې (فقاره) لپاره خانګړئه ده.
- <b>Aortic Notch</b> د ابهر کندو، د (Dicrotic Notch) په انډول.	- <b>Notoedres</b> دا د (Mite) یو ډول دی او په پیشوګانو کې د جرب ناروځي پېښوی کبدای شی چې د ګورن ژوب او په نادر اولندې مهالی ډول انسان هم اخته کړي.
- <b>Dicrotic Notch</b> د ابهر کندو، د (Aortic Notch) په انډول.	<b>Notomelus</b> هغه جنین چې د شا په برخه کې فرعی (زیاتې) نسبی غري لري.
- <b>Craniofacial Notch</b> دمخ او کوپېرې تنوتی او کندو برخه.	<b>Not-Self</b> دا یو نوم دی چې په عمومي توګه بهرنې اتشی جن ته ویل کېږي.
- <b>Parotid Notch</b> د مندي يول بازو او مستوئید استطائي تر منځ کندو برخه.	<b>Notum</b> د بدن د شا برخه، د بدن د خلف برخه.
- <b>Sibson's Notch</b> د پام (Pericardial Effusion) په انډول.	<b>Noumenal</b> عقلی، فکری، د عقلی او فکری تصورات اووند.
- <b>Trigiminal Notch</b> د ترايجيميتال عصب کندو.	<b>Nourish</b> يوچا یا ناروغه غذائی مواد ورکول.
<b>Notencephalocele</b> د کوپېرې په خلفي برخه کې د ماغزو فتق.	<b>Nourishment</b> تغذیه کول، تغذی ورکولو پروسه، غذائی مواد لکه (پروتین، غوره وازده، ویتامینون) او نور.
<b>Notencephalus</b> هغه جنین د ماغزو د فتق لري.	<b>Novaldin</b> نوالدين، ډاپپرورون (Metamizole) د درد او تبی ضد درمل
<b>Notice</b> خبرتیا، خبرونه، خخ ګندونه، پام اپول، وجه.	
<b>Noticeable</b> د پام وړ، د خبرتیا وړ شئ.	
- <b>Noticeable Symptoms</b> د ناروغه یو د پام وړ نښې (اعراض).	

<p><b>دي</b></p> <p><b>Novobiocin</b> دا یو دول اتی بیوتیک دی دستافیلوکوک او ګرام مثبت باکتریا یا ضد اغبزې لري او د ستریتومایسیس خڅلاس ته راخې.</p> <p><b>Novocaine</b> دا د هایدروکلورو پروکائین سوداګریز نوم دی چې د موضعی بههوشی او درد له منځه وړ لو پاره یې له محلولونو خڅه کار اخیستل کېږي.</p> <p><b>Novard</b> دا د (Levo- propoxyphene) لپاره سوداګریز نوم دی چې د توخي ضد اغبزې لري.</p> <p><b>Nowise</b> په هیڅ توګه، په هیڅدول، هیڅکله.</p> <p><b>Noxa</b> د ضرر رسولو لامل، مضر عمل.</p> <p><b>Noxious</b> ضرر او زیان رسونکی، مضر، غیر صحی.</p> <p><b>Np</b> دا د نیپتونیوم (Neptunium) کیمیاوی عنصر لپاره سمبلول یا لنډه نښه ده.</p> <p><b>Np<sup>-59</sup></b> آیدومیتایل نیوروکولستیرون.</p> <p><b>NPO</b> د خولې له لاری خوراک او خبناک خڅه منع کول. د (Non Per Oral په انډول).</p> <p><b>NPN</b> غیر پروتینی ناپتیروجن (Nonprotein Nitrogen) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>Nrem</b> هغه سترګکی چې چتک حرکت نلري (Movement) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NS</b> د (Nanosecond) په انډول.</p> <p><b>NSA</b> د امریکا د نیوروولوژی ټولنه (Neurological Society of America) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NSAIA</b></p>	<p>غیر ستیروئیدی ضد التهابی او د درد ضد درمل (Non - steroid Anti Inflammatory Analgesics) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NSAID</b> غیر ستیروئیدی ضد التهابی او د درد ضد درمل (Non - steroid Anti Inflammatory Drugs) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NSCC</b> د فلچ ماشومانو لپاره ملي ټولنه (Crippled Children) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NSCLC</b> د غیر کوچنی حجری ریوی کارسینوم (Lung Carcinoma) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>Nsec</b> د (Nanosecond) په انډول.</p> <p><b>Nsna</b> د زده کوونکو نرسانو ملي ټولنه (Association) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NSPB</b> د پوندوالي خڅه د مخنیوی ملي ټولنه (Society for the Prevention of Blindness) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NTA</b> د نزی رنځ ملي ټولنه (National Tuberculosis Association) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>NSU</b> غیر وصفی یورتیت (Non-specific Urethritis) لپاره لنډه نښه ده.</p> <p><b>Nucha</b> د خټ برخه، د غاړې د شا برخه د (Nape) په انډول.</p> <p><b>Nuchal</b> د خټ (Nucha) اړوند صفت.</p> <p><b>Nucle-</b> دا یو روستارې دی او د (هستی، زری، مرکز) معنی بشپړوی او د (Nucleo-) په انډول دی.</p> <p><b>Nuclear</b> هستوی، د هستوی اړوند، ذروی، د ذروی اړوند، د زری اړوند صفت.</p>
--	---

**Nuclear Magnetic Resonance**

په هستوی مقناطیسی ریزونانس محیط کې د راډیوگرافی یو ہول طریقه ده چې پکې د رخوه اقسام او د بدن د مایع جوفونو برخو معلومات خرکندېږي چې لنډه نښه یې (NMR) د Magnetic Resonance Imaging په انډول.

**Nuclear Medicine**

هستوی طبابت چې پکې د ناروګیو پېژندني او درمانی یه موخه د راډیو اکتیف (Radioactive) مادی خخه کار اخیستل شي.

**Nuclease**

هغه اترایم چې نوکلئیک اسیدونه تجزیه کوي

**Nucleated**

هسته لرونکۍ، د زړی لرونکۍ

**Nuclei**

هستې، خو هستې، ګن شمېر زړي

**Nucleic Acid**

دا د هستې اسیدونه دي چې د اسید لرونکو نوکلیوتائیدونو خخه منځ ته راغلي او فاسفوریک اسید، شکره، د پاپرمیدین بیزونه لري.

**- Deoxyribosnucleic Acid**

ڏي اوکسی راپوزنبوکلیک اسید چې لنډه نښه یې (DNA) ده.

**- Riboseneuleic Acid**

راپوزنبوکلیک اسید چې لنډه نښه یې (RNA) ده.

**Nuclein**

د حجري په هسته کې شته پروتینونه نوکلئین.

**Nucleo-**

دا یو مختارې دی او د (حجراتو اتوم هستې) معنی بشپړوی

**Nucleocapsid**

دا د ویروس یوه برخه ده چې (Capsid) او نوکلیک اسید لري.

**Nucleofugal**

له هستې خخه تېښته یا ګړښ.

**Nucleohistone**

دا یو ډول نوکلیوپروتین دی چې (DNA) او ھیستون خخه منځ ته راغلي او په هسته کې شتون لري.

**Nucleoid**

د هستې جوړ نشت ته ورته او مشابه.

**Nucleoli**

هسته چې، خو ګن شمېر هسته چې.

**Nucleolonema**

دا د تار په خبر ورته عنصر دی چې د جیبیوی موادو یه خبر په هسته کې شتون لري چې (RNA) هم لري.

**Nucleolus**

هسته چه، د حجراتو د هستې دتنه کې کوچنی ګرد بازو فیلی جسم چې (RNA) لري.

**Nucleolymph**

د هستې لمفاوی مواد د (Karyolymph) په انډول.

**Nucleomitophobia**

د اټومي چاودنې خخه وېره درلودنه دا روحی ناروګي .  
۵۵

**Nucleon**

د اټومي هستې یوه ذره د لکه پروتون یا نیترون.

**Nucleopetal**

د هستې لوري ته خوڅښت، د هستې لوري ته حرکت

**Nucleophagocytosis**

د هستې فاګوسایتوز عملیه.

**Nucleophile**

د الکترون درکونکۍ په یوه کېمیاوی تعامل کې چې کولانټ کنالیزس له کبله د بل عنصر سره اړ یکه جوړ وي، هسته خوښونکۍ.

**Nucleophilic**

د نوکلیوفیل اړوند.

**Nucleoplasm**

د حجروي هستې د پروتو پلازم برخه د (Karyoplasms) په انډول.

**Nucleoprotamine**

د پروتامین او یوه نوکلئیک اسید چې (DNA) وي ګلډجوښت دی چې په اصولي توګه د کبانو (ماهیان) په سپرم کې شتون لري.

**Nucleoprotein**

نوکلیوپروتین، ټول هغه پروتیني جوړ بنتونه چې په هسته کې شتون لري.

**Nucleosiddase**

هغه اترایم چې کولای شي نوکلیوزیدونه د حجري په دتنه کې تجزیه او ویجاپ کړي.

**Nucleoside**

نوکلوسید، هغه جوړ بنت دی چې د نوکلیوتائیدونو د هایدرولایزس خخه لاس ته رائخ او د یوه قند او (Base) لرونکې دی.



**- Lenticular Nucleus**

عدسي هسته عدسي تهورته هسته، دا دريم بطين خنه بهره ته شتون لري. **D** (Lentiform Nucleus) په انډول.

**- Meynert's Nucleus**

يوشمير نبورونونه چې د قدامي مغزې بشكتني برخه کې براته دي او د نيوکوريکس ته پراخه پروجوكشن (استطاله) لري د استايل کوليں تراناسفريز د لړوله مخې بلایه دی او په اجيستان فلچ او الزايمر کې د یځتری کېږي.

**- Motion Nucleus**

**D** (Kinetoplast) په انډول.

**- Motor Nucleus**

حرکي هسته، د مرکزی اعصابو سيستم به منع کې د اعصابو کنلوی راتولېدنه چې اصلأً موتور یا حرکي خانګي پکي خاي نيسې.

**- Nutrition Nucleus**

**D** (Macronucleus) په انډول.

**- Olivary Nucleus**

دا د خر نسج کوت یا قات او غونجه برخه ده چې د ميدولا او بلانګاتا د سپین کور (White Core) او زيتوني (Olive) راوتلي برخه ده.

**- Nucleus Of Origin**

د مبدائي هسته، د پيل هسته، اصيله هسته.

**- Paraventricular Nucleus**

د بطينوند چاپېږیال هستي.

**- Optine Nucleus**

دا د حدبي (Pons) په بطني مخ سطح کې د عصبی حجراتو جسمونه دي چې د کورتیکوباتینین څانپس فايرونه دي

**- Pontine Nucleus**

د حدبي په بطني برخه کې د پرتې پيراميدالي لازې په یوه برخه کې د موجودو عصبی حورو یوه ډله چې پورته د کورتیکوباتینین له یاګو سره سینپس کېږي او بيا د اکسونونو ترمنځ لیکه کې تقاطع کوي او منځني مخیځ پدنکل جوروی، **D** (Nuclei Pontis) په انډول.

**- Pulposus Nucleus**

دانيمه مایع کتلله ده او د بین الفقري پېسک الاستيک رشتني دي

**- Pyramidal Nucleus**

هرمي هسته، د زيتوني هستي داخلي زائیده برخه

**- Raghe Nucleus**

د ماغزو د ساقې يو شمېر رتیکولار هستي چې د بصل النخاع (رافي، حدبي، ميزاشفالون په او بدو کې د مغزې ساقې په نريو او او بدو پونشونو کې شته والې لري او سيروتونين افرازوی، د **Reapheal Nucleus**) په انډول.

**- Red Nucleus**

سره هسته، بېضوي بنه لرونکي هسته چې په تازه نموونو کې غنم رنګدوي او د ميزاشفالون په شبکوي جال کې شتون لري.

**- Reticular Nucleus**

شبکوي هسته، د مغزو د ساقې په شبکوي جال کې هستي چې له پيل خنه په دريو طولي ستونونو کې شته والې لري، **D** ميدال با اتيميدايت شبکوي هستي، بهرنې شبکوي هستي رافې یې شبکوي هستي) په خېږي.

**- Nucleus of Roof of Cerebellum**

**D** (Fastigial Nucleus) په انډول.

**- Nucleus Ruber**

سره هسته، دا د خر نسج بېضوي ډوله کتلله ده دا د تلاموس لاندي برخه کې شتون لري.

**- Sacral Nucleus**

عجزي هسته **D** ( $S_3 - S_2$ ) په سویه کې.

**- Salivary Nucleus**

د پوزي د شبکوي جال په خارجي خلفي برخه کې حجروي دود ستونونه چې د پاراسپاتيک پلوده د لژود غدي تعصیب کوي.

**- Sensory Nucleus**

د محیطي عصب د حسي (موصله) یافوا اتهائي هستي.

**- Striated Nucleus**

مخخط هسته.

**- Subthalamic Nucleus**

**D** (Crus Cerebri) په انډول. د مغزی ستون (Nucleus Ruber) او داخلی کپسول د اتصالي خائي په داخلی لوری کې هسته.

**- Supra Optic Nucleus**

فوق الصربي هسته هغه هسته چې د باصرى عصب شیازما په مسیر پرته ده او د ہري حجري یې افرازي کار پرمخ بیاپي او ادرار ضد هورمون د آزاده ده په خواب کې د آسموزس فشار د زیادېت په وړاندې غږګون بشکاره کوي.

**- Tegmental Nucleus**

**D** (Nucleus Fastigil) په انډول. د حدبي په شبکوي جال کې خو هستوی کتللي چې لاندېنې مخیځي په پدنکل ته نېډي دي.

**- Terminal Nucleus**

نهائي هستي. د مرکزی عصبی سیستم د حجر و یوه ډله چې د کرانيال اعصابو د موصله او لیه نیورواکسونونو ورسه سینپس جوروی.

**- Throacic Nucleus**

صدری هستي.

**- Trapizoid Body Nucleus**

د غصبی حجروي جسمونو دوه ډله چې تراپیزوئید جسم دنه يا هغه ته نېډي پرته دي.

**- Triangular Nucleus**

**D** (Cuneate Nucleus) په انډول.

**- Trigeminal Nucleus**

هغه خلور هستې چې د ترایجمینال عصب په اوبدو کې په خانګړۍ دول د په پونس (حدبه) او بصل النخاع کې خای لري.

**- Vestibular Nucleus**

دھلیزی هستې د خلورم بطین په غولی کې خلور حجرو کتلي چې د ویستیبولو کوکلیار عصب خانګړۍ ورباندي پاڼه ته رسیږي.

**- Westphal's Nucleus**

دا یوه ډله حجري دي چې د خوکه لرونکي حرکتي عصب د سترګو ګله خانګه چې د دريم زوج خخه منشه اخلي.

**- Zygote Nucleus**

د زایکوت هسته، القاح شوي هسته.

**Unclide**

هر هغه اټومى جوړ بتست چې د (برینٹانۍ چارج، کتلې، هستوی شمبري او کواتوم) له مخني پېژندل شواو وکړا شې خه موده ژوندي پاتې شي دا د ژوند موده ( $10^{-10}$ ) ثانې تاکلې شوې دی.

**Nudomania**

د برینډ حالت لېوتوب، هغه حالت چې پکي لوڅ يا برینډ حالت سره ډېره لېوالتیا شتون لري دا روحی ناروغي ده.

**Nudophobia**

د برینډ کېډني حالت خخه وېړه درلودنه.

**Nulipara**

هغه بنسخه چې ژوندي ماشوم بي نه وي زړو لوي.

**Nuliparity**

د نه زېړونې اړوند حالت.

**Nuliparous**

د نه زېړونې اړوند صفت.

**Number**

شمبري، لمبر، نمره، شماره.

**- Atomic Number**

اټومى لمبر. هغه عدد چې د اټوم په هسته کې د پروتونونو شمبري نښې نښې يې (Z).

**- Avogadro's Number**

د اووګدرو لمبر یا شمبري. په یوه مول ماده کې د مولیکولونو شمبري، عددی شمبري يې ( $6.023 \cdot 10^{23}$ ، دئ او نښې يې (N) یا  $.5 \cdot 10^{23}$  د (NH).

**- Mass Number**

کتلوي شمبري او لمبر. د هستوي کتلې نښوونو شمبري عدد چې په واقعېت کې د اټوم د هستې یا نوکلیوئيد پروتونونو او نیترونونو بشپړ شمبري دئ.

**- Oxidation Number**

تحمحي لمبر په یوه ماليکول یا آيون کې د هر یو اټوم شمبري نښې چې د د تیوری له مخني له لاسه وتلي (منفي عدد) یا په لاس راغلې (مثبت عدد) دی البتنه د اټوم عنصری حالت خخه پرته کوم چې اوکسیديشن شمبري نلري ، په یوه ختنې مرکب کې د اټومونو د اکسیديشن شمبري مجموعه صفر او د خو اټومي آيوټونو لپاره آيودین د بربنټانۍ چارج سره برابره ده.

**- Toth Number**

هغه عدد چې د هر دايمى غابنې تاکونکې او نښوونکي وی.

**- Turnover Number**

د موادو ماليکولي وزن با شمبري چې د ماليکول انزايم په یوه دقیقه کې بدلون مومي.

**Numbness**

بي حسي، کرختي، په یوه برخه کې د حسيت لپېډنه يا نشتولالي.

**Nummular**

د سکې ته ورته د (Coin Shaped) په انډول د ډيسکو د یوې کتلې په ځېر ترتیپېدل.

**Numorphan**

هایدرولکلورو اوکسی مورفون چې د درد ضد او خوب راړوونکي درمل دا تجارتی نوم دی.

**Nupercainal**

د الفابیوتايل اوکسی نیکوتینیک اسید سوداګریز نوم دی دا موضعی استیتک درمل دی.

**Nurse**

روغتیاپال، نرس، د دايمې پواسطه شیدي ورکول.

**- Anasthetist Nurse**

د انسټیزی برحې نرس.

**- Charge Nurse**

د نرسانو د یوه واحد مشر، هغه نرس چې د ناروغه پالني یوینت لپاره کار کوي او هلتنه د کار به وړاندې حق الزحمه اخلي.

**- Clinical Nurse**

د کلینینېک برخې اړوند نرس.

**- Nurse Clinician**

هغه نرس چې د کلینینېک طبیب سره راجستر کوي.

**- Community Nurse**

عمومي روغتیاپال.

**- Community Health Nurse**

عمومي روغتیاپال.

**- District Nurse**

د (Community Nurse) په انډول د ټولنې اولسوالۍ نرس.

**- Nurse Executive Director**

د بیوی ډلی نرسانو مشر، سرپرستار، مخکن نرس، هغه نرس چې مسلکی او اداری چارپی د نرسانو اپوند برخی تر خارنی او کنترول لادی نیسی او مسویلت بیوی به غایه پروت دی.

**- General Duty Nurse**

هغه خانګړي نرس چې په نور او اختصاصی برخو کې بیو له فراخټ وروسته زده کړی سه وی کړی او کولای شی د روغتون به عمومي خانګوکې کار وکړي لکه ( Registered Nurse ) په انډول.

**- Graduate Nurse**

فوق بکلوریا فارغ التحصیله نرس.

**- Head Nurse**

د بیوی ډلی نرسانو مشر، سرپرستار.

**- Hospital Nurse**

د روغتون کارکوونکی نرس.

**- Licensed Practical Nurse**

جواز لرونکی نرس.

**- Nurse Manager**

د نرسانو مدیر، هغه نرس چې یوازی د نرسانو اداری چارپی په روغتون کې پرمختیابی.

**- Private Nurse**

د شخصي کلينيک نرس. هغه نرس چې د نرسنگ د عادي سرويسونو کارونو پرته د ناروغانو په سر حاضربری برسپره پردي د خانګو ناروغیو په خانګه کې تخصص لري.

**- Public Health Nurse**

د عامي روغتیا خانګی نرس.

**- Nurse Practitioner**

د عملی کارونو تر سره کوونکی نرس چې دیبلو یا درجه هم لري او په (Degree) لومړنی روغتیائی مراقبتونو کې ونده اخلي.

**- Nurse Station**

د نرسانو د کښناستي لپاره یوه خانګړي خونه یا خاى.

**- Queen Nurse**

په انګلستان کښي هغه نرس ته وايې چې دوی د ملکه ويکتوريا د نرسنگ په تولنه کې یوه دوره تبره کړي.

**- Register Nurse**

د راجستر کولو لپاره نرس راجستر شوې نرس.

**- Scrub Nurse**

هغه نرس چې د جراح داکتر سره د سامانو نو په ورکړه کښي مستقيمه مرسته کوي او د عمليات په تیم کې ورگله ووي.

**- Specialis Nurse**

د (Clinical Nurse of Specialist) په انډول.

**- Nurse Tutor**

هغه تجربه لرونکی نرس چې نورو زده کوونکو نرسانو ته

تدريس او بنوونه کوي.

**- Visting Nurse**

د (Public Health Nurse) په انډول.

**- Wet Nurse**

هغه مور چې د بل چا ماشوم ته شيدې ورکوي. دا یه مور.

**Nursery**

د نوي زېږيدلو ماشومانو روزني او سانتځائي ، هغه خاى چې پکې ماشومانو ته شيدې ورکول کېږي او هلته ساتل کېږي .

**- Day Nursery**

د ورخی له خوا شيدې ورکولو خانګه.

**Nurse- Midwife**

هغه نرس چې د نرسنگ او مېډیا وایف اصل بیو زده وي او پدې هکله یې د جواز پانه په لاس وي.

**Nursing**

د نرس چاري او تياري.

**- Nursing And Midwifery Council**

د نرسنگ او قابلکي تولنه / شورا چې د اپوند ستندرونو، تعلیمي او عملی کارونو لپاره مسویلت لري لنډه نښه یې (NMC) ده.

**- Nursing Audit**

د نرسنگ تفتيش خانګه.

**- Nursing Development Unit**

د نرسنگ پرمختیائي واحد ترڅو هر راز اپوند چاري تر سره کوي لنډه نښه یې (NDU) ده.

**- Nursing Home**

هغه خونه یا مرکز چې دیوه مجرب نرس پواسطه د زړو خلکو طبی درمنې کېږي.

**- Nursing Intervention**

پرته له جراحی کېنلارو د نرسانومدا خله د ناروغیو درمنې یې لپه.

**- Nursing Model**

د نرسنگ مودل. د یول په معیارونو خڅه جوړ شوي ست یا فورمولېندی لپه چې پکې اپوند چاري واضېح لیکلې دی.

**- Nursing Mother**

شبدې ورکونکي مور، هغه مور چې څل ماشوم ته تیيونو له لارې تغذیه ورکوي.

**- Nursing Officer**

د نرسنگ برخی آمر یا مسلکي خوک.

**- Nursing Practice**

درمنه چې د نرس په ذرعه تر سره کېږي د نرسنگ د خارنی او پالني عمل تر سره کول.

**- Nursing Process**

د نرسنگ پروسوه چې پکي ټول معیارونه تطبیق کړی.

**- Nursing Sister**

هغه نرس چې په روختونونو کې اداری دندې تر سره کړي.

**- Nursing Standard**

د نرسنگ لپاره تر لاسه کډونکی حدود او معیارونه.

**Nurture**

د ودی په حال ماشومانو خارنه او پالنه.

**Nutans**

د (Spasms Nutans) په انپول.

**Nutation**

نوسان، د سر خوچبدنه، خوچښت. د (Nodding) په انپول.

**Nutatory**

د سر خوچبدنه.

**Nutrient**

غذائی مواد ، د تغذیي ماده.

**Nutriment**

خوراکي مواد ، قوت، غذا.

**Nutriology**

د تغذیي اړوند علم او پوهه، د خوراک اړوند عمل او پوهه.

**Nutrition**

تغذیه، قوت اخیستل. د تغذیي د مطالعې او خبرېي علم

**Nutritional**

د تغذیي اړوند.

**- Nutritional Anaemia**

د تغذیي اړوند ینه لږي.

**- Nutritional Disorder**

د تغذیي اړوند ناروغۍ او اختلالات.

**- Total Nutritional Nutrition**

تول د تغذیي لپاره تغذیه.

**- Total Parenteral Nutritional Nutrition**

په هغه ناروغۍ کې چې د مرکزی وريد کټير لاه لای د خورو تجویز کېږي چې د هضمی جهاز له لای د اپسنو خورو د تر لاسه کولو توان پکي له منځه خي.

**Nutritionist**

د تغذیي متخصص او کارپوه کس.

**Nutritious**

غذائي، خوراکي، قوت لرونکي.

**Nutriture**

د بدن د وضعیت او پکه د تغذیي سره.

**Nutritive**

مغذي، تغذیه وي.

**Nuttallia**

دا د وينې پرازیت دی چې آسانو کې ناروغۍ منځ ته راواړي.

**Nuttalliellidae**

دا د غنو له کورنې یوه ډله ده.

**Nuttalliosis**

په نوتالیا پرازیت اخته کېدنه.

**Nux**

دا یو ډول مېوہ ده.

**Nyct-**

دا یو مختارې دی چې د (شېپي، تیاره) معنی لري.

**Nyctalgia**

د شېپي له خوا د درد احساس.

**Nyctalope**

د شین ړوند. هغه خوک چې د شېپي خه له وي، شبکور.

**Nyctalopia**

د شېپي روندوالي حالت.

**Nycterine**

د شېپي پا خبده، د شېپي له خوا له خوبه راوېښدنه.

**Nycto -**

دا یو مختارې دی چې د شېپي معنی لري.

**Nyctohemeral**

د شېپي او ورځي اړوند.

**Nyctophilia**

د تیاره سره لېوالیا بنوونه.

**Nyctophobia**

د شېپي خخه وېره درلوونه.

**Nyctophobia**

د ورځي له خوا د غړله لاسه ورکول. د شېپي غړدرلوونه.

**Nyctotyphlosis**

د شېپي روندوالي حالت.

**Nyctaria**

د شېپي له خوا متیازې کول.

**Nydrazid**

د ایزوئیازید (Isoniazid) لپاره سوداګرېز نوم دي.

**Nylidrin**

د محیطی رکونود توسع ورکونکی درمل.

**Nymph**

د وربو په خبر په خینې آرتروپودا ګانو کې د ودبی یوه مرحله چې د لاروا او بلوغ تر منځ وی او د خپلو وروستیو مرحلو په خیر وی نوی زېپدلى له هګي خخه دغه کوچنی بعضًا د خپلو څوانو پولونو ته ورته بهه لري.

**Nymph-**

دا یو مختارې دی د کوچنی شوندې معنی ورکوي.

**Nympha**

د بنسخو د فرج د کوچنی شوندې د (Lahiumminus) په انيوول.

**Nyphectomy**

دا جراحی کېنلاړه ده چې د کوچنی شوندې غوشولو معنی ورکوي.

**Nymphaea**

د بنسخینه د تناسلی غري کوچنی شوندې ګنه شمېره.

**Nymphitis**

د کوچنیو شوندې التهاب.

**Nympho-**

دا یو مختارې دی د کوچنی شوندې معنی ورکوي.

**Nymphomania**

په بشؤو کې په لبونی بنه جنسی لپواليتا بشوندې چلنډ پیاوړتیا او د ناريئنه و سره په مفرط توګه د بنسخو د یو ځای کيدنې لپواليتا.

**Nymphoncus**

د کوچنیو شوندې پرسوب او لوئېدنه.

**Nymphotomy**

د کلاتبورس یا کوچنیو شوندې جراحی غوشولو کېنلاړه.

**Nystagmic**

د سترګو د ګاتو د اختلال یا پانډولي حرکت اړوند.

**Nystagmiform**

نیستګموس ته ورته

**Nystagmograph**

د سترګو د نیستګموس تاکونکی وسیله.

**Nystagmoid**

د سترګو د مدام نیستګموس حرکت ته ورته حالت.

**Nystagmus**

نیستګموس ، د سترګو کوبوالې ، د سترګو د ګاتو پرلپسی پانډولي رېبدونکی او غیر عادي چتک خوچبدونکی (عرضانی ، عمودی و خرخنده ، یا مختلط) اختلاجی حرکت دی.

**- Aural Nystagmus**

د غور د لایبرنت د اختلال له کبله، ویستیبولار نیستګموس.

**- Caloric Nystagmus**

کالوریک آزمایښت ، د (Caloric Test) په اندېل.

**- Cheyne's Nystagmus**

په سترګو خانګړي ریتمیک همغږي حرکتونه.

**- Disjunctive Nystagmus**

لېږي کبدونکی نیستګموس.

**- Dissociated Nystagmus**

نا هکمامه نیستګموس پدې دوول کې د دواړو سترګو حرکتونه سره مخالفه بهه لري.

**- End Position Nystagmus**

دغه نیستګموس چې په نورمال کسانو کې یوه لوري ته د زیبات کتلو په صورت کې منځ ته راخې ، د ګاز (Gaze)، په نهایت کې منځ ته راخې

**- Fixation Nystagmus**

دا دوں نیستګموس همه مهال منځ ته راخې چې یوه شی ته سترګو خېږشی، دا د ګاز (Gaze) پواسطه د ثبیت له مخي په سترګو کې منځ ته راخې.

**- Gaze Nystagmus**

دا دوں نیستګموس دکین او بنې لوري کتلو په مهال لیدل کېږي او منځ ته راخې.

**- Gaze Paretic Nystagmus**

دا د ګاز (Gaze) نیستګموس.

**- Labyrinthine Nystagmus**

دا د هلېزد لایبرنت په ناروغری کې ووي.

**- Latent Nystagmus**

دا کله چې یوه سترګه و ترېل شي لیدل کېږي.

**- Lateral Nystagmus**

جانبي نیستګموس د سترګو عرضی او بنفسه خوئښت.

**- Optokinetic Nystagmus**

نورمال نیستګموس ، همه مهال منځ ته راخې چې یوه شی د سترګو د لیدل لوډ ګر خخه تېږې.

**- Pendular Nystagmus**

پنډولار نیستګموس چې (to and fro) چې مساوی سرعت کې وي دا حالت لیدل کېږي.

**- Positional Nystagmus**

دا د کوپېږي د موقعیت له مخې لیدل کېږي.

**- Retraction Nystagmus**

د اترکشن یا سپزم اپوند نیستګموس.

**- Rotatory Nystagmus**

خرڅدونکي نیستګموس.

**- Spontaneous Nystagmus**

بنفسهوي نیستګموس چې د ویستیبولار سیستم د ځانګړي حرکت څخه پرته منځ ته راخي.

**- Toratory Nystagmus**

د باصرۍ محور په چاپېر د سترګو خودبخودي خربدل.

**- Undulatory Nystagmus**

د (Pendular) په انډول.

**- Vertical Nystagmus**

عمودي نیستګموس. بنکته او پورته لوري ته د سترګو خودبخودي حرکت.

**- Vestibular Nystagmus**

د دهلیز د نارو غیو او نیمکرتیاواو اپوند نیستګموس. چې پکې د سترګو حرکتونه (ریتمیک، بیٹ او تند)، اجزا لري.

**Nystatin**

نیستاتین، دا د اتنې بیوتیک ماده چې او د فنګسونو ضد په ځانګړې توګه د کاندیدیازس ضد اغېزې لري.

**Nystaxis**

د (Nystagmus) په انډول.

**Nyxis**

سوری کول، نیشتروهل، نېش و هل.

# O.O

داد انگلیسی پنځلسنم توری دی په طب کې ګنې شمېر لغتونو د لندې نښه (سبول بلکل کېږي).

## O

دا اوکسیجن (Oxygen) لپاره سمبول دی.

## O

ستړګه، د (Oculus) لپاره لندې نښه.

## O =Ω

اوم (ohm) یو واحد دی د اندازې تاکنې لپاره لندې نښه.

## O

پوینټ (Point) دا د نیم لپتر ته نېړدي واحد دی چې اته دانيې بې د یو ګیلن برابر کېږي. او د (Octarius) لپاره لندې نښه.

## O

خوله، سوری، د لري یا کوڅي خوله. او د (Opening) لپاره لندې نښه.

## Ω

د (Omega) لپاره لندې نښه د یونانی هجا خلورویشتم توری دی.

## O-

د (Ortho-) مختارې لپاره مخفف دی چې د هلوکو معنۍ ورکوي

## O<sub>2</sub>

د دود اتومه یا مالیکولی اوکسیجن لپاره سمبول دی.

## O<sub>2</sub>

د دواړه ستړګو ګاټو لپاره علامه ده.

## O<sub>3</sub>

د درې اتومه اوکسیجن ګډ جوړښت دی د (Ozone) لپاره لندې نښه.

## OA

د ستړګو البینیزم (Ophthalmic Albinism) لپاره لندې نښه ده.

## OAR

د فضائی څېړنو اداره (Office of Aerospace Research) لپاره لندې نښه ده.

## Oak

د څېړۍ لرګۍ، د څېړۍ ونه، د بلوط ونه.

## Oakum

د شاهدانې پاتې شونې الیاف چې پخوا په جراحې کې د جراحې پوشنو جوړولو لپاره ورڅخه کار اخیستل کبده.

## Oaralgia

د هګۍ خالي درد.

## Oaric

د هګۍ خالي اړوند هګۍ خاليز.

## Oario-

دا یو مختارې دی او د هګۍ خالي معنۍ ورکوي.

## Oarium

هګۍ خاله، د (Ovarium) په انډول.

## Oases

د (Oasis) لپاره د ګنې شمېر لغت دی.

## Oasis

په یوه ناروغه یا ناسالمه برخه کې د یوه روغ تکي یا روغې برخې شتون.

## Oat

سارایې، صحرائی، اور بشی.

## - Oat Cell Carcinoma

اوټ حجروي کارسینوما، د برانش سرطان یو ډول دی چې د ہړې وړې (کوچنې) حجری اخته کوي.

## Oath

قسم، سوګند، لوړه اخیستل، لوړه کول، هوډکول.

## -Oath of Hippocrates

د هایپوکرات سوګند نامه چې نوموري په لاندې ډول سره برابره کړي ده:

“زه په آپولو روغتیا روکونکي، په اسکولاپ سوګند خورم، په هيٺيا سوګند خورم، په پاناسه سوګند خورم او تول خدایان او معیودان شاهدان ګنهم چې لاندې تکي او لیدنې په تول قولت سره په پام کې لرم او پر هغه عمل کوم هر هغه چا چې دا مسلک او فن مانه رازده کړي لکه د خپل پلار او مور په شپږ ګران او خواړه ګنهم او د هغه سره په ګډه ژوند کوم او د لزوم په صورت کې خپلې زده کړي او زېرمې له هغه سره وېشم، د هغه زامن تو ده وروړي په ستړګو ګورم او که چېږي هغنوی ددغه مسلک سره مینه وړي پرته له حق الزحمي او شرایطه هغنوی ته ورزدہ کوم د زدہ کړي لازمه قوانین یوازي خپلوا زامنوا او د استاذ اولادونو او نورو هغه کسانو یا شاګردانو چې ددغه مسلک د زدہ کړي لپاره یې نومونه لیکلې دی او ددې مسلک مقررات یې منلي دي ورزدہ کوم زه به د خپلوا ناروغانو د خپلې بنېګنې لپاره تر خپل وس او توان پوري په دقیقته توګه د غذایي دستورونو او



**- Lifelong Obesity**

دا د ماشومتوب له وخت چاغي پيل کوي او د شعми انساجو په شمپرا او اندازه کي زیاتوالی منځ ته رائي.

**- Morbid Obesity**

پدي حالت د عادي حالت خخه دوه يا درې چنده وزن زیاتوالی موسي چې د شديد ډول ژوند تهدید کونکي تشوشاتو سره نښاني ملي وي.

**- Simple Obesity**

ساده خربوالی، د هېر خوارک له کبله چاغي، **Exogenous Obesity** په انډول.

**Obex**

د **Ependyma** ضخيم او پېړوالی چې د خلورم بطین د ریښي د لکي په زاویه کي لیدل کېږي.

**Obey**

منل، غاره اینسودل، قبلول، ډچا خبره منل.

**Obfuscation**

د ذهن تتوالي، ګنګس کول، مبهمي، مبهم کول، خپړيتيا، نا مشخص کول.

**Obfuscate**

د ذهن تتوالي، ګنګس کول، سرخرخي، خپړکول، نا مشخص کول، مبهم کول.

**Objective**

افاقۍ، واقعي، هغه شيابن چه خارجي وجودولري او د شخص نظر پکي دخل ونلري عيني، يعني هغه خه چې په سترګو لیدل کېږي، بهرنې، د درک وړ، موڅه، هدف، عدسيه، د ميكرو سکوپ د عدسي دستګاه چې د نظر په خيز ته نېړدي وي.

**-Achromatic Objective**

اکروماتيک شې عدسيه.

**- Dry Objective**

د وج شيابنو عدسيه.

**- Immersion Objective**

د ډوبونکي (غوطه کونکي) شې عدسيه دا ډول عدسي دی چې د مایع يا غورو په کارپدنې له کبله کار کوي.

**- Objective Sign**

د ناروغانو ګلينيکي نښاني چې د ناروغۍ په لوکي د ڈاکټر پذربعه لیدل شئ.

**Obligate**

ملزم، مجبور، مقيد، اجبار، ناچاره، اړکول، اړايستل

، ( مجبورول )، ګومارل، مؤظف کول (توظيف)، متعهد کول، مقيدکول.

**Obligation**

اجبار، اړتیا، مجبوریت، قید تعهد، هرومرو مکلف والي.

**Obligatory**

واجب، جبری.

**Oblige**

اړکول ( مجبورول )، ګومارل، مکلف کول، خوشالول.

**Oblique**

کوب، مایل، اربیب، ریوندہ.

**- Oblique Fascia**

مایل صفاق، مایل خاړ.

**- Oblique Fissure**

مایل درز، مایل چاود لکه د سېرو د علموي او سفلی لوپونو تر منځ درز.

**- Oblique Fracture**

د هدوکي مایل ډول ماتېدنه، مایل کسر.

**- Oblique Muscle**

مایله عضله لکه د ګېډي د جدار په برخه کي یا د سترګو ګاتني د حرکاتو کنترونکي دوه عضلي.

**- Oblique Plan**

د اناټومي له پلوه د بدن د غړو خخه د مایل ډول تېربیدونکي خط مایل پلان بلل شی.

**Oblliquely**

په ریوندہ ډول.

**Oblliquity**

کوبوالی، ریوندہ والي، مایل توب.

**- Litzmann's Oblliquity**

د ډوبونکي په کانال کي د ماشوم د کوپړي د ډاری ( جداري ) ډیوکي مایلوالی شتون چې ورنه د ماشوم د کوپړي د **Inclination** ( بنه ویل کېږي )

**- Nagele's Oblliquity**

د کوپړي د جداري ( باریتال ) ډیوکي د قدام برخې د ډوبونکي کانال کي رابنکاره کېډنه چې د دوه جداري ډیوکو قطر د حوصلې د کېږي په پرتله مایل حالت ولري.

**Obliterate**

تپل، تپونکي کړنه، کاملاً تخریب کول، تپل، ګرول، هیرول پاکول، کوره کول ( محوه کول )، له مینځه وړل، فسخ کول.

**Obliteration**

بندېدنه، انسداد، تړ، توبنې، بلاک کېدنه، استحاله.

**Oblong**

اوړدوزمه، اوړد غهېدلې مستطیل، اوړدغاری، مستطیل.

**Oblongata**

بصل النخاع، بصله، د ماغزو د پیاز برخه.

**- Medulla Oblongata**

د مېډولو او بلانګاتا د مرکزی عصبی سیستم یوډ برخه.<sup>55</sup>

**Oblongatal**

د مېډولو او بلانګاتا اړوند، بصل النخاعي.

**Obnoxious**

ناوره، کړغین، زیان رسونکي، مضر.

**Obscene**

کرغیز، بدمرغه، ناولی، ناوره، احمق.

**Obscure**

تیاره، تت، خړ، پیکه، خپ، تغښتی، پت مېهم، کړ کېچن.

**Obscurity**

خپوالی، تتوالی، خپوالی.

**Observable**

دلیدوړ، دکنۍ وړ، مراعات کوونکي.

**Observant**

پام لرونکي، ساتونکي (رعايت کوونکي).

**Observation**

لیدنه، کتنه (مشاهده)، یادونه.

**- Observation register**

د هغه ماشومانو ریکاره چې د لنګون پرمھال یا لنډه موډه وروسته ستونزه لړی نود تعقیب په موخد مراقبت او خارني ته اړیا لري.

**Observe**

کتل، ساتل (رعايت کول)، اجراکول (لکه د مراسمو).

**Obsess**

خورول، پکوکول، کپول، ډارول.

**Obsession**

څور، کپاو، رېږ، انديښنه، سودا، وسوسه، د ذهن بشکلا او اشغال، داسې چې ذهن او ماغزو دومره تر فشار لاتدي وي نابسايسنه او غير معمول کارونه ناوره کارونه ترسره کېږي، تویش کول.

**Obsessional**

وسوسه یې، سودایې، تشویشي.

**Obsessive**

وسوسه یې- اضطرابي، د (Compulsive) په انډول.

**- Obsessive Action**

وسواسي عمل او کېنه ترسره کول.

**- Obsessive -compulsive Disorder**

عقلی اختلالات دی چې پکي تکرار ډول وسواسي عملونه تر سره کېږي.

**Obsolescence**

تدریجی زوروالي، ورو ورو زړیدنه.

**Obstetric**

ولادي، زړون لنګون د علمي څېړني او عملی کارونو اړوند صفت، قابله ګي اړوند.

**- Obstetric Patient**

ولادي ناروغه هغه بشخه چې د لنګون لپاره روغتونه ته راولر کېږي.

**Obstetrical**

دادایي توب اړوند. د ولادي اړوند، د زړونې اړوند صفت د لنګون اړوند.

**- Obstetrical Forceps**

ولادي فورسپس چې د لنګون پرمھال تری کار اخیستل شي.

**- Obstetrical Procedure**

ولادي پروسیجر او طرز العمل.

**Obstetrician**

ولادي تخصص، د بلاربتاب او زړونې په اړوند پوهه داکتر، د ولادي متخصص.

**Obstetrics**

د بلاربتاب او زړونې یا لنګون اړوند علم او پوهه دايي توب، قابلګي، له بشخه سره دلنګيدو په وخت مرسته.

**Obstipation**

قبضیت، د کلکو او چو غایطه موړو "غولو" کولو حالت چې دا په خو ورخو کې یو وار ترسره کېږي.

**Obstruct**

خندې اچول، بندېزاچول، اړیکې اچول.

**Obstruction**

انسداد، بندېښت، ودرېدنه د بهر.

**- Large Intestine Obstruction**

د غتيو کولمو بندېښت.

- Small Intestine Obstruction	د کوچنيو کولمو بندېت.	<b>Occipita</b>	د تاړاک هډوکي، د کوپري، د شا برخې هډوکي.
<b>Obstructive</b>	خندناچونکي، د انسداد لامل، د بندېت لامل.	<b>Occipital</b>	د تاړاک هډوکي، د کوپري، د شا برخې هډوکي.
- Obstructive Jaundice	انسدادي زېږي، د صفرائي لزو تړلي حالت.	<b>- Occipital Bone</b>	د کوپري، د تاړاک هډوکي.
- Obstructive Lung Disease	د سرو توونکي ناورغئي لکه، Emphysema او Bronchitis په خېږ.	<b>- Occipital Condyle</b>	د کوپري، هډوکي د تاړاک ګردې برخه چې د Atlas، فقرۍ سره مفصل جوروی.
- Obstructive Sleep Apnoe	د خوب پرمھال د یوچا د تنفس ودرېدل او سوئزه منځ ته راتلل چې د خارپا او خربو لامل ګرځي.	<b>- Occipital Lobe</b>	د کوپري، د تاړاک هډوکي سره ترلي د ماغزو (دماغي)، لوب برخه چې په دواړه نيمکري کې شتون لري.
<b>Obstruent</b>	تړونکي او قبض کوونکي درمل.	<b>- Occipital Notch</b>	د دماغ د نيمکري د بشکته خندي هغه تکي چې د سطحي برخه کې ليندي، (قوس)، لري.
<b>Obtain</b>	لاس ته کول، حاصلول، ګنيل.	<b>- Occipital Position</b>	په زېړونه کې د ولادي په کانال کې د تاړاک د هډوکي لومړي رابنکاره کېدنه.
<b>Obtrusive</b>	هغه تندب چې له ورايه بنسکاري. په یو چا یا نورو باندي خان تېل.	<b>Occipitalization</b>	د اوکسپیتال هډوکي سره د لومړني فقرۍ جوش خورل يا پیستون.
<b>Obtund</b>	پخول، وزل، له منځه ورپل، غېر حاد ګرڅول، د هوښ کمبېت.	<b>Occipito-anterior</b>	د اکسپیتیت قدام د ماشوم زېړون پرمھال
<b>Obtundation</b>	د شعور اختلال، لشعوره کېدنه.	<b>Occipito-cervical</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) هډوکي او غاري هډوکو اړوند.
<b>Obtundent</b>	آرامه او هوسا کوونکي درمل، مرهم کوونکي درمل، د درد کمولو توان، د شعور خرابتیا پېښونکي.	<b>Occipito-frontal</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) هډوکي او تندی هډوکي اړوند.
<b>Obturation</b>	د بدنه خنده د یو خه د وتلو بندېت لکه ګلکو غایطي موادو بندېت په ریکتیوم کې، قبضيت.	<b>Occipito-mastoid</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) هډوکي او مستوئید هډوکي اړوند.
<b>Obturator</b>	تړونکي، مسدود کوونکي، انسدادي عضله هغه (غشا، پيسک یا حجاب) چې په طبیعي یا مصنوعي توګه خوله وټري یا سورې بې بند وي.	<b>Occipito-mental</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) هډوکي او زنې هډوکو اړوند.
- Obturator Foramen	تړونکي سورې، او بتوراتور فورامین د (Hip Bone) هډوکي په منځ کې چې د Acetabulum جوف تر خنګ واقع دي.	<b>Occipito-parietal</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) هډوکي او جداري هډوکي اړوند.
<b>Obtusion</b>	د اعصابو راوېستل، بې حسه کول، پرته له اعصابو کول، د احساس پخول او کمول.	<b>Occipito-posterior</b>	د اکسپیتیت خلف د ماشوم زېړون پرمھال
		<b>Occipito-temporal</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) هډوکي او صدغې (تېک)، هډوکي اړوند.
		<b>Occipito-thalamic</b>	د تاړاک (اوکسپیتال) د ماغزو لوب او تلاموس اړوند.

**Occiput**

د کوپې، د تاراک (اوکسپیتال) هلووکې.

**Occlude**

سره نیادی راول، جوخت کول، غبرګ کول.

**Occlusal**

د تړل کېدو سره په تړ او کې، د کوچنيو او لویو طواحنو غابښونو ماسغوي سطحو په اړه کارول شی.

**Occlusion**

تړل شوی، جوخت کول، مسدود.

**- Abnormal Occlusion = Malocclusion**

غیر نورمال تړل شوی.

**- Afunctional Occlusion**

غیر وظيفوي تړل شوی.

**- Anatomic Occlusion**

اناتوميک تړل شوی، یا جوخت شوی.

**- Balanced Occlusion**

انډولیز جوخت کېدنه د غابښونو تړل کېدل په داسي حال کې چې د هغه ډیټی همغږې تړ او حفظ شی.

**- Coronary Occlusion**

د زړه د یوه اکلیلی شریان تړل کېدنه.

**- Centric Occlusion**

مرکزي تړل کېدنه هغه مهال تړل کېدنه چې بښکتنې ڈامنه د خپل مرکزی موقعیت خڅه بل موقعیت ته خوختښت ونکړي.

**- Eccentric Occlusion**

د ڈامنې له مرکزه د بهرنې برخې جوخت کېدنه. هغه مهال تړل کېدنه چې بښکتنې ڈامنه د خپل مرکزی موقعیت خڅه بل موقعیت ته خوختښت وکړي.

**- Functional Occlusion**

وظيفوي جوخت کېدنه.

**- Habitual Occlusion**

عادتي جوخت کېدنه یا تړل کېدنه. د مانديبولاپه وړاندې د مګزیلاډ غابښونو پرسی اړیکه هغه مهال چې د دواړو ڈامنو غابښونه په اعظمې ډول یوله بل سره نښبلدلي وی.

**- Lateral Occlusion**

جانې جوخت کېدنه یا تړل کېدنه. هغه مهال د غابښونو تړل چې لاندېنې ڈامنه د مرکزی اکلوزن بنی او کین لوري ته خای بدلو کړي.

**- Lingual Occlusion**

دا هغه ډول ناوره تړل کېدل دي چې په هغه کې د نارامل غانښي قوس په پرتله د زېږي وضعیت کې خای لري، دا د زېږي غیر نورمال جوخت کېدنه د غابښونو نورمال قوس په وړاندې بلل شی.

**- Mesial Occlusion**

دنته یا وسطی لوري ته جوخت کېدنه یا تړل کېدنه یا دا چې د غابښونو منځ ته راتګ دنته او وسطی لوري ته.

**- Normal Occlusion**

نورمال ډول جوخت کېدنه پدې کې په مرکزی حالت کې د پورتنيو او بښکنیو غابښونو پیوستون شتون لري.

**- Protrusive Occlusion**

قادام ته ترنډ د (Anterocclusion)، په اندول.

**- Retrusive Occlusion**

خلف ته ترنډ او جوخت کېدنه د (Distoclusion)، په اندول.

**- Traumatic Occlusion**

د ترضیض له کبله تړل او جوخت کېدنه.

**Occlusive**

د تړل کېدنبې او جوخت کېدنبې یا انسداد او پوند.

**- Occlusive Stroke**

هغه ضعف (شاک) چې د وینې د علقۍ (Blood Clot)، له امله وی.

**- Occlusive Therapy**

د سترګو د حول لپاره درملنډه ډېچې پکې سترګه که ت پل شې تر خوستړګه سمون و مومې.

**Occult**

پتې له نظره، د نه لیدنې وړ، له لید خڅه ورکبدل.

**- Occult Blood**

د وینې پرن شوې توټه، د وینې علقه.

**Occupancy**

نیونه، لاس ته راوستنې، اشغال، خپلونه، ډکونه، دنده، پیشه، مسلک.

**- Bed Occupancy Rate**

په یوه روغتون کې د ناروغانو پذرעה د بسترونو اشغال یا ډکوالی حالت خرګندویه دئ چې په سلنې بندول شنی لندې تښه بې (BOR).

**- Occupancy Rate**

په یوه روغتون کې د ناروغانو پذرעה د بسترونو اشغال یا ډکوالی حالت خرګندویه دئ د نیولو چټیکتیا بندونه.

**Occupant**

یوونکې، لسته کوونکې، لاندې کوونکې لکه په روغتون کې ناروغان.

**Occupation**

نیونه، خپلونه، دنده، حرفة، مسلک.

**Occupational**

حرفوی، کسبې، د حرفي او مسلک پورې تړلې.

**- Occupational Asthma**

حرفوی استما (سالندې) ناروغۍ چې د مواد او توکو سره د

<p><b>تماس له امله وی</b></p> <p><b>- Occupational Dermatitis</b> حرفوی درماتیت، د مسلک سره د تپلو الرزن توکو اړوند د پوستکی التهاب.</p> <p><b>- Occupational Disease</b> د کاروبار پوري تپلي ناروغۍ لکه پسیتاکوزیں.</p> <p><b>- Occupational Hazard</b> د کاروباری کارونو اضرار او تاوانونه یا خطرې.</p> <p><b>- Occupational Health Nurse (OH nurse)</b> مسلکي روغتیاپال نرس.</p> <p><b>- Occupational Medicine</b> حرفوی او مسلکي طبایتی چاري.</p> <p><b>- Occupational Therapist</b> حرفوی او مسلکي طبابت او درملنه کوونکي.</p> <p><b>- Occupational Therapy</b> مسلکي درملنه، حرفوی درملنه، د یولپ کاروبارونو تر سره کولوپېر ربعة د یولپ ناور غیيو درملنه.</p> <p><b>Occupy</b> نیول، اشغالول، خپلول لاسته کول، لگیاکول، بوختول.</p> <p><b>- Space Occupying Lesions</b> د فضائکانو اشغالوونکي ناروغۍ لکه دماغي توموروونه، داني، سیستونه او نور.</p> <p><b>Occur</b> پینیدل، واقع کيدل، په یادیدل، په زړه کيدل، موندل کيدل، خرکنیدل.</p> <p><b>Occurrence</b> وقوع، پینبدنه، واقع کيدنه، ناببره پرپینیدنه، پیننه.</p> <p><b>OCD</b> د تشوши ناروغیو او اختلالونو پ (Disorder) لپاره لنډه بشنه.</p> <p><b>Ocellus</b> په حشرو او نورو غېر شمزې لرونکو ژوو کې یوه ساده کوچني ستړکه، د پړانګو او روښانیې په پړاندې ساده حساس غږي، د یوې مرکب ستړکې یو واحد ستړکې ته ورته ګردې رنګې پلاک.</p> <p><b>Ochromium</b> د شیزومایسیت د کورنۍ یوه ډله میکروب.</p> <p><b>Ochrodermatosis</b> هغه حالت چې د پوستکی د ژپپی سره بنسکاره کېږي.</p>	<p><b>Ochrodermia</b> د پوستکی ژپروالی.</p> <p><b>Ochrometer</b> دا یوه دستګاه د چې شعریه رګونو فشار تاکنې لپاره ده.</p> <p><b>Ochrometry</b> د اوکرومیتر پواسطه عملیه ترسه کول.</p> <p><b>Ochronosis</b> په پوستکي او د بدنه ځانګړو انساجو (غضروف، وتر، فیبروزی نسج) کې د الکاپتون اجسامو د راتبولبدنی له کبله تور اوختنه د چې د میتابولیزم د اختلال له کبله وي چې د انساج رنګ ته تور بخن بدلون ورکوي.</p> <p><b>- Ocular Ochronosis</b> د ستړګو اکرونوزس.</p> <p><b>Ochronotic</b> د اکرونوزس اړوند.</p> <p><b>Octa-</b> دا یو مختارې دی چې د (اټه) معنی ورکوي.</p> <p><b>Octad</b> اټه ګونې.</p> <p><b>Octagon</b> اټه اړخیزه شکل.</p> <p><b>Octagonal</b> اټه اړخیزه، اټه ګوتې، د اټه کنجونو لړونکي جو پښت.</p> <p><b>Octan</b> اټمه، د اټه خڅه یو.</p> <p><b>Octanol</b> اوکتانول (هر یو د خلور الکهولو خڅه چې بې رنګه بهنه لری او د <math>C_8H_{17}OH</math>) فورمول خاوند دی.</p> <p><b>Octano-</b> اوکتانو، دا یو مختارې دی او د اټه معنی بشپړوی.</p> <p><b>Octanophagia</b> اوکتیانوفجیا، د ختو او خاور و خورل، ختی خورل.</p> <p><b>Octapamine</b> اوکتیاپامین، سمپاتومیمیتیک امین ګروپ لړونکي درمل دي چې دا د کبد د ناروغیو له کبله د تایروزین د نه استقلاب خڅه منځ ته راځي.</p> <p><b>Octapeptide</b> دا هغه ډول پیپتايد دی چې د هایدرولایزس خڅه یې انه</p>
---	--

چوله امینو اسیدونه لاس ته راخی. د سوماتوستاتین یو سنتیتیک انالوگ دی چې اسیتیت ایتر په بنه د هضمی جهاز د غدوی تومورو نو د نښو نښانو او پانکراس تومور درملنه پري کېږي.

### **Octaploid**

د اته او کتابلوئید خانګړیاولوونکي.

### **Octaploid**

د اته کروموزوم دستگاه درلودونکي.

### **Octavalent**

د اته ظرفیته لرونکي.

### **Octin**

د **Isometpten**، لپاره چې د سمپاتیک پېښې کوونکي او سېزم ضد دی تجارتی نوم دي.

### **Octipara**

هغه بسخه چې اته خله بلازبه او اته ماشومان یې زېرولي وی.

### **Ocul (O)-**

دا یو مختارې دی د سترګي معنی ورکوي.

### **Ocular**

د سترګي اړوند، بصری، عیني.

#### - **Ocular Dominance**

هسي حالت چې یو حوك خپله یوه سترګه له بلې سترګي ډره وکاروی

#### - **Ocular Prosthesis**

د سترګي بروتیز، مصنوعی سترګه، غلطه سترګه.

### **Oculi**

سترګي، ګن شمېر سترګي. د **Orbicularis Oculi** په آندوول.

### **Oculist**

د سترګي متخصص ډاکټر، د **Ophthalmologist** په آندوول.

### **Oculo-**

دا یو مختارې دی او د سترګي معنی لري.

### **Oculocutaneous**

د سترګي او پوستکي اړوند، جلدی، بصری.

### **Oculofacial**

د مخ او سترګي اړوند، وجهي - بصری.

### **Oculogyration**

د سترګي د ګاتېي حرکت.

### **Oculogyric**

د سترګي د ګاتېي حرکت اړوند.

### **Oculomandibulodyscephaly**

هغه مهال چې د سترګي د ناروغیو سره مل د مخ د سر کوپري د هیوکو غبرګ سو اشکال او نیکې تیاوې شته والی ولري.

### **Oculometerscope**

د سترګو د دنه کتنو لپاره وسیله.

### **Oculomotor**

د سترګو د حرکات اړوند. حرکي بصری.

#### - **Oculomotor Nerve**

د سترګو محرك عصب د درې به قحفی زوج چې د سترګو حرکات کنترولوی.

### **Oculomotorius**

د سترګو د حرکت اړوند، د سترګو حرکي عصب.

### **Oculomycosis**

د سترګو فنګسي ناروغۍ.

### **Oculonasal**

د سترګي او پوزي اړوند.

### **Oculoplethysmography**

د سترګو د دنه فشار تاکې لپاره وسیله ده.

### **Oculopupillary**

د سترګي د کسي (توری) اړوند.

### **Oculus**

د سترګه، بصر، د **Eye**، په انډول.

### **D.O**

طبی د سترګو طبیب چې یوازې د سترګو لپاره بنيښه يا عينکي جو رووي او لمبر د سترګو تاکې د **Doctor of Optometry** لنډه نښه ده.

### **OD**

بنی سترګه، د **Oculus Dexter**، د لنډه نښه ده.

### **OD**

د اندازي (ډوز، زیاتوالی، د **Over-dose**) لنډه نښه ده.

### **OD**

د ورځي یوڅل، د **Once a Day**، د لنډه نښه ده.

### **o.d.**

هره ورڅ. چې بشپړه بنه یې (**Omni Die**) ده لنډه نښه بلل شې.

**ODA**

د عملیات برخی مرستیال (Operating Department) Assistant لندہ نښه ۵۵.

**Oddity**

عجیب والی، تماشه والی، عجیب سری یاشی.

**Oddly**

تماشه یا په عجیب ډول.

**Odious**

خوابیدونکي، د کړکې وړ، بوي ناک، کړغېږن.

**Odont(O)-**

دا یو مختارۍ دی چې د غابن معنی ورکوي.

**Odontalgia**

اوڈتیالجیا ، د غابنونو درد.

**- Phantom Odontalgia**

د غابن د حفری نیورالژی.

**Odontectomy**

اوڈتیکتومی، د غابن راوېستنه.

**Odontexesis**

پاک کول، د غابن توال او خلا ورکول.

**Odontiasis**

د غابن راوته او یا هر راز اختلال د هغه له کبله.

**Odontic**

غابنیز ، غابنی لرونکي ، د غابن اړوند، غابنی.

**Odontinoid**

د غابن د مادې جوړ تومور.

**Odontitis**

د یوه غابن التهاب.

**Odonto -**

دا یو مختارې دی او د غابن معنی بشپړوو.

**Odontoblast**

دا د منضم نسج حجره چې د غابن د پولپ بهرنې مخ  
مجاور د غابن عاج جوړښت منځ ته راوري.

**Odontoblastoma**

د اوډاتوبلاست حجراتو جوړ تومور.

**Odontoclamis**

د یوه غابن پر مخ د وریود نسج کتلې منځ ته راتګ.

**Odontoclasis**

د یوه غابن ماتبدنه.

**Odontoclast**

دا یوه غتیه حجره چې خو هستې لري او شیدو غابنونو د  
رینېسي په جذب کې ګډون کوي.

**Odontodynia**

د غابن درد. د (Odontalgia) په انډول.

**Odontogen**

اوډتیوجن، د غابن منځ ته راپروونکي ماده، غابن  
جوړونکي.

**Odontogenesis**

د غابن د منځ ته راتللو میکانیزم ته ویل کېږي.

**Odontogenetic**

د اوډاتوجنیزس اړوند.

**Odontogenic**

د اوډاتوجن (Odontogen) اړوند.

**Odontogeny**

د اوډاتوجنیز (Odontogenesis) په انډول.

**- Odontogeny Imperfecta**

غیر حقیقی غابن منځ ته راتګ په غیر نورمال یا نیمګړې بهه  
غابن منځ ته راخې.

**Odontography**

د غابن توصیف، د غابن راډیوګرافی.

**Odontoid**

اوډتیوئید، غابن ته ورته، د غابن په خبر جوړښت.

**- Odontoid Process**

غابن ته ورته جوړښت چې د یو فقری خخه راوتلي بهه لري.

**Odontolith**

اوډتولیت، د غابن کانې، د غابن ډېره، په غابن د  
کلکو موادر سوب.

**Odontology**

د غابنونو د خپرني اړوند علم او پوهه.

**Odontolysis**

د غابن ویجا پدنه یا د غابن له منځ تلنې د غابنی نسج  
بیا جذب.

**Odontoma**

د غابن د منځ ته راتلونکو انساجو خخه جوړ شوی  
تومور.

**- Ameloblastic Odontoma**

دا میلوبلاست او غابن د حجراتو ګډ تومور.

**- Composite Odontoma**

مرکب او دانتوما تومور چې د مینا او عاج دواړو نسجونو  
تومور دی.

- <b>Coronary Odontoma</b>	د تاج برخی اوانتوما تومور.	په انډول.
- <b>Folicular Odontoma</b>	د غابن د فولیکول او دانتوما تومور.	در دنake اور بندنه.
- <b>Radicular Odontoma</b>	هغه تومور چې د غابن په ربینه کې منځ ته رائي.	دا یو روستارې دی او د درد معنی ورکوي
<b>Odontopathic</b>	د غابن ناروغي اړوند.	دا یو مختارې دی او د درد معنی ورکوي ، د (Odyno-) په انډول.
<b>Odontopathy</b>	د غابن هر راز ناروغي ته ویل کېږي.	د درد د اندازې تاکني ډله یا وسیله.
<b>Odontoperiosteum</b>	د غابن د پستلو وروسته وینه بهبدنه.	در دنake بلع کول، د خوراک یوې مری (کې)، تبرولو په محال د مری د درد احساس.
<b>Odontorrhagia</b>	د غابن د پستلو وروسته د کتل کړنلاره.	<b>Oe-</b>
<b>Odontoscope</b>	هغه هینداره چې غابن پري کتل کېږي.	دا یو مختارې دی (E-) په څېر معنی بشپړوی او ورته دی.
<b>Odontoscopy</b>	د او دانتوسکوب پواسطه د کتلو کړنلاره.	<b>Oedema</b>
<b>Odontosis</b>	د غابن منځ ته راتګ، د غابن وده مومندنه.	اذیما ، پرسوب ، د (Edema) په انډول. په انساجو کې د مایع د نېکبدنې حالت دی چې د پرسبدنې حالت پېښوی.
<b>Odontosis</b>	د یوه غابن غوشول، د غابن وده مومندنه.	- <b>General Oedema</b>
<b>Odontotomy</b>	د یوه غابن غوشول، د غابن پري کول.	عمومي اذیما چې پکې ټول بدن په اذیما او پرسوب اخته وی.
<b>Odontotrypy</b>	د غابن سوری کول.	- <b>Lower Extremity Oedema</b>
<b>Odor</b>	بوی، د بویولو احساس، بنه بوی، شهرت.	د پېښو برخو اذیما شتون.
<b>Odorant</b>	هر هغه مواد چې د بوی احساس وباروي.	- <b>Nonpitting Oedema</b>
<b>Odoriferous</b>	خوشبوی.	هغه ډول پرسوب یا اذیما چې د ګوتې فشار راړولو او بېرته پر پېښدلو وروسته چېټک له منځنه هئي او په هماغه برخه کې رژوره پاتې کبدار ټريو مهاله پاتې کېږي.
<b>Odorous</b>	خوشبویه.	- <b>Pitting Oedema</b>
<b>Odour</b>	بوی، بنه بوی، شهرت.	هغه ډول پرسوب یا اذیما چې د ګوتې فشار راړولو او بېرته پر پېښدلو وروسته چېټک له منځنه هئي او په هماغه برخه کې رژوره پاتې کبدار ټريو مهاله پاتې کېږي.
<b>Odourless</b>	بې بویه ، بوی نلړونکي.	- <b>Pulmonary Oedema</b>
<b>Odyn -</b>	دا یو مختارې دی او د درد معنی ورکوي ، د (Odyno-) په انډول.	د سړو اذیما . ریوی اذیما.
		<b>Oedematous</b>
		اذیمائی ، پرسبدلې د (Edematous) په انډول.
		<b>Oedipal</b>
		د (Oedipus) اړوند.
		<b>Oedipus</b>
		دا روانې - عقلې اختلال دی.

**Oedipus Complex**

هغه ډول عقلی سروانی ناروغی ده چې یو ماشوم د اسی احساس کوي چې د خپلې مور سره د پلار په خبر جنسی رابطه تینګه کړي .

**Oesophag-**

دا یو مختارې دئ او د مری (Oesophago-) معنی بشپړوی .

**Oesophageal**

د مری، (Oesophagus) اړوند صفت .

**- Oesophageal Hiatus**

د حجاب حاجز پردي یو سورې دی چې مری ورڅه تېږېږي .

**- Oesophageal Varices**

د مری، وریدی وریکووزس ، د مری ورپدی پرسوب .

**Oesophagectomy**

د مری، د غوشولو جراحی عمليات .

**Oesophagi**

د (Oesophagus) لپاره ګنه شمېړه .

**Oesophagitis**

د مری، التهاب .

**Oesophago-**

دا یومختارې دئ او د مری معنی ورکوي .

**Oesophagocèle**

هغه حالت چې پکي د مری، له جدار خڅه مخاطی غشا راوته وکړي .

**Oesophagogastroduodenoscopy**

د مری، معدی او اثناعشر کتنه د انوسکوپ په ډرېعه .

**Oesophagojejunostomy**

د مری، او اثناعشر تر منځ د تفمم جراحی عمليات .

**Oesophagoscope**

د مری، د لیدني لپاره وسیله ده

**Oesophagoscopy**

د ایزوفاګوسکوپ په ډرېعه د مری، د کتنې کړنلاره .

**Oesophagostomiasis**

د ایزوفاګوسٹوم په اتتان یا چینجې اخته کېدنه .

**Oesophagostomy**

د تغذیې به موخه د جراحی عمليات په ډرېعه د مری، واژولو کړنلاره .

**Oesophagostum**

داد ګردې چینجیو له ډلې دی چې د حیواناتو په کولمو کې ژوند کوي .

**Oesophagotomy**

د جراحی عمليات په ډرېعه د مری، واژولو کړنلاره .

**Oesophagus**

مری، د هضمی کانال د خولې پسی لومړنی تلهکه چې تر معدی (ژرندي)، او بد والي لري .

**Oestradiol**

بنځینه هورمون دی چې د هکې خالې خڅه افرازېږي او د ثانوی جنسی ودې او صاف تنبه کوي او پاروی .

**Oestriol**

د پلاستتا په ډرېعه افرازېدونکې هورمون دی چې د بلازې بنځۍ په متیازو کې بې مستحضرات موندل شې .

**Oestrogen**

د استروجن هورمون دی چې د هکې خالې خڅه افرازېږي او د ثانوی جنسی ودې او صاف تنبه کوي او پاروی .

**Oestrogenic Hormone**

استروجنی هورمون مصنوعی جوړېږي .

**Oestrone**

د استروجن هورمون یودول دی د هکې خالې خڅه افرازېږي ، د (Estrone) په انډول .

**Oestrus**

دا د مچانو له ډلې خڅه دی چې لزاوا بې د شخوند وهونکو په پوزه او سینوس کې د پرازیت په خبر ژوند کوي .

**Of.**

د (Official) په انډول .

**Official**

مامور ، اداري، رسمي، دفتری، هغه درمل چې فورمول او اندازه بې د فارمکولوژستانو فارمکوې کې د تائید و پېړې خېدلې وي .

**- Official Drug**

رسمى درمل هغه چې د کارولو جواز لري او په فورمول کښې بې نوم شتون لري .

**Officially**

په رسمي توګه .

**Officinal**

درملیز، درملی، طبی.

**OGD**

ایزوفاگوگاستروودیدینوسکوپی د ایزوفاگوگاستروودیدینوسکوپی (Oesophagastroduodenoscopy) لیڈه نښه ۵۵.

**OH**

د هایدروکسیل (Hydroxyl) گروپ لپاره نښه ۵۵.

**- OH Nurse**

مسکنی روختیاپال نرس چې د (Occupational Health) نښه ۵۵ نرنګه نښه ۵۵.

**Ohm**

دا د برښنا مقاومت معادل دی چې دغه بهیر بواپیږ د یوه ولت پواسطه منځ ته راخی.

**Ohmmeter**

د اوم د تاکلو وسیله.

**OI**

د هیوکی جورپدنی کې نیمگړتیا ، د (Osteogenesis) لپاره نښه ۵۵.

**-oid**

دا یوروستارپی، دی چې د ورته معنی ورکوی.

**Oidiomycosis**

کاندیازس، د (Candidiasis) په انډول.

**Oil**

غور، غورینه مایع، د سوئبدنی لپاره تېل د غورولو تېل، غوری.

**- All Spice Oil**

د (Pimento Oil) په انډول.

**- Almond Oil Bitter**

تریخ د بادام غورپی شحم لرونکی.

**- Almond Oil Express**

د بادامو غورپی.

**- Almond Oil Sweet**

د خوبو بادامو غورپی.

**- Animal Oils**

حیوانی غورپی، هغه غور پا تېل چې له حیوانی وازو د خخه پلاس راخی.

**- Cade Oil**

د عرع غورپی.

**- Camphorated Oil**

د کامفر غورپی.

**- Cardamom Oil**

دا غورپی د التاریا کاردا موم بوتي خخه لاس ته راخی او خوند لپاره پکار و پل کېږي.

**- Cassia Oil**

د (Cinnamon Oil) په انډول.

**- Castor Oil**

کاستر آیل دا غورپی دی چې د قبضیت د له منځه و پل لو لپاره پکارېږي.

**- Chaulmoogra Oil**

دا ډول غورپ د جذام یا خواراري یه درملنه کې به کار و پل کېږي.

**- Chenopodium Oil**

دیاغی یا صحرابی قاز (مرغافوی) غورپی دا د چینجیو ضد درملو په خبر پکارېږي.

**- Cinnamon Oil**

د سینامون ونې (دارجینی ونې) خخه لاس ته راتلونکی تیل دی دار چبن رنګ، قهقهه ای زیر مايل.

**- Clove Oil**

د مېڅک غورپی دا د غابسونو دردونو ضد اغبزه لري.

**- Cod Liver Oil**

د ماہیانو د څېګر غورپی دا د ویتامین (A,B) پلاره غوره او ډکه زېرمه ۵۵.

**- Corn Oil**

دا د (Zeamays) له ایمبریو خخه لاس ته راخی د جوارو غورپی همدا رنګه دا د ماشینونو او موټیانو د غورپدنی لپاره پکار و پل کېږي. د جوارو تیل هم پدې نامه یادېږي.

**- Cotton Seed Oil**

د پښه دانې غورپی.

**- Essential Oil**

بخارپدونکی غورپی. د (Volatile Oil, Ethereal Oil) په انډول.

**- Ethereal Oil**

بخارپدونکی غورپی. د (Volatile Oil, Essential Oil) په انډول.

**- Ethiodized Oil**

د ایودین ورگله شوی غورپی او د خوند لپاره پکارېږي.

**- Eucalyptus Oil**

د ایوکالیپتس غورپی او د خوند لپاره پکارېږي.

**- Expressed Oil**

شحمی غورپی (Fatty Oil).

**- Fatty Oil**

شحمی غورپی، د (Expressed Oil) په انډول.

**- Flaxseed Oil**

د کتان د تخم غورپی، د زغر غورپی. د (Linseed Oil) په انډول.

**- Gaultheria Oil**

میتايل سالیسلیت غورپی.

**- Heavy Oil**

د درانده وزن لرونکي غوري.

**- Hydono Carpus Oil**

د هیدنو کارپوس غوري.

**- Linseed Oil**

د کتان غوري، د زغزو غوري.

**- Mineral Oils**

منزال لرونکي غوري یا تیل.

**- Myristica Oil**

دا د میریستیکا فراگرانس له نبات خخه لاس ته راخی او د خوند د پاره پکارېږي.

**- Orange Flower Oil**

د نارنج د ګل غوري.

**- Peach Kernel Oil**

د شفتالو د زړي غوري.

**- Peanut Oil**

د څمکنې جلغوزي (میبلیو) غوري.

**- Peppermint Oil**

د صحرائی نعناع غوري، د نانا ائسلي غوري.

**- Persic Oil**

د زرد آلو خخه جوړ غوري.

**- Pimento Oil**

د (All Spice Oil) په انډول.

**- osemary Oil**

د غرنې اکلیل غوري، او د خوند لپاره پکارېږي.

**- Sesame Oil**

د کنجدو غوري.

**- Thyme Oil**

دا د تایموس ولګاریس نبات خخه لاس ته راخی او دا غوري د خوند زیاتولو به موخه پکارېږي.

**- Turpentine Oil**

دا غوري د بینوس پالوسترس خخه لاس ته راخی.

**- Vegetable Oils**

نباتي غوري - تیل.

**- Volatile Oil**

بخاربدونکي غوري د (Ethereal Oil, Essential Oil) په انډول.

**Ointment**

مرهم، ملحم، غوري، د بهرنې استعمال لپاره نیمه مایع

غوري.

**- Ammoniated Mercury Ointment**

د امونیا مرکیوري غوري یا مرهم.

**- Benzoic & Salicylic Acid Ointment**

د بنزوئیک او د سالیسالیک اسید ګډ جورښت مرهم.

**- Calamin Ointment**

د کلامین مرهم.

**- Hydrophilic Ointment**

اوېډ لرونکي غوريين مرهم.

**- Rose Water Ointment**

دا د (Spermaceti)، سپین والسلین، د بادامو غوري (Water, Sodium Borat

خالص او بوا خخه مخلوط ملحم دي.

**- Zinc Oxid Ointment**

د زینک اوکساید مرهم دا په موضعی توګه په خوله کونونکو برخو او قابضه برخو کې پکاروبل کېږي.

**- Yellow Wax Ointment**

د ژپر والسلین مرهم چې پطرول لري.

**OL**

او د کينه ستړګه معنۍ لري د (Oculus Leavus) لپاره لندې نښه ده.

**-ol**

د یو روستاري دئ او د یو مرکب د الکھول یا فینول درلودنې شودنه کوي.

**Olamine**

د ایتانول امين لپاره تجارتی نوم دئ.

**Old Age**

زور سوري، زړه بشخه، ډېر عمر خورلې کس په تېرہ بیا (65) کالنو خخه اوښتني کس.

**Oleaginous**

غوريين، غوري.

**Oleate**

د اولیک اسید (مالګه، ایستر، انبیون بنه، په اولیک اسید کې د یوې مادي محلول چې د ملحم پتوګه کارېږي.

**Olecranarthritis**

د خنګلې د بند التهاب، د مرفق مفصل التهاب.

**Olecranarthropathy**

د خنګلې د بند ناروغرۍ، د مرفق مفصل هر راز ناجوړتیاوې.

**Olecranon**

اوليکرانون، د مرفق مفصل اولکران هډوکې، د خنګلې د بند برخه کې د اولنار هډوکې راوتلي فنل ته (Funny Bone)، برخه هډوکې چې ورتنه د اولکران استطاله (Olecranon Process)، هم وائي.

**- Olecranon Process**

مرفق مفصل هپوکود اولکران استطاله.

**Olecranonal**

د اړوند صفت. **Olecranon**

**Oleic**

د غورو (Oil) اړوند صفت.

**- Oleic Acid**

دا یو (18) کاربنی غبر مشبوع شحمی اسید دی چې په ګن شمیر حیوانی او بناټي غورو کې مومندل شی.

**Olein**

د اولیک اسید خخه لاس ته راغلې تراي ګلايسرايد چې په ګن شمېر واژدو او غورو کې مومندل کېږي.

**Ole-**

دا یو مختارې دی او د غورو یا شحم معنی بشپړو.

**Oleo-**

دا یو مختارې دی او د غورو یا شحم معنی بشپړو.

**Oleoresin**

د مفرو غورو او رزین ګله مركب دی لکه هغه غورې چې له ناجو بوټي خخه لاس ته رائۍ . د یوه درمل خخه زېړنده مركب چې د یو معطر محلل لکه (کھول، ایتر، اسیتون) پواسطه یې محلول بخاروی.

**Oleovitamin**

د کبانو د ینې د غورو یا د Edible (د بوټي د غورو یو محصول چې په واژده کې د منحل یوه یا خو ویتا مینونو لرونکې دی).

**Oleum**

غورې، دا اصطلاح په فارمسي کې ډېره کاروله شی.

**Olfact**

د یوه واحد، د درک ور بوي تر تولو اصغری کجه چې په یوه مادي د هغه تر تولو کم غلطت خخه عبارت دی چې د نارمل یوزیات شمېر وګو پواسطه درک کېدائی شی او په لیتر کې د ګرام واحد په مت بیانېږي.

**Olfaction**

د بويوند درک او احساس یا پېژندنې وړتیا، د بوي احساس، بويول، په بوي پوهبدنه.

**Olfatology**

په شاموی (بويولو) حس پوري اړوند پوهه او علمي څېړنیزه خانګه.

**Olfactometer**

د شاموی (بويولو) حس د ارزونې لپاره وسیله ده.

**Olfactory**

په شاموی (بويولو) حس پوري اړوند صفت.

**- Olfactory Area**

د دماغ شاموی سیمه، د بويولو ساحه.

**- Olfactory Bulb**

د شاموی جهاز **Olfactory Tract** د پایلې برخه هله چې د پوزې برخه کې د حسی الیافو سره یو خاکې کېږي.

**- Olfactory Cortex**

د دماغی قشر هغه برخه او سیمه چې ورنه د بوي / شاموی احساس معومات ور رسپرې.

**- Olfactory Nerve**

شاموی عصب، د بوي اړوند عصب د قحفی لومپري زوج چې د بوي احساس اړوند چاری سمبالي.

**- Olfactory Tract**

د شاموی جهاز، د شاموی سیستم چې پوزې خخه د تر دماغ پوري ټول عصبی رینې په بر کې نیسي.

**Olig-**

دا یو مختارې دی او د (اندک، لو او کم اندازې) معنی بشپړو، د **Oligo-** په انډول.

**Oligaemia**

د وینې د بهير لړوالې، هغه خوک چې د وینې دوران کې یې وینه لړوالې وموی، د **Oligemia** په انډول.

**Olegemic**

د **Oligaemia** اړوند صفت.

**Oligo-**

الیکو، دا یو مختارې دی او د (اندک، لو او کم اندازې) معنی بشپړو.

**Oligochromenia**

د وینې د رنګ کمنېت، د وینې د هیمگلوبین کمنېت.

**Oligocystic**

د سیستیوند کم شمېر لرل.

**Oligodactylism**

د لاسونو اوښو د یوې یا خوګونو په ولادی توګه نشتوالې حالت ته ویل.

**Oligodactyly**

هغه ماشوم چې د زېړون پرمهال په ولادی توګه د لاسونو اوښو د یوې یا خوګونو نشتوالې ولری.

**Oligodendrocyte**

د اولیکودندروگلیا یوه حجره.

**Oligodendroglia**

د جنینې اکتودرم د سرچینې لرونکې غیر عصبی حجره چې د مرکزی عصبی سیستم اوواتیشیا (نیوگلیا) برخه جوړوي، هغه نسج چې د دغه دول حجره خخه منځ ته راغلي وي.

**Oligodendrolioma**

د اولیکو دندروسايتونو خخه منځ ته راغلي تومور چې د خپل تمایز او تفرقې په بیالابیلو مړلوا کې وي.

**Oligodipsia**

هغه حالت چې یو خوک نه غواړي چې او به او خښاک وڅښې. *(Hypodipsia)* په انډول.

**Oligodontia**

د غاینې کمبنت حالت، د نورمال حالت خخه د غاینونو د کم شمېر لول.

**Oligogalactia**

د شیدو د افراز کمبنت لږي شېدې (پې)، کول،

**Oligohydramnios**

د د امنیون دننه امنیوتیک مایع د کمبنت حالت.

**Oligohyduria**

د متیازو د غلظت غېر نارامل کمبنت.

**Oligomeganephronia**

د پښتورو ګو په ولادي توګه هاپیوپلازی چې د لویونو او نفرونو ګلی شمېر بې کمبنت موندلائي وي.

**Oligomeganephronic**

د *Oligomeganephronia* اپوند صفت.

**Oligomenorrhoea**

هغه حیض چې په غېر نورمال توګه بې رامنځ ته کېدو وارونه لړوالي موندلائي وي. د حیض د کراتو کمبنت. د *Oligomenorrhea* په انډول.

**Oligomer**

هغه پولیمر چې یو نسبتاً کم شمېر مونو میرونو خخه جوړ شوپوی.

**Oligonucleotide**

هغه پولیمر چې نوکلیوتائیدونو د یو نسبتاً کم شمېر 2-20 خخه جوړ شوپوی.

**Oligophosphaturia**

د متیازو د فوسفیت طراح کمبنت

**Oligo-ovulation**

د هګۍ اچلو د بهير کمبنت د معمول په پرته.

**Oligosaccharide**

هغه کاربوهايدربت چې د هایدرولیز خخه بې په لې شمېر مونوسکرايدونه په لاس راشی.

**Oligospermia**

په منوي مایع کې د مني یا سپرماتوزوا کمبنت.

**Oligosynaptic**

د خولپيو کې د ساینپسونو د شمېر کمبنت.

**Oligotrophia**

ناکافې تغذیه.

**Oligotrophy**

د *Oligotrophia* په انډول.

**Oligozoospermia**

د *Oligospermia* په انډول.

**Oliguria**

د شخص پواسطه د خبيل شوو مایعاتو په پرته د تشو متیازو د داطراح کمبنت حالت ته ویل شي.

**Olivary**

د زیتون په خبر، زیتون وزمه، زیتونی.

**-Olivary Body**

زیتونی جسم. دا د بصل النخاع (*Medulla Oblongata*) د هر پیرامید (هر) د پورتنی برخې په بهرنې لوري ګردی راوتلتنيا.

**Olive**

زیتون، بیون، دا یو ډول (*Olea Europeae*) ونې مېوه ده چې ګردی داني لري او د هغې میوی داني خخ غور تر لاسه کېږي او طبی ارزښت لري.

**-Olive oil**

دېبون غور، دزیتون غور

**Olivifugal**

د زیتون خخه لړي کبدنه یا حرکت کول.

**Olivipetal**

د زیتون په لورې حرکت کول یا هدايت.

**Olivopontocerebellar**

د زیتون (منځنې، پوډنکل او مخيخې) قشر سره اپوند صفت بلل شې.

**-ology**

دا یو روستاري دئ او د هر ډول علمي خېړنو علمي اصطلاحاتو په پاي کې راځي او د هماګه ډول علم معنى بشپړو.

**-olo**

دا یو روستارې دئ او د بیتا بلاکر درملو په پایله کې رائۍ او معنی بشپړو.

**- Atenolol**

اتینولول چې بیتا بلاکر درمل د دی.

**- Propranolol Hydrochloride**

پروپرانولول هایدرولوکلوراید مالکې چې بیتا بلاکر درمل د دی.

**Olophonia**

د ناوره غږیزو هډونو د لرلو له امله په خبرو اترو کولو کې نیمگړتیا لرل.

**Olsalazine**

د میسالامین یو مشتق دئ چې د قروحی کولیت په درملنې کې کارول شی.

**O.m.**

دا (Omni Mane) لپاره یوه لنډه نښه ده چې هر سهار معنی ورکوی او په نسخه لیکنه کې پکارېږي.

**-oma**

دا یو روستارې دئ او د توومورو نو په پایله کې رائۍ.

**Omasitis**

د (Omasum) په انډول.

**Omasum**

د شخوند و هونکو حیوان د معدی درېیمه برخه.

**Ombudsman**

(Health Service Commissioner) د روغتیا خدمتونو کمیشنر په انډول.

**Oment -**

دا یو مختارې دئ او د ثرب (Omentum) معنی بشپړو.

**Omenta**

د (Omentum) لپاره کې شمېره.

**Omental**

د (Omentum) اړوند صفت.

**Omentectomies**

د (Omentectomy) ګېډه شمېره ده.

**Omentectomy**

د ثرب د غوخولو او راویستلو جراحی کېنلاړه ده او ګېډه شمېره بې (Omentectomies) بلل شی.

**Omentitis**

د ثرب التهاب چې پریتونیت (Pritonitis) هم بلل شی.

**Omentopexy**

د ثرب د غوخولو پیوند کولو یا تثیتولو جراحی کېنلاړه ده او ګېډه شمېره بې (Omentopexies) بلل شی.

**Omentum**

ثرب، د ګېډي غورینه پرده، د پریتوان پېړه (پبله، مضاعفه، دوده پښه) برخه ده چې د کولمو لپاسه خورندہ پرته او له معدی خڅه بطني ګاونډیو هډونو ته غځبدلې ده او ورته (Epiploon) هم ویل شی ګېډه شمېره بې (Omenta) ده او هر هغه لغت چې په (Epiplo) بیل شی همدا د ثرب معنی بشپړو.

**- Colic Omentum**

لوی اومنتوم چې مستعرض کولون پښوی، د (Gasterocolic) په انډول.

**- Gasterocolic Omentum**

- لوی اومنتوم چې مستعرض کولون پښوی، د (Colic) په انډول.

**- Gasterohepatic Omentum**

کېچنی ثرب. د معدی او کبد اړوند ثرب.

**Greater Omentum**

لوی ثرب، ثرب کبیر، هغه ثرب چې له معدی خڅه راوځی او تولې کولمې پښوی.

**- Lesser Omentum**

هغه ثرب (غورینه پرده) چې د معدی د کوچنی کېلچ او اثناعشر لوړنې برخه د پورتا هیپاتیس سره نښلوي.

**- Omentum Major**

کبیر ثرب، لوی اومنتوم، د (Omentum Majus) په انډول.

**- Omentum Majus**

لوی اومنتوم، ثرب کبیر، د (Omentum Major) په انډول.

**- = Omentum Minor**

کوچنی اومنتوم، صغیر ثرب، د (Omentum Minus) په انډول.

**- Omentum Minus**

ثرب صغیر، کوچنی اومنتوم، د (Omentum Minor) په انډول.

**Omeprazole**

دا د (Proton (H+) Pumping Inhibitor) درملو خڅه یو مشتق دئ او د معدی د تیزایت د کمبېت په موخه د (معدی، مری، اثناعشر) قرحتو درملنې کې پکارېږي.

**Omnipen**

دا امپیسیلین سوداګریز نوم دئ.

**Omniscient**

په هرڅه پوه، په هرڅه خبر (عالیم کل).

**Omnivorous**

هغه خوک چه هر خه خوری، هغه خوک چه هر سابه اوهم غونه خوري.

**Omooclavicular**

د اوږدي د بند او ترقوې د هليوکۍ سره په تراو کي.

**Omohyoid**

د اوږدي د بند او هایوئیدد هليوکۍ سره په تراو کي.

**Omphal-**

دا یو مختارې دی او د (نوم ، نامه غوتی ، سُر، جبل السُّروی) معنی بشپړوی د (Omphalo-) په انډول.

**Omphalectomy**

د نوم (نامه غوتی)، غوشولو جراحی کړنلاره.

**Omphalelcosis**

د نامه غوتی، اُرۍ، صُرۍ، زخم.

**Omphali**

د (Omphalus) لپاره ګنہ شمېره ده.

**Omphalic**

د نامه غوتی، اړوند صفت.

**Omphalitis**

د نامه د غوتی، التهاب.

**Omphalo-**

دا یو مختارې دی او د نامه غوتی (Navel) معنی لري.

**Omphalocele**

او مفالوسل، د نامه غوتی، برخې د ګډېي د جدار ولادي چوړ ده چې د زېړون پر مهال شتون لري چې محتوى بې کولمي او کبد وی او ورته (Exomphalus) هم ویل شې.

**- Omphalocele Major**

لوی او مفالوسل.

**- Omphalocele Minor**

کوچني او مفالوسل.

**Omphalomesentric**

د نامه او میزاتیر اړوند صفت سُروی-میزانتریک.

**Omphalophilitis**

د سُروی د ورید التهاب.

**Omphalorrhagia**

له نوم (سرې) شخه وینه بهبنده، سُروی-خونریزی.

**Omphalorrhea**

د سُروی برخې کې لمف راوتل.

**Omphalorrhesis**

د نوم خیرې والي ، د سُرې شلبدل.

**Omphalosite**

د (Allantoid Angiopagous) غبرګولونو خخه يو ناقص او نیمگړي هغه چې د جبل السُّروی رګونوله لازې د بشپړ او کامل غبرګونی سره نښتنه.

**Omphalotomy**

نامه غوتی، (جبل السُّروی) د واژولو جراحی کړنلاره.

**Omphalus**

د نامه غوتی ، نوم، سُرہ ، جبل السُّروی او ګنہ شمېره بنې يې (Omphali) ده. د (Navel, Umbilicus) په انډول.

**- Exomphalus**

د نامه غوتی برخې خخه فتق چې ولادي بهه لري او پوستکي نلري.

**-omycin**

دا یو روستاري دی او د ماکرولیدونو (Macrolide) درملو په پایله کې راځي لکه (Erythromycin) او نور.

**O.n.**

دا د (Omni Nocte) لپاره لنډه نښه ده او د شبې معنی ورکوي.

**Onaly**

هغه پیوند چې د یوه هډې یا جوړښت د سطحې پرمخ کارول کېږي ، د فلزا او ګچو د جنسیت لرونکی ماده چې د غابنونود تاج مخ پتیوی او غابش ته پخوانی توان بېرته ورکوي.

**Onanism**

موتك و هل ، جلق ، استمنا ، منقطع جماع، د (Masturbation) په انډول.

**Onchocerca**

د فلاړیویندا د لوېي کورنې یو ډول نیماتودا چې د (Onchocerca Valvular) پکې شامل دي کوم چې په پوستکي او تحت الجلد او نورو نسجونو د برید له لازې فيبروزي نوډولونه رامنځ ته کوي که په سترګه برید وکړي نود پونډوالی لامل ګرخې.

**- Onchocerca Valvular**

د فلاړیویندا د لوېي کورنې یو ډول نیماتودا یو ډول پرازيت دی.

**Onchocerciasis**

د (Onchocerca) پرازيت باندي اخنه کېډنه چې لروا ډول

یې سترګو کې خای نیسمی او د (River Blindness) ناروغۍ لامل ګرځی.	د تومورو نو پښونکي لاملونه، توموري
<b>Onc<sup>1</sup>-</b> دا یو مختارې دئ او د (تومور، پرسوب، کتلې) معنی بشپړو.	- <b>Oncogenic Drugs</b> سرطان پښونکي درمل.
<b>Onc<sup>2</sup> -</b> دا یو مختارې دئ او د (تومور، پرسوب، کتلې) معنی بشپړو.	- <b>Oncogenic Foods</b> سرطان پښونکي خوارکي توکي.
<b>Onc<sup>3</sup> -</b> دا یو مختارې دئ او د (چنګک)، معنی بشپړو.	- <b>Oncogenic Virus</b> سرطان پښونکي ویروسونه.
<b>Oncocyte</b> توموري حجره، لویه اپیتليائی حجره چې شدیداً اسیدو فیلیک او ګرانولی سایتوپلازم لري چې ګن شمېر مایتو کاندریاګانې پکې شتون لري او خبات ته هم اوښتلای شي.	<b>Oncologist</b> د سرطانې پښو او ناروغیو (Oncology) اړوندپوه او متخصص ډاکټر.
<b>Oncocytic</b> د اړوند صفت. د توموري حجري اړوند.	<b>Oncolysate</b> هغه عامل چې توموري حجري تخرب (لایز) کوي لایز کوونکي لامل.
<b>Oncocytoma</b> توموري حجرو خخه جوړه توموري کتله ، شدیداً اسیدوفیلیک او ګرانولی انکوسایتونو خخه جوړه ادينوما چې معمولاً سليمه بنه لري . د هارتيل د حجري سليم تومور.	<b>Oncolysis</b> د سرطانې تومورو نو یا سرطانې حجرو ویلي او تخرب کولو پروسه.
<b>- Renal Oncocytoma</b> د پنستورګو (کلیوی) نسج انکوسایتونا، دا حجري سرطان ته ورته دی خو کپسولی او غبر تهاجمی خاصیت لري.	- <b>Oncolysis Drugs</b> سرطان له منځه وړونکي درمل.
<b>Oncocytosis</b> د انکوسایت حجرو خخه جوړه توموري ناروغۍ ، انکوسایتونو میتاپلازیا.	<b>Oncolytic</b> د اړوند صفت. (Oncolysis)
<b>Oncofetal</b> د (Carcinoembryonic) په انډول.	<b>Oncometer</b> هغه وسیله چې د تومورو نو، بدودو، نوروغرپو پرسوبونو او د هغې تغیراتو تاکنې لپاره پکاره پول شی.
<b>Oncogene</b> د جنتیک سیستم هغه برخه چې تومور منځ ته راوړی. د تومورو نو پښونکي لاملونه، توموري.	<b>Oncosis</b> هغه رنخورډوله حالت چې د تومورو نو په ودې سره پېړنډل شی.
<b>Oncogenesis</b> د تومورو نو د تولید یا منشه نیولو او ودې اصل پورې تړلې. د تومور منځ ته راتنګ.	<b>Oncosphere</b> د فیتوی چینجیانو لراوا چې د یو بهرنې جینې پوښ پواسطه ساتل کېږي.
<b>Oncogenetic</b> د تومورو نو پښونکي لاملونه، توموري.	<b>Oncotherapy</b> د تومورو نو درملنه.
<b>Oncogenic</b>	<b>Oncotic</b> انکوتیک، د تومورو نو او پرسوبونو اړوند صفت.
	- <b>Oncotic Drugs</b> سرطان پښونکي درمل.
	<b>- Oncotic Pressure</b> آنکوتیک فشار، هغه فشار چې د وينې د پلازما د کلوئید او هایدرکلوئید برخې پورې اړوند وي.
	- <b>Oncotic Tissues</b> نیوپلاستیک نسج، سرطانې نسج.

**Oncotomy**

د یوه ټومور یا پرسوب غوشول پری کولو او واژولو جراحی عملیه.

**Oncotropic**

د ټومور حجرو ته خانګړي لبوالتیا نبودنه.

**Oncovin**

دا سرطان ضد **Vincristin Sulphate** درملو سوداګریز نوم دئ.

**Oncovirinae**

د رتروویریدا د کورنۍ د ټومور **Rna** ویروس.

**Oncovirus**

د انکوویرینه د کورنۍ د ټومور زېړونکو **Rna** ویروسونو یوه ډله ده.

**Ondansertron**

هغه کانګکی ضد درمل چې د سرطان کیمیاوی درمنی له درملو سره یو خای کاربری.

**Oneir-**

دا یو مختاری دئ او د خوب معنی ورکوي.

**Oneiric**

د خوب او خوب لیدنې سره په تراو کې.

**Oneirism**

د خوب او وینستوب حالت.

**Oneir(o)-**

دا یو مختاری دئ او د خوب معنی ورکوي.

**Onomatomania**

دنومونو یا کلماتو په اړه د ذهن لپوتوب.

**Onset**

یرغل، برید، پیل، یو خه د پیل وخت.

**- Onset of the Illness**

د ناروځی یرغل او پیل.

**Onslaught**

کلک یرغل، چپاوا، کلکه حمله.

**Ontogenetic**

د **Ontogeny** اړوند صفت.

**Ontogenesis**

د **Ontogeny** په انډول.

**Ontogeny**

د یوه اړګانیزم اصیل رینې یا ودی، هستی زېړونکې، هستی زېړونه.

**Onyalai**

د آفریقا په توانو کې د تغذیې د خرابی له امله یو ډول ترومبوسایتوینیا پورپورا ته ویل شی، د **Onyalia** په انډول.

**Onych -**

دا یو مختاری دئ او د **Oncho-**، نوک، معنی بشپړو.

**Onychatrophia**

د نوک یا نوکانو اتیروفی (ضمور).

**Onychauxis**

د پښی د غتې ( بتې) ګوتې د نوک ډپره او پردېدنه.

**Onchectomy**

د یوه نوک د بستر خخه راویستلو جراحی کېنلاره، د یوه حیوان د منګولو د نوکانو راویستلو.

**Onychia**

د نوک د بستر (اوریو التهاب) او د هغه د **Matrix** برخی د التهاب له کبله د نوک غږ منظم کېدنه د لوبدلو لامل ګرځی.

**Onychitis**

د نوک د بستر (اوریو التهاب) او د هغه د **Matrix** برخی د التهاب.

**Onycho-**

دا یو مختاری دئ او د نوک معنی لري د **Onych-** په انډول.

**Onchocryptosis**

په غونبه کې شتوتې نوک.

**Onchodystrophy**

د یوه نوک ډیستروفو.

**Onchogenic**

د یوه نوک د مادي تولید او جو پردنه.

**Onchograph**

د نوکانو د شعریه دموی بهير او ضربان د کتنې او تشبیث لپاره آله.

**Onychogryphosis**

هغه حالت چې پکې د پښی ګوتې د نوک د پایلې برخه په کړه بنده ګوتې لپاسه راوړۍ او د منګولې بنه غوره کړي.

**Onychogryposis**

د **Onychogryphosis** په انډول.

**Onychohetrotopia**

د نوکانو غېر نورمال څای نیونه .

**Onycholysis**

هغه حالت چې پکې د ګوتې د نوک د خپل بستر برخې  
څخه جلاکېږي پرته لدې چې راوېرځېږي د نوک پېلېدل  
له خپل بستر څخه .

**Onychomadesis**

هغه حالت چې پکې د ګوتې د نوک برخه راووهی او  
ختلې بنه لري .

**Onychomalacia**

د ګوتود نوکانو نرمېدل پېتېدل .

**Onychomycosis**

د نوک د چنياسې (اتنانتو) شتون حالت دئ.

**Onychopathic**

د نوکانو هر ډول ناروغۍ اړوند صفت .

**Onychopathy**

د نوکانو هر ډول ناروغۍ .

**Onychophagia**

د نوکانو خورل ، د نوکانو چیچل .

**Onychophagy**

د (Onychophagia) په انډول .

**Onychorrhesis**

د نوکانو خود بخودی بېلېدل او ماتېدل .

**Onychoschizia**

د (Onycholysis) په انډول ، د نوکانو تخریب / ویلېدل .

**Onychosis**

دنوک هر راز ناروغۍ ، د ګنې شمېره يې (Onychoses) ده  
، د نوکانو ډیفورمیتې یا بې شکله کېډنې ناروغۍ .

**Onychotitomania**

په روحي اختلالونو کې د نوکانو خورل یا ژروول .

**Onychotomy**

د لاسونو یا پښود نوکانو غوڅول یا اخیستل .

**O'nyong-nyong Fever**

د میاشی پواسطه لېبدېدونکې ویروسی انتانی ناروغۍ  
د چې په ختيغ آفریقا کې معمول ده چې (لوړه تبه ،  
لمفاوی عقداتو التهاب ، شدېد مفصلی درد) پېښوی او  
ورته (Joint-Breaker Fever) هم ویل شی د بندونو  
ماتونونکې تبه .

**Oo-**

دا یو مختارې دی او هګۍ یا ایمبریو (Embryo) یا Ovum ده  
معنی بشپړو .

**Ooblast**

هغه لوړنې او لیه) حجره چې یو اووم ورڅه منځ ته رائی .

**Oocytes**

هغه ډول بلاربېست چې په هګۍ خالې کې وده وکړي  
، ګنې شمېره يې (Oocytes) بلل شی .

**Oocyte <sup>1</sup>**

د غماشی د معدی په جدار کې یو سیست لرونکې  
(Ookinetes)، همدغه راز د هر ډول (Sporozoan) په وده کې  
یو ه د انالوگ مرحله .

**Oocyte <sup>2</sup>**

نا بالغه هګۍ، هغه حجره چې له (Oogonium) خخه منځ  
تهرائي او بیا د میوزیس په تېجه کې په اووم (Ovum)  
باندي اوښتنه او هګۍ منځ ته راوري .

**- Oocyte Donation**

د هګۍ ورکول له یوی بنسې خخه بلې بنسې ته چې د  
لپراسکووې پذر بعه پروسه ترسه کېږي .

**Oogamous**

د (Oogamy) اړوند صفت .

**Oogamy**

د یو خوځنده کوچنې سپرم پواسطه د یوی لوېي غېر متخرکې  
هګۍ القاح کېدل ، لکه خه ډول چې په خېنې (Algae) الجبانو  
کې لیدل شی .

**- Hetrogamy**

هیتروګامې، دوه غېر مشابه ګامېټونو جوړه کېدل .

**Oogenesis**

د هګۍ د جوړې دنې (تشکل) او ودې ته ویل شی .

**Oogenetic**

د (Oogenesis) اړوند صفت .

**Oogonium**

د جنینې ودې په بهیر کې د تخدمانی هګۍ حجره چې  
زېړون مهال ته نړدي وخت کې په او لیه اووسیت  
اورې، هغه حجره چې د هګۍ د منځ ته راتلو پیل وخت  
بلل شی ګنې شمېره يې (Oogonia) ده .

**Ookinesis**

د بلوغ او القاح په بهیر کې د یوی هګۍ مېټویکه  
خوځدنه .

**Ookinete**

د غوماشی په بدن کې د ملاریا د پرازیت القاح شوې بنه چې د یوه مایکروگامبٹ پواسطه د مایکروگامبٹ دالقاح کېدو خخه سرچینه اخلى او په اووسیت اوږي.

**Oolema**

د (Zona Pellucida) په انډول.

**Oophor -**

دا یومختارې دئ او د (هگى خالي، تخدمان) معنى بشپړو، د (Oophoro) په انډول.

**Oophoralgia**

د هگى خالي درد.

**Oophore**

هگى خالي، تخدمان. د (Ovary) په انډول.

**Oophorectomy**

دهگى خالي (تخدمان) د جراحۍ پواسطه راویستل او قطع کولو کېنلاره، گئه شمېره ده. د (Oophorectomies) په انډول.

**Oophoritis**

دهگى خالي التهاب، د تخدمان التهاب. د (Ovaritis) په انډول.

**Oophoro-**

دا یو مختارې دئ او د (هگى خالي، تخدمان) معنى بشپړو. د (Ovary) په انډول.

**Oophorocystectomy**

د هگى خالي د سیست د رالېږي کولو جراحۍ کېنلاره.

**Oophorocystectomies**

د (Oophorocystectomy) گئه شمېره ده.

**Oophorocystosis**

د یوه یا ګنې شمېر هگى خالو د سیستیون وده کول.

**Oophorocystectomy**

د یوه هگى خالي د سیست راویستلوا جراحۍ کېنلاره.

**Oophorama**

د هگى خالي نادر ډول سیست دئ چې په منځنې عمرکې منځ ته راهې.

**Oophromas**

د (Oophroma) گئه شمېره ده.

**Oophromata**

د (Oophroma) گئه شمېره ده.

**Oophoron**

هگى خالي، د (Ovary) په انډول. گئه شمېره يې (Oophora) بللشی.

**Oophoropexies**

د (Oophropexy) گئه شمېره ده.

**Oophoropexy**

د هگى خالي د تثبیت جراحۍ کېنلاره.

**Oophoroplasty**

د یوی هگى خالي (تخدمان) جراحۍ ترميم کېنلاره.

**Oophosalpingectomies**

د (Oophosalpingectomy) گئه شمېره ده.

**Oophosalpingectomy**

د هگى خالي او نفیرونو د غوشولو جراحۍ کېنلاره.

**Oophorostomy**

د یوی هگى خالي د سیست د واژولو جراحۍ کېنلاره تر شود هغه محتوى دریناژ کړل شي.

**Oophorotomy**

د یوی هگى خالي د واژولو جراحۍ کېنلاره.

**Ooplasm**

د یوی هگى سایتوپلازم.

**Oosperm**

د یوه القاح شوې هگى.

**Ootid**

هغه حجره چې د یوه ثانوی اووسیت و مایوتیک وبش خڅه پلاس راخې او وروسته په اووم اوږي، په تې لرونکو کې ثانوی مرحله تر هغه مهاله نه بشپړېږي چې القاح صورت ونه نیسي.

**Ooze**

د (مایع، وینې اوقيح) په کراره سره خېبدل او درېنناژ کول، تندیل، خېبدل، سوکه بهیدل. خړه، نرمه ختیه، پسته ختیه.

**Oozed**

د خېبدلې، بهیدلې، درېنناژ شوې.

**Oozing**

د خېبدلنې، بهیدلنې، درېنناژ کېدلنې.

**OP**

د عملیات (Operation) لپاره لنډه نښه ده.

**OP**

د سراپا ناروغ (Outpatient) لپاره لنډه نښه ده.

**Opacification**

تیاره کېدنه، خپرتیا، مکدر کېدنه، هغه حالت چې یکې یو کدورت مومنی، لکه د سترګو د عدسيي مکدر کېدنه د ساد (Cataract) په ناروغۍ کې . د (X-Rays) وړانګې په ورباندي د کشېفه مادې له لازی د یوه نسج یا غږي د لیدلو وړ ګرڅول.

**Opacities**

د (Opacity) ګنہ شمېره.

**Opacity**

تیاره توب، خپرتیا، د توروالي (مکدریت) کچه، د روټسبوله منځه تګ، تیرګي، ناشافافي، ګونګوالی. هغه چې روښانه نه وي، کشافت.

**Opalescent**

دشنې او زرغونې رنيا، دشنې او زرغونې رنګونه. د یوې کشېفه مادې له لازی د یوه نسج یا غږي د لیدلو وړ ګرڅول.

**Opaque**

خپر، مکدر، ناخړګند، مېهم، تټ، هغه چې روښانه نه وي. هغه مواد چې د (X-Ray) په راډيوګرافۍ بنکاره کېږي.

**Ope**

پرانیستل، بنکاره کول، بنکاره کيدل.

**Open**

پرانیستی، واز، خلاص، خرګند، بنکاره، بې تعصبه، لاس خلاصی، سخنی، هغه چې تړلې شه وي.

**- Open-angle Glaucoma**

د واژي زاوېي درلودونکي ګلوكوما ، غږ معمولاً د لور فشارشون په سترګه کې چې دا د (Drains Aqueous Humour) چینل د بهير تړوله امله پېښېږي ورته (Chronic Glaucoma) هم واېي.

**- Open Door**

پرانیستی ور، خلاصه دروازه (په دپلوماسي کې).

**- Open Fracture**

د (Compound Fracture) په انډول.

**- Open -heart Surgery**

د زړه واژه جراحی کړنلاره.

**- Open-hearth**

د پولادو بلولو بتې، باداش.

**- Opening**

پرانیسته (خلاصونه)، خوله، سوره، سوری، پیل، برید، شروع، هلتله چې هرڅه واژ او خلاصه وي.

**- Open Visiting**

د روغتښونو هغه دول سمباليتيا او تنظيم چې پکي سیلانیان او کتونکي (Visitors) هر یوه وارد ته ورتلای شي.

**- Open Work**

په ټوکرانواو فلزا توکي د سوریو یو جوړ لو سینګارونه، واژ دول او خلاص کارونه.

**Opener**

پرانیستونکي، وازوونکي، خلاصونکي.

**Openly**

په خړګند دول، په بنکاره دول.

**Operable**

د عملیات وړ، هغه چې د رغونې په موختهور ته یوه کړنه يا عملیه ترسه کېدونکي وي لکه جراحی عملیات.

**Operant**

غبرګونیز، تر کار لاتدي، اغبزمن، تیبيجه لروونکي، په اروپوهنه کې هر ډول غبرګون چې د بهرينيو تحريکونو له لاري نه شي حذف کېدلاني او منظم او تکراری ډول له ناروغه صادرېږي

**- Operant Conditioning**

هغه ډول زده کړه چې د یوچا د یوې سرغراونې او سزا مندنې وروسته ترلاسه کېږي.

**Operate**

عملیات کول، ترسه کول، عملی کېدل، عملی کول، په کاراچول، چلول، اداره کول.

**Operating**

عملیات کول، د یوې عملیي ترسه کول، عملی کول، عملی کول، په کاراچول، چلول، اداره کول.

**- Operating Department**

د عملیات برخه (خانګه)، د جراحی عملیاتونو ترسه کولو لپاره خانګړې خانګه.

**- Operating Department Assistant**

د جراحی عملیاتونو ترسه کولو لپاره خانګړې خانګه کې مرستندو په کاروکوونکي کس چې لنډه نښه يې (ODA) ده.

**- Operating Instruments**

عملیاتي سامانونه، د جراحی عملیاتونو ترسه کولو لپاره خانګړې سامانونه چې په عملیات کې کاروول شئ.

**- Operating Microscope**

د جراحی عملیاتونو ترسه کولو لپاره خانګړې ماېکروسکوپ چې (روښنايز خړاغ، دوه سترګي لنډ) لري او په خانګړې عملیاتونو کې تري کار اخیستل شئ.

**- Operating Patient**

عملیاتي ناروغ، هغه ناروغ د جراحی عملیاتونو ترسه کولو لپاره خانګړې تشخيص ورباندي کېشودل شوي وي او تر عملیات لاتدي وي.

**- Operating Room OR**

عملیاتی خونه ، د جراحی عملیاتونو تر سره کولو لپاره  
خانګرې خونه، د (Operating Theatre) په انډول.

**- Operating Site**

عملیاتی سیمه ، د جراحی عملیاتونو تر سره کولو لپاره  
خانګرې سیمه لکه د ناروغه د ګبدې یوه سیمه.

**- Operating Table**

د عملیات میز، د جراحی عملیاتونو تر سره کولو لپاره  
خانګرې خونه کې کېښوول شوی میز چې عملیات پری تر سره  
کېږي.

**- Operating Theatre**

عملیاتی خونه ، د جراحی عملیاتونو تر سره کولو لپاره  
خانګرې خونه، د (Operating Room) په انډول.

**Operation**

عملیات ، د یوه کار یا عمل تر سره کولو کړنلاره ۵۵.  
جراحی کړنلاره ، جراحی عملیات . عمل، خوختا،  
حرکت کول.

**- Albee's Operation**

د ورائه د بند د شخوالی د سمون لپاره یو عملیات دی.

**- Babcock's Operation**

د سفینوس ورید د غوشولو او قلم کولو له لازی د رګونو د  
واریسونو نارو غیو د منځه پرلو جراحی عملیات.

**- Bassini's Operation**

د سپوغزی (مغبني) چُرې پلاستیک جراحی عملیات.

**- Beer's Operation**

د سترګو د ساد (غمى، کترکت) لپاره د فلاپ کارولو مېتود  
جراحی عملیات.

**- Belsey Mar IV Operation**

د پېټر صدری نفس په منځ د خیرلولو (شق) له لازی د معدي - مرۍ  
د رفلوکس درملنې لپاره عملیات چې یکې د معدي فونیوس  
(غور) برخه د مرۍ د کارډيا برخې په چارپېر (۲۷۰°) تاوېږي او  
د هغې خلفي جدار آزادېږي.

**- Billroth's Operation**

د معدي د یوې برخې لېږي کول او د انشاعشر سره د هغې تفم  
Billroth's-I او که دغه تفم له جیجینوم سره وشي  
Billroth's-II) پنوم یاد ہېږي.

**- Blalock – Taussing Operation**

د سپو (ریوی) سیستمیک شنت د پېښولو په موخه د کین ریوی  
شریان سره د کین تحت الترقوی شریان خلیده په خنده تفم  
(اناسموزس) چې د فالووت ټئټروالوژی کې دتسکینی درملنې  
لپاره کارېږي.

**- Bricker's Operation**

د جراحی له لازی د متیازو د راغونډولو لپاره د یوې ایلیومی  
مجرا منځ ته راډرلو جراحی کړنلاره.

**- Browne Operation**

د احیل د هایپوسپیدیا زس ترمیم جراحی عملیات.

**- Brunschiwig's Operation**

د (Pancreatoduodenectomy) په انډول.

**- Calwell-Luc Operation**

د (Radical Maxillary Sinusotomy) په انډول.

**- Cotte's Operation**

د (Episacral) عصب د ویستلو جراحی عملیات.

**- Daviel's Operation**

د عنبيې د خیرلولو خڅه پرته د قربنيې د پېږي کولو (غوشولو) له لازی  
د کترکتی عدسيې راویستلو جراحی کړنلاره - عملیات.

**- Denness -Browne Operation**

د احیل د هایپوسپیدیا زس ترمیم جراحی عملیات.

**- Duhressen's Operation**

د مهیل له لازی د رحم تشبیت فیکس کولو جراحی کړنلاره.

**- Duplay Operation**

د احیل د هایپوسپیدیا زس ترمیم جراحی عملیات کړنلاره ده.

**- Dupuy-Dutemps Operation**

د پورتني، لمهه خڅه د نسج لېږي کولو له لازی د کېښتنی، لمهه  
ترمیم کړنلاره.

**- Elliot's Operation**

د تروفین پواسطه سکلیر و ټوموی.

**- Equilibrating Operation**

د سترګکی د فلچ شوی یوې عضلي د مستقیم اساتاګونسته  
تېښدون پېږي کول يا خیرلولو کړنلاره.

**- Exploratory Operation**

استکشافی عملیات ، د یوې ناروغری، د لامل موندلولو لپاره د  
بدن د یوې برخې خیرلولو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Flap Operation**

هر عمل چې پکې د یوه پورته شوی نسج د توټې خڅه کېډه  
اخیستل کېږي ، په پریوپتیولوژی کې هغه عملیات چې  
هدو کېیزې نیمگرتیاواي او ګرانولیشن نسج ته د غوره او پراخې  
لارې د پېښولو په موڅه تر سره کېږي چې پدې عملیات کې  
اورې، ټولولار مخاطی یا د الیولونو د مخاط، یوه برخې راویستل کېږي.

**- Fothergill's Operation**

د کارپینال لیگامنټونو د تشبیت له لازی رحم د پرولاپس لپاره  
عملیات.

**- Frazier-Spiller Operation**

د منځنې قحفې ژوري له لازی د تراجمینال عصب ریزو ټوموی.

**- Fredet- Ramstedt Operation**

د پیلور د حلقوی عضلي طبقي واژول ،  
Pyloromyotomy، په انډول.

**- Freyer's Operation**

د فوق العانی له لاری د پروستیات غدې ضخامي د لېږي کولو  
جراحی عملیات کړنلاره.

**- Frost -Lang Operation**

د ویستل شوې سترګی په خای د یوې سره زرو کاتې ایښودل.

**- Goin's Operation**

په سترګی منضسه (سکلرا) کې د منځ ته راغلی سوری له لاری د  
شبکیې اتصال (Detachment) د درملنې لپاره د شبکیې  
د فیسور ترمومکواتری کولو جراحی کړنلاره.

**- Heart Operation**

د زړه هر راز عملیات.

**- Hartmann's Operation**

په ناروغۍ اخته کولون د یوې برخې خیل او د پاتې کولون د  
بروگزمال برخې سر د ګجدې خڅه بهر ته د کولوستومی دول  
خای په خای کول او ډیستال برخې کندل.

**- Hiller Operation**

د (Achalasia) په ناروغۍ کې د مری د کارڈیا معصری د حلقوی  
عضلاتو پري کولو او واژولو جراحی عملیات ، د  
(Cadiomyotomy) په انډول.

**- Kelly's Operation**

هغه کار چې په بنسخوکې د متیازو د بې واکۍ، د سمون په  
موخه تر سره کېږي، د (Arytenidopexy) په انډول.

**- King's Operation**

د (Arytenidopexy) په انډول.

**- Krasko's Operation**

د ریکتیوم د کارسینوما ته دلاں رسی په موخه د عصعصی  
هاوکې د یوې برخې لېږي کولو جراحی کړنلاره.

**- Lagrange's Operation**

د (Sclerectoirdotomy) په انډول.

**- Le Fort's Operation**

د (Le Fort's-Negebauer Operation) په انډول، د رحم د  
پرولاپس د مخنيوی لپاره یا ترمیم په موخه په منځنې کربنه کې  
د مهیل د قدامی او خلفی جدارونو یو کولو پذربعد د عملیات  
کړنلاره ده.

**- Lorenz's Operation**

د ورانه د بند د ولادی نتونتیا درملنې په موخه عملیات

**- Mc Burney's Operation**

① د سپوغرزی (مغبني) چوري د درملنې جذری (رادیکال)  
جراحی عملیات دی. ② همدارنګه د اپنیکس د التهاب د  
درملنې لپاره هم همدهغه عملیاتي تکي تاکل او عملیات تر  
سره کېږي.

**- Macewen's Operation**

د فتقیمه کيسې خڅه د جوشوی یوه بالنت له لاری د داخلی  
حلقې (ینګ)، تړ لو په مته د فتق راډیکاله جراحی عملیات.

**- Mc Donald's Operation**

د نابشپر شوې رحمى عنق لپاره عملیات چې په هغه کې د رحم  
عنق سورى د (Purse-String). خیاطې کندلو له لاری تړل  
کېږي.

**- Mc Gill's Operation**

د مثاني له لاری سوپر اپوبیکه پروستاتیکتومی عملیات.

**- Manchester's Operation**

د (Fothergill Operation) عملیات په انډول.

**- Motais' Operation**

د لمبه د راخورندتوب د درملنې به موخه د پورتنې لمبه د نهه  
د سترګی د پورتنې عضلي د تینیون د یوې برخې خای پرخای  
کبدنه.

**- Partsch's Operation**

د یوې غابن د کېست د (Marsupialization) لپاره تخنیک او  
عملیات

**- Pereyra Operation**

د متیازو د بې اختیاره تللو د رغونې لپاره جراحی عملیات  
تخنیک

**- Pameroy's Operation**

د نفیروند لوپ د تړلو او د پاتې برخې قطع کولو له لاری د  
بنخینه شندولو جراحی عملیات.

**- Radical Operation**

جذری عملیات چې پکي بشپړ ډول د صابعی راویسته ترسره  
کېږي

**- Ramstedt's Operation**

د (Pyloromyotomy) په انډول. د معدي د بواب برخې د  
حلقوی عضلاتو پري کولو له لاری د معدي د تنګوالی درملنې  
تر سره کېږي.

**- Saemisch's Operation**

د هایپوپیون د معالجي لپاره د ستړګو د قرنې او د تې د  
قادعي تراس فیکس کول.

**- Shirodkar's Operation**

د چاپېر (Purse-String) د خیاطې پذربعد د رحم د عنق د  
سوری تړلو په مرسته درحم د غاپې د عدم کفایې د درملنې  
لپاره عملیات.

**- Surgical Operation**

هر دوں جراحی عملیات.

**- Werthem's Operation**

د (Radical Hysterectomy) په انډول، د رحم راویسته  
جذری ډول د جراحی عملیات کړنلاره.

**- Ziegler's Operation**

د یوې مصنوعی کسى د جوړولو لپاره (V, شکله آریدیکتومی)  
جراحی عملیات.

**Operative**

عملیاتی ، عملیات کبدونکی ، تر عمل لاندی .

**- Atlas of Operative Surgery**

د جراحی عملیاتونو لپاره د اطلس کتاب .

**- Operative Case**

د جراحی عملیات پښه .

**- Intra Operative**

د عملیات دته مهال .

**- Operative Procedure**

د عملیات کپنلاری د پروونو پر بنسته .

**- Operative Method**

د عملیات کولو نوع يا ډول ته ویل شی چې پکی تول تال کپنلاره ترشحی لاندی راخي .

**- Pediatric Operative Surgery Book**

د ماشومانو جراحی عملیاتونو لپاره د جراحی اړوند کتاب .

**- Peroperative**

هر جراحی عملیات اړوند .

**- Preoperative**

د جراحی عملیات خخه دمخه حالت

**- Postoperative**

د جراحی عملیات خخه وروسته حالت .

**Operator**

عملیات کوونکی ، ماشین چلوونکی کس .

**Opercula**

د **(Operculum)** ګئه شمپره .

**Opercular**

د **(Operculum)** اړوند صفت .

**Operculum**

د دماغ د نیمسکری هغه برخه چې د انسولا (Insula) لپاسه اوونستی پرته ده ، هودا راز د مخاط هغه کتله پلک (Plug) چې د بلازینت پر مهال د بسخی د رحم د عنق کاتال مخه بندوي کئه شمپره بي د **(Operculums)** یا **(Opercula)** ګئل شئ .

**- Dental Operculum**

د غابن یوبن ، د اوري یوبن چې شنه کبدونکی غابن د تاج په مخ خای لرى .

**Trophoblastic Operculum**

د تروفولاستی هغه برخه چې د هغه اندومنتری درز د تپلو سره مرسته کوي چې د بلاستوسیستونو خای نیونې پذربعه منځ ته راخي .

**Operculums**

د **(Operculum)** ګئه شمپره .

**Operon**

د کروموزومونو یوه تویه چې کارگر جین او هغه ته نردي جو پشتیز جینونه چې چاري بې یو له بله سره تراوا لرى پکی خای لرى .

**Ophiasis**

د الوبیسي (Alopecia Areata) یو ډول دی د سکالپ به ټیمپورال او کسی پیتال برخو کې پر لپسی لري نیسي .

**Ophidism**

د زهر جنو مارانو له خوا چیچلو پواسط مسمومیت .

**Ophryon**

د عرضانی سوپرا اوربیتال لیکي منځني تکي .

**Ophryosis**

د وریئو شخی یا سېزم .

**Ophth-**

دا یومختارې دی اوډ سترګي معنی بشپړو .

**Ophthalm-**

دا یومختارې دی اوډ سترګي معنی بشپړو .

**Ophthalm-**

دا یومختارې دی اوډ سترګي معنی بشپړو .

**Ophthalmagra**

د سترګي ناخاپې درد .

**Ophthalmagia**

د سترګي درد .

**Ophthalmectomies**

دا **(Ophthalmectiony)** ګئه شمپره .

**Ophthalmectiony**

جراحی عملیات دی چې پکی د سترګي ګانټي اویستل کېږي .

**Ophthalmia**

د سترګي شدید التهاب .

**- Egyptian Ophthalmia**

تراخم ، د **(Trachoma)** په انیوول .

**- Gonorrhreal Ophthalmia**

د ګونوکوکونو (Gonococcus) اسناناتو له امله د سترګي حاد او شدید تقيحي (زوی لرونکي) التهاب .

**- Ophthalmia Neonatorum**

د نوزادی دوری د سترګو د منضمی حاد ډول تقيحي التهاب چې په **10-21 Days** ورڅیل او د ولادي کاتال اسناناتو اړوند وي .

**- Periodic Ophthalmia**

هغه دوره بې د سترګي (اوئيت) په بنه التهاب چې آسان پړي اشتنه کېږي .

**- Phlyctennular Ophthalmia**

د قرنیې او منضمی ګډول التهاب.

**- Purulent Ophthalmia**

د سترګو قیحی افرازاتو لرونکی التهاب چې معمولاً د ګونوکونو انتاناتو سره لیدل شی.

**- Sympathetic Ophthalmia**

د یوپی سترګو د **Uveal** (گرانولومائی التهاب خشة وروسته) بلې سترګو په همدغه رنځ اخته کېدل چې په ستیجه کې د **Uveal** (جهاز دوه اړخیزه ګرانولومائی التهاب رامنځ ته کېږي.

**Ophthalmic**

د سترګو **Eye** (اړوند صفت).

**- Ophthalmic Nerve**

د سترګو اړوند عصب چې د تیرجمنیال عصب (بنخ زوج یوہ خانګه ده او د سترګو اسټرګو ګاتني، پورونې جفن، وریخی او د **Scalp** یو، برخه) برخو تعصیب پړگاهه لري.

**- Ophthalmic Optician**

د سترګو اړوند ماهر کارکونکي.

**- Ophthalmic Practitioner**

د سترګو اړوند عملی کارکونکي.

**- Ophthalmic Surgeon**

د سترګو جراح، د سترګو خانګي جراحی متخصص ډاکټر.

**Ophthalmitic**

د سترګو التهاب (**Ophthalmitis**) (اړوند صفت).

**Ophthalmitis**

د سترګو التهاب.

**Ophthalmo-**

دا یومختاري دئ او د سترګو معنۍ ورکوي.

**Ophthalmoblenorrhea**

ګونوریائی کانکتیویت.

**Ophthalmocoele**

د **Exphthalmus** (په انډول).

**Ophthalmodynamometry**

د شبکوی شریانی وینې د فشار تاکل.

**Ophthalmodynbia**

د سترګو درد.

**Ophthalmoeikonometer**

د سترګو د انکساری توان او د سترګو د انځور ونود بنې او نسبی اندازې تاکنې لپاره وسیله ده.

**Ophthalmography**

د سترګو او دهغې د ناروغیو توصیف او شرحه.

**Ophthalmogryic**

د **Oculogyric** (په انډول.

**Ophthalmolith**

د اوپسکو (اشکیه) اړوند ډبره یا تیزه.

**Ophthalmologic**

د سترګو د علم (**Ophthalmology**) (اړوند صفت).

**Ophthalmological**

د سترګو د علم (**Ophthalmology**) (اړوند صفت).

**Ophthalmologist**

د سترګو اړوند کارپوه او متخصص، د سترګو د ناروغیو اړوند ماهر او متخصص ډاکټر، د **Eye Specialist** (په انډول.

**Ophthalmology**

د سترګو د (اتابومی، فزيولوژی، پتولوژی، ناروغیو او اختلاتو) خپرنا او مطالعې اړوند علم.

**Ophthalmomalacia**

د سترګو د ګاتو غږ نارمل نرمښت او پوستوالې.

**Ophthalmometry**

د سترګو د انکسار او نیمگړیاوړ تاکنه.

**Ophthalmomycosis**

د سترګو هر ډول ناروغی چې لامل بې چنیاسې وی.

**Ophthalmomomyotomy**

د سترګو د عضلاتو اړوند جراحی غوشلو کېنلاره.

**Ophthalmoneuritis**

د سترګو هر ډول ناروغې.

**Ophthalmopathy**

د سترګو او دهغې د زوايدو ترميمی جراحی.

**Ophthalmoplasty**

د سترګو د عضلاتو فلچ.

**Ophthalmoplegia**

د سترګو فلچ (ګوزن) ناروغې.

**- External Ophthalmoplegia**

د سترګو د بهرنی عضلاتو فلچ.

**- Internal Ophthalmoplegia**

د سترګو د عنبي او باڼه ائيز جهاز فلچ.

**- Nuclear Ophthalmoplegia**

د سترګو د اعصابو د حرکي هستو د ضایعاتو له امله فلچ.

**- Parnaud's Ophthalmoplegia**

د نهه لوري ته د سترګو د حرکت فلجوالي پرته پورته لوري ته د

سترګو د حرکت همغږي فلچ چې د مید بربن د ناروغیو سره

مل وی.

**- Partial Ophthalmoplegia**

هغه فلچ چې د سترګو د ډو شمېر عضلات ونيسي.

**- Progressive External Ophthalmoplegia**

د سترګو د هغه پرمختلونکي فلچ چې خارج العیني عضلي او ځینې وختونه د اوريکولارس او کولي عضله نيسۍ او دېټوز او پرمختلونکي عيني نيمګړي فلچ لاهل ګرځي.

**- Total Ophthalmoplegia**

د سترګو د ټیلو عضلاتو فلچ یعنې د سترګو د دتنه او بهرهه عضلاتو ګډ ډول فلچ شته والي.

**Ophthalmoplegic**

د سترګو د *Ophthalmoplegia*، اړوند صفت.

**Ophthalморrhea**

د سترګو خخه وينه بهدل.

**Ophthalmorrexis**

د سترګي د ګاتې خيري کبدل.

**Ophthalmoscope**

د سترګو د کتنو تر سره کولو اړوند وسیله.

**- Direct Ophthalmoscope**

هغه وسیله چې یو سوری لرونکي هنداره او عمسیه لري او د سترګي دتنه لیدنې لپاره کارول شئ.

**- Indirect Ophthalmoscope**

هغه افتالموسکوپ وسیله چې شاو خوا (15)، چنده مستقیم يا غېر معکوس انځور رامنځ ته کوي.

**Ophthalmoscopies**

د *Ophthalmoscopy*، ګنې شمېر.

**Ophthalmoscopy**

د سترګو د کتنو تر سره کولو اړوند وسیله پذرپه د دکتنو تر سره کولو ګړنلاره.

**- Medical Ophthalmoscopy**

هغه افتالموسکوپي چې د انکسار ناروغیو د پېښدلو په موخه کارېږي.

**- Metric Ophthalmoscopy**

هغه افتالموسکوپي چې د انکسار ناروغیو د پېښدلو او ارزونې په موخه کارېږي.

**Ophthalmostasis**

د افتالموسکوپيات پذرپه د سترګي ثابت ګرځول.

**Ophthalmostat**

د جراحی عملیات په بهير کې د سترګي د تشییت (فیکس) کولو لپاره وسیله.

**Ophthalmotomy**

د جراحی عملیات پواسطه د سترګو د ګاتې غوڅولو او

پري کولو جراحی ګړنلاره.

**Ophthalmotrope**

هغه مېخانیکي سترګه د رینتینې سترګې په خبر حرکت کوي.

**Ophthalmotonometer**

د سترګو د کتنو تر سره کولو خانګړې وسیله ده چې د سترګو د دتنه فشار پرې تاکل شي.

**-opia**

دا یومختاري دئ او د سترګو حالت څرګندونې معنى بشپړو.

**Opiate**

اپين، په ترياكو لپلي ګولې چه داستعمال په صورت کي (آرام کونکي، استرخا راوسټونکي، خوب راوونونکي، کرخت کنندهونونکي، درد کاره کونکي، اغبزې لري، د اپين (ترياك) لرونکي دارودرمل، مخدرا دارو لکه .( **Codeine** یا **Morphine**)

**Opine**

نظرورکول، تصورکول، عقیده لرل: تصميم نیول.

**Opinion**

نظريه، مفکوره، فکر، تصور، رأي، ليد، عقيدة، باور.

**- Surgeon's Opinion**

د جراحانو نظر.

**Opioid**

اپين ته ورته جوړښت، د اپين هستې لرونکي جوړښت.

**- Opioid Analgesic**

اپين درلودونکي افالجيزیک درمل.

**Opisthion**

د لپي سورى (فورامين مګنوم) د لاندینې څنډي منځنې تکې.

**Opistho-**

دا یومختاري دئ د شا لوري هډوکې معنى بشپړو.

**Opisthorchiasis**

د خینو التونکو او تى لرونکو د ینې او صفر او جهاز (Opisthorchis) په واسطه د تريخي جهاز ګړټيا.

**Opisthorchis**

د خینو التونکو او تى لرونکو د ینې او صفر او جهاز يو ډول پرازیتی فلوكونه چې د له دې ډلي خخه

(*Opisthorchis Viversini* او *Opisthorchis Felineus*)

په انسانانو کې اوپستورکیازیس او

قابل، مخالف و دریدل.	ستره کی د شبکیه د استوانه بی حجرو او مخروط
<b>Opsin</b>	حجرو پرتوین چې په ترتیب سره د اوسکوتوپسین او فوتوبیپسین په نومونو یادېږي او د 11-Cis-Rrtinal (1) سره یوخاری کېږي او بین البيضي صباغ رامنځ ته کوي
<b>Opsonuria</b>	د ناشتا پرمھاں د متیازو د افراز زیادبیت البته تر خوراک کولو وروسته د هغه د افراز په پرتلې.
<b>Opsoclonia</b>	د ستړو د پخپل سر غبر ریتمیک عمودی عرضانی اهتزازونه.
<b>Opsoclonus</b>	د اپنول (Opsoclonia) په اندول.
<b>Opsonic Index</b>	هغه لمبر یا نښه چې یوچاته د باکتریا په وړاندې د سیروم غبرګون بشونډنې د قوت له کبله ورکول شی.
<b>Opsonin</b>	يوډول انتی باډی چې د فاګوسایتوز وړ باکتریا ګانې او نوری حجري پېژنۍ.
- <b>Immune Opsonin</b>	معافیتی اوپسونین. هغه انتی باډی چې په بدن دنه یا بهرنې محیط کي د هومولوگ انتی جن سره تر پیوستون وروسته د فاګوسایتوز لپاره خانګړي انتی جن جوري.
<b>Opsonization</b>	د فاګوسایتوز لپاره د باکتری ګانو او نورو حجرو پېژندل او وړاندې کول.
<b>Opsonocytophagia</b>	د اوپسونینونو او د سیروم د هومولوگ لوکوسایتونو په شته والی کي د وینې فاګوسایتی فعالیت ته اقدام کول او نغونه.
<b>Opsonocytophagic</b>	د Opsonocytophagia (اپنول) په اندول.
<b>Optesthesia</b>	د لید حساسوالې، د باصری تحریکونو د درک توان.
<b>Optic</b>	دستړګو، دلیدو، د باصری اپوند صفت.
- <b>Optic Artery</b>	د باصری شريان.

**- Optic Chiasma**

بصری شیازما ، هغه جو پشت چې د سترګوڈ بصری عصبونو د یو پریل باندې تېریدو پرمہال د هایپوتalamوس په برخه کې منځ ته راخې.

**- Optic Disc**

هغه پایه (صفحة) یا د شبکیي پرمخ تکي چې د بصری عصب پیل بلکېږي. د **Optic Papilla**، په انډول.

**- Optic Fundus**

بصری غور ، د سترګو د دنه خلف برخه چې د عدسيې مقابل پرته ۵۵.

**- Optic Lesions**

بصری ناروغۍ ، د سترګو اړوند آفتوونه.

**- Optic Muscles**

بصری عضلات.

**- Optic Nerve**

بصری عصب ، دقحفی ازواجه خخه دوهم زوج چې د لیدنې اړوند دندې ترسره کوي.

**- Optic Neuritis**

د بصری عصب التهاب. د **Retrobulbar Neuritis**، په انډول.

**- Optic Papilla**

د **Optic Disc**، په انډول.

**- Optic Radiation**

بصری وړانګي ، د عصبي لازې هغه برخه چې د بصری سیالي د بصری لازې **Optic Tract**، خخه تر بصری قشر (Visual Cortex) پوري رسوي.

**- Optic Tract**

بصری جهاز ، بصری لازه ، هغه عصبي بصری لازه چې د **Optic Chiasma**، **Optic Radiation**، خخه تر بصری **Optic Fibre**، پوري غخچدلي ده.

**- Optic Veins**

بصری ورید.

**Optical**

په لیدپوهنې (بصری علم) پوري مربوط، دلیدو وړ، رنیاته منسوب، د **Optic** اړوند صفت.

**- Optical Fibre**

هغه مصنوعي کېيل چې رنا (نور) او انخوروونه لېردو له شې.

**- Optical Illusion**

هغه خه چې ناسم ولیدل شې او بل خه بشکاره کېږي.

**Optician**

د سترګو عدسيې یا عینکو (چشم) جو پونکي کاريپوه کس. د **Ophthalmic Optician**، په انډول.

**- Ophthalmic Optician**

هغه تخیکي کاريپوه کس چې عدسيې او سترګو عینکي

جو پونکي کس.

**Opticianary**

د سترګي د خانګي په طبابت پوري اړوند درملو سره د اړوند نسخو پېچل او تطبیقول لارې چارې سمبالي.

**Opticochiasmatic**

د بصری او شیازما عصب سره په تراو کې.

**Opticopupillary**

د بصری عصب او کسی (حُلْبِي) اړوند صفت.

**Optics**

درنبا (نور) او ليدو پوهنه او علم.

**Optimistic**

هغه نظرچه پر خوشبیني ولاړو.

**Option**

واک، د تاکلو واک، اختیار.

**Optional**

داک خاوند، اختیاري.

**Opto-**

دا یو مختارې دی اوډ (نور، لید، بصر) معنی بشپړو.

**Optogram**

هغه شبکوی تصویر چې د نور تراغېزی لاندې د بصری بنفش د سپین کېدو له امله رامنځ ته کېږي.

**Optokinetic**

د نیستاګموس په خبر د سترګي د حرکتونو اړوند صفت

**Optometer**

د **Refractometer**، په انډول. د لید د توان او طیف د اندازې نیولو لپاره وسیله.

**Optometrist**

د سترګو د لید خير د عدسيې تاکلو متخصص، د سترګو د چشمدو دورکولودپاره اړوند کارپوه.

**Optometry**

د لیدلو اړوند سنجولو او تاکلو کړنلاره ، د سترګو د انکسار د اصلاح او درمانې په موخه اړوند آزمابنېت بلل شې.

**Optomyometer**

د سترګي د عضلاتی قدرت د اندازه کولو وسیله.

**OPV**

د ماشومانو د فلچ ضد واکسین (Oral Polio Vaccine) لندې

نښه د چې د خولی له لارې ژوندي ویروسی واکسین.	د خولی له لارې غړپ، ګوت، ګوتل.
<b>-oquine</b> دا یو روستاری دی او د ملاریا ضد درملو کې کارول شی لکه (Chloroquine) په خپر.	نارنج، دمالتی کورنی خخه یو ډول، ستره. نارنجی.
<b>OR</b> د عملیات خونې (Operating Room)، لپاره لنډه نښه ده.	<b>Orange</b> وحشی سری، خنگلکی سری. یو ډول بیزوجې اوږدہ لاسونه لري اوپه بورنیواو سوماتیراکې پیداکړې.
<b>Ora<sup>1</sup></b> د خولی (Os)، لپاره ګنډه شمېره.	<b>Orangutan</b> کړۍ، دایره، ګردوالی، غونډوالی، کره، مدار.
<b>Ora<sup>2</sup></b> ژۍ، خنډه، مورګه، کنار.	<b>Orb</b> غونډه، کروی، حلقوی، کړیز.
<b>Orad</b> د خولی په لوري.	<b>Orbiclar</b> په مخ کې حلقوی (کړین) عضلات.
<b>Oral</b> فمي، د خولی له لارې، تقريري، وینائیز، شفاهي.	<b>Orbiclaris</b> - <b>Orbiclaris Oculi</b> هغه عضلات چې سترګکې واژي او بندوی.
- <b>Oral Cavity</b> د خولی جوف.	- <b>Orbiclaris Oris</b> هغه عضلات چې شونډي واژي او بندوی.
- <b>Oral Drugs</b> د خولی له لارې ورکول کبدونکي درملو مستحضرات.	<b>Orbit</b> مدار، ستر غالی، د سترګکو کاسه، د سترګکو ګاتې او اشکیه غدې د خای پرخای کبدنې لپاره د سرپه کټو خه کې قدام ته یوه ژوره برخه ده. د Eye Socket (Eye Socket) په انډول.
- <b>Oral Contraceptive</b> د بلاربښت ضد درمل چې د خولی له لارې تطبیق کړې.	<b>Orbital</b> مدار، ستر غالو او مدارته منصوب، د Orbit اړوند صفت.
- <b>Oral Hygiene</b> د خولی د پاکي او نظافت سانتې اړوند.	<b>Orchi-</b> دا یو مختارې دی او د (مرغېږي، خصيې، Testis) معنی لري.
- <b>Oral Medication</b> د خولی له لارې تطبیق کبدونکي درمل.	<b>Orchid</b> یو ډول بوټي چې آې - سره بخن ګلان لري.
- <b>Oral Rehydration solution</b> د خولی له لارې د مایعاتو اعاده کوونکي محلول.	<b>Orchidalgia</b> د مرغېږي درد.
- <b>Oral Rehydration Therapy</b> د خولی له لارې د دیهايدريشن د درملنې په موخد د مایعاتو اعادې یواسطه د درملنې میتود چې لنډه نښه یې (ORT) ده.	<b>Orchidectomies</b> د (مرغېږي، خصيې، Testis) Orchidectomy لپاره ګنډه شمېره.
- <b>Oral Thermometer</b> په خوله کې کېښودونکي د تودو خې درجې تاکنې وسیله.	<b>Orchidectomy</b> د (مرغېږي، خصيې، Testis) د اویستلو جراحی کېنلاړه . ۵۵
<b>Orality</b> هغه اصطلاح چې د روانی جنسی ودی د خولی (فمي) د مرحلو تول او خونه او اجزاء (رودل، ختل، زېښل) به برکې نیسي.	<b>Orchidopexies</b> د (مرغېږي، خصيې، Testis) Orchidopexy لپاره ګنډه شمېره.
<b>Orally</b> د خولی له لارې، فمي.	<b>Orchidopexy</b> د جراحی عملیې پواسطه د (مرغېږي، خصيې، Testis) د تثبیت کېنلاړه بلل شې. د Orchiopexy په انډول.
- <b>Orally Fluid</b> فمي مایع	
- <b>Orally Nutrition</b> فمي تغذیه.	
- <b>Orally Sips</b>	

**Orchidotomies**د **Orchidotomy** لپاره ګئه شمېره .**Orchidotomy**د جراحی عملیې پواسطه د ( مرغېږي ، خصيې ، د **Testis** ) د غوڅولو او واژولو کړنلاره بلل شوي .**Orchiepididymitis**

د مرغېږو او بريخ دواړو ګډه ډول التهاب او پرسوب .

**Orchio-**

دا یو مختارې دئ او د مرغېږي یا خصيې معنى بشپړو .

**Orchioepididymitis**

د مرغېږي او بريخ ګډه ډول التهاب .

**- Acute Orchioepididymitis**

حاد ډول د مرغېږي او بريخ التهاب .

**- Chronic Orchioepididymitis**

مزمن ډول د مرغېږي او بريخ التهاب .

**- Traumatic Orchioepididymitis**

د ترصیصاتوله کبله د مرغېږي او بريخ التهاب .

**Orchiopexies**د **Orchiopexy** لپاره ګئه شمېره .**Orchiopexy**د مرغېږي د جراحی تثبیت عملیاتی کړنلاره ترسره کول ، د **Orchidopexy** په انډول .**Orchis**نارینه جنس د سپرم تولید غړي ، مرغېږي ، خصيې ، د **Testis** په انډول .**Orchitis**د ( مرغېږي ، خصيې ، **Testis** ) التهاب چې پکې (ضخame) درد ، پرسوب ، تبه ، دروندوالۍ احساس منځ ته رائځي .**- Acute Orchitis**

حاد ډول د مرغېږي (خصيې) التهاب .

**- Chronic Orchitis**

مزمن ډول د مرغېږي (خصيې) التهاب .

**- Traumatic Orchitis**

د ترصیصاتوله کبله د مرغېږي (خصيې) التهاب .

**Ordeal**

سخته ازموينه یاتجربه ، په لرغونې زمانه کي د سخت جسماني تعذيب په واسطه د ګناه ثابتونه .

**Order**

ترتیب ، امر ، حکم ، پرماینه (فرمایش) ، سپارښته ،

لارښودنه ، سمون ، آرامى ، کنار ، سنبالون (سبالونه) ، نظم ، دول ، پروګرام ، کړنلاره ، برناډه ، درجه ، طبقه .

**- Medical Order**

طبی لارښودنه او سپارښته .

**- Preoperative Order**

له عملیات خخه د مخه طبی لارښودنه او سپارښته .

**- Postoperative Order**

له عملیات خخه وروسته طبی لارښودنه او سپارښته .

**- Treatment Order**

درملنیزه طبی لارښودنه او سپارښته .

**Orderly**

سم ، منظم مرتب ، برابر . هغه خوک چې په روغتون کي بي عمومي دندې ترسره کړبوي او تجربه لرونکي کس

**Ordinary**

عادی ، معمولی ، متوسط (نه بهه نه بد) ، باقاعده .

**Ordeal**

سخته ازموينه یاتجربه ، په لرغونې زمانه کي د سخت جسماني تعذيب په واسطه د ګناه ثابتونه .

**Orem's Model**

دا یو عصری مودل دئ چې د نرنسنگ په اړه د یو چا د خپل خان مراقبت او روختیا ساتني ، شه سلوک او کړه وړه د توان تاکنې او ورتیا باندې فوکس کوي .

**Organ**

اله ، وسیله ، دستگاه ، بدنب غړي ، سازمان ، اړگان ، د بدنه هغه برخه چې د یوې مشخصي دندې اړوند چاري ترسره کوي لکه (ینه ، سترګه ، هکي ، خاله ... او نون) .

**- Organ of Corti**د کورتي غړي . د یوې غشاً ده چې په کوکلیا کي موقعیت لري او غړې په سیالو باشدي بدلوی او د ماغ ته یې د **Auditory Nerve** له لارې لېږي ورنې **Spiral Organ** هم وايې لوړۍ خل د **Marquis Alfonso Corti** له خوا په کال (1822-88) کي ایتالوی هیستو - اнатومیست په واسطه شرحه شو .**- Effector Organ**اځزې من (**Effector**) غړي .**- End Organ**

انتهائی غړي ، د پایلې هیه .

**- Enamel Organ**

د غابن د پیپلا پرمخ خای لرونکي اپیتمومی زائده چې په مينا اوږي .

**- Genital Organ**

د تناسلی برخې غړي ، هغه غړي چې د جنسی اړیکو ، تولد او تکثر اړوند دندې ترسره کوي لکه (نارینه او بشخینه تناسلی غړي) .

**- Golgi Tendon Organ**

دھنے مہخانیکی رسپتھرونونو یوہ چی د عضلى سره یو خای د تی لرونکو د عضلاتو د تیندو نونو کی خای لری او په اور دوالی کی د زیادبست او کمبنت خخه زبرنده غیر گونو نه تر لاسه کوی .

**- Jacobson's Organ**

د پوزی **Vomer** غربی .

**- Senseo's Organ**

د احساس غربی ، د **Sensory Organ** په انیول د احساس هغه غربی چی حسی تحریکونه چی د حس په درک باندی او پری تر لاسه کوی یعنی هغه غربی چی د انرژی خانگری شکلونه په هغه عصبی پیغامونو اپو چی د حس د درک سبب گرئی .

**- Sensory Organ**

د **Senseo's Organ** په انیول .

**- Spiral Organ**

د **Organ Of Corti** په انیول ، فتری غربی .

**- Transplant Organ**

د غرو پیوند ، د ارگانونو ترانسپلانت جراحی کرنلاره .

**- Vestigial Organ**

هغه ناکامله غربی (هیدونه) چی باید په جنبی دورو کی یا وروسته مرحلو کی تکامل و کرپ او دندہ پر غاره واخلي ، پاتی شونی غربی .

**- Vomernasal Organ**

د پوزی د غربی غضروف د پاسه کوچنی کھوپه چی د لویو انسانانو کی ابتدائی - لمپرنی او ناکامله ده خو په سفلی حیواناتو کی بنه بشپړه وده مومنلی ۵۵ .

**- Weber's Organ**

د پروستاتی او تریکول په انیول .

**- Organ's of Zuckerkandl**

پارا ایورتیک جسمونه یا تنی .

**Organelle**

ارگانیلا ، د مایتوکاندریا ، گلچی جهاز ، لیزوزوم ، انڈوپلازمیک ریتیکولوم ، رابیوزم ، سنتیپول و کلورپلاست ، سیلیوم او فلاجیلوم په خبر د یوی حجري دنته خانگری شوی جو پښتونه .

**Organic**

عضوي ، د ارگان اپوند ، د یوہ غربی سره په تراو کي ، له حیواناتو خخه ترلاسه کبدونکي محصولات . د غربی داندام اپوند ، اساسی ، سازمانی .

**- Organic Disease**

د غربی اپوند نارو غری ، د غربی اختلال اتشوش . د یوہ غربی هغه تشوش چی د نورو غربو د فزیکی بدلونونو سره مل وي ، د **Organic Disorder** په انیول .

**- OrganicDisorder**

د **Organic Disease** په انیول .

**Organical**

د **Organic** په انیول .

**Organically**

هغه چی یه طبیعی بنه منځ ته راغلی وي ، وظیفوی ، عضوي ډول اساساً .

**Organism**

ارگانیزم ، د ژوندی موجود عضویت ، د غنیمت (ترکیب) . لکه **Plant, Animal, Bacterium, Fungus** او نور .

**- Microrganism**

مایکروارگانیزم ، د مایکرو سکوب یواسطه لیدل کبدونکي ارگانیزم .

**Organist**

ارگان (ارغون ، وهونکي) .

**Organization**

سازمان ، اداره ، د **Organisation** په انیول .

**Organization**

اداره ، سازمان ، تنظیم ، تشکیل .

**Organize**

رغول ، جوړول (تنظیمول) بنه ورکول ، تشکیلول .

**Organizer**

جوړوونکي ، تنظیمونکي .

**- Primary Organizer**

لومپنی تنظیم کوونکي ، ابتدائی جوړوونکي .

**Organo-**

دا یو مختاری دی او د (غربی ، ارگان) معنی بشپړوی .

**Organogenesis**

د ارگانونو سرچینه او وده مومندنه د جوړېت پرمهال .

**Organogeny**

د **Organogenesis** په انیول .

**Organoid**

یوہ غربی ته ورته ، ارگانی ، هغه جوړېت چې د ارگان په خپرو وي .

**Organomegaly**

د غرو یا ارگانونو (احشاوو ، لویوالی ، حشوی) ضخame .

**Organomericurial**

هر هغه کېمیاوی مرکب چې سیماب ولري .

**Organometallic**

د یوہ عضوي راډیکال سره مل د یوہ فلز مرکب جوړېت اپوند صفت .

**Organon**

ارگان ، هله ، غړي ، اندام ، عضو

**Organophosphate**

د فاسفوریک اسید یا پتو فاسفوریک اسید عضوی ایستیر، دغه په پیاوړی ډول اسیتایل کولین ایستریز نهی کوي او د حشراتو د ژوژونکو درملو په جوړولو او عصبی ګاز کې ورڅخه ګتیه اخیستل شی.

**Organophosphorous**

د (Organophosphate) اړوند صفت.

**Organotherapy**

د حیواناتو غړو د عصاری خنډه د درملنۍ لپاره کار اخیستل لکه د ینې د عصاری (Liver Extract) خنډه د ینه لېږي (کمخونې) درملنې کې.

**Organotrophic**

د (Hetrotrophic) په انډول.

**Organotrophism**

د بدن د ځانګړو غړو یا نسجونو ته پسوجون عواملو یا ځانګړو کېمیاوه مرکباتو لېواليما.

**Organotropic**

د (Organotrophism) اړوند صفت.

**Orgasm**

د بنخینه جنس د جنسی اړېکې پرمھال د خوند اوچ او هېجان لحظه.

**Oriental**

دختیغ پوري اړوند، دلمخواته، دشرق، شرقی.

**- Oriental Sore**

داد جلدی ناروغۍ ده چې په حاره (تودو سیمو) کې منځ ته رائخ د (Leishmaniasis) په انډول.

**Orientation**

اوړدونه، وربیزندنه، ددریغ ټاکنه، دخواړاکنه، دموقیعت تاکنه: لارښوونه.

**Orifice**

وره، سوری، خوله، مخرج لکه (مقعد، خوله).

**- Cardiac Orifice**

د زړه اړوند خوله یا سوری.

**Orificial**

د (Orifice) اړوند صفت.

**Orificium**

سوری، منفذ، خوله، مخرج.

**Origin**

سرچینه، اصل، مبدأ، منشا، د یوڅه پیل حالت.

**Original**

لومړنۍ، پخوانی، ابتدای خایی، حقیقی، اصلی، نوی تازه، ذاتی، فطری هغه چې پکې بدلون نه وی پښ شوی.

**- Original Position**

ابتدايی موقعیت، لومړنۍ خای.

**Originality**

لومړنۍ والی، نوی توب، دابتکارقوت.

**Originally**

په لومړۍ توګه، په ابتدأ کې.

**Originate**

نوی را ایستل، په ابتدایی توګه منځ ته راویستل، مبدأ درلودل، اصلیت درلودل، نوی راتلل، په ابتكاری ډول منځ ته راتلل، د یوڅه شی پیلامه.

**Originated**

پیل شوی، نوی منځ ته راغلې.

**Originating**

له پیله منځ ته راتګ، مبدأ کېدل.

**Originator**

نوی رايسټون، نوی ايجادونکي، بنسته اينسدوونکي، مؤسس یا تأسیس کوونکي.

**Orinase**

د تولبوټ آماید سوداګریز نوم.

**Ornithine**

دا یو ډول امينو اسید دئ چې په ینه اخيګر کې تولید پړي.

**- Ornithine Carbamyl Transfrase**

اورنیتین کاربامیل ترانسفیریز اترایم.

**Ornithinemia**

په ینه کې د اورنیتین زیادېت.

**Ornithodoros**

د نرم بدن لرونکو وردې یو ډول چې دې ډولونه د راجعه تېږي د زېبروونکو سپايروکیتونو لېبردوونکي وی.

**Ornithological**

دمرغه (الوتونکو) پېژندنې علم اړوند.

**Ornithologist**

مرغه پوه، د الوتونکو (مرغانو) عالم.

**Ornithologist**

الوتونکی (مرغه)پوه، د الوتونکو اپوند خانگی عالم.

**Ornithosis**

هغه د الوتونکو ناروغی چې انسانانو ته لېردول کېږي او نومونیا (Pneumonia) منځ ته راخی.

**Oris**

د (Orbicularis Oris) او (Cancreum Oris) په انډول.

**Oro-**

دا یو مختاري دئ او د (خولي، فم، سوری) معنی بشپړوی.

**Orogenital**

فمي-تناسلي، د خولي او تناسلي غړو اپوند صفت.

**Oroligual**

فمي-لساني، د خولي زېږي غړو اپوند صفت

**Oronasal**

فمي-انفي، د خولي او پوزي غړو اپوند صفت

**Oropharynges**

د (Oropharynx) په انډول، د (Gynie) شمېره.

**Oropharynx**

فمي بلعومي، د خولي او بلعوم (حلق) غړو اپوند صفت.

**Oropharynxes**

د (Oropharynx) په انډول، د (Oropharynges) شمېره.

**Orphinadrine Hydrochloride**

داد درد او تبې ضد درمل دی.

**ORT**

د خولي له لاري د مایعاتو ورکړي درملنې (Rehydration Therapy) لنډه نښه ده.

**- ORT Corner**

د خولي له لاري د مایعاتو ورکړي درملنې خانګه.

**Ortho-**

دا یو مختاري دئ او د (تصحیح یا نغولو، مستقیم، نارمل، سم او روغ، معنی لري په عضوی کېمیا وکی هغه کېږي مشتقات بنبې چې په سره نېډي خایونو کې استخلاف مومی، په عضوی کېمیا کې د یوه اسید معمولی او عادی بنه.

**Orthochorea**

د ولزې په وضعیت کې د کوربا (Chorea) حرکتونه.

**Orthochromatic**

طبعی رنگ ورکول، نورمال ډول رنگول.

**Orthodeoxia**

د ولزې حالت کې د شربانی هایپوكسیمیا پیاوړی کېډنه.

**Orthodiagraph**

د رادیوگرافی اخیستنې یو خانګړې ډول دئ چې پکې یوازی (Thin Stream Of X-Rays) کارول شی ترڅو دقیق ډول اندازه د یوه غړی وټاکل شی.

**Orthodontia**

د (Orthodontics) په انډول.

**Orthodontic**

د (Orthodontics) اپوند صفت.

**- Orthodontic Treatment**

د (Orthodontics) درملنې ترسه کول.

**Orthodontics**

د غابن اپوند هغه علمي طبی خانګه ده چې پکې هغه غابونه چې په بل بې خایه او بد خای کې خای پرخای دی هغه ته سمون ورکول شی. د (Orthodontia) په انډول.

**Orthodontist**

هغه د ستوماتولوژی ڈاکټر چې په (Orthodontia) جراحی کې خاص مهارت ولري.

**Orthodox**

پخپله عقیده تینګ ولې، جزمی.

**Orthodox church**

دعیسوی دین بوناڅ چې په ختیخه اروپا کې عمومیت لري.

**Orthodoxy**

کلکه عقیده.

**Orthodromic**

په نورمال لوري کې د بهیر هدایت داد عصبی الیافو په اړه پکار وړل شی.

**Orthograde**

پداسی حالت کې بدن په نیغ ډول یا وضعیت کې وي په لازه تلل بلل شی.

**Orthographic**

د سم لیک اپوند، دسمی لیکنې سره په تراو کې.

**Orthography**

سمه لیکنې، املاء، لیک دود.

**Orthometer**

د سترګی د ګاتې بھر ته د راوتلتوب د اندازې ټاکنې  
لپاره یوه وسیله ده.

**Orthometric**

د Orthometer، اړوند صفت.

**Orthomolecular**

د دی تیبوری سره په تراو کې چې خینې ناروغۍ له هغه  
بیوشیمیکی تاجورتیاووسره ملتبای لری چې غذائی موادو ته د  
ارتیبا زیادښت لامل ګرځی. دغه دول ناروغۍ ددې خوراکی  
موادو د زیادو مقدارونو په تجویزولو سره بنه والي مومند.

**Orthomyxovirus**

د انسانی او حیوانی انفلوآنزا د ویروسونو په ګډيون د  
میکرو ویروسونو یو فرعی ګروپ.

**Orthopaedic**

په اورتوبییدی پوري اړوند، د عضلاتی -اسکلیتی  
سیستم د سؤ اشکالو او هدوکو، بندونو د ناروغیو د  
روغولو او سمون د طریقو سره اړوند. د Orthopedic،  
په انډول.

**- Orthopaedic Center**

دارتوبییدی مرکز.

**- Orthopaedic Collar**

هغه حمایوی جوړ شوې د غارې د تثیبت ساتلول پاره د کارولو  
د غارې بند دئ چې د ورمېږ او سر کوپري، په ترضیصاتو کې  
او د غارې یا ورمېږ Cervical Spondylosis (ناروغۍ کې  
کارولو شی).

**- Orthopaedic Equipment**

دارتوبییدی وسائل، اورتوبییدی کاربډونکی سامانونه.

**- Orthopaedic Hospital**

هغه روغتون چې یوازې د هدوکو او عضلى -اسکلیتی  
سیستم ناروغیو درملنې کوي.

**- Orthopaedic Operations**

دارتوبییدی عملیاتونه.

**- Orthopaedic Patient**

دارتوبییدی ناروغ.

**- Orthopaedic Service**

دارتوبییدی چوپپتیاواو (خدمتونو) خانګه.

**- Orthopaedic Surgeon**

دارتوبییدی جراحی ډاکټر.

**- Orthopaedic Surgery**

دارتوبییدی جراحی خانګه.

**- Orthopaedic Ward**

دارتوبییدی خانګړي خانګه.

**Orthopaedics**

په اورتوبییدی اړوند څېړنو ناروغیو پېښندنې -درملنې  
علمی خانګه، د عضلاتی -اسکلیتی سیستم د سؤ  
اشکالو او هدوکو، بندونو د ناروغیو د روغولو د  
طریقو سره اړوند علمی پوهه او خانګه. د  
Orthopedics، په انډول.

**Orthopaedist**

د په اورتوبییدی یا د عضلاتی -اسکلیتی سیستم د سؤ  
اشکالو او هدوکو، بندونو د ناروغیو د روغولو د  
طریقو اړوند پوهه متخصص جراحی ډاکټر. د  
Orthopedist، په انډول.

**Orthopercussion**

د ګوتې د ډیستابل بند پواسطه د قرع د عمل ترسره کول.

**Orthophobia**

د سترګو د غضلاتو نارمل تعادل یا عضلاتی بیلانس.

**Orthophoric**

د Orthophobia، اړوند صفت.

**Orthophosphoric Acid**

د Phosphoric Acid، په انډول.

**Orthopnoea**

په پراته (ملاستې) وضعیت کې د سالندي یا شته والي.  
Dyspnoea او Orthopnea، په انډول.

**Orthopnoeic**

د Orthopnea، اړوند صفت.

**Orthopraxis**

د Orthopraxy، په انډول.

**Orthopraxy**

د ناوره بنه مېخانیکی سمون.

**Orthopsychiatry**

د سلوک او شخصیت اړوند اختلال د درملنې علم او  
پوهه.

**Orthoptic**

د یوه یا دواړو باصری محورونو د مایلواли سمون.

**Orthoptics**

د سترګو د سترابیزم (Squints)، د درملنې لپاره خانګړی  
میتودونه لکه د سترګو عضلاتو تمرينونه او ورزش.

**Orthoptist**

د Orthoptics او سترګو حرکتونو سمون اړوند  
متخصص ډاکټر.

**Orthoscope**

د (Amblyoscope) په انډول.

**Orthoscopy**

هغه وسیله چې د او بود یوې طبقی له لاری قرنیوی انکسار خشی کوي.

**Orthoscopic**

د (Orthoscope)، اپوند صفت. د یوه سم او خرگند تصویر رامنځ ته کول. له اورتoscopی سره په تراوا کي.

**Orthosis**

د ملاتير، په یوه لیکه کي د راوستلود ضعيفو او ناسمه بنو د مخنيوی او رغونوی یا د بدنه د خوئنده برخو د ثابتولو لپاره یوه اورتوبیديکه وسیله یا ماشین ګنه شمپره یې (Orthoses) ۵۵.

**- Cervical Orthosis**

د غاري په ناروغيو کي د سمون لپاره تثبيته وسیله (Neck Collar) د (په انډول).

**- Dynamic Orthosis**

د بدنه، سر، ملاتير د استناد او د سمون لپاره تثبيته وسیله چې د حرکي فعالیتونو په پيل او پاي او غږګونونو کي اغږز لري.

**Orthostatic**

د نبغ و درېدلو یا د هغه خخه پښبدني سره تراوا کي.

**- Orthostatic Hypotension**

د ولېپدو سره سمو د یوني فشار رابنكته کېتنې اپوند چې پکي (سرخرخ، ګنګست او فشار تېتوالی) منځ ته راخي.

**Orthostatism**

د نبغ و درېدنې حالت.

**Orthotics**

د اورتوبیدي هغه طبی انجينيري (Orthoses)، علمی او په نيزه څانګه چې پکي د اورتوبیدي ناروغيو درملنې لپاره له وسائلو لکه (Braces) په خبر وسیله د طرح او جوړولو په اپوند چارو سره تراوا لري.

**Orthotist**

د (Orthoses) تثبيتلو اپوند متخصص او ماهر ډاکټر.

**Orthotonos**

هغه تېتانیک سېزم چې، سر، بدنه او انډامونه په یوه مستقیم خط کي فیکس کېږي . د (Orthotonus) په انډول.

**Orthotonus**

د (Orthotonos) په انډول.

**Orthotopic**

په یوه طبیعی او نارمل خای کي پښبدنه.

**Ortolani's Sign**

د (Ortolani's Test او Ortolani's Manoeuvre) په انډول.

**Ortolani's Test**

هغه آزمایښت د حوصلی - فخذی مفصل ولادي خلعي (Congenital Dislocation Of The Hip) لپاره په ۶-۱۲ عمر ماشومانو کي تر سره کېږي چې پکي یو تېز غږ د بند (مفصل)، تاولو پر مهال منځ ته راخي د الومړي. خلپه (1937) کي د Marius Ortolani، ایتالوی اورتوبیدي جراح په ذرעה شرحه او معرفې شو.

**OS**

بنې سترګه، د (Oculus Sinistra) په انډول.

**Os<sup>1</sup>**

هليوکې چې ګنه شمپره یې (Bone) ۵۵، د (Ossa) په انډول.

**Os<sup>2</sup>**

خوله چې ګنه شمپره یې (Ora) ۵۵، د (Mouth) په انډول.

**Os**

دا د کېمیاوی عنصر اوسمیوم (Osmium) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**OSA**

د (Obstructive Sleep Apnoea) لپاره لنډه نښه ۵۵.

**Osche-**

دا یو مختارې دئ او د (خوتلنګ، سفن) معنۍ بشپړو.

**Oscheitis**

د خوتلنګ (سفن) التهاب.

**Oscheo-**

دا یو مختارې دئ او د (خوتلنګ، سفن) معنۍ بشپړو.

**Oscheoma**

د خوتلنګ برخې تومورونه بلل شي.

**Oscheoplasty**

د خوتلنګ برخې ترميمی جراحی پلاستیک کړنلاره.

**Oscillate**

زنګيدل، خوئيدل، بنوريدل، له یوی خوابلې خواته خوئيدل (نوسان)، رېردیدل

**Oscillation**

خوئیدنه، اهتزاز، ارتعاش، تمواج، څېړي څېړي

کېدنه، په منظم سرعت سره زنگېدنه، د دوه ټکو تر منځ یو حرکت، راقاصي په خبر مخ او شاته حرکت

### Oscillator

زنگونکي، بنسورونکي.

### Oscillo-

دا یومختاري دئ او د (خوځیدنه، لرزی، اهتزاز، ارتعاش، تموج) معنى بشپړو.

### Oscilometer

د (خوځیدني، اهتزاز، لرزی، ارتعاش، تموج) لپاره د تېښت وسیله.

### Oscilloscia

داد رواني او ستړکو ناروغیو اړوند یو ډول باصرى احساس چې د ثابتو جسمونو لیدل پکې د لامبو وهنې بنه لرى.

### Oscilloscope

نوسان نما، د نوسان تاکونکي داسې یوه وسیله چې د دستړکو او برینټایپز متواتر بهير تولید د کېږد د وړانګو تیوب له لرې ثبت کړي. دا په زړه او ماغزو برینټائی سیالو ثبت پرمهال کارپېږي.

### Osculum

دا یوه کوچنۍ واژه برخه (خوله، سوره، د) او **Pore** او **Opening** په انډول کېنې شمېره يې.

### -ose

دا یو روستاري دئ او د (کاربواهیدرېتیونو د مادي شتون) معنى بشپړو لکه د (سکروز، مالتوز، ګلوكوز.... او نور).

### -osis

دا یو روستاري دئ او دناروغری (**Disease**) معنى بشپړو.

### Osler's Nodes

د ګوتي د نهايات په برخه کې حساس او دردناکه پرسوب (تورم) چې د تحت الحاد باکتریال اندوکارديت ناروغانو کې منځ ته راځي په 1885-1919 کالونو کې د طب پروفيسر

**Sir William Osler** (لہ خوا په) Montreal، **Philadelphia، Baltimore** او بیا په Oxford کې شرحه شو

### Osm-

دا یو مختاري دئ او داوزموزیس (بوي **Smell** او اوزموزیس

Osmosis) معنى بشپړو.

### Osmate

هغه مالګه چې خپل جوړښت کې د اوسمیوم تتراؤکساید انیون ولري.

### Osmatic

د شاموی (بوي) د حس اړوند صفت.

### Osmic Acid

د **Osmium Tetroxide** په انډول.

### Osmics

د بوي د احساس اختلالونو پېژندني او درمانې اړوند څېړنو علمي خانګه.

### Osmium

دا یو کېمیاوی عنصر دي چې اټومې شمېره يې (76)، او کېمیاوی لنډه نښه يې (Os).

### - Osmium Tetroxide

هغه تشیتوونکي ماده چې د کېمیاوی نمونو د چمتوکولو لپاره پکار وړل شی او فورمول يې (O<sub>4</sub>).

### Osmo-<sup>1</sup>

دا یو مختاري دئ او د (ضریبان، اوزموزیس) معنى لري.

### Osmo-<sup>2</sup>

دا یو مختاري دئ او د (ضربان، اوزموزیس) معنى لري.

### Osmolality

په کیلوګرام محلل کې د منحلې مادي د اوزموزیس د شمېر له مخې د یوه محلول غلطنت خرګندو.

### Osmolar

د **Osmolality** اړوند صفت. په محلول کې د منحلې مادي د فعله ڈرو د اوزموزیس غلطنت اړوند صفت.

### Osmolarity

په یوه لیتیر محلل کې د منحلې مادي د اوزمولونو په بنه د محلول د غلطنت خرګندو.

### Osmole

د ازموتیک فشار واحد چې د منحلې مادي مقدار سره په انډول دی چې په محلل کې د ذري د یوه مول په اندازه وی د اوګکرو شمېر د هغه لنډه نښه (Osm).

### -Mili Osmole

میلی (زمه) اوزمول.

### Osmometer

د اوزموزی فشار د تاکنې لپاره وسیله.

**Osmophilic**

د لورو اوزموزی فشار لرونکو محلولونو په لوري  
لبوالتیا لرل.

**Osmophore**

د اټومونو یوه ډله چې په یوه مرکب کې د بوي مسئليت  
پر غاره لري.

**Osmoreceptor**

اوزموزی رسپتور ، شاموی رسپتور، افجه حجره په  
Hypothalamus، په سوپرا اپیتیک هستو کې چې دخانګو  
نیورونونو یوه ډله چې خارج الحجروی مابع د اسموز فشار  
په زیادتیت سره تحریک مومی د اوزموتیک فشار سویه په  
بدن کې د (Aldh)، دافراز تغیر پذیر بعه کنترول کوي.

**Osmoregulation**

د چاپیریال سره په تراو کې د بدنه د یوی حجري یا ساده  
ارگانیزم د داخلی اسموتیک فشار تنظیم.

**Osmoregulatory**

د بدنه د یوی حجري یا ساده ارگانیزم د داخلی  
اسموتیک فشار تنظیم کونکې، د (Osmoregulation) اړوند صفت.

**- Osmoregulatory Cells**

د بدنه د یوی حجري د داخلی اسموتیک فشار تنظیم  
کونکې.

**- Osmoregulatory Organ**

د بدنه د ساده ارگانیزم د داخلی اسموتیک فشار تنظیم  
کونکې.

**Osmosis**

اوزموزس (اوزموزیس)، د لور غلظت په لوري د تیت غلظت له  
خوا د محلول د محلل تبریدنی حالت پداسی حال چې دواړه  
محلولونه د یوی داسی غشا پواسطه سره بېل شوی وی چې د  
منحله مادي مولیکولونو ته تبریدنی مخه نیسي او یوازي د  
 محلل په وړاندې نفوذ منونکې وی.

**Osmotic**

د (Osmosis) اړوند صفت.

**- Osmotic Pressure**

اوزموتیک فشار، هغه فشار چې د غشأله لاري د یوه محلل  
د تبریدنی مانع گرخی.

**Osmostate**

هغه تنظیموونکې مرکزونه چې د خارج الحجروی مابع  
اوسمولالیتی کنترولوی.

**Ophresiology**

د بوئیولو او شامې حس اړوند خپرنو علم او پوهه.

**Ophresis**

بوی، شامه.

**Ophretic**

د (Ophresis) اړوند صفت.

**Ossa**

خولي، دهنې، سورې، سورې، Os، لپاره ګهه  
شمېره.

**Osse-**

دا یو مختاري دئ او د (هپوکې یا یوه هپوکېز عنصر د محتوى  
(معنی بشپړو).

**Ossein**

د هپوکې غضروف، د هپوکو کولاجن.

**Osseo-**

دا یو مختاري دئ او د (هپوکې یا یوه هپوکېز عنصر د محتوى  
(معنی بشپړو).

**Osseocartilage**

له غضروف (کرپندوکې)، او هپوکې نسخ خخه جوړ.

**Osseofibrous**

له فيبروزي او هپوکې نسخ خخه جوړ.

**Osseomucin**

هغه زمينوی ماده چې د هپوکې الاستيکي فيبريلونه او  
کولاجن سره بانډوکوی.

**Osseous**

د هپوکې خرنګوالی او طبیعت اړوند، هپوکېز.

**- Intraosseous**

د هپوکو له لاري.

**- Osseous Labyrinth**

د (Bony Labyrinth)، په انډول.

**Ossicle**

کوچنۍ هپوکې په خانګړۍ دول د منځنۍ غوب کوچنۍ  
هپوکې.

**- Andernach's Ossicle**

د سرد کوپې، د هپوکو تر منځ پرانه هپوکې.

**- Auditory Ossicle**

سمعي د منځنۍ غوب کوچنۍ هپوکې (سنداني، خنکۍ او رکابي)  
هپوکې.

**Ossicular**

د (Ossicle) اړوند صفت.

**Ossiculectomy**

د منحنی غوب کوچنی (سندانی، خنکی او رکابی) ہیوکو د غوشولو او راویستنی جراحی کپنلاره.

**Ossiculotomy**

د منحنی غوب کوچنی ہیوکو (سندانی، خنکی او رکابی) خیلو او وازلو جراحی عملیات.

**Ossiculum**

ڈپر کوچنی ہیوکی لکھ د (سندانی، خنکی او رکابی) ہیوکی.

**Ossiferous**

د ہیوکی تولید و نکی، د ہیوکی منخ ته را پروونکی.

**Ossific**

ہیوکیز کپدل.

**Ossification**

کلکونه، په ہیوکی یا ہیوکیزی مادی او بنتنه، ہیوکی کیدنه د (Osteogenesis)، په اندول.

**- Ectopic Ossification**

پرتہ له منضم نسج بی خابه په نورو نسجونو کی ہیوکی منخ ته راتگ.

**- Endochondral Ossification**

د غضروف دننه ہیوکیز کپدنہ.

**- Heterotopic Ossification**

په غیر نورمال خای کی د ہیوکی جو پر بد چھ د پتو لوزیک حالت لپاره ثانوی بلل شنی.

**- Intramembranous Ossification**

د منضمی نسج دننه د ہیوکی کپدنی بھیر.

**Ossify**

کلکول لکھ ہیوکی یا ہیوکی کول، ہیوکی ته اپول، کلکو ہیوکو غوندی کول، ہیوکی کیدل

**Ossifying**

په ہیوکی حالت او بنتل.

**Ossium**

د (Fragilitas Ossium) په اندول.

**Ossuary**

ھغه خای یا ژوره چې پکی د مرد شوی کسانو ہیوکی راتبولول شنی.

**Ost-**

دا یومختاری دئ او د ہیوکی معنی بشپړوی. د (Osteo-) په اندول.

**Ostealgia**

د ہیوکی درد.

**Osthearthrotomy**

د یوه ہیوکی د مفصلی نهایت لپری کولو جراحتی کپنلاره.

**Osteectomies**

د (Osteectomy) لپاره گنیه شمپرہ.

**Osteectomy**

د یوه ہیوکی یا د ہیوکی د یوی برخی راویستنلو جراحی کپنلاره.

**Osteectopia**

په بی خایه موقعیت کی د ہیوکی ودہ مومندنه او بخایه توب حالت.

**Ostetis**

د ہیوکی التهاب، (Ostetis)، په اندول.

**Osteitis**

د یوه ہیوکی د نسج التهاب، د (Ostetis)، په اندول.

**- Condensing Osteitis**

ھغه اوستیتیت چھ د آفت او ضایعی دننه د مزالی مالگو د سختو رو سوبونو سره یو خای وی.

**- Osteitis Deformans**

ھغه ڈول د ہیوکو ناروغی، چھ په تدریجی ڈول ہیوکی نزمبنت مومنی او پکی (کوبیری، ملاتیر او د پسوند لیننگبو) ہیوکی کوبروالی مومنی، د (Pager's Disease)، په اندول.

**- Osteitis Fibrosis Cystica**

د ہیوکو ھغه نادر ڈول اوستیتیت چھ پکی فیبری ریجنریشن لامل گرخی دغه ناروغی په ثانوی ڈول د هایپریاراٹیارا یو یزم څخه زبروندہ اوستیوکلاستیک فعالیت د پام ور زیادبنت له امه منخ ته راخی چھ ورنه (Von Recklinghausen's Disease) نوم هم ور ګر شوی دئی.

د (Osteitis Fibrosis Localista)، په اندول.

**- Osteitis Fibrosis Localista**

موضعی ڈول فیبروتیک اوستیتیت

**- Fragilitans Osteitis**

د (Os teogenesis Imperfecta)، په اندول.

**- Osteitis Fibrosa Cystica Generalisata**

د (Osteitis Fibrosis Cystica)، په اندول.

**- Osteitis Fibrosa Osteoplastic**

د (Osteitis Fibrosis Cystica)، په اندول.

**- Osteitis Fungosa**

ھغه مزمن ڈول اوستیتیت چھ د هاروس کانالونو د آزاد پدلو او گرانولیشن نسج د زیات بدلو لامل گرخی.

**- Parathyroid Osteitis**

د سیستیک فیبروزیس په انډول.

**- Sclerosing Osteitis**

تصلب کبدونکي غیر تقيقی اوستیومیالیت ، سختبدونکي او کلکیدونکي اوستیت.

**Ostempyesis**

د هېډوکي د دته برخې تقيقی کېدل.

**Osteo-**

دا یو مختارې دئ او د هېډوکي (Bone) معنی شپروۍ.

**Osteoanagenesis**

د هېډوکود بیا رغبدنی او ریجنیریشن پروسه.

**Osteoarthritic**

د اړوند صفت. (Osteoarthritis)

**Osteoarthritis**

د بندونو د هېډوکو غیر التهابی استحالوی ناروغی چې د بندونو د غضروف په (استحالی) ، د هېډوکو د خندو په هایپرتروفی او ساینوبال غشأ بدلونو، درد ، مفصلی شخنی په مرسته پېژندل شی ورته (Osteoarthritis) هم ویل شی

**Osteoarthropathic**

د اړوند صفت. (Osteopathia)

**Osteoarthropathy**

د هېډوکو د بندونو هر چوں ناروغی لکه چې د قصباتو په کارسینوما کې په بندونو کې منځ ته راخی.

**- Hypertrophic Pulmonary Osteoarthropathy**

د خلورو واډه اطرافو متناظر اوستیت چې په خانګړی دول د لېچي او پُنډي، د هېډوکو په انتهائي اپیفیزونو او فلانګسونو کې موصعی وي د غه ناروغی د زړه او سېرو د مزمون ناروغیو له مخي ثانوي ده.

**- Secondary Hypertrophic Osteoarthropathy**

د (Hypertrophic Pulmonary Osteoarthropathy) په انډول. ثانوی ډول ضخاموی اوستیوار تېږي.

**Osteoarthritis**

د (Osteoarthritis) په انډول.

**Osteoarthrotomies**

د (Osteoarthrotomy) لپاره ګنډ شمېره.

**Osteoarthrotomy**

د بندو نو هغه ډول جراحی کرنلاړه چې پکي د هېډوکي مفصلی نهايټ رویستل او غوڅېږي.

**Osteoblast**

اوستیوبلاست ، هغه حجره چې له فیبروبلاست خخه سرچینه اخلي او تر بلوغ وروسته هډوکي تویلدو.

**Osteoblastoma**

اوستیوبلاستوما ، د هډوکو د اوستیوبلاست حجرو خخه جور وعائی او دردناکه سليم ډول تومور چې د اوستیوئید او اولیه هډوکي په جورې دو سره پېژندل کېږي.

**Osteocampsia**

د یوه هډوکي د کوروالی لبری کول.

**Osteochondral**

اوستیوکاندراال، د هډوکي او غضروف اړوند. عظمي - غضروفې

**Osteochondritis**

د هډوکو او غضروف التهاب. د هډوکي د اپیفیزیس برخې استحاله او تخریب.

**- Osteochondritis Deformans Juvenile**

د فخذ هډوکي د سرد اپیفیز برخې اوستیوکاندروزس.

**- Osteochondritis Deformans Juvenile Dorsi**

د ملاتير (د فقراتو سنتي) اوستیوکاندروز.

**- Osteochondritis Dissecans**

هغه اوستیوکاندروز چې په رنځور بند کې دته د غضروف د ماتېدو او ټوټه ټوټه کېدو لامل وګرڅي.

**Osteochondrodysplasia**

د غضروف او هډوکي د دډي هر ډول اختلال.

**Osteochondrodytropy**

د (Morquino's Syndrome) په انډول.

**Osteochondrolysis**

د (Osteochondritis Dissecans) په انډول.

**Osteochondroma**

هغه راوتلي هډوکي خخه جور هډوکيز سليم تومور چې د غضروف (Cartilaginous Cells) پواسطه پونسل شوې وی.

**Osteochondromas**

د (Osteochondroma) لپاره ګنډ شمېره.

**Osteochondromata**

د (Osteochondroma) لپاره ګنډ شمېره.

**Osteochondromatosis**

د خو اوستیو کاندرومما کانو پېښېدل چې ھينې وختونه

د خوکونی غضروف اکزوستوزیس اختلال له ډلي خخه د یوه پنوم هم یادېږي ، د **Enchondromatosis** ) په انډول .

### Osteochondrosis

په ماشومانوکې د هډوکو د دې د مرکز ونو ناورغۍ چې د استحالې یا نکروزیس په بنه پېښېږي او پیل مومی ورسې پیرته ریجنریشن یه کلسیفیکېش منځ ته راخی او د مأوفه هډوکو د نومونو له مخي پېژندل شی .

### Osteoclasia

د هډوکو پیرته ماتونه یا د هغه جراحی ماتوالې کړنالاره تر خو ناپره شکل اصلاح شی ، د **Osteoclasia** ) په انډول .

### Osteoclast

هغه خوھستوی لویه حجره چې د هډوکو د جذبدو لامل گرځی . هغه وسیله چې د اوستیوکلازیس لپاره کارول کېږي .

### Osteoclastic

د هډوکو اړوند صفت **Osteoclast** .

### Osteoclastoma

د هډوکو د جیانتی حجري سلیم دول تومور چې د اوږدو هډوکو په نهایاتو کې منځ ته راخی .

### Osteoclastomas

د **Osteoclastoma** ) لپاره ګنې شمېره .

### Osteoclastomata

د **Osteoclastoma** ) لپاره ګنې شمېره .

### Osteoscope

د هډوکو شدید درد .

### Osteoscopic

د **Osteoscope** ) اړوند صفت .

### Osteocarnium

د هډوکو کېدو په دوره کې د جنین د سرکوبېږي .

### Osteocystoma

هډوکیز سیست .

### Osteocyte

د هډوکو حجره ، هغه اوستیوپلاست حجره چې د هډوکو په ماتریکس کې خای لري یو هډوکیز لاکیونانیسی او هډوکیز کانالیکولونو له لاري نازک

ساپتولازمی زوائد لبردو چې د نورو اوستیوساپتونو له زوائد سره نښتې بنه لري .

### Osteocytoma

د **Osteocyte** ) خخه جوړ تومور .

### Osteodiarasis

د دوه ګاونه یو هډوکو ببلوالي .

### Osteodynia

د هډوکو درد .

### Osteodystrophia

د **Osteodystrophy** ) په انډول .

### Osteodystrophy

د هډوکو غبر نارمل وده چې مېتابولیزم اړوند اختلال بلل شی .

### - Renal Osteodystrophy

د پېښورګو اړوند اوستیوپیستروفې ، چې د پېښورګو په مزمن دول ناروګیو کې منځ ته راخی او پکې د (فوسفیت سوې لوړوالي ، کلسيوم سوې پېښوالې او پړاپایا به هورمون افزار تحریک ) په مرسته پېژندل کېږي .

### Osteoepiphysis

د هډوکو اپیفیزیس .

### Osteofibroma

د فایبروزی او هډوکیز عنصر ونو خخه جوړ سلیم تومور .

### Osteogen

د پریوست د داخلی طبقي جوړوونکې ماده کوم چې هډوکو ورڅه منځ ته راخی .

### Osteogenesis

د هډوکو جوړ پدنه ، د هډوکو تکامل د **Ossification** ) په انډول .

### - Osteogenesis Imperfecta

غېړحقيقی هډوکو جوړ پدنه ، د (A) دول کولاجنونو نیمګې پیوستنیز له امله یوه کس ته په ارشی دول د لېږدې دونکې کولاجنی خو ډوله ناروګیو یوه ډله چې اوستیو پوروتیکې هډوکو پواسطه چې په آسانې سره ماتېږي پېژندل کېږي . **(Brittle Bone Disease)** په نوم هم یادېږي ، لنډه نښه یې (OI) .

.55

### Osteogenic

د هر ډول داسې نسج خخه جوړ یا زېړنده چې د هډوکو له ودې یا ترمیم سره تړ او لري .

**Osteohalisteresis**

د هیوکی په معدوى عنصر ونو کي نيمگرتيا.

**Osteoid**

هیوکی ته ورته، د هیوکی ماتریکس ، هغه خوان هیوکی چې لاتراوسه یې تکلس نه وی موندلاني.

**Osteoinduction**

د اوستيوجنیزس د تحریک عمل یا چاره.

**Osteolipochondroma**

د هیوکیز او شحمی عنصر ونو سره مل غضروفی سلیم تومور.

**Osteology**

د هیوکو (علمی خپړو، ناروغیو، پیزندنی، درمنی) اړوند پوهی او علم خانګه.

**Osteolysis**

د هیوکو تخرب، د هیوکو ویلی کبدنه په خانګړي توګه د کلسیوم لېږي کبدنې یا نشتووالی له امله. د **Osteoclasts** په انډول.

**Osteolytic**

د **Osteolysis** ) اړوند صفت.

**Osteoma**

د هیوکو سلیم تومور دئ چې د کاملاً تفرق شویو سکلیروتیک شدیداً تخته شوو هیوکو خخه جوړ د ورو ورو ودي خښتن سلیم تومور چې اکثر د مخ او سر هیوکو کي منځ ته رائۍ.

**- Compact Osteoma**

تېغه یې بالغ هیوکی کلک کوچنی تومور چې کمه میهولاري فضا لري او معمولاً د سرکوپرۍ، مت او پوزې، په هیوکو کي موندل کېږي.

**- Cutis Osteoma**

هغه حالت چې په هغه کي هیوکیز لرونکو نودولونه په پوستکي کي جوړېږي.

**- Osteoma Durum**

کلک او تخته شوي اوستیوما. د **Osteoma Eburneum** ( په انډول.

**- Osteoma Eburneum**

کلک او تخته شوي اوستیوما. د **Osteoma Durum** ( په انډول.

**- Ivory Osteoma**

کلک او تخته شوي اوستیوما.

**- Osteoma Medullar**

هغه اوستیوما چې د هیوکی ماغزه لري.

**- Osteoid Osteoma**

د اسفنجي هیوکی درناکه خو سلیم کوچنی گردی تومور چې د لاسونو او پنسو او فقراتو په هیوکو کي په زيانه پیمانه خصوصاً په خوانانو کي جوړېږي.

**- Spongiosum Spongy Osteoma**

هغه اوستیوما چې اسفنجي هیوکی لري.

**Osteomas**

د **Osteoma** گنه شمېره.

**Osteomata**

د **Osteoma** گنه شمېره.

**Osteomalacia**

په بالغ اسفنجي او کورتیکال هیوکی کي د اوستیوئید ناکافې یا تأخیري منزالیزیشن ، دغه ناروغې په لویانو کي د راشیتیزیم په انډول ده، د هیوکو پوستوالی د **Calcium** او **Vitamin D** د فدان پاکښت له امله پېښېږي.

**- Hepatic Osteomalacia**

د ینې او خیگر اړوند اوستیوملاسیا چې د خوکونو کسرونو او د هیوکو شدید درد سره مل وي.

**- Oncogenous Osteomalacia**

هغه اوستیوملاسیا چې مېزانشیمال نیویلازم سره یوڅای لیدل کېږي معمولاً سلیمه بهله لري.

**Osteomalacic**

د **Osteomalacia** اړوند صفت.

**Osteomere**

د فقراتو په خبر ورته د هیوکیز جوړښتونو یوه لړي.

**Osteometry**

د هیوکو د اندازې تاکني کېنلاره.

**Osteomyelitis**

د هیوکو د دته ماغزو (مخ عظم) برخې التهاب چې د بیولوژیک انتاناتول له امله موضعی یا عمومی بنه منځ ته رائۍ.

**- Acute Osteomyelitis**

حد ډول اوستیومیالیت.

**- Chronic Osteomyelitis**

مزمن ډول اوستیومیالیت.

**- Garre's Osteomyelitis**

د **Garde's Osteomyelitis** ( **Sclerosing Nonsuppurative Osteomyelitis** ) په انډول ، غېر تقيحی اوستیومیالیت، هغه ډول مزمن ډول چې اوږده هیوکی (ذخن، بتیبا) هیوکی اخته کوي او (منتشر التهاب غږګون، د کافت زیادېست، د هیوکی قشر دوکی ډوله تصلبی پېړوالي او د واژدې په نشتون) سره پېژندل کېږي.

**- Sclerosing Nonsuppurative Osteomyelitis**

د (Garre's Osteomyelitis) په انډول.

**Osteomyelodysplasia**

هغه حالت چې د هډوکو د نسج په نازک کېدو او ډاډ ډیوکی د مغز د جوف د اندازې په زیاتر د سره پېژندل کېږي او د تې او لوکوبینیا سره مل ولی.

**Osteomyxochondroma**

د (Osteochondromyxoma) په انډول.

**Osteon**

د (Haversian System) په انډول. د هاروسین د کانال او ده ګه د شاوخوا متعدد المرکزو تبغو خخه جوړ کلک شوې د هډوکی جوړښتیز (ساختمانی) واحد.

**Osteonecrosis**

د هډوکی نکروزس.

**Osteoneuralgia**

د یوه هډوکی نیورالجیا، د هډوکو عصبی دردونه.

**Osteopath**

هغه شوک چې د (Osteopathy) اپوند عملی تمرينونه کوي او د هډوکو د ناروغیو په چارو کې کاريده وی.

**Osteopathia**

د (Osteopathy) په انډول.

**- Osteopathia Codonsan Disseminata**

د (Osteopathy) په انډول.

**- Osteopathia Steriata**

د خرگندی نشې نه لرونکي حالت چې د هډوکی راډیولوژۍ له مخې د اسفنجي نسج په تراکم سره چې یو مختلط انخور ورکو پېژندل کېږي.

**Osteopathic**

د (Osteopathy) اپوند صفت.

**Osteopathies**

د (Osteopathy) لپاره ګنې شمېره.

**Osteopathy**

د هډوکو هر ډول ناروغۍ، د مساز او مانوپولیشن پذربعه د بندونو برخو ناروغیو درملنه. ددې نظریې له مخې درملنه که چېږي (بدن نورمال جوړښت، مناسب چاپریالی شرابط او په کافې اندازه کې تغذیه ولري، د ناروغیو او نورو زړجنو شرابطو سره له خانه دفاع کوي).

**Osteopenia**

د هډوکو نورمال ولیکی کېدنې د چتکتیا په پرته د

اوسيوپيڊونود جوړښت د چتکتیا د کمبنت له امله د هډوکيزې کنلي کمبنت، کوچنې نورمال کچې ته ده ډوکيزې کتلې راکوزبدل.

**Osteopenic**

د (Osteopenia) اپوند صفت.

**Osteoperiosteal**

د هډوکو او د هغه د پرييوست اپوند.

**Osteoperiostitis**

د هډوکو او د هغه د پرييوست اپوند برخو التهاب.

**Osteopetrosis**

هغه ډله ارثي ناروغۍ چې پکې د هډوکو کنافت زياتولي مومني د غېر نورمال کلکو شوېو هډوکو او پرلپسي هډوکيز کسرونو په مرسته پېژندل کېږي د (Marble Bone Disease) نوم هم ورکړل شوبدي.

**Osteophlebitis**

د هډوکو د ورېدونو التهاب.

**Osteophony**

د هډوکي له لارې د غېر لېردېدل لکه په غوښې کې دنه، د (Bone Conduction) انډول.

**Osteophyma**

له هډوکو خخه راوتلي توموری کتله.

**Osteophyte**

د هډوکي راوتليا، هډوکيزه نوي وده.

**Osteoplastic**

د (Osteoplasty) اپوند صفت.

**- Osteoplastic Cecrotomy**

د جراحی عملیات کېنلاړه چې پکې د هډوکو مړه ټوته یا نکروزی نسج راویستل کېږي.

**Osteoplasty**

د هډوکو بیارغونې ترمیمي او پلاستیک جراحی کېنلاړه.

**Osteopoikilosis**

د ګن شمېر سکلیروتیک محراقونو د شته والي له مخې په راديو ګرافیکو انځورونو کې د هډوکو داغ داغ (رتې) منځ ته راتګ.

**Osteopoikilotic**

د (Osteopoikilosis) اپوند صفت.

**Osteoporosis**

اوستیوپورزس، د هډوکي غېر نورمال کنافت چې آيدیوپتیک

یا نورونارو غیو خخه په ثانوی چول منځ ته راخی چې پکي  
کلسیوم او استروجن سویه تیتیوالی مومی هدوکی (پوست  
، وروست، نری او ماتبدونکی (بیه مومی ورنه) **Disease**  
، هم وايې .

### Osteoporotic

د اپوند صفت **Osteoporosis**

### Osteoradionecrosis

د وړانګي په وړاندي د څای نیونې له امله د هدوکي  
نکروزس .

### Osteorrhagia

د هدوکي خخه وينه بهپدنه ، هدوکیزه خونرېزی .

### Osteorrhaphy

د تار یا سیم په ذرعه د هدوکو د ټوقونبلول او تثبیت  
کولو جراحی کښلاره .

### Osteosarcoma

د هدوکو حجراتو خبیث ډول ټومور ، د (غضروف ، هدوکي  
یا اوستیوئید) سره مل د منضمې نسج د ستیروما خخه جوړ  
هړوکیز خبیث لومرنۍ (اویله)، نیوپلازم .

#### - Parosteal Osteosarcoma

د په کراره وده کوونکي تومورو نو خخه جوړ یو ډول چې د  
اسفنجي هدوکو ته ورته دی خو د هدوکي د ماتریکس خخه  
سرچینه اخلى او په آرامي سره هدوکي خخه بهر ته پراخواли  
مومني .

#### - Periosteal Osteosarcoma

د داسې تومورو نو په ګډون یو ډول اوستیوکاندروما چې د  
اوېدو هدوکو د پریوست خخه سرچینه اخلى ، بهر لوري ته وده  
کوی نرمه او لویولی بنه لري .

#### - Small Cell Osteosarcoma

د بوئینګ سارکوما ته ورته یو ډول اوستیوسارکوما چې د  
اوستیوئید سیميو او حتی هینې وختونه د کاندرؤئید د  
جوړ بدنبی سره مل ولوي .

### Osteosarcomas

د **Osteosarcoma** ، ګنې شمېره .

### Osteosarcomata

د **Osteosarcoma** ، ګنې شمېره .

### Osteosarcomatosis

د ګنې شمېر اوستیوسارکوما کانو ګډه ملګرتیا ، په یوه  
وخت کې د خو محراقی اوستیوسارکوما شتون .

### Osteosarcomatous

اوستیوسارکومائي ، د **Osteosarcoma** ، اپوند صفت .

### Osteosclerosis

د هدوکي غېنارمل د کشافت زیاتوالی او التهاب له  
کبله کلکبدنه او سختوالی .

#### - Osteosclerosis Congenital

د **Achondroplasma** ، په انډول .

#### - Osteosclerosis Fragilis

د **Osteopetrosis** ، په انډول .

#### - Osteosclerosis Fragilis Generalista

د **Osteopoikilosis** ، په انډول .

### Osteosis

د هدوکي د نسج جوړبدنه .

#### - Osteosis Cutis

د **Osteoma Cutis** ، په انډول .

### Osteosuture

د **Osteorrhaphy** ، په انډول .

### Osteosynovitis

د ګاونډیو هدوکو له اوستیتیت سره مل سینویت .

### Osteosynthesis

د جراحی له لازی د یوه مات هدوکي د نهایتونو تړل .

### Osteotabes

هغه ناروځی چې په هغه کې د هدوکو د ماغزو حجري  
له منځه ئى د ناروځی دا ناروځی اصلًا په ماشومانو کې لیدل  
شي .

### Osteothrombosis

د هدوکو د وریدونو ترومبوز .

### Osteotome

د هدوکو د غوڅولو او واژولو لپاره سکنه ډوله چاړه چې  
د جراحتانو پواسطه پکار وړل شي .

### Osteotomies

د لپاره ګنې شمېره .

### Osteotomy

د هدوکو د غوڅولو او خیړلو جراحی عملیات کښلاره .

#### - Cuneiform Osteotomy

د ماتو هدوکو د تبری توټې لېږي کول او راویستل .

#### - Displacement Osteotomy

په هدوکي کې د منځ ته راغلې وزن د زغمولو له کبله د راغلې  
فشار شرایطو بدلون لپاره د هدوکي د اوېدوالی د بدلون په  
منظور جراحی ډول د یوه هدوکو راویستل او بیا ویشل شوی  
خایونه اړو - راړو او په پای کې خای په خای کول .

**- Le Fort Osteotomy**

د مګریلا عرضانی غوشول او خای بدلون، د لیفورت د کسرنو خط له مخي درې دوله شقونه (خیرل) تاکل کېږي.

**- Linear Osteotomy**

د یوه هدوکی خطی پري کول.

**- Sandwich Osteotomy**

دا اتروفيکي مندیبولاډ پیاوړتیا لپاره جراحی طریقه.

**- Visor Osteotomy**

دا هم د اتروفيکي مندیبولاډ پیاوړتیا لپاره جراحی کړنلاري تخنیک دی چې به هغه کي مندیبولاډ به سهemi دول پري کېږي او کرانیال ټوچی پورته کش کېږي او د پیوند په واسطه کلککېږي.

**Ostia**

د **Ostium** (لپاره ګنیه شمپرہ ده).

**Ostial**

د اړوند صفت.

**Ostitis**

د **Osteitis** (په انډول، د هدوکی التهاب.

**Ostium**

خوله، دهن، سوره، د یوه سوری نهاي.

**- Ostium Tubae Uterinae Abdominalis**

د فیرونو مجرأ پیاله دووله خوله.

**- Coronary Ostium**

د ابحري سینوس دنه د دوه سوريو له ډلي خڅه هر یو چې نېۍ او کین اکلیلی شریانونو پوري تړلې وي.

**- Ostium Pharyngeum Tubae Uterinae**

د سامعوي تیوب شاتني سوری.

**- Ostium Primum**

د هغه غشا به بشكتنى برخه کي سوری چې د جنین زړد په نېۍ او کین لوري ویشی.

**- Ostium Secundum**

د جنیني زړه د حجاب (بردي)، په پورتنى برخه کي سوری.

**- Ostium Tympanicum**

د غوره د صماخی پردي په کاروپید د هوال باندې د اوربدلو د

**Ostium Tympanicum Auditoriae**

تیوب سوری د **Tubae** په انډول.

**- Ostium Uteri**

د مهبل ته د رحمي غاري (عنق) بهرنۍ سوری.

**- Ostium Uterinum Tubae Uterinae**

هغه تکي چې د رحمي تیوب جوف د رحم سره نېبلو.

**- Ostium Vaginae**

د مهبل بهرنۍ سوری او خوله.

**Ostomate**

هغه خوک چې د **Enterostomy** یا **Ureterostomy** د جراحی تر عملیات لاتدي وي.

**Ostomies**

د **Ostomy** (لپاره ګنیه شمپرہ ده).

**Ostomy**

هغه عمومي اصطلاح چې د هغه سوری (خولي)، جوړولو لپاره پکارېږي چې په هغه کي یو مصنوعي منفذ (فووحه)

**Colostomy** د **Ileostomy** یا جوړه شی لکه د **Ureterostomy** (په خبر).

**-ostomy**

دا یو روستارې دئ او د ۱۰۰ مصنوعي منفذ، خوله، فووحه، سوری اجوړولو د عملیات کړنلاري معنی بشپړوي.

**OT<sup>1</sup>**

د کار پدرېعه درملنه کوونکي (**Occupational Therapist**) لنه نښه ده.

**OT<sup>2</sup>**

د عملیات خونې (**Operational Theatre**) لپاره لنه نښه ده.

**OT<sup>3</sup>**

په اناټومي کې پخوانی اصطلاح ده چې د توپرکولين معنی لري.

**Ot-**

دا یومختارې دئ او غوره او هغه چې په (**Oto-**) پیل موومي معنی لري.

**Otalgia**

د غوره درد. د **Earache** (په انډول).

**OTC**

په فارمسى کې هغه اصطلاح ده چې د داسې درملو لپاره پکارچې د نسخې د بنودلو پرته ترلاسه کېږي شی د بشپړي اصلاح (**Over The Counter**) لپاره لنه نښه ده.

**- OTC Drug**

د بشپړي اصلاح (**Over-The-Counter Drug**) لپاره لنه نښه ده.

**Otic**

د غوره (**Ear**) اړوند صفت.

**- Otic Ganglion**

د غوره ګانګلیون عصبي حجرې اړوند چې د مندیبولاډ عصب سره مل وي هلتنه چې له کوپېږي وزۍ.

**Otitis**

د غوبه التهاب.

**- Aviation Otitis**

د فشار خخه زبرندہ اوئیت میدیا، د هویازانو اوئیت.

**- Otitis Externa noun**

د بھرنی غوبه التهاب.

**- Furuncular Otitis**

د بھرنی غوبه په سوری کي د فرانکل منځ ته رانک.

**- Otitis Interna**

د دنه غوبه التهاب ، د لایرینثیت (Labyrinthitis) په انپول.

**- Otitis Media**

د منځنی غوبه اتنانی التهاب چي د سر درد او تبی سره مل وی.

د دنه غوبه التهاب او Tympanitis Middle Ear Infection په انپول.

**- Otitis Media Secretor**

په منځنی غوبه کي د موکونید (مصلی) افرازانو له درد خخه پرته راغونه پدنه ده چي د هدایتی کونوالی او یا نفیرا و استاخی تیوب د بند بدلو لامل گرخی.

**- Otitis Mycotica**

په پرازیتی چنیاسو پوري اړوند اوئیت.

**- Parasitic Otitis**

د اوټواکاریا یزیس (Otoacariasis) په انپول.

**- Sclerotica Otitis**

تصلیبی اوئیت، هغه اوئیت چي د غوبه جورې نښونې سختیدو سره پېژندل شی.

**Oto-**

دا یوم مختاری دی او د غوبه (Ear) معنی بشپړوی.

**Otoacariasis**

د Otodectes له جنس خخه د یوه مایت له امله د پیشوگانو، سپیو او کورنیو سخوند و هوونکو د غوبه اتنان.

**Otoantritis**

د مستوئیله هدوکی د انتروم او اتیک تیمپانوم د جوف التهاب.

**Otobius**

د ډول حیواناتو د غوبه یو ډول وردہ چي انسانان هم اخته او ککر کوي.

**Otocephaly**

د بشکنی ژامنی د نشتوالی او بشکته د غوبونو په څورنډوالی سره پېژندل کېدونکی ولادي سؤ شکل.

**Otocranial**

د Otocranum اړوند صفت.

**Otocranium**

په پتروس هدوکی کي یوه فضاً چي د داخلی غوبه د خای نیولو خای، د کرائیوم سامعوی برخه.

**Otocyste**

او توسيست، د جنین سامعوی ويزیکول، د یو شمپر سفلی حیواناتو سامعوی کڅوړه (ساک).

**Otodectes**

د مايتونو یو دول همدغه راز (Otoacariasis) لدی جنس شخه بلل شی.

**Otocephalitis**

د منځنی غوبه التهاب له امله د ماغزو التهاب.

**Otogenic**

د (Otogenous) په انپول.

**Otogenous**

د غوبه له دنه خخه سرمنشه اخیستونکي.

**Otolaryngologist**

هغه حوک چي د (غوبه، حنجری - ستونی) اړوند متخصص وي.

**Otolaryngology**

هغه علم چي (غوبه، حنجری - ستونی) نارو غیو (پېژندنی، درملنی، مخنیوی) اړوند څېړنې کوي.

**Otolith**

د غوبه ډبره، د غبر شمزی (فقاریه) لرونکو د غوبوونو سیست، د شمزی لرونکو په دنه غوبه کي آهکي کتله د کلسیوم - کاربونیت نزی تویه چي د غوبه د ویښته حجری په (Utricle او Saccule) دنه منځنی غوبه پوري څورنډه نښتی وي.

**- Otolith Organ**

یود دوه جوړه حسی غرو خخه د دنه غوبه برخه د (Saccule او Utricle) کي چې معلومات د دماغ دنه برخی ته لېږدوي.

**Otologic**

د (Otology) اړوند صفت.

**Otologist**

د غوبه غبر او نارو غیو څېړنواړوند متخصص ډاکټر.

**Otology**

د طب هغه خانګه چي د غوبه د (اناتومی، فزیولوژی، پتولوژی) په اړه څېړنې کوي.

**Otomucormycosis**

د غوبه میوکور مایکوزیس.

**-otomy**

دا یو روستارپی دئ او د یوه غړی د پري کولو يا غوشلود جراحی کپنلاري ترسه کولو معنۍ ورکوي.

**Otomycosis**

د غوربد بهرنۍ کانال او سوری چنیاسی (فنگسی) انتان.

**Otoneurologic**

د (Otoneurology) اړوند صفت.

**Otoneurological**

د (Otoneurology) اړوند صفت.

**Otoneurology**

د طب هغه خانګه د چې د مرکزی عصبی سیستم هغه برخه په تفصیلی ډول څېږي چې د غوربد سره تړاو لري.

**Otopathic**

د (Otopathy) اړوند صفت.

**Otopathy**

د غوربد ډول ناروغۍ.

**Otopharyngeal**

د (Otopharynx) اړوند صفت سمعی-بلعومي.

**Otoplasty**

د بهرنۍ غوربد نورغونونکي او ترميمی جراحی کپنلاره.

**Otopolypos**

د غوربد پولیپ.

**Otopyurea**

د غوربد خخه پرېمانه قېبحی افراز راتنګ.

**Otorhinolaryngologist**

د غوربد ، پوزي او حنجري ، ستونی اړوند متخصص داکتير.

**Otorhinolaryngology**

د طب هغه علمي خانګه چې (غوربد، پوزي او حنجري، ستونی) علمي څېړنو اړوند کاروبار ترسه کوي لندې نښه يې (Ent) ده.

**Otorhinologic**

د (Otorhinology) اړوند صفت.

**Otorhinology**

د طب هغه علمي خانګه چې (غوربد او پوزي) علمي څېړنو اړوند څېړنې ترسه کوي.

**Otorrhagia**

له غوربد خخه د وینې بهپدنه.

**Otorrhoea**

له غوربد خخه د زوي (قیح) بهپدنه. د (Otorrhea) په انډول.

**Otosalpinx**

د اورپدنه تیوب. نفیر او ستاخې.

**Otosclerosis**

د غوربد تصلب. هغه حالت چې پکې د غوربد هپوکیز کبدل کېډای شی د رکابی هډوکي د آنکیلوزس او په تیجه کې د هدایتی کوټوالی لاهل ګړئي.

**Otosclerotic**

د (Otosclerosis) اړوند صفت.

**Otoscope**

د غوربد لیدنې يا اورپدنه اړوند څېړنو لپاره وسیله، د (Auriscope) په انډول.

**Otospongiosis**

د غوربد په هډوکیز لایبرینتی کې د اسفنجي هډوکی جوړیدل. د (Otosclerosis) په ناروغۍ کې پېښبدل.

**Otosporin**

هغه خاځکي ډوله درملو سوداګریز نوم چې له (Polymyxin) او (Hydrocortisone، Neomycin) ګډ ډول جور شوپدی.

**Ototoxic**

د غوربد په عصب باندې (اتم زوج) یا سامعوي-تعادلي هډونو باندې زهرجن اغېزی بنندل.

**OU**

د (Ocular Uterque) لپاره لندې نښه.

**Ouabian**

د (Strophsntur Gratus) خخه پلاس راغلې قلبی ګلایکوزید چې د ډیجیتال په څېړ اغېز بشندي خو ډېر چتیک ډیجیتالیزیشن رامنځ ته کوي د درمل د زړه حاد عدم کفایې په بېړنپوردرملنو کې پکارېږي.

**Ounce**

اونس، (Avoirdupois) سیستم کې د دوزن مقیاس واحد چې د

[ 437.5 Grains 28. 3495 Gr] گرام یا 1/16 Lb یا سره انډول دی او له بله اړخه په (Apothecaries) سیستم کې د غه واحد د (1/12 Lb 31.03gr.) یا (480 Grains) سره انډول دی لندې نښه يې (Oz) ده.

**- Fluid Ounce**

په **Apothecaries** سیستم کې د مابع د اندازې نیولو واحدی چې د **Fluid Grains** (8 mm<sup>3</sup>) یا (29.57ml) سره انډول دي.

**- Metric Ounce**

هغه واحد چې **Metric** (25 Grams) گرامه دی چې (20) د **Pound Of 500 Grams** کېږي.

**- Troy Ounce**

د **480 Grains** په انډول.

**Out**

دباندي، ایستلى، وتلي، وريجیني، بهره، لېرى، موقوف، له کاره وتلي.

**- Outbalance**

درنول، وزن پرزياتول، متأثرکول، مخکي کېدل.

**- Outburst**

چاودنه، ترله وتنه، له هیجانه او غضبه او رخيستنه.

**- Out-of-body Experience**

هغه موقع چې يو خوک داسې احساس او فکر کوي چې چپل بدن بې له لاسه ورکړي لکه خوک چې په یوه ټونل (Tunnel) کې د روښنائي لوړي ته حرکت کوي دا دروسته له انسټیزی منځ ته رائۍ چې بنایي د اوکسیجن ناكافې والي له امله وړي.

**- Out of date**

نادوده، له موده لويدلى، تاریخ تبره.

**- Out of door**

دباندي، وريجیني، بهره، له دروازې بهر.

**- Out of the way**

لېرى، گونې، وړيا، وتلي، غيرمعمولی.

**- Outgrow**

بي وخته لوئيدل، په غيرطبيعي توګه وده کول، له اندازې نه غتیدل.

**- Outgrowth**

بناخ، خابن، نتيجه، حاصل اضافې غونبه.

**- Outlet**

سورې، سوره، مخرج.

**- Outline**

غتې تکي، عمده مطالب (دیوی موضوع، طرح، شکل بندی).

**- Outlive**

اوبد ژوند کول، ډير عمر کول.

**- Outstanding**

وتلي، هسك، بر جسته، دنگ، پاتني، هغه حساب چه تصفیه شوی لاهه وړي.

**- Outstretch**

وېړول، غورول، غخول.

**- Out weight**

غټول، درنول، چاغول، درنيدل.

**- Outworn**

زوړ، ستړي.

**- Outbreeding**

د دوه بیلا بلو افرادو جوړه کېډنه چې د دوی خڅه د زېړنده نسل او بچيانو شمېر د دوی د هر یوه د مور او پلارد اولادونو له شمېر خڅه خو خو خله ډېروي.

**Outbreak**

چاودنه، غورخیدنه، پیل، شروع، خپریدنه، یو لو ناروغیو شیوع چې ناخاپه پیل کوي.

**- Typhoid Outbreak**

د محرقی ناروغی، خپرېډنه،

**Outcome**

محصول، پیامد، د یوې پروسې تسيجه، عاقبت، حاصل، لاسته راړونه، راونته، د یوې درملنې د پایلې تسيجه.

**- Medical Outcomes**

طبی محصول، طبی لاسته راړونه.

**Outcry**

ناري سوري، شورماشور، غالوغال، کلک اعتراض.

**Outer**

وتلي، هاخواته، دباندي ایستل، یوڅه دباندي.

**- Outer Ear**

د غوبېکه، د غوبېصیوان، د (External Ear) په انډول.

**- Outer Layer**

دباندنې طبقه، بهرنې پونس.

**- Outermost**

لېرى، دباندي.

**- Outer Pleura**

جداري پلورا، د (Parietal Pleura) په انډول.

**Outflank**

لښن، اړ خیز پراتلل، له یوې خواپراګر خیدل.

**Outgo**

لګښت، خرڅ، مصرف، تګ، تر تېږدل، دمخه کيدل تر یوچا لومړي کېدل، وړاندی کېدل.

**Outgoing**

وتونکي، دباندي تلونکي، بهرتلونکي، تقاعد کوونکي، جلاکیدونکي.

**Outgrow**

بي وخته لوئيدل، په غيرطبيعي توګه وده کول، له اندازې خڅه پېغېدل.

**Outgrowth**

بناخ ، تیجه، حاصل اضافی غونبه ، اضافه وده او نموکول.

**Outlet**

سوری، سوره، مخرج، بهرنی خوله، واژبدونکې چینل کوم چې د هغه له لازی د یوه خه وتل ترسه کېږي.

**- Gastric Outlet**

د معدی بواب (خوله).

**- Gastric Outlet Obstruction**

د معدی د بواب انسداد.

**- Pelvic Outlet**

د حوصلی لاتینی خوله.

**Outline**

غوره او غتې تکی، د یوی موضوع عمده مطالب، طرح، شکل بندي، خلاصه، لټایزن.

**Outlive**

اوړد ژوند کول، ډیر عمر کول.

**Outpatient**

سرابا ناروغان، هغه ناروغان چې روغتون ته د درملنې او کتنې يه موخه رائجی او د شپې نه پاتې کېږي.

**- Outpatient Department**

بولیکلینیک برخه، پرته له بسته کولو خڅه د ناروغانو د کنې کلینیکی خانګه د *Outpatients' Clinic* په انډول.

**- Outpatients' Clinic**

هغه کلینیک چې پرته له بسته شویو ناروغانو کتنو سره سروکار لري او بوخت ووي.

**Outpocketing**

د *Evagination* په انډول.

**Outpouching**

د یوه بندېنت د پېښولو په موخه د یوی طبقي يا یوی برخې راوتل او بر جسته کېدل.

**Output**

لاسته راونه، ابره، محصول، حاصل. د بدنه د یوه فعال سیستم پواسطه لاس ته راغبی تولبدی محصول،

**- Cardiac Output**

د زړه دهانه، دا هغه اغېزمنې وينې حجم چې معمولاً په یوه دقیقه کې يا دوخت په یوه واحد کې د زړه له هر بطن خخه خارجېږي.

**- Stroke Output**

د وينې د حجم کمبنت له املله د وينې د دهانې کمبنت.

**- Urinary Output**

د متیازو دهانه، د پېښور ګو پواسطه د اطراح شوي متیازو کچه.

**Outreach**

هغه خدمتونه چې ناروغانو يا عمومي عامه خدمتونه پرته د روغتونو يا کلینیکونو له لاري رسوي.

**Outside**

دباندي، بهر، ورچيني.

**Outspread**

غورپول، خپرپول، ویرپول، غورپیدل، خپرپیدل، ویرپیدل، دېبې لورپیدل.

**Outwards**

دباندي خواوي.

**Ov-**

دا یومختارې دی او د هک، تخم اووم *(Ovum)* معنی بشپړو.

**Ova**

هګي، تخم، د *Ovum*، لپاره ګنې شمېرہ.

**- Ova of Ascaris**

د اسکارپس لومبرپکونید پرازیت چینجې هګي.

**- Ova of Entameoba Histolytica**

د اتامیوبا ھیستولایتیک پرازیت هګي.

**- Ova of Giardia Lambia**

د جیاردیا لامبیا پرازیت هګي.

**- Ova of H. Nana**

د ھیمنلوبوس نانا پرازیت چینجې هګي.

**- Ova of Parasite**

د پرازیت هګي.

**Oval**

هګي ډوله، هګي شکل.

**- Oval Window**

هګي، وزمه کړکې، د دنه او منځنۍ غورپر منځ هګي ډوله سوری چې ورته *(Fenestra Ovalis)* هم ویل شي.

**- Plasmodium Oval**

دا اووال پلازمودیم، چې د ملاریا ناروغۍ پرازیت یو ډول دی.

**Ovar-**

دا یو مختارې دی او د هکی خاله، مېبض یا *(Ovari)* معنی لري.

**Ovaralgia**

د مېبض درد، د هګي خالې درد. د *Ovarialgia* په انډول.

**Ovarialgia**د اندپول **Ovaralgia**.**Ovari-**دا یو مختارا پې دی او د [مېيض یا هګۍ خالی] **Ovar** [ معنی لري.**Ovarian**

مېيض ، هګۍ خاله ، تخدمان ، هلتہ چې په بنځینه جنس کې د مثل تولید لپاره هګۍ منځ ته راخی،

**- Ovarian Cancer**د مېيض کانسر چې خېښه بنه لري او معمول آله انقاع الظمت **Menopause** (روسته منځ ته راخی).**- Ovarian Cycle**

د مېيض سیکل ، هغه منظم بدلونونه چې د بنسخو په تولیدی تکشري دوره او عمر کې پېښېږي.

**- Ovarian Cyst**

د مېيض سیست ، د مېيض دننه منځ ته راغلي کیست.

**- Ovarian Disease**

مېيضي ناروځي.

**- Ovarian Follicle**مېيضي فولیکول حجره چې په خان کې هګۍ لري او ورته **Graafian Follicle** (هم ویل شی).**- Ovarian Hormones**

مېيضي هورمونونه لکه استروجن او پروجسترون.

**- Ovarian Torsion**

د مېيض تدور ، مېيضي تاوبدنه.

**- Ovarian Tumor**

مېيضي ټومور.

**Ovariectomies**د لپاره ګنډه شمېره **Ovariectomy**.**Ovariectomy**د مېيض د قطع کولوا او راویستلو جراحی کړنلاره ، د **Oophorectomy** (په اندپول).**Ovaries**د مېيض **Ovari** (لپاره ګنډه شمېره).**Ovario-**

دا یومختارا پې دی او د مېيض معنی بشپړو.

**Ovariocele**

د یوی هګۍ خالی (مېيض) اپوند فتنق یا چرخه.

**Ovariocentesis**

د جراحی کړنلاري بواسطه د یوی هګۍ خالی (تخدمان)

سوری کول

**Oviopexy**

د جراحی کړنلاري بواسطه د یوی هګۍ خالی (تخدمان) د ګډوي جدار سره نېټلول او تشیت کول.

**Overorrhesis**

د یوی هګۍ خالی څیرې والې یا شبلدې.

**Ovariosalpingectomy**

د د هګۍ خالی (مېيض) او نفیرونود جراحی په مرسته د راویستلو جراحی کړنلاره.

**Ovariostomy**

د نفیرونونو د نهایتونو د خولي واژولو سوري کولو جراحی کړنلاره.

**Ovariotomies**د **Ovariotomy** (لپاره ګنډه شمېره).**Ovariotomy**

د جراحی عملیات له منځ د مېيض د واژولو څېړلو جراحی کړنلاره لکه د تومورو نو پرمهاں.

**Ovariotubal**

مېيضي - نفیري ، د هګۍ خالی او رحمي تېبونو اړوند.

**Ovaritis**د مېيض التهاب د **Ophoritis** (په اندپول).**Ovarium**

هګۍ خاله ، مېيض ، تخدمان ، هلتہ چې په بنځینه وو کې هګۍ او هورمونونه تولید پېږي.

**Ovary-**

دا یومختارا پې دی او د پښت (مېيض ، تخدمان ، ده ګیو خای) معنی لري.

**Ovary**هګۍ خاله ، مېيض ، تخدمان ، هلتہ چې په بنځینه وو کې هګۍ او هورمونونه تولید پېږي . د چرګانو او الوتونکو مرغانو پښت (ده ګیو خای) ، د **Oophoron** (په اندپول ، هغه مختارا چې) **Oophor** ، **Oophoro** پېيل کېږي هدا معنی ورکوي.**- Polycystic Ovary**

د پولیسیستیک دول مېيض.

**- Torsion of Ovary**

د مېيض تاوبدنه چې پېړنې عملیاتي پښته ده.

**- Tumor of Ovary**

د مېيض ټومور.

**Ovate**

هګی وزمه، د هګی په خبر ورته .

**Over-**

ډپره اندازه ، پرمانه پیمانه ، لوړ ، هسک ، برسيره ، پر، پر(تر) پای، سربیره پر، پوری غاره، په دی برخه کی.

**- Overact**

څل رول تراندازی زیبات لوبول.

**- Overawe**

وېروول، بېروول، ډارول، تهدیدول

**- Overbalance**

ډېروول ، موازنې بايبلل ، درنول، په یوه انډی کېدل ، یوی خواته کېيدل یاکړول، درنيدل .

**- Overbearing**

کبرجن، دلوې چښتن د کبر په توګه، دلوې په دود.

**- Over draught**

هغه هوچې پورته (پاس)، تېږېږي.

**Overbite**

د غابنوونو غېر معمول حالت چې پکي پورتني شنایا )  
Incisors، بکتنه راخئي د تړلوا پرمهال دلاندې ژامنۍ قوس خخه وتلي بنې غوره کوي هغه مهال چې خلفي مقابل غابنوونه د اتصال په حالت کې وي.

**Overcome**

لاندی کول، بریالی کیدل. د یوچا د بېھونه کولو حالت لکه د دودونو د ډېر انشاق له امله.

**Overcompensate**

ډېر زیاته اندازه معاوضه کول. مفرطه جبران.

**Overcompensation**

د یوې ریستینی یا خیالی یا فریکی نیمکټیا له حد خخه زیاته سمونه ، ډېر اندازه معاوضه کول، د لروم حد خخه ډېر پیمانه جبران .

**Overdenture**

هغه مصنوعی غابنوونه چې د پاتي نورمال خو غابنوونو یا مخاط پذرپعه په خپل خای کې تېینګېږي.

**Overdetermination**

هغه غیر شعوری میکانیزم چې د هغه له لاري د خو عواملو په پاپله کې هیجانی غږګون یا نښه منځ ته راخي.

**Overdo**

ډېر ه اندازه کارکنه ، ډېرتمرين کول ، د دهرو سختوکارونو ترسره کول.

**Overdose**

ترسپارښتنې اندازی ډیره پیمانه درمل خورنې. لوړ ډډوز.

**Overeat**

ټندیدل، د دودی ډیرخورل، ترتاکلی اندازی ډیرخورل

**Overeating**

ترتاکلی اندازی ډیر پیمانه خوراک کول.

**Overexertion**

د ډېري اندازی فریکی کار کرنې یا تمرينونه ترسره کول

**Overflow**

پرخنده واښتل، ترخنده توئیدل لکه د (اویوانورو مایعاتي) په خبر، لبرېزه کېدل .

**- Overflow Incontinence**

د متیازو د توئیدنې هغه حالت چې په مثاڼه کې د ډېري کچې د متیازو اټولېدنې له امله وی

**Overgrow**

تراندازی ډیر غتیبول، ډېر پیمانه لوړول.

**Overgrown**

تراندازی ډیر غت شوي ، لوړ شوي ، ستر شوي .

**Overgrowth**

د نورو انساجو لپاسه د نسجونو وده موندنه .

**Overhang**

راخېیدل (په)، غرغره کېدل ، خېیدل .

**Overhead**

پرسر، دسر دپاسه، پرسپرسپرسه، سربیره.

**Overhear**

بنه غوره ورته نه کېښوول، بنه غوره نه ورته نیول، سطحی اوږیدل، کله کله اوږیدل.

**Overhydration**

د بدن د ماءع د کچې زیادښت.

**Overjet**

هغه مهال چې نورمال دول ژامنې تړل شوي وی د بشکتنيو غابنوونو د خندو او ثنايائی زېړمو په لوري د خولې یا شوندو له لوري د پورتنيو غابنوونو فمي خندو تېږيدل.

**Overlap**

وېړول (پر)، داسې غورول چه ترخندوېي اوږي، پريو بله ڙئي اوښتل، یوپربل تېږيدل (تضاعف وتداخل).

**Overlay**

هغه ثانوی حالت چې دمخه د شته شرایطو یا حالتونو

پربینست ولاروی ، پوبنبن ، زینتی روکش کول ، د یو  
څه لپاسه واقع کېدلنه.

### - Psychogenic Overlay

پرمختالی یا زیات شوی هیجانی حالت چې د هغه پخانیو  
نبنو په مته ولاروی چې عضوی سرچینه ولري.

### Overload

درنول، دروند بارول، تراندازی ډیر پیتی پراپول

### Overlook

له لوری خخه کتل، خارل له اوچت خای خخه نظاره کول:  
ستره کې پری پتول (اغماض) ، هیروول، سپک ګنیل:  
معدرت غوبنتل.

### Overloud

تراوريځو لاندی کول، تراوريولاتدی کول، تراوريځي  
لاندی کیدل.

### Overpass

پر یو خه تیریدنه ، اوښتنه، پوريونه (لکه د پل چې  
پرویاله پوری وتلى وي ، اویادموتر سرک داوسپنی پرلار  
اوښتني وي).

### Overprescribe

د ډرونسخو او سپارښتنو ورکول لکه د درملو.

### Overproduction

ډېره پیمانه تولید پدنې عمليه ، ډېر اندازه منځ نه اړول  
تریاکلی اندازی زیات تولید، تراحتیاج زیات تولید.

### - Overproduction of Thyroxine

د تایروکسین هورمون ډېره اندازه تولید دندنه د تایراید غدي  
پذربعه.

### Oversew

د یوی سوري، (مشقویه) برخې لپاسه د یو هنسج ګنډل.

### Overshadow

سیوری پراچول، دسیوری داچولوپه اثر تیاره کول، مهم  
بریښیدل، تر نورو شیانو د یو هشی تتول ، تراغیزی  
لاندی راوستل.

### Oversize

تراندازی ډېرغت، له عادي اندازی خخه لوی.

### Oversleep

تراندازی ډېر خوب کول ، ډیر بیدیدل.

### Overstock

تراندازی ډېره زېرمه کول ، ډېره پیمانه پاسره کول،  
تراندازی زیات غونډول، زیاته ذخیره کول.

### Overstrain

ستري کول، ډير فشار راول، ستومانه کول، زيات  
ستري کيدل.

### Overstuff

ډېر ډکول، ډېر دشیانولکه (درملو ، تجهیزاتو ،  
سامانونو) کويه کول، دلي کول.

### Oversupply

د اړتیا تراندازی دزياتو او ډیرو موادو رسول، ترحد  
زيات مهيا کول ، ډېره پیمانه تیاري نیول ، له حده ډېره  
عرضه کول.

### Overt

روښانه، واضح، برینډ لیدنه، آشکار، اوختار، جوت  
، خړګنده ، ظاهر، په ډاګه، علنی ، هغه چې ناخړګنده  
ندې.

### Overtake

پس رسیدل، لاندی کولو ، ډېر تراندازه کول.

### Over-the-Counter Drug

هغه درمل چې هر خوک یې پرته د ډاکټر له نسخې خخه  
له درملتونو تراندازه کولاه شې لنډه یې (OTC Drug)

### Overtime

تریاکلی وخت زیات، اضافه کاري ، له وخته اوښتني.

### Overtone

ډېر اندازه مقویت ، پریمانه قوت.

### Overtop

ډېر جګيدل، له خو کې ورټبرېدل، له یو خه تبرېدل ،  
له یو خه اوچتیدل.

### Overturn

په بل مخ اړول، ډېره اندازه تاوېدنه، له پښو غور خول،  
چې کول، ماته ورکول، تباہ کول.

### Overventilation

ډېره اندازه تهویه ، د Hyperventilation (په انډول).

### Overweight

ډېره اندازه وزن، ډېر دروندواли. ترعادي اندازی  
ډېر درنېدل، بې انډوله کول، ترافشار لاندی راوستل.  
درنېبت، تریاکلی اندازی زیات دروندواли.

### - Overweight Patients

هغه ناروغ چې له خپل عادي وزن خخه ډېر دروندواли ولري.

**Overwhelm**

لاندی کول، خچ پچ کول، ډوبول، غرقول.

**Overwhelming**

دروند، فشار راړونکي.

**Overwork**

دېره اندازه کار کول، پرمیانه کار کرنه، دېره خواری ایستنه، ډېرسټری کبدل.

**- Overworking Heart**

د زړه ډېره پرمیانه کار کول.

**Overwrought**

ډېر زیات حساس او عصبي مزاجه کس. بې موجبه په فار، بې خایه هیجانی، دیر نمایشی، زیات دولی.

**Ovi-**

دا یومختاري دئ او د ګن شمېر هګي، معنی بشپړوی.

**Oicide**

هګي وړونکي. هغه عامل چې د ځینو اړګانیزمونو هګي له منځه وړي.

**Oviduct**

نفیرونه، د رحم تیوبونه، د (Fallopian Tube) په انډول.

**Oviductal**

د (Oviduct) اړوند صفت.

**Oviferous**

د هګیو تولبدونه، هګي درلودونکي.

**Oviform**

بیضوی، د ګردی ورته، د هګي په خبر، هګي ډوله.

**Ovogenesis**

د هګي منځ ته راړول. د (Oogenesis) په انډول.

**Oviparous**

په هغه حیواناتو کې د هګیو تولید چې خپل جنین له بدن څخه بهر روزی لکه الوتونکي مرغان.

**Ovipositor**

هغه خانګړي اړګان چې د هغه په مت ډېر حشرات خپلی هګي اچوي.

**Ovo-**

دا یومختاري دئ او د هګي، تخمی (Ovum) او (Ovule) معنی بشپړوی.

**Ovoid**

هګي وزمه، هګي ډوله، بیضوی.

**Ovolactovegetarian**

هغه خوک چې غذائی رژیم بې تر (شنه سابو، لبیاتو او هګیو) پوري اړوند وي.

**Ovoplasm**

د یوی نا القاح شوی هګي سایتوپلازم.

**Ovotestis**

د مرغېږيو (خصي)، او مبيضي نسج لرونکي، خصيوی - مبيضي.

**Ovovegetarian**

هغه خوک چې غذائی رژیم بې تر (شنه سابو او هګیو) پوري اړوند وي.

**Ovoviviparous**

نړۍ، ته د اسي ماشوم راړول چې د مور د ګډوی دنته د هګي، له داخل حڅه بهر کېږي او په خپله رشیمی دوره کې د هګي د غذايې سرچينو څخه ګټه اخلي.

**Ovular**

د (Ovum) او (Oval) پوري اړوند صفت.

**Ovulate**

هګي اچوونه، د ګرافین فولیکول څخه د نفیرونو لوري ته د هګي آزادېدنې پروسه او عملیه.

**Ovulated**

آزاده شوی هګي.

**Ovulating**

هګي اچولو پروسه.

**Ovulation**

هګي اچوونه، د ګرافین فولیکول څخه د نفیرونو لوري ته د پخې اورسېدلې هګي آزادېدنه.

**Ovulatory**

د هګي اچوونې (Ovulation) اړوند صفت.

**Ovule**

د ګرافین فولیکول دنته هګي، هګي ډوله کوچني جوړښت، هسته، ددانې زړي.

**Ovum**

هګي، تخمه، بیضه، زېروونکي حجره، د بنسخینه جنس تکڑي هله چې د (Spermatozoon) تر القاح وروسته نطفه تري جوړېږي او خان ته د ورته شې په تولید قادروي، ګډه شمېرې بې (Ova) ده او هغه لغتنونه چې د (Oo) په توري مختاري پیل مومي دا معنی ورکوي.

**Owlish**

ګونګ ډوله ، بومی ، بوم ته ورته .

**Ox**

غوبی، غوځکي.

**Oxacillin**

د پنسیلینیز انزایم په وړاندې مقاوم پنسیلین جوړ شوی  
ترکیبی درمل چې د ګرام مثبت باکتریکاون ضد اغېز لري.

**-oxacin**

هغه روستارپی دئ چې د کینولون (Quinolone) درملو  
په پای ذکرکېږي لکه د سیپروفلوگزاسین  
. (Ciprofloxacin)

**Oxalate**

اګزالیک اسید مالګه.

**-Calcium Oxalate**

د اګزالیک اسید کلسیومی مالګه چې د بولی ډبرو په توګه  
رسوب کوي.

**-Oxalate Stone**

د اګزالیک اسید مالګو خخه جوړه ډبره.

**Oxalemia**

په وينه کې د اوګزالیت سویې زیادښت .

**Oxalic Acid**

اګزالیک اسید ، پیاوړی ډای کابوکسیلیک اسید چې په  
بیلابلو سابو او مبسوو کې موندل کېږي همداړه راز د  
(ګلایکولیک او اسکوربیک اسیدونو ) د میتابولیک  
محصول په توګه پېړنډل کېږي .

**Oxalism**

اګزالیک اسید مالګو یا اوګزالیت سره مسمومیت .

**Oxaloacetate**

اګزالواسیتیک اسید مالګه یا ایستېر جوړښت .

**Oxaloacetic Acid**

اګزالواسیتیک اسید مالګه، د ترای کاربوکسیلیک اسید په  
سیکل کې یوه منځنۍ میتابولیکی ماده ده دغه ماده د  
اسپاراتیت ترانس امینیز انزایم پواسطه په اسپاراتیک اسید  
اوېښتلاشي شی.

**Oxalosis**

په پښتوروګوکې او له بډودو خخه بهر په نسجونو کې د  
اګزالیتی کلسیوم رسوب لکه خه ډول چې په هایپر  
اوګزالوری کې لیدل شی.

**Oxaluria**

د (Hypoxaluria) په انډول. په متيمازو کې د اګزالیک  
اسیدونو مالګو ډبره پیمانه اطراف .

**Oxandrolone**

استروئیدال اندروجنیک لاكتون چې د انابولیزم د  
پیاوړی کوونکی یا دكتابولیزم د درونکی مادې په  
توګه پکارېږي.

**Oxazepam**

د ترانکولایزر (آرامتیا بخښونکی) بنزوډیازیپین درمل چې  
د اضطراب ضد مادې

**Oxidant**

تحمض ورکونکی ، سوځونکی عامل، په یوه  
اوکسیدیشن - ریډکشن تعامل کې دالکترون  
منونکی.

**Oxidase**

اکسیدیز انزایم د اوکسیدوریدکتیز د ډلې یو انزایم  
چې په هغه کې د اوکسیجن مالیکول هایدروجن منی.

**- Monoamine Oxidase**

مونو امینواکسیدیز .

**Oxidation**

تحمض ، اکسیدیشن ، اکسیایدکپدل، له بل جسم سره  
داکسیجن ترکیب او بل عنصر لېږي کول ، زنګ .

**- Oxidation- reduction**

اکسیدیشن ریدکشن : تحمضی- ارجاعی .

**Oxide**

هغه عنصر یا راډیکال مرکب چې د اکسیجن سره  
ترکیب موندلې وی ، اکساید ، له نوروموادو سره  
داکسیجن ترکیب .

**Oxidize**

له اکسیجن سره ترکیب کول، په زنګ وهل .

**- Carbon Dioxide**

کاربن ډای اکساید (CO<sub>2</sub>) فورمول لري .

**Oxidoreductase**

اکسایدوریدکتیز انزایم چې د اوکسیدیشن او  
ریدکشن عملیې تر سره کولو لپاره اړین انزایم دی .

**Oxim**

د (Oxime) په انډول. د هغه موادو له چې په الديها پد يا  
کېتون باندې د هایدروکسیل امين د کار پواسطه  
جوړېږي .

**Oximeter**

هغه وسیله چې دوینې د بهير اوکسیجن د مشبوعیت  
د کچې تاکنې لپاره فوتوالکتریکی ماشین .

**- Pulse Oximeter**

د بوضان او وینې د بهير د اوکسیجن تاکنې وسیله.

**Oximetery**

د یوی وسیله پواسطه دوینې د بهير اوکسیجن  
دمشبویعت د کچې تاکنې کړنلاره ترسره کول.

**- Pulse Oximetry**

د یوی وسیله پواسطه د بوضان او وینې د بهير د اوکسیجن  
تاکنې کړنلاره او طریقه ترسره کول.

**Oxolinic Acid**

اوکزالونیک اسید. مصنوعی اتنی باکتریال درملن چې  
د بولی جهاز د هغه اتناتانو درملن کې پکارېږي چې د  
ګرام منفی باکتری ګانوله امله منځ ته راخی.

**5-Oxoproline**

(5) اوکزوپروولین. ډیلوتامیک اسید لکتینم اسید چې  
د ځینو پیپتایدono او پروتینونو په (N-Terminal) کې  
موندل کېږي.

**5-Oxoprolinuria**

په متیازو کې د (5) اوکزوپروولین] شته والي.

**Oxatriphylline**

اوکسی ترپتیلین د (Thiophyline Choline) مالګه یو  
ډول مشتق دی چې د سپورد قصباتو تنګوالی ناروغیو  
درملن کې د توسع ورکولویه موخه کارول شی.

**Oxy-**

دا یو مختاری دی او اوکسیجن شتون په یوه مرکب کې  
خرګندوی.

**Oxyacetylene**

اکسی استیلین، داکسید او استلین ګیوله (مخلوط).

**- Oxyacetylene blowpipe**

بودول الله چه اکسیجين او استلین پکنې سوئي او د هغه په  
ذریعه نور فلزی اجسام پر یکوی او یاپی سره پتلیز کوي

**Oxyacid**

په کېمیا کې اکسی اسید، د اکسیجين لرونکې اسید.

**Oxybenzone**

اوکس بنزون، د لمروانګو مخنيوی کونونکې موضعی  
درمل دی.

**Oxybutynin**

هغه درمل چې اتنی کولینرجیک درمل چې په بنویه  
عضلاتو نېغه په نېغه اغېزه بنندی د متیازو د اطراح  
نیاز ته کمنبت ورکوی او د نیوروجنیک او رفلوکسی

مثاني ناروغۍ درملن کې پکارېږي. (Oxybutinin) په  
انډول.

**Oxycephalic**

تپه سري، د (Oxycephaly) اړوند صفت

**Oxycephaly**

هګ، ته ورته سر چې د کروناں او څېږید درزونو غېړنارمل  
ېږي مودې تړوله امله کوپېږي، نیمګړي وده ده چې یکې راونټې  
ستړګي (Exophthalmos) او لید کمنبت شتون لري. د  
مخروطې (Turicephaly)، په انډول. تپه خوکه لرونکې سر، د  
جمجمه نوک تیزه بنه لرونکې سر.

**Oxychlorosene**

اوکسی کلوروسین، د هایدروکلوریک اسید تشییت  
شوې عضوی مرکب چې د موضعی اتناتانو په درملنے  
کې پکارېږي

**Oxycodone**

له مورفين خخه زېړنده نیمه ترکیبی نېشه ایز د درد  
ضد درمل دی چې هایدروکلورایدی مالګه لري.

**Oxygen**

اوکسیجين. دا یو کېمیاواي عنصر دی اېږنګه وېږي  
او بې مزې و ګازی عنصر دی چې کېمیاواي نېښه بې (O)،  
اټوھي وزن بې (15.9994)، اټومی شمبره بې (8)، د ویلې  
کبدنې تکي (821°C)، د خوتېدنې (جوش) تکي بې (18296°C)  
دی چې د ژوندانه لپاره اړین عنصر بلل شی.

**- Oxygen Acid**

اوکسیجنی اسید. د (Oxyacid) په انډول.

**- Oxygen Concentrator**

د اوکسیجين تراکم ورکونکې ماشین.

**- Oxygen Cylinder**

د اوکسیجين لپاره سلیندر چې فلزی جورښت لري او دنارو غانو  
سره د ماسک له لاري اړیکه ورکول شی.

**- Oxygen Exchange**

د اوکسیجين تبادله.

**- Hyperbaric Oxygen**

هغه اوکسیجين چې د اتموسفير د ډېربی اندازې فشار تراغېزی  
لاندي راغلي وي

**- Oxygen Mask**

د اوکسیجين تبادله لپاره ماسک چې د پوزې او خولي لپاسه  
کېښودل شی او د هغه له لاري اوکسیجين سرو ته د تنفس  
پرمھال بهېر مومي.

**- Oxygen Supply**

د اوکسیجين تیارول او آماده کول.

**Oxygen Tent**

د اوکسیجن تبرولو لپاره خبمه یا خادر چې د ناروغ یونسلو په مونځه پکارو وړل شی.

**Oxygen Therapy**

د اوکسیجن پذریعه درملنه چې د هایپوکسیا / زره په عدم کفایه کې پکارو وړل شی.

**Oxygenase**

اوکسیجنیز انتزایم، د اوکسیدورید کتیز ډلې یو انتزایم دئ چې په یوه ساده مرکب کې د اوکسیجن د دوه اتومی مولیکولونو تنویستالی شی.

**Oxygenate**

په اوکسیجن سره مشبوع کېدل لکه د وینې هیموگلوبین په اوکسیجن مشبوع.

**Oxygenated**

په اوکسیجن سره مشبوع شوې جوښت.

**Oxygenated Blood**

د وینې د هیموگلوبین برخه په سړو کې د اوکسیجن بواسطه مشبوع شوېوی چې ورته (Arterial Blood) هم وايچې.

**Oxygenation**

د اوکسیجن پواسطه ترکیب ، اوکسیجن ورکول ، اوکسیجنی کول ، د اوکسیجن د زیاتولو کار بهیر .

**Extracorporeal Membrane Oxygenation**

دنوي زېړپدلو ماشومانو د تنفس لپاره یو تخنیک چې په هغه کې وينه د داسې یوه مصنوعی سری پذریعه د بوي غشا خخه تېر پېږي چې مشبوع شوې او غږمشبوعی وینه سره بېلېږي.

**Oxygenic**

د اوکسیجن اړوند.

**Oxygenize**

د اوکسیجن پواسطه مشبوع کولو کړنلاره.

**Oxygenator**

هغه ماشین جي ویني ته اوکسیجن ورکوی معمولاً د (Artificial Lung In Surgery) پکار بهير .

**Oxygenous**

د اوکسیجن اړوند.

**Oxygen**

درې غورې ، درې گنجه لکه د مثلث په خبر .

**Oxyhematoporphyrin**

هغه رنګه مواد چې خینې وختونه په متیازو کې مومند کېږي او په هیماتوپوربرین پوري تړ او لري.

**Oxyhaemoglobin**

هغه مرکب د چې د هیموگلوبین او اوکسیجن خخه د سړو په استاخو (الویول سویه کې منځ ته راګلې وی او د سړو خخه د زړه و له هغه خایه نورو انساجود شریانونو پذریعه لېږدول شی

**Oxyhemoglobin**

د (Oxyhaemoglobin) په انډول.

**Oxyhydrogen**

د اوکسیجن او هایدروجن مرکب .

**Oxyhydrogen Blowpipe**

د زړگرۍ بوری چې پکي اوکسیجن او هایدروجن سره ګډول کېږي مرکب جوړوي .

**Oxymetazoline**

هغه ادرینرجیک درمل چې په موضوعی دول د هایدروکلورایدی مالګې شاشکې په بینه د پوزی د احتقان له منځه وړل په مونځه کارول شی .

**Oxymetholone**

اناپولیک اندروجنیک سیپروئید چې په خواراکی دول کارول کېږي.

**Oxymorphone**

هغه د مخدراتو ضد ماده چې د هایدروکلوراید په بینه پکار وړل کېږي.

**Oxymyoglobin**

د اوکسیجن په متیه چارج شوې مایوگلوبین .

**Oxyntic**

د معدي د جداری (اکسینتیک) حجرو په خبر د اسید افرازوونکي اړوند .

**Oxytic Cell**

د معدي اکسینتیک غدوی حجري چې (Parietal Cell) افرازوی ورته د (Acid) نوم هم ورکړل شوېږي.

**Oxyopia**

د افراط تر حد پوري تزئیني.

**Oxyphenbutazone**

د فیناپل بوتاژون زېړنده ماده چې د (التهاب ، درد او تیپ) ضد اغېزې لري او د آرتیت ، نقرص او ورته) په درملنه کې پکار وړل شی.

**Oxaphencyclimine**

اتسي کولینرجیک ماده چې د (افراز ، تحریکت ، او شخني سېزم) ضد اغېزې لري هایدروکلورایدی مالګې بې د

پیپتیک تپ او نورو هضمی ناجوړ تیاوو په درملنې کې پکار وړل شی.

### Oxyphenisatin

هغه مسہل درمل د کولمو د جراحی د کولون د کتنې دمخه د اینیما له لارې د کولمو د محیط د پاکولو لپاره پکار وړل شی.

### Oxyphenonium

د برومایدی مالګې په بنې کاربدونکې اتسی کولنرジک چې د پیپتیک تپ (زخم) او نورو هضمی ناجوړ تیاوو چې د هایپر موتیلیتی او سپازم په مرسته پېړنډل کېږي.

### Oxyphil

په کېمیا کې اسید خوبنوونکې ، اسید دوست ، اسید لپواله د **Oxophile** او **Acidophil** هم ورته ویل کېږي.

### Oxyphilic

اسید خوبنوونکې ، اسیدرنګ اخیستونکې ، اسید رنګ لپواله د **Oxophile** او **Acidophil** اپوند صفت.

### Oxyquinaline

هغه دوه کربز اروماتیک درمل چې په اساسی دول یا سلفیتی مالګې بنې (اکتریوستاتیک ، فنګس ضد ، اتسی سپتیک) مادی پتوګه پکار وړل شی.

### Oxsulfide

د کېمیا له پلوه اکسی سولفید، هغه ماده یا مثبت بُنیان چې د اکسیجن و سولفور خخه ګډه ډول مرکب.

### Oxytetracycline

په فارمسمی کې د اکسی تراسیکلین درملو جوړښت چې فورمول بې (**C<sub>22</sub>H<sub>24</sub>N<sub>2</sub>O<sub>9</sub>**) او وسیع الساحه طیف لروونکې اتسی بیوپتیک درمل دی.

### Oxytocia

چتک ژبرون.

### Oxytocic

هغه دارو-درمل چې د ژبرون پرسه چتک کوي د رحم د تقلصاتو منځ ته راپروونکی اغپز پرې ایستونکې د ژبرونکې چتکتیا بخشنونکی درمل.

### Oxytocin

اوکسی توسين ، هغه د هایپوتلاموس غدي خلفي فص اته پیپتیدی افرازی هورمون چې په هایپوفیزس کې زړمه کېږي او د رحم اپوند تقلصي او شیدو افراز لامل

گرځۍ د ژبرون خخه وروسته د وینې بهېډنې د کنترول او شیدو افراز د پارپدنې په موخه کاربرې او شیدو افراز د پارپدنې په موخه کاربرې

### Oxyuriasis

په انسانانو کې د **Enterbuis Vermicularis** (یا نورو **Oxyurids**) چینجيانو پرازیت پواسطه منتن کبدنه ، د **Enterobiasis** (په انډول).

### Oxyuricide

د چینجيانو پرازیت له منځه وروونکې درمل.

### Oxyurid

تار ډوله یا سنجاقی کوچنی چینجی ، د **Oxyuroidea** د کورنې هر غړي.

### Oxyuris

د کولمو نیماتودا ګانو چینجیو خخه یودول د کونې د خارښت او سوڅښت منځ ته راپروونکې عامل ، د **Oxyuroidea** د کورنې خخه یو غړي ، د **Enterbuis** په انډول.

### - Oxyuris Equi

هغه ډول **Oxyuris** چې په آسونو کې مونډل کېږي.

### - Oxyuris Vermicularis

دا د **Enterbuis Vermicularis** (په انډول).

### Oxyuroidea

دا د کولمو نیماتودا ګانو چینجیو د تار ډوله یا سنجاقی کوچنیو چینجيانو لویه کورنې چې د فقاریه حیواناتو په (سیکوم ، کولون ، ریکیوم او مقعد) کې ناروغۍ پېښووی.

### Oz

د **Ounce** (په انډول یا لپاره لنډه نښه ده).

### Ozaena

ضموري یا اتروفیک رینیت ناروغۍ چې (زیانه اندازه پنه چرکی مخاطی افرازات، پوزی بندېشت، بد بوی) منځ ته راپری او **Ozena** (په خبر هم ليکل شي).

### Ozena

د پوزی (پزې) ، د تپ بد بوی، اتفې قرحة (زخم) چې بد بوی ولري ، د **Ozaena** (په انډول).

### Ozocerite

کانی موم ، معدنی موم د **Ozokerit** (په انډول).

### Ozone

اوژون ، آبی رنګه چاودبدونکې ګاز یا مایع چې د اوکسی جن التروپیک شکل دی چې په اتموسفیر

شتون لري دغه ماده د انتان (میکروب) ضد اغبزې لري او سپرو سیستیم لپاره محرك او زهرجن ګاز دی.

### Ozone layer

د اوزون طبقه چې له ځمکې خخه په (15 تا 30) کیلومتری ارتفاع لوري، کې شتون لري او لمړ وړانګو ناوړه اغبزو خخه ځمکې ته مخنيوی کوي او همدا راز د پوستکي د کانسرونو مخنيوی کوي فورمول نښه یې (O<sub>3</sub>) دی.

### - Ozone Sickness

د اوزون خخه منځ ته راتلونکي ناروغۍ، چې په هوابازانو کې د هوا د لور اوزون کچې شتون سره د مخامنځ کېدو له امله پېښېږي.

### Ozonic

اوزون ورته، اوزون درلودونکي.

**P.p**

دانگلیسی ژبی دالفبا شپارس متری

**P**

د پارا (Para) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د ترد مخه اپری (Pre) الپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د چارپیرا (پیری) (Peri) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د فاسفیت (Phosphate) جورپست لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د فاسفورس (Phosphorus) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د پیکو (Piko) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د اتوان ، قدرت (Power) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د اخلف یا شاته (Posterior) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د اپوتئنچیال ، قوت (Potential) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د فشار (Pressure) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د پری مولار (Premolar) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د پروتون (Proton) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P**

د حدقی (Pupil) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P<sub>1</sub>**

د پلرنی نسل (Parental Generation) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**P<sub>2</sub>**

دزره دریوی وال (Pulmonary Valve) ددوهم غرب لپاره لنده نبئه ۵۵.

**- P. Delivery**

له تاکلپی مودی (طبیعی موعد) خخه دمخته زبرون.

**- P. Exercise**

بدنی روزنه، ورزش - تمرینونه ترسره کول، د اندازونو پرورش

**- P. Sexual Relations**

جنسي نردي كپدنہ (Amizesh) په گلہ وچی سره پرته دواهه له اصولو په پام کپي نیولو سره.

**- P. Wave**  
په فیزیک کې هغه چې چې د فشار له امله منځ ته راخې، تراکمی څې (موج)، نشاری موج مثلاً د غږ (Wave) موجا**P -**

مشبت دا یو مختاپی دی او د بربننا، برق، مثبت، پارا، ایزو میر (معنی بشپړو).

**Pa**  
د پاسکال (Pascal) لپاره لنده خرکندونکي نبئه ۵۵.**Pa**  
د پروتکتینیوم (Protactinium) کبیماوی عنصر لپاره لنده نبئه ۵۵.**PA**  
د قدامی - خلفی (Posterior - Anterior) لپاره لنده نبئه ۵۵.**PA**  
د خلفی - شريان (Posterior Artery) لپاره لنده نبئه ۵۵.**PA**  
دريوی - شريان (Pulmonary Artery) لپاره لنده نبئه ۵۵.**PAB, PABA**

د پارا-امینوبنزویک اسید (Para-Aminobenzoic Acid) لپاره لنده نبئه ۵۵.

**Pacemaker**پسمبکر، هغه ماشین چې د زړه د ضربانونو رامنځ ته کولو کې رول لری او هغه تنظیم کوي، په بیوشیمی کې هغه ماده چې د تعامل چتکتیا سې د هنګي د ملکو ورد تعاملونو د پلې د چتکتیا د تنظیم لپاره کارېږي ورد **Cardiac , Sa Node , Sinoatrial Node**، **Epicardial Pacemaker** او **Pacemaker** ته هم ويل شې.**- Cardiac Pacemaker**

د زړه په اندیول (Epicardial Pacemaker) په اندیول.

**- Cardiac Artificial Pacemaker**

د زړه مصنوعی پسمبکر.

**- Demand Pacemaker**

ښخ کړای شوی دزره ضربان پېښونکي چې محرک جناتوری د زړه د بربننائي فعالیت خخه د زړنډه سیکنال له لاری تنهی کېږي (پیپولار ایزېشن) او پدې تر تیب سره د ضربان پېښونکي خخه د زړنډه فیبریلیشن خطر اصغری کچې ته راتیتوی.

**- Dual Chamber Pacemaker**

هغه مصنوعی دزره ضربان پیپسونکی چې په یوه دھلېز او بل  
بطین کې تثبیت او بنخ کړای شوی وی د دی له لازی د زره د  
برینائی مېخانیکی فعالیت تناسب پیدا کوي.

**- Ectopic Pacemaker**

د سینوسی - دھلېزی ډول غوتی خخه پرته د زره هر بیولوژیک  
ضربان پیپسونکی چې په نارمل حالت کې غږ فالاوی

**- Epicardial Pacemaker**

دزره پسمپکر. هغه الکتروود چې معمولاً اړې کارډیوم سره  
نبنتی او اښائي د صدر په پلابلو برخو کې خای په خای  
کړول شی ترڅو دزره نظم (ریتم) کترول کوي.

**- Escape Pacemaker**

هغه اکتیویک ضربان پیپسونکی جو د سیالی په بیالونه کې  
د سینوسی دھلېزی غوتی د کمزوری له امله ایمپالس  
تولید پړی.

**- Fixed -Rate Pacemaker**

مصنوعی دزره ضربان پیپسونکی چې یوازی د یوه ساده  
چتکتیا (Rate) لپاره پکار پړی.

**- Rate Responsive Pacemaker**

هغه مصنوعی دزره ضربان پیپسونکی چې دزره د دھلېزی  
فعالیت د نا اړوند، پارامترون لوونکی د تنظیم و پر چتکتیا  
خښن تحریکونه تولیدوی.

**- Runaway Pacemaker**

هغه مصنوعی دزره ضربان پیپسونکی چې بنه کار نکوی او  
څل دزره ضربان لوړوی او تاکی کاردیا منځ ته راړوی.

**- Secondary Pacemaker**

ثانوی پسمپکر، اکتیویک دزره ضربان پیپسونکی .

**- Single Chamber Pacemaker**

د یوه منفذ لیده درلودونکی ضربان پیپسونکی ماشین چې  
دغه لیده په دھلېز یا بطین کې ایسندول کړې.

**- Wandering Arterial Pacemaker**

هغه حالت چې پکي د زره سرعت د کنترولونکی ماشین  
ایمپالس د تولید سرچینه تقریباً په هر ضربان له یوه تکی خخه  
بل تکی ته لېږد پړی.

**Pachy-**

دا یو مختاری دی، او د پېروالي، پند، ضخم،  
**Thickening**  
معنی ورکوی.

**Pachyblepheron**

د ېلمو (سترغلو) پېروالي یا پندېدل.

**Pachycephalic**

د اړوند صفت.

**Pachcephaly**

د سردکوپري، د هلوکو پېروالي یا پندېدل.

**Pachychelia**

د شونډوپېروالي یا پندېدل.

**Pachychromatic**

د پندېو روشنو به بنه د کروماتین شته والي.

**Pachydactylia**

هغه حالت چې پکي د (اس او پنسو) ګوتې له معمول خخه  
ډېره اندازه پېروالي مومن چې معمولاً د  
**(Neurofibromatosis)** په سندروم کې لیدل شی.

**Pachydactyly**

د (Pachydactyla)، په انډول.

**Pachyderma**

د پوستکی غږ نورمال پېروالي چې پکي په غږ وصفی توګه  
خرم ډوله تحت الجلدی منضم نسخ الاستیکیت بدلون او  
کمنت له امله منځ ته راڅي لکه د کرومېکالی کې چې د  
**Fibroblasts** او **Collagen**، **Protein-Rich Mucin**  
کبله منځ ته راڅي او د **(Myxoedema)** په ناروغۍ کې شتون لري  
(Pachydermia)، د په انډول.

**- Pachyderma Alba**

سپین ډوله پچې درما چې پکي د مخ د غومبری (**Mucosa**)  
برخه دا سې بنه غوره کوي لکه چې سپین فیل بې تر  
شا پت وی

**Pachyderma Circumscripum**

پدې حالت کي (غوتیه، زخه، دانه)، ډوله موضعی ایتیلائی  
پېروالي د صوتی حبول (**Vocal Cords**) لپاسه منځ ته راڅي.

**- Pachyderma Laryngis**

ختجری پچیدرما، پدې کي د ګلوتیس خلف (**Posterior Glottis**)  
برخه کي اضافې وده منځ ته راڅي چې بعضاً صوتی  
جبولونه هم اخته کوي

**- Pachyderma Lymphangiectatica**

د لمفاوی چینل بهړ د درېډنې (ډندېډنې) له امله د  
**(Elephantiasis)** حالت.

**- Pachyderma Oralis.**

د (Pachyderma Alba)، په انډول.

**- Pachyderma Verrucosa**

د مژمن زخی دانې الیفاتیازس (**Chronic Warlike**)،  
حالت بلل شی **(Elephantiasis)**

**- Pachyderma Vesicæ**

مثاني پچیدرما، دا یو ډول خبيث قوت لوونکي حالت دی  
چې د مثاني قاعدي د جدار د مخاطي غشاً برخه کې سپین  
پلکونه (**White Plaques**) منځ ته راڅي. ② همدارنګه شدید ډول

د **(Elephantiasis)** دی چې پکي متسع تناکي ډوله  
(Like) تحت الجلدی لمفاتیک منځ ته راڅي.

**Pachydrmatocle**

هغه شبکوی ڈوله نیورووما چي خورا لویه اندازه پیدا کوي او الفاتیازیس ته ورتہ حالت رامنځ ته کوي.

**Pachydrmatous**

پېړ پوستکې، هغه خوک سرې چي پېړ او پنډ پوستکې لري. د **Pachyderma** (اروند) صفت.

**Pachydermia**

د **Pachyderma** (په انډول).

**Pachydrmioperiosis**

هغه پچیدرما چي مخ او سکالپ نیسي او ډیستیال هدوکو پندوالی زیاتوی او اکروپتی رامنځ ته کوي.

**Pachyglossia**

د زېبی د پندوالی غیرنورمال زیاتوالي پېړه زېبه.

**Pachgyria**

د **Macrogryria** (په انډول).

**Pachyleptomeningitis**

د ڈورا متیئر او پیبا متیئر ګډه التهاب.

**Pachymeningitis**

د دماغ او نخاع د ڈورا متیئر (**Dura Mater**) طبقي التهاب.

**- Hemorrhagic Pachymeningitis**

وينه بهونونکي پچیمنجیت، د دماغ او نخاع د ڈورا متیئر (**Dura Mater**) طبقي وينه لرونکي التهاب چي د مزن خاره التهابي فیبروزس له امله پېښېږي دلبلو اډلونوله امله پېښېږي.

**- Hypertrophic Pachymeningitis**

ضخاموی پچیمنجیت، د دماغ او نخاع د ڈورا متیئر (**Dura Mater**) طبقي ضخاموی (**Hypertrophic**) التهاب چي د مزن خاره التهابي فیبروزس له امله پېښېږي او نخاع لپاسه فشار منځ ته راړونکي دیام ور (حدی) ناروغۍ ده دلومړۍ خل پاره د **Charcot And Joffroy** (19th Century) پېړه، کې شرحد شو او د یولې استانی ناروغیو په کې (**Tuberculosis. Hepatitis B** او **Syphilis Or Fungi** او **HIV**) پېښېږي.

**- Idiopathic****Hypertrophic Pachymeningitis**

د دماغ او نخاع د ڈورا متیئر (**Dura Mater**) طبقي ضخاموی آيدیوپاتیک التهاب.

**- Ossifying Pachymeningitis**

تكلسی پچیمنجیت، د دماغ او نخاع د ڈورا متیئر (**Dura Mater**) طبقي تکلسی التهاب چي د ڈورا د هدوکو کې په خبر او بنتنه کوي او ورتہ (**Perimeningitis**) هم ویل شی.

**- Rheumatoid Pachymeningitis**

د دماغ او نخاع د ڈورا متیئر (**Dura Mater**) طبقي روماتوئید التهاب چي پکي [روماتوئید فکتور (100 IU/ML)]، روماتوئید آرتریت پاراستیزیا ، د اشیل وتر (**Achill Tendon**) روماتیک نوولونه] ناروغۍ په ګډه ڈول شتون لري.

**Pachymeningopathy**

د ڈورا متیئر هر ڈول غېر التهابی ناورغۍ.

**Pachymeninx**

د **Dura Mater** (په انډول).

**Pachyonychia**

د نوک غېر معمول پېړوالې.

**Pachyonychia Congenita**

ولادی ڈول د نوک غېر معمول پېړوالې چي نادر او ارشی بنه لري د لاسونود ورغو او پنسود تلو د بېدربغه هایپرکراتوزی او د لوکپلاکیا سره پېژندل شی.

**Pachyostosis**

هغه حالت چي په فقاریه حبواناتو کې د هدوکو پېړوالې زیاتوالي مومي چي پکي د مۇع ظعم برخه لپوالې مومي او حتی ورکبپی چي په دواره (**Aquatic** او **Terrestrial**) فقاریه وو کې لیدل شی.

**Pachyotia**

د غوره د پېړوالې او پنډ کبدني حالت.

**Pachyperiostitis**

د هدوکو د پریوست برخې د پندوالی التهابی بنه.

**PachyPeritonitis**

د پریتوان د طبقي پېړوالې التهابی حالت بنه.

**Pachypleuritis**

د پلورا د طبقي پېړوالې التهابی حالت بنه. د **Fibrothorax** (په انډول).

**Pachyrhinia**

د پوزې د پېړوالې حالت.

**Pachyrhizus Tuberosus**

ممپلي، د دوه زړي لرونکي نبات چي او بدې جرې لري په امازون کې موندل شی.

**Pachysalpingitis**

د رحمي تیوب د پنډې دلو سره مل مزن نفیری التهاب.

**Pachysalpingo-ovaritis**

د رحمي تیوب د پنډې دلو سره مل مزن نفیری - مبیضی التهاب.

**Pachysomia**

هغه حالت چي پکي د بدن رخوه اقسام (**Soft Tissues**)

پرووالی مومی

**Pachytene**

د میوز (**Meiosis**) په یو فیز کې د زیگوتین خخه وروسته مرحله چې په لړ کې یې کروموزومونه لنډېږي، پندېږي او دوه مجرما کروماتیدونو چې د سنترومیر په خای کې سره نښتی دی ویشلی کېږي جوړ شوی هومولوګ کروموزومونه چې ساینپس پواسطه یو له بل سره نښلېدلی دی خلور کروماتیدی تتراد جوړو. د ناخورلنی کروماتیدونو تر منځ تقاطع د تېر وېبر (X) شیازماد پښیدنی لامل گرځی.

**Pachyvaginalitis**

د توئیکا وجینالیس پندېدل او التهاب.

**Pachyvaginitis**

د مهبل د جدارونو د پندېدلو سره یو خای مزمن واجینیت.

**Pacifier**

د یوه ماشوم ګونګوالی حالت.

**Pacing**

د ضربان منځ ته راول، د جراحی عملیات له لاری د زړه د پسمېکر خای پرخای کولوکنلاړ.

**- Asynchronous Pacing**

هغه زړه ته ضربان ورکول چې په هغه کې د ثابتی چتکتیا لرونکی پیسمېکر پواسطه سیاله تولیدېږي او د زړه فعالیت پوری چندان تړ او نلري.

**- Burst Pacing**

د **Overdrive**، په انډول.

**- Coupled Pacing**

یو دول غږګ پسمېکر کېښودنه ده چې په هغه کې د ناروغه ډیپولاریزیشن لومړۍ تحریک دی او دوه هغه د زړه ضربان پښونونکی ماشین پواسطه تر سره کېږي.

**- Overdrive Pacing**

د څینواریتمیا ګانو درملنې په موخته د زړه مصنوعی ضربان پښونونکی پواسطه د زړه درزا (ضربان چتکتیا زیاتول).

**- Paired Pacing**

په غږګ دول د زړه پیسمېکر پداسي دول چې دوه پرلپسی سیالی زړه ته ورکول کېږي تر خو تاکی اریتمیا ګانې په ورو کړل شی او د زړه کارښه والی ومومند.

**- Ramp Pacing**

پداسي دول د زړه پیسمېکر کېښودل چې زړه ته پرلپسی بدلون او چتک تحریکونه نه رسپری او پدې دول تاکی اریتمیا ګانې بنه والی مومی.

**- Synchronous Pacing**

پداسي دول د زړه پیسمېکر کېښودل چې زړه د یو یا خو جوفون فعالیت خخه پلاس راغلې معلومات د پیسمېکر ماشین پواسطه د ایمپلس (سیالی) د تولید لپاره پکارېږي.

**- Under Drive Pacing**

د داسی پیسمېکر وونو پواسطه د خینو تاکی کارديا ګانو د لپرې کولو لپاره یوه طریقه د چې ناهمغږي او د داسی چتکتیا خبنتن وي چې تاکی کارډیا چتکتیا حتی تر یوه کسر پوري هم نه رسپرې.

**Pacinian Corpuscle**

هغه حسی عصب د پایلی برخه چې په جلد کې خاتمه مومی چې تماس او اهتزاز په وړاندې حساس وی.

**Pack**

تامپون، هغه تامپون د ګازونو یا مالوچ پاغونه چې معمولاً د سوریولکه (پوزی، مهبل، د ډون لپاره پکار وړل شوي. د ملا یا شا غوته، ګبدی، بندل، پنده ډله، ټولی، پندول کول، انډی کول، تړل، ډله کول، ټولول، غونډول، دېټکی او برگی په اثر لاس ته کول، دجل ول په ذریعه بودول، یودول خادر یا برسن کې د ناروغه د پیچلو په مرسته درملنې او د غړو پتول او ګرم ساتل، بسته، پاکت، بقجه، کيسه، توپره

**- Pack Animal**

خاروې، چهاريا، باروړونکي حیوان.

**- Packed Cell Volume**

د ویني د حجراتو خخه ډک حجم او پاکت چې د ناروغیو په درملنې کې پکارېږي لکه د سروکریوانتو (Haematocrit) پاکت یا ترومبوسیتیونو پاکت

**- Pack Ice**

دیخ توته، لمبوزن یخ.

**- Pack of Sticking Plaster**

د بسته بندی یا پاکت لپاسه د لیبل وهنے.

**Package**

بسته بندی کولو عمل، بسته بندی، بسته، محموله، کارتین، جعبه، صندوق، صندوقچه، مجموعه، دسته، یوځای تړل شوی کڅوړه، د یوه ګاز یا اسفنج تړل شوی بسته.

**Packed**

بسته ئئی، بسته بندی شوی.

**Packing**

1- د موادو بسته بندی 2- د غابن د جوف دته پلته

کېښودنه تر خو جوف مجا ونه تېل شى (د غابن طب کي)، د تېل او پوند پروسه .

### Pack up

د کار و درول لکه زره ساده پک کېږي تر خوتر فشار لاندې راشى .

### PACT

د نرم پوشن لړونکې کوته ګي چې تر خو روانى ناروغان يا زنداني کسان خاتمه ضرر ونشی رسولي .

### Pad

د زخم تېلوبالسینتگوتې ، لفاف کول يا پونيل، د ډيو پستې بنه بالښت پواسطه پونيل، یو کوچنۍ بالښت ته ورته چې د نرمې مادي خڅه جوړ شوپوری زخم بندی لپاره کارول شی، لاره، معبر، دزد پیاده، لاروی آس، پیاده سفر کول، قدم و هل، تر پښو لاندې ھېل، د پښو غږ، توشك هر شرم او پوست خیز، او بهه وج کوونکې مرکب ، د پوستکي د ډيو برخې پېړوالي .

#### - Abdominal Pad

د ګېډي د پېونو د افرازاتو وچولو لپاره او احساوو پاکولو لپاره تېکري پېډه ، بطنې پېډه .

#### - Buccal Pad

د پېډه Sucking Pad په انډول .

#### - Dinner Pad

د پلاستري پونش له کارولود مخه د معدې په مخ اینسول کېږي بیا پېډه لېږي کېږي او تر پونش لاندې فضا تر خوړو وروسته د معدې له اتساع سره انطباق ورکول کېږي .

#### - Fat Pad

لوی د واژدي خڅه جوړ بالښت چې د زنګون د سترګون د خټ او کښتني برخه کې خای لري ، د Suctorial Pad په انډول .

#### - Gauze Pad

د ململ گاز خڅه جوړ شوي پېډه .

#### - Knuckle Pad's

د ګوتو تر منځ بندونو په شاتنى سطحه باندې د پوستکي نوډول پېډه کېډل .

#### - Reromolar Pad

نسجی بالښت ډوله کتله چې د مندیبیول د ډیستال ڈې په نهایت کې پرته .

#### - Pad of Soft Cotton

د شرم او پوست مالوچ (پنبې) خڅه جوړ پېډه .

#### - Sucking Pad

د پېډه Suctorial Pad په انډول .

#### - Suctorial Pad

د شحمى نسج لوپولی کتله چې د Masseter عضلى او د

بوکسیناتور بهرنې سطحي تر منځ یې خاي نېولې او په ماشومانو کې بې نسہ وده موندلي ده .

### Padded

هغه خه چې د نرم موادو پټوګه بسته بندی شوپوي او په بېلاپېلې بنو واپري .

#### - Padded Cell

د پوست او نرم پوشن لړونکې کوته ګي چې تر خو روانى ناروغان يا زنداني کسان خاتمه ضرر ونشی رسولي .

### Padding

نرمه طبقه جوړول ، طبقه ئى کول ، نرم پوښ ورکول .

### Pae-

دا یومختارې دی او د معنی پوهېدنې لپاره کارول شی او همدارنګه هغه کلمي چې په Pe- پېل کېږي دا معنی لري .

### Paed-

دا یومختارې دی او د ماشوم معنی لري او هغه کلمي چې په (Ped, Paedo-، Pedo-، Ped-) پېل کېږي ورته معنی بشپړوي .

### Paediatric

د ماشومانو ناروغيو د درملنې اپوند صفت ، ماشومانو اپوند صفت ، کوچنیانو اپوند صفت ، اطفالو اپوند صفت .

#### - Pediatric Neonatology

د ماشومانو د نوی زوکو اپوند ناروغيو خېړو نو علم او پوهه .

#### - Pediatric Allergy and Immunology

د ماشومانو د الرژۍ او ایمیونولوژۍ اپوند ناروغيو خېړو نو علم او پوهه .

#### - Pediatric Cardiology

د ماشومانو د دزړه اورګونو اپوند ناروغيو خېړو نو علم او پوهه .

#### - Pediatric Critical Care

د ماشومانو د جدی خارنې اپوند خانګه .

#### - Paediatric Day Surgery

د ماشومانو د وختنې جراحی درملنې ناروغيو اپوند خانګه .

#### - Pediatric Dermatology

د ماشومانو د پوستکي اپوند ناروغيو خېړو نو علم او پوهه .

#### - Paediatric Hospital

د ماشومانو اپوند ناروغيو خېړو نو اوردرملنې خانګېږي روغتون .

#### - Pediatric Emergency Medicine

د ماشومانو د بېړنیو اپوند ناروغيو خېړو نو او درملنې خانګه .

**- Pediatric Endocrinology**

د ماشومانو د اندوکرین اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Gastroenterology**

د ماشومانو د معدی او کولمو (ھضمی جهاز) اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Hematology**

د ماشومانو د یعنی اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Infectious Disease**

د ماشومانو د میکروبی (اتنانی) اپوند ناروغیو خانګه.

**- Pediatric Nephrology**

د ماشومانو د پنسنور ګواپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Neuropsychology**

د ماشومانو د عقلی عصی اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Nursing Care**

د ماشومانو د ناروغیو اپوند نرسنگ خانګه.

**- Pediatric Oncology**

د ماشومانو د ټومورونو او سرطانونو اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Ophthalmology**

د ماشومانو د ستر ګو اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Orthopedics**

د ماشومانو د ھیوکو اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Otolaryngology**

د ماشومانو د (غور، ستونی، پوزی، حنجری) اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Psychiatry**

د ماشومانو د روانی عقلی اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Pulmonology**

د ماشومانو د سرو اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Pediatric Rheumatology**

د ماشومانو د روماتیزم اپوند ناروغیو خپرونو علم او پوهه.

**- Paediatric Wards**

د ماشومانو د اپوند ناروغیو درملنی خانګه یا سرویس.

**Paediatrician**

د ماشومانو د اپوند ناروغیو د خپرونو او درملنی پوهه متخصص ډاکټر.

**Paediatrics**

د ماشومانو د اپوند ناروغیو علمی خپرونو او درملنی خانګه.

**- Child Abuse Pediatrics**

د ماشومانو خخه ناوره ګئې پورته کولو خپرنيزه علمي خانګه.

**- Developmental and Behavioral Pediatrics**

د ماشومانو د ودی اسلوک سمون چارو اپوند خپرنيزه علمي خانګه.

**Paedo -**

دا یومختاري دی او د ماشومانو معنی لري

**Paedodontia**

د ماشومانو د غایب جورولو ناروغیو درملنی خانګه، د **Pedodontia** په انډول.

**PAF**

د پلاتیلت فعالوونکي فکتیور (Platelet Activating Factor) لپاره لنډه نښه ده.

**Paget's Disease**

د پجتی ناروغی، د تیبونو د سرطان یو ډول چې په خاربنت لړونکي سری مخي (Itchy Rash) سره رنګه اندفاعاتو سره د حلیمي چارپېر کې پیل مومنی چې لومړي خل د **James Paget** (انګلستان جراحی عالم له خوا په 1877-1899) کالونو کې شرحده شو. د **Osteitis Deformans** په انډول.

**-pagus**

دا یورستارپی دی او د یوبیل سره د نښتو غږ ګلونو (دوه ګونو) معنی بشپړوی.

**PAH. PAHA**

د **Para-Aminohiporic Acid** (Para-Aminohiporic Acid) لپاره لنډه نښه ده.

**PAHEC**

په جورجيا او ماکون د **Peyton Anderson Health** (Peyton Anderson Health Education Center) لپاره لنډه نښه ده.

**Pain**

درد، خوب، د یوه خانګړي عصب د نهایت د پارپدنې خڅه زپرنده نارامتیا / فشار احساس.

**- Back Pain**

د ملا درد، د ملاتیر د شاتنۍ بنسکنې برخې درد.

**- Bearing –down Pain**

د زېړون د دوههمي مرحلې په بهير کې د رحمى انقباضاتو سره مل دردونه.

**- Pain Clinic**

هغه ګلینیک چې د دردونو درملنی لپاره خانګړي وی.

**- False Pain's**

د زېړون د درته دردونه چې د رحمى غاپې له اتساع سره مل هندي او په هغې کومه اغبزه هم نلري.

**- Growing Pain's**

د غړو یا هليونو هغه روماتيزمى درد چې په خانګړي ډول د

خوانی په عمرونو کې شتون لري.

### - Hunger Pain

هغه درد چي د لوپي پرمھال منځ ته راخى او معدى او اثناعشر د زخم په ناروغشيا کې منځ ته راخى.

### - Intermenstural Pain

د هکي اچولو یا تبيض سره مل دردونه د حیض په توله دوره کې وي.

### - Labor Pain's

هغه ریتمیک دردونه چي د زبرون په تول دور د رحم د انقباضاتو سره تراو لري او شدت او شمېري پرلپسي زیاتولي مومني.

### - Pain Killer

د درد ضد او له منځه وړونکي درمل.

### - Painless

پرته له درده حالت.

### - Painless Method

پرته له درد خنده د یوی کېنلاړي ترسه کول.

### - Pain Management

د درد منجمنت، هغه لازې چاري چې پکي د درد د کښت او له منځه وړولو لپاره کارتر سره کېږي.

### - Phantom Limb Pain

هغه درد چي معلومېږي د غوخ شوی هله خاي خنده پيل مومني او احساس کېږي.

### - Psychogenic Pain

درؤاني سرچینې پوري اپوند دردونه چي پتالوژيک اړخ تلري.

### - Referred Pain

هغه درد چي د خپل خاي خنده پرته به بل خاي کې احساسېږي.

### - Rest Pain

د لاندېنيو غړو (هدونو) په ايسکيمۍ پوري اپوند پرلپسي سوزېډونکي دردونه چي (تګ، کېښیاستو، ودرېدنې) پرمھال په پنسو کې احساسېږي او د هوسايني ارامتیا په وخت بهه والې مومني.

### - Severe Pain

ډېر شدید درد.

### - Sharp Pain

تیز درد، هغه درد چي ډېر شدید او تبزوي.

### - Pain Pathway

د درد لري چي د عصبي رشتاوونیورونون سره تراو لري او پکي سیالله له یو خاي خنده د دماغ حسی قشر ته لېږدول شی.

### - Pain Receptor

د درد اخیستونکي رسپتورونه او عصبي پايلې برخه چي د درد په پاندي حساس دی.

### - Pain Relief

د درد د لپکولو او ورک کولو عملیه.

### - Pain Threshold

هغه تکي چي پکي د درد احساس منځ ته راخى ، د درد تریشوله.

### Painful

خوبمن، درد لرونکي.

### Paint

رنګول ، رنګورکول ، په رنګ باندي کړکول. یو لو رنګه رنګ لرونکي (انتی سپتیک، انالجزیک او نوری مایع) چي د بدنه د یوې برخې لپاسه اچول شی یا پونسل شی لکه د کلامین حملول چي د سرې مخي (Rash) لپاسه غورول شی.

### - Paint brush

درنګولو برس.

### Painter's Colic

د سرپو یو ډول مسمومیت چې خصوصاً رنګ کوونکو کارګرانو کې منځ ته راخى.

### Pair

جوړه، جوت (جفت)، د دوه ورته شیانو سره یو خاي والي یا ملتیا.

### Palae-

دا یومختارې دئ او د زاره یا لرغونی معنی ورکوي.

### Palaeo-

دا یومختارې دئ او د زاره یا لرغونی معنی ورکوي.

### Palaeocerebellum

د ماغزو د مُخیخ هغه برخه چي راتلونکي (وروودي) پېغامونه یې اکثر د پلیوسرېپلار الیافو له لاري تأمینېږي.

### Palaeocerebellar

د اپوند صفت. (Palaeocerebellum)

### Palaeocortex

د ارکیوکورتیکس سره مل د ماغزو د قشر هغه برخه د شاموی سیستیم سره مل بشپړتیا مومني او د فنیلوجنی پلوه د نیوکورتیکس خنده پخوانې ده.

### Palaeocortical

د اپوند صفت. (Palaeocortex)

### Palatable

خوندور، له ڈاينې ډک جور، په زړه پوري.

### Palatal

د (Palate) اپوند صفت.

**Palate**

تالو، دخولی د جوف د چت (پورته تالو) برخه چی د پوزی د جوف فرش د بواس جورو لو کې روول لری اود خولی او پوزی جوفونه سره بېللوی، خکه، خوند، ذایقه.

**- Palate Bone**

بود هغه دوه ھدوکو خخه چی کلک تالو، دستركو کاسه او جوف د پوزی ترشا برخه منځ ته راوپی او ورته (Palatine Bone) هم وايی.

**- Hard Palate**

کلک تالو يعني د تالو ھدوکیزه جو پښت.

**- Soft Palates**

پوست تالو، نرم تالو يعني د تالو د رخوه اقسامو (پسته) برخه.

**Palatine**

د تالو (Palate)، اروند صفت دی.

**- Palatine Arch**

د تالو د انساجو هغه فولله (قات) چې د نرم تالو او بلعوم تر منځ پرته ده.

**- Palatine Bone**

د تالو ھدوکې، د (Palate Bone) په انډول.

**Tonsil**

د تالو د لوزی برخه، د (Tonsil) په انډول.

**Palatitis**

د تالو (حنک یا کام) التهاب.

**Palate-**

دا یو مختارې دی او د تالو (Palate) معنی لری.

**Palato-**

دا یو مختارې دی او د تالو (Palate) معنی لری.

**Palatoglossal Arch**

د تالو-ژبې اروند لیندی، لسانی-حنکی قوس، د تالو د انساجو هغه فولله (قات) چې د نرم تالو، ژبې او لوزی قدام (تر منځ پرته ده).

**Palatognathous**

په ولادي ډول باندی د تالو درز اخته توب.

**Palatopharyngeal Arch**

د تالو-بلعوم اروند لیندی، بلعومی-حنکی قوس، د تالو د انساجو هغه فولله (قات) چې د (نرم تالو، بلعوم او لوزی خلف) تر منځ پرته ده.

**Palatoplasty**

هغه جراحی عملیات چې د تالو د بیا رغونی لپاره (Cleft Palate) په پښوکې ترسره کېږي.

**Palatoplegia**

د نرم تالو فلنج، د پوست تالو گوزنی.

**Palatorrhaphy**

هغه جراحی عملیات چې د تالو د بیا رغونی لپاره د گندپلوا طریقه ده چې د (Cleft Palate) په پښوکې ترسره کېږي او ورته (Uraniscorrhaphy او Staphylorrhaphy) هم ويل کېږي.

**Pale**

① پیکه، ژبې بخون، خاڅ، رنګ الوتی حالت چې د ناروغیو له کبله پښېږي چې پکې د مخ رنګ د وینې بهير کمنبت له امله سپین او پی. ② موږي، پوله، تک، حد، کېږ شپول.

**- Pale as Death**

خاڅ لکه مرینه.

**- Pale Face**

سپین پوستی

**- Pale Hypertension**

خاڅ فرط فشار.

**- Pale Infarct**

خاڅ احتشأ

**- Looked Pale**

خاڅ بسکارېدنه، هغه خوک یا ناروغه چې د مخ رنګ سپین بنکاره شي.

**- Pale Soft Exudative Pork**

د خورگانو د پاسته شجخ خاڅ تقیحی بهی.

**- Turn Pale**

خاڅ بسکارېدنه، هغه خوک یا ناروغه چې د مخ رنګ سپین واورې شي.

**Paleness**

پیکه توب، ژبې بخون، رنګ الوتی، خاڅ بسکارېدنه، هغه ناروغه چې د مخ رنګ سپین الوتی بهی ولري.

**Paleo-**

دا یومختارې دی او د لرغونی او زاړه معنی بشپړوي.

**Paleontologist**

د لرغونی ژوندون پېژندونکې پوهاند او پوهه کس.

**Paleontology**

لرغونی ژوند پوهنه، د طبقات لارضی په اروند اثراتو خپرپو پوهنه.

**Paleopathology**

د پخوانیو كالونو خخه راپاتې شویو بدنبونو د ناروغیو

<p>خبرنو اپوند علمی خانگه .</p> <p><b>Paleostriatal</b></p> <p>د <b>Paleostriatum</b> (Paleostriatum) اپوند صفت .</p> <p><b>Paleostriatum</b></p> <p>د فیلوجنی پلوه د کریوس ستریاتوم ترقولو پخوانی برخه چې د گلوبوس پالیدوس پواسطه بشودل کبری .</p> <p><b>Paleothalamus</b></p> <p>د فیلوجنی پلوه د تلاموس پخوانی برخه یعنی هغه داخلی برخه چې د نیوپالیوم متقابل اړیکه غوشوی .</p> <p><b>Pali-</b></p> <p>دا یو مختاری دی او د [مکرر ، تکرار ، بیا خلی (Palin)] معنی بشپړوی .</p> <p><b>Palilalia</b></p> <p>دا د تکلم او خبرې کولو (وینا) اپوند اختلال دی چې پکې ناروغه لغتونه په تکراری بنه وايی .</p> <p><b>Palin -</b></p> <p>دا یو مختاری دی او د [مکرر ، تکرار ، بیا خلی (Palin)] معنی بشپړوی .</p> <p><b>Palindromia</b></p> <p>بابرې کونکۍ ، عود کونکۍ ، هغه ناروغۍ چې د درملنې په لپکې بنه والې مومی یا رغبدنه کوي خو بیا پېښېږي .</p> <p><b>Palindromic</b></p> <p>د <b>Palindromic</b> (Palindromia) اپوند صفت .</p> <p>- <b>Palindromic Disease</b></p> <p>هغه ناروغۍ چې د درملنې په لپکې بنه والې مومی یا رغبدنه کوي خو بیا پېښېږي ، عودتی ناروغې .</p> <p><b>Palinopsia</b></p> <p>د لید ساتنه ، د تحریک له لېږي کېدو وروسته د لید د احساس ادامه .</p> <p><b>Palinopsic</b></p> <p>د <b>Palinopsia</b> (Palinopsia) اپوند صفت .</p> <p><b>Pall-</b></p> <p>دا یو مختاری دی او د ناروغیو د (عود ، بابرې یا تکرار) معنی ورکوی .</p> <p><b>Palladium</b></p> <p>دا یو کپیماوی عنصر دی چې د اټومی شمېره یې (46) او بنه پدیده پدیده (Pd) ده .</p> <p><b>Pallaesthesia</b></p>	<p>د ارتعاش یا اهتزاز د درک نشتوالی .</p> <p><b>Pallesthesia</b></p> <p>د زړه درزا ، د زړه تکان ، د پېښې د پېښې د عضلاتو کلونیک سېژم چې تکانی حرکت پنه پکې شتون لري .</p> <p><b>Palmy</b></p> <p>د بریالي توب بنه ، نیک مرغه ، خرمابن .</p> <p><b>Palpable</b></p> <p>د جس وړ ، هغه خه چې د بدنه د فزیکی کتنې په لړ کې د لاسونو پذریعه د جس وړتیا لري او تشیت کړای شي .</p> <p>- <b>Palpable Mass</b></p> <p>د جس وړ کتله .</p> <p>- <b>Palpable Pulse</b></p> <p>د جس وړ نیضان .</p> <p>- <b>Non Palpable</b></p> <p>پرته له جس کولو خخه ، هغه چې د جس پر مهال نه تشیت کړې .</p> <p><b>Palpation</b></p> <p>جس ، لمس ، د فزیکی کتنې یوه کلاسیکه مانوره د لاسونو د ګوتونه د تماس پذریعه د بدنه د بیلابلو برخو د (انساجو ، غزو ، کتلاقو) د حالت کتنې په موخه دغه پنځله تر سره کېږي چې د ناروغیو د تشخیص اپوند خانګړې اهمیت لري .</p> <p><b>Palpebra</b></p> <p>لېمه ، جفن ، د سترګو سترغلی ، د <b>Eyelid</b> (Eyelid) په انمول .</p> <p><b>Palpebrae</b></p> <p>د <b>Palpebra</b> (Palpebra) لپاره ګنډ شمېره .</p> <p><b>Palpebral</b></p> <p>د <b>Palpebra</b> (Palpebra) اپوند صفت .</p> <p><b>Palpebralis</b></p> <p>د <b>Palpebra</b> (Palpebra) پوري تړلي - اپوند ، لېمه ائیز ، جفني .</p> <p><b>Palpebritis</b></p> <p>د <b>Palpebra</b> (Palpebra) اپوند صفت .</p> <p><b>Palpitare</b></p> <p>رېپد پدل (لکه د زړه تکانونه) ، نیضان منځ ته راتګ .</p> <p><b>Palpitation</b></p> <p>رېپد پده ، نیضان ، تکان ، د زړه پرلپسې درزا .</p> <p><b>Palsy</b></p> <p>فلج ، ګوزن ، پارالیزس ، دفعال او منفعله حرکتونو کمبنت یا کمزورتیا یا له منځه تګ .</p>
--	--

او شکل.

**- Bell's Palsy**

وجهی فلچ، په وجهی (مخ) اړوند عصب کی د ناجوړتیا له امله په ناخاپه توګه د مخ یو اړخیز فلچ منځ ته راتک.

**- Cerebral Palsy**

مغزی فلچ، د دامرکزی عصبی سیستم ناروغتیا اړوند تپلاتې (دایمی) حرکتی یوه ډله ناروغی ده چې په مشامونو کې بېښېږي او زېړون وخت د مغزی صدمي له امله رامنځته کېږي.

**- Erb's Palsy**

د لاس د فلچ اړوند د زېړون پرمھال رامنځته کېدونکې او د براخیال ضفیرې د صدمي لیدني له کله پېښېږي د ارب دوشن فلچ بلل شی.

**- Facial Palsy**

د مخ فلچ، د **Bell's Palsy**، په انډول.

**- Progressive Bulbar Palsy**

د ماغزو د ساقې د بنکښي، برخود هستوند ضایعاتو له امله د (شونليو، رېي، خولې، بالعوم، او حنجري)، د عضلاتو وژونکې پرمخ تلوکې مزمن فلچ او اتروفې چې معمولاً عمر خوړو (سپین بېړو) کې رامنځته کېږي.

**- Shaking Palsy**

پکان لروکې فلچ، د **Agitant Paralysis**، اجیتانت فلچ په انډول.

**- Wasting Palsy**

د نخاعی عضلی ضمور (اتروفې) له امله فلچ چې پکي اختنه برخی عضلی ویلې کېدونکې آفت رامنځته کوي.

**Pamabrom**

يو کمزوري مدرر درمل چې د حبض خڅه دمخه نښو نښانو (**Pms**)، د آرامولو په موخه پکار وړل شی.

**Pamidron**

د **Pamidronate**، لپاره سوداګریز نوم دئ.

**Pamidronate**

يو دول مرکب درمل دی چې د دوه سودې یمي مالکو په بنه په خاټتونو کې د (متوسط خڅه تر - شدید او پیاوړي) کچې پوري د هايپرکلسیمیا په درملنه کې پکار وړل شی.

**Pamoate**

د **4-4 Methylin Base (Hydroxy -2- Nephtoate)** درملو لپاره د (**Ussan**) له لورې تاکل شوې نوم دئ.

**- Pyreental Pamoate**

دا یو ډول درمل دی چې د اسکاریس او فيستوی چینجیو په درملنه کې پکار وړل شی.

**Pampiniformis**

د پړبوټي بوټي (پېچلې، عشقه پېچان (**Tendril**) ته ورته بنه

**- Plexus Pampiniformis**

د پامپینiformis ضفیره چې د مغبنې برخې کې سیر (نکلوری)، لري او د خوتلنګ او مرغېرو اړوند دندو تر سره کولو مسؤليت پر غاره لري.

**PAN**

د **Polyarthritis Nodosa**، لپاره لنډه نښه ده.

**Pan-**

دا یو مختارا پ دی او د هر خیز (**Everything**، هرشی، تول، بشپړ، کامل، ا معنی بشپړوی.

**Panacea**

هغه درمل چې د هرڅه ډول او هر راز ناروغیو د درملنۍ لپاره پکار وړل شی.

**Panadol**

د { **Paracetamol (Acetaminophen)** } لپاره سوداګریز نوم دئ.

**Panagglutinin**

هغه اکلولتینین چې د انسانو وينې د تولو ګروپونو سره کريوات اکلولتینې کوي.

**Panaxiety**

څپور (منتشر) او پراخ ډول اضطراب.

**Panarteritis**

د تولو شريانونو التهابي ناروغی.

**Panarthritis**

د تولو بندونو اړوند نسجونو التهابي ناروغی، د **Polyarthritis Nodosa** په انډول.

**Panatrophy**

د خو برخو ضمور، د منتشر ډول اتروفې، د تولو برخو اتروفې.

**Panautonomic**

د خود کاره عصبی سیستم (سیمپاتیک یا پاراسیمپاتیک)، تر اغېزې لاتدي يا له هغه سره په تړاو کې.

**Pancarditis**

د زړه د تولو طبقو (**Endocardium**، **Heart Muscle** او **Pericardium**) التهاب.

**Pancolectomy**

د ګبدې پ د غټو کولمو تولو برخو قطع او راویستلو جراحی کېناره.

**Pancreas**

پانکراس، هغه او بده او لویه غد ډ چې په ګېډه کې د دواړه پښتولو ګو تر منځ او معدې، توږي او اثناعشر تر شاپرته ده غده بهرنۍ افرازات هضمی اتزایمونه لري او داخلی افراز یې انسولین هورمون دئ چې له بېتا حجره خخه افرازېږي او بل یې ګلوکاگون هورمون دئ د الفا حجره خخه افرازېږي او الفا او بېتا حجره د بوځای کېډني خخه لانګرهاں (Langerhans) جزاير جورېږي.

**Pancreat-**

دا یو مختارې دئ او د پانکراس معنی بشپړو.

**Pancreatectomy**

د پانکراس غدې د یوې برخې یا بشپړ راویستلو جراحی عملیات.

**Pancreatic**

د (Pancreas) اړوند صفت.

**- Pancreatic Duct**

د پانکراس قنات له پانکراس خخه اتنې عشر ته لېږدول شوېډۍ او د هغه له لارې بهرنۍ ترشحات کولموهه توئېږي.

**- Pancreatic Elastase**

د پانکراس الاستېز اتزایم.

**- Pancreatic Juice**

د پانکراس جوس (عصاره)، د پانکراس ترشحات چې کولموهه توئېږي لکه هضمی اتزایمونه.

**- Pancreatic Secretion**

د پانکراس ترشحات چې کولموهه توئېږي لکه هضمی اتزایمونه چې کاربوهایدراتونه هضم کوي، د پانکراس جوس (عصاره).

**Pancreatico -**

دا یو مختارې دئ او د پانکراس معنی ورکوي.

**Pancreaticoduodenal**

د پانکراس او اثناعشر اړوند صفت.

**Pancreaticoduodenostomy**

د پانکراس او اثناعشر تر منځ د تفم یا د مجراء اناستوموز جراحی عملیات کېنلاړه ده.

**Pancreaticoenterostomy**

د پانکراس او نزې کولمو تر منځ د تفم یا د مجراء اناستوموز جراحی عملیات کېنلاړه ده.

**Pancreaticogastrostomy**

د پانکراس او معدې تر منځ د تفم یا د مجراء

اناستوموز جراحی عملیات کېنلاړه ده.

**Pancreaticojejunostomy**

د پانکراس او جیجنونوم کولمې تر منځ د تفم یا د مجراء اناستوموز جراحی عملیات کېنلاړه ده.

**Pancreatin**

هغه مواد چې د اتزایمونه خخه لاس ته راخې او د پانکراس پذرېعه افرازېږي او په هغه ناروغانو کې چې پانکراس بې اتزایم نه تولبدوی پکار وړل شی.

**Pancreatitis**

د پانکراس د غدي د نسج التهاب.

**Acute Hemorrhagic Pancreatitis**

حداډ ډول وينه بهونکې پانکرياتیت چې د پانکراسی انساجو حجراتو ته پانکراسی اتزایمونه د نتوتلوا له امله پانکراسی او توکلیزیس چې د وينه بهپدنه لاهل ګرخې.

**- Acute Pancreatitis**

حداډ ډول پانکرياتیت.

**- Chronic Pancreatitis**

مزمن ډول پانکرياتیت.

**Pancreato-**

دا یو مختارې دئ او د پانکراس معنی بشپړو.

**Pancreatoduodenal**

د پانکراس او اثناعشر اړوند صفت.

**Pancreatoduodenectomy**

د پانکراس او اثناعشر د راویستلو ګډه جراحی کېنلاړه.

**Pancreatogenous**

د پانکراس خخه منشه او سرچینه اخیستونکې.

**Pancreatography**

د پانکراس د راډیوگرافی انجوړ یا فیلم.

**Pancreatography**

د پانکراس راډیوگرافی اخیستلو ګډنلاره.

**Pancreatolithectomy**

د پانکراس د ډبرو د راویستلو جراحی عملیات کېنلاړه.

**Pancreatolithiasis**

د پانکراس د قنات دته د یا د پارانشیم د ډبرو شته والې.

**Pancreatolithotomy**

د پانکراس د ډبرو د راویستلو جراحی عملیات کېنلاړې لپاره جراحی شق یا خیرنه.

**Pancreatolysis**

د پانکراس د نسج تخریب.

**Pancreatolytic**

د پوند صفت. (Pancreatolysis)

**Pancreatectomy**

د پانکراس د قنات د واژولو جراحی عملیات ، د (Pancreatotomy) په انپول.

**Pancreatotomy**

د پانکراس د قنات د واژولو / خیرلو جراحی عملیات ، د (Pancreatomy) په انپول.

**Pancreatotropic**

د پانکراس ته لبوالتیا لرل ، د پانکراس خوبنوونکي.

**Pancrilipase**

د سرکوزی (خوک) د پانکراس یو ډول محصول چې د لایپیز، امایلیز او پروتییز ازايمونه لري او د پانکراس ی عصاری په خبر اغږی لري او د هضم درملو پتوګه کارول شی.

**Pancreoprivic**

د پانکراس نشتوالي.

**Pancreozymin**

د اثنا عشر کولمی د مخاط خخه افزایدونکي هورمون چې د پانکراس د بهرنی افزای د پارونونی لامل گرځی او کولیسیستوکاینین سره یوشان دی.

**Pancronium**

دا د اسکلیتی عضلاتو سست او شل کوونکي ماده ده چې د برومایدی مالکۍ په بنه د بېھونښی سره د مرستی لپاره پکارېږي، پانکرونیوم.

**Pancystitis**

د مثاني د بشپړ (تول تال) جدار التهاب ، لکه د اترستیشیال سیستیت.

**Pancytopenia**

په غبر نورمال ډول د وینې د ټولو حجراتو کمبنت حالت.

**Pancytopenic**

د پوند صفت. (Pancytopenia)

**- Pancytopenic Disease**

د پانسایتوپینیک ناروغری.

**- Pancytopenic Disorders**

د پانسایتوپینیک اړوند اختلال .

**Pandemic**

هغه ناروغری چې اپیلیومی یې د ټولو ځایونو کې خپره

وی ، پراخه اپیلیومی .

**- Pandemic Disease**

پاندیمیک ناروغری .

**Panencephalitis**

پان انسفالیت ، هغه دماغی التهابی ناروگتیا چې ویروسی سرچینه لري پکی داخل السایتوپلازمی او داخل ہستوی انکلوزن باوی گانپی تولیدېږي او دماغ د سپین او خړنسج د پاراشیم د تخریب لامل گرځی.

**Panel**

د منصفه هیئت دنومونو لست ، منځنې تخته ، خلور کنځی تخته ، دوره یا دېوال هغه برخه چې په چوکات کښې نتوتلی وي، پلنې لرګینه تخته چې په هغه کښې خپره کښل شوی وي.

**Panendoscope**

هغه سیستوسکوپی کتنه چې د مثانې خخه په یوه لویه زاویه لید ته لاره همواروی.

**Panhypopituitarism**

د هایپوفیز غدي د ناروغری یا بشپړ نشتوالي له امله د اړوند کارونو نه تر سره کبدنه یا کښت له امله د جنسی غدي د کار نشتوالي د تایروئید غدي او اډرینال غدي عدم کفایې حالت منځ ته راتلل بلل شی.

**Panhysterectomy**

د خلانځی (رحم) او سرویکس (عنق) په بشپړ ډول د جراحی پواسطه د راویستولو جراحی کړنلاره .

**Panhysterosalpingectomy**

د جراحی عملیات پواسطه د خلانځی (رحم) او سرویکس (عنق) او نفیرونو په بشپړ ډول د راویستولو جراحی کړنلاره .

**Panhysterosalpingo-****oophorectomy**

د جراحی عملیات پواسطه د خلانځی (رحم) او سرویکس (عنق)، نفیرونو او هګکي خالو (میضونو) په بشپړ ډول د راویستولو جراحی کړنلاره .

**Pang**

څېکه، نابره دېرتیز او شدید درد، ناخایه خود .

**- Pangs of Hunger**

د لوړې له امله دېر شدید د معده درد .

**Panic**

وېره، نابره ویره، تروروالي، وار خطائي .

**- Acute Homosexual Panic**

هغه حاد غیرگون چې د ناشعوری کشکمکشونو له امله د په همجنس بازی اغېز بندی او د شدید اضطراب ، هیجان او فعالیت ، په مته پېژندل کېږي او غالباً د له هغه پړغلېزو حالتونو او سامعوی برسامونو سره مل وی چې تل همجنس بازی ته د لبواله ناروغه ملامتی او د ګنه دسته کوي .

**- Panic Attack**

سمدلasse ناخایه د تروروالي او وارخطایي حمله .

**- Panic Disorder**

هغه اختلال چې پکي یو خوک شوکرته متکر ډول د تروروالي او وارخطایي حمله ولري .

**Panleukopenia**

د وینې بهير د ټولو لوکوسیتیونو (سپینوکروباتو) د شمبر کمبنت حالت ، دا د پیشوگانو ویروسی ناروغی ده چې پکې د (لوکوپینیا ، دفزیکی) فعالیت کمبنت ، د خوراک خڅه ډډه کولو ، نس ناستی ، کانګو، په څېر اعراضو له مخې پېژندل شی .

**Panmyelophthisis**

اپلاستیک وینه لبې ، د (Aplastic Anemia) په انډول .

**Panniculectomy**

د جراحی کړنلاري پواسطه د خې او چاغو کسانو د ګېډي جدار خڅه د سطحی واژدي لیري کولو عملیات .

**Panniculitis**

د پوستکی د تحت الجلد برخې واژدي (Panniculus) التهاب په خانګړې توګه د (Adiposus) ورنونو، برخو شحمی نسج (التهاب، درد او پرسوب) منځ ته راتک .

**- Nodular Nonsuppurative Panniculitis**

د پوستکی د تحت الجلد برخې واژدي غېر تئیخی التهاب په خانګړې توګه د دغو برخو شحمی نسج (التهاب، دردناک غونتو او پرسوب) جوړد په مرسته پېژندل شی .

**- Nodular Relapsing Febrile Nonsuppurative Panniculitis**

د (Nodular Nonsuppurative Panniculitis) په انډول .

**Panniculus**

د غشائی نشج یوه طبقه .

**- Panniculus Adiposus**

د پوستکی د تحت الجلد برخې لاندې برته د واژدي نسجی طبقه .

**- Panniculus Carnosus**

په سفلی حیواناتو کې په صفاق (فاسیا) کې عضلاتی طبقه

چې په انسانانو کې پلاتیسمما له دی ډلي خڅه محسوبېږي .

**Pannus**

د قرنیپی لپاسه د نوې ودې ګرانولېشنی نسج سره مل د قرنیپی سطحی واسکولارايزشن یا ډېر وعایپی کیدنې سوروالی ، هغه التهابی اکزوڈات چې د بندونو د ساینوبیال حجرو په منځ کې واقع دي، تحت الجلدی واژده .

**- Pannus Trachomatous**

د تراخم ناروغی خڅه زېړنده د سترګې د قرنیپی پانوس .

**Panophthalmia**

د سترګو د ټول تال نسج التهاب د (Panophthalmitis) په انډول .

**Panophthalmitis**

د سترګو د ټول تال نسج التهاب .

**Panosteitis**

د هډوکو د ټول تال نسج التهاب د (Panostitis) په انډول .

**Panostitis**

د هډوکو د ټول تال برخود نسج التهاب د (Panosteitis) په انډول .

**Panotitis**

د غورونو د ټول تال برخود نسج التهاب

**Panphobia**

له هرڅه شې خڅه ویر او ډار لرل ، د یوډا پېژندل شوی عنصر خڅه پړلپسي ډار درلودنه .

**Panproctocolectomy**

د ریکتیوم او کولون ټول تال غوخولو او راویستلو جراحی عملیات کړنلاره .

**Panretina**

ټول تال د سترګو شبکیه (Retina) .

**Panretinal**

د ټول تال شبکیه سره اړوند ، د (Panretina) اړوند صفت .

**Panstrongylus**

د (Hemipterous) حشراتو یو ډول چې تریپانوزوما لېږدوی .

**Pant**

یوه لنډه دمه سا ایستنه د ډېر مهال ستربا لبری کولو په موخه ، ستمیدل، دمه نیول، سیلیدل، سا اچول

تیکاوهل، ډېره آرزو لرل.

### Pant-

دا یومختارې دی او د ( بشپړ ، تول تال ، کامل ، Pan ) معنۍ بشپړو.

### Panto-

دا یومختارې دی او د ( بشپړ ، تول تال ، کامل ، Pan ) معنۍ بشپړو.

### Pantetheline

د ( Pantothenic Acid ) اماید ډول چې د ( Coa ) په بیوستبزس کې منځنۍ ماده ده ، دغه آماید د ( Lactobacillus Bulgaricus ) د ودی فکتور دی او د ځینو اترایمی مرکبونو لپاره کوفکتور شمبېل کېږي.

### Pantothenate

د ( Pantethine ) مالکیزه بنه درمل.

### Pantothenic Acid

د ( A ) کوانزایم یو جزو او د ( B. Complex ) ویتامینونو یو غړې دی دغه ماده د حیواناتو د تغذیې لپاره اړینه او ترزښتناکه ماده ده او د ( ینې ، تومنې ، هګکې ) کې موندل کېږي.

### Pantotropic

د هغه ویروس پوري اړوند چې د بدن بېلا بلې برخې تر تېرى لاندې راولی.

### Pantropic

د ( Pantotropic ) په انډول.

### Pap

د کوچنیا نو او ناروغانو دیاره پاسته او نرم خواره لکه ( شوله ، شیره او داسې نور ) ، د تیبیونو خوکه.

### Papain

د ( Carica Papaya ) عصارې خخه پلاس راغلې پروتیولیتیک اترایم چې په امینواسیدونو د پولی پیپتیايد او پروتیئنونو هایدرولایزس کتلایز کوي او د پروتئین هضم او اترایمونو د پیپریل منټ لپاره موضعی ډول پکار ورل شی.

### Papanicolaou Test

دا یو ډول آزمایښت دی چې د خباثت تاکنې لپاره د تلوین مېتود دی او رحم عنق د نمونې د تثبیت لپاره ډېر کارول شی دا د ( Pap Test ) پنامه هم یاد بېړی او لوړۍ خل په ( 1933-1962 ) کالونو کې د یونانی ( Greek )

Anatomist) آناتومیستې بنساغلی ( George Nicholas )

( Papanicolaou ) له خوا په متعدده ایالاتو کې د کار پرمهال شرحه شو.

### Papaveretum

د اپینو ( تاریاک Opium ) د مستحضراتو خخه یو مشتق دی او د دردوند کمبېت په موخه کارول شی.

### Papaverine

هغه الکالوئید د اپینو خخه پلاس راخې او یا په موضعی ډول جو پېږي او د مالکې خخه یې د عضلاتی سست کوونکې مادې پتوكه کار اخیستل شی.

### Paper

کاغذ ، سپینه پانه هغه ماده چې د فایبری مواد د نازکو پوښونو خخه جوړه شوبوی او په پیل کې د حمیرې په بنه وی.

### - Laboratory Examination Paper

د لابراتوار اړوند کتنواروند کارې دونکې کاغذ.

### - Litmus Paper

د نه زېښتونکې کاغذ چې پهه لیتموس محلول لرل شوبوی چې په اسیدی محبط کې سور او قلوي محبط کې آبې رنګ ته اوږي.

### - Test Paper

هغه کاغذ چې بول په مرکباتو باندي لرل شوبوی او په کېمیاوی تعامل کې رنګ اړوی.

### Papery

کاغذی ، د کاغذ خخه جوړ شوی ، کاغذ په خېر ورته.

### Papilla

حُلیمه ، پیسلا خوکه لکه د ( ټی خوکه او ژبې خوکه ).

### - Papilla of Cornium

د پوستکی د درم اړوند یوه طبقه ده . قرنې ( بکرېز ) پیسلا.

### - Dental Papilla

د غابن په مینا کې سخته او کلکه مېړاشیشمالي کوچنې کتله چې د پتتین ( Dentin ) او غابنی پولپ سره توبیر مومي.

### - Dentina Papilla

د ( Dental Papilla ) په انډول.

### - Dermal Papilla

د پوستکی د اپی درم برخې تر ټولو بنکتني سطحه کې د ( Reteridge ) ترمنځ یا بنکتنيو فضا ګانو ته د کوریوم اعصابو شعریوی دموی رګونو او الیافو مخروط ډوله خپراوی.

### - Duodenal Papilla

د نړی کولمو د اثنې عشره مخاط په سر جعروی کوچنې دوه راوتلي برخې چې لویه یوه یې د پانکراس او صفر او ګډې

مجرأ د راوتلو خای دئ او کوچنی یوه یې د پانکراس د فرعی مجرأ د راوتلو خای دئ	- <b>Lingual Papillae</b> د زبی اپوند حلیمي لکه (Conical, Foliate, Filiform) (Fungiformis) په خبر.
- <b>Gingival Papilla</b> د اوريو مخروطی ډوله پاډ چې د پیوستون تر خایه د غابونو تر منځ فضا د کوي.	- <b>Pili Papillae</b> د وینستانو پاپیلاګانې.
- <b>Hair Papilla</b> فایروواسکولار میزو درمی پاپیلاچې د وښته پیاز احاطه کوي.	- <b>Renal Papillae</b> د ګردی شویو پنستور ګو هرمونو اپوند رأسی برخه.
- <b>Incisive Papilla</b> د تالو د رافی برخی د قدامی نهایت راوتلتیا.	- <b>Vallate Papillae</b> هغه (8-12) لوبي پاپیلاګانې چې د (V) بهنه د زبی بېخ ته شپږي راغونډي شویوی.
- <b>Interdental Papilla</b> د اوريو پاپیلا.	<b>Papillary</b> راوتلي، حلیموی، د پاپیلاوو (Papillae) اپوند صفت.
- <b>Lacrimal Papilla</b> د سترګود داخلی زاویې تهندی په ملتحه کې پاپیلا.	- <b>Papillary Breast Cancer</b> د تیبوونو اپوند کانسر (ناسور) ناروغۍ.
- <b>Mammary Papilla</b> د تیبوونو خوکه.	- <b>Papillary Dermis</b> د جلد د درم پاپیلاوی چې تر تولو سطحي موقعیت لري او د پستو او منظمو سست کولاجن رشتو خڅه جوړ دي.
- <b>Optic Papilla</b> د اوپتیک پیسک، بصري پیسک.	- <b>Papillary Ducts</b> حلیموی قناتونه.
- <b>Palatine Papilla</b> ثنایائی پاپیلا.	- <b>Papillary Hidradenoma</b> حلیموی هیدرادینوما تومور.
- <b>Tectile Papilla</b> د (Corpuscle) په انډول.	- <b>Hereditary Papillary Renal Cell Carcinoma (HPRCC)</b> په ارشی دول منځ ته راتلونکې د پنستور ګو حجراتو حلیموی کارسینوما تومور چې خیشې بېه لري.
- <b>Urethral Papilla</b> د احليل د بهرنی سوری په خارجی برخه کې د مهبل په ویستیبولی سیمه کې کوچنی راوتلتیا.	- <b>Papillary Intralymphatic Angioendothelioma</b> حلیموی د لمفاوی چینلونو تر منځ پروت د انجیواندو تلوما تومور.
<b>Papillae</b> گن شمیر حلیمي، د پاپیلا (Papillae) لپاره ګنه شمېره.	- <b>Papillary Layer</b> حلیموی طبقه.
- <b>Circumvallate Papillae</b> د زبی اپوند (Vallate) پاپیلاګانې.	- <b>Papillary Mesothelioma</b> حلیموی د بر سخت تومور دئ چې (0.5 - 5.0 Cm) په اندازه تومور دئ او له پریتوان خڅه په (30 - 40) کاللونو پنسخو کې سرچینه اخلى د مکعبی حجره پواسطه فرش دی.
- <b>Conical Papillae</b> هغه خپري بهنه راوتلتیاوی چې د زبی په سرپرتی دئ او غالباً د سمو شو توار چوله (فیلوفور) پاپیلاګانو په توګه په پام کې ساتل شي.	- <b>Papillary Muscle</b> حلیموی عضلات.
- <b>Filiform Papillae</b> د زبی په سرپرتی دئ توار ډوله پاپیلاګانې چې د زبی لویه برخه پی پونسلی ده.	- <b>Papillary Muscle Dysfunction</b> د حلیموی عضلاتو اختلال.
- <b>Foliate Papillae</b> د زبی د جسم او بېخ د پیوستون په خای کې د زبی په خنډو او ژبو کې موازی مخاطی چینونه اکوتونه.	- <b>Papillary Necrosis</b> داد حاد پیلوفریت اپوند یو اختلال دئ چې پکي د پنستور ګو حلیموی برخی نکروز کوي او اکلیوی قلچ، پایوریا منځ ته راخی. او
- <b>Fungiformis Papillae</b> هغه غوته ډوله راوتلي پاپیلاوی چې د زبی په منځ او د تار تار چوله پاپیلاګانو تر منځ په خپرې بهنه پرستي دئ دا پاپیلاګانې د خوند (تریخ خوند شبانو ذاتی)، تودو خون ریسترونډلری، او د بهنه ارواء لرونکی دی.	

<p><b>Aspirin</b> لکه Analgesics د</p> <p><b>Phenacetin.</b> Cyclophosphamide دخوانو بسخو حليموي التهاب . پذرעה درملنه او</p> <p><b>Post-Obstruction Ischemia.</b> Sickle Cell Anemia ناروغى يېرىپىچى ورسەد (Retinochoroiditis) د توکسوپلازموزس</p> <p><b>Pyelonephritis</b> په لپ کي پېښېرى د بدودو نه برياليتوب کاروچى ناروغى ملوي او د بصرى عصب او د ماغى غنتى او عيي اخته</p> <p><b>Lael Graft.</b> Juxtapapillary Retinitis (Jensen) كوي او بنابى د اورىچى او Choroiditis له كبله په ثانوى دول پېښى .</p>	<p>په خلف كې د بصرى ديسك التهاب .</p> <p><b>-Acute Papillitis in Young Female</b> دخوانو بسخو حليموي التهاب . دا د توکسوپلازموزس</p> <p>ناروغى يېرىپىچى ورسەد (Angular Cheilitis) د سيسىتىك ناروغى ده چى د لفافى غداوت خاصمه ورسەد</p> <p>وی حمله نابيره وی او بنابى چى (Neuritis) د جوكپى د اورىچى او حسى اختلال او</p> <p>مل وليدل شى .</p>
<p><b>Papillary Process of Caudate Lobe of Liver</b> د يېنى (خىر) د <b>Caudate Lobe</b> كيىن شىكتنى زاویه چى د <b>Caudate Process</b> مقابل ته واقع ده چى ورته نوم بى [Processus Papillaris Lobi Caudati Hepatis]</p>	<p><b>- Papillary-marginal-Attached</b> حليموي کناري (خندىزه) نېتىشە .</p>
<p><b>Papillary Renal Cell Carcinoma</b> د پېنتورگو اپوند حجرو حليمىي كارسيئونما .</p>	<p><b>- Papillary Rhinosinusitis</b> دا نادر پېښېرى چى پکى د پوزى د نسخ التهاب د پولېپ سره مل وي لکه د <b>Nasal Polyps</b> په خېر .</p>
<p><b>Papillary Ring</b> حليموي حلقة (کېي) .</p>	<p><b>- Papillary Serous Cystadenocarcinoma</b> د حليموي دول مخاطى سيسىت ادينوكارسينوما تومور .</p>
<p><b>Papillary Stasis</b> حليمىي ستازىس ، حليموي پۇنۇتوب (رکودت) .</p>	<p><b>- Papillary Thyroid Cancer</b> حليموي د تاييرايىد غدى معمول کانسرى تومور ، چى ورتەم (Papillary Thyroid Carcinoma) هم واپى په 75-85 سلنه منځ ته رائى دا تومور په بسخو د عمر په (20-55) كلنيو کي پېښېرى چى په ماشۇمانو کي د کانسرپېپەۋىمىننى دول گىنل شى (Predominant Cancer)</p>
<p><b>Papillary Tumors</b> حليموي کتلتات او تومورونه چى په اميرىكا کي د هضمى جهاز د پانكراس تومور (%) 12 د هضمى جهاز لپاره گىنل كېرى .</p>	<p><b>Papillectomy</b> د جراحى عمليات پواسطە د حليموي جورپشت غوشولو جراحى عملباتى كۈنلەر بللە شى .</p>
<p><b>Papilledema</b> د بصرى ديسك پرسوب او اذىما .</p>	<p><b>Papilliferous</b> پاپيلا ياخىتى دا به د سترگى په خلف كې د بصرى ديسك</p>
<p><b>Papilliform</b> حليمي ته ورته او مشابه جورپشت .</p>	<p><b>Papillitis</b> پاپيلا ئىمپس ، د سترگى حليمي برخى التهاب ، دستركى</p>

**Papilloadenocarcinoma**

پاپیلوآڈینوکارسینوما ، د (Papillary Cystadenoma) په اندول.

**Papilloma**

پاپیلوما ، هغه سليم تومور چې د اپیتليوم د پوستکي او مخاطي غشاً برخه کي منځ ته راخى.

**- Papilloma Choroid Plexus**

د کروئید ضفيري (Plexus) اپوند پاپیلوما.

**- Papilloma Diffusum**

خپره بهه لرونې پاپیلوما تومورو.

**- Papilloma Durum**

دا یو غبر وصفی اصطلاح د تصلبی یا کلک شوی پاپیلاتي وodi (Indurated Papillary Growth) لپاره چې د جلدی بنکر (Verruca) یا Cutaneous Horn په خبر بلل شی.

**- Eyelid Papilloma**

د سترګود سترغلو (پسمه) اپوند پاپیلوما چې گرد، نیویه او جذر (Drillodon) کي دی.

**- Fibroepithelial Papilloma**

د اپیتليال نسج سليم تومور دئ چې د ليفي نسج پراخه پیمانه لري، د (Fibropapilloma) په اندول.

**- Human Papilloma Virus**

د انسان پاپیلوما ویروس، چې د بدنه په لعده برخو شاگانو لکه (Monodelphic Shells له (100) دولو خخه (40) بولی سیستم ناروغۍ پیښوی چې (Warts) امنځ ته راوړی اولې شمېر یې د سرطان ناروغۍ (Oropharynx Anus Vagina، او د (Penis Cervix کې پیښوی او دا پتیل شوی چې د زړه او رکونړ ناروغۍ هم پیښوی لنده نښه یې (HPV)، ده.

**- Intracanalicular Papilloma**

دا یو سليم دول دونې شکل ته ورته وده ده چې د خینې خانګرو غدواتو د قناتونو دنه منځ ته راخى لکه د تیبیونو قناتونو دنه . وده.

**- Papilloma Inguinale Tropicum**

دا یو دول جلدی گرپنده او تخریبی حالت دئ چې گن شمېر یې کلاې سلیندېر (Slender)، ته ورته د مغښې برخې (Vegetation) بلل شی دا ناروغۍ په کولومبیا ھیواد کې د پرلیل شی.

**- Introductal Papilloma**

داناروغۍ د پنځود (55 - 35)، عمر اپوند د تیبیونو د ناروغۍ (2-3%) جوړوي او یو سليم دول تومور دئ چې شیدو په قنیواتو دنه پیښېږي او د تیبیونو د حلیمي ته خېرمه کتله او د حلیمي دیسچارج منځ ته راوړی محبطی تومور دول یې د خبات لوري ته لېوالیتا لري.

**- Inverted Papilloma**

هغه دول تومور دئ چې د اپیتليوم حجره پر سطحه باندي منځ ته راخى او د حمایوی نسج لوري ته بسته وده کوي د (بوزي، سینوس، بولی لاره) نیسی او ورته کلینیکي نښې خرگندو.

**- Papilloma Molle**

دا یو دول حلیموی وده ده اود یو غبر وصفی اصطلاح د

**Acrochordons (Skin Tags)** او **Nodular Pigmented Neurofibromas** او **Growth** ګنل شی چې په ۲۰ عمر لرونکو کسانو کې ليدل شی.

**- Papilloma Neuropathicum**

دا یو دول حلیموی وده ده چې د عصب لپاسه منځ ته راخى لکه **Neurilemmoma**، **Neurofibroma** (په خبر).

**- Papilloma Neuroticum**

دا یو دول حلیموی وده ده چې د عصب لپاسه منځ ته راخى لکه **Neurilemmoma**، **Neurofibroma** (په خبر).

**- Papilloma Papovavirus**

د پاپو ویروس پاپیلوما.

**- Papilloma Polyoma Vacuolating Virus**

د پولیوما واکیولیتېنک ویروس پاپیلوما.

**- Squamous Cell Papilloma**

د سکواموز حجره پاپیلوما تومور چې عموماً سليم تومور دئ **Pharynx**، **Tongue**، **Oral Cavity**، **Lip**، **Skin** (Stratified)، **Vagina**، **Cervix**، **Esophagus**، **Larynx**

**Squamous Epithelium Human** (Papillomavirus (HPV))، **استاناتوله کبله پېښېږي.**

**- Transitional Cell Papilloma**

د ترانزیشنال حجراتو پاپیلوما.

**- Urothelial Papilloma**

دا د ترانزیشنال حجراتو پاپیلوما ده چې د یورتیلیوم (Urothelium) خخه منځ ته راخى.

**Papillomas**

د لپاره ګنې شمېر، پاپیلوما ګانې.

**- Breast Papillomas**

د تیبیونو اپوند پاپیلوما ګانې.

**Papillomata**

پاپیلوما ګانې.

**Papillomatous**

د پاپیلوما ګانو منځ ته راوړونکي.

**Papillomatosis**

په پاپیلوما ګانو باندي اخته کبدنه، د پاپیلوما ګانو جوړیدنې حالت.

**- Papillomatosis Coronae Penis**

د قضیب د کارونا برخی پاپیلوما گانو شتون.

**- Papillomatosis Inflammatory**

د التهابی چول پاپیلوما گانو شتون.

**- Papillomatosis Multiple**

د گن شمپر پاپیلوما گانو شتون.

**Papillomavirinae**

د پاپیلوماویروسونه چی پاپیلوما منخ ته راوري یوه فرعی کورنى ده (باپویریدا) چی منفرد جنس یې (Papillomavirus) دئ.

**Papillomavirus**

دا د ویروسونو یو چول دئ چی خبیث چول تومورونه منخ ته راوري او ئیني یې لکه (زخ) Warts او Plantar سلیم دی چی په پوستکی او مخاطی غشأ کي منخ ته راخى او مستقیم ياه بغير مستقیم لېردوں شى.

**Papilloretinitis**

د بصرى ھیسک - شبکيي التهاب ، د سترگو حليمي او شبکيي گيد چول التهاب دئ.

**- Toxical Papilloretinitis**

دا یو چول د سترگو حليمي - شبکيي التهاب دئ چي د نرى رنخ ناروغى. په لېر کي د یوی نېتى په خبر پېښېرى.

**- Das Auftreten von Papilloretinitis (Gát) an BCG-Geimpften**

دا یو چول د سترگو حليمي - شبکيي التهاب دئ چي د بى سى جى واكسين ورکپى په لېر کي د یوی نېتى په خبر پېښېرى.

**Papillotomy**

دا یو چول عملیات دئ د چي پکي د صفراوي قنات او پانکراس قنات د یو خایي کېدىنى برخی د انتاشر پاپیلام کي تر سره کېرى تر خود صفرا (تریخى) درېناثر سمون ومومى او تىرىپى ياه ۋېرى تری راویستل کېرى.

**Papovaviridae**

دا د DNA د، اروند ویروس دئ چي اکثریت يې سرطان پېښونكى دى او پکي او دوه فرعى کورنى (Polyomavirinae او Papillomavirinae) شاملپېرى.

**Papovavirus**

د (Papovaviridae) د کورنى، هر چول ویروس چي وى.

**- Lymphotropic Papovavirus**

دا په اصلی چول سره د (B-Lymphoblastic Cell) د افريقيائى شنو بيزو گانو حجر و خخ راپبلېرى د انتى جنى له پلوه پراخه يېمانه انسانان منتن كوى.

**Pap test**

د (Papanicolaou Test او Pap Smear) په انبول.

**PAPU**

(Plasminogen Activators In Plasma And Urine) د

لپاره لىنەه نېنەه ده.

**Papular**

د (Papule)، اروند صفت دئ، پاپولى، پاپولار.

**- Papular Acrodermatitis of Childhood**

دا یو چول جلدی تظاهرات دی چي (Hepatitis-B)، ایانتاتو کي پېښېرى او هغه گزانتىم چي (غیر خارېتى) پېسکى پاپول، پېسکى، کوناتىبو او مت بسطى برخو کي منخ ته راخى، كېدى ضخامه، کسالت، سره مل وى.

**- Papular Culture**

دا پاپول برخى كلچر په لېراتوارى كىنۇ كى.

**- Papular Dermatitis of Pregnancy**

هغه درماتيت چي د بلارېبىت پرمەھال منخ ته راخى او د شدید چول اپاپول ایروپېشىن، سیستمیک سمیت چي د ارتیكاريا خارېتى پاپول ته ورته او بلارېبىت پلک (Plaques) سره مل وى.

**- Papular Fever**

غېر وصفى اصطلاح د تېجن حالاتو لېرا ده د چي د پاپول لرونكى اندفاعات او بندۇنۇ درد (Arthralgia) سره مل وى

**- Papular Mucinosis**

دا یو چول لېكىنى پاپولى اندفاعى حالت دئ چي د مخاطى اذىما (Glycosaminoglycans) په وړاندې منخ ته راخى او د فيبروبلاست حجر و ارتشاج به د اندوكرين ناروغىيود نىشتوالى (Monoclonal Gammopathy) په صورت کي ليلىل شى او د معمولاً شتون لرى.

**- Papular Myxedema**

هغه چول ناروغى چي پکي د تايروئيد غدي د فعالىت كىنېت په كاھلانو كى چي د (وج چول پېسکى، شوندو او بوزى چاپېر پېسکى، عقلى ذوال او اساسى ميتابوليزىم تېنې كچى) سره مل وى.

**- Papular -Purpuric Gloves and Socks Syndrome**

دا پورپورا په ناروغىيود كى د دستكشوا ياه جرابو په چول منخ ته راتلونكى نېنې دى چي د پاپول درلودونكى دى.

**- Papular Scaling Disease**

دا پوستكى هەر دله اختلال چي د Dry, Raised, Discrete Pityriasis، Lichen Planus، Rosea، او Psoriasis، نوم ھم ورکپل شوپدائى (Papulosquamous Disease).

**- Papular Stomatitis**

هغه چول د خولى د مخاطى غشا التهاب چي پکي پاپول ته ورته جوتى او غوتى شتون ولرى.

**- Papular Tuberculid**

پاپولی توبرکلوئیدی ناروغی.

**- Papular Urticaria**

Heghe اورتیکاریا (Urticaria) چی د پاپول سره مل وی.

**Papulation**

د پاپولونو جو پیدنی حالت.

**Papule**

پاپول، یو ڈپ کوچنی جلدی گردی، کلک او له پوستکی راوتلی جو پستکی یا اندفاع ده چی د پوستکی ناروغه حالت بلل شی.

**Papulo -**

دا یو مختارپی دئ او د پاپول یا د پاپول ورتہ جو پستکی معنی بشپرووی.

**Papuloerythematous**

Heghe جلدی پاپولی اندفاع چې سطحه بې سوروالی ولری.

**Papuloerythroderma of Ofuji**

د پوستکی یا مخاطی غشاً لیاسه پاپولی سوراخنے جو پستکی دئ چی د (Ofuji) پنامه د جاپانی جلدی متخصص پواسطه په شلمه پېړی کی شرحه شو دوه ډوله ناروغی، معروفی شو ① فولیکولی پاپولونه یا پوستولونو سره مل وی لیدل شی، ② (Ofuji Disease II) شدید خارشست لرونکی او یو په بل پوری تپلی پوښن لرونکی سوراخن پاپولونه د ګبیدی د جدار برخه کی منځ ته راخي د ګبیدی فولیدونه له منځ وړی.

**Papulonecrotic**

Heghe دول پاپول چی د مرکزی برخی نکروزس ته لپواله وی چې په ځانګړی دول د جلدی نری رنځ لپاره مشخص وی.

**Papulopustular**

پاپول او پوستول لرونکی اړوند صفت.

**- Papulopustular Rosacea**

دروزاسی پوری تپلی پاپول او پوستول اندفاع

**Papulosis**

د خوداني اګنی شمېر پاپولونو شته والي.

**- Bowenoid Papulosis**

سليم دول سوراخن - تور پاپولونه چې لومړی په جنتال سیمه کی په ځوانانو (زمیانو) جنسی آلتوا شاوخوا کی منځ ته راخي چې ویروسی سرچینه لری.

**Papulosquamous**

هغه جلدی اندفاعاتو اړوند چې پتری - پتری تفلس او پاپولونه ولری.

**Pappataci Fever**

د پیتاسی تبه.

**Pappenheim**

Weißenburg (Gunzenhausen) اړوند مرکزی تاون دی چې د Bavaria

ولسوالی پوری تپلی د (Altmühl) رود ترڅنگ چې د (Km) سهیل ته پروت دی.

**- Pappenheim Stain**

د پاپنهایم اړوند تلوین.

**- Else Pappenheim**

دا یو طبی عالمه وه چې په (Martin Pappenheim) 1881-1943 کالونکی ژوند کاوه او دواړه دهروتلي - نامتروانی تحلیل کوونکی (Psychoanalysts) عالمان بلک بده.

**Pappenheimer**

د پاپنهایم اړوند تپلی حالت.

**- Pappenheimer Bodies**

د پاپنهایم اړوند جسمونه.

**- Pappenheimer Body**

د پاپنهایم اړوند جسم یا بدنه.

**Papple -shaped Abdomen**

پاپل ته ورتہ ګبیده، پاپلی ګبیده.

دا یو کمیاوی کریستالی مرکب دئ چې د (Brc<sub>6</sub>ch<sub>4</sub>ch<sub>2</sub>br) فورمول لری اروماتیک بولی لری چې د جوش (ذوب) تکی یې (61°C) دئ په یخو - سپو او بو، Aiytr او الکھولو کی منحل ده او (Carboxylic Acids) په پېژندلو کې پکار وړل شی.

**Para-bromophenacyl bromide**

دا یو کمیاوی کریستالی مرکب دئ چې د (C<sub>6</sub>h<sub>4</sub>br<sub>2</sub>o) فورمول لری چې د جوش (ذوب) تکی یې (109-110°C) دئ په چوش - تپمو او بو او الکھولو کی منحل ده او (Carboxylic Acids) په پېژندلو کې پکار وړل شی او د (Phenols) او (Acids) لپاره ساتونکی رییجنت ماده ده.

**Para-bromophenyl Hydrazine**

دا یو کمیاوی ستنی ته ورتہ کریستالی مرکب دئ چې د (C<sub>6</sub>h<sub>5</sub>brn<sub>2</sub>) فورمول لری چې د جوش (ذوب) تکی یې (108-109°C) دئ په بنzin، کلوروفورم او الکھولو کی منحل ده او

**Sugar** (Indoleacetic Acids) په تیارولو او دشکري **Phenylsazones** (Transosazonation) ترانس او سازونيشن خپرنه کي پکار وړل شی.

### Paracasein

په کازئین باندي د رينين د اغېزو خخه زېړنده کيمياوي محصول.

### Paracentesis

د جراحی کرنلاري ستني تویستلو پواسطه د مابع دربناز د یوه جوف خخه، د (Peritoneocentesis) او Tapping Laparocentesis همدارنګه ("Cent") په معنى د ("Pierce") ده چې پکي د ګبدې جوف د یوه ستني پذربعه بذل کېږي او نمونه اخیستل شی.

### - Paracentesis Complications

د پاراستيتس ترسره کولو اختلالونه.

### - Paracentesis Procedure

د پاراستيتس ترسره کولو لپاره طریقه او کېنلاره.

### - Paracentesis Pulmonis

د سپو په برخه کي د صدری پاراستيتس ترسره کول لکه د داني او سيسټي تحليه.

### - Paracentesis Technique

د پاراستيتس ترسره کولو تخنيک بلل شی.

### - Paracentesis Thoracis

د صدر په جوف (پلورا) کي د پاراستيتس ترسره کول.

### - Paracentesis Tympani

د صماخې پردي لپاسه سورى منځ ته راولپ د پاراستيتس ترسره کول . **Tympanotomy** **Miringotomy** **Tympanocentesis** په اندول.

### Paracentetic

د اروند صفت. **Paracentesis**

### Paracentral

مرکز ته نېړدي.

### - Paracentral Branches Pericallosal Artery

مرکز ته نېړدي خانګي د **Pericallosal Artery**، سور رګي لپاره چې د دماغي قشر د پاراسترال لویول او دواړه خواوو منځنۍ برخې د مرکزی مېزاپي (**Central Sulcus**) او رأکوي.

### - Paracentral Branches of Callosomarginal Artery

مرکز ته نېړدي خانګي د **Callosomarginal Artery**، سور رګي لپاره چې د پایلې خانګي پې د **Cingulate Branch** ددې شریان ویشنډه جوړوي تر خود سریسلوم د پاراسترال لویول برخې اروأکړي.

### - Paracentral Fissure

پاراسترال درز يا فیسور چې د دماغي نیمکري په انسى سطحه باندي په کړه بنه پروت دئ او د پاراسترال تلم Precuneus سرحد جوړوي او غفله (**Paracentral Gyrus**) او **Cingulate Gyrus** خخه ببلوی.

### - Paracentral Sulcus

پاراسترال مېزاپه، دا د دماغي نیمکري په انسى سطحه باندي واقع ده او کله ناکله د داسي شکاری چې د **Cingulate Sulcus** یوه خانګه ده چې د پاراسترال لویول او منځنۍ جبهې تلم زښې منظري تر منځ واقع ده.

### - Paracentral Lobule

دمرکر ته نېړدي یوه لوپ (فص) کوچنۍ شوي / ویشل شوي برخه (دمرکر ته نېړدي فصیص).

### - Paracentral Scotoma

پارا سترال سکوتوما، هغه سکوتوما چې د تشیتیه پکي سکوتوما سره نښتی ده او د لیدنې کښت سیمه په لیدنې ساحه کي جلاکوي.

### Paracervical Block

د رحم د عنق د سره نېړدي بېحسه کولو طریقه چې د ماشوم زېړونې پرمهاں ترسره کېږي.

### Paracetamic Acid

دا یوه کېمیاوی (بېرنګه، مابع قوی بوی لرونکي او سمی) ماده ده چې د **Ch3coooh** فورمول لري او په **105°C** کي ذوب او جوش کوي او په **Alcohol.Water** ، **Ether** او **Glycerin** کي منحل ده او د باکتری ضد، چنياسي ضد ، اوکسدایزر او تجزیه کونکي مادي پتوګه کارول شی او **Peroxyacetic Acid** پنامه هم پېژندل شوېدہ.

### Paracetamol

د **Acetaminophen** لپاره سوداګریز نوم دئ او د متوسط ډول د تې او درد ضد درمل دی.

### Para-chlorobenzoic Acid

دا یوه ډول کېمیاوی مرکب سپین رنګه پودري ماده ده چې د **Clc<sub>6</sub>h<sub>4</sub>cooh** فورمول لري او په **238°C** کي ذوب او خوتیږي په (مېتانول، خالص الکھول، ایتر) کي منحل ده په رنګ جوړولو ، فارمسي کي پکاروبل شی او د چنياسي ضد اغېزې چارو کي کارول شی.

### Para-chlorophenol

دا یوه ډول موضعی استعمالبدونکي د اتنان ضد درمل دی چې یوه ډول کېمیاوی کریستالی مرکب ماده ده چې

وصفى فینول بوی لری د (Chesclو) فورمول لری او په 43.2-43.7°C کي ذوب او خوتیری په (کلایسرول، الکھول، ایتر او کلوروفرم)، کي منحل ده موضوعی مکروبی ضد یا انتی سپتیک اغزې لری چې په غابن طبابت کي کارول شی.

### Parachlorprophenol

دا یو ډول انتی بیوتیک ماده ده چې په ګرام منفی ارگانیزمونو اغزې بنسندي چې د غابن په طبابت د پاکولو په موخه پکارېږي.

### Paracholera

آسیایی وبا (Asiatic Cholera)، یه هغې ته ورتنه ناروغری ده چې لاملې (Vibrio Cholerae) نومېږي.

### Paracholia

دا یو مطلق ډول غبر وصفی اصطلاح د غبر نورمال صفراوی تولید او ترش لپاره ګنبل شویده.

### Parachor

دا د مایعاتو د مالیکولی وزن تاکنی پرمھال د (سطحی فشار، دوده برخی و یشنده مایع کثافت او بخارا توکائف توپیر او پکی تعادلشون) تاکنی کې پکارو پولشی چې په اساسی توګه د تودو خې په تولو درجو کې ثابت پاتې کېږي.

### Parachordal

د نوتوكورد (Notochord) په هر طرف کې واقع کبدنه خانګړې توګه هغه مھال چې د کوبېږي (Rudiments)، په دواړه لوړو د نوتوكورد قدامی برخی (Cartilaginous) کې شته والی کې پکارو پولشی.

#### - Parachordal Cartilage

پاراکوردال غضروف، چې د تازه ایمربویه ابتدائی توګه د په دواړه خواوو د (Cephalic Portion)، نوتوكورد کې واقع وی او د (Chondrocranium) د منځ ته راتلو بنډونکی وی.

#### - Parachordal Plate

پاراکوردال پلیت، هغه ابتدائی غضروف چې د تازه ایمربوی په ابتدائی توګه د کرانیوم د قاعدي په دواړه خواوو د (Cephalic Portion) نوتوكورد کې واقع وی.

### Parachordoma

دا یو ډول غیر کپسولی سلیم ډېر نادر ډول تیمور دی چې د نهایاتو د ټیندو نونو چې ساینوفیوم او هیوکیز جوړښت سره ټېدې منځ ته راخی.

### Parachroia

دا یو مطلق ډول غبر وصفی اصطلاح د غبر نورمال جلدی صباحی کبدنه لپاره ګنبل شویده لکه (Dyschromoderma) په خبر.

### Parachroma

د جلدی غبر نورمال صباحی کبدنه یا غیر نورمال رنګ اوښتنې حالت دی چې ورتنه (Parachromatosis) هم ویل شی.

### Parachromatin

دا یو ډول مطلق اصطلاح د کروموزومونو د هایپوتیکال (Hypothetical "Metastable") سیمو لپاره ګنبل شویده چې د محیطی فکتورونو پواسطه د موتیشن (Mutations) فوق العاده حساس ګنبل کېږي.

### Parachromatopsia

① د نور (لید)، اپوند پوهنځی، د سترګو لید له مخی د ضعیف لیدنې (Poor Vision) معنی لری، ② همدارنګه هغه خې چې د لیدنې ورتیا لری.

### Parachromatosis

د جلدی غبر نورمال صباحی کبدنه یا غیر نورمال رنګ اوښتنې حالت دی چې ورتنه (Parachroma) هم ویل شی، د پوستکی صباحی بدلونونه.

### Parachrose

د رنګ اوښتل د تظاهر په وړاندې د چاپریاں سره سم د رنګ اوښتنې.

### Parachute

د پارا شوت په واسطه رابنکته کېدل. پارا شوت هغه و سیله ده چې یو خوک له هو یا لوړې خخه رابنکته کېږي.

#### - Parachute Mitral Valve

دا یو ډول سو شکله د زړه دسامی (اون) اپوند ناروغری ده چې پکې د زړه مايترال دسام (Mitral Valve) داسې بنه اوښتنې کوی چې یوازې یوه حلېموی عضله (Papillary Muscle) لری.

#### - Parachute Dome

د پارا شوت چتری برخه، دا یو نیمکروی ګنبد (قبه) چې مدور پلان لری لکه د چتری په خېر.

### Paraclinic

د کلینیک شاو خوا اختلالونو اپوند لکه (مورفوژیک او بیوشیمیک) سره په تراو کې چې نارو غیو ته لازه هواوري.

### Paraclinical

د کلینیک شاو خوا اختلالونو اپوند لکه (مورفوژیک او بیوشیمیک) سره په تراو کې چې نارو غیو ته لازه هواوري.

پربدی.

**Paracoccidioides Brasiliensis**

د مونیلیاسه د کورنی نیمگوی چنیا سه چې سردنگه یې (Moniliales) ده او د مخمر و حجر و د جوانه و هلو له لای زیاتېږي.

**Paracoccidioidomycosis**

دا مزمنه او ژونکی گرانولومائی ناروغی ده د (Paracoccidioides Brasiliensis) په واسطه منځ ته راخی لومړی سبې نیسي او بیا (پوستکی، مخاطی غشا او لمفاوی غدو او داخلی غرو) ته پراختیا مومی.

**Paracolitis**

د کولو د بهرنی پوبن (سیروزا یا مصلی) طبقي التهاب.

**Paracolpitis**

د (Pericolpitis) په انډول.

**Paracortex**

د تایموس غدي اړوند سیمه کي لمفاوی غوتې چې د تحت الکپسولی قشر او میدولاری کورد تر منځ واقع ۵۵.

**Paracrine**

۱. هغه هورمون وظیفوی طریقه چې په اندوکرین حعرو کي جو پېږي - افراز پېږي او په ګاویندیو حجر و کي د څلوا آخذو سره نښلی او اغېزی نښندي. ۲. غير اندوکریني ارگان پواسطه د یوه هورمون افراز ته تظاهر و رکول.

- **Paracrine Growth-Stimulatory Factor (PGSF)**  
داندوکرین اړوند د ودې پارونکي فکتیور.

**Paracrine Hormones**

داندوکرین اړوند هورمون.

**Paracrine Signalling**

داندوکرین اړوند هورمونونو پذرېعه پارېدنه.

**Paracusis**

د غږ غبرګبدنه، د آواز انعکاس. دا د سمعی تشوش دئ چې پکې د غږ احساس بدلون مومی. د (Paracusia) په انډول.

**Paracusis Loci**

د هغه ډول د غږ سمعی اختلال دئ چې پکې ناروغښی کولاني د غږ دراتګ لورې وټاکۍ.

**Paracyanogen**

دا یو ډول پولیمریک مودیفیکیشن د سیانوجون (Cyanogens) دئ چې د مرکیوریک سیاناید د حرارت پذرېعه نصواری / توربخن بې شکله پاتې شونې

**Paracyclic**

د بشخینه جپض دورې ته نېړدې مودې اړوند.

**- Paracyclic Ovulation**

مطلق اصطلاح د هګي اچولو لپاره چې د بشخینه جپض دورې ته نېړدې مودې اړوند هر مهال چې پښېږي.

**Paracystic**

د مثاني ته نېړدې یا شاوخوا سیمه کې ، د (Pericystic, Perivesical) په انډول.

**- Paracystic Pouch**

د مثاني د چارپېر برخې تشه چې د پریتوان پذرېعه منځ ته راخی ، د (Paricouterine، Paravesical Fossa) په انډول (Pouch).

**- Paracystic Tissues**

د (Paracystium) په انډول. د مثاني شاوخوا برخې نسج.

**Paracystitis**

د مثاني د شاوخوا سیمي د منضم نسج التهاب.

**Paracystium**

د متیازو کھوپې (مثاني) د شاوخوا سیمي د منضم نسج.

**Paracytic**

د هغه حعرو اړوند چې د نورمال په پرتلې په بل خای کې موندل شي. د منځ یا منځنې برخه خو مستقله حجري.

**Paradenitis**

د غدي د چارپېر برخې انساجو التهاب.

**Paradental**

۱. هغه برخه چې د غابن جو پښت پوبن او احاطه کوي (Periodontal Ligament) په انډول. د (Periodontal) په انډول ۲. د (Paradent) اړوند صفت.

**- Paradental Abscess Periodontal abscess**

د غابنوند چارپېر نسج حاد یا مزمن التهاب له امله موضعی (Infrabony Tissues) دول دانه (خراج)، که چېږي دا دانه د (Gingival Tissues). په برخه کې منځ ته راشی د (Pockets) پنامه پېښدل شي که چېږي د ذروې او (Periapical Abscess) په برخه کې منځ ته راشی د (Alveolar Crest) پنامه (Lateral Abscess) یادېږي.

**- Paradental Cyst**

د التهاب خخه وروسته د غابن برخې آفت چې ورسه یو لوې نښې نښاني او عودتی ټېري (حمله) ورسه مل وې په راډيوګرافی کې د غابن جدر یا تاج خخه ټېري برخه کې

رادیولوستنٹ حالت لیدل شی.

**Paradidymis**

Heghe کوچنی ساختمان پاتی شونی چی خینی و ختونه د لویانو د سپرماتیک کوره پرمن کی موندل شی، د مرغیریو د بربخ د چارپیر اپوند نسخ .

**Para-dimethyl-aminobenzalrhodanine**

دا یو کیمیاوی مرکب دی چی د C12H12N2OS2 فورمول لری او ژور ، سنتی ته ورنه کریستال چی په  $270^{\circ}\text{C}$  درجه کی ذوب کہری او په قوی اسیدونو کی منحل دی دا ماده د اسیتون محلولونو کی د یو لر آیونونو لکه **Mercury Silver** ، **Palladium** ، **Gold** ، **Copper** پکارو پل شی .

**Paradox**

1- ظاهرآ متناقض وضعیت چی بنائی سم او صحیح اوی خو دعمومی عقیدی پرخلاف وي. لرغونی او قدیمي وینا 2- متناقض نما وینا ، معمما بنبوونه یا ناخرکنده نما ، ناسازه ، پارادوکس ، ضد او نقیض ، مغالطه کوونکی .

**- Weber's Paradox**

د داسی عضلي او بدپل چی دو مرہ کش شوپدہ چی نور نشی کولانی انقباض و کرپی .

**Paradoxic**

د **Paradox** اپوند صفت .

**Paradoxical**

د **Paradox** اپوند صفت .

**- Paradoxical Breathing**

د پارادوکس ساکنل ، خلاف سا ایستنه (نفس) کول چی د پتیر د ترضیض و روسته د ماتو پینتیو (اضلاع) کی منخ ته را خی . د **Paradoxical Respiration** په انیول .

**- Paradoxical Respiration**

د **Paradoxical Breathing** په انیول .

**- Paradoxical Sleep**

د **Rem Sleep** په انیول .

**Paradoxus**

د **Paradox** اپوند صفت . د **Pulsus Paradoxus** په انیول .

**- Pulsus Paradoxus**

پارادوکس نبض .

**- Paradoxus Respiration**

پارادوکس تنفس کول .

**Paraesthesia**

پاراستیزیا ، -d (ترضیض ، خپری ضربی ، سپنیت ، هیجان) له امله د (جز جز ، مورمور ، سوزش ، دستنی چو خبدنی) په بنه یو احساس منخ ته راتگ ، د احساس کمبست هغه بنه چی د (محبی اعصابو ، نخاعی اعصابو ، دماغ حسی مرکز) په ناروغیو کی د ظاهر په بنه پینپیری .

**Paraffin**

پارافین ، ① هغه غور چی د پترولیم خخه منخ ته را خی او په (ملحومو جو پونه ، توودخی او روشنایو) کی تری کار اخیستل شی ② خالص هایدرکاربنی موم چی د نسجی نمودن تشبیتو لو لپاره پکاربیری .

**- Paraffin Coal**

هغه ډول د ډبروسکاره چی ورڅخه پارافین او غور لاس ته را خی .

**- Paraffin Dirt**

د پارافین ناولتیا ، د پارافین اپوند خیری او زوی .

**- Paraffin Distillate**

د پارافین اصل جوهار او عصاره .

**- Paraffin Gauze**

پارافین ګاز ، هغه ګاز جو پینتیت چی په پارافین باندی ککړ شوپوی او پانسمانو په ترڅ کی تری کار اخیستل شی .

**- Paraffin Heater**

د پارافین استعمالوونکی خراغ چی تو دو خه منخ ته را وری .

**- Paraffin Jelly**

د پارافین جیلی جو پینتیت .

**- Paraffin Lamp**

د پارافین استعمالوونکی خراغ .

**- Paraffin Liquid**

د پارافین مایع چی په خراګونو کی استعمالپیری . معدنی غوری .

**- Paraffin Liquid Light**

سپک معدنی غوری

**- Paraffin Method**

د پارافین میتود اکړنداو .

**- Paraffin Number**

د پارافین لمبر .

**- Paraffin Oil**

د پارافین غوری

**- Paraffin Press**

د پارافین تر فشار لاندی راوستل .

**- Paraffin Scale**

د پارافین تله چی دوروندواالی پری تاکل شی .

**- Paraffin Series**

د پارافین لری، یا سلسله.

**- Paraffin Therapy**

د پارافین پدر بعده در ملنہ.

**- Paraffin Wax**

د پارافین خخه جو پشوی موم / واکس.

**- Paraffin-base Crude**

د پارافین بیز او قاعدہ در لودونکی خامه مواد.

**Paraffinic**

د پارافین لرونکی ، د (Paraffin) اپوند صفت.

**- Paraffinic Hydrocarbon**

پارافین در لودونکی هایدرو کاربینی جو بتت.

**Paraffinity**

د پارافین خانگر تیا در لودونکی.

**Paraffinoma**

Hegde مزم من گرانولوم چی به او برد مهالی دول د پارافین په ور اندي د خاي نيوني له امله منع ته راهي .

**Paraffinum Liquidum**

د پارافین مایع.

**Paraformaldehyde**پارافورم ال دیهاید، چی [HCHO]<sub>n</sub>] فورمالدیهاید اپوند پولیمر دی چی پکی (N<sub>n</sub>) د (6) خخه لوی وی او سپینن الكلوئید د قلوی منحله جامده ماده ده او د (Water، Ether، Alcohol) موادو کی غیر منحل ده دا مواد د (Fungicide، Disinfectant) او د Fumigant. او د Resins په جو پونه کي، په خير پکار ورل شی.**Paraganglia**

D اندو کرین غدواتو یوه لری، ده چی د کرومافین [ Chromaffin ] Adrenal (Adrenal) نسج خخه منع ته راغلی وي او [ Noradrenaline (Norepinephrine) (Epinephrine) ] د ویني دوران ته افراز کری چی د چهرو کوچنيو تو دولونو او لو بولونو خخه منع ته راهي

**Paraganglioma**

د پاراگانگلیا خخه جو پرسجی یو مور.

**- Nonchromaffin Paraganglioma**

D آنیول. غیر کرومافینی پاراگانگلیوما تو مور.

**Paraganglion**

D عصبی اکتودوم خخه زبر پنده د کرومافین حجو رو یوه تولگه چی د ادرینال د مرکزی برخی خخه بھر پر ته ده او معمول اداد سمتا تیک غوتو ته خپر مه د ابھر او د هغه له

خانگو سره په تراو کي خاي لري.

**Paragastric**

D معدی تر خنگ پر و اشاخوا واقع شوی. (Invertebrate Zoology) له پلوه هغه جوف چی په کی چی د را پیال کانال ته واژوی او د یوه کلوا کا له لاري بهره ته واژ شوبوی.

**Paragenesis**

D (Mineralogy) له پلوه د کریستالونو د یو خای کبدنی او په دبره او بستنی نظم او پروسه په یوه ڈبره يا ورید کي د یوه منزال اغیزه پر بل باندی په.

**- Paragenesis of Elemental**

D عناصر پوخاری واقع کبدنے او تر خاصو کمیابی بروسو لاندی په تیبره او په براه او بستنی چی بدی پروسه کي Au، Ag، Zn، Pb، Cu، او And Bi؛ And، U، Ni، Co، Mo، Ag، W، As، Sn، Hg، Sb، Te، او Se، S، اعناس برخه لري.

**- Elemental Paragenesis**

D (Paragenesis Of Elemental) په آنیول.

**- Mineral Paragenesis**

D اصطلاح لومری خلد (J. Breithaupt 1849) په براه په کال کی د خنکی کري د قشر جو پدنی اپوند خرگنده شود چی دا پخوار تر دی د عالم (V. M. Severgin 1798) په براه په کال کی طرحه شوبویه

**Paragenetic**

D اپوند صفت.

**- Paragenetic Mineralogy**

D (Mineral Parogenesis) له پلوه د Mineralogy اپوند خپر پو شره په تراو کي چی معمول اداد جیولوژیکی جو پنښونو او زمونې بدن سره د اغیزو تحلیل سره تراو لري.

**- Paragenetic Sequence**

D پارجنیتیک اپوند (ترتیب، تسلسل، لری، خنکی، پرلیسی اپیکی، رشتہ، بلل شی).

**Paragenital**

D گونادونو (جنسی غدواتو) Gonads په او بردو کي او یا ده گنوی اپوند.

**- Paragenital Tubules.**

D ایمیریونیک مہزو شفریک تیوبولونو پاتی شونی چی خینی بی پارا چیدایمس (Paradidymis) جو پوی.

**Parageusia**

D ذاپقی یا خوند احساس اپوند اختلال دی، په خوله کی دیوه بپخوند احساس شنه والی، ذایقی انحراف.

**Parageusic**

D اپوند صفت.

**Paragglutination**

د کولون د باکتریا کانو اگلوتینیشن (Agglutination) د منتن ناروغ د وینی سیروم سره، هغه ناروغ چې د باسیلری ډیزاستری ناوراغی خخه ریکوری موندلې وی.

**Paragnath**

د ژامنې شاخوا، ① یو د دوه جوړه پانې ته ورته لوبد تر سوری شاته (Metastoma) خخه چې د ژامنې (Mandibles) شاته تر ټولو [پوستکي ته ورته، پونہز (ایه) بې] برخه، ② په یوه حشره کې د هایپوفرینګس یو د جوړه لوبونو خخه

**Paragnathus**

د ژامنې شاخوا ته اړوند صفت. ① هغه انکشافی تقیصه چې په انفرادی ډول د بنکته ژامنې سره اضافې شتون ولري، ② پرازیتی جنین (Fetus) چې د یو ژامنې پوري نښتې او خورند وي.

**Paragnomen**

غیر متربقه غیرګون، نابرهه غیرګون، برته له انتظاره عکس العمل.

**Paragnoim**

د پاراګونیوم د جنس د کبدی چینجیانو په متنه منتن کېدنه.

**Paragon**

د کارډیولوژۍ له مخې یو انتاګونیزم چې د حاد اکلیلې سندروم د پیښې د کمبت لپاره نړیوال شبکي لپاره لنهه

**Platelet lib/lia Antagonism For Reduction Of Acute Coronary Syndrome Events In A Global Organization Network** [پلل شی]

**Paragonimiasis**

د آسیا حاره سیمو مزمنه د سپو ناروغی ده چې پکي سپری د پلن کبانو (Fluke) د یوه ډول (Paragonimus Westermani) جینوس پذرעה منتن کېږي او ناروغ ته براشیت سود دینه لرونکي توخي، د کبدی کتلې، د ګېډي درد، نس ناسنۍ، دماغي پرالایزس، اختلال، پیدا کېږي ورته (Endemic) هم ویل کېږي منځ راهی (Haemoptysis)

**Paragonimus**

داد تریماتودا کانو یو جنس د پرازېتی پلن کب اړوند یو ډول جینوس (Genus) کوربه کې وی چې لومړي (حلزون Snail) او ثانیاً چنګکابن (Crab) او پنځه پښې لرونکي حیوان کب ته ورته (Crayfish) کې وی او چې لدې جملې

خخه (P. Westerma Ni) یې د سپو/کبدی / پلورا پرازیتی ناروغی پېښوی

**- Paragonimus Africanus**

آفریقائی ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus Caliensis**

کالینیس ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus Illoktsuenensis**

ایلوکتسوینیسیس ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus Kellicotti**

کلیکوتی ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو پیشو، سپې او سرکوزی، کې موندل شی.

**- Paragonimus Mexicanus**

مکسیکویی ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus Ohirai**

اوہیرای ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus Peruvianus**

پیروانیس ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus Uterobilateralis**

بیوتوبیلاترالیس ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**- Paragonimus westermani**

ویسترمانی ډول پاراګونیموس چې به زیات شمېر حیواناتو کې موندل شی.

**Paragranuloma**

د هوجکن د ناروغی یوه ډبره پراخه بنه چې په ډبره لویه پیمانه لمفاوی غدي نیسي.

**Paragraphia**

د بیلابلو لغتونو یا لیکونو تحریر چې د (Disease) یا (Stroke) له امله پېښېږي

**Paraguard Stretcher**

د ایوه قوی ډوله کششی وسیله ده چې د یوه شخص په امن ساتلو کې د تېپی کېدو پرمهال پکاروپل شی دا اکثرًا هلنه چې خلک په غرونو یا لوړو تعمیرونو کې کار کوي تر کار اخیستل شی.

**Para-fluoroaniline**

دا یو کېمیاواي مایع مرکب ده (Fch4nh2) فورمول لری چې د په نباتي فابریکو کې نباتاتو د ودی تنظیم کې تری کار اخیستل شی.

**Para-fluorophenyl-Acetic Acid**

دا یوه کمیاوی اسیدی کریستالی مرکب دئے د  $\text{C}_6\text{H}_4\text{CH}_2\text{COOH}$  فورمول لری د  $86^\circ\text{C}$ ، ذوب تکی چې انسیزی فلورینیشن کې د منځنی مادی پتوګه ترې کار اخیستل شی.

**Parahemophilia**

د وینې د پنځم (V) تحیری فکتیور د نیمگړیا له امله د وینې بهپدو ته لپوالتیا چې ارشی ناروغی ده.

**Parahormone**

هغه ماده چې ریښتیټی هورمون ندئ خود یوه هورمون په ځېر د بدن د ځینولپری پرتو غرو کار کترولوی.

**Para-hydroxybenzoic Acid**

دا یوه کمیاوی بېرنګه کریستالی مرکب دئے د  $\text{C}_6\text{H}_4(\text{OH})\text{COOH} \cdot 2\text{H}_2\text{O}$  فورمول لری د  $210^\circ\text{C}$ ، ذوب تکی لری چې په (الکھولو، اویو او ایتر) کې منحله ده په درمل جورولو کې د منځنی مادی پتوګه ترې کار اخیستل شی.

**Para-hydroxypropiophenone**

دا یوه کمیاوی کریستالی مرکب دئے د  $\text{HOC}_6\text{H}_4\text{COCH}_3$  فورمول لری د  $149^\circ\text{C}$  ذوب تکی چې په (الکھولو، ایتر) کې منحله ده د نخاميه غدي ګونادوتروپیک هورمون نهی کوونکی مادی پتوګه ترې کار اخیستل شی.

**Para-influenza Virus**

هغه ویروس چې د تنفسی سیستم دپورتی برخی اشنانات ناروغی پېښوی چې اودپارامیکزوویروس او شری ویروس په څېر ورته جوړښت لری.

**Parakeratosis**

د پوستکی په تقری طبقه کې په کراتینی حجره کې د هستو احتباس، دغه وضعیت دخولی او مهبل د مخاطی غشا ګانو په ایستلیوم کې نورمال وی.

**Parakinesia**

له حرکی کار خخه انحراف، د سترګکی په طبابت کې د سترګکی د هر یوې عضلي نا منظم حرکتونه.

**Para-lactophenetide**

دا یوه کمیاوی کریستالی مرکب دئے د  $\text{C}_{11}\text{H}_{15}\text{NO}_3$  فورمول لری د ایتايل اسیتیټ او هګزان محلول خخه کریستالی ډول ترلاسه کېږي د  $117-118^\circ\text{C}$  ذوب تکی

چې چې په اویو کې منحله ماده ده د تبی او درد ضد درملو پتوګه کارول شی.

**Paralalia**

د خبرو اترو ناجوړتیا، د داسې غړونو تولید چې د شخص لپاره پکارنه وی لکه یو تورې په بل توری کې هجا کول.

**Paraldehyde**

د اسیت الدهاید د پولیمرايزیشن محصول چې خوب راوستونکی او چېک هیپنوټیک اغیزی لری د (بېخوږی، هیجان، نارامی، هذیان، تشنج) کتمول لپاره پکار ورل شی.

**Parallagma**

د یوه هډیوکی یا د هغه د ماتو ټوټو پېڅایه کول.

**Parallergic**

د (Parallergy) اړوند صفت.

**Parallergy**

هغه حالت چې په هغه کې د یوه ځانګړی حساسیت خخه زېرنډه یو الرژیک غبرګون لامل ګرځی چې بدن د نورو الرژنډو په وړاندې له خانه خخه کلینیکی نښې څرګندی کړی چې لوجه یې د لوړنې غبرګون په پرتله توپیر لری.

**Paralysation**

فلج کول، له فعالیته غورڅول، بې حرکته کول.

**Paralyse**

فلج، ګوزن، بې حرکته کبدنه، د عضلاتی یا عصبی میکانیزمونلوونکو آفتوونو له امله حرکتی وظیفوی اختلال یا د حرکتونو نشتولی، د (Paralyze) په اندول.

**Paralysis**

د ګوزن یا فلж منځ ته راتګ، بې حرکته کبدنه منځ ته راتګ، د عضلاتی یا دماغي - عصبی میکانیزمونو لرونکو آفتوونو له امله حرکتی وظیفوی اختلال یا د حرکتونو نشتولی.

**- Paralysis Agitans**

د (Parkinsonism)، په اندول رعشه لرونکی ګوزن ناروغی هغه دول چې ورو ورو پرمختګ کوي او په لورپه عمر خلکو کې منځ ته راخې.

**- Ascending Paralysis**

د نخاعی فلج چې د سر په لوری حرکت کوي

**- Bell's Paralysis**

د بلز فلج، د مخ د یوې لوری فلج د وجهی عصب فلج له امله

<b>- Bulbar Paralysis</b>	بولبار (بصلی) فلچ.	<b>- Klumpke-Dejerine Paralysis</b> (پہ اندول).
<b>- Compressed Paralysis</b>	فشاری فلچ، هفه فلچ چی د یوہ عصب لپاسه د فشار راتلو له امله منځ ته راخی.	ایدیوپتیک حاد پولی نیوریت
<b>- Conjugate Paralysis</b>	د ستر گود موائزی حرکتوند ترسه کولود توان نشناهي.	حسی او حرکی مختلط فلچ
<b>- Crossed Paralysis,</b>	د ستر گود موائزی حرکتوند ترسه کولود توان نشناهي.	د ارادی حرکی عضلاتو فلچ
<b>- Cruciate Paralysis</b>	هفه فلچ چی د مخ یوہ لوری او دین دل لوری نیسي.	<b>- Musculospiral Paralysis</b> د لاس د گوتوا او مروند د بسط (اکتانسون) عضلاتو فلچ.
<b>- Decubitus Paralysis</b>	هفه فلچ چی په اوپد مهالی ڈول د بدنه د یوہ لوری د اوپد غخیدلو له امله په عصب باندی د فشار له کبله منځ ته راخی.	<b>- Normokalemic Periodic Paralysis</b> د نارموکلیمیا خاوند پریوویدیک فلچ.
<b>- Diver's Paralysis</b>	هفه فلچ چی د سیندنون تله د لمبوزنون په سرد فشار د چتکی کمپدو له امله منځ ته راخی.	<b>- Periodic Paralysis</b> د ارشی یا فامیلی دول پریوویدیک فلچ.
<b>- Duchenne's Paralysis</b>	د ارب دوشن فلچ، بولبار فلچ.	<b>- Periodic Paralysis Thyrotoxic</b> د ارشی یا فامیلی ڈول پریوویدیک فلچ دئی چی د تاپروتوکسیکوز له امله منځ ته راخی پکی د هاپیوکالیمیا سره یوخاری د عمومی یا موضعی فلچ بر لیپسی باہبری (عود) چی د گرفزد ناروغی تر خنگ لبدل کېږي.
<b>- Erb's Paralysis</b>	د مت د ضفیری یا عصبی شبکی د پورتینیورینبو فلچ د زبرون پرمehال د صدمی او ترضیض له امله پېښهړی.	<b>- Postepileptic Paralysis</b> د صرعی (مېرګی، پپران نبولي) فلچ له امله منځ ته راخی، د <b>(Todd's Paralysis)</b> په اندول.
<b>- Facial Paralysis</b>	وجهی فلچ، د منځ د عصب فلچ یا کمزوری کبدنه، د بلز (Bell's Paralysis) فلچ په اندول.	<b>- Progressive Bulbar Paralysis</b> د ارشی یا فامیلی ڈول پریوویدیک فلچ چی د بصلی د فلچ له امله پېښهړی.
<b>- Familial Periodic Paralysis</b>	دا یونادر ارشی لېبرد پدونکی فلچ دئی چی د چتکی پرمختیا لرونکو شلو فلنجونو د پرلپسی باہبری په متنه چی د پوتاسیوم د سوبی تاکنی له مخی دری ڈوله لري پېژندل شی.	<b>- Pseudobulbar Paralysis</b> د هفه ڈول سپستیک کمزورتیا چی د کرائیال اعصابوله خوا تتصیب کېږي یعنی د منځ، بلعلوم، ژی عضلاتو فلچ پکبوي لاهی بی په کورتیکو سپاینل لاره کې د دوه اړخیزو ضایعاتو شته والي دئی.
<b>- Hyperkalemic Periodic Paralysis</b>	د هاپرکلیمیا خاوند پریوویدیک فلچ.	<b>- Pseudohypertrophic Muscular Paralysis</b> د کاذب ضخاموی عضلى فلچ.
<b>- Hypokalemic Periodic Paralysis</b>	د هاپیوکلیمیا خاوند پریوویدیک فلچ.	<b>- Sensory Paralysis</b> د حسی فلچ یو یوہ رنخور ڈوله بهير له امله د حسیت له منځ تک.
<b>- Immune Paralysis</b>	د (Immunologic Paralysis) په اندول د ایمیونولوژیک زغمونی پخوانی نوم دئی	<b>- Temporary Paralysis</b> د لنده مهالی فلچ، مؤقتی فلچ.
<b>- Juvenile Paralysis</b>	د اجیتاسنس د فلچ د ځانګړنو او فلچ سره مل د عضلاتی تون او مقویت زیاترپل چی د ڏوندون په پیل کې منځ ته راخی او د ګلوبوس پالیدوس پرمختلونکی تخریب پوري اړوند دی. د (Agitans(of Hunt) Paralysis) په اندول.	<b>- Todd's Paralysis</b> د صرعی تشنج خخه وروسته لنډ مهالی نیمايې طرف فلچ یا مونوپلیثیا بلل شی.
<b>- Klumpke's Paralysis</b>	د زبرون پرمھال په ځانګړې ڈول په برج زبرون کې د ترضیض له امله د مت د شبکی د بنکتنیو برخو فلچ.	<b>- Vasomotor Paralysis</b> د واژوموتور کنترول له منځه تک یا فلچ.

**- Paralytic Ileus**

د کولمو فلچ چې د مېخانیکي انسداد له امله نه وي، د **Adynamic Ileus**، په انډول.

**- Paralytic Poliomyelitis**

هغه پولیومیالیت چې د عضلات شل افلج کوي.

**Paralytica**

د عصب تخریب اړوند فلچ.

**- Dementia Paralytica**

د عصب د تخریب له امله فلچ یا پارالایز.

**Paralyzant**

فلچ کوونکې لاهل، هغه فکتور / درمل چې د فلچ کېدو لاهل ګرځی.

**Paramastigote**

د لوی فلاجیلوم ترڅنګ د یوې فرعی فلاجیلوم شته والي.

**Paramastitis**

د تى د غدي د شاوخوا نسجونو التهاب.

**Paramecium<sup>1</sup>**

د سلیانا پروتوزوا یو ډول.

**Paramecium<sup>2</sup>**

د پارامېشیم ډول لړونکې ارګانیزم.

**Paramedian**

د بدن د منځنۍ کربنې (**Midline**) ته نېړدي واقع شوي.

**- Paramedian Plane**

پارامیدیان پلان، هغه اناټومیک پلان چې د منځنۍ کربنې ته نېړدي د سهمی پلان (**Sagittal Plane**) سره مو azi تېربېږي او د کروناپلان نېې زاوې سره واقع ووي.

**Paramedic**

هغه خوک چې د روغتیا او نورمال فعالیت بیا راګرځولو اړوند په کاروبار بوخت وي، روغتیا بیا کارپوه (درملنې کروونکې)، روغتیا ساتونکې، امبولانس دربور، رادیوګرافر، چې (ډاکټر، قابلې او نرس پکې) نه ورګاړې.

**Paramedical**

هغه سرویس او چوپرتیاواي چې دنس، ډاکټر او جراح پوري تراو لري.

**- Paramedical Staff**

پارامېډیکال کسان او پرسونل.

**Paramenia**

سخت يا خندپدلي حېض.

**Paramesonephric Duct**

د جنینې دورې یو د دوه قناتونو خخه چې په رحم او نېړونو باندې وده کوي. د **Müllerian Duct**، په انډول.

**Parameter**

پارامیتر، د یو خەوینې فشار، د اندازې کولو لپاره معیار چې بنایي په درملنې د پام ورتیا ولري.

**Paramethadione**

د تشنج ضد درمل چې په پیتیمال صرعي درملنې کې پکارېږي.

**Paramethasone**

هغه ګلوکورتیکوئید چې د **21-Acetate Ester** اسیتیت ایستر مشتق خخه یې د التهاب ضد مادې په توګه کارېږي.

**Parametrial**

د اړوند صفت، **Parametrium**.

**Parametric<sup>1</sup>**

رحم ته نېړدي، د رحم شاوخوا ته خبرمه نسجونو اړوند.

**Parametric<sup>2</sup>**

د اړوند صفت، **Parametrium**.

**Parametritis**

د رحم د **Parametrium** طبقې اړوند نسخ التهاب.

**Parametrium**

هغه منضم نسخ چې د رحم شاوخوا واقع دئ.

**Paramimia**

په خبرو اتروکې د ناسمو او له تېروتنو د کو اشارو خخه ګټه اخیستل.

**Paramnesia**

لشموری کاذبه خاطره، د حافظې هسې ډول اختلال دئ چې پکې داسې خاطره په یاد راوړې چې هیڅ نده پېښه شوې.

**Paramoeba**

يو ډول پرازیتی یا خپلواکه آمېسي پروتوزوا.

**Paramucin**

د هګۍ خالې سیستیونو کلوئیدی ماده چې له میوسین او سودومولین سره تويیر لري.

**Parmyloidosis**

په نسجونو کې د امايلوئید اټیپیک شکلونو راغونډېدل.

**Paramyoclonous**

يو له بله سره په نا اړونده خواعضلو کې مايوکلونوس.

**- Paramyoclonous Multiplex**

د ناخنکندي سرچيني لرونکي مابوکلونوس چي د مته او اوږي د پورتنيپرخوله عضلاتو خخه پيل کېږي او د بدنه نورو بربخونه خپرہږي.

**Paramyotonia**

دا د اړشي يا ولادي ډول اټوزومال ډومیننت نیورموسکولار اختلال سرچيني لرونکي عضلاتي تونیسیتی ناجورتیا له امله د تونیکو سپیزمونو (**"Paradoxical" Myotonia**) په مرسته پېژندل شی ورته **Paramyotonia Congenita Of Von Eulenburg** او یا **Eulenburg Disease** هم ویل کېږي.

**- Paramyotonia Congenital**

دا ولادي میوتونی ته ورته اړشي ناروغۍ ده چې په (سروخه کي پيل مومني ، په فعالیت سره شدیده کېږي) او یوازي د اندازونو قریبه عضلات، لېمه یا سترغلي، د سترګو اوژنې عضلاتا تر اغږizi لتدی رائحي.

**Paramyotonic**

د (Paramyotonia) اړوند صفت دئ.

**- Paramyotonic Syndromes**

پاراماپوتونیک سندروم، علامې او شنبې عضلي شخني، د ګرځدلولخه بېزاری، سروخه کي پيل مومني، په فعالیت سره شدیده کېږي.

**Paramyotonus**

يو مطلق ډول اصطلاح د عضلى فشار زیاتوالی چي د تونیک سپزم سره مل وي.

**Paramyxoviridae**

پاراميکزووپروسونه چي یودول رشتوي (Rna) وپرسونه دی او ناروغې پښتو.

**Paramyxovirus<sup>1</sup>**

يوه ډله د وپرسونو خخه دی چې (بغونونه Mumps، شري او نوري انساني ناروغې) منځ ته راپوري Measles.

**Paramyxovirus<sup>2</sup>**

د (Paramyxoviridae) کورنې وپرسونو یو جنس چي د فقاریه حیواناتو کي تنفسی ناروغې منځ ته راپوري لکه پارافلوازنا او اوریون وپرسونه.

**- Paramyxovirus Encephalomyelitis**

د پاراميکزووپروسونوله امله د دماغ او نخاع التهابي (انسفالو میالیت) ناروغې چې پکي **Parainfluenza**، **Sendai Virus**، **Mumps** او **Measles** و هغه وپرسونه چې د Purkinje's Cells ضایع او کلینیکي ډول سره سمدلاسه پوختلنکي (Truncal) او **Nystagmus**. **Dysarthria**. **Appendicular Ataxia**.

**Para-morphine**

مورفين ته ورته جو پښت، د مورفين مشتقات.

**Paranasal**

د پوزي (انف) شاوخوا اړوند برخې.

**- Paranasal Sinus**

د پوزي ترڅنګ سیونوس، د (Paranasal Air Sinus) په انډول.

**- Paranasal Air Sinus**

پارانزال هوائي سینوس یو د خلورو جورو خخه چې په کوپري Sticky کي واقع دی چې د پوزي جوف ته ورڅاصلېږي او **Mucus** پذرעה ستر دی دا د **Maxillary**، **Frontal**، **Sphenoidal** او **Ethmoidal** پنامه یادېږي.

**- Paranasal Sinuses**

پارانزال سینوسونه، دا هوائي جوفونه دی چې د چحف به هیووکو کي واقع دی چې د پوزي جوف ته یوې نزی کانال یا فيسو له لارې ورڅاصلېږي.

**Paranecrosis**

هغه غبر وصفى رجعتی مغلق بدلونونه چې په یوه ژوندې حجره کي د بیلاپبلو جروحی لاملونو (تودوخه)، کمیاوی، بربننا، اسید او نارکوتیک درملو ذریعه منځ ته راځي دا په (1934) D. N. Nasonov And V. la. Aleksandrov پذرپه معرفې شو.

**Paraneoplasia**

هغه (هورموني، عصبی، هیماتولوژیک، او نورکلینیکي) اختلال چې د خبیث نیوپیلازم له کبله منځ ته راځي خود ټومور د مبتاستاز او تهاجم سره تپاون لری.

**Paraneoplastic**

د ټومور یا مبتاستاز خخه په لېږي پراته نسج کې د بدلونونه پښېدنی اړوند د (Paraneoplasia) اړوند صفت.

**- Paraneoplastic Acrokeratosis**

د نوک د تخریب نادر ډول ناروغې چې د (Erythema Acral) چې د پورتنی تنفسی یا پورتنی هضمی جهازونو کانسر سره مل وي، د (Bazex Syndrome) په انډول.

**- Paraneoplastic Cerebellar Degeneration**

پارانوپلاستیک سریپیلوم اړوند تخریب چې دماغ اخته کوي او معمولأ د هنکي خالي او تیپونو کارسینوما او هوجکن ناروغې سره مل وي په وصفې ډول اړپرکینچ حجراتو (Cells) ضایع او کلینیکي ډول سره سمدلاسه پوختلنکي (Truncal) او **Nystagmus**. **Dysarthria**. **Appendicular Ataxia**.

Dementia او په خینو پېنځوکي تیبيونو یا نسانی کارسینوما او ( Autoantibody "Anti-Yo". ) سره مل وی.

- **Paraneoplastic Cerebellar Syndrome**  
د یو لړ مغلق اعراضوست لپی چې یو سره مل او یوځای پېښېږي او معیوب حالت منځ ته راوړی چې د خبیث ډول نیوپلازم له کبله منځ ته راخی خود اخته برخې د ټومور شتون پوري تراو نلري دا ډول اختلالوند کانسر مېتابولیک اغېزو له امله د انساجو په برخه کې پېښېږي لکه د ( Primary Neuromuscular Disorders او Hematological ) اختلالونه .

- **Paraneoplastic Disease**  
د ( Paraneoplastic Syndrome ) په انډول .

- **Paraneoplastic Encephalomyopathy**  
هغه انسفالومیالیوتی چې د ټومور خڅه په لېږي سیمه کې منځ ته راخی عموماً د سپرو د ( Oat Cell Carcinoma ) په پېښو کې چې پراخه پیمانه د عصبي حجره له لاسه تلل چې بسانۍ منتشروي خو قسمماً ( Gray Matter ) برخې نیسي .

- **Paraneoplastic Endocrine Syndromes**  
د پارانیوپلاستیک انیوکرین سنډروم .

- **Paraneoplastic Granulocytosis**  
په وينه کې د ګرانولوسایتونو د سوبی لور والې چې د پارانیوپلاستیک ټومورونو د شته والی سره مل وی .

- **Paraneoplastic Hemorrhage**  
هغه ډول د پارانیوپلاستیک ټومورونه چې د وينه بهمندي یا او رکونو تخرب لامل ګرځي .

- **Paraneoplastic Hyperhistaminemia**  
هغه ډول د پارانیوپلاستیک ماست سل لرونکی ټومورونه چې د هیستامین بنفسههی آزاد بدنه لامل و ګرځي .

- **Paraneoplastic Myasthenia Gravis**  
هغه ډول د پارانیوپلاستیک ټومورونه چې د عضلي ضعيفولی او کسالت / ستپیاوو لامل و ګرځي د ( Myasthenia Gravis ) سره مل وی .

- **Paraneoplastic Neurological Disorder**  
د ( Paraneoplastic Cerebellar Degeneration ) په انډول .

- **Paraneoplastic Opsclonus-Myoclonus Ataxia**  
دا پارانیوپلاستیک اتاکسی چې د یو ډول عصبي اختلال بلل شی او د پارانیوپلاستیک ټومورونو کې منځ ته راخی چې لنډه نښه یې ( POMA ) ده .

- **Paraneoplastic Pemphigus**  
پارانیوپلاستیک پامفیگوس چې دردانکه مخاطي او جلدی

خراش - ګرپدنه ده چې د بیوپسی تسبیجه کې د ( Vulgaris ) حالت چې نیوپلازم او وینې سبروم اتنی باډي غبرګون او داخل الحجروي اپیتیلیال سره مل وی او په چنګه توګه وژونکي ده .

- **Paraneoplastic Phenomena**  
د ( Paraneoplastic Syndrome ) په انډول .

- **Paraneoplastic Polyneuropathy**  
د ( Paraneoplastic Syndrome ) په انډول .

- **Paraneoplastic Subacute Cerebellar Degeneration**  
د ( Paraneoplastic Syndrome ) په انډول .

- **Paraneoplastic Syndrome**  
پارانیوپلاستیک دماغی تخریب تحت الحاد حالت .

- **Paraneoplastic Syndrome**  
پارانیوپلاستیک سنډروم ، دا د یو لړ مغلق نښو (اعراضو) لپی سټ چې یو سره مل او یوځای پېښېږي او معیوب حالت منځ ته راوړی چې د خبیث ډول نیوپلازم له کبله منځ ته راخی خود اخته برخې د ټومور شتون پوري تراو نلري دا ډول اختلالوند کانسر مېتابولیک اغېزو له امله د انساجو په برخه کې پېښېږي لکه د ( Primary Endocrine ) او ( Hematological ) اختلالونه .

**Paranephric**  
د پښتوروګو (بیوډو) شاوخوا ته نړدي ، د ادرینال غدي پورې تړلې ، د ( Pararenal ) په انډول .

- **Paranephric Abscess**  
د پښتوروګو (بیوډو) شاوخوا ته نړدي برخون (دانه ، خراج یا ابسی) چې د ( Gerota (Renal) Fascia ) اڅخه بهر برخو ته بلل شی .

- **Paranephric Body**  
هغه شحمي (غورېنه) کتله چې د د پښتوروګو (بیوډو) صفاق شاته پرته ده .

- **Paranephric Fat**  
د پښتوروګو (بیوډو) شاوخوا ته پرته د شحمي نسج کپسول ، د ( Capsule Adipose ) په انډول .

**Paranephritis**  
د ادرینال غدي التهاب ، د هغه منضم نسج قیحي التهاب چې د پښتوروګو (بیوډو) شاوخوا ته خای لري .

**Paranephroma**  
هغه غې وصفی اصطلاح چې د ادرینال غدي ټومورونو لپاره پکار ورل شی ، د ( Adrenal Tumour ) او ( Neoplasm ) په انډول .

**Paranephros**  
د ادرینال غده .

**Paranesthesia**

د یو ڈول کمیاوی چی په اندول ڈترملا بسکتہ بیہوبنی **Para-Nesthesia**

**Paraneurial**

د یوہ عصب په اوردو کی

**Paraneurone**

هغه و صفحی اصطلاح چی د نیورواندکرین حجرو یا هغه اروند کلاستیر لپارہ پکار ورل شی

**Para-nitroaniline**

دا یو ڈول کمیاوی ٹیئر بخن کریستالی پودردئی چی د **No<sub>2</sub>CH<sub>2</sub>NH<sub>2</sub>**) فورمول لری او په (148°C) درجو کی ذوب او خوتیبری په **Ethanol**، **Water**، **Water** کی منحل مادہ ده او د **Corrosion** (نهی کوونکی او اتنی دوت دی پہرنگ جو پونی صنعت کی پکاربری

**Para-nitrophenylhydrazine**

دا یو ڈول کمیاوی نارنجی سور بخن کریستالی مرکب دی چی د (C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>N<sub>2</sub>O<sub>2</sub>) فورمول لری او په (157°C) درجو کی ذوب او خوتیبری په **Water** یا گرم تیلو **Hot Aliphatic Aldehydes**، **Benzene** کی منحل مادہ ده او د **And Ketones** اروند ریجنٹ بل شی ..

**Paranoia**

پارانویا، هغه چلنڈ چی د سیستماتیک هذیانو نو لکه (خان لوی ٹکل، رنخ، درد او یا د دوی گیون یا د ورته جو پست) په مرستہ پیشندل کبیری

**Paranoiac**

د **Paranoia** اروند صفت. هغه خوک چی په پارانویا اخته وی.

**Paranoid**

هغه خوک چی په تثبیت شوی بنه په پارانویا اخنه وی پارانویا ته ورته حالت اروند صفت

**- Paranoid Disorder**

د پارانویا اختلال چی روانی - روحی اروند ستونزہ ده، چی خینی ورته د **Delusional Disorder** اصطلاح غوره گئی

**- Paranoid Schizophrenia**

دیارانویا شیزوفرینیا اختلال حالت چی پکی شخص خان تر تولو اوچت او غوره گئی او یا مم په خانگکی توگه د مذهب یا سیاست یا توکم - تزاد په خاطر د (توخو اذیت لادی، ستم رواکھلو، آزار و رکلو) ور بولی.

**Paranomia**

یو ڈول افازی چی په هغه کی ناروغ د لیدل شوو یا لمس شوو شیانو نومونه په یاد نشی راول لای

**Paranucleus**

هغه جسم چی خینی و ختونه هستی ته نبدي په حجری پروتوبلازم کی لیدل کبیری

**Paranuclear**

د **Paranucleus** اروند صفت

**Para-Oxon**

دا یو ڈول کمیاوی ڑیپ- سور بخن غور مایع مرکب دی چی د [C<sub>2</sub>H<sub>5</sub>O]<sub>2</sub>P(O)C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>NO<sub>2</sub>] فورمول لری او په (148-151°C) درجو کی ذوب او خوتیبری په اکثر عضوی محلو شو کی منحل مادہ ده او د حشره و ژونکی درملو پتوگہ کارول شی او د **Diethyl Para** (پنامہ هم یاد ببری)

**Paraparesis**

د لاندینیو غرو یا اندامونو (پنسو، نیمگری - قسمی فلچ

**- Tropical Spastic Paraparesis**

په توده (حاره) سیموکی مزمنه پرختلونکی میالویتی چی

**Para-pentyloxyphenol**

دا یو باکتری ضد درمل دی چی په (49-50°C) درجو ذوب کبیری او د (C<sub>11</sub>H<sub>16</sub>O<sub>2</sub>) فورمول لری

**Parapertusis**

حاده تنفسی ناروغی ده چی د کلپنیک له پلوه د کمزوری توخلی سره د توپیر ور نده او عامل یا **Bordetella Parapertussis** دی

**Paraphasia**

یو ڈول افازی (Speech Disorder) چی په هغه کی ناروغ

ناسم کلمات (Word) یا **Phrase** یا **Wrong Sound** ادا کوی یا له بی معنی کلماتو (Word) یا ترکیبونو خخه گتھ اخلي د لیدل شوو یا لمس شوو شیانو نومونه په یاد نشی راول لای

**- Choreic Paraphasia**

د ناسمو کلیماتو سره یوچائی بی معنی جملی او کلمی خرگندولو پارافازی ناروغی .

**Paraphemia**

د **Paraphasia** په اندول

**Para-Phenylenediamine**

دا یو ڈول کمیاوی عضوی بی رنگه کریستالی مرکب دی چی د (C<sub>6</sub>N<sub>2</sub>H<sub>4</sub>) فورمول لری د هو او رنبا په ور اندي توورنگ غوره کوی او په (147°C) درجو کی ذوب او (267°C) درجو خوتیبری د اتموسفیری اکسیجن سره مخامن کبدو سره سم

اکسیدایز کېږي په (الکھول او ایتر) محللونو کې متحل ماده ده او د پوستکی شدید مخوش دیه رنگ جوړولو صنعت کې او تحلیلی کمیاکې کارول شی او د پنامه هم یادېږي.

### Paraphia

د لامسي د حس انحراف.

### Paraphilia

يو دول روحي- جنسی اختلال چې په هغه کې ناروغې په خان یا جنسی شریک پوري د اړونده شیانو په لوري شدیده جنسی لبوالتیا لري.

### Paraphilic

د اړوند صفت (Paraphilia).

### Paraphimosis

دا يو دول یورولوژیک ناروغې ده چې پکې د قصیب د حشفي پوبن پوستي د خلف لوري ته کش او رترکت شوبوی او بېرته د حشفي لوري ته نه ارجاع کېږي چې کله ناکله د سُنت کولو (Circumcision) ختنې عملې ته اړتیا پربوزی.

### Paraphrasia

د (Paraphasia) په انډول.

### Paraphrenia

دا يوه روانپوهني پوري تولې اصطلاح ده چې پکې ناروغ د روانې - روحي ستونزو له امله د هذیاناتو پرته د شدید دول شخصیت تخریب څخه لري.

### Paraplasm

غېرنورمال وده ، د (Hyaloplasm) په انډول.

### Paraplastic

د (Paraplast) اړوند صفت.

### Paraplectic

د (Paraplegia) په انډول.

### Paraplegia

د بدن دملا برخې څخه بشکته یا د بشکتنيو اندامونو پېښو برخو فلچ چې د نخاع د جروحاتو له امله پېښېږي.

### Paraplegic

هغه خوک چې د پېښو د اندامونو فلچ ولري ، د (Paraplegia) اړوند صفت.

### - Paraplegic Center

د پاراپلیجیک ناروغانودرملنې اړوند روغتیائی مرکز.

### - Paraplegic Patient

د پاراپلیجیک په ناروغې اخنه کس.

### Parapoxvirus

د زهر لرونکو ویروسونو څخه یو دول دی چې د (Disease) او د پاراواکسینېز (Paravaccinase) ناروغې لاملونه هم پکې وندې لري.

### Parapraxia

بې منطقه چلنډ ، د خانګړې حرکتونو په تر سره کولو کې ناتوانې.

### Parapraxis

د حافظې د بهير لنه مهالي ودر بدنه یا ذهنې ګډوډي چې د ژېپی د لپزېدو په بېهوي د غه چاره د خینورانې فرضیو له مخې د بې شعوری تحریکونو او اپیکو له امله منځ نه راخې.

### Paraprofessional

هغه خوک چې د متخصص پرڅای د مرستیال دنده ولري.

### Paraprotein

نورمال یا غېرنورمال پلازمائي پروتين چې په پتولوژیک حالت کې په زیات پیمانه شتون لري نن ورخ ددي کلمې پر خای (M-Component) اصطلاح په خای پکارېږي.

### Paraproteinemia

د وینې په بهير کې د پارا پروتینونو سوېي لوروالې د پلازماسلونو دیسکاربیزیا.

### Parapsis

د (Paraphia) په انډول.

### Parapsoriasis

د پوستکی یو لړ اریترودرمی ناروغې چې پکښې نفلس ورکونکې ماکولونه-پاپولونه شته والې له اړی په وړاندې مقاومت خرګندوی لکه د پسوریازس (Psoriasis) په انډول او ورته بنه ولري.

### Paraquat

د ډای پیرېډیلیوم زهرجن مسموم کونونکې چې دای کلورايدی او دای میتايل سولفیتی مالګه یې د بناټ وژونکې پتوګه پکارېږي ، لور غلضت یې په (پوستکی سمی تحریکی ، وجدونکې او د نوکانو د ماتېدو او لویدی لامل ګرځی).

### Pararosanilin

يو قلوي (بېزی) رنګ ، د ترای فینایل مبنان یو مشتق

دئ د [Hoc(C<sub>6</sub>h<sub>4</sub>n<sub>2</sub>)<sub>3</sub>] فورمول لری چې د بیزی فوشین له اجزاو خخه شمبل کېږي.

### Pararrhythmia

د Paracystole په انډول.

### Parasexual

د غېرجنسی پېښو په واسطه تر سره شوی لکه په لبراتوار کې د سوماتیک حجر و هایپریدی جنیتیکی خېړنه.

### Parasite

پرازیت، <sup>①</sup> مفت تغذیه کونکې حیوان ، <sup>②</sup> هغه ژویی با نبات چې د بل ژوندي موجود د بدن دته یا پر سر ژوند کوي او له هغه خخه ګته اخلى، <sup>③</sup> د غېرمتاظر نښتنو غبرګ يا دوګونو کوچنۍ او نیمګوکې هد چې له نښبلدلي خای سره تړاولري.

#### - Ameobic Parasite

آمبیک پرازیت. انتامیووا ھیستولایتیک پرازیت.

#### - Helmthic Parasite

د چینجې ښې لرونکې پرازیت.

#### - Malaridial Parasite

د ملاریا پرازیت، پلازمودیم ملاریا.

#### - Obligatory Parasite

هغه ژوپی پرازیت چې د خپل ژوندي پاتې کېدو لپاره په خپل کوربه پورې کاملاً تړلې وي، اجباری پرازیت.

### Parasitemia

په وينه کې د پرازیتونو شتون لکه د ملاریا پرازیت.

### Parasitic

د Parasite اړوند صفت.

### Parasitism

هغه ګد ژوند چې په هغه کې یوه دله (گروپ) د بل یوه پر ضد

کارکوی خود هغه له شته والي پرته ژوند نه شی کولاهی، په پرازیت پورې تړې منځ ته راغلې اتنا ناروغې.

### Parasitogenic

له پرازیتونو سره په تړاو کې، پرازیت منځ ته راړونکې.

### Parasitology

پرازیتولوژۍ، د پرازیتونو او د هفوی خخه د منځ ته راغلو ناروغې پېژندنې، درملنې اړوند خېړنو علم.

### Parasitotropic

د پرازیتونو په لورې لېوالتیا.

### Paraspadias

هغه ډول ولادي ناجورتیا چې په هغه کې د متیازو لاري سورې د جنسی آلي په خنګ کې پرانیستل شویو.

### Parasuicide

د داسې خان مسومولو یا خان وژنې له لاري د خان وژنې هڅه چې د وژلو په موخه نه تر سره کېږي.

### Parasympathetic

پاراسیمپاتیک عصب اړوند صفت.

#### - Parasympathetic Division

د پاراسیمپاتیک عصب خانګه یا ویشل شوې برخه.

#### - Parasympathetic Functions

د پاراسیمپاتیک عصب دندی اوظيفي.

#### - Parasympathetic Nerves

د پاراسیمپاتیک عصبی رینې.

#### - Parasympathetic Nervous System

د پاراسیمپاتیک عصبی سیستم چې یو خود مختاره عصبی جهاز دی او د (زې) د سرعت کښت، د کولماو غدواتو فعالیت، د معصراتو د استرخا، لپاره مسؤول د او داد سیمپاتیک عصبی سیستم سره په

ګډه اوتونومک عصبی سیستم (Autonomic Nervous System) منځ ته راړو په.

#### - Parasympathetic Response

د پاراسیمپاتیک عصبی سیستم غیرګون (خواب ورکول) د پارې دنډو په وړاندې.

#### - Parasympathetic Stimulation

د پاراسیمپاتیک عصبی سیستم تنبه یا پارې دنډه.

#### - Parasympathetic System

د پاراسیمپاتیک عصبی سیستم:

### Parasympathetic

پاراسیمپاتیک عصب اړوند صفت. د Nervous System په انډول.

### Parasympatholytic

اتې کولینرژیک، پاراسیمپاتیکو لایتیک عصب د اغېزو پېړکون یا د عصب د انتقال بلک، (پاراسیمپاتیکو

لایتیک) عصب

اړوند صفت.

### Parasympathomimetic

پاراسیمپاتیومیمیتیک عصب، د یوې برخې د پاراسیمپاتیکی عصب اتبهی تحریک، همدهه راز هغه عامل

Drug or Agent] چې د ډول اغېزې پېښوی اړوند

پروسه ګنل کېږي.

**- Parasympathomimetic Drug**

د پاراسیمپاتو میمیتیک پر عصب باندی اغیزی بنندونکی درمل یا توکسین، سمی موادچی پر [Parasympathetic] باندی د یوه تنہی [Nervous System (PNS)] کوونکی فکتور پواسطہ عمل تر سره کوی دا کپیاوی مواد تو کولینزجیک درمل هم واپی ٹکھے چی استایل کولین یو دول نیوروترانسمیتر دی جوی د (PNS) پدریعه پکار ورل کپری .

**- Parasympathomimetic Substance**

د پاراسیمپاتو میمیتیک مواد .

**Parasynaps**

د (Parasynapse) په انډول .

**Parasynapsis**

د بیولوژی له پلوه د کروموزمونو ھنگ تر ھنگ یو بل سره واقع کبدنه د پیوستون او یووالی لری د (میویوزس) په وشنہ کی .

**Parasynaptic**

د (Parasynapse) اړوند صفت .

**Parasystematic**

د سیستم تر اغیز لادی، د سیستم په اوپردو کی توسعوی حالت دی چې دا اکثراً طبی خانگه کی پکار ورل شی، د سیستم سره شاخووا کی تراو .

**Parastole**

د زړه دوہ محراقونو تداخل چې هر یو یې تر خان پوري په خانګوی سرعت باندی د زړه تکانونه تولیدوی او د زړه د بی نظمی (ارتبیا) لامل گړئي .

**Parastolic**

د (Parastole) اړوند صفت .

**- Parastolic Beat**

د پاراسیستول اړوند تکان (بضان) چې د زړه بی نظمی خرگندوی .

**Parataniwha**

د نیویلاند (New Zealand) په هبود کی نبات دی چې د سری گلابی پانی لری او طبی نبات بلل شی .

**Paratarsium**

دا یوه اصطلاح ده د هغه نسجونو لپاره پکار ورل شی چې د (Tarsus) تر ھنگ واقع دی .

**Parataxes**

د (Parataxis) په انډول .

**Parataxia**

د (Parataxis) په انډول .

**Parataxic**

د (Parataxis) اړوند صفت .

**- Parataxic Distortion**

دا یو دول اظطراب دی چې د درک او قضاؤت حالت پکی مختل کېږي او د یو چا شخصی اپیکې پکی خرابوالی مومی .

**- Parataxic Mode**

دا د وروکتوب دوری اړوند د درک او قضاؤت اختلال دی چې ماشوم یې د محبط په وړاندی ترلاسه کوي او بنای په خینوکسانو کې ترخوانی پوری دوا و مومی .

**Parataxis**

دا هم د روانی - روحی نارو غیو په لپ منځ نه راتلونکی اعراض دی چې پکی (هجاکانی او فقری) پرته له ارتباټه او همغري، خخه ناروغ په کار ورپي . همدارنګه د سایکولوژی له پلوه د شخصیت او نظریي اړوند اغښناکه حالت دی چې د نارو غانو اهمیت په تولنه کې متضرر کوي .

**Paratendon**

د سست منضم انساجو (Loose Connective Tissue) دکون د مخ په برخو کې چې تیندون لري خو آزادانه خوچښت ته اجازه ورکوي او دا برخه د تیندونی پوښن لرونکی ندي، د (Paratenon) په انډول .

**Paratenes**

د یوه پرازیت تبرېدنه د یوه یا دوہ کوریه خخه چې د پرازیت په حیاتی سیکل تکمیل باندی کومه خاصه اغښه نه پربیاسی .

**Paratenic**

د (Paratenesis) اړوند صفت .

**- Paratenic Host**

د پراتینیزس اړوند کوریه ، د بیولوژی له مخی یو حیوان یا نبات چې پکی د دنه بل ژوپی (Organism)، ژوند کوي ، په طب کی ورته کرل شوی نسج یا غری (Transplanted Tissue) با (Organ) منونکی وائی .

**Paratenon**

د (Paratendon) په انډول .

**Parathelioma**

پاراتیلوما تومور ، د (Interstitial Edometriosis) په انډول .

**Parathene**

د درانه وزن لرونکی هر دله هایدروکاربن چې د ملين غورو خخه پلاس راخي .

**Paresthesia**

د پاراتایراید هورمون آزمایښت.

**Parathion**

حشره وژونکې کېمیاوی مرکب دئ چې بې رنگه، بې بویه خاصیت لرى په انسانانو او حشراتو باندى ڈپر شدید مسموم کونکى اغېز لرونکى زېر بخنه مایع ده چې د **Cahionosps** فورمول لرى.

**- Parathion Poisoning**

د پاراتایون سمي مواد.

**- Parathion -methyl**

د پاراتایون میتاایلین لرونکى سمي مواد.

**Para-tert-butylphenol**

دا یو ڈول کېمیاوی سنتنی ته ورته کریستالی مرکب دئ چې د  $[CH_3]_3CC_6H_4OH$  فورمول لرى او په  $98^{\circ}C$  درجو كې ذوب خوتیرې په (کلهول او ایتن محللونو كې منحل ماده ده او د **Varnish** او **Lacquer Resins** تولید موټر غورو (تبلو) په جورولو صنعت کې ثبات ساتنې په موخه کارول شى.

**Parathuramminacea**

د کورنى سره په تراو کې یو خانګړې دله ده.

**Parathormone**

د پاراتایراید غدي کې جو پيدونکى او آزاد بدنکى هورمون چې ويني بهير ته راتوتېرې او فاسفورس او کلسیوم تنظیم، نیورو مسکولار تبهات او ويني علقة کبدنه تنظیم کوي.

**Parathymia**

نایپیداری، بدخوبی کول، لنده مهالي او لحظوی ناوره مخالف خوى او چلندا.

**Parathyrin**

د پاره سودا گریز نوم دئ.

**Parathyroid**

د پاراتایراید غده.

**- Parathyroid Adenoma**

د پاراتایراید غدي سليم ڈول ادینوما تومور چې د وظیفوی پلوه فعل دئ.

**- Parathyroid Glands**

د پاراتایراید غده.

**- Parathyroid Hormone**

د پاراتایراید غدي افرازوونکى پېښتاید هورمون چې لنده نښه بېس (PTH) ده، **Parathyrin**، **Parathormone**، په اندول.

**- Parathyroid Hormone Test**

د پاراتایراید هورمون آزمایښت.

**- Parathyroid Hormone-Related Peptide**

د پاراتایراید هورمون اپوند پېښتاید.

**- Parathyroid Hormone-Related Protein**

د پاراتایراید هورمون اپوند پروتئین.

**- Parathyroid Osteitis**

د پاراتایراید هورمون اپوند د هدوکو د اوستیت ناروغى.

**- Parathyroid Scan**

د پاراتایراید هورمون اپوند کننې او آزمایښتونه ترسره کول.

**- Parathyroid Squeeze Test**

د پاراتایراید هورمون اپوندتر فشار لاندې کننې او آزمایښتونه ترسره کولو کېنلا.

**- Parathyroid Tetany**

د پاراتایراید هورمون تېتانى.

**Parathyroid-**

د یو مختارې دئ د پاراتایراید غدي معنی لرى.

**Parathyroidectomy**

د پارا تایراید غدي غوشولو جراحى کېنلا.

**Parathyroiditis**

د پارا تایراید غدي منتشر التهاب.

**Parathyroidoma**

د پاراتایراید غدي تومور.

**Parathyroids**

د پاراتایراید غدي د افراز ا عصارى اپوند مواد هورمون.

**Parathyropathy**

د پارا تایراید غدي ناروغیو لپاره اپوندغېر وصفی اصطلاح ده.

**Parathyroprival**

د پاراتایراید د دندي **Hypoparathyroid**، په اندول، د پارا تایراید د دندي کمبنت ته ويل شى.

**- Parathyroprival Tetany**

د پاراتایراید د دندي کمبنت له امله تېتانى ناروغى ته ويل شى.

**Parathyrotropic**

د پارا تایراید غدي نسج لورې ته لپوالتيا.

**Paration**

دا یو ڈول کېمیاوی عضوی مرکب دئ چې د  $C_{10}H_{14}NO_5PS$  فورمول لرى مالیکولی وزن بېس  $27.291^{\circ}C$  دئ او په  $120^{\circ}C$  درجو كې ذوب او کې خوتیرې په (اویو) محلل کې منحل ماده ده.

**Para-toluenesulfonic acid**

دا یو دول کہمیاوی عضوی بی رنگہ سمی کریستالی مرکب دئی چی د [CS<sub>2</sub>:H<sub>2</sub>O] فورمول لری او په (107°C) درجو کوي ذوب او خوبی په (اویو، الکھول او ایت) محلونو کي منحل ماده ده او د پوستکی شدید مخرش دئی په رنگ جو پولو صنعت کي او تخلیلی کہمیاکی کارول شی.

**Paratonia**

ڈبر قوت لرونکی، ڈبر مقویت لرونکی. غیر ارادی فعل حرکتونه چی د منفعله حرکتونو په وپاندی حرکت زیاتوالی مومی چی بنائی د (Forebrain)، منتشر اختلال له املہ وی چی د دماغ قدامی شریان د بندبنت له املہ وی دا د (Arteriosclerotic Parkinsonism'—Or Pseudoparkinsonism) پنامہ هم یاد بہری او د (Grasp Reflex) سره مل لیدل کبدلای شی.

**Paratonic**

د اپوند صفت، د بوتانی علم له مختی د یوی بھرنی، تنبی په وپاندی غربگون مومند.

**- Paratonic Movement**

پاراتونیک حرکت، د بوتانی علم کي د تول نبات د بدن حرکتونه چی د بھرنی، تنبی سرجینی (جاذبی، کہمیاوی مادی، تودو خی، نور، برپشننا) په وپاندی منع ته راغلی وی.

**- Paratonic Rigidity**

پاراتونیک شخصی یا تشنج.

**Paratope**

د انتی بادی د مالیکول لپاسه هسپی برخه په سر یو خای چی له انتی جن سره نبلی.

**Paratracheal**

د شزن (توتکی)، تر خنگ.

**- Paratracheal Lymph Node**

د شزن (توتکی)، تر خنگ لمفاوی غده، د عنق (غارپی) برخی قدامی لمفاوی غدی چی په خلفی منصف کی واقع دی او ورته د (علوی او سفلی شزنی، قصبه، شزنی، مری، عقدی) تخلیه کہبی چی بیا وروسته تر هنگ قصبه، منصفی لمفاوی جذعی او صدری قنات ته توئیپری.

**Paratrachoma**

د سترگی د تراخ / او ورته ناروغی. د (Conjunctivitis) په انپول.

**Paratransit Coordinating Council**

د ترانزیت همغیری کونکی شورا.

**Paratrichial**

د وینتہ د بختر خنگ یا د وینتہ د فولیکول په چارپیر کی کوچنی جو پستونه.

**- Paratrichial Cystic Dilatation**

د وینتہ دتر خنگ سیستیک اتساع اکثرد اپوکرین عرقیه غدوانو (Apocrine Sweat Glands)، لپارہ پکار ورل شی چی بنایی غدوی نسخ د ہاپریلازیا سره مل په یا هم نه وی.

**- Paratrichial Sweat Gland**

د وینتہ دتر خنگ غدہ، د (Sweat Glands) په انپول.

**Paratrichosis**

هفہ حالت چی په غبر نورمال توگه په بی خایه موقعیت کی وینتہ لرونکی کتلہ ودہ و مومی.

**Paratrigeminal Syndrome**

د ترایجیمینال عصب پوری ترپی مجموعہ الاعراض ناروغی چی پخپله عصب متضرر شوی نه وی.

**Paratripsis**

① دا یوہ اصطلاح د چی د کتابولیزم کراره کبدو یانہ کبدو لپارہ کاروال شی. ② بی ارزنشتہ خاشی - بوس او گیاہ، تحریشیت.

**Paratriptic**

د تحریشی عامل اپوند (Paratripsis) صفت.

**Paratroch**

په غبر فقاریه (Invertebrate Zoology) علم کی هغه احداد چی د یوہ (Trichophore Larvae) لزوا د مقعد برخه یی چارپیر راتاو شوبوی اپیکہ جو پوی.

**Paratrooper**

د پارتروپونو (Paratroops) یو غری.

**- Paratrooper Fracture**

د بیکتنی طرف (هل) د قصبی ہیڈوکی د پیستال برخی د مالیول سره مل کسر دئی چی دلوپی خند جمپ و ھلو له املہ منع ته رائحی بنایی چی دوارد لورو ته منع ته راشی.

**Paratroops**

په پیادہ عسکری نظام کی د پراشوت اپوند تربیه شوی.

**Paratropia**

پاراتوپیا، د (Schefflera) له کورنی اصله هر یوہ بیلگه چی د چتری ته ورته تل شنہ نبات خخه دئی او ژبر- قهوه یی گلان لری مرکب پانی او بناخ او پنجی لری او سیوری او نوروشیانو په موخه تری کار اخیستل شی، د (Schefflera) په انپول.

**Paratrophy**پاراتروفی ، د **Dystrophy** (په انډول)**Paratuberculosis**پاراتوبرکلوزیس ، نری رنځت ورته ناروغی چې د **Johee's Disease** (په انډول) مایکوپاکتریوم توبرکلوزس له امله نه وي ، د**Paratype**دا یوه بیالوژیکه نمونه اخیستنه د چې په **Taxonomic Group** (تشریحاتو پکاروبل شی).**Paratyphoid**د **Salmonella Typhi** (خخه پرته د سلمونیلا په ټولو ډلو اخته کبدنه).**- Paratyphoid Bacillus**

پاراتایفوئید باسیل.

**- Paratyphoid Fever**

پاراتایفوئید باسیل اړوند منځ ته راغلې تبه.

**- Paratyphoid Nodule**

پاراتایفوئید باسیل له کبله د نوډوا منځ ته راتک.

**- Paratyphoid Vaccine**

پاراتایفوئید باسیل د نارغیو په وړاندې د معافیت واکسین.

**Paratyphlitis**داد دوه کلمو **Para + Typhlos** (Para + Typhlos)، خخه منځ ته راغلې او هغه التهاب بلشی چې د سیکوم کولمې او اپنډکس برخې د چارپېر برخې نسج پورې اړوند وي. د **Perityphlitis** (په انډول).**Paraumbilical**د نامه د غوتې په شاوخوا یا چارپېر کې برخې پوري اړوند ، د **Paraumbilicus** (په انډول).**- Paraumbilical Incision**

د نامه غوتې په شاوخوا کې جراحی شق یا خیرل.

**- Paraumbilical Lump**

د نامه غوتې په شاوخوا کې کتله.

**- Paraumbilical Mass**

د نامه غوتې په شاوخوا کې کتله و غوتې.

**- Paraumbilical Vein**

د نامه غوتې په شاوخوا کې ورید.

**Paraurethral**

د احیلیل په شاوخوا کې.

**- Paraurethral Cyst**

د احیلیل په شاوخوا کې د سیست منځ ته راتک.

**- Paraurethral Gland**

د احیلیل په شاوخوا کې غده.

**- Paraurethral Incision**

د احیلیل په شاوخوا کې جراحی شق اخیرنه ترسه کول.

**Parauterin**

د خلانځې (رحم) شاو خوا برخه.

**Paravaccinia**

د غوائي د ټناكې په خبر.

**Paravaginal**

د مهبل د شاو خوا نسجونو اړوند.

**Paravaginitis**

د مهبل د شاو خوا نسجونو التهاب.

**Parazone**

دهغه سپینو پتیبو خخه هره یوه چې د غابن په عرضانی

قطع کې د تورو پتیبو په منځ کې پرتی دی.

**Paregoric**د پودر شویوا (پینو ترباک) ، **Anise Oil** (بنزوک اسید، کافور) رقيق

شویوا (کھولو، کلایسرن) یو مخلوط چې په خانګړی دول په شنس ناستي د اشتدادی حرکتونو د مخیویو لپاره پکارېږي.

**Parenychyma**

د یوه غړی ضروري او وظيفوي عنصرونه (جوړ نسج) چې

دهغه له ستیروما شبکې خخه د تشخيص کبدو وړ دي.

**Parenychymal**د **Parenychyma** (پاروند صفت).**Parenteral**

د هضمی تیوب له لارې خخه پرته د (تحت الجلدی، داخل العضلي، وریدي او نورو) له لارو خخه درملو زرق کول.

**- Parenteral Injection**

پرترال پېچکاري.

**- Parenteral Fluid**

پرترال د مایعاتو تطبيق.

**- Parenteral Feeding**د **Parenteral Nutrition** (پاروند نړۍ) په انډول ، زرقى پرترال تغذی.**- Parenteral Nutrition**

پرترال يا د زرق له لارې تغذی.

**- Parenteral Therapy**

پرترال درملنې.

**- Parenteral Treatment**

پرترال له لارې د نارغیو درملنې.

**Parepididymis**د **Parapididymis** (په انډول).**Paresis**

د لېشتد لرونکې او نیمکړې فلچ ، د

<b>Paretic</b>	د (Paresis) اړوند صفت	<b>Parietotemporal</b>	جداری-صدغی، د کوپری د جداری او صدغی (تېک) هدوکو اړوند.
<b>Paresthesia</b>	کرخت توب، د حسیت کمینت، د پوستکی برخه کې د مېږی کېدنه غږو د فکشی چارو د تدریجی فقدان د پرمختلونکی دایمنشیا او عمومي فلنج لامل ګرځی.	<b>Parietotemporal Suture</b>	جداری-صدغی درز.
<b>Paryline</b>	د هغه مونو اmino اکسیدیز انزايم نهی کوونکی چې د هایدروکلورایدی مالګه بېنه یې د وینې لور فشار درملنه کې پکار ورل شی.	<b>Parity</b>	هغه مېرمن چې ژوندی، ماشوم دنیا ته زبروی، یوشان والې، زیات ورته والې.
<b>Paries</b>	د یوه غږی یا یو جوف جدار (ډواں).	<b>Multy Parity</b>	د ټپک د پارکینسون ناروغی (Parkinsonism)، اړوند صفت، د پارکینسون ناروغی.
<b>Parietal</b>	جداری، د (Paries) اړوند صفت، د یوه غږی یا یو جوف جدار (ډواں) پورې تپاو کې، د کوپری د پاریتال هدوکی ته نېړدې پروټوتا په هغه پورې اړوند.	<b>Parkinsonian</b>	د پارکینسون ناروغی (Parkinsonism)، اړوند صفت، د پارکینسون ناروغی.
<b>Parietal Bone</b>	په کوپری کې د پاریتال هدوکی.	<b>Parkinsonian Disease</b>	د پارکینسون مجموعه الاعراض یا سندورم.
<b>Parietal Peritoneum</b>	د ګېډۍ جداری پریتونیوم طبقه.	<b>Parkinsonian Syndrome</b>	د پارکینسون سره پېژندل شی.
<b>Parietal Pleura</b>	جداری پلورا.	<b>Parkinsonism</b>	د نیورولوژیک اختلال تو یو ډله ناروغی چې پکی عضلي شخني (ریجهیتی) او رعشوی (پېډنه، تریمور) لبو تحرکیت سره پېژندل شی.
<b>Parietofrontal</b>	د کوپری کې د پاریتال او جبهی هدوکی، جداری-جبهی.	<b>Arteriosclerotic Parkinsonism</b>	د (Pseudoparkinsonism) په اړوند.
<b>Parietofrontal Suture</b>	جداری-جبهی درز.	<b>Pseudoparkinsonism</b>	هغه ډول پارکینسونیزم ناروغی چې د دماغ د قدامی شريان د اپرسکلروتیک انسداد / بندبنت له امله پېښېږي.
<b>Parieto-occipital</b>	جداری-اوکسیپیتال، د کوپری د جداری او اوکسیپیتال (تاړاک) هدوکو اړوند.	<b>Paroccipital</b>	د اوکسیپیتال هدوکی تر خنګ.
<b>Parieto-occipital Suture</b>	جداری-اوکسیپیتال درز.	<b>Paramomycin</b>	هغه وسیع الساحه اتسی بیوتیک چې د Streptomyces Rimosus Paramomycinus جنسونو خڅه لاس ته راخی او د سولفیتی مالګو خڅه یې د آمېب ضد مادې پتګه کارول شی.
<b>Parieto-occiput</b>	جداری-اوکسیپیتال.	<b>Paronychia</b>	هغه التهاب چې د لاس د نوکانود شاوخوا نسجونو چینونه نیسي
<b>Parietoparital</b>	جداری-جداری هدوکی.	<b>Paronychial</b>	د (Paronychia) اړوند صفت.
<b>Parietoparital Suture</b>	جداری-جداری درز.	<b>Paro-ophoron</b>	هغه پېچلې او تاوراتاو تیوبونه چې د مېزوپالپینکس د طبقو په منځ کې د کوچنیو ګروپونو په بې شته والې

لری. دغه تیوبونه تل نه وی او د مبزوونفرونوند افرازی  
برخوپاتی شونی خرگندونه کوی.

### **Parophthalmia**

د سترگکی د شاو خوا منضمی نسخ التهاب.

### **Parochidilium**

د یوی یا دواړه مرغېږو (خصیو) بې خایه توب حالت.

### **Parosmia**

د بوئیولود احساس اختلال دی.

### **Parostosis**

د پریوستی د بهرنی. نسجونو هدوکیز کېدنه.

### **Parotid**

پاروتید، غوربه نبدي، د پاروتید غده.

### - Parotid Gland

د پاروتید غده چې لړی تولیدوی او د غارې برخی د تر زامنی او غوره لاندې موقعیت لري.

### **Parotiditis**

د پاروتید **Parotitis**، په انډول.

### **Parotitis**

د پاروتید غدي التهاب.

### - Epidemic Parotitis

اندیمیک پاروتایتس، اوریون.

### **Parovarian**

د هګی خالی (تخدان) ترڅنگ، د **Epoophoron** سره په تراوکی

### **Paroxetine**

د انحطاط ضد درمل چې د سیروتونین پراغبزو ته په ماغزو کې او بد پدنې وربخښي.

### **Paroxysm**

د یوی ناروغۍ د نښو نښانو سمدلاسه او نابیره شدت موندل یا ناخاپه بابړې، شخصي یا تشنج، نوسانی حالت.

### **Paroxysmal**

د **Paroxysm**، اړوند صفت.

### - Paroxysmal Disease

پاروکسیزمال ناروغۍ.

### - Paroxysmal Dyspnoea

پاروکسیزمال ذیق النفس، هغه حمله چې د شپی له خوا د سالندي لامل ګرځی او د زړه د احتقانی عدم کفایي له امله وی.

### - Paroxysmal Fever

پاروکسیزمال تبه، نوسانی تبه.

### **- Paroxysmal Tachycardia**

پاروکسیزمال تاکی کارډیا، د **Nodal Tachycardia** په انډول.

### - Paroxysmal Syndrome

پاروکسیزمال سندروم.

### **Parrot Disease**

د پسیتاکوزیس **Psittacosis**، ناروغۍ په انډول.

### **Parous**

د زېروونکې بنځی اړوند صفت.

### **Pars**

یوه برخه، د دیش یو قسمت، بخش، ونډه، نابشپه.

### - Pars Mastoidae Ossis Temporalis

د تیمپورال (صدغی) هدوکی د مستیوئید برخه چې نامنځنه برخه ده او د هغه ترشا پرته ده.

### - Pars Petrosa Ossis Temporalis

د تیمپورال (صدغی) هدوکی د د پتروزا برخه چې داخلی غوره پکې پروت دی او د کویرې په قاعده کې واقع ده.

### - Pars Palana Corporis Ciliaris

پاڼه ائیزه پاڼه، د پاڼه ائیز جسم نری - نازکه برخه.

### - Pars Planitis

د پاڼه ائیز جسم د بنویه برخی ګرانولوماتوز اوئیت.

### - Pars Squamosa Ossis Temporalis

د تیمپورال (صدغی) هدوکی د صدقی ډوله پورتنی مخکنې برخه.

### - Pars Tympanica Ossis Temporalis

د تیمپورال (صدغی) هدوکی هغه برخه چې د غوره د بهرنی سوری قدامی او لاندېنی جدارونه او د خلفي جدار یوه برخه.

### **Parsus**

د **Pars**، اړوند صفت. برخه ائیز، د قسمت اړوند.

### **Part**

برخه، ونډه، د ماشین پرزه، خوا، لوري.

### **Partake**

په درملنې کې برخه اخیستل، په خوروکې ونډه اخیستل.

### **Partial**

یوه برخه، قسمت، پلوی، طرفدار، غرضي، قسمی، نابشپه، ناتمامه، ناکامله، نيمه کاره، ناقصه، جزئي.

### - Partial Amnesia noun

قسمی ډول د بادبست او حافظلي له منځه تلل چې پېښي يا نومونه هېړول کېږي.

### - Partial Deafness

ناقصه ډول کونوالې.

**- Partial Denture**

د غابنوونو قسمی ڈول سیت (Set) چې پکي یو شو غابنوونه تبدیل وئی.

**- Partial Gastrectomy**

قسمی (ناشپړه) ڈول د معده غوشلو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Partial Hepatectomy**

قسمی ڈول د کبد د غوشلو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Partial Hysterectomy**

قسمی ڈول د رحم (خالنځی) د غوشلو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Partial Mastectomy**

قسمی (ناشپړه) ڈول د تیبیونو غوشلو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Partial Nephrectomy**

قسمی ڈول د پنسټورګي (بډوپی) د غوشلو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Partial Pancreatectomy**

قسمی (ناشپړه) ڈول د پانکراس غدي غوشلو جراحی عملیات کړنلاره.

**- Partial Thickness Burn**

د پوستکې ناشپړه ضختامت ڈول سوځیدنه، د (Thickness Burn) په انډول.

**- Partial Vision**

قسمی (ناشپړه) ڈول د لیدني (رویت) ورتیا او توان لری چې نشي کولای په کامله توګه هرڅه ګوری.

**Partiality**

لوری، طرفداری، د یو چا خواته ودر بدل.

**Partially**

نا بشپړه ڈول، په یوه برخه کښې طرفداری، په ڈول.

**- Partially Deaf**

نا بشپړه ڈول کونوالی، چې لره اندازه غواړ بدلاي شي.

**- Partially Paralysed**

نا بشپړه ڈول فلچ، ناکامله ګوزن.

**- Partially Sighted Register**

د هغه کسانو لیست چې ضعیف لید لری او کامل روندوالی نلري چې خانګړې سرویس ته اپتیا لری.

**Participant**

برخه اخیستونکی، ګډونوال.

**Participate**

د یوه انانډومیک جوړښت کې برخه اخیستل، ګډون کول.

**Participation**

ګډون، برخه اخیستنه.

**Participant**

ګډونوال، په تعامل يا پروسې بشپړولو کې ګډون کوونکې عامل.

**Particle**

د مادي یوه کوچنۍ ذره، انډک برخه، پارچه، ټوته، بخرکې، خاشه.

**- Dane Particle**

د بې ھیپاټیت (HBs)، ویروسی ذره چې سالمه وئی.

**- Elementary Particle's of Mitochondria**

دندہ یې کلب (Club) ڈوله کوچنۍ ګن شمېر ګرانولونه چې ګردی سرونه لرى او د مايتوكاندريا له داخلي غشاً سره نښتي بنې لرى.

**- Viral Particle**

د (Virion) په انډول.

**- Virus Particle**

د (Viral Particle) په انډول.

**Particular**

خانګړۍ، خاص، جلا، بیل خانګړ توب، جلاوالي.

**Particularize**

خانګړۍ کول، خاسول، بیلول: تشريح کول، خانګړې کیدل، ګنل.

**Particulate**

1. د ڈراتو خخه منځ ته راغلې جوړښت او توکی اړوند،  
2. له بیلابلو ڈراتو خخه منځ ته راغلې.

**- Particulate Matter**

د لپا اندازه دراتو خخه جوړ چې خانګړې اندازه نلري معمولاً د کاربن اړوند چې په ھوا کې د ککړتیا اړوند چې د استما پېښه کې رول لرى.

**Partly**

نا بشپړ، ناکامل، یوه برخه.

**- Partly Paralysed**

ناکامله پرالیزس.

**Parting**

بیلتون، جلاتوب، بیلوله ویشنې، وندې وندې کول، برخې برخې کول، تجزیه.

**Partition**

وېشل وېش، تقسيم، تجزیه.

**Pertitioning**

په خو برخو باندي وېشل.

**- Gastric Pertitioning**

د ګاسترولپلاستي یو ڈول چې په هغې کې د معده د یوه

کوچنی برخه ساتله کېږي او تر خو ډکبدل بی د مرپشت سیگنانونه واستوی لدی طریقی حخه د ناروغ ډوله چاغښت په درملنه کې کار اخیستل کېږي.

### **Partner**

ملګری، مل، شريك.

### **Parturient**

لنگون، زېړون، د زېړونکي سره په تړاو کې.

#### **- Parturient Canal**

د زېړون اړوند کاثال.

#### **- Parturient Women**

زېړونکي بشخه.

### **Parturifacient**

د زېړون پیل دئ چې زېړیدنې ته اساتیا منځ ته راډۍ لکه هغه درمل چې زېړیدنې ساده کوي.

### **Parturiometer**

هغه وسیله چې د رحمى کاثال د عضلاتو د انتباشتونه توګان د اندازه کولو لپاره پکارېږي.

### **Parturition**

زېړون، لنگون، ولادت کول، هغه عمل يا بهير چې د یوه ماشوم په زېړيدوسره پای ته رسېږي.

### **Party**

پلوی، لنګه نیول، طرفدار، ملګری، ملګرتیا، یوه اندازه، یوه برخه، یوڅه قسمًا، ګوند، حزب، میلمستیا.

### **Parulis**

د اوريو سب پريوستي دانه / خراج يا (Gumboil).

#### **-parus**

دا یوروستاري دئ او د (زېړونکي بشخه) معنی لري.

#### **-Multiparous**

څوڅله زېړونکي بشخه.

#### **- Primiparous**

پوښي (لومړي) خله زېړونکي بشخه.

### **Parvicellular**

د کوچنیو حجرو خخه جور.

### **Parvoviridae**

پاروویروسونه، د (DNA) لرونکي ویروسونو کورنې چې

د رشتوی خطی (DNA) جینوم لري او د (Parvovirus)

او (Dependovirus)، دوه جنسونه پکې شامل دي.

### **Parvivirus**

د (Parvoviridae) کورنې اړوند ویروس دئ چې تي لرونکي او الوتونکي مرغان اخته کوي.

### **Parvivirus**

د (Parvoviridae) کورنې اړوند ویروس دئ.

#### **PAS**

د (Para-Aminosalicylic Acid)، لپاره لنډه نښه .  
۵۵

### **Pascal**

په (SI) سیستم کې د فشار واحد چې په متر مربع سطحه باندې د یوه نیوتن قوي خخه عبارت دئ او لنډه نښه بی (Pa).

### **Paschen Bodies**

هغه ذرات چې په پوستکی ناروځی، د (Smallpox)، کې واقع کېږي دا اصطلاح لومړي، خل د جرممنی پتولوژست (Enrique Paschen، 1860-1936) کالونو کې شرحه شوه.

### **Pass**

پورې وته، اوښتنه، تپریدنه او اطراح لکه د (غولو، متیازو اونرو بېکاره تولیداتو، خورې دنه، بریالیتوب، پاس (اجازه لیک). غانې، بند، کندیو.

#### **- Pass Away**

داسي یوه اصطلاح ده د مړینې ویلو خخه مخنيوی کوي او د هغې پرڅای استعمالېږي.

#### **- Pass Faeces**

د غولو (غابطي موادو) اطراح.

#### **- Pass Urine**

د متیازو (ادرار) اطراح.

### **Passable**

د تپریدوور، د اوښتو وړ، د خورې دو وړ.

### **Passage**

تپریدنې، د تپریدنې لاره، د تپریدو کاثال. نړۍ ګودر يا لاره د بدنه دننه جوړښتونو کې، د فاضله موادو (متیازو، غولو) تپریدونکي حالت، د یوې وسیلې تپرول د یوه جوف دننه، هوائي لارلکه شزن او قصبات، چې سړو ته هوایتپروې.

### **Passenger**

اعتلان، د زېړون پرمهال زېړیدونکي ماشوم، مسافر.

### **Passer**

تپریدونکي.

**Passionate**

قار ، غضب ، قهر ، غوصه ، هیجان.

**Passionless**

سور، دسرپی سینی خبتن، بی مینی.

**Passive**

زغمونکی، گالونکی، متتحمل صابر، غیر فعال.

**- Passive Activity**

غیر فعاله فعالیتونه.

**- Passive Immunity**

منفعله معافیت چې د مور د رحم يا د انتی توکسین زرق له لاری منځ نه راخی.

**- Passive Movement**

غیر فعاله حرکتونه.

**- Passive Smoker**

هغه خوک چې خپله سگرت نه خکوئ خود نورو کسانو خښاک دود د هغه سپرو ته ورنزوی.

**- Passive Worker**

غیر فعاله فعالیت کونکی.

**Pass on**

يو چاته ناروغۍ پېښول لکه د مور له لوري ماشومانو ته د **Haemophilia** ( ناروغۍ تېرپدنه د. په انډول.

**Pass out**

ضعف کول و بحاله کبدل ، ببهونه کبدل.

**Paste**

خمیره، سرینن، کریم

**Pasteurella**

د ډیمورو اړیک سیپتیسیمیا د پېښونکی د **(Plague)** ناروغۍ عامل **Pasteurella Multocida** ( په ګډون د پرازیتیک ګرام منفی باکتریاګانو یو ډول د **(Pasteurellaceae)** له کورنۍ سره په تړاو کې.

**- Pasteurella Multocida**

د پاستوریلاسی کورنۍ اپوند ګرام منفی باکتریاګانی

**- Pasteurella Pestes**

د پاستوریلاسی کورنۍ اپوند ګرام منفی باکتریاګانی

**Pasteurellosis**

د پاستوریلا کورنۍ اپوند ګرام منفی باکتریاګانو پا اړګانیزمونو اخته کېدنه.

**Pasteurization**

د تودونې او جوشولو کړنلاره، تعقیمونې کړنلاره.

**Pasteurize**

تر هغې درجی د **30min** دقيقه لپاره په **60 °c** پوري ایشول چې مکروبوونه بکښې ووژل شې يا وده بې ودرول شې ، تعقیمول لکه د شیدو خوپول.

**- Pasteurized Milk**

خوتبدلي یا جوش شوي شيدې.

**Past History**

تېره تاریخچه چې د ناروغانو خخه دكتني او بستربدو پرمھال پونسل کېږي او په دوسيه کې رسول کېږي.

**Pastille**

1. یو ډول خوبه جيلی چې درمل لري او زېبنل شې د ستونی درد درملنه کې کارول شې. 2. یوه کوچنۍ کاغذی تویه چې د باریوم (**Barium Platinocyanide**) پواسطه پونسلی ده او د وړانګو سره د مخامنځ کېدو سره سم خپل رنګ ته بدلون ورکوي.

**Pat**

ديو خوک دلاں په کراراه سره خپپره وهنه.

**Patch**

هغه کوچنۍ سيمه چې د خپلې شاو خوا سيمې سره توپير لري ، پاچ ، هغه ماکول چې **3-4 Cm** قطر ولري پاچ یو پول توکر، تویه پتی (دټپ) سره روغول، فيصله کول.

**- Peyer Patches**

د کولمو د جدار اپوند راونلي بیضوی ډوله سيمې چې په واقعیت کې د کوچنېو کولمو په مخاط کې د لمفاوی فوليکولونو یو غونډ دئ او د دفاعي سیستم یوه برخه ده.

**- Salmon Patch**

د **Nervus Falmmeus** (په انډول.

**- Patch work**

له بیلو بیلو تویو خخه جوړونه، له رنګارنګ توکرانو خخه جوړونه.

**Pate**

سر، ککری، کوتۍ، کرکره، جوغه.

**Patella**

رتله ، د زنګون سترګه ، زنګون بند ګردی هلوکې چې د بند قدام کې واقع دی.

**Patellar**

د **Patella** (اپوند صفت.

**- Patellar Reflex**

رتفي عکسه، د رتفې هلوکې اپوند رفلکس (عکسه) چې د

تکان په بنه د زنگون په بند کې د یوه لندي ضربې خخه وروسته منځ نه راخې دا د عصبی ناروغانو په کتنه کې ډبر مهال پکار ورل شی او ورته د (Knee Jerk) نوم هم ورکول شی.

### - Patellar Tendon

د رتفې تیندون د زنگون برخې د رتفې وتر تر زنگون سترګي لاندې.

### Patellectomy

د زنگون سترګي د هېوکى د غوخولو او راویستلو جراحی عملیات کنلاره.

### Patency

واز پاتې شوې حالت، هغه چې په غېر عادي توګه نه وي ترڅو.

### - Patency of the Fallopian Tube

د نفیرونو واز پاتې شوې بنه.

### Patent

پرانیستې، خرګند، پسکاره، جوت، آزاد، غېر مسدو اوړلې، واضح، عام.

### - Patent Ductus Arteriosus

دا یو دول ولادي نیمکې ناروغې ده چې د (Ductus Arteriosus) برخه نه وي ترڅو او وينه پرته لدې چې سړو ته واړپې په دوران کې پاتې کېډو لامل کړئ.

### - Patent Medicine

هغه درمل چې ترجارتی نوم لاندې خرڅېږي پرته له د نوم کاپې ولري د قانون له مخي خوندې دی. د (Proprietary Medicine) په انډول.

### Paternal

پلارونۍ.

### Paternalism

پلارولی، د پلار د کړه وړه او مسؤولیتونو تر سره کولو اړوند چاري.

### Paternity

پلاروالی، پلارتوب.

### - Paternity Test

د پلارولی آزمایښت لکه وینې گروپ او د (Dna) تاکنه.

### Path-

دا یو مختارې دی او د (ناروغې، رنځ، ناجوړیا) معنی ورکوي د (Patho-) په انډول.

### Path(o)-<sup>1</sup>

دا یو مختارې دی او د (لاره، لاری، شبوې، دود) معنی ورکوي.

### Path(o)-<sup>2</sup>

دا یو مختارې دی او د (ناروغې، رنځ، ناجوړیا) معنی ورکوي.

### Pathergic

د (Pathergy) اړوند صفت.

### Pathergy

هغه وضعیت چې د یوې مادې تلقیح یا د یوه تحریک واردول د بل تحریک په پړاندې یو موجود چمتو او بیدار کوي.

### Pathetic

اغیزه ناک، خواشینوونکی، احساسات پاروونکی، غریبور اوستونکی، خوځوونکی، پاروونکی.

### Pathetically

په موثر ډول، په اغیزه ناک توګه.

### Pathfinder

① لارموندونکی، د بولی مجرأ د تنګ خای د معلومولو لپاره آله. ② د غابن په طبابت کې هغه وسیله چې د غابن رسیندو د تګلارو په تاکنه مرسنه کوي.

### Pathless

بې لارې.

### Pathoanatomical

د ناروغو نسجونو د اناټومۍ سره په تراو کې.

### Pathobiology

پتوبیولوژۍ، د (Pathology) په انډول.

### Pathoclisis

د خانګړو زهرو وړاندې خانګړې حساسیت یا د ځینو سیستېمونو یا هېډونو په لوري د ځینو زهرو خانګړې لپواليما.

### Pathogen

پتوجن، د ناروغې پېښونکي عامل يا مایکروارګانیزم.

### Pathogenesis

د ناروغې یا ناروغې دوله حالت پېښونه، د ناروغې د پېښبدنې د پروسې د مېکانیزم خرنګوالي خرګندیدل.

### Pathogenetic

د (Pathogenesis) اړوند صفت.

**Pathogenic**

ناروغونکی، دناروغتیا دمینځ ته راوستونکی  
، ناروغی پېښوونکی عامل اړوند صفت.

**Pathogenicity**

دناروغی پېښونی ورتیا لرل.

**Pathogonomonic**

د یوی ناروغی یا ناروغی ډوله حالت پېښونی  
خانګړی مشخصه چې د هغې ناروغی نبی ته اشاره  
کوي او د هغې په مته پېژندل کېږي.

**Pathologic**

دناروغی په پېژند کلوی پوري اړوند او مریبوټ.

**- Pathological Depression**

د پتالوژیک ناروغیو اړوند انحطاط چې بنائي د خانمرګی  
لامل شي.

**- Pathological Dislocation**

د بندونو د ناروغی له امله وته یا خلخ منځ ته راتګ.

**- Pathologic Examination**

د پتالوژیک کتنۍ اړوند. پتالوژیک آزمایښت.

**- Pathological Fracture**

د هدوکو د ناروغیو له امله کسريا ماتبدنه.

**Pathologist**

دناروغی پېژندونکی.

**Pathology**

پتالوژی دناروغی پېژندنه، رنځ پېژندنه، د طب هغه  
خانګه چې د یوی ناروغی د خرنګوالی او سنجی  
بدلونوون پېژندنې خڅه بحث کوي.

**- Cellular Pathology**

حجری پتالوژی چې د ناروغیو منځ ته راتلو پوري تړلې  
حجر و پېژندنې سره تراو لري.

**- Clinical Pathology**

کلبینیکی پتالوژی، کلبینیکی رنځ پېژندنه، هغه ډول  
کلبینیکی پېښن دل چې پکي سنجی - لبراتواری کتنې ته  
اړتیا پېړوزی

**- Comparative Pathology**

پرتله ائیز (مقایسوی) پتالوژی، یوهول رنځ پېژندنې چې د سفلی  
حیواناتو د ناروغیو په پرتله د انسانی بهړر مقایسه کوي.

**- Histopathology**

هستو پتالوژی، حجری - سنجی پتالوژی. چې د ناروغیو  
منځ ته راتلو پوري تړلې حجر و پېژندنې سره تراو لري.

**- Oral Pathology**

د خولی پتالوژی، چې د خولی د انتو میک جو پېښون کې د  
ناروغیو بدلونوون منځ ته راتلو پوري تړلې او حجری اهل

پېژندنې سره تراو لري

**- Pathology Report**

د ناروغیو د لامل پېژندنې پر بنست رپورټ جوړول.

**- Speech Pathology**

د روختیا پوهنې هغه خانګه چې (غږ، زېږ او خبروټو)  
ناجورتیا ارزونه کوي او ناروغی پېژندنې کوي.

**- Surgical Pathology**

د هغه ناروغیو پېژندنې چې د جراحی له لارې یې د تشخيص او  
درمنې وړ دي.

**Pathomimesis**

خان چې نیول.

**Pathomorphism**

غېر نورمال یا منحرف و بڼې او شکل منځ ته راتګ،  
غېر عادي مورفولوژۍ.

**Pathophysiology**

رنځور ډوله او اختلالی بنه دنده - کار فریولوژۍ هغه  
علم چې د ناروغ غږی د آفت، چې د دندې یا وظیفې  
اړوند ناروغتیا رامنځ ته کړي خېږنې ترسره کوي.

**Pathos**

اغیزه، تاثیر.

**Pathosis**

د ناروغی حالت.

**Pathway**

لار، طریقه، شپوہ، مسیر.

**- Accessory Conducting Pathway**

هغه مايوکاردي الیاف چې انتقاضي سیالی له اذین خڅه  
بطین ته لېږدو خو اذینی - بطینی نارمل هدایتی سیستم  
برخنه ده.

**- Afferent Pathway**

موصله مسیر تګ لوري، هغه اعصاب چې د هغو له لاري  
سیالی (ایپالسو) په خانګړی دول حسی عصبی سیالی د  
ماګزو قشر ته لېږدو.

**- Alternative Complement Pathway**

د کلاسیکو لارو خڅه پرته د نورولارو خڅه د کمپلیmentونو د  
فعالولو تګ لوري.

**- Amphibolic Pathway**

د مېتاپولیکی تعاملونو یوه ډله چې کوچنې مېتاپولیتونه د  
زيات مېتاپولېزم او یا د وروستیو محسولو یا سنتیتیک  
انابولیک تعاملاتو د پربکارسور لپاره چمتو کوي.

**- Circus Pathway**

هغه کړي یا دائره چې د مخ په لوري د تحریکي خپو د تېږدو  
له امله منځ ته راخی.

**- Calssic Complement Pathway**

کلاسیک اپوند کمپلیمنت لای چې د هغه کامپلیمنتونو د فعاللو پاره تکلوری چې ۱-۹-Complements (C9-C1) لري او د اتنې باوي اتنې جن د کمپلکسونو پواسطه په خانګړي ایمیونګلوبولینو هه لري پیلپې.

**- Common Pathway of Coagulation**

په فیبرین د فیبرینوجن د اوښتني او د X-Factor فکتورونو فعال کبدني خخه زېرنده د تحشري (پرنې کېدنه) مېکاتنیزم یوه مرحله.

**- Efferent Pathway**

هغه عصبي جوړښتونه چې د هغه له لاري مغزی سیالی (ایمپالسونه) د کاري غړو عضلاتو یا غدو په لوري استول کېږي

**- Embden- Meyerhof Pathway**

په لاكتیک اسید باندې د ګلوكوز په غېر هو azi بدلون کې د انزاییم غېرګونونو یوه ډله چې د ATP په بنه د انژی د پېښدو لامل ګرځی.

**- Extrinsic Pathway**

هغه مېکاتنیزم چې د نسجی فکتور او اوم فاکتور تر منځ د فعال شوی کمپلکس د جوړ پدنۍ او د یوه ګډ تحشري مسیر د تعامل د القا له لاري تر نسجی صدمې وروسته فیبرین تولیدو.

**- Final Common Pathway**

هغه حرکي مسیر چې د حرکي اعصابو خخه جوړ شوي او له لاري پې د مرکزی برخو پیغامونه محیطی عضلاتو یا غدواتو ته رسپېږي.

**- Intrinsic Pathway of Coagulation**

دنته تحشري لاره ، د تعاملونو هغه ترتیب چې د فیبرین په جوړ پدنۍ پای ته رسپېږي دغه تک لوري د اووم فکتور (Vii Factor) له تماس خخه زېرنده فعاله کبدني خڅه پیل او په ګډ مسیر کې د X-Factor (په فعالدو پای ته رسپېږي).

**- Lipoxygenase Pathway**

داراشبدانوئیک اسید خخه د Hydroxyeicosatetraenoic Acid او Leukotrienes، جوړ پدنۍ پاره تک لاره.

**- Metabolic Pathway**

متیابولیک تکلاره، د انزاییم غېرګونونو او تعاملونو هغه ډله چې یوه ماده په بلې باندې اپوی.

**- Motor Pathway**

حرکي تکلاره ، هغه مرسله تکلاره چې عصبي چې له مرکز خخه عضلاتو ته لپردو.

**- Pentose Phosphate Pathway**

د کاربواهیدرپتونو د متیابولیزم د آمیدن مېړوون (آمیدن مېړوون) د تکلاره خخه یوه مهمه خانګه چې هګزوز اکسیدیز کوي او په پېښو یې اپوی.

**- Properdin Pathway**

د کمپلیمنت د فعالدو تکلاره.

**- Reentrant Pathway**

هغه تکلاره چې پکي د بیا داخلېدو (Reentry) سیکل ته خپې ورتباسی.

**-pathy**

دا یو روستا پې دی او د ناروغې حالت معنی لري معمولاً د غېر التهابي ناروغیو اپوند استعمال پېږي.

**Patience**

زغم، ګالنه، صبر.

**Patient**

ګالونکۍ، زغمونکۍ، صبرناک ، ناروغه، رنخور، مريض.

**- Patient Allocation**

دا یو سیستم دی چې ناروغان د خانګړي نرس پذرپه په قول تال درمانې لپه کې منظم خارل شې.

**- Patient Identifier**

د ناروغ پېړندنه، د لیکونو د کود لپه چې په میدیکل ریکاره کې په ناروغانو لپه کې ثبت کړي.

**- Inpatient**

د روغتون دننه بستری ناروغ.

**- Outpatient**

د روغتون خخه بهر (سراپا) ناروغ. هغه چې په روغتون کې بستر نه دوی.

**Pattern**

نمونه، بیلګه ، مابل، مثال، نخبنه په زوره غېر پدونکۍ.

**Patulous**

واز ، خلاص پاتې ، هغه چې ترپې نه وی ، وازه خوله.

**Paucisynaptic**

د (Oligosynaptic) په انهول.

**Paul-Bunnell Reaction**

هغه د وینې ازما پښت چې د Glandular Fever (G) حالت په باسیل پېړندنه کې مرستندویه دی لوړۍ خل د امریکائی عالم John Rodman Paul (1932-1966) پذرپه په کال (Paul-Bunnell Test) کې شرحة شو ، د Paul-Bunnell Reaction په انډول.

**Paul's Tube**

دا یو نښنې ائیز تیوب دی چې د هغه پواسطه د کولمو محتوى دیوې واژې لاری خخه را تو لېږي چې د لوړۍ

<b>PCG</b>	د <b>Primary Care Group</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCO<sub>2</sub></b>	دکارین دای اکساید قسمی فشار ، د <b>Carbon Dioxide</b> (لپاره لنده نښه د او د <b>PCO<sub>2</sub></b> او با <b>pCO<sub>2</sub></b> هم لیکل کېږي).
<b>pCO<sub>2</sub></b>	دکارین دای اکساید تراکم د منفی ډیکالیک <b>Negative Decadic Logarithm</b> (لوكاریتم لپاره لنده نښه).
<b>PCOD</b>	د <b>Polycystic Ovary Disease</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCOS</b>	د <b>Polycystic Ovary Syndrome</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCP</b>	د <b>Pneumocystis Carinii Pneumonia</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCR</b>	د <b>Polymerase Chain Reaction</b> (لپاره لنده نښه دا یو آزمابنست دی چې پکې د وينې ګن شمبر کاپی ګانې د <b>Gene</b> (Gene) د بیلاپیلو معیاری (Strands Of DNA) تاکل کېږي او د <b>HIV</b> ) کتنې او ویروس د فعالیت ثبیت لپاره ترسه کېږي.
<b>PCT</b>	د <b>Palliative Care Team</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Papillary Carcinoma Of Thyroid</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Patient Care Technician</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Pediatric Cardiology Today</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Primary Care Trust</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Percutaneous Tracheostomy</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Perfusion Ct</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Peripheral Conduction Time</b> (لپاره لنده نښه).
<b>PCT</b>	د <b>Photochemotherapy</b> (لپاره لنده نښه).
<b>Frank Thomas Paul</b>	حُل لپاره د برطانيوی عالم جراح (1891-1941) کالونو کې شرحه او استعمال شو.
<b>Paunch</b>	نس، گېډه، لرئ.
<b>Pause</b>	درنگ، تأمل، سوج، تم کبداء، توقف، استراحت، لنده هوساينه، دمه نیول.
<b>- Compansatory Pause</b>	د یوه اکسیواسیستیول ضربان خنځه وروسته د سیالی په تولید کې خنډ یا وقفعه، په هغه صورت کې چې که سینوسی غوطه بېړته په کار پېل ونډ کړي وقفعه بشپړ او که په کار پېل وکړي او سیکل غوخ شی نیمکړي یا غبر جبارانی بنه خپلوي.
<b>- Sinus Pause</b>	د سینوسی ریتم لنډ مهالی وقفعه.
<b>Pavement Epithelium</b>	د <b>Squamous Epithelium</b> (په انډول).
<b>Pavlov's Methods</b>	د یولپ پرسجرونه چې د تولید او څېړنې په موخه کارول شي.
<b>Pavor</b>	په زیاته پیمانه ویره، ترهه او ډار لرل.
<b>- Pavor Nocturnus</b>	د ماشومانو د خوب اختلال چې د هغوى د ډار له امله له خوبه راوینښې او ژړا لامل ګرځي چې ناوره خوب په یاد نشي ساتلای.
<b>PAWP</b>	د <b>Pulmonary Artry Wedge Pressure</b> (لپاره لنډه نښه).
<b>Pb</b>	د <b>Latin .Pulumbum</b> (Lپاره لنډه ده، دا یو دروند سمی فلز دی چې که چېږي تازه غوخ شی سپین-آبی رنګ بنکاري چې ژړ په خړرنګ اوښته کوي.
<b>PBI</b>	د <b>Protein Bound Iodin</b> (Lپاره لنډه نښه).
<b>- PBI Test</b>	د <b>Protein Bound Iodin Test</b> (Lپاره لنډه نښه).
<b>p.c</b>	د <b>Post Cibium</b> (Lپاره لنډه نښه).
<b>PCC</b>	د <b>Professional Conduct Committee</b> (Lپاره لنډه نښه).

**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Propria Cutana Tarda** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Portacaval Transposition** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د **Positron-Computed Tomography Postcoital Test** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Preoperative Chemotherapy** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Primary Care Team** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Procalcitonin** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Prothrombin Consumption Time** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Proximal Convoluted Tubule** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCT**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Pulmonary Circulation Time**, د**PCV**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Pocket Cell Volum** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCV<sub>1</sub>**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Porcine Circovirus Type1** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCV<sub>2</sub>**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Porcine Circovirus 2** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCV-7**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Pneumococ Cal Conjugate Vaccine** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCWP**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Pulmonary Capillary Wedge Pressure** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCTA<sup>1</sup>**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Percutaneous Transluminal Angioplasty** (پارہ لنڈہ نبئه).**PCTA<sup>2</sup>**د پارہ لنڈہ نبئه۔ **Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty** (پارہ لنڈہ نبئه).**PD**

د دغہ گن شمیر طبی اصلاحاتو **Paget's Disease** (پارہ لنڈہ نبئه).  
**Panic** , **Pancreaticoduodenal** , **Pancreatic Duct**  
**Paralysing Dose** , **Papillary Dermatitis** , **Disorder**  
**Partial** , **Pars Distalis** , **Parkinson's Disease**  
**Patent Ductus** , **Dartial Denture** , **Deficiency**  
**Perfusion Defect** , **Percutaneous Drainage**  
**Persistent** , **Peritoneal Dialysis** , **Perinatal Death**  
**Peyronie's** , **Personality Disorder** , **Diarrhoea**  
**Phosphate** , **Pharmacodynamics** , **Disease**  
**Pick's** , **Physical Disabilities** , **Dehydrogenase**  
**Population** , **Poorly Differentiated** , **Disease**  
**Posterior Descending** , **Posterior Deltoid** , **Doubling**  
**Prescribed** , **Prenatal Diagnosis** , **Postpartum Day** ,  
**Problem Drinker** , **Progressive Disease** , **Dose**  
**Protein** , **Progressive Disease** , **Programmed Death**  
**Psychiatric Disorder** , **Protein Diet** , **Deficiency**  
او **Pupillary Distance** , **Pupillary Diameter**  
او **Pyrimidine Dimer** (پارہ لنڈہ نبئه).

**PD<sub>50</sub>**د اتنی سیرم **Antiserum** (پارہ لنڈہ نبئه) یا واکسین **Vaccine** (پارہ لنڈہ نبئه) 50% حیواناتو نتگونی ژغوري.**Pd**دا د **Palladium** (پارہ لنڈہ نبئه) پنامہ یوکیمیاوی عنصر دی (پارہ لنڈہ نبئه) ۵۵.**p.d**دا د **Per Diem** (پارہ لنڈہ نبئه) چې بشپړه ورځ معنى لري.**PDA**دا د **Posterior Patent Ductus Arteriosus** (پارہ لنڈہ نبئه) طبی اصلاحاتو لپارہ لنڈہ نبئه دا د **Descending Coronary Artery** (پارہ لنڈہ نبئه).**PDA -nail**دا دلاس د غتی گوتی د نوک ترضیضی تحریب دی چې د مېخانیکی فشار او د **Personal Digital Assistant (PDA)** کیبورډ لپاسه د ورځی خو ساعتونو کار له امله پېښېږي.**PDC**دا د **Parkinsonism-** , **Pancreatic Ductal Carcinoma** (پارہ لنڈہ نبئه) **Paroxysmal Dementia Choroathetosis Complex Public Poorly Differentiated Carcinoma** (پارہ لنڈہ نبئه) **Dystonic Private Diagnostic Clinic** او **Dividend Capital** (پارہ لنڈہ نبئه) اصلاحاتو.

**PDC-E<sub>2</sub>**

دا د Pyruvate Dehydrogenase Complex E<sub>2</sub> (Component)، لپاره لندہ نښه ده.

**PDC-P**

دا د Personal Digital Cellular-Packet (Liparh Lndh), لپاره لندہ نښه ده.

**PDCAAS**

دا د Protein Digestibility Corrected Amino Acid (Score)، لپاره لندہ نښه ده.

**PE**

د Pulmonary Embolism، لپاره لندہ نښه .

**Peak**

لور تکی، اعظمی تکی.

**- Peak Expiratory Flow Rate**

د ذغیر د بهیر د سرعت اعظمی حد چې لندہ نښه بې (PEFR) ده.

**- Peak Period**

د ناروغیو د هغه مهال اروند چې یکچی اتنانی ناروغی، (ته، ستريا، کسالت) بې د اعظمی حد رسپری.

**Peaky**

هغه خوک چې (نری) - خوار، خاف، او ناروغه، بنه لری.

**Peach**

شفتالو، دشفتالوونه.

**Pear<sup>1</sup>**

د یوی درملنیزی مادی لرونکی گرانول یا هغه کوچنی بنسینه بې گُره چې د یوہ درمل منفرد ډوز کچه پکی وی.<sup>②</sup> د کلک بلغم یوہ گردی چې د برانشیال استما په لومرنیو مرحلو کې وی. ملغلره (مرغلره).

**- Epidemic Pearl**

د اپتلیال حجره کروی متحددالمرکزه کتلی چې د سکواموس حجره په کارسینوم کې لیدل شی.

**- Epithelial Pearl**

د Epidemic Pearl، په انډول.

**- Laennec's Pearl's**

په کوچنیو برانشی تیوبونو پوری اپوند سیستوونه چې برانشیال استما کې لیدل شی.

**Pearl<sup>2</sup>**

د Bohn's Nodules، په انډول.

**Pearly**

دلغلو په ډول، ملغلرو زمه.

**Pearson Bed**

دا ی، دول بستر دئ چې (دری کنجه چوکات) لرونکی دی او د څورنډدنی خای لری چې د هغه کسانو ناروغانو لپاره پکار وړل شی چې د اتل /میزابی لرونکی وی.

**Peau d'orange**

دا یو پېر پوستکې دی چې ګن شمېر نتوې برخې چې د لفافوی اذیما (Lymphoedema) له امله د تیيونو تومورونو یا Elephantiasis، پېښېږي یوه فرانسوی کلمه ده (Orange Peel)، په انډول ده.

**Peccary**

یورا ز سرکوز زمه غولا نخور امریکایی روی.

**Pecten**

یوه اوره (دادوی هډوکی او نور انساج)، په اناټومی کې د ځانګړۍ شکل لرونکو اورو جوړښتونه، په مقعدی مجرأ کې یوه نری او باریکه سیمه چې پکتینی کربنې (خط) پرې لپاسه تېرپېږي او قرار لری او د Pecten، پنامه هم یادپېږي.

**- Pecten Ossis Pubis**

د عانی د هډوکو پکتینی خط.

**Pectenosis**

د هغه غېر الاستیکی نسجی کړي، له امله د مقعدی مجرأ تنګوالی چې د اناال کاناال کرپېتونو او اناال ژوري (Anal Groove) تر منځ پروت دی.

**Pectic**

د اروند صفت.

**Pectin**

وښین، واښه ائیز، جلاتین، دونبو جلاتین. د مبوې د قندی اسیدونو مونوسکرايدی پولیمیر چې مناسب کې د خوبی یا شکری سره (Gels) جوړو.

**Pectinate**

اوره ډوله، اوږدي ته ورته، د اوږدي په خبر بنه.

**Pectineal**

د (Pectin) اروند صفت. د عانی د هډوکو سره په تړاو کې.

**Pectiniform**

اوره ډوله، اوږدي ته ورته، د اوږدي په خبر بنه لرونکی شکل.

**Pectoral**

د تی یا تپیر (صدری قفس) اپوند صفت، د تنفسی سیستم  
داختلالات تو تسکین، صدری.

**- Pectoral Girdle**

داوبی کمریند، د اوپری برخی هلپوکی (کتف او ترقہ) چبی  
د عضد/ مت برخہ و روپوری نسبتی ۵۵۔ د (Shoulder, Girdle)، انپول.

**- Pectoral Muscle**

د سینی (صدر) برخی عضلات. د (Chest Muscle)، په  
انپول.

**Pectoralis**

د تی یا تپیر (صدری قفس) اپوند صفت، صدری.

**- Pectoralis Major**

صدری غت عضلات چبی د مت د کشلو او تاولو لامل  
گرخی.

**- Pectoralis Minor**

صدری کوچنی عضلات چبی د اوپری ته د انحطاط  
حالت ورکوی.

**Pectus**

تی، ثدیه، صدری قفس، تپیر، سینه، د سینی پنجره.

**- Pectus Carinatum**

دا یودول ولادی انومالی دد کوتربی ته ورته سینه منخ ته راهی  
د (Pigeon Chest)، په انپول.

**- Pectus Excavatum**

دا یودول ولادی انومالی دد قیفی شکله صدری قفس یا سینه  
ته ورته سینه منخ ته راخی د (Funnel Chest)، په انپول.

**Pedal**

د پنسی پل سره په تراو کې، په پنسو تگ، پیاده  
گرخبدل، پایدل چلنڈ، دبایسکل پایدل.

**Pederasty**

د یوه نارینه او یوه هلک تر منخ د د مقدی کانال له  
لارپی همجننس بازی چبی د هلک خخه د مفعول شریک  
پتوکه کار اخیستل کبری.

**Pedes**

د (Pes)، لپاره گنیه شمپرہ.

**Pediatric**

ماشوم اپوند، ماشومتوب پوری ترلې.

**- Pediatric Age**

د ماشومتوب عمر.

**- Pediatric Anesthesiology**

د ماشومانو انسیتری اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Dermatology**

د ماشومانو د پوستکی ناروغیو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Disease**

د ماشومانو اپوند ناروغی.

**- Pediatric ENT**

د ماشومانو غوب، پوزی او ستوئی اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Hospital**

د ماشومانو اپوند ناروغیو (خپرنو، پرشندنی او درملنی) لپاره  
روغتون.

**- Pediatric ICU**

د ماشومانو د جدی خارنو اپوند خانگه.

**- Pediatric Oncology**

د ماشومانو د سلطانی-توموری اپوند ناروغیو خپرنو علمی  
خانگه.

**- Pediatric Ophthalmology**

د ماشومانو د سترگکی ناروغیو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Orthopeda**

د ماشومانو هیوکو ناروغیو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Medical Association**

د ماشومانو طبیبانو اپوند ملی تولنه.

**- Pediatric Nephrology**

د ماشومانو بدودو (پینتورکو) اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Neurology**

د ماشومانو عصبی ناروغیو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Neurosurgery**

د ماشومانو عصبی جراحی اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Physiology**

د ماشومانو فزیولوژیک بدلونو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Pediatric Ward**

د ماشومانو اپوند وارد / خانگه.

**- Pediatric Surgery**

د ماشومانو جراحی ناروغیو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**Pediatrics**

د طب هغه خانگه چبی په مفصل ډول د ماشومانو دی، خارنې  
، د هفوی، د ناروغیو او درملنیزو لارو چارو خخ بحث کوي  
، د ماشومانو ناروغیو اپوند خپرنو علمی خانگه.

**- Essential of Pediatrics**

د ماشومانو د طب اساسات.

**- Principles of Pediatrics**

د ماشومانو د طب اصول.

**Pedicel**

د پنسو ته ورته برخه په خانگوپی ډول د یوه پودوسیت ثانوی  
زائندې.

**Pedicellation**

د یوی جذعی (پدیکل) پېښتنه او وده مومند.

**Pedicle**

پدیکل، نری، ڈنلر، ساقه یا پښه دوله جوړښت یا پاینه

**Pedicular**

د سپرو سره په تراو کي ، د سپرو خخه منځ ته راغلی .

**Pediculation**

د یوه پدیکل د جوړدنې مرحله ، په سپرو اخته کبدنه .

**Pediculicide**

د پدیکولپیديا د کورنۍ په سپرو وژونکي اغېزه لرونکي درمل ، سپرو وژونکي .

**Pediculosis**

د پدیکولپیديا د کورنۍ په سپرو اخته کبدنه لکه د پدیکولولوس هوموناس ککرتوپ .

**Pediculous<sup>1</sup>**

په سپرو اخته توب ، په سپرو د ککر کېدنه حالت .

**Pediculous<sup>2</sup>**

يو دوں سپرو چي خارښت منځ ته راډونکي پرازیت دئ او د انسانانو وینه څېښې .

**- Pediculus Humanus**

د سپرو یو دوں (Pediculus Humanus) یې هغه دوں دی چې د انسانی وینې خخه تغذیه کوي د (تايفيس او راجعه) تبي لېډپدونکي دئ .

**- Pediculus Humanus Var Capitis**

د سر سپرو ، چې د سر په وینستانو کې ژوند کوي او دسرخارښت منځ ته راډي .

**- Pediculus Humanus Var Carposis**

د کالیو سپرو ، چې په باندې موندل کېږي او د بدنه خارښت پېښوی .

**Pediculus**

(ثویق، جذع، Pedicle، Pedicle) اړوند صفت ، سپرو .

**Pedigree**

د یوه چا په پلرونو او نیکونو پوري اړوند جدول ، چارتی یا

دیاګرام چې په جنیتیک کې د منډلی توارث په انلایزس کې کاربری .

**Peditis**

د پښو اوستیت ، د پښو د هدوکو التهاب .

**Ped(o)<sup>1</sup>**

دا یو مختارې دئ او د ماشوم معنی لري .

**Ped(o)<sup>2</sup>**

دا یو مختارې دئ او د پښې معنی لري .

**Pedo-**

دا یو مختارې دئ او د ماشوم معنی لري د (Paedo-) په انډول .

**Pedodontics**

د غابښونو د طب هغه خانګه چې د ماشومانو غابښونو او خولي حالتونه خبرې .

**Pedophilia**

د ماشومانو سره په غېر نورمال ډول مينه او لبوالتيما بنودنه ، د ماشومانو سره د لویانو جنسی فعالیت چې ډول جنسی انحراف بلل شی .

**Pedophilic**

د Pedophilia (اړوند صفت .

**Pedorthic**

د Pedorthics (اړوند صفت .

**Pedorthics**

د هغه کسانو لپاره د پښو او بوټانو پلانتونه او جورونه چې په یا لینګي (ساق) یې غوش شوبوي .

**Pedunclar**

ثویقی ، ساقه یې ، د Peduncle (اړوند صفت .

**Pedunculate**

ساقه لرونکي ، دنپوریز ، ثویقی .

**Peduncle**

ساقه یې (دنپوری) شکله اړیکه ورکونکې برخه چې په خانګرۍ ډول ؛ د اعصابو هغه غونډه چې د عصبی مرکزی سیستم دنته د بېلابېلو برخو تر منځ تېږي ، هغه ساقه چې د هغې له لاري یو تومور له کوم بنښت پرته له نارمل سره نښلي .

**- Cerebellar Peduncle**

مُخیخې ثویق ، مُخیخې ساقه د خلفي ماغزو درې جوړي پورتني ، منځنۍ او لندینې پېښونکولونه .

**- Cerebral Peduncle**

دماغي ثویق ، دماغي ساقه د منځنۍ ماغزو مخکینې نیماتي چې دوہ برخې لري قدامۍ (Crus Cerebri) او خلفي Tegmentum (Tegmentum ) چې د تورجسم پدرېعه سره بېلېږي .

**- Penael Peduncle**

د Habenula (په انډول .

**- Peduncle's of Thalamus**

تلاموسی انشعابونه / خانګي .

**Pedunculus**

د Peduncle (په انپول).

**Pee**

متیازی کول، تبول، د Urinate (په انپول).

**Peel**

سپنول، د پوستکی رابیلول لکد مبوی یا نباتاتو خخه

**PEEP**

د (Positive End-Expiratory Pressure) لپاره لنډه نښه

۵۵

**Peep**

چونپدل، چوغبدل. کوککی کول، ترسوري کتل، تروت کتل، په غلا غلا کتل، سربنکاره کول، دسترنگو تر کونجوکتل.

**Peephole**

سوری، سوره، کولک، نغول.

**Peer**

کاره کتل، په تعجب کتل، تروت کتل، په خیر کتل، تر سترنگو راتلل. جوره، ساری، سخی، دروند سری، بناغلی سری.

**Peer Review**

د یوچا د لیکلې نسخې (مضمون) ارزونه د داسې کس پواسطه چې د هماغه اړوند ماہروي.

**PEFR**

د ذفیری بهير د سرعت اعظمی حد (Flow Rate) لپاره لنډه نښه ده.

**Peg**

راوتلي جوړښت.

**- Rate Peg's**

راوتلي تبغه ډوله جوړښت، د (Ridge) په انپول.

**Pegademase**

له غوايانو له کولمو خخه اخيستل شوي ادينيوزين دي امينيز چې به کوللاتت دول له پولی ايتايلن ګلایکول سره نښتې بنه لري او په معافيتي نيمگرتيا اخته کسانو کې د ( ادينيوزين دي امينيز د خاي نیونونکی پتوګه پکارېږي

**PELA**

د Peripheral Excimer Laser Angioplasty (لنډه نښه ده چې په کاره یولوژۍ کې پکارېدونکی اصطلاح ده

چې د غبر مهاجم درملنې چې د رګونو د بندېست چې د طبی درملنې په وړاندې خواب نه ورکوي او د Angioplasty Bypass Surgery (جراحی هم ممکنه نه وی د غډه لایزری درملنې کوي ،

**Pel-Ebstein Fever**

داد هوچکن ناروغری (Hodgkin's Disease) سره مل بنه چې منظم ډول بنه والي مومنی لومړي خل په ( Wilhelm Ebstein ) کې د عالم (Germany, Göttingen) پواسطه په (1836-1912) کالونو کې شرحه او بیا په (Netherlands, Amsterdam) کې په (1852-1919) Pieter Klaases Pel (پواسطه تائید او شرحه شوه) د عالم (په ۱۸۵۲-۱۹۱۹) ده

**Pelage**

د تى لرونکو ویښته ائیز پوش ، د تنې د هډونو او سر ویښتان.

**Pele**

د بیوګرافی له مخي د Edson Arantes Do (Nascimento) اصلی نوم دی چې (1940) کښې زېړپدلي برازیلی فوتیالیست دی او په (1997) کښې یې Honorary Knighthood (ویار وکتیلو).

**- Pele's Hair**

د جیولوژۍ له مخي دا یوه تاوده شوي نښېنې ائیز (Volcanic Glass) دی چې د اور غورځونکې طبیعې پښتو په لړ کې منځ ته راغلې او همدا رنګه د (Capillary Ejecta) او (Filiform Lapilli) پنامه هم پېژندل شوي.

**Pele's Tears**

د جیولوژۍ له مخي دا یوه کلک شوي خاڅکي ډوله نښېنې ائیز (Volcanic Glass) دی چې د اور غورځونکې طبیعې پښتو په لړ کې منځ ته راغلې چې د (Pele's Hair) سره نېړدې مهال او دمڅه پېښږي.

**Pelican**

دا یوه دل الوتونکې مرغۍ چې پرده لرونکې پښې لري (Pelecanus) کورنې پورې اړوند په حاره سیموم کې ژوند کوی او بدده ژوره مښوکه لري کب خورونکې دی. کجیر.

**Pelecanoididae**

دا یوه دل سمندری الوتونکې مرغۍ چې پرده لرونکې پښې لري د (Procellariiformes) کورنې پورې اړوند

**Pelecinidae**

په زولوژۍ کې دا یوه (Hymenopteran Insects) حشراتو کورنې پورې اړوند چې عالي کورنې یې د (Proctotrupoidea) . ۵۵

**Pelidroma**

د پوستکی برخی تورگردی اندفاع ، د (Peliom) په اندول.

**Peliom**

د سگرت پذرپعه د سوچبدلی برخی شین رنگ اوښتی په خپریوه اندفاع د (Pelioma) په اندول.

**Peliooma**

د (Ecchymosis) په اندول ، شینوالی ، کبود شوی ، توره اوښتی پوسبدلی برخه.

**- Peliooma Typhosum**

د تیفس (Typhus-Like) ته ورته حالت چې پکي منځ شنه چې (لکه) Rocky Mountain Spotted Fevers (Spotted Fever) نوم هم ورته ورکړل شوبدی.

**Peliosis**

په یوه جوف کې د وینې شتون ، د پورپورا (Purpura) په اندول.

**- Peliosis Hepatis**

د پاراشیم په لاکیونا کې موضعی ډول د وینې راتولیدنی له امله داغ داغ شینوالی (آبی کېډن) منځ ته راتک حالت چې د حیواناتو په منځ کې (Pimelea) مسمومیت کې پښېږي .

**- Peliosis Hepatitis**

په ینه یا خیگر دتنه نسخ کې د وینه لرونکو جو فونو منځ ته راتک چې بنائي د اشنانی پښو (Hiv) کې چې فمي کانتراسپتیف او یا هم انابولیک سیتیروئید درمل خوری منځ ته راشی.

**Pellagra**

پلاګرا ، هغه سنډروم چې د نیاسین مادی د کمنبت له امله په بدن کې منځ ته راخی هغه درماتیت چې د (نور او گوزار) په وړاندې واقع دی د (مخاطی غشا ګانو التهاب ، نس ناستی ، روحی ناروغیو) په مرسته پېژندل شی.

**Pellagrin**

هغه خوک چې په (Pellagra) اختنه وی ، د اپوند صفت.

**Pellagroid**

پلاګرا ته ورته ، د پلاګرا په شانه شبیه حالت ، پلاګرا وزمه .

**Pellagrous**

د (Pellagrin) په اندول.

**- Pellagrous Boot**

دا هغه اصطلاح د چې د (Sharply-Demarcated Erythema) په اندول.

حالې بیونکی ده او د نهایاتو برخی اختنه کوي لکه Arm (Arm) یا لینگی (Leg) چې د شدید ډول نیاسین کمنبت له امله پښېږي چې د لمورا انگوپوا سطه شدت مومنی او د (Vesiculobullous) ډولونه هم لري نو کله چې د غارپا - ورمبې برخه کې منځ ته راشی د (Casal's Necklace) پنوم یا دېږي .

**Pellegra**

دا د نیاسین (Niacin) غذائی کمنبت اپوند د (Vitamins) ویتامینونو کورنی پوري اپوند ناروغی ده د (Pellagra) په اندول.

**Pellegrini**

د شلمی پېږي د پیل اپوند ایتالوی جراح دی .

**- Pellegrini, Augusto**

دا د شلمی پېږي د پیل اپوند (1877) د ایتالیا هبواد جراح دی .

**- Pellegrini's Disease**

دا هغه ناروغی ده چې پکي د (Medial Collateral Ligament) (برخه کې متکلس کثافت منځ ته راتلونکي یا د فخذ هدوکي د انسني (Pellegrini-Stieda Disease) کونډیل هیوکیزې ودی حالت ده چې د پنامه هم یا دېږي .

**- Pellegrini-Stieda Disease**

د (Köhler's Disease) او (Pellegrini Disease) په اندول چې معمولاً د ترضیض خڅه وروسته منځ ته راخی چې ورته Post- (Traumatic Pararticular Osteoma Orthopedics) هم وړل شی . داسې له ترضیض وروسته حالت چې په وصفی ډول یوه هیماټوما برخه کې (Ossification) او (Calcification) منځ ته راخی او دا د (Partial Medial Cruciate Ligament) افولشنی (Avulsion Fracture) شلبدنی پوري تړلی بلل شی .

**Pellicle**

هغه نری یا نازک څګ / فیلم چې د مایعاتو پرمخ د غشا په ډول منځ ته راخی .

**Pellicular**

د (Pellicle) پوري اپوند .

**Pellicularia**

د چنیاسو پوري اپوند چې پتری پنه جوړوی .

**- Pellicularia Disease**

دا دنبات پتلولژۍ اپوند چنیاسی ناروغی ده چې حاره سیمو کې د (Pellicularia Koleroga) پواسطه منځ ته راخی او د پاپو لکې - خاپې منځ ته راوړی .

**- Pellicularia Filamentosa**

دا دنبات پتلولژۍ اپوند چنیاسی ناروغی ده چې د آلوګانو پوري تړلی ناروغی ده .

**- Pellicularia Koleroga**

دا دنبات پتولوژی اړوند چینیاسې ناروغی ده چې د قهوی بوټی اخته کوي. د **Coffee Fungus**، په انډول.

**Pellitories**

يو کوچنۍ مدیترانه ئې (**Anacyclus Pyrethrum**) دنبات چې طبی ارزښت لري او د **Volatile Oil** مادی لرونکې دی د غابن درد درملنې کې پکار وړل شی.

**Pellitory**

يو کوچنۍ مدیترانه ئې (**Esp P. Diffusa, Parietaria**) دنبات چې نبات چې طبی ارزښت لري نري او بدې پانې او ګلابی ګلان لري.

**- Pellitory of Spain**

يو کوچنۍ مدیترانه ئې (**Anacyclus Pyrethrum**) دنبات چې طبی ارزښت لري فامیلې نوم یې (**Asteraceae**) دی او رسپنې یې د **Volatile Oil** مادی لرونکې دی د غابن درد درملنې کې پکار وړل شی.

**Pellucid**

رون، روښانه شفافه، هغه محیط چې رنا ته د تېربدو اجازه ورکوي، خلائد، بریښند، خرگند، بشکاره، د **Translucent** یا **Transparent**، په انډول.

**Pellucid Marginal Corneal****Degeneration**

د دواړلورو سترګې ( **Vascularization** او **Opacification** ) چې د قرنيې تکلس په محیطی برخه کې منځ ته راخی او د **Ectatic Marginal Gutter** ( **Ectasia** او **Gutter** ) اهل ګرځې د **Degeneration Of Cornea** په انډول.

**Pellucid Membrane**

رنې او روښانه غشا. هغه پرده یا غشا چې د دوه نسخونو یا جوفونو ترمنځ موقعیت لري چې انانومیک او بیولوژیک ارزښت لري.

**Pellucid Zone**

هغه سخته، پېړه (محجمه) او شفافه چې د تي لرونکو د هنګي (**Ovum**) بهرنې سطحه پوښوی، د **Zona** ( **Oolemma** او **Pellucida** ) په انډول.

**Pellucidity**

د **Pellucid** اړوند صفت.

**Pellucidly**

په رونوالی سره، روښانیا، په شفافه توګه.

**Pellucidness**

رونوالی، روښاتوب، شفافیت، هغه چې روښانیا ته په بنې توګه اجازه ورکوي.

**Pelma**

د پښې د تلى سطحه.

**Pelmanism**

د روزنې هغه سیستم چې حافظه قوي کوي، د **Pairs** ( **Concentration** ) په انډول.

**Pelmatogram**

( **Plaster Of Paris Paste** ) له امله په پاتې کېږي

**Pelmatozoa**

د **Invertebrate Zoology** ( **Echinodermata** ) له مخې د اړوند ویشنې.

**Pelo-**

دا یو مختارې دی او د (ختنې، ختین، **Pelohemia**) معنی ورکوي. د **Pelotherapy, Pelology** اندول.

**Pelobatidae**

د زولوژی د چونګښې له کورنې خڅه یوه ډله ده.

**Pelochromatium**

د باکتریاګانو لپاره غېر معمول نوم دی چې اوس مهال پکار نه وړل شی.

**PELOD**

د **Pediatric Logistic Organ Dysfunction** ( **PLOD** ) لپاره لندې نښه ۵۵.

**Pelodera**

د کورنې یوه ډله چې د **Rhabditida** ( پوري تراو لري).

**- Pelodera Dermatitis**

د **Pelodera** ( له امله د پوستکي التهاب).

**- Pelodera Strongyloides**

آزاد ژوند کوونکې چینجې چې تخریب شوی پوستکي تریبری لاندې راولی او د **Pelodera Dermatitis** ( اهل ګرځې ).

**Pelohemia**

د وېنې یوه پېړه کتلې، رنګ الوتی.

**Pelology**

د ختنې خڅه منځ ته راګلو نارو غیوا او اغېزو اړوند علمي څېړنو خانګه.

**Pelonemataceae**

د مايكرو بیولوژی له مخې د باکتریا یو دوول چې دا سې خوئنده حجره ده چې (فری، مستقیمه، قابضه، غېر منشعب، بې رنګه، سليندری، بېهه باندې موندل شی).

**Pelopathy**

د ختني خخه منځ ته راغلي هر راز غېر التهابي ناروغۍ

**Pelotherapy**

د ختني پذرپعه د ناروغيو درملنې یو ډول کړنلاره ده.

**Pelvi-**

دا یو مختارې دی د (حويضي، حوصلې) معنی لوی د.  
Pelvio-، په انډول.

**Pelviano-**

د (Pelvi-) په انډول.

**Pelvic**

د (حوصلې، حويضي، Pelvis)، اړوند صفت.

**- Pelvic Brim**

د ورکي (ایلیوم) هدوکي لپاسه پرته ليکه چې د False  
Pelvis او True Pelvis ته منځ د جلاکبدني لامل کېږي.

**- Pelvic Cavity**

د حوصلې جوف چې د ګېډي په بنسکتنې برخه کې واقع ده.

**- Pelvic Colon**

حوصلې کولون، د (Sigmoid Colon) په انډول.

**- Pelvic Diaphragm**

حوصلې حجاب، هغه عضلې پرده چې د حوصلې جوف او پریتوئیوم جوف سره بېلوی.

**- Pelvic Floor**

د حوصلې فرش، تر تولو بنسکتنې برخه د حوصلې جوف په تله کې واقع ده او له عضلاتو خخه منځ ته راغلي ده.

**- Pelvic Fracture**

د حوصلې هدوکو کسر يا ماتېدنه.

**- Pelvic Girdle**

حوصلې کمرېند، هغه حلقة چې د دوه هیپ (Bones) هدوکو پواسطه چې د وروون (فخذ) سره نښتې بنه لري د Hip Girdle (په انډول).

**- Pelvic Inflammatory Disease (PID)**

د حوصلې التهابي ناروغۍ په بنسخو کې د بنسخينه حوصلې غړي اختنه کوي چې شائی عقامت لامل شئ.

**- Pelvic Outlet**

حوصلې خوله چې په قاعده کې واقع ده.

**- Pelvic Version**

د جنین تاوېدنه چې د کوناتیو ته تغیر ورکول کېږي.

**Pelvicaliceal**

د پښتوروګو د حويضي او کاليسونو اړوند.

**Pelvicalyceal**

د (Pelvicaliceal) په انډول.

**Pelvicephalometry**

د جنین د سر اندازه کولوکړنلاره د مور د حوصلې په پرتله.

**Pelvico**

د (حوصلې، Pelvis) اړوند صفت چې دا اصطلاح د مشاشوم د زړون پرمھال کارول شئ.

**Pelvifexation**

د حوصلې تثبیت کولو کړنلاره د جراحي پذرپعه د یوې بېځایه شوې حوصلې رغونې لپاره.

**Pelvimeter**

د حوصلې د قطرهونو د اندازه کولو لپاره وسیله ده.  
Pelvimetry  
د مور د حوصلې د ظرفیت - قطر د اندازه کولوکړنلاره.

**Pelviotomy**

د مور د حوصلې د هدوکو د درز پري کول يا واژولو جراحي کړنلاره، د بدوده د حويضي غوشول / پري کول.

**Pelvis**

① د پښتوروګو اړوند حويضه، ② حوصله، د بدنه د تنې بشکته برخه چې دا بهره له لوري د هیپ هدوکو د لخواه سکروم او کوکسیکس (عصعص) ۱ پواسطه احاطه شوبده.

**-Android Pelvis**

هغه ډول حوصله چې ورنټونکي خوله يې پانه ائیزه (Wedge) دوله وي او قدامې برخه يې نزې وي او نارینه ووته ورتهد بندھو حوصله.

**-Anthropoid Pelvis**

د هغه مېړمنې حوصله چې د عرضاني قطر خخه يې مخکښې شاشتني، قطر لوی يا مساوی وي.

**-Assimilation Pelvis**

هغه ډول حوصله چې د ملاتير سره يې د ایلیوم بندونه د نورمال حالت په پرتله لوره (High Assimilation) يا تېت (Low Assimilation) وي او د مفصل شوو قطعی فقراتو شمبېر يې هم له نورمال کچې خخه کم وي.

**-Beaked Pelvis**

هغه حوصله چې له دواړو خواوو خخه يې هیپ هدوکې تخته شوبوي او د پیوستون خاکي يې د مخ په لوري راوتلي وي.

**- Brachyplic Pelvis**

د هغه مبرمنی حوصله چې د قدامی خلفی قطر خڅه بې عرضانی قطر د 1-3 Cm سانتی مترو پوري لوی اندازه لري.

**- Contracted Pelvis**

متقلصه حوصله ، د هغه مبرمنی حوصله چې تول تال مهم قطرونه بې د شاو خوا 1.5-2 Cm سانتی مترو په اندازه کوچنۍ وي کله چې تول قطرونه په یوه اندازه کوچنۍ وي د Generally Contracted Pelvis، پنامه یادېږي.

**- Dolichopellic Pelvis**

هغه او برد شوې حوصله چې د مستعرض قطر په پرتله بې خلفی قدامی قطر زیات وي.

**- Extra Renal Pelvis**

د پنستور گود میدولار برخی خڅه بهره ته واقع هویضه.

**- False Pelvis**

غیر حقیقی حوصله ، کاذبه حوصله د حوصله هغه برخه چې د منځنۍ پانې په پرتله د ایلیوپکتینیال لیکې له منځ خڅه تبره شوې وي لوره موقعیت لري.

**- Flat Pelvis**

هواره حوصله ، د هغه مبرمنی حوصله چې د قدامی - خلفی قطر بې په غیر نورمال دول کوچنۍ شوبوی.

**- Funnel -shaped Pelvis**

قیفی حوصله ، د هغه مبرمنی حوصله چې د وروودی (نتونکې خولي قطر بې کوچنۍ او بهرنې قطر بې نزی وي).

**- Gynecoid Pelvis**

بسخینه (نسانی) حوصله ، د هغه مبرمنی نورماله حوصله چې بیضوی دوله حوصله چې قدامی - خلفی سکمینیونه بې ګردي وي.

**- Infantile Pelvis**

ماشومتوب حوصله ، د هغه مبرمنی حوصله چې تخته او بیضوی دوله حوصله چې ساکرم بې پورته موقعیت ولري او جدارونه بې مایل او کړه بهنې لري.

**- Intra Renal Pelvis**

د پنستور گود میدولار برخی دتنه لوري ته واقع شوې هویضه.

**- Justo Major Pelvis**

لویه او پراخه حوصله ، هغه بسخینه حوصله چې تول تال مهم قطرونه بې په غږ عادی دول لوی پاتې شوې وي.

**- Justo Minor Pelvis**

متقلصه حوصله ، د هغه مبرمنی حوصله چې تول تال مهم قطرونه بې د شاو خوا 1.5-2 Cm سانتی مترو په اندازه کوچنۍ وي کله چې تول قطرونه په یوه اندازه کوچنۍ وي ، د Contracted Pelvis، په انډول.

**- Juvenile Pelvis**

د Juvenile Pelvis، په انډول.

**- Mesatiplilic Pelvis**

هغه بسخینه حوصله چې مستعرض او قدامی - خلفی قطرونه سره مساوی وي او که مساوی نه وي یوازي یو سانتی مترا مستعرض قطر لویوالې لري.

**- Pelvis Major**

Justo Major ، کاذبه حوصله . د ( په انډول ) False Pelvis او Pelvis

**- Pelvis Menor**

متقلصه حوصله ، د Contracted او True Pelvis، په انډول Pelvis

**- Platypellic Pelvis**

هغه حوصله چې د قدامی - خلفی قطر له پلوه کوچنۍ شوبوی او مستعرض قطر بې پلن او بیضوی شوې وي د ( په انډول ) Platypelloid Pelvis

**- Pelvis of the Kidney**

د پنستور گو هویضه ، هغه مختارې چې په Pyelo او Pyel، پیل کېږي همدا معنی لري.

**- Pelvis Renallis**

د پنستور گو هویضه.

**- Rachitic Pelvis**

هغه حوصله چې د راشیتیزم ناروګی له امله بې ناوره بهنے موندلې وي

**- Renal Pelvis**

د پنستور گو هویضه چې قیفی بهنې لري چې پکې د کلیسونو خڅه متیازی راتیولېږي او بیا حالبونو ته تخلیه کېږي.

**- Robert's Pelvis**

هغه حوصله چې اوستیوآرتیوت له امله بې عرضانی برخه تخته او تنګه شوې او وروودی خوله بې یوه خانګړې بهنے موندلې وي چې دواړه ساکرواایلیاک بندونه بې نیولې وي.

**- Scoliotic Pelvis**

هغه حوصله چې د سکولیوزس ناروګی له امله بې شکله بهنے لري.

**- Split Pelvis**

وازه حوصله ، هغه حوصله چې په ولادی دول بې د اتفاق عانی برخې پیوستون پرانیستلي بهنې لري.

**- Spondylolisthetic Pelvis**

هغه حوصله چې د ملا د تیر د فقره وروستنی او په نادر دول بې خورمه یا درېیمه هغه بې د سکروم په مخ کې شنوټي وي او په کمه یا زیاته اندازه بې د حوصله وروودی شنیده تړلې وي.

**- True Pelvis**

حقیقی حوصله ، د حوصله هغه برخه چې د هغه پانې په لاندینې برخه کې وي چې ایلیوپکتینیال لیکې له منځ خڅه تېړېږي.

**Pelvospondylitis**

د نخاع د حوصلې برخې التهاب.

**- Pelvospondylitis Ossificans**

انکیلوزینګ سپونونیلیت.

**Pemoline**

د مرکزی عصبی سیستم یو پاروونک کی درمل چې فورمول یې (C<sub>18</sub>H<sub>20</sub>O<sub>2</sub>) دی.

**Pemphigoid**

پامفیگوس (Pemphigus) ناروغری ته ورته.

**Pemphigus**

دا یو دول نادر خرگنده جلدی ناروغری ده چې د تیاکو پواسطه پېژندل شی.

**- Benign Familial Pemphigus**

بابړۍ کونکی وزیکولاز ارشی درماتیت چې معمول په قابضه برخو (خز، خوتلک، او غایری)، کې تیاکې منځ ته راخې.

**- Pemphigus Erythematosus**

سورېخن پامفیگوس، یو مزمن دول د پامفیگوس دئ چې تیاکې بې تر (صدری قفس، مخ) پوري محدودي دی او د سیستمیک لوپوس ایریتماتوزس ناروغری ته ورته حالت لري.

**- Pemphigus Foliaceus**

تفلسی (پتری پتری) پامفیگوس، یو مزمن دول د عمومي پامفیگوس دئ چې تیاکې بې تفلسی بېنه لري هرېتی فورم درماتیت ته ورته داني چې د سیر له مخي اکسفولیاتیف درماتیت ته ورته دی.

**- Pemphigus Vegetans**

ولګاریس پامفیگوس، پدي دول کې د تیاکو خاى د مېځک دوله هایپرتوروفیک وجیاتیف کتلونیولی وی.

**- Pemphigus Vulgaris**

بابړۍ کونکی نادر دول چې (سورېبالا، اترابالی، اپی درمل، اپی درمل او د مخاطی غشا)، تیاکې لري او د نه درملنې په صورت کې وژونکې بېنه خپلواړۍ شي.

**Pendelluft**

د سپو ترمنځ شا او مخ نه د هوا حرکت چې مړي فضا د تهويې د زیاتوالی اهل ګرځی.

**Pendulous**

څورنده توب، معلق، کوږي، اړوند، تپلي، تراو لرونکي، د هغه جوړښت برخې اړوند چې په ازاده توګه بدنه پورې خوښنده بنه ولري.

**Penes**

د قضیب، Penis، (لپاره ګنډ شمېره، قضیبونه، غښونه).

**Penetrance**

هغه فریکانس چې په شخص کې د اصلی چینل یا د یوې بل ترکت پېښونکي چینل له لارې یو ترکت رامنځ ته کېږي.

**Penetrate**

تثقب منځ ته راول، سوره پېښول، نفوذ کول، سورې کول.

**Penetration**

د سورې یا تثقب منځ ته راولو کړنلاره. لکه د سپرم په ذریعه د هګي جدار کې د نوتولو سورې منځ ته راول.

**Penetrometer**

هغه وسیله چې د (X) وړانګو د نفوذیه څواک د اندازه کولو لپاره پکار وړل شی.

**-penia**

دا یومختاري دئ چې د (فقدان، ناکافې، نقصان) معنی لري.

**Penicillamine**

د پنسیلین د تجزیې خخه لاس ته راغلي محصول چې مس او نور فلزات جذبوی او په بنسټېزه توګه په هیپاتولینتیکولار ډیجنریشن کې له بدنه خخه د اضافي ټوکسک فلزاتو موادو (مس) د اطراف لپاره کارول شی له سیستین سره اړیکه جوړوی او مس اطراف کوي.

**Penicillic Acid**

هغه اتسی بیوتیک چې د پني سیلیوم او آسپر جیلوس د مختلفو ډولونو له کړلو خخه په لاس راخې.

**Penicillin**

پنسیلین، یو ډول معمول اتسی بیوتیک چې له فنګسونو خخه لاس ته راخې او مسحضرات یې د (Cillin) په روستاري سره نومول کېږي د میکروبوونو مستقيم یا غېر مستقيم ډول اغېښندۍ او حجروي دپوال برخه ويچاروی او مکروبی ناروغرۍ په درملنې کې پکارېږي لکه (Amoxicillin) او نور.

**- Semisynthetic Penicillin**

طبعی - مصنوعی، نيمه ترکیبی پنسیلین.

**- Synthetic Penicillin**

ترکیبی پنسیلین.

**Penicillinase**

پنسیلینیز انزایم بېتا لاکتیمیز چې د پنسیلین د تجزیې لامل ګرځی، دا انزایم د باکتری ګانو پواسطه افرازېږي چې د پنسیلین اغېښې غېر فعل کوي او د دی اتسی بیوتیک په وړاندې مقاومت منځ ته راولې.

**Penicillin Resistance**

د یوې باکټریا د مقاومت وړتیا شتون.

**Penicillium**

د انیاسوی، ڈول ، هغه ڈول فنگس چې ورڅه پنسیلین  
ترلاسه کبری.

**Penicilloyl Polylsine**

د (Penicillic Acid) او (Polylysine) ګډو جوړښت دی چې د  
تحت الجلد زرق له لاری د پنسیلین د حساسیت تاکنی لپاره  
پکاره پکاره او تیاکۍ او سیستمیک تظاهرات منئ ته راوړی دا  
Benzylpenicilloyl د جلدی اتنی جن پنامه پېژندل شوی ، د (Polylysine) په انډول.

**Penicillus**

برس ته ورته جوړښت دی چې هر هغه جوړښت چې و  
برس ته ورته والي لري او هغه ډله شریانی خانګۍ چې د  
طحال (توری)، په لوپول کې واقع دی شتون لري.

**Penile**

د قضیب (Penis) اړوند صفت.

**- Penile Anaesthesia**

د جنسی اړیکې پرمہال د قضیب موضوعی حسیت کمبنت  
چې د یولپ درملو (Sertraline) یا (Fluoxetine) له امله  
پېښېږي.

**- Penile Cancer**

د قضیب سرتانی ناروغی یا نوی خبیثی ودی حالت چې  
مېتاستاز کوي او خپردنه مومنی.

**- Clubbed Penis**

کوره قضیب، د (Penile Curvature) په انډول.

**- Penile Curvature,**

کله چې قضیب نېغبدنه (لکبدنه) وکړي د قضیب یوی لوري  
د غښتونه نورمال کورپوالی بنه نیوں.

**- Penile Detumescence**

کله چې قضیب نېغبدنه (لکبدنه) وکړي او بېرنه نرمومالي  
(Flaccidity) حالت ترلاسه کړي.

**- Penile Deviation**

د قضیب منحرفه بنه.

**- Penile Diseases**

په غښتونه نورماله بنه د قضیب د ناروغه بنه منځ نه راتګ لکه  
(Micropenis, Microphallus) حالتونو په خپر.

**- Penile Dorsal Nerve Block (PDNB)**

د قضیب د ظهری وجهی د عصب بلاک.

**- Penile Duplication**

مضاعف قضیب، په نارینه کې د دوه قضیبونو شته والي چې  
د یولپ غیر نورمال (Hypospadias, Bifid Scrotum, Duplicated Bladder)  
حالتونه مل وي.

**- Penile Epispadias**

د قضیب د اپی سپیدیاز حالت.

**- Penile Erection**

لک شوی غین ، انتعاذه قضیب.

**- Penile Eversion**

د (Penile Erection) په پرتله برخلاف حالت ، غیر انتعاذه  
قضیب ، راپربوتی قضیب.

**- Penile Fibromatosis**

د (Peyronie's Disease) په انډول ، د سطحی ڈول  
فیبروماتوزس چې به وصفی توګه دلې کثافت لېټی حجري لري  
چې د صفاق برخه او د (Corpora Cavernosa) طبقوکې  
یوازی یا دواړه طبقوکې شتون لري چې د دردناکه لکبدنی او  
کوپوالي حالت لامل ګرځي.

**- Penile Fracture**

د قضیب کسر چې پکي (Corpora Cavernosa) او  
(Broken Penis) (Corpus Spongiosa) ماتېدانه مومنی د.  
په انډول.

**- Penile Frenulum**

د قضیب د فرینولوم برخه.

**- Penile Glans**

د قضیب حشفه ، د قضیب سر برخه.

**- Penile Hematoma**

د قضیب په نسج کې هیماتوما شته والي حالت.

**- Penile Hypogenesis**

د قضیب کوچنواли او نه ودی کولو حالت.

**- Penile Hypoplasia**

هغه حالت چې پکي قضیب بشپړه وده نه وی کړي  
هغه حالت چې پکي قضیب بشپړه وده نه وی کړي  
د قضیب د (هاپوسپیدیاز) حالت چې یوه ولادي انومالي ده او  
پکي د احلیل وفوچه د قضیب بطنى مخ کې بېخایه نبدی واژه  
شوې وی.

**- Penile Implant**

د قضیب د بیا کرلو (مصنوعی قضیب) حالت.

**- Penile Induration**

هغه حالت چې پکي قضیب د لیفی نسج شتون له امله  
کلکوالی موندلاني وی.

**- Penile Inversion**

غېر نارامل ڈول د قضیب نه لکبدونکې حالت.

**- Penile Ossification**

تكلسی قضیب . د هلوکې په خپر د قضیب شخنی / لکبدنه.

**- Penile Paralysis**

د قضیب فلچ ، بې حرکته قضیب.

**- Penile Prepuce**

د قضیب د پوستکې هغه برخه چې د حشفې برخه په جنینې او  
تر هغه وروسته پوښوی.

<b>- Penile Prolapse</b>	د قضیب پرولپس.	<b>- Penis Pump</b>	د قضیب پمپ چې په مصنوعی قضیب کې پکار وړل شي.
<b>- Penile Prostheses</b>	د قضیب پروستیزس ، مصنوعی قضیب.	<b>- Penis Root</b>	د قضیب جذر ، د قضیب د بېخ او پیل برخه.
<b>- Penile Raphe</b>	د قضیب د فرینولوم برخه.	<b>Penitis</b>	د قضیب التهاب ، د نارینه د تناسلی غری التهاب.
<b>- Penile Reattachment</b>	د قضیب بیا پیوستون برخه.	<b>Penniform</b>	بنکو ته ورتہ شکل.
<b>- Penile Reflex</b>	د قضیب منعکسه برخه.	<b>Penta -</b>	دا یومختاری دئ چې د پنځه معنی لري.
<b>- Penile Urethra</b>	د قضیب اپوند احلیل چې ورڅه متیازی او منی راوی.	<b>Pentaerythritol</b>	د خنثی شکل ورکونکی مادی سره یوځای د استراتاناپتیت په بنه الکھول د صدری خناق (آنجينا درد) په درملنه کې پکار وړل شي.
<b>- Penile Wart</b>	د قضیب غوبننه کتله ، د قضیب زخه.	<b>Petagastrin</b>	يو مصنوعی پنتاپیتیايد چې د معده د افرازی کارد آزمولیلو لپاره پکارېږي.
<b>Penis</b>	قضیب، غین ، د نارینه د ذکر آله چې د بهرنی تناسلی غړو خخه بلشی چې تولد او تناسل او متیازو کولو لپاره اړینه برخه ۵۵.	<b>Pentamidine</b>	هغه اتنی بیوتیک درمل چې د افریقائی خوب ناروغۍ او د (Aids) په ناروغۍ اخته پنومونیا درملنه پکار وړل شي.
<b>- Penis Envy</b>	د رواني - روحی تحالیلی پروسې له مخې داسې یو حالت چې پکي ثاروغ داسې هیله لری چې د مقابل لوړی تناسلی غری لرلو اميد او هیله مندی لری چې غبر نورمال حالت بلل شی.	<b>Pentastarch</b>	دا یو مصنوعی کلؤیدی مشتق دئ چې د (Starch) خخه پلاس رائۍ د (Leukapheresis) په لپولو کې تری کار اخیستل شي.
<b>- Penis Erection</b>	د قضیب لک شوی حالت ، قضیب انتعاذه ، نعوذ.	<b>Pentastomida</b>	يو ډول د ژبې چینجې دئ چې تی لرونکو او الوتونکو مرغانو په علوی تنفسی لازی کې ژوند کوي او د (Arthropods) کورنې پوري تراو لری چینجيو او بدوالی (1.3-13 Cm) پوري رسبدلائي شي
<b>- Penis Extension</b>	د قضیب لک شوی بنه ، نعوذ.	<b>Pentastomiasis</b>	د (Phylum Pentastomida) په پرازیتی ناروغۍ اخته کېدنی حالت.
<b>- Penis Femineus</b>	د (Clitoris) په انیوول.	<b>Pentatomic</b>	په یوه مالیکول کې د پنځه اتمونو شتون حالت
<b>- Penis Funeral</b>	یوازي د نارینه ولپاره هغه مبلمسټیا او غونډه چې د واده او سنتی کولو پرمهال نیوله شي.	<b>Pentatrichomonas</b>	د ترایکوموناس پروتوزوائی پرازیت چې پنځه فلاجیلونه لری
<b>- Penis Hair</b>	د قضیب ویښتان.		
<b>- Penis Juice</b>	د قضیب افرازات.		
<b>- Kraurosis Penis</b>	د قضیب د برخې د احلیل د مخاطی غشا (چوالی، پیوالی او غونجوالی) حالت.		
<b>- Penis Muliebris</b>	د (Clitoris) په انیوول.		
<b>- Penis Promissus</b>	هغه حالت چې پکي قضیب لکپندنه نشي کولنی ، غبر نورمال پوست او نرم قضیب.		

**- Pentatrichomonas hominis (syn.)**

دا ډول تریکوموناس په سپیو او انسانانو کولمو کي لیدل شی غبر پتولوژیک بنه لري **D. Trichomonas Intestinalis**، په آندول.

**Pentazocine**

دا مصنوعی تولید شوی نارکوتیک مخدرا خوب راپرونکی درمل دی چې د درد ضد اغبزی لري.

**- Pentazocine HCl / Pentazocine Lactate**

پنتازوسین هایدرکلوراید او پنتازوسین لکتیت مالګه ګډ جوړښت درمل دا مصنوعی تولید شوی نارکوتیک مخدرا خوب راپرونکی درمل دی چې د درد ضد اغبزی لري.

**- Pentazocine Hydrochloride**

پنتازوسین هایدرکلوراید مالګه دا مصنوعی تولید شوی نارکوتیک مخدرا خوب راپرونکی درمل دی چې د درد ضد اغبزی لري.

**- Pentazocine Hydrochloride and Acetaminophen**

پنتازوسین هایدرکلوراید مالګه او استامینوفن ګډ جوړښت دا مصنوعی تولید شوی نارکوتیک مخدرا خوب راپرونکی درمل دی چې د درد ضد اغبزی لري.

**- Pentazocine Hydrochloride e and Naloxone Hydrochloride**

پنتازوسین هایدرکلوراید مالګه او نالوکران ګډ جوړښت دا مصنوعی تولید شوی نارکوتیک مخدرا خوب راپرونکی درمل دی چې د درد ضد اغبزی لري.

**- Pentazocine Lactate**

پنتازوسین لکتیت مالګه درمل دا مصنوعی تولید شوی نارکوتیک مخدرا خوب راپرونکی درمل دی چې د درد ضد اغبزی لري.

**Pentetic Acid**

ډاى ایتالیین-ترای امین پنتا اسیتیک اسید (**DTPA**) چې (**Eddates**) د عمومی خانګنو سره یوځای د او سپني چیلیت کونکی عامل چې د راډيو ایزوتوب درملو په چمتوکولو کې ورڅه ګته اخیستل کېږي.

**Pentobarbital**

د لنډ مهالو او لنډوا غبزو لرونکي باریستورات چې د سودیمی مالګو خڅه یې د خوب راوسټونکي تشنج ضد او انسٹیزی د مرستندویه مادې په توګه کار اخیستل کېږي.

**Pentose**

هغه مونوسکرايده قند چې په خپل مولیکول کې پنځه اټومه کاربن لري.

**Pentosuria**

هغه حالت چې په متیازو کې پنتوز ماده اطراح کړي.

**- Alimentary Pentosuria**

هغه پنتوز یوریا چې د زیات مقدار مبوی خوراک یا د مبوی د او بول خبناک له امله پېښېږي.

**- Essential Pentosuria**

د **L-Zyleneureductase** انزایم د کمیت له امله سليمه ناروغی چې په مغلوب اتزوومی شکل لېږد بېږي او د **Zylose** د بولی اطراح لامل ګرځي.

**Pentothal**

د **Thiopentone** لپاره سودا ګریز نوم دی.

**Pentylenetetrazol**

تشنج (سپزم ، اختلاج پېښونکي انانالیپتیک درمل چې کېمیاوی فورمول یې (**C<sub>6</sub>H<sub>10</sub>N<sub>4</sub>**) دی.

**Peotillomania**

له موټک و هلو (استمنا) پرته پرلپسی ډول د جنسی آلي د کشولو لپوالتیا لرل.

**Peplau's Model**

دا یو ډول د نرسانو لپاره مودل دی چې پکي سیستم یې د فربولوژیک ، پسیکولوژیک او ټولنیز سیستم اجزاوی بلل شی او نرسان یې پکوه سره یو تربله اړیکې لري او د ناروغانو درملنې کې برخه اخلي.

**Peplomer**

د پیلوز فرعی واحد.

**Peplos**

هغه لایپوپروتین چې یو شمپر ویریونونه په غېړ کې لري او په ځینو وختونو کې له کوچنیو واحدونو (پیپلومیرون) څخه جوړېږي.

**Pepsin**

د معدی د عصارې پروتیولیتیک انزایم چې د منعقد شوو پروتیونونو یا نورمال هفو هایدرولایزس او په پولی پیپتیدونو باندي د هغوي اوښتنه کتابلایز کوي دغه انزایم په پیپسینوجن د پیپسین با اسید تر اغبزی لاندې منځ ته راخي.

**Pepsinate**

پیپسینې اوښتنه.

**Pepsinhydrochloric**

د **Pepsinhydrochloric**، **Peptohydrochloric Acid**، **Chloropeptic Acid** او **Acid** د اندول چې داسې انګبرل

شی چی (Pepsin) او (Hydrochloric Acid) سره پد (Per Cent) محلول کی مخلوط شی دا محلول جو پربری .

### Pepsinogen

پیپسینوجن، هغه زایموجن چی د معده لہ اصلی حجر و خخ افرازبری او په خپله د پیپسین او یا اسیدو تر اغبزی لاندی په پیپسین او بری .

### Peptic

د اپوند صفت ، د پیپسین یا هضم یا معده د عصاری د دندی سره په تراو کې .

#### - Peptic Anatomy

د اناتومی له پلوه د معده او اثناعشر هغه برخه چی پیپتیک ناروگی په کی منځ ته راخی چی کله ناکله هغه ناروغان چی (Gastroesophageal Reflux Disease) ناروگی لری هلتہ په مری کې او یا هم په میکل دایروتیکول کی هم دا ناروگی پېښېږي .

#### - Peptic Aspiration Pneumonia

هغه (Aspiration Pneumonia) ناروگی چی د معده محنتو د اسپاپریشن له املہ په سربو کې منځ ته راخی .

#### - Peptic Bulbitis

د اپنڈول (Peptic Duodenitis) په اپنڈول .

#### - Peptic Cell

Chief Cell Of Albuminous Cell، Zymogenic Cell د (Stomach) په اپنڈول هغه حجری د پیپسین مادی افراز پر غاره لری .

#### - Peptic Digestion

د معده هضم (Gastric Digestion) په اپنڈول هغه پروسے چی پکی پروتئینو د معده عصاری پواسطہ تر هضم لاندی راخی .

#### - Peptic Disease

د پیپسین د افرازو پوری ترلی ناروگی لکه د پیپتیک قرحو (Peptic Ulcer) په خپل .

#### - Peptic Duodenitis

د پیپسین د افرازو (Hydrochloric Acid) پوری ترلی د اثناعشر د پیپتیک قرحو (Peptic Ulcer) ناروگی په خپل .

#### - Peptic Esophagitis

د پیپسین د افرازو پوری ترلی د مری د پیپتیک قرحو (Peptic Ulcer) التهابی ناروگی په خپل .

#### - Peptic Ulcer

پیپتیک قرحوی ناروگی لکه د Duodenal Esophageal Ulcer، Gastric Ulcer او (Ulcer) په خپل .

#### - Peptic Ulceration

پیپتیک قرحوی ناروگی منځ ته راتک چی هضمی جهاز په

مخاطی غشا برخه کې منځ ته راخی .

### Peptics

د هضم او هضم ارونڈ ناروگیو پېژندنې ، درملنې او خپرتو علم .

### Peptidase

د پروتیولایتیک ازايمونو سب کلاس چې پیپتیايدونه هایدرولایز کوي او د اکزو پیپتیدیز او انیپیپتیدیز خخه جو پربری .

### Peptide

پیپتاید ، هغه مرکب جوړنست چې د دوه یا دری امینواسیدونو خخه منځ ته راخی .

#### - Atrial Natriuretic Peptide

هغه هورمون چې په متیازو کي د سودیم اطراف ، د بدودو تنظیم ، قلبی وعائی هوموستازس، اهلل گرخی دا د پروهورمونون په خپرد مونوسایت حجری په ګرانولی برخه کې په اذین کې جو پرېږد او دوران ته ورگرخیری او زیات حجم وينه هلتہ راتیولبری د بورېزیس زیاتوی چې لنډه نښه بی (ANP)، د (Natriuretic Factor) په اندول .

#### - Peptide Bond

دا یوه کېمیاوی اړیکه د چې د (Carboxylic acid) او امین گروپونو تر منځ په کاونټی امینواسیدونو د پروتینونو کې منځ ته را پوري (NH-Co-) په بېنه فورمول لري .

#### - Peptide Linkage

پیپتایدی اړیکه د (Peptide Bond) په اندول .

#### - Peptidoglycan

هغه پولیمیر چې د پروکاریوسایت حجری په حجری جدار کې او پولی سکراید او پیپتایدی خنځیر په یوه قوی مالیکولی شبکه کې له خان سره لری او ورته (Mucopeptide, Murein) هم ویل کېږي .

#### - Peptide Map

د حجری د مالیکولر بیولوژی له مخني دا هغه خپری نمونی چې د پروتین د هضم او تپوته کېدنې له امله د پروتیولایتیک ازانایم پواسطه منځ ته راخی دی چې د پروتین په پېژندنې کې کارول شی .

#### - Opioid Peptide

اوپیوئید پیپتاید د تریاکو او اپن پوری اپوند پیپتاید دي .

#### - Peptide Synthetase

د بیوшимی لہ مخني رابیوزومی سنتپیزس چې د پیپتاید اړیکه د پروتین جو پرېدنې پرمھال ماتوی .

### Peptidase

د (Protease) په اندول .

**Peptidergic**

د هغه غرو سره په تراو کي چي پیپتیایدی هورمونونه افرازوی.

**Peptisation**

هغه پروسه چي په محلول باندي اپونه منځ ته راوړي . د **(Peptization)** په انډول.

**Peptise**

په محلول د اړونې پروسې ترسره کولو کړنلاره.

**Peptization**

په کېمیا کي هغه اکریگېشن چي هايدروفویک کلوئیدی محلول د الکترولایتیونو د اضافه کولو **(Peptizing Agents)** پواسطه پېښېږي او او د سطحی اجزاو په واسطه د جذب پر ګھرۍ ، د مواد په مایع د ډول اپول د یو کمی اندازې بلې مادي پدرېعه.

**Peptize**

د **(Peptization)** د عملیې ترسره کول

**Peptidoglycan**

هغه ګلایکان (پولیسکراپ) چي د لنډ مستعرض پولیپیپتاید سره نښلی او د باکتری ګانو په حجری جدار کي خای لري.

**Peptidoglycan Recognition Protein**

بولی پیپتاید ګلایکان پېژندونکي پروتین چي لنډ نښه یې **(PGP)** ده

**Porcine Gastrin-Releasing Peptide**

د هاضمي علم چي لنډ نښه یې **(PGRP)** ده ، د **(Science)** په انډول.

**Peptidyl**

پیپتایدیل ، اړیکه ماتونونکي انزایم چي د پروتین په تجزیه کي رول لري.

**- Peptidyl Arginine Deiminase**

پیپتایدیل آرجینین دیامینیز انزایم

**- Peptidyl Dipeptidase- A**

پیپتایدیل ډای پیپتایدپر - A انزایم

**- Peptidyl Leukotrienes**

پیپتایدیل لوکوتیرینیز انزایم.

**- Peptidyl Prolyl Isomerase - G**

پیپتایدیل پرولیل ایزومریز- G انزایم

**- Peptidyl Prolyl Isomerase - H**

پیپتایدیل پرولیل ایزومریز- H انزایم.

**- Peptidyl Site**

د **Ribosome** په انډول. د پیپتایدیل سیمه چي کوچنی ګردی ذرہ د **(Rna)** او پروتین خخه جوړه ده او ژوندی حجری په

سایپوپلازم کي واقع ده او داسي برخه جوروی چي د **Polyptides Encoded Messenger Rna**، پذرېعه **(Messenger Rna)** کېږي.

**- Peptidyl Transferase**

هر دوں انزایم چي د کېمیاواي ګروپ ټرانسфер د یوه مالیکول خخه بل یوه ته کتلايز کړلای شی لکه فاسفیت او امین.

**Pepto-**

دا یومختاپې دی او پیپتاید معنی بشپړوي.

**Pepto-Bismol**

د **Bismuth Subsalicylate** (Bismuth سوداگریز نوم دی.

**Peptococcaceae**

پیپتوكوکسی چي د **Eubacteriales** د کورنې اپوند دی او یو (غبر متحرک، سپور نلرونکي، انانیروییک) ګرام مشتبت باکتریا ده چي په خوله ، تنفسی سیستم او کولمو کي موندل شی د بولی سیستم کي پتوجن واقع کېږي.

**Peptococcus**

پیپتوكوکوس دا د (انانیروییک، ګرام مشتبت کوکسی باکتریا) چي د (خولې ، هضمی جهاز او تنفسی جهاز) د ډلورا برخه جوړوی او ممکن د باکتریما او اتنانی حالت منځ ته راوړي.

**- Peptococcus Aerogenes**

د **Peptostreptococcus Asaccharolyticus** (په انډول. دا باکتری د انسانانو د (غتوکولمو ، غومبری جوف ، پلورا جوف، رحم، مهبل) لیدل شی چي د نفس دوری تبه د شکری د نه میتابولایز له امله پېښوی.

**- Peptococcus Constellatus**

د پیپتوكوکسونو یوه ډله ده.

**- Peptococcus Niger**

تور رنګ پیپتوكوکس.

**Peptogenic**

د **Peptones** یا **Pepsin** (تولید کونونکي عامل د هضم تحریک کونونکي.

**Peptogenous**

هغه عامل چي د پیپتون منځ ته راوړنې او اړولو ورتیا لري.

**Peptolysis**

هغه پروسه د پیپتونونو هایدرولازیس او د پیپتون مضاعف کول منځ ته راوړي. د پیپتونونو ماتولو کړنلاره.

**Peptolytic**

د **Peptolysis** (اپوند صفت).

**Peptone**

هغه ماده چې د نورمال پرتینونو خخه د پیپسین او پیپتون  
عمل (هایدرولایزیس) پذربعه په غذائي توکو خوراک کې  
تولید کېږي.

**- Peptone Urticaria**

د هغه غیرگونیز اورتیکاریا چې د پروتین هضم او معدی  
معائی سیستم جذب له لاری منځ ته راخی چې بنائي د  
اوجیو اذیما (Angioedema) یا **IgE-Dependent Immunologic Urticaria**  
او آنجیو اذیما (Angioedema) بلل شی.

**- Peptone Water**

پیپتونی او به محلول چې د (بومین، غونیسي و شیدو) تجزیې  
خخه لاس ته راخی د تغذیي مواد او باکتریولوژیک تغذیوي  
محیط په خبر کارول شی.

**Peptonic**

د (Peptone) اړوند صفت.

**Peptonuria**

د تشو متیازو له لاری د پیپتونو اطراف کبدنه.

**Peptostreptococcus**

پیپتوسترتیپتوکوکس ، یو ګرام مثبت انائیروب گردی -  
پیضوی او پد څنځیر لرونکې باکتریا ده چې په نورمال فلورا  
(هضمی جهاز، خولي، تنفسی سیستم) کې موندل شی.

**- Peptostreptococcus Anaerobius**

پیپتوسترتیپتوکوکس انائیروبیک باکتریا .

**Peptotoxin**

هغه زهر چې د پیپتونونو خخه لاس ته راخی او زهر جن  
الکلوبید یا پتوامین چې په خینو پیپتونونو او  
پروتینونو کې موندل شی.

**Per**

دا یوه ربطیه ده لکه (Through, of Each) د هر یو لکه  
په سلو کې یا زرو (س په زرو کې) کې ، پوسیله یا د هغې  
لاری لکه د (ریکتوم له لاری) معنی لری.

**- Per annum**

هر کال.

**- Percent**

سلنه ، په سلو کې .

**- Per day**

هره ورځ

**- Per head**

د هر یوه مشرکس پر سر.

**- Per mensem**

هره میاشت ، په هره یوه میاشت کې .

**- Perminute**

هره دقیقه .

**- Per Rectum**

ریکتوم له لاری.

**- Persecond**

په یوه ثانیه کې .

**- Perthousand**

په هر زرو کې .

**Peracid**

هر هغه اسید (تیزاب) چې د (Peroxy Group) گروپ لري  
لکه غبر عضوی اسید (Perchloric Acid) چې لویه کچه  
د اوکسیجن له خانه سره لري.

**Peracute**

ډېرزیات شدید او حاد (ژر منځ ته راتلونکی-تلواری) حالت

**- Peracute Course**

حاد ډول کورس (هغه مهال چې ناروغری ډېره چټکه پیل او اوج ته  
رسیبې).

**- Peracute Epidermitis**

حاد ډول د یوستنکی د اپیدرم طبقي التهاب

**- Peracute Mastitis**

حاد ډول د ټیبیونو (ثدیو) التهاب

**Perameles**

یودول خناور کڅوړه لرونکې موږک ته ورته بنه لري د  
[Muridae] او **Nesokia** جنس خخه یوه ډله

له کورنۍ د (Peramelina) په خبر کوچنی یو فت (1)  
د راوړی مښوکې ، کوچنی غوبه لري او د (Ixodes)  
Holoclycus (Lپاره کوربه دئ ، د Bandicoot) په  
اندول.

**Peramine**

داد [ Neotyphodium (Acremonium) Lolii ] چنیاسو  
میتابولیت دئ

**Per anum**

د مقعد له لاری ، مقعدی ، هغه مواد یا درمل چې د  
مقعد (کونې) له لاری استعمالپرې.

**Percentage**

سلنه ، په سلو شمېرو (برخ) کې ورکړه کچه ، فيصدی.

**Percept**

درک ، په هغه فضا کې د یوه ذهنی تصویر چې د حواسو  
پواسطه موندل شی.

**Perception**

په ذهن کې د یوه حس تحریک شعوری درک او سانه ،

ادراک ، د درک کولو پروسه .

## Perceptive

ادراکی ، د درک پوری اپوند ، د ( Perception ) اپوند صفت .

### - Perceptive Assistant That Learns

د درک اپوند مرستیال چی زده کری کوی .

### - Perceptive Deafness

ادراکی کونوالی ، د ( Sensorineural Deafness ) په انډول .

### - Perceptive Hearing Impairment

د اورېدنه اپوند ادراکی برخی د تخریب له امله کونوالی .

## Perceptivity

د حسی تحریکونو درک او توان .

## Perchloric Acid

یوه بې رنګه تېښتبدونکي مفره ماده چې فورمولی  $HClO_4$  دئ او د یوی عضوی مادی یا بلی هر ارجاع کبدونکي مادی سره کولای شی چاودنه را منځ ته کړي .

## Percholate

چان کول ، نینول ، چنل ، فلتر کول ، صافول ، نینیدل ، تصفیه کول ، چان شوی .

## Percolation

آرامی سره د یوی مادی له منځ خخه د بلی یوی مادی تېرولول او تصفیه کولو کړنه او حل ککبدووپ برخو راویستلو او بېبلو پروسه .

## Percussion

نینته، تکر، لکبده، گوزار، وار.قرع، د بدن په یوه سیمه باندی د وارد شویو گوزارونو خخه زېرنده غړو منځ ته راتګ چې د نارو ګیو پېژندنی له پلهو طبی ارزښت لري او د فزييکي کنتني یوه مانوره ده معمولأ د ګېډي، صدر، لپاسه تر سره کېږي .

### - Auscultatory Percussion

اصغانۍ قرع خخه د زېرنده غړونو اورېدل .

### - Immediate Percussion

تر نظر لاتدي سیمې د یوستکی په سره به مستقیم ډول د قرعی تر سره کول .

### - Mediate Percussion

تر نظر لاتدي سیمې باندی د گوتې د اینښولو په خېر د یوه منځ ګېړي په وسیله د قرعی تر سره کول .

### - Palpatory Percussion

جسى قرع، یو ډول قرع چې د جس با لمس کولو کړنې سره مل وی .

## Precursor

یو مرتعشه او مهتززه جسم چې نسبتاً زېړه حرکتونه تولیدوی

## Percutaneous

د یوستکی له لازې تر سره شوی .

### - Percutaneous Absorption

د یوستکی له لازې د مواد د جذب پروسه .

### - Percutaneous Angioplasty

د یوستکی له لازې د یوه کوچۍ رګ ترمیم چې د یوه بالون کتېټر تېرولو پذرمعه تر سره کېږي او رګ ته اتساع ورکول کېږي . د ( Balloon Angioplasty ) په انډول .

### - Percutaneous Epididymal Sperm Aspiration

د یوستکی له لازې د بېخ د سېرم (منی) د آسپیایشن کنلاډ تر سره کول د عquamت تاکنې او درملنې په موڅه چې لنډه نښه یېس (PESA) ده .

## Per diem

د ورځی په لړ کې (درملو تطبیق لپاره پکار وړل شي) .

## Per gene

د کروموزونو د جین (Gene) له لازې د یولې کېښو تر سره کول .

## Perencephaly

د (Proencephaly) په انډول .

## Perennial

کري کال، سروکال، بادوامه، تل ترتله لکه (یو خوک سروکال د سالندي، ناروځي، خخه ځورېږي) .

## Perfection

بشپړوالی، پوره توب .

## Performance

نفوذ کونکې، چې د (عضلاتو، اعصابو، شريانوو، وریدونو) ته د نفوذ او نتوتلول پاره کارېږي .

## Perforate

تشقې، سوری جوړول، نفوذ کول، سوری کېدل لکه هغه سوری چې د اثنا عشر کولمه کې د قرحي له امله منځ ته راخې .

## Perforated

مشقوبه، سورې شوی .

### - Perforated Duodenum

د اثنا عشر کولمه کې د قرحي له امله سورې .

### - Perforated Eardrum

د غورې پرده کې د قرحي له امله .

<b>- Perforated Ulcer</b>	د ټرچی له امله تشقب لکه په اثنا عشر کولمه کې.	د پرفیوژن له لاری سیستمیک هایپرترمیا منځ ته راتک.
<b>Perforation</b>	سوری، سوری کول لکه کوله یاد غوب پرده کې.	د پرفیوژن په مبتدو د انخور اخیستنه.
<b>- Intestinal Perforation</b>	د کولمو تشقب.	<b>- Perfusion Pressure</b> د پرفیوژن فشار.
<b>- Laser Perforation</b>	د لایزر آلې بواسطه د یوې برخې نسج غوشول یا سوری منځ ته راول.	<b>- Perfusion Pressure Flow Study</b> د پرفیوژن فشار د بهیرڅېرنه.
<b>- Mechanical Perforation</b>	مېخانیکی تشقب.	<b>- Over Perfusion</b> د لوړ فشار پرفیوژن، د Hyperperfusion په انډول.
<b>- Needle Perforations</b>	د سنتی پذریعه تشقب.	<b>- Perfusion Rate</b> د پرفیوژن سرعت.
<b>- Typhoid Perforation</b>	د محمرقې ناروغۍ له امله تشقب.	<b>- Perfusion Scan</b> د رادیواکتیف رادیو اوبک مادی د زرق له لاری انخور اخیستنې کېنلاړه.
<b>Perform</b>	د یوه عمل ترسره کول، د یوه کار ترسره کول.	<b>- Perfusion Studies</b> د نفوذ (پرفیوژن)، د کړنو څېرنه.
<b>Performance</b>	د ترسره کولو کونلاړه لکه د زړه د ترانسپلانټ کونلاړه.	<b>- Perfusion Technique</b> د پرفیوژن د عملې ترسره کولو تخيک.
<b>- Performance Indicators (PIs)</b>	د ترسره کولو شاخصونه، د ترسره کولو معیارونه.	<b>- Perfusion Technologist</b> د پرفیوژن د عملې ترسره کولو د تغییک کارپوړ او متخصص.
<b>Perfuse</b>	نفوذ، تپرپدل، د یوه نسج یا غری ته د مایاعتو نفوذ خانګړې توګه د وینې رګونو له لاری.	<b>- Under Perfusion</b> د Hypoperfusion په انډول.
<b>Perfusion</b>	د نفوذ کولو د عملې پروسه لکه د وینې بهیر چې د سړو نسج لوری ته ترسره کېږي.	<b>- Perfusion:ventilation ratio</b> د پرفیوژن او تنفس تناساب.
<b>- Perfusion-Assisted Direct Coronary Artery Bypass</b>	د پرفیوژن په مرسته د اکلیلی شريان د Bypass (عملیه).	<b>- Perfusion-Weighted Computed Tomography</b> د پرفیوژن وزن کمپویید توموگرافی.
<b>- Perfusion Cannula</b>	د پرفیوژن کنولا (وریدی کنټر).	<b>- Perfusion-weighted Imaging</b> د پرفیوژن وزن لرونکی انخور لکه د MRI او Diffusion-Weighted Imaging (Resonance Imaging) په خیر چې د متابولیک او هیمودینامیک بدلونو اړوند معلومات راکوی.
<b>- Hyperperfusion</b>	زیاته پیمانه (لوړ فشار) پرفیوژن.	<b>Perfusionist</b> د پرفیوژن انخور اخیستنې او لوستنې اړوند متخصص.
<b>- Hypoperfusion</b>	تیټه پیمانه (تیټ فشار) پرفیوژن.	<b>Perfusor</b> هسي آله چې د هغې بواسطه د وریدله لارې د درملو او مایاعتو ورکولو کچه تاکل کېږي، د Infusion Pump په انډول.
<b>- Perfusion Biliopancreatic Enema</b>	هایپوتونیک پرفیوژن د صفر او اثنا عشری انخور اخیستنې کونلاړه.	<b>Peri-</b> دا یو مختارې دی او د (نېړدي، شاوخوا، چارپين) معنى لري.
<b>- Perfusion-Induced Systemic Hyperthermia</b>		

**Periacinal**

د یوه سنخ (Acinus) شاوخوا د **Periacinous** په انډول.

**Periacinar**

د **Periacinal** په انډول.

**- Periacinar Necrosis**

د اسینوس شاوخوا برخې نسج نکروزس.

**Periacinous**

د **Periacinal** په انډول.

**Periactin**

د **Cyproheptadine Hydrochloride** درملو لپاره

سوداګریز نوم دئ د حساسیت او خاربنت ضد اغبری لري.

**Periadenitis**

د یوې غدي د شاوخوا نسج التهاب.

**- Periadenitis Mucosa Necrotica Recurrens**

دخولې د مخاطي طبقي د آفتوز شدیده بنه دا ناروغى د کوچنيو نونه ولونو په خبر چې بیا وروسته لوپولی مومي او تېي کېږي د یوې غدي د شاوخوا نسج باېږي کونکي التهاب او رغبدنۍ وروسته د خولې مخاط پرميانه اټروفېک ندبې پېښوی.

**Perialveolar**

د یوه سنخ يا الیول د شاوخوانسج.

**- Perialveolar Wiring**

د غابن د الیول د شاوخوا برخې نسج واړنګ عملیه.

**Periampullary**

د یوه کپسول په شاوخوا کې، هغه نسج چې د یوه امپولا (Ampulla) په چاپیریال کې واقع دي.

**Perianal**

د مقعد شاوخوا برخه کې دانساجو اړوند.

**- Perianal Abscess**

د مقعد د چارپېر داني (خارج).

**- Perianal Fissure**

د مقعد د چارپېر برخې فیسور (درز).

**- Perianal Fistula**

د مقعد د چارپېر فیستیول (سوری).

**- Perianal Gland**

د مقعد د چارپېر غوته (غده).

**- Perianal Haematoma**

د مقعد د چارپېر برخې هیماتوما (د وینې ټولکه او پېسوب).

**- Perianal Pyoderma**

د مقعد د چارپېر برخې پیودرمی (د پوستکی اتنانی التهاب).

**- Perianal Sinus**

د مقعد د چارپېر برخې سینوس (جوفی ناروغى).

**- Perianal Warts**

د مقعد د چارپېر برخې زخې (غوتیز دانې).

**Periangiitis**

د رګونو د بهرنې طبقي (Adventitia) نسج د چارپېر التهاب، د **Perivasculitis** په انډول.

**Periangiocholitis**

د صفاوی قنات د چارپېر نسج يا د داخل الفصي صفاوی کپیلری ګانو برخو التهاب.

**Perangioma**

د **Hemangiopericytoma** په انډول. کې مت هغه تومورو نه چې د وینې رګونو د چارپېر برخې کې منځ ته راغلې وي دا پتلولوژیک منشه لري.

**Periangitis**

د رګونو د بهرنې طبقي (Adventitia) نسج د چارپېر التهاب، د

**Perilymphangitis, Periarteritis, Perivasculitis, Periphlebitis** په انډول.

**Periaortic**

د ابهر د رګ اړوند برخې پوري ترلي. د ابهر شاوخوا نسج.

**Periaortitis**

د ابهر شاوخوا نسج التهاب.

**Periapex**

د غابنونو د رینې د ذروي برخې شاوخوا ته د نسج

اړوند.

**Periapical**

د غابنونو د رینې د ذروي (Apex) برخې شاوخوا ته د نسج اړوند صفت. د **Periodontal Membrane** سره نښتې هلوکې اړوند.

**- Periapical Abscess**

د ذروي برخې شاوخوا ابسې ګانې (دانې).

**- Periapical Cellulitis**

د ذروي برخې شاوخوا نسجی حجروي التهاب (سلولیت).

**- Periapical Cemental Dysplasia**

د ذروي برخې شاوخوا د سیمنت جوړښت بېخایه توب، غېر نورماله وده مومندنه.

**- Periapical Curettage**

د ذروي برخې شاوخوا برخې کورتاژ (گرونه، قطع کول).

**- Periapical Cyst**

د ذروی برخی شاوخوا برخی سیست.

**- Periapical Fibroma**

د ذروی برخی شاوخوا فیبروما تومور.

**- Periapical Film**

د خولی له لازی د ذروی برخی شاوخوا انساجو د ناروغیو پېژندنې لپاره راډیوگرافیک انځور اخیستنه د چې ورسه الوبولار هیوکی هم انټوراخیستل شی.

**- Periapical Granuloma**

د ذروی برخی شاوخوا انساجو ګرانولومائی تومور.

**- Periapical Infection**

د ذروی برخی شاوخوا برخی انساجو اشانی ناروغی.

**- Periapical Periodontal Cyst**

د غابن د ذروی برخی شاوخوا برخی د پریودنت سیست.

**- Periapical Radiograph**

د ذروی برخی شاوخوا برخو انساجو راډیوگرافیک انځور.

**- Periapical Radiographic Survey**

د ذروی برخی شاوخوا برخو انساجو راډیوگرافیک انځور اړوند سروی ترسره کول.

**- Periapical Tissue**

د ذروی برخی شاوخوا انساجو ته ویل شی چې د منضم نسج خخه د غابن رینې او الوبولار هیوکی تر منځ پرته ده.

**Periappendiceal**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج پوری په تړاو کې.

**- Periappendiceal Abscess**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج پوری په تړلې ابسي.

**Periappendesitis**

د اپنډکس او د شاوخوا نسج التهاب.

**- Periappendicitis Decidualis**

د پریاپنډیسیت د یسیدیوو اړوند صفت.

**Periappendicular**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج پوری په تړاو کې.

**- Periappendicular Abscsea**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج دانه یا خارج.

**- Periappendicular Adhesion**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج التصاق.

**- Periappendicular Infection**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج اشانی التهاب.

**- Periappendicular Inflammation**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج التهاب.

**- Periappendicular Mass**

د اپنډکس د چارېبر اړوند نسج کتله.

**Periarteritis**

د شریانی رګ د بهرنې طبقي د شاوخوا نسج التهاب.

**- Periarteritis Nodosa**

دارګونو ناروغی ده چې شائئی د بېلاپلو ناروغیو په مسیر کې

هم پېښ شی چې پکي رګونه پرسوب مومي او د ايميون حجره

د تېږي له امله پېښېږي . د (Polyarteritis Nodosa) ، او (Panarteritis Nodosa)

Kussmaul Disease Or Kussmaul )، او (Maier Disease

اندول.

**Periarthritis**

د مفصل د شاوخوا برخی نسجونو التهاب.

**Periarticular**

د مفصل د شاوخوا برخه.

**Periauricular**

د بهرنې غوبد ترڅنګ برخی ، د غوبد صیوان شاوخوا اړوند.

**- Periauricular cyst**

د صیوان برخی سیست ، د (Dentigerous Cyst) په اندول.

**Periaxial**

د محور (Axis) شاوخوا.

**- Periaxial Space**

د محور شاوخوا مسافه.

**Periaxillary**

د تخرګ (ابط) شاوخوا برخه.

**Periaxonal**

د یو عصب د اکسون برخی اړوند.

**Peribiliary**

د صفراءوي قنات تر شاوخوا برخه.

**- Peribiliary Gland Hamartoma**

د صفراءوي قنات ادينوما تومور . د (Bile Duct Adenoma)

په اندول.

**Periblast**

د تیلولسیتال هګیو د بلاستو درم یوه برخه چې حجري یې حجری خشانه لري.

**Periblastula**

د جنینې دورې د بلاستولامر حلې شاوخوا.

**Peribranchial**

د قصباتو (Branchiae) د شاوخوا نسج اړوند صفت .

**- Peribranchial Cavity**

د قصباتو د شاوخوا نسج جوف.

**- Peribranchial Lymphatics**

د قصباتو د شاوخوا نسج لمفاوی نسج چینلونه.

**- Peribranchial Thickening**

د قصباتو د شاوخوا نسج پېروالي او ضخامت منځ ته راتګ.

**Peribronchiolar**

د قصیباتو (Bronchioles) د شاوخوا نسخ اپوند صفت.

**Peribronchiolitis**

د قصیباتو (Bronchioles) د شاوخوا نسخ التهاب.

**Peribronchitis**

د قصباتو (Branchial) د شاوخوا نسخ اپوند صفت.

**Peribuccal**

د خولی د غومبری برخی د نسخ اپوند.

**Peribulbar**

د بصلی برخی د نسخ د جاریپر اپوند صفت.

**- Peribulbar and Retrobulbar Block**

د دواپر برخو د عصب بلاک (Peribulbar And Retrobulbar) او بحسه کول.

**Peribursal**

د بورسا برخی د نسخ اپوند صفت.

**Pericaliceal**

د پنستور گود کالیسونو اشاوخوا اپوند.

**Pericallis**

دا یو ڈول هربال (Herbal) طب کی کارپدنونکی نبات دئی چی آبی یا گلابی او یا سور بخن گلان لری.

**- Pericallis cruenta**

دا پہ (Pericallis) کی د پر معمول نبات دی د (Canary Islands) کورنی اپوند.

**- Pericallis Hybrida**

دا پہ (Pericallis) کی د پر معمول نبات دی د (Canary Islands) کورنی اپوند دئی سپین گلان لری.

**Pericallosal**

د پہ شاوخوا کی اپوند نسخ.

**- Pericallosal Artery**

د (Corpus Callosum) پہ شاوخوا کی اپوند شریان.

**- Pericallosal Cistern**

د شاوخوا کی سیسترن (Corpus Callosum).

**Pericalyceal**

د پنستور گود کالیسونو اشاوخوا اپوند.

**Pericambium**

د بیولوژی علم لہ مخی پہ یوہ ھوانہ ودہ موندلی چیزی نری جدار (Thin-Walled) لرونکی ساقہ کی چی پہ همدی طبقہ کی نوی اصلی رگونہ منع تھے رائی.

**Pericanalicular**

د کانالیکولونو د چارپر نسخ اپوند.

**- Pericanalicular Fibroadenoma**

د کانالیکولونو د چارپر نسخ اپوند فیبرو اہینوما تومور.

**Pericapillary**

د کپیلوونو د چارپر نسخ اپوند.

**- Pericapillary Cell**

د کپیلوونو د چارپر نسخ اپوند حجرہ.

**Pericard**

پریکارڈ ، د زیر بھرنی پونسوونکی طبقہ چی د مایومتریوم طبقہ لہ بھرہ پونسوی د (Pericardium) پہ اندول.

**Pericardectomy**

د پریکارڈ طبقی غوشول او لبری کول.

**Pericardia**

د پریکارڈیوم (Pericardium) اپوند.

**Pericardiac**

د پریکارڈیوم (Pericardium) اپوند صفت.

**Pericardiophrenic**

د پریکارڈیوم او حجاب حاجز پر دی اپوند.

**- Pericardiophrenic Artery**

د پریکارڈیوم او حجاب حاجز پر دی اپوند شریان.

**- Pericardiophrenic vein**

د پریکارڈیوم او حجاب حاجز پر دی اپوند ورید.

**- Pericardiophrenic Vesells**

د پریکارڈیوم او حجاب حاجز پر دی اپوند رگونہ.

**Pericardial**

د پریکارڈیوم (Pericardium) اپوند صفت.

**- Pericardial Cavity**

د پریکارڈیوم جوف چی د حشوی او جداری طبقی جو بری.

**- Pericardial Calcification**

د پریکارڈیوم د تکلساتو او د بربیزو جو پستونو منع تھے رانگ.

**- Pericardial Fluid**

د پریکارڈ مایع.

**- Pericardial Friction**

د پریکارڈ رب (Rubbing) غرچی د دواپر پریکارڈیوم طبقو د سولبدو تر منع پہ پریکارڈیت کی منع تھے رانگ.

**- Pericardial Effusion**

ھغہ انصباب چی د پریکارڈ جوف پوری اپوند دی.

**- Pericardial Inflammation**

د پریکارڈ طبقی اپوند التهاب ، پریکارڈیت.

**- Pericardial Sac**

د پریکارڈیوم اپوند کیسہ (کشورہ) تھ ورته جو پست بکی مایع

خای لری چی د دواپر طبقو د التصاق خنہ مخنیوی کوی .

**- Pericardial Space**

د پریکارڈیوم اپوند فاصله (واتین - مسافه) .

**- Pericardial Tamponade**

د پریکارڈیوم طبقاتو منخ د هیما تو مبايع پوسیله منخ ته راغلی فشار او تیمپوناد .

**- Pericardial Vein**

د پریکارڈیوم ورید .

**Pericardian**

د پریکارڈیوم اپوند صفت .

**Pericardic**

د پریکارڈیوم اپوند صفت

**Pericardectomy**

د پریکارڈیوم طبقي غوشول او لبری کول .

**Pericardiocentesis**

د پریکارڈیوم اپوند جوف بذل کولو کرنے .

**Pericardiolysis**

د جراحی عملیات پواسطه د پریکارڈ پردي د التصاقاتو (نبنتو) خفه جلاکولو کرنود .

**Pericardiopherinic**

د پریکارڈ پردي او حجاب حاجز اپوند صفت

**Pericardiorrhaphy**

د پریکارڈ طبقي د خیل شوی برخی گندولو او ترمیم جراحی کرنلاره

**Pericardiostomy**

د پریکارڈ په بھرنی طبقي کي د خیرلو او جراحی کرنلاری په مرسته د سوری (ستومی) رامنچ ته کولو عملیاتی پروسیجر بلل شی

**Pericardiotomy**

د پریکارڈ طبقي د خیرلو جراحی عملیاتی کرنلاره . د (Pericardotomy) په انبوول

**Pericarditis**

د زړه د پونس یا د پریکارڈ طبقاتو التهاب .

**- Antecedent Pericarditis**

پخوانی ډول پریکارڈیت .

**- Pericarditis Calculosa**

هغه ډول پریکارڈیت چې پکي د ډبری په خبر کلک جوښت منخ ته راخی او د پخوانی پریکارڈیت اپوند وي

**- Pericarditis Epistenocardica**

هغه پریکارڈیت چې د **Transmural Myocardial Infarction** سره مل وي او د احتشایی برخی پوری محدود پاتئی کېږي .

**- Fibrinous Pericarditis**

فیبرینی پریکارڈیت د (Pericarditis Sicca) په انبوول .

**- Pericarditis Obliterans**

پریکارڈیت چې د بندبنت او نېټنۍ حالت منځ ته راوري .

**- Pericarditis Sicca**

فیبرینی پریکارڈیت چې پرته له مشهوده پریکارڈیال انصباب خڅه منځ ته راشنی .

**- Pericarditis Villosa**

هغه فیبرینی پریکارڈیت چې پکي د فیبرین او لوکوسایتونو بې خایه د دواړه پریکارڈ طبقي تر منځ د پیښېږي چې د ریئوماتیک کاردیت او حاد اتنانی ناروغیو کې پیښېږي .

**- Pericarditis With Effusion**

هغه پریکارڈیت چې پکي د ډبره پیمانه مایع تولید ډبری .

**Pericarditus**

پریکارڈیت ، د پریکارڈ طبقي التهاب اپوند .

**Pericardium**

دا یوه نزی کڅوړه (کيسه) دوله غشاً ده چې د زړه په چار پېر راتاوه شوبده دوه طبقي لري مصلی طبقة او فیبروزی طبقة چې د زړه او اروند جذری لوړ رګونو جوړښتونه پونسوی .

**- Adherent Pericardium**

التصاقی پریکارڈیوم چې یو غیر نورماله بېه ناروغی ده چې پکي زړه د یوه کلک فیبروزی نسج پواسطه د پریکارڈ سره نښلی او ملتصق کېږي .

**- Pericardium Effusion**

هغه پریکارڈیت چې پکي د ډبره پیمانه مایع تولید ډبری او د پریکارڈ جوف دنه مایع راتوله شوبوي .

**- Fibrous Pericardium**

فیبروزی پریکارڈیوم چې د کڅوړی دیاندې، طبقة ياجداری طبقة جوړو ورته د (Pericardium Fibrosum)، نوم هم ویل شی .

**- Parietal Pericardium**

جداري طبقة، مصلی پریکارڈ چې د فیبروزی پریکارڈیوم سره پتماس وي .

**- Serous Pericardium**

مصلی پریکارڈیوم دا طبقة د فیبروزی پریکارڈیوم دنه برخی کې واقع ده چې دوه مخه طبقي لري حشوی (Visceral) او جداری (Parietal) چې د دوى تر منځ مسافه د (Pericardium Cavity) پنامه یاد ډبری . د (Pericardium Serosum) پنامه هم یاد ډبری .

**- Visceral Pericardium**

حشوی پریکارڈیوم ، د مصلی پریکارڈیوم دنه هغه طبقي چې (زړه، جذر او غشت رګونه) پونسوی او ورته (Epicardium) هم ویل شی .

**Pericardotomy**په انډول **Pericardotomy** د**Pericarp**

(Botany) کي د مبوی جدار دئ، د بوي ميوې بهرنې جدار نزی طبقه.

**Pericarpial**د اړوند صفت. **Pericarp****Pericecal**

د غتني کولمي د سیکوم ڈچارپېر نسج، د (Perityphlic) په انډول.

**Pericecitis**

د غتني کولمي د سیکوم ڈچارپېر نسج التهاب.

**Pericellular**

هغه برخه چې یوه حجره احاطه کوي. لکه د بوي حجري لمفاوی مساوی چې د ګانګلیون حجري شاخوانه پرته ده.

**- Pericellular Lymph Spaces**

د بوي حجري لمفاوی مساوی

**Pericemental**د اړوند **Periodontal** په انډول.**Pericement**

په فقاریه وو کې هغه هليوکۍ چې پرته له غضروفې مرحلې تېربىدنې منځ ته رائی.

**- Perichondral Hematoma**

ګلپې ته ورته غور، د (Cauliflower Ear) په انډول. د اسي یو غور چې د تکراری بهير له امله پرسوب کوي او هغه ته بې شکله بهه ورکوي. د بهرنې غور (صیوان، Boxer's Ear) په انډول شلبدنې له کبله منځ ته رائی، د سوک و ھونکو (Aural Haematoma) غور، د (Perichondral Hematoma) په انډول،

**- Perichondral Mineralization**

په پريکاندریوم (Perichondrium) برخه کې په غېر عادي بنه د کلسیوم مالګې ذخیره کبدنه.

**- Perichondral Ring**

د اوپدو هليوکو د ودي برخې (Growth Plate) په چارپېر کې حمایوی کړیزه احاطه.

**Perichondria**د اړوند **Perichondrium** په انډول.**Perichondrial**د اړوند صفت. **Perichondrium****Perichondritis**برخې التهاب. **Perichondrium** د**Perichondrium**

د سینویال بندونوله غضروفونو خخه پرته هغه سپین فيبری منضمی غشائی طبقه چې د ټولو بندونو غضروفونو سطحه پوبنې.

**Perichord**

د نوتوكورډ (Notochord) احاطه کوونکې پوبنې.

**Perichordal**

د نوتوكورډ (Notochord) اړوند صفت:

**- Perichordal column**

د پريکورډ اړوند ستون، د پريکورډ غاره.

**Perichoroid Space**د کروئید پوبن واتن، و پريکورډ مسافه. د **Perichoroidal Space** په انډول.**Perichoroidal**

د مشيمې یا کروئید طبقي (Choroid Coat) احاطه کوونکې، د سترګې د کروئید طبقي احاطه کوونکې.

**- Perichoroidal Space**

د مشيمې (Choroid) او صلبې (Sclera) تر منځ واتن چې د سکليرا (Lamina Fusca Of Sclera) او فوق مشيمې (Suprachoroid Lamina) اړوند د بوي سستې مېش (Loose) پواسطه ډکبدنه مومنې (Perichoroid Space) Meshes په انډول.

**Perichrome**

د عصبي حجري خخه چې پکې کرومافيل مواد د سايتوبلازم دنته منتشر ډول خپرېږي.

**Periciliary**

د احدابو (وبنسته ډوله جو پښت) اړوند صفت.

**- Periciliary Liquid Layer**

په فزيولوژۍ کې احدابي مایع ډوله طبقه بللشې.

**Periclase**

په مينرالوژۍ (Mineralogy) کې د مکنیزیوم او کساید (Mgo) مينزال چې معمولاً مکعبې کريسلونه یا پودر لري چې د (Metamorphosed Limestone) کې واقع کېږي.

**Periclesite**د **Periclesite** په انډول.**Periclastral Lamina**

بهرنې پوبن، په طبی درملنې خانګه کې د حل

کبدونکې تېل شوې جورېست چې پکې د درملنې يو ۋوز درمل شتون لرى . كېسول، د اناتومى لە پلۇھە غضروفى ، شەمى ، فيبروزى غشاً جورېست چې بل اناتومىك جورېست (غۇرى) پۇشى د (External Capsule) پە اندول.

### Pericolic

د کولون احاطە کۈونكى . د کولون پېتىوانى طبقة.

#### - Pericolic Abscess

د کولون احاطە کۈنکى بىرخى دانى (خابجۇن، اپسى گانى).

#### - Pericolic Membrane Syndrome

پېي کولىك غشاً سىدرۇم.

### Pericolitis

د کولون پېتىوانى طبقي التهاب ، پېتىونىت.

#### - Pericolitis Dextra

د بىنى لورى کولون التهاب

#### - Pericolitis Sinistra

د كىن لورى کولون التهاب

### Pericolonitis

د کولون پېتىوانى طبقي التهاب ، پېتىونىت ، د Pericolitis پە اندول.

### Pericolpitis

د مەبل د شاوخوا بىرخى نىج ، د پريوجينيت Perivaginitis پە اندول.

### Periconchal

د بەرنى غوب (Concha) د شاوخوا سىيمە (Auricula) د شاوخوا بىرخى (Periauricular) پە اندول، د سترگۇد حجاج (Orbit) بىرخى د شاوخوا سىيمە ، د Periorbital پە اندول.

#### - Periconchal Sulcus

پېيكانکال مېزابە.

### Periconchitis

د Periconchal نىج التهاب لىكە د Periorbital بىرخى التهاب او Periorbital بىرخى التهاب.

### Pericondensed Polycyclic

پە عضوى كېميا كېيە هەغە كېيز (اروماتىك) مرکب دئ چې پکى درىي يا ھېرى كېي د معمول كاربىنى اتومونو بىرخى سرىيۇخاي كېرى.

### Periconia

ھەغە چىياسى (Fungus) چې پە چىنگىبۇ وە کۈونكى مەحيط كېي چې نا پېژندە هيپاتوكسین (Hepatoxin) مىكانىزم دەخەللى.

كې دوه کوي او اهلى خارويو خەخایونو چىنگىبىسى مەتن كوي بىنائى د چىنگىبۇ كېدى جروحات او د ورلانگو حساسىت (Photosensitization) رامنئ تە كېي

### Pericorneal

د سترگۇ د قرنىي (Cornea) پە شاوخوا كېي، د Circumcorneal پە اندول.

### Pericoronal

د غابىن تاج (Crown) بىرخى پە شاوخوا كېي.

#### - Pericoronal Abscess

د غابىن د تاج شاوخوا بىرخى اپوند دانى (ابسى گانى).

#### - Pericoronal Flap

د غابىن تاج بىرخى پە شاوخوا كېي فلانپ.

### Pericoronitis

د غابىن تاج (Crown) بىرخى پە شاوخوا كېي التهاب چى قىسىماً د درېيم ژىرندى (Molar) غابىن بىرخى راوتتە.

### Pericorpacular

د حجرى (كربو) پە شاوخوا كېي.

#### - Pericorpacular Synapse

ھەغە ساپىنس بىرخە چې پکى د يو عصبي حجرى اكسون (Axon) د بىلى حجرى جسم سرە تىناس منع تە راودى.

### Pericrania

د Pericranium پە اندول.

### Pericranial

د Pericranium اپوند صفت.

### Pericranitis

د Pericranium نىج التهاب.

### Pericranium

ھەغە فيبروتىك غشاً چې د كۆپىرى (Skull) بەرنى سطحة پۇشىو داد يۇنانى لاتىن كالمى (Perikranion) خەخە منع تە راگلى دە.

### Pericycle

د نبات پېژندىنى لە مخې دىباتى نىج دىبنېي وصفت لۇنکى چې د Phloem او Endodermis تە منع واقع دە ، محىطييە دائىرە.

### Pericyclic

د Pericycle اپوند صفت.

#### - Pericyclic Reaction

د غېرگۈن دىلى ھەر ھەغە يو غېرگۈن چې لە خانە سرە Conjugated Polyenes او د يوھ Single-Step غېرگۈن مىكانىزم دەخەللى.

**Pericyctic**

د متیازو کھوپی شاوخوا، د تریخی شاوخوا، د یوه سیستې شاوخوا، د (Perivesica) په انډول.

**Pericystitis**

د متیازو کھوپی شاوخوا التهاب.

**Pericystium**

د متیازو کھوپی شاوخوا نسج، د یوه سیستې رگیز (عائی) جدار.

**Pericyte**

د وینې لپردوونکي کپیلاری د جدار (Branching Cell) برخه . د یوې حجري شاوخوا برخه. د پري سایت سایتوبلازم چې د Fibrillar Elements او ، لري چې د هفي غشا (Micropinocytotic Vesicles) ګانې د (Adenosine Triphosphatas) فعالیت نهی کوي. د (Rouget Cell) په انډول.

**Pericytial**

د یوې حجري شاوخوا برخه. د حجري لمفاوی مسافه چې د ګانګلیون حجري احاطه کوي . د (Pericellular) په انډول.

**Pericytic Venule**

د (Postcapillary Venule) په انډول.

**Perideferentitis**

د منوی قنات (Vas Deferens) د شاوخوا نسج التهاب.

**Peridens**

اضافي غابن چې د غابنونو لیندي. (قوس) د منځنۍ کښې خخه بله برخه کې راوخي .

**Peridental**

هغه انساج چې د غابن جورپښت احاطه کوي لکه د (Periodontal Ligament) په انډول.

**- Peridental Ligament**

د پریوپتیال لېکمانټ.

**- Peridental Membrane**

د پریوپتیال غشا، د (Periodontium) په انډول.

**Peridentitis**

د (Periodontitis) په انډول.

**Peridentium**

د (Periodontium) په انډول.

**Periderm**

د ایمبریو د درم شاوخوا چې له هغه خایه نوي جوانې وده مومنې، د نباتاتو د بدن د جذری برخو او ساقې کلکو نسجونو بهرنې طبقه چې له هغه خایه نوي ډنبر وده مومنې.

**Periderma**

د (Periderm) په انډول د دود تېغې جنینې اپیدرم بهرنې طبقه چې عموماً د زېرون خخه دمخته له منځه خې.

**Peridermal**

د (Periderm) اړوند صفت.

**Peridermic**

د (Periderm) په انډول او اړوند صفت.

**Peridesmic**

د وتر (Ligament) د شاوخوابرخې نسج . د (Periligamentous) اړوند ، د (Peridesmium) اړوند صفت

**Peridesmitis**

د وتر (Ligament) د شاوخوابرخې نسج التهاب.

**Peridesmium**

هغه آرئیولارغشا (Areolar Membrane) چې د وتر (Ligaments) برخه احاطه او پوښ کوي.

**Peridial**

د (Peridium) په انډول.

**Peridiastole**

د زړه ډیاستول خخه دمخته مرحله د سیستول د ختم پرمھال

**Perididymis**

د (Tunica) په انډول ، هغه پښوونکي طبقه چې یو نسج پوښو.

**Perididymitis**

د مرغېرو د تونیکا وجینالیس (Tunica vaginalis) التهاب.

**Peridinea**

په بوټانې (Botany) کې (Pyrophyta) کلاس ، په زولوژۍ (Zoology) کې د پروتوزوا ګانو هغه آردر (Order) چې فلاجیلاتا لري ، بل نوم یې (Dinoflagellata) دی.

**Peridiniidae**

د فلاجیل لرونکي کورنې.

**Dinoflagellates Flagellate** چې په سمندری یا بحری تازه او بو کې ژوند کوي.

### Peridinian

د متروکی (فلاجیل)، لرونکی کورنی (Flagellates) د تشیت پیاره آزمایینت خانگری توګه هغه پروتونزاکانی چې په سمندری یا بحری تازه او بو کې ژوند کوي او دوه متروکی لري.

### Peridinium

د فلاجیل لرونکی (Dinoflagellates Flagellate) کورنی، خخه هريو هوله چې په سمندری یا بحری تازه او بو کې ژوند کوي.

### Peridium

په دېرو چنیاسو (Fungi) کې د Spore-Bearing یا سپورونو تولبدونکي غړی پوښ.

### Peridiverticular

د کولمود ڈايوږتیکولو د شاوخوا جورېشتونو اړوند.  
- **Peridiverticular Abscess** د کولمود ڈايوږتیکولو د شاوخوا جورېشتونو اړوند دانه یا خراج، د Pericolic Abscess، په انډول.

### Peridiverticulitis

د کولمود ڈايوږتیکولو د شاوخوا جورېشتونو اړوند نسج التهاب.

### Peridol

دا یو ډول ترانکولایزر (آرامتیا بخښونکی) درمل دی چې فورمول لري د روانی اختلالونو شیزوفرینیاو Schizophrenia (Tourette's Syndrome) درملنه کې پکارو پلشی د Haloperidol، په انډول.

### Periductal

د قنات د شاوخوا نسج اړوند لکه د شیدو د غدواتو د قناتونو اړوند چارپیر نسج.

### - Periductal Mastitis

د تیيونو د قناتونو د شاوخوا اړوند نسج التهاب.

### Periudodinitis

د اثناعشر کولمې د پریتوانی طبقي یا شاوخوا برخی نسجونو التهاب.

### Periudodinum

د اثناعشر کولمې د پریتوانی طبقي یا شاوخوا برخی نسج

### Peridural

د ماغزو یا نخاع د ډیورا (Dura Mater) خخه بهره ته برخی اړوند صفت، د Epidural، په انډول.

### - Peridural Anesthesia

دا سیمه ائیز ډول ببهوشی ده چې ډیورا خخه بهره برخه کې د ببهوشی موادو زرق له امله منځ ته راخي، د Anesthesia، په انډول.

### - Peridural Space

د ډیورا خخه بهره ته پرته مسافه، (Extradural Space) په انډول.

### Periencephalitis

ددماغی غشا (قشر) د برخی التهاب خصوصاً دسپین نسج (Pia Mater) برخی.

### Periencephalomeningitis

د دماغی قشر او سحایا وو ګډ ډول التهاب.

### Perienteric

د کولمود بهرنی طبقي (بریتوان) نسج اړوند صفت.

### Perienteritis

د کولمود بهرنی طبقي (بریتوان) نسج اړوند صفت التهاب، د Seroenteritis، په انډول.

### Periependymal

د کوپرې د دته برخی (Ependyma) شاوخوا.

### Periesophageal

د مری، (ایزوفاگوس) شاوخوا اړوند صفت.

### - Periesophageal Cellulitis

د مری، (ایزوفاگوس) شاوخوا اړوند سلولیت.

### - Periesophageal Hiatal Hernia

د مری، شاوخوا برخی د سوری فتف (چوره).

### Periesophagitis

د مری، (ایزوفاگوس) شاوخوا اړوند نسج التهاب.

### Perifistular

د یوه فیستیول (Fistula) شاوخوا.

### Periflux Laser Doppler

### Flowmeter

د پریفلوکس لایزر د پلار فلومتر وسیله چې لنډه نښه بې، PLDF.

### Perifocal

د اتناتو د محراق (Focus) شاوخوا نسج اړوند صفت.

### Perifollicular

د وینستانو د فولیکول (Follicle) د شاوخوا اړوند صفت.

**- Perifollicular Anetoderma**

هغه **Anetoderma** (چې د وینستانو د فولیکول (Follicle) د شاوخوا واقع کېږي خو د مخه تر دی التهاب منځ ته نه راخی دا بنیائی د **Elastase-Producing Staphylococci** (پدر بعده (Tolbed) یا درملو او اندوکرین فیکتورونو منځ ته راشی .

**- Perifollicular Elastolysis**

د وینستانو د فولیکول د شاوخوا د الاستیک موادو تجزیه او له منځه تک دئ چې د پوستکی د انفوفی او سستوالی منځ ته را پوري .

**- Perifollicular Fibroma**

د وینستانو د فولیکول د شاوخوا برخی هغه تومور چې فیبروزی دئ او د منضم نسج خڅه ود موومی چې (سورغونین، پایپولی، فولیکولی ضایعات) د غاری اسر برخه کې منځ ته را پوري .

**Perifolliculitis**

د وینستانو د فولیکول (Follicle) د شاوخوا التهاب .

**- Perifolliculitis Abscedens et Suffodiens**

مزمن ډول تسلیخ شوی فولیکولیت چې د سرپه سکلپ (Scalp) برخه کې منځ ته راخی د **Dissecting Cellulitis** (په انیوول) .

**Perifuse**

د یوې کوچنی توټي نسج د بهر برخی کې د تازه مابع پواسطه خپرې دنه او وینڅل .

**Perifusion**

د **Perifusing** (عملیې کرنے .

**Periganglionic**

د یوې کانګلیون (Ganglion) نسج شاوخوا اړوند صفت .

**Periganglitis**

د یوې کانګلیون نسج شاوخوا التهاب .

**Perigastric**

د معدی د بهرني پوښ (پریتوان طبقي) اړوند صفت .

**Perigastritis**

د معدی د بهرني پوښ (پریتوان طبقي) اړوند نسج التهاب .

**Periglandular**

د یوې غدي (غوتې) شاوخوا نسج اړوند .

**- Periglandular Infiltrates**

د یوې غدي (غوتې) شاوخوا نسج اړوند درمال (جلدی) حجرولي ارشاخي بهه .

**Periglandulitis**

د یوې غدي (غوتې) شاوخوا نسج التهاب .

**Periglottic**

د ژبې د پوښ برخی په خانګړي توکه قاعده دی برخی شاوخوا .

**Periglottis**

د ژبې د پوښ برخی مخاطی غشا برخی شاوخوا .

**Perigraft**

هغه چې د یوې پیوند ګرافت په شاوخوا کې واقع شی .

**Perihelium**

د سُری (Helium) شاوخوا .

**Perihepatic**

د کبد (خیگرینې) د پوښ برخی اړوند ، د کبد د شاوخوا اړوند صفت .

**Perihepatitis**

د کبد د حشوی پریتوانی پوښ او شاوخوا برخو نسج التهاب .

**- Perihepatitis Chronica Fibrosa****Cartilaginescens Hyalinosa**

د **Sugar Icing Liver** (په انیوول، د کبد (بېړ او سپین، رنګه کپسول التهاب چې د مزمن فیبروزی پریتوتنت چې بنائي د هیالیني کبدنې یا زړه اړوند سیروزس د زړه احتقانی عدم کفایې له امله منځ ته راشی .

**Perihernial**

د یوې چورې (فتق) شاوخوا اړوند صفت .

**Perihypoglossal**

د هایپوگلوس د برخی اړوند صفت .

**- Perihypoglossal Nuclei**

د هایپوگلوسال هستي ، دا هستي د دماغ د خلورم بطین د فرش برخی اړوند دی .

**Peri-implant**

د کرل شوی برخی شاوخوا .

**- Peri-implant Space**

د کرلې (غرس) شوې او د هغه اړوند نسج تر منځ مسافه / اونن .

**Peri-implantitis**

د کرل شوی (غرس) برخی شاوخوا التهاب لکد د غابن کرلې برخی شاوخوا التهاب .

**Peri-implantoclasia**

دا د کرلې برخی د اجنبي اجسامو په اړوند د انساجو پتولوژیک غبرګون دئ په غابنونو طب کې عمومی اصطلاح د غابن کرلو روسته د ژامنې د بستر برخی اړوند ناروغیو ته ویل کېږي .

**Peri-islet**

د لانگرهانس د تاپوگانو په شاوخوا کې خای پرخای شوی.

**Perijejunitis**

د جیجونوم کولمې د پریتوانی طبقي التهاب.

**Perijejunum**

د جیجونوم کولمې د پریتوانی طبقي او شاوخوا نسج.

**Perikaryon**

د هستي د شاوخوا برخې حجرى جسمونه په خانګړي چول د عصبى حجري اپوند پکار وپل شوي.

**Perikymate**

هغه کوچنۍ او اور عرضاني زیات او راوتلى خطونه چې د دایمی غابښونو د مينا (Enamel) په سطحه خای لري چې متواتر گرپدل بې د غابښونو سطحه خرابوي او هعوي بندوی.

**Perilabyrrinth**

د غوب د لابرینت (Labyrinth) شاوخوا.

**Perilabyrrinthitis**

د غوب د لابرینت شاوخوا برخې التهاب.

**Perilacunar**

د د لاکونا (Lacunae) برخې شاوخوا نسج اپوند.

**- Perilacunar Bon**

د لاکونا هيدوکى شاوخوا برخې چې پکي (بي شکله مترالونه) شاملېږي او له همدي کبله د (Calcium) تداوم لپاره مهم دئ (Homeostasis).

**Peralaryngeal**

د حنجرى (Larynx) شاوخوا نسج اپوند.

**Peralaryngitis**

د حنجرى (Larynx) شاوخوا اپوند نسج التهاب.

**Perilenticular**

د بصرى عدسيې (Optic Lens) شاوخوا اپوند.

**Perilesional**

د يوې ضايعې آفت (Lesion) په شاوخوا کې واقع شوي يا منځ راتګ بلل شوي.

**Perilesional Zonal Cloning****(PZC)**

د (Arthroscopy) له پلود د يوه آفت موندلي (ضايع برخې)

کې د نسج منځ ته راپل.

**Periligamentous**

د وتر (Ligament) د شاوخوا نسج اپوند. د په اندول.

**Perilimbal Suction Cup**

هغه وسیله چې د ستړګو دنته فشار د Circulation And Aqueous Humor Flow) له لاري منځ ته راپوري.

**Perilla**

دا یو دول امریکائی نبات دي او د هغه برخې (پانۍ، تخم، داني) چې د (الرژی ، د سیزم ضد، د کانګې ضد، د پورتنی تنفسی سیستم شکایاتو کمولو) درملنه کې پکارېږي او په (ماشومانو، شیدې ورکونکو مېندو، بلاربېت، کې په احتباط سره پکارېږي ورته (Wild Coleus یا Beefsteak Plant هم ويل شي.

**- Perilla Frutescens**

د (Perilla) امریکائی نبات دي د (Family Lamiaceae) پوري تپلې دې په خاوریوکې د هغې توکسین خوارک له اهله حاد ډول د سپو آمفزیما (Benzyl Isoquinoline Alkaloids) منځ ته راپوري ورته (Purple Mint Plant, Wild Mint) نوم هم ورکل شوپدې.

**- Perilla Frutescens Crispa**

د (Perilla) امریکائی نبات دي چې سور بخن - ګلابی رنګ بوټې پانې او بشاخونه لري.

**- Perilla Frutescens L**

د (Perilla) امریکائی نبات دي دا یو دول نبات او د هغه برخې (پانۍ، تخم، داني) چې د (الرژی ، د سیزم ضد، د کانګې ضد، د پورتنی تنفسی سیستم شکایاتو کمولو) درملنه کې پکارېږي

**- Perilla Mint Ketone**

د (Perilla) امریکائی نبات دي چې کیتونې زهرې بنه لري او په خاوریوکې د (Benzyl Isoquinoline Alkaloids) پښنه منځ ته راپوري.

**- Perilla Nankinensis**

د (Perilla Frutescens) په اندول.

**Perilla Oil**

د (Perilla) اپوند تپلې پا غورې ژړې (Light-Yellow) رنګ لري (Alcohol, چې د Perilla) نبات خخه لاس ته راخي په (Chloroform او Benzene, Carbon Disulfide, Ether منحل دي او د Linseed Oil لکد Edible Oil په خبر غورې په خای پکار وپل شوي او خرم جوړولو کې کارېږي.

**Perilous**

دارونونکي، ویروونونکي، خطرلرونکي.

**Perilously**

په دارونکي توګه.

**Perilunar**

د کارپ هیوکو د (Lunate) هیوکی شاوخواړوند  
صفت.

**- Perilunar Dislocation**

د کارپ هیوکو د (Lunate) هیوکی شاوخوا بېخایه  
کېډنه (خلع) چې په نورماله اناټومیک بنه د (Radius)  
پوزېشن اړوند پېښېږي.

**Perilymph**

د دته غوبه د لایبرینت د شاوخوا لمفاوی مایع چې دا مابع  
د غوبه د غشائی او هیوکیز لایبرینت دواړه جوړښتونه سره  
بېلوی.

**- Perilymph Fistula**

غبر نورمال قنات چې د صدماتو او ضرباتو یا تارو غيو یا  
ولادي اختلالو له امله د غوبه د لایبرینت برخه کي منځ تراخي.

**Perilymph**

د (Perilymph) په انډول.

**Perilymphangial**

دلمافوی رګونو-کانالونو شاوخوا اړوند.

**Perilymphangitis**

دلمافوی رګونو-کانالونو شاوخوا اړوند نسخ التهاب.

**Perilymphatic**

د (Perilymph) اړوند صفت.

**- Perilymphatic Duct**

د پریلمف اړوند قنات.

**- Perilymphatic Fistula**

غبر نورمال قنات چې د صدماتو او ضرباتو یا تارو غيو یا  
ولادي اختلالو له امله د دته غوبه د لایبرینت برخه کي منځ نه  
راخي او رخه پریلمف مایع بهره ته لیکارکوی.

**- Perilymphatic Gusher**

د غوبه د پریلمف مایع غبر نورمال بهير کله چې (Footplate)

(Of The Staples) بېخه سوری شی او د X-Linked Mixed

(DFN-3) کوټولوالي د (Deafness) POU5F4 Gene او  
نوروحالاتو له کبله منځ ته راخي.

**- Perilymphatic Labyrinth**

هغه مایع چې د غشائی او هیوکیز لایبرینت تر منځ واتن کي  
پرته ده او دا دواړه جوړښتونه سره بېلوی.

**- Perilymphatic Space**

د دته غوبه د غشائی او هیوکیز لایبرینت تر منځ واتن یا  
مسافه بلل شی چې پکې پریلمف مایع خای لري.

**Perimeningitis**

د دماغ او نخاع د دوره متېر (سحاباو شاوخوا) برخی  
التهاب.

**Perimenopausal**

د بېخود مینیواوز دوری شاوخوا مرحلې اړوند صفت.

**Perimenopause**

د فژولوژۍ له مخې هغه دوره په بېخو کې چې د  
40-54 (Kaloorrostene پېښېږي هورموني بدلونونه منځ  
ته راخى او یول د کرکتیر اړوند بدلونونه منځ ته راوري.

**Perimeter**

هغه وسیله چې د لید د ساحي تاکني لپاره پکارېږي،  
چاپېر یال ، شاوخوا ، محیط .

**- Perimeter Defense**

هغه دول کونوالې چې پرته له کوم ډول فشار وارد ډلنې خخه  
منځ ته راخي .

**- Perimeter Wall**

د پېري میتر (Perimeter) جدار یا د بول.

**Perimetritis**

د رحم (خلانځي) د بهرنۍ جدار (Perimetrium) اړوند  
التهاب.

**Perimetrium**

د رحم (خلانځي) د بهرنۍ جدار شاوخوا.

**Perimetry**

د یوی وسیلې پذربعه د لید (Vision) د ساحي تاکني  
کېډنه تر سره کول دي.

**Perimorph**

په (منزال یا تېړه پېژندنه) کې د معدنې تېړو پرته له یوه دول  
خخه نورمنزالونه - نوعیت درلودونکې وي.

**Perimorphic**

د (Perimorph) اړوند صفت.

**Perimorphism**

په (منزال یا تېړه پېژندنه) کې هغه حادثه یا فیمومنا چې د  
معدنې تېړو پرته له یوه ډول خخه نورمنزالونه - نوعیت  
درلودونکې حالت منځ ته راوري.

**Perimorphous**

د (Perimorph) اړوند صفت.

**Perimortem**

د Postmortem (په انډول) د مور په کېډه مړه ماشوم  
ته ویل شی چې د بېلا بېلا لاملونه له کبله مړ شوېږي.

**- Perimortem Delivery**

د مور په گېډه هغه مردہ ماشوم زېړونه او راویستنه چې پخوا  
مړ شوېوی. د **Postmortem Delivery** (په انډول)

**Perimucosal**

د مخاط طبقي شاوخوا اړوند.

**- Perimucosal Biologic Seal**

(**Implant**) او **کرل شوي Soft Tissue** سطحی تر منځ نه ماتبدونکې اړیکه چې د **Periimplant** نسج د ترمیم لامل ګرځی.

**Perimuscular**

د عضلى نسج د بهرنې شاوخوا برخی نسج اړوند.

**- Perimuscular Fibrosis**

دا ډول فیبروزیس د شریانونو د بهرنې طبقي (معولاً پېښتونکو شریانون په څوانو بنسخوکي منځ ته رتحی چې د تضییق او فرط فشار سبب ګرځی او د **Fibromuscular Dysplasia** له ډولونو شخه یو ډول دی، د **Subadventitial Fibrosis** (په انډول.

**Perimyelitis**

د نخاع د (**Endosteum**) د برخی التهاب، د **Pia Mater** په انډول.

**Perimolysis**

د غابن د کلسیومی موادو راجلاکېډني (Decalcification) حالت چې د **Gastric Acid** سره د مخامن کېډني له امله په مزمن ډول کانکې کوونکو ناروغانو کې لکه (**Anorexia Bulimia**) کې پېښېږي.

**Perimylolysis**

د **Perimolysis** (په انډول.

**Perimyocarditis**

د مایوکارڈیت او پریکارڈیت مترافق ډول منځ ته راتګ چې معمولاً یو ډول لامل پوری اړوند بلل شی.

**Perimyositis**

د عضلى د شاوخوا برخی سست منضم حجروي نسج التهاب چې ورته (**Perimysitis**) هم ويل شي.

**Perimysia**

د **Perimysium** (په انډول. د عضلى الیافو د شاوخوا برخی سست منضم حجروي نسج خنخه جوړ شوي پوبن یا لفافه.

**Perimysial**

د **Perimysium** (اړوند صفت.

**Perimysitis**

د عضلى د شاوخوا برخی سست منضم حجروي نسج

التهاب چې ورته (**Perimysitis**) هم ويل شي.

**Perimysiitis**

د عضلى د شاوخوا برخی سست منضم حجروي نسج التهاب چې ورته (**Perimysitis**) هم ويل شي.

**Perimysium**

د عضلى الیافو د بنډل احاطه کوونکې پوبن لفافه بلل شي.

**Perinaeum**

عجان، د **Perineum** (په انډول.

**Perinasal**

د پوزي شاوخواهه اړوند. د انف (پزي، ترميز) چارپير برخی اړوند.

**Perinatal**

د زېړبدنې خنخه دمخه او زېړون ته د نېړدې مهال پوري اړوند

**- Perinatal Mortality Rate**

د هغه ناروغانو د مېټنې کچه چې د زېړون دمخه یا د زېړون خنخه روسته نېړدې موده کې مړ شویدي چې د هر زر ماشومانو کې تاکل کېږي.

**- Perinatal Period**

د زېړبدنې خنخه دمخه او زېړون ته د نېړدې مهال پوري اړوند دوره چې د جيني (**First Week**) 28<sup>th</sup> Week خنخه تريوه اواني، (**First Week**) د زېړون روسته مهال موده بلل شي.

**Perinatologist**

د **Perinatology** (دوری اړوند ولادي - ماشومانو اړوند متخصص او کارپوه ڈاکټير.

**Perinatology**

د طب یو خانګري خانګه ده چې د ماشوم (**Infant**) او مور (**Mother**) دواړو د (**Baby**) او **Physiologic Pathologic**، پيدلونونو اړوند خپرې او درملنې پوري تپ او لري.

**Perineal**

شرمځای، د عجان، (**Perineum**) اړوند صفت.

**- Perineal Area**

د عجان (**Perineum**) سيمه یا برخه چې د نارینه د خوتانګ او مقعد او بسخينه وو د مهبل او مقعد شاوخوا برخه جوروي.

**- Perineal Artry**

د عجان (**Perineum**) سيمې یا برخې سور رګي (شريان).

**- Perineal Body**

د عجان سيمې یا برخې جسم چې یو دله عضلات او عضلي رشتۍ دی چې د مقعد او مهبل یا پروستات تر منځ واقع دي.

**- Perineal Branches of Posterior Femoral Cutaneous Nerve**

د عجان سیمی خانگی د خلفی فخذی برخی جلدی عصب.

**- Perineal Care**

د عجان برخی درملنه او ساتنه.

**- Perineal Gland**

د عجان اپوند غدی (غدوات).

**- Perineal Muscle**

د د عجان **Perineum**، برخی عضلات.

**- Perineal Nerve**

د عجان **Perineum**، سیمی تعصیب کوونکی عصبی رشتہ.

**Perineocele**

د عجان یا **Perineum**، سیمی یا برخی فقط چې د ریکتیوم او پرستیات یا ریکتیوم او مهبل تر منځ واقع کړې.

**Perineoplasty**

د شرمخای یا عجان اپوند برخو جراحی ترمیم کېنلاړه چې پکی نسجی ګرافت ترسره کړې.

**Perineorrhaphy**

د شرمخای یا عجان اپوند برخو جراحی ترمیم او ګنډلو کېنلاړه چې د زبردون وروسته خیری شویو برخو ترمیم / بیا راغونې په موخته ترسره کړې.

**Perineotomy**

د شرمخای یا عجان اپوند برخو واژولو / خیلوا جراحی کېنلاړه، د عجان پرې کول.

**Perineovaginal**

د عجان-مهبل برخو اپوند، عجانی-مهبلی.

**Perinephria**

د پینتورگو د شاوخوا اپوند صفت ګن شمېره حالت

**Perinephrial**

د **Perinephric** په انډول.

**Perinephric**

د پینتورگو د شاوخوا **Perinephrium**، اپوند صفت. د هغه منضم او شحمی نسج اپوند چې پینتورگو یې احاطه کړو.

**- Perinephric Abscess**

د پینتورگو د شاوخوا برخی داني (خرابونه).

**- Perinephric Fat**

د پینتورگو د شاوخوابرخی شحمی نسج.

**Perinephritis**

د پینتورگو د شاوخوا نسج التهاب.

**Perinephrium**

هغه منضم او شحمی نسج چې پینتورگو یې احاطه کړدی.

**Perineum**

عجان، شرمخای، د احلیل بهرنی سوری (خولي)، او مقعد تر منځ برخه، په اټاټومی کې د مقعد او تناسلی غرو تر منځ واتن بلل شی، په کال کې، ګلنۍ، دکال.

**Perineuria**

د **Perineurium**، په انډول ګنیه شمېره.

**Perineurial**

د اپوند صفت **Perineurium**.

**- Perineurial Cell Basement Membrane**

د پری نیورال حجراتو قاعدوی غشا.

**- Perineurial Cyst**

د پری نیورال اپوند منځ ته راغلې سیست.

**Perineuritis**

د **Perineurium** د عصب د شاوخوا نسجونو التهاب.

**Perineurium**

هغه منضم نسج چې د یوه عصبی رشتو بنډل احاطه کوي او پوبن منځ ته راوري.

**Perinevoid**

هغه پوستکي یا جلد اپوند صفت دی چې د خدائی خال **Nevus-Like Lesion**، **Nevus**، پا هغه ته ورته، ضایعې شاوخوا برخه یې احاطه کړو.

**Perineole**

د عجان **Perineum**، برخی چوره (فتق) **Hernia**، بلل شی.

**Perinodal**

د یوی عقدی **Nodus** ( Shawoxa اپوند صفت

**- Perinodal Fiber**

هره هغه اذینې رشتہ چې د اذینې بطینې نود (**Atrioventricular Node**) یا سینوس نود (**Sinus Node**) شاوخوا یې احاطه کړو.

**Perinuclear**

د یوی هستې شاوخوا سیمی اپوند، د **Circumnuclear** په انډول.

**- Perinuclear Cataract**

دا یو ډول صفحوی ساد (**Lamellar Cataract**) دی چې پکي هستې پا مرک روښانه او واضح خود شاوخوا برخه یې د کېږي کشافت په ذرپنه احاطه شوېو.

**- Perinuclear Cisterna**

په اناتومی (Anatomy) کې هغه کشوره یا د بدن دنه جوف چې مایع دنه لري ورته مخزن (Reservoir) هم وائی، په سایتولوژی (Cytology) کې کشوره ډوله حباب یا تیاکه چې اندوپلازمیک ریتیکولوم دنه لري.

**- Perinuclear Envelope**

هستوی پوښ، هغه دوه پاڼۍ مضاعف غشاً چې د (Eukaryotic Cell) هسته پوښوی او موادو ته دنه ننټولو او بهره د خارجېدو اجازه ورکوي ورته هستوی غشاً (Nuclear Membrane) هم وائی.

**- Perinuclear Space**

د دنه او بهره ته هستوی غشاً تر منځ وائين یا مسافه چې د الکترون مايكروسكوب ثبت له مخي ليدل کبدای شي.

**Periocular**

د سترګو ګاتې د چارپې برخې اړوند صفت.

**- Periocular Hemorrhage**

د سترګو ګاتې د چارپې برخې اړوند وينه بهبدنه يا خونږی چې د سیپتیسمیما او ویتامین سی فقدان له کبله پېښېږي.

**- Periocular Leukotrichia**

د سترګو ګاتې د شاخو خوا برخې اړوند لوکوتريکيا.

**Period**

وخت مهال، دوره، موده، پای، ټکی، زمانی مقطع

**- Ejection Period**

د بطيئي سیستول دوهمه مرحله چې د نيمه هلالی دسامونو (الفونو) د پرانیستول کپدو او تپل کپدو تر منځ بېلدندونکي حد دئ او په لې کې یې له بهري او ریوی شیانونو له لاري وينه بهر کېږي دغه مرحله په دوه برخو ویشل کېږي کاره ایجکشن او چنګ ایجکشن وریسي راخي.

**- Latency Period**

پته دوره، مخفی موده یا دوره.

**- Latent Period**

هغه مهال چې پکي یو میکروب یا اتنان او ناروغۍ پرته له خرگندونې وده کوي او زیاتوالی مومنی، ناروغیو او صدمې د غېر فعل پته موده.

**- Menstrual Period**

د جحض دوره، بنهجه میاشتني د وينه بهبدنه موده، د (Monthly Period) په اندیول.

**- Pacemaker Refractory Period**

هغه وخت چې تر هر پیس وروسته ژر تر ژر راخي او په لې کې یې ناسمو څو بواسطه پیسمې کرنې کېږي.

**- Refractory Period**

د کسری سرسختي دوره، د پارہدنې (تحريك)، خخه وروسته د حجروي غشاً د ډیپولارایزیشن او ریپولارایزیشن دوره، د دې

**Dورې په لمومې برخه کې (P.) دوره**

شتون لري د ثانوي تحريك په وراندي عضله یا عصب خواب

**Reactive (R.)** یا غبرګون نه خرگندوی پداسي حال کې چې په

مرحله کې یوازي پیاوړی محرك ته خواب

**خرگندوی****- Safe Period**

د تھیضی دورې هغه برخه چې د القاح کبدنه پکي تر ټولولې د وی دغه وخت تر حیض لس ورځي د مخه او او لس ورځي وروسته دې.

**- Sphygmic Period**

د اندیول (Ejection Period) په.

**- Wenckbach Period**

د (Wenckbach) په بلاک کې د زړه په دوره کې د (P-R، واتن) یا فاصله د اوږدوالي زیادښت.

**Periodic**

مهالی، مؤقته، دوره ئې، روښي، مهالیزه د (Period) اړوند صفت.

**- Periodic Acid**

يوهول سپین کریستالی غبر عضوی اسید چې د (Hio<sub>6</sub>·2H<sub>2</sub>O) فورمول لري.

**- Periodic Apnea of the Newborn**

د مشو متوب په نوي زړبېدلی حالت کې د دوره ئې (Apnea) حالت ته ویل شي.

**- Periodic Attractor**

دوره ئې جذابیت، د خاتمه راکښنی دوری اړوند.

**- Periodic Breathing**

دوره ئې تنفس، يوهول ساکنبل یا تنفس دئې چې د بوي وقفي پسی منځ ته راخي.

**- Periodic Edema**

دوره ئې اذیما او پرپسوب.

**- Periodic Event**

دوره ئې حادثه یا پېښه.

**- Periodic Fever**

دوره ئې تبه چې په (پنیتورګو ناروغۍ، ملاریا) کې ليدل کېږي.

**- Periodic Function**

دوره ئې دندې دوره ئې وظیفه.

**- Periodic Motion**

دوره ئې خوختنېت، دوره ئې حرکت.

**- Periodic Movement**

دوره ئې خوختنېت، دوره ئې حرکت.

**- Periodic Pain**

دوره ئې درد، دوره نارامتیا.

**- Periodic Paralysis**

دوره‌ئی گوزن، دوره‌ئی فلچ چې د یونی د پوتاسیوم عنصر د کمبت له امله منځ ته راخی.

**- Periodic System**

دوره‌ئی سیستم

**Periodical**

نویتی، واری یا په وار سره، رونی، نویتی، موقته.

**- Periodical cicada**

دوره‌ئی سیکاپا اړوند صفت.

**Periodicalist**

د دوره ناروغیو او بدلونو اړوند پوهه متخصص ڈاکټر.

**Periodically**

په رون سره، په وار سره، نویتی.

**Periodicity**

د منظمو وختونو کې د پېښو او ناروغیو تکرار بدلوا او تر سره کولو اړوند، تناوبی.

**Periodicalness**

د تناوب درلودنې اړوند.

**Periodontal**

(*Periodontic*) د غابن د شاوخوا نسج اړوند صفت، د په اندول پهونو او درمنې علمي طبی خانګه.

**Periodontolysis**

د (*Periodontoclasia*) په اندول.

**Periodontometer**

د (*Peridontium*) اړوند اندازه کولو وسیله.

**Periodontopathic**

د (غابنونو، اوريو، بريودتیال، الپولار هلوكو او سمنت) برخې جورېستونو اړوند هر راز ناروغیو ته ويل شي.

**Perionychia**

د گوتۍ دردناکه التهابي پرسوب چې ډګوتۍ نوک شاوخوا (*Perionychium*) برخه کې منځ ته رائې، د په اندول.

**Perionychium**

هغه پوستکي چې د پېښي (*Toenail*) یا لاس (Fingernail) د گوتود نوکانو په شاوخوا کې واقع دئ.

**Peronyxis**

د (*Perionychia*) په اندول.

**Perio-ophoritis**

د هګۍ خالي (تخمدانونو) د شاوخوا نسجونو التهاب.

**Perio-ophorosalpingitis**

د هګۍ خالو او نفیرونو د شاوخوا نسجونو التهاب.

**Perioperative**

د عمليات خخه دمخه او ورسته نېړدي مهال او وخت اړوند.

**Periophthalmic**

د ستړګو شاوخوا اړوند صفت.

**Periople**

دا یو ډول تقرني نرم لېړنګ، لړونکي بشاخیزه طبقه ده چې د (*Hoof In Ungulates*) اکلیلی سرحد پونسوی او یوه تېږډونکی برخه د نرم پوستکي او نوک ګلک جدار تر منځ واقع کېږي.

**Perioplic**

د (*Periople*) اړوند صفت.

**- Perioplic Corium**

د تقرني پېړياوپلیک برخې اړوند.

**- Perioplic Epidermis**

پېډرم پېړياوپلیک برخې اړوند.

**Periopometry**

د محیطی لید ساحې د محدود دیت تاکنې کېنه تر سره کول دي

**Perioral**

د خولي یا سوری شاوخوا اړوند، د (*Circumoral*) په اندول.

**- Perioral Dermatitis**

د خولي یا سوری شاوخوا اړوند برخې جلد التهاب.

**- Perioral Pallor**

د خولي یا سوری شاوخوا اړوند پیکه (خاش) کېډنه چې په وینه لېږي ناروغیو کې لیدل شي.

**- Perioral Structures**

د خولي یا سوری شاوخوا اړوند جو پښتونه.

**Periorbita**

د ستړګو د ګاتيو چوکات (کاسي) اړوند برخه.

**Periorbital**

د ستړګو د ګاتيو چوکات (کاسي) اړوند صفت.

**- Periorbital Abscess**

د ستړګو د ګاتيو کاسي اړوند داني (خرابونه).

**- Periorbital Cellulitis**

د ستړګو د ګاتيو کاسي اړوند نسجونو التهاب (سلولیت).

**- Periorbital Ecchymosis**

د ستړګو د ګاتيو کاسي اړوند اکیموزس (شینوای).

**- Periorbital Eczema**

د سترگود گاتیو کاسی اړوند ناروغی.

**- Periorbital Edema**

د سترگود گاتیو کاسی اړوند اکزیما او پرسوب ناروغی.

**- Periorbital Hematoma**

د سترگود گاتیو کاسی اړوند هیماتوما (وینه پنډیدنه).

**- Periorbital Membrane**

د سترگود گاتیو کاسی اړوند غشاً.

**Periostat**

د غابنو طب یو فورمولبندی چې پکي د (Doxycycline) درمل اساسی دول په (Periodontitis) درملنے کي کارول شی چې دا په فعال دول د کولاجن نسج تخریب مخیوی کوي او د اوریو او غابنو تر منځ لفافه یا پونش منځ ته راپری.

**Periorbititis**

د سترگود گاتیو چوکات (کاسی) اړوند برخی نسج التهاب

**Periorchitis**

د مرغېریو (خصیب) شاوخوا نسج التهاب.

**- Periorchitis Hemorrhagica**

وینه لرونکي د مرغېریو (خصیب) شاوخوا نسج التهاب

**- Periorchitis-orchitis**

د مرغېری او د مرغېریو (خصیب) شاوخوا نسج التهاب

**Perosteal**

د هیوکو یا د پونش په اړوند.

**Perosteal**

د هیوکو یا د پونش یاد پریوست برخی اړوند.

**- Perosteal Bone**

دنوی هیوکی په منځ کي د هیوکی وده یا کالوس (Callus) منځ ته راتگ چې دا (Fibrocellular Tissue) خڅه پیل کېږي او د (Perosteum) جو پدندی وروسته (Endosteum) او هیوکی جو پدلا بشپړېږي.

**- Perosteal Bud**

د پریوست اړوند خوانکه (تبغه).

**- Perosteal Chondroma**

د پریوست اړوند کاندروما تومور.

**- Perosteal Elevator**

د پریوست اړچتوونکي جراحی وسیله.

**- Perosteal Ganglion**

د پریوست اړوند عصبی گانګلیون.

**- Perosteal Graft**

د پریوست اړوند گرافت چې پلاستیک جراحی کېنلاره ده.

**- Perosteal Implantation**

د پریوست اړوند کړلو جراحی کېنلاره ده.

**- Perosteal Layer**

د پریوست اړوند طبقه.

**- Perosteal Osteosarcoma**

د پریوست اړوند اوستیوسارکوما تومور.

**- Perosteal Reaction**

د پریوست اړوند غبرګون (عکس العمل).

**Perosteoma**

د پریوست نسج خڅه منځ ته راغلي تومور، پریوستوما.

**Perosteotome**

هغه جراحی وسیله چې معمولاً پریوست (Perosteum)

د هیوکی پېړی غوڅېږي.

**- Perosteum Elevator**

د پریوست اړچتوونکي جراحی وسیله.

**Perosteomyelitis**

د د پریوست او هیوکو ماغزو اړوند التهابی ناروغی.

**Perosteophyte**

هغه استیوفیت یا ووکیز راولتیا چې د پریوست منشه

لری.

**Perosteotomy**

د پریوست اړوند جراحی غوڅولو- واژولو کېنلاره.

**Perosteum**

پریوست، د هیوکی پېړه یا ضخیمه طبقة چې د منضم

نسج خڅه جوړه او د هیوکی نور انساج یې یونسلی دی او هیوکی مظبوط ساتی.

**- Perosteum Elevator**

د پریوست اړچتوونکي جراحی وسیله.

**Perosteomyelitis**

د د پریوست او هیوکو ماغزو اړوند التهابی ناروغی.

**Perosteophyte**

هغه استیوفیت یا ووکیز راولتیا چې د پریوست منشه

لری.

**Perosteotomy**

د پریوست اړوند جراحی غوڅولو- واژولو کېنلاره.

**Perosteum**

پریوست، د هیوکی پېړه یا ضخیمه طبقة چې د منضم

نسج خڅه جوړه او د هیوکی نور انساج یې یونسلی دی او هیوکی مظبوط ساتی.

**Periostitis**

د هیوکۍ د پریوست (Perosteum) برخی التهاب.

**Periostosis**

د پریوست هیوکیزې برخی غبر نورمال رسوب او ډېره وده مومندنه، هغه حالت چې د پریوستیوما په بنه رامنځ ته کېږي.

**Periotic**

د غوب شاوخوا اړوند صفت، د غوب په خانګړي ډول د داخلی غوب هغه شاوخوا کې چې ئای په خای شوبوی. د صدغی هیوکۍ د ماستوئیدی او پتروزا برخی.

**Periopapillary**

د باصرۍ یا پاپیلاشاوخوا پوري اړوند.

**Peripartum**

د بلاړینېت د دوری د وروستی میاشتې یا تر زېړون وروسته د لوړنیو او نیو په لړ کې منځ ته راغلې (دمور سره په تراوکې).

**Periphacitis**

د ستړگې د عدسيې د کپسول التهاب.

**Peripherad**

د محیط په لوري.

**Peripheral**

محیطي، د چاپیریال برخی اړوند، د خندې او مورګې برخی اړوند صفت.

**- Peripheral Device**

هر ډول محیطی واحد یا وسیله، د (Peripheral Unit) په اندول.

**- Peripheral Nerves**

محیطي عصب چې حسی او حرکي رشتې لري او د دماغ یا نخاع خڅه منشه (سرچینه) اخلي.

**- Peripheral Nervous System**

محیطي عصبی سیستم چې لنډه نښه بي (PNS)، ټولې هغه عصبی رشتې چې د مرکزی عصبی سیستم سره تراو لري.

**- Peripheral Resistance**

محیطي مقاومت، د وينې رګونو محیطي برخی مقاومت چې د وينې بهير ته کراره توب وریخښی.

**- Peripheral Vascular Disease**

د محیطي رګونو ناروغۍ.

**- Peripheral Vasodilator**

محیطي د رګونو توسع ورکونکې کېمیاوی موادو درمل چې په فرط فشار ناروغیو کې پکار ورل شي.

**- Peripheral Vision**

محیطي د لیدلو (Side Vision) اړوند ساحه چې په مرکز پوري تړلې نه وي.

**- Peripheral Zone**

محیطي سيمه، چاپیریالی زون.

**Peripheralis**

د محیط اړوند، د (Peripheral) په اندول.

**Periphery**

د بدنه د غړو چاپیریال لکه هلتنه چې عصبي رینېي موټور رشتې پايله مومنی، محیط، دور، حدود. د یو شی سطحه،

**Periphlebitis**

د رګونو د بهرنې طبقي یا د شاوخوا نسج التهاب.

**Periplaneta**

د غټيو خسکو (Cockroaches) کورنې، یو ډول دې.

**Periplasm**

د باکتری ګانو یا نورو حجراتو د جدار ته نېړدې برخه چې د پلازما غشأ بهره ته واقع ده.

**Periplasmic**

د (Periplasm) اړوند صفت.

**- Periplasmic Escherichia Coli Protein**

د (Escherichia Coli) باکتری پریپلازمک پروتین.

**- Periplasmic Ligand-Binding Protein**

د پریپلازمک (Ligand-Binding) اپیکې پروتین.

**- Periplasmic Space**

د پریپلازمک واتن یا مسافه.

**- Periplasmic Zinc-Binding Protein**

د پریپلازمک (Zinc -Binding) اپیکې پروتین.

**Periplasmodium**

د پلازمودیم منځ ته راتلو کې د پروتپلازم کتله چې معمولاً د (Amoeboid Tapetum) د حجروي پروتپلاست فیوزن خڅه جو پېږي، په (Sporogenous) کې د (Periplas-Modium) جو پدنه کې برخه اخلي.

**Peripneumonia**

د (Pneumonia) په اندول.

**Peripneumonic**

د (Pneumonia) اړوند صفت.

**Peripolar**

د یوه جسم د قطب اړوند د مقناطیسي یا برپښائي قطب هر یو چې وي.

**- Peripolar Cell**

حبيبي (Granular) حجره چي د جداري او حشوی کپسول کي واقع وي چي د پښتوري ګو کپسول سره په تماس وي ، د حجري هغه برخه چي د پښتوري ګو د (Bowman) مسافې کي ارتشاخ سره مخامنځ وي.

**Peripolesis**

د مهاجرو حجرو نفوذ د تثبیت شويو نسجی حجراتو ترمنځ چي په نورماله توګه د نېړدي تماس خاوندانی وي.

**Periporitis**

هغه جلد چي د وصفی د ول بدن (Miliary) په خبر پاپولی او پاپولو - ویریزکولی اندفاعات لري او د (Staphylococcal Bacteria) انتاناتو سره مل وي او په ماشومتوب لوړنیو مهالونو موده کي پېښېږي.

**Periportal**

د کید د باب ورید شاوخوا اړوند صفت د (Peripylic) په انډول.

**- Periportal Cirrhosis**

د کبد (خیگر) اړوند سیروزس چي د باب ورید فیبروزس نسج د کبد دلوی سگمنټ برخه یې احاطه کړيو او د (Regenerative Nodules) سره مل وي.

**- Periportal Necrosis**

د کبد نکروز چي هیپاتوسیت حجري د باب ورید ترڅنګ موضعی دول راتولې شوبوی چي معمولاً د خورل شوی زهرو یا توګسین له کبله منځ ته راخي

**- Periportal Space of Mall**

هغه نسجی مسافه د کبدی (Lamina) او باب کانال (Canal) ترمنځ محدوده پاتې کېږي.

**Periproctitis**

د ریکتوم د شاوخوا نسجونو پرسوب یا التهاب.

**Periprostatic**

د پروستیات شاوخوا اړوند.

**Periprostatitis**

د پروستیات د شاوخوا نسجونو پرسوب یا التهاب.

**Peripylic**

د (Periportal) په انډول.

**Peripylephlitis**

د باب ورید د شاوخوا نسجونو پرسوب یا التهاب.

**Peripyloric**

د د معدي د بواب (PYLORUS) د شاوخوا نسجونو اړوند ، د (Juxtapyloric) په انډول.

**Peripyline**

د (Zoology) فقاریه حیواناتو کې د (Porulosida) په انډول نوم دي.

**Periradicular**

د راډیکولونو اړوند.

**Perirectal**

د ریکتوم د شاوخوا نسجونو اړوند.

**- Perirectal Abscess**

د ریکتوم د شاوخوا نسجونو اړوند ابسی (خارج، دانه).

**Perirectitis**

د ریکتوم د شاوخوا نسجونو پرسوب یا التهاب.

**Perirenal**

د پښتوري ګې شاوخوا برخو اړوند.

**- Perirenal Arterial Arcade**

د پښتوري ګې شاوخوا برخو قوسی (Lindend)، شربان اړوند.

**- Perirenal Fat**

د پښتوري ګې شاوخوا برخو اړوند شحم یا غوريه برخه.

**- Perirenal Hematoma**

د پښتوري ګې شاوخوا برخو اړوند هیماتوما.

**Perirhinal**

د پوزې شاوخوا برخو اړوند، (Perinasal) په انډول.

**Perisalpingitis**

د نفیرونو (Fallopian Tube) شاوخوا برخو اړوند پریتوان التهاب.

**Periscope**

یوډول آله ده چي داویتل او داویو له تل نه دهغې په ذریعه دسیند (بحر) مخ او دهげ شاوخوا خایونه ویني.

**Perisigmoiditis**

د سگموئید کولمې د شاوخوا برخو اړوند التهاب.

**Perish**

تباه کول، له مینځه وړل، وړل کیدل، له مینځه تلل، محوه کېدل، پویننا کیدل، ستېدل

**Perishable**

ورستیدونکۍ، خوسا کیدونکۍ، له مینځه تلونکې.

**Perisinusitis**

د سینوس شاوخوا برخو اړوند نسجونو التهاب.

**Perisrematitis**

د سپرماتیک کوره (طاب) د شاوخوا برخو نسجونو التهاب.

**Perisplanchnitis**

د احشاوو د شاوخوا برخو اړوندنسجونو التهاب.

**Perisplenitis**

د طحال (توری) د شاوخوا برخو اړوند نسج یا پریتوان التهاب بلل شی.

**Perispondilitis**

د فقراتو د شاوخوا برخو اړوند نسجونو التهاب.

**Perissodactyla**

په زولوژی علم کې د فقاریه حیواناتو یو آردر چې وابنه خورونکی تی لرونکی دی چې تاق ګوتو نوکونه پنجه پښی لري او د دریم نوک لوري ته یې محور وردومي.

**Peristalith**

د تیرو هغه کړي (حلقه) منځ ته راغلې بنه چې د یوه قبر په چاپیر راتاوی شوې وي.

**Peristalsis**

پریسالتیک حرکت ، هغه څې ائیز حرکتونه چې د کولمو د عضلاتطبقی د تقلص او استرخا په تبیجه په ګبده کې د کین خخه بنی لوري ته منځ ته رائی

**- Antiperistalsis**

د پریستالزیس برعکس یا معکوس ډول حرکتونه.

**Peristaltic**

د (Peristalsis) اړوند صفت.

**- Peristaltic Action**

د پریستالزیس عمل.

**- Peristaltic Charge-coupled Device**

د پریستالزیس چارج جوړه وسیله.

**- Peristaltic Pump**

د پریستالزیس پمپ.

**- Peristaltic Reflex**

د پریستالزیس رفلکس یا عکسه.

**- Peristaltic Rush**

د پریستالزیس حرکتونو ډېره زیاته پیمانه شتون حالت.

**- Peristaltic Sounds**

پریستالزیس اړوند غږونه چې د ستاتسکوب پذیریه اور پدل شی.

**Peristaltically**

د پریستالزیس په بنه او توګه.

**Peristaltism**

د پریستالزیس عمل ترسره کبدنه.

**- Intestinal Peristaltism**

د کولمو پریستالزیس حرکتونه.

**- Uretric Peristaltism**

د حالبونو پریستالزیس حرکتونه.

**Peristaphyline**

د ستونی اړوندزې (کوجنی ژیکی) شاوخو اړوند.

**Peristasis**

د یوه ساختمان یا ودانې د ستونونو یوه حلقة ټې بهه.

**Peristatic**

د (Peristasis) اړوند صفت.

**- Peristatic Hyperemia**

د پریستاتیک اړوند هایپرھیمی حالت.

**Peristernal**

د تیټر (صدر) د قص (سترنوم) هلوکې شاوخو اړوند.

**- Peristernal Perichondritis**

د (Tietze Syndrome) په انډول. هغه ضلعی غضروفی

سندروم (Costosternal Syndrome, Costochondritis)

چې د هلوکو سلیم ډول آفت بلل شی او د عمر په 20 To 40

هکلني کې منځ ته رائی او په Clinical Pain

(Tenderness, Swelling) له مخی توپیر کېږي چې د

Enchondroma, Chondrosarcoma سره د راډیولوژۍ له

پلوه ورنه والي بنسي.

**Peristeromorphous**

د کوتري (Columbae) یا Pigeons ته ورته جوړښت اړوند

يا هغه ته نسبت ورکولو حالت.

**Peristeropodus**

په زولوژی (Zoology) د کوتري (الونونکو) ته ورته پښي

لول چې خلور پښي لري.

**Peristimulus**

د تښه او پارېډنې مهال ته نېړدي وخت اړوند.

**- Peristimulus Time Histogram**

هغه ہیستوګرام چې د (PSTH) شاوخوا مهال اړوند تر

سره شی چې لنډه تښه بېي.

**- Post-Stimulus Time Histogram**

هغه ہیستوګرام چې د (Post-Stimulus) شاوخوا اړوند تر سره

شی چې لنډه تښه بېي.

**Peristole**

د فزيولوژۍ له پلوه د پریستالتیک حرکتونه عمل به

خانګرې ډول په کولمو کې.

**Peristoma**

د بوټانی علم کې هغه رینه چې د یوه کپسول برخې

خوله منځ ته راشی د زولوژی / اناټومی علم له پلوه په

فقاریه وو کې د یوی خولې / فوحی شاوخوا برخه

### **Peristomal**

د Peristoma، اړوند صفت.

### **Peristomatous**

د خولې شاوخوا اړوند صفت.

### **Peristome**

د Peristoma، په انډول.

### **Peristomes**

د Peristoma، په اړوند ګنہ شمبهه.

### **Peristomial**

د Peristoma، په انډول.

### **Peristrumous**

د غور (جاغور Goiter)، ته نېږدي واقع شوې.

### **Perisynovial**

د بندونو د ساینويال غشاً شاوخوا برخه.

### **Perisystole**

د زړه د سیستیول دمخه یا وروسته نېږدي یا شاوخوا.

### **Perisystolic**

د Peristole، اړوند صفت.

### **Peritarsal**

د پېښود تارس هډوکوشاوخوا برخه. ① د سترګو سترګو جفنونو خندې ته واقع دی شاوخوا برخه.

### - Peritarsal Network

هغه د سترګو جفن شاوخوا برخه بشکه چې د لفافوی رګونو خخه منځ ته راخې چې د سترګو سترګو جفنونو خندې ته واقع دی.

### **Peritectomy**

د پانوس په درملنه کې دسترګود قرنیې د شاوخوا ملتحي لپري کولو جراحی کړنلاره.

### **Peritendineum**

د تینډونو ترمئځ پروت پراخه پیمانه منظم نسج چې تینډونو رشتوی بندول پوښوی

### - Peritendinitis

د تینډون د شاوخوا اړوند نسج التهاب، د Tenosynovitis په انډول.

### - Peritendinitis Calcarea

کلسیومی (Chalky) تباشيری دوله ذخیره کېدنه د تینډون په شاوخوا کې

### - Peritendinitis Serosa

په اناتومۍ (Anatomy) کې د عصبی حعرو دله چې عصبی مرکز جوروی خصوصاً هغه چې د دماغ او نخاع خڅه بهره ته واقع وي. هغه مرکز چې قدرت، فعالیت او انژی لري. په پتلوازۍ (Pathology) کې سليم دل سیستیک آفت چې تینډور غونډی بسکاری چې د تینډون پوښن یا بند کپسول کې منځ ته راخي.

### **Peritendon**

هغه نسج چې د اشیل تینډون (Achilles Tendon) شاوخوا کې واقع وي داچې د اشیل وتر ساینويال پوښ نلري.

### **Peritendinous**

د تینډون (وتر) شاوخوا اړوند صفت.

### **Peritenon**

د Peritendinous Fibroconnective Tissue، په انډول، د تینډون شاوخوا د فیبروتیک منضم نسج

### **Peritenoneum**

Peritendinous And Periligamentous (Fibroconnective Tissue) د تینډون شاوخوا او لیگامنت د شاوخوا فیبروتیک او لیگامنت د شاوخوا فیبروتیک منضم نسج.

### **Peritenonitis**

د تینډون شاوخوا او لیگامنت د شاوخوا فیبروتیک منضم نسج التهاب. د Tenosynovitis په انډول.

### **Perithecium**

د چنياسو (Fungus) پتری پتری شکله او قاب ته ورته جورپشت چې د چنياسو په پېژندنه کې پکار وړل شی.

### **Perithelioma**

د Perihemangiofibrocytoma، په انډول.

### **Perithelium**

هغه منضمی نسج چې شعریه رګونه او کوچنی، رګونه احاطه کوي.

### **Perithoracic**

د صدر شاوخوا نسج اړوند.

### **Perithyroiditis**

د تایراید غدي د کپسول التهاب.

### **Peritomist**

د سترګو جراحی عملیات ترسره کوونکې متخصص او کارپوه ڈاکټر.

### **Peritomy**

د سترګو جراحی عملیات ترسره کول چې پکې د

سترنگو منضمہ (Conjunctiva) په گردی ڈول د قرئی  
شاوخوا غوشېږی ، د ۲ (Circumcision) په انډول

### **Peritoneal**

د پریتوان طبقي اپوند ، د (Peritoneum) اپوند صفت،

#### - Peritoneal Abscess

د پریتوانی طبقي اپوند داني (خرابونه) او تيقی راتیبلدنی چې د بیلاپیلو ناروغیو له امله د پریتوان جوف دنه منځ ته راخی.

#### - Peritoneal Attachments of Liver

د کبد (چیگر) اپیکی د پریتوان طبقي سره.

#### - Peritoneal Button

د پریتوانی دریناژی هغه وسیله چې معمولاً د حین مایع (Ascitic Fluid) د تحت الجلد مسافې له لازی دریناژ لپاره پکارول شی.

#### - Peritoneal Cavity

د پریتوان جوف، هغه مسافه چې د جداری او حشوی پریتوان طبقاتو تر منځ پرته د.

#### - Peritoneal Cysts

پریتوانی سیست، دا هغه د جنینی دوری د له ودی پاتی غرو ابتدائی پاتی شونی دی لکد (Cestode Intermediate) او (Lymphatic Ectasia) یا هم Stages, Inclusion Cysts خبر.

#### - Peritoneal Dialysis

پریتوانی دیالایزیس کړنه، د پریتوان جوف ته د مایع تداخل پذرپه د بدن خخه د بیکاره (مضره مواد راویستل او تصفیه کولو کپناره ده).

#### - Peritoneal Dialysis Solution

پریتوانی دیالایزیس کړنې ترسره کولو لپاره مایع ا محلول.

#### - Peritoneal Dialysis Therapy

د پریتوانی دیالایزیس کړنې پذرپه د ناروغیو درملنه.

#### - Peritoneal Diseases

د پریتوان اپوند ناروغی، لکه پریتونت.

#### - Peritoneal Drainage

د پریتوانی جوف دریناژ کړنه.

#### - Peritoneal Effusion

پریتوانی انصباب لکه جن.

#### - Peritoneal Endometriosis

پریتوانی اپوند اندو متريوزس ناروغی.

#### - Peritoneal Equilibration Test

دا هغه ازمایښت دی چې پکي د پلازما اندازه په دیالایزیس شوی کې رسوبی محلونه تاکل شی لکه د (کرباتینین، گلوكوز) چې په تاکلې موده کې تر سره کېږي.

#### - Peritoneal Fluid

پریتوانی مایع.

#### - Peritoneal Fossae

پریتوانی حفری (مسافې)، هغه ژوري برخې پوچونه چې د بیلاپیلو پریتوانی فولیدونو تر منځ جوړه برخې چې بنائي د داخلی فشقونو لپاره خای جوړ کړي.

#### - Peritoneal Hemorrhage

د پریتوان به جوف کې وينه بهپنه.

#### - Peritoneal Implantation

د نورو نسجونو او ودي موندولو انسابو تماں چې د پریتوان طبقي سره بې لرى لکه د (جنین چې د تناسیلى تکت خخه بیل شوی وی، د خبيش تومورونو مهتاباستازيس نبغه په نبغه پریتوان ته) بلل شی.

#### - Peritoneal Inflammation

پریتوانی طبقاتو التهاب، د (Peritonitis) په انډول.

#### - Peritoneal Insufflation

د ګېډي جوف ته د ګازاتو (کاربن ڈاکساید) ګاز تېرولو کړنه تر خو چې د لاپراسکوپي عملیاتونو او آزمایښتونو کړنې په ساده نېټه توګه تر سره شی.

#### - Peritoneal Lavage

د پریتوانی جوف لواز او مینځلو کړنه.

#### - Peritoneal Lymph

هغه عادي مایع چې د پریتوان په جوف کې شتون لرى تر د پریتوان طبقي بو تر بلله سره ونه نېټلي.

#### - Peritoneal Macrophage-Conditioned Media

د پریتوان اپوند ماکروفاز لپاره مساعد فضا یا وسط.

#### - Peritoneal Macrophages

د پریتوان اپوند ماکروفازونه چې دفاعی دندی تر سره کوي.

#### - Peritoneal Membrane

د پریتوان طبقي چې د ګېډي جدار او احشاوی بې پونسلی دې.

#### - Peritoneal Metastasis

پریتوانی میتاستاز، هغه خبیثی ناروغی، چې د پریتوان له لاري میتاستاز کړي.

#### - Peritoneal Mouse

پریتوانی موږک، په پریتوانی جوف کې آزاد ڈول جسم چې بنائي دا جسم د ثرب (Omentum) اپوند بې اپیکی کوچني توټه وی چې خیمنی وختونه په راډیوگرافی کې دیل شی.

#### - Peritoneal Natural Killer

د پریتوان اپوند طبیعی وزونکي، د (Peritoneal Macrophages) په انډول.

#### - Peritoneal Perfusion

پریتوانی پرفیوژن.

#### - Peritoneal Venous Jugular Shunt

پریتوانی او وداجي وریدي شنت (اپیکه).

**- Peritoneal Villi**

پریتوانی ساینوبال ذغابی (Synovial Villi) چې د پریتوان پر سطحه قوارلری ، د Villi Peritoneales په اندول.

**- Peritoneal White Blood Cell**

پریتوانی اروند د وینی سپینی حجري.

**- Peritoneal-venous Shunt**

د پریتوان او ورید تر منځ شنت.

**- Ventriculo- peritoneal Shunt**

د پریتوان او دماغ د بطیناتو تر منځ شنت.

**Peritonealgia**

د پریتوان طبقي دردونه لکه په پریتوانی ناروغی کې.

**Peritonealization**

د جراحی عملیات پذريعه د یوه غږي د یوی برخی (Stump) پوشول د پریتوان د یوی تونتی بواسطه.

**Peritoneally**

د پریتوان پوري اروند او تراو لرونکې.

**Peritoneo-**

دا یومختاري دی او د (Peritoneum) معنی لري چې لکه د Peritoneoscopy پروخت کارول شی

**Peritoneocentesis**

د گېډپد پریتوان دجوف بذل د ستني پواسطه ، د پریتوان دجوف سورې کول او مایع راویستلو کړنه ، د پریتوان دجوف واژولو جراحی کېنلاره ،

**Peritoneoclisis**

د گېډپد پریتوان دجوف ته د مایع تزریق کولو کېنلاره.

**Peritoneography**

د گېډپد پریتوان دجوف راډیوګرافی کړنه.

**Peritoneopathy**

د گېډپد پریتوان دجوف هر راز ناروغی.

**Peritoneopericardial**

د گېډپد د پریتوان او پریکارڈ اروند.

**- Peritoneopericardial Hernia**

د گېډپد د پریتوان دجوف او پریکارڈ اروند فقط.

**Peritoneopexy**

د گېډپد د پریتوان دجوف د پریتوان پواسطه د یوه غږي تثبیت کول.

**Peritoneoplasty**

د گېډپد د پریتوان دجوف د پریتوان پواسطه د ترمیم پلاستیک جراحی کېنلاره.

**Peritoneoscope**

د گېډپد د پریتوان دجوف دته غړو کتنې لپاره د انډوسکوپ وسیله ، د Laparoscope په اندول.

**Peritoneoscopy**

د گېډپد د پریتوان دجوف دته غړو کتنې کونه د انډوسکوپ پوسیله ، د Laparoscopy په اندول.

**Peritoneotomy**

د جراحی عملیات پواسطه د گېډپد د جوف د واژول او پری کولو کېنلاره.

**Peritoneovenous**

پریتوانی-وریدی ، د پریتوان جوف او وریدونو اروند.

**- Peritoneovenous Shunt**

پریتوانی-وریدی شنت.

**Peritoneum**

دنس پر ده ، صفاق هغه غشاً چې د گېډپد دته احشاً او تول بشپړ ددار بې پونسلې دی د دواړه برخو جداری او حشوی پریتوان پذرپعه د پریتوانی جوف منځته راخی

**- Parital Peritoneum**

جداری پریتوان ، هغه برخه د پریتوان چې د گېډپد او حوصلی جدار بې پونسلې دی.

**- Peritoneum Urogenitale**

بولی-تناسلی پریتوان ، بولی-تناسلی غړو او حوصلی پونسوونکې پریتوان.

**- Veceral Peritoneum**

حشوی پریتوان ، د گېډپد د جوف د غړو مصلی (Serous) پونسوونکې طبقه.

**Peritonitis**

پریتوانیت ، دنس د پردی پاپ سوب او التهاب چې هر راز اتاتنی ، کمیاوی ، ترضیضی .... او نورو المونو له امله پینپېږي.

**- Acute Peritonitis**

حدول پریتوانیت.

**- Bacterial Peritonitis**

باکتریا وو د مداخلی له کبله منځ ته راتلونکې پریتوانیت.

**- Chemical Peritonitis**

د گېډپد جوف ته د کمیاوی موادو لټوئبدنی له کبله منځ ته راخی لکه د معده - اثاعشر قرهاتو یا تریخی سورې کبدنې

**- Chronic Peritonitis**

مزمن دول پریتوانیت.

**- Peritonitis Chronica Fibrosa****Incapsulata**

مزمن پریتوانیت چې د فیبروتیک دول کپسول منځ ته راوري.

**- Peritonitis Deformans**

بې بىھى او بېشىكىلە شوی پریتونیت چې پە مۇمن ڈول پریتونیت کى منخ تە رائى.

**- Peritonitis Encapsulans**

کپسول منخ تە راپونكى پریتونیت.

**- Generalize Peritonitis**

عمومى پریتونیت، منتشر او خپور ڈول پریتونیت.

**- Peritonitis Index of Altona**

دالتونا (Altona) بىمودونكى پریتونیت.

**- Localized Peritonitis**

موضعي پریتونیت، پە يوي سىيمى پورى محدود پاتى شوی پریتونیت.

**- Peritonitis Meconium**

د مىكۆنيوم لە كېلە منخ تە راغلى پریتونیت.

**- Traumatic Peritonitis**

د ترضیض پە تىيىجه كى منخ تە راغلى پریتونیت.

**- Tuberclosic Peritonitis**

د نىرى رىنخ (مايكوباكترىوم توپركلوز باسىل، لە كېلە پریتونیت.

**Peritonitus**

د پریتونیت اپوند صفت.

**Peritonsillar**

د ستونى د لوزى (Tonsils) د شاوخوا اپوند.

**- Peritonsillar Abscess**

د لوزى د شاوخوا دانى (ابسى كانى)، د (Quinsy) پە انىول.

**Peritonsillitis**

د ستونى د لوزى (Tonsils) د شاوخوانى منخ التهاب

**Peritracheal**

د شىز د شاوخوا اپوند منخ سرە پە تراو كى.

**- Peritracheal Glands**

د شىز د شاوخوا اپوند منخ غدداتو سرە پە تراو كى.

**Peritrate**

د (Pentaerythritol) لپارە سوداگىزىز نوم دى چې رگونو

خلاصونكى (Vasodilator)، درمل دى او د (Angina)

(Pectoris)، درملنە كى ورکول شى.

**Peritrichida**

د هەغە باكترياوو اپوند كورنى، چې د حجرى سطحە يې

د مترو كى (Flagella) پەزىزىھە پۇشلى ده.

**Peritrichous**

د (Peritrichida)، اپوند صفت.

**Peritrichial**

د ژامنی (ترايجمinal عصب) شاوخوا اپوند صفت

**- Peritrigeminal Nucleus**

د ژامنی (ترايجمinal عصب) شاوخوا اپوند هسته.

**Peritrochanteric**

د فخذ ھېۋىكى د تروخانتېرون شاوخوا منخ اپوند.

**Peritubular**

د تىيوبولونوشاخوا منخ اپوند خصوصاً د بېنستورگود نەرون تىيوبولونو اپوند.

**- Peritubular Capillary**

د تىيوبولونوشاخوا كېيلرى رگونو اپوند.

**- Peritubular Capillary Blood Flow**

د تىيوبولونوشاخوا كانود وينى بېھىر اپوند.

**- Peritubular Capillary Physical Factors**

د تىيوبولونوشاخوا كېيلرى فكتورنو اپوند.

**- Peritubular Contractile Cell**

د تىيوبولونوشاخوا تقلصى حىرى.

**- Peritubular Dentin**

د تىيوبولونوشاخوا دنتين يا غانىنى اپوند.

**- Peritubular Plexus**

د تىيوبولونوشاخوا ضفيري اپوند.

**- Peritubular Space**

د تىيوبولونوشاخوا واتقى يا مسافى اپوند.

**- Peritubular Zone**

د تىيوبولونوشاخوا سىيمى (زون) اپوند.

**Peritumoral**

د پتاڭلۇرى لە مخى د تىيومورو نوشاخوا اپوند.

**- Peritumoral Edema**

د تىيومورو نوشاخوا اپوند منخ اذىما يا پېرسوب چى

مننجىوما تە ورتە تومور (Metastatic Tumors) او (Gliomas) تە ورتە تومورون لە املىد دىماغى اذىما منخ تە رائى.

**- Peritumoral Blood Vessel Invasion**

د تىيومورو نوشاخوا اپوند د وينى رگونو تەهاجم اپوند.

**- Peritumoral Lymphatic Vessel Invasion**

د تىيومورو نوشاخوا اپوند لمفاوى رگونو تەهاجم او تېرى.

**- Peritumoral Lymphocytic Infiltrating Density**

د تىيومورو نوشاخوا لمفاوى ارتىشاھاتو كشافت اپوند.

**Perityphlitis**

د سىكۈم كولمىي د شاوخوانى منخ التهاب او پېرسوب.

**- Perityphlitis Actinomycotica**

د اكتينومايكوتىك انتان لە كېلە د سىكۈم كولمىي د

شاوخوانى منخ التهاب او پېرسوب.

**Perumbilical**

د نامه غوئی (Navel) شاوخوا اپوند صفت.

**- Perumbilical Dermatitis**

د نامه غوئی شاوخوا اپوند پوستکی التهاب.

**- Perumbilical Hernia**

د نامه غوئی شاوخوا اپوند فتق - چورہ.

**- Perumbilical Masses**

د نامه غوئی شاوخوا اپوند کتلی.

**Periungual**

د نوک (فری) (Nail) شاوخوا اپوند.

**- Periungual Fibroma**

د نوک شاوخوا اپوند فیبروماتومور.

**- Periungual Vein**

د نوک شاوخوا اپوند ورید.

**Perireteral**

د حالب (Ureter) شاوخوا اپوند.

**- Perireteral Abscess**

د حالب (Ureter) شاوخوا اپوند نسج دانی (خرجنونه).

**Perireteritis**

د حالب (Ureter) شاوخوا اپوند نسج التهاب او پرسوب.

**Periurethral**

د احیلیل (Urethra) شاوخوا اپوند صفت.

**- Periurethral Abscess**

د احیلیل شاوخوا اپوند نسج دانی (خرجنونه).

**- Periurethral Zone**

د احیلیل شاوخوا اپوند سیمہ (زون).

**Periurethritis**

د احیلیل (Urethra) شاوخوا اپوند نسج التهاب او پرسوب.

**Periuterine**

د رحم (خلانخی) شاوخوا اپوند نسج.

**Periuvular**

د فرج (Uvula) شاوخوا اپوند نسج.

**Perivaginal**

د مهبل (Vagina) شاوخوا اپوند نسج.

**- Perivaginal Fat Prolapse**

د مهبل شاوخوا اپوند شحمی نسج پرولاس.

**- Perivaginal Needle**

د مهبل شاوخوا اپوند نسج لپارہ مخصوصہ ستنه.

**Perivaginitis**

د مهبل شاوخوا اپوند نسج التهاب.

**Perivascular**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند.

**- Perivascular Canal**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند کانال (نلکه).

**- Perivascular Cellulitis**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند سلویت.

**- Perivascular Cuffing**

د رگونود شاوخوا لمفاوی نسج اپوند.

**- Perivascular Dermatitis**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند درماتیت یا د پوستکی التهاب.

**- Perivascular Epithelioid Cell Tumor**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند اپتلیال حجر و تومور.

**- Perivascular Fibrous Capsule**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند فیبروزی کپسول.

**- Perivascular Fibrous Capsule of Liver**

د کبد اپوند رگونود شاوخوا فیبروتیک کپسول نسج.

**- Perivascular Goiter**

د غور (جدري) د رگونود شاوخوا نسج اپوند.

**- Perivascular Inflammation**

د رگونود شاوخوا نسج التهاب اپوند.

**- Perivascular Lymphocytic Infiltrate**

د رگونود شاوخوا نسج لمفاوی ارتشاش اپوند.

**- Perivascular Spaces**

د رگونود شاوخوا نسج اپوند مسافه.

**Perivasculitis**

د رگونود شاوخوا نسج التهاب اپوند.

**Perivertebral**

د فقراتو (لامهري) د شاوخوا نسج اپوند.

**Perivesical**

د مثاني (متيازو کخوري) د شاوخوا نسج اپوند.

**Perivesiculitis**

د مثاني د شاوخوا نسج التهاب اپوند.

**Perivenous**

د وریدی رگونود شاوخوا نسج اپوند.

**Periventricular**

د بطینونو (زپا او دماخ) د شاوخوا نسج اپوند.

**- Periventricular Fibers**

د بطینونو د شاوخوا رشتو نسج اپوند.

**- Periventricular Gray**

د بطینونو د شاوخوا خپنسج اپوند.

**- Periventricular Leukomalacia**

د بطینونو د شاوخوا لوكوملاسيا اپوند.

<b>- Periventricular Nodular Heterotopia Type</b>	تپاتی مقنطیس. د بطینونود شاوخوا نوډولی هتیروتوبیا ډول اړوند.	
<b>Perivitelline</b>	تپاتی فشار ، دایمی فشار ، هېښه تر فشار لاندی راوست.	
د ویتلیوس د شاوخوا یا د ویتلیوس (Vitellus) تر منځ یا د هګی د Zona Pellucida ) اړوند.	تپاتی او سبدنه ، دایمی او سبدنه خای.	
<b>- Perivitelline Membrane</b>	تپاتی سیت. تپاتی سته ، دایمی ډول ایندونه ، تپاتی شکل ، تپاتی بنه ، تپاتی سمت ، تپاتی لوري .	
<b>- Perivitelline Space</b>	تپاتی غابنونه ، هغه غابنونه چې وروسته له اوه کلني د شیدي غابنونو غورځیدني خخه وروسته منځ ته راشی.	
<b>Perky</b>	تپاتی او دایمی څې.	
برجن، خان بشودونکی ، خان برتر ګنونکی .		
<b>PERLA</b>	تپاتی لاره ، دایمی لکه دایمی کولوستومی تر سره کول .	
<b>Pupils Equal And Reactive To Light And Accommodation</b>	پرمنگانیت ، هغه قوى منگانیز اسید چې د (Hmno <sub>4</sub> ) کېمیاوی فورمول لري چې مالګیری بنې ېچو پېږي.	
<b>Perle</b>	<b>Permanently</b>	تل ترله ، په دایمی توګه .
د درملو لپاره پوست او نرم پوښن یا کپسول.		
<b>Perleche</b>	<b>Permanganate</b>	پرمنگانیت ، هغه قوى منگانیز اسید چې د (Hmno <sub>4</sub> ) کېمیاوی فورمول لري چې مالګیری بنې ېچو پېږي.
د شوندو اړوند اختلال دئ چې د خولې وښکی او کنج برخه کې د درزونو (Fissures) او پتری پتری نسجونو پواسطه پېژندل شی او د Riboflavin (D) فقادان او کمبنت له امله منځ ته رائخي .		
<b>Perma-</b>	<b>Permanganic Acid</b>	غېر عضوی غیر ثابت اسید چې (Hmno <sub>4</sub> ) فورمول لري چې ګلابی مایع محلول دئ چې پو او کسیدات بلل شی.
دا یو مختارې دئ او (ثابت ، ثیت) معنی لري		
<b>Permanence</b>	<b>Permeable</b>	د نفوذ ور ، نفوذ منو نکي. لاره ورکونکی ، د مواد داخلونکي (Permanganate) اړوند صفت.
ثبتات ، دوام ، تپاتی حالت ، دایمی .		
<b>Permanency</b>	<b>Permeable Membrane</b>	نفوذ منوکي غشا پرده .
پایینت ، دوام .		
<b>Permanent</b>	<b>Permeability</b>	دنفوذ مننه ، نفوذیت
تل ترله ، دایمی ، هېښه ، تپاتی ، پایینت لرونکې .		
<b>Permanent Disability</b>	<b>Permease</b>	له باکتری غشأ سره نښلبدونکي هر یو پروتین چې په فعل دوں خانګړي مالګې د غشأ له پلنوالی خخه تېږپوی.
تپاتی ناتوانی یا معلولیت ، دایمی معیوبیت .		
<b>Permanent Echo</b>	<b>Permeate</b>	له فیلټر خخه تېږدل یا نفوذ کول لکه د یو محلول سسپنشن محتویاتو تېږدل ، ډکول ډکېدل ، نفوذ کول سرایت کول ، څېږدل ، تېږدل .
دایمی ایکو کاره یو ګرافی عمل تر سره کول .		
<b>Permanent Hardness</b>		
تپاتی کلکوالی ، تپاتی شخوالی .		
<b>Permanent Health Insurance</b>		
تپاتی روغنیائی بیمه .		
<b>Permanent Injunction</b>		
تپاتی هدایت ، تپاتی منوعیت .		

**Permethrin**

یوه حشره وزونکې چې د سپرو په له منځه وړلو کې  
کارول شی.

**Permissible**

روا، جایز، اذن.

**Permission**

اجازه، اذان، رواکول، جواز.

**Permit**

اجازه ورکول، اذن ورکول. زعمل، منل.

**Permutation**

بشپړ بدلون، تغیر، اوښتون

**Permselectivity**

د اندازې، برینسانۍ چارج او فیزیکی بنې له مخې د هغه  
مايكروماليکولونو نفوذ محدودیت چې د ګلومیرول  
د شعریه رکونو له دېوال خخه تېږدې.

**Pernicious**

ضرر ناک، ناوره، خیشوالې، وزونکې پایله لرل.

**- Pernicious Anemia**

خیشې دول وینه لري چې د Vitamin B12 له نجد به  
کبله منځ ته راخي چې د ويني سرو کريواتو او نخاعي رسی  
تخریب لامل ګرځی د. *Addison's Anaemia* (په انډول.

**- Pernicious Catatonia**

دا د مانیا روانی ناروغۍ ده چې پکې په شدید دول لبوټوب  
د شخصیت اختلال، مغشوشت او د اړیکو له یاده وتل لیدل  
شي. د *Delirious Mania* (په انډول.

**- Pernicious Leukopenia**

خیشې لوکوپینيا.

**- Pernicious Maculation**

هغه دول معمول پورپورا چې په ملاړیا کې لیدل شی.

**- Pernicious Malaria**

خیشې ملاړیا، د ملاړیا فالسیفورم دول.

**- Pernicious Myopia**

د سترګو خیشې ماپویا.

**- Pernicious Smallpox**

خیث دول د *Smallpox* (ناروغۍ.

**- Pernicious Vomiting**

خیث دول کانګړي.

**Pernio**

د پوستکی هغه ناروغۍ چې مرطوب سپوځی لرونکې  
هوا سیمو کې منځ ته راخي لکه (برطانیه هیواد) پدوی کې

اوېد مهالې د رکونو تقبض منځ ته راخي دا په نوي زېړې دلو  
ماشومانو او سپین ډیرو خلکو کې خطرناکه دی د  
Chilblains (په انډول).

**Perniosis**

تیول هغه حالتونه چې د سپنت لکه کبله د رکونو  
اځزمنتیا له امله پېښېږي (Pernio)، ناروغۍ منځ ته  
راتګ، یا هغه درماتیت چې د Chilblains (کبله منځ  
ته راخي.

**Pero-**

دا یو مختارې دی او د سؤ شکل، بې بنې، ناروغه، تخریب  
شوی، معنی ورکوی.

**Perobrachius**

د لاس د لېچې (Forearm) دغېر وصفی سؤ شکل /  
انومالی لرونکې حالت بلل شی.

**Perocephalia**

د کوبېږي، مخ Craniofacial Malformation سؤ شکل  
حالت.

**Perocephalus**

د اړوند اخته توب (Perocephalia).

**Perocephaly**

(Craniofacial Malformation) اړوند د (Perocephalia)  
اخته توب

**Perocheiria**

د لاسونو سؤ شکل (بدې بنې) حالت.

**Perocheirus**

د اړوند صفت (Perocheiria).

**Perochirus**

د اړوند صفت. هغه جنین چې د لاسونو  
انومالی (سؤ شکل) لري.

**Perocormus**

هغه جنین چې د تنې برخې و دیزه انومالی (سؤ شکل) لري.

**Perodactyl**

د په انډول (Perodactyla).

**Perodactylia**

هغه جنین چې د لاسونو او پنسو د ګوتواړوند انومالی  
سؤ شکل (Lri).

**Perodactylus**

د Perodactylia په اړوند صفت.

**Perodactyly**

د پروتھیا (Perodactylia) په اندول.

**Perognathinae**

د موب کانو یوه ڈله ده.

**Perognathus**

د موب کانو (Perognathinae) اپوند صفت.

**- Perognathus Flavus**

د موب کانو (Perognathinae) د کورنی، اپوند یوه ڈله ده.

**- Perognathus Hispidus**

د موب کانو (Perognathinae) د کورنی، اپوند یوه ڈله ده.

**- Perognathus Spinatus**

د موب کانو (Perognathinae) د کورنی، اپوند یوه ڈله ده.

**Peromelia**

د هابونو (غرو) اپوند جنیتیکی او ولادی سو شکله ناروغی چي پکي لاسونواو پینو اندامونو او غربو بشکلی منځ ته راخی د کورنی، اپوند یوه ڈله ده انیول.

**Peromely**

د پروتھیا (Peromelia) په اندول.

**Peromelus**

د اپوند صفت (Peromelia).

**Peroneal adjective referring to the outside of the leg**

د پینو بھر ته اپوند د فیبولا یا پینی د (Peroneus) عضلاتو وحشی لوري ته اپوند.

**- Peroneal Artery**

پروتھیا اپوند شربان.

**- Peroneal Brevis**

پروتھیا لنیو جوربنتونو اپوند لکه د (Peroneus Brevis) عضله (Muscle)

**- Peroneal Longus**

پروتھیا اپردو جوربنتونو اپوند لکه د (Peroneus Longus) عضله

**- Peroneal Muscle**

د پنسود لینکیو پروتھیا برخی اپوند عضله چي په دری ڈوله (Tertius) او (Longus) (Peroneus Longus) عضله

**- Peroneal Muscular Atrophy**

د پنسود لینکیو پروتھیا برخی اپوند عضلاتو ضمور یا ویلی کبدنه

**- Peroneal Nerve**

د پنسود لینکیو پروتھیا اپوند برخی د جوربنتونو تعصیب کونکی عصب چي د پنسود قدم

**Subtalar Joint; Ankle Joint Plantar Flexion**

د په مخ او په خت کولو دندی مسؤول ده.

**- Peroneal Phenomenon**

پروتھیا اپوند فینومینا و تیره.

**- Peroneal Retinaculum**

د پروتھیا خای په خا یتوب په رتیناکولوم برخی اپوند.

**- Peroneal (Fibular) Tendinitis**

د پروتھیا د فیبولار تیندو نونو التهاب.

**- Peroneal Tendon Rupture**

د پروتھیا د پیسندون شلبدن خیرپدا.

**- Peroneal Veins**

د پروتھیا برخی وریدنه.

**Peroneus**

د پینو بھر ته اپوند د فیبولا یا پینی د (Peroneus)

عضلاتو لوري ته اپوند.

**- Peroneus Brevis**

پروتھیا لندو جوربنتونو اپوند د (Peroneus Brevis)

عضله چي د پینی د پروتھیشن او تلی برخی قبض  
دنده لري چي (2<sup>م</sup>) بنکته وحشی د فیبولا کی مقعیت لري.

**- Peroneus Longus**

پروتھیا اوردو جوربنتونو اپوند د (Peroneus Longus)

عضله چي ترنورو سطحی واقع ده د پینی د پروتھیشن او تلی برخی قبض دنده لري.

**- Peroneus Tertius**

دا یو ڈول کوچنی بهرنی د (چي د پینو لندو گوتوب سطح ورکونکی وحشی برخه جوروی چي د پینو د بنکته برخی قدامی کمپارتمنٹ کی پرتی دی ددی ارتكاز برخه د ظهری سیمی د پنجمی مبتاتارس نیمائی بروکریمال کی واقع دی

**Peronia**

دا یو ڈول ولادي جنیتیکی اپوند انومالی سو شکل ته

ویل شی چي انکشافی تخریبی بنه لري.

**Preoperative**

د عملیات خخه مخه شاو خوا وخت اپوند.

**Peroral**

د خولی له لازی، فمی، د (Per Os) په اندول.

**- Peroral Administration**

د خولی له لازی تطبیقات لکه د درملو (شریتونه، تابلیتونه، کپسلونو) ورکړه.

**- Peroral Drugs**

د خولی له لازی درملو خوارکی توکی.

**- Peroral Endoscopy**

د خولی له لازی د اندو سکوپی کپنلاری ترسره کول.

<b>- Peroral Feeding</b>	د خولي له لاري تغذيه کول.	<b>Perostrongylus</b>	د نيماتودا اپوند (Filaroididae) کورني یوه ډله پرازيت دی.
<b>- Peroral Insertion</b>	د خولي له لاري تبرولو کرنه.	<b>Perothopidae</b>	د زولوژي پلوه دا یو ډول کوچنۍ حشره ده چې په (Elateroidea) عالي کورني پوري تپاو لري په اميريکا کي موئدل شی.
<b>- Peroral Intake</b>	د خولي له لاري خبناک او خوارک.	<b>Perotinitis</b>	د پريتوان طبقي التهاب ، د (Peritonitis) په انډول.
<b>- Peroral Intubation</b>	د خولي له لاري انتوبيشن ترسره کول.	<b>Perox-</b>	دا یو مختارې دئ او د پراوكساید لرونکي معنى بشپړوي.
<b>- Peroral Medication</b>	د خولي له لاري درمل ورکړه.	<b>Peroxidase</b>	د اوسيپني - پورفایرین د انزايمونو یوه ډله چې د هايدروجن پر اكسايد ( $H_2O_2$ ) په شته والي کي د یوشمبر عضوي موادو اکسیدېشن کتلايز کوي ، پراوكسیديز انزايم.
<b>- Peroral Nutrition</b>	د خولي له لاري تغذيه.	<b>- Peroxidase Horseradish</b>	هغه انزايم چې د (Antigen-Antibody Complex) پېژندني لپاره په (Immunohistochemistry) کي پکار ورل شی.
<b>- Peroral Therapy</b>	د خولي له لاري درملنه (د درملو خوارک).	<b>- Peroxidase Reaction</b>	پراوكسیديز انزايم غږگون.
<b>- Peroral Treatment</b>	د خولي له لاري درملنه (د درملو خوارک).	<b>- Peroxidase Stain</b>	پراوكسیديز انزايم لپاره رنگ.
<b>Per Os</b>	د خولي له لاري (د درملو خوارک او نوروشيانو خوارک او خبناک).	<b>Peroxide</b>	پراوكساید، د هغه عناصر او اكسايد چې د پاتي نورو په پرتله ډبر او کسيجن ولري په بله ڙي هغه مرکونه چې د (O-O-) پيوستون ولري لکه اد سوديم پراوكساید ( $Na_2O_2$ ) او هايدروجن پر اكسايد ( $H_2O_2$ )، [ ] په څېر. دوينا وروستي برخه د وينا تيجه.
<b>Perosis</b>	دا د التونکو د بچيانو ناروغۍ ده چې د منګانزيريوم د تغذيوی فقدان له کبله منځ ته راخۍ او د هغوي پښي کړه بنه غوره کوي.	<b>- Hydrogen Peroxide</b>	هایدروجن پر اكسايد چې د ( $H_2O_2$ ) فورمول لري قوى دېترجنت اغېز لري.
<b>Perosomus</b>	د جنین اپوندد تنې (Trunk) برخې انکشافی انومالي سؤشكول اپوند.	<b>- Peroxide Blond</b>	هغه شوک چې د وېښتاني سره زرو (طلائي) رنگ د پراوكساید پذرېعه تر سره شوبوي.
<b>- Perosomus Elumbus</b>	په ولادي ډول د اسکلابتى سيسitem اپوند تغذيوی د پاتي نورو په انومالي ده چې د تنې سره د لينګيروند غوبښي برخې ناروغۍ شتون لري.	<b>- Sodium Peroxide</b>	هغه مرکب چې د ( $Na_2O_2$ ) فورمول لري چې د پروکسیل ګروپ لري.
<b>Perosomy</b>	دا یو ډول غېر وصفی اصطلاح د جنین اپوندد تنې (Trunk) برخې انکشافی انومالي سؤشكول بلل شی.		
<b>Perosplanchnia</b>	دا یو ډول ناروغۍ ده چې پکې د یو چا یو یا خو حشوی غړو تغذيوه شتون لري او انکشافی انومالي بلل شی.		
<b>Perosplanchnus</b>	د (Perosplanchnia) اپوند صفت.		
<b>Perosplanchny</b>	د (Perosplanchnia) په انډول.		
<b>Perosseous</b>	د هېوکۍ له لاري ، هېوکيز.		

**Peroxisome**

هغه مایکروبادی گانچی چې د فقاریه حیواناتو په حجره پښتوري ګئي او ینې، کې شته والې او د اپراو کسید کتالاز، ډی-آمینو اوکسیديز او یورات-اوکسیديز له پلوه بدای وی.

**Peroxy -**

دا یو مختارې دئ او دوه ظرفیته (Group O<sub>2</sub>) گروپ لری.

**- Peroxy-benzoic Acid**

پراوکسی بنزوئیک اسید.

**- Peroxy-disulfuric Acid**

پراوکسی ډای سلفوریک اسید.

**- Peroxy-acetic Acid**

پراوکسی اسیتیک اسید.

**- Peroxy-acetyl Nitrate**

پراوکسی اسیتايل نایتریت.

**- Peroxy-acetyl Nitrate**

پراوکسی استایل نایتریت.

**- Peroxy-benzoyl Nitrate**

پراوکسی بنزايل نایتریت

**Perpendicular**

تیک، نیغ، لک، عمودی.

**- Lamina Perpendicularly**

د پیندیکولار اړوند صفحه (مخ).

**Perpetration**

لاس پوري کونه، ارتکاب.

**Perpetrator**

مرتكب.

**Perpetual**

پرله پسې، تل ترلله، ابدی.

**Perpetuate**

دایمی خصلت ګرځول، دایمی کول، ابدی کول، نه هبرول.

**Perpetuation**

دوم، دایمی کیدنه.

**Perphenazine**

د لپوتوب ضد درمل چې اتنی سایکوتیک او کانګو ضد مادې پتوګه کارول کېږي.

**Per perimam Intentionem**

په لوړنې بخی سره.

**Perplex**

حیرانول، اربانول، سرگردانول، مغشوشوول.

**Perplexity**

حیراتیا، اربیاتیا، سرگردانی.

**Per-rectum**

د ریکتوم له لارې.

**Persantine**

د ډای پیریډامول درملو سوداګریز نوم دی.

**Per secundam Intentionem**

په دوههمی بخی سره.

**Persecute**

پسي اخیستل، تعقیبول، څورول، ربپول.

**Persecution**

تعقیب، څورونه.

**Persecutor**

تعقیبونکي: څورونکي.

**Perseveration**

د بېلاجیلو (متفاوتو) محرکونو په وړاندې د یو ډول د یو ژبني یا حرکتی خواب پرلپسې تکرار، د محرک عامل تر پاڼي ته رسیدو وروسته د فعالیت تداوم او مقاومت کول.

**Persevere**

دمشکلاتو په مقابل کې تینګکار کول، مقاومت کول.

**Persimmon**

یو ډول نارنج، یو ډول سور رنګه میوه کله چې پخه شي منځ بې نرم او خوبه وي.

**Persist**

تینګکار کول، مقاومت کول.

**Persistence**

تینګکار، درېدنه، اصرار، مقاومت.

**Persistency**

تینګکار، مقاومت، درېدنه.

**Persistent**

تینګېدونکي، درېدونکي، اصرار کونکي، مقاوم.

**- Persistent Angina**

مقاوم صدری خناق چې د درملو پواسطه بنه والې نه کوي.

**- Persistent Cough**

مقاوم ټوخي چې د درملو پواسطه بنه والې نه کوي.

**- Persistent Vegetative State**

هغه مقاوم حالت چې پکې یو خوک ژوندي وی تنفس کوي خو عصبی فعالیت نلري او شعور نلري چې لنده نښه يې (PVS)، ده.

**Persistently**

په تینګار، په اصرار.

**Person**

سری یا بسحه ، تن، نفر.

**Personable**

بنکلی، په زړه پوري، نومیالی سپې.

**Personal**

ځانی، دھان ځانګړی، خاص، شخصی.

**- Personal Care**

شخصی ساتنه ، پالنډه او مراقبت.

**- Personal Hygiene**

شخصی نظافت او پاكوالی.

**- Personal Records**

شخصی یادښت.

**Personality**

شخصیت، هغه خرګنده طریقہ چې د هغې له مخې یو کس [افکر، احساس او چلنډ] کوي.

**- Alternating Personality**

متنابو شخصیت، د پلابلو شخصیت لرونکي.

**- Antsocial Personality**

د تولنیزو چارو ضد چلنډ شخصیت لرونکي ځانګړونه په واسطه د پېژنداني وړ ناروغۍ.

**- Avoidant Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې په تولنیزو نارامتیاوو، نیوکو (انتقاد)، په وړاندې، د حساسیت بنوډلو او د خلکو د مهمو فعالیتونو په کرکي بنوډنې سره پېژندل شی.

**- Borderline Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې د خوی پراخ ډول اثبات نشتوالی، خان لوی بنوډلو ا پذرې ډله پېژندل شی.

**- Cyclothymic Personality**د **Cyclothymia** (په اندول).**- Dependent Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي شخص د ډوازې ټوب پرمھاں یا له نورو څخه د بېلبلو په بهیر کي د ګونبښتوب او یه داګ پاتې کډو احساس کوي او دنورو د ډوازې توب په دار او فکر کې ډوب وي.

**- Dissocaitive Personality**د **Multiple Personality** (په اندول).**- Personality Disorder**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي اړیکیزی چاري اغږمنې کېږي

**- Double Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د دوګونې - یا

څوګونې شخصیت اختلال لرونکي وي ، د **Multiple Personality** (په اندول).**- Dual Personality**د **Multiple Personality** (په اندول).**- Explosive Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د (عصبانی کډو، غضب کډنې او غوصي لړو، اختلال لړي).

**- Histrionic Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د (شخصیتی نالنډیتاوو، د زیاتو هیجاننو، هیستیریک) چلنډونو له مخې پېژندل شی.

**- Hyserical Personality**د **Histrionic Personality** (په اندول).**- Inadequate Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د په هغه ډله ناروغانو پوري تړل شی چې په عمومي ډول (ټولنیز، فرهنګي دودیزو، فزیکي) پلوه بې اغږزي دی. نامناسب شخصیت لړل.

**- Multiple Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د دوګونې - یا څوګونې پلابلو شخصیت اختلال لرونکي وي چې هريو بي شخص ته ګوبېني ګونبې (اطاري، چلنډیزی ځانګړنې او تولنیزی اړیکي، وړیخنې چې د هريو ډول خواص غوره کوي).

**- Narcissistic Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې په هغه کې ناروغ د (خان په خیال او چلنډ کې لوی وینې، تولنیز احساس نلري - خود نورو له خوا څلخان مه مګنې، خان ګټه خوشونکي وي، خان تل د حق په جانب بولی) هرڅه د څان لپاره خوبنونې له مخې پېژندل شی.

**- Obsessive - Compulsive Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د دخوا پهري سختکړۍ، یعنې (په سختو او شدیدو فراردادونو، بخیل او په بې خایه ذهنی مصروفیت) سره پېژندل شی.

**- Obsessive Personality**د **Obsessive - Compulsive Personality** (په اندول).**- Paraniod Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د انورڅلخک څل دېښن ګنې، لاورکۍ (ګمراه) او بې اعتماده بولی داود څلپو تجربو پېښو په اړه بدینو وی او هغه تولې سېکي بولی له مخې پېژندل شی.

**- Passive Aggressive Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغۍ چې پکي ناروغ د تولنیزو او دندیزو (وطیفو) اړیاوا په وړاندې یو ډول غږ مستقیم مقاومت خړکندوی.

**- Sadistic Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغی چې پکي ناروغ د بې رحمی ، نورو سپکولو ، خورولو ، برغلیزو چلنډونو سره پیژندل شي.

**- Schizoid Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغی چې پکي ناروغ د اړیکو په وړاندې بې تفاوته وي او هیجانی تجربو طیف یې محدود وي.

**- Schizotypal Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغی چې پکي ناروغ د اړیکو برقراری کې نیمگړتیا او جبرانوونکې باورونه او چلنډونه شته والې لري او اړیکو په وړاندې بې تفاوته وي او هیجانی وي ، دوستان نشی موندلې او پارانوئید عقاید لري.

**- Self-defeating Personality**

هغه روانی شخصیتی ناروغی چې پکي ناروغ د پېښې د احسان اړیکو موقعیتونو په اړه د ستونزو په وړاندې د ماتوالی او ژوندیو موجوداتو پوري د تپلو کارونو په تر سره کولو کې ناتوانی په بنه تظاهرات لري.

**- Splet Personality**

د **Multiple Personality** او شیزوفرینیا په انډول.

**Personate**

دچاپیبسی کول ، دبل چاپر خای خان بشوول ، دبل چارول لوبول

**Personification**

شخصیت ورکول سپې جورونه ، دسری په بنه شنونه .

**Personify**

د شخصیت خبتن کول ، سپې ګنل ، دسری په سترکه ورته کتل.

**Personnel**

کارکوونکی ، غږی ، پرسونل لکه د یوه روغتون تول کارکوونکی .

**- Hospital Personnel**

د یوه روغتون تول کارکوونکی .

**- Medical Personnel**

د یوه روغتون تول طبی (اکټران ، نیسان ، واکسین کوونکی ، متخصصان ، فارمسٹستان ، کارکوونکی .

**- Senior Personnel**

د یوه روغتون تول مشراو پخوانی کارکوونکی .

**Perspicacious**

هوبنیار ، خیرک.

**Perspicacity**

خیرکی ، هوبنیاری .

**Perspicuity**

خرگند والی ، بسکاره توب ، صراحت ، وضاحت لرل .

**Perspicuous**

خرگند ، بسکاره ، واضح .

**Perspiration**

خوله ، تعرق ، د خولي ترشح ، خوليجن حالت .

**Perspire**

د خولي غدواتو د ترشحاتو پذيریعه لنبدېل (لمبدل) ، خوله کبدل ، خوله کول ، لندول ، لوند - خویشت کبدل .

**Persulfate**

د پرسلفوریک اسید مالګه .

**Pertain**

اړه لرل ، مریوطیدل ، راجع کیدل .

**Pertinacity**

سرزوري ، سرتمبگي خیل .

**Pertinent**

تپلى ، مربوطه ، معقول ، وړ .

**Pertubam**

د تیوب له لاري ، دنفیرونو له لاري .

**Perturb**

خورول ، ربړول ، خپه کول ، په قارول ، ورانول ، ویجاړول .

**Perturbation**

ربړونه ، خپکان ، ورانونه .

**Perthes' Disease**

دا په ماشومانو کې منځ ته راتلونکې ناروغی ده چې پکي د فخذ هدوکې پورتنې نهایت استحاله کوي او وده نه مومي او تلپاتې عارضه منځ ته راوړي د **(Perthes' Hip)** په انډول .

**Pertussis**

توره توخلې ، هغه ناروغی چې د بورډ پېپلا پرتوسیس به واسطه پېښېږي او پېلېسې شدید ډول توخي منځ ته راوړي د **(Whooping Cough)** په انډول .

**Pertussoid**

توره توخلې ته ورته انفلوائزائي د توخي ناروغی .

**Pervade**

څېړول ، منتشرول ، تیستول ، نفوذ کول .

**Pervaginum**

د مهبل له لاري ، مهبلی .

**Perverse**

په روانی طب کې جنسی انحراف کول ، له نورمال مسیر خخه انحراف کونه تر سره کول ، پڅل سرکېډله

، گمراہ عمل تر سره کول ، بدخوی کول ، سرغراوی کول ، کلب.

### Perversely

منحرف ، په سر غړاندی ، په گمراہی دول سره ، په بدخوی.

### Perverseness

سرغراوی ، گمراہی ، کلپی

### Perversion

په روانی طب کې جنسی انحراف ، له نورمال مسیر خخه انحراف ، پچل سر ، گمراہ ، بدخویه ، سرغراوی ، کلب

#### - Sexual Perversion

په روانی طب کې جنسی انحراف لر.

### Perversity

خپل ، سری ، سرکنی

### Pervert

کلپی راګرځښه ، ناوره تعییر ، بی خایه استعمال کړول ، ناوره تعییروں ، غلطه معناکول ، کلب ، مُرند.

### Pes

پنه ، د لاندینې هله غږی د پایلې برخه ، د (Foot) په انډول.

#### - Pes Cavus

د (Claw Foot) په انډول ، د پښو کړه ډول ولادي ناروغری ده.

#### - Pes Planus

د (Flat Foot) په انډول د پښو همواره ډول ولادي ناروغری ده.

### PESA

د (Percutaneous Epididymal Sperm Aspiration) لپاره لنده نښه.

### Pessary

۱ هغه درمل چې محلول کې خای پرخای وی او د مهبل له لاري ناروغه ته تبریږي او د هغه له لاري ويني ته جذبېږي ، ۲. مهبل له لاري تپرپدونکی وسیله چې د رحم پرولاپس درملنے پري کېږي ، ۳. هغه وسیله چې د کاتراسپتیف په موخه کاروله شی د (Vaginal Suppository) په انډول.

### Pest

هغه ډول حیوان چې ناروغری لېږدوي حیوانات او بیانات ناروغره کوي ، هغه ډول سپری درمل چې حشرات وژنی.

#### - Insect Pests

چیچونکی حشره چې ناروغری لېږدوي.

### - Pests Spray

هغه ډول سپری درمل چې حشرات وژنی.

### Pesticide

هغه ډول درمل چې (Pests) حشرات وژنی.

### Pestilence

د طاعون ناروغری ، د وبا ناروغری.

### PET

د (Positron-Emission Tomography) لپاره لنده نښه.

### Pet

کورنی خاروی لکه (سپی، پشو، گران ، معشوقه ، په خاص ډول تاکل شوی ، په خاص ډول خوش شوی ، نمانځل ، آموخته کول ، لاس و هوئنی کول ، په غیږکی نیوں خپگان ، بدخوی ، ګوشه ، توغمه

### Petechia

پټشیا ، هغه کوچنی سره رنګ لرونکی خاپه یا لکه (Spot) چې تر فشار لاندې سپین نه تښتی اوپه وینې اختمال ناورغیو کې د جلدی وینه بهبدنې له امله پېښېږي

### Petechiae

د (Petechia) گنې شمېره.

### Pethidine

دا نيمه ترکیبی نارکوتیک درمل دی چې د درد کمبیت او سیدیشن لپاره ورکول شی.

### Petitmal

د صرعی ناروغری لېشدت لرونکی حمله ده چې بېشعروه حالت په څوئانیو کې له منځه ئی او ناروځ ژور فکر کې دوېږي.

### Petri Dish

په لابراتوار کې هغه استعمال بدلونکی بنیښنه ئی یا پلاستیکی طرف چې د مېکروبوونو ګلچر او ودی مېډیا کېښودنی لپاره تری کار اخیستل شی.

### Petrissage

هغه عمل چې د عضلى مساث لپاره تری کار اخیستل شی.

### Petrosa

د صدغی هلوکی د پتروزا برخه ، د (Petrosal) په انډول.

#### - Pars Petrosa

د صدغی هلوکی اپوند د پتروزا برخه.

### Petrosal

د صدغی هلوکی د پتروزا برخې اپوند صفت.

**Petrositis**

د صدغی هدوکی اپوند د پتروزا برخی التهاب .

**Petrous**

1 تیبری (ببری / کانی) ته ورتہ . 2 د صدغی هدوکی اپوند د پتروزا برخه . د (Petrosal) په انډول .

**- Petrous Bone**

د صدغی هدوکی اپوند د پتروزا برخی هدوکیزه برخه چې د قحف په قاعده کي واقع او د دنته او منځنۍ غوب یوه برخه جوړوي .

**- Petrous Part**

د صدغی هدوکی اپوند د پتروزا برخه .

**PET Scan**

د (Cross-Section) پول انخور اخیستنے ده چې د دماغ لپاره معمولاً تر سره کېږي او د مبتاپولیک پروسه خرګندوی .

**-pexy**

دا یو روستارې دئ او د یوه غږي یا ارګان دیا د یوې برخې تثیت (Fixation) کولو جراحی کړنلاره خرګندوی .

**Peyer's Patches**

د پایر پیچ اپوند لمفاوی غوتیو نسج چې د نزی کولمو مخاطی غشا کي واقع دی د لومړی خل لپاره په (1677-1712) کالونو کې د سویسی اнатومیست (Johann Conrad Peyer پذیریمه شو

**Peyronie's Disease**

د قضیب (Gin) کړه بنه لرل چې د (Dupuytren's Contracture) ډول کوبه والې لري چې د درنناکه ډول لکپدنې سره ملي . (François De La) لومړی خل د فرانسوی جراحی عالم بناګلې (1743-1747) کالونو کې شرحه شو . دا توپنیکا الوجینا مزمن التهاب (Chronic Inflammation Of The Tunica Albuginea) ناروغۍ هم ویل شی .

**- Peyronie's Disease Society**

د (Peyronie's Disease) په ناروغیو اختنه ناورغیو لپاره د درملنې ټولنه .

**- Peyronie, Francois de la**

د (Francois De La) پنامه فرانسوی جراح چې (1678-1747) کالونو کې بې د (Peyronie Disease) اپوند خرګندوی کې پدی ددې ناروغۍ ورتہ نومونه لپاره (Penile Fibromatosis) او (Van Buren Disease) په بلل شی .

**- Peyronie-like Plaque**

د (Peyronie Disease) په انډول .

**Peyrot Thorax**

دا یو ډول مایل بیضوی ګردې شکله د صدر سؤشکلی بلل شی چې ډېږي زیاتې پیمانې پلورائی انصباب له کبله منځ ته راخي .

**Peyrotm, Jean J.**

دا یو فرانسوی جراح دې چې د (Peyrot Thorax) په اپوند ئې په (1843-1918) کالونوکې خرګندوی کې پدی .

**Peziza**

په بوتانی کې د چنیاسو یو جینس (Genus) دئ چې ډېږي بیلاپلای (Species) لري او ټینې بې منظم پیالو ته ورتہ ژورنګ لري

**- Pezizaceae**

د (Peziza) کورنې چې د (Pezizaceae) اپوند دی

**- Peziza Domicilina**

د (Discomycetous Fungus) کورنې چې د (Peziza) اپوند دی او ټلوی خواص لري

**- Peziza Coccinea**

د (Peziza Coccinea) کورنې چې د (Peziza) اپوند دی د (Scarlet European Fungus) له ډلې خخه دی او پیالې ته ورته جوړښت لري .

**Pezizales -**

دا د سپروفیت (Saprophytic Fungi) ډول چنیاسو آردر خخه دئ چې دا ډله تول (Cup-Shaped Ascocarps) جوړښت لري .

**Pezizoid**

د بوتانی له پله دا د (Peziza Fungi) ډول چنیاسو خخه دئ چې دا ډله تول (Cup-Shaped) جوړښت شکل لري .

**Pezzer**

دا یو فرانسوی عالم دئ چې د طب اپوند بې ګن شمېر خدمتونه تر سره کړي دی او یو لپه کتېترونه دده پنامه یادېږي .

**- Pezzer Catheter**

د پیترز کتېتر چې (Self-Retaining) او پوناکې لروکې ډول نهایت خانګړنې لري .

**- Pezzer self-Retaining Catheter**

د پیترز کتېتر چې (Self-Retaining) خانګړنې لري .

**- Pezzer Drain**

پیترز درین چې تیبونو او ژولو برخو کې کښودل شی .

**Pfannenstiel**

بناغلی **Hermann Johann** (دا د نسانی -ولادی اپوند جراحی جرمنی عالم دی چې په 1862-1909) کالونو کې او سپده .

**- Pfannenstiel Incision**

د **Pfannenstiel** اپوند جراحی خیره /غوشولو جراحی عملیات ترسه کول دی چې د اتفاق عانی پاسنی برخه کې د گہیدی لپاسه په مستعرض - منحنی دول ترسه کېږي او پکې **Rectus Muscles, Aponeurosis, Superficial Fascia** او **Peitoneum Pyramidalis** د **Abdominal Hysterectomy** لپاره ترسه کېږي، چې لنده نښه يې (PI) ۵۵.

**- Pfannenstiel Transverse Approach**

هغه **Pfannenstiel** جراحی عملیات ترسه کول دی چې د اتفاق عانی پاسنی برخه کې د گہیدی لپاسه په مستعرض دول ترسه کېږي .

**PF-3**

د **(PF-3)** لپاره لنده نښه ۵۵ .

**PF-4**

د کروموزوم **Chromosome 4q12-Q21**، لپاسه هغه جن چې د **Alpha-Granules** فعاله پلاتیلیت آزاد شوي پروپینن ته کوه **Encodes** وربخنې چې لوره ورته هیپارین سره اړیکه (باند) جوروی چې د فزیولوژی پلوه [درکونود اندوتیلیال سطحی د هیپارین ورت مالیکولون خشی کول ترسه کوي او د **Antithrombin-III**] فعالیت نهی کوي او علهه کبدنه پاروی - زیاتوی - کبمیاوی موادو جذب د نیتروفیلونو او فیبرولاستونوجذب - تراکم لپاره زیاتوی ، په التهاب او جروحاتو ترمیم کې روکړی .

**PG**

د **Parental Guidance** لپاره لنده نښه ، د رګ له لاري **Parental Guidance** د یوی مادی تطبیق چې په ماشومانو کې بنائي غږ مناسب وی فلم اخیستل شی .

**PG-13**

درګ له لاري **Parental Guidance** د یوی مادی تطبیق چې په ماشومانو کې بنائي د په (13) بسکته عمر کې غږ مناسب وی فلم اخیستل شی .

**PGEA**

د **Postgraduate Education Allowance** لپاره لنده نښه ۵۵ .

**Ph**

د عناصر او مرکباتو [فینایل گروپ او راپیکالونو] لپاره کبمیاوی نښه **Chemical Symbol** دئ .

**pH**

د **(pH)** لپاره **Purple Heart** او **Public Health**. **Penthouse** د لنده نښه ۵۵ .

**pH**

پې ایچ **(pH)** ، هغه کبمیاوی نښه د چې د هایدروجن آیونونو لرونکو محلولونو د پوتاسیمال تاکنی لپاره پکار ورل شی چې د هفھو اسیدی یا تبزاییت خرگندوی د خنثی محلولونو لپاره بی کچه **(pH 7)** ده او **(pH 8)** او د هغه خنخه پورته کچه بی چلوا کي او د **(pH 6)** خنخه بینکته کچه بی تبزابی ده ، په خالص اوپو کي د هایدروجن آیون تراکم کچه اندازه **1 Or 0.000001** **Moles/Liter** **(10<sup>-7</sup>)** تاکل شوپدہ همدارنګه فورمول بې **1 Ph = - Log<sub>10</sub> [H<sup>+</sup>]** دئ . لکه د یوه محلول پاره کبدای شی چې **The Ph Is 10<sup>-4</sup>, Or 0.0001, Moles / Liter,** وښودل شی .

**- pH Electrode**

د پې ایچ اپوند الکترود .

**- pH Measurement**

د پې ایچ د اندازې تاکنی مېټود .

**- pH Meter**

د پې ایچ اپوند اندازې تاکنی لپاره وسیله .

**- pH Regulation**

د پې ایچ اپوند مقررات او تنظیم .

**- pH Scale**

د پې ایچ اپوند تاکنو لپاره د هایدروجن آیون د تاکنی مېټود او لبراتواری وسیله چې د محلولونو قلوبت او تبزاییت پری تاکل شی .

**- pH Standard**

په تحلیلی کبمیا کې د پې ایچ تاکنی معیارونه دی چې په امریکا کې **US. National Bureau Of Standards** د پې اپوند **Ph(S)= 3.557 To 8.833** اتکل کېږي او لنده نښه بې **Ph(S)** ده .

**- pH Value**

د پې ایچ اپوند ارزښت .

**Phacella**

په **Zoology** کې د **Gastric Filament** په اندیول .

**Phacellite**

په مینرالوژۍ **Mineralogy** کې **Kaliophilite** په انډول .

**Phacitis**

د سترګو د عدسيې کريستالين **Crystalline Lens** بېنې

التہاب بلل شی ، د (Phakitis) په انډول .

### **Phaco-**

دا یو مختاری دی او د عدسيي یا هغه ته ورته جورپنتونو **Lens-Shaped Birthmark** او **Birthmark** معنی بشپړو لکه به **Phacomatoses**، حالت کې .

### **- Phacoanaphylactic Uveitis**

د سترګی دننه التہاب چې وروسته له خارج الکسیولی کترکت راویستني خنځه منځ ته راځي چې بڼائي د ایمیون (معافیت)، غږگون وی چې ورته **Lens-Induced Uveitis**، هم ویل شی .

### **- Phacoanaphylactic Endophthalmitis**

هغه انډوفتالمیت چې د سترګو دننه التہاب له کبله پېښېږي

### **Phacoanaphylaxis**

غږگونیزه عدسيي، د پروتئينونو په وړاندې د سترګو غږگونیز ډول کريستاليني عدسيي منځ ته راتګ چې د عدسيي د کپسول خنځه د موادو تېښتې له کبله منځ ته راځي .

### **Phacocele**

د سترګو د عدسيي برخې فتق چې حالت چې د صلبی (Sclera) لوري ته منځ ته راځي .

### **Phacoclastic Uveitis**

د سترګو د حدبي جسم او مشيمی ماتبدونکي التہابي حالت چې د **Uvea** د التہاب د عدسيي یا اجنبي جسمونو راویستلو له امله منځ ته راځي .

### **Phacocyst**

د سترګو د عدسيي کپسول دننه جورپنتونو سیستیک حالت منځ ته راتګ .

### **Phacocystectomy**

د سترګو د عدسيي د کپسول یا د سیستی غوڅولو او پري کولو جراحی کړنلاره چې په **Cataract** کې ترسه کېږي .

### **Phacocystitis**

د سترګو د عدسيي د کپسول برخې (سیستی) التہاب .

### **Phacodonesis**

د سترګو د خوئنده (لړان) حالت چې د عدسيي دننه کريستاليني برخې کې منځ ته راځي چې عموماً د سترګو جروحاتو د **Zonular Fibres**، ماتبدنې له کبله

پېښېږي، د **Iridodonesis** په انډول .

### **Phacoemulsification**

د ساد استرګی گل (Cataract) د راویستني مبتود دی د التیراساوند اهتزازونو پواسطه توته توته کېږي او متداوم مبنځنې په مرسته اسپايریت کېږي .

### **Phacoerysis**

د ساد **Cataract** درملنې کې د سکشن (Suction) کړنې ترسره کولو پذربعه د سترګو د عدسيي راویستني کړنلاره .

### **Phacofragmentation**

د سترګو د عدسيي توته کېدنه .

### **Phacogen**

د سترګو د عدسيي جورپنت باندې اغېز لړو او منځ ته راتللو عامل. د سترګو د عدسيي اړوند .

### **Phacogenic**

د **Phacogen** اړوند صفت .

### **- Phacogenic Glaucoma**

فکوجنیک ګلوكوما دا ثانوی ډول ګلوكوما ده چې د ډبری زیاتې اندازې بیضوی شکل لړونکې عدسيي له امله پېښېږي د (Phacomorphic Glaucoma) په انډول .

### **- Phacogenic Uveitis**

د **Hypermature Cataract** له کبله فکوجنیک د **Uvea** ثانوی ډول التہاب منځ ته راځي .

### **Phacoglucoma**

هغه حالت چې پکې د سترګو د عدسيي کريستاليني ناروغۍ چې د ګلوكوما په ناروغۍ مسیر کې منځ ته راځي .

### **Phacoid**

د سترګو فکو حالت ته ورته د **Lenticular**، **Lentil**، په اړیوول .

### **Phacoiditis**

د سترګي کريستاليين عدسيي التہابي حالت د **Phakitis**، **Phacitis** (په انډول .

### **Phacoidoscope**

د سترګو د عدسيي مطابقتی بدلونونو اړوند کنټې تر سره کولو وسیله .

### **Phacoidoscopy**

د **Phacoidoscope** وسیله پذربعه د کنټې ترسره کولو د عملیې ترسره کولو کړنلاره .

**Phacolysis**

د سترگو د عدسيي (حل کبدنه، له منځه تک او تخریب) پروسه.

**Phacolytic**

د (Phacolysis) اروند صفت.

**-Phacolytic Glaucoma**

د ګلوكوما ناروغی، له امله د سترگو د عدسيي له منځه تک او تخریب.

**-Phacolytic Uveitis**

د (Uveitis) له امله د سترگو د عدسيي له منځه تک او تخریب.

**Phacoma**

هغه همارتوما (Hamartoma) چې دسترگو په (Phacomatosis) کې لیدل شی، د ستگې د عدسيي تومور.

**Phacomalacia**

د عدسيي نرمښت او پوستوالی ناروغی، نرم کترکت.

**Phacomatosis**

هر هغه ولادي ډوله او ارشی ناروغی چې د پی بلاپلو نسجونو کې د همارتوما ودي لکه (

**Neurofibromatosis, Lindau's Disease, Sturge-Weber Syndrome** او **Tuberous Sclerosis**) ګرځی.

**Phacometachoresis**

د سترگو د عدسيي برخې پېخایه کبدنه.

**Phacomorphic Glaucoma**

هغه ثانوي ګلوكوما چې د سترگو کې د عدسيي د بیضویت یا اندازی زیاتوالی له امله منځ راخی.

**Phacosclerosis**

د سترگو کې د عدسيي کلکوالې، سخت کترکت.

**Phacoscope**

د سترگو د تطابق د بدلوونو د لیدلو لپاره آله.

**Phacotoxic**

د کریستالین عدسيي په سر د مضر اغږزو پېښول.

**Phaeo-**

دا یو مختارې دی او د {**Phorbin Or Phorbide**} (Porphyrin) چې رنگ اخیستنۍ چې په (Chlorophyll) کې شتون لري معنی ورکوي. د دوه رنگونو [ تیاره خو (Gray, Dark-Colored) ] خڅه مختلط تیاره رنگ منځ ته راتګ هم بلل شی. د [O-] Phe (Phe) په انډول.

**Phaeochrome**

کرومیک مالګه چې تیاره رنگ اخلي، د (Chromaffin) په انډول.

**Phaeochromoblast**

فیوکروماتوبلاست حجری.

**Phaeochromoblastoma**

د فیوکروماتوبلاست حجراتو خڅه جوړ او منځ ته راغلي تومور.

**Phaeochromocyte**

فیوکروموسایت حجری.

**Phaeochromocytoma**

د ادریتال غدي تومور چې د هورمونونو افراز اغږزمن کوي چې فرط فشار او هایپر کايسیمیا منځ ته راوري.

**Phag-**

دا یو مختارې دی او د (خوبلو، هضم) معنی بشپړو د (Phago) په انډول

**Phage**

خوراک، خوبلو، هضمول، خورونکي.

**-Bacteriophage**

باکتريا خورونکي.

**-phage**

دا روستارې دی او د هغه خه لپاره (خوبلو، هضم) ترسره کوي معنی بشپړو.

**Phagedaena**

هغه قرحة (ټپ، پرھر) چې په چتک ډول خپره بنه غوره کړي.

**-phagia**

دا روستارې دی او د هغه خه لپاره (خوبلو، هضم) ترسره کولو معنی بشپړو.

**Phago-**

دا یو مختارې دی او د هغه خه لپاره (خوبلو، هضم) له منځه وړل، وړجاړول) معنی بشپړو.

**Phagocyte**

هغه حجری (سپینې کریوی) چې نوری حجری له منځه وړي یا هغوي (باکترياوی، ذري-اجسام) احاطه کوي او خوری او فاګوسایتوزس عمل ترسره کوي.

**Phagocytic**

دا (Phagocytes) اروند صفت، د حجراتو تخریب.

**- Phagocytic Action**

فاګوسایتېک عمل ترسره کول

**- Phagocytic Cells**

فاگوسایتیک حجری .

**Phagocytin**

Heghe باکتریا و ژونکی ماده چې له نوتروفیلنو خخه افرازبری .

**Phagocytosis**

د (بهرنی اجسامو، ذرات او باکتریاکانو) تخریب عمل تر سره کولو د فاگوسایت حجر و پواسطه .

**Phagosome**

د پردی اجسامو خورلو موادو لرونکی غشائی ویزیکول چې په فاگوسایت کې شتون لري .

**Phagotype**

د (Phagotype) په انډول .

**-phagy**

دا روستاری دئ او د هغه خه لپاره (خوبل، هضم) ترسره کولو معنی بشپړو .

**Phak-**

د (Phaco-) په انډول .

**Phakic**

هغه ستراګه چې نورمال عدسيه ولري .

**Phako -**

د (Phaco-) په انډول .

**Phakoma**

د همارتوما هغه تومور چې په فاگوسایتوزیس کې موندل کېږي د هرالیدوپروس سکروز ضایعاتو کې .

**Phakomatosis**

هغه ولادي يا ارشی وده موندونکي ناجوړتیاوو تومور ډله چې د جنبینی د اکتیودرم خخه سرچینه لرونکي نسجونه اخته کوي او په ګلیال همارتوما باندي اوږي لکه (نیورپیروماتوزس، ټپیرس سکلیروزیس، اشتارج وبر سنیرووم، فونویل لیندا) ناروغۍ .

**Phalang(o)-**

دا یو مختاری دئ او د لاسونو او پښوند ګوتو معنی لري .

**Phalangeal**

د ګوتو (Phalanges) اړوند صفت .

**Phalangectomy**

د ګوتو غوڅولو او لېږي کولو جراحی عمليات .

**Phalanges**

د لپاره ګنه شمېره .

**Phalangitis**

د ګوتو د انساجو او بندونو اتناني التهابي حالت .

**Phalanx**

ګوتي، د پښو یا لاسونو د بندونو هډوکي .

**Phallectomy**

د نارينه د تناسلی آلي (قضيب) د غوڅولو یا قطع کولو جراحی عمليات کړنلاره .

**Phallic**

د (Phallus) اړوند صفت .

**Phallitis**

د نارينه د تناسلی آلي (قضيب) اړوند نسجونو التهاب .

**Phalloidin , Phalloidine**

هنګزایپیتیدی زهر چې د (Amanita Phalloides) له چنیاسو خخه پلاس راخی او د (ضعف، کانګو، نس ناستی، تشنج او مرینې) لامل ګرځی .

**Phalloplasty**

د نارينه د تناسلی آلي (قضيب) اړوند رغونکي او ترميمی سموونکي جراحی پلاستیک عملياتونه .

**Phallus**

د نارينه د تناسلی آله (قضيب) .

**Phanerosis**

د لیدلو او وړ کېدو مرحله .

**Phantasm**

هغه اثر يا انځور چې د رینې تحریک له امله منځ ته راخي بلکه معمولاً په کاذب ډول د کتونکي له خواهید کېږي .

**Phantom**

د (Phantasm) په انډول هغه مودل چې د هغه لپاسه پرې جراحی عملياتونو پرکتیس تر سره کېږي . په نسجونو د وړانګو د اغېزود نښو دلپاره وسیله .

**- Phantom Corpuscle**

هغه بې رنګه (Achromocyte) سره کربووه چې (Crescent-Shaped) لري چې ورته (Ghost Corpuscle) ويل شی او د (Sickle-Shaped) انومالي خائف ايرتروسایت حجره .

**- Phantom Crystal**

هغه کریستال چې د (Crystallization) لومړنې مرحله بلل شی ورته (Ghost Crystal) هم ويل شی .

**- Phantom Fat**

فاتتوم شحم ، هغه شحم چې په غذائی موادو کي نه راخر گندپري خو په وزن کي کي اغېز لري. د ) **Nutrition** په انډول.

**- Phantom Foot Anterior Cruciate Ligament Injury**

د زنگون هغه ډول جروحات چې په سکي (Skiers) و هونکو کسانو کي پښه د شالوري ته غېر طبیعی تاوېږي او د لېگامنتونو خبر بدنه آسانه کېږي.

**- Phantom Hourglass**

د فاتتوم پښنه ئی پخوانی ډول ساعت.

**- Phantom Image**

فاتتوم تصویر (انځور).

**- Phantom Limb**

د هغه حالت ته ورته چې یو خوک داسی احساس فکر کوي چې د هغه یو طرف غوڅ یا پري شوپدی.

**- Phantom Limb Pain**

فاتتوم غړي درد ، داسی کاذب درد احساس د هغه یو طرف غوڅ یا پري شوپدی.

**- Phantom Limb Syndrome**

د هغه حالت ته ورته غړي درد چې یو خوک داسی احساس فکر کوي چې د هغه یو طرف غوڅ یا پري شوپدی.

**- Phantom Orchid**

يو ډول بنات دئ چې (Waxy-White) رنګ لري پانې ٹلري او سپین ګلان کوي په کلیفنورینیا کي شتون لري.

**- Phantom Menace Syndrome**

د (Star Wars) په انډول داسی ډول سندروم چې ناروغه هرڅه داسی فکر کوي چې (هر خیز تهدید کونکي ، یمناک او خطرناک) بولی.

**- Phantom Odontalgia**

د (Toothache) په انډول ، هغه درد چې د غایبونو د شاخووا نسج پوري محدود پاتې وي.

**- Phantom Parturition**

زېروونکي فاتتوم ، په ژوندي نسج کي هغه حجم د موادو چې یو تربله سره تر ممکن حد پوري نېږدي شي ترشو یو کثافت او مؤثر اتومیک نمبر منځ ته راړي. دا اصطلاح بیولوژیک تجربوکي

ورانکي (Radiation) پکار و پل کېږي استعمالېږي.

**- Phantom Pregnancy**

کاذب ډول بلا رښت د ) **Pseudocyesis** په انډول.

**- Phantom Tumour**

د هغه حالت ته ورته چې یو خوک داسی احساس فکر کوي چې د هغه پرسوب د یوه تومور له کيله پي شوپدی به بين الوبولي مسافه (Interlobular Spaces) کي د مایعاتو را تولبدنه چې

ثنائي په ساده ډول صدری راډیوگرافۍ کي زړه عدم کفایه کي ثبیت شو.

**- Phantom Vision**

دا یو ډول روانی ناروغې کي د برسام (Hallucination) دئ چې معمولاً په اشخاصو کي کاذا برسام درک او احساس اړوند اختلال منځ ته راشې چې ورته د (Phantasm, Pseudohallucination) هم ویل شو.

**Phantosmia**

د یو ډول شاموی ناروغتیا چې د بهرنی محرك له شته والی پرته د یوه بوی د درک کولو په بنه وي.

**Phar / Pharm / Pharma**

د ادرملتون (Pharmacy) ، فرمکوپیا (Pharmacopoeia) او فارمسوتیکال (Pharmaceutical) په انډول.

**Pharmaceutic**

په دارو / درمل پوري اړوند.

**Pharmaceutical**

د درملو يا درملتون اړوند صفت.

**- Pharmaceutical Products**

درمل ، طبی محصولات لکه (تاپلېټونه ، زېښونکي ، کریمونه ، ملحمونه ، شربتونه ، پېچکاری او نور چې په درملتون کي خړېږي.

**- Pharmaceuticals**

درمل ، درملنیز کېمیاوی محصولات.

**Phantom**

د (Phantasm) په انډول. هغه موډل چې د هغه لپاسه پري جراحی عملیاتونو پرکتیس تر سره کېږي . په نسجونو د وړانګو د اغېزود بندولو لپاره وسیله.

**- Phantom Corpuscle**

هغه پي رنګه (Achromocyte) سره کريوه چې (Sickle- Shaped) لري چې ورته (Ghost Corpuscle) ویل شو او د (Shaped) انومالي خاڅت ايریتروسایت حجره.

**- Phantom Crystal**

هغه کريستال چې د (Crystallization) لومړني مرحله بلل شي ورته (Ghost Crystal) هم ویل شو.

**- Phantom Fat**

فاتتوم شحم ، هغه شحم چې په غذائی موادو کي نه راخر گندپري خو په وزن کي کي اغېز لري. د ) **Nutrition** په انډول.

**- Phantom Foot Anterior Cruciate Ligament Injury**

د زنگون هغه ډول جروحات چې په سکي (Skiers) و هونکو

کسانو کې پښه د شالوري ته غږ طبیعی تاویری او د لېگامنځونو خېریدنه آسانه کېږي.

### - Phantom Hourglass

د فاتیوم شیبنه ئی پخوانی ډول ساعت.

### - Phantom Image

فاتیوم تصویر(انخور).

### - Phantom Limb

د هغه حالت ته ورته چې یو خوک داسې احساس فکر کوي چې د هغه یو طرف غوڅ با پري شوپدی.

### - Phantom Limb Pain

فاتیوم غږي درد، داسې کاذب درد احساس د هغه یو طرف غوڅ با پري شوپدی.

### - Phantom Limb Syndrome

د هغه حالت ته ورته غږي درد چې یو خوک داسې احساس فکر کوي چې د هغه یو طرف غوڅ یا پري شوپدی.

### - Phantom Orchid

يو ډول نبات دئ چې (Waxy-White) رنگ لري پانۍ ټلري او سپین ګلان کوي په کلیفورنیا کې شتون لري.

### - Phantom Menace Syndrome

د (Star Wars) په انډول داسې ډول سندروم چې ناروغه رخه داسې فکر کوي چې هر خیز تهدید کونکي، یمناک او خطرناک (بولی).

### - Phantom Odontalgia

د (Toothache) په انډول، هغه درد چې د غابنونو د شاوخوا نسخ پوري محدود پاتې وي.

### - Phantom Parturition

زېړوونکي فاتیوم، په زوندي نسخ کي هغه حجم د موادو چې یو تربله سره تر ممکن حد پوري نېږدې شي ترڅو یو کثافت او مؤثر اتومیک نمبر منځ ته راوري. دا اصطلاح بیولوژیک تحریبو کي وړانګي (Radiation) پکار وړل کېږي استعمالېږي.

### - Phantom Pregnancy

کاذب ډول بلارښت. د (Pseudocyesis) په انډول.

### - Phantom Tumour

د هغه حالت ته ورته چې یو خوک داسې احساس فکر کوي چې د هغه پېسوب د یوه تومور له کيله بې شوپدی. په بین الیویوی مسافه (Interlobular Spaces) کي د مایاعتو راټلېدنه چې بنائي په ساده ډول صدری راډیوګرافی کې زړه عدم کفایه کي تشیست شسي.

### - Phantom Vision

دا یو ډول روانی ناروغي کې د برسام (Visual Illusion Or Hallucination) دئ چې عمومله اشخاصو کې کاذب برسام درک او احساس اړوند اختلال منځ ته راخې چې ورته د (Phantasm, Pseudohallucination) هم ویل شی.

## Phantosmia

د یو ډول شاموی ناروختیا چې د بهرنی محرك له شته والی پرته د یوه بوی د درک کولو په بنه وي.

## Phar

د [ادرملتون (Pharmacopoeia) او فارمسوتیکال (Pharmaceutical)] په انډول.

## Pharm

د [ادرملتون (Pharmacopoeia) او فارمسوتیکال (Pharmaceutical)] په انډول.

## Pharma

د [ادرملتون (Pharmacopoeia) او فارمسوتیکال (Pharmaceutical)] په انډول.

## Pharmaceutic

په دارو / درمل پوري اړوند.

## Pharmaceutical

د درملو یا درملتون اړوند صفت.

### - Pharmaceutical Products

درمل، طبی محصولات لکه (تابلېتنه، رېښونکي، کريمونه، ملحمونه، شربتونه، پېچکاری او نور) چې په درملتون کې خرڅېږي.

### - Pharmaceuticals

درمل، درملنیز کېمیاوی محصولات

### - Pharmaceutical Society

د فارمسستانو مسلکي ټولنه.

## Pharmaceutics

د فارمسي علم، هغه علم چې د درملو جوړولو اوتوزیع او اړوند نورعلمی چارو خېړنه پري کېږي.

## Pharmacist

د درملو اړوند کارپوه فارماسست.

## Pharmaco-

دا یومختارې دئ چې د درملو معنی بشپړو.

## Pharmacodynamic

فارمکودینامیک، د درملو د اغېزو مېکانیزم اړوند.

## Pharmacodynamics

پر څوندي نسخ د درملو د اغېزو خړګندوونې خېړني په اړه چې په څانګو په توګه د درملو د وزد لورولو پرمھال مطالعه او خېړني تر سره کېږي.

## Pharmacogenetics

د جنتیکو فکتورونو او درملنیز غږګونونو تر منځ د تپاو علمي خېړنو طبی خانګه.

**Pharmacogenomics**

هغه ډول علم چې د شخص جنتیک خانګړیاوا او د درمانی د درملو غږګون په اړه علمي څېړني کوي.

**Pharmacognosy**

د فارمکولوژۍ هغه خانګه چې طبیعی درمل او د هغوي جوړونکې توکۍ خبری.

**Pharmacokinetic**

هغه د درملو اغېزو اړوند چې درمل یې په یوه تاکلي موده کې خرګندوی.

**Pharmacokinetics**

هغه علم چې بدن غږګون د درملو د اغېزو اړوند خرګندوی په یوه تاکلي موده کې خبری.

**Pharmacological**

د فارمکولوژۍ (Pharmacology) اړوند صفت.

**Pharmacologist**

د فارومکولوژۍ اړوند کارپوړ او متخصص.

**Pharmacology**

درمل پېژندنه، هغه طبی علمي خانګه چې د درملو د اسرچیني، طبیعت، اغېزو، استعمالبندو، کبیماوي جوړښتونو، نورو خصوصياتو او درمانی [ اړوند څېړني کوي.

**Pharmacopoeia**

هغه رسمي د درملو لیستې چې چې پکې د درملو جوړولو مېټودونه، ټوز او د استعمال طبیقې لیکل شوې وي. د درملو او د هغوي د جوړونې پیاوړې قانون.

**Pharmacopeial**

د (Pharmacopeia) اړوند صفت.

**Pharmacopsychosis**

د الکھولو، درملو او د هغهوي د جوړونې په اړه پیاوړې قانون.

**Pharmacotherapy**

په درملو سره د ناروغیو درملنه.

**Pharmacy**

د درملو جوړولو او توزيع اړوند علمي طبی خانګه. هغه دوکان چې پکې درمل پلورل شی، درملتون، درملخای -

**- Pharmacy Act**

په برطانيه کې شو دوله پارلمانی طرزالعملونه / قواعد چې د ادرملو جوړولو تنظيم، د درملو سپارېښتنې او درمل پلورل شی معلومات افواعد لکه د ادرملتون او زهرياتو اړوند قواعد په کال (1933) کې، د درملو غلط استعمال قواعد په کال

(1971) کې او د زهرياتو قواعد په کال (1972) کې لیکل شوېدي.

**Pharm D**

د درملو جوړوونکې ڈاکټر.

**Pharmaguide**

هغه د درملو اړوند لیکل شوې ټولګه چې د یوه لارښود کتاب په خپر دئ.

**Pharyng -**

دا یو مختاري دئ چې د (Biology, Stomach, Heart, د-Pharyngo) معنی لري.

**Pharyngeal**

د بلعلوم (Pharynx) اړوند صفت.

**- Pharyngeal Pouch**

بلعلوم پوچ په جنین کې هغه د دواړو لهو د ستونی کې شتون لري چې ورنه (Visceral Pouch) هم ويل شي.

**- Pharyngeal Tonsils**

بلعلومی لوزی د (Adenoids) په انډول.

**Pharynectomy**

د بلعلوم (Heart) د غوشولو جراحی کې نلاړي عملیات چې د ستونی د سرطان پېښو کې ترسه کېږي.

**Pharyngemphraxis**

د بلعلوم د عضلاتو سېزم يا شخې.

**Pharynges**

بلعلوم، حلق، د (Pharynx) په انډول.

**Pharyngism**

هغه سېزم يا شخې چې پکې د بلعلوم د عضلاتو تقلص منځ ته راخې، د (Pharyngismus) په انډول.

**Pharyngismus**

د (Pharyngism) په انډول.

**Pharyngitic**

د (Pharyngitis) اړوند صفت.

**Pharyngitis**

د بلعلوم التهاب.

**Pharyngo-**

دا یو مختاري دئ د بلعلوم، حلق معنی لري.

**Pharyngocèle**

د بلعلوم فتق، د بلعلوم سیستیک شکله راوتلي برخه

**Pharyngolaryngeal**

د بلعلوم او حنجري اړوند، بلعلومی - حنجري.

**Pharyngology**

هغه طبی اختصاصی خانگه چې د بلعلوم اپوند (ناروغيو او درملني) سره تراو لري او خپري نرسه کوي.

**Pharyngomycosis**

د بلعلوم د چنياسي اتناني ناروغي.

**Pharyngoperistole**

د بلعلوم اپوند تنگوالې او نزی کبدنه.

**Pharyngoplegia**

د بلعلوم فلنج حالت.

**Pharyngorrhea**

د بلعلوم خخه د مخاطي افرازاتو راتگ.

**Pharyngoscope**

د بلعلوم د مستقيم کتنې لپاره وسيلي.

**Pharyngoscopy**

د بلعلوم د مستقيم کتنې وسيلي پذربعه د کتنې کونلاري ترسه کول.

**Pharyngostenosis**

د بلعلوم تضيق، د بلعلوم تنگوالې.

**Pharyngotomy**

د بلعلوم پري کول يا خيرلو او واژولو جراحى کونلاره.

**Pharyngotympanic**

د بلعلوم او صماخى پردي اپوند.

**- Pharyngotympanic Tube**

يو د دوه ټيوبون خخه چې د بلعلوم خلف د منځنۍ غوړ سره تري، نفiro وأستاخى، د (Eustachian Tube) په انډول.

**Pharynx**

بلعلوم، حلق، ستونې، داپوزي جوفونو، خولي، حنجري ا په خلف د مری برخه سره پردي، باقع دئ، د (Pharynges) په انډول.

**Phase**

مرحله، براو، هغه مرحله چې په ترڅ کې په کېداي شې یو بل بدلونيز حالت منځ ته راشي. په فزيکي کېميائې د یوه سيسitem خانګري برخه ده چې د (فزيکي، کېميائي او مېخانيكى)، پلوه هوموجنيز دي لکه د اوپو په اړه يخ او بخار کېدنې مرحله.

**- Acute Phase**

حاده مرحله.

**- Developmental Phase**

د وده مومنداني (انکشافي) مرحله.

لومړنې مرحله.

مقدم مرحله.

خندنې (مؤخر) مرحله.

دوهمه مرحله.

**Phasamid**

هغه انتهائي کېمياوي دوه آخذې چې په خينې نيماتو دا ګانو (Phasamid) کې شتون لري، د فاسفوميدونو نيمياودا ګان.

**Phenacetin**

د (درد، تبي) ضد درمل چې مهم مبتا بولافت مستحضر یې استامينوفن دئ اوس د خپل زهر جنتوب له امله کم پکارېږي.

**Phenanthrene**

بې رنګه کربستالينې هايدروکاربن چې د فورمول لري.

**Phenarsazin Chloride**

ډاى فينايل آمين كلورارسين.

**Phenazopyridine**

د بولې سيسitem دردونو ضد ماده چې هايدروکلورايدی مالګې په بنه په (سيستيت او بولې اتنانو) ناروغيو د درملنه کې پکار وړل شي.

**Phenacyclidine**

پياوري حيواني ببهونه کوونکې او د درد ضد درمل چې هايدروکلورايدی مالګې یې استعمالېږي په انسانانو کې د استعمال له کبله یې روحي اختلالات منځ ته راوري.

**Phendimetrazine**

سيستو مميتيك امين چې د امفاتامين به خبر فارمکولوژيکي اغېزې لري او د تارتاريتي مالګې په بنه اشتها د نهی کوونکې په توګه کارېږي.

**Phenelzine**

د مونو امين او کسیدېز نهی کوونکې چې د سولفيتى مالګې په بنه د اضطراب ضد مادي پتوګه کارولو شى.

**Phenergan**

د (Prometazine) ترانکوليزر درملو سوداګریز نوم.

**Phenithicillin**

دا سیدو په وراندي مقاوم نيمه تركيبی مصنوعی پنسيلين چي د **Methyl Penicillin-V**، انالوگ دی او د پوتاسيمي مالگي په بنه پکارپري.

**Phenendamine**

يو اتنی هيستامين چي تارتاريتي مالگي په بنه پکارپري.

**Phenindione**

د چتک اغبزي لرونکي، تحثر ضد درمل چي د اغبزي او بروالي بي لبردي.

**Pheniramine**

دا يو اتنی هيستامين چي د ماليبيتی مالگي په بنه پکارپري.

**Phenmetrazine**

د مرکزی عصبی سیستم تبه کونکي چي د هايدروکلورایدی مالگي بنه بي د بی اشتها کونکي مادي په توګه پکارپري بیخایه کارول بي د روبدی کېدو (اعتباد) لامل گرخی.

**Phenobarbital**

فینوباربیتال، هغه او برد مهالي اغبزي لرونکي باربیتورات چي د (تشنج ضد، سیداتيف، خوب راپرونکي) په توګه پکارپري.

**Phenobarbitone**

د **Phenobarbital** په انډول.

**Phenocopy**

د يوه داسې محبط په واسطه القأشوي فینوتایپ چي د داسې فینوتایپ پینسپی (تقلید) کوي چي معمولاً د يوه خانگړي جینوتایپ په واسطه تولید شوي وی.

**Phenodeviant**

هغه کس چي په يوه نولنه کي د خرگند فینوتایپ خخه بي فینوتایپ په خرگند دول توپير ولري.

**Phenol**

دا يو دول سپین کریستالی قوى مکروب ضد مواد دی چي **C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>OH** فورمول لري او له بنzin (**Benzene**) خخه ترلاسه کېږي او **Resins, Plastics, Pharmaceuticals** مواد درخخه جو پېږي او د **Antiseptic Disinfectant** نري کېډنۍ او اوبلن کېډنۍ کي پکارپري استعمال لري او ورته کاربوليک اسيد (**Carbolic Acid**) بهمني

هم وائي. د مسموميت لامل گرخی. ② د اروماتيك عضوي مرکباتو خخه هر يو چي لپه تر لپه يو هايدروکسیل گروب ولري چي مستقيم دول د بنزين کې، سره اړیکه لري.

**- Phenol and Alcohol**

د فینول او الکھولوگيد جوړښت.

**- Phenol Block**

د فینول بلک.

**- Phenol Camphor**

د فینول او کامفر موادو ګد جوړښت.

**- Phenol Coefficient**

د فینول ضرب.

**- Phenol-coefficient Method**

د فینول ضرب میتود.

**- Phenol Extraction**

د فینول عصاره، د فینول اپوند شیره او لاستراغلی محصول.

**- Phenol Extraction of Exom**

د فینول عصاره چي د **Exom** (خخه لاس ته راخی).

**- Phenol EZ**

د ایزیتمید او فینول ګد جوړښت.

**- Phenol-formaldehyde Resin**

د فینول او فورمالدیهید ریزین ګد جوړښت.

**- Phenol-furfural Resin**

د فینول فرفورال-ریزین ګد جوړښت.

**- Phenol Oxidase**

د فینول او کسیديز.

**- Phenol Phthalein**

د فینول او فتالین ګډ جوړښت.

**- Phenol Poisoning**

د فینول مسموميت او زهر جنتوب.

**- Phenol Process**

د فینول د تولید پروسه.

**- Phenol-sulfating Phenol**

د فینول سلفيت کونکي فینول.

**- Phenol-sulfating****Sulfotransferase -2**

د فینول سلفيت کونکي سلفوتانسفېر-2 انزایم.

**- Phenol/Tetrachloroethane**

د فینول تیتراکلوروتین محلول.

**Phenolate**

د خانګړي استریلایزېشن لپاره د فینول پواسطه

درملنه هغه مالگه چې د قلوي او فينول د یوکېدو خخه جورېږي او په هغه کي یو ولاشي فلز لکه سوديم يا پوتاسيوم هايدروکسیل ګروپ د هايدروجن خاي نيسی.

## Phenolic

د (Phenol)، اړوند صفت، فينولی.

### - Phenolic Plastic

فينولي پلاستيك.

### - Phenolic Resin

فينولي ريزين.

### - Phenolic Urea

فينولي يوريا.

## Phenolphthalein

دا یو مسههل او د (Ph)، انډیکاتور چې محدوده بې د (8.5-9)، تر منځ ده.

## Phenolsulfonphthalein

هغه سوررنګه پودر چې د پښتوري ګود دندې آزمونې او په مثانه کې د پاتې شويو متیازو د معلومولو لپاره کارېږي.

## Phenomenon

- 1 هغه حالت - وضعیت چې کبدای شي وليدل شي.
- 2 یوڅوک یا یو شئ چې غیر معمول يا ډېر عالي وی عینې نښه یا شکایت، یوه پښه.

### - Booster Phenomenon

په توبرکولین تېست کي لومړنې، کاذب منځ خواب چې د هېر شوی خواب د کمبنت له امله منځ ته راخى او په بل تېست کي مثبت کېږي.

### - Dawn Phenomenon

په انسولین پوري تړلي ډیابتې ناروغانو کې سهار وختي د ګلوكوز زیادېښت او ورسې انسولین د اړتیا زیادېښت.

### - Koebner's Phenomenon

هغه جلدی غېړگون په ځینبود رماتوزونو لېدل کېږي چې د ترومما، سکار يا د کالیو تر شمار لاندې خایونو کې د پوستکي د ناروغیو د وصفی ضایعاتو په بېه وي.

### - Marcus Gunn's Pupillary Phenomenon

په روغه ستړګه کې د زناپه لکېدو سره د اخته ستړګي د کسى تنګبدل يا حتی غېر نارمل آزادېښه، دغه نښه د باصرۍ عصب په یواخیزه ضایعې یا د شبکې په ناروغیو کې لېدل کېږي.

### - No-reflow Phenomenon

هغه مهال چې د اوږدي وژونکي ايسکيميا وروسته د ماغزو د وینې بهير بېرته لومړنې حالت ته ستون شئ لومړي یوه د وینې ډکوالې رامنځ ته کېږي او بیا د وینې بهير کمبنت مومي تر دي چې نور د وینې بهير له منځه ئې.

## - Somogyi Phenomenon

په شکري (ډیابت)، کي رامنځ ته کبدونکي رسانلي پښه. په انسولين سره زيانه موده درملنه هاپيو ګلايسيمى حالت منځ ته راوري چې دا پېچله د هورمون آزادېښه دليل دي چې د (اپبوليزس، ګلوكونیوجنیزس، ګلایکونولیزس او په پاي کې د هاپر ګلايسيميا او کټوزس لامل ګرځي.

## Phenomenal

د (Phenomenon)، اړوند صفت.

## Phenomenalism

د یو (Phenomenon) منځ ته راتګ مېکانیزم او پروسه، د پېښو منځ ته راولو ته لبوالتبा بېووډنه.

## Phenomenist

پېښي منځ ته راپونکي ماهر کس.

## Phenomenological

د (Phenomenology)، اړوند صفت.

## Phenomenologist

په (Phenomenology) علم اړوند پوهې سمال متخصص کارویوه.

## Phenomenology

د (Phenomenon)، اړوند پوهې علمي څېړنیزه برخه.

## Phenothiazine

د حیوانی چینجیانو ضد درمل د لېتسوب ضد درملو یوه دله چې د جورېښتیز پلوه فينوتیازین ته ورته دی د ادرینرجیک قوی بلاک کوونکي په خبر عمل کوي.

## Phenotype

فينوتاپ. د یو چا د بنې، او صافو او خانګړني بیانونکي.

## Phenotypic

د (Phenotype)، اړوند صفت.

## Phenoxybenzamine

د الفا - ادرینرجیک نه راستنېدونکي بلاک کوونکي عامل چې د هايدروکلوریک مالکې په بېه په فيوک و موسایتوما کې شتون لري د وینې د فشار په درملنه کې، د رینوډ ناروغۍ د پېښي په درملنه کې د بولی ناجوړتیا په درملنه کې پکارېږي.

## Phenprocoumon

د کومارین د نوعیت لرونکي تحشر ضد درمل.

**Phenpropionate**

د (3-Methyl Propionate) لپاره د (Usan) لخوا وړاندیز شوې نوم دی.

**Phensuximide**

د تشنج ضد ماده چې په بنسټیز ډول د پتیتیت مال صرعی په درملنه کې کارپوري.

**Phentermine**

دامفتمین ایزو میر اډرینرجیک چې هایدرولورایدی مالگې په بنه دې اشتہا کونکې مادې پتوګه ترې کار اخیستل شی.

**Phentolamine**

پیاوري الفا-اډرینرجیک بلاک کونکې چې د اپي نفرین او نور اپي نفرین هایپرتنسیف اغبزو د نبویه (صافو) عضلاتو هغه اکثره څوابونه چې د الفا اډرینرجیک رسپتورونو د اغبزو له امله منځ ته راشی بلاک کوي.

**Phenyl**

د (C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>)، په فورمول سره یو ولانسه راډیکال جوړښت.

**Phenyl-**

دا یو مختارې دی او د (C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>), یو ولانسه راډیکال جوړښت معنی لري.

**Phenylic**

د (Phenyl) اړوند صفت.

**Phenylacetic Acid**

فینایل اسیتیک اسید، چې د فینایل الین کتابولیت چې په فینایل کبتون یوریا کې په زیاته پیمانه جوړبوري او په میتیازو کې اطراح کېږي.

**Phenylalanine**

د اساسی امینواسید دی.

**Phenylbutazone**

فینایل بوتاژون، دا یو د (درد، تب، النهاب) ضد درمل دی او د ضعیف ډول یوریکوزیوریک عامل چې د (قرص، روماتوئید آرتیت، آنکیلوزینک سپوندویلیت او نورو روماتوئیدی نارو غیو درملنه کې کارول شی.

**p- Phenylendiamine**

د بنزین یو مشتق چې د ویبستانوپه رنگکلو کې ترې کار اخیستل شی، خوبیاوري الرجن دی چې د تماسی درماتیت او برانشیال استما لامل گرئی.

**Phenylephrine**

هغه اډرینرجیک ماده چې د هایدرولورایدی مالگې په بنه د پیاوري وازو کانسترکتیف په توګه استعمالېږي.

**Phenylic Acid**

د (Phenol) په انډول.

**Phenylketonuria**

د میتابولیزم یوه له موره پیدا (ولادی-ارثی) ناجوړتیا د چې په تایروزین د فینایل الین په اوښتون د نه توګندنې په بنه راپرسبره کېږي په تیجه کې د بدند د مایعاتو برخه کې فینایل الین راغونېږي چې (ذهنی شاته پاتې کبدو، عصبی نېو، لو تصبیغ، اکزیما او موږک چو له بوي) لامل ګرخی. د فینایل الین د ډېر خوارک او ډېر جذب له امله دا حالت له منځه هئي.

**Phenylketonuric**

د (Phenylketonuria) اړوند صفت.

**Phenylmercuric**

د (C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>Cl) فورمول لرونکې راډیکالی مرکبونه لري چې د مالگې جوړښتونه یې د میکروب ضد، اتنی سپتیک، چیساسه ضد په توګه پکار وړل شی د (اسپتیت، نایتریت) مرکبونه یې باکتیریاوو ضد اونور یې د وابنه له منځه وړونکې اغبزې لري.

**Phenylpropanolamine**

هغه اډرینرجیک چې د بزې او سینوس د احتقان ضد به توګه د هایدرولورایدی مالگې په بنه پکار وړل شی.

**Phenylpyroovic Acid**

هغه منځنۍ محصول چې د فینایل الین د کتابولیزم د بلاک کبدو په بهیر کې جوړبوري او په فینایل کبتون یوریا کې په میتیازو کې اطراح کېږي.

**Phenylthiourea**

هغه مرکب چې په جنیتیکی څېنونکې پکاربوري، د هغه د خوند د احساس کولو توان یو غالبه صفت دی.

**Phenyltoloxamine**

هغه اتنی هیستامین چې د سیتریت مالگې یې په بنه پکار وړل شی.

**Phentyoin**

د تشنج (اختلاج) ضد درمل چې د صرعی (Epilepsy) مېړکې په درملنه کې پکار وړل شی.

**Pheochrome**

فیوکروم، د (Chromaffin) په انډول.

**Pheochromblast**

هغه جنینی جو پښتونه چې په کرومافین حجره اوپری .  
د **Pheochrome** (په انډول)

**Pheochromocyte**

فیوکروموسایت ، کرومافین حجره .

**Pheochromocytoma**

فیوکروموسایتما ، د ادرینال غدی میلولا د کرومافین جو پښت نسخ تومور چې د یونی د فشار د بې دریغه زیادښت بنودنه کوي او بنی چې نور اپی نفرین او اپی نفرین په بې دریغه ډول افراز ہبې .

**Pheresis**

د **Apheresis** (په انډول)

**Pheromone**

هغه ماده چې له بدنه خخه بهره ته خپرپړی او د هماګه نوعیت لرونکی ژوندی موجوداتو د نوروغپو د شاموی جهاز پواسطه درک کېږي او درک کوونکی کس کې ځانګړې چلنډونه رامنځ ته کوي .

**pH Factor**

هغه فکتور چې د هغه پواسطه د محلولونو د تبزایت او قلويت تاکل شي .

**Ph G**

د **Graduate In Pharmacy** (لپاره لنډه نښه . له فارمسي څانګکې خخه سند لرونکې فارغ او وتلي کس .

**Phial**

د طبی درملو یو کوچنۍ بوتل .

**Phialophora**

د **Phialophora Verrucosa** (د نیمګرو چنیاسو ډول چې د کرومومایکوزس لامل دئ او د میوراماکوزس ناروګی لپاره عامل **Phialophora Jeanselmi** (دئ .

**Philanthropist**

دبشور دوستي طرفدار ، انسان خوبنونه .

**Philanthropy**

بشر دوستي ، د همنوع سره مينه .

**-philia**

دا یو روستاری دئ او د یو خه سره د (لپالیا درلودنی ، خوبنولو ، جذبولو) معنی لری .

**Philic**

د **Philia** (اپوند صفت .

**Philosophic**

فلسفې ، د فلسفې اپوند .

**Philosophical**

په فلسفوي توګه ، فیلوسفانه ، د (فیلاسفی) (اپوند صفت د فلسفې پوري ترلي .

**Philosophy**

فلسفه ، هغه علمي کړنې او نظریې چې په تجربې پوري اپوند نه بلل کېږي . په اصل کې په بلا بلا بلو د پوهې یا داش او عقل سره مبنه او عشق لرل . تولیز او کلې اصول ، نظریې ، د یوه کار د خرنګوالی طریقه روش او اصلی منظور ، حکمت

**Philtrum**

1. هغه ژوره عمودی کريښه (لیکه) چې د پورتنې شونډي په منځنې برخه کې شته والي لري ، 2. هغه درمل چې جنسی لپوالتیا او غوبښتني پاروی .

**Phimosis**

فيموزيس ، د قضيب د پرپیوسیوم پواسطه د قضيب د سر (گلان)، برخې داسي پونسلې بنه چې خلف ته نه په شت کېږي او خینې وختونه و متيازو د احتباس لامل ګرخې چې د سوتسي (**Circumcision**) پذر پعه یې درملنې کېږي .

**Phimotic**

د **Phimosis** (اپوند صفت .

**Phleb-**

دا یو مختارې دئ او د وریدی رګ (شین رګ) معنی لري د **Phlebo-** (په انډول)

**Phlebangioma**

د وریدی رګونو انجیوما تومور .

**Phearterectasia**

د شريانونو او وریدونو عمومي اتساع .

**Phlebectasia**

د وریدونو اتساع ، وریکوزیتی .

**Phlebectomy**

د یوه ورید بشپړ یا یو پې برخې د غوشولو اور او یو ستلو جراحی عملیات کړنلاره .

**Phlebemphraxis**

د پلاک یا علقې پواسطه د یوه ورید بندښت / انسداد .

**Phlebesmus**

د وریدونو بندښت خخه وروسته د هغوي تاوراتا او پدنه .

**Phlebitic**

د (Phlebitis) اړوند صفت.

**Phlebitis**

وریدی التهاب ، فلیبیتی ، د ورید پرسوب او التهاب د اتنانی یا غېر اتنانی له امله.

**- Deep Vein Phlebitis**

ژور وریدی التهاب.

**- Prepheral Vein Phlebitis**

محیطی وریدی التهاب.

**- Sinus Phlebitis**

د ماغزو (قحفی) د سینوسی رګونو التهاب.

**- Thrombotic Phlebitis**

تروموبیٹک وریدی التهاب.

**Phlebo-**

را یو مختاری دئ او د ورید (Vein) معنی بشپړو.

**Phliboclysis**

د وریدونو له لاری د مایعاتو تزریق او تطبیق.

**Phleogram**

د وریدونو او وریدونو سیستم د (X-Ray) انځور چې ورته (Venogram) ویل کېږي.

**Phleogramme**

د (Venograph) په انډول.

**Phleograph**

د (Venograph) په انډول.

**Phleography**

د وریدونو او وریدونو سیستم د (X-Ray) انځور اخیستنه چې د حاجب مادی (Radio-Opaque Dye) استعمال او زرق وروسته انځوریز فیلم اخیستل شی. د وریدونو توصیف ، وریدی نبض ثبت کنلاړه ، د (Venography) په انډول.

**Phleolith**

وریدی ډبره ، وریدی تیره (کانی).

**Phlebolithiasis**

د وریدی ډبری جوړ پدل ، هغه تیره (کانی) چې د یوه زاره تروموبیوز شتون له امله تکلس (Calcified) مومند.

**Phlebomonometer**

د وریدی وینی فشار د اندازی نیولو لپاره وسیله.

**Phleborheography**

د ساکنلو (تنفس په خواب کې) د وریدی حجم د بدلونونو د اندازی کولو طریقه.

**Phleorrhaphy**

و یوه ورید ګنلاو جراحی کنلاړه ، د یوه وریدی بخی و هللو جراحی عملیات.

**Phlebosclerosis**

وریدی تصلب ، د وریدونو د جدارونو د فیبروزی ضخامت (پېروالی) زیادښت.

**Phleostasis**

د وریدونو د وینی د بهیر په کراره (ورو) کېدنه ، د یوه هېډ یا غړی په وریدونو د فشار راوستلو له لاری د عمومی بهیر څخه د وینی د یوې برخې سکستیرېشن.

**Phlebothrombosis**

د ورید ترومبوز منځ ته راتګ لکه (پېښتني هډونو کي د سپو آمبولي له امله د ترومبوز پېښدنه).

**Phlebotomise**

د یوچا دورید غوڅول د وینې آزمایښت تر سره کولو په موبنه. د (Phlebotomize) په انډول.

**Phlebotomus**

خاورینه غوماشې ، د غوماشو یو دول چې بشينه جنس یې وینه څښې او ډېری ناروګۍ لېږدو.

**Phlebotomy**

درګونو جراحی عملیاتی کنلاړه چې پکې (ورید یا شريان غوڅېږي تر خو ورڅخه وینه راوويستل شی).

**Phlebovirus**

د (Rift Valley Fever) او (Sandfly Fever) د تې په د (Bunyaviridae) کورنې یو جنس.

**Phlegm**

خراسکې ، بلغم ، هغه مخاطې افرازات چې د توخته پرمھال له سپو او خولې څخه بهر راوو خي. د (Sputum) په انډول.

**Phlegmasia**

التهاب ، پرسوب.

**- Phlegmasia Alba Dolens**

د پښود پنډی، له پرسوب سره یوڅای د فخذی ورید التهاب چې معمولأ سورووالی ته لری (Milk Leg) او خینې وختونه د زړبون او یاده حاجدي تې لرونکې ناروګۍ وروسته منځ ته راخې.

**- Phlegmasia Cerules Dolens**

د غړو (هدونو) د شدید پرسوب او سیانوز سره یوڅای د ژورو وریدونو ترومبوزی حاد فولمینانت الہاب.

**Phlegmatic**

د (Phlegmasia) اپوند صفت. د بدلنیزو (متغیر) ډول لوړو او تیټيو درجو تودو خه لرل.

**Phlegmon**

دانه، خراج، د اتنان له امله درخوه یا منضمی نسجونو پراخ التهاب او په موضعی ډول د زویو (قیچ راتوله بنه ، د (Abscea) په انډول.

**Phlegmonous**

د (Phlegmon) اپوند صفت.

**Phigo-**

دا یومختارې دی او د التهاب معنی لري.

**Phlogogenic**

د التهاب منع ته را وړونکي لامل ، د التهاب تولید.

**Phlorizin Hydrolase**

د (Glycosylceramidase) په انډول.

**Phlycten**

کوچنۍ تناکه چې د سوځبدو له امله منع ته رائې، د

ستړګو د ملتحې برخه کې تناکه ، د (Phlycten) په انډول.

**Phlyctena**

کوچنۍ تناکه چې د سوځبدو له امله منع ته رائې، د

ستړګو د ملتحې برخه کې تناکه ، د (Phlycten) په انډول.

**Phlyctenar**

د (Phlyctena) اپوند صفت.

**Phlyctenoid**

د تناکو یا ویزیکولونو اندفاعاتو ته ورته جو پشت.

**Phlyctenosis**

د تناکو یا ویزیکولونو اندفاعاتو منع ته راتګ.

**Phlyctenotherapy**

د تناکو یا ویزیکولونو اندفاعاتو درمنې کونلاړه.

**Phlyctenula**

کوچنۍ تناکه.

**Phlyctenular**

تناکیز، تناکه پېښوونکي لامل ، د (Phlyctenula) اپوند صفت.

**- Phlyctenular Conjunctivitis**

تناکیز د ملتحې التهاب.

**- Phlyctenular Keratitis**

تناکیز د قرنیې التهاب.

**- Phlyctenular Keratoconjunctivitis**

تناکیز د ملتحې او قرنیې ګډ التهاب.

**- Phlyctenular Pannus**

تناکیز د پانوس التهاب.

**Phlyctenule**

د ستړګو قرنیې او د ملتحې په برخه کې کوچنۍ تناکه.

**Phlyctenulosis**

د ستړګو قرنیې او د ملتحې په برخه کې کوچنۍ ګن شمېر تناکو نوډولی فرط حساسیتی ناروغې چې د داخلي زهرو (Endogenous Toxin) منځ نه راتلل.

**Phobia**

دا یو ډول روانې روحي اختلال دي چې یو خوک په پرلپسي توګه قوي په (غير عاقلانه ، غير منطقی ، نامعقولة بنه) توګه د ډوشې یا خو ډوله شيابو خخه دار او وېره لري.

**- Agoraphobia**

له سرخلاصې او آزادې فضا خخه دار لرل.

**- Specific Phobias**

خانګړې ډول شيابو خخه وېره او دار.

**- Social Phobias**

له کار خخه دار خوله مکان او موقعیت خخه دار شتون نلري.

**-phobia**

دا یومختارې دی او (دار ، وېړي ، ترهې) معنی بشپړوې.

**- Acerophobia**

له ادردونو ، تېونو ، تربوالی ، تربو تندی ، کوبوالی او بد خلقی (Sourness) خخه وېره لرل.

**- Achluophobia**

د تیاره توب او تورتم (Darkness) خخه وېره لرل.

**- Acrophobia**

له ډېرلولوړو ارتفاعاتو (Heights) خخه وېره لرل.

**- Aerophobia**

له هوا (Air) خخه وېره لرل.

**- Agoraphobia**

له آزادې او خلاصې فضا (Open Spaces) خخه وېره لرل.

**- Ailurophobia**

له پیشو ګانو (Cats) خخه وېره لرل.

**- Akousticophobia**

له غږونو او آوازونو (Sound) خخه وېره لرل.

**- Algophobia**

له ډېر د دردونو (Pain) شتون خخه وېره لرل.

**- Amathophobia**

له ډېر د درډو او خارو ورېډو (Dust) خخه وېره لرل.

- <b>Androphobia</b> له نارینه وو <b>Men</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Demophobia</b> له گئنی گونی یا ازدهام <b>Crowds</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Anemophobia</b> له ڈپرو بادونو <b>Wind</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Dermatophobia</b> له پوستکی <b>Skin</b> , یا له پوستکو خخه جو رو تو گرانو خخه و پره لرل.
- <b>Anginophobia</b> له ڈپرتگوالی او نریتوب <b>Narrowness</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Dikephobia</b> له قضاوت او محکمی <b>Justice</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Antophobia</b> له ڈپرو سیلابونو او طوفانونو <b>Flood</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Eisoptrophobia</b> له بنیبنی یا آئینی <b>Mirrors</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Aquaphobia</b> له او بو <b>Water</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Electrophobia</b> له بربنستا یا برق <b>Electricity</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Arachnophobia</b> له غنیو <b>Spiders</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Entomophobia</b> له حشراتو <b>Insects</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Asthenophobia</b> له ڈپری کمزوری او ضعیفی <b>Weakness</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Eosophobia</b> له سهار کبدو او لم راوتلو <b>Dawn</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Bacilliphobia</b> له باسپلونو او مکروبونو <b>Microbes</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Eremophobia</b> له [ازروا، تنهایی، یوازیتوب، گونیه کبدانی، لمبی پرتو سیمو، Solitude], خخه و پره لرل.
- <b>Barophobia</b> له <b>Gravity</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Enetephobia</b> له دستنی به خبر چو خبدنی یا بُدی، نیولو <b>Pins</b> , لکد د یوجا پنیه یا لاس چی بیحسه شی خخه و پره لرل.
- <b>Belonephobia</b> له ستنو یا ستنی او پیچکاریو <b>Needles</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Ergasiophobia</b> له کار <b>Work</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Bibliophobia</b> له کتابونو <b>Books</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Genophobia</b> له [جنس، نر توب یا بیشیتوب، شهوت، شہوانی غریزی] <b>Sex</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Brontophobia</b> له تالندی او بربنستا یا تندر <b>Thunder</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Geumaphobia</b> له خکلو یا ذایقی <b>Taste</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Cancerophobia</b> له سرطانی <b>Cancer</b> , نارو غی، خخه و پره لرل.	- <b>Graphophobia</b> له لیکلوا، لیکنی <b>Writing</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Cheimaphobia</b> له سپنست یا سوروالی <b>Cold</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Gymnophobia</b> په [ابریند توب، لوح والی، لغروالی] <b>Nudity</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Chionophobia</b> له واوری <b>Snow</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Gynophobia</b> له بسخو <b>Women</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Chrematophobia</b> له پیسو یا روپیو <b>Money</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Haptophobia</b> له تماس لرلو <b>Touch</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Chronophobia</b> له او برد بدنبی او خنبد بدنبی - تداوم <b>Duration</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Harpaxophobia</b> له غلو او لارشکونکو <b>Robbers</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Chrysallophobia</b> له کریستالونو <b>Crystals</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Hedonophobia</b> له خوشالی، خوند اخیستنی، آزو - ارماننون یا مراد ته رسیدو، خونسی او تفریح، ساعت تبپی، <b>Pleasure</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Claustrophobia</b> له تپلی فضائیانو <b>Closed Spaces</b> , خخه و پره لرل چی ناروغ داسی فکر کوی هلتہ یوازی پاتی نشی	- <b>Helminthophobia</b> له چنجیو <b>Worms</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Cromophobia</b> له رنگونو <b>Colour</b> , خخه و پره لرل.	- <b>Hodophobia</b> له سفر کولو <b>Travel</b> , خخه و پره لرل.
- <b>Cyberphobia</b> له کمپیوترونونو <b>Computers</b> , خخه و پره لرل.	
- <b>Cynophobia</b> له سپیانو <b>Dogs</b> , خخه و پره لرل.	

**- Homophobia**

له چپل جنس سره د جنسی اپیکونیولو (Homosexuals) خخه و پره لرل.

**- Hormephobia**

له شاک (Shock) خخه و پره لرل.

**- Hypegiaphobia**

له مسئولیت اختیستلو (Responsibility) خخه و پره لرل.

**- Hypnophobia**

له ویدہ کبدو او خوب ورلو (Sleep) خخه و پره لرل.

**- Ideophobia**

له خلکو نظریاتو (Ideas) بیانلو خخه و پره لرل.

**- Kakorraphiaphobia**

له نه بربالیتوب او ناکامیو (Failure) خخه و پره لرل.

**- Kinesophobia**

له احرکت، خوئیخت (Motion)، خخه و پره لرل چې پدی صورت کې ناروغ نه غواپری چې وګرخی.

**- Kleptophobia**

له اپتیلو، غلاکولو، اختفا، پتبدو (Stealing) خخه و پره لرل.

**- Kopophobia**

له استریا، کسالت (Fatigue) او دراندہ کارونو تر سره کولوا خخه و پره لرل.

**- Kristalophobia**

له اکنکل، بخندو، سرپشت (Ice) خخه و پره لرل.

**- Laliophobia**

له اژبی لکنت، اژبی بندبندی، توپی کیدل، توپی کیدل، اژبی تپل کیدل (Stuttering) خخه و پره لرل چې ناروغ گونکې، بنې خوبنوي.

**- Linonophobia**

له (پیپو) رسی، گانو، تارونو، مزی، اژبی، په تار خړولو، تار غزو لو (String) خخه و پره لرل.

**- Logophobia**

له (لغتونو) Words، کلمه، خبره، لفظ، بیانلو، وعدی کولو، ژمنی کولو، چا سره لوز کولو، اخخه و پره لرل.

**- Mastigophobia**

له امتروکی و هلو یا متروکی غږ (Flogging) او اشلاق و هلو اخخه و پره لرل.

**- Mechanophobia**

له ماشینونو (Machinery) وسائلو خخه و پره لرل.

**- Metallophobia**

له فلواتو / اوسپنیزو (Metals) وسائلو خخه و پره لرل.

**- Meteorophobia**

له زیر زمینی یا میتیرو گاو (Meteors) ته د تللو او ورکښته کدو خخه و پره لرل.

**- Misophobia**

له املوٹ کبدو، په اتانان ککپدو (Contamination) اخخه و پره لرل.

**- Monophobia**

له ایوه خیز، شی (One Thing) اخخه و پره لرل.

**- Musicophobia**

له اموسيقی، تېک تکور (Music) اخخه و پره لرل.

**- Musophobia**

له موږک (Mice) خخه و پره لرل.

**- Necrophobia**

له (مری) جسد (Corpses)، نعش، لبیں، جنازی اخخه و پره لرل.

**- Nelophobia**

له بېښې (Glass) خخه و پره لرل.

**- Neophobia**

له نوی کبدنې او تازه گې (Newness) خخه و پره لرل.

**- Nephophobia**

له وربخو (Clouds) خخه و پره لرل.

**- Nosophobia**

له ناروغی، رنخورتیا، ناجورتیا، مرض (Disease) اخخه و پره لرل.

**- Nyctophobia**

د شپی او تیاري (Night) خخه و پره لرل.

**- Ochlophobia**

له اګنې ګونې، ازدهام، (Crowds) خخه و پره لرل.

**- Ochophobia**

له موټرانو (Vehicles) خخه و پره لرل.

**- Odontophobia**

له غابنونو (Teeth) یا د غابنونو قالب لیدنې خخه و پره لرل.

**- Oikophobia**

له کور او خونې (Home) خخه و پره لرل.

**- Olfactophobia**

له بوی (Smell) او بونیولو خخه و پره لرل.

**- Ommatophobia**

له سترګو (Eyes) خخه و پره لرل.

**- Oneirophobia**

له خوب لیدنې (Dreams) خخه و پره لرل.

**- Ophidiophobia**

له مارانو (Snakes) خخه و پره لرل.

**- Ornithophobia**

له الوتونکو مرغانو (Birds) خخه و پره لرل.

**- Ouranophobia**

له آسمان، ګردون، فلک، سپهر، جنت، بهشت، عرش، لاهوت، ملکوت، (Heaven) اخخه و پره لرل.

**- Pantophobia**

له هر خه (Everything) خخه و پره لرل.

**- Parthenophobia**

له نجونو (Girls) خخه و پره لرل.

**- Pathophobia**

له ناروغی، رنخورتیا، ناجوپتیا، مرض (Disease) آخخه و پره لرل.

**- Peniaphobia**

له اینیستی، خواری، فقر، اپتیا (Poverty)، ناداری آخخه و پره لرل.

**- Phasmophobia**

له اروا، (Ghosts)، شیخ، روح، دمراه ارو (اسپی وائی جی دیوندی جسم په توگه خرگندبیری) آخخه و پره لرل.

**- Phobophobia**

له انڑھی، هراس انگیزه، خوفراوپونکی، وحشت لرونکو، خوفناکه خیزونو، (Fears) پارونکوا خخه و پره لرل.

**- Photophobia**

له پرانکو او روپننائی خخه و پره لرل.

**- Polyphobia**

له اپریست، زیتابندی او دپریدنی (Many) آخخه و پره لرل.

**- Potophobia**

له خبناک (Drink)، لکه د شرابو خبناک خخه و پره لرل.

**- Pteronophobia**

له بنکو، (Feathers) او د بنکو خخه جوړ شویو شیانو خخه و پره لرل.

**- Pyrophobia**

له اور لمبو (Fire) یا اور لکبندی خخه و پره لرل.

**- Selaphobia**

له غوبنی (Flesh) یا غوبن خوراکی خیزونو خخه و پره لرل.

**- Siderophobia**

له ستورو (Stars) خخه و پره لرل.

**- Simple Phobia**

ساده ډول و پره چې د شباني او کارونو خخه و پره لرل چې دا چار و مکان او موقعیت له کبله نه وي.

**- Sitophobia**

له غذا خوراک (Food) خخه و پره لرل.

**- Social Phobia**

هر غهه ډول اتولنیزو خبرو اترو او جرګو او ګه دول خوراکونو او د کار خخه آخخه ډار او وپره شتون لري.

**- Spermatophobia**

له اتاخم، میکروبونو (Germs)، منبع آخخه و پره لرل.

**- Stasiphobia**

له و دربدنی (Standing) خخه و پره لرل.

**- Stygiophobia**

له دوزخ او جهنم (Hell) خخه و پره لرل.

**- Taphephobia**

له ژوندی بنسخبدو خخه و پره لرل.

**- Technophobia**

له تکنالوژی (Technology) خخه و پره لرل.

**- Teratophobia**

له یوه (Monster) یا عجیب الخلقه نیمکپتیا لرونکی ماشوم زبیونی خخه و پره لرل.

**- Thaasophobia**

له کنپیناستون (Sitting) خخه و پره لرل.

**- Thalassophobia**

له سمندرنو (Sea) خخه و پره لرل.

**- Thanatophobia**

له مرگ یا مرنی (Death) خخه و پره لرل.

**- Theophobia**

له اخدای، معبد (God) آخخه و پره لرل.

**- Thermophobia**

له تودو خی، لوپی درجی حرارت (Heat) خخه و پره لرل.

**- Tonitrophobia**

له تندر - تالندی برپیننا (Thunder) خخه و پره لرل.

**- Toxiphobia**

له سمی مواد او مسمومبیت (Poison) خخه و پره لرل.

**- Xenophobia**

له اپردي کسانو، خارجی او بهرنيو کسانو (Foreigners) او ناشنا (Strangers) آخخه و پره لرل.

**- Zelophobia**

له احساد، حسودی، رشك و پلو، رشکمندی (Jealousy) آخخه و پره لرل.

**- Zoophobia**

له اوحشی حیواناتو، ژوین (Zoo) آخخه و پره لرل.

**Phobic**

د (Phobia) اپوند صفت.

**- Phobic Anxiety**

د وپری او ډار لرونکی اظرطاب او تشویش شتون.

**- Phobic Desensitization**

د ډار او وپری غېر حساس کولولو مېتود او کپنلاړ چې دا د Psychotherapeutic Techniques Of Flooding ته ورته کونه ده.

**- Phobic Disorder**

د وپری ترهی اپوند اختلال او تشویش.

**- Phobic Neurosis**

دا ډیو اظرطابی اختلال دئ چې د ډار او وپری سره مل نیوروزس ناروغی.

**- Phobic Reaction**

د ډار او وپری غېر ګون.

**- Simple Phobic**

ساده دول و پره چې د شیانو او کارونو خخه و پره لرل چې دا ډار و مکان او موقعیت له کبله نه وی

**- Social Phobic**

هر هغه دول اتونیز و خبرو اترو او جرگو او ګډ دول خوارکنو او د کار خخه اخخه ډار او وپره شتون لری.

**- Phobic State**

هغه ډېر زیات اظطراب چې د ډار او وپري حالت سره مل وی چې ناروغه له شیانو، موقعیتونو او فعالیتونو ترسه خخه و پره لری.

**Phocodont**

د **Phocodontia** په انډول.

**Phocodontia**

د زولوژی علم له مخي یو ډله د غوبنې خورونکو حیواناتو د غابسونو بنه د چې غابسونه یې تخته ( **Compressed** ) او غابسی ډوله بنه لری.

**Phocoena**

د **Porpoises** په انډول، دا د تی لرونکو یو جینس ډله **Delphinidae** کورنی خخه چې د پادی (کله ایز) پژوند کوي چې پڅه پوزه **Blunt Snout** او ګن شمپر غابسونه لری.

**- Phocoena Sinus**

د **Phocoena** سینوس د **Phocoena Sinus** یو دل دی.

**Phocomelia**

د **Phocomely** په انډول.

**Phocomelic**

د **Phocomelia** اړوند صفت.

**Phocomelus**

هغه شوک چې فوکومیانا ناروغی و لری.

**Phocomely**

د یوه یا خو هیدونو ڈپروگریمال برخې په ولدي توګه نشتووالی لکه د دواړه یا یوه لاس نیمکټیا، پډې کې پښه یا لاس د کوچنۍ، هیدوکیزی توتې پواسطه له بدنه سره نېټلې.

**Pholcodine**

د کودین او اپینو یو ډول جورپشت دی چې د وچ توخی درملنه کې پکارېږي د **7,8-Didehydro-4,5 $\alpha$ -Epoxy-(17-Methyl-3-[2-(Morpholin-4-Ethoxy]Morphinan-6 $\alpha$ -Ol) (Y1)Ethoxy]Morphinane** درمل د **Morpholinyleth Ylmorphine**، پنامه هم پېښندل شی...

**Phon-**

دا یو مختارا پی دی او د (غږ، آواز، صوت) معنی لری، د **Phono** په انډول.

**Phonasthenia**

د غږ ستربا، د غږ کمزورتیا.

**Phonation**

د غږ یا آواز تولید په خانګړی دول خبرې کول.

**Phonendoscope**

دا هغه وسیله (غږی) دی چې غږونه پیاوړی او زیاتری.

**Phoniatrics**

دا آواز یا تکلمی نیمکټیا و پېښندنی او درملنې اړوند خپنیزه علمی خانګه.

**Phonism**

د اورېدنې هغه احساس چې د یو خه [لیدنې، لمس، خکلو (ذابقې)، بوئیلو او فکر کولو] د اغږزی له اړله تولید پېږي.

**Phono-**

دا یو مختارا پی دی او د (غږی صوت، خبرو اترو) معنی لری.

**Phonoangiograph**

هغه وسیله چې د رګونو فونو ګراف ثبتوي.

**Phonoangiography**

د رګونو خخه د وينې د بهير چې په یوه تنګ تصلبي برخه کې د تېرېدو په لړ کې آواز د خانګړی وسیلې پدرې ډله ثبت کېدنې پروسه ده.

**Phonoatomic Effect**

اتومیک غږیزه اغږزه، هغه د لیدنې وړ اغږزه چې د غږیزې زبرمی خخه وی او کافې اندازه لورې فریکونسی خاوند وی کله چې د مایع محیط کې ( **Liquid Helium** ) تدوخی او **0.1 Kelvin Above Absolute Zero**، او کله چې مایع سطحې ته راجګ شی کافې انرژۍ لری او کولای شی ( **Knock Helium Atoms** ) له مایع خخه راو کاړې.

**Phonoautograph**

هغه ماشین چې د غږ بیا تولید لپاره د یک خرخنده **Disk** (لپاسه غږونه ثبت کوي د **Phonograph**) په انډول.

**Phonocampctic**

د غږ غږګون.

**Phonocampitics**

د فزیک همه خانګه چې د غړونو غږګونو (Reflected Sounds) اړوند خپرني کوي.

**Phonocardiogram**

هغه چارت یا ګراف چې د ذرہ آوازونو تولید فونوکارڈيو ګرافی پذربعه ثبت کېږي.

**Phonocardiograph**

هغه وسیله چې فونوکارڈيو ګرافی ګراف ثبتوی او د ذرہ آوازونه په لبدونکي بنه اړوي.

**Phonocardiographic**

د Phonocardiography (اړوند صفت).

**Phonocardiography**

فونوکارڈيو ګرافی ګراف ثبت کولو پروسوه.

**Phonocatheter**

کاتپتر یا کاتپتر ته ورته وسیله چې په خوکه کې يې مایکروفون کښودل شوېو.

**Phonochemistry**

د کېمیا هغه خانګه ده چې د غږ تولید او التراسونیک څېو اړوند د کېمیاوی اغېزو په اړه خپرني کوي.

**Phonoelectrocardioscope**

هغه طبی برپښتائیه وسیله ده چې Double-Beam (Cathode-Ray Oscilloscope) لري چې د ذرہ د برپښتائی خېه ائیزو بدلونو غږیزی څېي ثبت کوي.

**Phonoendoscope**

هغه ستاتیسکوپ (Stethoscope) وسیله چې همواره لوی قطر لرونکي سر لري او Plastic Or Celluloid Diaphragm پردي بواسطه پوښلې دئ او د سربو کوچنيو غړونثبت او اورېدنې په موخه پکارېږي.

**Phonogram**

هغه وسیله چې (غږ، صوت) په ګرافیک او سمبولیکه بنه ثبت کړلای شي.

**Phonogrammatic**

د فونوګرام (Phonogram) اړوند صفت.

**Phonogrammically**

د فونوګرام له مخې.

**Phonograph**

هغه ګراف چې پکې غړونه ثبت کېږي و، د Phonogram په انټول.

**- Phonograph Album**

هغه الوم چې پکې فونوګرافونه کښودل شي.

**- Phonograph Needle**

د فونوګراف د لیکلوا یا څیتلول لپاره یوه نړۍ سنته.

**- Phonograph Record**

د فونوګراف ثبت چې د یوه ډیسک لپاسه ثبت ترسره کېږي.

**Phonologic**

د Phonology (لپاره اړوند صفت).

**- Phonologic Disorder**

تکلمی یا غړونه اړوند اختلالات.

**Phonology**

① هغه علمی طبی خانګه چې د (تكلم، خبرو کولو او غږیز سیستم، اختلالونو پېژندنې او درمنې اړوند خپرني کوي. ② د عادی خبرو کولو غږیز سیستم علمی خانګه لکه (د انګرېزی زېږي فونوټیک یا هجاګانو اړوند.

**Phonomania**

په غېرنورمال بنه د شورماشور سره ډېره لپواليما او مینه لرل.

**Phonometer**

په عمومي فزیک کې د غړوند (مقویت یا ټونسیتی، شدت) د اندازه کولو لپاره وسیله.

**Phonometric**

د اړوند صفت Phonometer.

**Phonometrical**

د اړوند صفت Phonometer.

**Phonometry**

د فونومتری ترسره کولو کرنې.

**Phonomotor**

هغه وسیله چې د هغه حرکت د و بدن خخه د تولیدی صوتون او غږیز و څېو بواسطه منځ ته راخې.

**- Phonomotor Disability**

د فونوموتور اړوند ناتوانی.

**Phonomyoclonus**

هغه غړونه چې د فیبولاری انتباض د اخته عضلي خخه اورېدل کېږي.

**Phonomyogram**

هغه ثبت ګرافیکه بنه چې د فونومایو ګرافی پواسطه منځ ته راخې.

**Phonomyography**

د هغه غړونه ثبت چې د عضلاتی انتباضونه له امله اورېدل کېږي.

**Phonon**

هغه مقدار د اورپدنی- صوتی انژئی چې د ریاضی له پلوه اهمیت لري او د تودو خي تاکنې مودلونو کې د اهتزاز اندازه کولو کې پکار وړل شی.

**Phonopathy**

د غربونو هر ډول ناروغی چې وی ، صوتی ناروغی.

**Phonophily**

د فونوگراف ریکاردونو تولګه یا راتیله شوی مجمومه، د **Discophily**، په اندیول.

**Phonophobia**

له شورماشور او غربونو خخه ویره او ډار لرل.

**Phonophore**

هغه ډول ستاتسکوب دواړه غربونو ته د **Bell-** **Shaped** توټو درلودونکې وی او غړلېږدو لای شی

**Phonophoresis**

هغه د درملنې میتود چې پکې د التراساوند څې پکار وړل شی او موضعی درملنې درمل **Hydrocortisone** او **Lidocaine** او **Aspirin** د تحت الجلد تبرونې لپاره استعمالېږي دا وسیله د **Minutes** 10 لپاره په جلدی سطحه او په 5 Cm کې دته لوري ته عضلي تطبيقات تر سره کوي.

**Phonophotography**

د غربونو د ثبت او ګراف اخیستنی کرنلاري پروسه چې د دیافراګم له لاری څې په انتقالېږي.

**Phonopsis**

داسی یو بصري احساس چې د غړ او رپدنی له کبله پېښېږي.

**Phonoreception**

د غربونو احساس او درک کولو یا خواب ورکولو ته ویل شی.

**Phonoreceptor**

هغه رسپتور چې د غربونو احساس او درک کولو یا خواب ورکولو مسؤول بلل کېږي.

**Phonorenogram**

دهغه غربونو ثبت چې د کلیوی شریان د بضم خخه منشه اخلى او د کتبتر له لاری د اورپدلو وړ ګرخی.

**Phonorenography**

د کلیوی شریان د بضم د غربونو ثبت کې نلاری پروسه چې پکې فونورنوجرام ثبت کېږي.

**Phonoscope**

هغه وسیله چې غربونه (لکه د زړه غربونه څې) ثبتولای شی.

**Phonoscopy**

د فونوسکوپ پذرپعه د غړ ثبت کونه تر سره کول.

**Phonospasm**

تول هغه غربونه چې د عضلي سیزم له لازی منځ ته راخی.

**Phonostethograph**

هغه وسیله چې له لارې یې د سینې قفس (تېر دېنجرې) غربونه پېاوري یا فلتېر کېږي او بیا ثابتېږي.

**Phonosurgery**

هغه جراحی عملیاتی کېنې چې د غربونو کېفیت سمون او اصلاح او ناروغیو درملنې په موخه تر سره کېږي.

**Phonetics**

فونیم پوهنه، فوتیکس، آواز پوهنه

**Phonotrauma**

د غړ د تولید له امله ترضیضات ، صوتی ترضیض لکه په سندرګارو کې چې د غړ او چت اندازی پکار وړی دا ډول ترضیض منځ ته راخی.

**Phonotype**

هغه ډول حرفونه یا علامې **Phonetic Symbols** چې د غړ د بنودنې لپاره پکار وړل شی.

**Phorbol**

هغه خوکپیز الکھول چې د **Caroten** په غورو کې موندل کېږي.

**-Phorbol Ester**

د فوربول ایسترونې یوہ ډله چې له کارسینوجنیونو سره په پېاوري کچې کې مرسته کوی حجرۍ، حجرۍ پروتین کېنېز فالالو او په څېړنو کې د کارسینوجنونو پواسطه د تومور پېښونې کې یا د موټپېښن د القا کولو په موخه پکار وړل شی.

**-phone**

دا یو روستارې دئ او د لېږدونکې معنی بشپړو.

**-phoresis**

دا یو روستارې دئ او لېږد (لېږلو، ارسال معنی ورکوی.

**Phoria**

د **Heterophoria** په اندیول.

**Phor-, Phoro-**

دا یو مختارې دئ او (لېږد ولو، بازولو، انتقالوونکې، زېړونکې، ویری-دار معنی لري.

**Phoro-optometer**

د سترگو د ازماینست لپاره وسیله چی د **Ocular Ductions, Phorias, Refractions, And Vergences** کتنی پری ترسره کپری .

**Phorocytosis**

دا یوه اصطلاح ده چی په یوه نسج کې د **Fibroblast** هجوړ زیادنست لپاره استعمالېږي چې به د التهابی غیرګون خرګندونه کوي ۱ سليم دول نیپلازم ( **Fibromatosis** ) یا خیث دول تومورونو ( **Fibrosarcoma** ) په پېښو کې منځ ته رائحي پکار وړله شی .

**Phorologist**

د **Phorology** ، اړوند پوه او ماهر متخصص ڈاکټر .

**Phorology**

د طب علم یوه خانګه ده چې د انديميک او اپدېميک ناروغیو اړوند خپرښی کوي .

**Phrometer**

هغه وسیله چې د سترگو د **Oculomotor Balance** ( **Heterophoria** ) اندول یا کنې لپاره پکار وړل شی لکه پری تاکل شی .

**Phorone**

په کېمیا کې ژېړ کریستالین مرکب چې د اسیتون مشتق دئ او د کامفر مرکب خخه ترلاسه کپری .

**Phoronid**

هر هغه کوچنۍ چینجی ته ورته سمندری حیوان چې د ( **Phylum Phoronida** ) فایلوم پوری اړوندو چې کلک هډوکیز ټیوب ډوله جوړښت لري او ( **U-Shaped** ) هضمی جهاز لري .

**Phoronis**

په زولوژی کې د سمندری چینجیانو جینوس ( **Genus** ) چې بناخې ډوله جوړښت د خولې په شاوخواکې لري لاروائی بني ته یې ( **Actinotrocha** ) ویل شی او ( **Metamorphosis** ) په لوري خي .

**Phronomics**

د خوختنست او حرکت ( **Motion** ) علم د آنپول .

**Phos -**

دا یوه مختارې دئ او د (روبناتي او وړانګو) معنۍ لري

**Phosgene**

د کاربونیل کلوراید خپه کونکى او زهر جن گاز چې تنفس بې په چتکې سره وړونکې سبرو اذیما اغېزی یا پنومونیا اهل گرځی له دې گاز خخه د د عضوى مرکبونو د جوړولو لپاره کار اخیستل کپری .

**Phosph -**

دا یوه مختارې دئ او د فاسفیت معنۍ لري ، د ( **Phospho** ) په انډول .

**Phosphacan**

هغه کان **N**-روتین سفبت پرتیوګلایکان چې نیورن او عصبی حجري سره اړیکه نبونکې نښتوکې مالیکول ګنل شی او د نیورال ګلیال ( **Neural-Glia** ) تقابلی عمل عیار کوي چې د عصبی توپیر سره مل وي .

**Phosphagen**

د فاسفو کراتین په ګډون د لوړی انژری لړونکې مرکبونو یوه ډله چې د انژری خخه بډایه په فاسفیتونو زیرمه کونکې ده یعنې د د اړتیا پرمھال یې فاسفوریلی ګروپ ورکولو پذریعه د ( **Atp** ) په جوړښت کې پکارېږي .

**Phosphagenic**

د اړوند صفت ( **Phosphagen** ) .

**Phospham**

د کېمیا علم له بلوده دا یو سپین رنګه بې شکله پودر دی چې د ( **Pn:h** ) فورمول لري او د حرارتی فاسفورس لپاسه امونيا ته تېرېدنه ورکوي .

**Phosphamic Acid**

دا یوه هغه دې لوړی انژری درلودونکې فاسفیتونو خخه کېمیاوی مرکب دئ چې د ( **R-Nh-Po3h2** ) فورمول لري .

**Phosphate**

د ( **Phosphoric Acid** ) مالګه یا ایسترى مرکب چې د فعالیتونو پرمھال د انژری تولید لپاره مهم بلل شی .

**- Adenosine Di-phosphate (ADP)**

دادېنوزین دوه فاسفیت مرکب .

**- Adenosine Mono-phosphate (AMP)**

دادېنوزین یوه فاسفیت مرکب .

**- Adenosine Tri-phosphate (ATP)**

دادېنوزین درې فاسفیت مرکب چې بدای انژری لړونکې دې .

- <b>Phosphate Buffer Solution</b>	د فاسفیت بفر لرونکی محلول.	فاسفیتی اپیکی انژٹی.
- <b>Phosphate Buffered Saline</b>	د فاسفیت بفر لرونکی مالکہ.	په وینه کی د فاسفتونو (Phosphate) د سوپی یا اندازی زیاتوالی بلل شی.
- <b>Phosphate Calculi</b>	فاسفیتی ڈبری (تیرپی).	
- <b>Phosphate Calculus</b>	فاسفیتی تیرپہ.	
- <b>Phosphate Coating</b>	فاسفیتی پوین لرونکی جو پنٹ.	
- <b>Phosphate Conversion Coating</b>	فاسفیت بدلوونکی او اپونکی پوین.	
- <b>Phosphate Desulfurization</b>	د فاسفیت پرتہ لہ سلفرہ کولو کپنلاڑ.	
- <b>Phosphate Development Works</b>	د فاسفیت ودہ کونونکی کار.	
- <b>Phosphate Diabetes</b>	فاسفیتی ڈیابت ناروغی.	
- <b>Phosphate Eliminating Enzyme</b>	د فاسفیت حذف (لبری)، کونونکی انزایم.	
- <b>Phosphate Ester</b>	د فاسفیت ایستر لرونکی جو پنٹ.	
- <b>Phosphate Feed</b>	فاسفیتی تغذیہ.	
- <b>Phosphate Fertilizer</b>	فاسفیتی کمبیاوی سرہ (کود) چی پہ شنہ کرھئی کی د ودی لپارہ بکار پریل شی.	
- <b>Phosphate Glass</b>	فاسفیتی بنیتہ.	
- <b>Phosphate Group</b>	فاسفیت لرونکی ڈله.	
- <b>Phosphate Mineral</b>	فاسفیتی منزال.	
- <b>Phosphate Potash</b>	دا یو ڈول ہومیوپتیک جورہ مادہ ده چی د (روانی فشار او فزیکی ستپیاواو، ڈبر کار کرنی، عصانتیت او عمومی کسالت) په درماننے کی پکار بربی، ورتہ (Kali Phos) ہم واپی.	
- <b>Phosphate Recovery Process</b>	د فاسفیت ریکوری پروسہ.	
- <b>Phosphate Test</b>	فاسفیت آزمائیت او تست.	
- <b>Phosphate Tetany</b>	فاسفیت اپون تبتانی / تشنجی حالت.	
- <b>Phosphate-bond Energy</b>		
<b>Phosphatemia</b>		
په وینه کی د فاسفتونو (Phosphate) د سوپی یا اندازی لپارہ مہم بلل شی.		
<b>Phosphatic</b>		
فاسفیت لرونکی د (Phosphate) اپوند صفت.		
<b>Phosphataemia</b>		
په وینه کی د فاسفتیز (Phosphates) انزایم د سوپی لپاری کچھی اندازہ او زیاتوالی بلل شی.		
<b>Phosphatase</b>		
د انزایمونو هفہ ڈله چی د ایسترونو خخہ د غبر عضوی فاسفتونو ہایدرولایتیک جلاکپنہ کتلایز کوی چی د عضلات او تقلصاتو د سیکل او ہدوکو د تکلس (Calcification) لپارہ مہم بلل شی.		
<b>Phosphatidic Acid</b>		
د (1,2-Diacylglycerol Phosphate) په فورمول ہر ہغہ گروپ چی د درپی ہایدرولکسیلی گرپ گلائیسرول د چوہ شحمی اسید گروپ او یو فاسفوریک اسید گروپ د ایسترفیکشن پذریعہ منج تہ راخی چی ورخخہ بیا فاسفو گلائیسرید یو نہ جو پری.		
<b>Phosphatidyl</b>		
هر یو د یوہ ظرفیت لرونکی گروپ چی د فاسفتیلیک اسید (Phosphatidic Acid) خخہ مشتق کپری چی پکی (Choline, Phosphatidyl Phosphatidyl Inositol, Ethanolamine, Phosphatidyl Serine) ورگلوبری.		
<b>Phosphatidylcholine</b>		
ھغہ فاسفولیپید چی کولین (Choline) یہ د (Phosphatidic Acid) سرہ ایستری اپیکہ لری او د حجری غشاً یو لوی کمپونت دئ او د پلازمائی غشاً پہ بھرنی سطحہ کی موقعیت لری.		
<b>PhosphatidylethanolAmine</b>		
ھغہ فاسفولیپید چی د (Ethanolamine) لری او د حجری غشاً یو لوی کمپونت دئ او د پلازمائی غشاً پہ دنہ سطحہ کی موقعیت لری.		
<b>Phosphatidyl Inositol 4,5-biphosphate</b>		
د سلفر د (S - Transfer) فعالہ بنی لپارہ فاسفولیپید دی دوہ فاسفیتہ ظرفیت لرونکی مرکب دئ		

**Phosphatidyl Serine**

هغه فاسفولیپید چې په تى لرونکو حیواناتو حجرو کې موندل شی.

**Phosphatoptosis**

په متیازو کې فاسفیت کریستالونو ترسب (رسوب) لپاره اصطلاح ده.

**Phosphaturia**

په تشومتیازو کې د دېرې زیاتې پیمانې فاسفیتیونو اطراح بلل شی له کبله یې متیازې د وړیئې ینه غوره کوي او مثاني او پښتونکو دېرې شک خرگندوی.

**Phosphen**

د مېخانیکي تحریک په خپر د نوری خپو خخه پرته د یوه محرك له امله د رنا احساس او درک کول.

**Phosphine**

پرته له رنګه پڅله سوځبدونکي لمبه کونکي امين لرونکي سمی ګاز چې د نایتروجن پرخای فاسفورس لري چې<sup>(Ph3)</sup>، فورمول لري کبانو ته ورته بوي لري او یو کلک ساتونکي مادي پتوګه پکار وړل شی. د <sup>(Phosphin)</sup> خير هم ليکل کېږي.

**Phosphoamidase**

دا هغه انزایم دئ چې <sup>(Phosphocreatine)</sup> په کرياتينين او اورتوفاسفیت <sup>(Orthophosphate)</sup> باندي کتلايز کوي.

**Phosphocreatine**

د ففاریه حیواناتو فاسفوجن ، د کرياتينين - فوسفوریک اسید مرکب چې په عضله کې موندل کېږي او د انژرۍ خخه د بدایه فاسفیتیونو مهمه زبرمه کبدونکي ینه ده چې د عضلى انقباضي لپاره ورڅخه انژرۍ آزاد پېږي.

**Phosphoric**

فاسفورس والې، یاد فاسفورس به شان.

**Phosphodiesterase**

د انزایمونو هغه دله چې په داسې یو فوسفوریک اسیدی مرکب کې ایسترى اړیکو هایدروليکه تجزیه کتلايز کوي چې دوه ایسترى اړیکې لري.

**Phosphoenolpyruvate**

د پاپروپت له انژرۍ بدایه مشتق دئ چې د خو امینواسیدونو په بیوسنتپرس او ګلوكونیوجنیزیس کې د

ګلوكوز د مبتابولېزم په امبېلن مايرهوف مسیر کې د منځۍ مادي پتوګه پکارېږي.

**6-Phosphofructokinase**

هغه انزایم چې د فرکتیوز **6** فاسفیت فاسفوریلیشن چې د امبېلن مايرهوف مسیر د تنظیم تکی دئ کتلايز کوي د عضلاتي ایزوازنایم کمنیت یې د **Type-VII** (گلایکونی ذخیروی ناروغۍ د رابرسېره کېدو لامل ګرئي).

**Phosphoglycerate**

د فاسفوګلایسریک اسید اینونې بنه.

**Phosphoglyceride**

د فاسفولیپیدونیو یو تکي چې اصلی ماده یې فاسفاتیديك اسید ګنل کېږي او د حجروی غشا اصلی جزو جوړوی.

**Phosphoinositide**

د فاسفوریلی اینوزیتول لرونکي مرکبونه چې د حجري په فعالولو او د هورمون په غبرګون کې د ګلسیوم په لپېدونه کې روکړلري.

**Phospholipase**

هغه خلور انزایمونه چې له فاسفولیپیدونو سره د نښې دو پاکړونو هایدرولیز په غاره لري.

**Phospholipid**

فاسفولیپید، فاسفورس لرونکي شحمي اسیدونو ګلډورپشت چې خینې یې د ګلایسرولی راډیکال (فاسفوګلایسریدونه او پلازمولوجيونه) او خینې نور یې سفينګوزیني او هغه ته ورته راډیکالونه (سفینګومیالین) لري دغه مواد د حجروی غشا تر ټولو ارزښتاباکه لېپیدونه دی.

**Phoshonecrosis**

فاسفوری نکروزیس لکه د بدودو، خیگر، هډوکو کې چې د فاسفورس اپوند کارکونکو خلکوکې لیدل شی.

**Phosphoprotein**

هغه مزدوج پروتین چې فاسفوریک اسید پکې له هایدروکسی امینواسیدسره ایستربیفای شوې وي.

**Phosphorescent**

پرته له حرارت تولید خخه خلبدنه.

**Phosphoric Acid**

هغه فاسفور لرونکي اسیدونه چې په اوږوکې منحل او (خنڅي، اسید او قلویت) بنې ورکولو او مالګي جورکولو کې ګرندي توب ورکوي د **H<sub>3</sub>PO<sub>4</sub>** (مونومریک شکل).

**Phosphophosphoric Acids**

فاسفو فاسفوریک اسید .

**Phosphorism**

په فاسفور باندي مزمن مسمویت اخته توب .

**Phosphorolysis**د یوپ کمیاوی اړیکې تجزیه او له پاتې شونی سره یې  
د فاسفوریک اسید یوځای کبدنه .**Phosphorous Acid**د  $H_3PO_4$  فاسفیتونه یې مالګینې بنې دی**Phosphosulfuric Acids**

فاسفو سلفوریک اسیدونه .

**Phosphoruria**

په متیازو کې د آزاد فاسفیت شتون .

**Phosphorus**فاسفورس ، دا یو کمیاوی عنصر دی چې اټومی  
شمبره یې (15) او لنډه نښه یې (P) ده ددیء مادی خورل  
یاخکول د (غابن درد، فاسفونکروز، یې اشتہائي، کمزورتیا او  
وینه لږي) لامل ګرځي. طبیعې زبرمې یې (هلوکۍ  
فاسفلوپیپیدونه او عصبي سنج) بلل شی او ډپر مقدار خورنه  
یې مسمویت منځ ته راوري .**Phosphorous**د **Phosphorus**، اړوند صفت .**Phosphorylase**هغه اتزایم چې د کاربوهایدریت مېتابولیزم پروسه  
ساده کوي .**- Phosphorylase Kinase**

فاسفوراپلیز کاینېز اتزایم .

**- Phosphorylase B Kinase Deficiency**

د فاسفوراپلیز B کاینېز اتزایم کښت یا نشتوالي .

**Phosphorylation**فاسفوراپلیشن، هغه مېتابولیکي بهير چې په اړیکې  
یوه عضوی مولیکول ته د یوه فاسفیتی ګروپ د لېړد  
لامل ګرځي .**- Oxidative Phosphorylation**په (Adp)، د فاسفوراپلیشن له لازی د انژی خڅه د  
بدایه فاسفیتی اړیکو جوړدله چې د الکترون د لېړد د خنځیر  
له لازی مالیکولی او کسیجن ته د ارجاع شوو کو اتزایمونو  
څخه د الکترنونو د لېړد سره یوځای وی .**- Substrate Level Phosphorylation**د انژی خڅه د بدایه منځنیو موادو له تجربی سره یوځای په  
د (Adp)، د فاسفوراپلیشن له لازی د فاسفیتی اړیکو  
جور پدل .**Phosphotransferase**د اتزایمونو هغه فرعی دله چې د یوه فاسفیتی ګروپ  
لېړد کتلایز کوي .**Phosolipase A<sub>2</sub>**د فوسولیپیز A<sub>2</sub> اتزایم .**Phospholipid Bilayer**هغه نيمه نفوذیه غشاً چې سایتوپلازم ایساروی او  
راچاپروپوی چې ورته، **Cytomembrane**، **Plasma Membrane**، **Plasmalemma** هم ویل شي .**Phossy Jaw**( **Phosphorus Fumes**) د فاسفونکروزیس یو ډول چې د  
اشاق له امله چې د بنکته ڙامنې د هلوکو ناهمغربی  
لامل ګرځي دا حالت د اړوند فابریکو کارکوونکو په  
منځ کې معمول دی .**Phot -**دا یو مختارې دی اوډ (روښانی، وړانګو او **Photo-**) معنی  
لري .**Photalgia**1. رنائیز درد، د ستړګو هغه ډول درد چې، ډېری روښانی  
سره د مخامن کبدنې له امله منځ ته راخي، 2. د **Severe Photophobia**  
په انډول .**Photo-**دا یو مختارې دی اوډ (روښانی، وړانګو او **Photo-**) معنی  
لري، د **Light**، په انډول .**Photoablation**د هغه ماورابنفش وړانګو پواسطه د نسخ تبخیر چې د  
لایزر (**Lasers**) پواسطه منځ ته راخي .**Photoactive**د لمد رنیا یا ماورابنفش وړانګو او خپو په وړاندی  
کمیاوی غږګون خرګندول .**Photoallergen**هغه عامل چې د رنیا وړانګو یه وړاندی الرېک غږګون  
او څواب پېښوی .**Photoallergic**د **Photoallergy**، **Photoallergen**، اړوند صفت .

**Photoallergy**

دریا او نور په وړاندې حساسیت.

**Photoabiologic**

د (Photoabiology) اړوند صفت.

**Photoabiological**

د (Photoabiology) اړوند صفت.

**Photoabiology**

د ژوند پېژندني یا بیولوژی هغه خانګه چې په ژوندیو موجوداتو د ریا وړانګو اغږزي په اړه تفصیلی خبرنې کوي.

**Photoabiotic**

د نور / ریا د شته والی په صورت کې د ژوندانه دوام.

**Photocatalysis**

د نور / ریا د شته والی پواسطه د یوه کېمیاوی تعامل پاروونه.

**Photocatalyst**

د کلوروفیل په خبر ماده چې د ریا په وړاندې کېمیاوی غږگون خرګندو.

**Photocatalytic**

د (Photocatalysis) اړوند صفت.

**Photochemical**

د (Photochemistry) اړوند صفت.

**Photochemistry**

د کېمیا هغه خانګه خانګنې خپر چې د نوری خپو اغږزي یا کېمیاوی خانګنې خپر چې.

**Photochemotherapy**

د هغه درملو پذربعه درملنې لکه د (Metoxsalen) درمل چې د التراویولت یا لم وړانګو وړانګو په وړاندې غږگون شېسي او ناوره اغږزي بې خنثی کوي.

**Photochromatic Interval**

د فوتوكروماتیک وقفه (Deme)، د بنکتنه (Luminances) اندازه چې د وړانګو احساس صفری قدمه (Threshold) خڅه تر دي چې دهفي احساس درک شې د همدي دواړو ترمنځ وقفه بلل شې چې ددې وقفی مودي اوږدوالي د (550 Nm) پوري رسبدلاهي شې د په انډول (Achromatic Interval).

**Photochromic**

په بنیښه کې د رنګ تغیر د وړانګو د شدت واقع کبدو حالت ته ویل شې لکه د عینکو هغه ډول چې د لم.

وړانګي کله چې زیاتوالې ومومى د هغه شدت راتیتوی او هغه کمرنګه کوي.

**- Photochromic Compound**

فوتوكرومیک مرکب.

**- Photochromic Dyes**

فوتو کرومیک رنگ.

**- Photochromic Glass**

فوتو کرومیک عینکي.

**- Photochromic Lens**

فوتو کرومیک عدسیه (کسی).

**- Photochromic Lenses**

فوتو کرومیک عدسیي، ګن شمېر فوتوكرومیک عدسیي.

**- Photochromic Material**

فوتو کرومیک مواد.

**- Photochromic Reaction**

فوتو کرومیک غبرګون . فوتوكرومیک عکس العمل.

**- Photochromic Spectacles**

فوتو کرومیک هغه ډول عینکو (Spectacles) جوړښت چې د عدسیي سره ګډ وي چې د التراویولت یا لم وړانګو سره مخامن کبدو سره سم توروالي مومند.

**Photochromism**

د فزيک له پلوه د بنیښې د رنګ تغیر چې د روښنائي سره د مخامن کبدو سره منځ ته راځۍ لکه د لمري عینکي چې کله چې د لم زیاتوالې ومومى د هغه شدت راتیتوی او هغه کمرنګه کوي.

**Photochromogen**

هغه مايکروارګانيزم چې د نور په وړاندې د قرار نيونې له امله تصبغی شوی وي.

**Photochromogenic**

د (Photochromogen) اړوند صفت.

**Photochromography**

د عکسونو یا فلم د رنګه چاپ کولو پروسه یا عملیي هنر.

**Photochromoscope**

فوتوكروموسکوب . هغه وسیله چې عکس ته درنګونو ورکولو یا اغږیمن حالت منځ ته راړو.

**Photochromotype**

په مېخانیکي ډول د رنګه عکس جوړول او چاپ ، د هر ډول مېخانیکي پرسې په لپ کې چې رنګه عکس چاپېږي.

**Photochromotypy**

د جو پولو عملی ہنر یا  
پروسہ (Photochromotypes) د جو پولو عملی ہنر یا پروسہ.

**Photochromy**

د (Photochromotypy) په انډول، د (Photochromotypes) د جو پولو عملی ہنر یا پروسہ.

**Photocoagulate**

د (Photocoagulation) فعل او عمل.

**Photocoagulation**

ھغه عملیہ او پروسہ چې پکی انساج وړانګو تودو خی  
له امله تحشر (علقه Coagulate) کوي چې د Detached (Retin) پېښو تری کار اخیستل شی. د جراحی ھغه  
تحشری کرنے چې پکی انساج د وړانګو انژری لکه د (Laser Beam) پذیریعه غیر نورمال نسج له منځه وړی او  
یا هم نښتونکي تندب (Adhesive Scars) منځ ته را پری  
لکه په (Ophthalmology) کې کارول شی.

**Photocoagulator**

د وړانګو تودو خی تولید پذرپه تحشر منځ ته  
را پونکي وسیله.

**Photoconductive**

بر پښتائی انتقال یا لېږد چې د وړانګو سره د مخامن  
کبدو سره سم اغبز منځ ته را پری.

**- Photoconductive Cell**

فوټوکاندیکتیف حجره، فوټوکاندیکتیف بطری.

**- Photoconductive Device**

فوټوکاندیکتیف وسیله چې د ھغه لہ لاری د وزانګو لېږد مومی

**- Photoconductive Film**

فوټوکاندیکتیف فلم.

**- Photoconductive Gain Factor**

فوټوکاندیکتیف حصولی فکتور.

**- Photoconductive Meter**

فوټوکاندیکتیف اندازه کونونکي وسیله.

**- Photoconductive Power Switch**

فوټوکاندیکتیف قوت سویچ.

**- Photoconductive Semiconductor Switch**

فوټوکاندیکتیف نیمائی لېږد سویچ.

**Photocontact**

د وړانګو سره په تماس کې.

**- Photocontact Dermatitis**

د وړانګو په وړاندې غږګونیز ډول د پوستکی التهاب  
بلل شی.

**Photoconvulsive**

غږ نورمال ډول الکتروانسفالوگرافیک غږګون چې  
د وړانګو سره د مخامن کبدنی تنبه (Brief Flashes Of Light) له امله پېښې پی او د خفیف اختلاج سره مل  
وی. د (Photoparoxysmal) په انډول.

**Photodermatitis**

فوټورماتیت، د وړانګو سره د مخامن کبدنی  
غږګون له امله د پوستکی التهاب.

**- Photodermatitis Pigmentaria**

تصبغی فوټورماتیت.

**- Photodermatitis Pigmentaria Freund**

د (Freund) اړوند تصبغی فوټورماتیت.

**Photodermatoses**

ھغه جلدی ضایعه یا پوستکی ناروگی چې د وړانګو  
سره د مخامن کبدنی له امله منځ ته را ځی.

**Photodetachment**

په فزیکی کېمیا کې د فوتون (Photon) جذب پذرپه د  
یوه منفي آیون خڅه د یوه الکترون راویستل او د یوه  
خنثی ایون یا مالیکول منځ ته را پری.

**Photofluorographic**

فوټوفلوروگرافی اړوند صفت.

**Photofluorography**

فلوروگرافی ماشین او وسیلې پذرپه د عکس اخیستلو  
کېنلاره د یوې چېکې عدسې کارونې له لاری د  
کوچیو فیلمونو پرمخ د فلوروسکوپیکو تصویرونو  
ثبتولو کېنلاره.

**Photogenic**

د وړانګو یا روښنائی د عمل پذرپه تولید د وړانګو  
تولید او منځ ته را پری.

**Photograph**

عکس، فوټو، انځور، ھغه انځور چې د کمرې پذرپه  
اخیستل شوی وی، د (Picture) په انډول.

**Photographic**

فوټوگرافیک، تصویری، عکسی، انځوري

**Photography**

د عکس یا فلم اخیستنی پروسه یا عملیتی ترسه کول.  
- **X-ray Photography**

د ایکس (مجھوله) ورانکو پذربعه د عکس اخیستل.

**Photoinhibition**

د ورانگونه کول، د ورانگونه ناواره اغیزو په شاتنول او له منځه وړل. لکه په بوتانی علم کې د کلوروبلاست په ذربعه د پېږي زیاتې انژی محدودول.

**Photoluminences**

د رنیا په وراندې دقرار نیونې له امله تولید او خپراوی.

**Photolysis**

د رنیا پواسطه کمیاوی ماہیت بدلون.

**Photolytic**

د (Photolysis) اپوند صفت.

**Photometer**

د ورانگو رنیا د شدت د اندازی تاکنی لپاره وسیله.

**Photometry**

د ورانگو رنیا د شدت د اندازی تاکنی د کېنې ترسه کول.

**Photomicrograph**

د داسې یوه شی خخه انځور او عکس اخیستل چې د یوه عادی نوری مایکروسکوپ پواسطه لیدل کېږي.

**Photon**

فوټون، د انژیکی ورانګو یوه ذره، د کواتیوم په انډول.

**Photoparoxysmal**

د نوری تشنج، د نوری محرك په وراندې الکترو انسفالوگرافیک غبرګون او څواب چې د پراخو حملوی تخلیو په بینه او نیزه ئی ډوله اوی څېږي د پتی پر منځ ته راپوري دا څواب د کوچنیو اختلاجونو سره مل وی.

**Photoperiod**

د ورځې هغه مهال چې ارګانیزم پکی د لم د رنیا (مصنوعی رنیا) په وراندې قرار نیسي.

**Photoperiodic**

د (Photoperiod) اپوند صفت.

**Photoperiodism**

د ژوندې موجوداتو هغه فزیولوچیک او چلنديز غبرګون چې د رنیا او تیاره دوره بدلونونو له امله منځ ته راخی.

**Photopheresis**

د پوستکی (جلدی د T-Cells) د لمفوما د درملنۍ لپاره یو تخنیک دی چې پکی لوړ پکی د پوټو اکتیف کمیاوی ماده تجویز کېږي بیا د ناروغه وینه ويستل کېږي او دماوراً بنفش ورانګو خخه تبرول کېږي او بېرته ناروغه ته تزریق کېږي چې دا د معافیتی سیستم د پاربدنی (تحریک) لامل گرځی.

**Photophytic**

د رنیا په وراندې شه وده کوول.

**Photophobia**

له ورانگو ډار او ویره لرل او د رنیا عدم تحمل، دا کله چې سترګی د وړلنګو روښنائی سره مخامنځ شی سترګی حساسیت بنیی او د (Conjunctivitis) ناروغی منځ ته راپوري.

**Photophobic**

د (Photophobia) اپوند صفت.

**- Photophobic Conjunctivitis**

د (Photophobia) اپوند ملتحی التهاب.

**Photophthalmia**

هغه اوافتالمیا چې سترګی التهاب یا ناروغی چې د روښنائی ورانګو قرار نیونې له امله پېښېږي لکه د واوري زوندوالی (Snow Blindness) په خبر.

**Photopia**

ورځ لیدونکی، ورځ وینې ناروغ.

**Photopic**

د (Photopia) اپوند صفت.

**Photopic Vision**

هغه ډول لید چې د روښنائی سره تطابق کوي او د (Cones) حجراتو خخه د (Rods) پرخائی کار اخیستل شی چې په (Scotopic Vision) کې پکار وړل شی، د (Light Adaptation) په انډول.

**Photopigment**

هغه رنګه مواد یا صباغ چې د نور په وراندې نا ثابته وی.

**Photopsia**

د سترګو هغه حالت چې درنیا یوه پړک سره د مخامنځ کېدو له امله دسترګو اغېزمن کېډنه خرګند پېږي د شبکیې د تحریک له امله د پړک (جرقې) رامنځ ته کېدل.

**Photopsin**

د بنفش ور انگکی حساس صبا غچی د ستر گو شبکی کی د مخروطی یا کون (Cones) حجره کی شتون لری، د شبکی کی کون حجره نیمه پروتین چی نوری کمیا وی رنگه مواد د جوبلو لپاره له رتینال سره یو خای کبری د (Iodopsin) په اندول.

**Photoptarmosis**

هغه پرنجی (تنفسی عکس) چی د نور یا رینا د تحریک له امله رامنځ ته کېږي.

**Photoptometer**

د هغه اصغری نور د تاکلو له لازی د باصری دقت د اندازی نیولو لپاره وسیله چی د شی دلیدلو لپاره اړین وی.

**Photoradiation**

د ور انگو تشعشع، د ور انگو خپریدن.

**- Photoradiation Therapy**

د فوتوراډیشن درملنه.

**Photoreaction**

د ور انگو په ور اندي غبر گون د ور انک غپر گبدنه.

**Photoreactivating Enzyme**

د ور انگو بیا فعاله کونکی انزایم. ورته نوم یې (Dipyrimidine Photolyase)، دی:

**Photoreactivation**

د مرئی نور په ور اندي د خای نیونی له امله شبکی کی التهاب.

**Photoreceptive**

د نور تحریک او پاریدنې په ور اندي حساس.

**Photoreceptor**

نور پذیر، روښنائی منونکی، د نور په ور اندي یوه دله خانګړي حساس د حجری برخه (رسپتور) یا عصبی پایله چې د نور احساس دنده لری.

**- Photoreceptor Cells**

د نور په ور اندي حساس او منونکی حجری.

**- Photoreceptor Complex**

فوتورسپیتور مغلق (کېچنه) برخه.

**- Photoreceptor Layer**

فوتورسپیتور طبقه.

**- Photoreceptor Neurone**

فوکیورسپیتور نیورون، د ستر گو په شبکی کې د (Rod) یا

Cone) حجری چې د نور یا رنگ په ور اندي حساسی دی.

**Photorefraction**

فوکوریفرکشن، د فوتوگرافیک تخنیکونو خڅه یو میتود دی چې کسری یا انکساری خطاكانی او مطابقونه تاکنی مسؤول دی.

**Photorefractive**

د فوتوریفرکتیف، د (Photorefraction) اړوند صفت.

درینا انکسار ورکونکی چې دا میتود د رتینوسکوپی په خبر دومره دقیق او صحیح ندي.

**- Photorefractive Effect**

د فوتوریفرکتیف اغبزې.

**- Photorefractive Keratectomy**

د فوتوریفرکتیف د قرنیې واژولو پېړی کولو جراحی عملیه.

**Photoretinitis**

د شدیدو ور انگو اغبزې ده امله د شبکی کی التهاب. د لمړوندو والی (Sun Blindness) په اندول.

**Photoretinoscope**

دورانګو په مرسته شبکی کی دنه لیدنې لپاره وسیله

**Photoretinoscopy**

د فوتورتینوسکوپ پواسطه د شبکی کی د لیدنې اړوند کېنلاړی تر سره کول. ورته میتودونه یې ( Eccentric, Isotropic, Orthogonal ) ویل شی.

**Photosensitive**

د نور تحریک په ور اندي حساس.

**Photosensitivity**

د نور تحریک په ور اندي حساسیت لرل. نوری حساسیت.

**Photosensitization**

دلمر ور انگو (نور) په ور اندي و پوستکی غبر نورمال او شدید غبر گون او حساسیت پېښدله.

**Photosensor**

د ور انگو په ور اندي حساس.

**- Photosensor Oculography**

د ستر گو په ګراف کې د ور انگو په ور اندي د حساسیت تاکنه.

**Photostable**

د ور انگو په ور اندي مقاوم.

**Photostethoscope**

و رانګو تثبیت اړوند ستاتسکوپ وسیله.

**Photostimulable**

د وړانګو په ذربعه تنبه کبدونکي او وړتیا لرل.

### - Photostimulable Phosphor

د وړانګو په ذربعه تنبه کبدونکي فاسفور.

### - Photostimulable Plate

د وړانګو په ذربعه تنبه کبدونکي پانه.

### Photostimulator

د وړانګو تنبه کونکي وسیله /عامل.

### Photostress

د وړانګو اړوند فشار.

### - Photostress Test

د وړانګو اړوند فشار آزمابنېت.

### Photosynthesis

فوتوستیپز، ضیائی ترکیب، هغه کمیاوی مرکبونه چې د نور اغبزو لاتدي منخته رائحي لکه د (دنور ترا غبزو لاتدي نباتي کلورووفیلی سنج کې د اوپو او کاربن دای اکساید خخه د کاربواهیدریت جوړبدل).

### Photosynthetic

د (Photosynthesis) اړوند صفت.

### Phototaxis

د ریا په وړاندې خواب کې د حجرو او مایکروارگانیزمونو حرکت.

### Phototherapy

د وړانګو (نور) په ذربعه درملنه لکه د زیوی او ویتامین ډی (Vitamin. D) کمبنت انشتوالی درملنه د (Ultraviolet-Rays) وړانګو سره د مخامن کبدو په ذربعه.

### Phototoxic

هغه زهړجن اغبزو چې د ریا په وړاندې د خای نیونې له امله پیاوړی کېږي د پوستکی حساسیت د لم په وړاندې.

### Phototoxicity

د ستړګو د شبکیي تخریب دالتراویولت وړانګو - تششعش سره مخامن کبدو له امله . د (Photoretinopathy) په اندول.

### Phototrophic

له ریا خخه د انژی اخیستلو توان.

### Phototropism

① د نور په لوري د یا د هغه مخالف لوري د حرکت لپاره د یوه ژوندی موجود لبوالتیا، ② د نور ترا غبزو لاتدي د یوې مادې د رنګ بدلون.

### Phototropic

د (Phototropism) اړوند صفت.

### Photuria

د (Phosphorescent Urine) په اندول.

### Phren-

دا یو مختاری دی او د (دیافراگم، حجاب حاجز، فرینیک عصب، فکر، روان، روح) معنی بشپړوی، د (Phreno-) په اندول.

### Phrenemphraxis

د جراحی عملیات کړنه چې د فرینیک عصب تپی کبدنې له امله د (Diaphragm) فلچ منځ ته رائحي. د (Phreniclasia) په اندول.

### Phrenetic

د (Phrenia) په اندول. د (Maniacal) اړوند صفت.

### -phrenia

دا یو مختاری دی او د روانی- فکر اختلال معنی لري.

### Phrenic

د (Diaphragm) اړوند صفت . د فکر او ذکاوت اړوند صفت.

### - Phrenic Avulsion

د جراحی عملیات پواسطه د فرینیک عصب (Phrenic Nerve) د یوې برخې راویستل چې د حجاب حاجز (Diaphragm) فلچ لامل ګرځي.

### - Phrenic Nerve

هغه عصب چې د حجاب حاجز عضلي کترول او تعصیب په غاړه لري.

### Phrenectomy

د فرینیک عصب (Phrenic Nerve) د جراحی په مرسته د عصب د یوې برخې غوشولو کړنلاره.

### Phreniclasia

هغه عملیه چې پکې د فرینیک عصب کلامپ (Clamp) کېږي او توپ کېږي.

### Phrenicoexreisis

د فرینیک عصب راشلبدل.

### Phrenicotomy

هغه عملیات چې پکې فرینیک عصب (Phrenic Nerve) غوش او ویشل کېږي.

### Phrenicotripsy

د (Phreniclasia) په اندول.

**Phreno-**

دا یو مختارې دی او د (پیافراکم ، حجاب حاجز ، فرینیک عصب ، فکر ، روان ، روح) معنی بشپړوی ، د (Phren-) په انډول.

**Phrenocolic**

د پیافراکم او کولون اپوند صفت.

**Phrenogastric**

د پیافراکم او معدی اپوند صفت.

**Phrenohepatic**

د پیافراکم او خیکر اپوند صفت.

**Phrenoplegia**

د پیافراکم (حجاب حاجز) فلچ یا ګوزن.

**Phrenosin**

فرینوزین (Phrenosine) هغه سربروسایله چې په ماغزو او نورو عصبی نسجونو کې شتون لري او له سفینګوزین سره د نښتلي سربرونیک اسید خخه جوړ شوي.

**Phrenotropic**

په ذهن او فکر باندي د اصلی اغېزو بشنډل.

**Phrenoderma**

فولیکولری هایپرکاتوزیس چې د (Vitamin A) ویتامین یا ارینو شحمی اسیدونو د کمنبت خخه سر چینه اخلي.

**Phtalein**

هغه رنګه مواد چې د فینولونو سره د فتالیک انهایدراید د ټینګو او تغليظولو له امله په لاس رائجی.

**Phtalylsulfathiazole**

د سولفامیدونو خخه یو مشتق چې د کولمو انتی باکتریال په خېر کارول شی.

**pH Test**

هغه آزمایښت چې د یوه محلول د تبزایت او قلویت پاکنې لپاره پکار وړل شی.

**Phthiriasis**

په (Crab Louse) Phthirus Pubis باندي ککرتیا ، د په اتنا ناتو منتن کېدنه.

**Phthirus Pubis**

هغه د (Louse) اتنا چې د سپوځزو پوپیک برخی اخته کوي ، د (Pubic Louse, Crab) په انډول.

**Phthisis**

د نری رنځ (توبرکلوزیس لپاره زور نوم دی ، د بدن کمزورتیا حالت).

**Phyco-**

دا یو مختارې دی او د (اوېږيو ، الجیانو) معنی بشپړوی.

**Phycomycetes**

د چنیاسو یو ډول چې په ګډه سره د (اوېو، پانو او ډوډی) پوینک یا چنیاسې وهنه منځ ته راپړی.

**Phycomycosis**

د (سېرو، مرکزی اعصابو سیستم او نوروځرو) چنیاسو حاده ناروغیو یو ډله چې د (Phycomycetes) په واسطه منځ ته رائخي.

**Phylogenetic**

د (Phylogeny) اپوند صفت.

**Phylogeny**

د یوه توکم (شزاد) یا ژویو د یوې ډلې بشپړه وده ائیزه تاریخچه.

**Phylum**

فایلوم ، د یوه عالم (Kingdom) لومړني خانګه چې د اپوندہ کلاسونو او ګروپونو خخه جوړې.

**Phyma**

د جلدی توبرکل با تیمور.

**Physi-**

دا یو مختارې دی او د (فزيک ، فریولوژی) معنی بشپړوی، د (Physio-) په انډول.

**Physiatrics**

د (Physiatry) په انډول.

**Physiatrist**

هغه کارپوه متخصص چې د فیزیاتری (روانی ناروغیو) اپوند ماهر کس او تخصص ولري.

**Psychiatry**

د طب هغه خانګه چې د عقلی - روانی (نا انډولیاواو ، ناروغیو پېژندنی ، درملنی او مخنیوی) تفصیلی ډول سره څېړنی کوي.

**Physic**

د طب او درملنی هنر ، درمل (چې مسههل اغېزې لري).

**Physical**

فریکی ، لها بدنه مواد او فزیک (Physic) اپوري اپوند صفت.

**-Physical Dependence**

فزيکي اپيکه ، فزيکي ارتباط.

**-Physical Diagnosis**

فزيکي پېژندنه ، فزيکي تشخيص.

**-Physical Drug Dependence**

د درملو سره فزيکي تراو ، د درملولکه هيرويئين، اپين ، مورفيئون سره د یوجا اعتياد.

**-Physical Education**

فزيکي روزنه لکه په مدرسو او بنوونخيو کي د سپورت تمرينونه ترسره کول دي.

**-Physical Examination**

فزيکي کتنه ، د ڈاکټر پواسطه د ناروغ کتنه چي ناروغنيو پېژندني په موخه ترسره کېږي.

**-Physical Genetic Trait**

د یوجا د بدن د فزيکي کرکتر پېژندني په اړه لکه د سره وېښتاناو، غنوپنسو، کوچنيوستركو، اړوند چي اړشي بنه ولري.

**-Physical Medicine**

د طب یوه خانګه چي د فزيکي ناتوانيو او تشوشاټو پېژندني او درملني اړوند خېړنې کوي.

**-Physical Sign**

فزيکي نښه ، فزيکي علامه ، دا بنائي د یوجا د بدن لپاسه د

فزيکي کتنې د **Percussion** او **Palpitation** پرمھال ولید او شتېست کړل شي.

**-Physical Therapy**

فزيکي درملنه ، فزيوتراپي کول ، هغه درملنه چي (مساڑ، تمرينونو، تودوځي، سړښت) کونو ېذرېعه ترسره کېږي.

**Physically**

فزيکي، د فزيکي اړوند، د بدن پوري تړلې.

**-Physically Challenged**

فزيکي ستکونې ، د یوجا داسي حالت چي ونشي کړاي اساسي فالاليوته په سمه توګه ترسره کېږي.

**Physician**

د داخلې طب معالجه کونکي ڈاکټري هغه ڈاکټر چې جراح نه وي.

**-Physician Assitant**

د ڈاکټر مرستيال. هغه ڈاکټر چې د متخصص ڈاکټر خاراني لاندې د ناروغانو دكتني ، خاراني او د درملني چاري ترسره کوي.

**-Attending Physician**

هغه ڈاکټر چې يه تاکل شوو وختونو کې روغتونه تخى او د درملني لوري تاکي.

**-Emergency Physician**

د بېړنیو (اعجل) ناروغنيو درملنه کونکي متخصص ڈاکټر.

**-Family Physician**

هغه متخصص ڈاکټر چې د یوې کورنې د تولو غرو طبی خارنه په غاړه لري.

**-Resident Physician**

هغه سند لرونکي فارغ التحصيل ڈاکټر کاريده په روغتون کي مېشت وي او د ريزيدنسۍ پروګرام پرمخ بيائې.

**Physicochemical**

د کېميا او فزيک سره په تړاو کي.

**Physics**

د فزيک علم ، د طبیعت د فواينتو او پښتو په خانګړي دول د مواد او انرژي د عمومي خانګړنو خېړنه.

**Physio**

1. دا د فزيوتراپي درملني (Physiotherapy Treatment) یواحساس، 2. د فزيوتراپست (Physiotherapist) په اندول.

**Physio-**

دا یو مختارې دی او د (طبیعت ، Physiology) او (Physical) معنى بشپړوي.

**Physiochemical**

د فزيولوژي او کېميا اړوند صفت.

**Physiognomy**

① له مخ خڅه د ذهنی کيفيت او خانګړنو تاکنه، ② ادا، چېړه ، رُخسار، صورت ، قيافه (Countenance) يا مخ، وجهه، ③ د تشخيص لپاره د مخ بهه.

**Physiography**

طبيعي جغرافيه.

**Physiologic**

د **Physiological** په اندول. طبيعي یا نورمال ، پرته له پټولوژي یا ناروغه حالت خڅه.

**Physiological**

فزيولوژيک ، د بدن د فزيولوژي یا عادي دندو ترسره کولو اړوند صفت.

**- Physiological Saline**

فزيولوژيک مالګين محلول ، د **Physiological Solution** په اندول.

**- Physiological Serum**

فزيولوژيک سيروم.

**- Physiological Solution**

فزيولوژيک محلول چې د حجراتو او نسج ژوندون لپاره ضروري دی.

**- Physiological Tremor**

په طبیعی یا عادی هغه رعشه (لیزه) چې پکي بنکتنی او پورتني اطراف خوختنده او رینده حالت خرکندوی.

**Physiologist**

د فزيولوژی علم متخصص او کارپوه ډاکټر.

**Physiology**

فزيولوژی ، د بدن د غرو دندو شریحي پوهنه، هغه علم چې د ژوندی موجوداتو د کار او د بدن د بیلاپلو غرو د نسجونو د دندو او د هفوی د فزيکي او کمیاواي فكتورونو او غبرګونونو خڅه بحث کوي. هغه علمي خانګه چې د ژوند یو موجوداتو او بوټو غرو چې رینبو او سلولونو (جراتو) د کار خیپنه کوي. د غرو دوظيفو پوهنه،

**- Morbid Physiology**

د Pathologic Physiology، په اندول. د یوې رنخور شوی دندی یا د یوې رنخور شوی نسج دندی خېړنه.

**Physiopathologic**

د (Physiopathology) اړوند صفت

**Physiotherapist**

د فزيکي درملنې (Physiotherapy) کارپوه متخصص ډاکټر. فزيکي درملنې کونکي.

**Physiotherapy**

د ناروغيو فزيکي درملنې، فزيوتراپي کول، هغه درملنې چې (مساڑ، تعریفونو، تودوخي، سپینت)، کېنو پذرپهه تر سره کېږي تر خو اړوند غړي طبیعی او عادي دندی تر سره کړاي شي.

**- Physiotherapy Clinic**

هغه کلينيك چې هلتنه ناروغان د (Physiotherapy) لپاره ورځۍ او خپله فزيکي درملنې کوي.

**Physique**

د یو چا د بدن سايز، شکل او اندازه، ② د بدن تنظيم وده او جوړښت.

**Physo-**

دا یو مختارې دئ او د (هوا، ګاز یا د پرسوب سره لپوټیا) معنی ورکوي.

**Physohematometra**

در حم په جوف کې د هوا او ويني شته والي.

**Physohydrometra**

در حم په جوف کې د هوا او مایع سپروم شته والي.

**Physometra**

در حم په جوف کې د هوا / ګاز شته والي.

**Physopyosalpinx**

در حم ټیوب (تفیرونو) په جوف کې د هوا / ګاز او خبری ډېرک شته والي.

**Phystostigmine**

هغه کولینرجیک الکالوئید چې معمولاً د Physostigma Venesum له وجی شوې او پخې داني خڅه لاس ته رائخی او د موضعی میوپیک او ګلوكوما درملنې په توګه پکارپې همدغه راز د انتی کولینرجیک درملو د کارونې زیادښت خڅه زېړنده عصبی اغېزې سرچې کوي.

**Phyt -**

دا یومختارې دئ او د (بوتی، نبات یا د نبات خڅه لاس ته راغلي) معنی بشپړو. د (Phyto-) په انډول.

**Phytanic Acid**

يو منشعب (20) کاربونی شحمي اسيد چې په زیات مقدار کې په لپنې محصولاتو کې او د وابنه خورونکو حیواناتو په واژده کې شتون لري او د (Refsum's) د ناروغې په ترڅ کې په نسجونو کې راتبولېږي.

**Phytic Acid**

د اينوزیتول هگرافوسفوریک اسيد ايستر چې د ډېررو (بوتی، حیواناتو او مايكروارګانېزمونو) کې په نسجونو کې مودل کېږي.

**Phyto-**

دا یومختارې دئ او د (نبات، بوټي یا د نبات خڅه لاس ته راغلي) معنی بشپړو. د (Phyto-) په انډول.

**Phytobezoar**

هغه بزوار په معده کي راتوله شوي کتله) چې د سابو او سبزیجاتو له الیافو خڅه سرچینه اخلي.

**Phytohemagglutinin**

د نباتي سرجيني لرونکي هیماکلولتین.

**Phytohormone**

نباتي هورمون، هغه هورمون چې د نباتاتو په واسطه تولید پېږي او په بوټي پوري د اړونده حیاتي بهېړونو او ودي په کنترول کې ونډه لري.

**Phytol**

غېر مشبوع خطی الکھول چې په کلورو菲ل کې په



پاکول، غوندول، شکول لکه د یوتب خخه د نینبئی راویستل ، هغخ وسیله چی نری - تبره بنه لری لکه د (غابنو ویستنی اتبور، د هواف انبرو **Hoof Pick**) په خپر پارول، چول، خیرل، دسه تار د تارونو خکول.

### - Pick, Arnold

د آرنولد (Arnold, Czech) یو تن ساپکولوژست ټیجی د آرنولد پیک سندروم اپوند یې په (Pick Syndrome) اپوند چی پکی د یوہ شی لپدکی دقت توان له منځه چی داد (Apperceptive Blindness) له کبله معلومات وړاندې کړیدی.

### - Pick Atrophy

دد کربنې په خپرکربنې چاپېر شوی د دماغی قشر ضمور، د ییک اتروفی منځ ته راړونکې ناروغۍ چې د (Sclerosis, Progressive Circumscribed Cerebral Atrophy) نومونو هم پاډپری.

### - Pick Bodies

د پیک جسمونه د ساپتو پلازم دته نیورونال انکلوژن باډی چې په (Pick Disease) کې لیدل کېږي.

### - Pick Brain

د پیک چول دماغی ناروغۍ ، د (Pick Disease) په اپنیوں.

### - Pick Bundle

د پیک بنیل، د پیک ګپدی، هغه د عصبی رشتو ګپدی چې د نیښوکې انځنائی جوړښت په اهرمی ترکت په (Medulla Oblongata) کې منځ ته راړوی او داسې تصور کېږي چې (Corticounuclear Fibers) لرونکې دی.

### - Pick Cell

د پیک حجره چې (غته، ګردی، شوګونې، یوی هستې) بنه لری چې د حجری سایتوپیلازم ته خافت-اسفنجی چې د ګن شمپر خاڅکو (فاسفتبد، سفینګو میالین لری چې دا حجری به پراخه پیمانه په طحال اونورو نسجونو کې چې د رتبکولو (Niemann-Pick Disease) اندوتپیلازل یوه برخه ده شتون لری د (Niemann-Pick Cell) دی، ناروغۍ کې شتون لری ورته نوم ټی (Niemann-Pick Cell) دی.

### - Pick Disease

د پیک ناروغۍ. دا یو چول نادره له وخته دمخته استحاله ایزې ډوله تخریب (Presenile Dementia) ناروغۍ ده چې پکی شحمی مهتابولیزم اختلال منځ ته راځی چې د (روانی عقلی تخریب، وینه لپری، وزن یا لینه او بدی-طحالی ضخامه) منځ ته راځی، ورته نوم یې (Pick Atrophy) دی.

### - Pick's Disease 1

د پیک 1 چول ناروغۍ ، دا یو چول تخریب دی چې د عمر په منځنی برخه کې پېښېږي او پکی د ماغزو (Frontal Lobes) (برخه تخریبیږي او د عقلی زوال، شخصیت او هېجان ناندېولتیا او استحالې ورسه مل وی).

### - Pick's Disease 2

د پیک 2 چول ناروغۍ.

### - Pick, Friedel

پیک فریدل.

### - Hoof Pick

دا یو چول نیونکې وسیله (اتبور، نوسی، کلامپ) او د جروحاتو تظہیر پرمهال د اپوند (اضافی نسجونو، دبرو، اجنبي اقسامو راویستلو او لپری کولو په موخه کارول شی).

### - Pick, Ludwig

پیک لوډویگ یو جرمنی ڈاکټر (German Physician) ټیجی (1868-1935) کې ژوند کاۋ.

### - Picker's Nodules

د پیکر اپوند نودولونه دا دپوستکی لېکینفید (Lichenified Skin Nodules) نودولونه دی چې په (Prurigo Nodularis) کې لیدل شی.

### - Picket Fence Fever

د پیکت مخنیوی ته. د اري د غایبی په خبر تدوخي لوړه ته (Spikes) چې په (Pyogenic Hepatic Abscesses) کې معمولآ (رېبدنی، خولي، کانګي، زړه بدی، بې اشتھانی او درد) سره مل وی.

### - Pick Syndrome

د پیک سنلرورم یا مجموعه الاعراض ناروغۍ ، د (Disease) یه اندول. دا یو چول پرمختلونکی دماغی ضمور کوونکې تخریب دی چې د عمر په منځنی برخه کې پېښېږي او پکی د ماغزو (Temporal Lobes) او (Frontal Lobes) تخریبېږي او دعقلی زوال، شخصیت او هېجان ناندېولتیا او استحالې ورسه مل وی.

### - Pick Up Sticks Pattern

د نمونې اخیستنی لپاره اپوند نوسی یا پیک وسیله.

### - Tooth Pick

د غابن ډکی / خلی ، هغه کوچنې د لرگې یا پلاستیکی ډکی چې د غابنونو له منځ خخه پاتې شونی خیزونه راویاسې.

### - Pick's Tubular Adenoma

د پیک تیوبولار ادینوما توموری ناروغۍ چې مرغېرو تومور دی او ورته نوم یې (Androblastoma) دی .

### Pickaxe

په اناپوومی کې تسكوري ته ورته جوړښت ، کلنک، مېټې، کشې.

### Picking Out

اوچتونکې ، راویستنه.

### Pickles

د (William) پنامه دا یو انگریزی عمومی طب ڈاکټر چې د اتنانی ناروغیو د سرایت لېرڈ ډدنی اپوند یې په

خانگری ټولنو کې خبرنی کپبدی او په (1885-1969) کالونو کې اوسپدہ.

### - Pickles Chart

د پیکال چارت یا گراف چې د اتنانی ناروغبو د اپدیمی په اړه د خانگری ټولنې خرگندویه دی.

### Pickling

د بادرنگ خخه د اچارو جوړول.

### - Pickling Solution

د پیکلینگ محلولونه چې د اچارو جوړونه کې کارول شی. دا یو ډول سرکه (اسیدی) محلول دی معمولاً د اوکساید راویستنی یا وینځنی په موخه کارول شی.

### Pickoma

د پیک د حجراتو خخه رامنځ ته شوې سلیم نودولار غبرګوئیز تومور دی.

### Pick up

1. د ناروغه نسجونو او چتونه یا جګونه، په ناروغۍ کړتیا لکه یو خوک چې دساری ناروغیو شتون سیمې ته لاز شی او ناروغۍ رواخلي 2. د یو خه بنه او قوی یا سمون بخښل، بنه کیدل یا پر مختگ، په موټر کې یو خوک راجیګول. ګوندي کیدل، چتکتیا.

### Pico-

دا یو مختارې دی او هغه کلمه د کله چې د یوه واحد له پیل سره یو خای شی د هغه واحد یومیلیون میلیونوم (10<sup>-12</sup>)، اندازې خرگندونه کوی او نښه یې (P<sub>55</sub>).

### Picogram

د ګرام (10<sup>-12</sup>) برخه، لنډه نښه یې (Pg).

### Picomole

داندازې لګولو دا هغه واحد دی چې د یومیلیون میلیونوم برخې (10<sup>-12</sup>، اندازې خرگندونه کوی او نښه یې (Pmol).

### Picornavirus

دا ډېر کوچنی د (Rna) لرونکې ویروسونه دی چې د ایتروپه وړاندې مقاوم او د انتیپرو ویروس (Enteroa Viruses) او رینوویروسونو (Rhinoa Viruses) خخه عبارت دی.

### Picrate

د پیکریک اسید مالګه.

### Picric Acid

د (Trinitrophenol) په انډول.

### Picrocarmine

هغه رنگ چې په نسج پېژندنه کې پکاروبل شی او د Carmine (امونیوم، مقطرو او بیو، پیکریک اسید) خخه پلاس راخی.

### Picrotoxin

هغه توکسینی مناسبه ماده چې د (Anamirta Cocculus) له دانو خخه پلاس راخی او باریستوریتوبونو اونورو مرکزی عصبی سیستم نهی کوونکو په مسمومیت کې د تنفسی او عصبی محرك په توګه کاربری.

### Pictorial

تصویری، عکسی، مصور.

### PID<sub>1</sub>

د (Prolapsed Intervertebral Disc) لپاره لنډه نښه.

### PID<sub>2</sub>

د (Pelvic Inflammatory Disease) لپاره لنډه نښه.

### PIDS

د (Primary Immune Deficiency Syndrome) لپاره لنډه نښه.

### Piebladism

هغه حالت چې په ترڅ کې یې د پوستکی یوه برخه سپینه او بله برخه تورېخنه وی لکه نسبی یا ارشی و تیلیګو.

### Piecemeal

ټوټه ټوټه، ټوک ټوک.

### Piedra

د وینښته چنیاسې ناروغۍ چې په هغه کې د وینښته د تنې دننه سپین او تور چنیاسې نودولونه جوړېږي.

### Pier

د پله ستنه، پایه، ډکه.

### Pierce

سوری کول، برمه کول، تومبل، نتوتل، چول، لغم وهل، مطلب ته ورلو یدل (پوهیدل).

### Pierre Robin Syndrome

هغه سنډروم چې د مخ برخې خرگندونې (کوچنی بشکته زامنه، چاک تالو، له پېداښت مودې خخه شتون لري او د تنفسی او تغذیې ستورتې په ماشومتوب لومړۍ وختونوکې پېښ کاندې.

### Piesesthesia

هغه حس چې بواسطه یې فشاری تحریکونه احساسېږي.

**Piesimeter**

د فشار په وراندي د پوستکي د حساسيت بنودلو د اندازي نیولو/تاكني لپاره وسیله دد.

**-peisic**

د (Peisis)-اپوند صفت

**-peisis**

دا یوروستارپي دئ او د فشار معنی بشپړوي.

**PIF**

د (Proliferation Inhibiting Factor) لپاره لنده بنده ده د ارتتاح نهی کونکی فکتور معنی لري.

**Pig**

سرکوزی، خوگ یوهول حیوان دی چې غونهه یې خوړله شی، د خوگ غونهه، هغه سری چې دخوگ په شان چتیل اوسرابن وزی خانګرنې لري، د اوسبنې ویلی توته چې د بتی، نه قالب (سانچې)، ته خې.

**Pigeon**

کوتره، د مرغۍ په خبر ورته تېټر لرونکې حالت، ساده، بیسا.

**- Pigeon Breast**

د (Pectus Carinatum) په اندیول. د کوتري په خبر ورته سینه یا پتیر.

**- Pigeon Toes**

د کوتري په خبر ورته گوتی (پنجال) چې یو چاد ولاړی پرمہال دنه له لوری ته راتولېږي.

**Pigment**

1 رنگ، درنگ ماده، صباغ . هغه مواد چې د بدنه حجر ورته رنگ وربخښي لکه د (ويني حجري، جلد او ویستان). 2 په فارمسي کې رنگ ته ويل شي.

**- Bile Pigment**

د تریخی صباغ، صفراوی صباغ

**- Blood Pigment**

د ويني صباغ لکه هيموګلوبين چې پوستکي حجر او نسج ته ګلابي رنگ وربخښي.

**- Respiratory Pigment**

د تنفسی صباغ ، یو لې حجر او صباغونه چې کولاني شي او کسیجن ولېږدو.

**- Retinal Pigment's**

د سترګو د شبکي صباغونه، د (Visual Pigment) په اندیول.

**- Visual Pigment's**

د لبدواپوند ضروري صباغونه، بصري صباغونه.

**Pigmentation**

د بدنه نسج ته رنگ وربخښل په خانګرې توګه هلهه چې د صباح را توپلیدنه او ذخیره کيدنه منځ ته راخې.

**Pigmented**

رنگ اخیستې نسج ، د یو غېر معمول رنگ اخیستنه بنودنه

**- Pigmented Epithelium**

د (Pigmented Layer) په اندیول. هغه رنگه نسج چې د شبکي په خلف کې واقع دی، صباغي طبقه.

**- Pigmented Layer**

د (Pigmented Epithelium) په اندیول.

**Pigmatophore**

هغه حجره چې رنگه مواد ویجاړو او په خانګرې توګه په ویستانو کې شتون لري.

**Pigmy**

تیتکي، لویشتینک (ولیشتینک)، خښه کې.

**Pignut**

پالي، ممپلي، څمکنی بادام

**Pigtail**

چوتۍ، ویښته، خنې، کوڅي، چونتې.

**PIH**

د (Pregnancy-Induced Hypertension) لپاره لنده بنده .  
۵۵

**Pilar**

د ویښته اپوند صفت، د (Pilary) په اندیول.

**Pillary**

د ویښته اپوند صفت.

**Pilates**

په همغږي ډول او ګډ ډول د هغه تمرينونو تر سره کول چې په وضعیتی فزیکی درملنه (Postural Therapy) کې د ګډې د ژورو عضلاتو انکشاف چې وکړای شي د بدنه کنټرول وکړي او د بدنه د شابرخه وسانۍ .

**Pile**

① هیموروئید ، بواسیر ، د برپننا د تولید لپاره ورته عنصر ون راغونډېدل ② اپم، ستنه دلي کیدل، کوته کبدل دلي، ډيری، توبې، کوته یوې ودانۍ، دودانویوه دربله (مجموعه) دیوې توبې یا توبې کړې مخ وورېت.

**- Sentinel Pile**

د یوه وقعدی فیسور په لاندې نهایت کې د مخاطې غشا هیموروئید ته ورته (مشابه) پنډوالې .

**Piles**

د **Haemorrhoid**، لپاره گئیه شمپرہ . هیموروئیدونه.

**Pileus**

د امنیون هغه برخه چې حینې وختونه د زیرون په مهال د جنین سرپوینی ، د **Caul** په انډول.

**Pili**

د **Pileus**، لپاره گئیه شمپرہ.

**- Arrector Pili**

د **Arrector**، اروند پیلوسونه . هغه کوچنی جلدی نبویه عضلى چې د وینستانوفولیکول د نسبجی پوش سره په تماس دی او د وینسته نبغولو دنده کې مرسته کوي.

**- Pili Incarnati**

هغه حالت چې د **Burrowing**، وینستانو په شته والی پېژندل شی.

**- Pili Torti**

د **Twisted**، وینستانو توارات او حالت.

**Pill**

ددارو گولی، گولی (تابلیت) ، مرد کی ، کوچنی کلک گردی د درملو جوړ پنډو سکی چې خورل کېږي، دانه لکه د غنم دانه.

**- Contraceptive Pills**

د بلا ریښت ضد گولی چې منظډ ولخورل کېږي.

**- Enteric Pill**

هغه ډول گولی، چې پوش لري او د معدي خخه بهر په کولمو کې واژېږي.

**- Morning-after Pill**

د بلا ریښت ضد گولی چې یوه او بله ورڅه ترتیب او منظم ډول سره خورل کېږي.

**Pillar**

نسجی هغه برخه جو پنځت چې نزی او اور بدہ بنه لري ، پایه، تنہ، متیه، رکن

**- Articular Pillar**

د بندونو اړوند متیه یا پایه ډوله جو پنځت.

**- Pillar's of the Fauces**

د فاووس **Fauces** (ستنې).

**Pillared**

پایه دار، ستنيز، رکنی.

**Pillbox**

گولیو ټونی (صندق، الماری) بسته، د تابلې ټونو ډبلی، کوتې.

**Pillow**

بالنیت، سروپر دی. پربالنیت تکیه کول یاسر اینښوول.

**Pill-rolling**

د ګوتوعصبي عمل چې د اسې بنکاری چې یو خوک کوچنی شئ رغروی دا کونه د **Parkinson's Disease** (Parkinson's Disease) نارو غی سره مل وي.

**Pilo-**

دا یو مختارې دی او د وینسته معنی لري.

**Pilocarpine**

پیلوکارپین ، دا یو کولینز جک الکلولید دی چې د **Pidocarpin**، نبات له پابو خخه پلاس راخی خخه پلاس راخی عضوی مرکب دی هایدرکلورايدی او ناپترابتی مالکی یې د میوتیک اجنت او ګلوكوما درملنے کې پکارېږي.

**Pilocystic**

وینسته لرونکې سیستیک ډوله ضابعه ده چې ورته **Dermoid Cyst** هم وائی.

**Piloerection**

د وینسته نېغ ودرېدل.

**Piloleiomysoma**

د وینستانو نېغ ودرروونکو عضلاتو خخه جوړ جلدی لایومایوما تومور.

**Pilomatrixoma**

د وینسته د ماتریکس حجرو خخه زېرنده تکلسي ګردی سليم اپیتلیائی نیوبیلامز یا تومور چې د داخل الجلدی (کروی، کلکی او کوچنی) کتلې په بنه معمولاً په (مخ، غاره او متیو) کې منځ ته راخی.

**Pilomotor**

د وینسته نېغ ودرروونکی عضلو سره په تړ او کې چې انفاض یې (Cutis Anserina)، (Gooseflash) او **Piloerrections**، رامنځ ته کوي.

**- Pilomotor Nerve**

پیلوموتور عصب، چې د **Arrector Pili** ( عضلي تعصیب کوی چې د وینسته فولیکول سره په تماس دی.

**- Pilomotor Reflex**

پیلوموتور عکسه ، د جلدی پیپیلاکانو غبرګون د (سری هوا او وېږي) سره مخامن کېدو پرمھال وینستان نېغ ودرېږي.

**Pilonidal**

د یوه وینسته ائیزا محراق یا کتلې (Cavity) یا **Cyst** یا لرل.

**- Pilonidal Cavity**

پیلونیدال جوف .

**- Pilonidal Cyst**

پیلونیدال سیست، چی معمولاً ملا په بشکته برخه نېړدي کوناتیو ته منځ ته راخی او وېښته لرونکي دی .

**- Pilonidal Sinus noun**

پیلونیدال سینوس، چې معمولاً ملا په بشکته برخه نېړدي کوناتیو ته یوژوره ته منځ ته راخی او وېښته لرونکي دی .

**Pilose**

شعریوی ، په وېښتانو پونېبدل .

**Pilosebaceous**

د وېښته له فولیکولونو او سیباسې غدو سره په تراو کې .

**Pilosis**

د (Pilosis) په انډول .

**Pilosism**

هغه حالت چې پکې یو خوک غېر معمول دول سره یو اندازه وېښته په یوه غېر وېښته لرونکي برخه کې ولري . د وېښتانو بې له عادي موقعېت خڅه راوته .

**Pilot Study**

هغه دول پروژوي کونه ترسره کول چې دلومړۍ خل لپاره په آزمایښتی بنه ترسره کېږي ، آزمایښتی خپرنه .

**Pilus**

1 یو وېښته ، 2 د خینو باکتریا ګانو پر سطحه باندې د وېښته ډوله بارزې راونتني حالت دئ چې د اتنی جنى خواصو سره مل دئ کېډه شمېره يې (Pili) ده .

**Pilial**

د (Pilus) اړوند صفت .

**Piliate**

د (Pilus) اړوند صفت .

**Pilic**

د (Pilus) اړوند صفت .

**- Pilic Cuniculati**

هغه حالت چې د (Burrowing) وېښتانو په شته والي خانګړي امشخص کېږي .

**Pili**

د (Pilus) کېډه شمېره ده .

**- Pili Incartati**

هغه وېښته چې دنته (داخل) پلو ته يې وده مومندلي وي .

**- Pili Torti**

د وېښتانو تاواراتاو (Twisted) حالت بلل شی .

**Pimelitis**

د شحمی نسج التهاب .

**Pimelopeterygium**

د ملتحي پر مخ د واژدي بهرنې وده .

**Pimelosis**

په واژده (شم) اوښتل ، چاغښت .

**Pimple**

دانه ، نونکي (نینکي) ګرمکه ، زخه ، د پاپول يا پوستول جلدی اندفاع .

**- Face Pimple**

د مخ ګرمکه ازخه / دانه .

**- Neck Pimple**

د غابرې ګرمکه ازخه / دانه .

**Pimply**

د ګرمکي ازخي / داني پواسطه پونېلې .

**Pin**

هغه نري او اورده فلزی توبه چې د یوی برخې د 1 میخولو، ټومبلو، پیبلو، نېبلولو، په پېړه نیولو ۲ لپاره پکار وړل شی لکه د ماتو هدوکو د تثبیت لپاره مېخونه . ټومبوونی (سنحاق) کوچنی موبدي د لرګي يا اوسيبني مېخ، په لوېه کښې هغه موبدي چې په پندوس ويښتني شي .

**- Metal Pin**

د ماتو هدوکو د تثبیت لپاره فلزی مېخونه د (Metal Nail) په انډول .

**- Steinmann Pin**

د ماتو هدوکو د تثبیت لپاره هغه فلزی مېخونه چې له داخل خڅه فيکس کولو لپاره پکار وړل شی .

**Pince-nez**

هغه دسترګې چشمې (عينکي) چې یوازې په پوزه نېبلول کېږي .

**Pinch**

1 د ګوتو پواسطه کښېکښلو کړنه ، 2 د یوه مقدار موادو نېبلوله د ګوتو په خوکه کې د خاصه اړتیا لپاره ویل شی لکه د مالګې راخیستل په ګوتو کې ، خورونه . خورول، نېښتیخل، په ولډه دیوشې وروکې کول يا غونجول، ججول .

**Pine**

د زېغوزي (جلغوزي، زېغونخې) ونه . له غمه ډنګرېدل ،

خورپدل بې سبکه کبدل، هیله درلودل، لیواله کبدل،  
کمزوری کبدل.

### Pineal

د **Pineal Gland**، غدې اړوند صفت.

#### - Pineal Body

پینیال جسم، هغه کوجنی، مخروطی (Cone-Shaped)، ډوله  
غدې چې د دماغ د **Corpus Callosum**، خخه لاندې پرته ده  
او د مېلاتونین (Melatonin)، تولیدوی او د **Rhythm**  
**Circadian**، سره مل وی، د **Pineal Gland**، غدې په انډول.

#### - Pineal Gland

د پینیال غده.

### Pinealectomy

د پینیال غدې غوخولو او راویستلو جراحی عملیات.

### Pinealism

هغه حالت چې د پینیال غدې د افرازی ناجوړتیا له امله  
پېښ شوې وی.

### Pinealoblastoma

هغه پینیالواما تومور چې د پینیال حجري پکې په بنه  
ډول توپیر شوې نه وی.

### Pinealocyte

د پینیال جسم د اپیتلوبیتید حجره.

### Pinealoma

د پینیال جسم د اپیتلوبیتید حجره له نیوپلاستیک  
شبکی خخه جوړ د پینیال جسم تومور چې د  
هایدروفالفی، د بېړنې بلوغ او په لاره د تګ د ناجوړو  
لامل ګرځی.

### Pinguecula

د بولبر ملتحي پرمخ سلیم ډول زیر رنګه داغ د قرنیې  
برخې ترڅنګ انسی لوري کې منځ ته راخې چې زاړه  
څلک اخته کوي. د **Pinguicula** په انډول.

### Piniform

مخروطی ډوله جوړښت، مخروطی.

### Pink

سوری کول (لکډه توره) پریکول. ګلابی رنګ.

#### -Pink Disease

د نهایاتو درد. د **Acrodynia** په انډول.

#### -Pink eye

ګلابی سترګه چې د کانجکتیویت په ناروګۍ کې منځ ته  
راخې.

### Pinna

د غوره صیوان، د غوره پکه، غوره بهرنې برخه، د  
کمزوری کبدل، په انډول.

### Pinnal

د **Pinna**، اړوند صفت.

### Pinnoplasty

د غوره صیوان د بیا رغونې پلاستک جراحی کړنه.

### Pinning

د فلزی مېخونو د تثیت جراحی کېنې ترسه کول.

### Pinocyte

هغه حجره چې په پینوسایتوزس توان لري.

### Pinocytic

د **Pinocyte**، اړوند صفت.

### Pinocytosis

هغه مېکانیزم چې له لاري یې حجري خارج الحجروی  
مابع او د هغې محتويات خوری، پدې مېکانیزم کې  
حجره د پام وړ مادې په چاپېره د حجروی غشاً زائې بدې  
راتاواړې او بیا یې سره نېبلوی او هغه ماده کاماً  
رانیسي او یو سایتوپلازمهک واکیول رامنځ ته کوي.

### Pinocytotic

د **Pinocytosis**، اړوند صفت.

### Pinosme

هغه داخل الحجروی واکیول چې د پینوسایتوز په  
واسطه جوړېږي.

### Pins and Needles

يو ډول څورونکې د ستنو چوځبدلو احساس دی چې  
معمولو د مؤقت ډول وينه بهير محدودولو له کبله  
پېښېږي، بوده، نیولې ډول کربست کېدنه، د  
په انډول.

### Pint

په **Apothecaries** سیستم کې د مابع د اندازه کولو  
لپاره واحد دی چې د **Onces** (16 اونسونو یا  $= 0.56$  Of A Litre)  
یا  $473.17 \text{ ml}$  د سره انډول دی.

### - Pints of Blood

د وینې پېښت اندازه چې د عملیات پرمهال پکارېږي.

### Pinta

د پوستکی ناروګۍ چې د امریکا تدو سیموکې معمول  
ده چې پکې لاس او پېښې پوستکی پوښېږي او خپل  
رنګ له لاسه ورکوی او دسپایروکت په  
واسطه منځ ته راخې.

**Pinworm**

سنچاقی دوله یا ستنی ته ورته چینجی لکه د کخی چینجی، د *Oxyurid Interbosis Vermicularis*، *Threadworm* په انډول.

**PIP**

د پتوو قطعو، په پانو خالونه یاخبری. ڈچرگا نو لېردیدونکي ناروغی چې پکي له خولي - ستنی او مبنیوکي خخه ضخیم مخاط اطراف کبری. دانه، تخم، زری، د بیلابلو ناروغیو چې پخوا ورته (کوفت، سو، هاضمه او توخې) ویلد مراج اخلاقا، خال، لکه ارته، د چورگړو له هګکی سراویستل، هګکی ماتبدنه، د مبوي دانه یا تخم (منی تخم).

**Pipazetate**

د توخی ضد درمل دی چې د 2-(2-Piperidin-1-Yethoxy)Ethyl 10H-Pyrido[3,2-B][1,4]Benzothiazine-10-Carboxylate فورمول لري، د په انډول. **Pipazethate**

**Pipazethate**

خوارکی ډول غبر نارکوتیک د توخی ضد درمل چې د مالگیز هایدرو کلورایدی جوړښت په بنه جوړپری، د په انډول. **Pipazethate**

**- Pipazetate Hydrochloride**

د پیپازتیت اروند مالگیز هایدرو کلورایدی جوړښت.

**Pipcracillin-Sulbactam**

پیپکراسیلین سالبکتیم د *Sulbactam*، لپاره نوم دی چې د کنونریانی یوریتریت او سرویکس التهاب درملنہ کې پکارپری.

**Pipe**

پاپ، شپیلندوی، شپیلی، نلکوکی ته ورته جوړښت سورنی، دروی، بیم، باجه، نلکه، نل، بلول، پاپ، بورغو

**- Pipe Clamp**

د پاپ کلامپ چې د یوه سراو ژامنی لرونکي دی او پیپونو وسلولو تری کار اخیستل شی.

**- Pipe Dream**

په اخیال مین، خیال پرست، خیالی، هوسي (هوسناک) خوب دی چې غبر واقعی پلان یا هیلې خرگندویه وی.

**- Pipe Duct**

هغه قنات چې پکي پاپ څغلې.

**- Pipe Elbow**

د پاپ ډوله خنګل.

**- Pipe Joint**

د پیپونو تر منځ بندونه یا توصلی برخی.

**- Pipe Infiltration**

پاپې ارتشاج

**- Pipe Organ**

پاپې غړی، بل نوم یې د موزیک وسیله ده.

**Pipecolic Acid**

يو سیکلیک امینواسید دی چې په منځنۍ ډول د لایزن تخریب کې کوچنی (Pathway) منځ ته رائی او په (Hyperlysinemia) او (Cerebrohepatorenal Syndrome) کې یې سویه په وینه کې لوړوالې مومې.

**Pipecolic Acidemia**

دا یو ډول میتابولیک اختلال دی چې پکي د وینې سیروم کې د (Pipecolic Acid) په زیاتر پیمانه راتولپری او د عصبی سیستم د (Progressive Hepatomegaly) پذربعثه پېژندل شی او (Generalized Demyelination) پنامه هم پیاد پېږي. **Hyperpipecolic Acidemia**

**Pipecolinic Acid**

يو سیکلیک امینواسید دی چې په منځنۍ ډول د لایزن تخریب کوچنی (Pathway)، کې منځ ته رائی او په (Hyperlysinemia) او (Cerebrohepatorenal Syndrome) کې یې سویه په وینه کې لوړوالې مومې.

**Pipecuronium**

دا یو ډول غبر ډیپولایز کوونکي نیورو مسکولار نهی کوونکي اجنت دی چې د برومایدے مالگی په خبر جوړپری او د اسکلپتی عضلاتو استرخا منځ ته راوړي.

**- Pipecuronium Bromide**

د پیپکورونیوم برومایدے مالگی اوږد اغږی لرونکي یو ډول غبر ډیپولایز کوونکي نیورو مسکولار نهی کوونکي اجنت دی چې ورته نوم یې (Tubocurarine) دی.

**Pipemidic Acid**

دا یو ډول د کپنولون (Quinolone) مشتقاتو خخه انتی بیوټیک دی چې نلیلو یکسیک ته ورته دی.

**Piperacetazine**

دا یو ډول آرامتیا بخښونکي - ترانکولایزر د فینوتیازین حلقلی اروند درمل دی چې د لبوتوب یا شیزوفرینی درملنے سیډیشن او خاربیت ضد په موخه ورکول شی.

**Piperacillin**

دا یو ڈول نیمه ترکیبی پنسیلین اتی بیوتیک درمل سوداگریز نوم دی بل نوم یې (Pipracil) دی.

**- Piperacillin Sodium**

د پیپرسیلین سوداگریز جو پشت

**Piperaquine Phosphate**

پیپراکین فاسفیت مالگیز ڈول درمل

**Piperazine**

پیپرازین، د (Chion<sub>2</sub>) فورمول لری او پرته له رنگه کریستالی مرکب دی اتی هیستامین اغبزی لری او د کولمود چینجیو ضد پتوگه کارول شی

**- Piperazine Citrate**

پیپرازین سیتریت مالگه.

**- Piperazine Diethanesulfonic Acid**

پیپرازین دای ایتان سلفونیک اسید مالگه.

**- Piperazine Dihydrochloride**

پیپرازین دای هایدر کلوراید مالگه.

**- Piperazine Hexahydrate**

پیپرازین هکٹرا هایدر بتی مالگه.

**- Piperazine-1,4-Bis-2-Ethanesulfonic Acid**

پیپرازین 4-Bis-2- ایتان سلفونیک اسید مالگه.

**Piperidine**

دا یو ڈول قوی قلوی پرته له رنگه مابع چی د (Phenothiazine) خخه جوڑه ده او د لبوتوب ضد (Antipsychotics) درملو په خبر پکاربپری لکه د Mesoridazine (Thioridazine Hydrochloride) او Besylate په خبر.

**- Piperidine Alkaloids**

پیپریدین الکلولئیدونه.

**- Piperidine-4-Sulphonate**

پیپریدین 4- سلفونیت مالگیزه بنه درمل.

**Piperocaine**

دا یو ڈول درمل دی چی هایدر و کلوراید مالگیزه بنه بی د نخاعی موضعی آنسٹیزی په مoxhe ناروغانو ته ورکول شی.

**- Piperocaine Hydrochloride**

پیپراکائین هایدر و کلوراید مالگه.

**Pipet**

د (Pipette) په انپول.

**Pipette**

تیوب ڈوله نری نبینبه ائیز لوخی (ظرف) چی د گاڑا یا مابع په ڈول نمونی اندازه کولو او کہنبدولو په مoxhe په لبراتورون کی تری کار اخیستل کبپری.

**Pipobroman**

دا د سرطان ضد درمل دی او د قلوی کوونکی درملو 3-Bromo-1-[4-(3-[(Bromopropanoyl) Piperazin-1-YI]-Propan-1-One دی سوداگریز نمونه یې (Vercyte یا Vercite) دی.

**Pipolphen**

دا یو ڈول د حساسیت ضد درمل دی چی معمولاً د الرٹی او سفری کانگی درملنی لپاره کارول شی ، د (Promethazine) په انپول.

**Piquance**

تریووالی ، تربخوالی ، د کیفیت له مخی هغه موافق تریووالی چی د عصبی - عقلی هېجان لامل شی.

**Pique**

خپگان 1 چی د سپکاوی ، بی بروابی له امله پیداشوی وی ا تندی، خوند، مزه، خوندور توب، بنسکلا.

**Pirbuterol**

د بیتا ادرینرجیک (Beta<sub>2</sub>-Adrenergic Receptor) رسپتورونو ضد درمل چی خولی انشاق له لاری د (Acetate Ester) په بنه د قصباتو توسع ورکوونکی (Bronchodilator) پتوگه پکار ورل شی.

**- Pirbuterol Acetate**

د پیربوتبرول اسیتیت مالگه.

**Pirazepine**

دا د خینو موسکارینی رسپتورونو اتیاکونیست (Selective M<sub>1</sub> Cholinergic Antagonist) چی هایدر و کلورایدی مالگی په بنه د معده د اسیدو د افزاز په زیادبنت او دهغی په زخم (قرحی) کی د اسیدو د اتیزاپو نهی کولو په مoxhe پکاربپری.

**Piriform**

د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پشت.

**- Piriform Aperture**

د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پشت لرونکی سوره یا سوری او مسافه.

**- Piriform Aperture Wiring**

د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پنست لرونکی ڈول وایریا فلزی ڈول سیمہ تبرول دی . د بدن هفسی برخه یا فنزیولوژی یا عصبی بنودنی چی د یو خه د کتیروں لکه د اختلال ظرفیت اتون خرگند کپی .

### - Piriform Area

پریفورم سیمہ ، د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پنست عصبی جو پنستیزه سیمہ چی د دماغ په دوا په خواوو (Rhinencephalon) کی واقع ده .

### - Piriform Cortex

پریفورم قشر ، د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پنست عصبی جو پنستیزه سیمہ چی د دماغ په دوا په خواوو (Rhinencephalon) کی واقع ده .

### - Piriform Fascia

هغه ناک ته ورته جو پنست د پریفورم عضلي شاخوا حفاف .

### - Piriform Fossa

د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پنست هغه دوه ششی ساحی با سیمی چی د حنجري پورته او پایله کی واقع دی .

### - Piriform Fossae

د (Fossa) ، لپاره گنه شمبره ده .

### - Piriform Lobe

د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پنست لوب بنه لرونکی عصبی جو پنستیزه سیمہ چی د دماغ په دوا په خواوو (Rhinencephalon) کی واقع ده .

### - Piriform Muscle

پریفورم عضله .

### - Piriform Nerve

پریفورم عصب .

### - Piriform Neuron Layer

پریفورم عصبی طبقه .

### - Piriform Opening

د پریفورم واخه خوله / دهنہ یا سوری .

### - Oiriform Recess

د ناشپاتی (ناک) ته ورته جو پنست هغه ڈوره چی د انفنی بلعومی (Nasopharynx) دوا په لوروتھ په قدامی جنبی ڈول د حنجري ویستیبول کی موقعيت لری چی د ( Aryepiglottic Folds ) پدر بعه منخ ته راخی ورته نومونه یبی ( Recessus Piriformis ) او ( Piriform Sinus ) دی .

### - Piriform Sinus

پریفورم سینوس ، د (Piriform Recess) په انپول .

### - Piroplasma

د باکتریا وو د جینوس (Bacterial Genus) لپاره غلط نوم چی او س د (Babesia) بواسطه بدل شویدئ

### Piroplasmosis

په (Babesiasis) باندی اخته کېدنه .

### Piriton

د (Chlorpheniramine) لپاره تجارتی نوم ده .

### Piroxicam

د غبر ستروئیدی التهاب او درد ضد درمل چی د (Osteoarthritis Rheumatoid) او (Arthritis) کې پکار وړل شی .

### Pis

د (Performance Indicators) لپاره لنده نښه ده .

### Pisiform

د شکل او اندازی له مخی د چنې (Pea) ته ورته جو پنست

### - Pisiform Bone

د لاس مړوند بند اړوند اته هدوکو (Carpal Bones) خڅه یو کوچنی هدوکو کي ده .

### Piriformis

د حوصلی کمریند پوري ترلو عضلي چی د سیاتیک عصب (Sciatic Nerve) سره تراولری

### - Piriformis Fascia

هغه صفاق چی د پریفورمیس عضله یب پونبلی ده او د سیاتیک غتی سوری (Greater Sciatic Foramen) په ترلو کې رول لری ، د (Fascia Musculi Piriformis) په انپول .

### - Piriformis Muscle

د حوصلی هغه عضله چی د حوصلی خڅه تر کوناتیو ، د حوصلی سکرال فورامین خنډو ، د ورکی هلوکو د غتی سیاتیک قوس ساحی پوري رسیبی د سیاتیک عصب پواسطه تعصیبېږي ورته نوم یبی (Musculus Piriformis) ده .

### Piriformis Tightness Test

دا یو کلینیکی آزمابنست دی چی د پریفورمیس تنګوالی او سیاتیک عصب فشار راول کړنې پذر بعد د کوستیبو درد یا (Sciatica) حالت پېښېږي .

### Pirimiphos

دا یو هیتروسیکلیک ارگانوفاسیفت مرکب دی د یو هد حشره وڑونکی او کنترولونکی مادی په توګه په خارویو کې پکارېږي

### Pirimiphosethyl

په عضوی کېمیا کې د بوس سرنګ (Straw-) مایع ده چی د (Colored C<sub>13</sub>H<sub>24</sub>N<sub>3</sub>O<sub>3</sub>PS) فورموله لری چی په (130°C) درجو تودو خه کې تخربېږي د

حشراتو ضد **Insecticide** (درملو په توګه په زراعتی بوتو او سبزیجاتو کې پکارېږي.

### Piritrexin

د فولپیت (Folate Antagonist) انتاگونیست چې د **Toxoplasmosis** توکسیولازموزیس ناروغی درملنے کې پکارېږي.

### Pirlimycin

دا د لینکوساماید (Lincosamide) دوول اتنی بیوتیک دئچې د **Lincomycin** ته ورته اغپېزی خرگندوی.

### Pirogoff

دا یوتن د روسيې (Russian Surgeon) هیواد طبی جراحی عالم ټچې په (1810-1881) کالونو کې او سبده نوم یې (Nikolai I.) وو.

#### - Pirogoff Amputation

دا یو جراحی غوشونکې (Amputation) قطع کولو (عمليات دئچې پکي د پښو لادېنې مفصلونه سطحی د **Tibia And Fibula** هیوکو تر منځ خلف او سفلی ته غوچېږي او د یوه هدوکېزې برخې پواسطه پونسل شی. د پیراګوف امپوېښ.

#### - Pirogoff Angle

د پیراګوف زاویه (کنج)، چې د داخلی جوکولار مفصل او تحت الترقوقی وریدونو خڅه منځ ته رائی دا د نیورو-رادیولوژی له پلوه هغه زاویه چې د **Superior Thalamostriate Vein** (چې د Internal Cerebral Vein) سره یو خای کېږي منځ ته رائی ورته نوم یې (Venous Angle) دئ.

#### - Pirragoff Aponeurosis

د پیراګوف اپوند نومول شوي صفاق دئچې د منضم نسخ خڅه جوړ دی اوډ انسې برخې تیندون خڅه راوچی او (Forearm) پواسطه نېټځېږي چې د **Fascia Bicipital** برخې قدامي کمپارېمنت پونسوی. ورته نوم یې (Aponeurosis) دی.

### Pirogoff Operation

د **Pirogoff Amputation**، په انډول.

### Pirogoff Triangle.

هغه مثلث چې د **Digastric Muscle** عضلي د منځني تیندون، خلفي سرحد د **Mylohyoid Muscle** عضلي او (Hypoglossal Nerve) پواسطه منځ ته راخی.

### Pirogoff, Nikolai I.

دا یوتن د روسيې (Russian Surgeon) هیواد طبی جراحی عالم ټچې په (1810-1881) کالونو کې او سبده نوم یې (Nikolai

۴) وو چې گن شمبر طبی درملنېزې کړنلاري یې مطرح او عملی کړبدی.

### Piroplasma

دا یو نوع غلط نوم د **Bacterial Genus** (لپاره دئچې او س مهال د **Babesia**) بدل شوبدی.

### Piroplasmida

د پروتوزوا ګانو سپورلرونکو ډلې خڅه دئچې د یولر ناروغیو لامل ګرڅي او گن شمبر تحت الکلاس لري.

### Piroplasmosis

دا یو دوول اتنانی ناروغی ده چې د **Babesia** (یوه نوع پواسطه منځ ته راخی د ورگو (ورپو) پواسطه لپرس دوول شی په خارویو او انسانانو کې ناروغی پېښوی په **Fever**، اخته کېډنې ناروغی چې د **Piroplasmida** او **Hemoglobinuria** د **Hemolysis** او **Chills**، مل حالت، د ادریمال عدم کفایه، تنفسی پیسترس سندروم) منځ ته راپری ورته نوم یې (Piroplasmosis) دئ.

### Pirquet Index

يو مېټود چې دئچې د خوارڅواکۍ (سونځندي پېژندنه پېږي کېږي

### Pirquet Test

جلدي (Tuberculin Test) توبرکولین تست، د Dermotuberculin Reaction، Pirquet Reaction په اندول.

### Pirquet's Reaction

د Mantoux Test (Tuberculin Test) او (Tuberculin Test) په اندول.

### Pit

يوه ډېره کوچنې نتوتلیتا با جوف، بمبته، مندکه، زپې په منډه کې د مخصوص جنس خرڅلن خای، کنده کول، ډوغلول، چرګان په جنګ اچول کنده، ډوغل، ژوره، ددوزخ کنده دوزخ، لته، کورکۍ (تلکه، چوخي (د تکوډاغ) د حیواناتو جنګ غالی، په تیاترکنې د سازیانو د ناستی خای.

#### - Pit of the Stomach

د شرسوفی (Epigastrium) معدي ژوره برخه چې د ګېډي د نامه غوټي او صدر تر منځ پرته ده.

#### - Pit Viper

يو دوول وبن لرونکي منګور، يو دوول زهر لرونکي مار.

### Pitapat

تپیدنه، ریبدنه، لپزیدنه، په تپیدو، په رپیدو، په لرمیزو.

### Pitch

له قبر تقطیر خخه زبرندہ مادہ ، د قبرو له ڈوله ، د اهتزاز د غرب او فریکانس لور والی لکه (داواز جکوالی یا یتیت والی) ، ودردول (لکھ خیمه) ، غور خول ویشتل په یوه انداره ساتل لکه (آواز) ، کبول، غوره کول۔ سرینساناکه مادہ چه دتار کولو، پترولواونروونه پاتی کیبری، ژاوله، شیره، پورتہ غورخونه، درونه، خور.

### - Pitch Doctor

دمکری لویغارو مسافری اپوند طبی کارکونکی چی طبی زده کری نلری په امر بکا کی په (1800s) و روستپو کی تری کار اخیستل کبده.

### - Pitch Wart

پرپکانسری کراتوتیک اپیسرمال زخی ته ورتہ تومور چی د قبر او ڈبروسکارو فابریکو کارکونکو کی معمول دی.

### - Pitch Workers' Cancer

حرفوی طبات کی د (سر، غارپی، سفن) د سکوماوز سل کارسینوما منٹہ راتگ چی دا د پوستکی (Rich Pitch 3,4-Benzpyrene) سره د بیدر بعنه مخامنگ کبدنی سره تراو ورکول کیبری

### Pitcher

1. د مایعاتو لپاره یو ظرف یا جگ، صراحی، منگی، کوزه، غور خونکی، ویشنونکی 2. په بوتانی (Botany) کی د صراحی ته ورتہ نباتی جورپشت چی لکه پائیه اونور.

### Pithecid

د بیزو په خبر ورتہ، د بیزو په دول د (Pithecia) د جینس خخه.

### Pithiatism

د یو چا د نفوذ خخه لپری د هغه باوری کول چی هغه پرته د ڈاکٹر له درمنی خخه بنہ والی ترلاسہ کوی په مطلق بنہ د ہیستیریا د علامو خرگندوالی یا هغه ته اوپتنے یا پسایکو تراپی کول.

### Pithily

په مغلرونکی دول سره، جوهر لرونکی، په قوت سره، نیرو لرونکی.

### Pitta

یو دول د انڑی تولید وونکی (اویو او اون) اپوند عناصر چی د میتابولیزم په نتیجہ کی بدن ته انڑی وریخنسی

او د (هاضمی، ازایماتیک، اندوکرین سیستم) اپوند دی او د خولي په توګه له بدن خخه خارجېږي.

### - Pitta Diet

هغه غذائی رژیم چی د یولپ شیانو لکه (پنیر، ائینلی چای، غور خوراک، مبوی دانی، تربخ او تربی خوراک) خخه پر هېز منځ ته راخي.

### - Pitta Personality

د پیتا شخصیت چی (د برخه خود خواهی، خان خوبیو، مخرش، غضباناک، رقابتی، بنه لری دا یو دول روانی ستونزه خرگندوی).

### Pitted

نتوی برخه، د یوه کوچنی (سوری، تشی او انفاس) پذر بعه پونسل شوی، لکه د ځوانکی (Acne) پواسطه د پوستکی پونسلی بنه.

### - Pitted Keratolysis

دا د تودی سیمی اپوند د پوستکی کراتولایتیک ناروغی ده چی غبر اتنانی سرجینه لری چی د لاس ورغوی او پښی پوندي او تلی برخه اختنه کوی او ورتہ (Keratolysis Plantare) Sulcatum هم ویل شی.

### Pitting

د بدن د پوستکی لپاسه د فشار راپرلو وروسته نتوی یا تشه شوی نښی برخه

### - Pitting Edema

هغه دول اذیما چی د بدن د پوستکی لپاسه د فشار راپرلو وروسته پری نتوی یا تشه شوی نښی په خبر پاتی کېږي.

### - Pitting Sign

دا علامه (ښه) د اذیما په شته والی کی منځ ته راخي داسې چی د پرسپدلي برخی جلد کښې کاپل کېږي هلته یوه ژوره او د ګوتی خاپه پاتې کېږي.

### Pittsburgh Brainstem Score

د اسې یو دول لمبر لرونکی جدول چی د کلينیکی حالت خرگندونه د قحفی ترضیضاتو په شتون کی خرگندوی چی پکی د قحفی ازواجو ارزروونه تاکل کېږي لکه د (Doll's Eye)، سترغلی او بخ او بوا کالوری رفلکسونا خرگندوی.

### Pittsburgh Criteria

دا یو دول (Now-Dated Criteria-Based System) چی د ناروغانو د غرو ترانسپلاتنی لپاره د سیستم دی چی د ناروغانو د غرو ترانسپلاتنی لپاره د انتظار لپسته خرگندوی.

### Pittsburgh Pneumonia

Hegde چوں تنفسی پنومونیا ناروغی (Legionnaires' Disease) د چې د Legionella پذربعه منځ ته رائی او په Immunocompromise ناروغانو کې لیدل شی.

### Pituicyte

Hegde خرگندی دوکی اماکو (Fusiform Cell)، اړوله حجري د نیورهایپوفیز لوبه برخه جوړوی، ډبری کوچنی حجري چې د نخامي غدي د خلفی لوب اړوند دي.

### Pituicytoma

د نیوروهاپوفیز (Neurohypophysis) اړوند نیوپلازم (Gliogenous) لپاره غبر وصفی نوم دئ چې د (Pituicytes) (Neoplasm) خخه مشتق شوبدئ چې د پوری تړی د او د سایتوپلازمیک موادو شبکوی کمپلکس منځ ته راواستلو اړونددي.

### Pituit-

دا یو مختاری دئ او دا ("Phlegm") دا معنی بشپړوی.

### Pituita

د پوزی خخه د پېر (ضخیم) ډول افرازاتو رانګ ورته نومونه يې [L. Phlegm, Glairy Mucus] دی.

### Pituitarism

د هایپوفیزیس غدي خلفی لوب، نیوروهاپوفیز، د حیواناتو د هایپوفیز غدي خلفی لوب مواد چې هغه د هورمونونو واوکسی توسيں او واژپریسین، اغبزی لري بې خوندہ ډیابت کې د ادرار وازوکانستیریکتور په توګه کاربری.

### Pituitary

1. د هغه خه اړوند چې د Pituitary Gland (غدي پواسطه تولیدېږي) 2. د Pituitary Gland (غدي د اختلالونو او تشوشاتو پوری تړلې، نخامي، د (Pituitary Gland, Hypophysis, Pituitary Body، آندول.

### - Pituitary Body

د نخامي غدي جسم د اندوکرین سیسیتم ماستر غدي پنامه یادېږي او د دماغ په قاعده کې واقع ده، د (Gland په آندول.

### - Pituitary Bovine Growth Hormone

د نخامي اړوند حیوانی (غواکانو) دودي هورمون.

### - Pituitary Cachexia

د نخامي غدي پوري تړلې د اختلالو خخه منځ ته راغلي خواری (وزن بايلني) حالت چې د نخامي مزمنو ناروغويکي منځ ته رائی.

### - Pituitary Diabetes Insipidus

د نخامي غدي اړوند بي مزي شکري ناروغى چې د (Vasopressin) هورمون د فقدان پوري تړا لري.

### - Pituitary Diseases

د نخامي غدي اړوند ناروغى.

### - Pituitary Disorder

د نخامي غدي اړوند اختلالو ناروغى.

### - Pituitary Diverticulum

د نخامي غدي دايرتيکولوم ناروغى، ورته نومونه يې (Adenohypophysial Diverticulum، Craniopharyngeal Canal, Hypophysial Diverticulum، Hypophysial Pouch) دی.

### - Pituitary Dwarf

د نخامي غدي اړوند لنډوالی چې د وني لنډوالی دودي هورمون د فقدان له امله منځ ته رائی ورته نومونه يې (Hypophysial Dwarf, Levi-Lorrain Dwarf) دی.

### - Pituitary Dwarfism

هغه طبی ناروغه حالت د وني لنډوالی د نخامي غدي د عدم کفایي او دودي هورمون کمبنت له کبله منځ ته رائی ورته نوم يې (Nanism) دی.

### - Pituitary Dysfunction

د نخامي غدي بي وظيفي کېدنې حالت.

### - Pituitary Dystopia

د (Adenohypophysis) او (Neurohypophysis) ترمنځ د یوځای کېدنې عدم کفایي انومالوس ته ویل شی.

### - Pituitary Eunuchism

د نخامي غدي د وظيفي ناروغو ځالتو له املله جنسی غرو دندودي او عقامت شتون ته ویل شی.

### - Pituitary Extract

د نخامي غدي اړوند افرازاتو (عصاری) ته ویل شی چې د هورمونی درملنۍ کې يې مستحضرات پکار ورل شی.

### - Pituitary Failure

د نخامي غدي نه بریالیتوب یا عدم کفایه چې نخامي اړوند هورمونونو د نه افراز حالت ته ویل شی لکه (Panhypopituitarism) او (Hypopituitarism).

### - Pituitary Fossa

د (Sella Turcica) په آندول.

### - Pituitary Giantism

د نخامي غدي اړوند د وني او بدېدنې حالت چې پکي دودي هورمون د زیات افراز له امله ډېرې پیمانه وده پېښېږي

**- Pituitary Gigantism**

د نخامیه غدی اپوند د ونی او برد پدنی حالت چې پکی د ودی هورمون د زیات افزای له امله د پرمانه وده پینتھپری او پکی د هدوکود اپیفیزیس برخچو ترپی پاتی کېږي او د (Acromegaly) سره مل وي.

**- Pituitary Gland**

نخامیه غدی، دا یوه ګپلاس ډوله (Cherry-Shaped) دودلویه Double-Lobed لرونکی جوړښت لري او د دماغ قاعدي کې واقع ده چې اندوکرین غدہ بلل شی او چې هغه هورمونونه (TSH، ADH، ACTH) افزایزی چې نور غدوات تنبه کوي او د تولو هورمونونو دندی کنترولوی، د (Pituitary Body) او (Hypophysis Cerebri) په اندول.

**- Pituitary Gland Anterior**

د نخامیه غدی قدامی برخه.

**- Pituitary Gland Posterior**

د (Posterior Pituitary) (Pituitary) په اندول.

**- Pituitary Gonadotropic Hormone**

د هکیو (گونادونو) اغیز منځ ته اړو پونکی هورمون چې د نخامیه غدی خڅه قدام افزایزې دی اپوند وکیل شی، ورته نوم (Hypophysial Gonadotropic Hormone) دی.

**- Pituitary Gonadotropins**

د (Pituitary Gonadotropic Hormone) په اندول.

**- Pituitary Growth Hormone**

د نخامیه غدی د ودی هورمون.

**- Pituitary Hormones**

هر هغه دول هورمون چې د نخامیه غدی خڅه افزایزې.

**- Pituitary Hypoplasia**

د نخامیه غدی لپه اندازه وده، هغه نخامیه غدې چې نسه او بشپړه وده یې نه وی کړي.

**- Pituitary Hypothyroidism**

هغه هایپوتایرایدیزم چې د نخامیه سره تراو لري.

**- Pituitary Incidentaloma**

دا هغه اصطلاح ده چې پرته له اعراضو (Asymptomatic Prolactinoma) ته ویل شی.

**- Pituitary Infantilism**

د (Pituitary Dwarfism) په اندول. هغه حالت چې د ودی هورمون د ابتدائی دول فقدان له امله منځ ته راخي.

**- Pituitary Insufficiency**

د نخامیه غدی نه بریالیتوب، نخامی عدم کفايې چې په (Pituitary Apoplexy, Pituitary Infarction) کې لیدل شی.

**- Pituitary Lipotropic Hormone**

هغه هورمون چې د نخامیه غدی د قدامی لوب خڅه افزایزې (Endorphins) چې د غورو (شحمیاتو) مصرف تنبه کوي او د (Endorphins) په برخوکي څغلبدلي دی.

**- Leparie پریکارسور دی**

نخامی لایپوتربین، هغه هورمون چې د نخامیه غدی د قدامی لوب خڅه افزایزې چې د غورو (شحمیاتو) مصرف تنبه کوي او د (Endorphins) (Leparie پریکارسور دی).

**- Pituitary Membrane**

د پوزی اپوند مخاط چې د پوزی جوف یې پوشلې دی او د Nasopharynx، Paranasal Sinuses، And (Nasolacrimal Duct) په برخوکي څغلبدلي دی.

**- Pituitary Myxedema**

د نخامی اپوند میگزوډیما ناروځی چې د تایراید غدی د فعلیت کمنیت له کبله او وچ پوستکی، شوندو، زني او پوزی د چاپېر پوستکی پرسوب او تخریب او د (Basal Metabolic Rate) نورمال حالت او همدارنګه د پوستکی پېړوالي سره د حسیت کمنیت او ذکاوت لوبیدنه د هایپوتایرایدیزم سره مل نښی نښانی منځ ته راخي.

**- Pituitary Nanism**

هغه حالت او ناروځی چې پکی د (Dwarfism) او (Hypophyseal Infantilism) ګډول لیدل شی.

**- Pituitary Neoplasms**

نخامیه غدی نبوبلازمونه یا تومورونه.

**- Pituitary Tumor**

نخامیه غدی نبوبلازم یا تومور.

**Pituite**

د پوزی خڅه د پېړ (ضخیم) دول افزاتو راتک، ورته نومونه یې I، II، III دی. د (L. Phlegm, Glairy Mucus) (Mucus, Phlegm) په اندول.

**Pituitous**

د (Pituite) یا Mucus یا له مخاط خڅه دک، لپاره اپوند صفت، د پوزی خڅه د پېړ (ضخیم) دول افزاتو راتک اپوند صفت.

**- Pituitous Fever**

محرقه، دلویں تې، لویه تې، تریکه، وچکې . د (Typhoid Fever; Enteric Fever) په انډول.

**Pituitrin**

هغه هورمون چې د (Pituitary Gland) پذرپه عصاره افزایزې. د نخامیه غدی عصاره.

**Pituitarism**

داد نخامیه غدی غېروظیفوی حالت لپاره د ټړخوانی غېر وصفی نوم دی، د نخامیه غدی تشوش یا اختلالات بلل شی لکه (Hyperpituitarism) او (Hypopituitarism) حالتونه.

**Pityriasisic**

د (Pityriasis) اپوند حالت لرل.

**Pityriasis**

پتیریازیس، د پوستکی هغه ناروغی چې پکې پوستکی تفلسوونه منځ ته راوري.

**- Pityriasis Alba**

هغه ناروغی چې ماشومان اخته کوي چې د زني په برخه کي سپینې رتی (لکي) او صفحوي تفلسو هایپوگنتیشن منځ ته راخي چې معمولاً پېچله طبیعی بنه والي مومن دول وي.

**- Pityriasis Alba Atrophicans**

هغه ڈول پتیریازس البا چې ضموري بنه لري.

**- Pityriasis Capitis**

د سر پښه، د سر برخه پتري ڈول تفلسات منځ ته راتګ، د (Dandruff) په انډول.

**- Pityriasis Circinata**

د خاربنت لرونکو سري مخني (Itchy Rash) منځ ته راتګ چې د تني او نهايانو برخه کي ليدل شي. د (Pityriasis Rosea) په انډول.

**- Pityriasis Lichenoides**

لیکینوئید پتیریازیس.

**- Pityriasis Lichenoides Chronica**

مزمن ڈول لیکینوئید پتیریازیس.

**- Pityriasis Linguae**

د ژې (Idiopathic) غېر عرضی سوروالی چې د (Macules) په خبر ورته دې چې د (Filiform Papillae) ضموري سره مل دئ د وخت په تپریدو سره آفتوونه له منځه خي بې رنګه خایونه په خپره بنه د فيسوروونو سره ملتیا کوي لبل کېږي ورته نومونه يې (Benign Migratory Glossitis, Glossitis Areata Exfoliativa, Lingua Geographica, Geographic Tongue) په انډول.

**- Pityriasis Maculata**

د (Pityriasis Rosea) په انډول.

**- Pityriasis Nigra**

دا یو ڈول چنیاسی استانی ناروغی ده چې د (Exophiala Wenneckii) له امله پېښېږي پکې دلاں په ورغوی کې تیاره آفتوونه جلا ڈول منظره منځ ته راوري.

**- Pityriasis Rosea**

خیف ڈول تخريشی سره مخه چې ماشومان اخته کوي او کوم ڈول واخښي لامل نلري دا ناروغی د پستکي د جلدی کربنو په اوبدو کې ليدل کېږي.

**- Pityriasis Rubra Pillaris**

هغه جدي ڈول مزمن جلدی التهابي ناروغی ده چې خيني وختونه وژونکي جلدی ناروغی منځ ته راخي او د (Exfoliative Dermatitis).

(Exfoliative Dermatitis) يو ڈول دې چې پکې تفلسو ماکولونه، فوليکولار پاپولونه، تقرن او د مخ سببوريک درماتيت تياره سور رنگ لري، چې د تفلساتو پذريعه پونيلۍ دې پېژندل شي.

**- Pityriasis Versicolor**

هغه ڈول نصواري سبوس لرونکي آفتوونه د تني په پوستکي کي هاپر پکمنتيد برخې منځ ته راخي چې دوبې (اوږي) د لمر سره د مخامخ کېدنې له امله پېښېږي هلته د (Malassezia Furfur) چنیاسې وده کوي او اقل ڈول التهابي غبر ګون سره (Pityriasis Versicolor, Tinea Versicularis) مل وي، د (Pityriasis Versicolor, Tinea Versicularis) په انډول.

**Pityroid**

د پتیریازیس ناروغی ته ورته، د (Furfuraceous; Branny) په انډول.

**Pityrosporum**

د (Malassezia) په انډول او د هغه غبر رسمي نوم دي.

**- Pityrosporum Canis**

دا یو ڈول (Malassezia Pachydermatis) پوري اپوند دی او ورسه (Facultatively Lipophilic Yeast) په سپیانو کي هم ليدل شي دا ناروغی کولاهي شي چې په هغه ماشومانو کي نوي زېړدلي او لپ وزن (Low-Birth-Weight Infants) لري چې هفوی ته (Lipid Emulsions) ورکړل شي د سپیسیس لامل شي.

**- Pityrosporum Furfur**

دا یو ڈول چنیاسی دې چې د پوستکي نورمال فلاورا بلل شي خود (Tinea Versicolor, Folliculitis, Or Fungemia) ناروغی په هغه کسانو (Intravenous Lipids) ورته ورکول شي منځ ته Pityrosporum Orbiculare، ورته نومونه يې (Pityrosporum Orbiculare، ورته نومونه يې (Pityrosporum Ovalle دې.

**- Pityrosporum Orbiculare**

(Malassezia Furfur) په انډول.

**- Pityrosporum Ovalle**

(Malassezia Furfur) په انډول.

**- Pityrosporum Pachydermatis**

(Pityrosporum Canis) په انډول.

**- Pityrosporum Rhinoserosum**

(Malassezia Pachydermatis) په انډول.

**Pivate**

د (Trimethylacetate) درملو لپاره د (Usan) مخې لنډ نوم دي.

**Pivalic Acid**

د Trimethylacetate (Ustan)، درملو لپاره د (Loripal) متنل شوی لنډ نوم دئ چې فورمول یې (CH<sub>3</sub>)<sub>3</sub>-CO<sub>2</sub>H دئ د په اندول.

**Pivamdinocillin**

داد پینسیلین کورنی خخه نیمه ترکیبی اتی بیوتیک د درمل دئ چې د Amdinocillin (Lپاره ایستری بنه، د Pivmecillinam) په اندول.

**Pivmecillinam**

داد پینسیلین کورنی خخه نیمه ترکیبی درمل دئ چې د Ampicillin (Lپاره ایستری بنه او د ایستر چې وسیع الساحه اتی بیوتیک اغبزی لری.

**PIVKA**

Proteins Induced By Vitamin K Deficiency Or Antagonists (Lپاره لنډه بنه ده. دا یوه غبر وظیفوی پریکارسور ماده چې د ویتامین K (Vitamin K) چې د Coagulation Factors (Lپاره ارین دئ او د Carboxylation Of Glutamic Acid Residues) کې فقدان منع ته راخی په هغه حیواناتو کې چې انتی کواکولات درملنې مسمومیت لری موندل کېږي.

**Pivot**

چور لیدل، تاویدل. چورلیخ، محور. مصنوعی تاج د غابنو جذر برخه کې، په یوروولوژی کې د پروسیات د کانسرنو (خپنۍ، مداخله، کتنې) برخې ته ویل شی.

**- Pivot Joint**

چورلیدونکې بند، هغه بند چې د هغه لپاسه یو هلوکې (Radius And Ulna) چورلېږي یا تاوراتاویدله شی لکه د Articulatio Trochoidea، Rotary هلوکو بند. ورنه نومونه یې (Trochoid Joint او Joint, Rotatory Joint) دی.

**- Pivot, Occlusal**

په مصنوعی دول سره د بند شوی سطحی پورته کول معمولًا دغابنو مولار برخې چې د مندیبولا رسمی برخې تاویدنه (خرخبدنه) طرحه کېږي.

**pKa**

د پوتاسیوم (K) یو اسید د پرلپسی آیونایزیشن منفی لوگاریتم؛ د هغه محلول (Ph) چې د اسید نیمائی مالیکولونه پکې آیونایز شوېوی.

**PKD**

د Polycystic Kidney Disease (Lپاره لنډه بنه ده).

**PKU**

د Phenylketonuria (Lپاره لنډه بنه ده).

**Placebo**

هغه غبر فعاله ماده چې درملو ته د ناروغ سیمبولیکی اړتیا د پوره کولو لپاره د هغه ته ورکول کېږي او اغبزی یې د رینتینو درملو د اغبزرو سره پرتلہ کېږي. اکثر دول دا درمل د رواني ستونزو ناروغانو (هیستیریا) کې پکار وړل شې.

**- Placebo Effect**

د پلاسیبو اغبزی.

**Placenta**

پلاستنا، پریوان، جوره، جفت، هغه غبر یا نسجی کتله چې د بلاربینت په بهیر کې د جنین او مور ترمنځ اړیکه تینګوکو او پکې جنین وده مومنی یولو هورمونی افزازات لری او د تروفوبلاستیک واسکولاریزی برخو له لاری د موجود موادو بدلون وړتیا هم لری. په بوتانی کې د نبات هغه برخه چې پکې ګلان او زړی منع ته راخی

**- Placenta Ablatio**

دا حالت هغه وخت منع ته راخی چې د ماشون زېړون خخه د مخه پلاستنا (پریوان) له رحم جدار خخه را بېلېږي دا پښته د جنین په 20th Week اوئي، کې پینټېږي چې د بهر شدیده بنه وینه بهېډنه پښنو.

**- Placenta Abruptia**

د Placenta Ablatio، په اندول.

**- Placenta Abruptio = Placental Abruptio**

د Placenta Ablatio، په اندول.

**- Placenta Accreta**

هغه دول پلاستنا چې پکې پلاستنا قسمی دول د رحم د مایومتریوم دننه وده مومنی غېږنورمال حالت دئ او پلاستنا جدار سره نښتی بنه لری او په قسمما یا بشپړ دول پکې (Decidua Basalis) نشتوالي لری.

**- Placenta Accreta Vereae**

هغه مهال پکار وړله شې چې ذځای (Villi) د رحم به مایومتریوم کې (Juxtaposed) بنه ولري.

**- Placenta Adherence**

ښتی پلاستنا، د Placenta Accreta، په اندول.

**- Placenta Artificial**

مصنوعی پلاستنا.

**- Placenta Battledore**

کناري پلاستنا، مورکېزه پلاستنا، هغه دول پلاستنا چې پکې د سرحد برخه کې تماس ولري (Umbilical Cord) د نامه رسی.

**- Placenta Biloba**

مضاعف پلاستنا ، هفسی پلاستنا چی د بوی متضیقی سیمی پذرعه په دوه برخو ویشل شوبوی د **Placenta Bipartita** او **Placenta Duplex** په اندول.

**- Placenta Bipartita**

د **Placenta Biloba** په اندول.

**- Placenta Circumvallata**

هغه دول پلاستنا چی د یوه (متکائف ، لور ، جگ نودولار حلقوی بواسطه چی د بوی غشاً سره په تماس ده چی په خنپه برخو کی مضاعف کېږي .

**- Placenta Creta**

د **Placenta Accreta** په اندول.

**- Placenta Deciduate**

دیسیدوائی پلاستنا ، چی پکی دیسیدوائی یا مورنی برخه د پلاستنا له رحم خخه جلاوی او د تروفوپلاستیک برخی یو له بل سره اچولی بنه لری د **Deciduous Placenta** (په اندول).

**- Placenta Diffusa**

خپره او منتشره پلاستنا ، د غشاً په ورته پلاستنا چی په غبر نورماله نری بنه منځ ته راخی چی د رحم جدار په تولو برخو کی خپره پرته ده ، د **Placenta Membranacea** (په اندول).

**- Placenta Dimidiata**

دا سې یوه غبر نورماله پلاستنا چی د هغه تولی برخی جلاشیوی او یوازی د کورډ برخه کی بنتنه لری ورته نوم بې **Placenta Biloba** دی.

**- Placenta Diseases**

د پلاستنا ناروغی ، ناروغه پلاستنا.

**- Placenta Dropsy**

د پتالوژی له مخی هغه دول پلاستنا چی پکی په وصفه توګه د انساجو منځ کی او به یا مایع راتولی شوبوی اذیمائی پلاستنا ، د **Placenta Hidropesia** (په اندول).

**- Placenta Duplex**

د **Placenta Biloba** (په اندول).

**- Placenta Eating**

د پلاستنا خوارک ، د احالت په یول پرنی لرونکو حیواناتولکه **Insectivora** ، **Rodentia** ، **Chiroptera** ، **Herbivores** ) کی شتون لری چی حیوان کله چی زوکړه وکړی نو خپله پلاستنا پخپله خوری.

**- Placenta Encapsulation**

هغه کپسول چی پکی یول پ مواد خای پرخای کېږي او د درملنۍ په موخه کارول شی.

**- Placenta Extrachorales**

هغه دول پلاستنا چی پکی **Chorionic Plate** ( یوی نری غشاًی فولد بواسطه د خنپه برخه کې محدود ہېږي .

**- Placenta Fenestrata**

هغه دول پلاستنا چی پکی په هغه برخو کی پلاستنائی نسج شتون نلری یو دول لکی / خاپی (Spots) منځ ته راخی .

**- Placenta Fetal**

د **Placenta Fetalis** (په اندول).

**- Placenta Fetalis**

هغه برخه د پلاستنا چی د **Chorionic Sac** ( خنپه حنین راټولوی **Chorionic Plate** منځ ته راغلی وی او د کوریوپابو او ذغابو (And Villi) درلودونکی دی .

**- Placenta Gonadotropin**

هغه پلاستنائی گونادوتروپین هورمون چی د کوریوں پواسطه ترشح مومی .

**- Placenta Hemochorial**

هغه چی د مورنی وینی خنپه راخی او مستقیم دول د کوریوں سره تماس او تپاول ری .

**- Placenta Increta**

هغه پلاستنا میومتریوم ته یې نفوذ موندلې وی ، د **Placenta Accreta** (په اندول).

**- Placenta Marginata**

کناری (مورگی ، خنپی) برخی پلاستنا چی د **Placenta Circumvallata** (په پرتله لپه اندازه پورته والی ولري .

**- Placenta Maternal**

مورنی پلاستنا ، چی د **Decidua Basalis** ( خنپه منشه او سرجینه اخلى .

**- Placenta Membranacea**

غشاًی پلاستنا ، په نری او خپره په غیره د رحم جدار مايومندیوم په پراخه پیمانه پوښوی .

**- Placenta Multiloba**

د خولویونو درلودونکی پلاستنا چی د ساده تضیقاتو پذریعه لویونه یو له بیل شویدی ، د **Placenta Multiparita** (په اندول).

**- Placenta Multipartita**

هغه دول پلاستنا چی معمولأ له دریو لویونو خنپه په او د خولویونو درلودونکی وی چی د ساده تضیقاتو پذریعه یو له بیل شویدی ، د **Placenta Multipartita** (په اندول).

**- Placenta Panduraformis**

د یو دول د **Placenta Dimidiata** (پلاستنا چی د دوه نیمائی برخی د یوبل سره کېښو دل شی داسې منظر جو پوړی چی د موسیقی آلی ورته (Lutelik) چی ورته **Pandura** (Wiel شی بنه غوره کوي .

**- Placenta Percreta**

هغه دول **Placenta Accreta** ( چی مايومندیوم تر تهاجم لاندی راولی او خینې وختونه د رحم د خیربدنی لامل گرخی .

**- Placenta Pill**

هغه کپسول یا پوبن چې د درملو راز راز مواد خای پرخای کېږي او د درملنۍ په موخه ورکول شی.

**- Placenta Praevia**

د ډول د **Placenta Dimidiata**، پلاستیا چې د کله خخه چې د هګی (تخمه) القاح شی د رحم د بښتنې برخې کې کامل یا قسمی ډول غرس کېږي د اسې معنی لري چې پلاستیا د سرویکس برخه پونېوی او د زبرون پرمہال د ماشون د دماغی تغريب لکل گرخې دا په هغه بنځو کې (**Multiple Pregnancies**) ولري او د (**Over 35**) کالو خڅه یې عمر ډېروی منځ ته راخی.

**- Placenta Reflexa**

منعکسه پلاستیا. دا یو غبر نوماله بنه ده چې د پلاستیا خنډي پېړې (ضخیم) دی او پېړته شاته په خان راتاوه بنه لري.

**- Reniform Placenta**

پښتوري ټه ورته بنه لرونکي (**Kidney-Shaped Placenta**) په انډول پلاستیا.

**- Placenta Reniformis**

د **Kidney-Shaped Placenta** په انډول.

**- Placenta Spuria**

د پلاستیا اضافې برخه لرونکي بنه ده چې پرته له ويني رګونو خخه ده او د اساسی او اصلی پلاستیا سره نښتې اړیکه جوړوي

**- Placenta Succenturiata**

د پلاستیا اضافې برخه لرونکي بنه ده چې د ويني رګونو لدلاړي د اساسی پلاستیا سره نښتې اړیکه جوړوي.

**- Placenta Triloba**

د دری لویونو لرونکي پلاستیا.

**- Placenta Tripartita**

د دری برخو لرونکي پلاستیا چې دننه یې توله جدا شوي، سره جلاشوي برخې چې د صروی جبل پواسطه سره نښتې دی او جنینې. د **Placenta Triloba** او **Placenta Triples**، په انډول.

**- Placenta Tripex**

د دری ګونې په دری برخو ویشل شوي پلاستیا.

**- Placenta Uterina**

د رحم اووند پلاستیا چې د **Decidua Basalis** (خخه سې سرجینه اخلى ورته نوم یې) **Maternal Placenta** دی.

**- Placenta Velamentosa**

پلاستیا ویلامنتوزا چې صروی جبل یې د نېړدې نښتې غشا او جبلی رګونو چې خپره او مستقله بنه لري سره تماس لري.

**- Placenta Villous**

ذغاښي لرونکي پلاستیا چې د کوریون بهره وده بلل شی.

**Placental**

د **Placenta** اړوند صفت.

**- Placental Barrier**

پلاستیا سرحد (پوله)، د پلاستیا هغه سرحد چې د جنین او مور د ويني دېږير ګل پدلو خڅه مخنيوی کوي خو (اوکسیجن، اوپواو هورموننو) تېږیدنې ته له مور خڅه جنین ته اجازه ورکوي.

**- Placental Bleeding**

د پلاستیا اړوند وینه بهېډنه.

**- Placental Bruit**

د پلاستیا غړ او شور ماشور چې د ماشون ویني بهېر له کبله دی په بلاړيو بنځو کې د مور د نېض سره همګامه وي.

**- Placental Cadherin**

د **CDH3** (Chromosome 16q22.1) کروموزوم لپاسه پروت دی او د

**Dependent Cell-Cell Adhesion Glycoprotein Regulating Cell-Cell (Cadherin)** او اپستیال حجره ارتشاح مسؤول دي هغوي ته کوډینګ ورکوي.

**- Placental Circulation**

د پلاستیا د ویني بهېر (دوران).

**- Placental Clock**

د پلاستیا د سنجش وسیله.

**- Placental Calcification**

د پلاستیا تکلس، چې په پلاستیا کې د مینزالونو ذخیره کېډنې له امله د رګونو او الانتویس، شاوخوا منځ ته راخی.

**- Placental Cavities**

پلاستیائی جوف چې ورته (**Allantoic Sac** او **Amniotic Sac**) هم ویل کېږي.

**- Placental Dysfunction**

د پلاستیا غبر وظیفوی حالت ناروغری.

**- Placental Dysfunction Syndrome**

د پلاستیا غبر وظیفوی حالت سندروم.

**- Placental Dysmature**

د پلاستیا غبر پوځوالې (اوُم-خام) حالت.

**- Placental Dystocia**

دنسانۍ - ولادي مسلک له مخې د پلاستیا (**Dystocia**) بنه چې (غبر نورمال، کراره، ستوزمن، ماشون زبرونه ده چې پکي اختلالات او غبر اغېزمن ولادي رحمي تقلصونه منځ ته راخی).

**- Placental Edema**

د پلاستیا اذیمانی حالت چې د ماشون / جنین لپاره ضروری نه بلل کېږي.

<b>- Placental Estrogen</b>	د پلاستیا خخه افراز بدونکی ایستروجن هورمونی مادہ .	د پلاستیا پرده .
<b>- Placental Failure</b>	د پلاستیا عدم کفايه ، چي پکی پلاستیا ددي و پتیا ندری چي اوکسیجن او غذائی مواد جنین ته ولبردوی .	د پلاستیا اپوند شبه /علامه .
<b>- Placental Growth Hormone</b>	د پلاستیا دودی هورمون .	د پلاستیا اپوند سینوس /جوف .
<b>- Placental Hormone</b>	د پلاستیا اپوند هورمون .	د پلاستیا اپوند تروفوبلاستیک تومور .
<b>- Placental Implantation</b>	Heghe پلاستیا چي فیتوس لری او تکشی - تناسلی غرو خخه تبستی او په بریالی توګه به پریتوان کې غرس او کرلی کېږي او هلتنه وده مومی	د پلاستیا اپوند سوول (مرمن) یا ملام غ .
<b>- Placental Inflammation</b>	د پلاستیا التهاب ، د (Placentitis) په اندول .	د پلاستیا زړون مرحله / یاد زړون دریم پړاو .
<b>- Placental Infarct</b>	د پلاستیا احتشا .	د پلاستیا د سلیفیک اترایم کښت /نشتولی .
<b>- Placental Insufficiency</b>	د پلاستیا نه بریالیتوب (عدم کفايه) چي پکی پلاستیا ددي و پتیا ندری چي اوکسیجن او غذائی مواد جنین ته ولبردوی .	د پلاستیا احتضا .
<b>- Placental Lactogen</b>	دا یو پلاستیائی هورمون دئ چې د غواړکنو په محیطی دوران کې شتون لری او د بلارښت په تقریباً (160 Days) ورخو کې لیدل شی او د (Growth-Hormone) ، (Prolactin) او په خبر ورتباوی لری .	پلاستیائی نقل الدم ، د پلاستیا اپوند ترانسپورٹ .
<b>- Placental Lobe</b>	د پلاستیا لوب (فص) .	د پلاستیا د ترانسپورٹ اپوند سندرروم .
<b>- Placental Lobes</b>	د پلاستیا لوبونه .	<b>- Placental Transmission</b> د پلاستیا له لاری د درملو یا نورو موادو لېرد یا تبرولو کړنه .
<b>- Placental Membrane</b>	د پلاستیا غشا .	<b>- Placental Transfusion</b> په تی لرونکو حیواناتو کې چې پلاستیا ولری اپوند بلل شی .
<b>- Placental Mole</b>	د پلاستیا اپوند مول .	<b>Placentascan</b> د پلاستیا کښه /معاینه .
<b>- Placental Plaques</b>	Heghe نورمال بنه جورښت چې په اکثر امیون کې لیدل شی او د سکواموس اپیتلیوم محاقونه بلل شی	<b>Placentation</b> د پیپنبو یوه لری چې پکی د جنین خای نیونې خخه وروسته پیل مومی او پلاستیا منځ ته راوري .
<b>- Placental Polyp</b>	د پلاستیا اپوند پولیپ .	<b>Placentitis</b> د پلاستیا التهاب .
<b>- Placental Removal</b>	د لسون پذرېعه د پلاستیا د پاتی شونو برخوراویستلو جراحی کړنلاره ده .	<b>Placentography</b> پلاستیوگرافی ، د راډیولوژیکی کتنې ترسره کول وروسته د کشیفه مادی (Radiopaque Dye) له تزریق خخه انځور اخیستنه .
<b>- Placental Scan</b>	د پلاستیا کښه /معاینه کولو کړنه .	<b>Placentoid</b> د پلاستیا ورته جورښت ، د پلاستیا په شان

**Placido's Disc**

پلاسیدو ڈیسک، د (Keratoscope) په اندول چي د سترگو عالم (Placido, Portuguese Oculist) پذریعه منځ ته راغلی دئ.

**Placod**

بو پانیز جوړښت چي په خانګړي دول د اوم (خام) جنین د اکتیوردرمی پنډه شوې پانه چي حسی غږي لکه اغږد (Olfactory Part، سترگه Auditory Part، Lens Part او پوزه (Placod)، اور خخه منځ ته راخئ.

**Plagiocephalic**

د (Plagiocephaly)، اروند صفت.

**Plagiocephaly**

کور سری، د سرد شکل (بنې) غېر متناظر وده او تاو خورلې شکل او حالت د سر د کوپري د وزرونونو د نامنظمي تړل کبدنې خخه منځ ته رائئي.

**Plague**

د اطاعون اخته کيدل، په بلا اوښتل خورول. طاعون، وبا، بلا، اپت، تبه لرونکي ا حالت، دا هغه اساتاني وزونکي اپیدیمیک تبه لرونکي ناروغۍ چي عامل یې (Yersinia Pestis)، دئ چي په تبه او لپڑه پیل کوي او سمدمستني په پرمخ پربوته (Prostration)، اوپري همدا رنګه (دبلریوم، سرخودی، کانګي، اونس ناستي، لمفاوي غوټو ضخامه، لیدل کېږي.

**- Bubonic Plague**

د وبا پلاګ) هغه ناروغۍ چي د لمفاوي غدواتو ضخامه له امله د (فخذی، مغبني، ابطی اور قبی)، عقداتو برخې یکي راوتلي پنه مومنی شدیده بهنه یې د تور مرګ په نوم یادېږي سیپتی سیمیا رامنځ ته کوي او د پوستکي په مخ پتیشیا ته ورته وينه بهډنه لیدل شی.

**- Cattle Plague**

د اهلی خارویو اروند وبا ناروغۍ. د (Rinderpest) په اندول،

**- Duck Plague**

د مرغاویو (بتکو)، په منځ کي رواجه اساتاني حاده ناروغۍ چې د (نسجوي وینه بهډدنی، د جوفونو وینه بهډدنی، مخاطي تپاکي، پارشیسمائی تخریبات او لمفاوي غوټو پېسوب، په خبر نښې نښاني منځ ته راپوري ورته (Duck Virus Enteritis) هم وائي.

**- Equine Plague**

دا په آسونو کي رواجه ناروغۍ ده چې ورته (Sickness) هم وائي چې د کتلوی مرګونو وبا لامل گرځي ..

**- Fowl Plague**

د چرگانو او الوتونکو (Avian Influenza) پوري ترلي والګي ناروغۍ چې د کتلوی مرګونو وبا لامل گرځي.

**- Pulmonic Plague**

ریوی وبا، د سرو پراخه بنه اخته کپدنه او بلغم (خاشک) لرونکي توخلې سره مل وي چې خراشکي په کي (موکوئید، وينه لرونکي، خک لرونکي او د پلاګي باسیلونو خخه ډک وي).

**- Septicemic Plague**

د ویني له لاري خپرېدونکي اساتاني سیپتی سیمیا منځ ته راپونکي د وبا ناروغۍ ده چې د (Disseminated Intravascular Coagulopathy) او ریوی او نورو غرو تخربی کونکي ده او د مرګ لامل گرځي.

**- Swine Plague**

د خوب (سرکري، خنځير، اپوند د وبا ناروغۍ).

**- Sylvatic Plague**

په وحشی ژوونکو کې وبا (طاعون) چې د انسانانو کړولو لپاره د زېړمتوں په توګه کار ګوي.

**Plan**

پلان، تد بیر نیول، د کارونو ترسره کولو نخشہ اکنلاړه، طرحه، دکار د کولو تدبیر. نخشہ کول، تد بیر کول، اراده کول.

**- Action Plan**

عملی پلان، د عمل ترسره کولو پلان.

**- Assesment Plan**

د ارزوونې ترسره کولو پلان.

**- Capacity Building Plan**

د ظرفیتوںو لوړولو پلان.

**- Plan -do-study-act cycle**

د کېفيت د اصلاح لپاره یو مېتود دئ چې په طبی پرکتیس تطبیق کي بدلونون منځ ته راپوري او پکې د (ISO 9000 Standard) سینیلردونو خخه کار اخیستل کېږي او همدارنګه د لاندې لغتنو خخه بحث کوي: پلان (Plan) چې د شته معلوماتو د عمل او طبی لکچرونو فورمولېندی او پلانولو لپاره کار اخیستل شي، ترسره کول (Do) د پلان تطبیق دئ، خېرنه- ارزوونه (Study) هغه چې یکې تطبیق شوی پلان منځ ته راګلې بدلون ارزول کېږي، عمل (Act) د بدلونونو او بدلونونو تعدیلول د اتلونکي سیکل لپاره ده.

**- Operational Plan**

عملیاتي پلان.

**- Reasearch Plan**

د خېړنې ترسره کولو پلان.

**- Teaching Plan**

د بنوونې پلان، د تدریس او تعلیم پلان.

**- Training Plan**

د روزنې اپوند پلان.

**- Treatment Plan**

د ناروغیو درملنې پلان.

**- Working Plan**

د کارونو ترسه کولو پلان.

**Plane**

① د اناتومی له مخی هغه پانه چې په فضا کې د دربو تکو خای نیونې له امله منځ ته رائی، د یوه جوف په دبوال/جادار یا دنسجی طبقو طبقو ترمنځ سطحی شق انسیزیون په خانګرکې دول په پلاستیک جراحی کې دغه کار جوف یا طبقو ترمنځ ته د نتونلود خای یاکنې لپاره تر سره کېږي، ② یوه خانګرکې سطحه چې پکې بدنه یوی خانګرکې زاویې ولیدل شی لکه د بهوښی سطحه، ③، تراشل ۔پاکول او له منځه ورل، اوار، صاف، مسطح، اواره سطح، د ودی اوپر مختیا سطح، الوتکه

**- Axial Plane**

محوری پلان، هغه فرضی پانه چې د یوه جورښت له طولانی محور سره موازی وی.

**- Base Plane**

قاعدوی پلان، هغه فرضی پانه چې له مخی یې د مصنوعی غابن اینښودلو دول ارزونه کېږي.

**- Coronal Plane**

تاجی پلان، هغه فرضی پانه چې د فراتیال (کېږي جمهی برخی) خڅه تبرېږي.

**- Frankfort Horizontal Plane**

هغه فرضی پانه چې د اوریست له خندې د بنکتنې تکی او د بهرنې غور د سوری د حاشیې د پورتنې تکی تر منځ افقی دول منځ ته رائی.

**- Frontal Plane**

جهې پلان، هغه فرضی پانه چې په طولانی دول تبرېږي او بدنه په دوه قدامی او خلفی برخو باندې سره ویشی.

**- Horizontal Plane**

افقی پلان، هغه فرضی پانه چې له بدنه خڅه تبرېږي او له فروتیال او میدیان (منځنې)، پانو سره زاویه جوړوی او بدنه په دوه پورتنيو او لاندینیو برخو باندې سره ویشی. هغه فرضی پانه چې د غابن له طولانی محور سره په قائمه زاویه له هغه خڅه تبرېږي.

**- Median Plane**

منځنې (متوسط) پلان، هغه فرضی پانه چې په طولانی دول د مخڅه د خټ لوري ته له بدنه خڅه تبرېږي او هغه په دوه برخو

کین او بنی برخو باندې ویشی.

**- Nuchal Plane**

هغه فرضی پانه چې دلوی سوری (فoramین مګنوم) او پورتنې نوکال خط پر سرد اوکسی پیتیال هایوکو بهرنې سطحه کې واقع وی.

**- Occipital Plane**

اوکسیپیتیال پلان، هغه فرضی پانه چې د پورتنې نوکال خط پر سرد اوکسی پیتیال هایوکو بهرنې سطحه کې واقع وی.

**- Orbital Plane**

اوریتیال پلان، هغه فرضی پانه چې د مګزیلا اوریتیال سطحه کې واقع وی. د لید پانه.

**- Sagittal Plane**

سهمی پلان، هغه فرضی عمودی پانه چې د میدیان پانه سره په موازی دول له بدنه خڅه تبرېږي او بدنه په دوه نیمائی پښی او کین برخو باندې ویشی.

**- Temporal Plane**

صدغی پلان، هغه فرضی پانه چې د صدغی کړښې لاندې د سر کوبېږي خنګزنه نتوتلې برخه.

**- Transverse Plane**

مستعرض پلان، هغه فرضی پانه چې د فروتیال او سجیتیال پانو سره په قائمه زاویه کې په عرضانې دول له بدنه خڅه تبرېږي او بدنه په دوه پورتنې اوښکنې برخو باندې ویشی.

**- Vertical Plane**

عمودی پلان، هغه فرضی پانه چې د عرضانې پانه په پرتهله له بدنه خڅه په عمودی دول تبرېږي او بدنه په دوه کین او بنی (قدامی او خلفی) باندې ویشی.

**- Visual Plane**

باسري پلان، هغه فرضی پانه چې د دواړو سترګو له باصری محدودونو خڅه تبرېږي.

**Planigraphic**

د (Planigraphy) ارونډ صفت.

**Planigraphy**

توموګرافی، د (Tomo Graphy) په انډول.

**Planing**

د اصغری دول ندبې (Scar) سره بیا اپیتلایزشن د پاروونې لپاره د بنه اوونښتی پوستکې ګرول چې د مېخانیکی وسایل (Dermabration) یا سوڅونکو هغه (Chemabration) پواسطه تر سره کېږي.

**Planned Parenthood**

هغه حالت چې پکې دوه کسان پلان لری چې یوه اندازه ماشومان ولری او کاتراسپیتيف د کورنې د ماشومانو کنټرول په موڅه مصرف کوي.

**Planning**

هغه کاری تصمیم نیولو خرنگوالی تر خود یوه خه تر سره کولواو تنظیم اوسمنون پری وشی د پلان کولو پروسه.

**Planocellular**

د صافو حجر و خخه جور ، د صافو حجر و اپوند.

**Planocancale**

د یوی همواری (اواري) او یوی مقعری سطحی لرل.

**Planocanvex**

د یوی همواری (اواري) او یوی محدبی سطحی لرل.

**Plant**

نبات ، بوتی.

**- Plant Alkaloids**

نباتی الکلائید.

**- Plant Anatomy**

د نبات اپوند اناتومی.

**Planta**

تلې لکه د بنسی تله.

**- Planta Pedis**

د بنسود لاندیني برخی اوارة سطحه یا تله ، د بنسی تله.

**Plantago**

د *Plantago.Psyllium* ، *Plantago.Indica* اسپانیائی پیسیلیوم او *Plantago.Ovata* پیسیلیوم بلوندا په گلدون د ونسو یو دول.

**- Plantago Indica**

د پلاتاگو ونسو یو ډول

**- Plantago Ovata**

د پلاتاگو ونسو یو ډول

**- Plantago Psyllium**

د پلاتاگو ونسو یو ډول

**- Plantago Seed**

د *Plantago* زرپی یا تخم (دانه).

**Plantar**

د بنسو تلي اپوند صفت.

**- Plantar Arch**

د بنسو تلي اپوندليندی (قوس برخه چي د تلي برخه کي خغلبدلي دي د *Longitudinal Arch*) په اندول.

**- Plantar Flexion**

د بنسو تلي قبض برخه چي بستکته لوري ته واقع دي.

**- Plantar Reflex**

د بنسو تلي منعکسه برخه چي معمولاً بستکته لوري ته د تلي

برخه د تنبه له امله تاوبری یا قبض مومند د **Plantar Babinski Test** او **Response** په اندول.

**- Plantar Response**

د **Babinski Test** او **Plantar Reflex** په اندول.

**- Plantar Region**

د پینتو تلي برخه.

**- Plantar Surface**

د پینسو د تلي جلدی سطحه.

**- Plantar Wart**

د بنسو د تلي برخی زخه /جلدی ماکولو-نودولا انفاس.

**Plantaris**

د پینتو تلي اپوند صفت

**Plantigrade**

د پینسو په توله تلي تگ کول.

**Planula**

هغه جنین چې له دوه طبقو خخه جور شوبوی.

**Planum**

پانه ، صفحه ، مخ .

**Planus**

د **Lichen Planus** (په اندول.

**Plaque**

1. اوارة یا صافه سطحه سیمه ، 2. د (لزو، مخاط، باکتری، غذائی بقاوارو) خخه جوره سطحه یا فلم چې د غابنونو پرمخ منځ ته راغلی وي او غابنې د تخرب لاهل ګرخی. سطحی ، کتلوي او راوتلي جلدی ضایعه ، لوحه شیندونی، او به پاشرل ، او به شیندل.

**- Attachment Plaque**

تماسی سطحه ، د اسکلپتی عضلاتو د ساکلوم به او پدرو کي کوچنی سیمه چې کشافت زیات شوبوی او مایوفیلام متنقونه او ورسره شنتی وي.

**- Bacterial Plaque**

باکتریائی کتله ، د غابنونو د سر (مرد اپستیلائی حجر، میوسین او د خورد کوچبیو ټیو) نری طبقة چې د باکتریا ګانو ، د دید لپاره بنه محیط چمتوکوی ، دغه محیط د (کلسیوم، فاسفورس، مالگی، پولیسکراپیون، پرتیجنون او لیپیدونه لری او د اوریو او پریو ډنتال، ناروغیو په وده کي ونده لری. د **Dental Plaque** ) په اندول.

**- Dental Plaque**

د غابنونو پلاک ، د **Bacterial Plaque** په اندول.

**- Fibrous Plaque**

فیبروتیک (لیفی) پلاک.

**- Hollenhorst Plaque**

دا یو ڈول د کولیستمیول خخه د جوری شوی کتلي آموبولي چي د سترگو د شبکيبي (Retina) په ويني رگونو کي ليدل شئ د [ "Eickenhorst Plaque" ] په انديول .	پلازما سل حجره .
- <b>Senile Plaque</b> د زربت دوری اپوند پلاگ .	
- <b>plasia</b> دا یوروستاري چي د یوه شئ (ودي، نمو، انکشاف) معنی بشپړوي .	
<b>Plasm -</b> دا یو مختارې دئ او د پلازما معنی لري . د <b>(Plasco-</b> په انډول .	
<b>Plasma</b> 1. پلازما (پلاسم)، 2. د ويني مایع برخه چي اساسی برخه جوروی، 3. د لمف مایع برخه چي حجري ونلى، د سایتوپلازم (Cytoplasm) په انديول .	
- <b>Antihemophilic Human Plasma</b> دانسانی د هيموفيليا ضد پلازما جو پښت هغه فكتورونه لري چي په هيموفيلی اخته ناروغانو کي د لنډ مهالي ويني ودرپدنې لپاره پکار پړي .	
- <b>Blood Plasma</b> د ويني پلازما . د ويني مایع برخه چي د ويني عناصر (اجزاوی) پکي معلق پاتي کېږي .	
- <b>Dried Plasma</b> وجه پلازما چي او بدي مودي لپاره ساتل کبدائي شئ .	
- <b>Fresh Frozen Plasma (FFP)</b> د پلازما کنګل تازه بنه .	
- <b>Human Plasma</b> دانسان ويني پلازما .	
- <b>Plasma Cell</b> هغه لمفوسایت حجري چي قسمی دول انتی بادي گانی تولیدوي .	
- <b>Plasma Protein</b> د پلازما پروتئيني برخه لکه <b>Albumin</b> , <b>Gamma Globulin</b> او <b>Fibrinogen</b> .	
- <b>Seminal Plasma</b> د منوي مایع او بلنه برخه چي سپرم پکي لامبو وهی .	
<b>Plasmatic</b> د پلازما اپوند صفت .	
<b>Plasmablast</b> پلازموبلاست، د پلازما سلونو نابالغه پرکارسر بنه .	
<b>Plasmacytic</b>	
	د پلازماسلونو ډيسکاريزيا ناروغى، منفرده میالوما، هغه خبیث دول تومور چي له <b>Plasma Cell</b> خخه یې سرچینه اخیستې وي معمولاً په لمفافي غدواتو یا هډوکو ماغزو کي موئدل شئ .
	د ويني د پلازماسلونو د شمېر زیادېښت .
	<b>Plasmacytoma</b> پلازماسلونو ډيسکاريزيا ناروغى، منفرده میالوما، هغه خبیث دول تومور چي له <b>Plasma Cell</b> خخه یې سرچینه اخیستې وي معمولاً په لمفافي غدواتو یا هډوکو ماغزو کي موئدل شئ .
	<b>Plasmacytosis</b> پلازماسلونو د شمېر زیادېښت .
	<b>Plasmalemma</b> پلازماي غسا، د یوې القاح شوی هګي په شاوخوا کي د اکتوبلازم نرۍ (نارکه) محیطی طبقه .
	<b>Plasmalogen</b> د فاسفو لیپیدونو د یوې دلې د نومونې لپاره اصطلاح چي د ایستری الکھولو څای یې له ایتر سره نښتی شحمی اسیدونو نیولې وي .
	<b>Plasmapheresis</b> له ويني خخه د پلازما ببلولو کونه او بل چا ته د ببلوشو عناصرو تپرول یا تزریق کونه .
	<b>Plasmid</b> د باکتری گانو یو پخله ډېرډونکي خارج الکروموزومي جو پښت چي خيني هغه جینونه لېردوی چي د حبروی ودی لپاره اوین نه دی او د کانجو ګېشن او ترانسلیوکبشن له لاري نورو حبرو ته لېرډېږي .
	- <b>F. Plasmid</b> هغه مزدوج پلازمید چي په <b>F+</b> (نارینه) اباکتری حبرو کي شته والې لري او په لوړ فریکانس سره د هغه <b>F-</b> (ښخینه) باکتری ته د ځان د لېرډولو او په لېر کېچي کي د باکتری کروموزوم د لېرډولو لاهل ګرځي چي دغه دول پلازمید نلري .
	- <b>R.P. Plasmid</b> د باکتری گانو مزدوج فکتور چي د انتی بیوتیکونو فلزی آیونونو . ماورا بنسټ ورانګو، او باکتریوفاژونو په وراندي د هغوي د مقاومت لوړ پدلو لاهل ګرځي .
	<b>Plasmin</b> پلازمين، هغه انډو پیپتایدیز چي په پلازما کي د پلازمينونج په بنه شتون لري چي د پلازمينونج د فعلوونکي په واسطه ماتبری او فعلابري، دغه مداد د فيبرین پرن شوې بنه حل کوي، نور تحريري پروتینونه تجزيه کوي او کولاي شئ چي درملیز تیرومبلایز په توګه وکار پړي . د <b>Fibrinolysis</b> (په انډول .

**Plasminogen**

د پلازمین غیر فعال پریکارسر مادہ چې په پلازمما کې شتون لري او یورکائینز انزايم پواسطه په پلازمین باندې اوري.

**- Plasminogen Activator**

د پلازمینوجن فعالونکي انزايم.

**Plasmo-**

دا یومختاري دبن او د ويني پلازمما معنى لري.

**Plasmocyte**

د پلازمما سل په انډول.

**Plasmodial**

د (Plasmodium) اروند صفت.

**Plasmodicidal**

د پلازمودیم پرازیتوبونو له منځه وړونکي او ټونکي، د ملاریا ناروغۍ له منځه وړونکي عامل.

**Plasmodium<sup>1</sup>**

د پلازمودیم د جنس پرازیت، خو هستوی پروتوبلازمی کتلې چې د آمیوبوند میکس پیوستون او راغوند پدو جورېږي.

**Plasmodium<sup>2</sup>**

د یو حجروي (ویدالحجروي) ژوو یا د (پلازمودیا کورنی) جنسونه چې د حیواناتو او انسانانو سرو کريواتو پرازیتونه دی او د ملاریا ناروغۍ پېښوی.

**- Plasmodium Falciparum**

خیشہ ملاریا، د ملاریا ناروغۍ یو دول پرازیتی لامل دي چې د دماغی ملاریا پنامه هم یادېږي او (تبه، لزه، هیماتوریا او ھیمولایز) لامل ګرځی.

**- Plasmodium Malaria**

پلازمودیم ملاریا، د ملاریا ناروغۍ یو دول پرازیتی لامل دي چې او (تبه، لزه، هیماتوریا او ھیمولایز) نښو نښانو لامل ګرځی په افريقا کې دېر معمول پرازیت دی.

**- Plasmodium Oval**

پلازمودیم اووال، د ملاریا ناروغۍ یو دول پرازیتی لامل دي چې او (تبه، لزه، هیماتوریا او ھیمولایز) نښو نښانو لامل ګرځی په افريقا کې دېر معمول پرازیت دی.

**- Plasmodium Vivax**

پلازمودیم وايواکس، د ملاریا ناروغۍ یو دول پرازیتی لامل دي چې او هر (H<sub>24</sub>) ساعته وروسته (تبه، لزه) او ھیمولایز نښو نښانو لامل ګرځی په تودو حاره سیمو کې دېر معمول پرازیت دی.

**Plasmolysis**

د اوسموزيس په طریقه د اوبو د نشتولی (Dehydration) له امله د حجروي پروتوبلازم انباض چې پکي چاپېر حجروي جدار کوچنی کېږي.

**Plasmolytic**

د (Plasmolysis) اروند صفت.

**Plasmon**

د تخمي حجري سایتوپلازمي ارشی فكتورونه.

**Plasmorrhesis**

( Erythrocytorrhesis) د حجروي پروتوبلازم شلېدل، د په انډول.

**Plasmoschisis**

د حجروي پروتوبلازم ماتبدل.

**Plaster**

پلاستر، هغه پودر ګچ ماده چې د اوبو سره یوځای کېږي او ګلکوالې مومني او ماتو هدوکو برخو د ثبیت او ګلکولو په موځه کارول شئ.

**- Plaster Cast**

پلاستر کول، هغه ګلکول حمایوی ګچ چې یوه توکر پورې د ګچ ګچ دول منځ ته اغلي او د مات طرف ثبیت په موځه پر طرف تاول شی چې له وچندو ورسنه ګلکوالې مومني او د هدوکو ترميم د استراحت پرمهال به صورت نښي.

**- Plaster of Paris**

پلاستر پاریس، کلسیوم سلفیت چې له اوبو سره تر یوځای کېدو وروسته یوه سوری سوری کتلله جوره چې له وچندو ورسنه ګلکوالې مومني او د هدوکو ترميم او پېحرکه کولو بندارونو جورېولو کې کارېږي، همدا رنګه د غابونو طب کې د (Dental Impresnious) پټوګه پکارېږي.

**Plasterer**

پلاستر کونکي کس.

**Plastic**

① پلاستیک، مصنوعی مواد چې له پتیولیم خخه پلاس رائخي (لکه د بلاستیک هنر مند) نرم، بوسټه چې په هر قالب کښې ولوبرې دهه شکل اختياروی ② د هغه سنجونو له سره بیا رغول او جورېول چې له منځ تللي وی. ③ د شکل د بدلون توازن.

**- Plastic Lymph**

پلاستیک لمف، هغه ژیره مابع چې د یوه التهابي سنج/جرحی پذربعه تولیدېږي چې په ترميم کې مرسته کوي

**- Plastic Surgeon**

هغه جراح چې د هغه نسجونو له سره بیا رغول او جوړول چې له منځ تللى وی ترسره کوي ، پلاستیک جراح.

**- Plastic Surgery**

پلاستیک جراحی کړنلاره چې د هغه نسجونو له سره بیا رغول او جوړولو لپاره پکارېږي چې له منځ تللى وی د *Cosmetic Surgery* او *Reconstructive Surgery* په انډول.

**-plasty**

دا یوروستارې دی او ناسمو برخود بیا رغونې جراحی پلاستیک معنی لري.

**- Angioplasty**

درګونو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Anoplasty**

د مقعد پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Arthroplasty**

د شوندو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Chiloplasty**

د بندونو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Craneoplasty**

د قحف هپوکو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Cystocoloplasty**

د مثانۍ او کولوننو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Hernioplasty**

د فتق (چړی) پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Oculoplasty**

د سترګو بیا رغونې پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Pyeloplasty**

د پنسټور ګو د هویضي جراحی بیا رغونې پلاستیک کړنلاره.

**- Rhinoplasty**

د پوزی بیا رغونې پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Uretheroplasty**

د احیل د بیا جوړولو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Vaginoplasty**

د مهبل اپوند پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Valvoplasty**

د زړه د والفوно (سامونو) پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Venoplasty**

د وریدی رګونو پلاستیک جراحی کړنلاره.

**- Z. Plasty**

د کنترکچرونو د سمون لپاره د *Z* په ډول پلاستیک جراحی کړنلاره.

**Plasticity**

هغه ماده چې دکش کيدو تاب لري، پلاستیک، نرمی.

**Plat**

د حمکې وړه توته، نخشه، پلانی انځور.

**Plate**

د هېوکې د یوی طبقي په خېر د یوه شې یوه طبقيه یا مسطح جوړول، غابنې پانه، کله چې د زرعیه محیط په اړه کارېږي د پټری لوښی ته ویل شې ، په دغه ډول لوښی کې د باکتری تلقیح کول.

**- Axial Plate**

محوري پانه، هغه پانه چې (*Primitive Streak*) پنامه یادېږي.

**- Bite Plate**

د [غابن شوکولو، غابن چیچلو (نیش وهلو)، چیچل، غابن چچنیا] اړوند پانه

**- Bone Plate**

هېوکېزه پانه، هغه سور لرونکې فلزی پانه چې پېچونه ورباندي نصب کېږي او د هېوکو ماتو شوو توپود بې خوختنه کولو لپاره پکارېږي.

**- Cribiform Plate**

سوری لرونکې صفاق.

**- Dental Plate**

غابنیزه پانه، اکریلیک (رزین با فلز با نور مواد، چې د خولی د اندازې سره سم جوړېږي او د مصنوعی غابنونو د ساتتې لپاره ورڅخه کار اخلي.

**- Dorsal Plate**

ظهری پانه، شاتنې پانه.

**- Epiphyseal Plate**

اپیفیزی پانه، دودی په حال کې د اوپردو هېوکو د اپیفیز او مبتافېز ترمنځ غضروفې پانه.

**- Equatorial Plate**

په مایتوز حجروی وېشنې کې د دوک په منځ کې په مرکزی کرنې باندې د کروموزومون راغونډې دل.

**- Floor Plate**

د عصبي تیوب منفرد بطني (وبینرال) او پرده طولی سیمه.

**- Foot Plate**

د پنسټو پانه، د پنسټو او اره برخه، د یوی پښې جینې پریکارسور.

**- Growth Plate**

دارډو هېوکو د اپیفیز برخې پانه.

**- Hand Plate**

د جینې هډ (عې) د یوی زخې انتهائی مسطح اتساع، د لاس پریکارسور.

**- Medullary Plate**

عصبي پانه.

<b>- Motor Plate</b>	انتهائی پانه.	<b>Platy-</b> دا یومختارې دی او د (اواري-همواري، Flat) معنی لري
<b>- Muscle Plate</b>	میوپیوم، عضلي پانه.	<b>Platybase</b> بنستیز اغېز.
<b>- Neural Plate</b>	جنینی اکتودرم، عصبی پانه.	<b>Platycelous</b> د یوپی اواري او بلې مقرعې سطحې لرل.
<b>- Roof Plate</b>	د عصبی تیوب منفرد شانتې اظهري طولی سيمه.	<b>Playtcoria</b> د سترګوډ کسى (تون) متسع کبدل.
<b>- Tarsal Plate</b>	د منضمی نسج خخه هغه پانې چې د سترګې د لمبه اسکلېت جوروړي	<b>Platyhelmenth</b> يو پلن چینجې.
<b>- Tympanic Plate</b>	صماخی پانه، هغه هدوکیزه پانه چې د بهر غورد سوری غولي او خندي چوروړي.	<b>Platyhementes</b> د (Acoelomate) یو فایلېم چې د خت او مخ خخه اوar شوپدئ او په دوه اړخیز دول متناظر دی او په عمومي ډول د پلن چینجیانو د فایلېم په توګه پېژندل کېږي د ګه چینجیان په دوه ډولو <b>Tapeworms</b> <b>Cestoidea</b> او <b>Flukes</b> <b>Trematoidea</b> وېشل شویدی.
<b>- Ventral Plate</b>	بطني پانه، غولي انيزه پانه، د (Floor Plate) په انډول	<b>Platyhieric</b> په (100) د پاسه ساکرال ضربې لرل.
<b>Plateau</b>	لوره سطحه مرتفع، فلزي پانه په چاپ خانه کښې هغه فلزي پانه په چاپ خانه کښې هغه فلزي تخته چې کاغذ په تورو کیکارې.	<b>Playtepllic</b> همواره حوصله لرل، د حوصلې او رهه حالت.
<b>Platelet</b>	تروموسايت حجري ، د (Micrometer) 2-4 مایکرومترونو په قطره سره ډیسکي شکله جو پښت چې په وينه کې شتون لري د <b>Thromboplastin</b> (، ماده افرازوی او دویني تحشري چاري سمباليو، صفيحات د <b>Megacaryocyte</b> ) د سایتوپلازم یوه برخه ده چې هسته او (Dna)، نلري خو فعال مایتوکاندرۍ ارزامونه لري.	<b>Playteploid</b> د (Playtepllic) په انډول.
<b>- Platelet Count</b>	هغه آزمایښت چې د پلاتيلیست خانګړې کچې تعداد پړي تاکل شی.	<b>Platypodia</b> همواره پښه.
<b>Platinum</b>	پلاٹین عنصر ، دا یو سپین دروند کېمیاوی کمیابه / قيمتی فلز دی اټومي شمېره یې (78)، اټومي وزن (195.09)، مخصوصه کثافت یې (21.45) او کېمیاوی نښه یې (Pt) ده چې طبی ارزښت لري او د ګانو (جوړو) او بربستانۍ توکو جوړولو کې پکار وړل کېږي او د سوداګرۍ پلوه هېر ارزښتناکه فلز دی.	<b>Platysma</b> پلاتيزما ، همواره عضله چې د (Collarbone) خخه تر بشکته ژامنې (Lower Jaw) پوري خغلې.
<b>Platitude</b>	بي خوند توب، ابتدال، چتني.	<b>Pleasant</b> په زړه پوري، خوشالونکي، خوشال، شه، خوندور، شوځ.
<b>Platter</b>	پتنوس، مجمه.	<b>Pleat</b> چون (چين)، ګونځه.
		<b>Pledge</b> خبرداري ورکونکي وينا (بيانيه).
		<b>- Nightingale Pledge</b> هغه رسمي وينا چې په کال (1893) کي د نرسانو د یوې کمښې له خوا تنظيم شوپد او د هغوي د خولي اينډولو مراسمو کې لوستل کېږي.

**Pledget**

کوچنی د (گاز ، پنبی ، پشم یا ورپو) توته یا غونډوله اکلاوه چې معمولاً د ساتنې یا درملو استعمالولو په کوچنی برخه کې کېښودل شی لکه د غوب تبربدنی لاری کې.

**-plegia**

دا یوروستارپی دئ او (گوزن، فلچ، Paralysis) معنی لری.

**- Hemiplegia**

د نیمائی بدن د لوري گوزن.

**- Monoplegia**

د یوه طرف فلچ لکه یولاس یا یوه پنسه.

**- Paraplegia**

د لاندینبو طرفونو (پنسو) گوزن.

**- Quadriplegia**

د خلور واپه (دوه لاس او دوه پنسو) طرفونو گوزن.

**Pleiotropism**

د (Pleiotropy) اپوند اندول.

**Pleiotropic**

د اپوند صفت (Pleiotropy).

**Pleiotropy**

د یوه جنین له لاری د خو گونو فینوتایاب اغیزو لرل.

**Pleo-**

دا یو مختارپی دئ او د (گن شمبر، زیات، ډبر، پرمانه او Pleo-) معنی لری.

**Pleo-**

دا یو مختارپی دئ او د (گن شمبر، زیات، ډبر، پرمانه او Pleo-) معنی لری.

**Pleocytosis**

په دماغي-نخاعي مایع کې د وینې د سپینو کربیاتو پرمانه کچې شته والې.

**Pleomorphic**

د (Pleomorphism) اپوند صفت.

**Pleomorphism**

هغه ارگانیزم چې خو حالتونه او بیلاپل او خانګړو شکلونو او گن شمبر بنو (فواری) لرل.

**Plenostenosis**

له حد خخه په زیاته پیمانه هدوکیز کبدنی حالت اخته والې.

**- Liri's Plenostenosis**

داونې کچنیوالی، دھرکتونو محدودیت، د گوتو پلنبدنه او پنه.

اوښتاوا د مخ منګولیانی کېدوا سره مل د بپدرېغه زیاتې نابالغه هلوکیز کبدنی ارشی سندروم.

**Pleoptics**

هغه درملنه چې قسمی لیدونکو ناروغانو کې پکار پرل شی.

**Plesesthesia**

جسى قرع د جس فزیکى کتنې پذرעה قرع کول.

**Plessor**

هغه کوچنی ختیک چې ریبی خوکه لری او د عصبی ناروغانو کې د وترونو (تیندوونو) عکساتو آزمایښت او صدری قرع په موخه کارول شی ورته (Plexor) هم ویل شی.

**Plethora**

په بدن کې د وینې زیادښت.

**Plethoric**

د (Plethora) اپوند صفت. په بدن کې د وینې زیادښت له کبله دسطحی رګونو توسع د منظري پېښبدل.

**Plethysmograph**

د یوه (هډ، غږي، برخې یا اړگان) د حجم د بدلونونو د ثبت لپاره وسیله.

**Plethysmography**

د (Plethysmograph) پواسطه د حجم د تغیراتو ټاکنه.

**Pleur-**

هغه مختارپی چې د (پلورا، Pleuro-) معنی بشپړوي.

**Pleura**

پلورا، هغه مصلی طبقه ده چې په صدر کې بې سړۍ، د صدر جدارونه، او اپوند نور جو پشتونه پوښلي دی.

**- Mediastinal Pleura**

د منصف برخې پلورا.

**- Parital Pleura**

جداري پلورا، چې د صدر تول جدار پوښو.

**- Visceral Pleura**

حشوی پلورا، چې د صدری قفسه تول اپوند احشا پوښو.

**Pleuracentesis**

د پلورا بذل، د (Pleurocentesis) په اندول.

**Pleuracotomy**

د پلورا د جوف پری کول / خيرل / واژول.

**Pleurae = Pleuras**

د پلورا گنه شمېره.

**Pleural**

د سبرو د لوپولونو تر منځ پینته شوی محدوده پلوریزی.

**- Pleural Cavity**

د پلورا جوف / مسافه چې د جداری او حشوی پلورا خخه منځ ته راغلې.

**- Pleural Effusion**

د پلورا انصباب ، د پلورا د جوف مایع راتولبدنی حالت.

**- Pleural Fluid**

پلورائی مایع چې د پلورا جوف کې شتون لري.

**- Pleural Membrane**

د پلورا غشنا ، د پلورا پانی.

**- Pleural Mesothelioma**

هغه پلورائی تومور چې (Asbestos Dust) یامبزوټپلیال حجرو انشاق له امله منځ ته راخی.

**- Pleural Space**

د پلورا مسافه (واتن) چې د جداری او حشوی پلورا خخه منځ ته راغلې او یو جوف منځ ته راوري.

**Pleuralgia**

د پلورا درد ، د پلورا په طرف کې درد.

**Pleuralgic**

د (Pleuralgia) اړوند صفت.

**Pleurapophysis**

د پونستني یه په پونستنه پوري اړوند فقری زائیده برخه

**Pleurectomy**

د پلورا د یوی برخې غوشولو او لیري کولو کولو کنلاره.

**Pleurisy**

پلوریزی (پلوریسی) ، پلورائی التهاب ، طب له مخې دا یو مرض چې د پرپیوس (سبرو) په پرده پرسوب یادانه پیداشی او ناروغ وچ تنوخي کوي او یه زحمت سا و باسي.

**- Adhesive Pleurisy**

نښتونکي پلوریزی چې پکي اکزودات د ګلک سرپنبوالي اهل ګرئي چې پڅله ننسی یا بشپړ دول پلورائی فضا بندوی.

**- Diaphragmatic Pleurisy**

ډیافراگم ته پلورا په نېږدي برخو کې محدوده شوی پلوریزی.

**- Dry Pleurisy**

وچه پلوریزی ، چې د فیبرینی وچ اکزودات سره یو خاکۍ وی.

**- Fibrinous Pleurisy**

فیبرینی پلوریزی ، چې د پلورا جوف کې د زیات مقدارونو فیبرین په رسوب سره پېژندل شی.

**- Interlobular Pleurisy**

پلاستیک پلوریزی ، چې د نرم او نیمه جامد اکزودات په رسوب سره پېژندله کېږي.

**- Plastic Pleurisy**

توراسیک آمپیم . صدری ایمپیما.

**- Purulent Pleurisy**

مصلی پلوریزی ، چې د مایع د آزاد اکزوده پشن پواسطه پېژندله شی.

**- Wet Pleurisy**

لمده (لنده) پلوریزی، چې د سپروزی اکزودات پواسطه پېژندله شی. د (Pleurisy With Effusion) ، په اندول.

**Pleuritis**

پلوریزی (پلوریسی، Pleurisy) ، د پلورا التهاب

**Pleuritic**

د پلوریزی (پلوریسی، Pleurisy) ، پلورائی (Pleuritis) ، التهاب اړوند صفت.

**Pleur(o)-**

هغه مختاری چې د (پلورا -، پینتیو او خنګ) معنی بشپړوی . پلورا (Pleura) اړوند صفت.

**Pleurocele**

1. د سبری د نسج یا پلورا فتق. 2. د صدر د جوف مایع.

**Pleurocentesis**

د صدر بذل کولو کېنلاره ، هغه جراحی عملیه چې د هغه پواسطه د صدر جوف خخه مایع بهره ته راویستله کېږي ، د (Thoracentesis) او (Pleuracentesis) په اندول.

**Pleuracentrum**

د ملاتیر جانبی عنصرونه.

**Pleurodesis**

د درملنې هغه کېنلاره چې پکي د سبرو د کولاضس حالت بنه والی په موخه د سبرو او صدری جدار پلورا ګانو ګنډل تر سره کېږي تر خو دغه تړلي حال له منځه لار شی او سبری توسع وکړي.

**Pleurodynia**

د پلورا درد ، چې د التهاباتو لکه (روماتیزم ناروګی) له امله پینپېږي.

**- Epidemic Pleurodynia**

اپیدیمیک ډول د پلورا درد شتون چې د ویروسی ناروګیو له امله منځ ته راخی.

**Pleurogenic**

د پلورا خخه منع ته راغلی ، د پلورا اپوند عامل

**Pleurogenous**

د پلورا خخه سرچینه اخیستونکی ، د پلورا خخه منع ته راغلی

**Pleurography**

د پلورا د جوف را ڈیوگرافی .

**Pleurohepatitis**

د پلورا او کید (خیگر) نسج التهاب .

**Pleurolysis**

د جراحی پواسطه د خپل اتصالی خای خخه د پلورا بیبلول .

**Pleuron**

هغه غشأ چې سبې پونسوی .

**Pleuroparitoxey**

د احشائی او جداری پلورا د پیوستون پواسطه د سینی د قفس له جدار سره د سبې تثبیت .

**Pleuropericarditis**

د پلورا او پریکارڈیوم کړه التهاب .

**Pleuropertitoneal**

د پلورا او پریتونیوم اپوند صفت .

**Pleuropertitonitis**

د پلورا او پریتونیوم کړه التهاب .

**Pleuropneumonia**

(Acute Lobar Pneumonia) حاد ډول لوبیر پنومونیا چې د یو کلاسیک ډول پنومونیا بلل شی .

**Pleurothotonos**

یوه لوری ته د بدنه تیتانیک کړبدل .

**Pleurotomy**

د پلورا غوڅول یا پری کولو جراحی کړنلاره .

**Plexal**

د (Plexus) اپوند صفت .

**Plectectomy**

د یوی ضفیری یا شبکی بشپړ ډول غوڅول او راویستلو جراحی عملیات کړنلاره .

**Pleximeter**

هغه واسطوی جسم چې په واسطوی قرع کې پکارېږي ، د (Diascope) په انډول

**Plexitis**

د یوی ضفیری یا شبکی التهاب .

**Plexogenic**

په یو ضفیری یا شبکی دله جو پښت پای ته رسبدل ضفیروی ، شبکوی .

**Plexopathy**

د یوی ضفیری یا شبکی (اختلال یا ناروغی) لکه عصبی ضفیری .

**- Lumber Plexopathy**

د قطنى (Mla) اپوند برخې ضفیری نیروپتی ناروغی .

**Plexor**

د (Plessor) په انډول د قرعی اپوند ختیک یا د قرع په تر سره کولو کې د خپک / ګوزار ورکوونکی په توګه پکار وړل شی .

**Plexus**

ضفبره ، د عصبی - وینې او لمفاوی رګونو شبکه یا ګپتی .

**- Batson's Plexus**

هغه فقری ضفیره چې د یوہ سیستم په توګه په پام کې نیوں شی .

**- Brachial Plexus**

عضدي ضفیره ، هغه عصبی ضفیره چې د رقبى خلورو اعصابو بطني خانګو او د سینه ئی لوړپنی عصب خخه منشه اخلى او اورې، سینې او متونه ډېړی خانګي لېږدو .

**- Cardiac Plexus**

قلبي ضفیره ، هغه عصبی ضفیره چې د زړه د قاعدې د شاو خوا ضفیره یا شبکه چې اساساً په اېپی کاره کې شتون لري او د واګوس عصب له خانګو او سیمپاتیک ګانګلیونونو او جسمونو خخه جوړېږي .

**- Carotid Plexus**

ثباتی ضفیره ، هغه عصبی ضفیره چې د بهرنیو او دتنه ګډو کارو تید شریانونو شاوخوا احاطه کوي .

**- Celiac Plexus**

سیلیاک ضفیره ، هغه عصبی ضفیره چې د ګانګلیونونو او اعصابو خخه جوړ دئې چې د اېپر په مخ کې او د معده به خټ کې خای لري او بطني احشاوو ته عصب ورکوی ، د سلیاک او پورتنيو مېزادتېریک لمفاوی رګونو خخه جوړ د ضفیره .

**- Cervical Plexus**

رفې ضفیره ، هغه عصبی ضفیره چې د رقبى خلورو اعصابو مخکینې خانګو خخه جوړ دئې او د غارې جو پښتونو ته خانګي لېږدو .

**- Choroid Plexus**

کرونیدی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د بیسامتیېر د وینې د رګونو د نوتلتیبا چې د اپاندیمال حجرو د یوې طبقی بواسطه پوبنل شوبدی او د درېیم، خلورم او جانبی مغزی بطيونو داخل ته راولتی ده دغه رګونه مغری نخاعی مایع افزارو.

#### - Coccygeal Plexus

عصصی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د کوکسیجیال عصب او پنخ ساکرال عصب قدامی خانګو خنځوډه ده او د خلورم ساکرال بناخ سره هم اړیکه لري او په پای کې تر انو کوکسیجیال عصب پوري رسپری.

#### - Cystic Plexus

صفراوی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د صفراوی کڅوږي ته نېړدي خانګو لېږدو.

#### - Dental Plexus

غانښیز ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې دوه عصبی شبکیي پورتني او لاتدیني، چې یوه یې د لاتدیني سنجخی عصب خخه سرچینه اخلى او د بیکنټیو د رینتوشاو خوا خای لري او بله پورتني سنجخی عصبی خخه سرچینه اخلى چې د پورتنيو غانښونو د رینتوپه چاپېر خای لري.

#### - Enteric Plexus

معانی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د خود کاره (ویجیاتیف)، الیافو خخه جوړه ده چې د هضمی احشاوو د جدار دنه خای لري او (تحت المخاطی، مبیاتریک، او تحت المصلی) شبکی جوړو.

#### - Esophageal Plexus

د مری ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د واکوس د سینې او کینې خانګو او سیمپاتیکو تو خخه جوړې او له مری خخه احسانی موصله الیاف هم لري.

#### - Exner's Plexus

هغه عصبی ضفیره چې د ماغزو د قشر په مالیکولی طبقه کې سطحی (Tangential)، فایبرونه بلل شی.

#### - Gastric Plexus

معدوی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د فقری شبکو خخه د سیلیاک ضفیری یوه خانګه چې د معنی شریانونه او د هغې له خانګو سره یوڅای معدی ته خې او هغې ته عصب ورکو.

#### - Heller's Plexus

د کولمو تر مخاط لاتدی شریانی شبکه.

#### - Lumbar Plexus

قطنی ضفیره، ① هغه عصبی ضفیره چې د دوهم نه تر پنخ قطنی عصب پوري د قدامی خانګو خخه جوړه شبکه چې به (Psoas Major) عضله کې منځ ته راخي. ② په قطنی سیمه کې لمفاتیک ضفیره.

#### - Lumbosacral Plexus

عجزی-قطنی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې دد عجزی-قطنی ضفیرې رشتې په ګله پکی لري او یو له بلې سره اړوندي دی.

#### - Meissner's Plexus

میسنر ضفیره، د کولمو تحت المخاطی طبقی ضفیره.

#### - Myenteric Plexus

مائینتیریک ضفیره، د کولمو د عضلاتی طبقی (تونیکا-مسکولاریس)، د نه معانی شبکه یوه برخه.

#### - Pampiniformis Plexus

پامپینیفورم ضفیره، د مرغېریو د او اپیدرم وریدی یوه ضفیره چې د سپرماتیک طناب یوه برخه جوړو، د پلن لیګامنت دته د هګکی خالی (تخدان) وریدونو یوه ضفیره.

#### - Pherinic Plexus

حجاب حاجزی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د د لاتدیني فرنیک شریان سره یوڅای عصبی ضفیره چې دیافراګم او ادرینال غدي ته خې.

#### - Prevertebral Plexus

قبل الفقري ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې خود کاره ده چې د (صدری پنجری، ګډې او حوصلې) ته ورڅي او د ملا تیر په مخکینې، برخه کې خای لري او د حشوی موصله فایبرونو، پاراسپاتیک فایبرونو، قبل العقدوی سیماتیک فایبرونو او هغه ګانګلیونو خخه چې ګانګلیونی حجری لري او په بعد العقدوی فایبرونو پا ته رسپری خخه جوړېږي.

#### - Pulmonary Plexus

ریوی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د واکوس عصب د خو پیاوړو تو خخه جوړېږي او د سرو په بنسټ کې د سیماتیک تې د خانګو او قلبی ضفیری بواسطه سره نښلی. دغه شبکه غالباً په مخکینې او شاتنیو برخو و بشله کېږي.

#### - Sacral Plexus

عجزی ضفیره هغه عصبی ضفیره چې د بشکنټیو قطنی دوه عصبونو او پورتیو عجزی خلورو عصبونو د وینټال خانګو خخه جوړېږي، د حوصلې عجزی سطحی پرخ وریدی شبکه چې ساکرال بین الفقري وریدونه تر لاسه کوي.

#### - Solar Plexus

سلیاک ضفیره.

#### - Submucosal Plexus

تحت المخاطی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د معانی ضفیرې هغه برخه چې تر مخاط لاتدی ده جوړو.

#### - Subserosal Plexus

تحت المصلی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د معانی ضفیرې هغه برخه چې تر مصلی (پریتوانی طبقی) لاتدی ده جوړو.

#### - Tympanic Plexus

صماخی ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د صمامی پردي مخاط، مستوئید هوائی حجرو او غور بلعومی تیوب

**Pharyngotympanic** (تھ عصب لپردوی)**-Vascular Plexus**

وعائی ضفیره، د وینی د رگونو خخه جوپه کېلدي چې د رگونو ترمنځ اړیکیز جال یا ضفیره جوروی، د محیطی اعصابو شکه چې د وینی رگونو تعصیب کوي.

**-Vertebral Plexus**

قری ضفیره، هغه عصبی ضفیره چې د ملاتیر ته نېږدی وریدی شبکه، د فقری رگونو سره مل عصبی ضفیره چې د سمپاتیک عصبی فایرونوه د قحفی اعصابو له لاری د سر کوپې د خلفی برخی جوف ته لپردوی.

**-plexy**

دا یو روستاروی دئ او د سکتی، فلچ، ګوزن معنی بشپړوی.

**-plectic**

د **Plexy**، اړوند صفت.

**Pliable**

په آسانه توګه کوروالې موندونکې، ساده تاوبدونکې.

**Plica**

فولد، کوت، ګونڅه، چین، کتول (قات کول)، غبرګول، احاطه کول. د **Fold**، په انډول.

**Plicamycin**

دا یو دول انتی بیوټیک او انتی نیو پلاستیک درمل دی د **Dna** پوري نښلی او **Rna** سنتیزیس په شانتبوی او نهی کوي.

**Plicate**

پانه ائیز، چین لرونکې، کت کړل شوې، غبرګول شوې.

**Plication**

1. د جراحی عملیه چې پکې د یوې عضلي د اندازې **Size** لې کول کېږي او هغه قات کول کېږي، 2. د کت کولو عملیه ترسه کول.

**Plicotomy**

د جراحی عملیات پواسطه د صماخی پردي د خلفی چین غوشلو / برې کولو کې نلاره.

**Ploidy**

په یوه حجره کې د یولپ کروموزومونو دستیونو شمېر.

**Plombage**

1. د هیوکو د جوفونو پکینګ (**Packing**) د انتی سیستیک موادو پذربعه، 2. د پلورا جوف یا سبرو پکینګ د دنته (داخلی) موادو پذربعه. 3. د خنشی موادو پواسطه د بدنه د یوه تش جوف ډکول.

**PLSS**

د **Portable Life-Support System** (لپاره لنډه نښه د).

**PLT**

د **Psittacosis-Lymphogranuloma Tumor** (لپاره لنډه نښه).

**Plug**

پلګ، خوله بندوونکې، تړونکې کتله، د بریننا نېټلولو پرژه، دردوونکې، خوله پوټي.

**-Dittrich's Plug**

د شحمی ګلوبولونو، شحمی اسیدی کریستالونو او باکتری ګانو خخه جوپې کتلې چې په برونشکتازی اختنه ناروغانو په قصباتو کې موندل شي.

**- Epithelial Plug**

اپیتیلیال پلګ، هغه د اکتودرمال حجرو یوه کتله چې په لنډمهالی دول د جنین د پوزی بهرنۍ سورې بندوی.

**- Mucous Plug**

مخاطی پلګ، هغه کتله چې د رحم د غارې د مخاطی غدو د افرازاتو خخه جوپې او د بلاربښت بهير کې د رحم غارې کانال بندوی.

**- Vaginal Plug**

مهبلی پلګ، د پرن شوې سیرمونو او مخاط خخه جوړه کتله چې تر مقابرات وروسته د حیواناتو په مهبل کې جوړې.

**Plugger**

د هغه موادو د تخته کولو لپاره وسیله چې د غابنې د کولو لپاره پکارېږي.

**Plumber**

نل غخونکې، نل جوړونکې (نلکې تړونکې، نلدوان).

**Plumbic**

د **Plumbism** (اړوند صفت).

**Plumbing**

هر هغه سیستم چې په بدنه کې د ټیوب یا راګ په بنه وي لکه د بولی سیستم. نلکه ائیز سیستم. نل غخونه، نل کاري.

**Plumbism**

د سرپو مزمن مسمومیت (**Lead Poisoning**) په انډول.

**Plumbum**

د سرپ کېمیاوی عنصر ته ویل شی چې لنډه نښه یې .  
**(Pb)**

**Plummer–Vinson Syndrome**

پالمر–وینسن سندروم، چې د اوسپنې وینه لږې یو

دول دئی چې پکي زبه او خوله التهابي کبری او ناروغ  
نشی کولای یو خو په بنه توګه تبر (بلع) کړي. دا اصطلاح  
په کال (1912) کې د (Plummer) پیاووسته تر هغه په  
کال (1919) کې د (Vinson) پذربعه لومړي خل شرحه  
شوه.

### **Plumpness**

چاغ توب، پوست والی.

### **Plunger**

دا یو ډول هاپودرمیک سورج دئی چې د تحت الجلدی  
زرقياتو لپاره په کاربرې.

### **Plural**

جمع، دیونه زیات، (په ګرامر کښي) د جمع صيغه.

### **Pluri**

د ګنیلو د زیاتوالی شودني لپاره مختاري دئ.

### **Plutonium**

پلوتونیم، یو ریدابوکتیف کېمیاوی عنصر چې د  
ایتومی شمېري (94) لرونکې کېمیاوی نښه یې (Pu) ده  
او داتومي انرژي دولیلیدپاره استعمالپري.

### **PM**

د (Post Mortem) او (Particulate Matter) لپاره لنډه  
نښه ده.

### **PMA**

د پرمختلونکې عضلى ضمور (Muscular Atrophy)  
Progressive (PMA).

### **Pmol**

د (Picomole) لپاره لنډه نښه ده.

### **Pm**

د (Promitonium) کېمیاوی عنصر لپاره لنډه نښه ده.

### **PMI**

د (Point Of Private Mortgage Insurance) او (Maximum Impuls) لپاره لنډه نښه ده، د زړه د ضربان  
لپاره اعظمي تکي.

### **PMMA**

د (Polymethyl Methacrylic Acid) لپاره لنډه نښه  
. ۵۵

### **PMR**

د (Polymyalgia Rheumatica) لپاره لنډه نښه ده.

### **PMS**

د (Premenstrual Syndrome) لپاره لنډه نښه ده.

### **PMT**

د (Premenstrual Tension) لپاره لنډه نښه ده.

### **-pnea**

دا یوروستارې دئ او د (Atmosphere، تنفس کولو، -Pnoea) معنی بشپړوي.

### **-pneic**

د (Pneumonia) اروند صفت.

### **Pneo-**

دا یو مختارې دئ (Pnoea) په انډول.

### **Pneogram**

د سپايروگرام (Spirogram) په انډول.

### **Pneometer**

د سپايرومتر (Spirometer) په انډول.

### **PNET**

د (Primary Neroectodermic Tumor) لپاره لنډه نښه ده.

### **Pneum -**

دا یو مختارې دئ او د (Sputum، ریوی، -Pneumo-) معنی بشپړوي.

### **Pneumo-**

دا یو مختارې دئ او د (Sputum، ریوی، -Pneum-) معنی بشپړوي.

### **Pneumoarthrography**

د کشیفه مادي په توګه د هوا یا ګاز تزریق وروسته د یو و  
مفصل یا بند خخه را دیوگرافی اخیستنی کړنلاره.

### **Pneumoarthrosis**

په مفصل کې د ګاز یا هوا شته والي، د را دیوگرافی په  
موخه د مفصل دتنه ته د هوا ګاز تېرول.

### **Pneumat-**

دا یو مختارې دئ او د (Hemoptysis، سبو، ریوی، -Pneumato-) معنی بشپړوي.

### **Pneumatic**

د هوا یا تنفس (-O) اروند صفت.

### **Pneumatization**

په نسج کې په خانګړي ډول په صدغى هډوکو کې د  
هوائی جوفونو جو پول بلل شی.

### **Pneumato-**

دا یو مختاری دئ او د (هوا ، سبو ، ریوی ، - Pneumato ) معنی بشپروی .

### Pneumatocele

د سبو د نسج فتق (چرہ ) ، ② د نری ڈپوال (جدار) لرونکی هوائی سیستمونه چې په سبری کې منځ ته رائحی او معمولاً سلیم وی ، ③ گاز لرونکی تومور یا کخوره (Sac) چې د هوا خڅه ډکه وی لکه د سفن دته گازی پرسوب .

### Pneumatometer

د (Pneometer) په انډول

### Pneumatometry

د (Pneumatometer) پواسطه د هوا د شهیقی او ذفیری کچې تاکنی کړنلاره تر سره کول .

### Pneumatonometer

هغه طبی وسیله چې د هغه پواسطه د سترګو د هوا-گاز فشار تاکل شی او په ګلوکوما کې د آزمایښت په توګه پکاربری چې د یوه مقدار هوا پوکل د فرنیکی لپاسه تر سره کېږي .

### Pneumatosis

په بدن کې په یوه غبرنورمال خای کې د هوا یا گاز شته والي .

### - Pneumatosis Cystoides Intestinalis

د کولمو په جدار د نری ڈپوال لرونکی گازی سیستمونو شته والي لکه د نکروتاپیزنسک اسپررو کولیت ناروغی کې .

### Pneumaturia

په متیازو کې د هوا یا گازاتو اطراف .

### Pneumo-

دا یو مختاری دئ او د (سری او تنفس) معنی بشپروی .

### Pneumobilia

د تریخی (صفراوی) لاری کې د گاز / هوا شته والي .

### Pneumocephalus

په داخل القحفی برخې یا په ماغزو کې د هوا شتون .

### Pneumococcal

د (Pneumococci) اړوند صفت .

### Pneumococcemia

په وينه کې د پنوموکونو شته والي .

### Pneumococcidal

د پنوموکونو له منځه ورونکی لامل .

### Pneumococcosis

په پنوموکوک باکتریا باندی اخته کبدنه .

### Pneumoccosuria

په متیازو کې د پنوموکوک باکتریا وو اطراف .

### Pneumococcus

پنوموکوک باکتریا ، هغه باکتریا چې د تنفسی سیستم استانی ناروغی د پنومونیا په ګډون پېښوی ګټه شمېرہ یې (Pneumococci) ده .

### Pneumoconiosis

د سبو ناروغی چې فیبروتیک نسج په سبو کې منځ ته راوري چې د ډبرو د ټوقو / ډورو او خاورو داشتاق وروسته تلپانی رسوب په اوږد مهال کې منځ ته راوري .

### Pneumocranium

په داخل القحفی یا ماغزو کې د هوا شتون .

### Pneumocystasis

د بین البینی پلازما سلونو پنومونیا .

### Pneumocystis

د مايكروارگانیزمونو یوه دله چې ځینې یې پروتوزوګانو او ځینې یې د تخمري چیباسو برخه بولی .

### - Pneumocystis Carinii

د بین البینی پلازما سلونو د پنومونیا اغیزمن لامل .

### - Pneumocystis Carinii Pneumonia (PCP)

د (Pneumocystis Carinii) د لامل له امله د پنومونیا منځ ته راتګ بلل شی چې په هغه کسانو کې چې د معافیت سیستم یې د (Radiotherapy) او (Aids) له کبله ویجاړو پېښېږي .

### Pneumocystography

د گاز یا هوا ترزیق وروسته د مثانی رادیوگرافی .

### Pneumocyte

هوائی حجره ، هغه حجره چې د سبو د هوائی کخوره په جدار کې شتون لري .

### Pneumoderma

تر پوستکی لاندی د هوا شتون ، تحت الجلدی آمفزیما .

### Pneumoencephalocele

د (Pneumocephalocelus) په انډول .

### Pneumoencephalography

د ماغزو د جوړښتونو ته د هوا تبرونی وروسته رادیوگرافی اخیستل . (Encephalogram) په انډول .

### Pneumoenteritis

د سبو او کولمو ګډه ډول التهاب .

**Pneumogastric**

د سپو او معدی اپوند صفت ، ریوی - معدوی.

**Pneumograph**

هغه وسیله چې د صدر حرکتونه د تنفس پر مهال ثابتوي.

**Pneumography**

د ( **Pneumograph** ) پذریعه د صدری حرکتونو ثبت کړنلاره.

**Pneumohaemopericardium**

د پریکارڈ جوف کې د هوا او وینې شتون.

**Pneumohaemothorax**

د پلورا په جوف کې د هوا او وینې شته والي ، د ( **Haemopneumothorax** ) په انیول.

**Pneumohydrometra**

په رحم کې د ګاز او مایع شتون.

**Pneumohydropericardium**

د پریکارڈ جوف کې د هوا او مایع شتون.

**Pneumohydrothorax**

د پلورا جوف کې د هوا او مایع شتون

**Pneumolithiasis**

په سپو کې د تکلسی کانریشن ( **Concretion** ) شتون.

**Pneumomediastinum**

د منصف نسبجونو کې د هوا شتون چې دا پاتالوژیک یا قصدى کېدای شي.

**Pneumometer**

په رحم کې د هوا شتون، د ( **Pneumometra** ) په انیول.

**Pneumomycosis**

دا یو ډول اتنان ناروغری ده چې د سپو فنگسی ( چنیاسی ) ناروغری پښوی.

**Pneumomyelography**

د ماغزو - نخاعی مایع راویستنی و روسته د هوا یا ګاز تزریق و روسته د نخاعی کاتال را ډیگرافی.

**Pneumon -**

دا یومختاري دئ ( سپو ، ریوی ، **Pneumono-** ) معنی بشپړوی.

**Pneumonectomy**

د جراحی عملیات پواسطه د سپو یا د سپو د بوي برخی

د غوشولویا راویستلو کړنلاره. د ( **Pulmonectomy** ) په انیول.

**Pneumonia**

پنومونیا ، نیومونیا ، د سپو د نسج کلکپدنه ، د سپو هغه ناروغری چې پکې د سپو د نسج دنته اکرودادات تراکم سره مل التهاب منځ ته رائې.

**- Acquired Pneumonia**

کسبي پنومونیا.

**- Acute Pneumonia**

حد ډول پنومونیا.

**- Pneumonia Alba**

په نوبو زوکرو ماشومانو کې وزونکې پیسکوامی کونکې پنومونیا چې د ولادي سیفلیس له امله منځ ته رائې.

**- Aspiration Pneumonia**

سپو ته د معدوی یا نورو اجنبی اجسامو یا مواد ور تگ چې هلته د سپو التهابی ناروغری پښوی.

**- Atypical Pneumonia**

غبر وصفی ( اتیپیک ) پنومونیا.

**- Bacterial Pneumonia**

د باکتریا په مکروبونو ( ستیوتکوک ، پنوموکوک ، ستافیلکوک او نورو له امله پنومونیا ناروغری .

**- Bronchial Pneumonia**

د قصباتو اپوند پنومونیا.

**- Chronic Pneumonia**

د سپو مزمنه پنومونیا چې د هغه مکروبونو له امله پښېږي چې مزمن ناروغری منځ ته راوري لکه نزی رنځ.

**- Desquamative Pneumonia**

د بین البینی نسج او اپتیلیوم د پرولیفیرشن او فیبر او اکرودادات کلکپد و سره مل مزمنه پنومونیا.

**- Desquamative Interstitial Pneumonia**

د لویو هوائي حجرود د ډیسکوامی کېدو او ډیستال هوائي لارو جدارونو پنیدو سره یوڅای مزمنه پنومونیا چې د سالندۍ او له خراشکی خڅه پر ته ټوخي منځ ته راوري

**- Double Pneumonia**

هغه پنومونیا چې دواړه سپو نسجونه یې اخنه کړوی.

**- Friedlander's Pneumonia**

هغه پنومونیا د سری یې یوه لوب کې پرمیانه موکوئیدی التهابی اکرودادات پواسطه پېرندله شي او عامل بی پلیسپلا نومونیا دئ. د ( **Friedlander's Bacillus Pneumonia** ) په انیول.

**- Fungal Pneumonia**

د سپو چنیاسی پنومونیا چې د هغه مکروبونو له امله پښېږي چې چنیاسی یې دا ناروغری منځ ته راوري.

**- Hospital Acquired Pneumonia**

د روغتون دنته د شته اتناناتو پنومونیا چې د هغه مکروبونو له امله پښېږي چې به روغتون کې شتون لري او ډېر مهال د

اولیه غبر وصفی پنومونیا چې په حاد ډول د اپلازمانومونیا ،

ریکتزا، کلامبیدیا ویروسونو لکه د (ادینوویروس ، پارالفلواینزاویروس ، ) پواسطه منځ ته راخی .

### - Hypostatic Pneumonia

هغه پنومونیا په کمزور او زپنت عمر لرونکو کسانو په سړو کې د ملاتیرد قطنی فقری برخی کوپروالی له امله منځ ته راخی .

### - Influenza Pneumonia

هغه پنومونیا چې د (شدیدي تبی ، کمزوریا او سستوالي ، د ستونی سوروالی ، گونک دردونو ، شدید سالندی او چنچکی ایضا ، سره مل وي او د انفلوانزا د ویروس خخه زړښده وي دا حاده وژونکی ناروغری ده چې باکتریاواریاندی برسپرنه منځ ته راخی .

### - Influenza Virous Pneumonia

د (Influenza Pneumonia) په انډول .

### - Inhalation Pneumonia

انشاقی پنومونیا ، اسپایریشن پنومونیا . هغه پنومونیا چې د مخرشو او محركو ګازاتو انشاق له امله منځ ته راخی .

### - Interstitial Pneumonia

هغه پنومونیا چې د سربو د (بین الینی نسجونو زیادښت ، د سربی اصلی نسج کمیت او انډوریشن سرمهل د مزن پول التهاب دی .

### - Interstitial Plasmacell Pneumonia

هغه پنومونیا چې د ماشومان او کمزوری کسان لکه هغه چې خانګکۍ درمل خوری اخته کوي پدې ډول کې د سربو نسجونو کې د پلازماسلونو خښتن حجرولي (Ditritus) لیدل کېږي .

### - Lipid Pneumonia

شحمی پنومونیا ، هغه پنومونیا چې د غورو د اسپایریشن له کبله نومونیا پوله غبرګون منځ ته راخی .

### - Lobar Pneumonia

د سربو د یوه لوب (فص) برخی اخته کېدنه پنومونیا چې د پنوموکونو اړونده حاده ناروغری دهیو خو لویونه اخته کوي .

### - Lobular Pneumonia

د سربو د یوه لوییولونو (فصصون) برخی اخته کېدنه پنومونیا چې د ورته برانکو پنومونیا هم وائي .

### - Mycoplasmal Pneumonia

اولیه غبر وصفی (ایتیپکه) پنومونیا ده چې د مایکو پلازما پنومونیا له امله منځ ته راخی .

### - Paranchimatoous Pneumonia

پارانشیمائي پنومونیا ، دیسکوامه کونکی پنومونیا .

### - Pittsburgh Pneumonia

دا ډول لیجیوناری ناروغری ته ورته پنومونیا ده چې د امل بی دی او د روغنون اړوند استان دی (Legionella Micdadei)

### - Pneumocystis Pneumonia

د بین الینی پلازماسلونو پنومونیا .

### - Postoperative Pneumonia

له عملیاتونو خخه وروسته د پنومونیا منځ ته راتګ .

### - Primary Atypical Pneumonia

### - Rheumatic Pneumonia

د حاد روماتیزمی تبی وژونکی خو نادره ډول عارضه چې د چنګ ریوی تراکم او چنګ پرمختلونکی وظيفوی اختلال ، الوبولی اکرومات ، بین الینی انفیلتريشن ، نکروزی آرتريت پواسطه پېښدل شی .

### - Tuberculosic Pneumonia

د نری رنځ لامل مایکوباكتريوم له امله پنومونیا ناروغری .

### - Varicella Pneumonia

دا پنومونیا د (Chicken Pox) کې د جلدی دانو وروسته رابرسپرہ کېږي او لاهل یې هماغه ویروس دی نښی یې بنائي (تبه ، شدید ټوځي ، هیموپتایزی او د صدری شدید درد ) وي .

### - Viral Pneumonia

د سربو ویروسی لامل له امله پنومونیا چې یول پروگرسونو لکه د (ادینوویروس ، پارالفلواینزاویروس او ورسيلا) پکې د ورگاهېږي .

### - White Pneumonia

د پنومونیا البا ویروس .

### Pneumonic

د سربو (Pneumon ، Pneumonia) او سربو (Lungs) اړوند صفت .

### - Pneumonic Plague

دا د یوبوبونیک پلاګ لامل لری چې اساساً سربی اخته کوي .

### Pneumonitis

د سربو د نسج التهاب .

### Pneumono -

دا یو مختارې دی او د (سربی ، ریوی ، Lungs) معنی لری .

### Pneumonocentesis

د اسپایریشن لپاره د سربی دننه داخل ته د یوې ستنې نتنيستل .

### Pneumonocyte

د سربی د الوبولی اپیتيلیائی حجره الوبول فاګکوسایتونو لپاره عمومی اصطلاح ده .

### Pneumonolysis

د هغه نسجونو جلاکېدل چې سربی له صدری پنځري سره نښلوی او د سربی د کولپس لامل ګرځی .

### Pneumonopathy

د سربو ناروغری ، ریوی ناروغری .

### Pneumonopexy

د سربو د نسج تثیت د صدر د جدار سره د جراحی عملیات په مرسته تر سره کولو جراحی کېنلاره .

**Pneumonorrhaphy**

د سبرو د نسج گندلو تر سره کولو جراحی کرنلاره. د سبرو ترمیم کرنے.

**Pneumonosis**

د سبری ناروغی، ریوی ناروغی.

**Pneumonotomy**

د سبرو د غوشولو / پری کولو جراحی عملیه.

**Pneumopericardium**

د پریکارڈ جوف کی د هواشتون.

**Pneumoperitoneum**

د راہیولوژی علم له مخی د گپدی د پریتوان په جوف کی د هواشته والی وائی.

**Pneumoperitonitis**

د سبرو او پریتوان التهاب. هغه پریتونیت چې په کې د گپدی د پریتوان په جوف کی د هواشته والی ولري.

**Pneumopluritis**

د سبرو او پلورا التهاب.

**Pneumopyelography**

د هوا تپرولو خخه وروسته د پنترورکو د هویضی راہیوگرافی اخیستلو کرنلاره.

**Pneumopyopericardium**

د پریکارڈ په جوف کې د هوا او قیح شته والی بللشی د. (Pyopneumopericardium) په انپول.

**Pneumopyothorax**

د پلورا د جوف دته د هوا او زویی (قیح شته والی).

**Pneumoradiography**

د هوا تپرولو وروسته د یوه جوربشت راہیوگرافی.

**Pneumoretroperitonium**

د خلف پریتوان جوف کی د هواشتون.

**Pneumorrhagia**

د سبرو خخه وینه بهبدل. شدید ڈول هیمومیتازی.

**Pneumotachograph**

د تنفسی هوا د چتیکنیا د ثبت لپاره وسیله.

**Pneumotachometer**

د ذفیری هوا د بھیر د اندازه نیولو لپاره وسیله.

**Pneumotoxic**

د تنفس د چتیکنیا تنظیم.

**Pneumotherapy**

د سبرو د ناروغیو درملنه.

**Pneumothorax**

د صدر پلورائی جوف دته د هواشتون، د (Collapsed Lung) په انپول.

**Hemopneumothorax**

هیموپنوموتوراکس، د صدر پلورائی جوف دته د هوای گډه ڈول شتون.

**- Open Pneumothorax**

واز ڈول پنوموتورکس، د صدر پلورائی جوف دته د هوای گډه شتون چې پکی صدر د بهرنی اتموسفر سره تماں ولري.

**- Simple Pneumothorax**

ساده پنوموتورکس، د صدر پلورائی جوف دته د لپه هواشتون

**- Tension Pneumothorax**

تیشن پنوموتوراکس، د صدر پلورائی جوف دته د هوای راتوبلدن چې پکی د هوا یو طرفه بهیر شتون لری چې سبری تر فشار لاندې نیسي.

**Pneumotomy**

د سبرو د پری کولو یا غوشولو جراحی عملیات کرنلاره.

**Pneumoventriculography**

دهوا د ترزیق وروسته د ماغزو د بطیناتو راہیوگرافی اخیستلو کرنلاره.

**Pneumovirus**

د سبرو ویروس، د پارامیگسوسویریدیا د کورنی خخه تنفسی سنسیشیال ویروسونه چې انسانی او بقری سنسیشیال ویروسونه او د موږ کانو د پنومونیا ویروس پکی شاملېږي

**-pnoea**

دا یو روستارې دی او د تنفس معنی لري.

**PNS**

محیطی عصبی سیستم (Peripheral Nervous System) لپاره لنډه نښه ده.

**PO**

(Per Os) د لپاره لنډه نښه ده، د خولې له لازی.

**Po**

د پولونیوم (Polonium) کېمیاوی عنصر لپاره لنډه نښه ده.

**PO<sub>2</sub>**

د اکسیجن د نسبی فشار چې د (Po<sub>2</sub>, PO<sub>2</sub>) په بنو لیکل کېږي.

**Pock**

پوستول ، په خانگپی ڈول د ( Smallpox ) یا  
Chickenpox ( پوستول )

**Pocket**

کخورہ ، جیب ، بتورہ ، وروکی خورہ ڈولہ جورینت.

**- Endocardial Pocket**

داندوکارہ جیب ، د جداری اندوکارپیوم تصلی پپروالی چی  
غالباً د ناتوانه ابهری دسام لاندی د کین بطيں په سیپتوں کی  
منخ تراخی.

**- Gingival Pocket**

د اوریو جیب ، د اوریو میزابه چی د پریودتیال سنج له  
ویجاپتیا پرتنہ د اوریو د پرسوب له املہ د پتوژویکو حالتونو  
پواسطے منخ ته راخی.

**- Pocket of Infection**

انتانی جیب ، هلتہ چی اتانی یا میکروب پاتی کہری.

**- Pacemaker Pocket**

د پسمیکر جیب ، تحت الجلدی سیمہ چی د ضربان  
پیپنونوکی ماشین او د پیس میکر ماشین لیدونه پکی  
اینسوول کبری دغه سیمہ په پری پکتیو ریس یا خلف ثیبوی  
فضا کپی شتون لری.

**- Periodontal Pocket**

د اوریو میزابه چی د پریودتیال لپگامنٹ په بیخ کی خای لری.

**Pockmark**

ددانی داغ ، چوماخی ، چوخی ، هغه پوستولی تندبی  
نبه چپه خانگپی ڈول د ( Chickenpox ) یا Smallpox  
پوستول.

**Pockmarked**

هغه منخ چپکی د پوستول نبئی شتون لری لکه په  
خانگپی ڈول د ( Chickenpox ) یا Smallpox ) پوستول په  
خبر .

**Pod-**

دا یو مختاراپی دئ او د ( پنی ، Foot ) معنی لری .

**Podagra**

نقرص ، د پنی د بتی گوتی نقرصی درد ، د ( Gout ) په  
اندھوں .

**Podalic**

د پنیو ( Pod ) اروند صفت.

**- Podalic Version**

د جنین پنیو پذر بعده د رحم دنه د جنین راتاولو پروسیجر تر  
سره کول بلل شی.

**Podarthritis**

د پنیو بندونو التهاب.

**Podiatric**

د ( Podiatry ) اروند صفت.

**Podiatry**

هغه خانگپی خانگه چی د پنی د ( انتیومی ، پتالوڑی ، طبی  
او جراحی ) درملنو خانگو خخه په تفصیلی ڈول بحث  
کوئی .

**Podocyte**

د پنیورگو د د یوہ گلومیرول د وسراں طبقي اپی  
تلیالی حجره چی یو شمبر پنیه ڈولہ بارزی لری .

**Pododynamometer**

د پنیو عضلانو د قدرت یا کنی لپاره وسیله .

**Pododynmia**

د پنی د درد .

**Podology**

د ( Podiatry ) اروند صفت.

**Podophyllin**

د پوہوفیلوم رزین په انڈوں .

**Podophyllum**

د ( Podophyllum Peltatum ) رینبہ او د هغی خانگپی .

**Poe-**

دا یو مختاراپی دئ او د ( هغه کلمه چپه په Pe پیل مومی ) معنی  
 بشپړوی

**Pogoniasis**

هغه سخنی چی د مخ وینستانو یې له حده زیاته وده  
کربوی .

**Pogonion**

د زنی مخکینی منځنی تکی .

**-poiesis**

دا یو روستاراپی دئ او د ( جوړدنی ، تشکیلدو ، منخ ته راتلو )  
معنی لری .

**-poietic**

د ( Poiesis ) اروند صفت.

**Poietin**

د هورمونو یوه ڈله چپه په محیطی وینه کې د حجرو  
ډولونو شمبر تنظیموی .

**Poikilo-**

دا یو مختاراپی دئ د ( ڈول ڈول او نامنظم ) معنی لری .

**Poikiloblast**

د غیر نورمال بنی لرونکی خوانه (بلاست) سره کربوه.

**Poikilocyte**

د غیر نورمال بنی لرونکی خوانه د وینی سره کربوه.

**Poikilocytosis**

په محیطی وینه کي د غیر نورمال ہول ہول بنی لرونکی کربو اتو شتون بلل شی.

**Poikilotherm**

هغه حیوان چي د بدن تودخی بدلي دونکي درجه لري، د سپي ویني خاوند حیوان، خونسرده حیوان.

**Poikilotherma**

هغه حالت چي پکي د پوستکي د پکمنت په بدلون او ضمور خانگري کبری او پوستکي داغ داغ حالت خپلوی.

**Poikilothermal**

د (Poikilotherm) اپوند صفت.

**Poikilothermic**

د (Poikilotherm) اپوند صفت.

**Poikilotherapy**

هغه حالت چي له محیط سره د بدن د تودخی درجه بدلون مومی.

**Point**

DAG يا کوچني سيمه، نښه، علامه، د یوشی تيره خوکه يا تېز نهاي، اشاره کول، نښه کول، ټکي اينبودول، نمره، نکته، اصلی موضوع، خوکه، د اعشاري نښه، تاکلې وخت.

**- Point A**

د سرد نيم کبن تصویر خخه د راديوجرافيك فيلم په مخ د سفالومتری نښه.

**- Point B**

د سر د نيم رخى راديوجرافيك فيلم تصویر خخه د سفالومتری یو تکي.

**- Boiling Point**

د جوش تکي، و خوتپېلولو تکي د تودخی هغه درجه چي د بحر (سمند)، په سطحه کي پکي او به ايشهپري او به په (100°C)، يا (212°F) کي په جوش راخى.

**- Cardinal Point**

د سترګي د مختلفو انکساری محيطونو په مخ تکي چي سترګي ته نوراني وړانګو د نتوتلن تک لوري تاکي.

**- Craniometric Point**

د سرد اندازي تاکلول پاره یو اسخابي تکي.

**- Far Point**

هغه تر تولو لپري تکي چي د استراحت په حالت کي پکي یو شئ د سترګو پواسطه په خرگند دول ليدل کبری.

**- Point of Fixation**

د سترګو د شبکي هغه تکي چي د یوه شی خخه راغلي وړانګي ورباندي راغونډې بېږي او ليد ورباندي ثابت کېږي.

**- Freezing Point**

د کنګل کبدو تکي، د مایعاتو د کنګل (انجماد) تکي چي د او بول پاره (0°C)، يا (32°F) بلل شی.

**- Isobestic Point**

د چې (Mوج هغه او پرداли) چي په هغه کي دوه مادي د جذب یو قدرت لري.

**- Isoelectric Point**

د (Ph) هغه اندازه چي په هغه کي د یو محلول چارج لرونکي مالیکولونه په یوه برینسانۍ چاپېریال کي حرکت نکوي.

**- Jugal Point**

هغه زاویوي تکي چي زیگوماتیک هډوکي د د ماستېریک او ماګزیلاری ژیو تر منځ جو پېږي.

**- Lacrimic Point**

د لمپو د معیه پاپیلا په سر سوری چي د سترګي داخلی زاویې ته نېږدي پروت دی او له لاري بې او پښکو کانال ته خي.

**- Mc Burney's Point**

په بې شکستنی کوادرانت کي د اپاندې سیست خانگري حساسیت (تینډرنسیس) تکي برخه.

**- Point of Maximum Impulse**

د صدری پنجرې د پاسه هغه تکي چي هلتنه تر بل هرخاڅ خخه د کېن بطین ضربان بنه احساسېږي چي په نارمل توګه د پېنځمه بین الضعلي فضا کي د ثدیوی خط لپاسه پروت دی لدنه بنه پې (Pni) ده.

**- Meeting Point**

د تودخی هغه تر تولو لپ درجه چي جامد ماده تکي په مابع اوږي.

**- Near Point**

د واضح لیدنې تر تولو نېږدي تکي، قطعې نېږدي تکي چي هرې سترګي په اپوند په یوازي سر تاکل کېږي خو پدې شرط چي چي د تطابق بهير شتون ونلري.

**- Nodal Points**

د باصرى سیستم د محور لپاسه دوده تکي په داسې حال کي چي که په یوه وړانګه لوپېږي له بل خخه د بېرېدونکي وړانګي سره موازى وی.

**- Pressor Point**

فشاري تکي، هغه تکي چي د فشار په وړاندي خانگري حساسیت ولري.

<b>- Subnasal Point</b>	د پوزی د قاعدي مرکزی تکي.	غذائي مسموميت ، چي ملوث خوراکي موادو له امله پېښېږي.
<b>- Trigger Point</b>	د بدن پرمخ هغه نکي چي فشار يا نور تحریکونه ورباندي د خانګوري حس يا نښي لامل گرځي.	<b>- Forage Poisoning</b> هغه ناروغى چي د ځُسا (وراسته) شویو يا چنياسو ککرو خوراکي موادو (وابه) خوراک وروسته پېښېږي لکه په آسانو کي.
<b>- Triple Point</b>	د تدوخي او فشار هغه درجه چي په ګازى و مایع او جامد حالتونو کي د تعادل په حال کي وئي.	<b>- Heavy Metal Poisoning</b> د یوه درانده فلن په خانګوري ډول (ارسینیک ، انتیمونى ، سرپ ، سیمابو، کادیوم ، تالیوم) پواسطه رامنځ ته کېږي.
<b>Pointer</b>	د یوی هدوکېزی راوتليما کانتیوژن.	<b>- Mushroom Poisoning</b> د مرخېريو مسموميت ، د زهرجنو مرخېريو خوراک له امله مسموميت منځ ته راتګ.
<b>- Hip Pointer</b>	د ایلیاک تېغې د هدوکې کانتیوژن یا د ایلیاک د تېغې سره د نښتی عضلاتو د راشبلدو برخه.	<b>- Salmon Poisoning</b> د (Neorichettsia) په انډول.
<b>Poise</b>	د یوی مایع د واژېکوزېتې واحد چي په ثانیه کې په ساتې متړ کې د ګرام خخه عبارت دی لنده نښې بې (P).	<b>- Sausage Poisoning</b> د (Alantasis) په انډول.
<b>Poisen</b>	زهـر ، توکسین ، مسموميت منځ ته راړونکي (اشاقى ، خوراکي ، زرقى ، خښاكى) ماده.	<b>- Scombroid Poisoning</b> د (Scombroidea) په انډول.
<b>Poison</b>	مسوموميت ، زهـر ، سم ، زهـري ماده ، د یوی مادـي يا درملو او توکسینونو له کـبله د توکسيـك (سمـي) حـالت منځ ته رـاتـگ.	<b>Poisonous</b> مسوموميت منځ ته راړـونـکـي موـاد ، سمـي موـاد ، زـهـري موـاد.
<b>- Poison ivy</b>	د (Rhus Radicans) په انډول.	<b>- Poisonous Drugs</b> سمـي اـزـهـري درـمل.
<b>- Poison Oak</b>	دا یو امریکائی نبات دی چې پانې بې د شـدـیدـ دـولـ جـلـدـیـ سـرـیـ مـخـیـ (Painful Rash) لـاـمـلـ گـرـخـیـ.	<b>- Poisonous Fluid</b> سمـي اـزـهـري مـايـعـاتـ.
<b>- Poison Pill</b>	مسوموميت منځ ته راړـونـکـي گـولـیـ.	<b>Poisonous Gas</b> سمـي گـازـاتـ ، هـغـهـ گـازـ چـېـ زـهـريـ وـيـ.
<b>- Poison Sumac</b>	د (Rhus Vernix) په انډول.	<b>Poisons</b> سمـي یـاـ زـهـريـ موـادـ.
<b>Poisoner</b>	زـهـرـوـکـوـونـکـيـ.	<b>- Poisons Act</b> هـغـهـ مـقـرـرـهـ يـاـ لـايـحـهـ چـېـ پـهـ بـرـطـانـيـهـ کـېـ دـرـملـوـ (جـوـروـنـيـ)ـ ،ـ سـپـارـشـتـيـ خـرـخـلـاوـ اـپـونـدـ تـرـتـيـبـ پـهـ کـالـ 1972ـ کـېـ دـپـارـلـمانـ لـهـ خـواـصـوـبـ شـوـپـدـهـ.
<b>Poisoning</b>	هـغـهـ رـنـخـورـ ډـولـهـ حـالـتـ چـېـ دـ زـهـرـوـ لـهـ اـمـلـهـ منـځـ تـهـ رـاـخـيـ ،ـ مـسـمـوـمـيـتـ منـځـ تـهـ رـاتـگـ.	<b>Poke</b> بوـجيـ ،ـ کـخـورـهـ ،ـ ګـوـډـيـ ،ـ جـوـالـ ،ـ نـتوـيـسـتلـ ،ـ لـرـلـ ،ـ لـسوـهـنهـ ،ـ دـچـاـپـهـ کـارـکـنـېـ لـاـسـ وـهـلـ ،ـ لـتـیـولـ ،ـ پـهـ سـوـکـ وـهـلـ ،ـ سـوـکـهـ تـلـلـ.
<b>- Blood Poisoning</b>	سـپـيـتـيـسـيمـياـ ،ـ دـ وـينـيـ مـسـمـوـمـيـتـ.	<b>Pokey</b> تنـګـ ،ـ خـېـ (لـکـهـ کـوـتهـ)ـ لـټـ ،ـ پـڅـ.
<b>- Food Poisoning</b>		<b>Polar</b> دـ قـطـبـ لـرـونـکـيـ ،ـ قـطـبـيـ.
		<b>- Polar Body</b>

Heghe کوچنی حجره چی د **Oocyte** خخه منخ ته راخی خو په هنگی کپی وده نه کوی .

#### - Polar amine

د پسکلور فنیرامین سوداگریز نوم دئی .

#### Pole

د یوه غری گردي، پایلی برخه لکه د **Cerebral Hemisphere** کي د یوه لوب د پایلی برخه . قطب، دمحور هر یوه حوكه (نهایت) او د پایلی برخه لکه د جنین د انحنا يا د بدن د محور خوکي ، د مقناطيس يا بیتیری بل سره (منفي، مثبت). پایه، ستنه، متنه، داوري، دوالی واحد .

#### - Animal Pole

د هنگی هغه قطب چی د زیرو د غذائی مادی لویه برخه پکی پرته ده . د هستی د شتون خای دئی او قطبی جسمونه ورخخه لپری وی .

#### - Cephalic Pole

د بیضوی جنین نهایت د جنین د سر خای دئی .

#### - Pole and Canvas Stretcher

هغه ساده بیغوالی چې یوه تویه توکرته قطب ورخنی .

#### - Frontal Pole of Hemispheric of Cerebrum

د ماغزو د هری نیمکری دقدمی نهایت تر تپولوراوتلی برخه .

#### - Germinal Pole

حیوانی قطب . جرمینال قطب .

#### - Negative Pole

منفی قطب ، کنود . د یوه بربنستانی بهیر منفی ایخ قطب .

#### - Occipital Pole of Hemispheric of Cerebrum

د ماغزو د اوکسیپیتال لوب دخلفی نهایت تر تپولو راوتلی برخه .

#### - Pelvic Pole

د بیضوی جنین هغه نهایت چی د جنین بیخ دئی .

#### - Positive Pole

مثبت قطب ، انود . د یوه بربنستانی بهیر مثبت ایخ قطب .

#### - Temporal Pole of Hemispheric of Cerebrum

د ماغزو د تیمپورال لوب د منحنی نهایت تر تپولوراوتلی برخه .

#### - Vegetal Pole

د هنگی هغه قطب چې د زیرو د غذائی مادی لویه برخه پکی پرته ده . د **Vitelline Pole** او **Vegetative Pole** په انډول .

#### Polish

خلاور کول، پالش، خلاورکول ، په کلتوري لحاظ سپیڅلی کول تهذیب . پولینډی طبعة کس .

#### Poli-

دا یو مختارپی دئی او د (توربخنی مادی ، **Polio**) معنی بشپړوی .

#### Policeman

هغه بینیښه ئی استوانه چې یولاستیکی تیوب په سر کي ایش، دل شوی چې بسونکي او لبردوونکي استوانې پتوګه په کېمیاوی تحليل (انالیزیس ) کي پکاربرې .

#### Policlinic

پولیکلینیک ، هغه د روغتیائی چارو پرمخ بیبونکي اداره چې پکی خودوله د کلینیکی تشخیصیه او خارنو خانګکي شتون ولري ، د **Polyclinic** په خبر هم لیکل شې .

#### Polio

د **Poliomyelitis** په انډول .

#### Polio -

دا یو مختارپی دئی او د عصبی سیستم (توربخنی مادی، **Grey Matter**) معنی بشپړوی .

#### Polioclastic

د عصبی سیستم د (توربخنی مادی، **Grey Matter**) مادی تخرب .

#### Poliodystrophy

د **Poliodystrophy** په انډول .

#### - Poliodystrophy Cerebri

د آلپر ناروغری (**Alper's Disease**) ته ویل شې .

#### Poliodystrophy

د ماغزو د توربخنی مادی ضموری (اتروفیک)، ناروغری .

#### - Progressive Cerebral Poliodystrophy

د آلپر ناروغری (**Alper's Disease**) ته ویل شې .

#### - Infantile Poliodystrophy

د آلپر ناروغری (**Alper's Disease**) ته ویل شې .

#### Polioencephalitis

د ماغزو د توربخنی مادی التهابی ناروغری لکه ویروسی پولیومیالیت .

#### - Inferior Polioencephalitis

د بولبر پر منځلونکي فلچ .

#### Polioencephalomeningomyelitis

د ماغزو د توربخنی مادی ، نخاع او سحایا وو التهابی ناروغری .

#### Polioencephalomyelitis

د ماغزو د تورېخني مادي نخاع التهابي ناروغي ،  
مغزي پولیومیالیت.

### **Polioencephalopathy**

د ماغزو د تورېخني مادي ناروغي.

### **Poliomyelitis**

پولیومیالیت ، د ماشومانو فلچ ، حاده ویروسی ناروغي چې معمولاً د پولیو و ویروس پواسطه د نخاع دقダメي بشکر حرکي حجرات اخته کوي او پولیومیالیت (Polio, Infantile Paralysis) په انیوال.

#### - Abortive Poliomyelitis

د پولیومیالیت خفیف ډول.

#### - Acute Anterior Poliomyelitis

د پولیومیالیت شدید ډول.

#### - Ascending Poliomyelitis

د پولیومیالیت هغه ډول چې پورته لوري ته پرمختګ کوي.

#### - Bulbar Poliomyelitis

د پولیومیالیت شدید ډول چې بصل النخاع اخته کوي د تبرولو او ساکلنلو د ناجوړي لامل ګرځي او همدغه راز د تنفسی دیسترس پېښډو لامل ګرځي.

#### - Cerebral Poliomyelitis

د پولیومیالیت هغه ډول چې د ماغزو دننه (داخل) خپرېږي.

#### - Poliomyelitis Immune Globulin Human

پولیومیالیت ناروغي اړوند د انساناني ایمیونو ګلوبولین .

#### - Poliomyelitis Immunoglobulin

د تعقیم ایمیونو ګلوبولین درلودونکی محلول چې انتی باډی ګانې چې په نورماله توګه په کاهل انسانانو وينه کې شتون لري چې د پولیومیالیت حالاتو کې لوپندنه مومني چې د (Paralytic Polio) خخه مخنيوی کوي.

#### - Poliomyelitis Paralytic

دفلج سره مل پولیومیالیت.

#### - Spinal Paralytic Poliomyelitis

د حاد قدامي پولیومیالیت کلاسیک ډول چې د یوه یا خو اندامونو د شل کبدو فلچ لامل ګرځي.

#### - Poliomyelitis Suum

دا یو ډول په لوري کچې ویروسی اتنانی ناروغي ده چې په حاد ډول ماشومان اخته کوي او د هغوي د (Spinal Cord) او (Brainstem) حرکي اعصاب فلچ کوي او عضلي ضمور او خيني وخت سؤاشکال پېښوی دی (Infantile Paralysis) هم وايی.

#### - Poliomyelitis Vaccine

د پولیومیالیت ضد واکسین ، د پولیو ویروس ضد واکسین.

### **Poliomyelitis Virus**

د پوليو یا پولیومیالیت لامل ویروس ته ویل شی.

### **Poliomyelopathy**

د نخاع د تورېخني مادي ناروغي.

### **Polio**

د وینستانوله وخته د مخه سپینپدنې حالت او وینستانو

د پکمنت له لاسه ورکولو په خانګړي توګه د وینستانو ناروغيو وروسته پېښېږي.

### **Poliovirus**

د پولیومیالیت (Poliomyelitis) ناروغي ویروسی لامل

چې د انتېروویروس (Enterovirus) دی او درې ډوله سپروتاپ لري .

#### - Poliovirus Hominis

د پولیومیالیت (Poliomyelitis) ناروغي ویروسی لامل چې د

(RNA Virus) له ډوله او د انتېروویروس (Enterovirus Genus) او (Picornaviridae) کورنې شخه دی او درې ډوله سپروتاپ ب (Serologic Types 1, 2, And 3) لري او اپیدیمي منځ تهراوړي.

#### - Poliovirus Receptor

د پوليو ویروس رسپتورنه یا آخذې.

#### - Poliovirus Vaccine

د پوليو میالیت ضد واکسین.

#### - Poliovirus Vaccine Inactivated

د پولیومیالیت ضدغیرفعاله شوی واکسین.

#### - Poliovirus Vaccine Live Oral

د پوليو میالیت ضد ژوندې فمى واکسین.

### **Polip**

پولیپ ، هغه غېرمهاجم او پرتله له خبات خخه تهوموري

کتله چې د مخاطی غشائیپاسه وده مومنی لکه په پوزې، مثاني، کولمو کې وده مومنی ، د (Polyp) پا انیوال.

#### - Polip Syndrome

دا یو ډول نادره پرمختلونکي (Progressive Autosomal

Recessive Multisystem Disorder) اختلالاتو سره مل ستدیروم

دئ چې د عمر په (5<sup>th</sup> - 2<sup>nd</sup>) لسیزه کې پېښېږي چې پکي

اعصي بدلون (Diffuse Leukoencephalopathy,

Polyneuropathy, Progressive External Ophthalmoplegia,

Chronic Ptosis, Hearing Loss

Intestinal Pseudo-Obstruction (CIPO), Small Bowel

Mitochondrial Cytopathy In (Diverticula, Cachexia.

Mitochondrial ) منځ ته راخې ، د (Smooth Muscle Cells

Neurogastrointestinal Encephalomyopathy

### **Politzer Bag**

Heghe ربی کھورہ (Rubber Bag) چې معمولاً د متوسط غور دته هوا د هغه پواسطه پوکل شی تر خو غور (Eustachian Tube) برخه واژه کولشی چې د الومړی خل د Otology In Vienna, Austria د غور مختخصص ڈاکتر د ڈاکٹر (Adam Politzer) پواسطه په کال (1920)، کې شرخه شو.

### Pollen

د گل لرونکو بوتو ګرد جنه نارینه خاصیت لرونکی (Male Gametes) ماده ده چې د (Hay Fever) اهل گرخی.

#### - Pollen Allergen

د گلانو د ګردی الرجن ماده.

#### - Pollen Allergy

د گلانو د ګردی الرجن مادی په وړاندی غبرګون با حساسیت.

#### - Pollen Antigen

د گلانو د ګردی الرجن مادی اړوند اخته جن.

#### - Pollen Count

Heghe شکل بنې چې د Pollen (اړوند اندازه په یوه هوائی نومني کې ټاکي)

#### - Pollen Extract

د گلانو د ګردی اړوند جوس با عصاره.

### Pollex

د لاس غتې (پته، Thumb) ګوته، د لاس لویه ګوته، ګنه شمېره يې (Pollices) ده.

#### - Pollex Pedis

د پنسی اړوند بتې (لویه، ګوته).

#### - Pollex Valgaris

داخل لوری ته د لاس د غتې ګوته کوبوالي.

#### - Pollex Varus

د بهر لوری ته د لاس د غتې ګوته انحراف او کوبوالي.

### Pollicization

د یوې ګوته خخه د جراحی په مرسته د بتې ګوته بیسا رغونه.

### Pollenitis

د گلانو د ګردی الرجن ماده په وړاندی الرجیک غبرګون چې د (سترګو، تنفسی سیستم) مخاطی غشاً اخته کوي او ورڅخه دیسچارچ منځ ته رائي چې پکې پرلپسي (پرنجدنه، اوښکي اوخارېست پېښېږي د Pollinosis) او (Hay Fever) په انډول.

### Pollinosis

دا یوډول الرژیک رینیت خخه دی چې پکې (سترګو، تنفسی سیستم) مخاطی غشاً الرجیک غبرګون منځ

ته رائي او پکې (Histamine, Leukotrienes C4, Kinins, Kininogen D4, E4, B4, Pgd2, Serotonin) په خبر الرجن توکي آزادهږي ، د Pollenitis او Allergic Rhinitis په انډول.

### Pollutant

هغه مواد چې (لوث، ککرتیا، آلودگی، کثافت، نایاکی) منځ ته راوري.

### Pollute

ککر کول، ناولی کول، ملوث کول، نایاکه کول.

### Polluting

ککر بدنه، په ککرتیا اخته کبدنه.

### Polluted

ککپشوي، ناولی، ملوث

### Pollution

ناولتیا، ککرتیا، د ککر کولو عمل.

### Polocyte

قطبی حجره، قطبی جسم، د Polar Bodies په انډول

### Polonium

دا یو طبیعی ډول راډیو اکتیف فلزی کبیاوی عنصر دی چې ایومی شمېره يې (Po<sup>84</sup>) او د (Po<sup>210</sup>) ایزوتوپ پتوګه ساده ترلاسه کېږي نیمائی عمر يې (138.39 Days) او په یورانیوم کې ډېره لړه پیمانه شتون لري کبیاوی نښه يې (Po<sup>2</sup>) ده.

### Poloxalene

دا د (Propylene Oxides) او (Ethylene Oxides) یو ډول Block Polymer دی دا یو سرفکتیانت دی او د ورځی (Ruminal Tympany) تغذیې پتوګه ورکول شی او د مخنيوی منځ ته راوري.

### Poloxamer

دا هرډول غېر آيوني د (Polyoxypropylene) او (Copolymer Type Polyoxyethylene) سرفکتیانت دی او د (Emulsifiers) شیتیونکی او غذنې زیاتونکی Food Additives پتوګه پکار وړل شی.

### Poloxamine

د سطحې فعال مواد دی، هغه مواد چې د لابیوپروتین خخه چور دی او د سپود سنتخی حجره خخه ترشح کوي او د سپو نسخه ثبات او تداوم د سطحې د فشار کمبېت له مخي وریخښی، د Surfactant په انډول.

**Polt-foot**

د پنبو کوب والی ولادی ناروغی ، د (Clubfoot) او (Distorted Foot) په انډول.

**Polus**

قطب ، قطبی ، قطب لرونکی.

**Poly -**

دا یوم مختاری دی او د (ہبری اندازه ، زیاتی پیمانی ، گن شمپری ، خودانی) معنی بشپړو وی.

**- Polyandry**

خو مېړونه لرل ، د خو مېړونو خاوندہ بنسټه.

**- Polyclinic**

خو ډوله کلینیکی خانګو للو روغتیائی مرکز.

**- Polyethylene**

پولی ایتاپلین کبیاوی مرکب.

**- Polymeric**

پولیمېږیک کبیاوی مرکب.

**Polyadenitis**

د گن شمپر غدواتو التهاب.

**Polyadenosis**

د گن شمپر اندوکرینی غدواتو ناروغی.

**Polyamine**

ھغه مرکبونه چې د امین دوه یا خو گروپونه ولري لکه سپرمین یا سپرمیلین.

**Polyangitis**

د گن شمپر وینی یا لمفاوی رکونو التهاب.

**Polyarteritic**

د ۰ اړوند صفت

**Polyarteritis**

ھغه ډول ناروغی چې پکې گن شمپر شریانی رکونو التهاب په یوہ وخت کې.

**- Polyarteritis Nodosa**

په کلاسیک ډول د کولاجن سیستمیک ناروغی نکروز کونکی واسکولیت یو ډول چې د متوسطی اندازی لرونکی شریانوونه پیری اخته کېږي او د (اخته هیونو د سکار او احتشأ ، د وینی لوړ فشار ، کلیوی عدم کفایه) په مرسته پېژندل شو. د (Periarteritis Nodosa) په انډول

**Polyarthric**

د خو یا گن شمپر بندونو اړوند.

**Polyarthritis**

د گن شمپر بندونو التهاب لکه په روماتوئید آرتربیت کې.

**- Chronic Villous Polyarthritis**

گن شمپر بندونو د سینویال غشأ مزمن التهاب آرتربیت.

**- Polyarthritis Rheumatica Acuta**

حد روماتیک آرتربیت ، روماتیزمال تهاب.

**Polyarticular**

د خو مفصلونو اخته توب اړوند صفت

**Polyatomic**

د خو ډوله اټومونو لرونکو مرکبونو اړوند. خو اټومی.

**Polybasic**

د تعویض و پر خو اټومه هایدروجنونو لرل ، د خو ډوله قلوی اړوند ، خو قاعدي لرونکی جوړښت.

**Polycarbophil**

ھغه پولی اکریلیک اسید چې له دای ویناپل ګلایکول سره متقابل یوند جوړوی او په هضمی جهاز کې د جاذب په توګه پکار ورل شي.

**Polycholia**

د پره اندازه تریخی (صفرا) لرونکی. د صفرا زیات بهیرا افراز.

**Polychondrial**

د گن شمپر غضروفونو (کریندوکو) اړوند.

**Polychondritis**

د گن شمپر مفصلی سطحونو (کریندوکو، غضروفونو) التهاب.

**- Chronic Atrophic Polychondritis**

راجعه پولیکاندريت، مزمن ضموری پولیکاندريت.

**- Relapsing Polychondritis**

مزمنه ایدیوپاتیکه ډول اکتسای ناروغی چې د بابړی کولو په لوري لهوالتیا لری او غضروفی التهابی-استحالوی ناروغی منځ ته را پړی.

**Polychromasia**

د وینی د سرو کریواتو د ھیموگلوبین په مقدار کې رنګارنګ والی ، د (Polychromatophilia) په انډول.

**Polychromatic**

خورنګه.

**Polychromatophil**

ھغه حجره چې د خو ډوله رنګونو په واسطه د رنګبدو وړو وي.

**Polychromatophilia**

ھغه نسج یا جوړښت چې په خو ډوله رنګونو رنګبدله شي.

**Polychromatophilic**د نبض د هر ضربان لپاسه د خواضافه خپو شته والي .  
د (Polychromatophilia) اپوند صفت .**Polychromemia**

د وینی د رنگه مادی زیادبنت .

**Polyclinic** Heghe روغتون چي پکي دول دول خانگي او د ناروغيو  
درملني کبرى .**Polychlonal** د خو دول حجر و خخه زېرنده ، د گن شمپر کلوني گانو  
اپوند .**Polychthemia**

د وینی د حجر و کتلبي زیادبنت .

**- Absolute Polychthemia** د سرو کرييواتو د توليد زیادبنت له امله کوم چي د نسجی  
هایپوكسيا یو جبراني غبرگون / خواب یا د پولي سايتيميا  
ویرا یو ظاهر دی ، د سرو کرييواتو د کتلبي زیادبنت .**- Polychthemia Hypertonica**

د (Stress Polychthemia) په اندول .

**- Relative Polychthemia** د سرو کرييواتو له بدن خخه پرته د پلازما د حجم کسبت چي د  
سرو کرييواتو د غلظت د زیادبنت لامل گرځي او په حاد یا مzman  
پول رامنځ ته کبرى .**- Polychthemia Rubra**

د (Polychthemia Vera) په اندول .

**- Secondary Polychthemia** د (Polychthemia Vera) د لامل خخه پرته د سرو کرييواتو د  
کتلبي زیادبنت چي لامل یو د نسجی هایپوكسيا په وړاندې  
فزيولوژيک غبرگون دئ .**- Stress Polychthemia** Heghe خفيفه پولي سايتيميا چي د سپين پوستکي د منځني  
عمر خبتن سبټاً چاغ نارينه چي فعال ویني فشار او  
اضطرابي زمينه ولري اخنه کوي .**- Polychthemia Vera** د ناپيشانه لامل لرونکي ميلورو ليفراتيف اختلال چي (د)  
هليوکى د تولو عنصر ووند غبرنورمال ارشاچ ، د سرو کرييواتو کتلبي د مطلق  
زيادبنت ، طحالی ضخame ، لوکوسايتوز او ترومبوسايتيميا پواسطه  
پېژندل شي .**Polycoria** په یوه ستړګه کې له یوه خخه د زياتو سيسټونو شته والي ،  
په نسج يا هپوکو کې د ذخیروي مواد ورسوب د اندازې  
زيادبنت .**Polycrotism**

د نبض د هر ضربان لپاسه د خواضافه خپو شته والي .

**Polycrotic**

د (Polycrotism) اپوند صفت .

**Polycyesis**

خوکوني بلازېنست ، گن شمپر بلازېتاي او .

**Polycystic** گن شمپر سيسټونو اپوند صفت . د Heghe غږي (Organ)  
اپوند چي گن شمپر سيسټيک جوړښتونه ولري .**- Polycystic Disease Kidney**

د گن شمپر سيسټونو درلودونکي پېښتوري گي .

**- Polycystic Disorders**

د گن شمپر سيسټيک تشوشاټو اپوند .

**- Polycystic Kidney Disease (PKD)** د گن شمپر سيسټونو ناروغۍ درلودونکي پېښتوري گي چي  
درملنه یې د ویني د يالايزس او یا هم (Transplantation) بل  
شي .**- Polycystic Liver**

د گن شمپر سيسټونو درلودونکي ینه (کيد) ناروغۍ .

**- Polycystic Ovary Disease (PCOD)** د گن شمپر سيسټونو درلودونکي هګي خاله ، د  
Polycystic Ovary Syndrome په اندول .**- Polycystic Ovary Syndrome (PCOS)** دا یو دول هورموني اختلال دی چي پکي د بشو هګي خاله  
لویوالی مومني او گن شمپر پرته له درد خخه سيسټونه لري  
هودا رنګه مخ کې یې زيات وېښتان او څوانکي وده کوي بشائي

Stein Leventhal چي عقامت هم منځ ته راشي ، د (Polycystic Ovarian Syndrome) او Syndrome په اندول .

**- Polycystic Pancreas**

د گن شمپر سيسټونو درلودونکي پانکرياص .

**- Polycystic Renal Disease**

د گن شمپر سيسټونو ناروغۍ درلودونکي پېښتوري گي .

**Polycystid**

د (Polycystidea) خخه هر یو چي وي .

**Polycystidea** دا د (Gregarinæ) یوه ډله چي په نورو ډلو هم ويشل  
شوپدی .**Polycystina** دا د (Radiolaria) یوه ډله چي یې گن شمپر نورو ډلو هم ويشل  
شوپدی .**Polycystine**

د اپوند دئے <b>Polycystina</b>	د په انپول <b>Polydactyla</b>
<b>Polycystinea</b>	په غیر عادی بنه د لاس او پنسود گن شمپر گوتولرونکی
د اپوند دئے <b>Polycystinia</b>	کس د بدن د وینی زیادبنت.
د اپوند دئے <b>Polycystoma</b>	د گن شمپر اندوکرین غدوا تو سیستم شتون.
داد تومور <b>Tumour</b> ، لپاره غبر و صفحی اصطلاح ده چې د گن شمپر سیستونو لکه د نیبونو اپوندفیبروسیستیک ناروغی کې چې اوں مهال په طب کې دومره نه کارول کېږي.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polyendocrine Autoimmune Disease</b> د گن شمپر اندوکرینی اوتو ایمیون ناروغیو شتون.</li> <li>- <b>Polyendocrine Deficiency Syndromes</b> د گن شمپر اندوکرینی فقدان ناروغیو شتون.</li> <li>- <b>Polyendocrine Gland Failure</b> د گن شمپر اندوکرینی غدوا تو عدم کتابې شتون.</li> </ul>
<b>Polycytemia</b>	د گن شمپر اندوکرینی ناروغیو شتون.
هغه حالت چې وینې دورانی بهیر کې د سروکریوانو غبر نورمال ډول زیادبنت لیدل شی.	هغه شتون لری <b>Streptomyces</b> خخه پلاس راخی لکه د
<b>Polycytemic</b>	د گن شمپر اندوکرینی ناروغیو شتون.
د اپوند صفت. <b>Polycytemia</b>	دا یو کېمیاوی مرکب دئی چې خلور کاربنی خنځیرونه
<b>Polycystitis</b>	او گن شمپر اتومی دو ګونې اپیکی د یوخاری کې دو لپاره
دا یو ډول ولادی ناروغی ده چې په پنسود گوکې گن شمپر سیستونه شتون لری چې ورسه د سیستونو التهاب هم شته والې لری.	جورېشت لری <b>Streptomyces</b> خخه پلاس راخی لکه د د <b>Nystatin</b> او <b>Amphotericin</b> په خېر چې حجروی دېوال ویجاړوی.
<b>Polycythaemia</b>	دا یو کېمیاوی مرکب دئی چې خلور کاربنی خنځیرونه
د وینې د حجراتو د سروکریوانو په زیاته پیمانه شتون. د <b>Polycythemia</b> په انپول.	او گن شمپر اتومی دو ګونې اپیکی د یوخاری کې د ډله چې
<b>Polycythemia Hypertonica</b>	چې د <b>Streptomyces</b> خخه پلاس راخی لکه د
هغه پولسایتیمیا چې د فرط فشار او طحال ضخامي سره مل وی ، د <b>Gaisböck Syndrome</b> اندول.	د چېر چې حجروی دېوال ویجاړوی.
<b>- Polycythemia Rubra</b> د وینې د سروکریوانو د کتلې زیادبنت.	هغه نیمه ترکیبی جورېشت او د چنیاسی ضد اتنی بیوتيک ډله
<b>- Polycythaemia Vera</b>	چې د <b>Streptomyces</b> خخه پلاس راخی لکه د <b>Nystatin</b> او <b>Candidin</b> ، <b>Amphotericinb</b>
د ناپېژانده لامل لرونکی میلوپرولیفراتیف اختلال چې د هلوکې د تولو عنصر ونډ غبرنورمال ارتشاش ، د سروکریوانو کلې د مطلق زیادبنت ، طحالی ضخامي ، لوکوسایتوز او ترومبوسایتیمیا (پواسطه پېژندل شی ، د <b>Erythraemia</b> ، <b>Vaquez-Osler Disease</b> ) په انپول.	په خېر چې حجروی د چنیاسی ضد اتنی بیوتيک درمل .
<b>Polycythemic</b>	هر یو د شحمی اسیدونو خخه چې یوہ یا ډېری دوه
د اپوند صفت. <b>Polycythaemia</b>	گونې اپیکه د کاربن خنځیرونه سره ولري لکه د <b>Linoleic Acid</b> په خېر .
<b>Polycyttaria</b>	د ډېری گن شمپر مختلفو لارو - طریقو د عمل ورتیا لرونکی.
دا د <b>Radiolaria</b> یوہ ډله ده چې گن شمپر مرکزی پونښونه لری.	<b>Polyergin</b> د <b>TGFB2</b> جن د <b>Chromosome 1q41</b> لپاسه چې د
<b>Polydactyl</b> په غیر عادی بنه د لاس او پنسود گن شمپر گوتولول.	کود ورکونکی غړی دئی او <b>Transforming Growth Factor Beta (TGF-Beta)</b> د کورنۍ خخه

دئ دا د ګن شمبر دندو تر سره کوونکې پیپتایله پورته او کښته ارتشا، توپیر، نښته، مهاجرت، مرگ او نوری دندې په ډبرو حورو کې تنظیموی او د **Anomaly** سره مل وي چې د سترګو دقدامی چمبر ولدي انومالي ده.

### Polyester

پولی ایستر، دا یسترونو یو مشتق د ګن شمبر ترکيبي پولیمير هر یو تولید چې عمدتاً **Dibasic Acids** او د **Dihydric Alcohols** غږګون منځ ته راپړي. ګن شمبر فیلمنټ **Multifilament Strand** تار چې ترکيبي پولی میر دئ.

#### - Polyester Base

هغه فلم چې لپاسه ورباندی فوتوګرافیک غور مواد اچول شی ترڅو یوه صفحه جوړه شی.

#### - Polyester Fiber

د پولی ایستر فایرونه یو چتک وجدونکي **Resilient** دئ چې د ابتدائي پولی ایستر خڅه جوړېږي.

#### - Polyester Laminate

پولی ایستر صفحه، د بینیبني اړوند فایبری خیز چې د بنو جوړولو پوبنونو، تارونو جوړولو کې پکار وړل شی.

#### - Polyester Mesh

جراحي مش **Mesh** هغه مصنوعي تويه چې د جراحي عملیاتونو د په لپر کې د ضعيفه برخو تقویه لپاره پکارېږي.

#### - Polyester Resin

د پولی یسترن اړوند ریزین مرکب چې **Thermosetting** يا **Thermoplastic Synthetic Resin** دئ چې د ایسترېفیکشن له لاری لاس ته راخی.

#### - Polyester Suture

هغه د جراحي عملیاتونو کې پکاردونکي **Multifilament Dacron Impregnated** تارونه چې ګن شمبر دولونه لري لکه **Teflon, Silicone Or Polybutylate** یا چې د شوبدي اچې د غېر جذبي تارونو په خېږيکار وړل شی.

### Polyesthesia

داسي یو احساس چې د یوه تکي سره تماس وروسته د ګن شمبر تکو سره تماس نیولو احساس پښېږي.

### Polyestradiol Phosphate

پولی ایستراديول فاسفیت مرکب.

### Polyestrus

د پولی ایستر لرونکي.

### Polyethylene

پولی ایتايلین کېمیاوی مرکب جورېشت چې پولیمریز شوی چې فورمول یې **( $\text{CH}_2\text{-CH}_2$ )** هغه مصنوعی پلاستیک چې په ترمیمی جراحي کې پکارېږي.

#### - Polyethylene Glycol (PEG)

دا د ایتايلین اکساید او او بوبولیمير چې به او بلن یا موم دوله بهنې چمتو کبدای شي او د درملو په مختلفو بنو کې ورڅه کېږي اخلي.

### Polyglactia

د شیدود افراز زیاتوالی.

### Polygeline

دا یو ډول پولیمير دئ چې د پلازما د حجم د زیاتونکي په توګه ورڅه ګتیه اخیستلای شي.

### Polygene

د غېر الی چینونو یوه دله چې اضافي اغېز لرونکي یوه کرکتير د پېښولو په موخه په بل کې تداخل کوي.

### Polygenic

د **Polygene** اړوند صفت. د ګن شمبر چینونو درلودونکي.

### Polyglactin 910

د جذب وړ جراحي تار.

### Polyglandular

د ګن شمبر غدواتو اړوند.

### Polygraph

هغه وسیله چې په وخت کې د بدنه د بیلابلو برخو د [نېض، فشار، تنفس] ثیټولو اړوند پکاروږل شی.

### Polygyria

د **Polymicrigyria** په انډول.

### Polyhidral

د خو سطحوي یا ژیو لرل.

### Polyhidrosis

د **Hyperhidrosis** په انډول.

### Polyhydramnios

د **Hydroamnios** په انډول.

### Polyhydric

د هایدروکسیل له دوه خڅه د زیاتو ګروپونو لرل.

### Polyinfection

ګن شمبر انتنانات، د یوه ارگانیزم خڅه د زیاتو مکروبونو په ذربعه اخته کېډنه.

**Polyionic**

د خو متفاوتو آیونونو (پوتاسیوم، سودیم، مگنیزیوم...) لرل لکه خو آیونی محلول.

**Polylactic Acid**

د هایدروفوییک هایدروکسی اسید پولی میر چې د ګرانولونو په بنه جوړېږي او د غابن تر ویستلوورسته د پاسمنان لپاره پکارهېږي.

**Polyleptic**

د خو ئله جوړېدو او بابېږي کولولرل.

**Polymastigote**

خو فلاجلیلونه لرل ، هغه (Mastigote) چې خو فلاجلیلونه لری

**Polymelus**

هغه شخص چې ډېر اندازونه لری

**Polymenorrhoea**

د حبض ډېره واره منځ ته راتګ، ګن شمېرد حبض دورې ، د زیات مقدار لرونکې حیض دوره ، د (Polymenorrhrea) په انډول.

**Polymer**

پولیمیر ، هغه ماده چې معمولاً لور مالېکولی وزن لری او د ساده مالیکولونو (مونومېر) له خطې ترکب خخه جوړېږي. د ګه ماده کېدای شي د بل اضافې محصول له جوړېدو سره یوځای وی .

**Polymerase**

هغه اتزایم چې (POLYMERIZATION) پولیمېریزشن کتلايز کوي.

**- Polymerase Chain Reaction (PCR)**

هغه تخنیک چې د جنتیک موادو تقویه او د جنتیک تشوشاتو د تحلیل تنظیم لپاره پکاره ورل شی. د پولیمرايز خنثیر برگون یو چتیک دی چې په (Vitro In کې) د (Dna) او (Rna) وسعت او قوت پېژنۍ.

**Polymeric**

د پولیمیر (Polymer) اړوند صفت د پولیمیری خانګون لرونکې

**Polymerization**

د پولیمیر د جوړېدو لپاره د خوساده مادو ترکیب

**Polymethal Methacrylate**

پولی میتاپل-میتاکریلیک اسید مالګه .

**Polymicrob**

ګن شمېر مېکروبونه.

**Polymicrobial**

د ګن شمېر مېکروبونو شته والي . د (Polymicrob) اړوند صفت .

**Polymicrobic**

د (Polymicrob) اړوند صفت .

**Polymicrogyria**

د ماغزو د تکاملی انومالیو خخه چې د زیاتو تلفیفونو او تاوراتاوی (Microgyria) په شته والي سره پېژندل شي.

**Polymorph**

د ډېر بنيو خاوند ، د (Neutrophil) په انډول .

**Polymorphic**

د اړوند صفت . (Polymorph)

**Polymorphism**

د خوبلابلو خېرو (شکلونو) د شتون خرنګوالي .  
- **Balanced Polymorphism**  
د هوموزایگوتونو او هیتروزایگوتونو انډول لرونکې مخلوط چې د هوموزایگوتونو پر ضد طبیعی انتخاب به واسطه رامنځ ته کېږي.

**Polymorphocellular**

د خوبلابلو خېرو (شکلونو) حجرو شتون اړوند .

**Polymorphnuclear**

د خوبلابلو خېرو (شکلونو) خو لوبيزه هسته چو اړوند . د خوګونو هسته په بنه ليدل کبدنه ، پولیمورفونکلیر لوکوسیت په انډول .

**Polymorphous**

د خوبنواړل ، خوشکله ، د ګن شمېر خېرو لرل .

**Polymyalgia**

هغه درد چې عضلات اخته کوي .

**- Polymyalgia Rheumatica**

درماتیزم له امله د عضلاتو درد ، شخن ، ضعیفی او حساسیت چې په سپین بېرول کې ليدل شی .

**Polymyoclonus**

په یوه وخت کې په خو عضلاتی ګروپونو کې مايوکلونوس .

**Polymyopathy**

هغه ناروغۍ چې په یوه وخت کې خو عضله اخته کوي د عضلاتو اړوند ناروغۍ .

**Polymyositis**

د استحالوی او ریجنیراتیف بدلونونو سره مل د خو  
عضلو التهاب چې د عضلاتی کمزورتیا لامل ګرځی چې  
د عضلى کتلې د له اسه ورکولو سره په تناسب کې نه  
وی چې درملنه يې د (ستروئیدی درملو، معافیت شاتبونونکو  
درملو او ترمیناتو پذربعه تر سره کېږي.

### **Polymyxin**

پولی مېگرین درمل، چې د **Bacillus Polymyxa** (ترلاسه  
کېږي اتنی بیوتیکونه دی دا اتنی بیوتیکونه د الفبا  
تورو پذربعه يو له بله جلا کېږي.

#### - **Polymyxin B**

دا د پولی مېگرین درملو يوه ډله اتنی بیوتیک دی چې لې  
زهړن دی سلفيقني مالګني جوړښت خڅه يې د ګرام منفي  
باکترياوو درملنه کې کار اخیستل شي.

### **Polynesic**

په خومحراقونو کې واقع.

### **Polyneural**

د ګن شمېر اعصابو اړوند چې د یوه غږي تعصیب پرغاره  
لري.

### **Polyneuralgia**

د خو اعصابو درد.

### **Polyneuritis**

په یو مهال د ګن شمېر محیطی اعصابو التهاب.

#### - **Acute Febrile Polyneuritis**

د صعودي او چېټکې پرمختیا سره مل حاد حرکي فلچ چې له  
پنسو خڅه پیل او په پورته لوري ته خى او غالباً د تنفسی یا  
کولمو اتانانی ککرتیا وروسته منځ ته راخې، تبه لرونکي حاد  
پولی نیوریت.

#### - **Acute Idiopathic Polyneuritis**

د **Acute Febrile Polyneuritis**، په انډول.

### **Polyneuromyositis**

له پولی میوزیت او پولی نیوریت ګه ډول التهاب.

### **Polyneuropathy**

پولی نیوریت هغه ناروځی، چې ګن شمېر اعصاب اخته  
کوي، ګنې شمېره يې د **Polyneuropathies**، په انډول  
هه.

#### - **Amyloid Polyneuropathy**

د امايلوئيد ناروځی، له اهمله پولی نیوریت چې د (خودکار عصبی  
سیستم) په دندېتوب، کاربوقنول ستبرووم، د نهایاتو حسی ناروځی  
پېښو.

### - **Erythrederma Polyneuropathy**

د نهایاتو درد لرونکي ناروځی چې د نهایاتو سوروالی سرمهل وي، د  
(**Acrodynia**) په انډول.

#### - **Familial Amyloid Polyneuropathy**

فاميلي امايلوئيد نیوپتی چې او توزومال او ارثي بهه لري.

### **Polyneuroradiculitis**

د (**Acute Idiopathic Polyneuritis**) په انډول.

### **Polynuclear**

څو هستي لرونکي، پولی مورفو نوکلير حجره.

### **Polynucleate**

څو هسته ائيز، د ګن شمېر هستو خاوند.

### **Polynuleotide**

د مونونوكليوتايد هر یو پولی مېر.

### **Polymavirinae**

پولیوما ویروسونه، د پاپوواویریدیا د کورنی د  
ویروسونو یوه کوچنۍ ډله ده.

### **Polymavirus<sup>1</sup>**

د پولیوما ویرینا د کوچنۍ کورنی د ویروسونو یوه  
کوچنۍ ډله ده چې په لابراتواری حیواناتو کې تومورونه  
پېښو.

### **Polymavirus<sup>2</sup>**

د پولیوما ویرینا د کوچنۍ کورنی د ویروسونو هر  
یو غږي.

### **Polyopia**

د یوشی خڅه د خو تصویر (انځورون) باصری درک، د  
(**Polyopia**) او، په انډول.

### **Polyorchidism**

د ډوه خڅه د زیاتو مرغې پیو لرل، د ګن شمېر مرغې پیو  
(خصیبو، بېضي) لرلو حالت.

### **Polyorchis**

د ګن شمېر غېر عادی مرغې پیو (بېضي) لرونکي کس.

### **Polyostotic**

د خو هېډوکو اخته توب اړوند.

### **Polyovular**

د غېر عادی ګن شمېر هګیو پواسطه تولید شوي لکه  
د خو بېضوی غېر ګولی یا دوه ګونې.

### **Polyovulatory**

په یوه هګی خالي (تخدان) سیکل کې د خو هګیو منځ  
ته راتګ اړوند.

### **Polyoxyl**

د سرفکتیاتونو یوه ډله چې د استیاریت د مونو او ډاکسی ایتايلین د واحدونو د منځی اوبد والي له مخی شمېره اینبوندنه دغه مرکونه په درمليز مرکباتو کې پکارپې.

## **Polyp**

پولیپ، د مخاطی غشا اړوند وده موندلی توموريا وده چې معمولاً په پوزه، خوله، ستونی، ریكتوم، او غتیکولمو کې منځ ته راخی چې ورته (Polypus) هم وائے.

### - Adenomatous Polyp

ادینوماتوئید پولیپ، سلیمه نیوپلاستیک وده چې بنائي خباثت ته او پرپدلاۍ شی چې معمولاً په (معدي، خوله، ستونی، ریكتوم، او غتیکولمو) کې منځ ته راخی د اپستیلائي نسج پرولفیریشن په بنه رابنکاره کېږي.

### - Fibrinous Polyp

فیبریني پولیپ، د احتباس شوي ويني او فیبرین خنځه جوړ داخل الرحم پولیپ.

### - Juvenile Polyp

د کوچنيوالی پولیپ، د لیوکولمو سلیم همارتوما تومور چې په ماشومانو کې لیدل شی.

### - Rectal Polyp

د ریكتوم برخی اړوند پولیپ.

### - Retention Polyp

(Fibrinous Polyp) او (Juvenile Polyp) د احتباسي پولیپ، د په انډول.

## **Polyectomy**

د جراحی عملیات پواسطه د پولیپ د راویستلو او غوشولو کړنلاره بلل شی ګنې شمېره یې . (Polyectomies)

## **Polyptide**

پولي پیپتاید، د پروتین هغه ډول چې د امينواسیدونو دیوځای کبدنې اړیکو خنځه ترلاسه کېږي.

## **Polypeptidemia**

په وينه کې د پولیپیپتایدونو (Polyptide) شته والي حالت.

## **Polyphagia**

د ډېري اندازي خوراک، د ډېر خوراک ته لېواليتا لرل.

## **Polyphalangia**

د یوې ګوتې د ډېر شمېربندونو مضاعف کبدنې حالت ګوتود ډېر بندونو لرل.

## **Polyphalangism**

هغه حالت چې پکې یوه ګوتې ګن شمېربندونه ولري. (Polyphalangia) په انډول.

## **Polypharmacy**

په یوه وخت کې په ګډه ډول د ګن شمېر درملو تجویز، د درملو له حد خڅه د زیات مقدارونو سپارښتنه کول.

## **Polyplastic**

د ډېر جوړښیزو عنصرونو لرل، د بې شمېر جوړښیز بدلونونو لاتدي راتلل.

## **Polyploidy**

د هومولوگ کروموزومونو د دوه ډوله لېيو زیاتول پوړی لرل.

## **Polypnea**

ډېره ساکښنه، د (Hyperopnea) په انډول.

## **Polyoid**

پولیپ ته ورته. د پولیپ په خبر جوړښت.

## **Polyporous**

د ګن شمېر سوریو لرل.

## **Polyposis**

د په کولمو کې د ګن شمېر پولیپونو شته والي حالت، د خوپولیپونو جوړپدله.

### - Familial Adenomatous Polyposis

د کولمو (کولون د مخاطی غشا ګن شمېر پولیپونو منځ ته راتګ چې دا په ارشی او فامیلي ډول شتون لري چې د خباثت اوښتني ته په لوړه کچه لبواله دی.

## **Polypos**

پولپې شکله، د پولیپ (Poly) په انډول، ګنې شمېره (Polyp).

## **Polypropylene**

صنعتی کریستالینې تروموبولاستیک پولیمېر دې چې مالیکولی وزن بې (40000) او فورمول بې (C<sub>n</sub>H<sub>2n</sub>) دې او په غشالرونکو اوکسیجنیراتورونو او جراحی سیستمونو کې د غشائیي مادی پتوګه پکارپې.

## **Polyptychial**

څو کړیز، ګن شمېر حلقوی جوړښت.

## **Polypus**

پولپې شکله، د پولیپ (Poly) په انډول.

## **Polyradiculitis**

داعصابو د ګن شمېر رینسو (جدرونو) التهاب.

## **Polyradiculoneuritis**

د **دھاړه او لیکنه** : **الجاج رنخورمل ډاکټر عجب ګل مومند**  
د **Acute Idiopathic Polyneuritis** په انډول. هغه  
عصبي ناروغری چې د عصبي رشتې د جذری برخه اخته  
کوي.

### Polyradiculoneuropathy

د محیطی اعصاب د نخاعی جذروند رینېو ناروغری ،  
د **Acute Idiopathic Polyneuritis** په انډول.

### Polyribosome

د راپیوزومونو یوه تولګه چې له **(M RNA)** سره ګډه سره  
نېسلی چې د پیپتاید په جوړښت کې ونډه لري.

### Polysaccharide

پولی سکرايده ، هغه کاربوهايدربت چې هایدرولیر او  
تجزیه یې ګن شمېر مونوسکرايدونه رامنځته کوي لکه  
د **Cellulose** او **Starch** په خبر چې په اویوکي غږ  
منحل دی او کریستالونه نه رامنځته کوي ..

### Polyserositis

د ګن شمېر مصلی طبقو التهاب ، د سیروزا غشا ګانو  
اوبلن یا انصباب لرونکی التهاب.

### Polysome

د **Polyribosome** په انډول.

### Polysomnograph

د خوب په مرحلو او حالتونو پوري اړوند خوګونې  
فریولوژیک رنګارنګتوب ثبت او ریکارډ لپاره وسیله

### Polysomnography

د خوب په مرحلو او حالتونو پوري اړوند خوګونې  
فریولوژیک رنګارنګتوب ثبت او ریکارډ چې د خوب  
دانجورتیاو احتمالی بیولوژیکو تشوشنونو د علتنو  
ارزوونې په موخه ترسه کېږي.

### Polysomy

د یوه خانګرکی کروموزوم د شمېر زیاترالې.

### Polysorbate

د ایتایلین اکساید د پولیمېرونو سره یو خای د  
سوربیتول او د هغه د انهایدرس کانپنسید د اولیاتې  
ایستېرونو یو ډله ده چې د سرفیکتانت عواملو په توګه  
پ پام کې نیول شی.

### Polyspermia

د **Polyspermy** په انډول.

### Polyspermism

د **Polyspermy** په انډول.

### Polyspermy

د یوه خخه د زیاتو سپرمونو **Spermatozoa** پواسطه  
د هګۍ القاح کول **Fertilisation** چې د ځینو جنسونو  
لپاره نورمال **Physiologic Polyspermy** او د ځینو  
لپاره غږ نورمال **Pathologic Polyspermy** دی . 2.  
د زیاتې پیمانې مني افراز.

### - Pathologic Polyspermy

غیر نورمال (مرضی ، پتالوژیک) دوں پولی سپرمی.

### - Physiologic Polyspermy

نورمال (عادی ، فریولوژیک) دوں پولی سپرمی.

### Polystyrene

د ستیروول د پولی مبرېزیشن خخه تولید شوی رزین چې  
د شفاف او رنېه ترومبوپلاستیک نوعیت خخه برخه من  
دی او د غابنونو په جوړولو صنعت کې تری کار  
اخیستل شی.

### Polysynaptic

د ګن شمېر ساینپس درلودونکی عصبي بهير اړوند.

### Polysyndactyly

يو له بل سره ساینډکتیلی او پولی ډکتیلی اړشي  
ملګرتیا لرل ، يو له بل سره د زیاتو ګوتونو نښتې بنه  
شتون.

### Polytef

د تیترا فلورواتیلين پولیمیر چې د پروتیز په توګه  
پکارېږي.

### Polyten

د کروماتین د خوڅنځیرونو خخه جوړ شوی مرکب.

### Polytenosynovitis

د یوه وخت کې د خو ټینډونونو پوبنونو ګډه التهاب. د ګن  
شمېر وترونو (ټینډونونو) د پوبنونو ګډه التهاب.

### Polythelia

د تې د خوکوشته والي.

### Polythiazide

تیازیدی ډبوریتیک چې د هایپرتئشن او اذیما په  
درملنه کې پکارېږي.

### Polytomogram

د پولی ټوموګرافی ماشین ، د پولی ټوموګرافی  
ماشین پذربعه ثبت شوی انځور.

### Polytomography

د پولی توموگرافی ماشین پواسطہ شیتلولوکرنہ چی د گن شمپر مقطع گانو کپ د نسج توموگرافی.

### Polytrauma

د بدن د گن شمپر برخو تپی کپدنه ، د بدن د گن شمپر برخو مصدقہ، د بدن د گن شمپر برخو ترضیضونه.

#### - Polytrauma Guideline

د پولی تراوما د اپوند لارپنود.

#### - Polytrauma Management

د پولی تراوما د اپوند درملنی او تدابیر کول.

#### - Polytrauma Patient

د پولی تراوما تپی ثاروغ.

#### - Polytrauma Protocol

د پولی تراوما د اپوند درملنی پروتوكول.

#### - Polytrauma Service

د پولی تراوما د اپوند سروپس او د خدمتونو خانگه.

#### - Polytrauma Therapy

د پولی تراوما د تپی ثاروغانو درملنے.

#### - Polytrauma Treatment

د پولی تراوما د تپی ثاروغانو درملنی لازی چاري.

#### - Polytrauma Ward

د پولی تراوما د اپوند سروپس او د خدمتونو خانگه.

### Polytrichia

د پولی (Hypertrichosis) په انپول.

### Polyunsaturated

د شحمی اسیدونو په خبر کپمیاوی ماده چی دوہ یا خودو گونی یا دری گونی رابطی په خپل هایدروکاربنی ځنڅیر کې لری.

#### - Polyunsaturated Fat

د شحمی اسیدونو هغه چول چې د پرمانه هایدروجن د نورو په پرتله جذب کوي لکه (باتی او کبانو) غوری.

### Polyuria

د متیازو د اطراف زیاتوالی چي په بې خوندہ شکری ناروغی کې لیدل شی پرمانه او زیاتنه اندازه متیازی کول.

### Polyvalent

د گن شمپر ظرفیت (Valency) او اړیکو نیولو کپمیاوی جوړنست. د Multivalent (په انپول).

### Polyvinyl

د وینایل مونومیریک مرکب د پولی میریشن محصول.

#### - Polyvinyl Chloride

يو بې خوندہ او بې بویه رزین چې د کلورايدی وینایل له پولی میریشن خخه په لاس راخی او دنساجی په صنعت کاربېی ، هغه کارگران چې لدی مادی سره سروکار لري د وینایل کلورايد د زهرجنټوب له امله د خطر سره مخامنځ دی.

#### - Polyvinyl Pyrrolidone

د پاویدون (Povidone) په انپول.

### POM

د (Prescription-Only Medicine) لپاره لندہ نښه ده.

### Pompholyx

د پوستکی شدیداً خارښت لرونکی (Eczema) ناروغی چې د انسونو او پینو د ګوتود خنپو او اپخونو کی د دانو په بیورا منځ ته کېږي د (کوچنیو، ګردبو، او خرګندو پولولونکو، بیزکولونو، خېږي یا شکلونه لري).

### Pomum

منې په خبر جوړنست.

### Pons

① حدبه یا پُل ، ② هغه نسبجی ژبی چې د یوه هلډ دوه برخی سره نېسلوی مغزی پُل ، ③ د مرکزی اعصابو سیستم یوه برخه چې د مخیځ په قدامی برخه کې د بصل النخاع کې د بصل النخاع او منځنی مغز تر منځ پرته ده گنې شمپرې بې (Pontes) ده.

#### - Pons Hepatis

هغه راوتلي برخه چې ځینې وختونه شتون لري او د ښې د طولي مېزابې پرسپیل جوروی.

#### - Pons Varolii

د (Hindbrain) یوه برخه چې د هغه رشتو خڅه منځ ته راغلي چې د (Medulla Oblongata) تعقیبیو گنې شمپرې بې د (Pontes Varolii) دا لومړۍ خل د ایتالوی طبی اناټومیست د (Constanzo Varolius) پذربعه په کال (1543- 75)، کې ژوند کاوه شرخه شو.

### Pont-

دا یو مختارې دئ د (حدېبی، پونس، Pons) معنی لري.

### Pontes

د (گنې شمپرې.

### Pontic

د (Pons) اپوند صفت. حدبه ئې.

### Ponticular

د (Ponticulus) اپوند صفت.

### Ponticulus

د پُل ته ورته کوچنې جوړنست.

**Pontifical**

داسقف. د اسقف، په اسقف پوري اړوند صفت.

**Pontine**

د (Pons) اړوند صفت. حدبه ئی.

**- Pontine Cistern**

حدبی سیستمین، هغه د (Subarachnoid Space) واتن چې د حدبی قدام ته پرته او قاعدهوی شريان (Basilar Artery) لرونکی دی.

**Ponto-**

دا یو مختاری دی د (حدبی، پونس، Pons) معنی لري.

**Pontobubar**

د حدبی او بصل التخاع هغه برخی سره په تراو کې چې د هغه په خت کې قرار لري.

**Pontocerebellar**

حدبی-مخیخی، د حدبی او مخیخ اړوند صفت.

**Pontomesencephalic**

حدبی-میزانسفالی، د حدبی او میزانسفالون اړوند صفت.

**Poor**

ضعیف، ناتوانه، کمزوره.

**- Poor Circulation**

ضعیف دول د ینې بهیر.

**- Poor Condition**

ضعیف حالت، ضعیفه بنه، ضعیف وضعیت.

**- Poor Function**

ضعیف دندہ، ضعیف وظیفه.

**- Poor Health**

ضعیف روختیائی حالت.

**Poorly**

په ضعیف بنې سره، ضعیف دول سره.

**POP**

د (Progesterone Only Pill) لپاره لنډه نښه ده.

**Popeyes**

درافتلي ستړکې لپاره ګنې شمپېره.

**Popliteal**

د پوپلیتیال یا گونډي (زنگون) د خلفی برخی اړوند صفت.

**- Popliteal Artery**

د پوپلیتیال برخی شريانی رګ چې د فخذی شريان یوه خانګه.

.<sup>۵۵</sup>

**- Popliteal Fossa**

د پوپلیتیال فوسا یه هغه برخه چې د زنگون د خلف د (Hamstring) او (Popliteal Space) هم وائي.

**- Popliteal Muscle**

د پوپلیتیال عضلات، د (Popliteus) په انډول

**- Popliteal Space**

د (Popliteal Fossa) په انډول

**Popliteus**

د زنگون دخت او شابرخی عضلات، د (Popliteal Muscle) په انډول.

**Population**

خلک، نفوس، وګړي د یوې تولنې اوسبدونکي.

**- Hospital Population**

د روغتون د ناروغانو تعداد.

**- Population Statistics**

د وګړو سرشمېرنه، د نفوس احصایه.

**POR**

د (Problem Oriented Record) لنډه نښه .<sup>۵۵</sup>

**Poradinitis**

د کوچنيو دانو (ابسکانوله جو پنځت سره مل د لمفاوي غوتو التهاب.

**Porcine**

د خنځیران (خوب، Swine) اړوند صفت.

**Pore**

په پوستکې کې کوچني سوری چې ورڅه خوله بهر ته راوځي، تشه فضا، د دوه جوفونو ترمنځ د اړیکې تېږدنه لپاره کوچني لازه.

**- Alveolar Pore**

سنځی کوچني فضا، د دواړو هستوی غشاً ګانو تر منځ چې اجازه ورکوي هواله یوه الیویو خڅه بل ته تېږشی.

**- Nuclear Pore**

هستوی کوچني تشه فضا، د دواړو هستوی غشاً ګانو تر منځ د پیوستون په خای کې د هستوی پوښ پرمخانه مخیز سوری چې دغه سوری د منفذونو یوه تولکه جو پوړي.

**- Slit Pore**

و پېښور ګو د ګلومیرولونو د پوډو سایټیونو د پېډیکلونو تر منځ پري شوي سوری دوله فضائګاني.

**Porencephalia**

د پورانسفالي (Porencephaly) ناروغه حالت شتون.

**Porencephalitis**

د پورانسفالي سره مل او ګو دول التهاب.

د پورانسفالی (Porencephaly) اپوند صفت.

### Porencephaly

د ماغزو د قشر په نسخ کې د غبر نورمال سیستنو او جوفونو شته والي چې د یوه اړخیزه بطین سره تړاو لري د **Porencephalia** او **Porencephalus** (، ته ورنه نوم دئ.

### Poro-<sup>1</sup>

دا یو مختاری دئ او د (تبریدولاري، منفذ، سورى، تشى فضاً) معنى بشپړوی.

### Poro-<sup>2</sup>

دا یو مختاری دئ او د (دبرى، تېپې، کانې) معنى بشپړوی.

### Porokeratosis

د رګونو د منفذونو د شاوخوا تقرني طبقي د هایپرترورفی (ضخامه) سره مل د ارشى درماتوز چې د مرکز په لوري خپرېږي او د (Porokeratosis Of Mibelli) (پنامه هم یادېږي

### Porokeratotic

د (Porokeratosis) اپوند صفت.

### Poroma

هغه تومور چې له یوه منفذ خخه یې سرچينه اخيستې وي.

#### - Eccrine Poroma

هغه سليم تومور چې د ایکرین غدي د درمى دتنه (داخلی) برخی خخه یې سرچينه اخيستې لکه معمولاً د پنسو د تلي تومور.

### Porosity

سورى شوي حالت ، سورى والي ، سورى توب ، منفذی.

### Porotomy

د خولي جورول ، سورى کول ، میاتوتومی کول.

### Porous

۱. د سورى گانو لرل ، چانیز ، د تشې فضاً خبتن ، ۰.

۲. هغه جورښت اپوند چې مابع ته د تبریدو اجازه ورکوي.

#### - Porous Bone

هغه هليوکې چې د غور د (Eustachian Tubes) چاپېر یې احاطه کړبدی.

### Porphin

د خلورو پایروولی کې یو تربله سره د نېبلابدو اسکلېټی ، چې د (پورفایرین، هیمین، سایتوکرومونو، او کلوروفیل) خخه منځ ته راخې.

### Porphobilinogen

دا د هيم (Haem) په سنتېزیس کې یو منځنۍ محصول دئ.

### Porphyria

دا یوه ارشى ناروغۍ ده چې د پورفایرین صباح د مېتابولیزم د ناجورتیا یوه ډله ده چې د (Pigments) په زیادښت د ګډېږي دردونه او عقلې اختلالونو سره پېژندل شي.

#### - Acute Intermittant Porphyria(AIP)

حد کبدی پورفایرین چې د پایروول په مېتابولیزم کې د نېمکړتیا له امله منځ ته راخې د ګډېږي دردونه ، عصبيه (عصمي اختلالونه او په متیازو کې ګاما امینو لوولینیک اسیدوز پورفو بلینجن د ګچې زیاتوالی پېښوی).

#### - Congenital Erythropoietic Porphyria (CEP)

د وړانګو په وړاندي د جلدی حساسیت له زیاتبدو سره مل د ارشى اریتروبوئیتیکه پورفایریا چې په (هیمولایتک اینیما، سپلینومېګالی، د پورفایرین بولی اطراح زیاتوالی، ایریترودانشیا او هایپر کراتوزیس) سره پېژندل شي.

#### - Porphyria Cutanea Tarda (PCT)

د وړانګو په وړاندي د جلدی حساسیت له زیاتبدو سره مل چې د (تدب لرونکو بولونو، هایپرگمنتیشن، د مخ هایپر کراتوزیس، او کله ناکله د سکلبرودرماتوزی ضخامت د زیادښت، الیسیا) له مل ګرڅي چې هیم د سنتېز د انزایم د فعالیت کښت سره مل وي.

#### - Porphyria Cutanea Tarda Hereditaria

د (Verigate Porphyria) پخوانې نوم دئ چې لنده نښه یې د . PCT H

#### - Porphyria Cutanea Tarda Symptomatica (PCTS)

د (Cutanea Tarda Porphyria) پخوانې نوم دئ

#### - Erythrohepatic Porphyria

هغه پورفایریا چې په لړ کې یې په ینه او هليوکوما ماغزو کې د پورفایرین او د هغه د پریکارسوروونو د افزار زیاتوالی شتون لري.

#### - Erythropoietic Porphyria

پدې دول کې د پورفایریا چې په لړ کې یې په هليوکوما ماغزو کې د پورفایرین او د هغه د پریکارسوروونو د جورښت یا د افزار

زیاتوالی رامنځ ته کېږي پدی دول پورفایریا کې ولادی ایریتروپوئیتیک پورفایریا او ایریتروپوئیتیک پرو پورفایریا وړ ګلهږي.

### - Hepatic Porphyria

هغه پورفایریا چې په لړ کې بې پنه کې د پورفایرین او د هغه دېریکارسورونو د تولید زیاتوالی شتون لري.

### - Hepato erythropoietic Porphyria (HEP)

د جلدی تارپا (Cutanea Tarda) پورفایریا یو شدید دول دی چې داسې انګلېل شی د هغه اپوند انزایم د فقادن له امله منځ ته راخی چې د هیم (Haem) د تولید او سنتیپرسن لاری Pathway په لړ کې چې د پورفایرینونج باندی د پورفایرینونج اوښتنه کتابلایز کوي.

### - Variegate Porphyria

ارشی کبدی پورفایریا چې د جلدی مزمنو تظاهراتو سره مل وی

### Porphyrin

(Metal-Containing Biological Pigments)

مرکبونو یوه ډله چې د پورفین (Protoporphyrin- IX) جوړښت لري او بیلاپل جانبی خنځیرونه ورسره نښلی او د خنځیرونو ماهیت د یوه مختاری په راولو سره تاکل کېږي. دعه مواد د دفلزی آیونونو سره یوځای په (ھیموگلوبین، مايیوگلوبین سایتوکروم او همدا دول په آزاد بني پورفایریا ناروځی کې) په نسجونو کې لیدل شی.

### - Porphyrin Pigments

د پورفایرین صباح.

### - Porphyrin Poisoning

د پورفایرین مسمومیت.

### - Protoporphyrin

پرو توپرفايرين.

### Porphyrinuria

په تشمو متیازو کې د ګن شمېر پورفایرینونو شته والي او اطراح چې د Porphyria یا د Metal Poisoning لپاره یوه نښه ده.

### Porta

صره، دروازه، دنتولو خای، دغرو یا ارګانونو ته د وینې د رګونود ګډله د ورتلو یا دنتولو برخه چې غوري تغذیه یا تخلیه کوي ګنه شمېره یې (Portae) ده.

### - Porta cath

يو دول کېټېر چې تر پوستکی لاندی وریدونو ته تېرېږي او د هغه له لاری، کمومراپی، نقل الدم، د وینې آزمایښتونو نموني اخیستلو کېنلاری ترسه کېږي.

### - Porta Hepatis

هغه مستعرض دول فیسور چې د کبد پرسطحه د مېزابې په خبر واقع دی او د هغه له لاری (کبدی شریان، باب ورید خیگر ته تېرېږي او کبدی قناتونه بهره راوځي).

### - Porta Lienis

د طحال یا توری او پند صره چې د طحال معده د مخ لپاسه واقع ده او د هغه له لاری (طحالی شریان، طحالی ورید د توری

Hilum Splenicum, Hilum Lienale ده هغه ته تېرېږي، د (Hilum Of Spleen) په انیوول.

### - Porta Pulmonis

1. د سپو او پند صره، د (Wedge-Shaped Depression) په نښتی برخه چې د سپو د مدیاستینوم (منصفی) سطحی لوري کې واقع دی د هغه له لاری (ریوی شریان، ریوی ورید، اساسی قصبه، عصب د سپو د نښتی برخه کې د هغه ته تېرېږي او لفماوی چینل غدي او قناتونه ورڅه بهره راوځي) 2. د راپولوژۍ فلم ارزونو له مخی هغه خیال (سیوری) چې د دواړه سپو د اناټومیک صری ته خبرمه برخه کې منځ ته راخی، د (Hilum Of Lung) په انیوول.

Hilum Pulmonis

### - Porta Renis

د پښتور ګو صره، کلیوی صره، د بدودی هغه نښتی برخه چې انسی ته متوجه ده او د (Sigmoid) کلیوی شریان، سګمنتی کلیوی ورید، کلیوی عصب د بدودو د نښتی برخه کې د هغه ته تېرېږي او لفماوی چینل غدي او میتیازو تخیلوی حویضه ورڅه بهره راوځي، د (Hilum Of Kidney) په انیوول.

Hilum Renale, Kidney

### Portability

د لېږدو لو توان لرونکي.

### Portable

د لېږد ورتیا لرل، لېږد پدونکي، له یوه خایه وبل خای ته انتقال کبدونکي

### - Portable Blood

د لېږد ورتیا لرونکي وينه.

### - Portable Blood Testing Unit

د لېږد ورتیا لرونکي وینې نمونه چې د آزمایښتونو لپاره پکار وړل شی.

### - Portable Chest X-ray

د لېږد ورتیا لرونکي صدری راډیوگرافی فلم.

### - Portable Coverage

د لېږدو لو ورتیا لرونکي پوښتو خېزوونه.

### - Portable First Aid Kit

د لېږد ورتیا لرونکي لومړیو مرستو بسته / تولګه.

### - Portable Radiography

د لېږد ورتیا لرونکي راډیوگرافی.

### Portacaval

د باب ورید او بنکتنې بطني اجوف ورید او پند صفت.

**- Portacaval Shunt**

د باب ورید او اجوب ورپدونو تر منځ شنت.

**Portagen**

د **Protein** او **Nutritional Supplement** ) چې د (

**Fat** او **Carbohydrate** ) لپاره لرونکي دئ سوداګریز نوم

دئ

**Portal**

د باب (**Porta**) اړوند صفت، د پورتیا هیپتیس اړوند.

**- Portal -azygos Anastomosis**

د باب او ازیکوس تر منځ تفم یا خوله په خوله ګندلو جراحی کړنلاره چې وریدی تخلیه د ازیکوس لوري ته تأمینوی.

**- Portal Biliary Bacterial Circulation**

د باب او تربیخی باکتریاوو بهیر لپي، چې د تربیخی سیستم خڅه د کولمو لوري ته پرلپسی ترسه کېږي.

**- Portal Canal**

د باب کانال، هغه نسخی فضاً چې د دری یا ډپرو کبدی لوپولون شسجونو تر منځ برته ده چې ورڅهد وينی او لمفاوی رګونه او منضم نسخ تبرېږي.

**- Portal Canals**

د باب کانالونه.

**- Portal -caval**

د باب او اجوف وریداړوند.

**- Portal Circulation**

د باب اړوند د وينی بهیر چې د یوه غړي د کپیلېرونو خڅد بل غری تر کپیلېرونو پوري غڅدلې وي لکه د کولمو، کبد، طحال، تر منځ بهیر.

**- Portal Cirrhosis**

د باب اړوند سیروزیس، د باب پوري ترلې کبدی حبن (Interstitial Inflammation) ناروغنی.

**- Portal of Entry**

هغه لاره چې ورڅه پتوجن مواد یا باکتریاوی د بدنه نتوی دا بنایی چې (غوشه برخه، آفت و هله، د پیچکاری سننی چوخلو یا طبیعی فوحې) وي.

**- Portal Fibrosis**

د باب اړوند فیبروزیس (لینې کېدنه) ناروغنی.

**- Portal Fissure**

هر هغه (ژوره، فیسورته ورته، مبڑاې ئې) برخه چې ورڅه پوځه تېر شی، لکه د ماغزو د قشر ژور فولو یا د غابن د اینامل (Enamel) سطحې ژوره.

**- Portal Hypertension**

د باب اړوند فرط فشار، د باب بندښت چې پکي (باب ورید

فرط فشار، د طحال لويوالي، د کولاترال وریدو نو پرسوب) شتون

لري او (کيدسيروز، الكھوليک سیروز) کې منځ ته راخې د باب بندښت د رګونو دنه طبقي تغريب (کيد، زره، طحال، پیشورګي، دماغ، خبيث فرط فشار و زونکي بهنه لرلاني شنی.

**- Portal Hypertensive Gastropathy**

د باب اړوند فرط فشاری معدوی ناروغنی.

**- Portal Hypophysial Circulation**

د باب او هاپووفیز کپیلېری شبکي بهیر چې پکي هورمونونه د هاپوتلاموس خڅه د اړوند خایونو چې به قدامی هاپووفیز کې واقع دي عمل کوي ورته نوم يې (Hypothalamohypophysial Portal System).

**- Portal Lobule of Liver**

د ینې د باب اړوند لوبیولونه، کبدی باب-فصیصونه.

**- Portal Obstruction**

د باب وریدونو اړوند بهیر بندښت چې د (تمورونو، دانو، فایروزیس، جراحی غاطو تخنیکونو، تضیقاتو) له امله دا بهیر بندېږي چې پر (هضم، جذب، اغېز کوي او د حبن او نس ناستي اهل ګرځي).

**- Portal Pyemia**

تقيقی ډول د باب ورید استانی التهاب چې داني (Abscesses) رامنځ ته کوي ، د (Pylephlebitis) په انډول.

**- Portal Site**

د نتوتلو دروازه، د باب ورید د پیل برخه.

**- Portal System**

① د باب سیستم چې پکي د باب اړوند د وينی بهیر چې د یوه غرې د کپیلېرونو خڅه د بل غرې تر کپیلېرونو پوري غڅدلې وي لکه د کولمو، کبد، طحال، تر منځ بهیر. ② د باب او هاپووفیز کپیلېری شبکي بهیر چې پکي هورمونونه د هاپوتلاموس خڅه د اړوند خایونو چې په قدامی هاپووفیز کې واقع دي عمل کوي ورته نوم يې (Hypothalamohypophysial Portal System).

**- Portal Systemic Shunt**

باب ورید او بطنه اجوف ورید تر منځ شنت کېښو دلو جراحی عمليات چې د (باب فرط فشار، باب ورید بندښت، باب ورید تضیقاتو) درملنې په موخه ترسه کېږي، د (Portacaval Shunt) په انډول.

**- Portal Tomb**

د دروازې (باب اړوند ګښذې (قبې) ته ويل شې چې دا (قبر، ګور، زیارت) کې لپدله شې چې دری یا خلور سننی لري او یوه خولی ته ورته جوړښت لري.

**- Portal Triad**

د انټوومی له مخې د (Branches، Interlobular Bile Duct او Portal Vein) نېډې او مل باب يا لاره.

**- Portal Vascular Anomalies**

د باب رگونو انومالی (نیمگرتیاوی).

**- Portal Vein**

د باب ورید ، هغه لنپ پیر او لویه تنه لرونکی ورید چی د )  
Splenic Veins او Caudal Mesenteric ( خخه منع ته راخچی چی  
د Porta Hepatis ( لوری ته ورنزوی دا پخچله په کوچنيو  
خانگو ویشل شی او کبدی شریانونه سره مل غفلی تر خوچجی  
د سینوسوتیدونو کپیلیری گانی جوړېږي. د باب ورید وينه  
له (معدی، پانکراس، تریخی، کولمو او طحال، خخه راتولوی او کبد  
ته ئې لېږدوی، همدارنګه هغه لغتنونه چی د )  
متختاپو پوسيله پیل مومی همدا معنی بشپړو.

**- Portal Vein Obstruction**

د باب ورید بندښت ، د باب انسداد.

**- Portal Vein Rupture**

د باب ورید شلبدنه ، د باب تمیز چی نادره ناروغی ده د وينه  
بهډنی لامل ګرڅي او په داخلی فتقونو په لړ کې پینپېږي.

**- Portal Venule Absence**

د باب وریدونو ولادی دول نشتووالی چی اېد کې د ګن شمېر  
شنتونو، کبدی سباب فایروز ، حین ، عمومی اوم والی ( General  
Immaturity ) او کبدی انسفالیټی ( Encephalopathy ) درامنځ ته کېدو لامل ګرڅي

**Porter**

د روغتون کارکونکې چې (عمومی درانه شیان د ناروغانو  
ئرالی په عملیاتخانه کې لېږدوی ، د عملیاتخانې  
کارګر.

**Portocaval**

د باب ورید او سفلی اجوف ورید اړوند صفت.

**- Portocaval Anastomosis**

د باب ورید او سفلی اجوف ورید ونو تر منځ نتمم جراحی  
کړنلاړه ترسه کول.

**- Portocaval Shunt**

د باب ورید او سفلی اجوف ورید تر منځ شست کېښوده تر خو  
د باب فرط فشار راتیټی کړل شی.

**Portfolio**

پورتفوليو، اوارة بکس (کخوړه) چې له خرمینه پوبن خخه  
جوړ وي او د (شیانو، طبی و سائلو، درملو او نوروڅیزون) لېږد لپاره  
کارول شی.

**- Portfolio Doctor**

هغه ډاکټر چې پورتفوليو له خانه سره لېږدوی.

**- Portfolio Dressing**

هغه د پاسمان بسته، بکس، کخوړه، چې په پورتفوليو کې لېږدول  
شي.

**Portio**

یوه برخه ، یوه ویشل شوی ببلګه ، قسمت ، بخش .

**- Portio Supravaginalis Cervicis**

د رحم د غارې هغه برخه چې د مهبل داخل ته راوتلتیا نه لري.

**- Portio Vaginalis Cervicis**

د رحم د غارې هغه برخه چې د مهبل داخل ته تنوتي ده.

**Portoenterostomy**

دینې او اثنا عشر کولمې له یوې برخې سره د جیجینوم  
کولمې اناستوموز. دا عملیات په صفر او اتریزی اختنه  
ناروغانو کې د کولمو او د داخل الكبدی صفر او  
 مجرای کانو تر منځ د یوې ارتباطی لزې د جوړولو لپاره  
تر سره کېږي. د باب ورید او کولمو تر منځ تفمم .

**Portography**

د پورتنی مېزانتیریک ورید ته د یوې کثیفه مادی تزریق  
وروسته د باب ورید راډیوگرافی اخیستل.

**Portosystemic**

د باب سیستم اړوند. د سیستمیک ورېدی وینې بهړ  
او باب سیستم تر منځ اړیکه.

**- Portosystemic Encephalopathy**

د باب سیستم اړوند د دماغي ناروغی چې د کبدی اختلالونو  
او باب فرط فشار له امله منځ نه راخچی.

**Port Wine Stain**

د ګلابی خدائی خال ، هغه ګلابی رنګه خال چې زېړون  
پرمھال په ماشومانو کې شتون لړی د ) Birthmark ( په اندول .

**Porus**

سوری ، منفذ ، سوره ، لاره .

**- Porus Aucusticus Externus**

د بهړنۍ غوب اړوند سورې.

**- Porus Aucusticus Internus.**

د داخلی غوب اړوند سورې.

**- Porus Opticus**

په سکلرا کې یو سورې چې باصری عصب ورڅخه تېږېږي.

**-opsia**

دا یومختاپې دی او د مایع تر لاسه کولو معنی لري.

**Position**

1. د بدن وضعیت ، د بدن قرار نیول ، 2. د مور د  
حوصلې په تکی کې د جنین د پرزنت شوی برخې د یوه  
تکی تر منځ اړیکه ، د شیانا نو / خیزونو موقعیت نیول ،

**- Anatomic Position**

اناتومیک موقعیت / وضعیت. د انسان د بدن هغه وضعیت  
چې انسان پکې ولا او د لاسونو ورغوی بې قدام ته متوجه وی

**- Bonner's Position**

د حرقفی هپوکی په التهاب کي د ورانه د بهرنی روپېشن ، ابډکشن او فلکشن حالت او وضعیت.

**- Bozeman's Position**

د (Straps) سره یوخاری د دخنگل ، گوندي (زنگون) پوزيشن چې د ژغورني لپاره تري کار اخيستل شئ.

**- Brickner Position**

پدی وضعیت کي ود لاسونو مرو وندونه د بستر له پورتنی برخی سره ترل کبری دغه پوزيشن د اوري په ناتوانی کي د بهرنی روپېشن او ابډکشن د حالت پېښولو لپاره کارول کېږي .

**- Correctly Position**

سم او صحیح وضعیت ، د ناروغانو سم وضعیت د بستر لپاسه

**- Decubitus Position**

د څمکې پرسطحه او پد غڅبدل ، چې د هاراخ لپاره پې جلا نوم دئ

**- Exact Position**

حقیقی وضعیت ، د نظرور صحیح وضعیت.

**- Fowler's Position**

په بستر کي او برد غڅبدلې پداسي ډول چې سر (18-20 Inches) اپنچه لوړ وي او گوندي هم پورته وي

**- Knee Chest Position**

د سجدی وضعیت ، ناروغې خپلو ګوندو او د سینی د قفس په پورتنی برخه تکیه کوي

**- Knee Elbow Position**

د ناروغ د په گوندو او خنګلو تکیې کولو وضعیت چې صدر پې پورته نیولی وي

**- Lithotomy Position**

د ناروغ د ستونی ستاغ پربوڅي او ورون او گوندي راکړي شوی وي او ورون په بهرنی روپېشن او ابډکشن حالت کي وي

**- Mayer Position**

د تیمپورو مندیبولا بند ، د بهرنی غور بهندنی ، مستوئید او پتروس بازو خخه د راډیوګرافی وضعیت چې یو او پخیز او پورتنی لادنی نما پلاس ورکوي

**- Position Pulse**

د نبض موقعیت د ناروغ د ببلابیلو غړو په برخو کي

**- Recovery Position**

د ناروغانو د پنه کېډنی (ریکوری) په وضعیت کي

**- Roses Position**

ستونی ستاغ پربوتل ، پداسي ډول چې سرد مېز په ژوی او په اعظمى اکستیشن کي ثوار ولري

**- Semi Fowler's Position**

د (Fowler's) حالت ته ورته وضعیت چې یوازي سر لپرخه پورته دئ

**- Semisitting Position**

د ناروغ د نیمائی د ناستی وضعیت.

**- Sims' Position**

ناروغ په کین اوخ پربوژی ، بنې گوندې او ورون پې پورته غخول کېږي کین مت پې تر خخت لاندې نیسي

**- Sitting Position**

د ناستی وضعیت ،

**- Trendelenburg' Position**

ناروغ په د اسی سطحه ستونی ستاغ خملی چې د  $45^{\circ}$  مېلان لري چې سر پې بنسکته او ورنونه پې د هغې به پورتنی نهايې به سر اچول کېږي

**- Verticosubmental Position**

هغه راډیوګرافیکی وضعیت چې د مندیبولا محوری نما بنسکاره کوي

**- Waters' Position**

هغه راډیوګرافیکی وضعیت چې د ماکزیلار سینوس منځنۍ شاتانی نما بنسکاره کوي

**- Positive**

مشیت ، هغه چې د هوکړي خواب ورکوي . هغه چې د یو خه شی خرگندویه په یوه کتنه یا آزمایښت کې وي

**- Positive End-Expiratory Pressor (PEEP)**

هغه پرسپیکچر چې پکې د سرو په فشار سره د ذېږي - پایله خرگندونه وشي

**- Positive Feedback**

مشیت غږګون با خواب ترلاسه کول ، مشیت فیلیک

**- Positive Pressor Respirator**

هغه وسیله چې د مشیت فشار پواسطه سرو ته هوا وردنه کوي

**- Positive Pressor Ventilation (PPV)**

هغه تنفس چې د مشیت فشار تولپدونکی وسیلې پواسطه سرو ته هوا وردنه کوي تر خو سپړ توسع وکړي

**- Positive Smear**

مشیت نمونه ، هغه اخیستل شوی نمونه چې په لابراتوار کي مشیت وګیل شی او د توقع وړ تابیج وښی

**- Positive Test**

مشیت آزمایښت ، مشیت کتنه ، مشیت تست

**- Positively**

په مشیت ډول سره ، مشیت کړنه یا لاره .

**- Positron**

هغه چارج لرونکی ذره چې چارج یې د الکترон د چارج ضد دئ ، د مشیت چارج لرونکی الکترон ، پوزیټرون

**- Positron-emission Tomography(PET)**

هغه مېټود یا کېنه چې په غږ معمول ډول مېتابولیک

فعالیت د یوی راپیواکتیف مادی د زرق وروسته د (دماغ، صدر او بطن، نسج کې د هغه دغه مادی خپره او ارزونه کېږي).

### **Posologic**

د (Posology) اړوند صفت.

### **Posology**

د درملو د ہوز یا کچې تاکلو اړوند خپرنې - علم یا سیستم.

### **Posseting**

هغه عمل چې د یوې کوچنې مقدار چې په خوله کې د پرنې (لخته-ماسته) شوې شیدی خرګند کړي.

### **Postrum**

هغه الکتیرونیک سویچې وسیله چې پکې د یو چا سره چې به شدید فلچ اخته وی د یوہ ماشین په خبر عمل کوي لکه د تیبلفون په خبر دا نوم د (Patient-Operated Selector).

د لوړۍ حرفاونو خخه رامنځ ته شوپدی (Mechanism).

### **Post-**

دایو مختارې دئ او د (وروسته، ورسی) After، بعدی، Later، شاته معنی ورکوی.

### - Postgraduate

دلسانس درجې نه پورته زده کړه، یا دلوړۍ زده کړي محصل.

### **POST**

د عصبی (Neurology) له پلوه یو کلینیکی آزمایښت دوده دوله معنی لري او د یوې لنډې نښې په خبر لیکل شی ۱- د Posterior Stroke Trial، (پاره لندې نښه، ۲- د Potassium-Channel Opening Stroke Trial، لپاره لندې نښه ۵- د).

### **Postal**

د پُست اړوند صفت، پُستی.

### - Postal card

پوست کاره

### **Postage**

پُستی کول، پُستی وهل، پُستی.

### - Postage Stamps

پُستی تاپه، پُستی مهر. د پوستی تیکت.

### **Postauricular**

خلفی-صیوانی، د غور د صبوان ترشا، د غور د پکې په شاتني برخه کې خای پرخای.

### **Postaxial**

د تخرګ ترشا، د یوہ محور ترشا، په انایومی کې د (اوئلار د داخلی سطحی، دمت پورتې، برخی او د فیبولاد بهرنې سطحی او د پښې لاندینې) برخې ته ویل کېږي، خلفی - محوری.

### **Postbrachial**

د مت (بازو) د پورتې برخې شاته، خلفی-عضدی.

### **Postcava**

د (سفلی-)اجوف، لاندینې اجوف، د گېډی اجوف) ورید

### **Postcaval**

د اړوند صفت (Postcava).

### **Postcentral**

د مرکز شاته اړوند، د خلفی-مرکزی (Postcenter) اړوند صفت.

### - Postcentral Gyrus

د مرکز شاته جبروس هغه حسی برخې چې د ماغرو قشر واقع ده چې هلته د حسی حجره خخه سیالی رسپری او د یوہ راجستر شوی حسیت لکه (درد، تودو خی او تماس) په خبر ثبتېږي.

### **Post-cibal**

د اسې یو درک چې د غذاخوارک وروسته پېښېږي.

### **Post Cibum**

د سیبوم خلف ته چې لنډه نښه یې (P.C.).

### **Post-coital**

د جنسی نېټدې کېډنې (Sexual Intercourse) خخه وروسته حالت.

### **Postconcussional Syndrome**

له کانکشن وروسته سندروم، د هغه اعراضو (ښو) تنظیم چې خیښی وختونه د قحفی تر ضبطاتو وروسته چې ناروغ شعور له لاسه ورکولو وروسته منځ ته راخې لکه (سردرد، د تمرکز ششوالي، د حافظي له لاسه ورکول، خپکان او تحریشیت) په خبر.

### **Postcornu**

د ماغزو د بهرنې بطین شاتنى بناخ.

### **Postdiastolic**

تر ډیاستول وروسته.

### **Postdicrotic**

د سفیگمو ګرام له ډیکروتیکی راوتلتیا وروسته.

**Postdoctoral**

له دوکتورا درجی وروسته اپوند .

**Postepileptic**

له صرعی (ایپی لیپسی) حملی وروسته حالت اپوند .

**Posterior**

خلف ، شاته ، دشا خواته خای پر خای شوی ، دقادمی **Anterior** مخالف حالت ، د **Buttock** ، **Behind** ، **Back** په انپول .

**- Posterior Approach**

خلفی طریقه ، خلفی کپنلاره ، هغه عملیاتی پرسبیجر چې د شا لوري خخه ترسه کېږي .

**- Posterior Aspect**

خلف منظره ، د بدنه د شالوری منظر ، د شاتنی برخی له نظره .

**- Posterior Chamber**

خلفی چمبر ، د سترگی د **Aqueous Chamber** (برخه چې د **Iris** شاته پرتله ده .

**- Posterior Fontanelle**

خلفی فوتانیل ، خلفی شیردان ، هغه غضروفی برخه چې د کوپری د شا برخه **Occipital** کې واقع دئ چې د کوپری د دواړه جداری **Parietal** هیوکود یوځای کېدنې خخه لاس ته راشی د **Bregma** (په انپول .

**- Posterior Lobe**

خلفی لوب ، شاتنی فص ، د **Caudate Lobe** (په انپول .

**- Posterior Nares**

د پوزی خلفی سوریو اپوند ، د **Internal Nares** (په انپول .

**- Posterior Synechia**

د سترگی هغه حالت چې پکی مشیمه **Iris** د عدسیبی قدامی سطحی سره بناخی دوله اړیکه مومنی .

**Posteriorly**

د خلف اپوند ، خلفی ، د خلف پوری تړلې ، د شابرخه کې واقع شوی .

**Postero-**

دا یومختاری دئ او د (شا ، خلف ، رrostه ، بعدی) معنی لري .

**Posteroanterior**

د شا له خوا خخه دمخته په لوري واقع ، خلفی - قدامی .

**Posteroclusion**

له خلف خخه تړلې ، د **Distoclusion** (په انپول .

**Posteroexternal**

د خلفی نما په بهرنې برخه کې خای پر خای شوی . د

خلفی خارجی اپوند صفت .

**Posteroinferior**

خلفی - سفلی ، د شا له خوا خخه دنکته په لوري واقع .

**Posterolateral**

خلفی - جنبی ، د شا له خوا خخه دارخ په لوري واقع خلفی - وحشی اپوند صفت .

**Posteromedian**

خلفی - متوسط ، د شا له خوا خخه په منځنۍ برخی کې واقع خلفی - انسی .

**Post-exposure Prophylaxis**

هغه درملنه چې پکی یو چا ته چې د یوه مضر اجنتی (Harmful Agent) په وړاندې واقع وي هغه هڅه کول چې د تربضض او انتان مخنيوی وشي .

**Postganglionic**

له ګانګلیون (Ganglion) خخه وروسته برخه کې واقع اپوند صفت ، ګانګلیون خخه بعيد ، بعد العقدوى .

**- Postganglionic Fibre**

بعد العقدوى رشتې ، د عصبی حجری د اکسون هغه برخه چې له ګانګلیون خخه پیل او له هغه لبری پایله مومنی .

**- Postganglionic Neurone**

بعد العقدوى عصبی نیورون ، د عصبی نیورون چې له ګانګلیون خخه پیل کېږي او له هغه لبری په غده یا عضلاتو **Unstriated Muscle** کې پایله مومنی .

**Postgastrectomy Syndrome**

له ګاستریکتومی جراحی عملیات خخه وروسته هغه ډله نښې نښاني (د غذانی مواد وژورنگ کولموته ، سرخرخی ، زړه بدوالی ، خوله کول او ضعیفی) چې د خوراک وروسته پېښېږي د **Dumping Syndrome** (په انپول .

**Postgraduate**

د لیسانسه زده کړو (تحصیلاتو) خخه وروسته .

**- Postgraduate Education**

د لیسانسه زده کړو خخه وروسته نوری لورې بنوونې او زونې (تحصیلات) پروګرامونو تعقیب کول .

**- Postgraduate Education Allowance (PGEA)**

د لیسانسه زده کړو (تحصیلاتو) خخه وروسته د نورو زده کړو اجازه ورکولو لپاره د پیسو ورکړې بها ورکول ترڅو نوری زده کېږي هم وکړي .

**- Postgraduate Education Policy**

د لیسانسه زده کړو (تحصیلاتو) خخه وروسته د نورو لورو زده کړو پالیسی .

**Posthepatic**

له کبد خخه وروسته ته واقع خلفی-کبدی.

**- Posthepatic Bilirubin**

له کبد خخه وروسته د بلبروین مادی لورپدنی اپوند. د بلبروین د صباغی مادی اپوند چې پلازما نه له کبدی درملنی وروسته ورنوزی.

**- Posthepatic Jaundice**

بعدالکبدی یرقان، د خیگر خخه وروسته ژبری، دانسدادی ژبری (Obstructive Jaundice) په انډول.

**- Postherpetic Neuralgia**

د خیگر خخه وروسته د عصبی درد شتون، هغه درد چې د Shingles (له حملاتو وروسته منځ ته راخی)

**Posthioplasty**

د قضیب د پریپوسيوم ترمیم جراحی عملیات کړنلاره.

**Posthitis**

د قضیب د پریپوسيوم Foreskin (التهاب

**Posthumous**

له مرینې خخه وروسته پېښیدنه، بعد الموت

**- Posthumous Birth**

1. د هغه ماشوم زبادون چې پلاریبی د مخدہ مړشوی وی. 2. د مری شوی مور خخه د سیزارین (Caesarean Section) پواسطه د ماشوم زبادون.

**Posthypnotic**

د هیپنو تیزم خخه وروسته مهال او حالت ته ویل شی.

**Postictal**

له تشنج (اختلال) خخه وروسته.

**Posticteric**

د ناروغانو له ژبری تېرولو وروسته حالت اپوند.

**Post-irradiation**

له ورانگو (X-Rays) ورکولو او درملنی خخه وروسته چې درد او اختلالات پېښوی.

**- Post-irradiation Allopathy**

هغه جلدی الیسوی حالت چې له ورانگو (X-Rays) ورکولو او درملنی خخه وروسته منځ ته راخی.

**- Post-irradiation Enteritis**

هغه حالت چې له ورانگو (X-Rays) ورکولو او درملنی خخه وروسته د کولمو التهاب (Enteritis) منځ ته راخی وی.

**- Post-irradiation Therapy**

له ورانگو (X-Rays) ورکولو خخه وروسته اختلالات او ناروغبو درملنی ته ویل شی.

**Postmature**

پوست ماچور، له مودی اوښتني زبادون، د (42 Weeks) اوښو له مودی بشپړ بدنه خخه وروسته زبادون اپوند، د پر رسپدلې.

**Postmaturity**

پوست ماچور والې، د (42 Weeks) اوښو له مودی بشپړ بدنه خخه وروسته زبادون اپوند حالت، له مودی اوښتني حالت.

**Postmenopausal**

له مینوباورز (Menopause) خخه وروسته حالت اپوند.

**- Postmenopausal Bleeding**

د مینوباورز یا زربنت مودی وروسته غېر نورمال وینه بهډنه.

**Postmortem**

تر مرګ وروسته، بعد الموت، له مرینې وروسته.

**- Postmortem Examination**

له مرینې وروسته کښي. له مرینې وروسته د جسد (میخت) کښي ترسره کول چې داد عدلې طب اپوند خانګي او پتولوژي خانګي ترسره کوي، د (Autopsy) په انډول.

**Postnasal**

د پوزی خلف ته واقع، خلف-انف، د پوزی خلف اپوند صفت

**- Postnasal Bleeding**

د پوزی خلفی وینه بهډنه.

**- Postnasal Block**

د پوزی خلف بلاک او بندېنت.

**- Postnasal Discharge**

د پوزی خلف خخه د افرازاتوراتگ.

**- Postnasal Drip**

هغه حالت چې پکي د پوزی خلف خخه د افرازاتوراتگ د ستونی لور ته شتون ولري او هغه بلع کېږي.

**Postnatal**

د زبادون خخه وروسته مرحلې اپوند صفت.

**- Postnatal Care**

د زبادون خخه وروسته مرحلې خارنې-مراقبت اپوند.

**- Postnatal Depression**

د زبادون خخه وروسته مرحلې اپوند خپگان یا انحطاط حالت.

**Postnecrotic**

له نکروز خخه وروسته اپوند صفت.

**- Postnecrotic Cirrhosis**

له نکروز خخه وروسته اپوند مرحلې د کبد اپوند سیبروزس چې د ویروسی کبدی التهاب (Viral Hepatitis) له امله منځ ته راخی.

**Post -op**

د عملیات خخه وروسته مرحلی اپوند ، د **Postoperatively** او ( **Postoperative** ) په انډول .

**Postoperative**

د جراحی عملیاتونو خخه وروسته مرحلی اپوند ، د **Post-Operative** او ( **PostOperative** ) په انډول .

**- Postoperative Adhisions**

له عملیات خخه وروسته التصاقات / نہبنتی .

**- Postoperative Angina Pictoris**

له عملیات خخه وروسته صدری خناق .

**- Postoperative Care**

له عملیات خخه وروسته خارنه / امراقبت .

**- Postoperative Incisional Hernias**

له عملیات خخه وروسته د جرحی فتق .

**- Postoperative Complications**

له عملیات خخه وروسته اختلالاتونه / تاواره پہنچنی .

**- Postoperative Nausia**

له عملیات خخه وروسته زړه بدوالی .

**- Postoperative Management**

له عملیات خخه وروسته تدبیرونه / منجمنت .

**- Postoperative Nursing Care**

له عملیات خخه وروسته د نرسنګ خارنې .

**- Postoperative Pain**

له عملیات خخه وروسته دردونو احساس .

**- Postoperative Pneumonia**

له عملیات خخه وروسته پنومونیا (سینه بغل) .

**- PostoperativeVomiting**

له عملیات خخه وروسته کانګکی .

**Postoperatively**

له جراحی عملیات خخه وروسته مرحلی اپوند .

**Postorbital**

د سترګو د حجاج خلف ته ، د سترګو د کاسې شاته واقع

**Postpartum**

تر زبرون وروسته مرحلی اپوند صفت .

**- Postpartum Fever**

تر زبرون وروسته مرحلی تبه ، د **Puerperal Infection** ( په انډول ) په

**- Postpartum Haemorrhage (PPH)**

تر زبرون وروسته مرحلی کتلولی دول وینه بهډنه .

**- Postpartum Infection**

تر زبرون وروسته مرحلی اتناڼات / مبکروبونه .

**Postprandial**

تر خورو وروسته .

**Postpuberal**

تر خوانی (بلوغ) وروسته .

**Postpubertal**

تر خوانی (بلوغ) وروسته پورې اپوند او کې .

**Postpubescent**

تر بلوغ وروسته .

**Post-primary Tuberculosis**

له لوړنې نږی رنځ وروسته بیا رابنکاره کبدنې  
تظاهرات چې یو خوک پخوا منتن شوبوی .

**Post-registration Education and****Practice (PREP)**

له راجستیر (ثبت) وروسته زده کړو پرکټیس چې په  
برطانیه کې عموماً د (نسانلو، دایو) لپاره وړی .

**Postrenal**

له پنیتورګو خخه وروسته ، بعدالکلیوی . له پنیتورګو  
ترشا برخه کې ځای پرخای شوې .

**- Postrenal Anuria**

له پنیتورګو خخه وروسته انيوريا .

**- Postrenal Disease**

له پنیتورګو خخه وروسته ناراغي .

**- Postrenal Disorders**

له پنیتورګو خخه وروسته اختلالات .

**- Postrenal Hematuria**

له پنیتورګو خخه وروسته په متیازو کې وینه هیماچوریا .

**- Postrenal Obstruction**

له پنیتورګو خخه وروسته بندښت .

**- Postrenal Pyuria**

له پنیتورګو خخه وروسته په متیازو کې قیچ (پایوریا) .

**Postsinusoidal**

د یوه سینوزوئید ترشا واقع شوې اپوند صفت .

**Poststenotic**

له تنکوالی (تضیق) ترشا اپوند صفت .

**Postsynaptic**

له ساینپس (Synapse) خخه وروسته او ترشا واقع شوې .

**- Postsynaptic Axon**

له ساینپس (Synapse) خخه وروسته د اکسون برخی اپوند .

**Post-traumatic**

له ترضیض وروسته ، له ضربې خخه وروسته مهال ، له  
صدمې لیدنې وروسته ، له تپی کبدنې لکه (تصادم، تبری

<p>، اول لکبدنې، پېښې وروسته مهال اړوند.</p> <p><b>- Post-traumatic Amnesia</b> د یادېت له منځه تګ چې له ترضیض وروسته پېښېږي</p> <p><b>- Post-traumatic Bleeding</b> له ترضیض وروسته وینه بهپدنه.</p> <p><b>- Post-traumatic Brain Edema</b> له ترضیض وروسته دماغي اذیما.</p> <p><b>- Post-traumatic Bruit</b> له ترضیض وروسته ایکیموزیس.</p> <p><b>- Post-traumatic Coma</b> له ترضیض وروسته کوما.</p> <p><b>- Post-traumatic Concussion</b> له ترضیض وروسته کانکشن.</p> <p><b>- Post-traumatic Contusion</b> له ترضیض وروسته کاتشون.</p> <p><b>- Post-traumatic Convulsion</b> له ترضیض وروسته شارن (اختلال، تشنج).</p> <p><b>- Post-traumatic Epilepsy</b> له ترضیض وروسته مېړگۍ، له ترضیض وروسته صرعه.</p> <p><b>- Post-traumatic Echymosis</b> له ترضیض وروسته ایکیموزیس.</p> <p><b>- Post-traumatic Fracture</b> له ترضیض وروسته د هدوکو ماتېډنه.</p> <p><b>- Post-traumatic Headach</b> له ترضیض وروسته د سردرد شتے والي.</p> <p><b>- Post-traumatic Hemothorax</b> له ترضیض وروسته هیموموتورکس په پلورائی جوف کې وينه راتبولده.</p> <p><b>- Post-traumatic Hemopneumothorax</b> له ترضیض وروسته هیموموتورکس په پلورائی جوف کې وينه او هوا راتبولده.</p> <p><b>- Post-traumatic Hematoma</b> له ترضیض وروسته هیماتوما.</p> <p><b>- Post-traumatic Injury</b> له ترضیض وروسته د تېپ یا پېړه منځ رانګ.</p> <p><b>- Post-traumatic Laceration</b> له ترضیض وروسته شلېډنه (څېړېډنه).</p> <p><b>- Post-traumatic Pneumothorax</b> له ترضیض وروسته هیموموتورکس په پلورائی جوف کې هوا راتبولده.</p> <p><b>- Post-traumatic Shock</b> له ترضیض وروسته د شاک شته والي.</p> <p><b>- Post-traumatic Stress Disorder (PTSD)</b> له ترضیض وروسته د روانې فشار د اختلالو لکه (صدري درد،</p>	<p>سرخو خى، گنسیت، خوب ستوتزي، د ملا بریخ، ستپيا، څکان منځ ته راتګ.</p> <p><b>Post-term</b> د ځنډو پدلی ترم تر وروسته مهال پوري اړوند دا اصطلاح د بلارېښت اړوند پکارېږي.</p> <p><b>Postural</b> د وضعیت (Posture) اړوند صفت.</p> <p><b>- Postural Disorders</b> وضعیتی اختلالونه، وضعیتی تشوشتا.</p> <p><b>- Postural Drainage</b> وضعیتی دریناژ. هغه پروسیجر چې د زوبو (قیح) جوفونو تشبدنې لپاره پکارېږي.</p> <p><b>- Postural Hypotension</b> د وضعیت تفريط فشار، هغه ډول د فشار ټیټېډنه چې سمدلاسه د وضعیت بدلون (تغیر) سره تراو لري.</p> <p><b>Posture</b> وضعیت. هغه حالت چې بدن پکې سمون مومی</p> <p><b>- Bad Posture</b> ناسې ډول وضعیت، ناوره وضعیت.</p> <p><b>Postvaccinal</b> له واکسین کولو خخه وروسته حالت اړوند.</p> <p><b>- Postvaccinal Fever</b> له واکسین کولو خخه وروسته تبه.</p> <p><b>Postviral</b> له ویروس کړتیا خخه وروسته.</p> <p><b>- Postviral Fatigue Syndrome</b> له ویروس کړتیا خخه وروسته ستپیا او کسالت سندروم، د <b>Myalgic Encephalomyelitis</b>، انډول.</p> <p><b>- Postviral Infection</b> له ویروس کړتیا خخه وروسته منتن کبدنه.</p> <p><b>Potash</b> نا خالصه پوتاسیوم کاربونت.</p> <p><b>- Caustic Potash</b> پوتاسیوم هایدروکساید.</p> <p><b>- Sulfurated Potash</b> د پوتاسیوم پولی سولفاید او پوتاسیوم تیوسلفیتونو مخلوط چې په درملیزو موادو کې د سلفایدونو د سرچینې پتوګه تری کار اخیستل شي.</p> <p><b>Potassemia</b> په وينه کې زیاتې پیمانې پوتاسیوم عنصر شتون.</p> <p><b>Potassium</b> پوتاسیوم، دا یو کېمیاوی فلزی عنصر دی چې اټومی</p>
--	--

شمبره یې (19) او لنده نښه یې (K) ده دا یو اصلی د حجري دنته کتیون بلل شی.

#### - Potassium Acetate

پوتاسیوم اسیتیت، دالکترولایتونو خای نیونکی او د متیازو قلوی کونکی ماده.

#### - Potassium Bicarbonate

پوتاسیوم بای کاربونیت، دالکترولایتونو خای نیونکی ماده او د متیازو قلوی کونکی ماده.

#### - Potassium Chloride

پوتاسیوم کلوراید ، دالکترولایتونو خای نیونکی چې په خوراکی مواد او وریدی بنه ورکول کېږي.

#### - Potassium Citrate

پوتاسیوم سیتریت ، دالکترولایتونو خای نیونکی سیستمیک قلوی کونکی ماده چې دیوریتیک او خراشکی نرمونکی او سستونکی اغیزې لري.

#### - Potassium Gluconate

پوتاسیوم ګلوکونبیت ، دالکترولایتونو خای نیونکی او د پروفیلاکسی لپاره او د هایپوکلیمیا په درمانه کې پکاربې.

#### - Potassium Hydroxide

پوتاسیوم هایدروکساید، هغه قلوی کونکی ماده چې په درمیزو محصولاتو کې ورڅنه ګټه اخیستل شی.

#### - Potassium Iodide

پوتاسیوم آیوداید . دخراشکی (بلغم) سستونکی چې د آیودین لرنونکی دی او د چنیاسی ضد اغیزې لري.

#### - Potassium Metaphosphate

هغه بفری عامل چې د درملو جورو لو صنعت کې پکاربې.

#### - Potassium Permanganate

پوتاسیوم پرمگانابت، ګلابی رنګه اسیدی پوتاسیومی مالګه چې د موضوعی اتاناتو ضد مادی ، د اوکسیدیشن د عامل او د ځینې زهر و اتنې دوت پتوګه پکاربې.

#### - Potassium Salicylate

د التهاب ضد ، درد او تبی ضد درمل.

#### Potency

1- د توائندی، نیرو، زور، قدرت، قوت، توائیبی) حالت بلل شی. 2- هغه نارینه چې د جنسی مقاربت د توائ خاوند وی، سریتوب / نارینتوب لرونکی . 3- د ودی - انکشاف لپاره د یوې ځینې برخی (استعداد، توائ، امکان او اظرفیت) لرل. 4- د یوہ درمل د درمیزو اغیزو او د هغه د اغیزې لپاره د این دوز تر منځ تپاو .

#### - Potency Factor

د توائ او قدرت فکتیور.

#### - Potency Ratio

د توائ او قدرت نسبت او رسد .

#### Potent

④ توائ لرونکی ، قبولونکی . ⑤ فزیکی او کمیاوى اغیزو د قوت منځ ته راپرونکی ، د پرتمرين او قدرت نفوذ لرل، ⑥ هغه نارینه چې د جنسی مقاربت د توائ خاوند وي

#### - Potent Drugs

توائنده د ډېر قوت لرونکی درمل.

#### Potential

④ پوتاشیال ، د قدرت او توائ لرلو اړوند صفت. ⑤ کار لپاره چمتو خو غبر فعاله بنه ، ⑥ ډیارج په یوه واحد کې د کار اندازه (مقدار) چې د یوه تکی خڅه بل تکی ته د په یوه برینسانۍ د ګر کې د یوه چارج لرونکی جسم د حرکت لپاره اړین دی او د اندازې نیولو ولحد یې ولت دی.

#### - Potential Abnormality of Glucose Tolerance

د ګلوکوز په وړاندې د تحمل (زغملو) د توائ غبر نورماله او انبارملتیا حالت دی لکه د شکری په ناروغۍ کې چې د ګلوکوز په وړاندې تحمل نرلل منځ ته راخې، د **Potential Diabetes** په اندیول.

#### - Potential Acoustic Gain( PAG)

د غږ د بیا تقویتی سیستم **Sound-Reinforcement Systems** چې غوبد اوږدېنې ستونزو حل اړوند پکاربې.

#### - Action Potential

کاری پوتاشیال، هغه برینسانۍ فعالیت چې دفعاليت په بهیر کې د یوې عضلي یا عصبي حجري دنته رامنځ ته کېږي.

#### - Potential Acuity Meter

دا هغه کلینیکی وسیله د د لیدنې تپزیسني، اندازه کولو اړوند پکار وله شی یو واحد بیم **Beams** چې دیانګي نېغ په نېغه د حدقي لپاسه فوکس کوي لکه د **Snellen Test Types**، چې پکي کله چې ساد **Cataract** راویستل شی د لیدنې دنده په شبکیه کې تر سره کېږي ، او دی مبتود ته د **Laser**

**Maxwellian View** هم وائی ، د **Interferometry** په اندیول.

#### - After Potential

د وروسته پوتاشیال .

#### - Potential Alpha-Energy Concentration

د پروتین الفا-انژی متمنکری پوتاشیال.

**- Potential Angina Class Improvement for Intramyocardial Channels**

هغه پوتاشیال چې پکې د صدری خناق کلاس اصلاح د داخل المایوکارڈ چینلوونو کې ترسره کېږي.

**- Potential Asbestos-Containing Material**

د **Asbestos** موادو لولو پوتاشیال.

**- Potential Barrier**

پوتاشیالی سرحد. هغه سرحد لول چې ورڅخه د یوې ساحې **Barrier** خڅه بلې ساحې ته د موادو نفوذ ترسره شی، د **Potential Hill** په انډول.

**- Potential Barrier Field-Flow Fractionation**

هغه پوتاشیالی سرحد لول چې ورڅخه د یوې ساحې د فرکشنی کېبدني بهېر ترسره کېږي.

**- Potential Best Management Practice**

د تمرين او عملی تربیله او غوره منجمنت پوتاشیال.

**- Potential Capability Index**

د پوتاشیال د ظرفیت تاکنی انډکس.

**- Potential Carcinogen**

د کارسینوما منځ ته راړولو پوتاشیال سرطانی پوتاشیال.

**- Potential Carrier Recovery**

د ریکوری خواصو کرکټر پوتاشیال.

**- Potential Cautery**

د کواتری (سوچبدنی او علقې) منځ ته راړولو پوتاشیال.

**- Potential Density**

د کثافت پوتاشیال، کثافتی پوتاشیال.

**- Potential Diabetes**

د شکری ناروغۍ پوتاشیال.

**- Potential Diagnosis**

د ناروغیو پېژندنې پوتاشیال چې په نرسنګ کې روغتیائی

ستونزو کې پکار وړل شی. د **Potential Problem** په انډول.

**- Potential Difference**

د پوتاشیال توپیر کول.

**- Potential Divider**

د پوتاشیال ویشونکې.

**- Potential Drop**

د خچبدو پوتاشیال.

**- Electric Potential = Electrical Potential**

برېښنائي پوتاشیال.

**- Potential Energy**

د انرژۍ پوتاشیال.

**- Evoked Potential**

هغه چې برېښنائي سیگنال د حسی رسپتورونو، عضلي سیستم د یوې برخې خڅه د بربېښنابو اسٹھ پارول کېږي.

**- Membrane Potential**

برېښنائي پوتاشیال چې د غشا يا حجرۍ دهوال په دواړه خواوو کې شتون لري.

**- Potential Problem**

د ستونزې پوتاشیال، د پرابلم اړوند پوتاشیال.

**- Resting Potential**

د استراحت پوتاشیال، داستراحت به حال کې د یوې نورمال حجري د غشا په دواړو او پخونو کې د پوتاشیال اختلاف.

**- Spike Potential**

د تحریک په بهير کې د یوې د تحریک منونکي حجري د غشا په پوتاشیال کې د پرلوي او اولیه بدلون.

**- Potential Unit**

د پوتاشیال واحد.

**- Potential Well**

د پوتاشیال سرچینه.

**Potentiation**

پوتاشیالی کول. د **Potentiation** په انډول.

**Potentiate**

پوتاشیالی کول، د درملو یا درملنې د اغېزمانتیا او ور زیاتول کېږي.

**Potentiated**

پوتاشیالی شوي.

**Potentiating**

پوتاشیالی کولو عملیه.

**Potentiation**

پوتاشیالی ورکول، توان وربخبل، توانا کول، قوت ورکول.

**- Post-tetanic Potentiation**

له پېټیانې خڅه وروسته توان ورکول.

**Pott's Caries**

ملا تیر نزې رنځ ، د د پاټ اړوند ناروغۍ، په قسمی دول د فقاراتو د هليوکو تخریب چې د نزې رنځ اتاتان له

کبله پېښېږي او د ملا د کوبووالی لامل ګرئي ، د **Spine Tb** او **Pott's Disease**

حل د انگلیسی جراح **Percival Pott** (1714-1788) کالونو کې او سېده شرحة شوه

**Pott**

د انگلیسی جراح **Percival Pott** (1714-1788) چې په



او د رگونو تثبیت کلامپ دی چې د رگونو جراحی عملیاتونو کې پکارو پل شی.	- <b>Potts Vascular Scissors</b> د پات اپوند د رگونو لپاره پکاربدونکی بیاتی (قیچی گانی).
- <b>Potts Coarctation Clamp</b> د پات د کوارکتیشن جراحی لپاره پکاربدونکی کلامپ.	- <b>Potts-Smith Bipolar Forceps</b> د پات سمت پوند قطبی فورسپس.
- <b>Potts Coarctation Forceps</b> د پات د کوارکتیشن جراحی لپاره پکاربدونکی فورسپس.	<b>Pouch</b> جوف ، جبب ، کخوره ، کخوری ته ورته جوړښت لکه پربتوان.
- <b>Potts Dilator</b> د پات د اتساع ورکولو لپاره پکاربدونکی وسیله.	- <b>Abdomenovesical Pouch</b> د بطون (گپیدی) او مثانی تر منځ هغه منځ ته راغلی فضاً چې د پربتوانی غبرګډنۍ / راستندې دنې په تسيجه کې منځ ته راخی.
- <b>Potts Dissector</b> د پات د انساجو تسلیخ لپاره پکاربدونکی وسیله.	- <b>Branchial Pouch</b> بلغومی جبب، دبلوم اپوند جنښی انودورمال دایورتیکولوم چې د <b>Pharyngeal Groove</b> سره د جنین اکتودرم په دوره کې مخامنځ کېږي او تړونکی غشاً <b>Closing Membrane</b> (جوړو) <b>Pharyngeal Pouch</b> (په انډول).
- <b>Potts Elevator</b> د پات د انساجو او چټولو لپاره پکاربدونکی کلامپ / وسیله.	- <b>Pouch of Douglas</b> د دوګلاس جیب / جوف ، د <b>Rectouterine Pouch</b> (په انډول).
- <b>Potts Expansile Dilator</b> د پات د اتساع ورکولو لپاره پکاربدونکی انبساطی وسیله.	- <b>ileoanal Pouch</b> دا یلیوم - مقعدی جوف، هغه د ایلیوم اپوند ذخیره کونونکی <b>Reservoir</b> (مخزن برخه چې تر 500 To 1000 MI) پوری ظرفیت لري او ترمینال ایلیوم برخه کې د تغلق شخه منځ ته راخی دا کړنه معمولاً د نوي مثانی <b>Neobladder</b> (جوړولو پرمھال ترسه کېږي، د <b>Reservoir.Kock Pouch</b> (په انډول).
- <b>Potts Expansile knife</b> د پات د پري کولو لپاره پکاربدونکی انبساطی چاره / وسیله	- <b>Kock Pouch</b> د <b>Ileoanal Pouch</b> (په انډول).
- <b>Potts Forceps</b> د پات د انساجو نیولو لپاره پکاربدونکی فورسپس / وسیله.	- <b>Prussak's Pouch</b> د غور د ختيکی هلوکی د غارپی <b>Neck Of The Malleus</b> (او شلې غشاً <b>Flaccid Part Of The Membrane</b> ) تر منځ په صماخته پرده کې یو سینوس.
- <b>Potts Ligature</b> د پات غوته اچولو مبتود، د پات لپکاتور کړنې کنلاړه.	- <b>Rathke's Pouch</b> د جنینې فمي جوف <b>Buccal Cavity</b> (بودا یورتیکولوم (تج) چې قدامی هایپوفیزیس <b>Adenohypophysis</b> (ورڅخه سرجینه اخلى او وده کوئی.
- <b>Potts Needle</b> د پات د ستني و هللو لپاره پکاربدونکی ستنه / وسیله.	- <b>Rectouterine Pouch</b> په بنخینه وو کې د مثانی او رحم تر منځ فضاً چې پربتوانی جوف منځ ته راډري ، د <b>Rectovaginal Pouch</b> (په انډول).
- <b>Potts Operation</b> د پات د جراحی عملیات کنلاړه اطريقه چې د ابهرا او روی شریان خنګ تر خنګ تر قائمیه تر سره کېږي ، د <b>Potts Anastomosis</b> (Anastomosis) په انډول.	- <b>Rectovaginal Pouch</b> د <b>Rectouterine Pouch</b> (په انډول).
- <b>Potts Patent Ductus Clamp</b> د پات اپوند کلامپ چې د <b>Patent Ductus</b> (Patent Ductus)، رگونو درملنه کې پکارېږي.	- <b>Rectovesical Pouch</b> هغه پربتوانی جوف یا فضاً چې د مثانی او ریکتوم تر منځ شته والي لري.
- <b>Potts Rib Shears</b> د پات اپوند لویه بیاتی (قیچی) چې د پستیو (اضلاعو) غوشولو کې پکارو پل شی.	- <b>Seessel's Pouch</b> د جنینې بلوم راولني کخوره <b>Outpouching</b> چې د بلومی
- <b>Potts Scissors</b> د پات اپوند لویه بیاتی (قیچی) گانی.	
- <b>Potts Shunt</b> د پات اپوند شنت (لاره).	
- <b>Potts Splint</b> د پات اپوند تشیت کوونکی سپلنټ اتل.	
- <b>Potts Tenaculum</b> د پات اپوند د تیناکولوم فورسپس چې د غړو انساجو نیولو کې پکارېږي.	
- <b>Potts Valvulotome</b> د پات اپوند هغه جراحی وسیله چې د فرج په غوشولو / پري کولو جراحی عملیات تری کار اخیستل شی.	

غشاً خخه دمخه او د راتیکی کھوری په پرتله ترشا پرته ۵۵ ،  
د Rathke's Pouch (په انبول).

### - Vesicouterine Pouch

په بنسخینه وو کې د مشانی او رحم تر منځ فضاً چې پریتوانی  
جوف منځ ته اوری، د Rectovaginal Pouch (په انبول).

### Pouchitis

د ایلیوانال یا د کولمو د ایلیال برخې د ټول جدار یا  
مخاط التهاب، د پوچ (جیب، جوف برخې التهاب.

### Poudrage

د یوې سطحې پرمخ د پودر کارول لکه د (خشوي او جداری  
پلرو) تر منځ د پودر کارول تر خو د هفوی د نښتنې  
مخنيوی وشی.

### Poultice

هغه نمه او نمجننه (مرطوبه) ماده (Compress)، چې د (تمو  
اویواو کریم طیقو) خخه جوړ شوې او ګازد طبقو به منځ کې  
په هغه خای کې چې ورته اړتیاوی شتون لري او یخې  
شوې نشایستې په خېر قوام په ګرمه بنه کارپوري تر خو په  
سیمه کې تحریک او موضعی تودو خه رامنځ ته شی، د  
Fomentation (په انبول).

### Pound

پونډ، په (Aviordupois) سیستم کې د وزن واحد چې  
د (Gr) 453.6 سره انبول دی او په (Apothecaries)  
سیستم کې د (Gr) 373.2 سره معادل دی لنډه نښه بې  
. (lb) ۵۵ .

### Poupart's Ligament

د پوپارت لېگامنت، چې د سپوغری (مغبني) کانال تر  
خنګ پروت وئ ورنه (Inguinal Ligament) هم ویل  
شی داد لوړۍ خل لپاره فرانسوی جراح او اناټومبست  
François Poupart (په ذربعه شرحه چې په ۱۶۱۶-  
۱۷۰۸ کې یې ژوند کاوؤ.

### Povidone

دا یو ډول اتسیپتیک دی چې د پولی وینايل  
پیروولیدین خخه جوړ دی او یو مصنوعی پولیمېر دی  
چې محلول جوړونکی پتوګه تری کار اخیستل شی.

### - Povidone Iodine

هغه مرکب چې د پوپیدون سره د آیودین د تعامل له امله منځ ته  
راخی او موضعی انتی سپتیک پتوګه کارول شی.

### Powder

پودر، دوره، گردہ. هغه طبی درمل چې د وجې گردې

په پول جوړ پېږي.

### - Indigestion Powder

د هضم و پوډری درملو جوړښت.

### Powdered

په پوډری دول سره جوړ شوې مرکب / درمل.

### Power

زور، توان، قدرت، طاقت، د لوپولو وسیله لکه  
مایکروسکوپ، د کار د تر سره کولو چتکتیا، لنډه  
ښه بې (P) ۵۵ .

### - Difining Power

د یوې شی د خرګندولو لپاره د یوې عدسيې توان

### - Resoving Power

د نېړدي شوېو کوچنيو شیانو او د هر شی د جوړښتوو د  
ښودلول پاره د یوې عدسيې یا سترګي توان.

### Powerfull

توان درلودونکي، طاقتور، قوى.

### Pox

پاکس، هر ډول د پوستکی ناروغۍ چې (D) پوستول،  
ویزیکول، جلدی (انی) رامنځ ته کړي لکه ویروسوی جلدی  
ناروغۍ لکه د (سینلیس او چکن پاکس) ناروغۍ.

### - Checkenpox

چېچک، کڅوک، کوڅکي.

### - Cowpox

د غواګانو چېچک.

### - Smallpox

سمالپاکس.

### Poxviridae

د (DNA) ویروسونو یوه کورنۍ چې دوه رشتوي (Dna)  
جینوم لري د حیواناتو د (Smallpox, Pox, Vaccinia)  
ناروغۍ رامنځ ته کوي.

### Poxvirus

د (Poxviridae) د کورنۍ ویروسونه چې اپونډ ویروسی  
ناروغۍ رامنځ ته کوي لکه د (کڅوک او  
(Contagiosum

### p.p.

دا د (Post Prandium) لپاره لنډه نښه د چې له ډوډي  
خوراک وروسته معنی لري

### PPD

دا د (Purified Protein Derivative) لپاره لنډه نښه د  
او خالص پروتینې مشتقاتو معنی لري.

**PPH**

داد ( **Postpartum Haemorrhage** ) لپاره لنده نښه ده چې له زېړون وروسته وينې بهبدني معنۍ لري.

**PPM**

دا د ( **Parts Per Million** ) لپاره لنده نښه ده چې د یومیلیونې برخې معنۍ لري.

**PPTA**

د ( **Plasma Protein Therapeutics Association** ) لپاره لنده نښه ده.

**PPTA**

د ( **Pennsylvania Physical Therapy Association** ) لپاره لنده نښه ده.

**PPTA**

د ( **Pre-Physical Therapy Association** ) لپاره لنده نښه ده.

**PPV**

داد ( **Positive Pressor Ventilation** ) لپاره لنده نښه ده دمثبت فشار تنفس معنۍ لري.

**PQRST Complex**

د ( **Deflections** ) اپوند ( **Electrocardiogram** ) چې په ( **Ventricular P To T Contraction** ) کې وي او د بطینې تقلص اپوند نسونکي وي.

**p.r.**

داد ( **Per Rectum** ) لپاره لنده نښه ده او د ریکتیوم له لاري معنۍ لري.

**Pr<sup>1</sup>**

داد ( **Prascodymium** ) لپاره لنده نښه ده.

**Pr<sup>2</sup>**

داد ( **Presbiopia** ) لپاره لنده نښه ده.

**Pr<sup>3</sup>**

داد ( **Prism** ) لپاره لنده نښه ده.

**PRA**

داد ( **Panel Reaction Antibody** ) لپاره لنده نښه ده چې اتنې جن د ( **Panel** ) په پرتله غږګون بشکاره کوي.

**Practicability**

دکیدو وړ، داجر وړ.

**Practicable**

عملی کیدونکي، دتطبیق وړ.

**Practical**

عملی، ګتور، حقیقی، تطبیقی.

**Practically**

په عملی توګه، تقریباً، واقعاً.

**Practice**

په یوه خانګوی مسلک کې د یوه شخص د پوهنې کارول د ببلګو په توګه د ناروګیو په تشخیص او درملنه کېد شخص د پوهې او طبی تجربې کارول.

**- Practice Nurse**

د نرسنګ پرکتیس چې د ناروګانو د خارنې، کتنې او پرمختګ اپوند ټولې اپوند معلوماتی خدمتونه / نور ټکی راتبولبرې او تری درملنه کې کاراخیستل شوی.

**- Practices Homeopathy**

د طب اپوند هومیو پتیک درملنو اپوند عملی کارونه تر سره کول بلل شوی.

**Practiced**

آز مایلې، کار شوی، د ( **Practice** ) دوهم او یا دريم حالت.

**Practise**

د ( **Practice** ) په انډول.

**Practitioner**

هغه کارپوہ کس چې د طبی خانګي اپوند کاروبار سمبالوی خوک چې په یوه حرفة کې کار کوي په تیره طبیب او مدافع وکيل.

**- Nurse Practitioner**

د نرسنګ اپوند کاروباری کس نرس. د نرسنګ ستاذر نرس.

**Prae-**

دا یو مختارې دئ او د ( **Pre-** ) په توري پیل کېدونکو لغتونو معنۍ بشپړو وي.

**Praecox**

نعمود، لکېډنه.

**- Ejaculatio Praecox**

احتلامي نعمود.

**Praevia**

نبستې پلاستيا، پريويا.

**- Placenta Praevia**

د پلاستنا د نه راشلبندی له امله وينې بهبدنه.

**Pragmatognosia<sup>1</sup>**

د ( **Agnisia** ) په انډول.

<b>Pragmatognisia</b>	۲	هغه کلینیکی کتنی چې جراح یې د انسټیزی خخه د مخه ترسره کوي.
<b>Pralidoxime</b>	باصری اکتوزیا.	
<b>D</b> کولین ایستریز فعالونکې چې مالګه بې به او رګانو فاسفورونو باندې د مسمومیت په درملنه کې پکارېږي.		
<b>Prandial</b>	له غذائی خوراک خورلو سره په تړاو کې.	
<b>Praseodymium</b>	پرازئودیمیم، یو کېمیاوى عنصر فلز دی ایوم شمېرہ یې (۵۹)، او نښه یې (Pr)، د، د، اتمومی وزن یې (۱۴۰-۹۰۷)، مخصوصه وزن یې (۶۷۳)، د، جوش تکی یې (۳۵۲۰)، او ذوب تکی یې (۹۳۱ °).	
<b>Prate</b>	اپلتې ویل، ډیرې خبرې کول، کرتې کول.	
<b>Prattle</b>	دماشومانو په ډول خبر ېکول، کرتې کول، پرتې ویل.	
<b>Prawn</b>	یو ډول سمندری چنګابن.	
<b>Praxiology</b>	د اړیکو خپرني او مطالعاتو علم	
<b>Pravastatin</b>	هغه درمل چې د وینې کولستربول (Cholesterol) د لورې سوئي درملنۍ او راتیتیونې په موځه ورکول شی.	
<b>Prazosin</b>	د کینازولین یو مشتق، هغه درمل چې د رګونو توسع ورکونکې اغبزې لري او د فرط فشار درملنې کې پکار وړل شی.	
<b>Pre -</b>	هغه توري چې دیوه لفظ نه مخکې راشي د (دېوسي، مخکښي، وړاندې، داول Before یا د Front) معنى ورکوي.	
<b>Preadmission Information</b>	هغه معلومات چې دروغتون ته د بستر کېدو خخه د مخه شتون لري.	
<b>Peragonal</b>	د مرګ تر راتلود مخه.	
<b>Pre-anaesthetic</b>	له بېهوبنې اېي حسې د مخه اړوند.	
<b>- Pre-anaesthetic Round</b>		
<b>Preauricular</b>	د غورې د صیوان پکې د مخه.	
<b>Preaxial</b>	د یوه محور خخه د مخه خای پر خای شوي ، قبل المخوري.	
<b>Prebetalipoproteinemia</b>	د هاپرپری بیتلایپوپروتینمیا.	
<b>Precancer</b>	هغه حجره یا وده چې خبیشه بنه نلري خوکبدای شی چې سرطان ته واپری ، له سرطان خخه د مخه.	
<b>Precancerous</b>	له سرطان خخه د مخه (Precancer) اړوند صفت	
<b>Precapillary</b>	له کپیلری خخه د مخه رګونه، قبل الکپیلری.	
<b>Precardiac</b>	د زړه په قدام کې خای پرڅای شوي.	
<b>Precaution</b>	هغه عمل چې د مخه تر یو خه واقع کېدنې ترسره شی لکه د سمندری ناروغیو په وړاندې عمل.	
<b>Precava</b>	پورتنې، اجوف ورید.	
<b>Precaval</b>	د (Precava) اړوند صفت.	
<b>Precede</b>	د مخه واقع شوي.	
<b>Precentral</b>	له مرکز د مخه اړوند صفت.	
<b>- Precentral Gyrus</b>	د دماغ د قشر حرکي سیمه.	
<b>Preceptor</b>	هغه متخصص چې محصلینو ته عملی زده کړه ورکوي.	
<b>Preceptorship</b>	هغه زده کونونکې (نرس، قابله، روختیائی کتونکې) چې د یوه متخصص تر خارنې او لارښوونې لاندې زده کړه کوي.	
<b>Prechordal</b>	دنوتوكورډ په مخ (قادام) کې.	

**Precipitant**

هغه ماده چې د رسوب لامل گرئي.

**Precipitate**

رسوب کول، جلاکول، ته نشین کېدنه، په یوه محلول کې د موجودو جامدو ذرو رسوب.

**- Precipitate Labour**

رسوبی زېرونه، غیر معمول چېتکه زېرونه چې دوه ساعته یا لپه موده نیسي چې بنائي د هور او ماشوم دواړو لپاره مضر وی.

**Precipitation**

د رسوب کولو عملیه ترسره کول.

**Precipitin**

د منحل اتنی جنوون پر ضد اتنی باوي ګانې چې د ژوندي موجود په بدن یا لبراتوار په محیط کې د اتنی جن ماکرومالیکولونه په داسې حال کې چې د لیدلو وړ وی په تشخیصیه آزمایښت کې پکارېږي.

**Precipitinogen**

هغه منحل اتنی جن چې د رسوب جوړېدل پارووی.

**Precise**

ډېر حقيقى، دقیق، صريح او صحیح.

**- Precise Measurements**

حقیقی او صحیح اندازې ټاکنی.

**Preclinical**

قبل الکلینیکی، له کلینیک خخه دمخه چې له تشخیص / پېژندنی خخه مخکی منځ ته راغلي وی.

**- Preclinical Stage**

قبل الکلینیکی پړ او مرحله.

**Preclotting**

له علقي (پرن کېدنه) دمخه، د رګونو د پروتیز په پیوند عملیات کې پکار وړه شی.

**Precocious**

فکري يا ذهنی / فزيکي له وخت خخه دمخه وده چې غیر معمول وی.

**- Precocious Puberty**

له وخت خخه دمخه څوانۍ / پېغلتوب.

**Precocity**

فکري يا ذهنی / فزيکي له وخت خخه دمخه ودي اړوند صفت. د **Precocious** اړوند صفت.

**- Sexual Precocity**

له وخته دمخه جنسی بلوغ حالت.

**Precognition**

د غېر حسى لازو خخه د راتلونکو پېښو درک کول.

**Precoma**

د کوما خخه دمخه، د کوما خخه دمخه روحي عصبی حالت چې د بېلکې په توګه په کبدی انسفالوپتی پېښو کې ليدل شي.

**Precomatric**

د **Precoma** اړوند صفت.

**Preconscious**

د شعور خخه دمخه حالت، هغه وضعیت چې په لړ کې یې ناروغ شعور په حالت کې ندي خود منځ ته راتلونکو تحریک سره د شعوری حالت ته راګرځېدل لوپاره چمتو دی.

**Precordia**

د **Precordium** (پاره ګنه شمېره).

**Precordial**

د **Precordium** اړوند صفت.

**Precordium**

پېړکاره ډیوم، د صدر قدام کې هغه برخه چې هلته زړه پروت دی، د زړه پوښونکی پردده.

**Precostal**

د پېښتیو (اضلاعو) په مخ کې.

**Precuneus**

هغه کوچنی تاوراتاو والې چې د ماغزو د جداری لوب پاریتال لوب په دنته سطحه کې خای لري.

**Precursor**

هغه خه چې له وخت دمخه راشی یا په بله زېه مخکینې وی، په بېلولوژی کې هغه ماده چې تر هغې فالاهه ورڅخه جوړ پېږي، دمخه، پېړکارسور هغه ماده په بله فالاهه بنه اوښتنه کولای شي.

**Prediabetes**

له شکری خخه دمخه، د کاربوهایدراتونو د میتابولیزم ناجوړی چې پته وی او د ډیاپت د ناروغری خانګړنې لاهم شتون ولنلري.

**Prediastole**

له ډیاستول خخه دمخه دمه / وقهه.

**Prediastolic**

د **Prediastole** اړوند صفت.

**Predicrotic**

دسفیگمومکرام له منخي د ڈايكروتیکی چې د منځه منځ ته راغلي اړوند.

**Predict**

وړاندوينه، پېش بیني کول، هغه وینا کول په راتلونکي کي بشائي بېښه شئ.

**Prediction**

وړاندوينه، پېش بیني، د راتلونکي اړوند پېښدنه د توقع وړ وینا، لکه د اعماقي روغتیباوزارت وړاندوينه کوي چې د **Hepatitis B**، ناروغي به زیاتوالی ومومنا.

**Predictive**

د **Prediction** اړوند صفت.

**- Predictive Value**

د وړاندويني وړتیا لرونکي.

**Predigest**

غذائی درملنه چې د یولې انتایمونو او کېمیاوی مواد زیاتولو مېټود دی چې د هاضمي آسانتیاوی منځ ته راړوپي هغه کسانو کې چې د هاضمي ستونزې لري پکار وړل شئ.

**Predigested**

د **Predigest** تېر حالت.

**- Predigested Food Factor**

هغه غذا (خواراکي مواد) چې تر (**Predigestion**) د منځه پروسې لاندې راخې.

**Predigestion**

هغه مصنوعي ډول د هضم پروسې چې د غذا خورلو د منځه پېل مومني.

**Predisposed to**

مهېي، زمينه مساعد کوونکي، لبوالتيا درلودونکي، لا د منځه تياروالۍ لکه د (ګونو ناروغيو ته فاميلى ډول مساعد والي).

**Predisposing**

مساعد کېدونکي، زمينه مساعد کوونکي.

**Predisposing Factor**

مساعد کېدونکي لامل، زمينه برابونکي فکتور. هغه فکتور چې د نورو ناروغيو رامنځ ته کېدو لپاره خطري بلل شي.

**Predisposition**

مساعد والي، برابر والي، مهيا توب، د اساتنياوو رامنځ ته کوونکي.

**Prediverticular**

د کولون د عضلاتي جدار پېروالي او د لومن د دنته فشار لوروالې چې رتچ (داورتیکول ته زمينه مساعدو).

**Prednisolone**

پريدينيزولون، د ستيروثيد کورنې، اړوند درمل چې له کوريتزول خخه زېښدنه دی او تصنعي ګلوكورتيکوئيد دی د التهاب ضد او معافیت په شانتیبونکي اغږي لري.

**Prednisone**

د کوريتزون خخه رامنځ ته کېدونکي تصنعي ستيروثيد درمل چې د الرژۍ او التهاباتو ضد اغږي بشندۍ.

**Predominant**

له نورو خخه ډېر پیاوړي، برجسته، وتلي، مسلط، غالب، برتاو لرونکي، برتر، بارز، حاکم.

**Pre-eclampsia**

د بلاربېنت د وروستيو مرحلو توکسيميا چې د (فرط فشار، پروتین یوریا او اذیما) سره مل وی چې بشائي د ایکلامپسیا (**Eclampsia**)، لامل وکړئي، د **Pregnancy-Induced Hypertension** په اندول.

**Pre-ejection**

له اخراج يا وتلو (**Ejection**)، خخه د منځه منځ ته راغلي.

**Pre-emie**

په آمریکائی ژبه کې بې مودي ماشوم ته ویل شی، د **Premature Baby**، په اندول.

**Pre-embryo**

له جنین تشکل د منځه، د هګۍ د خاڅ پرڅاي کېدو د منځه مرحله چې وخت يې تر الفاح وروسته لومړنې دوه اوونې دی.

**Pre-excitation**

له هیجان خخه د منځه، قبل التهیج، د هغه سیالې (ایمپالس لاه امله د بطيئنووند دوخت خخه د منځه فعلالدل چې له فرعی تګلاري خخه راخې او په اذینې-بطینې نوند باندې فزیولوژیک ځنډ نه رامنځ ته کوي.

**Prefrontal**

د جبهې لوب (**Frontal Lobe**) د سیمي خخه د منځه په قدامی برخه کې خاڅ په خاڅ شوې.

**- Prefrontal Leucotomy**

هغه جراحی عملیات چې پکي د **Prefrontal Lobe** (Prefrontal Lobe) خڅه د سپین نسخ ماغزو (White Matter)، یوه برخه بلهپری او د شیزوفرینیا (Schizophrenia) درملنې پری کړو.

**- Prefrontal Lobe**

د ماغزو (دماغ) هغه برخه چې دواړه لورو نیمسکری کې واقع وی او د **Frontal Lobe** په قدام کې واقع ده او د زده کړي او حافظی دنده ترسره کوي.

**Preganglionic**

د عصبی ګانګلیون (Ganglion) خڅه دمځه او نېږدي واقع شوې.

**- Preganglionic Fibre**

د اعصاب هغه رشتې چې پرگانګلیون باندې خاتمه مومي او د **Synapse** سره د **Postganglionic Fibre** (Postganglionic Fibre) برخو کې وصل دي.

**- Preganglionic Neurone**

له ګانګلیون خڅه دمځه د عصب (Neurone) هغه برخه په **Ganglion** پایله مومي.

**Pregenital**

د جنینی ودی پرمھال د تناسلی دستگاه له جوړیدو دمځه مرحلې پوري اړوند.

**Pregnancy**

بلارښت، بلارښت، اميدواری، حاملکۍ، د بارداری دوره، د هګکۍ او سپرم د تر یوځای کبدو وروسته په بدن کې د جنین وده، د **Gestation** او **Cyesis** (Cyesis) په انډول.

**- Abdominal Pregnancy**

بطنی بلارښت، د پریتوان په جوف کې بېخایه بلارښت.

**- Ampular Pregnancy**

نفیری بلارښت، د رحم په امپول کې بېخایه بلارښت.

**- Cervical Pregnancy**

د عنق بلارښت، د رحم سروپکس کې بېخایه بلارښت.

**- Comboined Pregnancy**

مخلط بلارښت، په یوه وخت کې د داخل الرحمی پرخای او دخارج الرحمی بېخایه بلارښت شته والي.

**- Cornual Pregnancy**

بناخی بلارښت، د رحم په یوه بناخ کې بلارښت.

**- Ectopic Pregnancy**

بېخایه بلارښت، لکه د بطنی د پریتوان په جوف کې بلارښت یا د رحم خڅه پرته په نورو برخو کې بلارښت د **Extrauterine Pregnancy** په انډول.

**- Extrauterine Pregnancy**

د رحم خڅه پرته په نورو برخو کې بېخایه بلارښت د **Ectopic Pregnancy** په انډول.

**- False Pregnancy**

غبر حقیقی بلارښت، د کاذب ډول بلارښت، د جنین له شته والي خڅه پرته د بلارښت د تولو نښو شته والي.

**- Intraligamentary Pregnancy**

په پلن لپکامست کې د بېخایه بلارښت شته والي.

**- Intraligamentous Pregnancy**

د **Intraligamentary Pregnancy** په انډول.

**- Interstitial Pregnancy**

د رحمی تیوب (نفیرون) په یوه داسې برخه کې بلارښت چې رحم د جدار دننه پرته وی.

**- Multiple Pregnancy**

په رحم کې د ګن شمبېر (څوګونو) جنینو شته والي.

**- Mural Pregnancy**

د **Interstitial Pregnancy** په انډول.

**- Overian Pregnancy**

په هګۍ خالو منځ کې د بېخایه بلارښت شته والي.

**- Phantom Pregnancy**

کاذب لزیبنت چې دروانې روحي ستونزو فکتورونو له امله منځ ته راخي.

**- Post-term Pregnancy**

د وروستني پریوډ له پل خڅه د (42 Weeks) او نیو ډالفاخ د پل خڅه د (40 Weeks) او نیو بشپړیدو خڅه د زیاتې مودی تپرېدې بلارښت.

**- Pregnancy-associated Hypertension**

هغه بلارښت چې د وینې فشار لوړوالی منځ ته راوبری.

**- Pregnancy-Induced Hypertension (PIH)**

هغه بلارښت چې د وینې فشار لوړوالی منځ ته راوبری. د **Pre-Eclampsia** په انډول.

**- Pregnancy Test**

د بلارښت د تشیت په موځه آزمایښت چې معمولاً په هغه بشخوکې د القاح دوډ او نې، بې اوښې وې په متیازو کې مشتې وې.

**- Tubal Pregnancy**

د تیوبونو (نفیرون) دننه بېخایه بلارښت

**- Tuboabdominal Pregnancy**

هغه ډول بېخایه بلارښت چې یوه برخه بې د د رحمی تیوبونو د فیمبریا او بله برخه بې د ګبېدې د جوف دننه منځ ته راځلې وې.

**- Tubo-overian Pregnancy**

د رحمی تیوب په فیمبریا وو کې دننه بېخایه بلارښت.

**Pregnane**

دا یو ڈول ستیروئید دئ چې (C<sub>21</sub>h<sub>30</sub>) فورمول لری او مشبوع ہایدرو کاربینی کریستالین بنه لری

**- α-Pregnane**

د الfa پرگنن بې ھغه بنه ده چې هورمونونه ورخخه سرچینه اخلى لکه پروجیسترون هورمون .

**- β-Pregnane**

د بیتا پرگنن بې ھغه بنه ده چې په متیازو کي اطراح کېبری .

**Pregnanediol**

د ڈای ہایدروکسی کریستالین پرگنن مشتق چې له بیولوژیک پلوه غیر فعال دی او د پروجیسترون له ارجاع خخه ترلاسه کېبری او د بلاربو بنسخو په متیازو کي اطراح کېبری .

**Pregnanetriol**

ھغه (17-Hydroxyprogesterone) میتابولیت چې د ادرینال غدی د قشر په نارو غتیاواو کې په متیازو کي اطراح کېبری .

**Pregnanolone**

د ستیروئید هورمون په جو پدو کي منځنی ماده چې د مصنوعی مرکبونو خخه بې د روماتوئید آرتیت درملنه کې گتیه اخیستل کېبری .

**Pregnant**

بلاریه ، امیدواره ، حامله ، ھغه رحم چې په دته کي ماشوم (جنین) روزی .

**Prehallux**

په پښه کې خو هډو کي چې د سکافوئید هډو کي له داخلی خندي خخه وده مومنی .

**Prehensile**

منگولی لکول ، منگولی بشخول ، بنجه لکول .

**Prehension**

منگولی لکولو کار .

**Prehepatic**

له څیګر خخه دمخه ، قبل الکبدی ، د ینې قدام ته واقع .

**- Prehepatic Bilirubin**

د پلازما د ھغه بلبروین اپوند دمخه تردی چې د ینې (څیګر خخه تبرشی .

**- Prehepatic Jaundice**

ھغه زړی چې د ینې اپوند نه وي ، قبل الکبدی یرقان ، د (Haemolytic Jaundice) انډول .

**Prehormone**

ھغه ماده چې په هورمون باندی او بنتنه کوي .

**Prehyoid**

د لامې (هايونید) ھدو کي خخه دمخه خاي پرخاي .

**Prehypophysis**

له ھاپوفیز (درقيه) غدي دمخه يا قدامي لوپ

**Preictal**

تر (شاپن ، تشنج ، سکتي ، اختلاح) حملې دمخه پښنه .

**Preinvasive**

بې بریده خواصو لرونکي ، غېرمهاجم ، د ھغه آفت / ناروغری اپوند چې خپل تر شاوخوا نسجونه بې تر برید لاندې نوی راوستلي .

**Preleukemia**

ھغه نښي نښاني چې د لوکېميا ورته خرگندونې کوي ، له لوکېميا دمخه حالت ، میالو ډیسپلاستیک سندروم .

**Preleukemic**

( اپوند صفت . Preleukemia )

**Prelimbic**

د لیمبوس (Lymbus) په مخ (قدام) کي واقع .

**Pre-β-lipoprotein**

د لپ او کم مولیکولی وزن لرونکي لایپو پروتین ماده .

**Preload**

د ډیاستول په پای کې کې د زړه مېخانیکي حالت ، د بطييني حجم اعظمي کچه یا ډیاستولی پای فشار چې په بطيينونو وارد ببری .

**Prem**

بې مودي ماشوم د (Premature) په انډول .

**Premalignant**

قبل السرطاني ، له سلطان (کانس) خخه دمخه .

**Premarine**

د مزدوج استبروجن لپاره سودا کريز نوم .

**Premature**

بې مودي ، بې وخته ، نارسپدلي ، خام ، اوُم ، له تاکلي وخته دمخه ، په بېښني ډول سره ، پرمایا چور .

**- Premature Baby**

بې مودي ماشوم چې د (37 Weeks) اونبو بشپړولو خخه دمخه زېرون بې کړيو او متوقع وزن بې تر (2.5Kg) لږوی خوکولائي شې چې ژوندې پاتې شي .

**- Premature Birth**

بې مودي ماشوم زړون چې د **37 Weeks**، او نيو بشپړولو خخه د مخه بې زړون کړو.

**- Premature Ejaculation**

بې وخته خلاصبدنه، هغه احتلام (خلاصبدنه) چې له جنسی اړیکې سرته رسولو د مخه منځ ته راغلي وي.

**- Premature Labour**

بې مودي ماشوم زړون چې د القاح وروسته د **37 Weeks**، او نيو بشپړولو خخه د مخه بې زړون کړو.

**Prematurely**

په بې مودي توګه، بې مودي والې.

**Prematurity**

بې وخته توب، بې مودي توب، هغه حالت چې له مودي بشپړولو د مخه وي.

**Premaxilla**

مخکینې غابن. له مګریلا د مخه (قدام) ته.

**Premaxillary**

د مګریلا د مخه (قدام) ته، د **Premaxilla**، اړوند صفت.

**Premed**

هغه مرحله چې پکې (**Premedication**)، ورکول کېږي.

**Premedical**

د طب خخه د مخه، هغه زده کړي چې یو چا له طب فاکولتې خخه د شمولیت د مخه بشپړي کړو.

**Premedictant Drug**

هغه درمل چې د جراحی عملیات خخه د مخه ناروغانو ته د **Parasympathetic Nervous System**، (نهې کولو په مoxhe ورکول شی تر خود کانګو خخه مخنيوی وکړي او آرمتیا منځ ته را پوري.

**Premedication**

هغه حالت چې د عملیات خخه د مخه درمل ورکړي له کبله منځ ته راغلي وي، پرمېډیکېشن، هغه درمل چې له عملیات خخه د مخه ورکول شی تر خو پاراسمپاتیک عصبی سیستم نهې منځ ته را پوري.

**Premenarchal**

د نجونو کې لوړنې حیض (**Menarch**)، له پیل خخه د مخه.

**Premenopausal**

په بېخو کې د مینوپاوز (**Menopause**) مرحلې راتګ خخه د مخه موده.

**Premenstrual**

د حیض (**Menstruation**) له پیل خخه د مخه پېښې اړوند.

**- Premenstrual Syndrome (PMS)**

هغه نښې نښاني (سنلروم) چې د حیض خخه د مخه رامنځ ته کېږي.

**- Premenstrual Tension (PMT)**

هغه عصبی - روانی فشار چې په بېخو کې د حیض مودي د پیل خخه د مخه پیل کېږي.

**Premenstrum**

د حیض پسي سمدستي وروسته وخت.

**Premolar**

د پري مولاز غانښونه، په حیوان پېژندنه کې د غانښوند شمېري په پام کې نیولو پرته د غانښونه چې ژرندي (طواحن) غانښون د مخه پراته دي.

**Premonocyte**

د **Promonocyte**، په انډول.

**Premorbid**

د ناروغری، خخه د مخه، د معیوبیت خخه د مخه.

**Premunition**

د اتنان به وراندي مقاوم کېدل چې د یوه حاد اتنان يا هغه ته ورته پتوجن اړکانیزمونه وروسته منځ ته رائحي.

**Premunitive**

د **Premunition**، په انډول.

**Premyeloblast**

پرمیالوبلاست، یوه میلوبلاست پرکارس.

**Premyeloblastic**

د **Premyeloblast**، اړوند صفت.

**Premyelocyte**

د **Promyelocyte**، په انډول.

**Premyelocytic**

د **Premyelocyte**، اړوند صفت.

**Prenatal**

د زړون خخه د مخه. د **Antenatal**، په انډول.

**- Prenatal Diagnosis**

د زړون خخه د مخه پېژندنه. د **Antenatal Diagnosis**، په اړوند صفت.

**- Prenatal Period**

د زړون خخه د مخه دوره.

**Preneoplastic**

د یوه نیوپلاستیک ټومور له ودی خخه دمخه.

**Pre-op**

د عملیات خخه دمخه، د **Preoperative** (په انډول).

**Preoperative**

د عملیات خخه دمخه مهال اړوند.

**- Preoperative Assesment**

د عملیات خخه دمخه د ناروغانو ارزونې اړوند.

**- Preoperative Care**

د عملیات خخه دمخه خارنه /مراقبت اړوند.

**- Preoperative Management**

د عملیات خخه دمخه تدبیر او منجمنټ اړوند.

**- Preoperative Medication**

د عملیات خخه دمخه د درملو ورکړه چې ترڅو آرامتیا رامنځ ته شی او د کانګي مخنيوی وشي.

**- Preoperative Sedation**

د عملیات خخه دمخه آرامتیا او سلیشن اړوند.

**Preoperatively**

د عملیات خخه دمخه اړوند.

**Preoptic**

د باصرۍ شیازما په مخ کې.

**Preovulatory**

له هګۍ اچولو خخه دمخه چې د جبض سیکل د 6 To 13 Days (ورخو اړوند، د جبض او هګۍ اچولو تر منځ

**Prep**

تیاري، آماده ګئی، چمتووالی، د **Preparation** (په انډول).

**PREP**

د **(Post-Registration Education And Practice)** (پاره لنډه نښه) د.

**Preparation**

تیاري نیویول، آماده ګئی لرل، چمتووالی. د **Prep** (په انډول).

**Prepare**

تیاري، آماده ګئی، چمتووالی

**Prepared**

تیاري، آماده، چمتو.

**Preparing**

تیارول، آماده کول، چمتوکول.

**Preprotein**

د پروتین خخه دمخه، د پروتین پر کارسور ماده.

**Prepatellar**

له رتفې (پتیلار ھیوکی) خخه دمخه برخې د بورسا النهاب، د **Housemaid's Knee** (په انډول).

**Preproinsulin**

د پرو انسولین یو پریکارسور ماده چې په خپل (-V) کې یوزیات پولی پیپتايد لري **Terminal**.

**Preprotein**

د پروتین پریکارسور ماده چې (Signal Peptide) پیپتايدونو لري لري چې په پولپیپتايد باندی اوږي او پروتین منځ ته راوري.

**Prepsychotic**

د سایکوز تر حملې خخه دمخه وخت پوری اړوند.

**Prepuberal**

له خوانې (بلوغ، **Puberty**) خخه دمخه موده اړوند.

**Prepubertal**

له خوانې (بلوغ، **Puberty**) خخه دمخه مودې اړوند صفت.

**- Prepubertal Castration**

له خوانې خخه دمخه مودې د مرغېږي راویستلو جراحی اړوند صفت

**- Prepubertal Diabetic**

له خوانې خخه دمخه مودې شکري (دیابت) اړوند

**- Prepubertal Panhypopituitarism**

له خوانې خخه دمخه مودې پان هایپوپیتیواریزم

**- Prepubertal Periodontitis**

له خوانې خخه دمخه مودې پریودنتیت اړوند.

**Prepuberty**

له خوانې خخه دمخه موده.

**Prepubescent**

هغه خوک چې له خوانې خخه دمخه مودې مرحله کې واقع وي. د **Preopubertal** (په انډول).

**- Preopubescent of Clitoris**

د هغه بذر (کلایتور) چې له خوانې خخه دمخه مودې اړوند وی چې پکې د کلایتور یس لپاسه چین چې د کوچنيو شونډو

او د کلایتوريس تر پتلیز کبدو وروسته منځ ته راخی.

### **Prepubic**

له عانې اتفاق د فوچانی برخه کې واقع ، قبل العانی.

#### - **Prepubic Angle of Urethra**

د احیلی هغه زاویې اړوند چې د قبل العانی برخې پوري تپلې  
وی

### **Prepuce**

د قضیب د سر پونسوونکې پوستکې ، د (Foreskin) په  
انډول

#### - **Prepuce of Clitoris**

د بذر پونسوونکې پوستکې .

#### - **Prepuce of Penis**

د قضیب پونسوونکې پوستکې .

### **Preputial adj**

د پرپوسیوم اړوند صفت، د (Preopubescent) په  
انډول.

#### - **Preputial Calculus**

د پرپوسیوم اړوند ڈبره-تپرہ .

#### - **Preputial Gland**

د پرپوسیوم اړوند غده .

#### - **Preputial Glands**

د پرپوسیوم اړوند کن شمبېر غدې .

#### - **Preputial Sac**

د پرپوسیوم اړوند کڅوره .

### **Preputioplasty**

د پرپوسیوم اړوند پلاستیک بیارغونونکې جراحی تر  
سره کول دي .

### **Preputiotomy**

د پرپوسیوم اړوند پلاستیک بیارغونونکې جراحی په  
موخه د یوه شق (شیرلو/واژلو) تر سره کول دي .

### **Preputium**

هغه پونسوونکې پوستکې چې د قضیب سر برخې پونسوی  
، د (Prepuce) په انډول.

### **Prepyloric**

د معدي له بواب دمخه اړوند ، د معدي د پیلور برخې  
دمخه برخې اړوند .

#### - **Prepyloric Sphincter**

د معدي د پیلور برخې دمخه معصره .

#### - **Prepyloric Vein**

د معدي د پیلور برخې دمخه ورید .

### **Prepyramidal**

د اهراونو دمخه برخې اړوند ، قبل الاهرمى .

#### - **Prepyramidal Fissure**

قبل الاهرمى فيسور .

### **Prerace Testing**

د پیراس آزمایښت تر سره کول .

### **Prerectal**

تر ریکتیوم دمخه برخې اړوند صفت .

#### - **Prerectal Lithotomy**

دا یوه پواني اصطلاح ده چې پکي د (مقعدی قدام ته) پرپیوم  
برخې په انسی، متوسط کرخې تر حنګه شق (خیرنه) تر سره کېږي  
او ټبره تپرہ راویستل شي .

### **Prerenal**

د پنستور ګو دمخه ، قبل الکلیوی .

#### - **Prerenal Albuminuria**

د پنستور ګو دمخه الومین یوریا .

#### - **Prerenal Anuria**

قبل الکلیوی یا د پنستور ګو دمخه انیوریا .

#### - **Prerenal Azotemia**

د پنستور ګو دمخه لاهلونو له امله د یونی بهير ازوت مقدار  
لوروالې بلل شي .

#### - **Prerenal Uremia**

د پنستور ګو دمخه لاهلو له امله یوریما .

### **Preretinal**

د سترګکې شبکیې برخې دمخه ، قبل الشبکیه وی .

#### - **Preretinal Macular Fibrosis**

د سترګکې شبکیې برخې دمخده د مکولا فیروزیس .

### **Prerubral**

پري روبرا (Preruba) اړوند صفت . دا د لید هغه سیمه ده

چې درې دوله کربني محااط سیمي لري چې د Subthalamus

اړوند دی او دا (From Haubenfelder) H Fields [پنامه

پېښدل شی . چې (Field H<sub>1</sub>) پې د تلامیک فاسیکولوس،

فایبر طبقې چې د زونا انکرتیتا مفصلي برخه ده د تلاموس لپاسه چې

د Pallidothalamic And Cerebellothalamic Fibers (جوره ده) (Brachium Conjunctivum

برخې چې زونا انکرتیتا له بکته بطنی

(Field H<sub>2</sub>) خند جلا کوي، د (Field H<sub>2</sub>) چې د Lenticular Fasciculus

او غفعه قوس (Arching) چې د Subthalamic Nucleus

د پورتنی سرحد لپاسه واقع ده چې زیانه

پیمانه پیلولاتلامیک فایبر جوړوی منځ ته راخی ، (Field H<sub>3</sub>) (Intermingling Gray Matter

هفه لویه او غټه سیمه چې د White Matter

، Red Nucleus (Trمنځ واقع او د بوزی لورې ته پرته

. ۵۵

#### - **Prerubral Field**

پري روبرا سیمه (Field H<sub>3</sub>) هغه لویه او غټه سیمه چې د

**( White Matter Intermingling Gray Matter )**

ترمنځ واقع او د

**Campi Foreli ( Red Nucleus )** پوزی لوری ته پرته ۵۵، د او **Segmental Fields Of Forel** په انډول.**- Prerubral Nucleus the of**د **Field H<sub>2</sub>** اروند خرنسج **Gray Matter**، بلل شی.**Presacral**له عجز دمخه ، قبل العجزی ، د عجز **Sacrum** قدام ته.**- Presacral Anesthesia**

د عجز قدامی بھوښی.

**- Presacral Block**

د عجز قدامی عصبي نهی کول یا بھوښی.

**- Presacral Fascia**

د عجز قدامی صفاق.

**- Presacral Nerve**

د عجز قدامی عصب.

**- Presacral Neurectomy**

د عجز قدامی د عصب قطع کولو (غڅولو) جراحی عملیات.

**- Presacral Space**

د عجز قدامی ته واتین با مسافه.

**- Presacral Sympathectomy**

د عجز قدامی د سیپاتیک اعصابو غوشلو جراحی کېنلازی تر سره کولو کړنه.

**Presamine**دا د **Dibenzazepine Class** کلاس اروند **Tricyclic** درمل دی چې د انحطاط (خپکان)، دشپې متیازو کولو **Enuresis**، ضد اغبزې لری، د **Imipramine** لپاره سوداګریز نوم دی.**Presb. /Presby**د **Presbyterian** لپاره لندہ نښه د.**Presbiopia**د **Presbyopia**، **Presbicia** په انډول.**Presby-**دا یو مختاپی دی او د (زپنت، سپین پیرتوب، ډېر عمر او **Presby-** معنی بشپړوی).**Presbyacusis**

هغه حالت چې پکې په زاړه کسانو کې د اورېدې فعل په تدریج سره کمبنت مومي چې د دننه غورې د تخریب له امله وی.

**Presbycardia**

د عمر په لوړې دوسره دزېره د چارو ناجوړه کېدل چې په بدن کې د عمر د زیاتېدو خڅه د زېږنده نوروبډلونونو سره یوځای رامنځ ته کېږي.

**Presbycusis**

دوه اړخیزه، یوشان او پرمختلونکې کونوالې چې د عمر په زیاتېدو رامنځ ته کېږي.

**Presbyopia**

د سترګې د عدسيې د تطابق کمبنت چې په د عمر په زیاتېدو سره منځ ته راخې لندہ نښه يې (Pr) ده.

**Presbyopic**د **Presbyopia** اروند صفت.**Presbytia**د **Presbyopia** په انډول.**Presbytic**د **Presbytia** اروند صفت.**Presbytism**

د دننه غورې د تخریب له امله هغه حالت چې پکې په زاړه کسانو کې د اورېدې فعل په تدریج سره کمبنت مومي.

**Prescapula**

له کتف هډوکی قدام ته، تر کتف دمخه.

**Prescapular**

د کتف هډوکی قدام اروند.

**- Prescapular Fossa**

د کتف هډوکی قدام ته ژوره (فوسا).

**Preschool**

د بنیونځی (مکتب، مدرسي) ته د شمولیت دمخه موده.

**- Preschool Age**

د بنیونځی خڅه د مخه عمر زده.

**- Preschool Education**

د بنیونځی خڅه عمر زده کړي لکه د ورکټون زده کړي

**Prescience**

د علم دمخه، د هغه علمیت عمل چې دمخه تر پېښیدنې تر سره شي. د زده کړي هغه قدرت چې پکې علم سپما کېږي او چلنډ توپیر مومي.

**Prescientific**

تر علمیت دمخه وخت اروند، قبل العلمیت، د یوه آزمایښت یا فورمولبندي دمخه چې په علمی اصطلاح واورې.

**Presbyo-**

دا یو مختارې دئ او د (زېښت ، زوړوالی، پېږي ، سپین پېړتوب معنی بشپړوی .

**Presbyopia**

هغه حالت چې په زېښت پوري اړوند ستړګوډ عدسيې تدریجی کلک والي او لید کمښت منځ ته راخی .

**Prescribe**

سپارښتنه ، هدایت او لارښوونه، هغه دوډ لارښوونه چې ناروغه نه درملو ډوز د درملنیز مقصد لپاره ورکول شی ، نسخه ورکول .

**Prescribed**

سپارښتنه شووي

- **Prescribed a Course of Antibiotics**  
د اتشی بیوټیک درملو د کورس سپارښتنه شووی .

- **Prescribed Disease**

سپارښتنه شووي ناروغۍ چې د یوډول کار کړنې له امله منځ نه راخی لکه (کونوالی ، پنوموکنیوزیس .

- **Prescribed illness**

هغه ناروغۍ چې د کار د چاپریال پوري ترپی دی لکه (کپماوی موادو ، مرکیوري مسمومیت ، خطرناک فعلایونه ، دیکامپریشن ناروغۍ .

**Prescribing**

سپارښتنه کول ، توصیه کول ، نسخه ورکول .

- **Prescribing Analyses and Cost (PACT)**

د نسخې ورکولو تحلیل او بیعی اړوند معلومات راټول .

**Protactinium**

پروتاکتینیم دا یو کپمیاوی نادر فلزی عنصر د (Actinide) له ډلي دی چې د (۹۱) ا تومی شمېره لري ، اټومی وزن بې (۰۳۶/۲۳۱) کپمیاوی نښې بې (Pa) ده او په (1600°C) کې په خوتپیدور راخی .

**Protamine**

د ځینو کبانو (ماډیانو) په سپرم کې شتون لري د اساسی پروتینونو یو ډله ده چې د هیبارین خشی کونکی اغږزي لري او د سلفیتی مالګې خخه یې کار اخیستل شی .

**Protanopia**

د ستړګو ناروغۍ ده چې پکې د رنګونو د لید اړوند بلل شی او پکې یوازې د دوه رنګونو آټي او زېږ لیدلائي نور رنګونه نه ويني .

**Protanopic**

د (Protanopia) اړوند صفت.

**Protease**

پروتیز، دا هغه یو پروتیولایتیک اتزایم دئ چې د پروتیولاز عمل د پروتینونو کتابولیزم د هایدرولایز له لاری تر سره کوي او د پولپیپتاید اپیکې په امینواسیدونو اړوی ، د (Proteinase) یا (Peptidase) په انډول .

**Aspartate Proteases**

اسپارتیت پروتیز اتزایم .

**Cysteine Proteases**

سیتین منځ ته راړونکې پروتیز اتزایم .

**Glutamic Proteases**

گلوتامیک منځ ته راړونکې پروتیز اتزایم .

**Metalloproteases**

مېټالو پروتیز اتزایم .

**Serine Proteases**

سیرین منځ ته راړونکې پروتیز اتزایم .

**Threonine Proteases**

تریونین منځ ته راړونکې پروتیز اتزایم .

**Protect**

خوندي کول ، ساتل ، دفاع کول .

**Protectant**

ساتونکې ، ڇغورونکې ، ساتندویه .

**Protection**

دفاع ، ساتنه ، حمایه ، دیوملک په تجارتی مارکیت کښې په خارجی مالونو دومره دروند محصول اینسودل چې باندې هیوادونه په دغه مارکیت کښې تجارتی رفاقت ونشی کړای .

**Protectionist**

د ساتني پاليسی ملاتې ، ڇغورونکې لامل ، ڇغورونکې ماهر .

**Protective**

ساتندوی ، ساتونکې ، ڇغورونکې ، ملاتې دفاع کول یا ڏڻغورنې او معافیت کار په مخ بیول ڇغورونکې لامل .

**Protector**

ساتندوی ، ساتونکې حامي په کټالیست کې یوه ماده چې د فعالی چتیکتیا زیاتنوی .

**Protectorate**

ترسانه لاتدی ( دیجیمومیت سیمی )، تر خارنی لاتدی علاقی.

## Protein

پروتین، هفه مغلق او پیچلی مرکب چی د کارین، هایدروجن، اکسیجن، نایتروجن، سلفر او امینو اسیدونو خخه رامنخ ته شوی او د حجرود پرتوپلازم د جو وونکی مادی اصلی برخه شمبول شی او دودی او بدن ترمیماتی نسخ لپاره اپینه ماده ده په ( جوباتو، غوبنه، هگی، شیدو، ماسته، کبانو ) کی په ڈکہ پیمانه شتون لری.

### - Acute Phase Protein

له انتی بادی گانو پرته پروتینونه چی د ( Phage ) حالت کی دوینی سیروم کی په زیاته پیمانه لیدل کېری دا پروتینونه ( C-Reactive Protein )، او فیربرینونجونه دی

### - Protein Balance

هفه حالت چی پکی د خوراکی نایتروجن اندازه د میتیازو کی د اطراحی نایتروجن کچی سره معادل وی

### - Bence Jones Protein

د تودو خوی په وراندی حساس بولی پروتین چی تیت مالیکولی وزن لری او د مولتیپل میالوما کی لیدل شی.

### - Protein-bound Iodine

د ( Iodine ) او ( Thyroxine ) گیوں مرکب یا جو پست بلل شی.

### - Protein-bound Iodine Test ( PBI test )

هفه ڈول آزمابنست چی د تایروئید غدی د تایروکسین مقدار د تولید په اپوند معلومات خرگندوی.

### - Complete Protein

د اپینو امینو اسیدونو لرونکی پروتین چی دانسانانو د تغذیه لپاره ارین او مهم دی.

### - Compound Protein

هفه پروتینونه چی له غیر پرتوینی مالیکولونو یا له مالکی خخه پرته گروپونو سره یوخاری کېری لکه ( نوکلیوپرتوین ، کلائیکوپروتین ، او مالتیپرتوین په خبر ).

### - Conjugated Protein

د ( Compound Protein ) په اندیول.

### - C-reactive Protein

هفه لوپولین چی د نوموکوک په ( C ) پولیسکراپ سره رسوب کوی دا ماده د حاد مرحلی ( Acute Phase ) تر ٹولو ارزینستانک پروتین دی.

### - Protein Deficiency

په خوراک او غذا کی د کافی اندازی پروتینونو نشتوالی.

### - Fibrillar Protein

هفه پروتینونه چی په تولیز ڈول نه حل کبدای شی او د بدن مهم پروتینونه جوروی، لکه ( کولاجنونه، الاستینونه، کرباتینین، اکتینین او مایوزین ) .

## - G- Protein

د حجرود غشا دنه برخی د پروتینونو یوه کورنی چی د رسپتوری تولیگو سره په فعال ڈول یوخاری کېری او د جو پنیز و بدلونونو او کپیز اپیکو او د ( GTP ) د هایدرولوایز له لاری په ورودی کانالونو کی د بدلون لامل گرخی او بی د حجرودی سطحی له رسپتورونو سره د داخل الحجرودی خواب رامنخ ته کولوپه موخه یوخاری کېری.

## - Glial Fibrillary Acidic Protein

د استروساپایتونو د گلیال فیلامنتنو جوروونکی پروتین چی ددی حجرود معافیتی نسبجی کیمیاوی مازکر په توګه کاربری

### - Globular Protein

په اویو کی د کنحل پرتوینونو یوه ڈله چی د الفا امینو اسیدونو د هایدرولوایز خخه لاس ته راخی او اکثراً د بدن پروتینونه لکه الومین او گلوبولین پکی شامل دی.

### - Guanyl -nucleotide -binding Protein

د ( G-Protein ) په اندیول.

## - Heat Shock Protein

هفه پورتینونه چی د ( تودو خی، هایپرگلیکا اونیورسٹرس ) پینسوونکی اهملونو په غبرگون کی رامنخ ته کېری او باور دی چی حجری ددی پروتینونو پواسطه دسقرس په وراندی خوندی کېری.

### - HIV Protein's

د انسانی معافیتی نیمگپتیا د ویروس خانگری پروتینونه، د ( HIV ) د خانگرک پروتینونو شتون د ( HIV ) د گلابکو پروتینونو سره مل د ( HIV ) د سیرولوژیک پېژندنی لامل گرخی.

### - Myeloma Protein

د ایمیونو گلوبولینونو یوه ڈله چی د میالوما د حجرود پواسطه افراز ہپری لکه د جوائز ( Jones Protein ) پروتین.

### - Partial Protein

قسماً پروتین، هفه پروتین چی د بدن د نورو پروتینونو په وراندی د اپینو امینو اسیدونو متفاوت نسبت لری.

### - Plasma Protein's

پلازما پروتین، د ( الومینو، ایمیونو گلوبولینونو، کمپلمنتونو، تحشری فکتورونو او انزایمونو، په گلدون د وینی پلازما د پروتینونو تولیزه سلنہ

### - Serum Protein's

سپرومی پروتینونه، د ( الومینو، ایمیونو گلوبولینونو، کمپلمنتونو، تحشری فکتورونو او انزایمونو د سپروم پروتینونه.

### - Sphingolipid Activator Protein ( SAP )

د غیر انزایمی لایزو زومی پروتینونو یوه ڈله چی د سفینکولیپیدی جو پنینتوونو د حلولو او نینبلولو له لاری د خینتو

لایزوژومی هایدرولایزونو فعالیت راپاروی

## **Proteinaceous**

پروتینی، د (Protein) اړوند صفت، د پروتینونو د له طبیعت اړوند.

## **Proteinase**

پروتینیز، هغه انزایم دی پورتینونه ماتوی او هغه هایدرولایزیس کوي او په کوچنيو پیپتایدوونو او امینوسیدونو یې اړوی لکه Trypsin، Pepsin، Peptidase، Protease، Proteolytic، Papain په شپر، د، په انډول، Enzyme

### - Proteinase 3

هغه (Endopeptidase) انزایم چې د لوکوسایتونو پذیره تولید ہېږي او د Elastase (په خپر ورنه عمل کوي).

### - Proteinase Accumulated by Inhibitors

د پروتینیز راتولبدنه د مخنیوی (نهی) کوونکو پذیره.

### - Proteinase-Activated Receptor 2 (F2RL1)

هغه رسپتورونه چې پروتینیز انزایم پذیره فعال کېږي دا هغه جین دی چې د Chromosome 5q13، لپاسه پروت دی او Trypsin (او Trypsin-Like Enzymes) اړیه دی او دوی ته (Serpin) کورنی غری دی او دوی ته (Keratinocytes) او (Proliferation) توپیرولو کې رول لویوی.

### - Proteinase Inhibitor 13

دا هغه جین دی چې د Chromosome 18q21.3-Q22، لپاسه پروت دی چې د Serine Protease Inhibitor 1 (Encodes) کورنی غری دی او دوی ته (Keratinocytes) او (Proliferation) توپیرولو کې رول لویوی.

### - Proteinase Inhibitor 9

د پروتینیز نهی کوونکی انزایم

### - Proteinase Inhibitor II

دا هغه دوں پروتینیز نهی کوونکی انزایم دی چې وزن بایلنی مواد او محتوی لري.

### - Proteinase Inhibitor-Inducing Factor

د پروتینیزونو نهی کوونکی تولیدولو فاكتور.

### - Proteinase Resistant Protein (PRP)

د پروتینیزونو مقاوم پروتین.

## **Proteinemia**

په وينه کې د پروتینونو کچې لوړ والي، د Hyperproteinemia، په انډول.

## **Proteinic**

پروتینی، پروتین درلودونکي، د (Protein) اړوند صفت.

## **Proteinogenic**

د پروتین منځ ته راپونکي لامل، پروتین زړوونکي، پروتین جوړوونکي.

### - Proteinogenic Amino Acid

پروتین جوړوونکي امینواسیدونه.

## **Proteinkinase**

هغه اترایمونه چې په نورو اترایمونو یا پروتینونو کې د (سیرین، تربونین، تایروزین) د ګروپونو فاسفوریلېشن کتلایز کوي او له (Atp) خڅه د فاسفیت ورکونکي په توګه ګټه اخلي.

## **Proteinoid**

پروتین ته ورته او مشابه جوړښت.

## **Proteinometer**

د تحلیلی کېمیا علم له مخې د پروتینونو د کچې تاکنی وسیله د Hand Sugar Refractometer په انډول.

## **Proteinoplast**

په حجروی او مالیکولاز بیولوژی کې هغه دوں حجره چې (کرستالین، فیبریلار، پېشکله پروتینی کتلي) ولري.

## **Proteinosis**

دا یو ارثی دوں اختلال دی چې پکې په وصفی توګه د حجري بهر (Extracellular) برخه کې Protein Conjugate ذخیره کېږي چې د بدنه په بیلاپبلو برخوکي منځ ته رائحي.

### - Lipid Proteinosis

شحمی پروتینوزیس د لیپیدونو د مبتاپولیم ناروځی چې د (شوېنو په داخلی سطحه، ژبه، اوروفینکس او حنجري) کې د کاربوهایدرايت او شحم ګډ دوں هیالینی ژړ رنګه رسوب او جلدی ضایعه منځ ته رائحي.

### - Pulmonary Proteinosis

د سرو پروتینوزیس د سرو مزمته ناروځی چې دیستال الوبولونه د ایوزینوفیلیا پروتینی موادو په واسطه چې احتمالاً اندوجنیک هم شمبرل کېږي ډکېږي چې د تهونۍ مخه نیسي.

## **Proteinotherapy**

د پروتینونو ورکړي پذیره درملنه په خانګړي توګه په (هاپوپرتینیسمیا او خوار خواکی) کې

## **Proteinous**

پروتینی، د پروتینونو اړوند.

## **Proteinophobia**

له پروتینو خخه ویره، دا د پروتین په وړاندې د الچي لرونکو کسانو کې شتون لري.

### Proteinsynthesis

د پروتین جوړیدنې او ترکیب پروسه ده چې پکې د امینو اسیدونو خخه د Transfer Rna، Ribosomal Rna، Various Messenger Rna، او ګن شمېر ازیمونو Enzymes په مرسته پروتینونه جوړېږي.

### Proteinuria

په متیازو کې د پروتینونو اطراح بلل شی.

#### - Proteinuria, Severity

شدید ډول پروتینیوریا د پروتینیوریا شدت.

### Proteinuric

د Proteinuria اړوند صفت.

#### - Proteinuric Pregnancy-Induced Hypertension

د بلاربنت اړوند پروتین یوریا لرونکی د وینې فرط فشار توليیدنه.

#### - Proteinuric Syndrome

د پروتینیوریا مجموعه الاعراض یا سندروم.

### Protense

د توسيع او بسط Extension په انډول.

### Protension

له فشار خخه دمخه، د توسيع او بسط Extension عمل ترسه کولو حالت.

### Protensity

دا دروانی-عقلی پروسې تسلسل اړوند اصطلاح ده چې د مؤقت پرمختیا او یا حرکت د وخت پرمختیا لپاره وصفی دی.

### Protensive

د توسيع او بسط Extension موندلې حالت اړوند صفت، توسع موندلې.

### Proteo-

دا یو مختارې دی او (پروتین، Proteolysis، Protein، معنی بشپړو).

### Proteobacterium

هر هغه ګرام منفی باکتیریا چې د Phylum، Proteobacteria اړوند وی چې پکې E. Coli او Salmonella ورگدېږي.

### Proteocephalidae

د فیتوی چینجیود کورنې، یو آردر Order دئ چې پکې د مثل تولید غړې د سګمنټ د مرکزی مېزانشیم منځ کې شتون لري.

### Proteocephaloidea

د فیتوی چینجیود کورنې، یو آردر Order دئ چې د Subclass، Cestoda یو چې غړې یې خلور چوشکونه په خوکه کې لري.

### Proteocephalus

د فیتوی چینجیود کورنې، یو جینوس Genus دئ چې د چې د Order، Proteocephalidea، کې ورگدېږي.

#### - Proteocephalus Ambloplitis

د فیتوی چینجیود کورنې، یو جینوس Genus دئ چې د Order، Proteocephalidea، کې ورگدېږي چې په کلچر شوی کبانو کې موندل شی دا پرازیت ګونادونه اخته کوي او د عقامت لامل ګرځی.

### Proteoclastic

د پروتینونو ماتونکې او توهه کونکې لامل، د Proteolytic، Proteolysis په انډول.

### Proteogenic

د پروتین تولید وړتیا لرونکې عامل، Proteinogenic په انډول.

### Proteoglycan

د پروتینی-پولی سکراید مركبونو Glycoproteins یوه ډله چې په منضمی نسخ او کرپندوکې یا غضروف په خارج الحجرۍ متريکس Extracellular Matrix کې شتون لري دا مواد پولې پيپتايدي اسکلېټ لري چې د کوولاټت اړېکې پذرېعه ورسه د ګن شمېر ګلایکوز امينو ګلایکانونو څنځيرونه نېټلې دا ماده نرمونکې او ژغرونکې ده.

#### - Proteoglycan Aggregate

د پروتیو ګلایکان تجمعي غیر کولونتې اړیکه د لوی مالیکول لرونکې هیالورونيك اسید سره ده چې پکې تبروېړر ډول کولاجن رشتې د غضروفی ماتريکس شتون لري.

#### - Proteoglycan -I , (2 & 4)

دا د پروتیو ګلایکان کوچنې ۱ Leucine-Rich Repeat، ۲ Chromosome، ۳ LRR، ۴ ماده ده چې د BGN، ۵ پواسطه د Xq28، ۶ لپاسه Encoded، ۷ کېږي چې د غضلاټو د رېجنريشن Interstitial، ۸ لپاره کولاجن رشتې جوړو دا بین النسجی، ۹ Proteoglycan پروتیو ګلایکان دئ چې د Biglycan، ۱۰ دوہ څنځيرونه لري Glycosaminoglycan.

په اندول .

### - Proteoglycan-Induced Arthritis

د پروتیوگلایکان لہ املہ منخ ته راگلی د بندونو التهاب.

### Proteoglycanase (MMP<sub>3</sub>)

د د پروتیوگلایکانبز انزايم هغه جن چې د Matrix (Chromosome 11q22.3) لپاسه د

د پروتیوگلایکانبز انزايم هغه جن چې د Metalloproteinase 3 (Collagens III, IV, IX, Laminin, Fibronectin) او Cartilage Proteoglycans، کمبینت او IX، او مدادول د لبروالی منخ ته راودی د (جروحاتو ترمیم، شریانی تصلب پرمختگ او توموروونو) منخ ته راتگ کی شامل گئیل شی. پتوولوژیک دول نقیصه بی د زرہ اکلیلی شراینو د (Type 6)، ناروغی منخ ته راودی .

### Proteohormone

هغه هورمون چې د پروتین جو پست سره مل وی لکه (Peptide Hormone) په خپر .

### Proteolipid

هر هغه کلاس یا ڈله پروتین په شحم کی منحل جو پست لری .

### - Proteolipid Protein

په شحم کی منحل پروتین لرونکی پروتین .

### - Proteolipid Protein, Myelin

پروتیولپید پروتین میالین .

### Proteolysin

هر هغه لایزین چې د پروتیولایزیس (Proteolysis) عمل تر سره کولای شی .

### Proteolysis

د پیپتایدی اریکو د هایدرولایزیس له مخی د پروتینونو د تجزیبی او تویه کولو پروسه د چې پکی کوچیو (Polypeptides) او د امینواسیدونو جو پر بدل پینپیری .

### - Proteolysis Inducing Factor

د پرتوولایزیس پینپورونکی فاکتور .

### Proteolytic

د Proteolysis) اړوند صفت .

### - Proteolytic Cleavage

هر هغه انزايم او Exopeptidases او Endopeptidases چې د پرتوینونو هایدرولایزیس اړوند کتیلایزیس منخ ته راودی او پروتین په Amino Acids او Peptides، (باندی واپری چې ورته Peptidase) هم وائی .

### - Proteolytic Enzyme

هر دول پروتیولایتیک انزايم (Protease) د په اندول .

### - Proteolytic Fragment

پروتینی ماتې شوې ټوټي .

### Proteolytically

په پروتیولایتیک دول سره .

### Proteome

په یوه ارگانیزم یا نسج کې د پروتینونو بشپړه لري .

### - Proteome Image

د پروتیوم انخور، چې د تکی تکی پروتینی نمونی په خبر منخ ته راخی او په الکتروفوریز پذرپه په دوه جلا دول (Two-dimensional Gel Electrophoresis) کې تصویر جو پوی .

### Proteometabolic

د (Proteometabolism) اړوند صفت .

### Proteometabolism

د پروتینونو د میتابولیزم پروسه چې پکی په پروتینونه په کوچنیو توپو او امینواسیدونو باندی اړوی .

### Proteomics

د یوه ارگانیزم جنیتیک موادو پذرپه د پروتینونو د (تحلیل-تجزیب، موضعی کبدنی، دندی او غبرګون) بشودنی خپرنی بلل شی .

### Proteopeptic

هضم شوې پروتین .

### Proteose

گن شمېر د اوږو منحل مرکبونه چې د هایدرولایزیس تجزیبی له لارې د پروتینونو د هضم پرمهال منخ ته راخی .

### - Proteose Peptone

پروتیوز پیپتون .

### Proteoses

هر یو د اوږو منحل مرکبونه چې د هایدرولایزیس تجزیبی له لارې د پروتینونو د هضم پرمهال منخ ته راخی .

### Proteosome

يو ډول واکسین چې د انشاقی له لارې تطبيق کېږي .

### - Proteosome Vaccine

د انشاقی ډول واکسین .

### Proteotome

ټول هغه پروتینونه چې د یوه ارگانیزم پواسطه تولیدېږي .

② هغه پروتینی کمپلمنت چې د Genome (Genome) پذرپه

Encoded کېږي .

**Proterelin**

د تایروتروپین آزادووکی هورمون.

**Proteroglypha**

د مارانو د ڈلی د **Serpents** ( اپوند سب آردر ) دئی چې پکی د زهر لرونکی داپو ژوره ( **Suborder** ) ترشا د ڈامنی عادی غابسونه پراته دی چې په کې د ( **Erect Grooved Poison Fangs** ) اسپ، Cobras، شامبلپی چې د هغوي **Asps**، او سمندری ماران ورگا پېږي ورته نوم یې ( **Proteroglyphia** ) دی.

**Proteroglyphia**

د ( **Proteroglypha** ) په انډول.

**Proteroglyphous**

د ( **Proteroglypha** ) اپوند صفت.

**Proteus**

پروتئیوس، گرام منفی خوئنده ( **Rod-Shaped** ) باکتری ده دا اتان د کولمو او بولی سیستم ناروغی پینسوی.

**- Proteus (Animal)**

حیوانی پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus Anguinus**

دانگونوس ( **Anguinus** ) دول پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus Inconstans**

غیر ثابت دول پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus Mirabilis**

دمیراپلیس دول د پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus Morganii**

دمور گنکی دول پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus (Mythology)**

د خاور او خیواوند دول د پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus Rettgeri**

دراتیجیری دول پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus Species**

د پروتئیوس باکتریا دول یا نوعیت.

**- Proteus Syndrome**

پروتئیوس باکتریا اپوند سندورم.

**- Proteus Syndrome Foundation**

پروتئیوس باکتریا د سندورم اپوند اتحادیه.

**- Proteus Vulgaris**

ولگاریس دول پروتئیوس باکتریا.

**- Proteus, Ureaplasma, Nocardia,****Cryptococcus, Helicobacter**

د بوریلام، نوکاریدا، کریتوکرکوس، هیلیکوبکتر، اپوند پروتئیوس

باکتریا.

**Protexillin**

نیمه ترکیبی پنسیلین چې د ( **C<sub>16</sub>H<sub>19</sub>N<sub>3</sub>O<sub>5</sub>** ) فورمول لري او وسیعال ساحه طیف لرونکی ضد باکتری اغزر لری د ( **Ampicillin** ) او ( **Amoxicillin** ) په انډول.

**Prothallium**

د بوتاني علم له مخي هغه گامېټوفایت د ( **Pteridophyte** ) او ( **Flat Green Thallus** ) او ( **Thizoids** ) سره مل په بنه وي.

**Prothoracic**

د صدر د مخه، په حشراتو کې د تیبر ( صدر ) د قدامی برخه چې د پښو لومړنی جوړه پکی وي.

**- Prothoracic Gland**

د صدر د مخه یا قدام برخه غده.

**Prothoracicotropic Hormone**

د پروتوراسیکوتروپیک هورمون.

**Prothorax**

د حشراتو اپوند د صدر لومړنی سیګمنت چې لومړنی دوه پښی لري.

**Prothrombin**

پروترمبین، په بیوشیمی علم کې هغه غیرفعال پلازما پروتین پریکارسور د تروممبین چې د ( **Factor - II** ) یا ( **Thrombinogen** ) پنامه هم پېژندل شی.

**- Prothrombin Accelerator**

د پروترمبین چنک کوونکی عامل، د تحشري فکتور اپوند

**Proaccelerin Clotting Factor V. Accelerator Factor**

( **Coagulation Factor. Factor** ) چې د وینې پرن کبدنی چتکتیا کې غوره رول لري.

**- Prothrombin Activator**

د پروترمبین فعالونکی عامل.

**- Prothrombin and Proconvertin Test**

د پروترمبین او پروکانورتین آزماینېت چې د انتی تر

**Indandione او Bishydroxycoumarin**

درملو درملنی لاندی ناروغانو کې د کنټرول په موهه ترسه کېږي

**- Prothrombin Complex**

پروترمبین کمپلکس.

**- Prothrombin Complex Concentrate (PCCs)**

د پروترمبین کمپلکس تراکم ورکوونکی لکه ۱

Factors IX، II، XI او X چې غیرفعال دی پدې کې ( **Pccs** ) پرسېره پر

<p>پکار ورل شی لکه د FEIBA-Factor VIII Inhibitor مواد چې اړوند مواد فعالوی .</p>	<p>چې د Proaccelerin, Accelerator Factor او Prothrombin Accelerator Clotting Factor پنامه هم یادېږي چې ويني تھشر ته چتکتنيا ورځښې .</p>
<p><b>- Prothrombin Consumption</b> هغه پلازما پروتئین چې د ويني علقي پر مهال په ترومبين Thrombin باندې او بسته کوي .</p>	<p><b>Prothrombinopenia</b> د ويني د سبروم د پروتومبين کچې غبر نورماله د Factor- II راتېټېدنه چې پکي د اوينې تھشر اوږدېږي ، د ويني کبدني حالت اوږدېږي او وينه کبدنه چتکېږي ] دا معمولًا د] ینې خېګر د پروتومبين د ستېزیس ناکانې بنه او د Vitamin K فقادن یا د انتې کوګولات درملنې شتون لري ] مطروح بلل شی ، د Hypoprothrombinemia په انډول .</p>
<p><b>- Prothrombin Factor</b> پروتومبين فکتور ، د Vitamin K په انډول .</p>	<p><b>Prothrombinopenic</b> د ويني Prothrombinopenia اووند صفت .</p>
<p><b>- Prothrombin Mutation</b> د پروتېز انزایم يه وينه کې چې د علقي په د انتې کبدني تسهيل او آسانتاباوی په فيبرین باندې د فيبرينوجن اړولوله لاري پښوی .</p>	<p><b>Prothromboplastin</b> د هيموفيليا ضد Antihemophilic Factor B او تحشري Factor. IX په انډول .</p>
<p><b>- Prothrombin Time</b> پروتومبين ټایم ، د پتالوژۍ له مخې د علقي کبدني د آزمایست یوه مرحله ده چې د ويني په د علقي پروخت پوري تپاولري پکي Tissue Thromboplastin او Calcium To Decalcified Plasma عمل کوي .</p>	<p><b>Plasma Thromboplastin Antecedent</b> پلازما ترومبولاستين ، هغه ثابت فکتور چې داخلی Pathway د ويني تشر Activating Factor IX پوري اړوند ده ، نشتولالي بې د Blood-Clotting Defect Hemophilia C کې منځ Factor XI په انډول .</p>
<p><b>Prothrombinase</b> پروتومبينېز انزایم ، د علقي پورن کبدني انزایمي فکتور دئ چې دا انزایم Prothrombin په Thrombin باندې اپوی او غږګون یې د کلسیوم آیون او نورو تحشري فکتورونو لکه Factor X پوري اړوند دئ .</p>	<p><b>Tissue Thromboplastin</b> نسجی ترومبولاستين ، دا یو لایپوپروتین وظیفوی فکتور دئ چې تحشري بهرنې Extrinsic Pathway د Factor- IV د Calcium Factor- X کې رول Factor- III په انډول .</p>
<p><b>- Hyperprothrombinemia</b> په وينه کې د Prothrombin د لوري کچې شته والي .</p> <p><b>- Hypoprothrombinemia</b> په وينه کې د Prothrombin د ټېټي کچې شته والي .</p>	<p><b>Prothrombin</b> پروتومبينوجن يا Factor VII ، هغه فکتور چې د ويني د تحشر پر مهال د کمپلکس د ترومبولاستين او کلسیوم منځ ته راډری ترڅو تروتومبينېز فعله شی او د یوه محرك په توګه عمل کوي چې Prothrombin اړولو ته چتکتنيا ورځښې . دی ته Proconvertin Cothromboplastin Convertin Serum Accelerator Serum Accelerator Serum Prothrombin Conversion Globulin Accelerator هم ویل شی .</p>
<p><b>Prothrombinogen</b> د Prothrombinogen اووند صفت .</p>	<p><b>Prothymosome</b> د بیولوژۍ له مخې د Prothymosoma په انډول .</p>
<p><b>Prothrombokinase</b> پروتومبوکاینېز انزایم ، د Factor V تحشري فکتور</p>	<p><b>Prothymia</b> د عقلۍ هوښيارتیا حالت ، د شعور بدباری حالت .</p> <p><b>Prothymocyte</b> دا د معافیت علم Immunology له مخې د تایموس د حجر او پریکارسور T-Cell Precursor بلل شی .</p>
<p><b>Protist</b> د پروتیستا هر یو غړي .</p>	<p><b>Protista</b> د باکتریا ، الجي ، چنیاسو او پروتوزوا ګانو په ګډون د ټولو یو حجر او رګانیزمونو ته ویل شی .</p>

د **Hydrogen** په انډول.

### **Proto-**

دا یومختاری دی او د **الومونی**، پیل، شروع، ترتیلو دمخدہ، **Protohuman**, **Original**, **Primitive**، **Prot-**، **Protolithic**, **Earliest**، **Protoporphyrin**، **ا** معنی لری د لبی اندازی خاص موادو یا جذری مادی لرل لکھ د په خپر.

### **Protoblast**

پروتوبلاست، هغه بلاستومبر چې یو خانګړی ھل یا برخه ورڅه وده او تکامل مومنی.

### **Protoblastic**

د **Protoblast**، اړوند صفت.

### **Protocol**

پروتوكول، تپون، معاهده، تعهد پانه، په طبات او ډیپلوماسی کې لوړونی مسوده یا کونلاړ چې ده ځی په اساس رسمي تپون لیکونه یا فیصلې عملی کېږي.

#### - **Diagnostic Protocol**

د پېژندنې (تشخیص)، اړوند تپون.

#### - **Laboratory Protocol**

دلبراتواری کتنو اړوند تپون.

#### - **Medical Protocol**

د ناروغيو طبی پېژندنې او خپرنو اړوند تپون.

#### - **Operational Protocol**

د عملیاتونو ترسره کولو اړوند تپون.

#### - **Therapeutic Protocol**

د ناروغيو اړوند درملنو لپاره تپون.

#### - **Treatment Protocol**

د ناروغيو اړوند درملنو لپاره تپون.

### **Protodiastol**

د ډیاستول له پیل سره یعنی د زړه د دوهم غړه خخه سمدلasse وروسته مهال وخت.

### **Protodiastolic**

د **Protodiastol**، اړوند صفت.

### **Protodudenum**

د اثناعشر کولمی د لوړۍ برخې چې د معدي پایلور (بواب) خخه پیل او اثناعشر پاپیلا پورې نښلی او ادامه لری.

### **Protogaster**

د معدي د پیل برخه، د **Archenteron** په انډول.

### **Proton**

پروتون، د **1** وزن لرونکی هایدروجنی اټوم هستوی ذره، د مشتب چارج واحد، د چارج له مخې د الکترون سره د او د وزن له مخې د هایدروجن د آیون سره په انډول ده، لته نښه یې (P) ده.

#### - **Proton Pump Mechanism**

د پروتون پمپ مېکانیزم، دا د معدي مخاط دی یوانزامي سیستم چې معدوی اسیدونه افرازوی.

#### - **Proton-pump Inhibitor**

د پروتون پمپ د مېکانیزم نهی کونکی لکه هغه درمل چې د معدي اسیدی افراز په شانتیوی لکه (اوپرازول، پنتاپرازول، لنسوپرازول، ریباپرازول او نور).

### **Proto-oncogen**

هغه نارمل جین (**Gen**) چې د میوپیشن یا کوم بل مېکانیزم له مخې په یوه کوچنې بدلون سره او په یوه انکوچون اوپری داسې باور دئ چې دا په وده او حجروي تفریق کې طبیعی چارې پرمخ بیانې.

### **Protopathic**

1. د هغه عصب اړوند چې یوازی د ډر قوى احساس لپاره ورتیا لری، 2. د آفت د لوړنې اعراضو اړوند، 3. د ناروغيو د لوړنې نښې (علامي) پېژندنې اړوند.

### **Protoplasm**

پروتو پلازم، هغه بې رنګه (رنې) (شفافه) سرینساکه کلويېدې ماده چې د ژوندی حجری لپاره اړینه ده ډروند تومنه ګنل کېږي او د حجری ډېرہ برخه جوروی لکه د (سایتوپلازم او نیوکلیوپلازم) په خپر.

### **Protoplasmic**

د **Protoplasm**، اړوند صفت.

### **Protoplasm**

هغه باتی حجره یا باکتری چې کلک جدار یې له لاشه ورکړې وي خو حجروي غشآ یې سالمه وي (حجره په ایزوتوپونیک یا هایپرتوپونیک محیط کې خپل قوام او ماہیت خوندی ساتې).

### **Protoporphryia**

هغه پورفایریا چې په (اریتروسایتونو، پلازما او غایطه موادو کې د پروتوفایرین د زیادېت، شدید خارېت، اریوتیمیا او ادیما هغه مهال چې شخص د لنه مهال لپاره د لمړنې په وړاندې واقع شې) [ په مرسته پېژندل کېږي، جلدی اندفاعات، تندب سکار، یا تصبیغ خخه پرته له منځه خې].

**Protoporphyrin**

د پورفایرین ایزو مپروونه چې یو یې د هیم (Haem) بیوسنتبیس منځنی حد جوړی ، دا ماده په پروفوفایریا کې په زیات مقدار سره راغوندېږي او د غابطه مواد سره اطراف کېږي

**- Protoporphyrin-IX**

د پورفایرین معمول بینه ده چې په (Haemoglobin) او (Chlorophyll) کې موندل شی.

**Protoporphyrinogen**

د پورفایرینوجون د (15) ایزو میرونو خڅه چې د هیم

(Porphyrinogen) په سنتبیس کې د (Copper) خڅه په لاس راخنی او

**Protoporphyrinuria**

په متیازو کې د (Protoporphyrin) اطراف بلل شی.

**Prototheca**

تومنی (خیبر مایي) ته ورته ارگانیزمونه چې په تولو خایونو کې موندل کېږي او دالجیانو په نامه یادېږي.

**Protothecosis**

د پروتو تپکا (Prototheca) د ارگانیزمونو په واسطه رامنځ ته کبدونکې استانی ناروځی او فرصت طلب بلل شی چې د جلدی ناروغیو خڅه تر بیا تر سیستمیک یرغل پورې توپیر کوي.

**Prototroph**

هغه موجود چې د خپلې ودي لپاره هغه وده ائیز فکپورونو ته اپتیا لري چې خپلو نیکونو (اجدادو) یې ورته اپتیا لرله دا اصطلاح د میوتپشن شوو مېکرو بونو په اړه پکار ورله شی.

**Prototrophic**

د (Prototroph) اړوند صفت.

**Protovertebra**

د یوه سومبېت ذنبې نیمائی چې د فقراتو لویه برخه جوړوی ، د (Somite) به انډول.

**Prototype**

اصلې نمونه، لوړې نې.

**Protozoa**

پروتوزوا ، د ارگانیزمونو تر تولو ساده بنو خڅه جوړ کوچني عالم چې پخپله د حیواناتو د لوی عالم لاتدي راخې دا ارگانیزمونه یو حجرۍ (و جیدالحجرۍ) دی

د (Protozoa) لپاره ګنې شمېره ده.

**- Parasitic Protozoa**

پرازیتې پروتوزوا ګانې.

**Protozoacide**

د پروتوزوا ګانو وژونکی او له منځه وړونکی درمل.

**Protozoiasis**

د پروتوزوا ګانو پواسطه منځ ته راګلې ناروځی.

**Protozoan**

د پروتوزوا ګانو (Protozoa) اړوند صفت.

**Protozoology**

د پروتوزوا ګانو اړوند د خپلونو علمي طبی خانګه.

**Protozoon**

پروتوزوا، هغه نړی کوچني ساده ارگانیزم چې یو هجره لري ګنې شمېره یې (Protozoa) يا (Protozoons) په بلل شی پروتوزوا ګانې ګنې شمېر ناروځی پېښوی لکه آمبیبازیس، مalaria او نوری ناروځی) چې په حاره سیموکې ډېرې پېښېږي.

**Protozoophage**

هغه هجره چې پروتوزوا ګانې بلع کوي یا پر هفوی باندې فاګوسایتېک اغېزې لري.

**Protract**

غزوول، د بدن دیوی برخې او بدول، ادامه ورکول، پراخول.

**Protraction**

د مخ د یوه جو پښت راوتليا ، غزې دن، د بدن دیوی برخې او بدې دن، ادامه ورکول، پراخې دن.

**- Mandibular Protraction**

پدې حالت کې ڈامنه د اوريست د پانې په پرتله مخ ته راوتلي ده

**- Maxillary Protraction**

د (Subnasion) برخه د اوريست د پانې خڅه تر د مخه پروت ده.

**Protractor**

له تپونو خڅه د بهرنیوا جنبې اجسامو د راویستلو لپاره وسیله ، توسعه ورکونکې، پراخونکې، ادامه ورکونکې، غروونکې لامل.

**- Protractor Muscle**

هغه عضله چې د غزوول یا پراخول او توسعې اړوند دنده ترسره کوي.

**Protransglutaminase**

د ترانسگلوتامیز پرپکارسور مادہ چی د (Factor-Xiii) تحشی فکتیور غیر فعالہ بنه ده .

**Protriptylin**

د دری کریز اضطراب ضد ، همدا راز ددی مرکب د ہایدرولکلوراید مالگی بنه په [ہایپر اکتیویٹی (فرط فعالیت) او کتابلاکسی] درملنے کی پکاربڑی .

**Protrude**

راوتلیا ، راوتلی برخه ، پدمخ بیول ، پراخول ، غورخول .

**Protruded**

راوتلی برخه ، پراخه شوی ، غورخبدلی .

**Protruding**

راونه ، پراخبدنے ، لوئندنے

**- Protruding Eyes**

د سترگو راوتلی بنه چی په جدری (غور کی لیدل شی) .

**- Protruding Teeth**

د غالبونو راوتلی بنه چی د خولی د قوس انومالی گانو کی لیدل شی .

**Protrusion**

له حد خخه په زیاتنه پیمانه پرانیستل / آزادبدل یا له صافی سطحی خخه بھرتا راوتل ، پدمخ بیونه ، دباندی غورخونه .

**Protuberance**

راوتلی برخه ، د بدن جوت جوپنست ، پرسوب ، بوکتوپ ، بوکھان .

**Protuberantia**

راوتلیا ، جوت توب .

**Proud**

1. مغور ، خان بنوونی ، ویاپو . - سریلنند ، مفتخر ، سرلوپی ، 2- متکبر ، خودپسند ، پر جلالہ ، پرتمین ، له شور او خوگ کوک .

**- Proud Flesh**

نو رگونه او خوان فیروزی نسج چی د تیپونو او آفسونو په رغبدنے کی روں لری .

**Proudly**

په غرور ، په ویاپ .

**Prourokinase**

پرتوکایپنز اتزایم ، یورشتوى پرو اتزایم دئ چی د پلازمین پواسطہ په یور کینپز ماتپری ، دا مادہ دفیرین

د پرنتیا (تحشی) په شتون کپی په آرامی سره فعالبڑی او د درملیز ترومبوالیز په توگه تری کار اخیستل کپری .

**Prove**

ثابتول ، سپینول ، سپینی ته ویستل ، رینتیا کول ، کرہ ، کول آزمائیل ، امتحان کول ، تر سنجش لاندی نیول .

**Provenance**

سرچینه ، سرچشمہ ، اصل ، سرمنشا ، اشتقاد ، مبدأ .

**Provender**

1- علیق ، علوفہ ، وچ والبہ (لکہ پرورہ، بوس، بیدہ) ، 2- د خارویو لپارہ خوارہ ، غذا ، آذوقہ (خوارکی توکی) .

**Proventriculus**

په زولوژی ) کی له گبیدی خخه دمخه .

**Prover**

ثابتول ، خپرل ، نمونہ اخیستل .

**Provertebra**

( Protovertebra) له فقراتو خخه دمخه ، قبل الفقری د په اندول .

**Provide**

تیارول ، سنبالول ، له مخکی نه تیاری نیول ، اتکل کول ، گومارل .

**Provided**

په دی شرط چی ، مشروط پرددی ، خو ، مگر ، تیارشوی ، آمادہ او چمتو شوی ، تھیہ شوی .

**Providence**

راتلونکی لبدنے ، احتیاط ، مخکینی سنجش ، د خدائی پیروزینه .

**Providential**

خدائی ، نیکمرغه ، له تقدیر خخه ، د خدائی له خوا .

**Providing**

په دی شرط چی ، مشروط پرددی ، خو ، مگر ، تیارول ، آمادہ او چمتو کول ، تھیہ کول .

**Provider**

تیاروونکی ، مهیا کونکی ، هغه روغتون / ټولنی او ارگانونه چی ثانوی او ثالثی چوپپتیاوی تیار او چمتو کوی . د Purchaser په اندول .

**Provine**

طبقہ ، لیہ ، چینہ ، رگ ، پرته یا غزپدلي بناخ ، شرط بند ، نہالگکی ، هنگی اچوونکی چرگہ ، مؤسس ، ورقہ .

**Proving Ground**

آزمایونکی خای ، د آزمایینت لپاره خای ا محل .

**Provirus**

د یوہ حیوانی ویروس جینوم چې د کراسینک اور لہ لاری د کوربه حجري له کروموزوم سره نښل او په و بش کې هري لورنی حجري ته ئى . دا جینوم کولای شى په کوربه حجره کې د ترانسفورمېشن لامل گرخى .

**Provision**

1-تیاري، زیرمه، ذخیره، شرط 2-تهیه، فراهم کول ، تیارول، چمتو کول ، تأمین، 3- له مخکی فکر کول او تیاري نیول لکه (خوارکی موادو، معاش، تدارکاتو ) اړوند .

**- Provision of Aftercare**

د ناروغانو د خارنی /مراقبت لپاره له مخکی خخه تباري .

**Provisional**

مؤقتی، دلروخت د پاره، لنډ مهاله، په پام او احتیاط سره، د بدلون او تغیر ور .

**- Provisional Date**

احتمالی يا مؤقتی وخت .

**- Provisional Splints**

لنډ مهالې سلپینتونه یا تثبیت کولو وسیلې .

**Provisionally**

د لنډ مهالې لازی ، احتمالی ، هغه چې حقیقی نه وي .

**- Provisionally Accepted**

احتمالاً مثلى شوي ، لنډ مهالې قبول شوي .

**Proviso**

قید، شرط (لکه په ترون لیک کې د شرطونو شتون) .

**Provitamin**

د ویتامینونو پریکارسور ماده ، قبل الویتامینی . هغه کمیاواي ماده چې د یوشیمیک تعاملاتو پروسی خخه وروسته په ویتامینونو باندې اورپی لکه اد ،

**Amino** امینوسیدونه چې په Niacin ) او Acid Tryptophan ) او

( Vitamin A ) او ( Beta Carotene ) او ( Beta Carotene ) او ویتامین ( Vitamin A ) او بیا وروسته په بدلېږي .

**- Provitamin A**

معمولًا ( Beta Carotene ) ته ویل کېږي خوکله ناکله تولو د پري ویتامین ( Vitamin A ) کاروتینوئیدونه پکار ورله شى .

**- Provitamin D2**

د ارگوستیبرول (Ergosterole ) په اندول .

**- Provitamin D3**

د Dehydrocholesterol -V، په اندول .

**Provocation**

لمسون، پارونه، تحریک .

**Provocative**

لمسونکی، محرك .

**Provoke**

لمسول، پارول، تحریکول ، د یوچا په قهر او غضب اړول ، د یوڅه پېښوول .

**Provoked**

لمسبدلې ، پارول شوی ، تحریک شوي .

**Provoking**

لمسول، پارول، تحریکول ، د یوچا په قهر او غضب اړول ، د یوڅه پېښوول .

**Provokes**

لمسول، پارول، تحریکول ، د یوچا په قهر او غضب اړول ، د یوڅه پېښوول د Provoking په اندول .

**Prowess**

لیاقت، مهارت، زړه ورتیا .

**Proximad**

په یوہ نېردي (بروګزیمال) تک لوري کې .

**Proximal**

مقربه، تقریبی، نېردي ، د بدن سرچینی یا مرکزی برخی کرشي ، منځ خای یا د پیوستون تکی ته نېردي والي .

**- Proximal Convoluted Tubule**

د پنترور ګو د نفرون برخی قریبیه معوج (کاپه واپه) تیوبولونه چې د Loop Of Henle او ګلومبرولی ( Glomerulus ) تر منځ برخه .

**- Proximal Interphalangeal Joint (PIP)**

لاس او پښو اړوند د فلانګس د بندونو قریبیه برخه .

**Proximalis**

قریبیه، نېردي ، د Proximal په اندول .

**Proximally**

نېردي واقع شوي ، د بدن مرکز ته قریبیه برخه ، هغه لبری پرته نه وي .

**Proximity**

نېردي والي، خپلوی .

**Proximobucal**

د وروستنی غابن له فمي او قریبیه سطحو اړوند صفت .

**Prozac**

د خاربنت ، بخار ، گریدنہ ، هفہ تخریش چی د پوستکی برخی د گریدنی لامل گرئی ، د Itching ( ) په انډول .
- <b>Pruritus Ani</b> په مقعدی خولی سیمه کی شدید ډول مزم من خاربنت .
- <b>Pruritus Hiemalis</b> ژمنی خاربنت .
- <b>Senile Pruritus</b> په زارو (عمرخورلو) کسانو کی خاربنت چی احتمالاً ډوستکی د وچوالی له امله وی . د Pruritus Senilis ( ) په انډول .
- <b>Uremic Pruritus</b> د یوریمیا شته والی له امله و بدن خاربنت چی د پینتور گو عدم کفایکی کی لیدل شی .
- <b>Pruritus Vulvae noun itching round the vulva</b> د بنخو د بھرنی تناسلی غری خولی برخی ( فرج ) شدید خاربنت .
<b>Prussic Acid</b> د Hydrogen Cyanide ( ) په انډول .
<b>PSA</b> د Prostatic Specific Antigen ( ) لپاره لنډه نښه د .
<b>PSA Test</b> د Prostatic Specific Antigen Test ( ) لپاره لنډه نښه ده . د وینې آزمایښت یو ډول دی چی پکی د پروستیات سلطانی ناروګی کی د پروستیات حجری د پروتین تولید پکی تر آزمایلو لاندی نیول شی .
<b>Psalterium</b> د فورنیکس کمیسورا ( ملتقاً ) ، د Omasum ( ) په انډول .
<b>Psammoma</b> هفہ تومور چی د Psammoma ( ) جسمونه لری ، سامومائی مننجیوما .
<b>Pseu-dallescheria</b> د Microascocetous ( ) د کورنی خخه د چنیاسو یو ډول .
- <b>Pseu-dallescheria Bodii</b> د Microascocetous ( ) د کورنی خخه د چنیاسو یو ډول دی چی په پرلپسی ډول د میستوما او نورو چنیاسو انتاناتو خخه ببل شوی وی .
<b>Pseu-dallescheriasis</b> په Pseu-Dallescheria ( ) سره ککرتیا چی د میستوما او سبرو ( ریوی ) ، اتنان په توګه رابر سپرہ کبڑی .
<b>Prurigo</b> خاربنت لرونکی جلدی اندفاعات ( تیاکی ، پاپولون ) بلل شی . چی دا دانی گنبدی شکله دانو پواسطه پېژندل کبڑی په خوکه کې بی لند مهالی و زیکولونه شتون لری او تر خاربنت و روسته لیکنیفیکشن کوي .
- <b>Prurigo Mitis</b> یو ډول بروری گو چی په ماشومتوب کی پیل کوی خاربنت لری او پرمختگ کوی .
- <b>Nodular Prurigo</b> د نیورودرماتیت یو ډول چی معمولاً منځنی عمر لرونکی بنسخو په هدوونو اندامونو کی منځ ته راخی او د گردبو ، کلکو ، ترویخنو ، شدیدو خاربنت لرونکو اندفاعاتو په بنه پېښېږي .
- <b>Prurigo Simplex</b> د Papular Urticaria ( ) په انډول .
<b>Prurigous</b> د Prurigo ( ) اپوند صفت .
<b>Pruritogenic</b> د خاربنت لپاره لامل ، خاربنت منځ ته را پونکی .
<b>Pruritic</b> د خاربنت لپاره لامل ، خاربنت منځ ته را پونکی ، Pruritus ( ) اپوند صفت .
<b>Pruritus</b>

**Pseud-**

دا یو مختارې دئ او د (دروغجن، کاذب، غیرحقیقی،  
Pseudo- معنی بشپړو).

**Pseudarthrosis**

① د بندونو دروغجن یا کاذب ډول یا غیر حقیقی بنه، ② په هغه اوردو هدوکو کې چې هدوکیز کثافت بې کم شوبوی د سیمه ایز پتولوژیک ماتوالی وروسته د کالوس د نه جوړیدنې له امله په پتالوژیک ډول کاذب بند جوړې ګنې شمېړې يې (Pseudarthroses) ده. د (False Joint) په انډول.

**Pseudesthesia**

د (Synesthesia) په انډول. هغه احساس چې چې د یوه بهرنۍ محرك په نشتوالی کې احساس کېږي.

**Pseudo -**

دا یو مختارې دئ او د (دروغجن، کاذب، غیرحقیقی، ورته والي، Pseud- او Similar) معنی بشپړو.

**Pseudoacanthosis**

دا کاتسوزیس (Acanthosis) په خبر ورته کلپنیکی حالت.

**Pseudoacanthosis Nigricans**

دا یو سلیم ډول اکتسوزیس دئ چې له چاغښت سره مل وی، چاغښت کله ناکله د غدوی ناروغیو سره مل وی.

**Pseudoagraphia**

د (Echographia) په انډول.

**Pseudoalleles**

هغه جینونه چې په لیلې بنه تر سترګو کېږي ګونې ګونې ګونې (جلالاول) هم پېښېږي.

**Pseudoallellic**

د (Pseudoallele) اړوند صفت.

**Pseudoanemia**

کاذب وينه لې، هغه ډول رنګ الوتنه چې وينه لې (کمخون) سره مل نده.

**Pseudoanemic**

د (Pseudoanemia) اړوند صفت.

**Pseudoaneurysm**

کاذب ډول انیوریزم د رګونو ناروغتیا. د رګونو (شیان، ورید) تاو او راتاو شوی بنه چې د انیوریزم په خبر بنکاری.

**Pseudoangina**

کاذب ډول صدری خناق، د نیوروزیس هغه ناروغی چې د صدری آنجينا په خبر کلینیکی نښې خرگندوی.

**Pseudoapoplexy**

د (Apoplexy) ته ورته او کاذب حالت خو وینه بهپهندنه پکې شتون نلري.

**Pseudocast**

په تابره (تصادفی) ډول د یوه ریبیتینې (Cast) په خبر ورته د یوه بولی سیده منت جوړ بدل.

**Pseudocoele**

د دماغ پنځم بطین.

**Pseudocholesteatoma**

کاذب کولیستیاتوما، د متحنۍ غور په مزمن التهاب کې تیمپانیک جوف کې کولیستیاتوم ته ورته د اپیتیلیال حجرو د جینې دوری تکاملی او ودی نیمگرتیا اړوند د ګبډې قدامي جدار عضلاتی اسکلپټې انومالی چې پکې د مثاني اکستروفوی منځ ته راخې او د مثاني مخاطې غشا بهر لوري ته راوتلي وی.

**Pseudofolculitis**

کاذب فولیکولیت، دا یوه مزمنه ناروغی ده چې پکې په توریوستکی نارینه کسانو کې غالباً د غارا په په تحت الفکی سیمه کې د اریتیماتوز پاپولونو په بنه او (Buried)، وینستان هم شتون لري د پېښندلو وړ ګرځی.

**Pseudofracture**

کاذب کسر، د هدوکو پداسې یوه سیمه باندې د نوى هدوکې جوړ بدل او د پریوست پرسوب اضخامه چې ماتوالی خرگندونه کوي د راډیولوژی اړوند اصطلاح .۵۵

**Pseudoglioma**

کاذب ګلیوماتومور، هغه حالت چې له رتینوپلاستیو ماڅخه پېښې (نقليد)، کوي لکه د رټرونټیال فېږو پلازما، اکروډاټیف رتینوپتی).

**Pseudoglottic**

د (Pseudoglottis) اړوند صفت.

**Pseudoglottis**

کاذب ګلوټیس، د کاذبو غږیزو جبولونو (رسیو، پرو) تر منځ سیمه، د نیو ګلوټیس (Neoglottis) په انډول.

**Pseudogout**

کاذب نقرص، هغه ناروغی چې د نقرص ورته پېښې

کوئ اود کلسیوم پایرو فاسفیتی ذخیری ناروغی پکی  
ورگہ بیو .

### Pseudogynaecomastia

دنارینه وود تیبونو ضخامة او غتیدنه د تیبونو شاخوا  
برخی اضافی اندازی شحمی نسخ راتیولبدنی له کبله  
منع ته راخی او د (Pseudogynecomastia) په خبر هم  
لیکل شمی .

### Pseudohematuria

کاذبه هیماتوریا پدی کي د سرو کریواتو یا  
هیموگلوبین له شتون خخه پرته په متیازوکی دره  
رنگ شته والی لری

### Pseudohemophilia

کاذبه هیموفیلیا ، د (Von-Willebrand's Disease) ناروغی  
په انیوول .

### Pseudohermaphroditism

کاذب هرمافرودیت ، هغه حالت چې د دواړه جنسونو  
پوري اپوند مورفولوژیک حالت سره مل وی خود یوه  
جنس اپوند ګونادونه لری، کاذب نر بنځی ، کاذب  
هیچراتوب .

### Pseudohernia

کاذبه چره، کاذب فتق، د مختنق فتق سره مل التهابی  
کڅوره یا غده .

### Pseudohypertension

کاذب فرط فشار، هغه ډول کاذب لورډ وینی فشار چې  
د تاکونکی ماشین پوسیله ثبت کېږي او علت یې د  
شریانی جدارونو ډ طرفیت کمبنت وی

### Pseudohypertrophic

د (Pseudohypertrophy) اپوند صفت .

### - Pseudohypertrophic Muscular Dystrophy

د هایپرتروفی سره مل د عضلي دیستروفی چې یواړشی ډوله  
ناروغی د چې عضلات اخته کوي پکی عضلات (ضعیف  
کمزوری، پرسوب) کوي او د ماشومتوب لومړنی وخت کې منع  
ته راخی د (Duchenne Muscular Dystrophy) په انیوول .

### Pseudohypertrophy

کاذبه ضخame، د ضخامي خخه پرته د یوه غری په  
اندازه کې زیادښت .

### Pseudohypoaldosteronism

کاذب هایپوالدوستبرونیزم، په ماشومانو کې یوه

ولادی او ارشی ناروغی ده چې د پینتورگو له لاري د  
مالګۍ شیدی له لاسه ورکونی له مخی پېژندله شی او یا  
د الدوستبرون په وراندي د پینتورگو د بعيده تیوبولونو  
د خواب نه ورکولو له امله منع ته راحی .

### Pseudohypoparathyroidism

کاذب هایپوپاراتایرا ییدیزم، هایپوپاراتایرا ییدیزم ته ورته ارشی  
لېرد ډونکی ناروغی ده چې لامل یې پارا تایرا ییده هورمون ته په  
غبرګون کې ناتوانی شتون لری او د هایپوکلسیمیا او  
هایپر فاسفیتیمیا په مرسته پېژندل شی .

### Pseudoisochromatic

په یوه رنګ سره د یوه دوه رنګی محلول لیدل چې د  
رنګونو د ډوندوالی په آزمونه کې تري کار اخیستل  
کېږي پداسې حال کې چې روغی سترګې کولاهی شی  
دواړه رنګونه سره بېل ولیدلای شی .

### Pseudojaundice

کاذب ژیرې، د وینې د بدلونونو له کبله د نه د ینې د  
ناروغی له امله د پوستکی د رنګ ژیر او بشته .

### Pseudomania

کاذب مانيا، کاذب ذهنی اختلال، په مرضی بنه دروغ  
ویل .

### Pseudomelanosis

د وینې د صباحونو له امله د مرګ وروسته د نسخ د رنګ  
بدلون .

### Pseudomonad

په ککو خاورو کې ژوند کوونکی (Bacterium)  
باکتریا عضوی مرکونه او مواد تجزیه  
کوي او په نباتاتو او حیواناتو کې ناروغی پېښوی .

### Pseudomonas

پسودوموناس باکتریا، غبر هو azi ګرام منفی باکتری  
ګانو یوه ډله چې په نباتاتو او حیواناتو کې ناروغی  
پېښوی او بېلاپلیل ډولونه لری .

### - Pseudomonas Aeruginosa

پسودوموناس باکتریا یو ډول دی چې دا د پیوسیاتین آبی  
رنګ تولیدوی چې د انسابو په منع کې د تیبونو دننه آبی رنګ  
زوی قیح لامل ګرځی .

### - Pseudomonas Alcaligenes

پسودوموناس باکتریا یو ډول دی چې فرصت طلبه ډول دی او  
ناروغی پېښوی .

### - Pseudomonas Cepacia

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Ickettii**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Fluescens**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Mallei**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې (Glander) ناروغی منع ته راوري.

#### - **Pseudomonas Maltophilia**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Pacidovaram**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Pseudoalcaligenes**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Pseudomallei**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او (Melioidosis) ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Putide**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Putrefaciens**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Stutzeri**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### - **Pseudomonas Versicoloris**

پسودوموناس باکتیریا یو ڈول دئے چې فرصلت طلبہ ڈول دئے او ناروغی پینسوی.

#### **Pseudomucin**

کاذب مخاط ، هغه مخاط (میوسین) شکله لزوجه ماده چې د هگى خالو په سیستونو کې شتون لري.

#### **Pseudomucinous**

کاذب مخاطی ، د (Pseudomucin) اړوند صفت.

#### **Pseudomyxoma**

کاذب مېګزوما ، مېګزوما تهورته د اپیتیلیائی مخاط

کتله چې (Pseudomyxomata) یا (Pseudomyxomas) یعنی گنہ شمپرہ ده.

#### - **Pseudomyxoma Peritonie**

د اپنډکس د خیری شوی میوکولس یا د خیری شوی هکی خالی (نمدان سیست خخه زبرنده په پرپتوان جوف کې د مخاطی مادی شتون.

#### **Pseudomyxomas**

د (Pseudomyxoma) لپاره گنہ شمپرہ ده.

#### **Pseudomyxomata**

د (Pseudomyxoma) لپاره گنہ شمپرہ ده.

#### **Pseudoneuritic**

د (Pseudoneuritis) اړوند صفت.

#### **Pseudoneuritis**

د باصری پاپیلا (حليمي) د ولادي احتقان پُرخونی حالت.

#### **Pseudo-obstruction**

کاذب بندبنت ، کاذب انسداد ، هغه حالت چې پکې د معدي کرمپي دردونه ، زره بدوالی ، نفتح او باد ، کانګکي ، چې کولمود بندبنت ورته خرگندونه وکړي.

#### **Pseudopapilledema**

کاذب د بصری حليمي اذیما ، د باصری دیسک غږ نورمال بینه راوټنیا حالت.

#### **Pseudoparalysis**

1. کاذب فلچ (گوزن) ، درینتینی فلچ د شتون خخه پرته د عضلاتي قدرت نشتوالي ، 2. هغه فلچ چې په (Hysteria) هیستیپریا کې شتون لري.

#### - **Parrot's Pseudoparalysis**

د یوه اېي فېر د سیفلیسی اوستیوکاندربیت له امله په ماشومانو کې د یوه یا خو اندامونو نیمګړي فلچ.

#### - **Syphilitic Pseudoparalysis**

سیفلیسی کاذب فلچ ، د (Parrot's Pseudoparalysis) په انډول.

#### **Pseudoparaplegia**

کاذب پاراپلچي ، د تمارض (Hysteria) له امله د لاندینیو اندامونو کاذب فلچ.

#### **Pseudoparesis**

د نیمائی بنسکته اندامونو فلچ چې د (Hysteria) سره مل وي.

#### **Pseudopelade**

د آرباتا الویسی په خبر تکې تکې الویسیا چې د ویښتانو د فولیکول د پلابیلو ناروغیوله امله رامنځ

ته کبدلاي شی چې ځینې وختونه د تندب سره مل وي.

### Pseudoplegia

هیستپریکی فلچ، د **Pseudoparalysis** (په انډول).

### Pseudopodium

د آمېب د سایاتوپلازم لندمهالاپی راوتلتیا چې د هغه له خوا د خوخدو او خورو د رانیولو په موخه رامنځ ته کېږي، دروغجنې پښي.

### Pseudopolymelia

هغه غېر نورمال احساس چې د (اسون، پېښو، بوزي، تیبوونو خوکو، د تناسلى آلي خوکي) په خېر د بدنه په بیلابلو برخو کي احساس کبدلاي شی.

### Pseudopolyph

کاذب پولیپ، د مخاطي غشاً ضخامة چې یوه پولیپ ته ورته والي ولري.

### Pseudopolyposis

کاذب پولیپوژیس، په کولمو (ریکتوم، سگمونید، کولون) کې د ګن شمېر پولیپونو رامنځ ته کبدنه چې داورد مهالی (مزمن التهاب له کبله زړنده وي).

### Pseudopregnancy

کاذب بلا ربښت، د **Pseudocyesis** (په انډول).

### Pseudopseudohyperparathyroidism

کاذب هایپو پاراتایپرایدیزم یو دروغجن حالت چې په وينه کې د کلسیوم او فاسفورس د سوئي سره.

### Pseudopsia

کاذب لید، منحرف شوي ليد.

### Pseudopsychosis

کاذب سایکوز، د **Ganser's Syndrome** (په انډول).

### Pseudopterygium

کاذب پتریگیوم، د سوچبدو یا نورو تیپونو خخه وروسته د قرنیې سره د ملتختي نښلبدنه.

### Pseudoptosis

کاذب جفني رالویدنه (سقوط)، د لمود درز د اندازي کاذب کمبنت

### Pseudopuberty

کاذب بلوغ، د تناسلى غرو (هدون) او جنسى ثانوى خانګړنو وده چې د ګونادوتروپین د آزادپدونکو هورمونونو او ګونادو تروپینونو بلوغى سوبې سره مل نه وي.

### - Hetrosex Precocious

د کاذب بلوغ هیتروسکسی بهه چې د هماغه جنس سره د توپیری په بهه پېښ کېږي.

### - Isosex Precocious

د کاذب بلوغ ایزوسکسی بهه چې د هماغه جنس سره د معادل په بهه پېښ کېږي.

### - Precocious Pseudopuberty

د بالغېدو غمر خخه دمخته د ګونادونو تر بالغېدو پرته د یو شمېر جنسی ثانوى صفاتو را برسپره کېډنه.

### Pseudorabies

کاذب سپیانو لپوتوب، د (سپیو، پیشوګانو، غوايانو، صحرائی مورکانو) د عصبی مرکزی سیستیم اخته کوونکی شدیده ناروغری چې د هرپس ویروس له امله پېښېږي چې په درېپو ورڅو کې د مرگ لامل ګرځي.

### Pseudoreaction

کاذب غبرګون، غولونکي غبرګون، په داخل الجندي آزمونيو کې د پوستکي غبرګون چې د آزمونيونکو خانګړې مادي له امله نه وي خو په هغه چاپېریال کې د شته پروتین پوري تراو لري چې د زهرو د تولید لپاره پکارېږي.

### Pseudorickets

د بدودو (پښتوکي اوستیو ډیستروفری).

### Pseudoscarlatina

کاذب سکارلاتین، د سکارلتی تبی په خېر د تبی او جلدی دانو سره مل سپتیک حالت.

### Pseudosclerosis

کاذب تصلب، هغه حالت چې مولتیپل سکلروزیس ته ورته دی خو اندافاعات یې د سکلروزیس په خېر ندائ.

### - Pseudosclerosis Strupell –Westphal

د (Willson's Disease) ناروغرۍ په اندول.

### - Strupell –Westphal Pseudosclerosis

د (Pseudosclerosis Strupell –Westphal) (Willson's Disease) ناروغرۍ په اندول.

### Pseudoseizure

کاذب شرن (شلن)، کاذب تشنج، کاذب اختلال، د صرعې (مېرګې) تشنجونو ته ورته حمله چې د رواني روحي لامل له کبله پېښېږي چې د الکترو انسفالوگرافیک بدلونه پکي شتون نلري.

### Pseudostoma

کاذبه فوجه (خوله)، د سپین زرو (نقري) سره د رنګ شویو

اپتیلیال حجر و ترمنخ خرگند ڈول اپرکه.

### Pseudotubes

هر ڈول نیورپتی چې نښه یې د ملاتیر نری رنځ (تاپس) دورسالیس، وي.

### Pseudotetanus

کاذب پیتانوس، د پیتانوس په خبر پرلپسی تقاضونو شتون چې د کلوسترمیدیوم شته والی پرته پیپنېږي.

### Pseudotruncus Arteriosis

د فالوبت پیټرالوژی تر ټولو شدیده بنه.

### Pseudotuberculosis

کاذب تویرکلوزیس، د جپانی ناروغیو یوه ډله چې د نری رنځ د باسیل پرته د نوروپیتوچنونو پواسطه رامنځ ته کېږي او ورته کازبوزی او تویرکلوزی نودولار پرسوب منځ ته راپری.

### Pseudotumor

کاذب تومور، کاذب پرسوب، د (Phantom Tumor) په انډول.

#### - Pseudotumor Cerebri

دماغی کاذب تومور، د شیبد عصب له فلنج خڅه پرته چې د هم خینې وخت لیدل کېږي د ہر ڈول عصبی نښو شتون پرته د سرد کوپړي د داخلی فشار زیادېت او معزی اذیما.

### Pseudouridine

د ایزو مرپشن پذرپعه له یوریدین خڅه زېرنده نوکلیوتاید چې په (T. Rna) کی لیدل شنی.

### Pseudovertigo

کاذب سرڅرخی، هغه ڈول ګنګستوب چې د روپیشن (گرځدنې) سره مل نه وي.

### Pseudoxanthoma

کاذب ګزانتما تومور.

#### - Pseudoxanthoma Elasticum

د جلدی - عینی او زړه رګونو تظاهر لرونکی ارشی پرمختلونکی ناروغی چې د الستیک سجج د استحالی له امله منځ ته رائحي.

### Psi

په اینج مریع باندې پونډه.

### Psilocin

د هالوسینوجینی ماده چې له پیسیلولوسایبین اړوند بلل شی.

### Psilocybin

د هالوسینوجینی ماده چې انډولی خانګرنه لری او د (Psilocybe Mexicana) چنیاسو خڅه بلل کېږي.

### Psilosis

دنري کولمو هغه ناروغی چې په یو چا کې د غذا مناسب اندازې جذب خڅه مخنيوی کوي، ورته نوم يې (Sprue) دئ او د حاره سیمو نس ناستی سره و وزن بايلنه هم شتون لری.

### Psittacosis

دا په طوطیانو کې معموله ناروغی ده چې بیا وروسته انسانانو ته لبردolle شی اصلی لامل بې (Clamedia) (Psittaci) دئ په انسانانو کې محرقې ته ورته نښې نښاني لکه (تبه، نس ناستی، ګډله پرسوب، طحالی ضخامة، توخي) منځ ته راپری د (Parrot's Disease) په انډول.

### Psoas

پسواس، دواړه لوروته هغه جوړه عضلي چې د برخه کې پرتې دی چې د حوصلې د (Hip Joint) مفصل حرکت ورکولو کې مرستندویه دی.

#### - Psoas Abscea

د پسواس عضلي اړوند داني (خارج).

#### - Psoas Major

لویه پسواس عضله چې د (Hip Joint) بند په قبض کې مرسته کوي.

#### - Psoas Minor

کوچنۍ (صغيره)، پسواس عضله چې د (Hip Joint) بند په قبض کې مرسته کوي خوتل دا کار نکوي.

#### - Psoas Muscle

لویه (کبیره) او کوچنۍ (صغيره) پسواس عضلي چې د (Joint) بند په قبض کې مرسته کوي.

#### - Psoas Muscle Pain

د پسواس عضلاتو دردونه.

#### - Psoas Sign

دا اپنډیسیت په ناروغی کې یوه د فزیکی کتنې اپووند علامه ده چې د نښې پښې د بنغولو سره سم داپنډیکس درد زیاترولي مومي دا دپسواس عضلي سره داپنډیکس تماس له امله منځ ته راخي، د (Coups Psoas Sign) په انډول.

### Psoralen

د یو خانګرۍ نباتي مرکب [چې د په خبر بوټو خڅه تر لاسه کېږي] کولای شي په انسان کې هغه مهال چې د لمړ په وړاندې خای و نیسی درماتیت رامنځ ته کېږي، خیښی عطرونه او درمل لکه (مېټوكسالین) پسورالین لری.

**Psoriasis**

داد پوستکی اپوند التهابی ناروغی ده چې اړمنه، اړشی او راستبندونکي (عودتی) ادرماتوز بلل شی چې د روښانه سرو ماکولونو، پاپولونو، یا نظره ئې تېغې لرونکی پانو پواسطه د پوبنلو پلاکون پواسطه پېژندل شی.

**- Erythrodermic Psoriasis**

د سرو اریترودرمیک پیاوړی حالت چې په روپدیز دول به مزمن پسوریازیس کې لیدل کېږي چې د بدنه د ټولنیزی ناخوښی سره مل د پوستکی د پیاوړی اګزوفیلیاتیف اندفاعاتو په مرسته پېژندل شی.

**Psoriatic**

د (Psoriasis) اپوند صفت.

**- Psoriatic Arthritis**

د هغه ډول پزوریازیس شتون چې د دېندونو التهاب سره مل وی

**PSRO**

د (Professional Standards Review Organization) لندې نښته ۵۵.

**Psych -**

دا یو مختارا پی دئ او د (روانی، اروائیز، روحی، Psycho-) معنی بشپړو.

**Psychalgia**

د روانی او روحی سرچینې لرونکی دردونه، هیستپریک یا ذهنی اپوند دردونه.

**Psychalgic**

د (Psychalgia) صفت.

**Psychasthenia**

1. روحی ضعیفووالی او ناتوانی ، 2. هر هغه (Psychoneurosis) چې د ویری او (Phobias) سره مل وی او (Hysteria) به پرتلہ توپیر لري.

**Psychataxia**

د ګنګستوب، نارامی او د مرکزد توان نشتوالي) سره یوځای د شعوری حالت اختلال.

**Psyche**

روح، ذهن، روحی ژوند، شعور، عقل، فکر، داشسان پواسطه د (فکر کولو، قضاؤت او هیجان) توان، هغه ذهنی او روحی ژوند چې شعوری او غېر شعوری بهیرونې پکې شامل دی. د (Mind) په انډول.

**Psychedelic**

له (دار، د درک له ناروغی او خینې وختونه پساپاکون) ته ورته چلنډ سره په تپاو کې، یا هغه درمل چې همدا دول اغېزې لري لکه (Lsd) چې د شعور توسعې لامل گرئي.

**Psychiatric**

د (Psychiatry) اپوند صفت.

**- Psychiatric Clinic**

د روانی-روحی ستونزو پېژندنې او درملنې اپوند کلبنیک.

**- Psychiatric Doctor**

د روانی-روحی ستونزو پېژندنې او درملنې اپوند ڈاکټر.

**- Psychiatric Drugs**

د روانی-روحی ستونزو پېژندنې او درملنې اپوند درمل.

**- Psychiatric Hospital**

د روانی-روحی ستونزو پېژندنې او درملنې اپوند روغشنون چې پکې اختصاصی درملنې ترسره کېږي.

**- Psychiatric Nurs**

د روانی-روحی ستونزو پېژندنې او درملنې اپوند نرس/ روغتیباپلونکې کس.

**- Psychiatric Patient**

د روانی-روحی ستونزو درلودونکې اپوند ناروغ

**- Psychiatric Specialist**

د روانی-روحی ستونزو پېژندنې او درملنې اپوند کلبنیکی چارو متخصص او کاریوه ڈاکټر.

**- Psychiatric Treatment**

د روانی-روحی کلبنیکی ستونزو درملنې.

**Psychiatrist**

دعقلی او عصبی ناروغتیاواو او ستونزو پېژندنې او درملنې متخصص او کاریوه ڈاکټر.

**Psychiatry**

د طب هغه د خپړو علمی خانګه چې په تفصیلی ډول د روانی - روحی او فکری (عقلی-عصبي) ستونزو او ناروغتیاواود پېژندنې، مخنيوی او درملنې سره سروکار لري.

**- Biological Psychiatry**

بیولوژیک عقلی طب، د عقلی طب هغه د خپړو علمی خانګه چې په (کېمیاواي، فزیکی او عصبی) لاملونې باندې په تأکید سره درملنې کوي

**- Descriptive Psychiatry**

تشريحی عقلی طب، د عقلی طب هغه د خپړیزه علمی خانګه چې د (لیدلو، اورېدلو او احساس کېدونکو) لاملونو خپړنې او کتنې په بنسته په تأکید سره درملنې کوي.

**- Dynamic Psychiatry**

ډینامیک عقلی طب، د عقلی طب هغه خپړیزه علمی خانګه

چې د هیجانی بهیرونو، د هفو د سرچینو او هفو ته د زمینه برابروونکو ذهنی مېکانیزمونو، خپرنې او کتنې پر بنست په تأکید سره درمانه کوي.

### - Forensic Psychiatry

قانوني عقلی طب، د عقلی طب هغه خپرنیزه علمی خانګه چې د ذهنی ناروغیو د قانوني اړخونو سره په تراو، پر بنست په تأکید سره خپرنې کوي.

### - Organic Psychiatry

ارگانیک عقلی طب، د عقلی طب هغه خپرنیزه علمی خانګه چې د په تفضیلی دول د مغزی ارگانیکو ناروغیو د عقلی پېښو، خپرنې او کتنې پر بنست په تأکید سره خپرنې کوي، بیولوژیک عقلی طب.

### - Proeventive Psychiatry

هغه عمومي اصطلاح د د عقلی وړتیاوو او توانونو د کنټرول د حذف او محدودولو په لوري خپرنې ته اشاره (غونه)، کوي.

### - Social Psychiatry

تولنیز عقلی طب، د عقلی طب هغه خپرنیزه علمی خانګه چې د په ناروغیو باندې د فرهنگي او تولنیزو فکتورنو او پېښو) اغږۍ تر خپرنې لاتدي نیسي او هغه خپرې.

## Psychic

د اپوند صفت، د **Psychical** په انډول.

## Psychical

روانی، عقلی، روحی، د انسان د عقل او روان اپوند، د **Psychic** اپوند صفت، د **Psychical** په انډول.

## Psycho -

دا یو مختارې دی او د (عقل، روان، فکر، **Mind**) معنی لري.

## Psychoacoustics

د پسایکوفریک یوه علمی خانګه چې د تحریکونو او چلنډ تر منځ اپکې خپرې.

## Psychoactive

په فکر يا چلنډ باندې د یوه پاروونکي اغېزښتونکي لکه د (روانی پاروونکو درملونو اغېز) خپرې.

## Psychoanleptic

په فکر يا روان باندې د یوه پاروونکي اغېز پېښونه.

## Psychoanalys

هغه خوک چې په **(Psychoanalysis)** کې روزل شوبوی او متخصص وی.

## Psychoanalysis

پسیکوانا لیز: روحی تحلیل، روان شننده، د ناروغ د

روانی فکری ژوند د حقیقتونو د خپرنې او شننې له لارې د فکری او هیجانی ناجوړتیاوو د تحلیل د تشخیص او درملنی لپاره لارې چارې، درملنې یو دول میتود چې د تحت الشعوري لپوالتیاوو په خپرنې پوري اړه لري.

## Psychoanalytic

د **(Psychoanalysis)** اپوند صفت.

## Psychobiological

د **(Psychobiology)** اپوند صفت.

## Psychobiology

د شخصیت په جوړونه کې د جسم او فکری تر منځ د اپیکو خپرنې علمی خانګه ده. بیولوژیک عقلی طب، د عقلی طب هغه د خپرنو علمی خانګه چې په کېمیاواي، فزیکي او عصبي (املونو خپرنو سروکار لري).

## Psychoderma

يو ډول ډله ائیزه روانی درمانه چې په هغې کې

## Psychodynamics

د انسان د ډلند او انګېزو اپوند علم.

## Psychogenesis

ذهني وده، د روانی (ارواهی) فکتیورونو پواسطه د یوی نښې یا ناروغۍ تولید.

## Psychogenetic

د روانی روحی یا هېجان خڅه سرچینه لرل، د **Psychogenic** اپوند صفت، د **Psychogenesis** او **Psychogenous** په انډول.

## Psychogenetic

د **Psychogenetic** په انډول.

## Psychogenous

د **Psychogenetic** په انډول.

## Psychograph

هغه چارت چې د یوه شخص د شخصیتی او اسافو د ګرافیکي ثبت لپاره پکارېږي، د یوه شخص د ذهنی فعالیتونو لیکلې ډول توصیف.

## Psychogeriatrics

د طبیعی ژوند په پایله کې د روانی تشوشا تو خپرنو علمی خانګه چې ژوند په پایله کې خپرنې ترسره کوي.

## Psycholepsy

هغه حالت چې پکې د خوی په ناخاپې بدلونونو سره پېښدل کېږي.

**Psychological**

روحیاتی، روانی اپوند چی عقلی حالت سره تراو لری د **Psychology** اپوند صفت.

**- Psychological Dependence**

د روانی درمنو د درمل اپوند اعتیاد پوري ترپلی لکه د **Cannabis** خوداسی نه بنکاری چی فیزیکی اغبزی خرگندی کری، د **Psychological Drug Dependence** په انیول.

**- Psychological Disorders**

روانی اختلالات، روانی ششوشات.

**- Psychological Diseases**

روانی ناروغری.

**- Psychological Drug Dependence**

د **Psychological Dependence** په انیول.

**Psychologically**

دروانی-روحی اپوند لزو خخه.

**- Psychologically Addicted**

روانی اعتیاد منج ته راغلی، روانی روپدبلی.

**Psychologist**

ارواه پوه، سایکالوجست، هفه خوک چی عقلی-روانی متخصص ڈاکتروی.

**Psychology**

پسايكولوجي، اروا پوهنه (روانشناسی)، روحیات پوهنه، هفه د ذهنی اپوند طبی علمی خانګه چې پکي ذهنی بهيرونه او فکر ونه په خانګری ډول د (انسانی، حیانی) چلنڊونو سره په تراو کي خپرنی کوي.

**- Analytical Psychology**

تحلیلی روانپوهنه، د ستونزمنی او لشعوری تولکی په سر د تجربیوی لید او او باور له مخی اروأ پوهنه.

**- Child Psychology**

د ماشومانو د فکر او آند د ودی خپرنی او مطالعی علمی طبی اروأ پوهنه خانګه.

**- Clinical Psychology**

کلبنیکی روانپوهنه، د کلبنیکی ستونزو او لشعوری نښو تولکی او او باور له مخی د خپرنو تراو اروأ پوهنه.

**- Community Psychology**

تولنیزه اروأ پوهنه، په تولنه کي د روانی ستونزو رامنځ ته کونکی لاملو اپوند د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Criminal Psychology**

جنائی اروأ پوهنه، په تولنه کي د (جنایتکارانو د ذهنیتونو، انکېزو او تولنیزه چلنڊونو) د روانی ستونزو رامنځ ته کونکی لاملو اپوند د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Depth Psychology**

روان شنونکي اروأ پوهنه، په تولنه کي د روانی ستونزو رامنځ ته کونکی لاملو د ژورتیاوو پېژندنی اپوند د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Developmental Psychology**

و دیزه (انکشافی) اروأ پوهنه، د ژوندانه په بهیر کي د چلنڊیزو بدلونونو رامنځ ته کونکی لاملو اپوند د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Dynamic Psychology**

دینامیک اروأ پوهنه، په ذهنی بهیرونو کي د انژی د توکو د تینګار کونکی لاملو اپوند د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Environmental Psychology**

محیطی اروأ پوهنه، په انسانی چلنڊونو باندي د چاپریال او تولنیزه اغبزی د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Experimental Psychology**

بجربیو اروأ پوهنه، د لابراتواری کتنو مہتدو ونو په مرسته د آندونو او ذهنی چارو د خپرنو علمی طبی خانګه.

**- Gestalt Psychology**

چېستایلیزم اروأ پوهنه، د **Gestaltism** په انیول.

**- Physiologic Psychology**

فریولوژیک اروأ پوهنه، د اروآپوهنه هغه خانګه چې د فریولوژیک بهیرونو او چلنڊونو تر منځ تراو تر خپرنی لاندی راخی، د **Physiological Psychology** په انیول.

**- Social Psychology**

تولنیزه اروأ پوهنه، د ذهنی ژوندانه د تولنیز ایخ درملنه.

**Psychometric**

د **Psychometrics** او **Psychometry** اپوند صفت.

**Psychometrics**

هغه علمی خپرنکي خانګه چې د ذکاوت، شخصیت او چلنډ اندازه گېږی کوي او د شعور کچه تاکی.

**Psychometry**

د (روانی او ذهنی دندو، اغبزی، پوتانسیالونو، او تانو خپرنه او آزمونی) تر سره کولو کړنلاره.

**Psychomotor**

د معزی يا روانی فعالیت د حرکی اغبزی اپوند یعنی د عضلاتو خوختېت د عقلی فعالیت له مخی.

**- Psychomotor Disturbance**

د پسايكوموتور اختلال او تشوش چې پکي د عضلاتو خوختېت د عقلی فعالیت له مخی تر اغبزی لاندی راخی.

**- Psychomotor Epilepsy**

هغه ډول مېړکي (صرعه) چې د روانی اشعوری اختلال سره مل وي او غلط خوختېتونه پکي شتون لري.

**- Psychomotor Retardation**

پسایکوموتور روسته پاتی والی (تاخ). د خبر او حركتونو په کراهه کیدنه چې دروانی انحطاط (خچکان له امله وی).

**Psychoneural**

د هغه عصبی پینتو اپوند چې په یوه حسى (Input)، پیل او د پیغام په بھر کبدو او تفسیری زبرمه کبدوا باندی واپری

**Psychoneuroimmunology**

د طب هغه علمی خانګه چې د هیجان اغېزې پر معافیت سیستم خبری.

**Psychoneuroses**

د (Psychonerosis) گنجه شمېره ده.

**Psychoneurosis**

هغه پله روانی اختلالی اپوند ناروغۍ چې پکي ناروغاند فشارونو په وړاندی ناسم چلنډ او غږګونونه خړګندوی، د (Neurosis) په انډول.

**Psychoneurotic**

د (Psychoneurosis) اپوند صفت.

**Psychopath**

هغه خوک چې د او بد مهالې مودې لپاره عقلی او روانی ناروغیو خڅه کېږي او د تولنیزو کړه وړو سره په تقابل او تاوړیخوالی سره مل وي. هغه کس چې د تولنې ضد شخصیت ولري.

**Psychopathic**

د (Psychopathy) یا (Psychopaths) اپوند صفت.

**Psychopathologic**

د (Psychopathology) اپوند صفت.

**Psychopathies**

د (Psychopathy) لپاره اپوند گنجه شمېره.

**Psychopathological**

د (Psychopathology) اپوند صفت.

**Psychopathology**

دروانپوهني یا اروآپوهني هغه طبی علمی خانګه چې دروانی - عقلی اختلالونو او ناروغیو د لاهلونو او پتالوزیک خېړنو اپوند سروکار لري.

**Psychopaths**

د (Psychopathy) په انډول.

**Psychopathy**

د عقلی - روانی هر ډول اختلال یا ناروغۍ چې وي.

**Psychopharmacologic**

د (Psychopharmacology) اپوند صفت.

**Psychopharmacology**

په عقلی او روانی دندو او ذهنی حالتونو باندی د درملو د اغېزو خېړنه، په عقلی او روانی دندو او ذهنی حالتونو د سمون لپاره له درملو خڅه ګټه اخیستل.

**Psychophysical**

له آند او فکرسره په تراو کې او له فزیکی خړګندونو سره بې اړیکه او تراو، د (Psychophysics) اپوند صفت.

**Psychophysics**

د فزیکی تحریکاتو د طrho او خانګړنو او د هغوي په واسطه د الګا شوو احساساتو تر منځ د کمی تراو او علمی خېړنه.

**Psychophysiology**

د (Psychophysiological) په انډول.

**Psychophysiological**

د (Psychophysiology) اپوند صفت.

**Psychophysiology**

د روان یاعقلی برخی فزیولوژی او دندو اپوند علم چې دروانی او فزیولوژیکو فکتیورونو تر منځ د اړیکو خېړنه کوي.

**Psychoplegic**

هغه درمل يا عامل چې د ماغزود فعالیت يا تحریک منلو کچه را پیتیوی.

**Psychoses**

د (Psychosis) گنجه شمېره ده.

**Psychosensory**

د حسى تحریک درک او بدلون اپوند.

**Psychosexual**

د جنس ودې او جنسی اړیکو او هیجان یا روانی اړخ سره په تراو کې.

**- Psychosexual Development**

د جنس او جنسی اړیکو او هیجان یا روانی اړخ ودې ته ویل شي چې پکي د یو انسان شخصیتی وده ددی توان مومې چې جنسی اړیکې پکي رول ولري.

**Psychosis**

د اړگانیکي یا خلقی سرچښي لرونکې هریو مهم او شدید ذهنی اختلال چې د (شخصیت د له منځه تللو، له واقعیتونو سره د اړیکو د شتووالی، هذیان او اند پښو) په مرسته

<p><b>- Affective Psychosis</b> پېژندله کېږي.  <b>- Alcholic Psychosis</b> حلقى اختلال.  <b>- Bipolar Psychosis</b> هغه پسايکوز چې د الکھولو د خورا ڈېري کارونې له امله منځ ته راخې.  <b>- Brief Reactive Psychosis</b> دوھ قطبی پسايکوز روانی اختلال.  <b>- Involitional Psychosis</b> د پسايکوز شنسو اېپی زوډه چې د ڏوندانه د خورونکو پېښو به وړاندې غېړکون دی، ناخاپې پیل لری او له یوې میاشتې خڅه د لېرمودی لپاره غڅېږي.  <b>- Korsakoff's Psychosis</b> د کورسکوف سندروم په انډول.  <b>- Maniacodepressive Psychosis</b> دوھ قطبی پسايکوز روانی اختلال.  <b>- Organic Psychosis</b> د اړکانیک سایکوتیک سرجینې لونکې ذهنی ناجورتیا.  <b>- Snile Psychosis</b> د (هڏنڍانونو، ډپرسیف انڊېښنو خېګان یا پارانوئیم انڊېښنو سره مل د ڏزېښت ډیمنشیا) حالت شتون.  <b>- Symbiotic Psychosis = Symbiotic Infantile Psychosis</b> په 2-4 کلنټو هغه ماشمانو کې یو حالت چې له مور سره غېر نوره مال اړیکه لیدل کېږي او د بېلتون خڅه د زېړنده اظطراب، شیدید رګړشن، دگته ورو خېرو او ویناوو ور کېږي، <b>Autism</b>، په مرسته پېژندل کېږي.  <b>- Toxic Psychosis</b> سمنی پسايکوز، هغه پسايکوز چې د زهړجنو عواملو یا په بدن کې د زهړونو په شته والی سره منځ ته راخې.  <b>Psychosocial</b>  <b>- Psychosocial Care</b> روانی-ټولنیز، د تولنیزو پېښو په وړاندې د روحی- روانی غېړو ګونو اړوند.  <b>- Psychosocial Relationships</b> د روانی-ټولنیزې اړیکې.  <b>Psychosomatic</b>  <b>- Psychosomatic Pain</b> روانی-بدنی، د بدن او روانی حالاتو ترمنځ د اپیکو اړوند.  </p>	<p>د روانی-بدنی اړوند درد.  <b>- Psychosomatic Disorders</b> د روانی-بدنی اړوند اختلالونه.  <b>- Psychosomatic Diseases</b> د روانی-بدنی اړوند ناروغتیاواي.  <b>- Psychosomatic Stress</b> د روانی-بدنی اړوند فشارونه.  <b>Psychosurgery</b> د دماغ اړوند جراحی چې د روانی اختلالاتو درملنې لپاره پکار وړله شئ.  <b>Psychosurgical</b> د (Psychosurgery) اړوند صفت.  <b>Psychotherapeutic</b> رواندرملنې، د روانی یا روحی ناروغتیاواو درملنې کولو اړوند، د (Psychotherapy) په انډول.  <b>Psychotherapist</b> هغه خوک یا هاکټر چې د (Psychotherapy)، کې ماهر او متخصص یا کارپوهوی.  <b>Psychotherapy</b> رواندرملنې، د روانی یا روحی ناروغتیاواو او اختلالونو درملنې کولو اړوند مېټودونه.  <b>Psychotic</b> د (Psychosis) اړوند صفت، 2. د روانی اختلالونو د او صافو په مخ خانګړې کېدونکې او پېښیدنې اړوند.  <b>Psychotogenic</b> د پسايکوز تولید او پېښیدنې، پسايکوز منځ ته راړوونکې لامل اړوند.  <b>Psychotomimetic</b> 1. د پسايکوز پېښنی کوونکې، 2. د روانی اختلالونو د او صافو په مخ خانګړې کېدونکې او پېښیدنې په خبر د نښونښانو تولیدوونکې اړوند.  <b>Psychotopic</b> په ماغزو باندي اغېزېښدل چې د درملو په اړد پکار بېږي.  <b>Psychotropic</b> د هغه درملو اړوند (منبه-پارونکي یا آرامونکي) چې د یو چا پر شخصیت او کرکتري باندي اغېز پربیاسی.  <b>Psychr(o)-</b> دا یو مختناپي دی او (سینېت، ساپه، بېخ، کنګل) معنی بشپړووی.</p>
--	--

**Psychroalgia**

د سروخی در دنک احساس.

**Psychrophilic**

د سروخی لبوالیا / مینه ناک ، د هفه باکتری گانو په اړه پکاروله شی چې په ساره محیط (15-20°C) کې بنه وده کوي.

**Psychrophore**

يوهوبل کتپتر چې د سروخی د برقراری، لپاره پکاره بوي.

**Psyllium**

د (Plantago) د جنس یوبوتی.

**PT**

د (Prothrombin Time) ، لپاره لنډه نښه ۵.

**Pt**

پلاتین د (Platinum) کبیماوی گران فلزی عنصر چې د سپین زرو طبیعی رنگ لري اټومی وزن یې (۰۹/۱۹۵)، اټومی شمېره یې (78)، مخصوصه وزن یې (45.21)، ذوب تکي یې (1772)، او د بخار بدنه تکي یې (3827)، دی او د کبیماوی نښه یې (Pt) ده اوزیورو او گانو جوړونې پکار وړل شی.

**pt**

د اوبلنی مایع پیمانه ده چې د خلور می (Quart)، نیمانی په انډول یا اونس (16)، یا د امریکائی لیتیر (473)، اندازه یا د انګریزی لیتیر (568.0) په اندازه اټکل کېږي (Pint)، په انډول لپاره لنډه نښه ۵.

**PTA**

Factor- (Plasmathromboplastin)، لپاره لنډه نښه ۵، د (XI) په انډول.

**Ptarmic**

پرنجی پینموونکي.

**Ptarmus**

سپزمو دیک پرنجی.

**PTC**

د پلازما اپوند ترومبوپلاستین برخه (Factor- IX) تحشی فکتور.

**Pterion**

(Sphenoid او Temporal Parietal, Frontal) د کوپری، د هدوکو تر منځ د پیوستون تکي.

**Pteroylglutamic Acid**

د (Folic Acid) په انډول.

**Pterygium**

په لمبه ایز درز کې غبرنور مال مثلثی غشائی چین يا وزر ډوله جوړښت درې کنجه وده (Triangular Growth) چې له ملتحې خخه دقريني د حدقي لوري ته غځبری.

**- Pterygium Coli**

هغه پند جلدی چین چې د غاړي په هر لوري کې له مستوید خخه تراکومیون پورې شتون لري.

**Pterygo -**

دا یومختارې دی او د (Pterygoid Process) معنی لري.

**Pterygoid**

پتريکوئيد، وزر ته ورته بنه، درې کنجه جوړښت.

**- Pterygoid Plate**

کوچني همواره هدوکېزه استطاله ئی جوړښت د پتريکوئيد استطالی لپاسه.

**- Pterygoid Plexus**

پتريکوئيد ضفیره، د وریدوناو او سینوسونو یوه دله چې د زنې ترشا یوبول سره وصلېږي.

**- Pterygoid Process**

(Sphenoid Bone) د وتدی هدوکې لپاسه دوه داني استطاله بې راولتنياواي.

**Pterygomandibular**

د پتريکوئيد او ژامنې اپوند، د (Pterygoid Process) او (Mandible) برخوا اپوند.

**Pterygomaxillary**

د (Maxillary) او (Pterygoid Process) بارزو اپوند.

**Pterygopalatine**

پتريکوئيد استطالی او تالو هدوکې اپوند.

**- Pterygopalatine Fossa**

پتريکوئيد استطالی او تالو هدوکې اپوند حفره (fossa)، چې د پتريکوئيد استطالی او بورتنې ژامنې تر منځ مسافه جوړو.

**- Pterygopalatine Ganglion**

پتريکوئيد استطالی او تالو هدوکې اپوند ګانګلیون چې (Maxillary Nerve) حفری کې د (Pterygopalatine) سره مترافق وي او ورته (Sphenopalatine Ganglion) هم وائي.

**Ptilosis**

د ستړکو د لمور الوبدل.

**Ptomaine**

پتومائين، هغه پله نایتروجنی کبیماوی ماده چې په

ورستو او خوساشیانو باندی پیدا کېرى او هغى تەخانگىرى  
بوى وربخنى.

- **Ptomaine Poisoning**  
د پتومائين پذرېعه مسمومىت.

**Ptosed**

د (Ptosis) منع تە راغلى حالت.

**Ptosis**

1. د يوه غرى يا ارگان يا دەھىي د يوي برخى رالوبدىلى او پروپلاس ، 2. د فلچ لە كبلە د پورتنى لېمە رالوبدىلى (جىنى سقوط)

-**ptosis**

دا يو مختارى دى چى د (سقوط ، رالوبدىلى ، پروپلاس) معنى لرى .

**Ptotic**

د (Ptosis) اپوند صفت.

**PTSD**

د Post-Traumatic Stress Disorder (Post-Traumatic Stress Disorder) لپاره لنده نبىه ۵۵

**Ptyal-**

دا يو مختارى دى او د (لارو ، لاعاب ، Ptyalo) معنى لرى .

**Ptyalagogouge**

د (Sialagogouge) پە انپول.

**Ptyalectasis**

د لارو د مجراكانو آزادپدل ، د لعابىيە قىنیواتو توسع ، پە جراحى عمليات سره د مجراكانو آزادول.

**Ptyalin**

ھەفە ازايىم چى پە لارو كى پيدا كېرى چى خولە پاكوى او نشايىستە پە قىند (خوبو) اپوى .

**Ptyalism**

د لارو د زياتى پىمانى (د لارو د بىر افراز) منع تە راتگ بلل شى .

**Ptyalith**

د لارو د قناتونو چى ، د (Sialolith) پە انپول.

**Ptyalo -**

دا يو مختارى دئ او د (لارو ، لاعاب ، Saliva او Sialo) معنى لرى .

**Ptyalocele**

سيستىك ڈولە تومورو نه چى لارى ولرى .

**Ptyalogenic**

د لارو خخە جور شوي ، لارى منع تە راودونكى لامى .

**Ptyalorrhea**

د (Ptyalism) پە انپول .

**Ptyalography**

د لارو د قناتونو راديوجرافىك كىنە چى د يوي رنگە مادى تېرولو وروستە اخىستىل شى ، د (Sialography) پە انپول .

**Pu**

پلوتونىم (Plutonium) لپاره لنده نبىه د ، دا يو كېمىاوى رايديو اكتيف عنصر دى چى غورە ايزوتوب يې .

**Plutonium** دى چى داتومى اىزىي دتولىدىپاره استعمالىي او پە اتومى (هستوى) وسلو كى كارول شى نبىه يې (Pu) : اتومى وزن يې (13/239) ، اتومى شىمېرىد يې (94/641) ، وجوش (يخارىدىنى) تېكى يې (3232 °C) .

**Pubarche**

د سپۇغزى (زھر) برخى د وېبستانو د شتە والى لومۇنى نبىي .

**Puberal**

د بلوغ (Puberty) اپوند صفت .

**Pubertal**

د بلوغ (Puberty) اپوند صفت .

**Pubertas**

د (بلوغ ، بالغ توب ، خواتوب ، پېغلتوب) دورىي اپوند .

- **Pubertas Praecox**

د خەن خەنە دەمە بلوغ .

**Puberty**

د فزىكى او عقلى نظر خخە د (بلوغ ، بالغ توب ، خواتوب ، پېغلتوب) حالت چى پە كىي د جنسى ثانوى صفات او يولى بىدلىونە پېپىتېرى چى ماشومتوب پاي تە رسېرى او د جنسى پلەھەلک يانچىلى د بچى زېپۇن وېرتىا تر لاسە كوى دا پە نجۇنوكى د (10) كلىنى خخە او پە هەلکانو كى لې مەھال ورسىتە منع تە رائى .

- **Praecocious Puberty**

د خەن خەنە دەمە بلوغ .

**Pubes** <sup>1</sup>

سپۇغزە (سپۇخزە) ھەفە بىرخە چى د (Groin) خخە پورتە وى هلتە چى د پۈيىك ھەپو كۆ اتفاق كوى .

**Pubes<sup>2</sup>**

د (Pubis) لپاره گئه شمېره ۵۵.

**Pubescent**

- ① د (خواستوب، پېغلتوب، بلوغ) مرحلې ته رسبدلې.  
 ② په لانګو ګو وېښتانيو باندي پوشل شوې.

**Pubic**

د (Pubis) اړوند صفت چې هغه برخه چې تناسلى غړو ته نېړدې ۵۵.

**- Pubic Bone**

د پوییک هیوکی چې د حوصلې قدام ته واقع وي ورته (Pubis) هم وائی.

**- Pubic Hair**

هغه وېښتان چې د پوییک برخه (بهرنى تناسلى غړي) کې وده کوي.

**- Pubic Louse**

د (Pediculus Pubis) په انډول.

**- Pubic Symphysis**

د دوه پوییک هیوکو تر منځ غضروفې مفصل ، د (Symphysis Pubis) په انډول.

**Pubiotomies**

د (Pubiotomy) لپاره گئه شمېره .

**Pubiotomy**

د جراحی عملیات پواسطه د عانې اتفاق برخی د ببلولو عملی کړنلاره چې د زېړون پرمھال Ҳینې وختونه پکارېږي.

**Pubis**

د حوصلې قدامی برخد د پوییک هدوکو ته ويل شې.

**Public Health**

عامه روغتیا، هغه علمی خانګه چې په سیستماتیک ډول سره د ناروغيو، روغتیا لاري چارې په ټولنه کې څېږي.

**- Public Health Laboratory Service (PHLS)**

د عامې روغتیا لابراتواری چوپړتیاوي او خدمتونه چې په ملي سطحه د ناروغيو د پېژندې، درمنې لپاره د لابراتواری کېښې تر سره کوي ترڅو انتانات امحا کړل شې.

**- Public Health Master Degree**

د عامې روغتیا اړوند د ماستري درجې درلودونکې ڈاکټر او دي اړوند پروګرام.

**- Public Health Medicine**

د عامې روغتیا طبابت، طبابت هغه خانګه چې پکې د ټولنه ناروغيو او روغتیا (خانګه) د خلکو مسؤولیتونو د ناروغي اړوند، روغتیانی خارني، روغتیانی اړتیاوو پېژندې، د پالیسي ګانو جورو لو او انکشاف، په اړه سروکار لري تر روغتیانی خدمتونه بنه والې ومومى.

**- Public Health Nurse**

د عامې روغتیا نرس، هغه نرس يا روغتیانی کارکوونکي چې په عامې روغتیا خارني کې بلد او پوه وي.

**- Public Health Physician**

د عامې روغتیا ڈاکټر، هغه مشوره ورکونکې طبی ڈاکټرجې د عامې روغتیا په طبابت کې روزل شوې وي یا ئې اړوند زدھکړي کېږي.

**Pubovisical**

د عانې او مثاني اړوند صفت.

**Pucker**

کتول، ګونځۍ کول، کتېدل، ګونځۍ کېدل.

**Pudenda**

د (Pudendum) لپاره گئه شمېره ۵۵.

**Pudendal**

د (Pudendum) اړوند صفت.

**- Pudendal Block**

د شوندو بلاک، د مهبل د شوندو (برخي بې حسه کولو کړنلاره چې د ماشوم زېړون جراحی پرمهال تر سره کېږي).

**Pudendum**

د بنسخود بهرنى تناسلى غړو شونډې چې گئه شمېره يې (Pudenda) ۵۵.

**- Pudendum Femininum**

بنخینې د مهبل شونډې (پودندوم).

**- Pudendum Mulibre**

بنخینې د مهبل شونډې (پودندوم).

**Pudic**

د (Pudendum) اړوند صفت.

**Puerile**

ماشومتوب، له ماشومانو سره په تراو کې.

**Puerpera**

زچه، هغه مېرمن چې سمدستې يې ماشوم زېړولي وي او رحم لاهم توسع ولري.

**Puerperae**

د (Puerpera) گئه شمېره ۵۵.

**Puerperal**

نفاسی ، د نفاس مرحلی اپوند صفت ، د **Puerperium** او **Puerperum** اپوند صفت.

**- Puerperal Infection**

د نفاس دورې اپوند انتنانات چې بنځی یې وروسته د زېړون خخه د تاتاصلی غړو برخه کېي اخلي (د سیزارین وروسته ، ککر زېړون) پرمھال دې ته **Puerperal** او **Postpartum Fever** (Fever) نوم هم ورکړل شوبدی چې لوړه درجه ته او د سیپسیس نښې لري.

**- Puerperal Fever**

نفاسی تبه ، د **Puerperal Infection** په انډول.

**- Puerperal Psychosis**

نفاسی پسایکوز ، دا حالت معمولاً خینې بنځی د زېړون وروسته په لومړنیو دوه او نیو کې لري.

**- Puerperal Sepsis**

نفاسی سیپسیس چې د پلاستیائی برخود انتنانو له کبله منځ ته راخی.

**Puerperalism**

د ماشوم یا مور هره هغه ناروغری چې دلنګون / زېړون له کبله یا ورسره منځ ته راغلې وي.

**Puerperium**

نفاس ، تر لنګون / زېړون وروسته مرحله چې تر (6 Weeks) پوري مودې سره تراو ولري.

**Puerperous**

نفاسی ، د نفاس مرحلی اپوند ، د **Puerperal** په انډول

**Puke**

کانګي کول ، گرځون ، د **Vomit** په انډول.

**Pulex**

عادی وربه ، هغه حشره وربه چې په انسانانو او حیوانانو کې ژوندون کوي.

**Pull**

کش ، کشول ، د خان لوري ته راکشول ، د انحراف لوري ته د عضلاتو کشول.

**- Pull Through**

د شدیدو ناروغيو خخه خلاصون (ریکوری) مومندنه. د درملني بواسطه د بنه کېدو لوري ته کشول.

**- Pull Through Opreration**

دا یو ډول جراحی عملیات کېنلاره ده چې پکې کولون یا کولمۍ د مقعد برخی ته بنکته راکشول کېږي او مصنوعی مقعد جوړېږي.

**Pulley**

یوه وسیله چې کړي (حلقه) لري چې د هغې لاري (Wires) یا **Cords** تېږېږي او د کشش (ترکشن) په موخه کارول شې.

**Pollicide**

وربه وژونکي درمل / مواد.

**Pullulation**

د غوتني (جواني ، تبغې) وهلو له لاري وده کول.

**Pulmo-**

دا یو مختاري دئ او د (سپو ، ریوی ، **Lungs** او **Pulmon**) معنی لري.

**Pulmoaortic**

ریوی - ابهري ، د سپي او ابهري اپوند صفت.

**Pulmonale**

د سپي اپوند صفت لکه د **Cor Pulmonale** (Cor) په خبر.

**- Cor pulmonale**

د زړه او سپو ګډه ناروغری چې معمولاً په زړو کسانو کې منځ ته راخې.

**Pulmonary**

د سپو (Lungs او **Pulmonal**) اپوند صفت.

**- Pulmonary Artery**

د سپو سور رګي ، سپو شريان ، هغه جوړه رګونه چې وينه د زړه خخه سپو ته د اوکسیجن اخیستولو په موخه لېږدوی.

**- Pulmonary Circulation**

د سپو بهير ، هغه د ويني بهير چې د جوړه رګونه بواسطه وينه د زړه خخه سپو ته د اوکسیجن اخیستولو په موخه لېږدوی او بیا **Lesser Circulation** په انډول.

**- Pulmonary Disease**

د سپو ناروغری ، د سپو د هراز ناروغریو اپوند.

**- Pulmonary Embolism (PE)**

د سپو آمبولي ، د سپو د شريانو توپل کډنه ( بلاک ) د ويني د پرېن - علقي بواسطه.

**- Pulmonary Hypertension**

د سپو د اروأ کوونکو رګونو په منځ کې د ويني لوړ فشار شته والې.

**- Pulmonary Insufficiency**

د سپو د اساسی شريانو او اپوند دسامي کېي دتنه د عدم کفائی منځ ته رانګ چې د ریوی فرط فشار له کبله منځ ته راخې د **Pulmonary Incompetence** (Pulmonary Incompetence) په انډول.

**- Pulmonary Incompetence**

د پولپ جوف، د غابن دنه مرکزی برخه چې پکې پوست نسج پروت دئ.	د پولپ جوف، د سبو پرسوب چې د سبو په انساجو کې د مایعاتو را تیولبدنې له کبله پښېږي دا کین زړه عدم کفایه کې پښېږي.
- <b>Pulmonary Oedema</b>	- <b>Pulmonary Insufficiency</b> (په انډول)
ریوی اذیما ، د سبو پرسوب چې د سبو په انساجو کې د مایعاتو را تیولبدنې له کبله پښېږي دا کین زړه عدم کفایه کې پښېږي.	- <b>Corona Pulp</b>
- <b>Pulmonary Stenosis</b>	- <b>Dental Pulp</b>
د ریوی دسام د تنگوالي ناروغۍ، ریوی شريانی دسام تضيق.	د غابن د تاج پوري اپوند پولپ.
- <b>Pulmonary Tuberculosis</b>	- <b>Digital Pulp</b>
د سبو نرۍ رنځ، د سبو توبرکلومیزیس،	د غابن پولپ. غابنیز پولپ.
- <b>Pulmonary Valve</b>	- <b>Red Pulp</b>
ریوی دسام، هغه والف چې د سبو شريان ته واژېږي.	د ګوتې پولپ.
- <b>Pulmonary Vein</b>	- <b>Splenic Pulp</b>
ریوی ورید، هغه ورید چې پاکه وينه زړه اذین ته د سبو خخه لېږدو.	د توری (طحال) اپوند پولپ.
<b>Pulmonectomies</b>	- <b>White Pulp</b>
د (Pulmonectomy) ګنډ شمېره ده.	د توری سپین پولپ
<b>Pulmonectomy</b>	<b>Pulpa</b>
د سبو غوخولو او راویستلو جراحی عملیات، د (Pneumonectomy)، په انډول.	د (Pulp) په انډول.
<b>Pulmonic</b>	<b>Pulpal</b>
ریوی، د سبو (Pulmon) اپوند صفت.	د (Pulp) اپوند صفت
<b>Pulmonis</b>	<b>Pulpectomy</b>
ریوی، د سبو (Pulmon) اپوند صفت.	د غابن د پولپ راویستلو جراحی عملیات کونلاړه.
- <b>Left Pulmonis</b>	<b>Pulpitis</b>
کین سبې، چپ لوری ته سبې.	د غابن د پولپ التهاب.
- <b>Right Pulmonis</b>	<b>Pulpotomy</b>
بني سبې، راسته لوری ته سبې.	د غابن د پولپ پري کولو (وازو لو) جراحی عملیه.
<b>Pulmonitis</b>	<b>Pulpy</b>
د سبې د نسج التهاب، د سبو دالتهابي ناروغیو اپوند.	د پولپ خخه منځ ته راغلي، پولپي جورښت.
<b>Pulmonology</b>	<b>Pulpy Tissue</b>
د طب هغه علمي خپرنيزه خانګه چې د سبو جورښتیزو، فيزيولوژۍ او د سبو ناروغۍ خپرنيزه سروکار لري.	پولپي نسج، هغه پوست نسج چې د غابن دنه شتون لري.
<b>Pulmotor</b>	<b>Pulsate</b>
د مصنوعي سا اخيستلو (تنفس) ماشين.	نبضان، د یوه منظم قوي تقلص او توسع سره مل نبض.
<b>Pulp</b>	<b>Pulsated</b>
د غابن ماغزه، نرمه، یو پوست او نرم حیوانی یا نباتي نسج. هغه پوست نسج چې د یوه کلک نسج پذربعه احاطه شوي وی لکه د غابن دنه.	نبضانی، نبض منځ ته راغلي حالت.
- <b>Pulp Cavity</b>	<b>Pulsating</b>
د ضربان لرونکې، نبضانی حالت.	نبض منځ ته راتګ، نبضانی کېدل.
	<b>Palsatile</b>
	ضربيان لرونکې، نبضانی حالت.
	<b>Pulsation</b>
	نبض منځ ته راتګ، نبضانی کېدل، ضربان.
	<b>Pulse</b>
	نبض، ضربان، د یوه شريان یا زړه (منظم، قوي تقلص او توسع سره مل پرسېدنه او را تیولبدنه چې د ويني د بهير

او د زړه د حرکتونو او پمپ کولو له امله پښېږي.

### - Pulse Abnormality

غیر نورمال نبض چې پکي بي نظمه ټول هم ور ګډېږي چې د **Pulse** او خېږي توپیر پکي شارت لري چې په **Corrigan's Pulse, Dropped Pulse, Pulse Deficit, Waterhammer Alternating Pulse** او یو لو نورو کې منځ ته رائځي.

### - Alternating Pulse

متناوب نبض، نبض چې دسيکل له ډالون څخه پرته پیاوړي او کمزوري کېږي.

### - Pulse Amplitude

د بیضان پراخواли او لویوالی چې د شربانی وینې فشار خرګندوی چې هرې نبض د یو څېږي په خېږد ګټو پواسطه جس کېږي.

### - Anacrotic Pulse

غانبيز نبض، د نبض په ګراف کې په پورتني او صعودي برخه کې یوه کوچني څې او موج شتون لري.

### - Anadicrotic Pulse

هغه چې پکي صعودي هله چې ترسیم کې دوه کوچني، یا نوري اضافه څېږي یا لیندي (**Notches**) په خېږلري.

### - Anatriotic Pulse

هغه چې پکي صعودي هله چې ترسیم کې ددرې کوچني، یا نوري اضافه څېږي یا لیندي (**Notches**) په خېږلري (**Pulse**) په انډول.

### - Arterial Pulse

شربانی نبض چې د شربان لپاسه د جس وړ دی دا د شربانی وینې د ضربې (**Left Ventricle**) له امله چې د کینې بطین پذرېعه د ابهار لوري ته منځ ته رائځي چې د خېږي ترسیم د وینې د حجم پورې اړه لري.

### - Atrial Venous Pulse

هغه رقېي نبض چې په یوه څېږي پاندي د اذيني سیستول پرمھاں تأکید وکړي او د تلاص پر قوي پاندي په بنې اذين کې د زیاتولي اغزر پربیاسي او د غباراوند بشکته او تیتوالي منځ ته راپوی دا د **Tricuspid Stenosis** کې لیدل شي د **Atriovenous Pulse** په انډول.

### - B-B shot Pulse

د **Water-Hammer Pulse** په انډول.

### - Bigiminal Pulse

غږګ نبض، د نبض په ګراف کې د یو ډاکټر فاصلې سره مل د دوه پېلپسي د چتکو ضربو (څېږو) شتون لري او په **Ventricular Premature Beats** منځ ته رائځي.

### - Catadicrotic Pulse

دوه څېږا ایز نبض، د نبض په ګراف کې په نزوی برخه کې د

دوه کوچنيو ضربو (څېږو) شتون، د **Catacrotism** په انډول.

### - Pulse-chase Experiment

تعقیبی تجربی نبض، د مالیکولونو د حرکتونو څېږنې او **Mطالعه د چې حجری بې د یو ډاکټر Radiolabeled Precursor** په اندول **(Unlabeled Pulse)** په اندول تلقیج کې مومی او بیا د **Precursor (Chase)** باندې او بښته کوي

### - Corrigan's Pulse

غورخنک لرونکي نبض، هغه نبض چې په دېږي چتکې سره ډک او تشهېږي، د **Pulse Pressure** په اندول.

### - Pulse Deficit

تناقصی نبض، دا د **Radial Pulse (Apical Pulse)** او تر منځ تفاوت خرګندوی چې زړه دیساهه ستاتیسکوپ کېښوول شی او یو مهال کې ورسه د شربانی نبض حسابېږي او د ګن شمېر **Several Arrhythmias** اوصاف لري.

### - Dicrotic Pulse

د دوه خلی نبض، دوه قله ای هغه نبض چې دو همه خله (قله) د دیاستول پرمھاول وي او شدت یې موندلې دی.

### - Dorsalis Pedis Pulse

د پښو په خلفي (ظهری) برخه کې د لوړې او د همه میتانارس هدوکو (تر منځ د جس وړ وي چې په 10 Per Cent) سلنې کسانو کې دا د جس وړ نه وي.

### - Pulse Dosing

نبضاني دوز، د درملوا انتې بیویتک، ستیروئیدونو ورکړي مېټود چې پکي د درملو اغېزې خېږل شی او نورو درملو ورکړي اړوند معلومات خېږل شی.

### - Dropped Pulse

بې نظمه رالوپدلي نبض، د **Arrhythmic Pulse** په اندول.

### - Entopic Pulse

هغه حالت چې د زړه هر ضربان په تیاره چاپېریال کې د یو ډاکټر نورانی سپرغرۍ او جرقې احساس سره مل وي.

### - Femoral Pulse

فخلی نبض، چې د فخلی شربان لپاسه د جس وړ دی

### - Fetal Pulse Detector

جنیني نبض لټونکي، هغه د داپلر التراساوند وسیله چې په یوژوندی جنین د نبض تشیت لپاره کارول شی.

### - Funic Pulse

هغه نبض چې د نامه غوټې د تیل شوی شربان لپاسه د جس وړ وي.

### - Pulse Generator

هغه د قوت زېرمه چې د **Cardiac Pacemaker System** دنته کېښوول شی **Lithium** زړه د پسمېکر سیستم دنته کېښوول شی معمولاً د

**Battery Pacemaker** لری چی د غرس شوی الکتریودونو ته سیاله ورکوی د **Pacemaker** برخه کی وگوئی.

### - Hard Pulse

کلک سخت نبض ، د زیات فشار په شتون کی نبض منځ ته رائی.

### - Irrigular Pulse

غیر منظم نبض ، تش اوډک چېپی نبضان.

### - Jerky Pulse

تکان لرونکی نبضان ، هغه نبض چې په هغه کی شریان په ټبر خرگند دول آزادپېری د **Water-Hammer Pulse** په انډول.

### - Jugular Pulse

وداجی **Jugular** نبض ، چې پکھی د وداجی وریدی جدار حرکت د بئی اذین د فشار بدلون سره سلم لیدل شی او معمولاً د **Right A-V Valve** همداخوی پریوسوب سره ملی او د عدم کفایی حالتونو کې ترستړکو کېږي.

### - Pulse Monitor

د نبض پلتونکی او تشیت کوونکی وسیله چې معمولاً د **Doppler** ، التراسونو ګرافی پواسطه تشیت کېږي.

### - Pardoxical Pulse

متناقص نبضان ، د شهیقی تنفس پرمہال پدی دول نبض کی د چېپی زیات کمبنت لیدل کېږي.

### - Peripheral Pulse

محبطی نبض ، دا ډول نبض به هدونو اد نهایاتو (اسونو ، پښو ) ا برخو کې د نبض تعداد شمپرلو لپاره پکار ورله شی.

### - Pistol -shot Pulse

ضریبه ئی نبضان ، هغه نبض چې شریان پکی سمدلاشہ ډک او تشبیری او **Distention** او **Collapse** حالت منځ ته رائی.

### - Plateau Pulse

د دی نبض ګراف آرامه پورته خی په ادامه مومی.

### - Pulse Oximetry

هغه مبتدو چې پکی د شریانی وینی د اوکسیجن کچه تاکل کېږي.

### - Pulse Point

د نبضان تکی ، د بدن هغه برخه چې هلته نبض د جس وړ گرخی.

### - Pulse Pressure

د سیستولیک او ڈیاستولیک فشار تر منځ توپیر ته ویل شی. د **Corrigan's Pulse** په انډول.

### - Radial Pulse

درادیوس شریان لپاسه د جس وړ نبض.

### - Pulse Rate

د نبضان چتکتیا ، په یوه دقیقه کی د نبض شمپرلو اندازه چې معمولاً د نهایاتو (اطرفی برخه کی شمپرله شی نورماله اندازه بیو د عمر له مخې توپیر لری .

### - Quadrigiminal Pulse

خلور غبرگیز نبضان ، دا نبض تر هر خلورو ضربانونو وروسته د استراحت یوه اوږده مرحله لری.

### - Quincke's Pulse

کوینیک نبض ، دا د ابھر یه عدم کفایه کی د نبض د ضربان له امله د نوک له بستر سپین او سور کېږي.

### - Rapid Pulse

چتک نبض ، پرلپسی د لبې وقفې درلودونکی نبض.

### - Regular Pulse

منظم نبض ، تولی چېپی د نبضان به جس کی منظمی دی.

### - Pulse Rhythm

د نبضان نظم ته ویل چې د کتنې پرمهال د پام وروی.

### - Riegel's Pulse

دا نبض د تنفس په مهال کمبنت مومی.

### - Slow Pulse

ډېر په کراره ورو نبض.

### - Thready Pulse

تاریز (سپنیسین) نبض ، دا ډول خطی نبض چې په ستونزی سره د جس وروی.

### - Pulse Tracing

د سphygmogram اپوند د نبض څو ثبت او انخور بلل شی

### - Tricrotic Pulse

دري چېپه ائیز نبض ، د ګراف په لړ کې درې چېپی لری ، د **Tricotism** په انډول.

### - Trigimal Pulse

دري غبرگی نبض چې د هر درې پیم ضربان وروسته د استراحت اوږده دوره لری.

### - Undulating Pulse

هر هغه یو چې په بربالی توګه د چېپی احساس اخلي.

### - Vagus Pulse

پخ نبض ، واکی نبض ، د **Slow Pulse** په انډول.

### - Venous Pulse

وریدی نبض.

### - Waterhammer Pulse

هغه ډول نبض چې پکی شریان ناخاپه ډول واضح تونګه توسعه کوي او بېرته د استراحت حال ته خی دا **Patent Ductus** ،

، **B-B Shot Pulse** ، **Arteriosus** کې لیدل شی ، د **Corrigan's Pulse** و **Jerky Pulse** په انډول.

### - Weak Pulse

ضعیف نبض ، هغه چې په مشکل جس کېږي.

### - Wiry Pulse

کوچني او پیاوې - حساس **Tense Pulse** نبض.

### - Pulsion

وتل ، د مخ په لوري فشار.

**Pulseless**

پرته له نبض خخه ، بی ضربانه .

**- Pulseless Limb**

پرته له نبض خخه طرف (اس یا پینہ ، او بلہ برخہ) .

**Pulsus**

نبض ، ضربان ، د (Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Abdominalis**

Hegde نبضان چی په بطن کی د (Abdominal Aorta) شریان د جس و پروی .

**- Pulsus Altenans**

متناوب نبضان چی قوی او ضعیف بینہ بنس لری .

**- Pulsus Bisference**

مضاعف نبض د اضافہ امتیویک ضربی سره .

**- Pulsus Capriscans**

د غیر مستوی سرحدونو لرونکی نبض چی په ریتم او قوی دوا پو کی غیر منظم بینہ لری .

**- Pulsus Catacrotus**

Hegde ڈول نبض چی پورته سعودی قوس بی د بنکتہ تزویں اروند بازو تھ مزا حمپ په (Sphygmogram) کی پیش کری ، د (Catacrotus Pulse) په انڈول .

**- Catadicrotic Pulsus**

Hegde ڈول نبض چی صعودی بنا خی (بازو) بی د انخور برخہ کی دوہ اضافی کوچنی نوری چپی لری .

**- Pulsus Celer**

Hegde نبض چی د لوری - ژوری (صعودی اونزوی) چتیکی نبضانی چپی لری د (Swift, Abrupt Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Celerrimus**

د (Water-Hammer Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Cordis**

د زرہ د ذریوی برخی نبضان ، د (Apex Beat Of Heart) په انڈول .

**- Pulsus Debilis**

د پر ضعیف نبض د (Weak Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Differens**

متفاوت یا متغیر نبض . Hegde نبض چی د رادیال (Radial) شریانونو برخہ کی یو له بلہ سره توپیر لری .

**- Pulsus Duplex**

مضاعف (غیرگ) نبض ، Hegde ڈول نبض چی دوہ غیرگی نبضانی ضربی لری چپی دوہمہ ضربی بی د لومری په پرته ضعیفہ وی د (Dicrotic Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Durus**

کلک یا سخت نبض ، Hegde نبض چی د گوتی خوکی په وراندی سخت او فشار سره جس کبڑی داد وینی لوپ فشار بندہ کوی

**Hard Pulse** په انڈول .**- Pulsus Filiformis**

خپطی نبض چی د گوتی خوکی پواسطہ ضعیف او لکه د نری سپنسی په خبر جس کبڑی ، د (Thready Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Fluens**

پرلیسی - متالی خپه ائیز (وجه ثی ، متوج) نبض ، د (Undulating Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Formicans**

دہر کوچنی نہ پریدی نہ احساس بندونکی نبض .

**- Pulsus Fortis**

یو ڈہر قوی او ڈک نبض ، د (Full Strong Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Frequens**

دہر چتیک نبض ، د (Rapid Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Heterochronicus**

غیر منظم اریتمیک نبض ، د (Arrhythmic Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Inaequalis**

په ریتم او قوی کی غیر منظم نبض .

**- Pulsus Incongruens**

متفاوت نبض . Hegde نبض چی د رادیال (Radial) شریانونو برخہ کی یو له بلہ سره توپیر لری د (Pulsus Differens) په انڈول .

**- Pulsus Infrequens**

دہر په ورو او کرارہ نبض ، د (Slow Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Intercidens**

متناوب نبض چی لوری - ژوری د نبض جس پرمہال لری چی بنائی خینی ضربی هم شتون وناری چی د زرہ د (Second-)

Extrasystole یا Degree Heart Block (Degree Heart Block) منځ ته راخی ، Dropped-Beat Pulse او Intermittent Pulse په انڈول .

**- Pulsus Intercurrents**

خینی و ختنونه قوی دوہ خپه ائیز نبض شتون لری داسی Intercurrent Ventricular چپ یو (Contraction

**- Pulsus Irregularis Perpetuus**

دایمی او تلپاتی غیر منظم نبض چی معمولاً د اذینی فیبریلیشن ، او گنی شمپر نورو گوودیو او بشپرو بی نظمیو (Chaotic Rhythms) سره مل (Lidell شی )

**- Pulsus Magnus**

دہر غتہ او ڈک نبض ، د (Full Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Mollis**

د (نرم ، پوست او په آسانه سرد) فشار په وراندی کینہ بنا ستونکی نبض .

**- Pulsus Monocrotus**

د یوی خپی (موجی) لرونکی نبض ، د (Monocrotic Pulse) په انڈول .

**- Pulsus Myurus**

هغه نبض چي وصفی ڈول ( یوہ چیه ، ذرود ) چي سمدلاسه لوپوالی مومی خو په کراره سره له منځه څي لکه د موبک - لکی په خبر ورته ده ، د *Mousetail Pulse* په انډول.

**- Pulsus Paradoxus**

متناقص نبضان ، د تنفس پرمھال پدي ڈول په دی ڈول نبض کې زیات کمبنت لیدل کېپی دا *Cardiac Tamponade* او ریوی وریدی بهیر بیا راګرخندنی کمبنت حالت کې منځه راخی.

**- Pulsus Parvus**

هغه نبض چي کوچنی څبه لري او ابهر دسام تضییق کي لیدل شئ.

**- Pulsus Parvus et Tardus**

کوچنی خو کلک نبض لوپبدنه او تیېپدنه یې په کراره سره منځه راخی.

**- Pulsus Quadrigeminus**

هغه ڈول نبض چي د هري څلورو څبو ( ضربانون ) وروسته وقفه پکې منځه راخی ، د *Quadrigeminal Pulse* په انډول.

**- Pulsus Quick**

چتک نبض ، د *Pulsus Celer* [ په انډول .

**- Pulsus Rarus**

هغه ڈول نبض چي په ډېر کراره او تدریجی سره لوپبدنه او تیېپدنه مومی ، د *Pulsus Tardus* په انډول.

**- Pulsus Tardus**

هغه ڈول نبض چي په ډېر کراره او تدریجی ڈول سره لوپبدنه او تیېپدنه مومی ، د *Pulsus Rarus* او *Slow Pulsus* په انډول.

**- Pulsus Tremulus**

هغه نبض چي چتک او لنډ مهالی وي او نېږدې یو اوپل ته د جس وړو وي.

**- Pulsus Trigeminus**

هغه ڈول نبض چي د هري درې څبو ( ضربانون ) وروسته وقفه پکې منځه راخی ، د *Trigeminal Pulse* په انډول.

**- Pulsus Vacuus**

هغه ڈول نبض چي ډېر ضعیف وي په سخت ڈول د شریان جدار برخه کې توسع منځه راخی.

**- Pulsus Venosus**

وریدی نبضان.

**Pult**

کېښودنه ، خای پرخای کول.

**Pultaceous**

نرم ، پوست ، خورین شوې ، خمیره ڈوله هسي چي مایع ته نېړدې بوالی ولري.

**Pulverulent**

پودر ڈوله جوړښت.

**Pulvinar**

په خلفی تلاموس کې منځنۍ راوتلې برخه.

**Pulvis**

د پودر ، دورې ، گردې **Powder** ( ته ويل شې .

**Pumice**

هغه ماده چي په غابنیز طبات کې د سولولو او خلا ورکولو لپاره پکار ورله شې.

**Pump**

پمپ ، هغه ماشین چي فشار تولید پواسطه مایع يا هواد د یو تشیالی خیز دننه تېروی يا د هغه خخه یط بهر راوباسې.

**- Breast Pump**

د تییونو پمپ کولو حالت.

**- Calcium Pump**

د کلسیوم عنصر پمپ کول د بدن په حجره سیستم کې.

**- Heart Pumps**

د زړه پمپ چي وينه ابهر شریان ته تېروی .

**- Intra-aortic Balloon Pump (IABP)**

د ابهر دننه بالونی پمپ.

**- Proton Pump**

د هایدروجن آیون پمپ چي د معدی جدار حجراتو کې منځه راخی.

**- Sodium Pump**

د سودیم عنصر پمپ ، د *Sodium -Potassium Pump* په انډول.

**- Sodium -potassium Pump**

د سودیم او پوتاسیوم پمپ.

**- Potassium Pump**

د پوتاسیوم عنصر پمپ.

**- Pump Oxygenator**

د ويني د پمپ او اوکسیجناتور خنځ جور ماشین چي د زړه د جراحی په بهير کې ترې ګتیه اخستل کېږي.

**Pumping Chamber**

یوه هغه برخه د زړه چي ورڅه وينه پمپ کېږي لکه د زړه کین بطین.

**Punch**

پنج، یو ڈول آله چي د سوری کولو، مهر کولو او پېړیکولودباره استعمالیېږي. په سوک وهل: سوری کول: پوپول: سوک. یو ڈول مشروب چي شراب، شدې چای، لیمودبورې او نورو شیانو سره ګکوي.

**- Punch Drunk**

د سوک و هونکو عقلی زوال.

**- Punch Drunk Syndrome**

Heghe سندروم جي د سوک و هونکو په منځ د سر لپاسه د ګزارونو لګبدو له امله عقلی زوال منځ ته راوړي چې پکي د عقل کمزوری، د پنسولزه، او خبرو اترو اختلال، پښتېږي.

**Puncta**

د (Punctum) لپاره ګنډ شمېره ده.

**- Puncta Lacrimalia**

Heghe کوچني، واژه خوله چې د سترګو اړوند ده او اوبنکي ورڅه راوخۍ او پوزي ته تېږې.

**Punctuate**

تکي تکي، د هغه نسج یا سطحی اړوند چې (خایه، نښه، تکي تکي، سوری، غابني)، ولري.

**Punctiform**

تکي تکي ډوله برخه.

**Punctum**

يوکوچني تکي، د (Point) په انډول، چې ګنډ شمېره يېب ده.

**- Punctum Caecum**

پوند تکي.

**- Punctum Lacreamale**

د اوبنکو تکي.

**- Punctum Proximum**

نېړدي تکي، قربه تکي.

**- Punctum Remontum**

لېږي تکي، بعيده تکي.

**Puncture**

1. بذل، سورې کول، 2. د یوه تېره شی پذرېعه سوره يا خوله جوړول.

**- Aquupuncture Anaesthesia**

د ستني چو خبدنې ېډريعه د ېبي حسی منځ ته راول.

**- Bone Marrow Puncture**

د هیوکو د ماغزو بذل کول چې د وینې کتنې په موخه تر سره کېږي د ناروغیو پېژندنې لپاره نمونه اخیستل کړي.

**- Cisternal Puncture**

د مغزی نخاعی مایع (Csf) تر لاسه کولو لپاره د (Cerebellomedullaris) بذل کول.

**- Hydrocele Puncture**

د هایدرولسل له جوف خڅه د مایع راویستني په موخه بذل.

**- Lumbar Puncture**

د مغزی نخاعی مایع (Csf) تر لاسه کولو لپاره د قطنی بذل کول.

**- Peritoneal Puncture**

د پریتوانی مایع کتنې لپاره د پریتوان جوف بذل تر سره کول.

**- Plural Puncture**

د پلورائی مایع کتنې لپاره د پلورا جوف بذل تر سره کول.

**- Pericardial Puncture**

د پریکاردیال مایع کتنې لپاره د پریکاردیوم جوف بذل تر سره کول.

**- Spinal Puncture**

د نخاعی مایع کتنې لپاره د نخاع بذل تر سره کول.

**- Sternal Puncture**

د صدری قفس د قص هدوکې بذل چې د قص هدوکې د مانوبریوم سترنې له لارې د هیوکې ماغزه بذل کېږي.

**- Ventricular Puncture**

د ماغزو د بطین برخې بذل چې د مغزی - نخاعی مایع راویستني په موخه تر سره کېږي.

**- Venous Puncture**

وریدی بذل چې د وینې راویستني په موخه تر سره کېږي.

**- Puncture Wound**

بذلی جرحه، هغه تېپ یا جرحه چې د یوه تېري څوکې چېږي پذريعه د یوه نسج لپاسه تر سره کېږي لکد ډوپی دانيه درېښاز لپاره.

**Punctured**

بذل شوې، سورې شوې.

**Puncturing**

بذل کول، سورې کولو حالت.

**- Puncturing Methode**

د بذل مېټود / کېنډو.

**- Puncturing Prcedure**

د بذل طریقه / کېنلاړه.

**Pupa**

د حشراتو د ودي اړوند د شفیرې مرحله چې د بشپړې حشرۍ او لاروا تر منځ مرحله ده.

**Pupal**

شفiroوی، د شفیرې مرحلې اړوند، د (Pupa) اړوند صفت.

**Pupil**

① حدقه، یو کسي، نینک، دستړګو تور، ② د عنبيې (Iris) په منځ کې سورې چې نور (ریا) ورڅه سترګې د نته ته تېږې، ③ خوان زده کوونکې.

**- Adie's Pupil**

د (Tonic Pupil) په انډول.

**- Argyll Robertson Pupil**

هغه مایوزی کسی چې تطابق ته خواب وابی خو د نور په وړاندې غبرګون نه بنسي.

**- Fixed Pupil**

ثابت کسی، هغه کسی چې د نور په وړاندې غبرګون نه بنسي او خواب نه ورکوي.

**- Hutchinson's Pupil**

دا هغه ډول کسی دی چې دواړه لوروکې تناظر نلري او دماغي وينه بهیدنه (استراپورال هیماپوما)، د پراهمیت لري.

**- Tonic Pupil**

متقلص کسی، د حدقي فلنج، هغه حدقد چې د نور په وړاندې غبرګون نه خرګندوي.

**Pupilla**

د ستړګو اړوند (کسی، تور، حدقه).

**Pupillary**

حدقي، پاپیلاری، د ستړګو کسی (Pupil) اړوند صفت.

**- Pupillary Reaction**

حدقي غبرګون، د ستړګو د تور (کسی) د غبرګون یا عکسی اړوند چې د نور سره د مخامنځ کبدنې وروسته تقلص کوي. د Light Reflex.

**Pupillometry**

د حدقي غبرګون کچې معلومولو او اندازې خرګندونې پروسې ته ویل کېږي. د کسی د قطر یا سور (عرض، اندازه نیونه).

**Pupilloplegia**

تونیک حدقه، د حدقي فلنج، هغه حدقه چې د نور په وړاندې غبرګون نه خرګندوي.

**Pupillloscopy**

د حدقي کتنه، د Retinoscopy، په انډیول.

**Pupilstatometer**

د دوه کسیو تر منځ د فاصلې د اندازه کولو لپاره وسیله.

**Purchase**

رانیول، اخیستل، هرشی چې په پیسو را نیول کېږي، رانیونه، په بیعه اخیستنه، نیونه (تینګونه).

**Purchaser**

اخیستونکي، رانیونکي، تهیه او تیاروونکي لکه د یوه روغنون او روختیائی خدمتوونتر سره کولو لپاره د بودیجی برابرول، د Provider، په انډیول.

**Pure**

خالص، نگه شئ، تصفیه شئ، هغه چې ورسره نور خه ګله نه وي، ډېر چان شوی او صاف مواد.

**- Pure Alcohol**

خالص الکھول د برطانیې فارمکوپی مطابق وي چې (99%) سلنې وي او ورسره (5%) او به ګدې وي.

**Purgation**

جو لاب منځ ته اراتګ، مسهل پینپنېدنه، هغه درمل چې د کولمو حرکتونه زیاتوی او د مسهل پتوګه پکارېږي.

**Purgative**

جو لاب، مسهل، هغه درمل چې د کولمو حرکتونه زیاتوی او د مسهل پتوګه پکارېږي او کولمې شوی، د (Laxative) انډول.

**Purge**

مسهل، د کولمو د تخلیې آسانوونکي، قبضیت ماتونونکي.

**Purged**

مسهل پینش شوی، جولاب کړي، تشن او تخلیې شوې.

**Purging**

مسهل (نس ناستي) پینپونه، د کولمو د تخلیې منځ ته راوړنه، د قبضیت ماتونونه.

**Purified**

خالص شوی، صفا او چان شوی، نگه شوی، تصفیه شوې.

**- Purified Camphor**

خالص کامفور.

**- Purified Protein Derivative(PPD)**

د پروتین د مشتقانو تصفیه شوی بنه، د توپرکولین (Tuberculin) خالصه بنه چې په توپرکولین آزمایښت کې پکار وړله شوی.

**Purifies**

پاک کول، تصفیه کول، تطهیرول.

**Purifier**

تصفیه کونونکي، تطهیر کونونکي.

**Puriform**

چان ته ورته، پاک کول، تصفیه کول، تطهیرول.

**Purify**

1- خالص کول، پاک کول، تصفیه کول، صافی کول،

څلا (پالش) ورکول، 2- پاکیزه کول، تمیز کول، 3-

تطهیر کول، مظہر کردن، منزه (تزيکه) کول.

**Purifying**

د تصھیرولو کرنہ ترسہ کول، د تصفیہ کول پروسہ ترسہ کول

**Purine**

1 پیورین، د آمینواسیدونو یو چول، 2. هغه چول د نایتروجن (Nitrogen) مواد لوونکی چی د یوریک اسیدو خخه تر لاسہ کبری چی آپینین (Adenine) او گوانین (Guanine) په گلوبون مادہ په هستہ کپ لری چی د (Dna) او (Rna) په منع کپ موندلشی.

**Purkinje**

د پورکینج اصطلاح د (Johannes Evangelista Purkinje) فریولوزی طب پروفیسور عالم اپوند ده چی په 1869-1787 کالونو کپ او سپدہ او د زرہ اعصابو د پورکینج رشتہ اپوند بی نظر خرگند کری.

**- Purkinje Cells**

(Cerebellar Cortex) د پورکینج عصبی حجری یا نیورون چی د برخه کی واقع دی او په کال (1837) د (Johannes Evangelista Purkinje) پذریعہ شرحه شو.

**- Purkinje Fibre**

هغه گبدی د رشتی عصبی نسج چی د زړه اذینی- بطینی ضفیره (Bundle) جوروی او (Atrioventricular Node) خخه د حجاج (Septum) لوري ته درومی.

**- Purkinje Shift**

د رنگ بدلون حساسیت چی په سترنگو کپ د تیقی کچی ریا ورتگ خخه په شبکیه (Retina) کپ د (Rods) جزو کپ بیل کبری خکه چی د (Cones) برخی حجری د تنبیه په وراندی ضعیفه دی.

**Purple**

درنگ یو چول دی چی ارغوانی (بنفس، خیگری) بنہ لری

**Purpura**

د پوستکی، مخاطی غشا او مصلی غشا ارغوانی رنگ ته بدلون چی پدغو برخو کپ د لبی اندازی وینی بهندنی له امله د (وینی اختلال/تشوشات) له کبله پېښېږي.

**- Allergic Purpura**

حساسیتی پورپورا . د (Anaphylactoid Purpura) او (Schönlein Henoch's Purpura) په انډول.

**- Purpura Angioneurotica**

هغه چول تناکی، دیوتکی په سردانو یا داغو ییدا کېدنه (Eruption) چی وصفی چول دا (Angioneurotic Edema)، (Petechia) او (جلدی او معده مخاطی غشا، هاپرستہزیا) سره مل وی.

**- Anaphylactoid Purpura**

د حساسیتیونو پېښېدنی له کبله د پورپورا منځ ته راتنگ.

**- Annularis Telangiectoid Purpura**

تلنجیاکتیک کپز پورپورا، د گونو د توسع له امله په پوستکی او مخاطی غشا کپ سوروالی او توکی خاپی منځ ته راتلونکی پورپورا ده.

**- Fibrinolytic Purpura**

د وینی د فیبرینو لایتیک فعالیت زیادېت خخه زېړنده پورپورا.

**- Fulminatus Purpura**

هغه غبر ترومبوسایتوینیک پورپورا چی غالباً په ماشومنانو کپ د انتانی ناروغیو وروسته منځ ته راخی.

**- Purpura Gangrenosa**

هغه وزنکی او شدیده (ITP) چی ماشومنانه کوی او معمولاً د انتانی ناروغیو پسی روسته منځ ته راخی چې تیټ فشار، تبه او زړه چتک ضربان) سره مل وی . د (Disseminated Intravascular Coagulation) په ارسه مل وی، د (Purpura Fulminans) په انډول.

**- Hemorrhagic Purpura**

دا چول پورا معمولاً د تنفسی لري انتاناتو سره مل وی او د (والنگی، تحت الجلدی اذیمانی پرسوب، متناظر مخاطی- بتیشیا او زړه چتک ضربان) سره مل وی . د (Idiopathic Thrombocytopenic Purpura) او (Haemorrhagica

**- Idiopathic Thrombocytopenic Purpura (ITP)**

آیدیوپاتیک ترومبوسایتوینیک پورپورا چی د نا معلومه الامونو شتون له کبله د ترومبوسایت (فیحاتو) کمبیت پېښېږي.

**- Henoch Schonlein's Purpura**

غبر ګونیزه (حساسیتی) چول پورپورا چی د پوستکی او گبدی گډه دول نبئی نښانی ورسه مل وی.

**- Malignant Purpura**

خیشې پورپورا، هغه چی د منځکو کال منجیت کپ لیدل شی.

**- Neonatal Purpura**

د نوزادی دوری پورپورا چی د (Alloimmune Hemolytic Anemia) له امله په نوی زېړدلو ماشومنانو کپ پېښېږي څینی وختونه د

(Thrombocytopenic Purpura) پذریعه بدرقه کبری او د (Antiplatelet antibodies) پذریعه منځ ته راخی.

**- Purpura Nervosa**

دا د جرمی مشاونو متخصص ڈاکٹر (Eduard Henoch) پواسطه شرحه شو چې په 1820-1910، کپ او سپدہ. هغه چول پورپورا چی سمدلاسه د سېزمودیک همغرو

حرکات پواسطہ د یول پر عضلات کی چی د فریولوژیک خاصو  
له امله ورته وی په غیر منظم و قفو سره پیښہپری ، د )  
Henoch chorea (Spasmodic Tic Henoch Purpura یا  
او (Henoch- Schönlein Purpura) په اندول

### - Nonthrombocytopenic Purpura

د وینی د ترومبوسایت - صفحیاتو د کمبت خنده پر پورپورا .

### - Purpura Pigmentosa Progressiva

Heghe درماتوز چی په ابتدائی چول د بیکته نهایاتو (اندامونی)  
خنخه په نارینه وو کی پیل کوی چی د هیموسیدرین بیخایه  
کبدنی له امله هماری گلابی - بخشی رنگه آشونه چی یو په  
بل کی مدمغم چول نصواری خابی (Brownish Patches) ( منع  
ته راوا پری . د ) Schamberg's Disease ( په اندول .

### - Purpura Pulicans

Heghe چول پورپورا چی پکی پتیشیا (Petechiae) د حشرات او  
حیوانی پرازیتون چیچلو له کبله منع ته را خی .

### - Purpura Pulicosa

د (Purpura Pulicans) په اندول .

### - Purpura Rheumatica

د روماتیک تبی له کبله د پروپورا منع نه راتک .

### - Purpura Senilis

د (Senilis Purpura) په اندول .

### - Purpura Simplex

د هریس سیمبلکس ویروس له امله منع ته راغلی پورپورا .

### - Purpura Symptomatica

Heghe چول پورپورا چی د کلینیکی نېښانو لامل شی .

### - Purpura Urticans

Heghe چول (Urticular) پورپورا چی د (Urticarial) سره مل وی .

### - Schönlein's Purpura

غیر گونیزه (حساسیتی) چول پورپورا چی د پوستکی او گبیدی گله  
پول نبني نېښانی ورسه مل وی .

### - Schönlein Henoch's Purpura

غیر گونیزه (حساسیتی) چول پورپورا چی د ماشومانو کی د خرگند  
لامل پرته د پوستکی او گبیدی گله چول نبني نېښانی ورسه مل  
وی .

### - Senilis Purpura

د زربنت پور پورا ، د عمر خورلو کسانو د لاسونو په خت او  
لبچو کی تور بخن ارغوانی - سره (بنفسی) اکیموتیک نېښی منع  
ته را خی .

### - Thrombocytopenic Purpura

Heghe پورپورا چی د وینی صفحیاتو شمبر پکی کمبت مومنی  
چی د وینی د ناروغی له مخی اولیه (ITP) یا ثانویه کبدای  
شی .

### - Thrombotic Thrombocytopenic Purpura

هغه چول ترومبوسایتوبینیک پورپورا چی پکی (په شعریوی رکونو  
کی ترومبوزی ، هیمولیتیک وینه لپی ، عصبی نېښانی ، ازو تیما ، تبی) په  
متیه پېړنډل شی .

### - Vascular Purpura

هغه چول پورپورا چی د رکونو د دندي یا توامیت له منځه تک  
Vitamin C Deficiency (scurvy) ، Diabetes (Mellitus) and Hyperadrenocorticism  
کی منع ته را خی .

### Purpurinuria

په متیازو کی د پورپورین موادو اطراف کېدل شی .

### Pursestring

هغه د ګنډلو هغه ګنډله او پروسه چی کې د یوی  
سطحي د خنډو برخه په یوه کربنه سره راټولی او ګنډل  
کېږي لکه د اپنډیکتسومی وروسته د (Stump) د بنخولو  
لپاره پرسټرنګ ګنډل .

### - Purse-string Operation

د پرسټرنګ جراحی عملیات چی د یوی بلاجې سخنچی د رحم  
عنق د تپلو په موځه تر سره کېږي ، د (Shirodkar's Operation)  
په اندول .

### - Pursestring Stitch

دا هغه جراحی عملیات طبی پروسیجر دئ چی پکی د یوی  
وسيلى پذرپعه شق تر سره کېږي او د یوه تخریبی محدودي د  
ترمیم په موځه په یوه ژوندی جسم حیوان کی تر سره کېږي ، د  
(Purse-string Operation) او (Shirodkar Suture)  
اندول .

### Purulence

د خیری (زویو ، قیح ، چرک) جو پېدل یا شتون .

### Purulency

د هغه حالت چی پکی افرازی قیح (زویو) شتون ولري  
د قیح / خیری تولیدی حالت .

### Purulent

چرکی ، قیحی ، زوی د روکونکی لکه دانه (ابسی) .

### - Purulent Bronchiolitis

قیحی او زوی د روکونکی برانشولیونو التهاب .

### - Purulent Conjunctivitis

قیحی او زوی د روکونکی د منضمی (Conjunctiva) التهاب  
شتون چې معمولاً په ګونوريائی التهاباتو کی منع ته را خی .

### - Purulent Cyclitis

د حدبی جسم (Ciliary Body) د قیحی او زوی د روکونکی  
التهاب شتون .

<b>- Purulent Diarrhea</b>	قیحی او زوی درلودونکی نس ناستی د کولمو التهاباتو کي پېښېری.	دانکریاص برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.
<b>- Purulent Discharge</b>	قیحی او زوی درلودونکی افرازات.	- <b>Purulent Pericarditis</b> د زړه د پریکارڈیوم برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.
<b>- Purulent Drainage</b>	قیحی او زوی درلودونکی دیناژ او شبدنه.	- <b>Purulent Pleurisy</b> د صدر د پلورا برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.
<b>- Purulent Encephalitis</b>	قیحی او زوی درلودونکی <b>Encephalitis</b> د ماغزو باکتریائی اتنانی سرچینې درلودونکی التهاب د <b>Suppurative Encephalitis Pyogenic</b> په انډول.	- <b>Purulent Pneumonia</b> د سپو پنومونیا سره قیحی او زوی درلودونکی افرازاتو شتون.
<b>- Purulent Endometritis</b>	قیحی او زوی درلودونکی افراز د انوومتریوم التهاباتو کي پېښېری.	- <b>Purulent Retinitis</b> د سترګو د شبکیې برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.
<b>- Purulent Exudate</b>	قیحی او زوی درلودونکی اکزوڑات پېښېدنه.	- <b>Purulent Rhinitis</b> د پوزی برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.
<b>- Purulent Infection</b>	تقیحی اتان یا مکروبی لهل چې چرکی مواد منځ ته راوړی.	- <b>Purulent Synovitis</b> د ساینوفیال غشأ برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.
<b>- Purulent Inflammation</b>	قیحی او زوی درلودونکی التهاب	<b>Purulently</b> په قیحی به، په چرکی ډول سره د هغه افرازاتو شتون چې د قیح لامل گرځی لکه د اتنانی تقیح.
<b>- Purulent Iritis</b>	د سترګو د <b>Iris</b> برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب شتون.	<b>Puruloid</b> بنیدل، گونیدل، بُکنیدل، خوریدل، بن بن کول، گونا، زمم، خورخور، زمیدل.
<b>- Purulent Keratitis</b>	د سترګو د قرنیې برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب شتون.	خیری، چرک، قیح، زوی، هغه مایع چې د وینی له سپروم خڅه جورهه او له پروتین خڅه بدایه ده د التهاب خڅه سرچینه اخلي او د (وینی له سپروم، او د مړه نسخ توټي، سپین کړيوات، باکتري خڅه ي د باکترۍ په وړاندې بدنه غږګون له کبله رامنځ ته کېږي. د <b>(Py-</b> او <b>Pyo-</b> ) مختارو د پیلپدونکو لغاتو په انډول.
<b>- Purulent Labyrinthitis</b>	د غورپونو د دنته د <b>Labyrinth</b> برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب شتون چې د (بې موائزې کډاني، سرڅخه او کانګو) سره ملي، د <b>Otitis Interna</b> (په انډول).	<b>Purr</b> خیری، چرک، قیح، زوی، هغه مایع چې د وینی له سپروم خڅه جورهه او له پروتین خڅه بدایه ده د التهاب خڅه سرچینه اخلي او د (وینی له سپروم، او د مړه نسخ توټي، سپین کړيوات، باکتري خڅه ي د باکترۍ په وړاندې بدنه غږګون له کبله رامنځ ته کېږي. د <b>(Py-</b> او <b>Pyo-</b> ) مختارو د پیلپدونکو لغاتو په انډول.
<b>- Purulent Laryngitis</b>	د ستونی د حنجرې برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.	<b>Pus</b> زباده او خیری لرونکي
<b>- Purulent Meningitis</b>	د ماغزو د سحاياوو برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.	<b>Pustular</b> زباده او خیری لرونکي تناکه د <b>Pustules</b> ، اړوند صفت.
<b>- Purulent Metritis</b>	د رحم طبقاتو برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.	<b>Pustulate</b> د پوستکي لپاسه د قیح لرونکي راوتلي جلدی اندفاع منځ ته راپروونکي.
<b>- Purulent Ophthalmia</b>	د سترګو د گونورائی <b>Gonorrhreal</b> دول قیحی او زوی درلودونکی التهاب، د <b>Purulent Conjunctivitis</b> په انډول.	<b>Pustulated</b> پوستولې شوي، د <b>Pustules</b> پواسطه پونسلی.
<b>- Purulent Pachymeningitis</b>	ماځزو برخی قیحی او زوی درلودونکی التهاب.	<b>Pustulating</b> پوستولې کولو کړنه تر سره کول، د <b>Pustules</b> پواسطه پونسل.
<b>- Purulent Pancreatitis</b>		

**Pustule**

هغه کوچنی جلدی اندفاع (Pimple) چې د قیح پواسطه د که شوبوی چرک لرونکی جلدی اندفاع.

**Pustulosis**

هغه د ناروغی حالت چې د پوستولی دانو پواسطه منځ ته راغلې وي.

**Putamen**

د عدسيه دوله هستي اړخیزه او لویه - غتیه برخه.

**Putrefaction**

خُسا والي، خوسا شوي، د باكتيرياو پذرپعه د عضوي موادو تجزيه کېدنه (پروتئينون انزيمي تجزيه)، او (د آمونيا، سولفاید هايدروجن او مرکپتان) په خير د بدبویه شی منځ ته راتګ.

**Putrefactive**

خُسا والي، خوسا شوي، بدبویه.

**Putrefied**

خوسا شوي، ګنده شوي.

**Putrefies**

خوسا کېدنه عملیه تر سره کېدنه.

**Putrefy**

ورستول، خوسا کول، تجزيه کول، ورستپدل، خوسا کبدل، د عضوي مرکباتو تجزيه (د آمونيا، سولفاید هايدروجن او مرکپتان) په خير د بدبویه شی منځ ته راتګ.

**Putrefying**

ورستولو عملیه، خوسا کولو کېنه، تجزيه کولو طریقې تر سره کول.

**Putrescence**

خوسا توب، ورستول، خوسا کول، بدبویه تجزيه کول.

**Putrescent**

د (Putrescence) اړوند صفت.

**Putrescine**

د سپرمیدین یو امیني پریکارسور ماده چې تقویاً په تولو سنجونو او باكتيری گانو په خینو کروندو کې شتون لري.

**Putrid**

وروست، خوسا، بدبویه، خورپن او متعن.

**Putridity**

وروستوالی، خوساتوب.

**Put up**

پورته کېښودنه، د یو خه شی سمباليتا چې د خاځکي به خبر شی.

**Putting up**

د پورته کېښودني کېنه تر سره کول.

**p.v.**

د (per vaginam) لپاره لنډه نښه د چې د مهبل له لارې معنۍ لري.

**PVC<sup>1</sup>**

د (Poly Venyl Chloride) لپاره لنډه نښه د.

**PVC<sup>2</sup>**

د (Post Voiding Cystogram) لپاره لنډه نښه د.

**PVC<sup>3</sup>**

د (Premature Ventricular Complex) لپاره لنډه نښه د.

**PVC<sup>4</sup>**

د (Pulmonary Veinous Congestion) لپاره لنډه نښه د.

**PVP**

د (Poly Vinyl Pyrolydine) لپاره لنډه نښه د.

**PVP-I**

د (Povidone-iodine) لپاره لنډه نښه د.

**PVS**

د (Persistent Vegetative State) لپاره لنډه نښه د.

**PWA**

د (Person With Aids) لپاره لنډه نښه د.

**Py-**

دا یو مختاري دئ او د چرک، قیح، خیری او (Pyo-) معنۍ لري.

**Pyaemia**

د باكتيرياو پواسطه د ويني تر تپري (تهام)، لاندي راتګ دئ چې بیا هله زياتوالې موومي چې د ګن شمبر کوچیو دانو لاهل د بدن په پیلایلو برخو کې گرځي، د (Pyemia) په انډول.

**Pyarthrosis**

هغه حالت چې پکي د بندونو دنه د قیحی اتناثانو مداخله ده چې بندونه له زویو او خبری خڅه ډکوي. د (Acute Suppurative Arthritis) په انډول.

**Pycn**

دا یو مختارې دی او د **Pyelo-**، پښتورو ګو حويضي معنی لري.

### **Pycno-**

دا یو مختارې دی او د **Pyelo-**، پښتورو ګو حويضي معنی لري.

### **Pyel -**

دا یو مختارې دی او د **Pyelo-**، پښتورو ګو حويضي معنی لري.

### **Pyelectasis**

د پښتورو ګو د حويضي برخی توسع او غتپنه.

### **Pyelitic**

د حويضي التهاب **(Pyelitis)** اړوند صفت

### **Pyelitis**

د حويضي التهاب ، د پښتورو ګو د مرکزی برخی (حويضي) التهاب.

### **Pyelo-**

دا یو مختارې دی او د **Pyel-**، پښتورو ګو حويضي معنی لري.

### **Pyelocaliectasis**

د پښتورو ګو د حويضي او کاليس برخی توسع او غتپنه.

### **Pyelocystitis**

د پښتورو ګو د حويضي او تشو متیازو کھورې برخی التهاب.

### **Pyelogram**

درایو ګرافی هغه عکس **(X-ray photograph)** چې پکې د پښتورو ګو د حويضي انخور د رنګه موادو زرق وروسته.

### **Pyelographic**

د **(Pyelography)** اړوند صفت

### **Pyelography**

درایو ګرافی هغه عکس **(X-ray photograph)** اخیستل دی چې پکې د پښتورو ګو د حويضي او بولی نورو برخانخور د رنګه موادو **(Radiopaque Contrast Medium)** زرق وروسته.

#### - **Antegrade Pyelography**

پدې ډول کې کشیفه ماده د پوستکۍ له لاري د پښتورو ګو حويضي ته تبرېږي او پیلو ګرافی ترسره کېږي.

#### - **Retrograde Pyelography**

پدې ډول کې کشیفه ماده د حالبونو له لاري د پښتورو ګو حويضي ته تبرېږي او پیلو ګرافی ترسره کېږي

### **Pyelointerstitial**

د پښتورو ګو حويضي او بین الیني نسج اړوند.

#### - **Pyelointerstitial Backflow**

د پښتورو ګو حويضي خخه د بین الیني نسج ته د په شاتنبونکي فشار پواسطه د مایع بهير موندل دي

### **Pyelolithotomies**

د **(Pyelolithotomy)** لپاره ګنہ شمېره ده.

### **Pyelolithotomy**

هغه جراحی عملیات چې د پښتورو ګو حويضي خلاصولو /پرانیستلو له لاري د دېږي (تېږي) راویستلو کېنلاره.

### **Pyelolymphatic**

د پښتورو ګو حويضي او لمفاوی چینل اړوند.

### **Pyelonephritic**

د پیلو نفریت **(Pyelonephritis)** اړوند صفت.

#### - **Pyelonephritic Disease**

د پیلو نفریت هر ډول ناروځی.

#### - **Pyelonephritic Kidney**

د پیلو نفریت هر ډول بي شکلې بېښوونکي د بدودو ناروځيو چې په پښتورو ګو کې تندبې **(Scars)** ګنې شمېر برخی منځ ته راغلې وي چې دا د مزمون عودتی کلیوی اتناټول له کلهle منځ ته راخې.

### **Pyelonephritis**

د پښتورو ګو هر ډول التهابی ناروځی چې د بولی باکتریائی اتناټول له امله پېښېږي.

#### - **Pyelonephritis of Pregnancy**

هغه د پښتورو ګو اتناټی ناروځی چې د بلا ریښت پرمھاں پېښېږي چې په وصفي ډول د کلیوی حويضي اتساع اهل ګرڅي چې څینې وختونه د حالبونو بندېښت د بلا رې رحم پذرې ډله پېښېږي.

### **Pyelonephrosis**

د پښتورو ګو هغه ناروځی چې په کلیوی حويضي کې منځ ته راخې

### **Pyelopathy**

د پښتورو ګو د حويضي هر ډول ناروځی.

### **Pyeloplastia**

د پښتورو ګو د حويضي پلاستیک بیا رغونونکي جراحی عملیات.

### **Pyeloplasties**

د حويضي او د پينتور گو دنته پاراشيمى سنج د تيوپولو ترمنخ د روکس اپوند، د **Intrarenal Reflux** په اندول.

### **Pyeloplasty**

د پينتور گو د حويضي پلاستيك بیا رغونکي او سمون جراحی عمليات کړنلاره.

#### - **Hyness Anderson's Pyeloplasty**

دا د پينتور گو د حويضي پلاستيك بیا رغونکي جراحی يو ډول عمليات دئ چې د هايدرونفروزيس د درملني په موهه تر سره کېږي.

### **Pyeloplication**

دا د پينتور گو د حويضي پلاستيك بیا رغونکي جراحی يو ډول عمليات دئ چې پکي د حويضي کت کولو **Plication** عمليه د جدار برخه کې تر سره کېږي تر خود حويضي اندازه کوچني کړل شی او معولاً هايدرونفروزيس د درملني په موهه تر سره کېږي.

### **Pyelorostomy**

د معدي د پيلور برخي د خولي (ستومي) جورولو جراحی عمليات دئ او د معدي او پوستکي تر منځ فيستول جورپېږي.

### **Pyeloscopy**

د فلورسوبيك کړنلاري پواسطه د پينتور گو د حويضي او کليسونو د يوی کشيشه مادي تبرولو وروسته دنکنه تر سره کېږي.

### **Pyelosinus**

د پينتور گو د حويضي او سينوسونو اپوند.

#### - **Pyelosinus Backflow**

د پينتور گو د حويضي خخه د پينتور گو د سينوسونو لوري ته د ډوپ تاکلې فشار لاندې **Backflow** منځ ته راول.

### **Pyelostomies**

د **Pyelostomy** لپاره ګنه شمېره ده.

### **Pyelostomy**

د بدودو د حويضي د جراحی واژولو او خولي جورولو د پوستکي سره لاري منځ ته راولو عملياتي کړنلاره.

### **Pyelotomies**

د **Pyelotomy** لپاره ګنه شمېره ده.

### **Pyelotomy**

د بدودو د حويضي د جراحی واژولو او عملياتي کړنلاره.

### **Pyelotubular**

د حويضي او د پينتور گو دنته سنج تيوپولو اپوند.

#### - **Pyelotubular**

د حويضي او د پينتور گو دنته پاراشيمى سنج د تيوپولو ترمنخ د روکس اپوند، د **Intrarenal Reflux** په اندول.

### **Pyeloureterectasis**

د بدودو د حويضي، کليسونو او حالبونو اتساعي بنه چې پکي د اطراحي بنکته لزو بندبنت او د متيازو مایع راټولبدنې له امله اتساع پښېږي ، د **Hydronephrosis** په انډول.

### **Pyeloureteric**

د پينتور گو حويضي **(Renal Pelvis)** او حالبونو **(Ureter)** اپوند.

### **Pyeloureteritis**

د پينتور گو حويضي **(Renal Pelvis)** او حالبونو **(Ureter)** التهاب

### **Pyeloureterogram**

د پيلوګرافۍ هله فيلم چې د يوی کشيشه مادي د ترزيق وروسته د پينتور گو حويضي او حالبونو د بنکاره کبدنې په موهه د کبدنې په موهه اخیستل شي.

### **Pyeloureterography**

د پيلوګرافۍ هله فيلم چې د ترزيق وروسته د پينتور گو حويضي او حالبونو د بنکاره کبدنې په موهه د راديوجرافۍ اخیستلو ګړنلاره.

#### - **Intravenous Pyeloureterography**

د يوی کشيشه مادي د ترزيق وروسته د پينتور گو حويضي او حالبونو د بنکاره کبدنې په موهه د راديوجرافۍ اخیستلو ګړنلاره.

### **Pyelovenous**

د پينتور گو حويضي او کليوي وريدونو اپوند.

#### - **Pyelovenous Backflow**

د مایع هغه ډول بهير چې وي يعني له عادي حالت خخه په معکوسه بنه ولري

### **Pyemesis**

د خيرى او قيچ لرونکي کانګې کول.

### **Pyemia**

د وينه په بهير کې د قيچ / چرك شته والي چې د ګن شمېر آبسي (دانو) منځ ته راتک لامل ګرځي ، د **Pyaemia** په اندول.

#### - **Arterial Pyemia**

د زړه خخه د انساني آمبولي ګانو د خپربدنې له امله په وينه کې د قيچ شته والي.

#### - **Cryptogenic Pyemia**

د نامعلومی سرچینی او محراق له امله په وینه کې د قیح شته والي.

## **Pyemic**

د ) **Pyemia**، لپاره اړوند صفت.

### **-Pyemic Abscess**

د وینی له لاري د ابسی ګانو خپرېدل چې د ) **Pyemia**، **Bacteremia** یا **Septicemia** ( له کبله پېښېږي. د ) **Abscess** ( په انډول

### **-Pyemic Edema**

هغه اذیما / پرسوب چې د متن مواوو باکتریاوو له امله پېښېږي، د ) **Infective edema** او **Septic Edema** ( په انډول.

### **-Pyemic Embolism**

هغه شريانې بندښت چې د قیح او علقې له امله منځ ته راغلي وي، د ) **Infective Embolism** ( په انډول.

### **-Pyemic Hepatitis**

د کبد (خیگر) هغه ډول التهاب چې د ) **Septicemia** ( له امله چې د ) **Pyogenic Microorganisms** ( له کبله د وینی بهير کې پېښ شوي وي او د ) **Multiple Hepatic Abscesses** ( رامنځ ته کړي.

## **Pyemotes**

د پرازیتی مایتیونو یو جنس لکه ( **Ventricosus** ) چې حشراتو لراوکانی ککړو او په انسانانو کې د حبوباتو خوراک وروسته د خابت لامل گرئي.

## **Pyenecephalus**

د ماغزو داني (آبسی).

## **Pyesis**

د چرک، خیری، قیح رامنځ ته کبدل، قیح، چرک.

## **Pygal**

په کوناتیو پوري اړوند.

## **Pygalgia**

د کوناتیو درد.

## **Pygmy**

قیمتی، قیتیکی، د مرکزی افريقا قیمتی سپری.

## **Pykn-**

دا یومختارې دی او د (پېروالی، کثافت، متراکم، تخته او پند) معنی لري.

## **Pyknic**

يو(چاغ، خربه، پند) لنډي، کس، غونډي منهۍ کس.

## **Pykno -**

دا یومختارې دی او د (پېروالی، کثافت، متراکم، تخته او پند) معنی لري.

## **Pyknocyte**

هغه د وینې سره کربوه چې (غونجه، چملکه) شوې وي او کله ناکله اغزی لرونکي وي.

## **Pyknodysostosis**

دا یو ډول ارشی سنډروم دی چې پکې (لنډه وند، د هډوکو وروستوالي، د سرکوبېږي اسکلبتې ناروغې، د ګټووا او لاندېني، زامني نېمکې تیاوی) شتون لري.

## **Pyknolepsy**

کې په ماشومانو د متکرو ( **Petit mal** ) ډول صرعې ( **Epilepsy** ) حملاتو منځ ته راتګ.

## **Pyknometer**

د مايعاتو د خانګړۍ وزن سنجولو لپاره وسیله.

## **Pyknomorphous**

د داسې رنګ التو برخو لرونکې چې په حجروي جسم کې په متراکم ډول یو دبل په خواکې خای په خای شوې .

## **Pyknosis**

حجروي استحاله او پنډېډنه چې هسته یې غونجه (چملکه) وي او کروماتین د یوی ې شکله او جامدي کتلې بنه مومنی.

## **Pyknotic**

د ) **Pyknosis** ( اړوند صفت.

## **Pyl -**

دا یومختارې دی چې او د (باب ورید **Portal vein**) معنی لري.

## **Pyle-**

دا یومختارې دی چې او د (bab ورید **Vein**) معنی لري.

## **Pylephlebectasis**

د باب ورید ( **Portal Vein** ) اتساع او پرسوب.

## **Pylephlebitic**

د باب ورید التهاب ( **Pylephlebitis** ) اړوند صفت.

## **Pylephlebitis**

د باب ورید ( **Portal Vein** ) التهاب.

## **Pylethrombosis**

Heghe حالت چې پکي د ويني علقة په باب وريد او د هغه  
 په خانګو کې منځ نه راشنی.

### Pylor-

دا یو مختارې دئ چې د [معدی بواب ، **Pyloro-**] معنی  
 لري.

### Pyloralgia

د معدی د بواب برخې درد.

### Pylorectomies

د معدی د بواب (Pylorectomy) گنيه شمېره ۵۵.

### Pylorectomy

د معدی د بواب (Pylorus) برخې غوشول /قطع کول د  
 جراحی عمليات پذربعه ترسره کول.

### Pylori

د (Pylorus) گنيه شمېره ۵۵.

### Pyloric

د بواب (Pylorus) اړوند صفت.

#### - Pyloric Antrum

د بواب د انتروم (Antrum) برخه چې د (Sphincter

خڅه دمڅه پته).

#### - Pyloric Orifice

هغه فوچه چې د معدی او اثنا عشر مفصل کې واقع ده.

#### - Pyloric Spasm

د معدی د بواب برخې عضلى سپزم یا تشنج چې نه پېړې دی  
 غذائی مواد د اثنا عشر لوري ته تبرشی.

#### - Pyloric Sphincter

د معدی بواب برخې معصره

#### - Pyloric Stenosis

د معدی بواب تضيق /ابندېت چې نه پېړې دی غذائی مواد د  
 اثنا عشر لوري ته تبرشی.

### Pylorostenosis

د معدی بواب سیمې تضيق /ابندېت چې نه پېړې دی  
 غذائی مواد د اثنا عشر لوري ته تبرشی.

### Pyloro-

دا یو مختارې دئ او (Bab ، **Pylorus**) معنی لري.

### Pylorodiosis

د جراحی پرمھال ګوتې پذربعه د بواب آزادول.

### Pyloroduodenitis

د بواب او اثنا عشر اړوند.

### Pyloroduduonitis

د بواب او اثنا عشر د مخاط التهاب.

### Pylorogastrectomy

د معدی د بواب او شاخوا اړوند برخې غوشولو جراحی  
 عملیات ته ويل شي.

### Pyloromyotomy

د معدی د پیلور برخې د کېږو (حلقوی) عضلاتو غوشول

### Pyloroplasties

د (Pyloroplasty) گنيه شمېره ۵۵.

### Pyloroplasty

د معدی د بواب برخې ترمیمی جراحی عملیات ترسره  
 کولو کړنلاره.

#### - Double Pyloroplasty

مضاعف پیلوریلاستی ، د هنیک- میکولیکز (Heneike-Pyloroplasty)  
 د پیلوریلاستی سره یوخاری خلفی  
 پیلومیوتومی.

#### - Finney Pyloroplasty

د معدی او اثنا عشر ترمنځ (U-shape) معکوسه انسټوموز  
 له لارې د پیلور تر طولی خیرلو (شق) وروسته ده ګډه آزادول.

#### - Heneike Pyloroplasty

د هنیک- میکولیکز پیلوریلاستی، پدې کې تر طولی خیرلو  
 (شق) او د شق د خای سورورو (عرضانی) له لارې د پیلور آزادول.

### Pyloroscopy

دا ښوکوب پواسطه د پیلور برخې کتنې آزمایښت.

### Pylorospasm

د پیلور برخې معصری تشنج او سپزم چې نه پېړې دی  
 غذائی مواد د اثنا عشر لوري ته تبرشی.

### Pylorostomy

د پیلور ته نېړدي د معدی داخل ته د ګډې د دېوال  
 (جدار) سورې کول.

### Pylorotomies

د (Pylorotomy) گنيه شمېره ۵۵.

### Pylorotomy

هغه جراحی عملیات چې په هغه کې د معدی د جدار د  
 پیلور برخې حلقوی عضلات غوشېږي او د متضيق  
 هایپرتروفیکه برخه آزادېږي بل نومې (Ramstedt's Operation)

### Pylorus

د معدی د پیلور ، بواب ، **Pylori** برخې اړوند چې د  
 اثنا عشر کولمې لومړي برخې سره یوخاری کېږي.

**Pyo -**

دا یو مختارې دئ او د (زوي، قیح، چرک، خیری، *Pus*)، اپوند معنی لری.

**Pyocelle**

د یوف یا نلکې (تیوب) غتیپدنه او پرسوب د قیح راتولیدنې له کبله لکه د سفن په ټونیکا وجینالیس کې د قیح راتولیدنې.

**Pyocephalus**

د ماغزو د نسج دته آبسی (دانې) یا قیح شتون.

**Pyochezia**

په د کومتیازو (غولو، غایطی موادو) کې د قیح شتون

**Pyococcus**

هغه مايكروبې کوکونه چې قیح منځ ته راوبری.

**Pyocolpocele**

د مهبل دته جوف کې د قیح راتولیدنې له امله کتله اتومور.

**Pyocolpos**

د مهبل دته جوف کې د قیح راتولیدنې.

**Pyoderma**

د پوستکی د سطحی لپاسه د هر ډول قیحی اندفاع منځ ته راتگ ته ویل شی

**- Pyoderma Gangrenosum**

د هغه ډول شدید تقرحی ناروغی ده چې په پوستکی کې د ګانګریې ډول اندفاعی پیودرمی منځ ته راخی خصوصاً په لینکیو کې د ستیروئید درملنې په لپکې.

**Pyogenesis**

د تدقیح (چرک زوی)، منځ ته راتگ او تولید پروسه.

**Pyogenic**

هغه چې د تدقیح او خیرې حالت منځ ته راوبری.

**Pyohemothorax**

تدقیحی - ھیمتوراکس، هغه ډول ھیمتوراکس چې په قیحی ډول باندې اوښتې وی.

**Pyohydronephrosis**

هغه ډول د پښتورګو ھايدرونفروزیس چې د قیح / چرک درلودونکې وی.

**Pyoid**

قیح ته ورته، د چرک خبر او مشابه.

**Pyometra**

په رحم جوف کې د قیح او چرک راتولیدنې.

**Pyometritis**

درحم د عضلی برخې قیحی التهاب.

**Pyomyositis**

د عضلی قیحی التهاب چې د *Staphylococci* یا *Streptococci* پواسطه منځ ته راخی.

**Pyonephrolithisis**

هغه ډول د پښتورګو د برو (تیپ) او د قیح / چرک سره مل درلودونکې وی.

**Pyonephrosis**

هغه ډول د پښتورګو د پارانشیم د قیحی / چرکی تخریب او ھايدرونفروزیس پرسوب چې په قسمی یا بشپړ ډول دندې اغېز منتیاسره مل وی.

**Pyo-ovarium**

په هکۍ خاله تخدمان کې د قیحی آبسی شتون.

**Pyopericarditis**

د زړه د پريکارډ جوف کې د اتناني التهاب له امله د قیح راتولیدنې چې د *Staphylococci*, *Streptococci* یا *Pneumococci* (اتناناتو له کبله پېښږي).

**Pyopericardium**

د زړه د پريکارډ په جوف کې د اتناني التهاب له امله د قیح راتولیدنې.

**Pyoperitoneum**

د ګېډي د پريتونیوم په جوف کې د اتناني التهاب له امله د قیح راتولیدنې، پريتوانی آبسی.

**Pyoperitonitis**

د ګېډي د پريتونیوم په جوف کې د اتناني التهاب له امله د قیح راتولیدنې چې د *Staphylococci*, *Streptococci* یا *Pneumococci* (اتناناتو له کبله پېښږي).

**Pyophthalmitis**

د سترګو چرکی التهاب.

**Pyophysometra**

په رحم کې د چرک او گازاتو شته والې.

**Pyopneumochlecystitis**

د صفاوی کڅوپې (تربخی) انساع چې په هغه کې د چرک او گازاتو شته والې.

**Pyopneumohepatitis**

په خیگر (ینه، کبد) کې.

**Pyopneumopericarium**

د زړه د پریکاره په جوف کې د اتنانی التهاب له امله د  
قیح او ګازاتو راتولبدنه.

**Pyopneumoperitonitis**

د ګېډي د پریتونیوم په جوف کې د اتنانی التهاب له  
امله د قیح او ګازاتو راتولبدنه، پریتوانی ګاز لرونکی  
آبسی.

**Pyopneumothorax**

د صدری پلورا په جوف کې د اتنانی التهاب له امله د  
قیح او ګازاتو راتولبدنه.

**Pyopoesis**

د قیح جوړ بدنه پروسه د تقيحی اتناناتو پواسطه.  
د ( Pyogenesis ) په انډول.

**Pyoptysis**

په توخي کې د قیح اطراف، د چرکی موادو افراز.

**Pyopylectasis**

د پنستورګو د حويضي هغه ډول تسعاع چې د قیح (زیو)  
له کبله پېښ شوبوی.

**Pyorrhea**

د (غابنو، او وریو) ناروغی، د قیحی موادو بپدرېغه  
افراز، د چرک درپناڻ، د ( Pyorrhoea ) په انډول.

**- Pyorrhea Alveolaris**

سنخی پایوریا، د (غابنو، او وریو) د انساجو قیحی ناروغی،  
د ( Compound Perodontitis ) په انډول.

**- Vaginal Pyorrhea**

د مهیل شخه د قیحی موادو بپدرېغه افراز چې د (مهیل،  
سرویکس او رحم) په التهابی ناروغیو کې منځ ته راخی.

**Pyorrhreal**

د ( Pyorrhea ) اړوند صفت.

**Pyorrhœa**

د (غابنو، او وریو) ناروغی، د قیحی موادو بپدرېغه  
افراز، د چرک درپناڻ، د ( Pyorrhœa ) په انډول.

**Pyosalpingitis**

د نفیرونو (رحمی تیوبونو) قیح درلودونکی التهاب.

**Pyosalingo-ophoritis**

د رحمی تیوبونو او هګی خالو ( نفیرونو - تخدانونی)  
قیح درلودونکی التهاب.

**Pyosalpinx**

هغه حالت چې پکې په نفیرونو (رحمی تیوبونو) یا

Fallopian Tube کې قیح درلودونکی مواد راتول  
شی، نفیری ابسي.

**Pyoststic**

دقیح د افرازېدلو د بهير ودرېدل (نېډدن)، هغه عامل  
چې د چرک د افراز د نهی (بیزوان) کبدو لام کړئ.

**Pyothorax**

د پلورا په جوف کې د قیح راتولبدنه د ( Empyema ) په  
انډول.

**Pyourachus**

په یوراکوس کې د قیح راتولبدنه.

**Pyoureter**

په حالبونو کې د چرک او قیح راتولبدنه.

**Pyr-**

دا یو مختاري دی او د (تبی، Pyro-) معنی لري.

**Pyramid**

هرم، هرم وزمه، کوئیه کول، دلی، کول (دهرم په بنه یا Cone-shaped)، هغه برخه د بدنه چې هرمی ډوله وی لکه د

{Bصل النخاع Medulla Oblongata}، یا د Kidney، {Medulla} برخی.

**- Pyramid of Cerebellum**

د (Pyramid Vermis) په انډول.

**- Pyramid of Ferrien**

د پنستورګو دقشري برخی په داخل کې د کلیوی هرمونو  
امتداد.

**- Lalouette's Pyramid**

د (Pyramid of Thyroid) په انډول.

**- Pyramid of Light**

د ستړګو د روښنائی اړوند هرم د (Cone) حجری.

**- Pyramid of Malpighi**

د (Renal Pyramid's) په انډول.

**- Pyramid of Medulla Oblangata**

بصل النخاع هرمی ډوله جوړښت چې د بصل النخاع په  
مرکزی مهزاښی په هر ایخ کې خای لري.

**- Renal Pyramid's**

د پنستورګو مرکزی برخی له نسج شخه جوړه محروم طی شکله  
کتله، کلیوی اړهمونه.

**- Pyramid of Thyroid**

هغه یو دربیم لوټ چې څینې وخت د تایراید په غده کې شتون  
لری او د تایراید ایستیموس شخه پورته لوري ته د هرم په شکل  
غځۍږي.

**- Pyramid of Tympanum**

د منځنی غوب په داخلی دهوال کې یوه نش منځي برخه چې رکابي عضله پکي خای لري.

**- Pyramid Vermis**

د ماغزو د ورمیس برخه چې د (Tuber Vermis) او (Cerebral Cortex) د ماغزو د ورمیس برخه چې د (Cone-shaped) ترمنځ پرته ده.

**Pyramidal**

د (Pyramid)، اروند صفت، هرمی، دوله.

**- Pyramidal Cell**

د دماغي قشر (Cerebral Cortex)، برخه کې د هرمی ورته (Cone-shaped) حجره، هرمی حجره.

**- Pyramidal System**

هرمي سیستم، د عصبي رشتويه دله د بصل النخاع به هرمي برخه کې چې د خروکولو د کنتروال لپاره اپينه او ضروري دی، د (Pyramidal Tract)، په انډول.

**- Pyramidal Tract**

د (Pyramidal System)، په انډول.

**Pyramis**

د (Pyramid) په انډول.

**Pyranose**

هغه پنځه کارينه پايراني کربيز (حلقوی)، قند چې د (كتوزون او الیوزون) خخه جور دئ چې په محلولونو کې موندل شی.

**Pyrantel**

د چينجيو ضد وسیع الساحه درمل جي (اسکاریسو، کخي ستني دوله او نورو) چينجيانيو ضد اغیزې لري او تارتاريتي مالګۍ لري.

**- Pyrantel Pamoate**

د چينجيو ضد وسیع الساحه درملو یو ډول مشتق دی.

**Pyrectic**

په تې په (Pyrexia) پورې اروند. تې منځ ته راپورونکې اړمل.

**Pyretic**

په تې په (Pyrexia) پورې اروند صفت. د تې منځ ته راپورونکې اړمل.

**Pyrexia**

تبه، لوره درجه تودو خه (Fever)، په انډول.

**Pyrexial**

د تې په (Pyrexia) اروند صفت

**Pyrexic**

تبه يا لوره درجه تودو خه درلودل.

**Pyridine**

د تقطیر یومشتق مرکب دئ چې د (C<sub>5</sub>H<sub>5</sub>N) فورمول لري چې له توباكو او ئینو موادو خخه په لاس راخي، هره هغه ماده چې له نارمل او طبیعی پریدین سره هومولوگ وي.

**Pyridostigmine**

هغه درمل چې د (Enzyme Cholinesterase)، اتزایم عمل او اغیزې په شاتنبوی او هغه نهی کوي چې د (Myasthenia Gravis) ناروغى، درملنه کې پکار ورله شی.

**- Pyridostigmine Bromide**

(Myasthenia Gravis) پیریدوستیگمین برومایپ مالګه چې د (Narوغى، درملنه کې پکار ورله شی

**Pyredoxal**

د ویتامین (B<sub>6</sub>)، یو ډول دی.

**- Pyredoxal Phosphate**

د پایردوکسال فاسفیتی مالګي بنه چې امینو اسیدونو په لېږد کې د ګن شمبر نورواترايمونو سره نښتونکي اتصالي ګروپ.

**Pyredoxamine**

د ویتامین (B<sub>6</sub>) د فعاللو درېبیو بنو خخه یو ډول دی

**Pyridoxine**

د ویتامین (B<sub>6</sub>) یو ډول دی په اصل کې د هایدروکلوراید مالګي په شکل د د ویتامین (Vitamin B<sub>6</sub>) د کمبنت په درملنه او مخنیوی کې پکارېږي دا ماده د (عصبي - عضلاتي ناروغی، عصبي ناروغی، جلدی ناروغی، بلازېنست اپوند زړه بدوالی او ګانګي) په کنتروال کې پکارېږي.

**- Pyridoxine Hydrochloride**

د ویتامین (B<sub>6</sub>) د هایدروکلوراید مالګيز یو ډول دی چې د ویتامین (Vitamin B<sub>6</sub>) د کمبنت په درملنه او مخنیوی (عصبي - عضلاتي ناروغی، عصبي ناروغی، جلدی ناروغی، بلازېنست اپوند زړه بدوالی او ګانګي) په کنتروال کې پکارېږي.

**Pyrilamine**

يو اتنې هيستامین درمل چې خوب پېښونکي اغیزې هم لري او د مالیتی او تینیتی مالګو په بنه تري ګټه اخیستل شی

**Pyrimethamine**

يو فوليك اسيد ضد عامل چې د ملاړیا پرازیت شد در ملوپتکه او همدا راز د یوه مرستندویه در ملپتکه د سلفامیدوونو سره یو خای د توکسوپلازموزیس په درملنه کې کارول شی.

**Pyrimidine**

يو عضوي د نایتروجنی بنسته لرونکي شپږ کېږي مرکب دئ چې د  $C_4H_4N_2$ ) فورمول لري او ر پرمیدیني قلوبیاتون (بېرونو) بنستیزه بنه ده دا مشتق د پرمیدین په RNA ، Thymine ، Cytosine او مرکباتو په DNA او د کې موندل شی.

**Pyro-**

دا یو مختارې دئ او د اسوچبدنه احساس ( Burning ) یا تبی ( Fever ) معنی لري.

**Pyrogen**

تبه منځ ته راپونکي لامل تبجن عامل، تبه پښونکي

**Pyrogenic**

تبه منځ ته راپونکي لامل تبجن عامل، تبه پښونکي ، د Pyrogen ) اړوند صفت.

**Pyroglobulinemia**

په وينه کې د یو غېر نارمل ګلوبولیني جزو شته والي چې د تودو خې په شته والي کې رسوب کوي.

**Pyromania**

د اور او اور اخیستونکي موادو سره غېر نورمال ډول لېواليما لرل چې روانی ستونزه ده.

**Pyronine**

يو انیلیني رنگ چې په نسج پېژندنه کې پکارې او سور رنگ لري.

**Pyrophobia**

داروانی ستونزه ده په غېر نورماله توګه د اور خخه وپره لرل ګئيل شی.

**Pyrophosphatase**

هر هغه انتزایم چې د یو پایروفاسفیتی اړیکې پرانیستل کتلایزر کوي او پدې ډول دو فاسفیتی ګروپونه آزادوی.

**Pyrophosphate**

د Pyrophosphoric Acid ( مالګیره بنه ده .

**Pyrophosphoric Acid**

د فاسفوریک اسید ډایمبری بنه چې فورمول یې  $H_4P_2O_7$  ) دئ او ددی مادی ایسترونه د انژری په میتابولیزم او جورښیزو بهیرونوکي ارزښت لري.

**Pyrosis**

د زره ایشنا ، زره سوی ، هغه حالت چې پکې د معده برخه سوی کوي.

**Pyrotic**

سوخونکي ، د Pyrosis ) اړوند صفت.

**Pyroxylon**

په پنېه باندي د نایتریک اسید او سلفوریک اسید د مخلوط له اغېزو خخه زېړنده محصول چې اساساً له تراتریت سلولوز خخه جوړې.

**Pyrrole**

يو زهرجن او هیتروسیکلیک مرکب چې د مختلفو حیوانی موادو له تقطیر خخه په لاس راخی او د درمل جوړونکي په صنعت کې ګټه اخیستل شی.

**Pyrrolidine**

يو ډول ساده القلی چې فورمول یې  $CH_3_4 NH$  ( ) دئ او له Tobacco ) خخه په لاس راخی يا داچې له پیروں خخه چمتو کېږي.

**Pyruvate**

د Pyruvic Acid ( مالګه ، ایستروجن يا انيون پايرويت د ګلایکولایزیس وروستنی، محصول دئ چې په لکتیت يا Acetyl Co-A ( باندي میتابولایز کبدای شی.

**Pyruvic Acid**

د قندونو ، واژدي او پروتینونو په میتابولیزم کې واسطوي ماده چې د انژری تولید په لړ کې تولید پېږي او کېمیاوی فورمول یې  $CH_3CO-COOH$  ) دئ .

**Pyrvinium**

د چینجیانو ضد درمل مالګي چې د پامویت خخه یې د کولمو د چینجیانو په درملنه کار اخیستل شی.

**Pythiosis**

په انسانانو او حیواناتو ( کجر ) کې یوه ناروغۍ چې د Pythium Insidiosum ) له امله منځ ته غېر نورماله توګه د پوستکي لاندې آبسې ګانو لوئیدلو او د پوستکي د تخریب پواسطه پېژندله شی.

**Pyuria**

په تشو میتیازو کې د قیح / چرک شته والي .

**Pyx**

پیک، پیاله، هغه صندوق چي ناروغه ته دوا او شربت پکی وول کیری.

**- Pyx Chest**

پیاله یا پیک ڈوله صدر (جعبه) چي د صدری نیمگپی ودی اپوند انومالی بلل کیری، یا هغه صدری ڈوله بکسچه چي سکھی جو پونی په موحد (Coins Mint) کبینوولشی تر خو (Assay) ترسره شی په لابراتو کی دا بکسچی پکارہ پری.

**- Pyx Cloth**

د پیکس / پیاله بنی اپوند ورینمین تیکران او کالی (Veil of Silk) چي (Pyx) پونسوی.

**Pyxicoccus**

هغه (Prokaryote Genus Name) چي اوس مهال په (Prokaryotic Nomenclature) کی خایتلری.

**Pyxidanthera**

دا (Pyxie) اپوند طبی ارز بنت لرونکی نبات دئی چي د امریکی په ختیخ برخو کی شتون لری.

**- Pyxidanthera Barbulata**

د (Pyxidanthera) اپوند یو ڈول دئی.

**Pyxidium**

صندوقچی، کوچنی بکسچی چي په طب کی د وسایلو او سامانونو کبینوونی لپاره ئینی وختونه پکار وول شی.

**Pyxie**

دا (Pyxie) اپوند طبی ارز بنت لرونکی نبات دئی چي د امریکی په ختیخ برخو کی شتون لری.

**Pyxis**

کوچنی صندوقچه، ورکوتی بکس.

**PYY**

د (Peripheral Hormone Peptide YY) لپاره لنده نښه . ۵

**Pyy3-36**

په بیولوژی کی هغه محیطی هورمون چي د (Peptide YY) له ڈوله دئ کله چي غذا معدی ته ورداخل شی وینی ته ترشح کوي د (Ileum) او (Colon) د حجراتو پواسطه افراز پری او په هضم کی رول لری او لوبری تنظیم په غاره لری.

**Pzazz**

دا د انرژی او مود (Style Combination of Energy)

اپوند گپ جوبنست دئی، د (Pizzazz) په انیول.

**PZI**

د (Protamine Zinc Insuline) لنده نښه ده.

**Q.q**

دانگریزی ژبی او له سم توری دئ چې په طب کې ګن شمپر لغتونو معنی لپاره لندې نښه پتوګه پکاربرې

**Q**

د **Quadrant** په انډول لپاره لندې نښه ده .

**Q**

د ضربیب (**Quotient**) لپاره لندې نښه ده .

**Q**

د **Quarter** په انډول لپاره لندې نښه ده .

**Q<sup>10</sup>**

د **Ubiquinone** په انډول لپاره لندې نښه ده .

**q**

هغه نښه چې د کروموزومونو د اوږده مت لپاره غوره شوې ده .

**q.d**

د **qua que die** په انډول لپاره لندې نښه ده .

**q.d.s.**

د **quater in die sumendum** په انډول لپاره لندې نښه ده چې د ورځي خلور خله معنی لري .

**Q- fever**

د **(Q)** تبه چې د **Rickettsial** انساناتو پواسطه خارویو (بسونو، غوايانو) کی منځ ته رائۍ چې د **Coxiella Burnetti** لامل د لبرد له مخې يه انسانانو کې هم ناروغۍ پښوی چې د (تبی، توخي او سردره) نښې نښانې لري .

**q.h**

د **qua que hora** په انډول لپاره لندې نښه ده .

**q.i.d**

د **quarter in die** په انډول لپاره لندې نښه ده درملنه کې د ورځي خلور خله معنی لري .

**q.l.**

د **Quantum Libet** په انډول لپاره لندې نښه ده چې په درملنه کې د خونې په اندازې سره معنی لري .

**q.m.**

د **Quaque Mane** په انډول لپاره لندې نښه ده چې په درملنه کې د هر سههار معنی لري .

**q.n.**

د **(quaque nocte)** په انډول لپاره لندې نښه ده چې په

درملنه کې هر مابنام معنی لري .

**QRS complex**

د برینستنائی زړه ګراف د درې تیکو **R** او **S** او **S** خڅه جوړه څېډه ډزه د بطینې تقاصاتو خرګندوونکې **PQRST Complex** په انډول . د .

**q.s<sup>1</sup>**

د **quantum satis** په انډول لپاره لندې نښه ده چې په درملنه کې په کافې مقدار معنی لري .

**q.s.<sup>2</sup>**

د **quantum sufficiat** په انډول لپاره لندې نښه ده چې په درملنه کې د اړتیا په اندازه معنی لري .

**q-sort**

د شخصیت معلومولو یوه لازه چې په هغه کې یوشخص د معیاری ځانګړنو سره یو شی په اړه توضیحات ورکوي .

**Q-T Interval**

د برینستنائی زړه ګراف د **Q-S<sub>2</sub> Interval** ته ورته نښه ده او د **QRS complex** په کمپلکس کې مسافه (واتن) یا اوږدوالي **Length** خرګندوی . د **PQRST Complex** په انډول .

**Quad**

د **Quadruplet** په انډول .

**Quaalude**

د **Methaqualone** محصولاتو لپاره سوداګریز نوم دی .

**Quack**

① هغه خوک چې د ناروغۍ په تشخيص کې یا درملنه او درمليزو اغېزو کې د خپلو تجربو وړتیا ناسمه خرګندوی ، هغه سړی چه خان په درواړو داکټرنې، ② یو درواړجن ډاکټر . د اړیو، دهیلو (غولو) . چالاک، چالباز، تیرایستونکې، درغل، تګ، خان بشکارونکې، تېرایستونکې، غولوونکې .

**Quackery**

د یوه **Quack** طریقه، تېرایستنه، خان بشکاره کونه .

**Quadrangle**

خلور کوتۍ، خلور کونجه ، هغه هندسی شکل چه خلور کونجه او خلور اړخه ولري، انګړ .

**Quadrangular**

خلور ګوتې، خلور کونجه .

**Quadrant**

د یوی دایری خلور مه برخه ، خلور مه برخه ، د اپوند خلورو برخو خخه هر یوه خلورمه لکه د گبده خلور برخی چی د **Intertubercular Plane** او **Sagittal Plane** پذربعه په خلورو برابرو برخو ویشل شی . هغه آله چه پری باندی لوړوالی او دستورو واتن بشول کېږي .

**- Left Lower Quadrant**

په گبده کې کین بشكتني کوادرانت .

**- Left Upper Quadrant**

په گبده کې کین پورتنی کوادرانت .

**- Right Lower Quadrant**

په گبده کې بشكتني کوادرانت .

**- Right Upper Quadrant**

په گبده کې بشی پورتنی کوادرانت .

**Quadrantanopia**

د سترګود لیدنې د ساحی خلورمه برخه روند والي .

**Quadrantectomy**

د تیبیونو د خلورمې برخی د لپري کولو په معنی چې د تومورونو اپوند مسټکتومی چې پکې د سینی لویه عضله او د هغې دیپاسه پوستکې هم لپري کېږي .

**Quadrate**

مریع، خلور ګوتی، خلور کونجی .

**- Quadrate Lobe**

د بشی (شیگر) هغه لوب چې بشكته برخه کې واقع دی .

**Quadratic**

په **Quadrat** (Quadrate) پوری اپوند .

**- Quadratic equation**

دوهمه درجه معادله .

**Quadrates**

هره هغه عضله چې خلور خواوو ته واقع ده .

**- Quadratus Femoris**

هغه عضله چې د فخذ هډوکې په خوکه کې واقع ده او ورون ته تدور ورکوی .

**Quadri-**

دا یو مختارې دی او خلورو معنی ورکوی .

**Quadriceps**

خلور سري عضله، خلور سروته لرل ، د

**Quadriceps Femoris** (په انډول) .

**- Quadriceps Femoris**

هغه عضله چې د فخذ هډوکې په قدام کې واقع ده او ورون ته

**بسط ورکوی**

خلور پانیز نبات .

**Quadrifoliate**

خلور برخیز ، په **Corpora quadrigimina** (پوری اپوند ، د **Quadrigiminy**) اپوند صفت .

**Quadrigiminy**

په خلور غږ ګیز ډول د یوی بېبنې منځ ته راتلل، تر یوی وقفي وروسته د خلور ګوزارونو پېښدل .

**Quadripara**

هغه بشخه چې خلور خله یې زړوون کړي وي .

**Quadriporous**

د **Quadripara** (Quadripara) اپوند صفت .

**Quadruped**

خلور پښی لونکي حیوان ، خاروی .

**Quadrupedal**

د (Quadruped) اپوند صفت .

**- Quadripedal Extensor Reflex**

د لاس د مت برخی بسط په یو طرفه ګوزن و هللو (Hemiplegia) کسانو کې کله چې د ناروغ خخه و ګوبتسل شی چې خلور لاسونو او پښو باندې وضعیت څل کړي ورنه نوم یې (Brain's Reflex) دی .

**Quadripennate**

هغه حشره (Insects) چې خلور وزرونه ولري .

**Quadriplegia**

د غاري خخه بشكته د خلور واړه هډونو (لاس او پښو) فلچ

**Quadriplegiac**

د **Quadriplegia** (Quadriplegia) اپوند صفت . په خلورو فلچ / شل .

**Quadriplegic**

د **Quadriplegia** (Quadriplegia) اپوند صفت .

**Quadriplegy**

د **Quadriplegia** (Quadriplegia) په انډول .

**Quadripolar**

خلور قطبی ، د خلورو قطبونو خاوند .

**Quadripole**

خلور قطبونه .

**Quadriphyllous**

خلور پنیزه ، د خلور پانو درلودونکي نبات ، د **Quadrifoliate** (په انډول) .

**Quadrirabicular**

د خلورو ترابیکولونو درلودونکي.

**Quadritudcular**

د خلورو توپرکولونو خاوند.

**Quadruped**خاروې ، د خلورو پښو درلودونکي چوان چې پري  
باندي ګرځبدنه کوي.**Quadruple**

خلور چنده ، خلور خله ، د خلورو برخو درلودونکي.

**- Quadruple Vaccine**هغه ډول واکسین چې خلور ډوله معافیت تولپدوی لکه د  
او Diphtheria، Whooping cough، Poliomyelitis،  
واکسین، Tetanus.**Quadruplet**د خلور غږګو زېړبدلى ماشومانو خخه یو چې مور به  
یوه لنگون کي زېړولي وي ، د Quad په انډول.**Quadruped**

هغه د ګرځبدلو لپاره لکه چې خلور کوچني پښې لري.

**Qualification**

ورتوب، وروالى، ورتيا، لياقت او کفایت، ظرفیت.

**- Qualification Acceptance Test**

د منلو ورتیالرونکي آزمایښت.

**- Qualification Accreditation Number**

د ظرفیت لرلو تصدیق لمبر.

**- Qualification and Acceptance Program**

د ظرفیت او منلو پروګرام.

**- Qualification of Digree**

د یوه کار د ترسره کولو لپاره د درجې خاوند بري لیک.

**- Qualification of Master Degree**

د ماسترى درجې لرونکي ظرفیت خاوند بري لیک.

**- Qualification Diploma**د یوه کار د ترسره کولو د دیپلوم لرونکي ظرفیت خاوند بري  
لیک.**- Qualification Period**هغه دوره چې (لومړنې خو میاشتی) پوري وي د ظرفیت کچې  
اندازه پکي تاکله شی معمولاً د پالیسيو پلي کېدو لپاره وي.**- Qualification and Training Management System**

د ظرفیتونو او روزنې مدیریتی سیستم.

**- Qualification Approval Test**

د ظرفیت د درلودونکي د منظوري لپاره آزمایښت.

**- Qualification By Similarity**

د ورته ظرفیت او وړتیا .

د ظرفیت د ارزوونې صلاحیت .

**- Qualification Examiner**

د ظرفیت کتونکي او تثبتیت کس.

**- Qualification Facilities Support**

د ظرفیتونو د سهیلاتو آساتیاوو ملاتو.

**Qualified**ظرفیت درلودونکي کس، وړتیا لرونکي کس. لایق،  
وړ، باکفایته، مستحق، تعریف شوی، ستایل شوی،  
قانوني .**- Qualified Director**

وړتیا لرونکي رئیس یا آمر.

**- Qualified Doctor**

وړتیا لرونکي ډاکټر.

**- Qualified Medwife**

وړتیا لرونکي قابله.

**- Qualified Nurse**

وړتیا لرونکي نرس.

**- Qualified Surgeon**

وړتیا لرونکي جراح.

**- Qualified Trainer**

وړتیا لرونکي روزونکي (ترینر) لکه هغه خوک ډاکټر چې

پڅله متخصص وي او بل چاند روزنه ورکړلای شي.

**Qualifies**

ظرفیت وربخښونکي .

**Qualify**1. د یوه چا روزل ترڅو ددې وړتیا وموسى چې اړوند  
کارت سره کړلای شي. 2. د داسې یوه درسی کورس  
لوستل ترڅو د خانګړۍ کارونو تر سره کولو وړتیا تر  
لنه شي.**Qualifying**

د وړتیا ورکوولو پروسه.

**Qualitative**کیفیتی، کېفی، د (کېفیت، ظرفیت) لرونکي . هغه  
څېړنه او لوستنه چې پکې تشریحی معلومات سره راتول  
کړل شي.**Quality**خرنګوالې، کیفیت، ماهیت، خاصیت، لورتیا، مقام،  
ټولنیز مرتبه (اجتماعی موقف).**- Quality Assurance**

د کېفیت ډاډمنتیا، دا د معیارونو هغه ډول شاخصونو جوړول دی چې پکي یوسازمان د خپلو عادی کارونتر سره کولو څخه د تاکلو معیارونو ته نېړدي لاسته راوړنه مومند شي.

### - Quality Circle

د کېفیت کړي (حلقه)، دا هغه کېږي ډول د فعالیتونو تر سره کولو لپاره تاکلې حلقة ده چې د خدمتونو تر سره کولو لپاره د کېفی اصلاخی منظم معیارونه شتون لري.

### - Quality Patient Care Scale

دا هغه لرښود مېټود دی چې یکي نرسان خپل فعالیتونه د ناروغانلوند خارنې کېفیت، قیمت، وخت، د کار فشار او مهارونو دسوئی، درجې تاکنې لپاره اندازې او کچې تاکنه کوي.

### Qualpacs

د ( Quality Patient Care Scale ) په انډول.

### Qualm

ناخاپې خواګرځۍ (کانګي، قې، کول، ضعف، وسواس، وړړه).

### Quandary

لالهاندی، ترورتیا، سرگردانی، ارياتتیا.

### Quantitative

خومره والي، خومره توب (کمی)، مقداري هغه ډول علمي خپرنيز مېټود چې پکي (لمبرونه، اعداد، ارقام، شمبرن) پکار وړلهشي.

### - Quantitative Digital Radiography

هغه پېجیتال راپیو ګرافې چې پکي د یو څوک د هپوکو ناروغۍ لوکه (اوستیپوروس، د کلسیوم سویه) تاکله شي معمولاً د (Hip او Spine) برخو کوي تر سره کېږي.

### - Quantitative Research

مقداري څېړنه، کميتي تحقیق.

### Quantity

کميت، مقدار، اندازه، مېچ، ستره برخه، مجموعه، ټول.

### Quantum

د کواتیوم په تیوری کې د اندازې نیولو واحد، د انرژۍ اساسی واحد، مقدار، کميت.

### Quarantine

د خارنې په موخه د ناروغانو جلاکول او هغوي په یوه مناسب جلاخای کې خارل ترڅو ناروغۍ بل چا ته ونه لېږدول شي، څلوبېستي (فرانطين)، څلوبېست ورځې، د کښې (معايېني) لپاره هغه وخت ته وايې چې په هغه کې بېړې په بندر کې درېږي او مسافر کتل کېږي چې کومه ناروغۍ ونه لري څبله کول، څلوبېستي نیول، بېړ درول.

### - Quarantine and Animal Health Committee

د قرنطین او حیواناتورو غتیائی کمیته.

### - Quarantine and Border Health Services Branch

د قرنطین او روغتیائی خدمتونو د خانګې سرحد.

### - Quarantine Diseases

قرنطین وړ اړوند ناروغۍ.

### - Quarantine and Exports Advisory Council

د قرنطین او د ماہرینو متخصصینو مشاورت شورا.

### - Quarantine Flag

قرنطین اړوند بنکاره کوونکې بېړ.

### - Quarantine and Inspection Advisory Council

د قرنطین او خارونکو مشاورت شورا.

### - Quarantine and Inspection Policy Council

د قرنطین او پالیسيو خارنې شورا.

### - Quarantine and Isolation Unit

د قرنطین او جغرید کولو واحد.

### - Quarantine Medical Officer

د قرنطین طبی کارکونکې آمر.

### - Six Months' Quarantine

دا هغه تاکلې موده چې پکي ناروغۍ د څېړدنې مخنيوی کېدلای شي لکه د محرقې او کولرا په څېړناروغۍ.

### Quarantined

تر قرانطین لاندې راغلي کس.

### - Quarantined Patients Ward

د قرنطین شویو ناروغانو سرویس.

### Quarantining

تر قرانطین لاندې نیولو پروسه.

### Quart

هغه پیمانه چې دوډ پېښته (د ګین خلورمه برخه) پکښې خایېږي.

### Quartan

د هغه تبې اړوند چې هره خلورمه ورڅ پېښېږي لکه په ملاريا کې.

### - Quartan Fever

د هغه تبې اړوند چې هره خلورمه ورڅ پېښېږي لکه په **Plasmodium Malariae** (Malariae)، د **Tertian Fever** (Tertian Fever) په اړیوول.

**Quarter**

① کوارتیر، خلورمه برخه (ربع)، پنځه ویشت سینته، سیمه ناحیه، خوا، لوری، رحم، زړه سوی، په خلورو برابرو برخو ويشل، ② خای ورکول، د آس د سوی (سم، نوک) هغه برخه چې د ګوتوا او پوندي تر منځ خای لري.

**- Fals Quarter**

له پورته خڅه بنکته لوری ته د آس په سووه کې د درز شتون.

**- Quarter in Die**

درملنې اړوند سپارښتنې کې د ورځي خلور خله معنۍ لري.

**- Quarter Weight**

100 Pounds (45.36 kilograms) هغه اندازه چې امریکائی سیستم کې د ۱ سره معادل ده، د Hundredweight په انډول.

**Quarterly**

د کال درې میاشتنی لکه (طبی مجله)، خلورمه بنه، خلورم.

**Quartz**

کوار تس، خلاندی او پړکیدونکی ډبرې، بلور، د سلیکان Silicon Dioxide بلورینه او رنې بنه.

**Quarternary**

په یوه لپې کې خلورم غږي، خلور عنصرونه، خلور ډلي

**Quash**

خچ پچ کول، ماتول، پنګول، باطلول.

**Quaver**

بنور بدل، رېبدېدل، لړز بدل، په رېبدېدا سندري ويں.

**Queasiness**

داسې یو احساس لکه چې خوک کانګکي کوي.

**Queasy**

د Queasiness په انډول.

**Quenching**

داور وژل لکه (اورلمبی له منځه وړل)، د تندی ماتول، تسکینول، سپول.

**- Fluorescence Quenching**

هغه تخیک چې پکې د خپرتو په لپې کې د اتنى جنوون او پکې Haptens، د خالص اتنى باډۍ ګانوسره بنودل شی.

**- Quenching Stress**

د دنه فشار سټ (Set up) په فلزاټو کې چې په نتیجه کې Quenching، منځ ته راخې.

**- Quenching Temperature**

داور وژنې تو د خې درجه.

**Quenchless**

نه سپیدونکی، نه وژل کیدونکی اور، نه مر (خاموشه) کیدونکی، نه کېښناسته، نه رفع کیدونکی، مخنيوی نه کېدونکي، غیرقابل جلوگيري.

**Queckenstedt Test**

دا هغه آزمایښت دئ چې پکې د قطعی بذل پرمھا د وداجی ورید لپاسه فشار راوستل کېږي او خارنه کېږي چې آیا د ماغې نخاعی مايغ په سمه توګه بهير کوي که نه؟ دا لومړي خل لپاره د جرماني داکټر Hans Heinrich George Queckenstedt 1876، کالونو کې او سبده شرحه شو.

**Queue**

کوڅي، دخلکو کتار (د تکتیا سودا اخیستلو دباره).

**- Queue Patients**

هر رازاو عمومي ناروغان چې کلښیکونو اړوغتونونو ته مراجعيه کوي.

**Quick**

چتک، ګړندي، چالاک، برګونډېټوب، تیارسي، بېړګندی، په بېړه، حساس، ژر تولیدوونکي.

**- Quick Test**

هغه آزمایښت چې پکې د علقي فکتور په وينه کې تشیت کېږي دا لومړي خل لپاره په کال 1932، کې د امریکا د Biochemistry، Marquette University داکټر Quick Armand James 1894، کالونو کې او سبده شرحه شو. د Quick's Test په 1978، اندول.

**- Quick-witted**

څیړک، ذکاوتمند، هوښيار.

**Quicken**

ګړندي کول، راژوندي کول، حیات بخبل، ژوند ورکول، ژوندی کول، لمسول، پارول.

**Quickening**

دا د بلاړښت د مهال یوه شنبه ده چې پکې د جنین (نه زېړدلي ماشوم) چې معمولاً د بلاړښا په خلورو لومړنيو میاشتو کې مور د ماشوم د خوښښت او حرکت احساس کوي.

**Quiescent**

دا د هغه ناروغيو اړوند اعراض او علامي دی چې پکې د یوی ناروغۍ درملنې یا پخپله د ناروغې د کورس

مودی له مخی کمنبت مومنی . کرار، بې حرکت ارام بیکاره ، غیرفعال .

### **Quiet**

غلى، آرام، نه خوچبدونکى، بې حرکته، ژرنە پارپدونكى، حياناڭ دروند، ملايم، نرم، منزوی، جلا.

### **Quietly**

ورو، پەآرامى.

### **Quietness**

آرامتىيا ، چېتىيا ، درنىتى.

### **Quietude**

چېتىيا، ارامى، سکون استراحت

### **Quietus**

له مکلفيت نه خلاصون، اسودگىي، مرگ، ورونكى.

### **Quin**

دا پە تونىك او بول (Tonic Water) كى استعمالپىرى چى

د (Quintuplet) پە اندول وي امرىكائى لىكىنه يې (Quint)

. د د .

### **Quinacrine**

د ملاريبا پرازىت او د چينجيما ناروغى، ضد درمل دى چى هايدروكلورايدى مالگە يې پكارورلە شى.

### **-Quinacrine Hydrochloride**

دا يو دول درمل دى د كوبيناكن هايدروكلورايدى مالگى بىنه لرى چى د ملاريبا پرازىت او د چينجيما ناروغى، ضد اغبزى لرى.

### **Quinapril**

د انجيوتونسىن داپونكى انزايىم نهى كونونكى درمل دى چى هايدروكلورايدى مالگە بىنه يې د ويني د فرط فشار پكارورلە شى.

### **Quinastrol**

دا هجه استرۇجىنى درمل دى چى او بىدمەھالىي اغبزى لرى او فورمول يې (C<sub>25</sub>H<sub>32</sub>O<sub>2</sub>) دى.

### **Quinethazone**

متىازىي راپونكى درمل دى او د اذىما او د ويني د فرط فشار پكارورلە شى.

### **Quinidine**

د كىنinin سچورايز ايزومير چى (گلوكونبىت، پوگلكتوزى او سلفيتىي) مالگە يې دزه اريتميا گانو درملنە كى پكارپى.

### **Quinine**

دا يو دول تريخ ، بې رنگە ، بې شكلە او كريستالينى الكلوئيد دى چى د (C<sub>20</sub>H<sub>24</sub>N<sub>2</sub>O<sub>2</sub>·3H<sub>2</sub>O) فورمول لرى او له (Cinchona) پوستكى خخە لاستە راخى او دملاريا ناروغى درملنە كى پكارپى او د (درضد، تنى ضد ، لپ اوكسى توسيك ، د زە فعالىت نهى كونونكى اغبزى ھم لرى .

### **- Quinine Hydrochloride**

د كونين درملو ھايدروكلورايدى بىنه ده چى د ملاريا ضد اغبزى لرى.

### **- Quinine 3-mono -oxygenase(CYP3A4)**

دا يو ۋول اتسابىم دى چى د ادرملومېتىابولىزم غېرگۈن كتلايزكى او د كوليسترونول، ستيروئيدونو او نورو غورو (Lipids) جوپىدىنە كوى او هفوى رامنۇڭ تە كويچە اندوپلازمىك رېتكولوم كى موضعى خاى لرى او پە چەتكى سره يولى درمل لىكه (Codeine, Acetaminophen) ، Steroids ، Erythromycin، Diazepam، Cyclosporin A، Carcinogens او مېتابوليزى كوى.

### **- Quinine Amblyopia**

پېرته لە كېتىرول او اصلاح كېدىنى خخە هەفه (Amblyopia) چى پېكى يوه يا دوا پە سترىگۇ د لىيد كمنبت رامنۇڭ تە كېرىچى كوم خاص دول جوپىنتىزە اينارەمىلىتى هە لىيل كېرىچى.

### **- Quinine Poisoning**

د (Quininism) (پە اندول) .

### **- Quinine and Urea Hydrochloride**

دا يو تصلب ورکونكى مادە ده چى د Internal (Varicose Veins) او Hydrocele (Hemorrhoids) پېبنو كى د درملنې پە موخە پكارپى او د (Anhydrous Quinine) 65% خخە پەر (اندازىي خخە د مادى گلە جوپىنتى كى پكارورلە شى.

### **- Quinine Carbacrylic Resin Test**

د كونين كارباكريليك ريزين آزمایىست.

### **- Quinine Powder**

د كونين درملو پودرى جوپىنت.

### **- Quinine Sulfate**

كونين سلېفتى درمل چى د ملاريبا ضد (Schizonticidal) اغبزى لرى خومبىكانىزىم بى نا خىركىنە دى او د اسكلېتكى عضلاتو (Refractory Period) تە زىياتوالىي وربخىنى، ورته نومونە يې (Legatrin, M-Kya, Quinamm, Q-Vel) دى.

### **- Quinine Urethan**

دا د (Urethan) او (Quinine Hydrochloride) درملو گىم جوپىنت دى او تصلب ورکونكى (Sclerosing) اغبزى لرى.

چې د وریدی واریکوزونو درملنه پري کېږي .

### - Quinine Water

کاربنی او بهه چې (لیمو، خواوه خواره او کوین) ورسره ګله جورښت لرى ورته نوم بې (Tonic, Quinine Water) دئ .

### - Quinine-Dependent Thrombocytopenia

هغه ټرومبوسايتوبیستینا چې د کوینین له کبله پېښه شوي وي .

### Quinism

هغه ناروغى چې د بېدرېعه کوینین (Quinine) خوارک له کبله رامنځ ته کېږي ، د Cinchimism ) په انډول .

### Quin-

دا یو مختارپري دی چې د (کوینین، Quino-) معنی لرى .

### Quino-

دا یو مختارپري دی چې د (کوینین، Quinone ، Cinchona، Quinoid ، Quin-) پوستکي) معنی لرى .

### Quinoa

هغه ډول نبات چې د دودونو-دستورونو او تغذېوی خوارکونو تر لاسه کولو لپاره کوی .

### Quinocide Hydrochloride

دا یو ډول درمل دی چې د کوینوسیدونو هایدروکلورایدی بنه ده (Primaquine) په خېر ورته اغېزې لرى .

### Quinoderm

د پوستکي د اتناتو انتى سپتیک ، د چنیاسو ضد ، اغېزې لرى او موضعی استعمالېږي ، د Quinoped) (Keratolytic په انډول .

### Quinogen

هغه مواد چې د کنین (Quinine) مشتق او الکلوئید (Alkaloids) اووندوی .

### Quinohemoprotein Amine

### Dehydrogenase

د کوینوهیمپروتین امین ډیهایدروجنېز انزایم چې لنډه نښه بې (QH-AmDH) ده .

### Quinoid

د Quinonoid ) په انډول .

### Quinoidal

د Quinoid) اووند صفت .

### Quinoidine

نصواری تور بخنه کتله چې د الکلوئید محلول چې د

الکلوئید کریستالوئید عصاره چې د Cinchona Bark )

پوستکي خخه لاس ته راخى دا ماده په ( اسیدو ، الکھلول او کلوروفرم ) محلول کې منحل ده په طبابت کې پکارېږي چې ورته نوم بې ( Chinoidine ) دئ .

### Quinolone

دا یو ډول ضد باکتریائی درمل دی چې چې په ( Gram-positive او Gram-negative ) اتناتو اغېز لرى ګن شمېر مشتقات لرى او بهه ( بولی ، تفسی او هضمی جهان اتناتو درملنه کې پکارېږي دا درمل لکه ، Ciprofloxacin ) په خبر .

### Quinone

کوینون ، هر لوړ اتومی مرکب چې له بنzin یا خوکېزنو هایدروکاربنونو خخه مشتق کېږي چې د کیتون دوه ګروپونه لرى دا مواد د کېز جورښت له مخې ویشل کېږي او د کمزوری اسیدی عواملو خخه دی

### - Benzoquinone

هایدروکوینون درمل د کوینون یو مشتق دی .

### Quinonoid

د Quinoid ) په انډول .

### - Quinonoid Substance

د کوینونید مواد .

### Quinol

د عضوی کېمیا له پلوه د Hydroquinone ( ) په انډول .

### - Quinol Cytochrome C Reductase

د Quinol Cytochrome C Reductase ( ) اړوند انزایم چې لنډه نښه بې ( QCCR ) ده .

### Quinolinate

### Phosphoribosyltransferase

د کوینولپتی فاسفورا ایبوسیل ترانفریز انزایم

### Quinoline

د حلقوی عضوی بنسټ اړوند درمل دی چې د (C<sub>9</sub>H<sub>7</sub>N) فورمول لرى چې دقیر ( Pungent Tarlike ) بوی لرى او له تارکولو ( قیر ) خخه ترلاسه کېږي د اخوراکی موادو ساتلول او ( Dyes ) او Drugs ) او Antiseptics ) جورېولو صنعت کې پکارېږي .

### - Quinoline Blue

په عضوی کېمیا کې د Cyanine Dye ( ) ته ویل شی .

**Quinolinic Acid**

د **L-tryptophan**، کتابولایت او د **NAD<sup>+</sup>**، پریکارسور مادده‌هه.

**Quinolizidine Alkaloid**

د کوینولینایزیدین الکلولئید بوتو په گپون چې عصب سیستم وظیفوی اختلال پیښوی لکه د **Sparteine, Lupinine, Lupanine, Hydroxylupanine, Spathulatine, Thermopsine** او هغوي چې ولادي نقیصی لکه **Anagyrine** } منځ ته راپوري.

**Quinolinol**

داد سپین رنگ لرونکي پودر چې درنما په وړاندې تیاره رنگ اخلي د **C<sub>9</sub>H<sub>6</sub>NOH** فورمول لري او په (اویو، بنزین)، کي منحل دی چې په **73-75°C** درجو کي ذوب کېږي د چنیاسو ضد اغذې لري او د **8-quinalinol, oxyquinoline, oxine** او **8-hydroxyquinoline** پنامه هم یادېږي.

**Quinsy**

د ستونی حاد التهابي ناروغۍ چې د لوزو (یانسلون) برخه کي ابسي ګانې منځ ته راخېي، د **Peritonsillar Abscess** په انډول.

**Quint-**

دا یو مختارې دی او د **Quintuplet** معنی لري

**Quintan**

هغه ډول تبه چې په هره پنځمه ورڅه منځ ته راخېي.

**Quintazone**

کوینتاژون.

**Quinte**

پنځم حرکت، پنځم خوختېت.

**Quintessence**

جوهر، عصاره، بشپړ نمونه، دلرغونې یو نانیانو په عقیده پنځم عنصر.

**Quintipara**

هغه مېر من چې پنځه خله بلازې او پنځه ژوندي ماشومان یې زېړو لوي. پنځګون، دیوی نوعی پنځه شیان لکه (پنځه ماشومان چې په یوه وخت زېړیدلی وی)

**Quintuplet**

يو دهجه پنځه ماشومانو خنځه چې یوه مور یې په یوه وخت کي زېړو، د **Quint** او **Quin** په انډول.

**Quirk**

څانګړې خاصیت، (له لسلیک وروسته) پیچ، ول، حاشیه تلنې

**Quit**

پرینبندول (لکه د سگرتې)، ترک کول، لاس اخیستل، تلافی کول، عوض ورکول.

**Quittor**

د آسونو د نوک (سوی) د تلى په یوه خنډه باندی یو فیستولی تپ.

**Quiver**

لړیزیدل، ریپدیدل، بسوریدل، د ګیشو کڅوړه.

**Quixotic**

مشهور، خیالی.

**Quoit**

فلزی کړي، چې د لوبي په وخت کي مینځ ته وړاچول کېږي.

**Quota**

برخه، سهمیه.

**Quotidian**

ورځني عود، هره ورڅه بابېړي کوونکي، ورځني.

**Quotidian Fever**

ملاریائی هغه تېبه چې شدیده وړی هره ورڅه منځ ته راپوري حتی لنډه موډه هم نیولانې شي.

**Quotient**

ضریب، هغه پایله او نتیجه چې یوه شمبره دبلی شمبرې پذر پهه وېشله کېږي.

ویش، برخه (خارج قسمت) لکه (وی برخه  $4 \div 5$ ).

**Achivement Quotient**

د زده کړي ضریب، په ذهنې ارزونه کي په عمر باندی د زده کړي د عمر و په چې د زده کړي د بهير شنودنه کوي.

**Coloric Quotient**

د کالوری له مځی د آزادی شوی توډوځي اترۍ او د اکسیجن د مصرف (میلی ګرام له مځی) ترمنځ نسبت چې په یوه مېتابولیک بهير کي صورت نیسي.

**Intelligence Quotient**

د ذکاوت (هوش) ضریب، د پیژند پانې په عمر باندی د عقلانی عمر د ویش حاصل ضرب (100) خڅه په لاس چې د د هوش کچه معلومېږي.

**Respiratory Quotient**

د نسجونو په واسطه په جذب شوی اکسیجنی حجم باندی د هماغه نسجونو خڅه آزادشوی کاربن ډاکساید د حجم تر منځ نسبت دا نسبت په روږدېز ډول په سرو کې د همدوډي د انډولونو حجمونو سره معادل دي.

**Q-wave**

د زړه ګراف یوه منفي خپه چې د **QRS complex**، په پیل کې رامنځ ته کېږي او بنکته لوري ته خې.